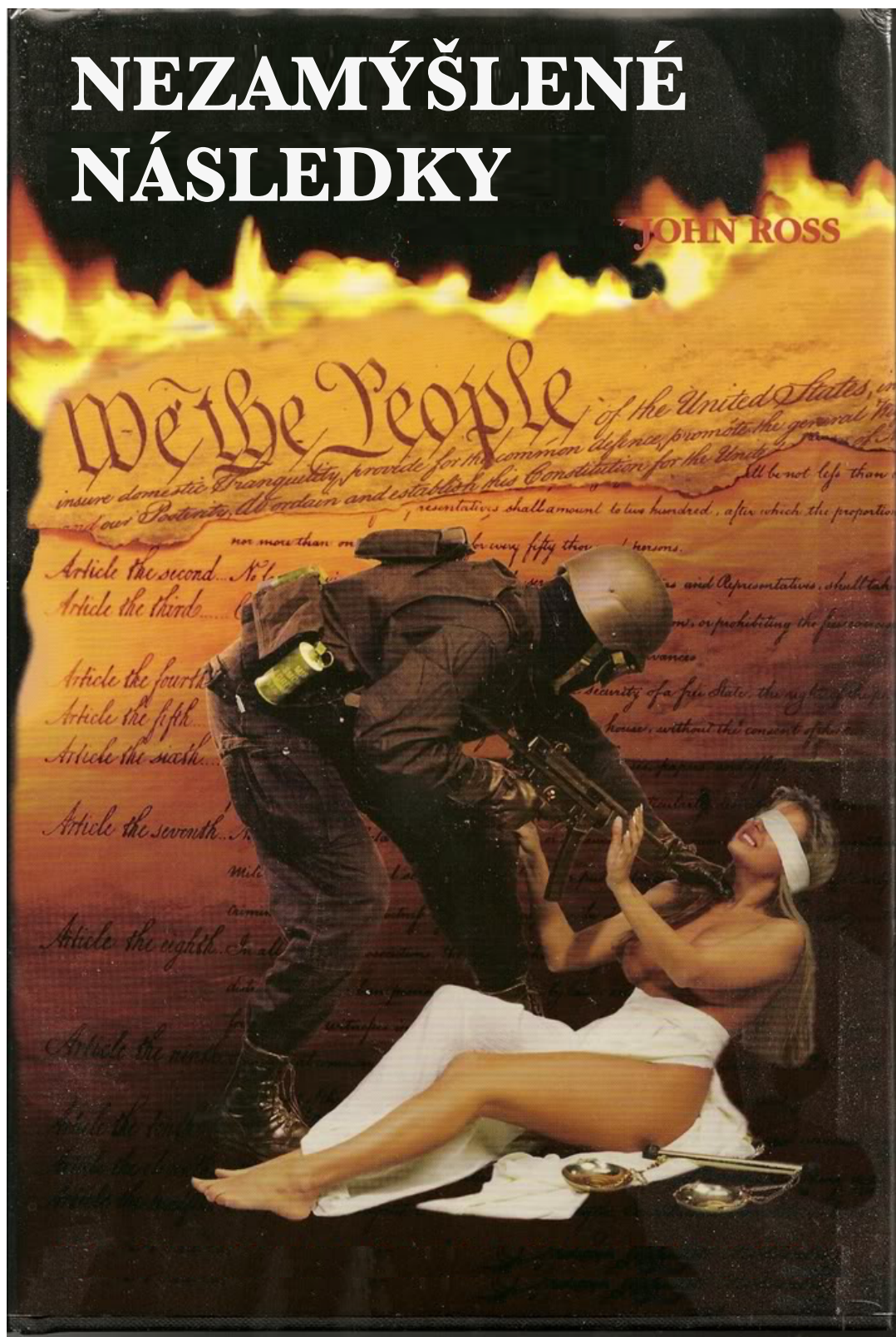

NEZAMÝŠLENÉ NÁSLEDKY

JOHN ROSS

Když jsem si před řadou let poprvé přečetl Johnovy „Nezamýšlené následky“, byl jsem nadšen šíří jejich záběru a množstvím nesmírně zajímavých informací (zdaleka nejen) o střelecké kultuře. Potěšila mne také alternativní historie ve druhé polovině knihy, tak, jak čtenáře vždy těšívají pohádky, jejichž hrdinové jsou vystaveni mnoha nebezpečím a jsou okolnostmi donuceni činit nesmírně obtížná rozhodnutí, ale nakonec díky jejich odvaze, etice, moudrosti i zručnosti — a též, samozřejmě, díky nemalé dávce štěstí — se svět stane mnohem lepším místem, než jakým býval dříve.

Hned od začátku mi také bylo líto, že tato kniha není k dispozici v češtině, takže si ji nepřečtou ti, kdo neumějí anglicky. Oslovil jsem proto postupně několik nakladatelství, ale u nikoho se mi nepodařilo o její překlad a vydání vzbudit zájem, přestože šlo o bestseller (který, mimochodem, byl ještě v roce 2013 — dávno po rozprodání všech výtisků — označen v příloze New York Times za jednu z nejvyhledávanějších knih). Nakonec jsem se proto rozhodl věnovat tomu svůj vlastní čas a „Následky“ přeložit vlastnoručně, pokud John dovolí.

Toto svolení jsem od něj získal v roce 2015, a od té doby ve volných chvílích, o víkendech nebo po práci postupně překládám. Nerad se přiznávám, že kolikrát uběhla i řada měsíců, kdy jsem se k práci na knize nedokázal vůbec dostat; proto to šlo jen velmi pomalu, omlouvám se. Nyní však je konečně dílo hotové; doufám, že z něj budete mít stejné potěšení, s jakým jsem je před lety četl prvně.

Rád bych překlad věnoval Alanu Hallovi, výtečnému puškaři, zkušenému střelci a mému dobrému příteli, který se bohužel jeho vydání už nedožil, opustiv nás ve stejném věku, jako John Browning — v jednasedmdesáti letech.

Mnohokrát děkuji všem, kdo mi s překladem pomohli: zdaleka nejen s leteckou terminologií kolega JJ, za rady stran termínů finančních a právních zvláště děkuji advokátovi LWG, a za řadu dalších doporučení a za pomoc patří vřelý dík i mnoha ostatním. Za velmi rozsáhlé a kvalitní jazykové i věcné korektury jsem nesmírně vděčný Zdeňce Bíbrové. Pokud cokoli kdekoli přes všechnu pomoc zůstalo špatně, vina je jen a jenom na mé straně.

Pokud se Vám tato kniha zalíbí, podporujte prosím LEX (www.gunlex.cz): i přes různé rozpory a ústupky, jež mne mrzí, není ani nejmenšího sporu o tom, že v současnosti je u nás daleko nejsilnější a nejúčinnější organizací, stavící se za práva střelecké kultury. Kdo nejste jeho členy a nemáte zásadní výhrady proti vstupu, přihlaste se; a kdo takové výhrady z libovolného důvodu máte, pošlete LEXu alespoň anonymní příspěvek. Nebo, chcete-li, některé jiné organizaci, bojující za práva střelců.

Kdo by snad chtěl přispět přímo překladateli, zvažte prosím zaslání zcela dobrovolného příspěvku v libovolné výši, jakou uznáte sami za vhodné

- ideálně, můžete-li, v kryptoměně Monero na adresu
48i5wGSPJo75g6qfkmChT42AqoEJxGk5eeMuA6oQgCjGU53
M8jjQtQ93qVyYDUa24wfHZuL358CsuVnfinDGr5AzRdCbKtZ
- nebo, kdo s Monerem nepracujete, v Bitcoinech na adresu
bc1qlqh3efp6ugtddzwejsn9kxvy0nxcstg5x4fxpk
- případně, pokud vůbec neužíváte žádných kryptoměn, můžete poslat jakoukoli částku podle vlastního uvážení na účet 205029309/0800.
V tomto případě prosím neopomeňte v poznámce pro příjemce uvést text „UC“.

V každém případě, zcela bez ohledu na to, zda jste se rozhodli přispět nebo ne, prosím tento text šířte dále: můžete jej číst, kopírovat i předávat dalším čtenářům bez jakýchkoli omezení. Čím více lidí si jej přečte, tím lépe.

Kniha je vysazena ve standardní podobě tiskových dvojstran; nejlepší proto je přepnout si čtecí zařízení/aplikaci, jež používáte, do odpovídajícího režimu. Máte-li snad problémy se čtením textů ve formátu PDF, na stránkách www.ocs.cz/UC/ naleznete také epub; ten ale bohužel z principu neumožňuje zajistit korektní typografii, proto jde jen o zcela nouzové řešení typu „lepší než nic“.

Máte-li ke knize jakékoli připomínky či výhrady, pište prosím na adresu uc@ocs.cz.

Děkuji za trpělivost a přeji mnoho potěšení z četby,

překladatel (a autor Vám vzkázal totéž).

O autorovi

John Ross byl investiční makléř a finanční poradce ve St Louis, Missouri. Vystudoval angličtinu a ekonomii na koleji Amherst v Massachussetts. Byl také certifikovaným instruktorem osobní ochrany a autorem práce *Žákony upravující možnosti sebeobrany a násilná kriminalita ve Spojených státech*, jež je vůbec první publikovanou empirickou analýzou toho, jaký dopad na násilný zločin mají zákony omezující skryté nošení zbraní. Publikoval řadu technických článků zabývajících se zbraněmi a střelbou v časopisech *Precision Shooting* a *Machine Gun News*. Od svých osmi let se aktivně zabýval střeleckým sportem. Ročně spotřeboval více než 20 000 nábojů a sám sebe považoval za člena střelecké kultury.

Nezamýšlené následky jsou jeho první román. John stačil ještě napsat pokračování s předběžným názvem *Cold Resolve*; bohužel jej však srdeční mrtvice srazila dříve, než je vydal.

VĚNOVÁNÍ

Tuto knihu věnuji třem ženám svého života:

Mé matce, Lucianě Rossové, jež mne vlastním příkladem naučila, že člověk musí užívat svého talentu a činit to, co považuje za správné;

Mé manželce, Karolíně Rossové, jež mne přesvědčila, abych se podjal tohoto projektu a jež věřila, že je třeba napsat tuto knihu;

Mé dceři Lucy, jež — jak doufám — bude v dospělosti mít více osobních svobod, než jaké byly dopřány jejím rodičům.

PODĚKOVÁNÍ

Za pomoc s touto knihou vděčím řadě lidí. Více než kdokoli jiný byl mým stálým zdrojem inspirace Tim Mullin; nejen díky jeho přátelství, podpoře a radám, ale také pro jeho encyklopedické znalosti politické historie.

Dr Martin Fackler, Greg Jeffery, Neal Knox, James Pate, Joe Tartaro a Aaron Zelman mi nesmírně pomohli s detaily několika skutečných historických událostí, jež zde popisuji. Jakékoli chyby se snad do popisu vloudily, nastaly mou vinou, nikoli jejich.

V abecedním pořadí Joe Adams, plukovník Rex Applegate, Dale Blaylock, Dave Cumberland, Richard Davis, Art Freund, John Holmes, John Huffer, Lee Jurras, Richard Kayser, Arnaldo LaScala, Bob Landies, Kent Lomont, Brace McArthur, Stokely Meier, Tim Mullin, David Scott-Donelan, Paul Reed, Britt Robinson, Dan Shea, Charlie Steen, Joe Tapscott, Piers Taylor a Leroy Thompson zprostředkovali technickou expertizu týkající se střeleckých soutěží, konstrukce zbraní, bojových technik, puškařství, konstrukce nábojů, balistické ochrany, výbušnin a demoličních technik, detektivních postupů, metod výslechu, střelby na živé holuby, lovů v Africe i počítačové sazby. Frank Y. Gladney z University of Illinois, Urbana mi značně pomohl se slovanskými jmény.

Rád bych poděkoval agentům ATF, FBI a Secret Service, již mi pomohli s citlivými informacemi a přáli si zůstat v anonymitě.

Jsem zavázán těm, kdo mi opatřili ilustrační obrázky a citované verše. Citáty z *Guinnessovy knihy rekordů* a z *Gun Week* jsou převzaty s jejich svolením.

Většina autorů měla svého mentora. V mém případě je to Robert Stone, jemuž vděčím za tolik potřebnou kritiku v době, kdy jsem psát začínal, a Stuart Kaminsky, jenž mi poskytl touž službu v poslední době. Albert Zuckerman z Writer's House byl tak laskav, že věnoval nějaký čas, jehož má tak málo, tomu, aby komusi, jehož stěží znal, poradil s tímto ambiciózním projektem. Rád bych také poděkoval svému vydavateli, Gregu Pughovi z vydavatelství Accurate Press, že v tuto knihu věřil a vydal ji.

Tato kniha je fikcí, jejíž příběh je ukotven v politické historii a mezi historickými precedenty. Reálné události, jež zabírají většinu knihy, jsem popsal, co nejpřesněji jsem dokázal, na základě tolika zdrojů, kolik jich jen bylo možno nalézt. Jsou mezi nimi soudní dokumenty, novinové

články, záznamy telefonních rozhovorů a policejních radiových konverzací, zdravotní záznamy, zápisy koronera, pásky FBI a výpovědi očitých svědků pod přísahou. U některých z událostí existuje více různých a vzájemně konfliktních interpretací toho, co se skutečně stalo. V těchto případech jsem volil tu verzi, která je konsistentní s fyzickými doklady a s přírodními zákony. Pro účely příběhu jsem si tu a tam vymyslel konkrétní myšlenky a dialogy a přiřkl je konkrétním reálným osobám. Činil jsem tak pouze v případech, kdy historická fakta nejsou dostupná, např. jde-li o lidi, kteří již nežijí a nebo s nimiž nebylo možné věc konsultovat. Čtenář by měl mít na paměti, že tato kniha je fikcí.

Alex Neumann, který se prvně objeví jako vedlejší postava v jedné historické situaci, je produktem méj fantasie. Totéž platí i pro všechny členy rodin Bowmanových, Mannových, Collinsových, Beddersonových, Caswellových a Johnsonových; a také prakticky pro kohokoli, kdo vystupuje v části „po roce 1995“. Skutečné osoby, které v tomto příběhu vystupují, se chovají fiktivně.

Konečně pak pro čtenáře, již nemají zkušenosti se střeleckým sportem: všechny výkony střelců popsané v tomto románu jsou reálné a lze jich dosáhnout. Ty obtížnější z nich vyžadují zhruba stejné množství talentu, jaké lze očekávat u desetiletého, který chce ovládnout nějaký hudební nástroj a který už dva tři roky hraje. Mezi nejobtížnější výkony podle názoru autora patří některé z těch, jichž dosáhl Ed McGivern. Kdokoli, kdo má zájem o přesnou a rychlou střelbu, by si měl přečíst jeho knihu *Fast and Fancy Revolver Shooting*.

AUTOROVA POZNÁMKA — VAROVÁNÍ A UPOZORNĚNÍ

Přítel policista mi řekl, že bych knihu s takovýmto obsahem neměl publikovat pod vlastním jménem. V mém příběhu se stanou násilné věci; a situace v naší zemi je taková, že podobné věci mohou skutečně nastat. Můj přítel se obával, že tato kniha by mohla takové násilí uspišit či vyvolat. Varoval mne, že při běžné silniční kontrole mohou být do mého vozu podvrženy drogy nebo že mne či mou rodinu mohou potkat podobné obtíže. Radil mi, že chci-li skutečně tuto knihu vydat, měl bych užít pseudonymu; s vydavatelem jednat skrze prostředníka a vůbec se vyvarovat jakéhokoli spojení své osoby s hotovým dílem, abych se vyhnul represáliím.

Neučinil jsem tak, nejen kvůli svému názoru na svobodu projevu, ale také proto, že s hypotézou svého přítele nesouhlasím. Věřím, že pokud strůjci problémů nahlédnou možnou budoucnost, změni své chování dříve, než se hromadné násilí stane neodvratným. Doufám, že tato kniha sníží riziko ozbrojeného konfliktu v této zemi.

Historie nás učí, že vůdci států často ignorují základní fakt, že lidé vyžadují důstojnost a svobodu. Vínou této ignorance mnohdy dochází k rozhodnutím, jež jsou pro své tvůrce v konečném důsledku ničivá. Uvedme alespoň jeden příklad týkající se jedné z nejstrašlivějších událostí moderní doby a ukažme si neodbytná varovná znamení, jež tehdejší mocní ignorovali na své cestě k propasti.

Stěží skončila Velká válka, a už si její vítězové vyžádali svou libru masa v rámci Versailleské dohody. Ta nutila Německo přijmout plnou odpovědnost za vyvolání války, jako kdyby za ni nemohl nikdo jiný. Požadovala, aby němečtí vojenští velitelé byli souzeni jako váleční zločinci. Zakazovala německé armádě vlastnit těžkou artilerii. Rozpustila generální štáb a letectvo a zakázala Německu konstruovat vojenská letadla. *Žbavit motivované lidi důstojnosti a ještě jim v tom důkladně vymáchat čenich je opravdu velmi špatný nápad*, chtělo by se říci; ale takovým slovům, byla-li tehdy vůbec vyslovena, nikdo nenaslouchal. Pokoření Německa z něj vytvořilo dokonalou živnou půdu pro nacionalismus Adolfa Hitlera; a právě v této půdě se brzy ujala semínka druhé světové války.

Současná Amerika nezřídka čestné, úspěšné, talentované, tvůrčí a motivované lidi připravuje o svobodu a důstojnost — a v přemnoha případech jim v tom ještě důkladně *vymáchá čenich*. Tento

konflikt narůstá už půl století; a opět můžeme pozorovat neodbytná varovná znamení, jež dnešní mocní ignorují na své cestě k propasti a ke zkáze.

Upřímně doufám, že tito lidé se zastaví a změní svůj přístup dříve, než zajdou příliš daleko a vytvoří situaci, v níž by taková změna již nebyla možná.

John Ross
září 1995

PŘEDMLUVA TIMOTHY MULLINA

Těm z vás, kdo čtou předmluvy dříve, než se vrhnou na vlastní text, bych rád řekl pár krátkých slov; snad vám pomohou tuto knihu lépe ocenit.

Cesta, na níž se chystáte vydat, bude zábavná; zároveň je však velmi důležitá. Tato kniha je kronikou pokusu o zničení kultury; a nabízí nejméně jeden pohled na možné řešení takové situace. Byl jsem u toho, když John Ross začal tento příběh psát a strávil jsem řadu příjemných hodin čtením výchozího materiálu a diskusemi o jeho dalším vývoji. Dovoluji si předpovědět, že až si budete číst o hrdinech příběhu a jejich zkušenostech, budete se cítit dobře; budou vám připadat jako staří přátelé, jež jste znávali; snad už dávno ztracení.

Tento román vypráví příběh mladého muže, který vyrůstal ve světě tradičních amerických hodnot a žil vždy jako nedílná součást střelecké kultury. Jeho příběh se podobá klasické pohádce o Indiánovi, který vyrostl ve společnosti, jejíž pravidla byla jednoduchá: „Střílej přesně a mluv pravdu.“ Postavy, s nimiž se setkáte v této knize, nejspíše shledáte velmi důvěrně známými a budete se s nimi cítit jako doma. Naproti tomu ti, kdo se snaží vykořenit střeleckou kulturu, snad budou zděšeni ukázkou odvahy svobodných lidí, již nechťejí nic více než prostě žít své životy nespoutáni otrockými řetězy. Jen ať se tito lidé děsí.

Zbraně jsou důležitým prvkem ve skutečně svobodné společnosti, protože společnost, jež nevěří svým občanům natolik, aby jim dovolila vlastnit osobní zbraň, zkrátka a dobře nevěří svým občanům. Slova jsou ovšem také důležitá a nepochybně mnozí v této knize naleznou odvalu pokračovat v obraně kulturních hodnot, jež stojí za to, abychom je důrazně bránili. Tento příběh jasně ukazuje, že nejde o útok na zbraň, nýbrž na skupinovou kulturu; a tím snad může inspirovat miliony lidí, již do takové skupiny náleží.

V nedávných letech jsme byli svědky brutálních útoků na ty, kdo jsou součástí střelecké kultury; s trochou nadsázky bychom mohli hovořit až o genocidě. Doufám, že tato kniha přiměje ty, kdo slepě usilují o zničení této kultury, aby se na moment zastavili; aby shledali, že jejich úsilí je špatné, a aby znovu zvážili zlo, jež podporují. Naděje spočívá ve změně pohledu a v uvědomění si, že se jedná o kulturní hodnoty. Alternativou snad by mohla být i pragmatická obava z neodvratných důsledků neustálých útoků na kulturu těch, kdo si přejí jen být ponecháni v klidu a jejichž základní a nejsilnější hodnotou je svoboda. Tak či onak, to není důležité. Důležité je

zastavit útoky proti střelecké kultuře a zabránit násilné konfrontaci, jež by byla zničující pro všechny.

T. J. Mullin je bývalý kapitán armády Spojených států, který déle než dvacet roků cvičí policii v práci se zbraněmi. Je autorem knihy ,Training the Gunfighter', již Elmer Keith označil za jednu z deseti nejlepších v žánru, a seriálu ,Testing the War Weapons'. Kapitán Mullin v době vydání této knihy pracoval jako právník v St Louis, Missouri.

BLÍZKÁ BUDOUCNOST — KRÁTCE PO ROCE 1995

Bylo pozdní odpoledne, když konečně uslyšel, jak se blíží, aby jej zabili. Vítr vál jemně směrem k němu a nesl zvuk dobře. *Dva vrtulníky*, odhadl podle zvuku motorů, *možná tři*. Henry si uvědomil, že to prvé, co vnímal, když zaslechl hluk blížících se rotorů, byl nesmírný pocit uvolnění. Čekání skončilo.

Následující myšlenku věnoval příbuzným mužů, již měli zemřít. *Vdovy nikdy nepochopí, že jejich manželé mají zemřít jen proto, že vláda trochu příliš přitáhla šrouby po červnu 1968*. Pozoroval oblohu, dokud nezahlédl stroje přilétající ze severu.

Vlastně to není zcela přesné. Zabití Kennedyho a Kinga nebyly první články řetězu, který nás sem vtáhl. Ne, ortel smrti byl vyřčen ještě před druhou světovou válkou. Henry se uvelebil za velkým Solothurnem a zkontroloval si výhled skrze jeho teleskopické hledí. Nablýskaná ukázka švýcarského řemeslného umění byla vyrobena v roce 1939. Henry Bowman si tu ironii uvědomoval.

V březnu téhož roku se Nejvyšší soud Spojených států zabýval případem muže zatčeného v roce 1938. Okresní soud zamítl obžalobu jako neústavní, ale státní zástupce se odvolal. Pak se stalo něco velmi neobvyklého: ani obžalovaný, ani jeho právní zástupce se nedostavili k Nejvyššímu soudu, aby hájili svou při; dokonce ani neposlali své vyjádření v písemné podobě. Soud tedy dal za pravdu vládě; tak vznikl precedens a daná otázka se již k Nejvyššímu soudu nikdy nevrátila. Rozhodnutí z roku 1939 se stalo základem pro mnoho dalších zákonů.

Nejvyšší soud se od té doby celé věci vyhýbá, říkal si Henry a zaposlouchal se, aby zachytil každou změnu v blížícím se hluku. *Dobrá, chlapci; vítr se obrací. Je načase, abyste, vy hrdlořezi, dostali lekci z dějin. Nepředpokládám, že byste věděli, co se přihodilo ve varšavském ghettu ve '43*. Henry se jemně usmál, když se mu vybavila dávná vzpomínka. *Je to jako ten příběh, který mi vyprávěl strýček Max, když jsem byl kluk. Jak Billy Dell na policajty vytáhl Pavlíčka Bůňu*.

Henry Bowman pevněji stiskl ořechovou rukojeť pušky Solothurn S18-100. Tu zbraň dostal od otce ke svým čtrnáctým narozeninám v roce 1967. *Tehdy v šedesátkách stála 189 a půl dolaru*, proběhlo mu hlavou bez souvislosti. *Ždalo se mi to být zadarmo. Tátovi kamarádi zase říkali, že je to spousta peněz. Rád bych věděl, co by říkali teď*.

Zatímco sledoval dalekohledem, jak se vrtulníky blíží, Henry Bowman si uvědomil, že vyrobit zbraň z třicátých let by dnes nejspíše přišlo na více než deset tisíc současných dolarů. Byla vyrobena v době zcela odlišných výrobních postupů i filosofie. Do Spojených států bylo dovezeno méně než 500 zastaralých švýcarských pušek během desetiročí v 50. a 60. letech, ještě předtím, než se změnil zákon.

Dávej pozor, chlapče, vyplísnil Henry sám sebe a znovu se soustředil na aktuální problém. *Tady nebude žádné cvičné kolo*. Metodicky si rozhýbal krk a záda, aby z těla vyhnal ztuhlost, jak ležel na břiše. Už déle než hodinu byl ve stejné poloze s obličejem přitisknutým k okuláru dalekohledu a předtím, než udělá to, co musí, se potřeboval uvolnit.

Vrtulníky se objevily nad hřbetem, jehož vzdálenost si Bowman už dříve změřil: jen o malinko více než dvě míle. Letěly směrem, který je přivede na místo, jež si vybral, přímo u lomového jezírka. Opřel si ruku o závěr Solothurnu, aby ustálil dalekohled a zvedl zvětšení z desítky až na maximálních dvacet. Dalekohled v tomto nastavení zvýraznil vlny horkého vzduchu, neviditelné prostým okem; vlny, jímž soutěžní střelci zvyklí na výkonné puškokohledy říkají „miráž“.

Obraz v dalekohledu se mihotal a měnil, až v něm přilétající vrtulníky vypadaly surrealisticky; Henry je ale viděl dost dobře. *Jsou tři. Turbínové Belly, Jet Rangery nebo nějaký pozdější model. Že dvěři na pravé straně každého z nich vykukuje střelec s kulometem. Možná belgické MAG-58, ale daleko spíš em šedesátky*, pomyslel si uštěpačně.

Měli si vzít pancéřové Apache a napalm, říkal si. *Nebo atomovky*. Ušklíbl se.

Ach, ti ubozí parchanti.

PRVNÍ ČÁST

SETBA

*Slunce skrývá svou tvář a zrada rozsela své tajné sémě, jež žádný člověk nerozpozná. Děti zničí své otce.
Síla je právem a spravedlnosti již není.*

—Walther von der Vogelweide

11. PROSINCE 1906

Kostka z borového dřeva o straně dva a čtvrt palce se ve vzduchu protočila; dav zajásal, jak kus dřeva dopadl do prachu. V jeho středu byla šedě orámovaná díra.

„Tahle byla poslední, Toppe,“ řekl zbytečně jeden z mužů. „Padesát tisíc a jen čtyřikrát mimo. Nevěřil bych tomu, kdybych u toho nebyl.“

Štíhlý střelec s knírkem a v černém klobouku s širokou krempou svěřil pušku. Byla to winchestrovka, model 1903 — samonabíjecí malorážka, která se na trhu objevila před třemi roky. Do jejího zásobníku se vešlo deset nábojů .22 Auto, nového střeliva s okrajovým zápalem, využívajícího nedávno vynalezeného bezdýmného prachu. Černý prach — používaný třeba ve velkých zásobách staršího střeliva .22 Long — by samonabíjecí zbraň rychle zanesl.

Muž vytáhl trubici zásobníku z pažby pušky a vysypal si do dlaně pět zbývajících nábojů, pak otevřel závěr a vyhodil náboj z komory. Prázdnou pušku předal jednomu ze svých nabíječů, který už držel druhou malorážku téhož typu.

Adolf Topperwein držel světový rekord ve střelbě puškou na letící cíle. Pravidla tohoto sportu sestavil exhibiční střelec Doc Carver o tři desetiletí dříve: cíle byly dřevěné kostky nebo hliněné koule o průměru nepřesahujícím dva a čtvrt palce; pomocník, který nesměl být blíže než dvacet pět stop od střelce, je vyhazoval vertikálně do vzduchu, dvacet až třicet stop vysoko. Už dříve jiní střelci zkoušeli maratón o 50 000 cílech, ale mnohem více jich míjeli. Předchozí držitel rekordu minul 280 cílů z 60 000.

Mladý nadhazovač se sehnul a zdvihl poslední kostku. Nepřihodil ji ale na hromadu ostatních, místo toho přešel k Topperweinovi a podal mu ji. Topp se opatrně natáhl a od chlapce si ji vzal. Svaly v jeho pažích a zádech křičely na protest po tom, co Topp vyhazoval pušku k rameni každé čtyři sekundy, osm plných hodin denně, celý týden. Musel vynaložit nemalé úsilí na to, aby vůbec zůstal stát.

Ad Topperwein si prohlédl ten kousek dřeva, všiml si, že jej zasáhl skoro přesně uprostřed, a pak se ohlédl na horu kostek, na něž střílel celý předchozí týden. Hromada byla osm stop vysoká a v průměru měla přes třicet stop. Zkusil si namasírovat paže, ale neměl už sílu v prstech.

„Čas na horkou vanu a měkkou postel?“ optala se Adova manželka Plinky. „Nebo ti mám nejprve připravit něco k obědu?“ Plinky Topperweinová byla také exhibičním střelcem firmy Winchester. Společnost ji najala poté, co Plinky na Světové výstavě v St Louis v roce 1904 dosáhla světového rekordu ve střelbě na hliněné holuby.

„Ještě ne, zlato,“ odpověděl Ad.

„Pokud by to pro vás nebylo příliš těžké, pane Topperweine, mohl byste prosím vylézt a sednout si na tu hromadu kostek kvůli snímku?“ To se ozval fotograf výstavy v San Antoniu.

Topperwein se lehce usmál. „Jistě, rád tam vylezu. Jen mi to možná potrvá kapku déle než normálně, to je všechno.“ Obrátil se na jednoho z nabíječů: „Místo i pomocníky máme předplacené ještě na dalších tři a půl dne, Ede. Byla by ostuda toho nevyužít.“ Přimhouřil oči: „Kapitán Bartlett tehdy v '89 střílel na 60 000.“ Topp kývl směrem k velké hromadě dřevěných kostek. „Ať to chlapi prohrabou a vytahají ty nerozštípnuté. Chci pokračovat.“ Nabíječ překvapením otevřel ústa.

„Sežeňte také zástupce od Winchesterů. Řekněte mu, že budeme zítra odpoledne potřebovat další střelivo. Šest beden, pro jistotu.“ Hodil pod ruku 50 000. kostku na hromadu, kde zmizela mezi ostatními. „Budu potřebovat tak dvacet minut; nechám ruce trochu vychladnout, a také bych si

dal sendvič. Pustíme se do toho znovu tak v půl druhé.“ Obrátil se na fotografa: „Než začnu znovu střílet, vylezu vám nahoru kvůli tomu snímku. Ta hromada už nebude o nic větší. Ale žádné oslavy a nic takového. Ještě se cítím na pár dobrých ran. Uvidíme, kam se dostaneme.“ Obrátil se a vydal se ke svému obytnému přívěsu, ponechávaje za sebou oněmělou skupinu pomocníků a diváků.

Když 15. prosince 1906 výstava v San Antoniu skončila, měl za sebou Ad Topperwein 72 500 ran na letící dřevěné bloky ze tří samonabíjecích pušek Winchester 1903. Minul jich pouze devět.

O více než půl století později jiný střelec, zaměstnanec firmy Remington, dokáže zasáhnout více než 100 000 kostek. Jeho nadhazovači však budou stát za jeho levým ramenem a budou kostky házet přímo po dráze, po níž poletí střela. Toppův rekord podle původních pravidel, určených ještě v XIX. století, nebude nikdy překonán.

V roce 1906 všichni zručné střelce obdivovali a lidé jako Ad a Plinky Topperweinovi věnovali hodně času mladým chlapcům a dívkám, vedouce je k tomu, aby si osvojili bezpečné zacházení se zbraněmi a aby vybrousili své střelecké umění.

Začátkem XX. století, když Topp dosáhl svého rekordu, ještě tento termín neexistoval, protože nebyl zapotřebí; ale po letech je zcela zřejmým faktem, že Ad Topperwein i jeho žena Plinky patřili do střelecké kultury.

10. KVĚTNA 1918

„Matte, já vím, že už jednám s těmihle lidmi z vlády třicet let; ale to ti povídám, nikdy si na to nedokážu zvyknout. Kulomet chlazený vodou jsem měl hotový před dobrými dvaceti lety a nabízel jsem jim ho za hubičku. Neprojevili ani střípeček zájmu, teprve až *poté*, co naše země vstoupila do války. A ne, že by neměli žádné varování dříve. Německo má čtvrt *miliónu* osmimilimetrových Maximů v provozu.“ Záván větru málem sfoukl Johnu Browningovi klobouk s hlavy. Narazil si jej pevněji a pokračoval.

„Co jsme měli při vstupu do války? Méně než dvě stovky mých starých vzduchem chlazených Coltů '95, pár set těch francouzských krámů a méně než tři stovky Maximů 1904 od Colta. Každá z těch zbraní má úplně jinou konstrukci než všechny ostatní a ani jedna z nich nebyla navržena pro současný náboj .30!“

John Browning věděl, že se už opakuje, ale nedokázal si pomoci. Věděl také, že jeho bratr jej nechá stěžovat si tak dlouho, jak se mu jen bude chtít. *Měl jsem ten vodou chlazený model 1901 připravený k výrobě skoro před dvěma desetiletími*, říkal si znovu a znovu. *A vláda předvedla naprostý nedostatek zájmu*.

Obzvláště Johna Browninga rozčilovalo to, že nebyl ani zdaleka nějaký nováček, o němž vláda jakživa neslyšela. Byl to Browning, kdo vyrobil první americký kulomet založený na odběru plynů v roce 1889; kdo námořnictvu v roce 1891 předvedl strojní pušku, která během tří minut vystřílela 1 800 nábojů bez jediného zaseknutí; kdo sestavil vůbec první kulomet používaný americkými vojáky, „vyorávač brambor“ Colt 1895, přijatý v témže roce armádou. V roce 1900 byly tři čtvrtiny všech sportovních zbraní vyráběných v USA Browningovy konstrukce, a byla to Browningova samonabíjecí pistole 1911 v ráži .45, již vláda vybavila armádu poté, co revolyvery ráže .38 nestačily k zastavení šílených bojovníků Moro ve filipínské rebelii v roce 1898.

„Takže před rokem,“ pokračoval John, „se zemí právě vstupující do války, si ministerstvo konečně uvědomilo, že američtí vojáci vyzbrojení pistolemi a opakovacími puškami budou stát proti statisícům Maximových kulometů, jimiž je vyzbrojena německá armáda.“ John Browning zavrtěl hlavou. Neřekl to nahlas, ale uvažoval o té obrovské ironii.

Hiram Maxim, stejně schopný vynálezce jako John Browning, byl Američan. Žádná z jeho předchozích konstrukcí však nebyla přijata americkými ozbrojenými silami, a tak nabídl své

vynálezy Evropy — a zde byly okamžitě oceněny. Proto teď stovkám tisíc amerických vojáků hrozí střetnutí se smrtícími a účinnými zbraněmi, zkonstruovanými Američanem, ale vyráběnými sedmi německými zbrojovkami a přidělovanými německým vojákům.

„O téhle představě ‚střelby za pochodu‘ mám své pochybnosti,“ řekl John svému bratrově, „ale má puška ji zvládne bez problémů.“

„A navíc, zvládl jsi to rychleji, než jsi slíbil,“ dodal Matt. Vláda Spojených států vyzvala Johna Browninga, aby zkonstruoval samočinnou pušku, již by unesl jediný muž a z níž by dokázal od boku střilet ovládanou dávkou. Odborníci se tehdy domnívali, že řada vojáků s takovými zbraněmi dokáže snadno vyčistit prostor, jímž procházejí. Browning na to odpověděl sedmnáctilibrovou puškou Browning Automatic Rifle, jejíž konstrukci dokázal dokončit pouhé tři měsíce od požadavku vlády.

John a jeho bratr Matt byli na cestě z New Havenu na střelnici firmy Winchester na pobřeží Long Island Sound. Produkce pušky Browning Automatic Rifle, známé spíše pod zkratkou BAR, se právě rozbíhala a její vynálezce byl požádán, aby se zúčastnil oficiálního předvedení zbraně vojenským pozorovatelům. Zatímco se oba muži blížili ke střelnici, John Browning pokračoval v převážně jednostranné konverzaci se svým bratrem.

„Teď, když konečně rozjeli výrobu pušky — zrovna v pravý čas k ukončení války —, chtějí po nás, abychom se přišli podívat, jak z ní střelí. K čemu má být *tohle* dobré, to opravdu *vůbec* netuším.“

I přes všechno reptání John Browning miloval vojenské demonstrace svých konstrukcí a byl ve skutečnosti potěšen, že jej čeká další z nich. Jeho zbraně vždy fungovaly lépe, než autority očekávaly. Při oficiální demonstraci vodou chlazeného kulometu Browning 1917 s pásovým zásobníkem v květnu toho roku zbraň spolykala 40 000 nábojů bez jediného výpadku. Nakonec podlehl problému, který byl pro Browningovy konstrukce zcela typický: došlo jí střelivo.

„Ani nevíš, jak bych si přál, aby BARy bývali měli naši vojáci vloni touhle dobou. Díval jsem se na ty francouzské Chauchaty, s nimiž se snažili vyjít. Je to katastrofa. Báł bych se z toho jen vystřelit.“

„Val říkal, že u 79. ucpali hlavně a pak to odpálili zdálky pomocí špagátu, aby se to roztrhlo a nikdo aby s tím nemusel riskovat v boji.“ Matt Browning měl na mysli svého synovce, Johnova syna, který sloužil ve Francii a posílal rodině pravidelně dopisy.

„Doufejme, že strýček Sam pošle první dodávku BARů právě jeho divizi.“

„To by tedy měli, při těch podmínkách, na něž jsi přistoupil.“ John Browning prodal kompletní práva na BAR za 750 000 dolarů. Za standardních podmínek běžně užívaných při vojenských

kontraktech by musel získat nakonec nejméně dvacetkrát tolik na licenčních poplatcích. První dodávka BARů se však k Valově divizi, k 79., měla dostat až v červenci 1918.

„Neměj jim ty podmínky za zlé, Matte. Je mi dvaasedesát let; nebudu žít tak dlouho, abych na poplatcích dostal o mnoho víc, než co mi už zaplatili. A co se rodiny týká, jen licence za tu samonabíjecí brokovnici přinesou na civilním trhu více, než co mé děti dokáží utratit za tucet životů.“

„To máš, myslím, pravdu.“ Matt Browning se usmál při vzpomínce, jak jeho bratr odmítl prodat patent na Auto-5. Až do roku 1902 prodal Browning každou ze svých konstrukcí za hotové, ať firmě Winchester, nebo vládě Spojených států. Díky Johnu Browningovi trh sportovních zbraní Winchesterům prakticky patřil.

Na samonabíjecí brokovnici ale John požadoval licenční smlouvu, a to firma Winchester zamítla. Byla to jedna z nejdražších chyb, jakou kdy udělali. Fabrique Nationale v Belgii na Browningovy požadavky přistoupila a tak zahájila vzájemně prospěšnou spolupráci, která trvala až do smrti vynálezce v roce 1926, v jedenasedmdesáti letech. V roce 1918 FN vyráběla brokovnici Auto-5 a několik samonabíjecích kapesních pistolí Browningovy konstrukce. Později bude vyrábět i další brokovnice, čtrnáctirannou pistoli P35 Hi-Power, malorážky s posuvným předpažbím a nakonec i několik vylepšení pušky BAR, jejíž demonstraci se právě vynálezce s bratrem chystali přihlížet.

„Co tedy plánují pro dnešní malou sešlost?“ optal se Matt staršího sourozence.

„Běžná rutina, bezpochyby. Demonstrace spolehlivosti, ukázka, jak lze zbraň zvládnout při střelbě dávkou, snadnost použití.“ V Johnových slovech nebyla ani stopa hořkosti. Ačkoli byly takovéto demonstrace běžné, vynálezce pořád měl značné potěšení, když sledoval funkčnost zbraní, jež zkonstruoval. „Hodně by mne překvapilo, kdyby tu neměli nějakého chlápka, který si nacvičil rozborku a sborku poslepu. Od chvíle, kdy jsem jim ten trik ukázal, se jej nemohou nabažit. Myslím, že armáda to nejspíše připojí ke standardnímu výcviku u všech zbraní.“

John Browning měl pravdu jak s ukázkou se zavázanýma očima, tak i s tím, že armáda ji zařadí do základního výcviku. Měl pravdu i stran ukázky spolehlivosti a ovladatelnosti zbraně jako standardních součástí exhibice. Browning byl požádán, aby se demonstrace účastnil, jak bylo jeho zvykem u předchozích ukázek jeho konstrukcí. Jako vždy, vynálezce to potěšilo.

Nevěděl však, že organisátoři připravili pro odpolední činnost jeden nový bod programu.

„Pánové,“ řekl zástupce firmy Winchester divákům, již se sešli blízko břehu Atlantického oceánu, „viděli jste spolehlivost, účinnost i snadnou ovladatelnost nové zbraně Browning Automatic Rifle. Tato puška nabídne pěšákům efektivitu, o níž se jim až dosud jen zdávalo. Výroba už běží a prvé

dodávky těchto zbraní budou v rukách našich vojáků během několika týdnů.“ Na chvíli se odmlčel, aby posluchači tuto informaci strávili.

„Většina z vás nejspíše předpokládá, že tato zbraň z principu nutně musí být mnohem nemotornější než pušky Krag či Springfield a že strojní puška je jen málo platná pro řízenou střelbu jednotlivými ranami. Jak hned uvidíte, není tomu tak.“ Zatímco zástupce hovořil, John Browning pozoroval štíhlého muže s knírkem, asi pětáctýřicátníka, který přišel na střeleckou čáru. Od moře přicházely prudké poryvy větru a muž si snal klobouk a položil jej na stůl, zatíživ jeho krempu dvěma plnými zásobníky.

„Toto je Ad Topperwein, který pro nás pracuje. Předvede vám malou demonstraci toho, jak je tato puška ovladatelná v režimu jednotlivých výstřelů. Sám vám nyní popíše, co se bude dít.“ Zástupce firmy poodešel a usadil se na židli. Topperwein zdvihl několik ocelových kotoučků, aby je všichni dobře viděli, a pak začal mluvit.

„Dneska to hodně fouká, takže potřebujeme terče, s nimiž vítr nebude moc házet. Chlapi z dílny měli zrovna při ruce ocelovou tyč o průměru jeden a půl palce a já je poprosil, aby z ní nařezali pár čtvrt palce tlustých koleček.“ Pootočil jeden z kotoučků tak, aby jej diváci dobře viděli ze strany. „S těmi by vítr neměl moc cvičit.“

„Co si ten chlápek myslí, že s tím bude dělat?“ zašeptal John Browning svému bratrovi. „Copak je snad chce zasáhnout ve vzduchu — samočinnou puškou, která váží sedmnáct liber a ještě k tomu střílí z otevřeného závěru?“

Brzy se ukázalo, že *přesně toto* má Ad Topperwein v úmyslu. Diváci napjatě sledovali, jak pomocník vzal sloupeček těžkých kovových disků a poodešel sedm osm kroků od Topperweina směrem k oceánu. Topp si vzal jednu pušku BAR, jež před chvílí sloužila při ukázce výdrže, natáhl závěr a zasunul do zbraně plný dvacetiranný zásobník. Zbraň držel spuštěnou do výše pasu.

„Všech dvacet, plochou dopředu. Vyhodte prosím další hned, jak uslyšíte výstřel,“ instruoval Topp svého nadhazovače. Ten přikývl a vyhodil první kotouček dvacet stop do vzduchu, roztočený jako gramofonovou desku, aby se za letu nepřevracel. Topp si hodil BAR k rameni a vystřelil ve chvíli, kdy se kotouček přiblížil k nejvyššímu bodu své dráhy. Nadhazovač hned poslal na cestu další kovový disk.

Během méně než třiceti sekund Topp vystřelil dvacetkrát. Diváci se soustředili, aby zahlédli pohyb kotoučků nebo aby zaslechli úder střely. Zdálo se, že některé z nich se otřáslly, ale hluk střelby překryl všechny ostatní zvuky.

„Myslím, že pár jich zasáhl,“ řekl Browning bratrovi, hlas plný upřímného obdivu. Ještě ve svých dvašedesáti letech John Browning zasahoval v průměru 95 % holubů při trapu; ale nedokázal si

představit, že by mohl zasáhnout jeden jediný z ocelových kotoučků ze strojní pušky střílející z otevřeného závěru.

Diváci sledovali nadhazovače, jak prošel střelnici a posbíral všech dvacet kotoučků, jež ležely na zemi. Když je přinesl a všichni se na ně požívali, John Browning se prudce nadechl.

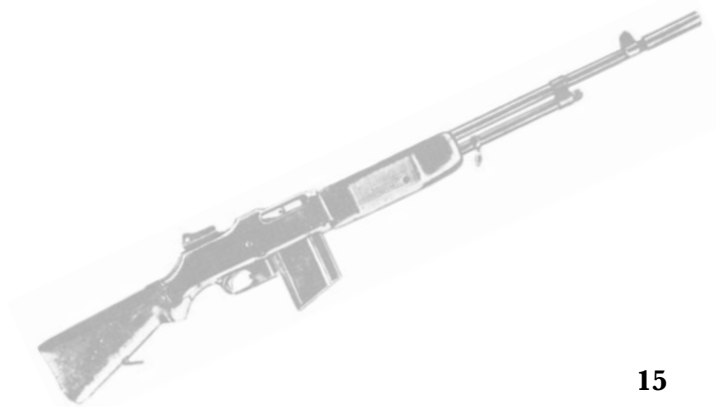
V každém z disků byl otvor o průměru $\frac{3}{8}$ "; pokaždé velmi blízko ke středu. Kolem každé díry byl kov vytažen k jedné straně, jak je typické, když střela o vysoké rychlosti prorazí měkkou ocel, a každá z děr nesla stříbrné kovové stopy kuproniklového pláště střely ráže .30.

„V současnosti používáte střely o váze 172 grány, ale já si vzal nějaké starší zásoby se stopadesátigránovými kulemi. To, co dáváte vojákům, je mnohem lepší na větší vzdálenost, ale ty 150 jsou rychlejší na blízko, daleko rychlejší, než staré střely z Kragu,“ vysvětlil Topp. „Tyhle střely proletí skrz čtvrtalcovou měkkou ocel, aniž by si toho pořádně všimly.“ Vyhodil ze zbraně prázdný zásobník a nahradil jej plným. „Házejte prosím znovu, stejně jako minule, ale tak, aby ke mně mířily hranou. Pojdte o pár kroků blíž; tohle bude trochu těžší.“

Muž vyhodil do výšky první disk hranou k Topperweinovi a k divákům a Topp vyhodil BAR k rameni. Tentokrát po výstřelu následovalo zazvonění, jak byl kotouček stržen ze své dráhy a vyneseno daleko nad oceán. Nadhazovač ihned poslal do vzduchu další s tímž výsledkem. Během krátké doby osmnáct kovových disků odsvištělo do vody, zasaženo do hrany střelou o váze třetiny unce a více než dvakrát rychlejší než zvuk. Topp minul dva z cílů. Položil BAR zpět na stůl a došel si pro oba disky, které minul. Ad Topperwein si je prohlédl a pak se obrátil k ohromeným divákům.

„Nemám moc zkušenosti se samočinnými zbraněmi,“ připustil, „ale BAR jde úžasně hladce; patří mezi nejlepší pušky, z nichž jsem kdy střílel. Myslím, že bychom měli všichni poděkovat tady panu Browningovi, nejen za tuhle skvělou pušku, ale vůbec za všechny výborné zbraně, které díky němu mají naši vojáci.“

John Browning nic neřekl. Pořád přemýšlel o tom, čeho byl právě svědkem. John Browning také patřil do střelecké kultury.

18. DUBNA 1919

Konečně zase doma, pomyslel si s úsměvem dvacetiletý voják a protahoval si ruce a nohy. Poručík Cameron Wilcox Bowman se zaposlouchal do kvikotu brzd, zatímco vlak zpomalil až do kroku. Z kotle vyrazil oblak páry a lokomotiva zvolna zatáhla železniční vagóny do nádraží Kansas City.

„Hej, Came!“ zavolal na něj bratr Michael z nástupiště.

„Hola, ani bych tě nepoznal! Bože, vidím dobře, že ti šedivější vlasy?“ řekl voják, když sestoupil na perón a dobře si bratra prohlédl. „Jápak se ti to stalo?“ Mike byl o deset let starší než jeho bratr Cam a *neměl* šedivé vlasy.

„A jak se daří malému?“ byla hned další Cameronova otázka. Mikeova žena porodila syna krátce předtím, než Spojené státy vstoupily do světové války. „Nedostala ho ta chřipka, doufám?“ vylekal se Cam.

„Ne, *tohle* nás vynechalo, díky Bohu. Ale už není tak malý — jsou mu skorem dva roky a běhá, kudy jen může. Jen počkej, až ho uvidíš; uhoní tě k smrti.“

„A co máš k čertu v tomhle?“ chtěl vědět Michael Bowman. Podařilo se jim najít Camova zavazadla a tahali se s nimi z nákladního prostoru.

„Ale, přinesl jsem ti pár drobností,“ řekl poručík.

„Jako třeba co? Kotvu z transportní lodi? Vždyť to váží tunu.“

„Našel jsem pár zbraní a vzal jsem si je s sebou domů. Frickové už je potřebovat nebudou. Přivezl jsem ti Lugera. Taky pro tebe mám jednu pětačtyřicítku, tu by sis měl nechat. Zdaleka ne všichni je stihli nafasovat, ale mou jednotku zrovna vedl syn toho chláпка, co je vymyslel, tak jsem jednu dostal. A to bys neuvěřil, dokonce tady mám BAR! Čekal jsem, že mi ji nenechají jen tak, protože je to taková novinka. Říkal jsem si, kdyby se to někomu nelíbilo, nechám ji tam; ale nikdo neřekl půl slova.“

„Ještě aby!“ Michael mu skočil do řeči. „Řekl bych, že sis ji zasloužil. A co máš tady?“ Odhadoval, že vak musí vážit nejméně sto liber.

„No, tam mám Maxima a Schwarzosku,“ odpověděl Cam. Rozhlédl se po nástupišti. „Pojďme se porozhlédnout, zda se nám nepodaří někde najít vozík, nebo tak něco.“

Michael Bowman se usmál a zavrtěl hlavou. „Není to zase tak daleko k autu. Pojď, máme spoustu času.“

Podobné scény se odehrávaly na nádražích po celé zemi, jak se vojáci šťastně vraceli domů. Mnoho si jich přivezlo jak vlastní, tak i ukořistěné zbraně jako suvenýry; Cam Bowman byl jedním z nich.

Výzbroj, již fasovali jako vojáci Spojených států, byla technicky považována za státní majetek; na konci války ale většina vojáků měla za to, že si vydobyli právo ponechat si zbraně, s nimiž se brodili blátem, zatímco jim kolem hlavy svištěly střely. Jen velmi málo starých vojáků, kteří měli nějaké vyšší postavení, bylo jiného názoru.

Navíc ke své vlastní výzbroji si prakticky každý voják, který sloužil za mořem, přivezl domů — podobně jako Cam Bowman — také nějaké ukořistěné nepřátelské zbraně. Samonabíjecí pistole Mauser a Luger byly všeobecně oblíbené díky precizní konstrukci, přesnosti a rychlé střelbě. Obě navíc měly oddělitelné pažby; němečtí konstruktéři je navrhli tak, aby bylo snadné tyto zbraně přestavět na krátké lehké karabiny, vhodné pro střelbu na menší vzdálenosti. Jen málo vojáků se vrátilo domů bez aspoň jedné z těchto krásných zbraní ve vojenském vaku.

Pažba Mausera zároveň sloužila jako pouzdro na zbraň. Ta, již získal Bowman, byla posekána šrapnelem, který zabil jejího předchozího majitele. V pažbě byly tři díry skrz a šachta zásobníku samotné pistole v sobě měla důlek veliký jako měďák. Pohled na zbraň byl připomínkou toho, co se vojákům v boji často stává.

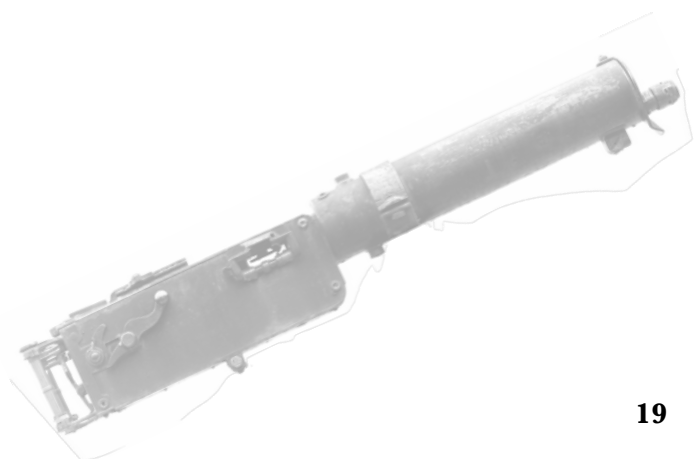
Opakovací pušky Mauser patřily mezi nejběžnější válečné trofeje a pár vojáků si dokonce přivezlo domů velké protitankové pušky ráže .56, aby skoro padesátilibrovou zbraní ohromili přátele. Cam Bowman měl jednu z těchto masivních pušek původně také, ale prohrál ji v partii pokeru na lodi cestou domů.

Nejvýše hodnocené byly samočinné zbraně přivážené z Francie nebo Německa, ačkoli jejich doprava byla občas obtížná. Malý Schmeisser MP-18, který měl Cam Bowman zabalený ve vojenském vaku v kalhotách, vážil jen devět liber a používal přesně stejný devítimilimetrový náboj, pro jaký budou časem vyrobeny samopaly UZI a Heckler & Koch, jež bude o půl století později používat Secret Service. Tyhle budoucí zbraně ale budou vyrobeny z ohýbaného plechu a plastů, na rozdíl od precizního frézovaného kovu zbraní z roku 1918.

Těžké vodou chlazené kulomety s nábojovými pásy, které si přivezl Bowman — německý Maxim a rakouský Schwarzlose — byly vyrobeny pro střelbu z dvoj- či trojnožky. Maxim měl o něco lepší konstrukci; důkazem se mělo stát to, že konstrukci Hiram Maxima z roku 1884 budou využívat armády významných států jako např. Velké Británie až do roku 1962.

Zatímco bratři Bowmanové se vláčeli s těžkými zavazadly do svého vozu, další vojáci z vlaku se prohrabávali hromadami zavazadel, aby našli ta, jež jim patří. Skoro každý z vojenských vaků obsahoval nejméně jednu válečnou trofej, kterou si mladý voják chtěl pověsit nad krb, zastřílet si z ní o víkendech či věnovat ji příteli.

Ani jediného ze stovek tisíc vojáků, kteří se vraceli domů, by ve snu nenapadlo, že v budoucnosti by občané jako oni mohli být snad považováni za nedostatečně spolehlivé k tomu, aby vlastnili právě takové zbraně, jimiž před nedávnem bránili svou zemi.

16. ČERVENCE 1932

„Dobře mne poslouchajte: tohleto je ta největší demonstrace amerického způsobu života, jakou jsme kdy měli. Prostě Amerika — ukázka vůle snést příkoří tak, jak je snášíte; a přitom stát zpříma ... dodržovat všechny zákony! A proč, k čertu, byste neměli? Kdo, u všech rohatých, krvácel za tuto zem, za její zákon, za naši Ústavu, a vůbec, jako vy chlapi?“

Generál Smedley Butler od námořní pěchoty Spojených států, nyní v důchodu, zvedl nad hlavu zařatou pěst, aby zdůraznil svůj poslední argument a na chvíli se odmlčel, aby nabral dech, než bude pokračovat. Souhlasný řev několika tisíc mužů otrásl horkým letním odpolednem a Cam Bowman cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Projev generála Butlera vlil do Bowmana naději, v jakou by nikdy nedoufal před pouhými dvanácti hodinami.

Štíhlý a šlachovitý bývalý důstojník shlížel na čtrnáct tisíc veteránů Velké války a chystal se pokračovat. Měl ostře řezanou jestřábí tvář a všichni vyjma těch, kdo stáli až úplně vzadu, dobře viděli, jak mu při projevu planou oči. Butler na sobě měl pomačkané civilní šaty: obnošené kalhoty a šle, barevnou vázanku a bílou košili s rukávy napůl vyhrnutými. Při hovoru sražil své husté obočí.

„V žádném případě nesmíte, *nesmíte* ustoupit! Pamatujte si, že jakmile stáhnete svou vlajku tady v táboře a jakmile se rozejdete — pokud každý z vás půjde pryč — všechno se rozplyne do vzduchu. Všechno vaše úsilí, veškerý boj bude k ničemu.“

Všude okolo viděl Cam Bowman veterány, jak přikyvují generálovým slovům. Náhle si všiml, že stojí zpříma, jako v pozoru. *Cestoval jsem sem tisíc mil a teď tu na blátivých pláních tábořím už skorem dva měsíce*, řekl si. *Ne, ještě to nevzdám.*

Cameron Wilcox Bowman byl válečný veterán a jako všichni američtí veteráni Velké války, i on měl od vlády příslibenou prémii. Její výše činila jeden dolar za každý den aktivní služby ve Spojených státech v čase války; \$ 1,50 za každý den služby v zámoří. Bonus byl splatný v roce 1945 a jeho celkový odhad pro všechny bývalé vojáky vycházel k tomuto datu zhruba na tři miliardy dolarů.

Rok 1932 byl až dosud ve velké krizi nejhorší a mnozí veteráni si uvědomili, že v roce 1945 už mohou být také dávno mrtví. Obzvláště špatná byla situace pro farmáře. Na začátku XX. století

měla typická farma rozlohu 160 akrů, odpovídající půdě, již bylo možné získat díky zákonu Homestead Act z roku 1862. Většina těchto farem byla soběstačná a dokázala nejen uživit své majitele, ale i vyprodukovat mírný nadbytek k prodeji.

Koncem dvacátých let ale mnozí farmáři upadli do dluhů vinou nešťastné a nerozumné expanse, a zcela katastrofický protekcionistický zákon Smoot-Hawley Tariff Act z roku 1930 zvedl cla do dosud nevídané výšky. Rostoucí dluhy v kombinaci s prudce upadajícím zájmem o jejich produkci byly pro farmáře devastující; k tomu situaci ještě zhoršila sucha, jež postihla Středozápad. Tisíce farem zbankrotovalo a mnoha rodinám hrozil hlad.

Walter H. Waters, mladý veterán z Oregonu, zjara vedl skupinu tří set veteránů napříč zemí do Washingtonu. Říkali si ‚Prémiová armáda‘ — Bonus Army — a doufali, že se jim podaří přesvědčit Kongres, aby autorisoval předčasně vyplacení veteránské prémie, když tak zoufale potřebovali peníze.

Cam Bowman přišel o svou farmu v Missouri rok předtím. Přidal se k Watersově skupině a byl jedním z prvních dvou tisíc veteránů, kteří dorazili do hlavního města. Zpočátku se zabydleli v několika opuštěných domech na Pennsylvania Avenue; jak ale každým dnem proudily do hlavního města stovky dalších, bylo zapotřebí mnohem více místa.

Washingtonská policie proto vyčistila pruh země na blátivých pláních poblíž Anacostie, na druhé straně řeky od města Washington. Toto umístění vyhovovalo městské radě, protože veteráni byli od města odděleni řekou a kdokoli, kdo se chtěl do centra dostat, musel nejprve přejít most a pak jej ještě čekal nezanedbatelný pochod.

Na tomto místě tábořil Cam Bowman s dalšími veterány v provizorních obydlích sestavených z lepenky, překližky a z odpadkového dřeva. V polovině července už více než deset tisíc veteránů žilo v největším a nejslavnějším Hooverville celé krise. Spolu s nimi zde bydlelo několik stovek jejich žen a dětí.

15. června 1932 odhlasovala Sněmovna reprezentantů autorizaci k předčasnému vyplacení veteránské prémie. O dva dny později se zákon dostal do Senátu a ten jej velkou většinou zamítl. Prémiová armáda byla v šoku.

V následujících týdnech přicházeli další veteráni z celé země a řady Bonus Army se rozrostly na více než 20 000 veteránů. Zákodníci opustili město, nebo se snažili se problému vyhnout jinak. Senátor Conally navrhl, aby se veteránům proplatila alespoň poměrná část prémie v současné hodnotě oproti předpokládané částce pro rok 1945; tento návrh byl ale zamítnut poměrem hlasů 11:4. Senátor Thomas z Oklahomy, kde byli farmáři v obzvláště špatné situaci, doporučil proplatit bonus alespoň těm, kdo prokáží ‚bezprostřední nouzi‘. Jeho návrh však dopadl podobně.

Uprostřed července Kongres odročil jednání, aniž by došel k nějakému závěru. Prémiová armáda zůstávala na místě — a doufala v zázrak.

Za zmínku stojí tři význačné vlastnosti dvacetitisícové Bonus Army na pláních Anacostie. Prvou z nich bylo to, že ačkoli jak ve městě Washington, tak i v tehdejší armádě Spojených států platila přísná segregace, v Prémiové armádě nikoli. Bílí i černí veteráni spolu se svými rodinami žili jeden vedle druhého ve svých provizorních barabiznách; v *New York Times* dokonce vyšel článek nazvaný ‚Prémiová armáda zrušila zákony Jima Crowa‘ — jak se tehdy podle pejorativní přezdívky černých segregační zákony nazývaly.

Druhou pozoruhodnou věcí bylo to, že veteráni Bonus Army byli ve všeobecné shodě zcela neozbrojeni. Žádný z nich si s sebou do Washingtonu nepřinesl nic nebezpečnějšího než perořízek. Nebylo tomu tak proto, že by neměli na vybranou: prakticky každý z veteránů od konce války měl přinejmenším jednu armádní pušku či pistoli a většina, podobně jako Cam Bowman, jich vlastnila několik — a k tomu navíc samočinné zbraně. Někteří z nich je dokázali prodat, ale válečné trofeje typicky měly v době, kdy lidé potřebovali každý dolar na jídlo, nulovou hodnotu. Většina zbraní, jež bývalí vojáci vlastnili, se povalovala po půdách těch z jejich přátel, jimž dosud nevypršely hypotéky; a množství zbraní, jež si veteráni s sebou *nepřinesli* do Washingtonu, bylo až překvapující.

Třetí a nejpozoruhodnější věcí však bylo to, že ani jeden jediný ze zákonodárců nenavrhl zjevné a samozřejmé řešení, jež by bylo bývalo mohlo problém vyřešit, aniž by stát musel vydat jediný dolar navíc či zasáhnout jakkoli do svého rozpočtu.

V tuto chvíli — bez ohledu na to, že senát jednání odročil — generál Butler přesvědčoval veterány, aby neztráceli naději a aby zatím ještě zůstali ve svých provizorních bydlíštích na pláních. Cam Bowman se rozhlédl po mužích kolem. *Hádám, že Butler věří v zázraky a čeká, že se jeden stane teď*, pomyslel si. *Když už jsem došel takhle daleko, počkám si, jak to celé skončí.*

Cam Bowman nevěděl, že vláda už má své vlastní plány týkající se Prémiové armády. Cameronu Bowmanovi zbývaly necelé tři týdny života.

28. ČERVENCE 1932

Kriste Ježíši, přišli nás všechny pozabíjet, běželo Cameronu Bowmanovi hlavou, když naslouchal varovným výkřikům.

Veteráni se potichu sešli kolem hlavního města; to se ale změnilo v hrůzu, později nazývanou „pochodem smrti“. Nejprve vojsko mezi členy Prémiové armády vrhlo kanystry se slzným plynem. Veteráni sice trpěli nedostatkem, ale nezapomněli svůj výcvik a prostě je naházeli zpět: slzný plyn nebyl ničím, co by vojáka vyvedlo z rovnováhy. To, co se však blížilo teď, bylo něco docela jiného. Když bývalí vojáci viděli, co je čeká, mnozí se propadli zpět do hrůz, jimiž prošli před patnácti lety.

Přímo proti neozbrojeným veteránům přicházeli vojáci v plynových maskách, nesoucí pušky s nasazenými bajonety. Za pěšími vojáky jela kavalerie s tasenými šavlemi. A za jízdou byly tanky.

Tanky byly poslední kapkou. Mnozí členové Prémiové armády, jimž dodala naději slova generála Butlera a již až dosud trvali na svém bez ohledu na ukončené jednání Kongresu, se teď otočili a prchali. Snažili se utéci z hlavního města k mostu přes řeku na pláně Anacostie do bezpečí svého tábora.

Poručík Cameron Wilcox Bowman neustoupil a čekal na příjezd kavalerie. Voják na koni se na něj ohlédl a Bowman se mu díval přímo do očí ve chvíli, kdy voják — o deset let mladší než on sám — napráhl šavli. Bowman nedokázal uvěřit, že by ten člověk, jeho kolega, důstojník armády Spojených států, mohl mít v úmyslu jej zabít. Byl pevně rozhodnut se nepohnout, ať už jezdec udělá cokoli. Přesto ale, jak ostří šavle zasvištělo vzduchem, reflexy poručíka Bowmana překonaly jeho rozhodnutí a automaticky se chránil levou rukou, aby mu ostří nesrazilo hlavu.

Vojáci měli od svých velitelů jasné instrukce: vyhnat veterány z Prémiové armády s použitím plochých šavlí, ne ostřím; a přesně to také kavalerista udělal. Bylo to jako úder tří stopy dlouhou železnou tyčí a tento úder roztrátil levé zápěstí poručíka Camerona Bowmana. Bowman nevykřikl a zůstal stát na místě; ale když viděl, že voják se rozmachuje k další ráně, přijal svou porážku a ustoupil.

Při cestě k mostu, zatímco jeho poničené zápěstí vysílalo vlny agonie, Bowman zahlédl trojici důstojníků velící armádním jednotkám a byl šokovaný tím, co viděl. Nepoznal dva majory, kteří se proslaví až v budoucnosti. Nebylo ale možné nepoznat muže, který řídil pěšáky, kavalerii i tanky.

Dva nižší důstojníci byli major George S. Patton a major Dwight D. Eisenhower. Vyšší důstojník byl štábní velitel armády Spojených států, generál Douglas MacArthur.

Cam Bowman se stulil do špinavé pokrývky. Jeho tělo bylo zbrocené potem. Poničené zápěstí si převázal zamazaným cárem hadru, ale jedna ze zlomených kostí prorazila kůži a provizorní obvaz byl promáčený krví. Všude kolem něj lidé utíkali; a chvílemi si nebyl jist, zda výkřiky, jež slyší, pocházejí od nich nebo jsou-li jeho vlastní.

Byla už skoro půlnoc, a ačkoli si dobře uvědomoval, že je v deliriu, pořád vnímal, že křik zesílil a cítil zřetelný pach. *Ne, tohle se mi nezdá. Jistě, slzný plyn, ale také... ach, ne. To je kouř z hořícího dřeva.* Zamhouřil oči a přál si, aby byl opět květen; přál si, aby to celé byl jen zlý sen; přál si cokoli, cokoli jiného než hrůzu, která se blížila.

„Dobrý Bože,“ řekl poručík Cameron Bowman. Jeho hlas se spíše podobal křaplavému šepotu naprosté beznaděje. „Generál MacArthur nás tady upálí.“

10. KVĚTNA 1936

„Sofie, jsi si opravdu, *opravdu* jista?“ V očích ženy středního věku upřených na prostřední dceru byl vidět hluboký smutek. „Američan? Určitě je to skvělý chlap; ale ty přece neumíš ani slovo anglicky! A život v New Yorku...“ Její hlas ztichl a pevně stiskla ruce, ignorujíc své artritické prsty.

„Mami, když jsem jela do Londýna, takové obavy jsi neměla. Přitom tam se mluví také anglicky; a já se to časem naučím. V Londýně jsem byla v pořádku. A opravdu tě překvapuje, že jsem právě tam potkala svého budoucího manžela?“

„Ale Sofie, je to *Američan*,“ naléhala matka. „A je o čtyři roky mladší než ty. A chcete žít v New Yorku, kde je tolik...“ hledala co nejjemnější výraz a nakonec řekla: „... amerických žen.“ V jejím hlase bylo jasně slyšet odmítnutí.

Dcera vyskočila: „Myslíš, že pro něj nebudu dost dobrá? Myslíš, že to musí být blázen, chce-li si vzít starou Polku; a že se brzy probere a odejde s nějakou mladou Američankou, která si jej zaslouží? *Tohle* si myslíš?“

Chřípí Sofie Szczupakové bylo rozšířené a její hlas se chvěl hněvem. Skoro křičela — proto, že její matka se dotkla jediné věci, které se dívka skutečně děsila. Proč ji Maxwell Collins požádal o ruku? Byl to jen náhodný nápad? Nezačne toho brzy litovat? Tyto otázky jí nedaly usnout po dlouhé hodiny každou noc od chvíle, kdy před třemi týdny vyslechla jeho nabídku.

Sofii bylo dvacet sedm let. Ne, že by byla nějak přestárlá, ale rozhodně byla starší než většina dosud nezadaných žen, které znala. Když si jí Max povšiml a vyzval ji k tanci, tehdy té první noci v londýnském nočním klubu, uvědomila si, že v životě nepotkala žádného jiného muže, který by ji tolik vzrušoval. Měl kouzlo osobnosti a muži ani ženy jej nemohli přehlédnout. Sofie mu zdůraznila, že neumí anglicky. Jen přikývl a prostřednictvím její přítelkyně Kristen, jež mluvila plynně oběma jazyky, přislíbil, že se během týdne naučí polsky. A dokázal to! Od chvíle, kdy v jejím rodném jazyce řekl: „Bude to takhle stačit, nebo se mám vrátit ke studiu, než se tě znovu optám?“ byla beznadějně zamilovaná.

Přitom dobře věděla, ačkoli se snažila na to nemyslet, že rozhodně není první ženou zamilovanou do tohoto muže, a že nebude ani poslední. Byla nicméně tou, již požádal o ruku. Tuhle příležitost

v žádném případě neměla v úmyslu promeškat. Zhluboka se nadýchla, než začala znovu mluvit. Přiměla se k tomu, aby tón její řeči byl jemný a chápající.

„Vím, že máš o mne starost, mami. Chápu to. A je mi líto, že se o mne musíš bát. Ale myslím, že sama víš, že jsem rozhodnuta. Nedáš nám oběma své požehnání a nepopřeš nám štěstí?“

Oči starší ženy se naplnily slzami. „Ovšemže ano, *kochanie*. Jak bych mohla udělat cokoli jiného?“ Objala svou dceru a přitáhla její obličej ke svému. „Buďte s Bohem.“

Magda Szczupaková seděla tiše v koutě pokoje, zatímco její starší sestra a matka hovořily o blížící se svatbě. Ve svých sedmnácti letech byla Magda benjamínkem rodiny a byla naprosto nadšena, že matka nakonec akceptovala vztah její starší sestry a Američana.

Příčinou tohoto nadšení nebylo nějaké zvláštní pouto, jež by pociťovala ke starší sestře; deset let věkového rozdílu jim zabránilo v nějakém větším sblížení v době, kdy Magda vyrůstala. Nebylo to ani pro nějaké romantické představy o muži, jehož by snad mohla v budoucnosti potkat. Magda Szczupaková měla sama v sázce něco důležitějšího a osobnějšího: měla totiž přítele a dosud o něm matce neřekla. Nebyl to Polák, nýbrž Němec, se kterým se setkala přede dvěma měsíci v Gdaňsku.

Devatenáctiletý Irwin Mann byl ten nejkrásnější, nejlaskavější a nejvíc vzrušující ze všech mladých mužů, které Magda kdy potkala; a byla si naprosto jista, že se za něj provdá. Magda vyskočila a běžela sestru políbit. Sofie se domnívala, že jí tím gratuluje k blížící se svatbě; ve skutečnosti však sestřička Sofii děkovala za to, že připravila půdu pro novinky, s nimiž sama zanedlouho přijde.

Během několika týdnů Sofie odpluje do New Yorku, kde bude žít se svým novým manželem v menším bytě. Stráví zbytek svého života ve Spojených státech. Její vlastní obavy a obavy její matky se ukáží dobře podloženými. Max Collins byl slušný a vstřícný a to, že jeho žena je Polka a nikdy se nenaučí zvlášť dobře anglicky, nebude problém. Problém, přesně jak se Sofie obávala, bude v tom, že Max Collins přitahoval lidi; a pokud títo lidé byli zrovna náhodou ženy, nevadilo mu to — a na tom jeho manželství zhola nic nezmění.

Magda si vezme Irwina Manna v následujícím roce a oba dva společně povedou malý koloniál v Gdaňsku. Irwin zůstane zcela oddán své manželce a ona jemu. Sofie si bude přát, aby její vlastní manželství bylo podobnější tomu, jak viděla manželství své sestry. Také ale nikdy nezapomene, že jí Maxwell Collins dopřeje něco, co se časem ukáže jako daleko cennější, než cokoli, čím disponoval kdokoli jiný z její rodiny: Max ji odveze do Ameriky.

Sofie bude žít v pohodlí ve Spojených státech, zdravá a v pořádku, ještě padesát roků poté, kdy budou všichni její pokrevní příbuzní dávno mrtvi. To proto, že chlapec, jehož potkala její sestra Magda a s nímž se brzy ožení, nebyl jen Němec.

Irwin Mann byl také Žid.

22. ČERVNA 1938

Finanční úředník se v lesích necítil dobře. Anderson si vždy představoval Indiána, který se bezhluchně propletá mezi větvemi, listím a ostatním přírodním nepořádkem, ale jeho nešikovné pokusy o plížení vypadaly ve srovnání s tím, co si představoval, žalostně. Úředník mnohem raději prosazoval zákon doma v Little Rocku, kde byly dlážděné ulice, po nichž mohl jezdit; mapy, podle nichž se mohl řídit; skladiště se známými adresami, kde mohl vždy vykopnout dveře; a práskači, díky nimž věděl, co může očekávat od místních zločinců. To bylo prostředí, v němž pracoval devět let, a v němž byl zcela spokojen. Za tu dobu zatkl spoustu lidí a byl na to hrdý.

Před pěti lety tohle všechno skončilo. Už žádné tajné sledování půlnočních dodávek opatřených falešnými stěhovacími firmami. Dnes řidiči pivovaru Anheuser-Busch jezdili ve velkých červených nákladních vozech s firemním logem a s úsměvem mu mávali, když přiváželi zboží ze St Louis.

Ne, že by nesouhlasil s důvody pro zrušení prohibice. Hned od prvního dne mu bylo zřejmé, že dokud budou existovat lidé, již se chtějí napít alkoholu, vždy se najdou jiní, kteří se postarají, aby si mohli koupit jakýkoli drink, o nějž stojí. Jestliže je prodej alkoholu ilegální, znamená to, že ti, kdo jej prodávají, nebudou běžní podnikatelé, nýbrž takoví obchodníci, kteří považují překračování zákona za základní, nutnou a běžnou součást obchodních pravidel. A to může zahrnovat i zabíjení. Od zrušení prohibice před pěti lety neslyšel ani o jediném případě, kdy by po sobě dva obchodníci s alkoholem navzájem stříleli.

Anderson sám sobě otevřeně připouštěl, že mu zrušení prohibice vadí z čistě osobních a sobeckých důvodů. *Celejch devět let mi to vycházelo. Věděl 'sem kam jít; a věděl 'sem, co mě čeká, když projdu dveřma. Věděl 'sem, kdo se vyplatí — i koho sbalit; a chlápkové, co 'sme po nich šli, byli ve vatě tak moc, že jim to přišlo jen jako drobná nepřítomnost; a jejich právníci je hned zas vytáhli ven. Prostě jen běžný obchodní výdaje, žádný problém.*

Přimhouřil oči a ohlédl se na svého partnera, který stál za stromem a studoval topografickou mapu. *Ted' 'sem skončil tady, ani Pámbu neví kde; honím se za venkovskejma analfabetama chudějma jak kostelní myš, takže jedinej způsob, jak se dokážou nějak protlouct, je pálit to svinstvo a prodávat ho těm, co si nemůžou dovolit alkohol z obchodu jen a jenom proto, že na něj vlada napálila moc vysokou daň. Když někoho z nich sbalíme, jeho rodina nejspíš chcípne hladu, takže je docela dobře možný, že mě radši odstřelí zpoza stromu, než aby se dal chytit.*

Finanční úředník se několikrát zhluboka nadechl. Vůbec se mu to nelíbilo. *Nevydělám si tady ani třetinu toho, co 'sem měl před pěti rokama a desetkrát víc riskuju, že skončím v mělkém hrobě někde tady vprostřed ničeho. Snad bych se moh' nechat převelet ke stíhání padělatelů,* pomyslel si snad posté. Potichu utrousil nadávku.

„Už jsi zjistil, kde vlastně jsme?“ optal se svého partnera. Agent Turner vzhlédl od mapy. Byl v oddělení nový a byl o nějakých patnáct let mladší než Anderson. Jelikož přišel na finanční správu až dávno po zrušení prohibice, neměl takové srovnání se starými dobrými časy jako jeho partner, a proto ke své současné práci zdaleka nepocítoval takový odpor. Také dosud nepoznal vábení úplatků, odstupných a vůbec nekontrolovatelných peněz, jež jsou vždy průvodcem lukrativních kriminálních aktivit. Agent Turner se prostě v tuto chvíli soustředil na svou práci.

„Musíme jít nahoru tímhle údolím, asi čtyři sta yardů,“ řekl Turner potichu a kývl hlavou, aby ukázal správný směr, „a pak vylézt na ten kopec napravo. Má plochý vršek a tam by měla být mýtina, kde najdeme tu palírnu.“ Anderson souhlasně zamručel. Dával pozor při briefingu, kde se dozvěděli, že hledané zařízení je skryto na vrcholu kopce. Finanční úřad vystrašil nějakého jiného zatraceného venkovana dost na to, aby napráskal své kamarády v naději na trochu nižší trest. „Cesta, kterou používá, se táhne po druhé straně,“ pokračoval Turner, „takže by nás neměl nikdo vidět, dokud nebudeme až nahoře. Pokud tam vůbec někdo je,“ dodal ještě.

„Jestli tam není, pěkně si na toho mizerného parchanta počkáme,“ zdůraznil agent Anderson. „Rozhodně mne nebaví si tady takhle hrát na kovboje a Indiány, pokud si nepřipíšu aspoň jedno zatčení.“

„Půjdu napřed,“ navrhl Turner a hned vykročil směrem k údolí. *Ten kluk dobře ví, jak nerad chodím v lese první,* pomyslel si Anderson s lehkým rozmrzením.

Neřekl ale nic a zařadil se za mladšího muže. Ačkoli mu nadšený přístup partnera jaksi vadil, s radostí jej nechal hledat cestu. *Jen ať ten kluk strčí zadek první do rány,* pomyslel si Anderson mrzutě. *To mi dá pěknou šanci zaslechnout, kde se ti balíci v týhle posraný džungli schovávají.* Instinktivně pohladil pažbu svého služebního revolveru, osmatřicítky Smith & Wesson ‚Military & Police‘ s šestipalcovou hlavní, který nosil pod kabátem. Nevele se zadíval na záda svého partnera: agent Turner postupoval, aniž by přitom byl slyšet jakýkoli hluk.

Agent Anderson se zašklebil, když jeho další krok zlomil suchou větvíčku se slyšitelným prasknutím. Přál si, aby jich bylo více než jen dva. Přál si sedět v autě, které nechali dvě míle daleko, a kouřit cigaretu. Vůbec nejvíc ze všeho si agent Anderson přál být ve své kanceláři v Little Rocku a nalít si pořádnou dávku irské whiskey a vůbec nemyslet na honění pitomých zdegenerovaných mizerných kašparů, kteří pálí nelegálně alkohol.

Dvěma agentům ministerstva financí zabralo dobrou hodinu přejít napříč údolím a vylézt na kopce. Každou chvíli se zastavovali, aby si ověřili, že jdou správnou cestou, a aby si všimli, kdyby v lese byl kromě nich i někdo jiný; ale nikoho nezahlédli. Jediní živí tvorové kolem nich byli komáři, které se snažili rozhánět, a nějaký neidentifikovaný hmyz, který je neobtěžoval, naopak — poskytoval zvukovou clonu neustálého bzučení a cvrkotu, která jim pomáhala zakrýt zvuky chůze.

Agent Turner trval na tom, aby se posledních sto yardů k vrcholu kopce plížili. Plazení po břiše skrz opadané listy nijak nepřispělo k tomu, aby se náhled agenta Andersona na tuto akci vylepšil.

Když byli posledních pár yardů od vrcholu, oba agenti zpomalili svůj postup tak, že se pohybovali jen centimetr po centimetru. Náhle Turner mávl rukou na svého partnera, aby se zastavil a nehýbal se. Zvolna otočil hlavu a zašeptal.

„Už je vidím. Je to asi třicet yardů daleko. Palírna je schovaná mezi stromy, ale vidím chladicí trubky. Počkej tady.“ Turner se proplížil o pár stop dál, na místo, kde mohl vyhlížet přes kmen padlého stromu. „Nevidím tam ani človíčka,“ zašeptal potichu. „Pojď se podívat.“

Agent Anderson zabručel a pomalu se vyhrabal na nohy. Jeho partner zagestikuloval na protest, ale Anderson jej ignoroval a došel ke kládě, za níž se agent Turner skrýval. Přisedl k mladšímu muži a přikývl. „Dobrá, Danieli Boone, vypadá to, žeš nás dostal na to správné místo.“ Agent Turner se usmál; partner jej často nechválil.

„Co teď? Půjdeme si to tam prohlédnout?“

Starší muž potřásl hlavou. „Nechci tam nechat nějaký stopy, co by ty mládence vyplašily, až sem dorazí. Co můžu říct, každej parchant, co žije tady v kopcích, pozná na první pohled, jestli po cestě přeběhla myš nebo ne. A možná tam budou nějaký nástrahy.“

Turner souhlasně přikývl. Všichni akceptovali risiko, že je někdo dříve či později zabije; ale zmrzačení nebo oslepení vinou toho, jak se kriminálníci snažili chránit své vlastnictví, byly noční můry každého agenta. Nestávalo se to často, ale stávalo se to; a oba muži to dobře věděli.

„Pojďme si najít nějaký místo s dobrým výhledem a pak si můžem’ na chvíli sednout. Už mám dost plazení kolem jako pitomá ještěrka.“ Agent Anderson si ometl špinu s kalhot a začal se rozhlížet po vhodném místě, kde by mohli zahájit svou čekanou.

„Támhle,“ řekl Turner s pohledem na velký dub, pod nímž ležel padlý strom. „Sedneme si za tu kládu a krásně uvidíme, kudy pojede nahoru.“ Anderson zvážil návrh a přikývl. Oba muži přešli k dubu a sedli si za ležící strom. Aniž by se o tom museli domlouvat, sedli si tak, aby každý viděl v trochu jiném úhlu a aby tak měli pod dohledem širší oblast. Bez dalších řečí se připravili na dlouhé čekání.

~

Anderson měl mizernou náladu vinou všech komářích štípanců a také proto, že po dvou hodinách čekání jeho střeva vyžadovala, aby si odskočil. Neviděl žádnou jinou možnost, než sejít dolů s kopce, najít si vhodné místo a namísto toaletního papíru, který se neobtěžoval vzít s sebou, použít listí. Po návratu zahlédl, jak se Turner šklebí, a to jeho náladě vůbec nepomohlo. Chtěl něco poznamenat, ale mladší muž ho gestem zarazil.

„Poslouchej.“

Oba agenti slyšeli nezaměnitelný zvuk motoru namáhaného na nízkém převodu, jak se automobil pomalu hrabal nahoru po druhé straně kopce. Teď se oba soustředili a ani se nehnuli, očekávající příjezd svého budoucího úlovku.

Starý nákladáček se náhle objevil nějakých sedmdesát yardů daleko. Anderson a Turner sledovali jeho cestu, jak mizel a opět se objevoval mezi stromy a listím. Už bylo vidět, že v něm jedou dva lidé. Vůz se zastavil kousek od skupiny stromů, která skrývala ilegální palírnu, dvacet yardů od obou agentů. Řidič se otočil a zacouval tak, že vůz mířil od obou mužů a oni dobře viděli na korbu. Byla prázdná.

Dveře se otevřely a z kabiny vystoupil unaveně vyhlížející muž. Roztržitě se rozhlédl a těžce se odbelhal ke stromům. Měl na sobě potrhanou a obnošenou kombinézu a na vráscité tváři bylo vidět několikadenní strniště. Připojil se k němu druhý pasažér, o něco mladší. Anderson a Turner slyšeli nějaký šramot a hekání, jak se muži namáhali. Během chvilky se opět objevili mezi stromy. Každý z nich nesl těžký vak a byl pod jeho vahou hluboko sehnutý. Když se první z nich opatrně natáhl, aby překročil padlý kmen, agent Anderson vstal. Ke svému partnerovi byl otočen zády, takže si nevšiml ustaraného pohledu mladšího muže. Agent Turner si právě uvědomil, že na tom, co vidí, je něco v nepořádku. Natáhl se, aby svého partnera zastavil, ale bylo příliš pozdě. Agent Anderson už běžel k oběma mužům s vytaženým revolverem.

„Ani hnout! Federální policie! Jste zatčeni!“ křičel Anderson a vyběhl na mýtinu.

Muži s vaky na ramenou se zastavili na místě a čekali. Anderson se zastavil patnáct stop před nimi, se zbraní v napřažené pravé ruce. „Hodně pomalu se otočte. Nehejbejte rukama, nebo do každého z vás udělám velkou díru, hezky uprostřed panděra.“ Muži se pomalu otočili tvář v tvář agentům.

„Jack Miller?“ obrátil se agent Anderson na muže, který řídil vůz. Ten beze slov přikývl. „Pomalu polož ten pytel na zem a ruce drž tak, abych na ně viděl.“ Miller udělal přesně to, co měl. „A teď ty,“ řekl druhému muži, který také poslechl. „Jak se jmenuješ?“

„Frank Layton,“ zněla mrzutá odpověď.

Agent Turner přešel od svého partnera směrem k palírně, stále skryté za skupinkou stromů. Báł se, že tam uvidí to, co předpokládal.

„Co máš v tom pytli?“ otázal se agent Anderson. Turner konsternovaně zavřel oči. Už věděl, co Miller odpoví.

„Cukr,“ řekl Miller, přesně jak Turner předpokládal.

Mladší agent se díval na místo, kde kdysi bývala palírna. Měděné kondenzační trubky byly stále jako nové, ale kotel byl zničený už před mnoha lety, jak bylo zřejmé z vrstvy rzi na jeho zbytcích. Vedle těch trosk byla hromada těžké plachtoviny. Na jednom místě byla odhrnuta, takže bylo vidět několik stolibrových pytlů cukru.

„Žádná palírna tady není.“

„Cože?“ vykřikl Anderson a zapomenuv zcela na svůj výcvik, otočil hlavu, aby se podíval tam, kde stál mladší agent.

Turner přešel ke svému partnerovi. „Tahle palírna už pěknou řadu let neběžela. Jediné, co tu mají, je cukr uložený pod plachtou. Skoro bych řekl, že náš malý ptáček nám neřekl úplně přesně, kde je současná Millerova fabrika.“ Turner pomalu přešel k Millerovu omláčenému nákladáčku, dáváje pozor, aby přitom jeho majitele nespustil s očí.

Oči Jacka Millera se zúžily a Anderson zahlédl na jeho rtech kratičký neveselý úsměv. Miller zůstal na místě a neřekl ani slovo. Agent Anderson se zašel podívat na ruiny bývalé palírny. Na jeho obličej bylo vidět neskrývané znechucení a nenávisť. Zavrtěl nevěřicně hlavou, když popotáhl o kousek plachtu v bláhové naději, že pod ní nalezne něco nezákonného. *Další pytle cukru. Nic víc.*

„Kurva.“ Anderson to slovo vyplivl. „Mít tři prdele cukru není žádnéj zločin, i když všichni čtyři dobře víme, na co ho přesně máte. Seberte se a vypadněte odsud.“ Jack Miller a jeho kolega se obrátili k vozu, ale agent Turner jim zablokoval cestu. Měl v rukou brokovnici, která předtím ležela na sedadle spolujezdce. Optal se: „Odkud jste vy dva přijeli?“

Miller a Frank Layton se na sebe podívali. Nakonec Miller odpověděl: „Z Oklahomy.“

Agent zdvihl dvouhlavňovou brokovnici.

Miller si olízl rty. Domyslel si, že ten chlap je chce zabít jeho vlastní puškou a nechat je tam ležet; a on s tím nemůže dělat vůbec nic. Pak se agent usmál, otevřel závěr, aby vyňal oba náboje, a podíval se na Andersona.

„Partáku, máme čárku. Nakonec se nevrátíme s prázdnýma rukama.“

Anderson potřásl hlavou. „Neni žádnéj zločin mít v autě brokovnici a k čertu, nečekej ode mě, že bych dosvědčil, že nám s ní tyhle dva pitomí balící vyhrožovali. Na takový podrazy nemám žaludek.“

„Ne, ty to nechápeš. NFA, federální zákon. Přijali ho v '34. Ilegální vlastnictví a mezistátní transport neregistrované brokovnice s hlavní kratší než osmnáct palců.“

Jack Miller, normálně dost chytrý na to, aby se nesnažil odmlouvat policajtům, se neudržel. „Čerta starýho, ilegální vlastnictví. Tohle je *moje* brokna! Žádněj nemůže říct, že ne. Jakživo 'sem nikomu nic neukrad'!“ Poslední tvrzení sice nebylo zcela přesné, ale pravda byla, že Miller skutečně tuto zbraň získal zcela legálně.

Agent Anderson se tvářil ještě zmateněji než Jack Miller, ačkoli ne tak rozhořčeně. „O čem to k čertu mluvíš?“

„Federální zákon. National Firearms Act, přijatý v červnu 1934.“ Turner se široce usmíval a užíval si přednášku.

„Tohle je jasný případ ilegálního vlastnictví a mezistátního transportu neregistrované brokovnice s hlavní kratší než osmnáct palců, nebo o celkové délce menší než dvacet šest palců.“ Pozvedl pušku. Hlaven mohla být nějakých šestnáct palců dlouhá, možná malinko víc. „Každá takováto zbraň musí být úředně registrována a musí za ni být zaplacen daň ve výši dvou set dolarů. Případný další prodej takto registrované zbraně podléhá úřednímu schválení a je zatížen daní ve výši dvou set dolarů, k níž je povinný prodávající; a to platí pokaždé, když se změní její vlastník.“ Agent Turner se teď tvářil jako kočka Šklíba. „Takže pokud nám budto tady přítomný pan Miller nebo pan Layton neukáží registrační kolek a doklady k této zbrani, skorem bych řekl, že tady máme dva federální zločince.“

Miller, který byl vždy chudý a nikdy se mu nedostalo formálního vzdělání, sebou při zmínce o výši daně trhl, jako kdyby sáhl na odkrytý elektrický drát. „To mi jako chcete říct, že musím zaplatit dva stováky vám federálům, dy bych chtěl tuhle flintu, co nestojí ani za celou pětku, prodat?“ Ta představa pro něj byla zcela nepochopitelná.

Agent Turner se trpělivě usmál. „Tak by tomu skutečně bylo, pane Millere, kdybyste vy nebo váš přítel byl býval zaplatil dvě stě dolarů daně v roce 1934, kdy byl zákon přijat, a kdybyste tehdy zbraň u nás nechal zaregistrovat. Jelikož se tak nestalo, jste spolu s panem Laytonem oba viníky ilegálního vlastnictví a mezistátního transportu neregistrované zbraně, jež je chráněna zákonem National Firearms Act z roku 1934. Oba dva proto čeká pokuta ve výši pěti tisíc dolarů a pětileté vězení. Teď se prosím otočte a zkřížte ruce za zády.“

Miller nevěřil vlastním uším, ale udělal, co mu bylo řečeno. Agent Turner vytáhl z pouzdra na opasku chromovaná ocelová pouta a nasadil je Jacku Millerovi na zápěstí. „Běž před vůz,“ přikázal. Miller poslechl. „Vezmeš si toho druhého?“ optal se svého partnera.

Agent Anderson nasadil pouta Laytonovi a postrčil jej k vozu. Pak chytil svého mladšího partnera za rameno a podíval se mu do očí.

„Co je kurva tohle za šílenou magořinu, cos právě nakecal těm dvěma mamlasům? To si fakt myslíš, že uvěří, že by měli jít na pět let do bány jenom kvůli tomu, že hlaveň flinty je o jedenapůl palce kratší, než by se ti líbilo?“ Anderson drsně šeptal s ústy jen pár palců od partnerova ucha. „Šéf nás pověsí za koule do průvanu za protiprávní zatčení!“

Zvláštní agent Turner se pořád usmíval a trpělivě vrtěl hlavou. „Ne jak by se *mi* líbilo. Jak se *Kongresu* líbí. Není to žádná magořina, je to federální zákon. No, a my máme čárku za zatčení. Tak pojď,“ dodal smířlivě. „Pojďme zkusit, jestli tenhle rozvrzaný kafemlejnek dokáže dojet k našemu autu.“ Vykročil směrem k nákladáčku. Starší agent jej pomalu následoval, potřásaje nevěřicně a znechuceně hlavou.

Prohibice byla dost velká šílenost, ale tohle?! Pět let v báni proto, že je kus železa o dva palce kratší?
Uvědomil si, že nenávidí tuhle práci mnohem silněji než ještě před malou chvílí.

Poslední Andersonův komentář zanikl ve startování starého motoru: „To už by fakt bylo lepší ty dva smrádky odstřelit a nechat supům.“

8. ZÁŘÍ 1938

„Bude! Bude, pojď sem. Ale poběž hned! Nevěřím vlastním očím. Tohle musíš vidět!“ Žena měla ve tváři směs údivu a nadšení. Její manžel, štíhlý ale silný dvaatřicátník, slyšel naléhavost v jejím hlase a hned přiběhl ze stodoly, otíraje si ruce špinavým hadrem. Nadechl se, aby promluvil, ale jak prošel dveřmi, viděl, co jeho ženu tak udivilo.

Chodil! Ani ne osm měsíců a Raymond už chodil!

Bud objal svou manželku kolem pasu a přitáhl si ji k sobě. Usmíval se stejně, jako když před osmadvaceti týdny viděl svého synka poprvé.

„Nevěřím vlastním očím,“ zašeptal a zvolna zavrtěl hlavou. Raymond dělal malé, opatrné krůčky. Balancoval vztaženými rukama a díval se na podlahu. Vůbec nevnímal přítomnost rodičů. Náhle ztratil rovnováhu, podlomila se mu kolena a prudce dosedl na tenký koberec. Jeho matka se zajíkla a vyrazila mu na pomoc, ale manžel ji přidržel: „Počkej. Podíváme se, co udělá teď.“

Děcko se prudce nadechlo a jeho rodiče už čekali, že začne plakat. Ale Raymondovy oči zůstaly pozorné a rozhlížely se po bezprostředním okolí. Zaostril na měkce vycpané křeslo dvě stopy daleko a dolezl k němu. Nemotornými, ale účelnými pohyby se malý chlapec dokázal zachytit prstíčky látky a využít ji k tomu, aby se opět postavil a ve stoje se udržel. Pomalu, jednu ruku po druhé, se pustil křesla a udělal další dva roztřesené krůčky. Zastavil se, roztáhl ruce jako provazolezec a udržel se na nohou. Otočil hlavu, uviděl otce a celá jeho tvář se roztáhla do ohromného úsměvu. Vydal hlasitý šťastný zvuk a opět začal ztrácet rovnováhu.

Emmet „Bud“ Johnson si už nedokázal pomoci. Chytil svého chlapce pod rameny a zastavil tím jeho pád; pak jej vyhodil do vzduchu, chytil a pevně objal. „Podívejme se, kdo už chodí! Koho už přestalo bavit lézt! Je načase, abych ti pořídil pěkné botky? A neměl bych najít taky nějaké malé vidle, abys mi pomohl u koní? Pomůžeš nám při rodeu?“ Znovu vyhodil děcko do vzduchu a Raymondův úsměv se ještě rozšířil.

Luisse se pokaždé zastavilo srdce, když tohle Bud dělal, ale už dávno se přestala snažit mu v tom bránit. Raymond tím byl zjevně nadšený a Bud se zcela vážnou tváří trval na tom, že to jejich dítěti pomůže s rovnováhou, a navíc, že se chlapec odnaučí „bát se toho, čeho není třeba se bát“,

jak to Bud vyjadřoval. Snad měl pravdu; Luisa stále žasla nad prvními krůčky svého malého synka.

Bud a Luisa Johnsonovi už byli svoji devět roků a po celou dobu hned od svatební noci se pokoušeli o dítě. Luisu postihly tři potraty a doktor jí řekl, že její tělo není rostlé tak, aby dokázalo dobře donosit dítě. Také řekl, že porod — pokud by se k němu vůbec dostala — by ji mohl snadno zabít. Luisa však neústupně trvala na dalších pokusech a přísně zakázala doktorovi, aby se o svých obavách zmiňoval před jejím manželem.

Raymondův porod byl opravdu velmi komplikovaný a nakonec lékař musel udělat císařský řez. Bud se nesmírně bál, že jeho žena zemře. Raymond byl malý, ale zdravý; ale Luisa už nemohla mít další děti. To ji posledních sedm měsíců trápilo: sama pocházela z velké rodiny a těšila se, že bude mít podobnou.

Bud postavil Raymonda vedle křesla, kde se mohl chlapec přidržet, kdyby ztrácel rovnováhu. Otočil se ke své manželce a objal ji. „Zlato, vím, že jsme chtěli ještě holčičku, ale začínám mít takový dojem, že budeme rádi, když oba dohromady zvládneme tady toho mládence.“ Luise vyhrkly slzy do očí. Celých sedm měsíců se bála, že Buda také trápí představa budoucnosti s jediným dítětem. „Mám takový pocit, že tady nám roste něco úplně jiného, než obyčejný chlápek od krav.“

Luisa se překvapeně podívala na svého manžela. Až dosud jej nikdy neslyšela jakkoli snižovat jeho práci. Viděl její výraz a usmál se, než začal vysvětlovat.

„Nemyslím tím nic špatného. Neexistuje místo, kde bych žil raději než tady a neumím si představit žádný lepší život než ten, co vedeme; a ty to dobře víš. A je to velká klika, že mi tenhle život tak sedne, protože oba dobře víme, jakou práci mi dalo prolézt střední školou. Tenhle ten,“ řekl a kývl na Raymonda, „no, jen se mu podívej do obličeje. Je *chytrý*. Snaží se řešit problémy. Viděl jsem to na něm hned, jak jste přišli z nemocnice. A ne, nemluví ze mne jen nadšení táty; viděl jsem dost jiných dětí. Raymond měl štěstí a dostal do vínku dvojitou dávku něčeho sakra silného. Věř mi, on bude mít šanci dosáhnout věcí, o kterých se nám nikdy ani nezdálo.“ V jeho hlase byla jasně slyšet hrdost.

Luisa přikývla. Sama si toho také všimla, ale předpokládala, že přesně takhle vidí každá máma svého prvorozeného. Pohlédla na svého manžela, který vypadal zamyšleně.

„Víš co, radši si rovnou zvykej na to, že ho neuvidíš vyrůstat.“

„*Cože?*“ Vyděšeně se otočila na svého muže. Ten při pohledu na její šokovaný obličej rychle vysvětloval: „Jen jsem chtěl říci, že tady v našem okrese nejsou školy velký zázrak a nedovedly by

ho moc daleko. Podle mne je brzy přeroste; a jestli se nepletu, rozhodně se postaráme o to, aby se dostal někam, kde budou učitelé chytřejší než on.“

„Vždyť je mu stěží osm měsíců!“ smála se Luisa. Ale přitom se sama nedokázala zbavit pocitu, že s Budovým překvapivým prohlášením musí souhlasit.

„Bude mu patnáct a ani si toho nevšimneš. K čertu, připadá mi to jako včera, kdy jsem se poprvé pokoušel sáhnout ti pod sukni.“ Luisa zčervenala.

„Emmete Johnstone!“ okřikla jej. Vždy používala jeho celé jméno, když řekl nebo udělal něco šokujícího, co ji potěšilo. Bud sáhl po knoflících na její blůze.

„Raymond má teď spoustu práce, aby se naučil chodit. Pojďme taky něco natrénovat.“

„Ale přece jsme už zrovna dnes ráno...“ její hlas se s Budovými doteky vytratil.

„Přesně tak, miláčku, a teď se chci postarat, abych nezapomněl, jak na to. Jak jsem ti říkal, nikdy jsem nebyl zvlášť chytrý. Byla by to ukrutná škoda, kdybychom to odkládali moc dlouho, a já bych mezitím zapomněl, jak to máš ráda. Měli bychom trochu trénovat, aby tě náhodou tvůj hloupý manžel nějaký večer, až se budeš cítit trochu rozpustile, nezklamal.“ Snadno ji vyzvedl a přenesl na velkou pohovku.

„Hmmm....“ vydechla. „Asi máš pravdu. To rozhodně nechceme riskovat.“ Ohlédla se na malého chlapce. Raymond se opět soustředěně přidržoval křesla, aby se mohl postavit. Luisa zavřela oči a tiše zasténala. Její manžel Bud se také soustředil, ale na něco zcela jiného.

9. LISTOPADU 1938

Přišlo to bez varování. V jednu chvíli byla opravná hodinek na Bergerstrasse tichá a klidná, uvnitř nebyl nikdo, jen sám majitel. V následující chvíli výkladní okno zmizelo; rozletělo se na vodopád střepů pod úderem trojice policejních obušků.

Dříve, než rozeklané střepy dopadly na čistou podlahu, hodinář *věděl*. Věděl, že šeptanda, o jejíž nesmyslnosti sám sebe přesvědčoval, měla pravdu. Věděl, že naděje, kterou se dosud kojil, byla jen sebeklam. Věděl, že ačkoli tato noc bude zlá, v následujících dnech a měsících bude mnohem hůř. Vzpomněl si, jak mluvil — *jak často a rád mluvil* — k ostatním mnichovským obchodníkům a řemeslníkům. Všichni se shodli, že není důvod si dělat starosti. Nálady, které se objevovaly, nebyly nic nového. Vždyť je ostatní odjakživa nenáviděli pro jejich podnikatelskou zdatnost. Odjakživa byli úspěšnými obchodníky a součástí toho úspěchu vždy bylo také smíření se s nepřátelstvím ostatních. Shodli se, že nebudou dělat nic, protože cokoliv, co by udělali, by jim mohlo způsobit újmu.

Všichni se na tom shodli, a teď hodinář jasně, s naprostou jistotou viděl osud, jemuž se sami odevzdali.

„Schnell!“ ozvaly se hrubé hlasy tří uniformovaných mužů, kteří vstoupili rozbitou výkladní skříní do obchodu. „Pojď sem, ty špinavá židovská svině! Zatýkáme tě!“

Muž neprotestoval. Věděl, že by tím tato zvířata jen víc rozlítit. Věděl, že pokus o odpor by pro ně byl jen důvodem k tomu, aby své obušky použili na jeho staré kosti, a pochyboval, že by jeho tělo odolávalo lépe, než okno výlohy. Věděl, že to jediné, co teď může dělat, je poslechnout — a modlit se.

Vzpomněl si na svého nejoblíbenějšího synovce, Irwina Manna, který žil v Gdaňsku a prodával tam čerstvé jídlo i konzervované zboží. Vždycky si přál, aby Irwinův obchod měl stejný úspěch, jako jeho vlastní. *Jen se podívejme, kdo je teď úspěšný*, pomyslel si hořce. Netušil, že do čtyř let bude jeho synovec přesunut do Varšavy a brzy bude čelit podobným problémům. Mladý Irwin Mann však na ně zareaguje zcela odlišně od svého strýce.

Synovcova budoucnost a role, kterou mladík bude hrát v historii, patřily mezi mnoho věcí, jež hodinář netušil. Netušil ani, že navíc ke svému zatčení bude přinucen také zaplatit pokutu za

zničení vlastního obchodu. Netušil, že během následujících osmačtyřiceti hodin stejný osud postihne dalších dvacet tisíc lidí. Netušil, že už se nikdy nedožije svobody.

Už vůbec netušil, že za pouhý rok bude vážit méně než polovinu svých současných osmašedesáti kilogramů, že jej omrzliny a gangréna připraví o většinu prstů na ruce i na nohou, a že posledních sedm týdnů života, než zemře na vnitřní krvácení, prožije jako slepec.

Netušil, ale brzy měl zjistit, že stráví zbytek života — všech šestnáct měsíců, jež mu zbývaly — v zařízení ani ne dvacet kilometrů vzdáleném na severovýchod od jeho mnichovského hodinářství, kousek od města na řece Amper. Stálo tam malé městečko, jehož až dosud nevinné jméno v poslední době získávalo zlověstný zvuk, kdykoli se o něm Němci zmínili.

Hodinář sdílel svůj osud s bezmála čtvrt milionem svých krajanů a do jednoho se všemi svými příbuznými, již se ještě zdržovali v Německu dne 9. listopadu 1938.

Měl být převezen do Dachau.

3. LEDNA 1939

„Vstaňte, prosím. Okresní soud západního Arkansasu ve Fort Smith zasedá pod řízením soudce Heartsilla Ragona.“

„Můžete se posadit. První případ: Spojené státy proti Millerovi. Pane Gutensohn?“

„Jsem tady, vaše ctihodnosti,“ postavil se obhájce z Fort Smith. Paul Gutensohn byl pomešší muž s řidnouchými černými vlasy; nosil kulaté brýle s drátěnými obroučkami. Rychle se pohyboval a měl výrazný ostrý nos, což mu dávalo tak trochu vzhled dravého ptáka.

„Vaše ctihodnosti, pokud soud dovolí, moji klienti, pan Miller a pan Layton, se neprovinili naprosto žádným zločinem. To, že byli zatčeni, je evidentním porušením jejich ústavních práv, a to ze dvou zřejmých důvodů. Za prvé, takzvaný National Firearms Act, byt' presentovaný jako podpora rozpočtu, je jasným federálním pokusem usurpovat práva vyhrazená jednotlivým státům. To je očividné už jen na základě faktu, že takzvaná ‚daň‘ ve výši dvou set dolarů významně přesahuje hodnotu zbraní, na něž je uvalena. Za druhé, zákon National Firearms Act z roku 1934 je v naprostém konfliktu s Druhým dodatkem Ústavy, konkrétně s textem ‚Dobře organisovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidí držet a nosit zbraně nesmí být proto omezováno.‘

Jelikož oba pánové Miller i Layton jsou zdraví muži ve věku mezi šestnácti a pětácti lety, zjevně je musíme považovat za členy domobrany v tom smyslu, v němž tento pojem užívali pisatelé naší ústavy. Dále pak, na rozdíl od Čtvrtého dodatku, který zapovídá ‚neadekvátní‘ osobní prohlídky, Druhý dodatek neobsahuje žádnou zmínku o ‚adekvátním‘ omezování práva lidí držet a nosit zbraně. Dodatek vyžaduje, aby toto právo nebylo omezováno, tečka. Nelze žádným způsobem interpretovat pokus naší vlády uvalit daň ve výši dvou set dolarů na jakoukoli zbraň, již lze použít pro ochranu sebe sama i našich svobod, jakkoli jinak, než jako hrubé a svévolné omezení práva lidí držet a nosit zbraně.

Pan Miller a pan Layton se neprovinili ničím jiným než tím, že využili svých práv zaručených Druhým dodatkem. Vskutku, agenti, již je zatkli, ohlásili, že oba moji klienti poslechli všechny jejich příkazy a že ani jediný z mých klientů nikdy žádného z agentů nijak neohrožoval, ani diskutovanou zbraní, ani žádným dalším způsobem. Ve skutečnosti oba agenti shodně vypovídají,

že jeden z nich našel diskutovanou brokovnici na sedadle prázdného automobilu pana Millera v době, kdy došlo k zatčení.

Sestavil jsem proto podrobné vyjádření, které ukazuje, že fakta, specifikovaná v obžalobě, nepostačují k obvinění ze zločinu; kromě toho také dokládá, že zákon, na jehož základě byla obžaloba sestavena, je v příkrém rozporu s Druhým dodatkem Ústavy Spojených států, a proto požaduje jeho zrušení. Máte je před sebou, vaše ctihodnosti.“ Gutensohn se posadil.

Okresní soudce Heartsill Ragon se podíval na štíhlého právníka a jeho dva klienty. Už dříve si vyjádření přečetl a jeho obsah v něm zanechal zcela výjimečný dojem. Nemohl si vůbec vybavit, kdy naposledy měl tak jasnou a jednoznačnou představu o případu, který řešil. Už zažil mnoho případů, v nichž zatýkající úředníci lhali, vymýšleli si neexistující obvinění, falšovali důkazy nebo dokonce vytloukli z podezřelých přiznání.

Tento případ byl odlišný. Agenti finanční stráže, kteří dva obviněné zatýkali, se chovali ze všech hledisek zcela správně. Zatčení proběhlo přímo učebnicově. Problém spočíval v tom, kvůli čemu byli vůbec oba obvinění zatčeni. Soudce Ragon věděl, že agenti sledovali oba muže kvůli nezákonné výrobě nelicencovaného alkoholu. Věděl také, že agenti měli smůlu, a že když jejich past sklapla, nikde žádný alkohol ani důkazy o jeho výrobě nebyly.

Agenti ale nenechali oba muže jít. Namísto toho se zachovali rozumným a smysluplným způsobem, když zatklí Millera a Laytona pro zřejmé porušení federálního zákona.

Problém však spočíval v tom, že obhájce měl stoprocentní pravdu. Federální zákon National Firearms Act z roku 1934 byl absolutně a bez nejmenších pochyb v rozporu s Druhým dodatkem Ústavy Spojených států.

Soudce Ragon se zamyslel nad federálními legislativci, již spáchali takový právní odpad. *Co to může být za člověka, který vůbec může navrhnout, aby někdo šel na pět roků do vězení jen kvůli délce zbraně, již nosí na svou ochranu? Co to může být za člověka, aby po někom chtěl daň ve výši dvaceti-násobku ceny takové zbraně — a za každou zbraň zvlášť —, nechce-li se dostat do vězení, a pak aby zaplatil dalších 200 dolarů, když zbraň někomu prodá? Jaký právník vůbec může kývnout na takové bláznovství?*

Zákon byl dokonce ještě horší, než tento případ ukázal, připomněl si soudce. Věnoval dost času tomu, aby si přečetl všechny požadavky předpisu z roku 1934 a byl ohromen tím, co viděl. Kromě toho, že požadoval uvěznění těch, kdo nezaplatili dvousetdolarovou daň za pušku v ceně deseti dolarů, National Firearms Act posílal lidi do vězení i pro nesplacení daně dvou set dolarů za tlumič, jehož hodnota nepřesahovala tři dolary. I bez toho byl zákon mizerný; s tímto dodatkem se stal přímo nelidským.

Soudce Ragon strávil celý svůj dospělý život studiem práva a nevystřelil z palné zbraně od roku 1898, kdy sloužil v armádě za španělské války; ale to neplatilo o jeho třech bratrech. Všichni tři muži, dnes už středního věku, stříleli celý život. Všichni tři také byli skoro úplně hluchí a žádný lékař jim nemohl pomoci. *Co přijde příště?* říkal si soudce. *Dvěstédolarová daň za nůž?*

Soudce se zhluboka nadechl a pohlédl na okresního zástupce C. R. Barryho.

„Pane okresní zástupce?“

„Vaše ctihodnosti, zákon National Firearms Act z roku 1934 není žádným způsobem v rozporu s Ústavou Spojených států. Obžalovaní byli chyceni při tom, když převáželi zkrácenou brokovnici přes státní hranici. To žádný z nich nezpochybňuje. Nikde ve Spojených státech nejsou zkrácené brokovnice toho typu, který převáželi pánové Miller a Layton, přidělovány vojenským jednotkám. Je proto naprosto smysluplné, že ministerstvo financí vynucuje platnost zákona National Firearms Act jako předpisu pro zvýšení státních příjmů a vyžaduje, aby ti, kdo se proti němu proviní, byli uvězněni — přesně stejně, jako daníme výrobce alkoholu a požadujeme, aby šli do vězení ti, kdo jej pálí nelegálně.“

Soudce se na okresního zástupce usmál, ale byl to úsměv prostý veškerého veselí. „Pane Barry,“ řekl zvučným hlasem, „nikde v Ústavě není ani jediná zmínka o výrobě whisky. Je tam ale velmi *jasně* zmíněno právo vlastnit a nosit zbraně. Možná, že máte úplnou pravdu stran toho, že naše vláda svým vojákům nevydává brokovnice přesně téhož typu, který měl pan Miller ve svém vozidle. Zapomínáte však na vše, co jste se naučil v občanské výchově na základní škole.“ Okresní zástupce při této špičce zrudl.

Soudce pokračoval. „Domobrana je z definice skupina občanů, již používají své vlastní zbraně pro ochranu sebe sama a svých svobod. Nemůžeme je posílat do vězení nebo pokutovat pěti tisíci dolarů za to, že se jim nepodařilo mít přesně stejné zbraně, jaké nosí členové Národní gardy nebo kterékoli jiné části naší armády; a nemůžeme očekávat, že budou z pouhého rozmaru ministerstva financí platit dvě stě dolarů jen za to, že využívají svých ústavních práv.“

„Ale, vaše ctihodnosti...“

„Pane Barry, velmi podrobně jsem si prostudoval ten váš National Firearms Act. Ukládá přesně stejný trest pětiletého vězení a pokutu ve výši 5 000 dolarů za mezistátní transport zbraní, schopných střelby dávkou.“ Okresní zástupce nevypadal spokojeně. Věděl, kam tohle povede. „Povězte mi, pane Barry. Znáte dobře pušku Browning Automatic Rifle — BAR, model 1918?“

„Ano, vaše ctihodnosti.“

„Já také. Jednou z nich byl totiž vyzbrojen můj syn ve Francii na samém konci Velké války. Úžasná zbraň; byla by se nám bývala hodila na začátku války místo až na jejím konci. Věřte mi, BAR je puška, již bych si byl býval sám přál mít, když jsem bojoval ve válce se Španělskem v roce 1898. A pane okresní zástupce, pokud se nemýlím, pušku BAR v současnosti fasují američtí vojáci a členové Národní gardy v Arkansasu, *že ano?*“

„Jsem přesvědčen, že ano, vaše ctihodnosti.“

„Pane Barry, kdyby finanční úředníci byli bývali namísto brokovnice ve vozidle pana Millera našli pušku BAR, byli by jej zatkli za porušení zákona National Firearms Act?“

„Nemohu říci, co by agenti udělali nebo neudělali, vaše ctihodnosti.“

„Přeformuluji tedy otázku, pane Barry. Pokud by byli bývali agenti zatkli Millera s Laytonem za vlastnictví pušky Browning Automatic Rifle, aniž by zaplatili daň 200 dolarů a aniž by u sebe měli patřičný registrační formulář opatřený správným kolkem, stíhal byste je pro porušení zákona National Firearms Act, stejně, jako to činíte teď?“

Okresní zástupce si olízl rty. *Jak mám k d'asu na tohle odpovědět?*

„Nuže, pane Barry?“

„Porušili by v takovém případě zákon National Firearms Act, takže ano, stíhal bych je, vaše ctihodnosti.“

„A pokud bych já měl pušku BAR doma v ložnici, přesně týž druh zbraně, který můj syn hrdě nosil při obraně své vlasti v roce 1918, a kdyby tato zbraň v mé ložnici nebyla ukradena z vládního arsenálu, ale kdyby šlo o pušku, kterou jsem si koupil za své vlastní peníze od firmy Colt v roce 1920, abych byl připraven jednat jako člen domobrany, nebo abych se mohl bránit proti nelegitimní vládě, kdyby snad taková potřeba nastala, a pokud bych si přivezl tuto zbraň sem do svého domu v Arkansasu ze své předchozí rezidence v jiném státě, stíhal byste *mne* za porušení National Firearms Act a požadoval byste, abych byl uvržen do vězení na pět roků, pane okresní zástupce?“

Zástupce Brown se potil, ačkoli v soudní síni bylo chladno. „Vaše ctihodnosti, nikdy bych nestíhal nikoho, kdo není zatčen.“

„A kdybych *byl* zatčen, pane okresní zástupce? Měl bych pak jít do vězení na pět let, zaplatit pokutu 5 000 dolarů a přijít o právní praxi, podle vás a vašeho zákona NFA?“

„Vaše ctihodnosti,“ hájil se zástupce se zdviženýma rukama, „finanční úředníci by *vás* přece nikdy nezatkli.“

„*A proč ne?*“ zahřměl soudce Ragon. Protože jsem *soudce*? Protože náhodou nemám palírnu alkoholu? Pane okresní zástupce, nikde v tomhle vašem zákoně nevidím žádné výjimky pro soudce nebo jakoukoli jinou skupinu oněch lidí, o nichž hovoří naše Listina práv. Vy snad ano?“

„Ne, vaše ctihodnosti,“ odpověděl tiše Barry.

„Myslel jsem si to. Doufám, že jste pochopil mé rozhodnutí, pane okresní zástupce. Pane Gutensohne,“ obrátil se na obhájce, „tento soud potvrzuje právní vyjádření, které jste sestavil, v plném rozsahu. Zákon National Firearms Act z roku 1934 je v rozporu s Druhým dodatkem Ústavy Spojených států.“ Udeřil kladívkem o stůl. „Obžaloba je zamítnuta. Pane Millere a pane Laytone, jste volní a můžete odejít.“

Paul Gutensohn se postavil. Srdce mu bilo jako o závod. Neznal lepší pocit, než tento. Jedna věc byla vyhrát případ díky nějaké technické drobnosti nebo nedostatečným důkazům. Tohle ale bylo mnohem lepší. On, Paul Gutensohn, shledal zákon, který byl použit proti jeho klientům, v zásadním rozporu s jejich ústavními právy; a postaral se o vyřešení problému. Kus nelegitimní federální legislativy byl zrušen díky němu a jen a jenom díky jeho práci. To bylo lepší než peníze. *K čertu*, pomyslel si vzrušeně, *je to lepší než sex*.

Jack Miller a Frank Layton stáli před ním. Měli na sobě své nejlepší šaty, takže vypadali jen o malinko víc ošuměle než diváci u východu ze soudní síně. Miller ždímal svůj klobouk v rukách plných mozolů. Soudní rozhodnutí mu očividně ulevilo, ale byl také nervózní z toho, co chtěl říci svému obhájci.

„Dokázali jsme to, vidíte?“ řekl Gutensohn a se širokým úsměvem poklepal Millera po rameni. Jack Miller vypadal trochu vyvedený z míry.

„Pane Gutensohn,“ začal Miller neobratně, „nikdáž mi nepřišlo dobrý, když ste řek', že pro nás budete dělat zadarmigo, jen bo se vám zdálo, že s náma federálové hrajou levou. Dyž 'sme se prvně sešli, neměl 'sem ani findu a vy ste řek', že to je oukej. No, takle já kšefty nedělám. Tuhle,“ řekl a natáhl ruku k právníkovi, „Nejni toho tolik, co byste měl dostat, ale víc nemam. A nejni to kradený.“

Paul Gutensohn si vzal balík bankovek. Už tohle zažil. Někdy to bylo pět nebo sedm dolarů v drobných, jindy půlka telete nebo šrůt slaniny, nebo třeba čerstvá zelenina z klientovy zahrady. Právník se podíval na peníze a vylekalo ho, když viděl šest dvacetidolarových bankovek. *Tohle je nejspíš víc peněz, než ten člověk za celý život vůbec viděl najednou*, říkal si Gutensohn. Pohlédl nejistě na Millera.

Jack Miller se rozpačitě usmál. „Řek’ bych, že je to sakra lepší, než hnít v bání, a moji by doma pískali kudlu. A nejni to ani tak moc, co ’sem podle federálů měl vypláznout v ’34, dyž bych si chtěl nechat tu flintu.“

Gutensohn se usmál a přikývl. Millerovi se zjevně ulevilo a rychle si nasadil klobouk. „Tak abysme šli,“ chvatně řekl a oba s Frankem Laytonem opustili soudní síň.

Paul Gutensohn si vzal svou aktovku a rozhlédl se kolem sebe s uspokojením. Šel lehce a pružně, ještě rychleji, než byl zvyklý, když opouštěl budovu a vyšel do chladného lednového vzduchu. Obvykle nesnášel chladné počasí, ale dnes mu z nějakého důvodu připadalo osvěžující. Podíval se do jasného modrého nebe a sáhl na peníze v kapse svého šedého obleku. *Je to skvělý život*, pomyslel si šťastně.

6. BŘEZNA 1939

„Brejtro, Paule. Vítej zpátky do našeho skvělého arkansaského počasí.“

„No jo. Říkal jsem si, že mám zůstat v Mississippi. Přišel jsem tady o něco, zatímco jsem tam předváděl oddaného syna? Prodals naši praxi?“

„To bych rád. Ne, nedělo se tu nic, co by stálo za řeč. Minulý týden nám přišla milenecká rvačka. Chlápek nařezal svojí holce, zlomil jí čelist. Její táta ji donutil podat žalobu. Pokud se to vůbec dostane k soudu, budu zastupovat toho Romea.“

„S jakou obhajobou?“

„Však víš, prostě normální milenecká hádka, která zašla příliš daleko, stalo se to poprvé, vaše ctihodnosti, nestrkejte mého klienta do díry, má dobrou práci a samozřejmě zaplatí odškodné, bla, bla, bla‘, běžná rutina. Jo, málem bych zapomněl. Vzpomínáš na tu causu, co jsi spláchl hned po Novém roce jako protiústavní zákon? Federálové se odvolali k Nejvyššímu soudu. Týden jsem zkoušel najít toho tvého Jacka Millera, ale chlápek dokonale zmizel a nikdo nemá ani ponětí, kde ho hledat. A stejně to je s Frankem Laytonem. Tady máš to oznámení, hned navrchu tý tvou hromady pošty.“

Paul Gutensohn vzdychl, když sáhl pro oznámení o odvolacím jednání. Tohle byla ta úplně poslední věc, o kterou by stál takhle v pondělí ráno, po dvou týdnech mimo kancelář. Podíval se na datum slyšení: čtvrtek, 30. března. *Tři týdny*. Přeložil dokument a vrátil jej zpět do obálky.

„Co s tím budeš dělat?“

„Nevím. Hádám se pokusím zjistit, kde najít Millera. Ačkoliv pochybuji, že by stál o další kolečko u soudů, obzvláště tisíc mil odsud ve Washingtonu, D. C. Sám nemohu říci, že bych měl nějak žhavou touhu skočit na vlak a platit tam za hotel bůhvíjak dlouho. A ať už má pan Miller jakékoli úmysly a záměry — pokud jej vůbec najdu — moc pochybuji, že by si vůbec mohl dovolit zaplatit jen samotné moje výdaje, už vůbec nemluvě o palmáře.“

„Sestavíš aspoň právní vyjádření, podporující tu causu a pošleš jim ho poštou?“

Paul Gutensohn znovu vzdychl. Začínala jej z toho pobolívat hlava. „Já ti nevím. Měl bych, ale znáš to. Nejvyššímu soudu nestačí napsat vyjádření na stroji, jsou na to moc nóbl. Pro ně se to musí nechat *vytisknout*. Nejsem úplně nadšený, že bych to měl platit z vlastní kapsy. Mám takový dojem, že na tom nejsme tak, abychom dělali takovouhle charitu.“ Na chvíli se zamyslel a pak pokračoval. „Každopádně se pokusím sehnat Millera s Laytonem. Třeba dokážu některého z nich přesvědčit, že když zaplatí za trochu víc mého času, bude to pro ně dobrá pojistka, aby se ještě rozhodnutí nezměnilo.“

„Myslíš, že federálové mají nějakou rozumnou šanci?“

Gutensohn pokrčil rameny. „Řekl bych, že ne. Ragon to vyložil dost jasně ve svém rozhodnutí. Ten National Firearms Act je prostě hnůj. Kompletně a totálně neústavní. Víš ty co, říkám si, že to možná prosadili čistě jen proto, že po ukončení prohibice všichni ti jejich policajti neměli do čeho píchnout a tak potřebovali něco, kvůli čemu by nás mohli honit.“ Zasmál se sám pro sebe. „Už jsi někdy slyšel o tom, že by naše vláda propouštěla úředníky?“ Na to se jeho partner rozesmál nahlas.

„Už od chvíle, kdy se současný prezident dostal k moci, nestíhám udržet přehled ve všech těch bláznivých nových vládních programech s trojpísmennými názvy. A sám dobře víš, že by ten socanský parchant nikdy nedokázal prosadit ani jediný ze svých záměrů do zákonné podoby, kdyby neměl komplet celý Nejvyšší soud pod palcem. Jak že se to teď říká? Něco jako „přidejte se k Rooseveltovým demokratům; je to mnohem lepší než pracovat“?“

Tón partnera zvážněl. „Ale abych ti odpověděl — Paule, ne, taky si neumím představit, že by finančové poslali do háje tři čtvrtiny svých úředníků jen proto, že po zrušení Volsteada nemají nic na práci. Potřebují nějaké strašáky, aby se za nimi mohli honit. Ale díval jsem se na tu tvoji causu a ta je prostě totálně pancéřová. Nevidím vůbec žádnou šanci, jak by ji mohl Nejvyšší soud zvratit, ani kdyby soudu předsedal sám dobrý král Jiří.“

V tu chvíli to partner Paula Gutensohna nemohl tušit, ale to, co právě řekl, se mělo ukázat vůbec nejhorším právním odhadem celé jeho kariéry.

30. BŘEZNA 1939

„Nejvyšší soud Spojených států zahajuje jednání. Soudu předsedá pan McReynolds.“

„Pře Spojené státy proti Millerovi. Státní zástupce je pan Gordon Dean. Za obhajobu...?“ Předseda Nejvyššího soudu McReynolds se rozhlédl po soudní síni. Nikdo se nepřihlásil k zastupování Jacka Millera nebo Franka Laytona, protože nikdo jejich jménem nepřijel. „Nuže, pane Deane?“

Gordon Dean se zhluboka nadechl. Modlil se, aby se neukázal žádný zástupce protistrany a když zjistil, že neposlali ani písemné vyjádření, seznal, že jeho modlitby byly vyslyšeny. Kdokoli by dokázal snadno rozmetat jeho argumenty. Bez oponenta měl jakousi šanci proklouznout. Bude k tomu zapotřebí kreativní manipulace s fakty a velmi, velmi rozsáhlé zamlčování.

„Ano, vaše ctihodnosti. Pokud soud dovolí, tvrdím, že zamítnutí obžaloby okresním soudem, stejně jako jeho rozhodnutí stran neústavnosti zákona National Firearms Act, nemá žádný rozumný zákonný podklad. National Firearms Act zatěžuje mezistátní obchod se zkrácenými brokovnicemi daní a vyžaduje okolkované potvrzení jako doklad, že tato daň byla zaplacená. Pánové Miller a Layton převáželi zkrácenou brokovnici v rámci mezistátního obchodu, aniž by měli odpovídající potvrzení se zákonem vyžadovaným kolmem. Tato fakta jsou potvrzena mimo jakoukoli disputaci.“

Zbraň, kterou pánové Miller a Layton takto převáželi ze státu do státu, dvojhlavňová brokovnice Stevens ráže 12 s hlavní kratší než 18 palců a se sériovým číslem 76 230, není vydávána žádné armádní jednotce v naší zemi. Tvrdit, že spadá do působnosti dobře organizované domobrany, je tedy naprostý nesmysl.“

Gordon Dean dobře věděl, že právě manipuluje s pravdou mnohem hůř, než kdykoli dříve ve své profesionální kariéře. Brokovnice s krátkou hlavní byly naprosto běžnou výbavou vojenských jednotek posledních padesát let; Dean ale ve skutečnosti řekl, že žádné jednotce není vydávána zbraň *se sériovým číslem 76 230*, takže to nebyla tak docela lež. Přinejmenším tohle právník opakoval v duchu sám sobě.

Díval se do očí každého ze soudců Nejvyššího soudu a cítil, jak mu po páteři stéká pot. Snažil se odhadnout, zda některý z nich má za sebou vojenskou službu a zda sám používal brokovnici

s hlavní kratší než osmnáct palců. *Stačí, aby tu byl jeden jediný a stáhne ze mne kůži zaživa*, táhlo Deanovi hlavou. Dál tlačil na pilu.

„Znovu připomínáme, že National Firearms Act je čistě daňová záležitost, určená k posílení rozpočtu. Účelem zákona je získat peníze pro stát zdaněním určitých zbraní. Právo pana Millera držet a nosit zbraně nebylo žádným způsobem omezeno. Byl pouze povinen zaplatit daň kvůli zbraní, jež nemá vůbec žádnou vazbu k domobraně. Pan Miller mohl prostě zaplatit tuto daň a byl by nespáchal žádný zločin. Mohl se také rozhodnout přes státní hranici převézt *jinou* zbraň, jako třeba vojenskou pušku, a opět by byl nespáchal žádný zločin. Nezaplatil ale daň a převážel v rámci mezistátního obchodu přes hranice brokovnici, která spadá do působnosti zákona NFA. Tím se zjevně dopustil zločinu. Máte naše právní vyjádření, vaše ctihodnosti.“

Gordon Dean zadržel dech. Děsil se nevyhnutelné otázky, jak to přijde, že National Firearms Act reguluje a daní i mezistátní obchod se *samočinnými* vojenskými puškami. Hrozil se také otázky, která uvalení daně ve výši 200 dolarů na zbraň, jejíž hodnota nedosahuje ani 10 dolarů, lze považovat za cokoli jiného, než za omezování práva držet takovou zbraň. Stojí před Nejvyšším soudem, nemohl si pomoci, aby neuvažoval o smyslu Druhého dodatku.

Druhý dodatek je vyjádřením toho, jaké nebezpečí přináší pravidelná armáda. Jeho účelem je zajistit, aby každý občan měl právo vlastnit a nosit zbraně stejného typu, jako voják v moderní armádě. Domobrana zahrnuje všechny zdravé muže starší šestnácti let. Díky tomu domobrana vždy přechází pravidelnou armádu, přinejmenším v poměru dvacet ku jedné. Bude-li domobrana vybavena podobnými zbraněmi jako jednotlivci, z nichž sestává pravidelné vojsko, nebude toto vojsko schopné lidem vnutit tyranskou vůli totalitní vlády. Druhý dodatek je pojistkou pro všechna ostatní práva Listiny; je finální a jedinou pojistkou svobody amerických občanů.

Gordon Dean čekal, kdy si některý ze soudců důkladně přečte text zákona National Firearms Act a požádá jej o vysvětlení, jak je možné, že zákon omezuje privátní obchod nejen s brokovnicí Stevens sériového čísla 76 230, ale zároveň také přesně s těmi zbraněmi, jimiž jsou v současnosti vybaveni pěšáci americké armády.

Já prostě nemám koule na to, abych lhal Nejvyššímu soudu. Nic takového jsem neměl v plánu, když jsem se rozhodl studovat práva, říkal si. Díky Bohu že tu není žádný zástupce protistrany, jemuž by stačilo jen ... uvést pravdu. Začínal se cítit opravdu nezdravě.

Žádný ze soudců se na nic nezeptal.

15. KVĚTNA 1939

Události ve světě směřovaly ke krizi. Před osmi měsíci proběhla mnichovská konference a britský premiér Neville Chamberlain přišel se svým slavným ‚mírem pro naši dobu‘, který spočíval v souhlasu s Hitlerovým požadavkem na okupaci významné části Československa. Většina Američanů ani nevěděla, jak se ‚Československo‘ píše a už vůbec se nestarala o to, co se děje mezi ním a Německem; během necelých čtyř měsíců ale mužík s kartáčkem pod nosem zahájí invazi do Polska a Amerika brzy začne souhlasit s názory Winstona Churchilla na vážnost nebezpečí, jež tvoří státy Osy.

V tomto květnovém pondělku ale byly takové postoje ještě měsíce daleko v budoucnosti. Nejvyšší soud toho rána vydal rozhodnutí, jehož si tehdy prakticky nikdo ani nevšiml. Plné důsledky tohoto rozhodnutí nepocítí američtí občané ještě řadu desítek roků.

Soud strávil nezanedbatelný čas studiem právního vyjádření, které dostal od státního zástupce. Nestávalo se často, aby okresní soud prohlásil federální zákon za neústavní. Ještě výjimečnější bylo, aby se jedna ze stran vůbec neobjevila na projednávání svého případu u Nejvyššího soudu a aby ani nezaslala vlastní vyjádření.

Přesto soud zvažoval své rozhodnutí nejpoctivějším způsobem, jakým vůbec mohl, aniž by ovšem bral v úvahu jakékoli jiná fakta než ta výslovně uvedená.

Rozhodnutí — v příkrém kontrastu k mnoha, jež Nejvyšší soud vydá v budoucích letech — nezabralo více než čtyři strany. Zdůvodnění toho, proč soud rozhodl právě takto, bylo rozebráno ve druhém odstavci:

„Vzhledem k absenci jakéhokoli důkazu potvrzujícího, že vlastnictví nebo použití brokovnice s hlavní kratší než osmnáct palců má v současné době jakýkoli vztah k udržení nebo efektivitě dobře organisované domobraný, nemůžeme potvrdit, že by Druhý dodatek garantoval právo držet a nosit takový nástroj. Zcela jistě nelze potvrdit, že by tato zbraň byla součástí běžného vojenského vybavení, nebo že by její použití mohlo přispět k obecné obraně.“

Zmanipulované argumenty Gordona Deana přinesly své plody. Bez argumentace protistrany nikdo soud neinformoval, že brokovnice s hlavními kratšími než osmnáct palců *jsou* používány v armádě. Soud se také nedozvěděl, že National Firearms Act reguluje i samočinné zbraně

očividně vojenského typu; tento fakt by musel rozbít argumentaci státního zástupce hned na místě. Konečně, nikdo nezdůraznil — na rozdíl od okresního soudce Heartsilla Ragona —, že zbraně domobrany jsou z definice osobní zbraně občanů a tedy to, zda ta která konkrétní zbraň je nebo není součástí výzbroje armády, je zcela irelevantní.

Formulace rozhodnutí v budoucnosti přinese vládě spoustu problémů. Použitá slova jasně ukázala, že Nejvyšší soud považoval všechny osobní zbraně, jež jsou součástí armádní výzbroje, za chráněné Ústavou. Jelikož National Firearms Act omezoval právo občanů vlastnit a nosit řadu takových zbraní, měl soud potvrdit jeho neústavnost. Soud však o této části zákona NFA nevěděl a ten proto zůstal součástí federálního práva.

Jack Miller a Frank Layton, ještě včera nevinní, se pouhým tahem pera stali opět viníky federálního zločinu. Nikdo ale neznal jejich adresy a v roce 1939 ještě vystopování dvou chudých venkovanů z Arkansasu jen proto, že o rok dříve jeden z nich vlastnil kus železa o kousek kratší než zákon předepisoval, nebylo pro finanční úředníky moc důležité. Jack Miller a Frank Layton nebyli nikdy nalezeni.

V roce 1939 prakticky nikdo neměl výhrady vůči zákonu National Firearms Act, stejně jako prakticky nikdo tehdy neprotestoval proti segregacním zákonům pro Jima Crowa, jež existovaly po celé zemi. Obojí mělo zůstat trapnou skvrnou po dalších půl století. Stejně jako tomu bylo u ostatních narušení občanských práv, i od zákona NFA se měla odvíjet řada dalších, mnohem ostudnějších regulací; podobně, jako malý nádor postupně metastázuje a vytváří čím dál tím rozsáhlejší a nebezpečnější rakovinné bujení. Nakonec — jak je tomu vždy se všemi omezeními občanských práv v celém světě — nastane chvíle rozhodnutí, zda rakovinu vyříznout, nebo nechat pacienta zemřít.

K tomu rozhodnutí však nemělo dojít ještě dlouho, déle než půl století. Až se to stane, spustí události několik lidí, již toho květnového odpoledne roku 1939 ještě nebyli na světě, a jeden, jemuž byl tehdy pouhý rok.

DRUHÁ ČÁST

RŮST

12. KVĚTNA 1942

„Tak mne ksakru poslouchej. Jasně jsem ti řek', že chci do armády; a tohle je to nejmenší, co pro mne můžeš udělat, proboha!“

„Ale Maxi,“ prosila Sofie — vyslovujíc jeho jméno ‚Meks‘ — „máš přece dítě. Je ti skoro třicet let. Tvoje rodina tě potřebuje tady. Když už nás chceš opustit, tak dobře, jdi. Ale neposílej ten dopis. Je to... je to *lež*.“

„Nehodlám se zapíchnout na nějakou základnu v Texasu, když je v Evropě válka! Ty ten dopis prostě musíš podepsat. Je to jediná šance, jak se můžu dostat k paragánům. O dítě se přece postaráš, můžeš klidně bydlet u táty v St Louis. Však už si na New York stěžuješ dobře dva roky.“ Podíval se jí do očí. *Ježíš, doufám, že tahle finta zabere*, běželo mu hlavou. *Jinak se tady z té ženské zblázním*. „Byl bych čekal, že mi budeš chtít víc pomoci. Koneckonců, jsou to tví příbuzní, co je frickové tam za mořem vraždí.“

Poslední slova zabrala. Sofie Collinsová svěsila zahanbeně hlavu a podepsala se pod dopis, který její manžel poslal na ministerstvo obrany.

2. ČERVNA 1942

„Hej, Collins, tohle je přece o tobě. Ježíš, chlapec! Tys teda musel ale *fakt* chtít zmizet od té své baby. Hádám, že teď už nikdo neřekne, že sis vymýšlel.“ Vojín Hemmins právě přiběhl do kasáren a stál u postele Maxe Collinse, ukazuje mu poskládaný výstřižek z New York Times. Každý v přijímači už slyšel vyprávění o tom, jak nejstarší z rekrutů přiměl svou manželku podepsat dopis požadující po ministerstvu, aby jejího muže zařadili k bojovým jednotkám.

Max se podíval na noviny a hlasitě se zasmál. „A zrovna, k čertu, *New York Times*! No to mě poser.“ Vzal si od mladšího muže noviny a přečetl si článek.

Žena chce poslat otce svého dítěte do války

Žádá ministerstvo, aby jej poslalo k výsadkářům

Z redakce N. Y. Times

Většina žen pláče při představě, že by jejich manželé šli bojovat. V St Louis, Missouri, však žije bývalá Polka, jež naléhala na ministerstvo války, aby jejího muže zařadili mezi výsadkáře, ačkoli je mu už dvacet devět let a mají malou dcerku. Dopis byl zaslán jednomu z příbuzných manžela, který má napojení na současnou vládu a který jej předal odpovídajícímu oddělení. Kromě jiného se v něm píše:

... můj manžel on silný pán, on rozčilen, že válka v Evropě, a on tady nezmůže nic. Musíte jej přijmout nebo on nic dobrý život se mnou dál. Můj manžel musí jít skákat bojovat kde válka, ne ztrácet čas Texasem ...

Dopis dále zdůrazňuje, že manžel pisatelky, sám Američan, má velkou šarost o její rodinu v Polsku. Nemají s nimi žádný kontakt už skoro dva roky.

Neštává se každý den, aby žena v době války požadovala zařazení svého manžela mezi výsadkáře. Prosíme Boha, aby taková přání co nejdříve přestala být vůbec zapotřebí.

„No, tak je vidět, že jsem si nevymejšlel, co?“ řekl s úsměvem. Někteří z mužů kolem se na Maxe zadívali s pochybným výrazem. Všichni byli svobodní a jen málokdo z nich si dokázal představit, že by mohl chtít opustit manželku a dítě jen proto, aby mohl sloužit v 82. výsadkové divizi. To byla jen jedna z mnoha věcí, jimiž se Max Collins lišil od jiných mužů.

9. ČERVNA 1942

Buell „Anvil“ Jenkins byl pomenší muž s hrudníkem jako sud a s neustálým výrazem znechucení v obličejí. V jednačtyřiceti letech byl dost starý na to, aby mohl být otcem skoro kohokoli z mužstva Naval Air Station v Pensacole a dokonce i leckterého důstojníka. Ještě před rokem pil jako duha a vedl tým mechaniků závodních stájí v Ohio, stájí, které aspirovaly na účast v závodě 500 mil Indianapolis. Svou přezdívku Anvil — „Kovadlina“ — si vysloužil tím, že stavěl automobily, které něco vydržely. „Moje káry se nerozbíjejí“, často říkával. „Nejsou z nejlhčích, ale na to vemte jed, že dycky dojedou do cíle, když to nezvoře řidič.“

Jednoho dne nový mechanik udělal chybu při práci na převodech řízení jednoho z vozů a jeho řidič kvůli tomu při zkušební jízdě narazil do zdi. Když Jenkins zjistil, co bylo příčinou nehody, udeřil mechanika tak silně, že mu přivodil odchlípnutí sítnice a slepotu na levé oko. Soudce dal Anvilu Jenkinsovi na vybranou: buď půjde do vězení, nebo sloužit své zemi ve válce, o níž soudce nepochyboval, že brzy zasáhne i Spojené státy. Námořnictvo potřebovalo šikovné mechaniky a výjimečně zručný Jenkins by pro ně byl velkým přínosem bez ohledu na věk i na to, že neměl žádný vojenský výcvik. Mechanik si nakonec vybral druhou možnost, ale až po dlouhém rozmýšlení.

Díky svému zdaleka ne běžnému talentu se Jenkins brzy stal kvalifikovaným mechanikem, který se staral o draky i motory letadel; ale ze srdce tu práci nenáviděl. Dostal k dispozici ty nejlepší nástroje a vybavení, jaké za celý život viděl, ale neměl pro ně žádné smysluplné využití. Letadla, s nimiž pracoval, obzvlášť neobratné staré dvojplošníky Stearman, měly motory, které z jeho pohledu závodního mechanika patřily mezi starožitnosti; a na samotných letadlech nebylo zhora nic zajímavého. Mladí piloti se chovali jako primadony, mnohem hůř, než ti nejhorší ze závodních řidičů, které kdy poznal; a chovali se k němu jako k uklízeči, aniž by si uvědomovali, že díky němu jejich letadla nepadají. Důstojníci byli vůbec nejhorší. Nedokázal se přimět k tomu, aby jim místo „hej, sráči“ říkal „pane“, a tak si získal pověst člověka, který skoro vůbec nemluví, leda když vůbec není vyhnutí.

Jeden takový k němu právě přicházel.

„Vadilo by vám, vrchní mechaniku, kdybych trochu pomohl s tím poničeným křídlem? Mám docela zkušenosti s truhlářinou a s dřevem si rozumím. Vím, že to nebyl můj student, kdo to opřel o zem, ale mám tahle letadla rád a nemám zrovna na práci nic jiného. Mohu s něčím pomoci?“

Jenkinse nabídka překvapila a byl zvědav, co z toho bude; tak zabručel na souhlas. *Ještě jakživo jsem neviděl, aby takovej študák dokázal něco rukama*, pomyslel si.

„Poručík Walter Bowman,“ řekl mladík a s úsměvem mu podal ruku. Starší muž nezměnil výraz a Bowmanovi rukou potřásl; překvapilo jej, když na ní rozeznal mozoly.

„Říkaj’ mi Anvil,“ řekl jen.

Následující dvě hodiny pracovali společně, starší mechanik občas nadřízenému důstojníkovi doporučil, jak co dělat. Anvil Jenkins si brzy dobře všiml, že mladý pilot je velmi šikovný při práci se dřevem. Sám měl většinu zkušeností s kovy, ale Jenkins poznal mistrovskou práci v každém oboru, když ji viděl; a mladík měl očividně talent.

Nakonec se starší muž optal: „Co se vám na těchhle starejch Stearmanech tak líbí, hm... pane? Byl bych spíš tipoval, že byste mnohem radši lítal na stíhačkách.“ Bowman pokrčil rameny a jeho odpověď by mechanik nikdy nebyl očekával.

„Stíhací letadla jsou rychlá, to ano, a čím dál tím jsou lepší; ale je spousta manévřů, které bych si nedovolil zkusit v žádném z těch, která jsem kdy pilotoval. Stearman ale vydrží cokoli; jediný způsob, jak ho rozbít, je praštit s ním o zem.“ Anvil Jenkins vzhledl a Bowman špatně pochopil jeho překvapený pohled. „Nevěříte mi? Jaké jsou nejvyšší otáčky pro Stearmana? Nemá je, můžete ho točit jak chcete. Jaká je maximální rychlost, nad kterou se začne drak rozpadat? Také ji nemá. Můžete klidně spustit Stearmana v letu střemhlav z deseti tisíc stop a na maximální výkon, až už poletí tak rychle, jak je to jen možné; a pak zatáhněte za knipl vší silou, jakou jen máte. Možná přitom omdlíte, ale letadlu se vůbec nic nestane. Většině letadel se při takovém letu střemhlav utrhne ocas; a u těch, která to vydrží, rozhodně odejdou křídla, když to pak zkusíte vybrat. Ale Stearman? Upřímně si myslím, že dokud zůstává ve vzduchu, nic na světě nemůže tomuhle žlutému nebezpečí’ nijak ublížit. Proto mám tyhle staré dvojplošníky s otevřeným kokpitem rád,“ uzavřel to.

Tak tohle je ten chlápek, co se vsadil s jedním z ostatních instruktorů, že se křídla Stearmana neurvou ani při maximálním přetížení, pomyslel si Jenkins. „To ste byl vy? Nevadí vám riskovat státní majetek, co, pane?“ Mechanik čekal pokárání za tón, který si dovolil, ale mladý poručík se usmíval. Bowman potřásl hlavou. „Věděl jsem, že se nic nestane. Navrhl jsem, že to zkusím bez padáku.“ Ušklíbl se, aby ukázal, že šlo o vtip.

Anvil Jenkins se podíval na své svalnaté paže a srovnal je s daleko slabšími Bowmanovými. Co pak řekl, jej samotného překvapilo. „Poručíku, a co dybyste tak měl v letadle o dvě stě liber víc a dvě další ruce na druhym kniplu, takže by to šlo vybrat rychlejc?“

Walter Bowman už byl na cestě ke dveřím. „Jen jeden způsob, jak to zjistit, Anvile.“

Motor Continental o 220 koních ve Stearmanu naskočil na druhou otáčku vrtule. Anvil Jenkins seděl v předním kokpitu a nedokázal pochopit, co to vlastně dělá. Nikdy moc rád nelétal, ani hezky rovně a hladce; a snažit se, aby se letoun ve vzduchu rozpadl? Stahoval se mu žaludek, a to byli ještě pořád na zemi.

Walter Bowman dal motoru plný plyn a posunul knipl dopředu, aniž by povolil brzdy. Ostruha se zvedla ze země, ačkoli letadlo zůstávalo na místě. Zlehka srovnal páku, aby udržel letadlo vyvážené jen na předním podvozku, a teprve nyní odbrzdil. Díky jemné práci s výkonem motoru, kniplem a brzdami Bowman vyvezl Stearmana na konec ranveje, aniž by se ostruha jen jednou jedinkrát dotkla země. *Zatraceně*, pomyslel si Jenkins, *o tomhle už 'sem slyšel, ale jakživo 'sem to neviděl. Jako mistr řidič, dyž vůz směřuje plynem. Ten chlápek si prostě hraje se svým oblíbeným letadýlkem.*

Na celé základně nebyl žádný jiný pilot, který by dokázal pojíždět se Stearmanem, aniž by se ostruhou opřel o asfalt. Na pár minut Anvil Jenkins získal stran celého experimentu mnohem lepší pocit. Jen na pár minut.

Vypadalo to, že nastoupat do výšky zabere dvojplošníku celou věčnost, a jak se pomalu šplhal nahoru, Anvil Jenkins si čím dál tím víc přál, aby byl býval zůstal na zemi. *Co za idiota vyletí jen proto, aby zkusil drak rozbit na kusy? Houby víme, jestli vůbec ty padáky budou fungovat. K čertu, dokonce ani nevíme, jestli jsou v těch pinglech vůbec padáky.* S každou další stopou výšky mu celý plán připadal čím dál víc jako úplné šílenství.

V deseti tisících stop Walter Bowman zabašil pěstí na trup letadla a mechanik se ohlédl; Bowman kývl hlavou. Anvil Jenkins se narovnal, zhluboka se nadechl, pevně zaklesl levou ruku za krkem a začal počítat do dvaceti. Bowman okamžitě potlačil páku až docela dopředu. Motor už běžel na plný plyn. Stearman se ostře překlopil na nos a oba jeho pasažéři se vyvěsili do bezpečnostních pásů. *Dobrý Ježíši*, pomyslel si Jenkins. Měl pocit, že se jeho žaludek přestěhoval někam pod hrudní kost. Když se dívali na zem, Walter Bowman zvolna přestal tlačit na knipl a srovnal letadlo v trochu ostřejším než přímo vertikálním úhlu. Když celý pokus plánovali, vysvětlil mechanikovi, že kdyby mířili přímo k zemi, vztlak křídel by vedl k mírně šikmému letu. Pro let střemhlav a pro dosažení maximální možné rychlosti bylo zapotřebí sklopit nos stroje trochu dál, než přímo dolů. *Není divu, že se při tomhle stíhačkám rozklepe a urve vocas*, říkal si pochmurně Jenkins, jak se zvyšoval řev větru mezi výztužnými dráty. Za celý život Anvil Jenkins nepoznal tak čirou hrůzu.

Mladý pilot mu řekl, že k dosažení nejvyšší možné rychlosti, kdy už odpor vzduchu nedovolí žádné další zrychlení, budou potřebovat šestnáct sekund. *Kluk si to asi změřil na stopkách*, uvažoval Jenkins. *Ten bláznivej pitomec takle blbne pro zábavu. Řek' mi, abych počítal do dvaceti, protože budu rozčilený a budu počítat moc rychle.*

Mechanik napočítal do dvaceti, ale tón větru ječícího mezi dráty se stále zvyšoval. *Nepadá v úvahu, aby tenhle smrkáč moh' říct, že jsem to vzdal*, pomyslel si ponuře. Přestal počítat, ale pořád držel ruku za hlavou. Teprve když se strašlivý hluk ustálil a jeho tón se přestal měnit, pozvedl zlehka levý loket jako signál pro mladíka vzadu, a spojil obě ruce na kniplu. Anvil Jenkins přitáhl páku k žaludku veškerou silou. Té měl hodně; navíc mu v tuto chvíli v žilách kolovala mnohem větší dávka adrenalinu než kdy předtím.

Ruce Waltera Bowmana už byly připravené na jeho vlastní páce. Jak viděl, že Anvil stáhl ruku zpoza hlavy, stáhl břišní svaly tak tvrdě, jak jen dokázal, a pak se také pověsil na knipl s veškerou silou. Pocítil, jak se úsilí staršího muže připojuje k jeho vlastnímu a páka se pohnula mnohem rychleji, než co zažil kdy dříve. Výškové kormidlo se opřelo o zarážky — to Bowman až dosud dokázal jen v mnohem menších rychlostech — a dál už jím nešlo pohnout. Řev větru se změnil, jak se měnila poloha letadla ve vzduchu, který jinak obtékal řídicí plochy. Bowman měl bohaté zkušenosti s vysokým přetížením, ale tohle nezažil nikdy. Manévr jej vtiskl do sedadla, jako kdyby vážil nejméně osmnáct set liber.

Stroj už letěl skoro vodorovně a právě přeletěli hranici čtyř tisíc stop. Walter Bowman zaregistroval, že se jeho periferní vidění zhoršuje, ale Jenkins mu stále pomáhal držet výškovku na dorazech. Bowman se usmál do strašlivého větru. Přetížení stahovalo jeho tváře a rty dolů, takže tvář mladého muže vypadala spíše jako karnevalová maska.

Knipl náhle v ruku Waltera Bowmana ztěžkl. Anvil Jenkins uvolnil svůj tah a Bowman věděl, že Jenkins musel ztratit buď odvalu, nebo vědomí. Přetížení vytlačí krev z mozku a dokáže způsobit bezvědomí; pro začátečníka stačí docela mírná úroveň přetížení; a při dostatečně vysoké omdlí každý. Tuhle lekci Bowman demonstroval každému novému kadetovi při jeho prvním letu tím, že z letadla vytáhl tolik G, aby nováček na místě omdlel. Noví piloti si tak daleko lépe uvědomili nebezpečí létání a mladému poručíkovi to vyneslo mezi ostatními na základně přezdívkou „Blackout“ Bowman.

Walter Bowman uvolnil páku, snížil výkon a chystal se nechat dvojplošník, aby se sám vyrovnal do přímého letu, když sebou náhle knipl trhl dopředu a letadlo se opět překlopilo přes nos do pádu střemhlav. Bowman se pokusil páku srovnat, ale ani se nepohnula.

Okamžitě si uvědomil, co se stalo. Bezvědomý Jenkins přepadl dopředu a opřel se o svůj knipl. Přetížení předtím znásobilo váhu jeho těla natolik, že zploštila vak s padákem na sedadle, až se bezpečnostní pásy uvolnily a umožnily pilotovi opřít se o páku. Vlastní Bowmanův padák po dennodenních manévrech s velkým přetížením už byl tenký jako deka a tvrdý jako kámen.

Pilot věděl, že nemá ani nejmenší šanci pohnout Jenkinsem prostřednictvím kniplu, a proto udělal jedinou logickou věc: naopak potlačil páku dopředu, aby sestup ještě urychlil. Při tom negativní přetížení pozvedlo tělo bezvědomého muže zpátky do sedadla a hned, jak se páka uvolnila,

Walter ji tvrdě přirazil ke svému levému kolenu. Dvojplášník se stočil do výkrutu a v jeho polovině Bowman křídla srovnal. Stroj teď letěl vzhůru koly rychlostí nějakých stosedmdesáti uzlů a zároveň dost prudce sestupoval o něco víc než tři tisíce stop za minutu.

Walter potlačil knipl a zvedl nos letadla, až jej srovnal do přímého vodorovného letu. Pilot i mechanik viseli v bezpečnostních pásech a krev se jim vracela do hlavy. Ruce bezvědomého mechanika povlávaly ve větru kolem jeho hlavy. Walter stále letěl na zádech, zamířil směrem k letišti, a čekal, až se starší muž probere z bezvědomí.

Jakmile se Anvil Jenkins vrátil k vědomí, okamžitě pocítil, že mu hrozí smrt. *Každou chvíli vyletím po palici*, křičelo to v něm. *Ten krám je vzhůru nohama a zřítí se na zem!* Mechanik zoufale stiskl okraje kokpitu, aby se udržel uvnitř. *A mam zapnutý kštry! Musím je rozepnout a vyskočit. Kristepane, země už je na dosah, a kde se to rozpíná? Nemam to nacvičený, kde je sakra ta zkurvená přez-* Dříve, než stačil dosáhnout na mechanismus pro rychlé rozepnutí pásů, letadlo se jako zázrakem srovnalo a pokračovalo v normálním letu. Jenkins se držel okrajů kokpitu křečovitě zařatýma rukama, zrychleně dýchal a čekal, kdy a jak se jej stroj pokusí znovu zabít, když si konečně uvědomil, kde a s kým vlastně je. Otočil se v sedačce aby viděl dozadu a tam se na něj smál mladý obličej poručíka Bowmana; ten na něj mávl a ukázal palec nahoru. Jenkinsem proběhla vlna uvolnění, spojená s hrůznou vzpomínkou, že to byl on sám, kdo navrhl tohle šílené dobrodružství.

Cesta zpět na základnu proběhla bez zvláštních příhod, nepočítáme-li výkrut, který Walter Bowman předvedl těsně před přistáním ve výšce tří set stop. Když letoun konečně zaroloval do řady a zastavil, Anvil Jenkins vylezl z kokpitu, sestoupil na zem a zjistil, že se mu třesou nohy. Dalo mu práci ubránit se silnému nutkání si lehnout na asfalt a obejmout zemi. Cítil, že se mu tep zvolna vrací k normálu.

Bowman se na něj usmíval. „Šéfe, že ale máte čertovskou sílu. Opřeli jsme výškovku o zarážku, a to už se opíral o tu svoji dávno také rychloměr!“

Chasník se tváří spokojeně, uvědomil si Jenkins se zděšením. *Měl bych se sakra rychle posbírat, ať to nevypadá, jako bych potřeboval chůvu.*

„Na kolik jsme to vytáhli, pane?“ optal se. Povšiml si, že už mu zdaleka tolik nevádí oslovovat mladšího důstojníka podle řádů.

„Můžeme leda hádat. Ztrácel jsem periferní vidění, takže jsem byl blízko k omdlení, dokonce i s tímhle krámem utazeným na poslední díрку.“ Poručík Bowman si rozepjal leteckou bundu a pod ní se ukázal silný kožený postroj, který stahoval jeho břicho jako šněrovačka; poručík jej začal rozepínat. Mechanik se na něj podíval udiveně.

„Nechal jsem si to udělat na míru. Drží to dobře břicho při manévrech s vysokým přetížením. Člověk zdaleka neomdlí tak brzy. Už jsem s tím vyzkoušel před časem 8 G v letadle s ukazatelem přetížení a nebylo to ani zdaleka takové jako dneska. Řekl bych, že jsme si vyzkoušeli přinejmenším deset.“

Mechanik užasle zavrtěl hlavou a natáhl se, aby zkusil brknout o jeden z drátů výztuže, aby viděl, kolik napětí ztratil. Zazněl jako struna na basové kytáře. Bowman ukotvil letadlo a oba muži se vydali směrem k hangáru. Mechanik se zamyslel.

„Ukrutně pevněj drak, musím říct. Ale síly zrovna moc nazbyt nemá, co, pane?“ vybavil si, jak dlouho to Continentalu o pouhých 220 koňských silách trvalo, než je vytáhl do 10 000 stop.

„Nevyplatí se kupovat drahé motory a spálit dvakrát tolik benzínu jen kvůli výcviku kadetů,“ odpověděl Bowman realisticky.

„Tomu bych třeba uměl pomoci... pane,“ slyšel starší muž sám sebe. Poprvé za celou dobu, co pracoval pro námořnictvo, ho něco opravdu zaujalo. Bowman se k němu otočil a viditelně se rozzářil.

„No jasně! Vy jste přece stavěl motory pro závody!“ Zamračil se a zavrtěl hlavou. „Ne, myslím, že šarže by nám daly co proto, kdyby zjistili, že jste vylepšil motor cvičného letadla. To za pár koní navíc nestojí.“

Anvil Jenkins se zasmál — nic podobného od něj až dosud nikdo na celé základně neslyšel. „*Pár koní?* Ale čerta. Kdo mluví o tom, že bysme chtěli přifouknout ten mizernej kolovrátek od Continentalu? Ten krám patřil do muzea ještě dřív, než pro něj vodlili první blok. A nejsme na závodech, nikdo nám nečumí přes rameno s knížkou pravidel v ruce. Vzadu v hangáru se mi válí rozmlácený SNJ. Tak co, troufnete si sednout na ten váš éro-plán, když bude mít *vopravdickej* motor? Eh... *pane?*“

Walter Bowman nepodléhal snadno překvapení, ale teď zapomněl zavřít ústa. SNJ bylo těžké celokovové cvičné letadlo. Bylo vybaveno devítiválcovým hvězdicovým motorem Pratt & Whitney Wasp o šesti stech koňských sil.

„Vy chcete dát *Wasp* do *Stearmana*?“ Bowman nevěřil vlastním uším, ale zároveň jej to nadchlo. „A co uděláte s cégéčkem?“ Měl na mysli těžiště stroje, jemuž se běžně říkalo „centrum gravitace“. Těžší motor jeho polohu zásadně změní — ale už sám přemýšlel nad řešením. „Stearman má obrovské řídicí plochy, posuneme-li CG dopředu, bude nejspíš ještě stabilnější. A pár věcí můžeme přesunout dozadu, odříznout část trupu...“ Představil si své letadlo s bezmála trojnásobným výkonem. „Krucí, Jenkinsi, ten krám poletí nahoru jako raketa!“

„A co byste ještě chtěl předělat, pane?“ Jenkins sklonil hlavu k rameni a zamyšleně pozoroval mladého pilota.

„Mám si napsat Ježíškovi? Hmmm... tak rozhodně především křídélka, pro snazší výkruty. Snad i odlehčovací plošky, aby s nimi nebylo tolik práce. Dokonce bych i zkrátil křídla. Zmenšit rozsah pohybů kniplu, nebudeme potřebovat tolik síly; když tím nebudou létat kadeti, odlehčit podvozek...“ Jeho hlas se vytratil. „K čertu, co to vůbec povídám? Jak rozkucháte některý z tady těch cvičných strojů, oba skončíme před vojenským soudem.“

Anvil Jenkins se podíval na mladého muže, uhrančivě se ušklíbl, a na chvíli docela zapomněl, s kým mluví.

„Možná tam ta banda universitních týpků vede tadytu základnu, ale *já* vedu *tuhle dílnu*. Táhle vzadu se mi válí Stearman s rozmláceným motorem a trochu naklepnutým podvozkem; a dyž já řeknu, že už nejde spravit tak, aby ho mohli rajtovat studenti, tak to platí, a tím to končí. No a je tady ten vrak SNJ, a než začnete špekulovat, že by ho třeba mohli chtít aspoň na díly, no, měl byste vědět, že támhle za jižním hangárem se povaluje další; a jestli tadyhle ti *kadideti* rychle nepřestanou třískat lítadla na zem v tom tempu, co vidím, bude tu za chvíli *další*, a ještě k tomu, to jediný, co fakt nepotřebujem' na díly, je motor, protože tadyten Pratt & Whitney snese víc než buldozer, a to je jednou fakt. Esli je nezačnem' posílat nahoru bez kapky voleje, budem' tady mít koncem týhle mizerný války akorát tak vrakoviště s kouskama letadel — ale v každým z nich bude jeden perfektní motor.

Tak fajn, chlapče; máš tady mašinu, co vydrží cokoliv — esli s ní vo něco neprašτίš, a to tě hádám ani nenapadne —, ale má prd sílu.“ Odplivl si na asfalt. „Takže esli chceš postavit Stearmana, z jakýho by se inženýrum od Boeingu zježily vlasy, a esli si na tom sám uděláš, co bude potřeba vod dřeva, bo jak víš, já se hrabu v železe, tak já tady mam v dílně mašinky, pro kerý by Wilbur Shaw vraždil, a už mě ani trochu nebaví je vodírat akorát na tadytěch lítadlech, co vypadaj' jak dyby s nima namol vožralí harantí hráli berany berany duc.“

Poručík Bowman žasl. Ačkoli to nemohl vědět, právě vyslechl vůbec nejdelší souvislou řeč, kterou Anvil Jenkins pronesl za celý rok od chvíle, kdy byl přinucen vstoupit do námořnictva. Nenalézal slov; tak se roztržitě podíval na hodinky. „Já ... hm, musím pár věcí vyřídit. Kdy bych se mohl přijít podívat na toho Stearmana?“

„Budu tady celou noc, pane. Přidejte třeba po večeri, esli vám to vyhovuje.“

„Přijdu,“ řekl mladý poručík a pokývl, než se otočil k odchodu. Stále vrtěl hlavou, když na něj zamával před důstojnickým klubem jeden z ostatních instruktorů.

„Nemluvils teď u hangáru s Jenkinsem? Co tam řešíš, člověče, s tím starým zapšklým kořenem?“

„Vlastně nevím,“ řekl Bowman s nejistým výrazem v obličeji. „Myslím, že jsem možná právě stvořil monstrum.“

6. SRPNA 1942

„Vstávat, oba dva. Půjďte s námi.“ Čtveřice uniformovaných mužů připadala mladému páru děsivá.

„Ale —“

„Nemluvit.“ Velitel vojáků se podíval na Irwina. „Máte jednu minutu na to, abyste si sbalil věci. A vy,“ řekl třiačacetiletý Irwinově manželce Magdě, „si nemusíte brát nic. *Hned!*“ rozkázal.

Aspoň že ji nezavrou přes noc, říkal si Irwin. Mladý hokynář omámeně vytáhl zpostele omlácený kufřík a rychle do něj naházal nějaké šaty a mycí prostředky. Rád by se dozvěděl, kam jej odvádějí, ale čtyři vojáci se samopaly v rukou se zrovna v tuto chvíli nezdáli být nakloněni k hovoru.

Když vyšli z malého obchodu, Irwin vytáhl klíče aby zamkl dveře. Jeden z vojáků mu je vyrval z ruky. „O obchod se postaráme my,“ řekl tónem neumožňujícím diskusi.

Pod eskortou čtyř vojáků scházeli Irwin s Magdou po Bahnhofstrasse. Když se přiblížili k nádraží, Irwinovo srdce pokleslo. Byly tam davy Židů a vojáci je naháněli do vagónů nákladního vlaku. Byli to samí muži.

„Myslím, že váš manžel má lístek na tenhle vlak, *paní Mannová,*“ řekl jeden z vojáků a jeho tři společníci propukli v drsný smích. Dva z nich se dívky chopili a odváděli ji pryč.

„Počkat! Nemůžete přece —“ Pažba pušky jej zasáhla přesně na solar plexus a Irwin Mann se zkroutil v agónii. Nemohl ani mluvit ani dýchat.

„Jen nemějte starost, *pane Mann,*“ ohlédl se přes rameno jeden z odcházejících vojáků. „Ujišťuji vás, že vaše žena se nebude nudit. Jsem si zcela jist, že naši skvělí důstojníci se dokáží té vaší malé polské děvce postarat o takovou zábavu, o jaké se vám nikdy ani nesnilo.“ Ostatní se rozesmáli, zvedli Irwina ze země a jako balík jej prohodili otevřenými dveřmi do nákladního vagónu.

„Irwine!“ vykřikla Magda, když se dveře vagónu s prasknutím zabouchly.

Už nikdy neuvidí jeden druhého.

8. SRPNA 1942

Irwin Mann tomu stále nedokázal uvěřit. *Ještě předevčirem jsem pracoval ve svém malém koloniálu v Gdaňsku, říkal si. Teď mne nacpali do smradlavého dobytčáku a vezou bůhvíkam.* Vlak několikrát zastavil a nabral více lidí, ale nikomu nebylo dovoleno vystoupit. Byli už tak nacpaní do malého prostoru, že kdyby kdokoli z nich vyčerpáním omdlel, těla sousedů by mu zabránila v pádu na podlahu. Žádosti pasažérů o možnost si alespoň odskočit byly ignorovány. Horko vytvářené tolika lidskými těly nacpanými dohromady vedlo k tomu, že neodvratný důsledek byl ještě odpornější.

Irwin věděl, že je vezou do Varšavy. Zpočátku si muži ve vagónu povídali. Časem na ně zapůsobilo uvěznění ve tmě a Irwin pozoroval, jak se jejich kuráž bortí. *Teď už nikdo nemluví,* pomyslel si Irwin. *Spousta těchhle lidí má mnohem lepší vzdělání než já a zastávají respektovaná povolání.* Demoralizace byla drtivá. Irwin také pocítoval, jak se v něm hromadí zdrcující účinek reálnosti toho, co se s ním dělo, ale patřil v transportu mezi nejmladší a dosud úplně neztratil svou mladickou neochvějnou víru, že se dožije lepší budoucnosti.

Vlak konečně dorazil do svého cíle. Vzduchové brzdy zaplnily vagóny kakofonií syčení, vrzání a skřípavých kovových zvuků, jak postupně zastavovaly více než 1 200 tun nákladního vlaku. Cestující okamžitě slyšeli vojáky, jak tloučou do západek, aby otevřeli dveře po stranách vagónů.

Když se dveře rozletěly, lidé uvnitř mžourali v ostrém slunečním světle, škobrtali a vypadávali z vagónů. Irwin byl silnější a rychlejší než většina ostatních, takže se dokázal vyhnout vzteku vojáků, kteří obstupovali dveře z každé strany a vyháněli zajaté ven.

„Pohyb! Zdržuješ ostatní!“ Voják popoháněl staršího muže, jemuž muselo být dobře šedesát roků, bajonetem na hlavní své pušky. Muž vypadl z nákladního vagónu do štěrku a podvrtl si kotník. Voják jej kopl do stehna. „Ty židovská špíno, ty ses podělal! Zvířata!“ Odplivl si na ležícího muže a otočil se, aby si vylil zlost na další oběti.

Když se Irwin Mann konečně v jasném denním světle rozkoukal, užasl nad tím, co viděl. Železnice vedla při okraji města. Kam až dohlédl, celé město obepínala vysoká zeď. Ve zdi byl otvor a ten strážili nacističtí vojáci ozbrojení samopaly. *Je možné, aby ta zeď obklopovala kompletně celé město?* ptal se sám sebe v nedůvěře. *Oni snad z celé Varšavy udělali vězeňský tábor!*

„Támhle se vykládají vaše krámy. Vemte si je a koukejte mazat!“ Irwin se podíval ve směru vojákovy pohledu; bylo tam několik ošuměle vypadajících Židů, kteří chaoticky vyhazovali kufry a vaky z jednoho z nákladních vagónů. „Hněte sebou!“ rozkázal voják a pro zdůraznění popohnal nejbližší lidi bajonetem, až vykřikli bolestí.

Irwin následoval ostatní k hromadě zavazadel. Zahlédl i několik žen. *Žádná mladší než pětatřicet.* Naplnila jej hrůza, když hledal své zavazadlo a šel s ním pak za několika dalšími směrem k díře ve zdi. Uvnitř pak Irwin Mann viděl, že jeho podezření se ukázalo správným. Byli ve Varšavě a všude, kam dohlédl, ji obklopovala zeď. V dálce zahlédl další šedě jednotvárné lidi. Celý výjev, který před sebou viděl, vyjadřoval naprosté zoufalství.

„A co teď?“ ptal se postarší muž, který stál nedaleko od Irwina Manna. Neobracel se na nikoho konkrétního.

„Myslím, že teď se musíme postarat sami o sebe,“ řekl Mann a vykročil do města.

10. SRPNA 1942

„Směrovku doprava! Víc *doprava!*“ křičel poručík Walter Bowman do mluvítko. *K čertu*, pomyslel si, *neslyší mne o nic lépe než kterýkoli z těch předchozích*. Instruktor se zadíval na temeno studentovy hlavy a připadal si jako pitomec, že se ještě vůbec pokouší používat ten absurdní ‚interkom‘.

Dvojplošník Stearman byl, podle velmi zaujatého názoru Waltera Bowmana, jednou z vůbec nejlepších věcí, které na světě jsou; ale jeho komunikační systém, založený na mluvítku a trubce, byl prostě špatný vtip. Bowman si rozeplnul bezpečnostní pás a připravil se k řešení, které se, aniž by o to stál, stalo prakticky jeho obchodní značkou.

Pevně se chytil hrany kokpitu levou rukou a polokruhového výřezu v odtokové hraně horního křídla pravou a pak se zvedl tak, že místo aby seděl uvnitř otvoru v trupu letadla, křčil se právě nad ním. Plynulým pohybem, který byl výsledkem mnoha opakování téhož manévru v minulosti, přehodil pravou nohu přes okraj kokpitu a postavil se na kořen dolního pravého křídla. Udržet se proti silnému větru vytvářenému jak samotnou osmdesátizlovou rychlostí letadla, tak i tahem velké vrtule, vyžadovalo nezanedbatelné úsilí.

Walter Bowman přehmátl na dráty výztuže a vzpěru křídla a užívaje jich jako záchyťů, přesunul plnou váhu na pravou nohu, vytáhl ze zadního kokpitu i levou a udělal dva kroky dopředu proti náporu větru, takže se ocitl na téže úrovni, na níž byl v trupu otvor předního kokpitu.

Student škubl hlavou doprava a jeho oči za leteckými brýlemi se rozšířily. Při prvním letu jej tento šilenec přivedl do bezvědomí a ostatní kadeti jej už varovali, aby očekával zrovna tohle konkrétní zvěřstvo; ale přesto nebyl připraven na pohled na svého instruktora, jak stojí na křídle letadla, jež student — a jen on sám — řídí.

Bowman se přidržel levou rukou hrany kokpitu a pravou natáhl k drátu výztuže. Pak se sklonil a přiložil ústa skoro až ke kadetovu pravému uchu.

„Zvedáš moc nos. Pořád ještě stoupáme, a proto nemáš žádnou rychlost,“ zařval. Pustil hranu kokpitu a natáhl ruku, aby pro zdůraznění svých slov poklepal na ukazatel výškoměru. „Na zemi jsem ti říkal, abys to srovnal v pěti tisících. A koukni.“ Student, zcela vyčerpán tím, že se jeho instruktor drží jen jednou rukou, se podíval na výškoměr. Jeho ručičky podobné hodinkovým ukazovaly, že letadlo je právě ve výšce 5 200 stop.

Bowman uchopil knipl a řekl: „Mám ji v ruce. Ty drž nohy na směrovce.“ Potlačil páku dopředu, dokud se letadlo nesrovnalo do přímého vodorovného letu. Jeho postavení na křídle bylo hodně nešikovné pro ovládání kniplu a musel na to vynaložit nemalé úsilí. Indikátor rychlosti začal zvolna stoupat. Zabral ještě trochu a ještě víc sklonil nos letadla a velký Stearman začal pomalu sestupovat. Nespouštěje oči z výškoměru, vyrovnal stroj na pěti tisících.

„Drž ji tady,“ rozkázal. Když viděl, že student má páku v ruce, sám ji uvolnil. „Vidíš, stav horizontu?“ Student souhlasně přikývl. „Tak si zkus zapamatovat, že přesně takhle vypadá přímý a vodorovný let. Teď,“ houkl, poklepáváje na další ciferník na palubní desce, „sleduj zatáčkoměr.“ Zařízení, na něž ukazoval, byla prohnutá trubice vyplněná kapalinou. V průzračné kapalině plavala černá kulička, trochu blíž k pravému konci trubice než k levému. „Chce to to trochu víc doprava. Pamatuješ? ‚Kde kulička, tam nožička‘.“ Student rázně přikývl a víc přitlačil na pravý pedál. Černá kulička se pohnula trochu doleva od středu, protože kadet se do toho pravou nohou opřel trochu příliš mnoho, ale pak se usadila ve správné poloze uprostřed, když malinko polevil.

„Dobře!“ zařval Bowman. „Až se vrátím dovnitř, chci vidět třistašedesátku doleva a pak další doprava, pořád v pěti tisících.“ Student přikývl, ale očima stále sledoval vzájemnou polohu obzoru a náběžné hrany horního křídla. Bowman ještě jednou zatukal na zatáčkoměr a zdůraznil: „Dávej si pozor na koordinaci náklonu při zatáčce. A pak to vezmi domů.“ Poklepal kadeta po rameni, vlezl zpátky do vlastního kokpitu, zapnul si bezpečnostní pásy a procvičil svaly v nohou a lýtkách, aby se uvolnil.

Student se ohlédl a viděl, že instruktor přikývl. Stočil dvojplošník do třicetistupňového náklonu doleva a držel jej tak. *Trochu moc sklonil nos, takže ztratíme nějakou výšku*, říkal si Bowman, *ale jeho práce se směrovkou je perfektní*.

Walter se nemusel dívat na vlastní přístrojový panel, aby posoudil výsledky úsilí mladého pilota. Když pilot správně koordinuje náklon a směrovku v zatáčce, lidé v letadle necítí ani tah ven z kruhu, ani nemají pocit, že by padali dovnitř. Walterova oblíbená demonstrace správné koordinace při pilotáži, pokud letěl v uzavřeném stroji, spočívala v tom, že na horní hranu přístrojové desky postavil skleničku a naplnil ji z karafy, aniž by přitom ulil jedinou kapku. To by samozřejmě nebylo nijak zvlášť obtížné; ale Walter Bowman to dělal zároveň s roztočením letadla do sudového výkřutu. Tato demonstrace mu získala nejen značný respekt ostatních instruktorů na základně, ale také docela slušné kapesné ve vyhraných sázkách.

Student vylétl z levotočivé 360stupňové zatáčky a všiml si, že ztratil skoro sto stop výšky. Jak překlopil páku doprava aby sklonil letadlo do pravotočivé zatáčky, zároveň ji lehce přitáhl, aby trochu zvedl nos stroje. Jeho instruktor se usmál. *Tenhle kluk bude jeden z těch lepších*. Walter Bowman nikdy nezapomínal, že mnohem dříve, než by se mu líbilo, budou jeho žáci používat své pilotní umění v daleko nepřátelštějším prostředí, než jakým je jasné nebe nad pobřežím severozápadní Floridy.

Když podporučík Taylor Lowell vyrovnal letadlo v původním směru, podíval se na výškoměr. Ukazoval nepatrně nad 4 900 stop. Ve druhém obratu o 360 stupňů se mu tedy podařilo udržet stálou výšku. Podporučík Lowell pocítil nával pýchy, jehož intenzita jej překvapila. Jeho radost z létání vždy doprovázel strach, že se ukáže, že není dost dobrý; a ten právě o hodně polevil.

Poručík Bowman měl na takovéto věci šestý smysl a vycítil změnu v mladíkově sebevědomí. Když se obrátili zpět na základnu, rozhodl se nechat studenta pilotovat až do poslední chvíle včetně přiblížení a sám převzal řízení teprve na vlastní přistání. Celou cestu zpět k letišti se velký dvojlošník pohyboval stejnoměrněji, udržoval směr konsistentněji a hukot motoru byl hladší.

„A hele, Blackout. Jak se dnes dařilo ztraceným dětičkám?“ Poručík Homer Tapscott se ušklíbl na svého kolegu instruktora a přítele. „Koukám, že si budeš muset nafasovat nový letecký oblek. Víš, že námořnictvo netoleruje otrhance.“ Bowman se podíval dolů a viděl, že dolní okraj jeho pravé nohavice se vinou prudkého třepotání ve větru začíná rozpadat. *Žajímavé*, říkal si, *že pravá nohavice vždycky povolí první. No, skladník už si asi zvykl, že mne vidá asi tak každých deset dní.*

„Každý den, na jehož konci je mašina pořád letuschopná a nepozvracená, je úspěšný,“ odpověděl Bowman vesele. Walter Bowman byl jediný instruktor v Pensacole, jehož studenti až dosud nerozbili ani jediné letadlo; ale nedokázal zabránit tomu, aby se některým z nich udělalo špatně. „Posílají nám ty kluky čím dál tím mladší a čím dál tím zelenější.“

„A nebo je to tím, že my prostě stárnem.“ Tapscottovi i Bowmanovi bylo oběma dvacet šest let. „Já mám pro dnešek hotovo. Zajdeš se mnou do klubu na kolu?“ Tapscott věděl, že jeho přítel nikdy nepije alkohol.

Úsměv Waltera Bowmana byl stěží viditelný, ale přesto na něm bylo znát vzrušené očekávání. „Ne, díky. Zaslechl jsem, že Anvil pro mne prý má nějaké dobré zprávy. Tak za ním zaběhnu a kouknu se, jak mu dupou svářečky.“ Obrátil se a vykročil směrem k hangárům. Tapscottovu reakci mohl odhadnout předem.

„Už usadil motor? K čertu s klubem — to musím vidět!“ Homer Tapscott se rozběhl, aby dohnal svého přítele.

Velký Stearman vypadal docela jinak, než před pouhými několika měsíci. Křídla byla na každé straně o jedenadvacet palců kratší a to horní bylo vybaveno křídélky stejně jako dolní. Všechny výztuže, madla i schůdek byly upraveny tak, aby kladly co nejmenší aerodynamický odpor. Všude, kde byl původně letoun hranatý a s ostrými úhly, byly nyní hladké proudnicové tvary. Podvozek byl odlehčený a zvýšený, protože chtěli použít větší vrtuli, a obě hlavní kola byla zakapotována

krásnými hliníkovými kryty, které mechanik vlastnoručně sestavil a bezchybně svařil. „Šak to nejní nic jinýho, než malinkatá kastle pro závoďák,“ nechal se slyšet Anvil Jenkins.

Největší změna ale byla na nose letadla před motorovou přepážkou. Tam, kde původně býval šestiválec Continental o objemu 540 kubických palců, byl teď usazen Pratt & Whitney, který měl o tři válce víc a objem dvaapůlkrát větší. Jenkins si všiml, že si oba muži prohlížíjí motor, a přešel k nim.

„Nacpal 'sem ho víc dozadu, než 'sme mysleli, že pude, poručíku. Přendal 'sem jednu dvě drobnosti, co se tam pletly“ — Walter Bowman dobře věděl, že to je enormně zdrženlivá formulace — „tak si tam hoví hezky nakrátko. Taky je to pevnější, dyž je montáž vo pár palců kratší, nemá motor takovou páku.“

Bowman si prohlédl na míru vyrobené motorové lože. Bylo překrásně zformované z ohromné spousty krátkých ocelových trubek, profesionálně svařených dohromady a pečlivě sestavených do trojúhelníků tak, aby nikde nebyl jeden jediný průhyb. Celé to vypadalo až křehce, ale Bowman dobře věděl, že by musel letadlem narazit do něčeho hodně pevného, aby se lože jakkoli pohnulo.

„Trochu 'sem taky špekuloval, co s vrtulí. Hádám chcete, aby to ta holka švihala do vejšky jak čert z pekla, pane, takže to roztočíte vo 500 erpéem víc než teď, a budem' potřebovat něco s malým náběhem. Asi bude potřeba si ji —“

„Cože?“ vykřikl nevěřicně poručík Tapscott. „Chcete točit Waspa o pět stovek hloub' v červeném? Vždyť to nevydrží!“

Walter Bowman se usmál. „Řekl jsem Anvilovi, že rozhodně nikde nechci přesáhnout tovární specifikace. Takže on odlehčil všechny pohyblivé části a taky ubral protizávaží na klikové hřídeli, aby to vyrovnal. Pak jsme si sehnali tři génie s logaritmickými pravítky od dělostřelců, aby nám podle nových hmotností spočítali maximální otáčky. Všichni tři se nezávisle na sobě shodli na stejném čísle. Můžeme ji nechat takhle běžet celý den.“ Tapscott nenalézal slov.

„Taky 'sem přibrousil hlavy a profouk' ventily. Hádám inženýři u Pratta asi chtěj' ty mašiny prodávat tam dolu mexikáncum, co by tam lili pálený kreozoty. Teď holka musí pít pěkně hroznovou šťávičku, ale tý tady máme po čertech dost, poručíku.“ Anvil Jenkins vysvětloval, jak zvýšil kompresní poměr motoru a zlepšil jeho práci se směsí vzduchu a paliva. Letecké benzíny byly označovány barevnou příměsí podle kvality a pro ten s nejvyšším oktanovým číslem, 115/145, se používal purpurový barevný tón; to mu vyneslo přezdívku ‚hroznový džus‘.

„A co reakční moment?“ Homer Tapscott už se delší dobu nebyl v hangáru podívat a to, co teď viděl, v něm budilo úctu.

Jenkins se usmál. „Taky nám to kapku dělalo vrásky, hm, pane. Zvětšili 'sme kormidlo dobře vo dvacet procent, ale hádám, že tady Pratt se do toho vopře aspoň na osm stovek, možná osm-padesát. Řek bych, že tady poručík Bowman asi nebude vzlítat na plnej plyn, teda esli si nechce ustlat na zádech. Taky bych neradil nikomu dát si s nim soutěž v kopání do zadku, protože esli s tímhle ptáčkem nalítá, kolik bych myslel, bude mít za pár měsíců tu kurva nejsilnější pravou haksnu na celý týhle základně, pane.“ Mechanik hovořil o jevu, nazývaném ‚p-faktor‘: šlo o to, že v záběru má pravá strana vrtule letadla větší sílu než levá, takže pilot musí neustále vyrovnávat pravou směrovkou. Tento efekt byl tím silnější, čím větší byla síla motoru.

„To už bude letuschopná tak brzy?“ Tapscott byl ohromen.

„Tak nějak se mi zdá, že ti vaši zelenáci v poslední době třískaj' letadlami vo zem ňák míň, pane, no, a abych řek' pravdu, kluci tady v dílně už maj' svrbění, aby tuhle hračku viděli v luftě. Taky je kapku povzbudilo v práci, když minulej tejden viděli ten přemet prdelí napřed, co taky poručík předved'.“

„Homere, musíme už jít zpátky; mám ještě před sebou přednášku pro studenty. Jenkinsi, vypadá to skvěle!“

„Vod vás bych rači slyšel ‚Anvile‘, pane,“ ušklíbl se mechanik. Oba důstojníci mu oplatili úsměv a opustili hangár.

Poznámka Anvila Jenkinse o nadšení mladých mechaniků se vztahovala k tomu, že Walter Bowman ve své neustálé snaze hledat meze toho, co Stearman dokáže, objevil nový manévř, který nikdo na celé základně jakživ neviděl, a předvedl jej v rámci oslav 4. července.

Prakticky při všech prvcích letecké akrobacie platí, že byt' i letoun směřoval přímo nahoru, přímo dolů, byt' by byl otočen na bok nebo vzhůru nohama, stále letí. To znamená, že stále nějak reaguje na ovládací prvky, protože nejméně jedna z pohyblivých řídicích ploch je pořád hladce obtékána vzduchem.

Při ztrátě rychlosti sice křídla ‚neletí‘, ale směrovka i výškové kormidlo stále fungují a lze je použít k takové úpravě chování, aby křídla opět získala vztlak. Ve vývrtce sice ‚nefunguje‘ jedno z křídel a letadlo směřuje k zemi, ale stále vzduch obtéká ocasní plochy a pilot jich může použít k vytažení stroje z vývrtky. Výkřut je rotace kolem vodorovné osy, zatímco letadlo pokračuje v letu přímo a vodorovně: ačkoli jeho součástí je řízená ztráta vztlaku na jedné straně pomocí ocasních ploch, po jedné otáčce se tento proces zvrátí zpět, takže obě křídla ‚letí‘. Dokonce i při skluzu po ocase, kdy stroj letí přímo vzhůru a pak začne padat zpět, vzduch obtéká výškovku i směrovku, takže jimi je možné letadlo překlomit do letu střemhlav, kdy křídla opět začnou ‚fungovat‘.

Walter Bowman objevil, že je sice velmi obtížné, ale v principu možné přimět Stearmana k tomu, aby „neletěl“ vůbec. S jen malým množstvím paliva a s olověnou zátěží dobře připevněnou zevnitř k trupu letadla za zadním kokpitem se těžiště stroje dostane až za bezpečný limit, který spočítli jeho výrobci v Boeingu. Bowman zjistil, že když s takovým letadlem zahájí inverzní výkrut ve stoupání, roztočí stroj rychleji než je obvyklé a uprostřed výkrutu přidrží ovladače v nezměněné poloze místo toho, aby je obrátil pro dokončení manévru, Stearman začne v letu dělat kotrmelce.

Z pohledu pozorovatele na zemi to vypadalo zhruba stejně, jako kdyby někdo vzal kovový model letadla, určený jen pro ozdobení krbové římsy, chytil jej za ocas a hodil jím jako tomahavkem. Žádné dva manévry nebyly nikdy stejné. Letadlo se přetáčelo vzduchem zcela náhodně. Po dvou nebo třech saltech silný aerodynamický odpor velkých ploch křídel a trupu Stearmana zpomalil natolik, že letadlo začalo prostě padat. Přitom samozřejmě spadlo buď do vývrtky, nebo do zpětného skluzu; obojí už byly standardní — byť pro nováčky děsivé — akrobatické manévry a každý zkušenější akrobatický pilot věděl, jak z nich stroj vyrovnat do hladkého letu. Náhodné kotrmelce, jež tomu předcházely, ale byly pro všechny na základně naprostou novinkou.

Piloti v Pensacole si zvykli tento manévr nazývat „B na druhou“, což byl jednoduchý matematický rébus, znamenající BB, neboli Blackout Bowman. Mladý poručík si nemyslel, že by objevil něco, co až dosud nedokázal nikdo jiný; marně však hledal kohokoli, kdo by byl býval o takovém manévru aspoň slyšel, neřkuli, že by jej viděl na vlastní oči.

O třicet let později se tento manévr pod názvem „kopaný výkrut“ stane běžnou součástí leteckých revuí po celé zemi. Bude se mu běžně říkat „lomcovák“ na počest českého pilota, který se jím proslaví počátkem 70. let na letadle Zlín.

Akrobatičtí piloti, již zařadí lomcovák do svého repertoáru v nastávajících desetiletích, jej budou předvádět v soutěžních akrobatických speciálech, jako Zlín, Pitts Special, Christen Eagle nebo Laser. Nikoho z nich by ve snu nenapadlo použít Stearman, který se sice stane běžnou součástí leteckých exhibic, ale obvykle pouze jako základna pro ukázky chození po křídle. Jen málo pilotů by se desítky let po válce odhodlalo důvěřovat tomu, že stroj, vyráběný původně v roce 1929 za pouhých 1 500 dolarů za kus, snese námahu kopaného výkrutu. A ještě méně z nich by napadlo zatížit zadek tohoto stroje olovem a posunout jeho těžiště mimo limit původního designu jen proto, aby viděli, jak dobře bylo letadlo navrženo.

A už vůbec nikdo z nich nebude mít onu absolutní důvěru Waltera Bowmana, že Stearman dokáže naprosto cokoli, pokud je jeho pilot dost dobrý.

12. ZÁŘÍ 1942

Tak fajn: nohy u sebe, ruce nahoru na lanka, trochu pokrčít kolena, připravit se k dopadu a kotoulu... Max Collins si znovu v hlavě přehrával vše, co jej naučili a co si mnohokrát vyzkoušel při výcviku. Žádným výcvikem ale nemohl odstranit jeden problém: to, že měřil šest stop a tři palce a vážil 203 liber ve spodním prádle. Velitel výcviku Collinse opakovaně varoval, že se standardním čtyřicetadvacetistopovým padákem a s čtyřiceti librami výstroje bude dopadat opravdu tvrdě.

Všichni ostatní muži v jeho jednotce byli o nějakých čtyřicet padesát liber lehčí a Max Collins si poprvé v životě přál, aby byl menší. Měl za sebou jedenatřicet seskoků a každý z nich zatraceně bolel. Tento byl třicátý druhý.

Vítr mne trochu rozkýval, oukej; trochu pootočit a... Maxovy nohy narazily na zem jen o malinko dříve než očekával, a proto nezpevnil kotníky tak, jak se naučil při výcviku. Při nárazu na tvrdou zem se ozvalo prasknutí, které cítil v celé noze až ke koleni.

Do hajzlu! Zlomený kotník, pomyslel si hned a sám sebe proklel, že nedával větší pozor. Převalil se na zemi, zvedl se na zdravé noze a přeskákal po ní blíž k padáku, aby se lanka uvolnila a aby jej vrchlík netáhl po zemi ze sebou.

Kurva! pomyslel si Collins, zdaleka ne naposled. Pak ale jeho hlavu naplnila jiná myšlenka a k té se upjal: *Dám se dohromady a rozhodně se tímhle nenechám vyřadit z jednotky. Bůh ví, že ne.*

17. DUBNA 1943

Irwin Mann upřeně hleděl na Sterna a čekal, až starší muž promluví. Sternovy oči se upíraly na čtveřici zbraní, jež ležely na zchátralém stole. *Neypadá spokojeně, říká si Irwin. A není divu. Čtyři notně opotřebované pistole, každá v jiné ráži; k tomu hrstka nábojů, které možná ani nevystřelí. Podle toho, co říkal včera, bychom na tohle měli vsadit své životy; nic moc, tedy.* Irwin Mann se rozhlédl po ostatních okolo. Ve tvářích mnoha mužů četl nepřehlédnutelný výraz porážky. Také strach. Strach visel v přeplněné místnosti jako jedovatá mlha. Trestem za vlastnictví jakékoli zbraně byla smrt a všichni to dobře věděli. Žádný z těchto mužů nikdy nesloužil v armádě. Žádný z nich nebyl ani policistou. Dokonce žádný z nich nikdy nevlastnil palnou zbraň. *Pochybuji, že by kdokoli z nás věděl, jak s tím zacházet, dokonce i kdyby ty věci fungovaly,* pomyslel si Irwin pochmurně. *Není divu, že Stern neví, co říci.*

„Jsme ztraceni,“ ozvalo se z davu. Starší muž vzhlédl, ale nedokázal rozeznat řečníka.

„Jsme docela určitě ztraceni, pokud nic neuděláme,“ řekl Stern. „Nacisté naše lidi odvázejí po celých vlcích. Jen stěží dokážu uvěřit, jak jsme mohli být tak slepí a domnívat se, že je vozi na nějaké lepší místo.“

„Ale třeba to je nějaké lepší místo. Vysvětlují nám přece, že důvodem těch transportů je, jak je to tady strašně přelidněné.“ V hlase mluvčího bylo slyšet zoufalý podtón. Stern se na něj pronikavě zadíval a Irwin si uvědomil, že Stern se chová jako dobrý vůdce, neboť tlumí pocity beznaděje, hrozící zničit jejich hnutí odporu ještě dříve, než udělá byt i jen symbolické gesto.

„Hlásíte se dobrovolně do příštího vlaku? Nebo chcete jen slíbit Němcům, že jim pomůžete naplnit vlak do toho ‚lepšího místa‘ ostatními, pokud vám dovolí, abyste tady zůstal?“

Muž jen zahanbeně odvrátil hlavu.

Realita, jíž tito muži museli čelit, byla tak drtivá, že se nikdo z nich o ní ani neodvažoval mluvit. Rozhodnutí implementovat ‚konečné řešení‘ padlo na konferenci ve Wannsee začátkem roku 1942. Obyvatelé ghetta o tom samozřejmě nebyli přímo informováni, avšak dobře věděli, že každých několik dní Varšavu opouštějí vlaky se stovkami jejich spoluobčanů. Bylo nemožné nedat si dohromady, co se vlastně děje. Navíc si nacističtí vojáci nebrali servítky a jasně naznačovali, jak vhodný konec jejich vůdci vymysleli pro podlidi, jejichž existenci museli tak dlouho trpět.

Koncem roku 1942 bitva u Stalingradu zastavila německé jednotky v jejich tažení na východ. Jen v této jediné bitvě zahynulo více než milion Němců. Každý věděl, že už je jen otázka času, kdy budou nacisté poraženi, a proto se někteří z obyvatel ghetta snažili vycházet se svými uchvatiteli, v naději, že tak přežijí dost dlouho, aby se dočkali osvoboditelů. Problém této taktiky ovšem spočíval v tom, že aby se člověk sám udržel naživu, musel nacistům pomáhat shánět ostatní pro transporty z města; a transporty byly čím dál tím větší a častější. Někteří Židé proto došli k rozhodnutí, že bez ohledu na to, jakou mají šanci, nadešel čas bojovat.

Mladý muž, který se jmenoval Mordechaj Anielewicz, se obrátil na ostatní, aby v ghettu vytvořili vnitřní odboj. Několik z těch, kdo měli v ghettu značný vliv, přijalo jeho myšlenku za vlastní a začali sestavovat vlastní odbojové skupiny. Jedním z těchto mužů byl i Stern, a právě proto se Irwin Mann a řada ostatních toho večera sešli v malém pokoji.

Stern odvrátil pohled od muže, jehož právě pokáral, a vrátil se k problému s jejich nuzným arsenálem. „Byla to dobrá práce, že se nám podařilo shromáždit tyto zbraně,“ řekl a pokývl směrem k pistolím, ležícím na stole. „S nimi teď máme šanci. Nesmíme zapomínat, moji dobří přátelé, že můžeme získat mnohem, mnohem více zbraní; všechny s dostatečným množstvím odpovídající munice a všechny v dobrém stavu.“ *Přesně tak*, pomyslel si Irwin Mann, když se rozhlédl kolem sebe a viděl obličje skeptické a unavené, ale přesto nepostrádající naděje. Irwin se usmál.

Byl to upřímný úsměv, úsměv plný pochopení a naděje a Stern si jej ihned povšiml.

„Půjčte mi ten revolver,“ řekl Irwin, když si všiml, že se na něj Stern dívá. „Je u něj nejmenší riziko selhání. A já pro nás získám více zbraní.“ Všechny hlavy se rázem otočily, aby jejich majitele viděli muže, který právě promluvil.

„Vaše jméno, mladý muži?“ řekl Stern jemně. Úsměv ze rtů Irwina Manna zmizel a nahradil jej bolestný a rozpačitý pohled.

„Jsem teď tady ve Varšavě proto, že ti, kdo nás chtějí vyhladit, znali mé jméno. Odvedli mou manželku a já se modlím, aby byla mrtva.“ Ze skupiny mužů se ozvalo zajíknutí. „Bojím se, že pokud stále žije,“ pokračoval, „nejspíše je v takovém místě, kde si sama přeje, aby byla mrtva. Tady mne nikdo nezná; nemám zde přátele a žádné nebudu hledat. Ale pokud mi dáte revolver, přinesu vám zbraně.“

„To vážně věříte, že by vás někdo z nás mohl nějak zradit, kdyby znal vaše jméno?“ promluvil jeden ze starších mužů ve skupině. Oči stahoval do škvírek a bylo vidět, jak se v něm vzrývá vztek.

„Vážně věřím, že se stane ještě spousta věcí, které si ani v tuto chvíli ještě neumíme představit,“ odpověděl Mann vyrovnaně. „Jistě vím, že sám dokážu stěží uvěřit leccemu, co jsem viděl na vlastní oči. Nepřinese nám žádnou výhodu, budeme-li o sobě navzájem vědět víc, než co je nutně zapotřebí.“ Podíval se na Sterna. Starý muž pokýval a podal mu revolver.

„Prosil jsem Boha, aby nám dal znamení. Dostali jsme je,“ řekl s pohledem na Irwina.

Nikdo jiný nic neřekl. Všechny oči se upíraly na Irwina Manna, který zasunul zbraň do boční kapsy svého otrhaného a špinavého kabátu a rychle vyšel z pokoje. Během krátké chvíle zmizel mezi úzkými uličkami a byl pryč.

Srdce Irwina Manna bilo jako o závod. Bravura, již ukazoval ostatním, neměla vůbec žádný reálný podklad. Celou dobu se bál, že se jeho hlas zlomí strachem, který mu vířil v útrobách. Nevěděl zhora nic o zbraních. Vybalilo se mu, že kdysi dávno někde zaslechl, že revoly jsou spolehlivější a snáze se ovládají než ostatní pistole a sám sebe překvapil, když se slyšel vyhrknout svou žádost o zbraň. Pravda ale byla taková, že si vůbec nebyl jist, zda dokáže z revolveru vystřelit.

Mladý hokynář z Gdańska však měl jeden nesmírně významný talent a právě ten mu dnes dal odvahu se chopit šance řídit si svůj osud. Irwin Mann měl dar analytického myšlení a navíc instinktivně rozuměl strojům. Uklidňuje se těmito fakty, prošel dveřmi opuštěného domu a přiblížil se k rozbitému oknu.

Šoupavými pohyby nohou obutých v rozedraných botách Irwin vymetl rozbité sklo a ostatní nepořádek zpod okna a uvolnil si tak místo, kam si mohl pohodlně lehnout. Potřeboval jak bezpečné soukromí, tak i dobré světlo. Předtím, než se pustí do jakékoli akce, chtěl důkladně prozkoumat zbraň a zjistit, jak přesně funguje. Měl už představu o tom, jak získat zbraně; ale v jeho plánu nebylo místo pro váhání či nejistotu.

Mladý Žid vytáhl revolver z kapsy kabátu. Věděl toho dost, aby si dával pozor, že hlaveň nesmí směřovat nikam na jeho tělo, a také se chránil se jakkoli dotknout spouště. Netušil, jak silně je třeba spoušť stisknout, aby došlo k výstřelu. Nezdálo se mu logické, aby zbraň spustil příliš lehký dotyk, ale rozhodně neměl v úmyslu postupovat zbrkle a zjistit to tím horším způsobem.

Irwin obrátil zbraň v rukou. Tolik věděl, že vyboulení uprostřed je válec, jenž obsahuje munici — šest ran. Dokonce viděl náboje, ačkoli zbraň byla zavřena a připravena ke střelbě. Zadní hrany mosazných nábojnic byly vidět škvírou mezi zadní stranou válce a šasi zbraně. *Říká se tomu vůbec „šasi“?* Nebyl si jist.

Podíval se na zbraň opatrně zředu, tak, aby hlaveň nezamířila na jeho hlavu; přidržel ji šikmo s osou vedoucí trochu stranou. Jeho srdce poskočilo, když zahlédl matně šedobílé zoxidované olovo ve čtyřech komorách válce, jež nebyly nahoře ani dole, a hlavou mu proběhla vzrušující

myšlenka: *Pokud na mne někdo zamíří takovouto zbraní a pokud budu dost blízko, uvidím, zda je nabita, nebo ne!* Byl rozhodnut nejprve zjistit, jak ze zbraně vyjmout náboje, aby mohl lépe pochopit její funkci.

Nejprve jeho pozornost přitáhl kohout. Vyčníval směrem dozadu a byly v něm vyfrézovány nebo vypilovány drážky. Zdálo se, že jejich účelem je umožnit pevné a neklouzavé uchopení prsty. Pokusil se stáhnout kohout dozadu a hned jak začal, všiml si, že se válec začal otáčet. Uvědomil si, že nejspíše zbraň natahuje; to byla věc, o níž zatím ani trochu nestál. Pomaličku vrátil kohout na původní místo. Válec se přestal otáčet. Všiml si, že teď už nebyla žádná z komor zarovnaná proti hlavní. Irwin se dotkl válce a překvapilo jej, že jím lze nyní volně otáčet. Roztočil jej prstem, a když se jedna z komor srovnala proti hlavní, válec se v této poloze uzamkl se slyšitelným cvaknutím a dále jím otáčet nešlo.

Opravdu musím nejprve zbraň vybit, pomyslel si. Soustředil se na to, co považoval za pojistku: šlo o vroubkované hranaté tlačítko na levé straně revolveru. Zatlačil na ně. Nic se nestalo. Tlačítko se sice pohnulo, ale hýbalo se proti tlaku pružiny, a ta je opět vrátila do původní polohy. Irwin pohnul tlačítkem znovu, s tímž výsledkem. *Divné. Nezdá se, že by tam bylo něco rozbitého. Tak proč nezůstane v nové poloze?* Přidržel zbraň blízko k obličejí, tak aby viděl skrze škvíry, a posunul tlačítko ještě jednou.

Irwin zahlédl nepatrný pohyb dvou vnitřních dílů. Oba byly na středové ose válce. Přidržel tlačítko posunuté dopředu a volnou rukou uchopil zbraň, dávaje pozor, aby se ani nedotkl spouště. Válec, až dosud pevně uzamčený, se lehce pohnul. Zatlačil na něj, nejprve doprava, pak doleva. Teď se válec vyklopil ven z rámu zbraně na pomocné osičce. Všech šest nábojů bylo jasně vidět. *Není to pojistka,* pomyslel si triumfálně. *Je to západka, umožňující zbraň otevřít a nabít nebo vybit!*

Mladík přidržel zbraň zaměřenou hlavní směrem ke stropu poničené budovy a jemně jí zatřásl. Tři z šesti nábojů vypadly z válce do jeho levé ruky. Zbývající tři zůstaly na místě. Irwin se začal rozhlížet po nějaké větévce či hřebíku, aby je použil pro vystrčení zbývajících nábojů. *Moment, to nedává smysl,* uvědomil si. *To musí jít nějak jinak.*

Z prostředka válce vyčnívala dopředu štíhlá tyčka. Irwin ji uchopil a pokusil se ji vytáhnout, domnívaje se, že je tam právě na to, aby jí střelec vytlačil náboje jeden po druhém. Tyčka se však nepohnula. Pak jej napadlo ji zkusit zamáčknout dovnitř. Tentokrát snadno zajela dovnitř do válce. Na jeho zadní straně se objevil kus kovu ve tvaru květiny pod okraji zbývajících tří nábojů, posunul se o stejnou vzdálenost dozadu a tím náboje z válce vytáhl. Náboje vypadly na podlahu a když Irwin tyčku vpředu uvolnil, pružina ji zase vrátila do původní polohy a šestihrotý kousek kovu na zadní straně válce se opět usadil na své místo, kde pro něj byl výřez. Mann se usmál.

Důkladně si prostudoval prázdnou zbraň. Přidržel ji proti světlu a zadíval se do hlavně. Uviděl tam pět spirálových drážek v pravidelných rozestupech, jak se točí skrze její vnitřek. V náhlém

záblesku inspirace si uvědomil, že jejich účelem je střelu roztočit, takže poletí lépe a stabilněji, podobně, jako roztočený míček. Jak mu zbraň vydávala svá tajemství a postupně odhalovala neo-mylnou logiku své konstrukce, Irwin Mann cítil, jak jeho původní pocit úzkosti nahrazuje veselí, naděje a ohromující pocit smyslu a cíle.

Během následující hodiny se díky cvičení s prázdnou zbraní Irwin naučil, že z tohoto typu revolveru lze střílet dvěma způsoby. Předně, jak si všiml hned zpočátku, je možné natáhnout kohout, dokud vzadu nezaklapne; válec se otočí do správné polohy a stačí jen lehký tlak na spoušť k tomu, aby se kohout uvolnil a došlo k výstřelu. Lze ale také stisknout spoušť bez předchozího natažení kohoutu; to vyžaduje větší sílu, ale otočí to válec a natáhne kohout automaticky a na konci kohout spadne na náboj v nové komoře. *Revolver nemá žádnou pojistku*, uvědomil si. *Síla potřebná na stisknutí spouště, není-li kohout natažený, stejně jako délka dráhy, po níž je potřeba spoušť táhnout, znemožňuje, aby k výstřelu došlo nechtěně.* Už mu také byla zřejmá další věc: *Pokud by munice byla špatná a nedošlo by k výstřelu, mohu prostě jen znovu stisknout spoušť a tím zkusím další náboj. Nej-spíše proto jsem tehdy zaslechl, že revolvery jsou spolehlivější a snáze se ovládají.* Sebedůvěra Irwina Manna stále vzrůstala.

Celou další hodinu mladý Žid trénoval vytažení prázdné zbraně z kapsy kabátu, zamíření na imaginárního nepřítele a stisknutí spouště. Uvědomil si, že pozorný protivník by mohl zareagovat na náhlý pohyb, a učil se držet levou ruku ohnutou před tělem, aby ji mohl využít na obranu, a revolver držel těsně u těla, tak, že se dotýkal jeho pasu hned nad kyčlí.

Musím najít osamělého vojáka, uvažoval Irwin. *Hlídky vždy chodí nejméně ve dvou, nejčastěji ale ve skupinách po třech.* Irwin Mann neměl žádné iluze stran toho, že by snad mohl být schopen nabýt vrchu nad více než jedním nic netušícím nepřítelem. *Ale vojáci sem chodí samotní, když mají v plánu něco, při čem by je neměli vidět jejich kolegové*, připomněl si Irwin. To nebylo nic neobvyklého. Běžné bylo vydírání. Stejně tak výměnný obchod, kde vojáci nabízeli potraviny a léčiva a za ně požadovali zlato a drahé kameny, jež se některým z Židů podařilo přivést do Varšavy s sebou. Běžnou součástí života byla také znásilnění. Němečtí vojáci se téměř nikdy ani nedotkli židovských žen, které v ghettu žily — považovali je za podlidi. Litevci ani Poláci však takové zábrany neměli. *Možná se mi podaří narazit na vojáka, který si vyrazil sólo trochu zaznásilňovat*, řekl si Irwin. Myšlenky se mu stočily k chvíli, kdy naposled viděl svou ženu. *S velkým potěšením zasáhnu do jeho plánů.*

Ve skutečnosti jen málokterý z vojáků, již hlídali ghetto, byl Němec. Tyto hlídky se považovaly za snadnou službu a většinu práce zastaly litevské milice a polští policisté, na něž se nacističtí vojáci dívali skrz prsty. To přinášelo další výhodu: pokud by se ztratil litevský nebo polský voják, všichni by předpokládali, že prostě desertoval. *Nikoho ani nenapadne, že by tady mohl padnout do léčky*, ujišťoval sám sebe Irwin. *Přinejmenším ne ten první.*

Také by mohl být problém s hlukem, připomněl si Irwin. *I pokud se mi podaří nalézt samotného vojáka, musím mít jistotu, že ostatní nepřiběhnou, když uslyší výstřel.* Jakkoli riskantní to bylo, usoudil, že

nejlepší šanci bude mít, když ještě předtím, než stiskne spoušť, vrazí hlaveň revolveru do silné látky, z níž byly ušity vojenské kabáty. Sice to znamenalo, že bude muset doběhnout až na dosah ke své oběti a nebude ji moci zastřelit z krytu, ale Irwin došel k názoru, že to přináší nejlepší šanci úspěchu. *A také bude takhle daleko menší pravděpodobnost, že se prostě nestrefím.*

Opatrně nabil revolver a vrátil jej do pravé kapsy kabátu. Z levé vytáhl druhou zbraň, již měl v úmyslu použít. Šlo o značně opotřebovaný, ale stále funkční skládací triedr Zeiss. Před několika týdny se mu podařilo získat jej od jedné mladé ženy, která byla také přesunuta do varšavského ghetta. Irwin Mann si nebyl zcela jist, jak přesně dalekohled využije, ale ani na chvíli nepochyboval o tom, že mu bude velmi užitečný.

Irwin se triedrem rozhlížel rozbitým oknem na obě strany ulice. Viděl ale jen, jak se kolem budov plahočí ostatní Židé. *No, zbývá jen jedna jediná věc, rozhodl se. Musím vyrazit na lov.* Mann vyšel dveřmi a vydal se po ulici. Hlavu nesl sklopenou a na obličejích měl poraženecký, beznadějný výraz tak běžný mezi obyvateli města, ale přitom měl výbornou náladu. Poprvé za řadu měsíců se cítil opravdu naživu.

Netrvalo to dlouho. Přešel několik bloků a narazil na německého vojáka, který zrovna tloukl pažbou pušky muže, jenž vypadal dobře na pětasedesát let, ačkoli mu bylo jen jedenapadesát.

„Židovská špíno! Pamatuj si, že příště nebudeš plýtvat mým časem, když nemáš nic na výměnu. Nebo možná nastoupíš hned v pátek do vlaku, takže *nebude* žádné příště, hm?“ Voják si právě pušku opět zavěsil na popruh, když Irwin Mann zaútočil. Mladý Žid vmáčkl hlaveň revolveru ráže .38 mezi vojákovy lopatky a opřel se o něj oběma rukama. Jednal podobně, jako kdyby neměl žádnou zbraň a chtěl vojáka vystrčit přes ulici. Ve chvíli, kdy pocítil, že se jeho tělo začíná poddávat tlaku, Irwin stiskl spoušť.

Očekával, že technika, již zvolil, poněkud ztlumí výstřel, a v tomto směru nebyl zklamán. Jako u většiny revolverů, část plynů o vysokém tlaku unikla úzkou škvírou mezi válcem a hlavní, takže výstřel byl přece jen slyšet, ale všechny prachové plyny, které by za normálních okolností vyrazily z hlavně, byly zachyceny.

To vedlo k důsledku, který Irwin Mann *nepředpokládal*. Jelikož byla hlaveň silou vmáčknuta do zad nacisty, nejenže do jeho těla vlétla střela, ale za ní také všechna výbušná síla prachových plynů a nespáleného střelného prachu. Výsledek byl zhruba stejný, jako kdyby uvnitř vojákova těla vybuchla menší nálož. Jeden z obratlů, konce dvou žeber, část jedné plíce a hrot srdce byly zničeny během milisekundy. Kaše, která z těchto částí těla vznikla, se rozpleskla o mužovu bránicí; nad sebou, v místech, kde orgány byly původně, po sobě ponechala dutinu zvící menšího melounu.

Hlaveň revolveru zapadla do díry, která vznikla ve vojákových zádech, a její muška se zasekla v roztržených zbytcích páteře na jejím horním okraji. Irwin Mann držel revolver v pevném,

adrenalinem posíleném sevření; byl proto stažen dopředu a sám upadl na tělo mrtvého vojáka. Dopad jeho váhy stlačil zbývající plíci a unikající vzduch vydal dávivý zvuk, který mladíka vylekal. V první chvíli, než si uvědomil, co se stalo, se Irwin domníval, že muž je stále naživu; vytrhl z jeho těla revolver a vyskočil na nohy. Potom zasunul revolver opět do kapsy — přitom si vágně uvědomil, že bude zapotřebí jej vyčistit — a uchopil mrtvolu za kotníky. Odvrátil hlavu tak, aby stařík, jehož předtím voják udeřil pažbou, neviděl jeho obličej — pokud se vůbec díval. Srdce mu bilo jako o závod a silou, již v člověku probudí strach a vzrušení, rychle odtáhl tělo do boční uličky.

Židovský mladík napůl očekával, že se mu obrátí žaludek, ale strach z dopadení a to, že jeho práce ještě ani zdaleka nebyla hotova, jej zaměstnaly natolik, že na to neměl pokdy. Dosah toho, co právě dokázal, si plně uvědomí až mnohem později.

Irwin značně překvapilo, jak obtížné bylo svléci mrtvému plášť. Do něj bývalý hokynář zabalil pušku, aby, až ji ponese, při zběžném pohledu nevyvolal podezření. Vzal si také rezervní střelivo, samonabíjecí pistoli Luger, kterou měl voják v pouzdře na opasku, plné rezervní zásobníky do pistole a hrst papírových bankovek. Stáhl mu těžké vojenské boty i ponožky; košili a kalhoty rozstříhal krejčovskými nůžkami, které si přinesl v kapse. Tělo pak zaházal odpadky, jež se povalovaly v uličce, v naději, že při zběžném pohledu případná hlídka usoudí, že jde jen o dalšího Žida, který zahynul zimou a hladu. Nález násilně zabitého německého vojáka by se neutajil a vyvolal by reakci, již si zrovna teď nemohl dovolit.

Irwin se jinou cestou, než přišel, vrátil do domu, o němž si byl jist, že je neobydlený. Tu jistotu měl proto, že jeden ze slabších obyvatel varšavského ghetta před šesti dny zemřel ve sklepech a jeho tělo tam stále bylo. Zápach byl takový, že se v přízemí vůbec nedalo vydržet, a spolehlivě odradil kohokoli od toho, aby do domu vstoupil a prohledával vyšší patra. Irwin se tam zdržel tak dlouho, kolik času potřeboval na prostudování pušky a spolehlivé pochopení její funkce.

Šlo o pušku Mauser 98 ráže 8 mm s klasickým odsuvným závěrem, jehož funkce byla na první pohled zřejmá i někomu, kdo s podobnými zbraněmi neměl žádné zkušenosti. Zdvížení kuličky na konci páky závěru jej pootočilo a odemklo, takže bylo možné jej stáhnout dozadu. Přesunutí závěru z této polohy zpátky dopředu zasunulo náboj do komory a vrácení páky závěru zpět dolů pušku opět uzamklo a připravilo ke střelbě.

Irwin stáhl závěr dozadu a viděl, že zbraň je plná nábojů. Jak závěr dosáhl své nejzadnější polohy, horní náboj vklouzl pod zoubek vytahovače. Zatlačil závěr dopředu a to náboj zasunulo do komory. Irwin znovu stáhl závěr dozadu a náboj vyletěl na podlahu. Mladík tento manévr opakoval tak dlouho, dokud u jeho nohou neležely všechny náboje, které v pušce byly. Uspokojilo jej, že porozuměl základům funkce zbraně. V tu chvíli si Irwin Mann ani neuvědomil, že voják nosil pušku bez náboje v komoře.

Irwin zabalil pušku, Luger a všechny náboje do vojákovy pláště a ukryl je pod schody. Rychle opustil příšerný zápach v přízemí a vyšel z domu. Byl čas rozhlédnout se po další kořisti.

V následujících třech hodinách s využitím stále stejné taktiky Irwin Mann zabil další dva ozbrojené nepřátele. Jedním z nich byl Litevec, bledý až do žluta. Druhý byl branec, jehož původ Irwin nezjistil. Tato práce mladému hokynáři vynesla další dva osmimilimetrové Mausery, polskou variantu revolveru Nagant v ráži 7,62 mm, devítimilimetrovou pistoli Walther P38, sedmdesát dva náboje, dvě krabičky cigaret, gravitační nůž, další zásobu německých marek a pár polských zlotých. Oba vojáci nosili pušku s prázdnou komorou. Pistole a revolver měly nabitě komory a byly připraveny ke střelbě, ale zato je vojáci měli v pouzdrech s dobře upevněnou chlopní, takže by vojákům zabralo méně času připravit ke střelbě pušky, než vytáhnout ruční zbraň z pouzdra. Irwin Mann byl ale příliš vzrušen, než aby si tento fakt plně uvědomil.

Čtvrtý voják, kterého si Irwin vybral, byl Litevec se samopalem MP28. Zahlédl jej dalekohledem krátce před setměním a rozhodl se, že tuto zbraň by rozhodně měl získat. Jeho lidé budou samopaly potřebovat, až je přijde odvést skupina německých vojáků. Irwin dobře věděl, že otázka nezní *zda*, nýbrž *kdy*. Skupiny Židů byly odváděny z přelidněného ghetta do transportních vlaků den co den. Nikdy se žádný z nich nevrátil a obhroublé poznámky vojáků, kteří je odváděli, nešlo ignorovat: bylo zřejmé, že Židé jsou transportováni na masové popravy.

Irwin opět použil touž taktiku, která mu už třikrát přinesla úspěch. Voják se zrovna začal otáčet, když se mu ústí revolveru, hnaného sedmdesáti kilogramy útočícího pětadvacetiletého mladíka, zapíchlo pod pravou lopatku a vyvedlo jej z rovnováhy. V tu chvíli Irwin Mann stiskl spoušť.

Cvak.

Irwin Mann se později nikdy nedokázal rozhodnout, zda spíše selhal špatný náboj, či zda byla pružina revolveru příliš slabá, než aby pokaždé zbraň spolehlivě vystřelila. V tu chvíli však v záchvatu paniky docela zapomněl, co se sám krátce předtím naučil o tom, jak revolvery snadno umožní nový výstřel, a vrhl se na vojáka v přesvědčení, že teď musí holýma rukama zabít muže, ozbrojeného samopalem.

Voják byl mladý a v dobré fyzické kondici a měl rychlé reflexy. Náhlý útok jej ale zcela vyvedl z míry a také to bylo vůbec poprvé, kdy musel bojovat o život ve rvačce těla na tělo. Jak dopadl na levý bok a mladý Žid se přes něj převálil, voják udělal tu nejběžnější chybu: pokusil se sáhnout po zbraní, místo toho, aby reagoval sice méně účinnou, ale okamžitou obranou.

Irwin Mann instinktivně udeřil vojáka do obličeje. V pěsti stále držel revolver a jeho hlaveň se zapíchla vojínu Müllerovi do pravé oční dírký. Irwin Mann v tu chvíli — opět bez rozmýšlení — udělal další věc, a ta boj rozhodla: stiskl spoušť.

Tentokrát revolver neselhal.

Výstřel i výron prachových plynů byl opět zachycen; tentokrát ale v ještě mnohem menším prostoru, než jakým byla hrudní dutina předcházejících vojáků. Tentokrát šlo o poměrně malý prostor, navíc omezený pevnou kostí. Střela přerušila levý oční nerv a levá oční bulva vojína Müllera vystřelila z důlku a odletěla dobrých deset metrů daleko. Bulvu následovala mozková hmota; něco málo vyletělo také skrze uši a nosní dírky mrtvého vojáka. Většina šedé hmoty následovala střelu dírou, kterou udělala v týlní oblasti vojákovy hlavy.

Střelu z měkkého olova zastavila Müllerova helma; udělalo to na ní výrazný důlek, který při pohledu zvenčí dal ocelové helmě zcela nemístný vzhled velkého zeleného ženského ňadra. Přílba také zabránila střele zasáhnout Irwinovu levou ruku, kterou mladý Žid vojákovu hlavu přidržoval.

Irwin Mann se vyhrabal na nohy. Tentokrát na něj pohled na mrtvého muže zapůsobil velmi jednoznačným způsobem. Vojákův obličej byl nejvýš stopu od jeho vlastního a z pohledu na to, jak mu mozek vytéká z očního důlku, se mladému hokynáři zatočila hlava a cítil se na omdlení.

Včas si ale uvědomil, že teď si nemůže nic takového dovolit. Otřel si ruce do vojákovy košile a naposled toho dne táhl mrtvou váhu do místa, kde nebude mrtvola objevena příliš brzy. Popruh samopalu MP 28 při tom sklouzl mrtvému muži s ramene, takže Irwin se musel pro zbraň ještě rychle vrátit na ulici.

Tentokrát mrtvolu nesvlékal. Svlékl svůj kabát a pověsil si krátkou zbraň kolem krku, vyňav z ní zásobník. Když si plášť znovu oblékl a zapjal na dva knoflíky, jež na něm dosud zbývaly, samopal nebyl vidět. Voják neměl pistoli ani žádnou jinou zbraň a Irwin záhy zjistil důvod: ke svému velkému potěšení u vojáka našel šest rezervních plně nabitých zásobníků navíc k tomu, který byl původně ve zbrani.

V tu chvíli Irwin nevěděl, že získal přesně sto sedmdesát pět nábojů — to zjistí až později, až bude mít čas vyprázdnit zásobníky a střelivo spočítat —, ale bylo mu jasné, že má munice hodně. *Dobrá práce na první den v novém zaměstnání.* Nacpal zásobníky do kapsy pláště; vešly se tam, ale nahoře o pár palců vyčnívaly. Irwin tedy odřízl kus vojákovy košile a omotal ji kolem nich. Mezitím už přišel soumrak, takže nouzové zamaskování bude pro cestu zpět k jeho skladu zbraní zcela stačit.

Irwin Mann vyšel ostrým krokem z uličky. Na nevolnost, již mu přivodil pohled na vojákův poničený obličej, už docela zapomněl.

18. DUBNA 1943

Lidé natěsnaní do malého pokoje se dívali na Irwina Manna beze slova. V jejich výrazech bylo možné vidět uznání, respekt a zděšení. Na dece před nimi ležely zbraně, munice, peníze a další aktiva, jež Irwin předchozí den získal. Nakonec Stern promluvil.

„Mladíku, dokázal jste to, co nikdo z ostatních. Jsem na vás hrdý. Hrdý a vděčný.“

„Vždyť je to chladnokrevný vrah! Není o nic lepší, než sami nacisté! Jen se na něj podívejte, jak tady stojí, má jejich krev pořád na oblečení!“ vykřikl asi čtyřicetiletý muž při straně pokoje. Stern si jej změřil pronikavým pohledem.

„Zapomněl jste své lekce Talmudu, pane. „Přichází-li kdo, aby tě zabil, povstaň a zabij ty jeho.“ Sanhedrin 72a; Berachos 58a a 62b; Makkos 85b; a Midrash Tanchumah, Pinchas 3.“ Jeho pohled trochu změkkl. „Také je dobře nezapomínat na Leviticus 19.16: „Nebudeš netečně hledět na krev bratra svého.“ Obávám se, že jsme netečně hleděli příliš, příliš dlouho.“ Obrátil se k Irwinu Mannovi. „Nyní by asi bylo nejlepší, kdybyste nám vysvětlil, jak máme s těmito zbraněmi správně zacházet.“ Stern kývl na Irwina, předáváje svou autoritu a vedení diskuse mladšímu muži.

Ten spustil: „Máme tři pušky, tři pistole a malý samopal. Všechny tři pušky používají stejné náboje a těch máme jedenatřicet. Dvě z pistolí a samopal používají společně totéž střelivo; nábojů tohoto typu máme dvě stě dvacet jeden. Konečně tento revolver,“ řekl, ukazuje na Nagant, „používá třetí druh nábojů. Máme pro něj zásobu na dvanáct výstřelů.“ Lidé kolem jej tiše pozorovali a čekali, až bude pokračovat.

„Naše výzbroj je jen nepatrná ve srovnání s nacisty. Proto bychom neměli vyplýtvat ani jeden jediný náboj. Pokud se postaráme, aby se každý z nich dobře uplatnil, můžeme své zásoby průběžně doplňovat.“ Zhlédl, jak několik mužů souhlasně pokývlo, a hovořil dále.

„Takto pracují pušky,“ řekl, uchopiv Mausera a natáhnul závěr. „Lze do nich nabít pět nábojů, tady,“ ukázal na nábojovou schránku. „Touto páčkou lze pušku zajistit, aby nemohla vystřelit.“ Mann přesunul pojistku a ostentativně stiskl spoušť. Nic se nestalo. Přecvakl pojistku zpět do původní polohy a znovu stiskl; tentokrát se ozvalo hlasité cvaknutí úderníku.

„Jak se správně míří?“ optal se jeden z mužů. „Pokud chceme zasáhnout ... něco, co není úplně blízko?“ Každý dobře věděl, jaké ‚něco‘ má na mysli.

Irwin se zhluboka nadýchl. Hranice jeho znalostí jak ovládat zbraně se rychle blížila. „Srovnáte do zákrytu zářez v tomhle kousku železa,“ řekl a ukázal na hledí pušky, „s tímhle drobným výčnčkem,“ ukazuje její mušku, „tak, aby čára, jež jimi prochází, vedla přímo skrz nacistu, kterého chcete zastřelit.“

„Dovolte, rád bych to zkusil.“ Irwin mu podal pušku. Muž ji zdvihl k rameni a přimhouřil oči. „Je těžké ji udržet, aby se nechvěla.“ Přesl ke ke stěně a opřel si levou ruku, jíž podpíral předpažbí zbraně, o rám dveří. „Tohle je mnohem lepší. Hmm... má ten hrot vpředu vyčnívat do výšky nad zářez na zadní straně? A předpokládá se, že kulka zasáhne přesně místo, které překrývá?“ Irwin se chystal odpovědět, že tím si není jist, když promluvil jiný muž.

„Dovolte prosím, podívám se.“ Vzal pušku a důkladně prozkoumal její hledí, všiml si číselných značek, které na něm byly a vyzkoušel, jak se pohybovalo nahoru a dolů a jak zaskakovalo do jednotlivých poloh. Pak se podíval, stejně jako předchozí muž, ve směru hlavně.

„Ta zadní část je nastavitelná a jsou na ní značky odpovídající různým vzdálenostem. Pokud tuto část přesuneme do polohy odpovídající vyššímu číslu,“ ukázal na zbrani, jak takové nastavení vypadá, „hlaveň pušky bude mířit výše pod větším úhlem, takže kulka zasáhne vzdálenější cíl. Dívejte se prosím, vysvětlím to.“ Sáhl po kameni, jímž by mohl kreslit do špíny na podlaze.

„Vy se vyznáte ve zbraních?“ optal se překvapeně Irwin. Muž se zarazil a potřásl hlavou.

„Ne, to ne. Ale mám titul v matematice a jsem velmi dobře obeznámen s fyzikou pohybujících se objektů. Ačkoli nemám vůbec žádné zkušenosti s puškami ani se střelami, jsem si absolutně jist tím, že se musí chovat přesně podle Newtonových pohybových zákonů.“

Nakreslil na podlahu křivku s měnícím se poloměrem a k jejímu začátku přiložil malý klacík. „Představte si, že tento klacík je hlaveň pušky. Po výstřelu kulka poletí vzduchem po parabolické dráze, zhruba tak, jak ukazuje tento náčrtek. Blízko od místa výstřelu se dráha musí zakřivovat jen velmi mírně, natolik, že ji můžeme považovat z praktického hlediska za přímou.“ Položil dlaně na obě strany prvních šesti palců křivky; a viditelný úsek skutečně vypadal zcela rovně. „Na větší vzdálenosti se zakřivení stane mnohem výraznějším, takže budou významnější také chyby v zamíření nebo v odhadu, jak je cíl daleko.“ Odsunul levou ruku dále od pravé a zakřivení čáry se stalo zcela zřejmým.

Matematik položil delší rovný úštěpek dřeva nad klacík paralelně s ním i se začátkem křivky. „Hrana tohoto kusu dřeva nám reprezentuje přímou čáru od oka až k cíli. Po ní střelec míří. Představme si, že zdvihneme zadní mířidlo pušky, nějak takto.“ Nadzdvihl zadní konec dřeva; pak

vzal do ruky pušku a přidržel ji vodorovně. Dotkl se prstem hledí a ukázal svému publiku, jak se může zvednout do výšky. Pak sklopil pušku tak, aby ve vodorovné rovině bylo zdvižené hledí a muška. „Pokud nyní srovnáme do zákrytu obě dvě mířidla i místo, které chceme zasáhnout, hlaveň, jak vidíte, je skloněna trochu vzhůru. Vystřelená kulka tedy nejprve také poletí do výšky, ve stejném úhlu, v němž je nakloněna puška. Gravitace však na ni celou dobu působí svou silou, takže dráha kulky se zakříví směrem k zemi.“ Vrátil se k náčrtku a přešel po křivce prstem, aby lépe ilustroval své tvrzení. „Pokud střelec správně odhadl vzdálenost k cíli a odpovídajícím způsobem nastavil zadní část mířidel, dráha střely protne čáru jeho pohledu *přesně v cíli*.“ Na chvíli přestal mluvit, aby se ujistil, že jej všichni sledují. Když viděl, že jen málo posluchačů vypadá zmateně, pokračoval ve výkladu.

„Vidíte, že pokud byste zdvihli zadní mířidla víc, než je zapotřebí,“ sklonil pro ilustraci pušku ještě víc, „váš výstřel cíl *přeletí*. Pokud je naopak nastavíte příliš nízko...“ ukázal to opět na zbrani, srovnané do vodorovné polohy, „a cíl je příliš daleko, kulka udeří příliš nízko, protože gravitace ji za letu k cíli stáhne směrem k zemi.“

Matematik se rozhlédl po skupině mužů a viděl, že souhlasně přikyvují a někteří se váhavě začínají usmívat. „Stran přesného způsobu zarovnání obou mířidel si nejsem zcela jist, ale předpokládám, že špička hrotu předního by asi měla být ve stejné výšce, jako plošky vedle zářezu zadního.“

Menší proplešatělý muž si odkašlal a poprvé promluvil. „Já to také nemohu vědět s jistotou, protože o zbraních nic nevím; ale jsem náhodou optometristou. Mohu říci s jistotou, že oko a mozek dokáží velmi dobře a přesně ověřit, zda jsou dva různé objekty, umístěné jeden vedle druhého, stejně vysoko, či zda je jeden z nich trochu výš než druhý. Naproti tomu, oko a mozek nedokáží ani zdaleka s podobnou přesností rozeznat, zda je rozdíl mezi výškou dvou různých objektů stejný nebo odlišný od předchozího případu. Proto se domnívám, že pro člověka, který tato mířidla používá, musí být mnohem snazší přesně opakovat své výsledky, bude-li je skutečně vzájemně zarovnávat tím způsobem, který jste popsal.“ Při jeho vysvětlení začali přikyvovat další posluchači. Irwin Mann pocítil vlnu naděje. Muži se snažili společně řešit problémy. Tak se mezi nimi postupně rozrůstala sebedůvěra a pocit sdíleného cíle.

„Jak významná je přesnost odhadu vzdálenosti?“ optal se další muž ze skupiny matematika.

Vědec přikývl: „Dobrá otázka. Rozhodně je to tím důležitější, čím je cíl vzdálenější nebo menší, nebo obojí.“ Znovu si prostudoval hledí zbraně. „Podle značení tady se zdá, že až do vzdálenosti asi sto metrů letí kulka skoro úplně přímo, takže není zapotřebí žádná úprava zamíření.“

Zdvihl pušku, opřel ji o rám dveří a na vzdáleném bodě, který byl vidět skrze rozbité okno, vyzkoušel zaměření. Pak zdvihl hledí na výšku odpovídající 200 metrům, nespouštěje s očí vzdálený cíl. „Ještě na vzdálenost dvou set metrů je rozdíl jen malý — méně než deset centimetrů.“ Rychle

přemýšlel a analyzoval neznámou zbraň, používaje uklidňující známou logiku matematických vzorců. „To by nemělo hrát nijak významnou roli, bude-li cíl velikosti lidského hrudníku. Nejdůležitější požadavky pro přesnou střelbu budou zřejmě správné zarovnání mířidel a cíle; to, abychom v okamžiku výstřelu udrželi pušku klidnou a neroztřesenou, a to zahrnuje také jemné a opatrné stisknutí spouště, abychom si ještě před výstřelem se zbraní nepohnuli. Ten, kdo bude používat tyto pušky, by také měl mít velmi ostrý zrak.“ Usmál se neradostně: „Jistá a pevná ruka, pevná vláda nad vlastními svaly a klidné chování může být trochu problém, je-li v naší přirozené nátuře reagovat panicky.“

„Jsou mezi námi nějací chirurgové?“ Zdánlivá nelogičnost otázky překvapila posluchače, ale záhy si všichni uvědomili její smysl. Nebylo náhodou, že Stern byl vůdcem skupinky.

„Já,“ řekli prakticky zároveň dva muži. Oba byli vyhublí, stejně jako skoro všichni ostatní. Jeden vypadal, že se mu blíží šestý křížek; druhý měl skoro dokonalou pleš a proto vypadal starší. Stern se na oba zadíval.

„Jestliže jste oba zvyklí na obtížné chirurgické zásahy za neustálého rizika různých komplikací, dovoluji si předpokládat, že máte dobrý zrak i koordinaci, jisté ruce, a je velmi málo pravděpodobné, že byste podléhali panice.“ Na chvilku se odmlčel a pak pokračoval. „Velkou výhodou bude také vaše znalost anatomie,“ dodal, aniž by myšlenku dále rozvíjel. „Přesná střelba na větší vzdálenost by neměla vyžadovat energii a vytrvalost mládí. Přijímáte tedy tento úkol?“

Oba lékaři se na sebe podívali a přikývli. „Vy jste nám tyto zbraně získal,“ ohlédl se Stern na Irwina Manna. „Souhlasíte s mým návrhem?“

Mann ihned souhlasně přikývl. „Musíme využít talenty, jež se mezi námi najdou, co nejlepším způsobem. Ještě máme třetí pušku, a tento muž,“ ukázal Irwin na matematika, „mi nepřipadá jako někdo, kdo by snadno podléhal panice, a to, jak přirozeně chápe dráhy střel a možnosti zbraní, myslím přesahuje schopnosti nás všech ostatních. Mám za to, že by měl být naším třetím ostrostřelcem.“ Matematika překvapil způsob, jímž jej Irwin popsal, a pocítil vlnu hrdosti, když viděl, jak celé shromáždění souhlasně přikyvuje.

„Má snad někdo zvlášť dobré zkušenosti s odhadem vzdáleností? Každý z těchto tří mužů bude potřebovat pomocníka, který mu kromě jiného přispěje při rozhodování, jak jsou cíle daleko,“ promluvil další z účastníků. Každý ze skupiny se rozhlédl kolem sebe, nezdálo se však, že by tu někdo měl povolání, jež by mu dalo dobrou zkušenost s odhadováním neznámých vzdáleností.

„Možná bych dokázal nalézt odpověď,“ ozval se jiný muž, asi čtyřicátník. „Jsem architekt a vím, že vzdálenosti lze určit matematicky s využitím jednoduché podobnosti trojúhelníků; stačí znát velikost objektu v neznámé vzdálenosti. Můžeme předpokládat, že typický voják bude vysoký asi 1,8 metru. Jsem navíc pevně přesvědčen, že s pomocí tohoto gentlemana,“ řekl a pokývl směrem

k matematikovi, „dokážeme sestavit docela slušný dálkoměr z jednoduchého měřítka a nějakého provázku nebo lanka, které udrží měřítko v pevné vzdálenosti od oka.“

„Jistě, to je zcela zřejmé řešení,“ řekl matematik s mírnými rozpaky. „Nevím, kam jsem dal mozek.“ Neřekl už, že byl duchem nepřítomný hlavně z radosti nad tím, že jej Irwin Mann nazval „ostroštrélcem“.

„Všichni jste se *zbláznili*? Tohle je úplná sebevražda! Nemáme vůbec žádnou šanci proti silám, jež se docela určitě objeví, budeme-li pokračovat v tomhle šílenství!“ Mluvčím byl muž, který hned zpočátku obvinil Irwina, že není o nic lepší než nacisté a jehož za to Stern pokáral. Několik hlasů zabručelo na souhlas. Nikdo, kdo se důkladněji zamyslel nad tím, co plánovali, se nemohl vyhnout tomu, aby si uvědomil drtivou náročnost úkolu, který ne sebe brali.

„Možná budu schopen vás přesvědčit o opaku.“ Všechny hlavy se otočily k novému mluvčímu.

„Nejsem Žid. Pocházím tady odsud a má manželka je Židovka. Já sám jsem učitel. Učím historii a díky tomu mám určité znalosti stran bitev i válečného umění.“ Krátce se odmlčel, sestavuje si předem v hlavě své vysvětlení. „V každé z válek, ale obzvláště ve válkách posledních 150 let, lze nalézt řadu příkladů, kdy byla velká přesila útočníků zdolána obránci disponujícími žalostně malou výzbrojí i silou. Mnozí historici chybně předpokládají, že je to důsledkem víry ve vlastní věc, protože máme všichni přirozenou tendenci přát vítězství slabším a odvážným — tak, jak David porazil Goliáše.“ Zvolna zavrtěl hlavou. „To ale vůbec není správné vysvětlení.“ Posluchači čekali, až bude pokračovat.

„Povaha válečnictví se navždy změnila s vynálezem zbraní, jež může snadno nosit jediný voják, ale jež přesto dokáže zasadit smrtící úder na velkou vzdálenost.“ Odmlčel se, aby jeho slova ke všem pronikla.

„S příchodem takovýchto zbraní se provždy změnily faktory, rozhodující o vítězství v libovolném pozemním konfliktu.“ Mužova nervozita se ztratila jak vklouzl do důvěrně známé role učitele přednášejícího svým studentům. Bylo tomu už dva roky od chvíle, kdy byl naposled svobodný, ale zvyk i rytmus přednášky se mu ihned vrátily.

„Dokud se bojovalo převážně meči a šúty, konflikty probíhaly přímo na bitevní linii a bojovníci museli být jeden k druhému dost blízko na to, aby se mohli vzájemně dotknout; jinak k žádném boji nemohlo dojít. V této době byla numerická převaha daleko nejdůležitějším rozhodujícím faktorem pro výsledek bitvy.

Do jisté míry se tyto podmínky změnily s příchodem luků a šípů nebo kuší. Pořád ale bylo množství šípů, jež dokázal nést jeden voják, dost omezené; a pořád byl obyčejný šút nebo zbroj dost účinnou, ačkoli ne absolutní, ochranou. I tak ale muž se střelnou zbraní, který se ukrýl

za vhodnou překážkou, dokázal značně znepríjemnit život zhruba šesti silným protivníkům, kteří se jej snažili zabít.“

Irwin Mann viděl, kam vědec míří, a zjezily se mu vlasy. Řečník pokračoval ve své přednášce.

„Výhoda na straně obránců se ještě výrazně znásobila s tím, jak byly vynalézány přesnější a kompaktnější zbraně, účinnější na větší vzdálenosti a s větší zásobou střeliva. Všichni asi dobře znáte příběh houfu amerických farmářů, kteří ve své ‚Válce za nezávislost‘ dokázali porazit nejlepší armádu tehdejšího světa.

Možná, že jsem s průběhem této války trochu lépe seznámen než většina z vás, nejen díky mému povolání, ale také proto, že Casimir Pulaski a Tadeusz Kosciuszko, dva Poláci, kteří bojovali na straně Američanů, patří mezi naše národní hrdiny. Možná, že krátká historická přednáška o této válce prospěje i našim současným plánům.“ Viděl, že mu všichni věnují plnou pozornost, a hned pokračoval.

„V roce 1775 — s jedinou výjimkou Švýcarska — úplně každá země světa, pokud měla vůbec nějakou vládu, byla ovládána králem. Králem, který se těšil božské autoritě činit cokoli, co za vhodné uznal, jen díky náhodě svého zrození.

Francii vládl Ludvík XVI. Země, jíž dnes nazýváme Německem, byla řízena Bedřichem Velikým, králem pruským. Rusku vládla vdova cara Petra III., Kateřina Veliká. Číně vládl císař Čchien-lung, Japonsku šógun Tokugawa. Takřka celá Latinská Amerika patřila Karlu III. Španělskému, vyjma Brazílie, kde vládl Josef I. Portugalský. Skandinávie se nalézala pod vládou Gustava III. Švédského. Afrika byla plná malých černošských kmenů, z nichž každý podléhal svému kmenovému králi. Na jejich březích bylo možné nalézt několik menších oblastí organisované civilisace; každý z nich byl ovládán některým z králů evropských zemí, jež tyto oblasti kolonisovaly; příkladem může být král Jiří II., který vládl Anglii a všem jejím koloniím.“ Odmlčel se, aby nabral dech; viděl, že má plnou pozornost celé skupiny. „Nejinak tomu bylo také s koloniemi v Americe.“

Při výkladu se Polák změnil v docela jiného muže. V jeho hlase zněl kovový tón, jak pokračoval v historické lekci, a posluchači byli jeho slovy naprosto zaujati. Byl opravdu velmi schopným učitelem.

„V roce 1775 král Jiří poslal do Ameriky svou armádu a vydal rozkaz kolonistům, aby složili zbraně. Major Pitcairn u Lexingtonu prohlásil: ‚Rebelové, odevzdejte své zbraně a rozejděte se!‘ Kolonisté to odmítli a došlo k přestřelce mezi nimi a britskou armádou.“ V přelidněném pokoji nebyl slyšet žádný zvuk, jen tichý dech posluchačů.

„Musíme mít na paměti, o jaké lidi tehdy přesně šlo. Britské vojenské uniformy v těch časech byly jasně červené a to snadno vede k představě, že šlo o zábavnou operetní armádu z dětské hry.

Možná jste v poslední době zaregistrovali pár vyumělkovaných uniforem, jež samy o sobě působí podobně zábavným dojmem.“ Na to posluchači přikývli s porozuměním. „Britská armáda tehdy patřila mezi největší, nejsilnější, nejlépe vycvičené a nejlépe vybavené armády světa. V roce 1775, *oni* byli SS. *Oni* byli Gestapo!

Houf farmářů řekl, ne‘ této armádě. Prohlásili, že si nenechají od krále rozkazovat. Trvali na tom, že o vlastním osudu budou rozhodovat sami. Ti farmáři se pustili do boje s nejlepší armádou na světě a zahnali ji zpět do Bostonu. Ti členové nejlepší armády na světě, kteří to přežili, se skryli v Bostonu a neodvážili se vystrčit odtud nos, protože jinak by je američtí farmáři pozabíjeli.“ Znovu se odmlčel a pokusil se pohlédnout každému z mužů v malém pokoji do očí.

„A proto slavný americký básník psal o ‚výstřelech, které byly slyšet po celém světě‘. Trvalo dlouho, než zvuk těchto výstřelů dospěl do Francie, do Německa, do Itálie či do Asie; ale dříve nebo později tam dosáhl. Myslíte, že by bylo bývalo vůbec kdy došlo k Velké francouzské revoluci, nebýt toho, že Američané první ukázali, že to jde?“ Většina mužů v místnosti mimoděk zakroutila hlavou.

„V některých zemích si lidé dosud nedokázali vybojovat na tyranech možnost ovládat svůj vlastní osud. Proto se Amerika stala adoptivním domovem mnoha utlačovaných lidí z celého světa.

Nemylte se, prosím: odvaha a heroismus jsou naprosto nezbytné. Musíme nutně prohrát, pokud neprokážeme vůli přijmout nutné risiko boje. Nicméně, američtí farmáři měli navíc ke své statečnosti jednu výhodu. Měli zbraně, jichž mohli používat ze skrytých stanovišť, a prokázali v tom velkou zručnost. Tak se dokázali úspěšně postavit útočící armádě. A přesně tak to musíme udělat nyní také my.“

„Ale nacisté mají mnohem víc úplně stejných zbraní a jsou v jejich užívání daleko zručnější než my!“ vyhrkl jeden z posluchačů. Bývalý učitel historie se usmál a obrátil se přímo na svého žáka.

„To není ani zdaleka tak podstatné, jak se vám může zdát, můj příteli. Jako obránci máme velkou výhodu. Aby nám nacisté mohli ublížit, musí si pro nás nejprve přijít a musí nás vyhledat. Pátrat po nás. Vrážet do dveří, vyrazet okna — a nikdy nemohou předem vědět, nač za nimi narazí. Nemohou dělat tyto věci, aniž by se nám odkryli. A my budeme mít možnost je ze svých skrytých stanovišť zabíjet; dokážeme se zmocnit jejich zbraní a nalézt si nové úkryty.“ Muži se dívali jeden na druhého, ze slov přednášejícího trochu vystřízlivěli.

„V moderní pozemní válce platí, že pokud chce útočící armáda porazit opevněného protivníka, musí mít mnohonásobně větší sílu v mužích a musí být připravena nést velmi těžké ztráty. Nejsem zcela přesvědčen, že vojáci sloužící jako strážé Varšavy budou ochotni tuto cenu zaplatit.“

„Úderné jednotky neměly moc problémů, když vyrazily naše dveře a rozbíjely naše okna a poslaly nás sem jako ovce na porážku,“ ozval se hlas ze zadní části pokoje. Odpověděl mu starší muž, který stál poblíž Irwina.

„Nacisté nejsou hloupí. Ve skutečnosti se chovají velmi logicky. Dobře věděli, že pokud chtějí dosáhnout svého cíle, nesmíme pro ně být žádnou hrozbou. Museli nás zbavit možnosti se bránit. Což si nevzpomínáte na zákon, přijatý před pěti lety, který nám zakazoval vlastnit zbraně bez státního povolení?“

Učitel historie přikývl. „Američané si tuhle věc dali přímo do seznamu základních lidských práv, zapsali si to do své Ústavy, tak, aby v jejich zemi podobná tragédie *nikdy nemohla* nastat.“ Odmlčel se, protože si náhle uvědomil nový fakt. „Nepřipadá vám zvláštní, že nacistický vůdce vůbec nezkusil poslat své jednotky do malého a bohatého Švýcarska? A že se místo toho soustředil na mnohem větší a vzdálenější zemi, navíc takovou, do níž se nedostane bez invaze přes Kanál?“

Jiný muž rychle promluvil: „Byl jsem několikrát ve Švýcarsku a dvakrát v Anglii. V každém švýcarském domově, který jsem kdy navštívil, byla strojní puška.“ Na toto prohlášení reagovali přítomní výkřiky nedůvěry.

„Počkejte. Má pravdu, je to tak,“ přerákl další muž jejich dohadování. „Byl jsem tam také a viděl jsem totéž.“

„Když jsem byl v Anglii,“ ozval se opět muž, který mluvil před chvílí, „viděl jsem u některých bohatších lidí brokovnice na střelbu ptáků.“ Teď se ozvalo nesouhlasné mumlání. Zabíjení zvířat ze sportu židovský zákon zapovídal. „Ale neviděl jsem tam žádné zbraně podobné těm, jež máme zde; žádné zbraně vhodné pro zahnání útočníka.“

„Angličané doufají, že je přijdou zachránit Američané,“ ozval se nový hlas. Na to odpověděl učitel historie.

„Není to vrchol ironie, když si uvědomíme, že to byli právě Angličané, kdo se pokusil kolonisty odzbrojit před jedenapůl stoletím? Slyšeli jste jeden z jejich nejoblíbenějších příběhů o Paulovi Reverem?“ Několik hlav přikývlo. „Paul Revere patří mezi americké hrdiny, protože varoval kolonisty, že Britové jim přicházejí zabavit zbraně — a kolonisté řekli své ‚ne‘.“

Kdyby tehdy byli bývali řekli ‚ano‘ a vydali své zbraně, nechali si je sebrat, stejně jako my před pěti lety, jejich vůdci by byli bývali popraveni a všechny země, jimž vládli králové v roce 1775, by nejspíše byly ovládnuty králi i dnes.“

„To nemůžete myslet vážně! Kolik že nás tu je? Třicet?“ Znovu se ozval týž člověk, který na začátku upozornil na krev na Irwinových šatech. Tentokrát mu odpověděl sám Irwin.

„Já byl jen sám jediný a jsem stále v pořádku. Ale *vám*, pane, nevěřím. Nevěřím vám, že nám budete pomáhat; nevěřím ani, že dokážete odolat pokušení nás zradit.“ Sáhł do kapsy svého pláště, vyňal revolver, jímž zabil čtyři vojáky, a podal jej jednomu z mužů, s nimiž se dobře znal.

„Odvedte toho muže do jiné budovy, kde neuslyší, o čem se zde budeme domlouvat. Nechte nám ještě půl hodiny. Pak mu dejte zbraň a nechte ho jít.“ Irwin se otočil čelem k protestujícímu muži.

„V revolveru je ještě jeden náboj. Pokud se vrátíte s německou vojenskou zbraní, bude vaše, a já se vám veřejně omluvím za svůj nedostatek důvěry. A teď zmizte.“ Několik lidí ze skupiny začalo protestovat, ale Stern zvedl ruku.

„Nechce nic jiného, než to, co sám udělal pro nás — a dobrovolně.“ Ostatní ztichli a Irwinův přítel vytlačil kverulanta z místnosti. Už ho nikdy neviděli.

Poté, co oba muži odešli, natáhl Irwin ruku k polskému učiteli dějin: „Jmenuji se Irwin Mann.“ Učitel pokývl.

„Piotr Halek.“

„Piotre Haleku, dopřál jste nám spoustu vědomostí, moudrosti a naděje. Ale mám takový dojem, že máte v rukávu ještě něco.“ Halek pokývl nad správností Irwinovy intuice.

„Díky zbraním, jež nyní máme, dokážeme účinně vzdorovat snahám Němců nás najít a pobít. Existují ale metody, po nichž mohou sáhnout oni, a jež jsou velmi účinné proti opevněným obráncům.“

„Ano?“ optal se Irwin, čekaje, až bude Halek pokračovat.

„Jde o metody mnohem starší než zbraně v tomto pokoji. Takové, jakých už nacisté často použili proti našim lidem.“

Zhluboka se nadechl. „Jednou z nich je vyhladovění. To bude velmi reálnou hrozbou, ještě mnohem horší než dosud. Další je jedovatý plyn: nacisté jsou experty v jeho použití, obzvláště pro zabíjení našich lidí v malých uzavřených prostorech. Ale ani vyhladovění, ani otravné plyny mi nedělají takovou starost a neohroží náš odpor tolik, jako jiná ničivá metoda.“ Rozhlížel se a čekal, kdo z jeho žáků si uvědomí, jakou zbraň má na mysli. Náhle se oči Irwina Manna rozšířily.

„Oheň,“ vydechl. Několik mužů se zajíklo. Halek pokývl svému studentovi a nevesele se usmál.

„Velmi správně. Jsme uvězněni v žaláři této části Varšavy a nemůžeme ven. Oheň bude našim nejhorším nepřítelem.“

„Nemůžeme proti tomu nic dělat?“ optal se Irwin. Polákův úsměv se rozšířil.

„*Vždycky* je nějaká možnost obrany.“

Irwin Mann se zhluboka nadechl. „Dobrá tedy, Piotre. Pojdme se bavit o ohni.“

Diskuse o strategii byla více než svědomitá.

14. KVĚTNA 1943

„Podej mi ruku.“ Chlapec se ani nepohnul. „Podej mi ruku a polez sem dolů. Zabijí tě, když tady zůstaneš!“ Z dálky se ozvaly ojedinělé výstřely.

Hoch se podíval na otevřené víko kanálu a divoce zavrtěl hlavou. „Zaplavují stoky a napouštějí do nich plyn a ten pak zapalují. Spálí nás zaživa!“

Byla to pravda. V roce 1940 němečtí dobyvatelé Polska uvěznili skoro půl milionu Židů ve varšavském ghettu. V dubnu 1943 jich zůstala stěží desetina. Více než 300 000 jich bylo odesláno do vyhlazovacích táborů a mnoho dalších zabil hlad a nemoci. Zbývajících 60 000 vězňů pochopilo, že jsou odsouzeni k zániku, a pustili se do boje, ačkoli měli jen několik zbraní.

Od 19. dubna na varšavské ghetto byl veden silný útok více než 2 000 německých vojáků ozbrojených těžkými zbraněmi, o mnoha dalších litevských jednotkách a polských policistech ani nemluvě. Po bezmála čtyřech týdnech bojů zůstalo naživu jen pár obyvatel. Němci systematicky vypalovali ghetto blok po bloku, přesně jak Piotyr Halek předpověděl.

Irwin a několik jeho zbývajících soudruhů sledovali, jak se postupně každé zbývající útočiště mění v plamenné peklo, a pochopili, že jedinou zbývající šancí je útek — a že systém stok je jedinou nadějí k útěku. Němci si toho ovšem všimli také a napouštěli proto do kanálů vodu a hořlavý jedovatý plyn.

Irwinu Mannovi docházela trpělivost. „Pokud nejdeš se mnou, vezmi si aspoň tohle,“ řekl nakonec, a vrazil klukovi do ruky svého Lugeru. „Máš osm ran. Využij je moudře. Tohle je pojistka,“ ukázal. „Stiskni ji, když budeš chtít vystřel.“ Chlapec utekl, zatímco Irwin stále mluvil; zbraň přitom zahodil a Irwin zděšeně sledoval, jak zarachotila na kamenech ulice.

Irwin Mann doběhl pro pistoli a zastrčil ji do kapsy pláště. *Ten pitomec jim vběhne přímo do rukou,* pomyslel si znechuceně. Slezl do kanálu a stáhl za sebou víko na jeho místo.

Kolem něj se uzavřela temnota. Měl několik drahocenných zápalek, ale rozhodně jimi nechtěl plýtvat, dokud to nebude bezpodmínečně nutné a dokud nebude mít naprostou jistotu, že kolem něj není výbušný plyn. Tápa je slepě, Irwin sestoupil po železných kramlích zalitých do betonu až na dno stoky. Zaslechl cupitání utíkajících krys a pocítil zároveň vlnu odporu i naděje.

Z krysa se mu dělalo špatně. Po dlouhé měsíce vídal, kterak se krmí těly těch, kdo podlehli hladu nebo nemocem varšavského ghetta. Hluk, který běžící krysy dělaly zde v temnotě, jej ale ujišťoval, že průchod dál asi není uzavřen splašky ani vodou, a to byla jeho nejhorší obava.

Podlaha kanálu byla poměrně čistá, místy dokonce suchá. *Měli jsme toho tak málo — dokonce i jen k vyliť do kanálu*, pomyslel si s černým humorem, když se po čtyřech prohmatával dále stokou. Naprostá temnota v něm vyvolávala surrealistický pocit a Irwin zjistil, že se zavřenýma očima se cítí lépe a snáz se orientuje, než když je nechal otevřené. Zatuchlý vzduch se nedýchal dobře, ale nebylo to zdaleka tak zlé, jak očekával. Nálada se mu trochu zlepšila. *Snad to nakonec přece jenom zvládnou*. Jak se pomalu plazil temnotou, ruce a kolena chráněná hadry, jimiž si je ovinul, Irwin se znovu zamyslel, zda opravdu udělal tu správnou věc.

Od začátku dobře věděli, že nemohou zvítězit, pokud je nepřijdou Američané osvobodit. Po třech týdnech bojů už obyvatelé varšavského ghetta viděli, že to nenastane včas. Jejich slabounký ozbrojený odpor nejprve nacisty překvapil a vyvedl z míry, ale den za dnem Němci do boje nasazovali víc a více vojáků. Židé neměli dohromady ani dvacet pušek a k nim ani jednoho opravdu zkušeného odstřelovače. *Ale ten chirurg, ten byl doopravdy dobrý*, vzpomněl si Irwin se zadostiučiněním. *Dostal jich nejméně dvacet, než jeho poslední úkryt rozmetali těžkými kulomety*.

Irwin se sám během prvních dní odporu vrátil ke své osvědčené taktice zabíjení zblízka. Pak už ale začali vojáci chodit jen ve větších skupinách a nikdy po jednom, takže mu nezbývalo, než je střilet z větší vzdálenosti ze skrytých stanovišť.

Mladý bojovník byl k smrti unaven, ale pořád se probíjel zatuchlou stokou v naprosté tmě. Po chvíli, jejíž délku už nedokázal odhadnout, se dostal na trochu rozšířené místo. Dokonce tam byl i záblesk světla skrze mříž nad ním a uvědomil si, že se dostal na křižovatku několika tunelů. Zůstal chvíli ležet na břiše a zadržel dech, snažil se naslouchat. Měl za to, že by v tomto místě měl uhnout doprava, ale byl tak vyčerpán, že ztratil jistotu a zaplavil jej strach, že ztratil orientaci. Znovu se pokusil ignorovat bijící srdce a naslouchat zvukům z okolí.

Skrze mříž nad ním byly slyšet vzdálené ohlasy boje, ale dole ve stoce bylo zcela nemožné odhadnout, ze které strany přicházejí. Párek krysa vyběhl ze stoky po Irwinově levici, přecupital přes křižovatku a zmizel v tunelu na pravé straně. *Tím je to jasné*, pomyslel si Irwin s ulehčením. *Krysy by rozhodně neběžely směrem k malérům*. Irwin Mann se s námahou zvedl a vlekl se po všech čtyřech za tou havětí.

Tunel, v němž se Irwin namáhal, se mírně zvedal, a to byl důvod, proč si jej krysy vybraly. Prchaly před zvuky tekoucí vody a instinkt je vedl do výšky. Jejich vrozená schopnost přežít zachránila zároveň s nimi také život Irwina Manna. Voda, kterou Němci napumpovali do kanálů, je vyplnila odspoda a náhodou vytvořila bariéru mezi zvýšeným prostorem, do něž krysy Irwina zavedly a druhým koncem kanalizace, kam němečtí vojáci naházeli dýmovnice, generující jedovatý

plyn. V době, kdy Němci odhalili, že část kanálů při okraji ghetta je dosud čistá a kdy je také zaplavili plynem, Irwin Mann už se dávno dostal pod zdi na druhou stranu a unikl do polské části Varšavy.

„Pumpujte dál!“ rozkázal nacistický důstojník, ačkoli viděl, že voda již vytéká z kanálové mříže nějakých šedesát metrů daleko. „Stoky jsou skoro plné.“ Představil si ty mizerné Židy pod svýma nohama, jak nemohou dýchat.

Náhle zahlédl, jak se mezi mřížemi kanálu objevily prsty. Čekal poblíž, aby viděl, zda se muži podaří zvednout těžkou mříž. Namířil pistoli, připraven střílet, kdyby byl muž úspěšný. Topící se však pomalu uvolnil svůj stisk a jeho prsty sklouzly do hlubiny. Němec vrátil zbraň do pouzdra a spokojeně se usmál. Nebylo to sice až tak příjemné, jako vidět je hořet; ale i tak to bylo velmi dobré.

„Už tu vodu zavřete! Všechn vzduch je pryč,“ křikl nacista na své muže. Otočil se a vracel se k nim — a v tu chvíli střela zasáhla jeho páteř, bezprostředně pod krkem. Výstřel jej nezabil, ale paralyzoval od krku dolů. Po zbytek života jej budou muset krmit, omývat a převlékat.

Izák Epstein, bývalý učitel matematiky, spokojeně vzdychl a odložil pušku. Ani se neobtěžoval uzamknout její závěr, protože zbraň byla prázdná a neměl žádné další náboje. Nepokusil se také opustit svůj úkryt. Měl zlomený pravý kotník a nadýchal se hořícího plynu natolik, že jasně cítil, že mu nezbývá příliš mnoho života; ani v případě, že by jej vojáci přehlédli. Izák Epstein se natáhl do sutě a zavřel oči, čekaje, kdy jej Němci najdou. *Ostrořelec*, pomyslel si s hrdostí. *Tak mi ten mladík opravdu řekl*. Spokojený úsměv se objevil na jeho unavené tváři. O pár chviliek později srdce přestalo bít. Úsměv ale zůstal.

16. KVĚTNA 1943

Nacistický generál se rozhlížel po kouřících ruinách, které kdysi bývaly varšavským ghettem. Zkroutil ústa v hořkém úsměvu a zvedl sluchátko polního telefonu, který mu podal pobočník.

„Bývalá židovská čtvrť Varšavy už neexistuje,“ řekl stroze. „Celkový přehled ztrát budu mít nazítří ráno a kompletní zprávu můžete očekávat během čtyřiceti osmi hodin. Heil Hitler!“ Dal přístroj opět pobočníkovi a sám se vrátil do svého štábního vozu.

O dva kilometry dál na východ se v malé uličce krčil Irwin Mann. Spal nepokojně, ve stálých obavách z odhalení. Strach, který měl, sice byl opodstatněný, ale zároveň i trochu přehnaný. Schoulený mezi odpadky v kalném varšavském jitru byl prostě další vyhladovělý Polák, který neměl žádné lepší místo ke spaní. Nikoho, kdo jej viděl, by nenapadlo, že by se mohlo jednat o židovského uprchlíka z ghetta: utéci odtamtud přece nebylo možné!

Irwin vyhodnotil svou situaci. Jeho šaty byly v cárech a byly nepopsatelně špinavé. Bude muset sehnat nové. Sám by se nutně potřeboval umýt a nejedl skoro celé tři dny. Na druhé straně, zůstalo mu v kapse ještě pár zlotých a také Luger s plným zásobníkem nábojů. Ačkoli byl zesláblý, jeho tělo bylo nepoškozené. *Když už jsem se dostal takhle daleko*, říkal si s ponurým odhodláním, *ted' už mne nedostanou*. Vstal a protáhl se, aby vyhnal aspoň zčásti ztuhlost z bolavých svalů. Vzduch těžce páchl kouřem a Irwin se ohlédl na potměšlou oblohu. Začínal přemýšlet o dalších plánech. *Dostanu se odsud*, rozhodl se.

„Nenašli jsme žádné přeživší, *Herr General*, a jen pár zbraní,“ řekl mladý voják, když srazil podpatky a zasalutoval. Generál to vzal na vědomí a pokývl.

„Ty svině proti nám neměly žádnou šanci. Je to otřesné, že se vůbec pokusili o odpor.“ Neřekl však to, co mu ve skutečnosti táhlo hlavou. Otrhaná banda Židů s pár puškami a bez jakéhokoli vojenského výcviku dokázala vzdorovat nejlepším jednotkám německé armády. To neodpovídalo ničemu, co generál věděl o Židech. Na chvíli se zamyslel, jak toho mohli docílit a kdo je asi vedl; pak ale potlačil rušivé myšlenky a věnoval se aktuálním úkolům.

Generálova nejistota ale měla dobré důvody a hnutí odporu ve varšavském ghettu se stane velmi cennou lekcí z historie pro kohokoli, kdo se jím bude zabývat. S méně než dvacítkou zbraní vyhladovělá banda odbojných Židů dokázala vzdorovat plné síle německé armády po dvacet sedm dní a nocí, než byli poraženi.

Když v roce 1939 německá armáda dobyla polovinu Polska (zatímco druhou obsadili Sověti), trvalo jí to pouhých šestnáct dní.

6. ČERVNA 1944

Max Collins se zahleděl na vzdálené náměstíčko. Naklonil hlavu lehce ke straně a odplivl si do prachu v rohu místnosti. *Už brzy tady budou.* Collins zahlédl v dálce drobný pohyb. Sáhł do náprsní kapsy a vytáhl malý dalekohled, který s sebou nosil. Dlouze se zahleděl do dálky, pak se ostře nadechl a dalekohled uklidil. *Jsou tady.* Teď ho čekala práce.

Sestup v kluzáku skončil velmi špatně. Pilot zamířil doprostřed mezi dva stromy v naději, že urazí obě křídla zároveň a tím zpomalí dopad, ale strefil se příliš daleko na jednu stranu. Kluzák se roztočil doleva a převrátil se. Collins se probрал k vědomí v trávě, na sobě měl vlastní zvratky a cizí krev. Teprve poté, co uviděl roztržštěné zbytky křídel, si uvědomil, kde vlastně je. Nedokázal si vybavit, jak dlouho vlastně ležel v bezvědomí, ale zdálo se to být dost dlouho na to, aby už nebylo kam ani s čím spěchat. Zkáza byla skoro úplná. Jeep se utrhł z upevnění a natropil většinu škod; ostatní byly důsledkem prudkého nárazu do země. Max nenalezl žádného dalšího přeživšího. Zelené vypolstrované pouzdro s puškou se ale nepoškodilo; našel je mezi dvěma dosud vlažnými těly a opatrně je vyprostil; bylo také pokryté krví.

Aspoň že si toho přistání neušimli, říkal si seržant Collins, když se vlekl do tmy směrem k městečku s pouzdrem se zbraní pod paží.

Ihned si uvědomil, že věž zvonice nabízí nejlepší pozici. Přehlédl většinu městečka, ale přitom byla dost daleko od jeho centra. Max Collins rychle našel správný vchod ze zadní strany kostela a našel si vhodné místo v rohu; pak usnul. Až do rána neměl na práci nic smysluplnějšího.

Hned za svítání Max jemně vytáhl pušku z pouzdra a pomalu a důkladně ji prohlédl, zda neutrpěla nějaké poškození. Nic nenašel. Zbraň sama byla tichým svědectvím toho, kterak je americká armáda ochotna přimhouřit obě oči nad vlastními pravidly, pokud to přinese nějaké výhody. Byla to springfieldka a šlo o zbraň armádní — ale tím skončil krátký seznam všeho, co na zbraní bylo možné označit jako „standardní“. Zatímco ostatní hráli poker, Collins trávil dlouhé hodiny tím, že snímal z pušky pažbu, natíral kov směsí sazí a oleje a opět zbraň sestavoval a rozebíral. Černé skvrny na dřevě mu ukázaly, kde přesně se kov pažby dotýká. Jemně dřevo obrousil a celý postup opakoval znovu a znovu tak dlouho, dokud se tělo zbraně neopíralo o pažbu zcela stejnoměrně po celé své délce. Naopak hlavně se dřevo nesmělo dotýkat vůbec nikde, aby pažba neovlivňovala při výstřelu její přirozené vibrace.

Tím jeho úsilí zdaleka neskončilo. Celou pažbu důkladně natřel dvanácti vrstvami lodního laku, aby vyloučil sebemenší změnu jejího tvaru v důsledku vlhkosti. Průhyb dřeva o jedinou tisícinu palce by mohl posunout bod zásahu ve sto yardech i o půl stopy a samozřejmě nebylo možné pušku znovu zastřelovat po každé změně počasí. Daleko horším porušením předpisů byl puškohled Lyman Alaskan s 2 $\frac{1}{2}$ násobným zvětšením, upevněný na montáži, kterou si Max nechal udělat na míru. Zvětšení samo nebylo tak důležité jako to, že díky dalekohledu Max mohl zaostřit zrak na mířidla i na cíl zároveň.

Collins rád říkával, že jeho zbraň střílí, jako kdyby sama měla oči.

Sám generál Gavin se jednou díval, když Max ze své pušky trénoval střelbu na tři sta yardů, což dělával pravidelně každých pár dní, pokud to bylo možné. Generál si důkladně prohlédl skupinu zásahů — pět děr v kroužku o průměru $\frac{4}{8}$ palce, průměrný výsledek, jakého Collins s touto zbraní dosahoval —, podíval se na značení nábojnic, kde bylo „National Match“, což znamenalo, že toto střelivo smějí používat pouze armádní odstřelovači, a pak řekl: „Jen tak dál, seržante!“ Od té chvíle si Max Collins přestal dělat starosti, co všechno by se mohlo stát, kdyby si důstojníci lépe všimli jeho pušky.

Max sbalil od krve umazané pouzdro a položil je na parapet okna jako oporu. Riskoval tak sice, že někdo může zahlédnout hlaveň či předpažbí pušky, ale v časném jitru se rozhodl toto malé nebezpečí akceptovat. Skrz puškohled viděl dva strážné. Collins používal záměrný obrazec s třemi body; nejmenší z nich, umístěný nejnižší na vertikálním rameni záměrného kříže, pokrýval právě dvě úhlové minuty. Na vzdálenost sto yardů to odpovídalo dvěma palcům. Díky tomu bylo možné použít záměrný obrazec pro odhad vzdálenosti, stačilo znát velikost nějakého objektu v cíli. Max přesunul záměrný bod na obličej německé hlídky a ploška obličej vojáka více než překryla. Lehce posunul zbraň, aby viděl bod a obličej vedle sebe a mohl odhadnout jejich vzájemný poměr. Rozhodl se, že ploška je dvakrát větší, než vojáková tvář. *Jeho hlava má velikost jedné úhlové minuty.*

Max Collins dlouze vydechl. Jeho světlé oči se zúžily a položil pušku i její pouzdro na podlahu věže. Dříve, než se přihlásil do armády, býval ilustrátorem a stejně jako každý slušný kreslíř znal anatomii dost dobře na to, aby ji mohl vyučovat. *Vzdálenost mezi lícními kostmi, nejširší místo celé hlavy, je u průměrného muže nějakých pět a tři čtvrti palce. Takže pět set sedmdesát pět yardů.*

Neměl z toho vůbec žádnou radost. Pokusem dostat se blíž by ale riskoval odhalení a navíc by tím přišel o už beztak nevelkou šanci na úspěšný útěk. Zvedl úlomek betonu a začal kreslit do prachu.

Na vzdálenost pěti set sedmdesáti pěti yardů by za ideálních podmínek jeho puška měla spolehlivě umístit pět ran do kroužku o průměru osmi palců. *Zhruba tak velikost lidské hlavy, pomyslel si. Na pět set yardů je bod zásahu o jednatřicet palců pod záměrným bodem, na šest set yardů šedesát palců. Dejme tomu tedy padesát pět palců. Vzduch je chladný a je jemný opar, hustší než obvykle, a bude klást*

větší odpor. Opadání střely bude o něco větší. Instinkt mu říkal, že by odpor vzduchu mohl vzrůst o dvě procenta. To znamenalo další čtyři procenta opadání oproti záměrnému bodu navíc. *Další dva palce. Musím tedy mířit o padesát sedm palců výš.* Zůstával ale ještě problém s bočním snosem.

Max se podíval na hrubý diagram, který načrtl na kamení. Šlo o ovál a vertikální čáru, která jej dělila vedví. Další čára, kolmá na tu prvou, byla asi tři stopy nad oválem a k ní načmáral ,57‘.

Otočil se a zvířil prach. Na tvářích necítil ani sebemenší závan větru, ačkoli seděl na vysoké a otevřené věži. *Támhle o dvě stě yardů dál ale kouř z toho komína uhýbá trochu doleva.* Na dráze skoro šesti set yardů mohl snadno vítr vát několika různými směry a různou silou. Zavřel oči a chvíli seděl bez pohybu. *Příliš mnoho proměnných.*

Max otevřel oči a rozhlédl se, zda je někde ještě další kouř. Takhle brzy zrána se mu podařilo najít ještě jeden komín v provozu; dokonce byl v jedné čáře s cílem, ale dost daleko za ním. Nakolik ale mohl říci, zdálo se, že kouř z tohoto komína je snášen stejně, jako ten první. *Nu, to není špatné.* Znovu se podíval na kouř. *Vypadá to na vítr snad nějakých deset mil za hodinu. Ne, trochu méně. Ale rozhodně víc než pět. Řekněme sedm.* Ale nebyl to sedmimílový vítr v příčném směru. Znovu se podíval, přemáhaje přirozenou tendenci mhouřit oči. *Sakra blízko k pětáctýřicetistupňovému úhlu, ale s falší. Vítr v úhlu jedenasedmdesáti procent krát sedm mil za hodinu, takže můžeme počítat pro snos s asi pětímílovým příčným vánkem. 172gránová střela se zúženým koncem z ostrostřeleckých zásob, ústová rychlost 2 800 stop za vteřinu, to znamená na 500 yardů boční snos deset palců. Patnáct palců na 600.*

Jeden voják se jej kdysi optal, jakým trikem lze spočítat různé opadání a snos větrem na různé vzdálenosti, když nejsou při ruce balistické tabulky.

„Slyšels někdy o těch chlápčích, co jim přečteš dvě trojmístná čísla a oni ti okamžitě řeknou jejich násobek?“

„Ano, pane, myslím, že ano. Ale tomu, jak to dělají, také nerozumím.“

„Stejný jednoduchoučký trik jako ten můj. Stačí, když si to prostě namemoruješ.“ Stejně jako Ad Topperwein nebo John Browning, Max Collins byl také součástí střelecké kultury.

Max znovu ve svých mozolnatých prstech zvedl kámen. Při vodorovné čáře, nějakých deset palců napravo od svislé značky, načrtl ,x‘. Mezi tuto značku a svislou čáru napsal číslo ,14‘. Tím byl hotov; pokud se nezmění podmínky, nezbývalo mu nic než čekat. Znovu vytáhl z kapsy malý ruční dalekohled a přiložil jej k oku, aby na náměstí lépe viděl.

Bingo! pomyslel si, když se v zorném poli objevila další figura. *Na tohle nepotřebuju ani výcvik v rozpoznávání jejich frček,* proběhlo mu hlavou. Způsob, jakým se Němec pohyboval a jak se vůči

němu chovali ostatní, byl pro Maxe více než dostatečný důkaz. *Kolikpak hvězdiček bys asi měl, kdyby ses narodil o pár tisíc mil dál na západ? No, to je jedno. Můžou ti připravit hrdinský pohřeb.*

Max složil pouzdro pušky napolovic a umístil je opět na parapet. Na ně položil pušku s hlavní směrem ke vzdálenému náměstíčku. Skrz puškohled viděl mužovu hlavu přesně z profilu; bylo vidět, že dává ostatním rozkazy. Američan zaměřil nitkový kříž na střed důstojnickovy hlavy a pak pušku pustil. Trochu se na svém plátěném loži posunula, takže teď mířila deset yardů doleva od místa, kam chtěl zasáhnout. Znovu zamířil zbraň na požadovaný cíl a pevně ji vtiskl do podložky, než ji opět pustil. Tentokrát se nitkový kříž posunul jen o pár stop ve svislém směru. Pokud by se opora snažila stočit zbraň do jiného směru, než v němž ji drží střelec, puška by nikdy nezasáhla přesně tam, kam má.

Opřel si rameno o plochou ocelovou botku pažby a pravou rukou uchopil hladké dřevo. Levý palec a ukazovák uchopily zbraň ze stran a jemně ji dorovnaly přesně do požadované polohy. Collins nasměroval zbraň tak, že důstojníkovu hrdlo bylo přesně na půl cestě mezi jeho patami a středem záměrného kříže. Pak posunul záměrný bod o dvojnásobek šířky hlavy. *Příliš mnoho, trochu zpátky. Čtrnáct palců?* Collins snad jen silou vůle přiblížil hlavu blíž k okuláru ve snaze nalézt každý zlomeček informace umožňující mu odhadnout potřebnou vzdálenost co nejpresněji. Byl rád, že nikdy nezapomínal po vyčištění zbraně vypálit jeden výstřel s nekorozivním střelivem. První rána z úplně čisté hlavně nikdy nešla přesně tam, kam všechny následující. *Tak mu tuhle posadíme do ucha.*

Díky postupně rostoucímu tlaku prstu na spoušť mechanismus zbraně uvolnil úderník a puška sebou trhla; přesný okamžik výstřelu Maxe malinko překvapil. *Dobrá rána*, uvědomil si okamžitě. Ocelový okulár dalekohledu udeřil do jeho čela a zanechal zde drobnou ranku ve tvaru půlměsíce mezi pŕluctem malých bílých jizviček stejného tvaru. *Žase jsem se k ní natlačil moc blízko*, prolétlo mu tou okrajovou částí mysli, jež nebyla soustředěna na mnohem důležitější věci.

Hned jak se hluk výstřelu odrazil o strop zvonice, Max Collins vyhnal z hlavy všechny starosti a myšlenky předcházejících tří hodin a nahradil je zcela novými. Právě vypálil jediný výstřel, na který měl šanci. Teď musel okamžitě slézt dolů a zmizet. Na jediný absurdní a odporný moment mu proběhla hlavou iracionální myšlenka, že se náhodou dostal na špatné místo a že zbytek 82. výsadkové divize se právě chystá míle daleko zaútočit na *skutečný* Sainte-Mère-Église. Zahnal nesmyslnou představu a sjel po žebříku dolů.

Tlak vzduchu byl o malinko vyšší, než Max odhadl, a vzdálenost o třicet yardů větší. Střela udeřila o pár palců níž, než Collinsovy výpočty předpokládaly. Generál stál v pozoru z profilu, a jak mluvil ke svým mužům, střela jej zasáhla přesně do ramene. Odrazila se o ramenní kost a získala tvar banánu, přesně tak, jak ji inženýři předcházející generace zkonstruovali. Zlehka vybočila ze směru a zamířila vzhůru, vyletěla z trapézového svalu a bokem zasáhla Němcův krk. Přerazila

generálovu páteř, ponechala jeho hlavu viset jen na několika svalech krku a zaryla se pak o třicet metrů dál do rámu dveří.

Proud rozkazů skončil v polovině věty zvukem, který zněl, jako kdyby praskl kožený vak. Na několik vojínů dopadla krev mrtvého důstojníka; on sám padl na zem, jako kdyby jej srazil blesk. Dopadl tváří na žulovou dlažbu s nechutným zvukem a přerazil si oba přední zuby. O jednu a čtvrt sekundy později se ozvalo vzdálené zaburácení pušky.

Ve chvíli, kdy němečtí vojáci pochopili, co se vlastně stalo, už byl Max Collins na zemi a opouštěl kostel. Ve chvíli, kdy si šokovaný major uvědomil, že je nyní nejvyšším přítomným důstojníkem a začal vydávat rozkazy, už byl Max na polovině cesty do relativního bezpečí lesa. Věděl, že tam má dobrou šanci se udržet, když bude potichu odstraňovat své pronásledovatele jednoho po druhém. *Dokážu přežít nejméně den dva, a tou dobou už bude rozhodnuto, ať tak nebo onak.*

Zatímco pokračoval v šíleném, ale metodicky promyšleném útěku, vracely se seržantovy myšlenky k věci, jež by snad jemnějšího muže v civilním světě potěšila, ale jeho doháněla k zuřivosti:

Nejspíš nikdy nebudu mít jistotu.

16. KVĚTNA 1945

„Pohov, poručíku. Posíláme vás domů a já bych vám ještě rád řekl několik věcí, než opustíte základnu.“ Plukovník prohrábl lejstra, která ležela před ním a vybral si svazeček průklepových papírů sešitých dohromady.

„Vaše výcvikové metody byly ... neortodoxní. A nakolik jsem byl informován, bylo tomu tak hned od prvního dne, kdy jste tady začal učit.“

Walter Bowman nic neřekl. *Nikdy není dobrý nápad odpovídat nadřízenému důstojníkovi, když ještě nepoložil žádnou otázku*, připomněl v duchu sám sobě.

„Domnívám se, že jste se možná cítil trochu podveden, když jste skončil tady a po celou válku jste dělal jen chuť pro mladé kadety.“ Plukovník se na něj zadíval ostře zkoumavým pohledem. „Muselo vás značně rozčilovat, že nejspíše nikdy nebudete mít možnost si ověřit, zda byste dokázal úspěšně létat jako stíhač tam, kde cíle vracejí palbu naostro.“

To jste se střelil přesně, pomyslel si Bowman. Když naslouchal těm slovům, pevně stiskl rty, ale zůstal zticha. Plukovník přesně odhadl, co jej většinu uplynulých dvou roků frustrovalo nejvíc.

„Nemohu vědět, jak úspěšný byste byl za mořem. Osobně mám za to, že muž, který nepovažuje pád do vývrtky pět set stop nad zemí za nic zvlášť obtížného, by pravděpodobně dokázal stejně úspěšně a bez paniky čelit i skutečným protivníkům a protiletadlové střelbě. Ale možná tomu tak není, a tato nejistota je něco, s čím se musí naučit žít každý voják, který se nikdy nezúčastnil skutečného boje.“ Podíval se na papíry, které držel v ruce. „Výžádal jsem si od svého pobočníka, aby pro mne vyhledal nějaké údaje. Údaje, které se týkají vás,“ dodal bez obalu. „Mohl byste mi říci, poručíku, kolik kadetů jste na této základně cvičil?“

Poručík Bowman poprvé promluvil. „Nevím to přesně, pane. Byl jsem tady tři roky. Myslím, že to musí být dost přes stovku.“

Plukovník se zadíval do svazku papírů. „Vycvičil jste čtyři sta třicet sedm letců, poručíku. To je o něco málo víc než dvojnásobek počtu, který dokázal zvládnout druhý nejplněnější instruktor na této základně. Domnívám se, že mi budete schopni dát mnohem lepší odhad počtu svých studentů, kteří se při výcviku zranili nebo zabili?“

„Ani jediný, pane.“

„Přesně tak. A počet vašich žáků, kteří byli z výcviku vyřazeni?“

„David Hearnese a Paul Warner“, odpověděl Bowman bez zaváhání.

„Správně,“ potvrdil to plukovník, ačkoli sám neznal jména obou kadetů a překvapilo jej, že si je poručík pamatuje. „Počet letadel, která vaši studenti zničili?“

„Tři, pane.“

„Tři stroje, které podle mých záznamů byly všechny opraveny a vráceny do služby během čtyřiceti osmi hodin. Zdaleka ne zcela zničené. Ne jako...“ prolistoval stránky, dokud nenašel, co hledal, „*šest* úplných vraků, jež se podařilo vyrobit osmdesáti třem žákům poručíka Harrisona.“ Položil papíry zpět na stůl a znovu se podíval mladšímu muži do očí.

„Poručíku Bowmane, poté, co jsem viděl tato čísla, udělal jsem si další průzkum. Přesněji řečeno, vyžádal jsem si od svého pobočníka, aby pro mne udělal další průzkum. Vyžádal jsem si přehled, kolik letců vycvičených na naši základnu se dostalo do skutečného boje, kdo byli jejich instruktoři, a kdo z těchto pilotů byl sestřelen nebo jinak zahynul ve svém letadle. Informace, které jsem získal, samozřejmě nejsou úplné, ale zcela jasně jsou z nich vidět dva fakty. Poručíku, procento vašich studentů, kteří zasáhli do bojů, je vyšší, než u kteréhokoli jiného instruktora v Pensacole. A procento sestřelených mužů mezi vašimi žáky je daleko nejnižší ze všech instruktorů.“ Chvilí počkal, než si Bowman uvědomí dopad jeho slov, a pak pokračoval.

„Je tu ještě jedna věc, kterou bych vám chtěl sdělit. Když vrchní mechanik Jenkins přišel jako nejstarší voják na tuto základnu, nestál jsem o něj. Dostal tehdy na vybranou mezi vězením a námořnictvem a já si byl po čertech jist, že vězení by v jeho případě bylo mnohem vhodnější. Mýlil jsem se. A mám za to, že příčinou toho, že se můj odhad ukázal nesprávným, jste vy, poručíku.“ Bowman instinktivně pozvedl obočí, ale nic neřekl. Plukovník se nadechl a pečlivě volil následující slova.

„Vy, poručíku, máte schopnost přimět ostatní k tomu, aby ze sebe vydali to nejlepší. Dokážete je inspirovat k výkonům, které by ani sami, ani jejich nadřízení nepovažovali za něco, co je v jejich silách. Naši nejlepší vojenští velitelé využívají této schopnosti na bitevním poli. Mám za to, že vy ji máte jako učitel.“

Mám dva důvody k tomu, že vám tohle vše říkám. Předně, ačkoli mi do toho vlastně nic není, domnívám se, že byste se měl vážně zamyslet nad kariérou učitele, až budete v civilu. Upřímně se obávám, že po válce asi nebudou zapotřebí vaše schopnosti leteckého instruktora; mám za to, že asi budeme mít více než naprostý dostatek vycvičených pilotů pro všechna místa, která budou

na dost dlouhou dobu v aviatice zapotřebí. Také se domnívám, že letecká doprava by pro vás nejspíše byla velmi nudná. Vaše schopnost učit ale není omezena pouze na budoucí letce a já doufám, že svůj dar učitele využijete.

Za druhé, rád bych vás viděl na novém místě vrchního leteckého instruktora a ředitele letového výcviku, pokud byste měl zájem zde ještě nějakou dobu zůstat. Nejsem si jist, nakolik mohou být vaše metody používány i jinými instruktory, ale určitě s velkým zájmem vyslechnu jakékoli vaše doporučení. Pokud se rozhodnete zde zůstat, budu od vás chtít rozepsaný seznam návrhů, jak by podle vašeho názoru bylo možné vylepšit naše tréninkové postupy.“ Plukovník viděl, že Bowman si není jist, zda se od něj očekává odpověď nebo ne. „Nechte si to během pár dní projít hlavou. Očekávám vás ve své kanceláři v pondělí ráno.

Ah, a to mi připomíná jednu věc. Schvaluji pro vás čtyřdenní dovolenou, která začíná právě teď. Doneslo se ke mně, že na této základně je letadlo, které naprosto neodpovídá přísným předpisům námořnictva pro cvičné letouny. Domnívám se, že o tomto stroji něco víte?“

Bowmanovo srdce pokleslo. *Tohle nevypadá dobře.* „Ano, pane, vím.“

„To letadlo, chápu-li to správně, je naprosto nevhodné pro výcvik a k tomu, aby je pilotoval kterýkoli se studentů, je tomu tak?“

„Přesně tak, pane.“

„Bylo mi řečeno, že ten stroj podává takový výkon, že by let v něm musel být pro každého pilota vyjma skutečných expertů riskantní; a také, že nemá vůbec žádné využití pro vzdušný boj.“

„Nemá, pane.“

„V tom případě, poručíku, vám dávám za úkol odstranit toto letadlo takovým způsobem, aby nadále nemohlo ohrožovat životy lidí na této základně. Očekávám vás zde v pondělí ráno s tím, že tento úkol bude již dokončen.“

„Odstranit je, pane? Jakým přesně způsobem to mám udělat, pane?“

Plukovník otázku ignoroval. „Vrchní mechanik Jenkins pracuje na tom, aby ten stroj byl letuschopný. Jděte a domluvte se s ním. Máte čtyři dny. To by měl být dostatek času na splnění tohoto úkolu. Můžete odejít, poručíku.“

Walter Bowman opustil plukovníkovu kancelář a cítil se mizerně. Přešel půl míle k dílenskému hangáru, v němž jeho letadlo obvykle stávalo, ale nenašel je tam. Zastavil jednoho z mechaniků a optal se jej, kde je Anvil Jenkins.

„Říkal, pane, že kdybyste ho hledal, máte to zkusit v hangáru číslo šest.“

„Díky, podporučíku.“ *Proč ji k čertu odtáhli do lakovny?* uvažoval. Pořád ještě byl jako omráčený po setkání s velitelem základny.

Setkal se s Jenkinsem, když mechanik vycházel z hangáru šest. „Kde je můj drak, Anvile? Plukovník říkal, že ho připravujete k tomu, abych jej odsud odstranil.“

Ve tváři staršího muže se neobjevila vůbec žádná emoce. „Řek ’sem si, že potřebuje trochu učesat, než se jí tady zbavíme. Jen poďte dovnitř a koukněte se.“ Přidržel poručíkovi dveře. Walter vstoupil dovnitř a Jenkins v tu chvíli přepnul řadu vypínačů, takže vnitřek hangáru byl osvětlen tuctem světlometů. Poručík Bowman se ostře nadechl. Ať už si představoval cokoli, tohle nečekal.

Ve světle stál jeho Stearman, ale Bowman mohl jen stěží uvěřit, že je to týž stroj, v němž letěl naposledy před týdnem. Střed vrtule už nebyl odkrytý; byl na něm hliníkový vrtulový kužel vyhlazený do zrcadlového lesku. Velký hvězdicový motor byl elegantně zakapotován pro lepší aerodynamiku i pro lepší obtékání vzduchem při chlazení. Celý stroj zářil jako nikdy dříve.

Nebyl už žlutý. Letoun se zkrácenými křídly musel být důkladně opískován a teď byl celý nově přelakovaný. Základ nyní byl bílý s tmavozelenými protislunečními pruhy na křídlech a na trupu. Ze strany trupu za kapotou motoru byl obrázek nahé, rozkošnický vypadající ženy. Byla zkroucena do nemožné polohy a tvářila se vyekaně. Pod ní bylo napsáno *Na všechny způsoby!*

Pod zadním kokpitem byl černožlatý text *Nadporučík Walter Bowman*. Na krytu motoru mnohem menší písmena hlásala *Jenkins Engineering*.

„Dalo mi kapku víc práce, než ’sem čekal, trefit přesně ten pravej vodstín zelený,“ řekl mechanik, aniž by hnul brvou. Stroj zářil barvami Bowmanovy alma mater, Dartmouth College v Hanoveru v New Hampshire. Bowman nenalézal slov.

Až po chvíli se mu podařilo najít hlas. „Ta kapota...“

„No, to chvilku zabralo. Ale říkal ’sem, že si s kladivem rozumím, ne? Trvalo mi den nebo dva vymyslet jak na to, a to teda musím říct, že dneska už asi umím vařit hliník sakra líp, než dyž ’sem si na to nařezal díly. Třeba tady ty puchejře nad kryty vahadel, no, tak na ty ’sem si udělal pěknou ocelovou formičku a hele, jak se pěkně do hliníku vylišovaly. No a ten kužel vrtule, to tuhle Jones. Říkal, že tam doma znal holku, co měla kozy přesně v tom správnym tvaru a velikosti, tak udělat jednu takovou z paměti nebude problém; a šlo mu to od ruky tak hezky, že ’sem napůl čekal, že si hned udělá druhej, aby měl páreček. Harrison zas nakreslil ty písmenka a vůbec uměleckou výzdobu; prej už ho vůbec nebavilo jen sekat to podle šablony, jak tu po něm všady chtěj, tak ’sem ho nechal, ať se vyřádí. Snad vám to nebude vadit, pane.“

Bowman jen potřásl hlavou: „Tolik práce...“ Uvažoval o nesmírném úsilí, které muži z opravárenského týmu vynaložili, a vše jen proto, aby teď odletěl se Stearmanem na nějaké vojenské vřakoviště a nechal jej tam.

„Pane, každej chlap tady od nás dobře zná ty numera, vo kerejch si s váma plukovník zrovna povídal. Šak jich měl půlku stejně vod nás. Taky sme vo tom přemejšleli, a vyšlo nám, že ste nám ušetřil kurva kupu makačky už jenom na těch lítadlech, co je dík vám ty děcka tam venku neroztřískaly. Tahle všechna práce, to nebylo ani tolik, co bysme strávili na vopravách jednoho draku vopřenýho vo zem.“

Mechanik pokývl Bowmanovi, aby za ním popošel ke Stearmanu ze strany, a změnil téma: „Jukněte tuhle, pane. Tady v přední díře máte pomocnou nádrž na přelet; bude dobrá tak na dvě hodinky, dyž to nebudete moc přehánět s plynem. A tuhle vzadu,“ jeho hlas zazvonil pýchou, „je pár hraček, co tenhle pták chtěl už vod samýho začátku. Kapku 'sem handloval,“ odvedl důstojníka k zadnímu kokpitu a ukázal na přístrojovou desku. Byl tam nový rychloměr s rozsahem až do tří set uzlů. „Zkalibroval 'sem ho tak dobře, jak to šlo. Až s váma poletí Anderson na SNJ, můžete to zkontrolovat. Tři stovky neudělá ani ve snu, ale fakt by mě zajímalo, na kolik to ta moje mašina s tím drakem vytáhne.“

Vedle rychloměru byl úplně nový přístroj: šlo o měřič přetížení s rozsahem od +12 do -8 G. „Jak vás znám, tohleto asi nebude stačit, pane,“ řekl Jenkins a poklepal na sklo přístroje, „ale nic většího halt nedělej“. Hádám, že asi nemaj' mašinu, co by jim vydržela dost na to, aby to s ní mohli zkalibrovat.“

„*Transportní* nádrž? Měřič přetížení? ... Nač to je *k čertu* dobré, Anvile?“ Hlas Waltera Bowmana prozrazoval jeho naprostý zmatek. Jenkins konečně pochopil, co si mladý muž myslí; na jeho ošlehané tváři se objevil výraz krajně přehnaného zděšení.

„Pro *Kristovu prdel*, pane poručíku! To si fakt myslíte, že vodvezete tuhle krásku někam na smetiště mezi palmama, kde ji pak smečka smrkáčů rozebere po loupežnicku? To by se celá vopravárenská četa *vzbouřila*, a eště předtim by vám vyrvali srdce a nachcali do tý díry, *pane*,“ skončil trochu tišším hlasem.

„Takže...?“ řekl Bowman, zmatený kreativním výbuchem staršího muže.

„Pane, tuhle Anderson se už nemůže dočkat, že vás doprovodí do St Louis a pak si zahraje na taxikáře.“

„*COŽE?*“

„Přesně kurva tak, pane. Tuhletu děvenku 'sme udělali jen a jenom pro vás. Berete si ji domu.“

1. LEDNA 1951

Raymond Johnson se zastavil a zaposlouchal se do větru v osikách. Sněžnice nosil rád. Zjistil, že když čerstvě nachumelí, je o něco málo rychlejší na sněžnicích, než by byl za normálních okolností v turistických botách na suchu. Během čtyř dní mělo začít druhé pololetí jeho posledního ročníku základní školy; a ještě před tím měl v úmyslu nalovit spoustu drobné zvěře.

Ray zahlédl nezaměnitelné stopy vedoucí k patě borovice, kde sníh kolem kmene ztmaví jehličím a kousky kůry. Nevědomky se usmál, vzhlédl a našel tlustého urzona třicet stop vysoko na kmeni, spokojeně ohryzávajícího jeho kůru. Ray nikdy nestřílel urzony. Nebyli dobří k jídlu a najít je v lese bylo příliš snadné; rád ale zavalité ostnáče pozoroval. Ještě několik minut urzona sledoval a pak pokračoval ve stoupání po jižním úbočí Aspenských hor.

Před šedesáti lety byl Aspen bouřlivě rostoucím důlním městem, ale v roce 1893 stříbro ztratilo své postavení v měnovém systému a jeho cena se začala propadat. Ze dne na den přestalo hlavní průmyslové odvětví celého okresu Pitkin nést výdělek. Následujících padesát let městečko jen tiše přežívalo. V desetiletí po konci druhé světové války se ale objevila nová agenda.

Desátá horská divize cvičila v Leadville v Coloradu už od roku 1936 a řada vojáků si víkend co víkend zajížděla do 80 mil vzdáleného Aspenu. Po válce se do něj vrátilo několik mužů z Desáté s pevným rozhodnutím vytvořit tady lyžařskou oblast světové úrovně.

Aspenské lyžařské sdružení v roce 1947 vyčistilo sjezdovky a na severních svazích hory, kde kdysi pracovala důlní společnost Ajax, vystavělo tři lanovky. Následující tři roky Johnsonovi se zájmem sledovali, jak zimu co zimu čím dál více lidem stojí za to přijet z velké dálky, jen aby si zalyžovali v Aspenských horách. Leckterým se zde zalíbilo dost na to, aby se vrátili i v létě a část z nich — hlavně ti starší a bohatší — se nakonec do Aspenu přestěhovali natrvalo.

Rayovu otci Budovi přibývalo zákazníků a oba i s bratrem Carlem už začínali plánovat, že postaví další stáje a najmou si i nějaké pomocníky. Čím dál tím více lidí stálo o vyjíždky na koních a někteří z nových obyvatel si kupovali vlastní koně a hledali někoho, kdo jim je ustájí a vycvičí. Příjmy bratří Johnsonových se během posledních pěti let neustále zvyšovaly a bylo zřejmé, že trh ještě ani zdaleka není satureován. Měli štěstí, že jim patřil jeden z největších pozemků v celém okrese Pitkin, navíc jen dvě míle od centra Aspenu. Bratři se nenechali přesvědčit k prodeji žádné půdy, včas si dobře uvědomující, že tohle je jen začátek rozsáhlých změn.

Ray dál stoupal zasněženou požární cestou po zadní straně hory, přemýšleje o tom, zda jsou lyžaři na protivném úbočí stejně spokojení a nadšení jako on sám. Odhadoval, že je asi ve dvou třetinách cesty k vrcholu, který se zdvihal do výšky nějakých 3 300 stop. Chlapec zahlédl padlou borovici právě v šikové výšce na to, aby si mohl pohodlně sednout; dobelhal se k ní. Bylo krátce po poledni a po dlouhém výstupu už měl hlad. Strásl s ramen svůj batoh a otevřel jej. Vyňal šunkový a sýrový sendvič zabalený ve voskovaném papíře a litrovou termosku plnou horkého čaje. Vybalil sendvič a s chutí se do něj zakousl. *Chutnají mnohem lépe, když se dělají z topinek*, pomyslel si se zadostiučiněním.

Ray měl stejně jako jeho otec rád sendviče z topinek. Luisa je obvykle nechávala, aby si své obědy připravovali sami, ale kdykoli pro ně dělala sendvič nebo hamburger, nikdy nezapomněla chléb nejprve opéci.

Ray dojedl poslední kousek sendviče a začal otevírat termosku, když zahlédl pohyb v hloučku osik asi deset metrů daleko. Zpoza jednoho z tenkých kmínků ho pozoroval králík. Ray opatrně odložil čaj a sáhl pod kabát. Sevřel ruku na pažbě malorážového revolveru Smith & Wesson, který nosil v pouzdru pro křížové tažení na levém boku. Byl to vánoční dárek od jeho otce; ten prohlásil, že syn si jej zaslouží za další vysvědčení se samými jedničkami. Ray neztrácel žádný čas, aby se se zbraní naučil dobře zacházet: během minulého týdne vystřílel skoro plné dva balíky nábojů, každý po 500 kusech.

Natáhl kohout dříve, než vyňal revolver zpod kabátu, aby ztlumil kovové cvaknutí, a pak pomalu vytáhl zbraň z pouzdra. Pečlivě zamířil na místo těsně za levým okem králíka, napůl vydechl a jemně stiskl spoušť. Měl ve válci zbraně náboje .22 Short, méně výkonné, než běžnou municí .22 Long Rifle, kterou používal na neživé cíle. Slabší střela by neponičila tolik maso, kdyby zasáhl tělo namísto hlavy.

Rayova obezřetnost se ukázala nepotřebnou. Revolver třeskl a střela zasáhla králíka jen čtvrt palce od místa, kam Ray mířil. Králík zůstal ležet ve sněhu, na místě mrtvý. Chlapec vrátil zbraň do pouzdra, napil se čaje z termosky, vstal a přešel k zastřelenému zvířeti. Sáhl do kapsy a vyňal malý nůž se dvěma čepelemi. Zdvihl králíka, otevřel menší z čepelí a rozřízl jeho břicho. Netrvalo to ani minutu a zručně vyvržené zvíře leželo v lovecké torbě, kterou měl hoch na opasku, spolu s druhým králíkem, jež ulovil už dříve. Jeho matka uměla vynikající dušené králíci a Ray už se nemohl dočkat, jak si po namáhavém celodenním výletě na sněžnicích pochutná.

Hodil si batoh zpátky na záda a pustil se dál vzhůru po požární cestě. Chladný vzduch byl osvěžující a chlapec si začal pískat písničku, kterou jeho otec občas zpíval, když koval koně: „Foggy, Foggy Dew.“ Jedenapadesátý bude další skvělý rok.

10. BŘEZNA 1951

Harold Gaines se díval na svého novorozeného syna a věděl, že by měl být šťastný. Věděl, že by měl být vděčný, že jeho žena i dítě jsou v pořádku a že porod proběhl bez komplikací. Díval se na drobné plačící dítě, ale jediné, co viděl, byla narůstající hromada účtů. Tohle bylo už třetí dítě Harolda s Lindou; ale finanční problémy měli ještě dávno v době, kdy jejich nejstarší, Harold Junior, nebyl ještě ani počat. Haroldova poslední práce — prodej obuvi — se nedařila tak dobře, jak doufal. St Louis bylo město známé obuvnickým průmyslem; to ale začátečníkům, jako byl Harold, moc nepomáhalo.

Linda se zahleděla na dítě, které jí leželo na prsou, a oči se jí šťastně rozzářily. „Je *krásný*, Harolde. Podívej se, má tvou bradu.“ Její manžel se usmál, aniž by pocítil veselí a doufal, že manželka nepozná, jak moc byl ten úsměv vynucený.

Nemusel si dělat žádnou starost. Linda Gainesová byla vyčerpaná těžkou zkouškou porodu a nakolik vůbec zůstávala bdělá, soustředila se výhradně na drobné dítě, které objímala. Shodli se, že bude-li to chlapec, pojmenují jej Richard po Lindině zemřelém otci. „Richarde, podívej: tvůj táta!“ řekla Linda měkce.

Dítě nepřestalo plakat.

14. ŘÍJNA 1951

„Čtrnáct set třicet šest, ulice Trinity, universitní čtvrť,“ řekl Irwin Mann jasnou a srozumitelnou angličtinou, byť s přízvukem. Taxikář pokývl svému štíhlému, střízlivě vypadajícímu pasažérovi a vyjel z letištního parkoviště. Irwin se pohodlně opřel v zadní sedačce vozu. Blížil se konec jeho pátrání; a posté přemýšlel, zda nedělá chybu.

Trvalo dlouho, než se Irwin Mann rozhodl přijet do Ameriky. Po čtyři deprimující roky od konce války se snažil nalézt nějakou stopu po tom, co se stalo s jeho ženou Magdou. Nejenže nedokázal nalézt nikoho, kdo by mu mohl říci něco o ní; nepodařilo se mu vůbec nalézt žádné stopy po komkoli z rodiny Szczupakových a stejně marné bylo hledání jeho vlastních příbuzných. Vypadalo to, jako kdyby nikdo z nich vůbec neexistoval.

Nakonec se rozhodl odcestovat do Ameriky a tam vyhledat jednoho jediného žijícího člena kterékoli z rodin jeho nebo Magdy, o němž věděl: její starší sestru Sofii. Dokud ale zůstával v Evropě, všechny Irwinovy pokusy vyhledat současné bydliště Sofie a jejího manžela Maxe Collinse v New Yorku byly marné. Před třemi týdny se rozhodl, že bude lepší pátrat přímo na místě, a odebral se za oceán.

New York City Irwina překvapilo. Nikdy v životě nepoznal místo tak živé. Domy byly větší, než si kdy dokázal představit. Kamkoli se podíval, lidé spěchali za nějakým cílem; pracovali, cestovali, snažili se něčeho dosáhnout. Byla tam ... *energie*; tolik energie, kolik ještě nikdy neviděl. Hotely byly čisté; a zdálo se, že naprosto cokoli, co si jen člověk může přát, snadno najde v řadě obchodů. Neskutečně se to lišilo od nedostatku a omezení, jež byly součástí jeho života tak daleko, kam se jen dokázal rozpomenout.

Nejvíce na Irwina zapůsobil postoj, vlastní — jak se zdálo — všem Američanům: můžeme dokázat cokoli! Často jej v prvních dnech, kdy poznával Ameriku, napadlo, že by si byl býval přál mít víc takových lidí kolem sebe před osmi lety ve Varšavě.

Dva dny marných pokusů a slepých uliček, při nichž si Irwin připadal neschopně, trvalo, než se dostal k mladému úředníkovi v městském archivu, a vypověděl mu celý svůj příběh. Mladík se právě chystal jít na oběd, ale okamžitě se rozhodl, že nalézt Irwinovu švagrovou a jejího muže pro něj bude otázkou osobní cti; a trvalo mu dvě hodiny, než vypátral firmu, pro kterou Max Collins pracoval před vstupem do armády.

Po dalším dni pátrání se Irwin dostal k bývalému Maxovu kolegovi, který věděl, že po vstupu do armády poslal Max ženu a děti do St Louis ke své rodině.

Zatelefonoval Collinsům do St Louis a ti hned trvali na tom, ať k nim co nejdříve přijede. Irwin tedy přeletěl z New Yorku na Lambertovo letiště v St Louis a teď seděl v taxíku s hlavou plnou starostí, zda to opravdu byl dobrý nápad. *Mohli by mi navrhnout, abych žil s nimi, ale manželovi by to ve skutečnosti mohlo vadit. Doufám, že tohle neskončí katastrofou.*

Vůz zastavil na příjezdové cestě malého dvoupatrového domu ve středostavovském prostředí univerzitního předměstí St Louis. Každá z ulic se zde jmenovala po některé z kolejí; odtud zřejmě název celé oblasti. Irwin zaplatil řidiči a z kufru si vzal svůj kufřík.

Dříve, než Irwin Mann vstoupil na cihlové schody, se dveře otevřely, a v nich stáli Max se Sofií. První dojem, kterým na Irwina jeho švagrová zapůsobila, když stoupal po schodech, byla kombinace nadšení a rozpaků. Sofie byla upravená čtyřicátnice, jejíž světle hnědé vlasy právě začínaly prokvétat prvními šedými nitkami. Měla na sobě bledě modré šaty, které nesly stopy častého praní; Irwin v ní zahlédl vzdálenou podobu se svou mrtvou manželkou. Max ji objímal kolem ramen a široce se usmíval.

Irwin vystoupil na poslední schod a nemohl si pomoci: musel se také usmát. Ještě předtím, než byl natolik blízko, aby Maxovi potřásl rukou, pocítil jeho ohromující charisma. Manžel jeho švagrové byl velký muž, skoro dva metry vysoký, a přímo vyzařoval dobrou náladu a upřímné uvítání. Irwinovi se hned zalíbil a hned jej také napadlo, že na ženy musí Max působit ještě silněji. Ten se napřáhl a stiskl Irwinovu ruku v obou svých.

„Czesc,“ řekl, vítaje Irwina perfektní polštinou. „Či snad bych měl raději říci *Guten Tag*?“ Sofie zazářila.

„Co jsem ve vaší zemi, má angličtina se zlepšuje den ze dne. Také mne velice těší, že vás poznávám a omlouvám se, že to trvalo tak dlouho.“

„Ale kdež. Byl jsem to přece já, kdo vytrhl tady Sofii z její rodiny a odtáhl ji až na druhý konec světa. Ukažte, vezmu ten kufr.“ Uvedl svého hosta do domu a Sofie je těsně následovala. Irwinova návštěva ji zaujala; už po dlouhou dobu se v jejím životě nepříhodilo nic zajímavějšího.

Chvilí Irwina zmateně obskakovala, vzala od něj kabát a Irwin měl chvíli divný pocit. *Vůbec se nechová jako moje Magda*, napadlo jej. *Já jsem přece ten, kdo by teď měl být nervosní.* Náhle spustila v rychlé polštině.

„Bylo to jako blesk z čistého nebe, když jsi zavolal. Vůbec nás nenapadlo, že bys ještě mohl být naživu. Víš, celý zbytek naší rodiny...“ otrásla se a otřela se rukama, jako kdyby chtěla setřít

i samotnou vzpomínku. „Ale pojď dál! Musíš být unavený a určitě máš žízeň. Máme ledový čaj, horkou kávu, džus, nějaké limonády, pivo, likér... co si dáš?“

„Ledový čaj, prosím,“ odpověděl Irwin anglicky. Max zachytil jeho pohled a rozeznal, co dělá jeho hostu starosti.

„Jen bez obav mluvte polsky,“ řekl v rodném jazyce své ženy. „Sofie skákala netrpělivostí tři metry vysoko, jak se nemohla dočkat, až dorazíte, a až bude mít někoho jiného, s kým by si mohla popovídat.“ Irwin se usmál a kývl. Muži se posadili v obývacím pokoji, zatímco Sofie odběhla do kuchyně pro pití.

„Když jste nám zavolal, bylo to pro nás opravdu příjemné překvapení,“ řekl Max nenučeně. „Sofie od té chvíle nemluvila skoro o ničem jiném. Oba jsme se už smířili s tím, že všichni její příbuzní, celá rodina, jsou ztraceni.“

„Strávil jsem několik let po válce pátráním v Polsku a v Německu. Obávám se, že skutečně všichni její příbuzní byli zabiti. Stejně jako moji. Trvalo mi dlouho, než jsem tomu dokázal uvěřit... ne, to není to správné slovo. Než jsem to dokázal *přijmout*.“

Sofie Collinsová se vrátila s podnosem. Na něm byly dvě vysoké sklenice s čajem a nižší, ve které byl bourbon s ledem. Nejprve obsloužila hosta, pak svého manžela a potom si sedla vedle Irwina na gauč. V očích se jí zatřpytily slzy; náhle Irwinovi vzala sklenici, postavila ji na stůl vedle své a pevně objala manžela své mrtvé sestry.

„Nevíš... nedokážeš si představit, co to pro mne znamená,“ začala — a následoval vzrušený citový výlev v polštině, plný lásky i hrůzy nad osudem její sestry; a také plný sebeobviňování, že si Sofie bezpečně a spokojeně žila ve Spojených státech se dvěma krásnými dětmi a Magdu ponechala napospas barbarským nacistům.

Irwin byl ohromen. Obával se, že Sofie bude klást osud rodiny za vinu jemu. Koneckonců, kdyby se Magda nebyla bývala provdala za Žida, ona sama i zbytek Szczupakovy rodiny mohli být dosud naživu. Pokoušel se vykoktat nějakou odpověď, ale nedařilo se mu nalézt vhodná slova.

„Myslel jste, že to byla vaše chyba, co se tam stalo?“ optal se Max jemně. Irwin téměř neznatelně přikývl. „Kdepak, synku,“ zdůraznil Max a Irwina Manna překvapilo, jak vhodně to oslovení v tu chvíli zaznělo, ačkoli byl jen o sedm let mladší než Američan.

„Vy jste nebyli příčinou,“ pokračoval Max, „byli jste záminkou. Kdyby nepoužili jako záminku vás, vymysleli by si nějakou jinou. Tenhle druh lidí si vždycky pro to, co dělá, hledá záminky.“

Sofie se omluvila a odběhla do koupelny, aby se dala do pořádku. Jejímu hostu se ulehčilo, ale připadal si trochu trapně a bylo mu zřejmé, že Max to na něm vidí. Ten se pohodlně opřel v křesle se sklenkou whisky, kterou volně držel ve svých velkých dlaních: „Nemusíme o tom teď mluvit, leda byste vy sám chtěl. Na takové věci je vždycky času dost.“

Irwin přikývl a bezmyšlenkovitě se rozhlížel po pokoji. Ačkoli dům byl na americké poměry skromný, nabízel mnohem víc luxusu, než v jakém Irwin kdy žil. Podlahy byly dubové a ležely na nich hezké běhouny. Na stěnách visela řada obrazů. Některé z nich byly portréty a jiné krajinky, ale malířskou technikou si byly vzájemně podobné, zdálo se, že všechny byly namalovány touž rukou.

Skrze otevřené dveře Irwin mohl nahlédnout do pokoje, který musel být pracovnou Maxe Collinse. Stěna, kterou viděl, byla obložená dřevem, a viděl také těžké kožené křeslo. Nad křeslem byl obraz muže na kostelní věži. Muž se tvářil soustředěně; kouřil cigaretu a v ohbí ruky držel pušku s teleskopickým hledím. Irwin vstal a přešel ke dveřím pracovny. Max něco říkal, ale Irwin jej neslyšel.

Roh pokoje byl zaplněn těžkým mahagonovým stolem. Vedle něj stála skříň na zbraně se skleněnými dveřmi; v ní bylo osm či deset pušek a brokovnic. Na stěnách pracovny visela řada dalších pláten. Všechna zobrazovala scény brutálního násilí a Irwin pocítil kombinaci odporu a fascinace. Jeden z obrazů ukazoval lynč na starém Západě; na jiném byla pohledná mladá žena v oblečení z 30. let přivázána k židli a připravena k mučení, zatímco za knihovnou se skrýval černě oblečený muž, evidentně se chystající ji zachránit.

Irwin si na tomto obraze konečně povšiml podpisu a překvapeně si uvědomil, že všechny byly dílem jeho hostitele. Pak sám sebe v duchu pokáral, že úplně zapomněl, proč byli Max se Sofií před válkou v New Yorku: Max byl hlavním ilustrátorem vydavatelství Street & Smith; ostatně právě tam Irwin nalezl jeho bývalého kolegu. Tam vycházely především rodokapsy a podobné sešity, zaměřené převážně na mužské čtenáře.

Obsah dalšího obrazu přitáhl plně Irwinovu pozornost. Byl na něm špinavý muž zločineckého vzhledu s ohavným úšklebkem, který tiskl velký revolver do zad uniformovaného strážníka. Ten byl štíhlý, s podivně naběhlým břichem. Ztrácel rovnováhu a kolena se mu právě podlomila; jeho rysy vypadaly ochable. Malba byla provedena do nejmenších detailů.

Irwin se zadíval na zbraň v ruce zločince. Kohout revolveru byl vpředu a bandita držel spoušť stisknutou. Při podrobnějším pohledu si všiml, že kolem hlavně je slabý oranžový přísvit. Irwinovi se zjezily vlasy, když si uvědomil, že na obraze je právě okamžik výstřelu a smrti policisty.

„Tohle je jeden z mejch oblíbenejch; ale vyhodili mě s ním.“ Max Collins stál vedle svého hosta a trochu za ním, v ruce držel svůj bourbon a díval se na plátno. Irwin jej neslyšel vejít do pokoje.

„Tehdy byl v tom čísle hlavní příběh o křivým chlupatým, co byl trochu příliš rozežraný pro ty raketýry, co to s nima pek’.“ Max si povšiml zmatené reakce svého hosta na slang a vysvětlil: „Policista v tom příběhu požadoval od gangsterů víc peněz. Pomáhal jim krýt jejich nelegální činnost. Chtěl víc a víc peněz, až jej zabili.“

„Vaším vydavatelům se nezdá takhle práce dost dobrá?“ optal se Irwin nevěřicně.

Max Collins se zasmál, jemně, ale se skutečným pobavením. „Myslím, že právě naopak. Zdá se, že prodávat časopis s příběhem zabitýho fízla je v pořádku — ale dát na obálku jeho obrázek už tak docela ne. Chtěli po mně, abych to předělal tak, že strážník zabije toho druhýho chlápka. Nic takovýho ale v příběhu nebylo; celej jeho smysl byl právě v tom, že zabili toho policajta.“

„A tady ten vyboulený žaludek...“ Irwin Mann tušil, co Max odpoví, a bylo mu trochu slabo.

„No jo, to se jim taky nezdálo. Že prej mi tam nesedí perspektiva.“ Odfrkl si. „Vysvětlil jsem starýmu Curtisovi, že když si opře o někoho hlaveň a stiskne spoušť, všechny ty expandující plyny vletí do těla hned za střelou. Řek’ jsem mu, že původně jsem chtěl namalovat, jak ta pětáctýřičítka vyrazila z toho chlápka střeva; ale to by mohlo být pro ně až trochu moc realistický, tak jsem místo toho zachytil moment těsně předtím, než to břicho střela prorazila. Curtise málem klepla pepka, když jsem mu to řek’.“

Irwinovi se točila hlava. „Nemohla by střela zůstat uvnitř těla?“ optal se nakonec. *Tohle je skutečně úžasná společenská konverzace*, říkal si.

„Určitě, kdyby ho střelili .32 nebo snad .38. Ale rozhodně ne s pětáctýřičítkou. Víte, já hrozně nerad dělám ilustrace, co neodpovídají příběhu; a tam zrovna autor dal tomu grázlovi Smithe 1917 z Velké války. No, ono je to fuk. I bez toho vyboulenýho břicha by to stejně nakonec nevydali. Tak jsem řekl, k čertu s tím, a místo toho jsem jim namaloval gangsterskou rajdu s velkýma kozama, co se tvářila, jako že to chce hned a moc — a to prošlo vždycky.“

Irwin se matně usmál a velmi pečlivě vybíral anglická slova: „Nepochybuji, že váš druhý obraz potěšil mnoho čtenářů; ale tohle tady,“ ukázal na plátno na stěně, „má pro mne zvláštní význam.“ Zhluboka se nadechl. „Víte, já byl na jaře 1943 ve varšavském ghettu.“

„Ve vzpouře?“ Obočí Maxe Collinse vyletělo vzhůru při pohledu na Irwina, který jen přikývl. „Tak si myslím, že se potřebujete napít,“ řekl. Podal Mannovi svou skleničku a pokývl směrem ke koženému křeslu.

Irwin Mann se zhluboka napil bourbonu a posadil se. Až dosud nikdy nemluvil o tom, co zažil za války, s nikým, vyjma těch, s nimiž byl v ghettu. Teď začal o všem, co se dělo během dubna a května 1943, vyprávět podrobně Američanovi, jehož znal stěží hodinu.

Sofie se vrátila z koupelny a našla oba muže v pracovně. Nadechla se k řeči, ale Max zvedl ruku: „Sofi, poslyš, jedna věc je bez diskuse: Irwin zůstane u nás. Odejít může, až nás bude mít obou dvou plný zuby, ale ani o chvíli dříve.“

Sofie Collinsová manžela objala. Takhle šťastná byla naposled o svém svatebním dni.

10. LEDNA 1953

„Tak co, půjdete se podívat na svého synka, nebo tady chcete prosedět celou noc?“ Walter Bowman vyskočil ze židle v čekárně a postavil se proti lékaři.

„Synka? Já mám syna? Je zdravý? A žena je v pořádku? Jak jí je? Je při vědomí?“ Lékař se usmál řadě otázek, jež na něj znepokojený muž vychrлил jako z kulometu.

„Vaše manželka je v perfektním pořádku a vzhůru, jen unavená. Váš syn je zdravý a silný, váží osm liber a dvě unce. Myslím, že oba by vás teď rádi viděli. Tak pojdte dál.“ Porodník se obrátil a prošel dveřmi zpět, následován velmi rozčileným a vzrušeným Walterem Bowmanem.

Catherine Bowmanová držela děcko na prsou. Nožičky měl chlapec ohnuté a rukama se snažil se něčeho zachytit. Měl překvapivou spoustu vlasů. „Henry, tady máš tátu,“ řekla s unaveným úsměvem. Walter jemně zdvihl svého syna a podržel jej ve výšce. Henry otevřel oči a zdálo se, že se dívá na svého otce.

„Je prostě *nádherný*,“ řekl Walter Bowman bez přemýšlení. „Odvedli jsme docela dobrou práci, ne, miláčku?“ Catherine přikývla na souhlas. „Jak se na nás dívá!“

„Vsadila bych se, že zdědil tvůj zrak.“ Když byl Walter Bowman naposledy u očního lékaře, odešel s naprosto mimořádným hodnocením 20/13 — Walter na celých dvacet stop jasně viděl to, co perfektní zrak rozezná nejvýš na třináct. Malý Henry zavřel oči a sepal ruce; pak oči opět otevřel a pokusil se sáhnout po otci.

„Tohle je neobvyklé,“ zúžil lékař oči. „Obvykle nevidáme takovéhle motorické schopnosti takhle brzy po porodu.“ Pokrčil rameny. „Asi jen náhoda.“ Chvilí dítě sledoval a pak se otočil k jeho rodičům a pokývl: „Nechám vás chvíli o samotě.“ Opustil místnost.

Walter Bowman zářil a díval se na svou ženu, potřásaje hlavou při porodnickově komentáři. „Náhoda, to zrovna! Perfektní koordinace hned na startu.“ Zahleděl se opět na novorozence. „Tak co, chystáš se brzy kvalifikovat na Stearmana? Ukážeš starému tátovi, jak se správně létá? Budeš si stěžovat, že potřebuješ víc výkonu?“ Pohládl řídké vlásky a vrátil dítě své manželce.

„Ještě není ani hodinu starý a ty's už rozhodl, že má výjimečnou koordinaci,“ řekla vesele Catherine. „Ale víš ty co? Já si sama myslím, že budeš mít pravdu.“ Pochovala malého Henryho v náruči a usmála se. Walter se posadil na židli a zadíval se na svou manželku a syna. Nějakou dobu nic neříkal. Bylo příjemné je jen tak pozorovat.

Ať už náhoda nebo ne, v nadcházejících desetiletích Henry Bowman prokáže, že má opravdu výjimečnou koordinaci; a jak bude dorůstat, jeho zrak se ukáže být dokonce ještě lepší než otcův. Henry se stane zkušeným pilotem, jehož akrobatické schopnosti budou pro Waltera Bowmana zdrojem nemalé pýchy.

Ačkoli mladší Bowman nebude nikdy až tak výjimečně zručný letec jako jeho otec, ani jednomu z nich to nebude sebeméně vadit. Henry zdědil od otce především vášeň pro dokonalost, a tu časem prokáže v jiné oblasti. Stejně jako tomu je u letecké akrobacie, i v Henryho budoucím oboru se uplatní jak výjimečná koordinace, tak i skvělý zrak.

Letecké umění Waltera Bowmana pomohlo uchránit životy mnoha dobrých amerických vojáků a přispělo k tomu, že ve válce zahynulo mnoho nepřátelských pilotů.

Umění jeho syna v konečném důsledku bude mít podobný efekt. U Henryho však se bude týkat celých Spojených států.

19. ČERVENCE 1955

„Jedenáct pro pána,“ řekl krupíér, shrnul na hromadu značné množství žetonů a posunul je přes stůl. Max mu jeden z nich dal a ostatní si nechal.

„Končím. Když člověk ztrojnásobí co měl, je na čase odejít a nechat trochu toho štěstí taky ostatním.“ Krupíér se usmál. Max Collins jej před týdnem překvapil nabídkou stovky dolarů za hodinu školení o hře. Na konci odpoledne pak se nechal slyšet, že šlo o nejlépe investované peníze ze všech, které kdy vydal. „Nechte toho, když ztrojnásobíte svůj vklad“ bylo jedno z pravidel, jež profesionál naučil svého excentrického klienta. Max mu krátce pokývl a zamířil k pokladně.

Muž za zamřížovaným oknem s lehce znuděným výrazem odpočítal jedenasedmdesát stodolarových bankovek. Max uložil peníze do kapsy a usmál se. Měl zabaleno, soutěžní brokovnice byly uloženy v kufru jeho auta a už byl odhlášen z hotelu: byl čas jet domů.

Max vyšel na parkoviště a nadýchl se chladného vzduchu, který vál z noční pouště. Vklouzl za volant svého nového kupé Chrysler 300 a otočil klíčkem ve startéru. Velký motor V8 s vysokou kompresí zaburácel a probral se k životu. Max posunul volič převodovky na D a hladce vyjel na silnici.

Druhé místo v trapu nebylo vůbec špatné, uvažoval, a korunu tomu nasadilo, když se mi povedlo tu výhru víc než zdvojnásobit. Otevřel okénko, aby vítr mohl profukovat celým vozem. Tenhle stát prostě miluju. Trap se střílí o velký prachy, kostky se hrajou o ještě větší, bab je tady víc, než kolika si člověk vůbec dokáže všimnout, a žádný rychlostní limity. Nikdo ještě nevymyslel lepší využití pro poušť.

Cvakl přepínačem dálkových světel a rozsvítil také dva letecké přístávací reflektory, které instaloval hned den poté, kdy si tohle auto koupil. Ručička tachometru se právě přehoupla přes 110 mil v hodině a motor běžel v otáčkách, které mu vyhovovaly nejlépe, když Max zamířil na východ po dálnici číslo 50. Rád jezdil v noci. *Už je moc pozdě, abych volal Sofii. Najdu si motel ve Wendoveru na druhém konci státu a zavolám jí ráno, rozhodl se. Jen abych věděl, že je doma všechno v pořádku.*

Světa Wendoveru zahlédl o necelé tři hodiny později.

16. ČERVNA 1956

„Cath, zlato, poslyš,“ naléhal znovu osmasedmdesátiletý Charles Collins na svou dceru Catherine Bowmanovou, „vždyť si ublíží!“ Henry vzhlédl ke svému dědovi. *Nejsem malé děčko*, pomyslel si chlapec svéhově a pak se opět soustředil na to, co dělal.

Seděli na zahradě Charlesovy letní rezidence v Jeffersonu, Missouri. Walter, Catherine a Henry tam trávili léto spolu s Catherininým otcem.

„Tati, tohleto prostě musíme risknout.“ Oba pozorně sledovali, jak tříletý Henry Bowman horlivě tluče kladivem do hlavičky velkého hřebíku, který držel mezi palcem a ukazovákem levé ruky.

Déle než rok už Henry sledoval svého otce, jak pracuje se dřevem, a předcházející den mu Walter ukázal, jak používat kladivo. Za zadní verandou stál u kraje příjezdové cesty tlustý špalek, který lidé už pár let používali jako sedátko. Pod Walterovým dohledem Henry do plochy špalku zatloukl hrst hřebíků.

Před večerí už Henry zatloukal hřebíky déle než hodinu, přičemž ohnul jenom dva. Následující jítro, ještě než Henry vstal, Walter zamyšleně oba ohnuté hřebíky vytáhl. Nyní se nejmladší Bowman opět činil, vytrvale buše kladivem. Do prstů se dosud neuhodil ani jednou.

Starý pán zavrtěl hlavou. „Opravdu myslím, že by tohle ještě dělat neměl. Je příliš malý.“ Henry neslyšel, co jeho děd říká, protože se naprosto soustředil na poslední ránu. Hlavička hřebíku byla v rovině s povrchem dřeva a chlapec na chvíli přestal, aby si odpočinul.

„Myslím, tati, že bychom mu ani nedokázali zabránit v zatloukání hřebíků, když už teď ví, že to dokáže.“ Tuto poznámku Henry jasně slyšel a vesele se na svou matku usmál.

„Hm,“ odvětil její otec. Chtěl, aby to vyznělo podrážděně; ale při pohledu na svého šťastného vnuka to nedokázal. Vzhlédl, když uslyšel, jak přijíždí Oldsmobile jeho zetě.

Henry odložil kladivo a rozběhl se vstříc svému otci. „Tati! Podívej, kolik jsem jich zatloukl!“ Walter Bowman otevřel dvířka a vystoupil z auta. V pravé ruce nesl papírový sáček. Volnou rukou zvedl Henryho a odnesl jej ke špalku.

„No tedy!“ řekl s hraným překvapením. „Jeden každý z nich je zatlučený perfektně!“ Henry se nad pochvalou rozzářil. „Ale jedna věc není v pořádku. Používáš pramizerný nástroj, s kterým někdo špatně zacházel a nestaral se o něj.“ Henry měl staré rezavé kladivo, které našel, když si hrál za stodolou. „Správný řemeslník by měl vždy používat dobré nástroje — a také se o ně dobře starat.“ Podal svému synovi sáček. Henry se podíval dovnitř.

„To je moje?“ vykvikl. *Tohle je ten nejlepší dárek, co jsem kdy dostal*, říkal si šťastně.

„Tvoje, a úplně vlastní. Estwing, stejné, jaké má tvůj stařík.“ Walter se usmál, když viděl, jak si jeho syn prohlíží kladivo. Na rozdíl od většiny ostatních nástrojů s dřevěnou násadou, kladivo Estwing bylo vykováno celé z jediného kusu oceli; rukojeť tvořily kožené kroužky, navlečené na ocelový trn a naleštěné. Walterovi se podařilo nalézt malé kladívko určené pro jemnou práci, o několik uncí lehčí než standardní model. „A tady, tumáš: přinesl jsem ti také několik různých velikostí hřebíků.“ Podal Henrymu několik malých balíčků. „Nezapomeň pak vyhodit papír do odpadkového koše.“

Henry se se svou kořistí rychle vrátil ke špalku. Catherine s úsměvem vrtěla hlavou: „Jeho vlastní truhlářské kladívko. Ve třech letech.“

„Dobré nástroje vydrží celý život. A vyvolávají řemeslnickou hrdost. Hrdost ti pomáhá odvádět lepší práci — a ta ti pak přinese mnohem větší uspokojení.“

„Zdá se, že zatlukání hřebíků do toho kusu starého špalku jej uspokojuje až dost,“ komentoval Charles Collins suše.

Během čtyř následujících let bude celá horní plocha toho kusu dubu pokryta hřebíky tak, že mezi jejich hlavičkami vůbec nebude vidět dřevo. Hřebíků tam bude dohromady více než čtyři tisíce; každý jeden z nich, vyjma těch několika prvních, zatlučen Henryho Eastwingem. „Henryho hřebíčníček“, jak tomu špalku budou říkat, zaujme každého návštěvníka, který jej uvidí prvně.

Henry se ani jednou neuhodí do prstu, takže obavy jeho dědečka se ukáží liché.

Ray Johnson stál na břehu řeky Roaring Fork a měl v ruce svůj muškařský prut ze štípaného bambusu; myslel ale na střední školu, jejíž předposlední ročník pro něj právě včera skončil. Pořád se mu dařilo uchovat si svůj průměr — tedy samé jedničky —, přestože matematiku a další technicky zaměřené předměty studoval v předstihu společně s nejvyšším ročníkem. Jeho spolužáci se napřesrok znovu sejdou ve škole v Pitkinu; on už ale s nimi nebude.

Školy na Východě neustále hledaly talentované žáky z míst, odkud jinak lidé jen málokdy přicházeli do Nové Anglie. University ze sdružení Ivy League považovaly za velmi důležité, aby je navštěvovali studenti z různých míst — samozřejmě pod podmínkou, že všichni byli s to zvládnout svou práci. Na zástupce Brownovy university udělaly Rayovy studijní i atletické výsledky výjimečně dobrý dojem. Dosud nikdy se nesetkal s něčím podobným ve venkovských oblastech států jako Colorado. Navrhl Raymondovi, že jej přijmou o rok dříve, pokud zvolí právě Browna.

Jen bych si přál, aby máma nevypadala tak smutně, říkal si Ray. *Táta ale byl stejně nadšený jako já. Možná se mi podaří ulovit v zimě v Maine losa. Rozhodně bude skvělé si zalovit v jiné části země.* Akademické možnosti Brownovy university i její kampus Raymonda nadchly; teď ale byly prázdniny, stál na břehu řeky v Coloradu, a mnohem více myšlenek věnoval přírodním aktivitám než matematice nebo chemii.

Ucítil to nejlehčí možné ťuknutí a pak se už jeho prut ohnul do tvaru písmene J, jak zasekl pstruha. Povoloval vlasec a nechával rybě prostor pro útěk, aby nezatížil příliš lehouchý naviják. Úvahy o škole se pro tu chvíli vypařily.

Tak dobré jako lov s puškou či revolverem to není, ušklíbl se, jak bojoval s rybou. *Ale dá se to.*

5. ČERVNA 1959

Šestiletý Henry Bowman byl nesmírně vzrušený a zároveň malinko vystrašený. Zamyslel se nad tím a usoudil, že to je příjemný pocit. Otočil se v předním kokpitu tak daleko, jak to jen šlo, aby viděl na otce. Podomácku upravené sedadlo zvedlo Henryho dost vysoko na to, aby viděl skrz malé čelní sklo. K tomu měl chlapec brýle, které byly na jeho hlavu velké a v nichž vypadal jako nějaký brouk. Nadšeně se usmíval.

„Až se motor rozběhne, neuslyšíš mne. Pamatuj: vůbec se nedotýkej páky, dokud ti nedám takhle znamení.“ Walter ukázal přehnaný palec vzhůru. „Drž se za boky kokpitu, jak jsem ti ukázal, abych viděl na tvé ruce. Kdyby ses necítil dobře nebo kdyby ses prostě chtěl vrátit sem a přistát, jen takhle ukaž na zem.“ Zapumpoval pravou rukou s ukazovákem nataženým dolů. „Dokud jsme na zemi, moc toho vpředu neuvidíš, ale jakmile vzlétáme, hned to bude lepší. Vše v pořádku?“ Henry nadšeně přikývl.

Walter Bowman si zapnul popruhy a nahodil velký motor Pratt & Whitney. Hluk a vítr od vrtule obklopile Henryho a ten si uvědomil, že nikdy v životě ještě nebyl tak vzrušený. Jeho otec odjel s letadlem na dráhu, ale nezvedal ostruhu ze země. Přemotorovaný stroj reagoval na plyn až příliš rychle a vrtule byla větší než standardní. Neměl rozhodně v úmyslu riskovat, že brnkne špičkou listu o asfalt a stroj poničí vinou postupu, který fungoval dobře u standardního motoru.

Po předletové kontrole a testu motoru Walter Bowman vyjel na dráhu, usadil stroj přesně doprostřed, potlačil knipl a přidal plyn až do dvou třetin. Stearman skočil dopředu a reakční moment motoru lehce zdvihl špičku pravého křídla. Walter vyrovnal stroj pomocí křidélek a kormidla; během několika sekund už měl plný plyn, držel dvojplošník v přímém letu pár stop nad dráhou a nabíral rychlost. Nad značkou v polovině dráhy už rychloměr ukazoval 140 uzlů. Na jejím konci si Walter přitáhl páku do klína a povolil až ve chvíli, kdy stroj letěl přímo vzhůru.

No teda, říkal si Henry. Tohle je přesně to, co dělají piloti v raketách. Držel se boků trupu tak pevně, jak jen dokázal. Když rychloměr klesl k 70 uzlům, Walter vykopl směrovku na doraz doprava a vyrovnal stroj, takže letěl v pravém úhlu ke startovací dráze ve výšce 1 000 stop nad zemí. *Žů!* pomyslel si Henry, když si všiml, kde zem je. Točil hlavou doleva i doprava, jako divák na tenisovém utkání. Walter se ve větru od vrtule vesele rozesmál: viděl, že jeho syn se baví ještě lépe, než on sám.

Přeletěli řeku Mississippi a pokračovali přes Illinois, stoupající 3 000 stop za minutu. Když stroj dosáhl 5 500 stop, Walter srovnal křídla a udržoval stálou rychlost 140 uzlů. V této výšce bylo o nějakých deset stupňů chladněji než na zemi, což znamenalo velmi příjemných 20 °C. Když doletěli nad rozlehlá pole sojových bobů v Illinois, kde by bylo snadné v případě poruchy motoru nouzově přistát, Walter se pustil do manévru, jež předtím podrobně vysvětlil svému synovi.

Sklonil letadlo do třicetistupňové zatáčky doleva a udělal kompletní okruh, dokud se nevrátil do původního kursu. *Ani to moc nevypadá, jako že se pohybuje,* divil se Henry. *Jen to dělá ukrutný kravál a fouká to.* Páka se mezi jeho nohama překlopila doprava, jak Walter obrátil řídicí plochy a začal kroužit opačným směrem. *Funguje to přesně jak táta říkal,* běželo Henrymu hlavou, zatímco knipl se vrátil do svislé polohy a letadlo zůstalo ve stejném náklonu.

Henry o tom přemýšlel, když Walter sklonil nos stroje a převedl dvojplošník do mírného klesání; zároveň přidal plyn. Po dosažení 160 uzlů přitáhl páku a přidržel ji tak. *Ooooooh,* řekl si Henry, jak cítil, že mu přetížení stahuje dolů útroby. Než tlak polevil, stroj už dávno překročil vertikálu. *A teď se vznáším,* byla Henryho myšlenka, když Walter povolil knipl. *Vznáším se hlavou dolů.* Stearman překročil vrcholek přemetu a sklopil se do klesání. Když mířili přímo k zemi, Walter opět přitáhl páku, znovu tím vtlačil Henryho do sedačky a dokončil manévr s letadlem ve vyrovnaném a přímém letu. Henry se ohlédl a široce se na otce usmál.

Walter ukázal synkovi palec vzhůru a Henry se pustil boků kokpitu. Uchopil knipl a zatlačil jej k levé straně; letadlo se sklopilo do náklonu, trochu ploššího, než jaký předtím držel jeho otec. Nos se zlehka sklopil a stroj pokračoval v kroužení. Když se stočil o 180 stupňů, Henry opět uviděl řeku. Pak se v dálce objevilo zelené pole, které, jak si Henry zapamatoval, bylo před zahájením manévru před letadlem. Henry srovnal křídla do přímého letu. Jeho otec se podíval na kompas: Henry srovnal stroj pouhých deset stupňů od původního kursu. Chlapec na chvíli zaváhal a pak naklonil letadlo do pravé zatáčky, stejně jako jeho otec předtím. Tentokrát páku trochu přitáhl k sobě, aby udržel nos v rovině. Znovu stroj vyrovnal, když před sebou uviděl zelené pole. Ohlédl se a viděl, že se otec směje a kýve na něj. Nepotřeboval další pobídku.

Klouček potlačil páku dopředu a po vzoru svého otce sklopil stroj do mírného klesání. Pak přitáhl knipl k sobě vši silou. Walter Bowman viděl, že Henry nemá dost síly na potřebnou míru přitažení, a proto zahákl ukazovák za svou vlastní páku a trochu mu pomohl. Zároveň jemně řídil směrovku pedály, aby udržel letadlo stabilní v podélné ose.

Henry Bowman byl tak vzrušený a nadšený, že měl pocit, že snad vybuchne štěstím. *Řídím letadlo přímo nahoru! Dělá přesně to, co chci!* Když se Stearman překlopil za vertikálu, nezapomněl uvolnit tah na knipl, přesně jak jej otec instruoval, a nechal stroj dále šplhat, dokud jej gravitace a odpor vzduchu samy nesklopí do klesání koly vzhůru. Poté, co viděl, že letadlo míří nosem přímo k zemi, a jak mu vzduch čím dál tím hlučněji hvízdal kolem uší, šestiletý Henry Bowman poprvé toho dne pocítil opravdový strach. *Táta nás zachrání, když to udělám špatně,* připomněl si, a s touto

mantrou se soustředil na dokončení manévru. Zatáhl za knipl tak silně, jak jen dokázal, aby přemet dokončil; a stáhly se mu útroby, když se hluk větru dále zvyšoval. Walter mu ale opět pomohl dosáhnout potřebné síly pro udržení páky na správném místě a během deseti sekund dvoj-
plošník letěl opět rovně dopředu. Hoch pustil páku a zdvihl ruce na stěny kokpitu, aby na ně otec dobře viděl. Srdce mu bušilo a slyšel tepot krve v uších. Dosud nikdy nezažil nic podobného.

Tři stopy za ním se Walter šťastně smál do proudu vzduchu. Pohled na malou hlavu jeho synka, který vyhlížel přes přední sklo a držel se pevně rukama obou stran kokpitu, mu dělal ohromnou radost. Chvilí se držel v přímém letu, než se pustil do dalších manévrů; nechtěl to při prvním synově letu přehnat.

Po chvíli si všiml, že už zvolna začíná docházet benzín, tak obrátil stroj zpátky k letišti. Spustil se střemhlav dolů a vyrovnal letadlo 300 stop nad řekou s rychlostí 200 uzlů. V této výšce byla rychlost, kterou letěli, vidět na první pohled. *No tedy, říkal si Henry, teď to ale opravdu šviháme! Jsme mnohem rychlejší než auto.*

Když se blížili k Missouri, Walter zvedl nos letadla a vyměnil rychlost za výšku, jak se dostali opět nad pevnou zemi. V tisíci stopách zamířil k letišti, klesl a předvedl perfektní přistání.

Přejel k hangáru, vypnul motor; vylezl z kokpitu a šel dopředu pomoci synkovi. Henry měl obličej postříkaný olejem a špínou a neustále si olizoval zuby a polykal.

„Musíš se naučit držet pusu zavřenou, synku, když létáš v otevřeném kokpitu. Jinak budeš mít od větru hrozně sucho v ústech. Také bys mohl spolknout pár brouků.“

„To bylo to úplně nejvíc nejlepší, co jsem kdy zažil! Tati, mohu s tebou zase příště letět?“

„Jistěže. Ale teď musíme uklidit letadlo do hangáru a pak sebou musíme hodit, abychom byli doma včas k obědu. Pojď, pomohu ti ven.“ Chytil synka pod pažemi a rozesmátého jej vytáhl z kokpitu a postavil na křídlo.

Když dorazili domů, Henry si vůbec nedokázal vzpomenout, že jel autem. Znovu prožíval svůj první let.

~

„To musíš zvorat úplně všechno?“ mrzel se Harold Gaines při pohledu na synovo vysvědčení. Nejlepší známka na něm byla trojka z vlastivědy. Richard Gaines sklopil hlavu, ale nic neřekl. Ještě nikdy neviděl, aby se jeho otec takhle rozčiloval kvůli známkám a rozhodl se zůstat zticha, dokud se situace nevyjasní.

Harold Gaines skutečně nebyl našťvaný jen kvůli známkám. Koneckonců, byly velmi podobné těm, které ve stejném věku nosíval domů on sám; a celé vysvědčení nebylo o nic horší než ta, jež jeho syn už přinesl dříve. Jeho hněv ale vzbuzovala poznámka, kterou Richardův učitel napsal na dolní okraj tiskopisu:

Doporučuji, aby Richard opakoval druhou třídu. Je zřejmé, že není zatím připraven na to, aby pokračoval ve studiu spolu se zbytkem třídy. Prosím, kontaktujte nás co nejdříve budete moci, abychom věc společně probrali.

Harold Gaines vrátil vysvědčení do obálky a znechuceně zavrtěl hlavou. „Šéf mi nedá chvíli pokoj v práci, a ty mě teď překvapíš takovou sračkou? Eště si o tom promluvíme. Vyřídí svý matce, že budu ňákou dobu pryč. Nečekejte mě k obědu.“ Nasadil si klobouk a vyšel ze dveří stísněného bytu. Pohladil v kapse dvoudolarovou bankovku. Teď dopoledne by měl v nedalekém baru prodávat jeho přítel Jerry. Harold si říkal, že by od něj mohl dostat jednu zadarmo, nebo aspoň na dluh.

Richard Gaines zbědovaně popotahoval.

~

„Raymond Emmett Johnson. Suma cum laude, společnost Fí Beta Kappa,“ vyvolali jej. Mladík v černém taláru a v akademické čapce se postavil, přešel k pódiu, převzal svůj diplom a potřásl si rukou s presidentem Brownovy university. Usmál se a pokývl staršímu muži, zatímco auditorium tleskalo. Měl pocit lehké únavy, který byl nějakým zvláštním způsobem velmi příjemný. *To by šlo*, říkal si s lehkým potěšením. *Takhle by to fakt šlo*. Ray se vrátil na své místo, když pedelův sonorní hlas ohlašoval Artura Johnstona, dalšího absolventa Brownovy university.

Jakmile oficiální část skončila, absolventi se rozešli k přátelům a příbuzným, kteří se přišli podívat na jejich promoci. Bud a Luisa stáli pod velkým dubem; kousek vedle nich Budův bratr Carl. Všichni tři zářili.

„No, tak úplně jsem nevěřil, že's to dokázal, dokud ti nedal tu rouru a dokud nezavolali dalšího.“ Luisa Johnsonová protočila oči v sloup nad tím pokusem svého manžela o vtíp a synovi věnovala medvědí objetí.

„Určitě si chceš ještě popovídat s kamarády. Na nás se nemusíš ohlížet.“ Luisa nebyla zvyklá na Novou Anglii a velká universita ji nelogicky znervózňovala. Raymond byl první člen její rodiny, který vystudoval vysokou školu, a bylo to na ní znát.

„Mami, strávil jsem s nimi čtyři roky. Raději bych teď byl s vámi.“ Strýc Carl Raymondovi položil na rameno sukovitou ruku a odvedl jej kousek stranou.

„Čtyři roky na vysoké, a pořád nerozumíš ženským, co by se za nehet vešlo. Tvá matka se ti, chlapče, právě pokusila říct, že se asi každou chvilku rozpláče štěstím, protože nic podobného jako tohleto se jí ještě v životě nepodařilo, a to bys měl pochopit a na chvíli někam zmizet, protože by se před svým jediným synkem cítila trapně. Hele, Raymonde, víš, na ranči se nám dařilo kapku líp, než jsme čekali; a nevím, co plánují Bud s tvou mámou, ale tady máš dárek ode mne. A žádné odmouvání; jsem starší než ty, a tak koukej poslouchat. Taky nemám vlastní rodinu a jsem na tebe, chlapče, hrdý stejně jako Bud s Luisou. Nemusíš o tom nikomu nic říkat a koukej to utratit za něco, oč doopravdy stojíš, jako třeba za pořádný mejdan s holkama z ženské koleje, nebo co chceš. No, už jsem toho napovídal dost. Gratuluju.“ Vrazil synovci do ruky poskládanou obálku a obrátil se pryč. Raymond si ji uložil do kapsy a popošel k rodičům.

„Dejte mi prosím pár minut. Mám tady pár kamarádů, s nimiž bych chtěl ještě prohodit slovo dvě, než odjedou s rodiči.“ Cílevědomě se vydal ke skupině absolventů, s nimiž se jen párkrát viděl, ale rozhodně chtěl nechat své matce ten čas, který podle strýčka Carla právě teď potřebovala. S jedním mladíkem, jehož stěží znal, věnoval pár minut vzájemným gratulacím a pak přešel k další skupince spolužáků a jejich rodin. Když se dostatečně vzdálil od vlastních příbuzných, vytáhl z kapsy obálku a otevřel ji. Obsahovala tisíc dolarů.

Na chvílku se Raymond pokoušel si představit, jaká by to musela být párty, aby mohla přijít na tisícovku, a usmál se strýčkovu projevu. Věděl přesně, co si za ty peníze pořídí. S ženami to nemělo nic společného.

~

„Myslím, že táta pro tebe má ještě něco.“ Catherine Bowmanová naslouchala nekonečnému vyprávění svého šestiletého synka o tom, jak dopoledne řídil Stearmana.

„Po dnešním dopoledni mu to asi nepřijde moc zajímavé,“ usmál se na ni Walter.

„Co je to, tati? Mohu to vidět? O čem máma mluví?“ Stejně jako snad každé šestileté dítě, Henry Bowman miloval dárky a překvapení.

„Stal se z tebe skvělý čtenář, a tak jsem ti sehnal knížku, kterou by měl mít každý mladý muž. Aby věděl, oč má usilovat,“ dodal. „Tady.“ Walter podal svému synovi vázanou knihu více než palec tlustou. Henry si vzal dárek od otce a podíval se na přebal. Bylo na něm několik obrázků. Na jednom z nich bylo deset mužů, kteří jeli společně na velmi dlouhém bicyklu. Na jiném byl vidět enormní prapor, zavěšený na zdi budovy. Třetí ilustrace ukazovala obrovský diamant, upevněný na zdobeném žezlu.

Henry se podíval na název. První dlouhé slovo mu nebylo známé, ale zbytek šel přečíst snadno. Nadpis zněl **GUINNESSOVA KNIHA SVĚTOVÝCH REKORDŮ** a pod ním bylo vysvětlení:

**Co je NEJVYŠŠÍ NEJNIŽŠÍ NEJVĚTŠÍ
NEJMENŠÍ NEJRYCHLEJŠÍ NEJPOMALEJŠÍ
NEJSTARŠÍ NEJNOVĚJŠÍ NEJHLASITĚJŠÍ NEJSLAVNĚJŠÍ
NEJTEPLEJŠÍ NEJCHLADNĚJŠÍ NEJSILNĚJŠÍ**

Přesně podle Walterova očekávání byl Henry fascinován: takovouhle knihu ještě nikdy neviděl. „Díky, tati!“ Objal otce vší silou.

„Nemyslíš, že je to kapku nezáživné?“ Seznam více či méně náhodně vybraných faktů Catherine Bowmanové nepřipadal jako kniha, s kterou by se člověk mohl spokojeně večer uvelebit do křesla.

„Však uvidíme, kdy se začne nudit,“ odpověděl její muž se smíchem. Oba znali svého syna dost dobře na to, aby věděli, že jen máloco je méně pravděpodobné.

„Mohu teď jít do svého pokoje?“ optal se Henry. Oba rodiče přikýkli. Henry vyběhl do schodů se svým nejnovějším pokladem pod paží.

Většinu odpoledne strávil nad knihou. V obsahu našel různé skupiny údajů — byla zde třeba ‚Příroda‘, ‚Lidské výkony‘, ‚Výrobky‘ nebo ‚Zvířata‘ — jež mu umožnily snadno nacházet ty nejzajímavější oblasti pro další průzkum. Poprvé v životě také Henry v nějaké knize použil rejstřík a objev, že si může něco vymyslet a okamžitě k tomu najít bližší informace, jej naprosto nadchl.

S nadšením zjistil, že údaje z knihy potvrzují něco, co mu před časem říkal otec: nejvyšší muž na světě žil jen kousek od nich přes řeku v Altonu v Illinois. Jmenoval se Robert Wadlow a než zemřel, dorostl do výšky 2,7 metru. Walter se s ním setkal, protože měli společného lékaře. Henry se dočetl, že mnozí jiní lidé prohlašovali, že jsou mnohem vyšší — někteří z nich tvrdili, že měří přes deset stop —, ale když došlo na měření, vždy se prokázalo, že si hodně přidávali. Při čtení této informace mu naskočila husí kůže: *Teddy Block ve škole často lže; a podle tady toho to vypadá, že dospělí lžou taky! Neznám-li někoho opravdu dobře, ať je sebestarší, nemohu věřit tomu, co říká, pokud nemám nějaký důkaz!*

V dalších kapitolách Henry našel ještě více dokladů toho, že lidé často tvrdili věci, jež nedokázali nijak doložit; Guinnessova kniha ale akceptovala pouze rekordy, jež byly hodnověrně prokázány.

Oddíl věnovaný sportovním rekordům Henryho nijak zvlášť nezaujal. Časy, v nichž lidé dokázali uběhnout nebo uplavat různé vzdálenosti, mu nic neříkaly, a už se skoro chystal vrátit se opět k přehledu nejhubenějších a nejtlustších lidí na světě, když mu padlo oko na nadpis 'Střelectví'. *Strýček Max přece střílí na hliněné holuby, a také střílí z pušky i z pistole*, pomyslel si vzrušeně. *Najdu si ty nejlepší střelce a až strýček příště přijde, zeptám se, zda se s nimi někdy setkal.*

Henry začal studovat vytištěné informace, ale byly uvedeny ve formě tabulky a názvy jednotlivých disciplín byly matoucí. *Libovolná pistole? Běžící jelen? Co je tohle za soutěže?* Navíc se zdálo, že snad všichni držitelé rekordů jsou z jiných zemí. Nebylo to ani zdaleka tak působivé, jako fotografie vzpěračů nebo popisy lidí, kteří přežili pády z letadla bez padáku. Listoval zběžně stránkami věnovanými zbraním a střelbě, a tu jeho pozornost přitáhly dva z odstavců.

Střelba na dřevěné bloky. Světový rekord ve střelbě na dvoupalcové dřevěné bloky vyhazované do vzduchu drží Adolf Topperwein (U.S.) s výsledkem 72 491 (devět chyb ze 72 500), dosaženým během 12 dní v San Antoniu, Texas, 1906.

Revolver. Nejrychlejším střelcem je Ed McGivern (U.S.), který 20. srpna 1932 dvakrát vystřílel v San Diegu pět ran během 0,45 sekundy. Zásahy bylo možné překrýt stříbrným půldolarem.

Henry v tu chvíli úplně zapomněl na největší loď a nejrychlejší letadlo světa. *Pět ran z revolveru za méně než půl sekundy. Chlápek střílí z pušky na víc než 72 000 kostek a mine jich jen devět. A trvalo mu to jedenapůl týdne!* Henry se celý zachvěl. *Rád bych věděl, zda o těchhle lidech strýček Max slyšel.* Prohlížel si dál odstavce o střelbě a zbraních, když narazil na další zajímavý záznam:

Největší ráže. Největší pušková ráže je ráže 2. Dva z anglických puškařů vyrobili méně než deset takovýchto ptáčnic kolem roku 1885. Jinak patří mezi největší vyráběné pušky dvouhlavňové kulovnice ráže 4; ty váží až 26 liber a mohou z nich střelit jen muži výjimečné tělesné konstituce.

Henry četl ta slova znovu a znovu. Věděl, co je to ptáčnice, takže chápal, že pušky ráže 2 byly brokovnice. Ale dvacet šest liber těžká kulovnice! *Může z ní střílet jen muž výjimečné tělesné konstituce.* Ta slova zapůsobila na jeho fantasii. Vzpomněl si na svého otce, jak zvedl na záda novou chladničku a sám ji odnesl do kuchyně. *Táta by z takové pušky dokázal střílet. Stejně jako strýček Max. Možná strýček jednu takovou má!*

Henry Bowman zavřel oči. *Viděl sám sebe, dospělého, jak zvedá obrovskou kulovnici k rameni. Svaly a šlachy na jeho rukách ostře vystupují, jak pevně drží těžkou zbraň; obě oči otevřené. Stiskne spoušť a ozve se ohlušující zaburácení; zpětný ráz jej nakloní dozadu. Z hlavní pušky vyrazí oheň a dým a v suchém stromě nedaleko se objeví díra, kterou by mohl člověk snadno a s rezervou prostrčit palec. Ze zadní strany stromu se rozlétnou na všechny strany kusy mrtvého dřeva, jak tudy vyletěla obrovská kule. Henry srovná zbraň ze zdvihu zpět do ramene, nakloní se dopředu a znovu tiskne spoušť. Další zahřmění masivní pušky a díra v suchém stromě se trochu zvětší, jak druhá střela zasáhne skoro přesně stejné místo jako ta první. Henry spustí zbraň a spokojeně se usměje.*

Henry otevřel oči, zdvihl se od knihy a sešel dolů optat se rodičů, kdy se příště zastaví strýček Max. Šestiletý chlapec nemohl vědět, že dvouhlavňové kulovnice — dvojáky — ráže 4, jež popisovala Guinnessova kniha, mívaly dvě samostatné spouště, nikoli jednu společnou pro obě hlavní, jak si představoval. Až na tuto nepodstatnou drobnost Henry před chvílí viděl bezchybně do budoucnosti. A ještě něco se přihodilo.

Henry Bowman se právě zařadil do střelecké kultury.

6. ČERVNA 1959

„Bude se mi stýskat po těch společných lovech, Rayi.“ Majitel prodejny East Bay Sports se usmál na svého mladšího přítele. „Nikdy jsem nepoznal jiného zákazníka, který by uměl tak dobře číst stopu nebo který by uměl stejně dobře odhadnout, kde nejspíš najdeme zvěř.“ Založením East Bay Sports se Gene pokusil sportovcům v oblasti Bostonu nabídnout trh podobný, jakým je třeba Abercrombie & Fitch v New York City. Dařilo se mu to velmi dobře a Raymond se u něj rád zastavil, kdykoli měl volnou chvíli. Gene mu byl velmi sympatický.

„Když jsem v '55 přijel z Colorada, bál jsem se, že tady bude tak plno, že si tu člověk ani pořádně nezaloví,“ ušklíbl se Ray na svého přítele.

„Jsi přesně stejně beznadějný případ jako ti místní, co považují vše na západ od Pensylvánie za jednu velkou pouštinu.“ Gene sám pocházel z Nového Mexika. Změnil téma. „Poslyš, ber to jako dárek k promoci: pokud si tady odsud chceš něco odnést na památku, máš u mne dvacetiprocentní slevu na cokoli, co mám v obchodě; desetiprocentní na zbraně v komisi. Něco málo na tobě vydělat musím,“ dodal se smíchem. Všichni dobře věděli, že Gene měl na každé komisi dvacet procent přírážky.

„To je od tebe velmi vstřícné, Gene. Určitě to tak chceš? Tvoje ceny byly vždycky víc než slušné, aspoň nakolik já mohu říci.“ Rayovi se vůbec nelíbila představa, že by měl na svém přátelství s Genem vydělávat.

Majitel pokrčil rameny a opřel se o prosklenou skříňku s výbavou pro muškaření. „Naučil jsem se od tebe během těch čtyř let docela dost věcí ohledně stopování. A cokoli, co si tady koupíš, mohu snadno nahradit.“

„Ne věci z komise.“

„Čerta na tom záleží. Pokud mi tu něco pořád leží, zjevně o to není kdovíjaký zájem. Uvažuješ o něčem konkrétním?“ Starší muž se zahleděl na Raymonda s živým zájmem.

Ten přikývl a mírně se usmál. „Dostal jsem včera nějaké peníze od strýčka jako dárek k promoci. Takže bych si vzal tu hollandku.“

Na obličej obchodníka se objevil široký úsměv. „Vida. Proč jen jsem celou dobu čekal, že řekneš právě tohle?“ Přešel k velké vitrině v přední části obchodu. Uprostřed ní byl na vodorovných vřesácích umístěn dvoják Holland & Holland ráže .600 Nitro. Zbraň byla vyzdobena bohatými rytinami a vážila 14½ libry. Nad ní byl štítek, který Gene sám sestavil a doufal, že mu usnadní prodej pušky. Ta patřila staršímu muži, který si ji nechal vyrobit na zakázku od slavné londýnské firmy ještě před Velkou válkou. Před pěti měsíci zemřel a ani jeho vdova, ani jeho dcera necítily k překrásné zbrani žádný vztah. Už tři měsíce ji Gene nabízel v komisním prodeji a dosud se nenašel žádný kupec. Raymond se zadíval na velkou ceduli:

Největší kdy vyrobená puška

Holland & Holland .600 Nitro Express

Včetně původního kufříku a 250 nábojů

\$ 800

Gene zdvihl pušku ze stojanu a podal ji Rayovi — už asi popáté během těch tří měsíců. Raymond ji plynulým pohybem hodil k rameni. Tváří se automaticky opřel o lícnici pažby a mířidla se ihned sama srovnala do jedné čáry s jeho pravým okem. „Kdokoli si nechal tuhle krásku před lety postavit, musel mít zrovna moji velikost. Pažba mi sedí naprosto perfektně. Bylo by to opravdu poněkud otravné, kdyby měla příliš velký sklon nebo nějakou jinou chybu, kterou by bylo problematické změnit.“

„Chystáš se do Afriky? Dokážeš to?“

Ray pokrčil rameny. „Ano, časem. Nejprve musím vystudovat práva. Pak se potřebuji uchytit na trhu. Ale věřím, že než mi bude pětatřicet, měl bych být s to si dopřát slušné safari.“ Znovu přilícil pušku, představuje si rozzuřeného kaferského buvola patnáct yardů před ústím.

Do obchodu vstoupil další zákazník a připojil se k oběma mužům. Bylo mu něco po padesátce a přišel nakoupit nějaké náboje do brokovnice dvacítky.

„Trochu přehnaně velká, ne?“ Ray a Gene se ohlédlí a podívali se na něj.

„Neexistuje nic jako ‚přehnaně velká‘ zbraň, když zvěř váží šest tun a nejspíše se rozhodne vás zabít,“ řekl Ray. „Ale ta Geneho cedulka není úplně přesná. Tahle .600 je největší z dnes vyráběných moderních zbraní, určených pro bezdýmný prach. Kdysi v devatenáctém století, ještě než

byl kordit vůbec vynalezen, ale v Británii dělali mnohem větší pušky na černý prach. Viděl jsem obrázek dvojáku ráže 8, který musel vážit dobrých osmnáct liber,“ dodal ještě. Příchozí si odfrkl.

„Ty lovíš v Africe, synku?“ optal se výsměšně. Raymond se muži pevně zadíval do očí a potom odpovídal.

„Dosud ne.“

Muž se zatvářil trochu provinile a změnil svůj přístup.

„No, tenhle krám je strašně drahý a taky těžký. Winchester teď ale prodává svůj model 70 v ráži .458 Magnum; máš k dispozici čtyři rány a nejspíš neváží ani půlku co tohle anglické dělo. To by tě mělo zajímat, pokud to s lovem opravdu velké zvěře myslíš vážně. Odsuvný závěr také snese daleko vyšší tlaky než tadyta lámačka.“ Jak muž mluvil, vracela se mu sebedůvěra. Raymond se vstřícně usmál.

„To je jeden z názorů. Druhá stránka věci ale je to, že v africkém podnebí mohou vysokotlaké náboje v odsuvných závěrech způsobit problémy s vytažením nábojnice. To celkem nevadí, pokud střílíte jelena na sto yardů. Něco trochu jiného ale je, pokud jde o něco nebezpečného dvacet stop daleko.

Ta .458 opravdu nabízí stejný výkon, jako některé ze středně velkých anglických dvojáků, řekněme třeba .450 Nitro, přesně jak říkáte. Ale já neznám žádnou zbraň s odsuvným závěrem, která by se dokázala vyrovnat se střelou o průměru dvaadesát setin palce — jako tenhle dvoják. A má osobní zkušenost je taková, přinejmenším s velkými zvířaty tady v Americe, že velké a těžké střely zabíjejí mnohem spolehlivěji a čistěji než malé.

Osobně mi také vyhovuje, že s dvojákem vlastně máte dvě kompletní nabitě a připravené pušky. Druhý výstřel je možný okamžitě, jak jen dokázete srovnat zbraň ze zdvihu, a pokud se něco rozbije, jako třeba zlomený zápalník, pořád můžete dál střílet z druhé hlavně, která je v pořádku. Ale s opakovacíkou se zlomeným zápalníkem vás v Africe něco zabije.

Konečně pak — a zástupce Winchesteru by mne za tohle na místě odstřelil, kdyby tu byl — model 70 je zbraň dělaná ve velkém na běžícím pásu pro lov v Americe. Devětadevadesát procent jsou ráže třicet nebo ještě menší. Když se čas od času zaseknou při rychlém doražení závěru, což už se mi s nimi stalo, nebo když občas nedokáží spolehlivě vytáhnout nábojnici, což se mi také stalo, je to prostě drobná nepříjemnost při lovu jelena nebo wapiti. V Africe je to ale naprostá katastrofa.

Teď u Winchesterů začali dávat hlavně v ráži .458 na stejné závěry a stejné pažby, které dávají k .270, a říkají tomu ‚puška pro Afriku‘. Během těch čtyř let, co se znám s Genem, vím o třech reklamách modelu 70 v ráži .375, protože se při zpětném rázu rozštípla pažba. Obávám se, že

s tou novou .458 budou mít ještě víc záručních problémů, pokud z nich budou zákazníci hodně střílet — a hodně střílet by rozhodně měl kdokoli, kdo to myslí vážně s lovy v Africe.“ Potěžkal znovu hollandku a zadíval se na ni.

„Tahle puška byla navržena a vyrobena firmou, která se stará o vybavení profesionálních lovců v Africe už déle než sto let. Rozhodně bych si připadal mnohem bezpečněji s ní než s nějakou přerostlou puškou na jeleny.“

Raymond podal zbraň Genovi a sáhl do kapsy pro svazek bankovek. Odloupl z něj osm stovek a dal je svému příteli. Chvilí přemýšlel a pak se opět obrátil na druhého zákazníka.

„Gene je příliš dobře vychovaný, než aby to řekl sám, ale kdyby tohle byl můj obchod a kdyby přišel nějaký kecálek a zkoušel mi pokazit prodej pušky, která stojí půlku ceny dobrého auta, řekl bych mu, ať si jde koupit svoje broky do železářství a sem ať už se raději nevrací.“ Staršímu muži spadla čelist. Pak se otočil na patě a beze slova odešel do oddělení šatstva.

„Hele, Gene, promiň. Čtyři roky musím poslouchat pitomce, jak rozdávají nechtěné a nesmyslné rady; no, zítra jedu domů, a nějak jsem se nedokázal udržet.“

Vlastník obchodu se tiše rozesmál; kousal se přitom do rtu, aby jej neslyšel zákazník na druhé straně. „Řekl jsi mu jen to, co jsem chtěl říct sám. Ale, víš, měl by sis uvědomit, že spoustu lidí vede závist. Takovýhle chlápek,“ pokývl směrem k zadnímu traktu obchodu, „by se jakživo nerozhoupal k tomu, aby si koupil takovou pušku, o ceně safari už vůbec nemluvě, bez ohledu na to, kolik má uloženo v bance. I kdyby mu to všechno někdo dal darem, stejně by na cestu do Afriky nenašel odvalu. A někdo takový se cítí hodně nepříjemně, když se setká s mladíkem jako ty, který se na to doopravdy chystá. Najednou mu přijde, že si s těmi svými broky jaksi neužije tu pravou zábavu.“ Gene zesmutněl.

„Problém je v tom,“ pokračoval, „že lidé jako on, jakmile uvidí tu nejmenší možnost, vynasnaží se, aby to pokazili i všem ostatním. Měl by sis na takové *pořád* dávat pozor. Závist a zloba, to je hrozná věc.“ Vzal bankovky, uložil je do pokladny; namarkoval 720 dolarů, přičetl prodejní daň a vrátil Raymondovi drobné. „Chceš hned i střelivo, nebo ti je tady mám schovat, dokud nebudeš odjíždět?“

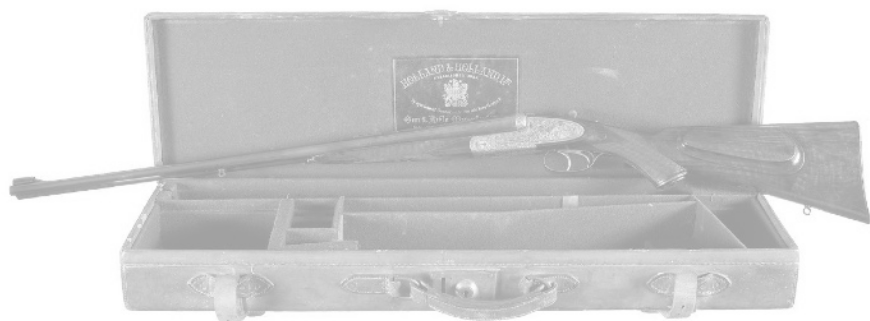
„Nech mi je tady a nech mi tu i pušku, prosím. Zítra ráno se musím vystěhovat z koleje a nevím, kam bych ji mezi tím uložil, než odjedu. Zastavím se tady pozítří nějak kolem poledního, pokud ti to tak vyhovuje.“

„V pondělí tady jsem celý den.“

Raymond vypadal zamyšleně a opatrně volil slova. „Neměl jsem se tak pouštět do toho chudáka před chvílí. Vždyť jen tak mluvil. Pochybuji, že by mu tak či onak záleželo na tom, co já nebo kdokoli jiný dělá se svými penězi.“

„Doufám, že máš pravdu. Ale mezi lidmi je spousta závisti. Doufejme, že o tobě nikdy nebude moci rozhodovat nikdo, kdo jí má pořádnou dávku.“

Raymond Johnson vyšel z East Bay Sports a vykročil ke svému automobilu. Během několika minut začal uvažovat o tom, že znovu uvidí Colorado a úplně zapomněl na to, co Gene říkal. O více než třicet let později si ale na slova svého přítele vzpomene tak jasně, jako kdyby je měl vypálena do kůže.

18. ČERVNA 1959

V takovýchto chvílích by byl mnohem raději dermatologem v Kalifornii než porodníkem v New York City. Zadíval se na tu ubohou věc, která se právě narodila paní Gutierrezové. Hlavička děvčátka byla neobvykle malá a tam, kde by měla mít oči, byla vidět jen hladká kůže. Přestříhl pupeční šňůru a poplácal dítě po zádech, aby začalo dýchat. Holčička vydala jen tichý zvuk, ale její plíce začaly pracovat.

Lékař si okamžitě uvědomil, že dítě je slepé a že jeho mozek je poškozený; naplnilo jej to velkým smutkem. Přál si, aby na tom byla stejně špatně i dýchací soustava, protože to by rodině ušetřilo dlouhodobý žal. Viděl ale už dost dětí na to, aby poznal, že tahle dívka bude téměř jistě žít, pokud je to vůbec vhodný termín pro fungování bezduchého těla.

Zahleděl se na ženu, která byla stěží při vědomí, a rychle se rozhodl. „Vezměte to tady za mne,“ požádal asistující sestru. „Musím to říci otci.“ Při odchodu z porodního pokoje si stáhl s obličej masku.

Mladý lékař pozoroval, jak tvář Pedra Gutierreze, unavená ale plná naděje, pohasla ve chvíli, kdy opravář zahlédl výraz v jeho očích.

Ve dnech jako tento lékař svou práci ze srdce nenáviděl.

20. ČERVNA 1959

Velký muž s malým chlapcem vešli do prodejny na Olive Street a Henry překvapením otevřel ústa. *No teda! Jakživ jsem ještě neviděl tolik zbraní na jednom místě — ani u strýčka Maxe ne.* Regál za regálem plný pušek; řady prosklených skříněk s pistolemi a k tomu ke všemu v polovině cesty ode dveří k zadní stěně stál v celé své velikosti vycpaný lední medvěd. Tam, kde byly volné stěny bez stojanů na zbraně, visely zarámované fotografie mužů i žen. Někteří stříleli; jiní se usmívali do objektivu, klečíce vedle ulovených zvířat. Slabě byla cítit příjemná vůně, která Henrymu připomínala dílnu.

„Vítejte u Goodmanů,“ řekl muž za pokladnou. Nebyl moc vysoký a tvarem těla se trochu podobal hrušce; měl kulaté brýle, výrazný nos a kudrnaté černé vlasy, které mu již začínaly šedě prokvétat.

„Ale, tohle je můj synovec Henry Bowman. Je to synek mé sestry Catherine, je mu šest roků a právě mu začínají prázdniny. Henry, tohle je Al Goodman. Tenhle obchod mu patří, ještě spolu s jeho bratrem Haroldem.“ Henry popošel dopředu a krátce majiteli obchodu potřásl rukou, krátkým pevným úchopem, jak jej to naučil otec. Stisk, který mu Al Goodman vrátil, ale působil dojmem, jako kdyby obchodník byl v bezvědomí.

„Rád vás poznávám,“ řekl Henry zdvořile. Nemohl si pomoci, aby jeho oči neklouzaly z mírně vypadajícího vlastníka obchodu na hojnost fascinujících věcí všude kolem. Al Goodman se tvářil chápavě. Tohle už zažil mnohokrát.

„Přišel si Henry vybrat svou první pušku?“ optal se Al jemně. Jeho hlas zněl trochu nosově, ale nebyl nepřijemný. *Pušku?* trhl sebou Henry. *To nemůže být pravda.*

„Zatím ještě ne,“ odpověděl Max. „Ale přijdeme si pro ni už brzy, moc roků to trvat nebude. Chtěl jsem Henryho seznámit s tímhle místem, s tebou a s Haroldem, a možná se podívat, jestli se tu nenajde kudla nebo dvě, o které by stál. Taky by se rád podíval na pušku, o které četl, pokud ji tady náhodou najdete.“

„Nu, nože najdete tady.“ Al přešel k prosklené skřínce na konci řady, blízko u výlohy obchodu. Henry šel za ním a zadíval se dovnitř. Bylo tam přes sto různých nožů, od malých sklápěcích

perořízků až po velké lovecké zbraně. Henryho pohled přitáhl impozantní nůž bowiového typu uprostřed vitríny. Jeho čepel se leskla jako zrcadlo.

„Tenhle nůž by rozhodně měl mít každý kluk,“ řekl Al monotónně, vyňal ze skříňky krabičku a položil ji na prosklený pult. Henry pocítil lehké zklamání nad tím, jak byla krabička malá, ale otevřel ji a vytáhl středně velký zavírací nůž, na jehož červených střenkách byly bílé kříže. Vzal jej do drobných rukou a obrátil jej, aby si jej dobře prohlédl. Na jedné straně bylo několik sklopených čepelí a na druhé nějaké spirálovité zařízení.

„Švýcarský armádní nůž,“ vysvětlil Al Goodman. Vzal si nůž od Henryho a otevřel hlavní čepel a pak i druhou, menší. „Dvě různě velké čepel, jedna pro běžné řezání, druhá pro jemnou práci.“ Opět je sklopil a nehtem na palci otevřel další. „Tohle je šroubovák standardní velikosti a tady,“ řekl a ukázal na obloukový výřez na straně čepel, „je otevírač na lahev.“ Henry si okamžitě uvědomil, že nástroj má opravdu přesně správné rozměry pro otevírání limonád, a široce se usmál. Al sklopil čepel a otevřel další. „Tohle je malý šroubováček,“ dotkl se její špičky, „a tohle ostří je otevírák konserv.“ Al pokračoval ve výkladu: „Tady je křížový šroubovák, tohle je šídlo na kůži a tady ta zatočená věc je vývrtka, pro otvírání lahví s vínem. Můžeš ji půjčit strýci Maxovi, když dostane žízeň,“ dodal Al s kamennou tváří.

Velký bowie byl zapomenut. Henry byl okouzlen. *Vejde se mi do kapsy a mohu jej nosit kamkoli půjdu! Když máme někde venku limonádu, lidé se pořád shánějí po otvíráku. A táta musí seběhnout dolů do dílny, kdykoli potřebuje šroubovák, aby něco opravil nahoře v patře.* Henry si představil, jak sáhne do kapsy a vyndá svůj nůž, když bude jeho otec chtít otevřít lahev sodovky, nebo když bude zapotřebí přitáhnout takovou tu věc, co se díky ní dveře zavrou pomalu a nebouchají.

Henry si nevšiml, jak Max Collins protočil oči v sloup. „Nechceš spíš opravdický nůž, něco jako třeba tady ten?“ optal se vysoký muž. Ukázal na velký zavírací nůž se střenkou z parohu. Obě čepel byly vystaveny v napůl otevřené poloze a na obou koncích nože byly poniklované koncovky. Do větší z čepelí bylo vyleptáno slovo CASE. Al Goodman sáhl do skříňky, vyňal nůž a položil jej vedle multifunkčního nástroje.

Henry zíral na nůž. Vypadal opravdu působivě. Olízl si rty a podíval se znovu na červený kapesní nožík. „Možná bys stál o větší švýcarský armádní nůž,“ zabzučel Al, předstíraje, že vůbec nevidí ztrápený výraz Maxe Collinse.

„Větší!“ řekl Henry reflexivně. Majitel obchodu vyňal ze skříňky další krabičku a otevřel ji. Podal Henrymu nůž podobný tomu prvému, ale dvakrát tlustší.

„Tenhle je největší. Má všechny čepel, které jsem ti ukázal dříve, a několik dalších.“ Otevřel jednu z nich; bylo zřejmé, že jde o malé nůžky, a tak se nenamáhal vysvětlováním. „Tahle,“ pokračoval když otevřel další, „je na čištění ryb od šupin.“ Henry, který nikdy nerybařil, zůstal

potichu. „Tohle,“ ukázal jinou čepel, „je pilka na dřevo a tady je kombinovaný pilník s pilkou na železo, která zvládne i pevnou ocel, když budeš mít dostatečnou výdrž.“ Mluvil monotónně, jako kdyby předčítal telefonní seznam.

Henry byl ohromen. *Pilka na řezání dřeva a další na železo!* Povšiml si, že Al už vysvětluje dále: „... párátko, které, myslím, není celkem na nic; ale z téhle strany se dá vytáhnout pinzeta a ta může být velmi šikovná, když si zadřeš třísku.“

Henry Bowman upíral na úžasný nůž nadšením rozšířené oči. „Který z nich se ti líbí nejvíc?“ optal se Al nakonec. Henry se vrátil pohledem ke krásnému zavíráku CASE a kousl se do rtu. Bylo mu jasné, že jej zdaleka tak často nevyužije a nebude jej běžně nosit, ale moc si přál jej mít.

„Proč k čertu kluka takhle trápíš, Ale?“ optal se Max. „Je přece jasné, že se mu líbí oba dva — nebo už se ti tak zkazily oči, že to nevidíš? Možná bys měl radši nechat Harolda, ať prodává on.“

Al Goodman vzhlédl a viděl, jak se na něj velký muž zubí. Obchodník se v těch dvanácti letech, co se navzájem znali, nikdy nepokoušel Maxe Collinse přimět k tomu, aby koupil něco, oč tak docela nestojí. Max sám se postaral bratrům Goodmanovým o daleko větší obrat, než kterýkoli jiný jednotlivý zákazník; o tom si vedli velmi podrobné záznamy.

„Dám ti stranou oba dva,“ řekl Al Henrymu, „tady k pokladně. Zatím se můžete oba se strýčkem porozhlédnout po obchodě.“ Vzal větší z obou švýcarských nožů i CASE a přešel s nimi za pokladnu. Max mezitím přistoupil ke stojanu s vybranými brokovnicemi. Henry šel s ním, ale pořád měl hlavu plnou nožů. Nemohl uvěřit tomu, jaké jej potkalo štěstí.

„Ale, půjč mi tady tu holubářku.“ Obchodník podal Maxu Collinsovi opakovací brokovnici ovládanou předpažbím. Závěr byl vyzdoben bohatými rytinami. Max pušku otevřel, aby se přesvědčil, že je komora prázdná, a zvedl ji k rameni. „Hmmm, sklon lišty je tak akorát, hřbet pažby mi taky sedne,“ prohlásil. „Střílel jsem doteďka z dvojky, ale krytí z obou hlavní úplně nesedí. A když jsem koukal na Herba, říkám si, že pumpa může být dokonce rychlejší, protože levá ruka ji pomáhá stáhnout ze zdvihu.“ Položil zbraň na obdélníkovou podložku, která chránila horní sklo vitríny, a přidřepł si vedle svého synovce.

„Vidíš támhleten obrázek,“ ukázal napříč místností. Henry přikývl. „To je Herb Parsons. Dělá exhibičního střelce pro Winchestera. Sundá sedm hliněných holubů sedmi ranami dřív, než dopadnou na zem, všechny vyhozené do vzduchu najednou — právě takovouhle puškou. Tady to zrovna předvádí.“

Henry si prohlédl snímek. Byl na něm vidět zezadu muž s brokovnicí zasazenou do ramene. Na nebi bylo pět obláčků černého kouře a dva hlinění holubi, čekající na zásah. „Model 12 vystřelí hned, jak zaklapne závěr, když držíš stisknutou spoušť,“ vysvětloval Max. „To nejde zdaleka

s každou pumpou; většina z nich odpojí spoušť, musíš ji uvolnit a znovu stisknout. Ale když to člověk pořádně natrénuje, dokáže z modelu 12 střílet přesně a rychleji než ze samonabíječky. Herb bude příští měsíc na střelnici. Zajedem' si zastřílet a můžeš si s ním popovídat.“

Max se zvedl a obrátil se k Alu Goodmanovi: „Vezmeme si ji taky. Musím vyzkoušet, jestli se dokážu naučit střílet tak jako Herb. Kdyby ne, vyměním ji pak za něco jiného.“ Henry se ještě chvíli díval na fotografii, ale pak si vzpomněl, nač se chtěl optat.

„Máte tady pušku ráže 4?“ zeptal se staršího muže. Al Goodman byl otázkou šestiletého chlapce překvapen, ale hned odpověděl svým typickým nosovým monotónním hlasem.

„Ve Spojených státech není legální lovit ptáky čímkoli větším, než ráží deset. Už to platí nějakých padesát roků. Obávám se, že tyhle obrovské ptáčníce už prakticky nikde nejsou k vidění, vyjma

museí a tu a tam v nějaké soukromé sbírce.“ Obrátil se na Henryho strýce: „Rozumí chlapec tomu, jak se počítají ráže?“

„Abych pravdu řekl, chápe to výtečně,“ přikývl Max.

Když Walter dal Henrymu jeho Guinnessovu knihu rekordů, vysvětlil mu také, že ráže brokovnic jsou odvozeny od toho, kolik kulí, odpovídajících průměru hlavně, lze ulít z jedné libry čistého olova. Ráže dvacet tedy má průměr olověné koule, která váží právě 1/20 libry — to je zhruba 610 tisícín palce; a ráže dvanáct odpovídá průměru olověné koule vážící 1/12 libry, což odpovídá průměru v palcích .722. Čím menší je číslo ráže, tím větší je zbraň. Maxe po cestě do obchodu Henry upřímně překvapil, protože tomuto systému měření dobře rozuměl.

„Ne brokovnice,“ odvážil se vstoupit do hovoru Henry. „Myslím pušku, *kulovnici* ráže 4. Dvohlavňovou. Bude opravdu hodně těžká, něco kolem 25 liber.“

Al Goodman otevřel ústa, aby šestiletému chlapci vysvětlil, že žádná taková zbraň neexistuje, ale včas se zarazil. Obchody se zbraněmi přitahovaly také lidi, kteří překypovali nejrůznějšími mýty a dezinformacemi týkajícími se jejich koníčka, a Al s Haroldem se museli vyrovnávat s absurdními otázkami dennodenně. Dávno si stanovili nepřekročitelné pravidlo ‚nikdy nedělat ze zákazníka hlupáka‘, bez ohledu na to, jak absurdní jeho tvrzení bylo, a Al neměl v úmyslu toto pravidlo překročit jen proto, že zákazníkovi zrovna náhodou bylo jen šest roků. Kromě toho, nakolik bylo Alu Goodmanovi známo, Max Collins ještě nikdy nepronесl jedno jediné nepravdivé tvrzení, které by se týkalo zbraní, a Al si dobře všiml, že Max svého synovce neopravil. Obchodník ústa zase zavřel a zrevidoval to, co chtěl původně říci.

„Nikdy jsem neviděl kulovnici v ráži 4, Henry, ani jedno- ani dvohlavňovou. Viděls někde obrázek takové zbraně?“ Henry zavrtěl hlavou.

„Jen jsem o ní četl.“ Al Goodman pokývl. Představil si fantastickou povídku ve stylu Tarzana, ale Maxova následující věta jej přiměla znovu zrevidovat své úvahy.

„Jednou jsem viděl dvoják ráže 8, ve Vegas. Vnější kohouty, spodní uzamykací páka, moc hezké rytiny. Ztraceně velký krám, musel vážit přes šestnáct liber. Nábojnice dobře tři a půl, čtyři palce dlouhá a v ní olověná kule větší než tvůj palec. Předváděl ho tam jeden chlápek z Kalifornie. Nechtěl prodávat; jen zrovna přijel z Afriky, kde s tou věcí dostal buvola a prostě se chtěl pochlubit. Říkal, že jej vyrobili někdy kolem roku 1890.“

Al Goodman pohlédl na chlapce s novým respektem: „Kde jsi četl o té kulovnici ráže 4, Henry?“

„V Guinnessově knize světových rekordů,“ odpověděl hoch okamžitě.

Al znovu přikývl. „Každou chvíli se od zákazníků poučíme o něčem novém.“ Henrymu ta poznámka zalichotila. „Ale obávám se, že nemáme žádnou pušku ráže 4 ani 8. Každý týden ale dostáváme spoustu zbraní do komise. Vyřídím Haroldovi, aby to sledoval, a pokud by se nějaká objevila, hned zavoláme tvému strýčkovi. Ani by mne nepřekvapilo, kdyby ji na místě koupil,“ dodal Al monotónně.

Goodman's for Guns mnozí považovali za nejlepší obchod se zbraněmi na celém středozápadě. Ironie tomu chtěla, že jeho majitelé nepocitovali vůbec žádný zájem o střelbu, lov, ani o sběratelství ušlechtilých zbraní. Měli však naproti tomu velmi živý zájem o vydělávání peněz a jejich úspěch v získávání a v zaujetí dobrých zákazníků, jejichž koníčkem naopak zajímavé zbraně byly, byl základem jejich úspěchu obchodního.

Ani v budoucnosti ale žádný z bratrů Goodmanových neměl ve svém obchodě nikdy vidět kulovnici ráže 4. Tehdy to nikdo z přítomných netušil, ale v celé zemi bylo méně než patnáct těchto masivních zbraní.

„Henry se toho z Guinnessovy knihy naučil hodně,“ vysvětlil Max Alovi. „Dostal ji před pár týdnů od táty a myslím, že už ji má přečtenou od první do poslední stránky.“

„Pokud Henry rád čte, možná by ho zajímal letošní *Gun Digest*. Je tam řada zajímavých článků.“ Al to řekl takovým způsobem, jakým by mohl stejně dobře recitovat recept na karbanátky. Sáhl na polici a vyňal z ní velkou brožovanou knihu, asi palec tlustou. *Gun Digest* vycházel každoročně. Al Goodman sám si v něm nikdy nepřečetl ani jediný článek, ale jeho zákazníci jej hodně kupovali a každou chvíli z něj citovali. Podal knihu chlapci.

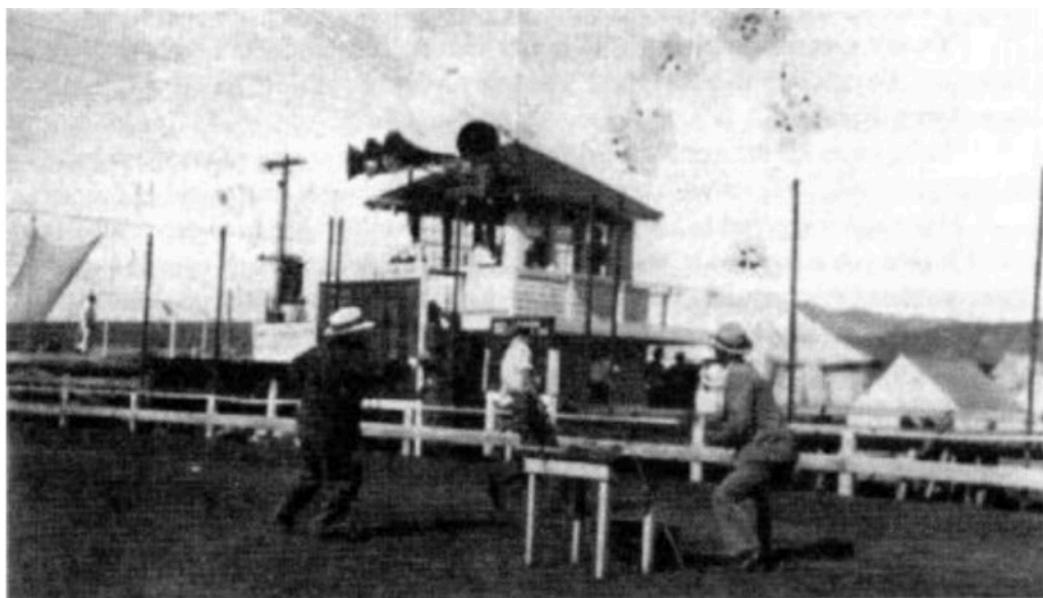
Henry se podíval na obal. Byla na něm barevná kresba té nejdivnější pistole, jakou Henry kdy viděl; ležela na střeleckém stole a v dálce bylo pět papírových terčů. Otevřel knihu a hned našel obsah. Pročítal názvy článků v prvním sloupci, když na něj asi ve dvou třetinách stránky vyskočil titulek:

Ed McGivern — nejrychlejší a nejzajímavější střelec z revolveru
napsal Chad Wallin 80

„Ed McGivern!“ vykřikl Henry a rychle listoval na stranu 80.

„Ty víš, kdo byl Ed McGivern?“ optal se překvapeně jeho strýc. Henry přikývl. „Zemřel loni v prosinci,“ dodal Max. Al Goodman stáhl obočí. Nikdy o tom člověku neslyšel.

„Dokázal vystřelit z revolveru pětkrát za kratší dobu než půl sekundy,“ řekl Henry s jistotou. Al opět otevřel ústa, aby komentoval to zcela zjevné přehánění, ale dříve promluvil Max Collins.

„To teda sakra uměl. Já ho při tom viděl na veletrhu v Montaně už dobře před třiceti lety. Řekl bych, že to bylo ještě o něco rychlejší. Znělo to jako jedno jediné zaburácení — rychlejší než samopaly, co jsem z nich střílel v armádě. Ale kristepane, měli byste ho vidět, jak střílel na věci ve vzduchu — kuličky, podložky s přelepenou dírou uprostřed, hliněné holuby, dvěma revolyvery naráz — nikdy bych tomu nevěřil, kdybych to neviděl na vlastní oči.“

„Takhle nějak?“ Henry přidržel knihu otevřenou. Na levé stránce byla fotografie velmi podobná Herbu Parsonsovi na stěně, až na to, že tady střelec měl v ruce revolver namísto brokovnice a že ve vzduchu bylo pět obláčků černého kouře namísto sedmi.

„No to mě poser. Já ho při tom viděl! Tady je to — veletrh v Montaně, 1931. Přes léto po střední škole jsem tam pracoval na ranči a jeden víkend jsme si zašli na veletrh; a kdo tam nebyl jako Ed McGivern. Jakživo jsem nic takového neviděl.“ Zadíval se se zájmem na svého synovce. „Ty opravdu *rád* čteš, že?“ optal se chlapce. Henry přikývl.

„Mám doma od Eda McGiverna knihu. Popisuje v ní, jak se naučil všechno to, co pak předváděl.“ Podíval se na obchodníka: „Ale, máš tady výtisk *Fast and Fancy Revolver Shooting*?“ Al zavrtěl hlavou. „K čertu... nevadí, chlapče, dám ti svůj.“ Obrátil se na Ala Goodmana: „Vezmeme si i ten *Gun Digest*.“ Pak se otočil na Henryho: „Můžeme?“ Henry se ohlédl doprava. Na tváři Maxe Collinse se rozlil při další otázce vědoucí úsměv: „Nechceš si zajít prohlédnout medvěda, zatímco já si tady s Alem popovídám, jestli pro mne nenajde ještě něco, co bych si rád odvezl?“

Henry se široce usmál a odběhl k vycpanému lednímu medvědu. V téže chvíli se otevřely dveře a do obchodu vešel štíhlý, asi pětatřicetiletý muž. Nesl v ohbí ruky dlouhou pušku. Měla dvě brokové hlavně vedle sebe a pod nimi byla jedna kulová. Majitel obchodu vzhlédl a uvítal jej.

„Dobré jitro, majore.“

„I tobě, Ale. Říkal jsem si, že se optám, co bys mi dal za tenhle německý troják,“ řekl muž. Al Goodman vzal pušku a otevřel ji, prohlédl si drážky v kulové hlavni. Příchozí pokračoval: „Získal jsem ji za války. Skoro se z ní nestřílelo. Nikde není žádná vůle. Ráže 16 a 8×57 Mauser. Je moc krásně vyvážená a hodí se na jakoukoli zvěř na kontinentu. Nádherné rytiny a podívej se na to dřevě!“

Al si prohlédl teutonské rytiny v kovu a hlubokou reliéfní řezbu ve dřevě. Nakolik jej to vůbec zajímalo, nikdy neměl příliš rád hluboké rytiny; preferoval spíše běžnou rybinu. Snažil se odhadnout cenu zbraně, přemýšleje, kolik by za ni asi mohl být nějaký zákazník ochoten zaplatit. Věděl, že Max Collins zájem mít nebude: podle jeho názoru byly kombinované zbraně vhodné lada tak pro hlupáky. Dříve, než stačil něco říci, dokončil mladý muž svou reklamní řeč tím, co považoval za zlatý hřeb:

„A co je nejdůležitější, tohleto byla *osobní* puška Hermanna Göringa!“ Al Goodman vzhlédl k zákazníkovi, který se široce usmíval.

„Nu, samozřejmě, že to je pro mne neobyčejným doporučením.“

Obchodníkův obličej i hlas byly — jako ostatně vždy — zcela prosté jakýchkoli emocí i výrazu. Al měl na sobě košili s rozepnutým límcem a v rozhalence byla vidět mezuz. Major si jí buď nevšiml, nebo mu to bylo jedno.

„Bohužel vám nemohu nabídnout cenu, dokud si zbraň neprohlédne i Harold a o sobotách tady obvykle nebývá. Můžete zde pušku nechat a já vám v pondělí zavolám, nebo ji můžete přinést kterýkoli den v týdnu.“

„Jen si ji tu nechte,“ řekl muž nenuceně. „A já se dojdu podívat, co zajímavého se objevilo v poslední době mezi pistolemi.“ Odešel od Ala a Maxe až na druhý konec obchodu.

Max Collins sáhl do kapsy, naklonil se blíž k obchodníkovi a zašeptal: „Ale, dám ti na ruku stovku, když zavoláš toho chasníka zpátky a řekneš mu: ‚Pane, důkladně jsem to zvážil a mohu vám za tu pušku nabídnout dvacet dolarů.‘“

Poprvé za celý den se Al Goodman usmál. I kdyby Max Collins nebyl nejlepším zákazníkem bratří Goodmanů, pořád by byl Alovým nejoblíbenějším zákazníkem. Majitel obchodu neměl ani nejmenší pochyby, že Max Collins myslel svou nabídku naprosto vážně, a to jej potěšilo.

„Udělal bych to zadarmo, Maxi, ale on je to slušný zákazník. Jen trochu pomalejší na hlavu.“

Max Collins zakroutil hlavou a zaťal zuby, aby se nerozesmál nahlas. Položil na pokladnu tři stodolarové bankovky a Al Goodman namarkoval zboží. „Můžeme, Henry?“ zavolal, když mu Al podal drobné a brokovnici. Henry přiběhl a Al mu podal sáček obsahující oba nože a *Gun Digest*.

„Děkuji vám, pane,“ řekl Henry vážně.

„Tak pojď, jedeme domů, ať se můžeš vyblbnout s tou svojí novou kapesní dílnou a přečíst si, co píše o Edu McGivernovi.“ Velký muž a malý chlapec odcházeli ke dveřím. Těsně předtím, než jimi prošel ven, Henry Bowman se ohlédl přes rameno a zavolal na obchodníka.

„Opravdu se mi moc líbí váš obchod!“

„Děkuji ti, Henry,“ odpověděl majitel.

Al Goodman se usmál, podruhé v jediném dni. To byl v jeho případě rekord.

6. LEDNA 1961

„Hej!“ vykřikl muž na celou kancelář, zakrýváje rukou mluvítko telefonu, který držel v ruce. „Wagner měl právě mrtvičku. Do nemocnice ho dovezli už mrtvého. Musíme sebou hodit — supi už se slétají!“

Jeho partner se vzpřímil v židli. Myšlenky mu letěly jako vítr, jak promýšlel několik kroků dopředu, co bude zapotřebí, aby nahradili mrtvého legislativce. „Kurva! První víkend kampaně, prokrista!“

„Pokud necháme, aby se rozhodovalo mezi Holmesem a Armitagem, půjdou si celou dobu po krku. Jeden druhého nenávidí a poslední věc, kterou potřebujeme, je jejich veřejná rvačka o Wagnerovo místo. Pak by dokonce mohlo spadnout k republikánům!“

Druhý z mužů se zašklebil odporem při této myšlence. Za jeho života ještě v jeho okrsku nikdy republikán neseděl a on měl v úmyslu to tak udržet. „To si nemůžeme dovolit,“ potřásl hlavou.

„Potřebujeme někoho, koho každý snese. Co Belson?“

„Ten je moc mladý. Potřebujeme někoho staršího, koho nám podpoří odbory.“

„Andrews?“

Zakroutil hlavou. „Považují ho za arogantního. A nedokážeš přimět ani Holmese ani Armitage, aby mu uhnuli.“

„A co Joe Hammond?“

„Joe Hammond...“ Zopakoval to jméno pomalu a převaloval je v hlavě. Původně o Joeovi neuvažoval, ale mělo to svoji logiku. Jeho přítel zvedl levou pěst a začal odpočítávat na prstech:

„Je mu šedesát, nebo tak nějak. Nadělal si peníze ve stavebnictví a vždycky pracoval s odbory. Nevím o tom, že by někdy někoho podrazil; a jediní lidi, co ho nemají rádi, jsou ti, kdo mu závidí, že měl úspěch, kde oni ne. Nastrkal už straně spoustu peněz během let a myslím, že s chutí vypadne z kšeftu.“

„Možná to prodáme...“ přemýšlel o tom. „Myslíš, že o to bude stát?“

Druhý muž pokrčil rameny. „Nikdy nevíš, dokud se ho nezeptáš. Ale podle mne je to slušná šance. Politická moc dokáže být pěkně atraktivní, obzvlášť když ji dostaneš zadarmo. Ty znáš někoho, kdo by to odmítl?“

„Málokdo. Obzvlášť pokud už stejně chce vypadnout z toho, co právě dělá. Dobrá; ať se o to postarají Harris a Fields a my si pak dáme schůzku s Joe Hammondem.“

Zástupce pro 92. obvod Missouri v jižním St Louis byl právě nalezen.

14. LEDNA 1961

Henry Bowman byl vzrušený víc než kdy dříve, aspoň nakolik si dokázal vzpomenout. Tohle bylo ještě mnohem lepší než před jedenapůl rokem, kdy byl u Goodmanů naposledy. Jak spolu s otcem prošli dveřmi, ucítil lehkou vůni přípravku Hoppe #9. Bylo to velmi příjemné a přivolalo mu to ostrou a detailní vzpomínku na jeho první návštěvu obchodu.

„Pane Goodmane, jsem Walter Bowman. Pokud vím, se synem už jste se setkali, ačkoli to bylo před pár lety. Desátého měl své osmé narozeniny, a tak jsme tady, abychom pro něj vybrali jeho první pušku.“ Napřáhl ruku ke staršímu muži a ten mu jí potřásl v mdlém úchopu.

„Říkejte mi ‚Al‘, prosím. Váš syn na nás velmi zapůsobil, když tu spolu se strýcem byli naposledy. Nakolik si vzpomínám, je to velký čtenář; a já se od něj dozvěděl pár nových věcí. Pověz, Henry, pořád sháníš čtyřku?“

„Vy tu nějakou máte?“ optal se okamžitě Henry s nepřehlédnutelným nadšením.

„Ne,“ odpověděl Al Goodman a se smutným výrazem zavrtěl hlavou, „dosud se žádná neobjevila. Zjistil jsem, že jsou strašlivě vzácné a těch pár, co ještě existují, najdeš většinou v Evropě. Ale podařilo se mi najít knihu, kterou napsal člověk, jenž z pušky ráže 4 střílel v Africe, a také mám fotografii.“ Přешel k polici a vyňal z ní výtisk *Wild Beasts and Their Ways* od sira Samuela White Bakera.

„Tenhle člověk lovil po celé Africe s několika hodně velkými puškami asi tak před sto lety. Rád ti tu knihu půjčím, aby sis o něm mohl přečíst.“ Al Goodman otevřel desky a vyňal fotografii. „Tady je obrázek z obchodu v Anglii, kde prodávají ušlechtilé pušky.“ Podal fotografii chlapci.

Henry se zahleděl na obrázek. Na stole ležely dvě pušky. Prvá z nich byla běžné velikosti; zdálo se, že jde o dvouhlavňovou brokovnici s hezkou rytinou. Puška pod ní byla o něco kratší, ale mnohem masivnější. Hlavně byly dvakrát silnější a na mohutné baskuli vyčnívala dvojice kohoutů. Rytina byla ještě kvalitnější než na menší zbrani.

„Slíbil jsem, že obrázek vrátím; ale řekl jsem jeho majiteli, že mám přítele, který by se na něj rád podíval, a on mi dovolil si jej tady nechat, dokud nebude příležitost, abych ti jej ukázal.“ Walter Bowman se usmál, když slyšel staršího muže mluvit o osmiletém Henrym jako o svém příteli.

„Říkal mi, že ta čtyřka váží 24 liber prázdná, 25½ libry nabitá.“ Al se obrátil k Henryho otci. „V tomhle oboru pracuji už třicet let a váš syn mi řekl o pušce, o které jsem v životě neslyšel. Teprve předchozí měsíc jsem prvně viděl jednu na obrázku.“

Walter Bowman se ohlédl s velkou pýchou na syna, který si pozorně prohlížel fotografii. „Henry je opravdu šikovný, když si chce zjistit všechny dostupné informace o něčem, co ho zajímá.“

„Už jste se bavili o tom, jakou pušku by chtěl?“

„Ne, vlastně zatím ne. Říkal jsem si, že si od vás necháme poradit a Henry si pak vybere něco z toho, co nám doporučíte.“

Al Goodman přikývl, ale stále nezjistil to, co doopravdy potřeboval vědět: kolik je Walter Bowman ochoten zaplatit za synovu první dvaadvacítku. Jednoranná malorážka Marlin s březovou pažbou se dala koupit za pouhých \$ 17,25. Samonabíjecí Browning .22 s elegantní pažbou z francouzského ořechu a rytinou už stál \$ 159,50. Winchester 52 s odsuvným závěrem, který se nedávno přestal vyrábět, byl stejně velikosti i kvality jako model 70 se středovým zápalem a prodával se za \$ 200.

Al by byl překvapen, kdyby Walter Bowman měl v úmyslu synovi koupit některou ze dvou posledně zmíněných zbraní. Většinou mladým chlapcům jejich otcové jako první pušku kupovali tu nejlevnější jednoranovku, protože děti se zdaleka ne vždy dokázaly dobře starat o své věci. To ostatně platilo i o některých dospělých a Al si vybavil stav některých použitých zbraní, jež mu lidé přinesli do jeho obchodu. Na druhou stranu, bratři Goodmanové nedosáhli svého úspěchu proto, že by automaticky předpokládali, že zákazník bude chtít jen to nejlevnější zboží. Naštěstí obchodníkovi hodně pomohla následující Walterova řeč.

„Bude asi chtít opakováčku. Můžeme, myslím, předem počítat s tím, že Henry se bude hodně věnovat střelbě. Každé léto trávíme na venkově u Mississippi a tam může střílet celé dny, bude-li chtít. Také pochybuji, že bychom chtěli pušku vyrobenou pro soutěžní terčovou střelbu. Domnívám se, že ty jsou dost těžké a mám za to, že Henry v současnosti spíše chce střílet na klacky ve vodě.“ Ohlédl se na synka, který souhlasně přikývl.

„Rád bych ale koupil kvalitní zbraň. Nevyznám se moc v puškách, ale věřím v dobré nástroje, které člověku vydrží celý život. Henryho strýček Max střílí z pušek, které dostal od svého otce před čtyřiceti lety. Myslím, že Henryho první zbraň by měla být taková, aby z ní mohl spokojeně střílet ještě jako dospělý.“

Al Goodman moudře pokývl. „Ukážu vám několik možností. Mohu předpokládat, že pokud budou všechny z nich zhruba ve stejné cenové úrovni, nejspíše si vyberete tu z nich, která bude Henrymu nejlépe vyhovovat?“

„Ano, tak bych to viděl,“ potlačil Walter Bowman úsměv, jak pozoroval tu nejméně entusiastickou prodejní techniku, s jakou se v životě setkal.

„Chcete-li tedy opakovací pro častou střelbu, pak ty s trubkovou nábojovou schránkou se nejsnáze nabíjejí a mají největší kapacitu. Není u nich samostatný zásobník, který se může ztratit. Některé z pušek mají trubkovou schránku pod hlavní a jiné v pažbě, ale v obou případech fungují tímž způsobem. Víš, zda bys raději chtěl zbraň se závěrem ovládaným klikou, pákou, předpažbím, nebo samonabíjecí?“ Oba muži se zahleděli na Henryho.

„Pokud ti to nevadí, tatí, jsem si dost jistý, že bych chtěl buď pumpu nebo samonabíječku.“ Henry to sice neřekl, ale věděl úplně přesně, co by rád. Chtěl buď Winchester 61 s pohyblivým předpažbím, nebo, pokud by skutečně mohl dostat jakoukoli pušku, jakou by si přál, samonabíjecí Winchester 63.

Před osmnácti měsíci Henry viděl Herba Parsonse střílet z obou těchto pušek na střelnici v Olinu v Altonu v Illinois, kam jej tehdy vzal strýc Max. Parsons vzal 61, otočil ji na bok a přidržel ve výšce prsou. Pak rychle zaopakoval závěrem, takže zbraň vyhodila prázdnou nábojnici vertikálně do vzduchu. Vyhodil pušku k rameni a následujícím výstřelem nábojnici ve vzduchu zasáhl. Tohle cvičení opakoval tak dlouho, dokud zbraň nebyla prázdná. S modelem 63 zasáhl třemi výstřely ve vzduchu tři vejce, vyhozená najednou. Henry si nemyslel, že by se někdy dokázal naučit zasahovat vystřelené nábojnice, ale domníval se, že by mohl zvládnout trik s vejci. Herb Parsons mu řekl, že každá ze zbraní už vystřílela víc než 100 000 ran a že pokud by se některá z nich rozbila jen samotnou střelbou, firma Winchester je opraví zdarma. Henry byl ohromen.

Při studiu svého *Gun Digestu* z roku 1959 Henry zjistil, že Winchester 63 je vůbec nejdražší malorážka na trhu, pokud nepočítá speciální terčové zbraně a pušky s rytinou. Stála jen o pár centů méně než osmdesát dolarů. Ostatní předpažbím ovládané a samonabíjecí pušky stály méně než polovinu. *A během těch dvou let nejspíš cena winchestrovek ještě vzrostla*, pomyslel si sklíčeně.

„Remington i Winchester dělají dobré pumpy i samonabíječky. Browning nabízí dobrou samonabíjecí pušku, ale žádnou pumpu.“ Nevysoký muž jemně vyňal dvě pušky ze stojanu. „Zákazníkům, kteří chtějí zbraně se stálou hodnotou, doporučujeme držet se těchto tří výrobců, přinejmenším u dvaadvacítek.“ Položil obě zbraně na podložku na pultě. „S pohyblivým předpažbím je tu Remington 572 a Winchester 61. Remington nabízí dvě varianty, s ocelovým pouzdem závěru, nebo o trochu dražší s hliníkovým. Hliník je lehčí, má chromovanou trubku nábojové schránky a hliníkový kryt hlavně. Jsou lidé, kteří oceňují nízkou váhu, ale ona žádná z těchto zbraní není moc těžká. Tady vidíte ocelovou, ale mohu vám ukázat i ten hliníkový model. Je k dispozici v různých barvách.“ Al Goodman nepředpokládal, že by Bowman ocenil pušku z eloxovaného hliníku.

„Umím si představit, co by řekl můj švagr, kdybychom domů přinesli něco takového. „Myslel 'sem, že 'ste šli nakupovat ke Goodmanům a ne do nějakýho strakatýho bordelu!“ “ Al Goodman se při překvapivě vydařené imitaci Maxe Collinse dokonce usmál.

Henry se podíval na oba muže a ti mu pokývli, aby si vzal jednu z pušek.

„Stiskni tuhle páčku poblíž spouště ukazovákem a druhou rukou stáhni předpažbí, abys viděl, že je zbraň prázdná,“ poradil Al. Henry to udělal, pak zacvakl závěr a přilícil, zamířiv na bod na stěně daleko od všech lidí v obchodě. Pažba na něj byla trochu velká — to pro osmiletého chlapce musela být prakticky každá —, ale postavení měl dobré a mířidla se srovnala do čáry s jeho pravým okem.

„Zkus winchestrovku.“ Henry zopakoval celý postup a zjistil, že pažba i předpažbí druhé zbraně jsou trochu menší a pro jeho malé ruce pohodlnější.

„Tahle mi vyhovuje lépe. Zvlášť pro levou ruku.“

„Winchester dělá trochu štíhlejší pažbu a také mají hlubší zářezy v předpažbí pro lepší úchop. Remington se snaží, aby puška vypadala stejně, jako jedna z těch pro středový zápal, ale pro většinu lidí to není tak pohodlné jako s winchestrovkou.“ Al vrátil remingtonku do stojanu a vyňal z něj dvě další pušky, které položil vedle Winchestera.

„Mezi samonabíjecími puškami je výběr větší,“ pokračoval Al svým bezvýrazným hlasem. „Remington dělá tři. Tyhle dvě, model 550 a 552, jsou si dost podobné. 552 je novější a je navržena tak, aby vypadala podobně, jako jedna z jejich pušek na jeleny. Má pár hliníkových součástí a je o pár uncí lehčí než 550. Tohle,“ pokračoval, zvedaje ze stojanu třetí zbraň, „je jejich nejnovější model. Říkají tomu Nylon 66. Pažba je z jediného kusu nylonu od DuPonta. Není to zvlášť hezké, ale funguje to dobře. Remington ve své reklamě uvádí, že můžete tuhle pušku přejet nákladním autem a pořád bude fungovat.“ Vzhlédl na Waltera Bowmana: „Není mi známo, že by *naši* zákazníci měli ve zvyku jezdit auty po svých puškách, ale kdo ví, třeba Remington narazil na dosud nepokrytý segment trhu.“ Walter se usmál Alovu suchému humoru.

Henry se podíval na zbraň. Hnědá plastová pažba byla nesmírně ošklivá. Četl o tom, jak střelec jménem Tom Frye, najatý Remingtonem, střílel ze dvou těchto pušek koncem roku 1959, krátce poté, co se objevily na trhu. Střílel na 100 000 dřevěných kostek vyhozených do vzduchu a minul jich jen šest. Tím překonal padesát let starý rekord Ada Topperweina, ale oba výkony nešlo dobře srovnávat. Topperwein se držel starých pravidel, kdy cíle byly vyhazovány dvacet nebo víc stop kolmo do vzduchu pomocníkem, který stál nejméně pětadvacet stop před střelcem. Frye naproti tomu měl svého nadhazovače vedle sebe a ten mu cíle házel přes rameno v linii odpovídající budoucí dráze střely.

Henry zdvihl pušku, zkontroloval prázdnou komoru, a vyhodil ji k rameni. Byla lehká a dobře vyvážená, ale dotyk chladného plastu mu nebyl vůbec příjemný. Vyzkoušel oba dva zbývající Remingtony, ale ačkoli jejich dřevěné pažby byly lepší na omak, zbraně mu nesedly tak dobře, jako Winchester. Položil pušky zpět a podíval se na otce.

„Tati, já bych nechtěl pušku s umělohmotnou pažbou. Je mi jedno, jak je pevná.“

„Asi na tebe všechnen ten čas, co jsme spolu strávili v truhlárně, měl nějaký vliv. Ale, odneseš prosím ten nylon. Měli bychom se podívat ještě na něco dalšího?“

„Určitě na Winchester 77 a na Browning. Winchester nemá trubkovou schránku, ale pokud vám to nevadí, je to dobrá zbraň. Hned vám ji ukážu.“ Al Goodman odnesl Nylon 66 zpět do stojanu a vrátil se s winchestrovkou v levé a s Browningem v pravé ruce. Podal chlapci prvou z nich. Henry si ji důkladně prohlédl, zkontroloval komoru a přilícil. Pak ji položil vedle ostatních tří pušek. Chvilí se na ně soustředěně díval. Potom se ohlédl na obchodníka, který mu podal Browningovu samonabíječku. Její povrchová úprava byla lepší než u ostatních zbraní a dřevo mělo krásnou kresbu. Velmi štíhlé pouzdro závěru si vynutilo trochu vypouklé předpažbí, což přišlo Henrymu trochu divné na pohled. Zacházelo se mu s ní báječně. Henry věděl, že je to nejdražší zbraň z celé skupiny a byl by si přál, aby mu nevyhovovala tak dobře. Nechtěl, aby se jeho otec domníval, že si vybírá podle ceny.

„Tak co myslíš, synku?“

„Ještě je zkusím jednou.“ Henry Bowman postupně přilícil každou z pušek, rychle jednu po druhé. Když položil poslední z nich, pohlédl na svého otce a pak na Ala Goodmana. To, co chtěl říci, mu přišlo trochu nešikovné a bál se, aby to nevyznělo hloupě. „Mířidla té Winchesterovy pumpy mi sednou k oku nejrychleji a Browning je skoro stejně dobrý. Ale u těch tří ostatních mám pocit, jako bych musel trochu zamáčknout obličej do pažby, když chci dobře zamířit.“

„Váš syn má úplnou pravdu,“ řekl Al Walteru Bowmanovi. „Winchester a Browning jsou nejstarší modely. Ty ostatní tři byly navrženy v posledních letech, kdy se teleskopické zaměřovače zlevnily a chce je mnohem více lidí i na dvaadvacítky. Proto jsou jejich pažby tvarované tak, aby vedly hlavu do větší výšky, s okem tam, kde by byl dalekohled. Vidíte tady ty drážky?“ ukázal Al na dva paralelní zářezy na horní straně Remingtona. „Jsou tu pro instalaci lehkého zaměřovače, dělaného pro .22. Winchesterova pumpa je nemá vůbec; na Browningu jsou, ale začali je dělat teprve nedávno a zatím ještě nezměnili původní tvar pažby.“ Podíval se Henryho otci do očí: „Je váš syn vždy takhle dobrý pozorovatel?“

„Pokud jde o věci, které ho zajímají, hm, ano. Vždycky.“

„Máš v úmyslu střilet s dalekohledem, Henry?“ Tón Alova hlasu byl takový, že Walter Bowman měl pocit, že poslouchá telefonní nahrávku.

„Ne, pane. Chtěl bych střilet na letící cíle, jako Herb Parsons nebo Ed McGivern.“ To Waltera Bowmana přivedlo do rozpaků a chystal se něco říci, ale mezitím už Al pokračoval.

„Pokud se chceš vážně věnovat exhibiční střelbě, jsou vhodné obě zbraně, ale s nízkým zpětným rázem, jaký má .22, je lepší samonabíjecí.“ Podíval se na Waltera Bowmana: „Měl byste vědět, že všechny ostatní zbraně stojí kolem padesáti-padesáti pěti dolarů. Browning je ale dražší, ten přijde na sedmdesát.“

Walter Bowman měl dost zkušeností s dobře provedeným řemeslem a jen mávl rukou. „Vypadá, jako že rozhodně stojí za patnáct dolarů navíc.“ Obrátil se na syna. „Vezmeme si ji?“

Henry se usmál, ale přitom se tvářil zamyšleně. Obrátil se na nevýbojně vypadajícího majitele obchodu: „Nemáte tady Winchester model 63?“

Al Goodman zakroutil hlavou. „Winchester přestal 63 minulý rok vyrábět. Neprodávaly se dobře, protože byly mnohem dražší na výrobu než konkurence.“ Přimhouřil oči a pak řekl: „Vlastně tady mám jednu, ale použitou; získali jsme ji s dalšími v pozůstalosti a je pětadvacet let stará.“

„Mohl bych se na ni podívat?“ optal se Henry okamžitě. Nevěděl, co je to ‚pozůstalost‘, a ani jej to nijak zvlášť nezajímalo.

„Samozřejmě.“ Al Goodman přešel o dvacet stop dál do oddělení s použitými zbraněmi a ze zadní řady police vytáhl pušku. Přinesl ji a podal ji chlapci. Měla trubkovou schránku plněnou oválným okénkem na pravé straně, stejně jako Browning. Na rozdíl od belgické zbraně ale měl Winchester vyšší pouzdro závěru, do kterého hladce přecházela linie dřevěného předpažbí. Na ostrých hranách bylo modření ošoupané a prosvítal zde čistý kov. Puška ale byla dobře naolejovaná a nikde nebyla ani nejmenší stopa koroze. Krk pažby a prostředek předpažbí měly odlišný lesk než zbytek dřevěných ploch. Walter Bowman na první pohled poznal dřevo, které bylo po dlouhou dobu vystaveno doteku lidských rukou.

Henry vyhodil pušku k rameni a šťastně se usmál. Mířidla se srovnala do čáry přesně ve chvíli, kdy se jeho tvář dotkla pažby. Puška ho poslouchala, jako kdyby byla součástí jeho těla. „Tuhle bych chtěl, tati,“ řekl a podal zbraň otci.

„Vypadá to, že ji někdo často používal a dobře se o ni staral,“ řekl Walter Bowman staršímu muži, když si zbraň prohlížel. „Vývrt je v pořádku?“ Nebyl sice expert na zbraně, ale věděl, že tohle je důležité.

„Vývrtu dvaadvacítky neuškodí ani nejčastější střelba, ale pokud je v hlavní nějaká překážka a vystřelíte přes ni, může ji to zničit. Na rozdíl od pušek na středový zápal tady většinou není poškození vidět zvenčí. Vzhledem k tomu, jak mnoho se z dvaadvacítek střílí, je to u zbraně z druhé ruky reálné riziko a už jsme se setkali s řadou poškozených hlavní. My takové nebereme; ani je nevypujeme, ani neprodáváme v komisi. A máte pravdu, co se týká původního vlastníka: střílel během posledních pětadvaceti let hodně, ale nikdy nepoužíval mizerné střelivo, které nechá v hlavní střelu, a dával si pozor, aby se do ní nedostala špína. Možná jste ho i znal, nějaký Hamilton. Zemřel minulý měsíc. Vdova nám přivezla celou jeho sbírku.“ Al Goodman si vzpomněl na Walterovu otázku a dodal. „Chcete-li, rád přinesu endoskop a můžete si ji sám prohlédnout, ale oba dobře víme, že by mne Henryho strýc stáhl s kůžou zaživa, kdybych mu prodal pušku s poškozeným vývrtem.“

„Myslíte, že je samonabíjecí puška vhodná pro osmiletého chlapce?“

„Další dobrá otázka. Obvykle doporučujeme, aby mladí hoši začínali s jednorannou puškou, protože tam je zapotřebí ručně otevřít závěr a vložit do zbraně nový náboj pro další výstřel. Mnoho lidí se domnívá, že ručně ovládaná opakovací je pro začátečníky bezpečnější než samonabíjecí zbraň. Jenže kdokoli, kdo více střílí, si stejně zvykne bezprostředně po výstřelu přebít, takže zbraň je stejně hned připravena znovu vystřelit — to platí stejně pro odsuvný závěr, pákový mechanismus nebo pro posuvné předpažbí. Váš synek tady dnes předvedl dokonalé bezpečnostní návyky. Myslím, že může bezpečně používat kteroukoli ze zbraní, na které jsme se dívali, pokud na něj zpočátku vy nebo strýc dohlédnete.“

Walter Bowman pohlédl na svého syna a zvedl winchestrovku. „Takže tuhle chceš, synku?“ Henry přikývl a Walter se obrátil ke staršímu muži: „Takže si ji vezmeme, pane Goodmane.“

Al Goodman měl rád zákazníky, kteří se nesnažili smlouvat o ceně, ale nebyl zvyklý na takové, kteří se na ni ani neoptali. Bratři Goodmanové měli dost peněz na to, aby mohli vykupovat kompletní sbírky od dědiců, kteří potřebovali hotovost. Obvykle se snažili vykoupit pozůstalost za menší než třetinovou cenu oproti ceně nových zbraní. U zbraní z druhé ruky měli větší marži a tedy také větší prostor pro případnou slevu. Bratři Goodmanové kromě toho také stáli o to, aby se nový zákazník rád vracel. Al se podíval na cenu pušky a v duchu odečetl pět dolarů.

„Puška je pětadvacet let stará a povrch je opotřeбенý. V posledním ceníku se model 63 prodával po osmdesáti dolarech. Mohu vám ji nechat — spolu s pouzdem, aby se nepoškrábala — za pětadvacet dolarů. Jak to zní?“

„Zní to tak, že si dokonce ještě můžeme dovolit i trošku střeliva. Někaké doporučení?“

„Winchester Super-Speed je dobrá volba. Střely mají měděný potah, takže nezanechávají v hlavní stopy olova, ani když střílíte opravdu hodně, a také nemají mastné mazadlo, které chytá prach. Krabíčka s padesáti náboji přijde na sedmdesát osm centů. Kolik krabiček budete chtít?“

„Vezmeme si celou bednu.“

„V bedně je sto krabiček. Deset kartonů po deseti krabičkách. Pět tisíc nábojů za šedesát šest dolarů. Určitě toho tolik využijete, nechcete začít s menším množstvím?“

Walter Bowman se sice domníval, že bedna .22 obsahuje pouze 2 500 nábojů, ale přesto přikývl. „Ale ano, myslím, že si vezmeme celou bednu, pokud vás tím nevykoupíme dočista. Aspoň se nebudeme muset hned vracet pro další.“

„Výborně. Pošlu chlapce ze skladu, aby vám ji donesl.“ Al Goodman namarkoval zboží; Walter Bowman zaplatil ve dvacetidolarovkách a vzal si zpět drobné. Sto dolarů bylo dost velké vydání na osmiletého chlapce, ale Henry nikdy nestál o hračky, které by se mu brzy omrzely; a narozeniny měl tak blízko k Vánocům, že jej v předchozích letech rodiče obvykle odbyli jen dortem a pár drobnostkami.

„To vám zabere hodně dlouho, než všechno vystřelíte,“ poznamenal hoch ze skladu, když jim střelivo přinesl před obchod. Walter zvedl těžkou bednu na pravé rameno a levou vzal za ruku svého syna. Oba pak šli k autu; Henry si nesl novou pušku v ochranném látkovém pouzdře v ohbí levé ruky.

„Přijdeme si pro další hned, jak nám dojde,“ odpověděl Henry vesele. Teenager, který sám střílel soutěžně a cvičil denně na střelnici, se usmál. Těšilo jej vidět malého chlapce s první puškou.

Kdyby si byl Henry Bowman býval vybral na své osmé narozeniny kteroukoli jinou ze zbraní, jež si to odpoledne prohlížel, nejspíše by nikdy nenarazil na jistou zvláštnost modelu 63. Docela určitě by ji neobjevil v osmi letech, kdy se jeho zájem o střelbu začal prudce rozvíjet a kdy se vytvářely jeho záliby.

Nesl si ale domů právě model 63 a tato volba měla v budoucnosti přinést rozsáhlé důsledky, které se plně projeví až dávno poté, co Henry dospěje.

Náhoda tomu chtěla, že Henrymu Bowmanovi trvalo vystřelit všech pět tisíc narozeninových nábojů déle, než předpokládal. Byla zima a na venkov s rodiči jezdili jen o sobotách.

Proto se Henry se svým otcem neměli vrátit ke Goodmanům pro další náboje ještě skoro celé dva měsíce.

7. DUBNA 1961

„Pane Johnstone, většina profesorů práv zde na Harvardu, mne samotného nevyjímaje, má zaslouženou reputaci častých kritiků, již jen výjimečně chválí. Činíme tak proto, aby naši studenti neusínali na vavřínech. Nicméně, vaše práce v mé třídě se ani jedinkrát neodchýlila od excelentní úrovně a já bych vřele doporučil, abyste se připojil k redakci našeho právního časopisu.

Ačkoli se domnívám, že budete mít úspěch v libovolné oblasti práva, které se rozhodnete se věnovat, radil bych vám se vážně zamyslet nad možnostmi práce na Wall Street. Tam vždy potřebovali špičkové smluvní specialisty a obzvláště je tomu tak nyní, kdy se zdá být Kennedyho administrativa nakloněna podnikání. Nijak by mne nepřekvapilo, kdyby v dohledné době výrazně vzrostly jak nároky na odborné schopnosti právníků, věnujících se cenným papírům, tak, ovšem, i jejich příjmy. Pokud byste měl zájem, myslím, že bych vám snad mohl být nápomocen získat přes léto místo stážisty ve firmě Lambert, Burns v New Yorku. Myslím, že tam ještě pořád budu mít nějaký drobný vliv.“

Raymond Johnson se vzpřimil na židli. Lambert, Burns byla opravdu významná právní firma na Wall Street a profesor Dobbs nikdy nic nesliboval naplano. „To je od vás velmi vstřícné, pane. Mám sice již dvě nabídky stáží, ale žádná z nich není zdaleka tak lákavá, jako možnost přes léto pracovat v Lambert, Burns.“

„Uvědomujete si doufám, že budete-li trávit léto v New York City, příliš často se k lovu nedostanete,“ dopřál si Dobbs jeden ze svých velmi vzácných úsměvů. Bylo veřejné tajemství, že zatímco ostatní studenti tu trochu volného času, kterou našli, tráví se studentkami z Radcliffe, mladík z Colorada se spíše věnoval výletům do lesů severně od Bostonu, vyzbrojen puškou a torbou na ulovenou zvěř.

„Na severu New Yorku se dá docela slušně lovit, pane. Třeba se mi podaří se uvolnit některé sobotní odpoledne,“ usmál se Ray. Oba s profesorem dobře věděli, že nároky, které Lambert, Burns klade na své letní stážisty, jsou ještě daleko tvrdší než ty, na něž byl zvyklý ze školy.

„Přeji vám, abyste měl pravdu. Nu, zatelefonuji jim a uvidíme, co se dá dělat, abych vás dal dohromady. Mám za to, že by udělali velkou chybu, kdyby vás nepřijali. Teď,“ změnil starší muž téma hovoru, „musím zpracovat ještě nějaké papíry a vás čekají rozpracované případy. Dám vám vědět, jakmile bude co.“

„Velice si toho cením, pane,“ řekl Raymond a zvedl se k odchodu. „Opravdu mne potěšilo, že hodnotíte mou práci tak vysoko, abyste to pro mne udělal.“

„I od toho tady jsem. Jen to málo lidí ví.“ Profesor se soustředil na papíry na stole.

Někdy se člověku daří, jak vždycky říkává táta, táhlo Raymondovi hlavou, když za sebou zavíral dveře pracovny. *Tohle vůbec není špatné.* Když vycházel z budovy, rozhodl se zaskočit do prodejny East Bay Sports a prohodit pár slov s Genem.

12. SRPNA 1961

„Dobrý den, pane. Jak vám můžeme posloužit?“ Majitel se usmál na mladého muže, který právě vstoupil do jeho obchodu v New York City.

Raymond Johnson se na obchodníka podíval a také se usmál. „Chtěl jsem k vám zaskočit celou dobu od chvíle, kdy jsem se začátkem léta dostal do New Yorku, ale tohle je první sobota, kdy nemusím být v práci.“ Natáhl ruku a popošel ke staršímu muži, ale nedokázal se ubránit, aby se přitom nerozhlížel po místnosti. „Ray Johnson,“ představil se; druhého muže hned sám poznal z fotografií, které vídal. „Zajímalo mne, jak to u Griffina & Howea vypadá, už když jsem ještě byl malý kluk tam venku v Coloradu.“

„Doufám, že vás příliš nezklameme, pane Johnstone,“ řekl muž suše.

„To jen těžko,“ odpověděl ihned Ray, zatímco se nepřestával rozhlížet po dalších a dalších stojanech plných překrásně zpracovaných pušek, jež pokrývaly stěny. Pohlédl níž na prosklenou vitrínu ve výšce pasu, která stála před ním. Bylo v ní několik ručně vyrobených ocelových montáží, umožňujících rychlé odpojení puškohledu, jimiž se Griffin & Howe světově proslavili. „Musím vám upřímně přiznat, že pro tu chvíli si nemohu tak docela dovolit některou z vašich na míru sestavených pušek, ale je docela pravděpodobné, že během roku se přistěhuji do New Yorku nastálo a pokud mne nevyhodí z práv, stav mých financí by se měl rozhodně zlepšit.“

„Studujete práva?“

„Během dvou týdnů budu v třetím ročníku,“ přikývl Raymond. „Společnost, pro kterou v současnosti pracuji, mne nejspíše zaměstná, až studia dokončím, pokud tedy do té doby neudělám nějakou pitomost.“

„U koho jste na stáži?“ Otázka přišla od muže o pár let staršího než Raymond, který si prohlížel jednu z pušek.

„Lambert, Burns.“ Při této odpovědi muž slabě hvízdal.

„Nejlepší firma v oboru cenných papírů, jakou na Wall Street najdete. Ti neberou hned tak někoho, Jime,“ řekl, přendal si pušku do levé ruky a pravou natáhl k Rayovi. „Tony Kearns, pane

Johnsone. Kdokoli, koho chce Lambert, Burns zaměstnat a kdo má rád pěkné pušky, je chlápek, s nímž je pro mne ctí se seznámit.“

„No... díky,“ odpověděl Raymond. Měl trochu divný pocit a nevěděl, co by na to měl říci. „A vy jste právník, pane Kearnsi?“

Kearns zavrtěl hlavou. „Nech toho pána, Rayi; 'sem prostě Tony. Ne, já 'sem analytik u firmy White, Weld,“ řekl, zmíniv dost velkého makléře z Wall Street. „Oddělení pro vyhodnocování rizik a arbitráží. Tak ohromná a významná část firmy, že dokonce občas uvažují o tom, že ke mně najmou ještě jednoho člověka,“ ušklíbl se Kearns. „Když vy chlapci připravíte nějaké fúze, jakmile se dostanou na veřejnost, já se do nich začnu a snažím se vymyslet, které akcie by měl White, Weld nakoupit a které hodit na trh. Pokud vůbec nějaké,“ dodal ještě.

„Jestli studuješ smlouvy o fúzích, rozhodně jsem je nepsal já. Celé léto tam dělám jen poskoka, který na povel vyhledává informace, nic víc.“ Raymond se rozhodl změnit téma: „A co je tohle?“ Ukázal na pušku v Kearnsových rukou.

„Tony je jeden z našich výstřednějších zákazníků,“ připojil se do debaty obchodník s předstíraně bolestným výrazem v tváři. „Můžeme klidně mít světové jméno jako výrobci elegantních, perfektně vyvážených pušek s mechanikami Springfieldu, Mausera nebo modelu 70, ale Tonyho nic z toho nezajímá. On se stará pouze o pušky postavené na tom přerostlém nešikovném zastaralém Enfieldu.“ Poslední slovo vyslovil jako kdyby šlo o nějaké kacířství.

„Víš, Rayi, tady Jim už nám stárne a je moc slabý na to, aby dokázal zvednout a unesl pušku, pokud není lehouchká jako pírko,“ vysvětlil Kearns s kamennou tváří. „Ty jeho křehké staré kosti by nevydržely zpětný ráz ničeho silnějšího než .270, a proto se jakživ nevydá na lov čehokoli, co by ho dokázalo sežrat.“

Obchodník se zasmál. „Rayi, tuhle pan Kearns už v duchu absolvoval víc vysněných safari, než kterýkoli jiný člověk na zemi.“

Tím bych si nebyl tak jistý, pomyslel si Raymond. „Co je to za ráži?“ optal se a ukázal na velkou zbraň.

„.450 Ashurst,“ odpověděl okamžitě Kearns. „Je to nezkrácená nábojnice .375 H&H s krčkem roztaženým akorát pro střelu .458, úplně rovná. Vejde se tam víc prachu než do .458 Winchester Magnum, ovšem potřebuješ na to dost místa a dost dlouhé tělo i zásobník. Ani model 70, ani Springfield, ani Mauser ti nedovolí usadit střelu tak daleko, abys využil plnou kapacitu nábojnice. Tělo závěru je na to moc krátké. Proto se mi líbí ty enfieldky. Dokáží se vyrovnat s *oprávdivým* střelivem. Ostatně, všimni si, že bez ohledu na iracionální pobláznění tady pana domácího do

nedokonalých zbraní, jeho puškaři na tomhle přerostlém nešikovném zastaralém reliktu Velké války odvedli docela slušnou práci.“ Podal pušku mladšímu muži.

Raymond viděl, že někdo vynaložil nemalé úsilí, aby přeměnil ryze armádní mechanismus na úctyhodný základ ušlechtilé lovecké zbraně. Ošklivé „uši“ byly zabroušeny do hladka, zahnutá páka závěru byla nahrazena přímou a čistě vojensky funkční krycí plechy i lučík nahradily ručně vyfrézované elegantní ocelové součástky. Všechny kovové části byly vyleštěny a opatřeny hlubokým modřením, jímž se Griffin & Howe proslavil. Pažbu tvořil těžký tmavý ořech a byla opatřena elegantní jemnou rybinou.

„A co mauser magnum, když už máš rád velké ráže?“ optal se Raymond.

„Kolem těch se dá postavit slušná puška, ale samotný mechanismus se špatně shání. Můžeš pořád koupit francouzský Brevex, ale nemůžu si pomoci, já prostě žabožroutům nevěřím, když dojde na zpracování oceli pro vysokotlaké střelivo. A pokud se ti podaří najít nějaký německý Mag Mauser, bude to nejspíš v hotové pušce, sestavené někde v Anglii. Britové dělají sakra dobré zbraně, ale některé z našich ráží moc nepreferují a jejich představa o tom, jak má vypadat pažba opakováčky, se od té mojí kapku liší. Dělají ovšem perfektní pažby pro dvojáky,“ dodal. „Ale velké dvojáky jsou, obávám se, momentálně trochu mimo moje finanční možnosti.“

„V každém případě bych hrozně nerad koupil Rigbyho a pak zahodil pažbu a hlaveň, to je nesmysl. Kromě toho, závěr Enfieldu má přerušovaný závit — uzamykací ozuby s poctivým pětistupňovým sklonem. Naklepnutá nábojnice nebo zapadlý kousek nějakého svinstva ti nezabrání uzamknout závěr, a to celkem přispívá k duševnímu klidu při afrických lovech. Jim má pravdu, poslyš — nikdy jsem tam nebyl, ale Bůh ví, že se tam jednoho dne vypravím.“

„Jsem na tom stejně. Sním o safari už deset let.“

„Pak mi rozumíš,“ řekl Tony Kearns. „Až se tam vydám já, rozhodně si povezu něco jako je tohle, pušku postavenou na Enfieldu. Takovou, do které se vejde pět nebo šest nábojů v nějaké pořádné ráži, co má sílu — .475 Ackley, nebo možná dokonce tu padesátku, co s ní přišel John Buhmiller, tu v nábojnici .460 Weatherby.“

Ray Johnson sice slyšel poslední větu svého nového přítele, ale zrovna přemýšlel o svém dvojáku .600 Holland a v tu chvíli si ani pořádně neuvedomil, co Tony Kearns říká. O dvacet let později si ale na jeho slova vzpomene — po velmi traumatické zkušenosti — a rád se podle nich zařídí.

Tony Kearns neměl ani zdání, že to, co právě řekl, jednoho dne prodlouží životy několika lidí. Ray Johnson bude jedním z nich.

6. DUBNA 1963

Buick Riviera, který právě zajel na příjezdovou cestu, byl zcela neznámý. To ale neplatilo o jeho řidiči. Henry Bowman se právě oblékl, poté, co se byl probudil v krásném slunečném nedělním jitru; a vyběhl ze dveří, aby přivítal strýčka Maxe.

„Vyzved’ jsem si tuhle krásku před půl hodinou,“ řekl Max Collins, opíraje se o nablýskané modré kupé, „a tak mne napadlo, že bych se moh’ kouknout, jestli náhodou nestojíš o vyjížďku. Tvoje máma říkala, že Walter má dneska nějakou schůzi učitelů a nebude doma. Co kdybysme si dali k snídani hamburger ve *Steak’n’Shake* a pak by sis trochu zastřílel z pušky? Vím o jednom místě, kde bys moh’ zkusit ten trik, cos o něm tuhle mluvil.“

Henryho úsměv Maxovi stačil jako odpověď. „Řeknu to mámě!“ křikl Henry a rozběhl se zpět do domu pro svou winchestrovku, střelecké brýle, špunty do uší a střelivo.

„Tahle dálnice, čtyřicítka, dřív končila tady v Brentwoodu,“ vyprávěl Max Collins svému synovci, když seděli v zaparkovaném autě a žvýkali své hamburgery. „Protáhli ji dál na východ až tak asi někdy v době, kdy ses narodil.“ Max si opřel ruku s hamburgerem o věnec volantu. Vůně čerstvě ogrilovaného masa se smísila s vůní nového automobilu. Byla to příjemná kombinace.

„Někdy v osma, devětačtyřicátým tady na tom parkovišti býval kluk z West Endu a hledal, kdo by si s ním zazávodil. Billy Dell. Měl Oldsku 88, takovou, jakou jezdíval tvůj táta, s motorem Rocket V8, co se uměla rozběhnout jako ďábel; akorát ta jeho byla černá. Domlouval si závody rovnou tady na parkovišti.“

Když se s někým domluvil na podmínkách a na sázce,“ řekl a mávl rukou z okénka, „vyjeli támhle na tu nájezdovou rampu a prostě tam zastavili, na pár minut ji zablokovali. Tohle byla jediná možnost, jak na čtyřicítku najet, takže sice nakrkli ty, co za nima museli čekat, ale pak měli prázdnou dálnici, kde si to mohli rozdat.“

Byl tady jeden policajt, dálniční hlídka; a ten sám sebe přesvědčil, že je jeho poslání Billyho Della chytit. Jedno sobotní odpoledne na něj čekal na dálnici, asi půl míle odsud. Černá Oldska to kolem něj prosvíštěla a policajt vypálil rovnou za ní, ale nedokázal ji dohonit. Billy si pak dával větší pozor a vždycky nejdřív projel dálnici pomalu z druhé strany, než se tady s někým pustil do závodu.“

„Chytil ho někdy ten policista?“ Henryho ten příběh fascinoval.

„Ne, a pak udělal něco, co dělat neměl. Ten kluk bydlel s rodiči dole na Kingsbury, kousek od domu tvé sestřenice Ruth. To svoje žihadlo měl v zamčené garáži, když s ním zrovna nejedl. Billy si tím závoděním vydělával slušné peníze a rozhodně nechtěl, aby mu s autem někdo něco provedl, když se zrovna nedívá. Dokonce měl visací zámek na haubně. Ale to se ví, poldové se umějí dostat bez klíče do zamčených míst. Jedné noci policajt vzal paklíče a otevřel si jak zámek od garáže, tak i ten na kapotě.“

„A co udělal?“

„Nu, chtěl udělat něco, co by poničilo motor. Mohl třeba nasypat cukr nebo tak něco do nádrže, ale to by ho akorát ucpalo. Billy by ho musel celý rozebrat a vyčistit, ale pak by zase mohl jezdit. A to ten polda nechtěl.“

Takže udělal tohle: nejdřív sundal filtr vzduchu, aby se dostal ke karburátoru. Karburátor pouští do motoru vzduch a palivo. A do něj nasypal hrst ocelových kuliček z ložiska. Pak zatáhl za lanko plynu a tím otevřel karburátor, stejně, jako když při jízdě šlápneš na pedál. Takže ty kuličky propadly do vstupního potrubí. Nebyly nijak vidět, ani kdybys sundal ten filtr. Pak filtr znovu nasadil, zamknul za sebou zámek na haubně a zamknul taky garáž.

Druhý den ráno Dell nasedl a nastartoval a to musel bejt strašnej rachot. Dřív, než to stačil zase vypnout, se motor zadřel. Když ho rozebral, zjistil, že je totálně v pekle: zohýbaný ventily, poničený písty, prasklá hlava válce a spousta dalších věcí, na ty už si ani nevzpomínám.“

„Jak ses o tom dozvěděl ty, strýčku?“

„Ale, to se nakonec dozvěděl každý v Missouri. Vyšlo to najevo při soudu. Víš, ten policajt se neudržel a pochlubil se jednomu z partáků při patrole, co a jak udělal. Rozneslo se to po celé policejní stanici. Mezi poldy je — nebo aspoň tenkrát bylo — pár slušnejch chlápů, co si o pokutách za rychlost myslí svoje. Jeden z nich si asi taky myslel svoje o takovémhle svévolném zničení něčího auta, protože netrvalo dlouho a někdo to řekl Billymu Dellovi.“

„Co s tím udělal?“

„Hodně dlouho vůbec nic. Ale dobře si nastudoval běžnou rutinu toho poldy. A pak jednou v noci, když se policajt projížděl po čtyřicítce, Billy si na něj počkal na jednom z mostů asi deset mil odsud na západ. Tejdén předtím si udělal na krajnici pár bílejších značek a zkoušel z toho mostu pouštět dolů kamínky podle toho, jak různé rychlé auta mýjely ty značky. Rozumíš, zjišťoval si, kdy přesně musí něco hodit dolů, aby to spadlo právě na auto, ne před něj ani za něj. To se ví,

když to zkoušel, házel ty kamínky na krajnici; rozhodně nechtěl někomu poškodit auták. Ale moc dobře se díval, kde auto zrovna je, když kámen dopad’.

„Co hodil na to policejní auto? Velký kámen?“ Henry navštěvoval školu, v níž brali výuku vážně, takže dobře věděl, že těžké i lehké předměty padají stejně rychle, pokud odpor vzduchu nehraje velkou roli.

„Ne. Dvě stě liber těžkou dubovou kládu.“

„Kládu?“

„Jo. Spadla akorát na haubnu a rozbila čelní sklo. Boční sloupek — tahleta věc tady,“ řekl Max a ukázal na levý okraj čelního skla Buicku, „zabránila tomu, aby se kláda probourala dovnitř a toho poldu zabila. Ale ztratil kontrolu nad autem a to se převrátilo. Policajt si zlomil páteř a přišel o pravý oko. Časem se mu vrátilo trochu citu do nohou, ale už nikdy nechodil.“

„A toho člověka, co na něj hodil kládu, zavřeli?“

„Byl to velký soud, a to víš, že ty chlápci, co zkoušej’ zabíjet policajty, nejsou zrovna oblíbený. Ale totéž platí taky o policajtech, co se vloupaj’ někomu do baráku a poničej jeho majetek. A navíc, dálniční hlídka jako taková jsou houby policajti; nedělaj’ nic jinýho, než že rozdávaj’ pokuty za rychlost. Ten Dellův kluk měl až překvapivou podporu u veřejnosti.“

Jeden z autoklubů tady vytisk’ takové nálepky: byl na nich Pavlíček Bůňa, víš, ten bájenej dřevorubec, co se bránil tak, že po nepřátelích házel klády, jak řídí nadupanej Oldsmobile. No, pak jednoho místního poldu našťvalo, když viděl tenhle obtisk na káře jednoho černýho kluka, rozbil mu okno a dal mu pár přes hubu, rovnou před jeho holkou. Kluk šel do nemocnice a noviny měly o čem psát.

Nakonec porota poslala Billyho Della na pár let do vězení v Gumbu. Dneska už je venku, ale odstěhoval se a nežije tady. Ale občas ještě uslyšíš, jak někdo z okolí řekne, že by měl docela chuť ‚vytáhnout Pavlíčka Bůňu‘ nebo ‚zahrát Billyho Della‘. Obvykle to znamená, že je ukrutně našťvanej na nějakého poldu, co mu ublížil.“

Vytáhnout Pavlíčka Bůňu, říkal si Henry. To zní zajímavě.

„Jede hezky, co říkáš? A pěkně řeže vzduch.“ Ručička tachometru se pohybovala kolem stovky mil za hodinu, když svištěli skrze okres St Charles. Osmiválcový motor o objemu 401 kubických palců zdravě burácel, ale aerodynamický hluk byl až překvapivě nízký. Henry Bowman se díval na cestu předním sklem se šťastným úsměvem.

„Řek’ ’sem prodejci, ať zahodí tovární tlumiče a daj’ tam místo nich sadu Koni, pak že si teprv auto vezmu. Taky ’sem jim řek’, aby tam dali pořádný brzdový bubny a nechal ’sem je seřídít. Dávej pozor.“ Max Collins pustil oběma rukama volant a šlápl plnou silou na brzdový pedál. Henry cítil, jak ho setrvačnost hodila do pásů, když se modré kupé začalo chovat, jako kdyby se odpor vzduchu desetinásobně zvětšil. Vůz ale i při zpomalování držel stále přímý směr. V rychlosti padesáti mil za hodinu Max vrátil ruce na volant a nohu na plyn.

„Nemělo by se s novým autem jezdit jen pomalu, aby se zajelo?“ optal se Henry.

„Ještě ’sem nemluvil s žádným mechanikem ze závodů, aby mi to potvrdil. Všichni říkaj’, že ten správný způsob, jak zajet těsnění, je hnát motor do zátěže, třeba zrychlovat do prudkého kopce; a pro usazení ventilů vyjet ten kopec až nahoru. Když motor není dost zahřátý, myslím, že by se asi moh’ zpravit; ale já nikdy nešetřil žádný auto, co ’sem kdy měl, a ještě nikdy ’sem neviděl americkou V8, co by nevydržela celou věčnost, snad možná krom těsnění pod hlavou u té fordky, co ’sem měl v ’57.

Pravidlo ‚jezděte prvních 500 mil pomalu‘ je dobrý leda k tomu, aby si lidi zvykli na to, jak se s jejich novou károu zachází, než začnou moc riskovat. Možná taky na to, aby se vytřásly všechny volný kousky železa v motoru, co tam zůstaly, když ho ve fabrice sesadili dohromady. Ale já jim řek’, ať daj’ dolu na vanu magnet, projedou dvacet mil a pak ať vymění olej. Na magnetu nebylo nic, tak u čerta, hádám, že se můžeme trochu projet.“ Podíval se na synovce.

„Ještě nám zbývá asi patnáct mil. Chceš ten zbytek řídit?“

„*No jasně!*“ vykřikl Henry a strýc zajel ke krajnici a zastavil. Otevřel dveře a vystoupil, zatímco chlapec uvnitř přelezl konsoli a vklouzl do řidičova sedadla.

„Ta páka vpravo vpředu posunuje sedačku dopředu a dozadu,“ ukázal Max. „Nemoh’ bych tě nechat řídit, kdybych tu měl lavici — nevešel bych se sem.“ Henry posunul sedadlo na doraz dopředu a upravil si bezpečnostní pás. Natáhl ruce k palubní desce, aby se zorientoval, kde je který ovladač, a upravil zrcátka, aby dobře viděl dozadu.

„Drž se pod stovkou za hodinu,“ řekl Max bezvýrazným hlasem.

„Nemohl bys mít problémy, kdyby nás chytili?“ optal se chlapec. Max Collins zavrtěl hlavou.

„Soudce v tomhle okrese rád loví bažanty a já mu to domluvil u doktora Wiemanna, kam zrovna teď jedem’. Na cokoli, co provedem’, když to bude menší než loupežný přepadení, máme volňáška.“

Henry přikývl, přesunul páku na Drive, zkontroloval levé zrcátko a vyjel zpět na silnici.

„Co se děje, bolejí tě kuří voka, nebo co?“ optal se kousavě Max a podíval se na synovce. Henry držel rychlost na dvaasedesáti mílich. „Trochu na to šlápní, dokud seš na dobrý silnici a je tady prázdný.“ Henry přišlápl plynový pedál, jen natolik, aby automatická převodovka nepodřadila, a modrý vůz začal hladce zrychlovat. Když překročil devadesátku, chlapec zlehka povolil plyn, aby se rychlost ustálila. Vůz se držel na tachometrových devadesáti a Henry neustále očima přebíhal silnici před vozem a obě krajnice, aby si včas všiml jiných vozů, překážek na silnici nebo zvířat. Max se usmál, když pozoroval hochovu techniku.

„Hodně's toho v poslední době s tátou nalítal?“

„Prakticky každý víkend,“ potvrdil Henry, aniž by přestal sledovat cestu.

„Mne to lítání nikdy tak nebralo jako jeho.“ Max se podíval dopředu. „Támhle za tou zatáčkou doprava asi čtvrt míle daleko je prашná cesta doprava nahoru. Tam jedem.“

Henry zlehka povolil plyn, takže vůz záhy jel jen polovinou původní rychlosti. Zkontroloval zrcátka a přibrzdil, když zahlédl prашnou cestu, a sjel s asfaltu.

„Jeď po ní až na konec,“ řekl Max. „Nebude to ani míle.“ Cesta byla dobře udržovaná; nebyly v ní ani rigoly, ani vyjeté koleje. Henry jel po volném štěrku pomalu, držel vůz při kraji cesty, aby nenarazil podvozkem na její zvýšený střed. Během několika minut přijeli na místo, kde cesta končila mezi několika dřevěnými budovami. Před jednou z nich stály tři automobily; Henry zajel vedle posledního z nich a zastavil.

„Vem si své věci a pojď s tím dovnitř,“ vyzval jej Max, sám vystoupil z auta a šel otevřít kufr. Henry se natáhl pro své pouzdro s puškou a ostatní střelecké vybavení mezi sedadla a také vystoupil. Velký motor vydával tiché tikání, jak pomalu chladl v jarním vánku. Chlapec následoval vysokého muže do domu.

„Maxi!“ vykřikl starší muž se šedými řídnoucími vlasy. Široce se usmíval a Henry si všiml, že mu chybí jeden zub. „Už jsem tě neviděl, ani nepamatuji. Přišel sis střílet pár bažantů? A kdopak jsi ty, veliký chlapec?“ upřel pohled na Henryho. Jedno z jeho očí bylo zakalené. Šaty měl v barvě vyschlého bláta a byly samá skvrna. Košile a kalhoty vypadaly, jako kdyby je příliš často pral v žíravém mýdle. Vypadal jako stárnoucí nádražní dělník.

Henry napřáhl ruku: „Henry Bowman, pane. Moje matka je sestrou strýčka Maxe. Strýček mne sem vzal s sebou.“

„Rád tě poznávám, Henry — doktor Wiemann,“ potřásl chlapci pevně rukou. „A nech si tady od cesty ty pány; prostě mi říkej ‚doktore‘, jako všichni. Strýc tě vzal s sebou na lov bažantů?“

Max odpověděl místo něj. „Dneska ne, doktore. Já bych si u tebe potřeboval změřit krytí. Mám brokovnici Perazzi, co nese nějak moc dolů. Tady Henry toho brokům moc nedá, ale s kulovnicí je úplněj démon. Přinesl si svoji dvaadvacítku. Na střelnici vzadu máš volno, může si tam zajít?“

„Jasně, Maxi, bez problémů. Dneska nikdo skeet nestřílí, tak to tam bude mít celé sám pro sebe.“

„Nevadí, když použije vrhačku a zkusí holuby ze sedmičky?“

„S kulovnicí?!?“

„Však když se střílí ze sedmičky, máš tam celej kopec jako záchytný val, ne?“

„Ale čerta, tohle mi vůbec nedělá starost. Co nechápu, jak chce strefit holuba, když nestřílí z brokovnice?“

„Možná ho netrefí, ale myslím, že by to rád zkusil.“

„Neděláš si prdel? To půjdu s ním a sám mu budu pouštět vrhačku. Naštvalo by mne, kdyby tvůj synovec strefil hliněného holuba kulovnicí a já bych to ani neviděl.“ Zachechtal se při té myšlence.

„Henry, běž s doktorem támhle na skeetovou střelnici. Jen co si vyndám věci ze skříňky, budu si kus za vámi hrát s tou broknou. Synku, potřebuješ něco? Brejle? Špunty?“ optal se synovce. Henry zavrtěl hlavou a poplácal kožené pouzdro, které měl na opasku a kde měl jak střelivo, tak i střelecké brýle a protihlukové špunty do uší. „Oukej. Až budu hotovej, přijdu se kouknout, jak vám to jde. Nemělo by mi to zabrat moc času.“ Vysoký muž odešel do vedlejší místnosti, kde byly skříňky členů klubu.

„Tudy, Henry,“ pokývl hlavou doktor Wiemann. Vyšli ze srubu a zamířili ke skeetové střelnici.

Na rozdíl od klubu v Bridgetonu, kam Max Collins obvykle chodíval střílet na asfaltové holuby, střelecký klub doktora Wiemanna měl jen jednu střelnici pro skeet a trap. Jen málokterý z loveckých klubů v okrese St Charles měl vůbec nějakou, ale Wiemann, vaskulární chirurg v důchodu, si chytře uvědomil, že všude kolem je spousta bohatých lovců, kteří mají víc peněz než času a mohou si chtít trochu vyladit své střelecké schopnosti, než se s nimi vydají na hon. Náklady na vybudování obou skeetových věží a trapového bunkru byly ostatně zanedbatelné ve srovnání s hodnotou klubových pozemků a s náklady na jejich údržbu.

„Vrhačka by měla být plná,“ zamyslel se doktor. „Hádám že zhruba víš, jak asi létají. Budeš asi chtít střílet tady z toho stanoviště a zkusíš ty z dolní věže, když letí pryč?“ Ukazoval při tom na betonový plácek asi yard od věže na pravé straně, kde střelec stojí zády k vrhačce a hliněný holub letí přímo od něj.

„Myslím, že tady asi budu mít nejlepší šanci. Možná to vůbec nepůjde. Nikdy dřív jsem to nezkoušel. Brokové střelnice většinou nemívají celý kopec jako záchytný val pro střely z pušky. Chystali jsme se to zkusit s ruční vrhačkou na břehu řeky, ale strýček Max sem měl zrovna dnes cestu a řekl, ať si vezmu pušku s sebou.“ Henry sáhl do své torby a vzal si nerozbitné střelecké brýle. Doktor Wiemann se pochylně usmál. Sám zanechal chirurgie poté, kdy jej zbloudilý brok od střelce z jiného pole připravil o levé oko. Od té doby nevykročil z domu bez střeleckých brýlí a měl je nasazené i teď. Ztráta levého oka jej stála praxi. Nemohl si dovolit přijít i o to druhé. Každý den o tom přemýšlel.

„Často s tou dvaadvacítkou lovíš, Henry?“ optal se chlapce.

„Skoro nikdy,“ potřásl hlavou Henry, zatímco si nasazoval špunty do uší. „Většinou střílím jen pro zábavu dole u řeky na našem pozemku. Docela mi to jde se starými golfovými míčky, ale jelikož si je vyhazují sám, létají mnohem blíž a pomaleji, než hliněný holub. Párkrát jsem sestřelil v letu vránu, ale ty létají hodně pomalu.“ Věnoval zanedbaně oblečenému muži, jehož jmění mohlo dosahovat asi dvou milionů dolarů, omluvný pohled: „Asi tady se mnou jen ztrácíte čas.“

Doktor Wiemann si říkal přesně totéž, ale rychle změnil názor. Henry vyňal svou samonabíjecí winchestrovku z pouzdra a starší muž si všiml, že má hledí posunuté dopředu, aby se při střelbě na blízké cíle rychleji dostala do záměrné. Usoudil, že tohle by nakonec mohlo být opravdu zajímavé. Potřásl hlavou v odpověď chlapcovu prohlášení.

„Henry, když v něčem hoří prach a když to dává rány, nemůže to být ztráta času. Chceš se nejprve podívat?“ Nečekal na chlapcovu odpověď a hned stiskl pravé horní tlačítko na těžké kovové krabici, kterou držel v ruce, a z níž vedl černý kabel. Z dřevěné věže se ozval vrčivý zvuk a vyletěl z ní hliněný holub; jak se od nich vzdaloval, stoupal pod mírným úhlem.

Henry sledoval jeho dráhu a přitom vytáhl z pažby své winchestrovky trubici zásobníku a vkládal náboje podle hmatu, aniž by přestal pozorovat cíl. Doktor Wiemann si toho všiml a jeho hodnocení chlapcovy zručnosti se o další stupínek zvedlo. Nenapadlo jej ale, že jednoho dne v budoucnosti tato zručnost zachrání Henrymu Bowmanovi život.

„Připraven?“ optal se doktor. Henry stál s puškou v ruce blízko u otvoru skeetové věže a přikývl na souhlas.

„Hop!“ řekl chlapec, vyhodil pušku k rameni a vyslal střelu za odlétajícím hliněným holubem. Rotující disk pokračoval v letu bez přerušení; výstřel na něj neměl žádný vliv. Henry spustil zbraň do přípravné polohy. Doktor Wiemann si s překvapením uvědomil, že sám pociťuje zklamání.

„Hop!“ Druhý hliněný holub následoval po téže dráze, aby dopadl k patě kopce, který se zdvihl po levé straně střelnice.

„Hop!“ Mimo.

„Hop!“ Mimo.

„Hop!“ Opět mimo. Henry spustil zbraň, vysunul trubici zásobníku a vysypal si zbylé náboje do dlaně. Pak otevřel závěr a vyprázdnil komoru. Náboje uklidil zpět do své kožené torby. Podíval se na staršího muže: „Není moc sucho a tak si nemyslím, že by bylo nějaké riziko požáru. Nevadilo by vám, kdybych použil stopovky? Tak jsem se právě začal učit střílet letící cíle.“

Doktor Wiemann se zamračil. „*Stopovky* .22? Nikdy jsem o nich neslyšel.“

Henry se zatvářil nespokojeně. Vadilo mu, když musel dospělým vysvětlovat věci, o kterých nikdy neslyšeli. „Dělají je ve Francii. Kupuji je od nějakého Steena z New Jersey.“ Sáh do torby, vytáhl bílou papírovou krabičku na padesát nábojů a přidržel ji, aby si ji mohl starší muž prohlédnout. Zeleně na ní bylo vytištěno **GEVELOT**. „Je jediný, o kom vím, že je dováží. Nakupuji od něj hodně střeleckého vybavení. Myslím, že asi ani neví, že mi je deset let,“ usmál se ještě.

Doktor Wiemann vzal krabičku do ruky a palcem ji otevřel. Náboje vypadaly jako běžné malorážkové střelivo, ale špička každé ze střel měla tmavě oranžovou barvu. „To jsem blázen. Jak dlouho hoří?“

„Asi tak sto dvacet pět yardů.“

„Neškodí to hlavni?“

„Už jsem jich vystřílel spoustu a nevidím, že by nějak uškodily. Ale pokaždé, když jimi střílím, vyčistím pušku ještě týž den.“

„Tak šup tam s nimi,“ řekl muž a vrátil chlapci náboje. „Pojďme se podívat, kam ti to létá.“ Henry nabil pušku francouzským střelivem a postavil se do přípravného postavení.

„Hop!“ Puška praskla, pažba udeřila Henryho do ramene a hořící červená čára se natáhla od hlavně rychlostí nějakých dvanácti set stop za sekundu; skončila v úbočí kopce devadesát yardů daleko. Henry viděl, že střela šla vysoko.

„Asi osm palců nad ním. Zkus další.“

„Hop!“ Střela letěla opět vysoko.

„Mířils stejně jako předtím? Obě rány přestřelily o stejně mnoho.“

„Ano, chtěl jsem si ověřit, že skutečně obě poletí stejně. Člověk musí být mnohem rychlejší, než když jen hází golfové míčky do vzduchu.“

„Vyletí z vrhačky rychlostí pětadvaceti mil za hodinu a z tohoto úhlu na ně střílíš z boku, nemáš na co zamířit než jen na hranu. Zkus příští trochu podsadit. Ale ať jsem čertův, vsadil bych se, že během pár ran ho máš.“

„Hop!“ Hliněný holub vyletěl z otvoru po Henryho pravé straně a pokračoval po své dráze doleva od něj. Winchestrovka praskla a hořící bod jen tak tak minul pravý okraj roztočeného černého disku.

„Jen o vlasek pozdě. Výška vypadala dobře.“

„Hop!“ Puška praskla a hliněný holub se rozletěl na kusy.

„*Máme ho!*“ vykřikl doktor Wiemann. S překvapením si uvědomil, že je rozčilenější než chlapec. Henry se usmál.

„Hop!“ Tentokrát se hliněný kotouč rozbil na drobný prach.

„*Perfektní!* Kristepane, musel jsi ho trefit přesně doprostřed! Ve snu bych nevěřil, že ho můžeš takhle smáznout jednou jedinou střelou. *Sakra práce,* Henry, Max si nevymýšlel, když řekl, že jsi s tou puškou po čertech dobrý. Pokračuj.“

V době kdy Max Collins skončil svou práci s brokovnicí a přišel se podívat, jak se jeho synovci daří, měl už za sebou doktor Wiemann druhou cestu do skladiště, aby doplnil zásobu holubů ve vrhačce. Henry střílel na sto dvacet čtyři letících terčů a zasáhl jich sedmdesát osm. Poté, co vystřílel všech padesát stopovek, se vrátil ke standardní munici.

Max stál tiše na kraji střelnice a díval se, jak Henry zasáhl osm holubů deseti ranami. Když chlapec vytáhl trubici zásobníku z pušky, aby znovu nabil, Max k nim došel.

„Řek' bych, že už máš ten správný grif,“ řekl suše.

„Maxi, kdybys mi ještě dneska ráno řekl, že máš desetiletého synovce, který dokáže nastřílet na skeetu víc než padesát procent *malorážkou*, prohlásil bych tě za mizerného lháře. Jak dlouho už střílíš, Henry?“

„Dva a půl roku.“

„Můžu?“ natáhl se doktor po pušce.

„Jistě,“ řekl Henry a podal staršímu muži zbraň. „Zásobník je plný, komora prázdná.“

Doktor Wiemann si důkladně prohlédl malorážku. „Máš představu, kolik ran jsi z ní tak mohl vystřelit?“ Bylo jasné vidět, že puška toho už má hodně za sebou.

„Mám čtrnáctou bednu běžného střeliva a právě jsem dostřílel čtvrtou bednu stopovek. Nevím, jak moc střílel předchozí majitel, ale když jsem ji dostal do ruky, vypadala zhruba stejně jako teď. Je přes dvacet let stará.“

„*Devadesát tisíc* ran?“ vykřikl doktor, když si to v duchu vynásobil. „Rozbilo se za tu dobu něco?“ Bývalý chirurg se zadíval na pušku s mnohem větším respektem.

„Zlomil jsem pět nebo šest zápalníků, to se ale stává jen v případě, když vystřelím s prázdnou komorou. Normálně počítám výstřely, abych věděl, kdy už je prázdná, ale hm, no, totiž, nejde to, když člověk střílí, hm, hodně rychle.“ Henry poprvé toho dne vypadal rozpačitě. Strýc se na něj ušklíbl.

„Jen pokračuj, Henry, ukaž to doktorovi. Nebude mu to vadit, věř mi.“ Chlapec nevypadal přesvědčeně. Max správně rozeznal jeho výraz a pokračoval: „Vážně. Bude z toho nadšenej. Jen mu to předved.“

Henry Bowman pokrčil rameny, vzal si od jejich hostitele pušku a stáhl závěr, aby nabil první náboj do komory. Tentokrát nedržel zbraň ve výši pasu, ale zdvihl ji k rameni. Trochu změnil držení a zasunul ukazovák do lučíku.

„Hop!“ Když byl hliněný holub asi třicet yardů daleko, puška se ozvala delším staccatovým hlukem a terč zmizel v oblaku černého prachu. Doktor Wiemann zapomněl zavřít ústa a Max Collins se rozesmál nahlas.

Henry otevřel závěr, aby se ujistil, že je komora zbraně prázdná a sevřel šroub pro rozborku zbraně mezi prsty pravé ruky. Uvolnil jej, pak stáhl pažbu s těla zbraně a opatrně položil tělo do trávy. Přidržel pažbu se spoušťovým mechanismem tak, aby na ni starší muž dobře viděl, a vyňal ze své torby malý šroubovák.

„U třiašedesátky má v sobě záchyt úderníku eliptický otvor, který mu umožňuje kývat se tam a zpátky pod tlakem pružiny, na tomhle čepu.“ Špičkou šroubováku ukazoval na díly, o kterých mluvil. „Když se zbraň hodně zanesle špínou a ta dírka se ucpe,“ *nebo když do ní člověk nacpe papírovou zápalku a zbytek utrhne*, doplnil v duchu, „záchyt zůstane dole, když stisknete spoušť. Tohle se stává u většiny samonabíjecích malorážek; většinou se pak kohout prostě sveze při druhém náboji se závěrem a druhý výstřel selže. To proto, že v tomto případě se kohout pohybuje pomalu, jak jej závěr brzdí, a nemá dost síly na to, aby odpálil zápalku.“ Henry polkl a pokračoval.

„Jenže u modelu 63 je kohout mnohem větší a těžší než u ostatních samonabíjecích malorážek,“ ukázal šroubovákem. „Přestože jej to zpomalí, má pořád dost síly na to, aby odpálil další náboj. Takže puška střílí jako automat, jak jste právě viděli.“

„Ale předtím to nedělala a nezdá se, že by byla nějak zvlášť špinavá,“ protestoval doktor. Henry se zase zatvářil rozpačitě a začal odpovídat, ale Max mu skočil do řeči.

„Henry našel způsob, jak držet pušku extra způsobem, tak, že při výstřelu se záchyt úderníku odrazí a nezaskočí do ozubu — prostě jen díky vnitřní harmonii celého mechanismu.“

Chlapec opět nasadil pažbu na pušku a pak zbraň zdvihl a přidržel levou stranou nahoru. „Když prostrčíte prst lučíkem až docela na doraz tak, abyste tiskli spoušť až druhým článkem ukazováku, nějak takhle,“ ukázal to, „pak špičkou prstu budete tlačit na levou stranu pouzdra závěru. Zdá se, že to přenesení nějakou energii závěru na záchyt úderníku a odstraní jej to z cesty. Aspoň, no, *myslím si*, že tohle se tam děje.“

„Dělají tohle všechny třiašedesátky, nebo jen tahle?“ optal se doktor nevěřicně.

„Zatím jsem vyzkoušel jen tři další a všechny se chovaly stejně jako ta moje. Nefunguje to tak spolehlivě, když to zkoušíte levačkou,“ dodal ještě.

„Henry dokáže vysypat od boku celý zásobník na deset yardů do hrací karty,“ pyšně řekl Max.

„To jde ale jen s popruhem,“ rychle vysvětlil Henry. „I obyčejná malorážka má při střelbě dávkou docela zdvih, protože má vysokou kadenci. Ale mohu si obtočit dlouhý řemen kolem ramene, od hlavně k pažbě, a pak oběma rukama tlačím zbraň dolů.“ Přidržel zbraň odpovídajícím způsobem pro ilustraci. „S popruhem je opravdu možné udržet zásahy hezky pohromadě. A se stopovkami to vypadá jako paprsek laseru.“

„Tys viděl laser?“ optal se doktor Wiemann. Tenhle den byl opravdu plný překvapení.

„Jen jsem o něm četl v časopisu,“ připustil Henry rozpačitě. Pak se všichni tři rozesmáli.

„Tak 'sem měl takovej dojem, že už je to pro tebe úplná brnkačka,“ změnil Max téma hovoru. „Podme zkusit, co dokážeš támhle z vedlejšího stanoviště.“ Henry popošel pár yardů doleva a o kousek dozadu na stanoviště číslo šest. Vyňal trubici zásobníku a nabil do pušky deset nábojů.

„Hop!“ Henry se pokusil sestřelit terč, ale minul. „Tohle bude mnohem těžší,“ přiznal bez obalu. „Teď by se mi hodily další stopovky, ale vystřelil jsem poslední, které jsem měl.“ Na osmý pokus se Henrymu podařil zásah a spokojeně se usmál. „Fajn, myslím, že už se mi podařilo zjistit, jaké předsazení potřebuji.“ Z následujících dvanácti holubů jich zasáhl sedm.

„Chceš zkusit i pětku?“ optal se doktor.

„Jasně.“ Henry přešel na další stanoviště. Teď byl na místě, kde holubi létali daleko spíš napříč zprava doleva, a navíc od něj byli dále už ve chvíli, kdy se dostali do vzduchu. Tentokrát trvalo čtrnáct ran, než se Henrymu podařil první zásah. Z následujících čtyřiačtyřiceti terčů zasáhl sedm.

„Už nemám náboje,“ řekl nakonec, otevřev závěr, aby se ujistil, že komora je skutečně prázdná. „Budu ještě muset hodně cvičit, pokud chci střílet aspoň trochu slušně z prostředních stanovišť.“ Došel si pro pouzdro a uložil do něj svou winchestrovku.

„Maxi, koukej přivést svého synovce, kdykoli se mu jen zachce přijet. A já se postarám o to, aby pro něj někdo řídil vrhačku, kdybych na to neměl čas sám.“ Všichni tři se vydali zpátky ke klubovně. „Henry, jak ses vlastně dostal ke střelbě na cíle ve vzduchu?“

„Před čtyřmi lety mi strýček Max věnoval výisk knížky Eda McGiverna o tom, jak střílet na věci ve vzduchu z revolveru. Hned jak jsem dostal vlastní pušku, začal jsem cvičit střelbu na letící cíle. Když mi táta posunul hledí dopředu, šlo to mnohem snáz.“

Doktor Wiemann otevřel dveře klubovny a přidržel je, aby jeho hosté mohli vejít. „Střílíš také z revolveru?“

Henry potřásl hlavou. „Tahle winchestrovka je jediná zbraň, kterou mám.“

„Rozhodně s ní umíš čertovsky dobře zacházet. Nechtěl bys vyzkoušet revolver? Mám tady jeden, z kterého jsem už nestřílel ani nepamatuju.“

„Jasně!“ odpověděl Henry okamžitě. Pak ale zesmutněl: „Ale už nemám žádné náboje.“

„Možná bych tady ale nějaké našel. Jen minutku,“ doktor Wiemann zašel do jiné místnosti. Henry a Max slyšeli, jak otevírá zásuvky. Za chvíli se vrátil s hnědou kartónovou krabicí a podal ji chlapci. Henry otevřel víko a vyňal modřený Smith & Wesson model 17. Stiskl západku válce a vyklopil jej, aby se ujistil, že zbraň není nabitá. Pak zamířil jeho šestipalcovou hlavní na horní hranu protější stěny.

„S tím střelivem jsem se spletl. Sázel bych se, že tady nějaké dvaadvacítky mám, ale nejsou tu. Tak si vezmi tu K-22 s sebou domů a uvidíš, jak se ti z ní bude střílet.“ Henry věnoval doktoru Wiemannovi nejistý pohled, ale starší muž potřásl hlavou: „Myslím, že jsem tím krámem neprohnal ani jedinou krabičku nábojů za posledních pět let. Celou dobu se mi akorát válí v šuplíku. Rozhodně mu neublíží, když si zase jednou zastřílí; a dobře jsem si všiml, jak se staráš o své zbraně. Přines ho příště s sebou a ukážeš mi, co s ním dokážeš.“

„Střenky vypadaj’ na jeho ruku trochu velký,“ vstoupil Max Collins do hovoru. „Řek bych ale, že asi doma dokážu najít něco kapku menšího, co by se hodilo na Smithe s rámem káčkový velikosti. Prodáš ho, doktore?“

Wiemann odmávl otázku. „Nejdřív uvidíme, jak mu vyhovuje. Třeba zjistí, že by měl raději kratší hlaveň, nebo vůbec něco lehčího, jako třeba ty hračky, co Smith dělá na jéčkových rámech.“

„Díky moc, doktore!“ křikl Henry z celého srdce, když se strýcem odcházeli z klubovny.

„Dobré odpoledne, pane Gutierresi. Jak se vám daří?“

Pedro Gutierrez se zatvářil vyplašeně, jako kdyby jej vylekala otázka sama nebo fakt, že se na něj někdo takhle formálně obrátil. Pedro ještě nikdy nemluvil s právníkem, a teď jej zdravil pan Raymond Johnson, který si pronajal garsoniér v domě, kde Pedro sloužil jako domovník a opravář. Raymond Johnson byl až dosud jediný právník, s kterým Pedro kdy mluvil a překvapilo jej, že mladík zná jeho jméno. Chystal se ke standardní jedno- či dvouslovné nicneříkající odpovědi, ale zahlédl na tváři Raymonda Johnsona výraz nepředstírané náklonnosti.

Raymond se na nervózního muže přátelsky usmál. Pedro mu připomínal jednoho z pomocníků na ranči, které jeho otec a strýc najímali během několika roků, když Ray ještě studoval. Spousta těch, kdo pracovali na rančích v Coloradu, vypadala takto: štíhlí a šlachovití muži se zřejmou španělskou krví.

Raymond se chystal říci pár bezvýznamných slov, jen aby domovníka uklidnil, ale ten se najednou úplně sesypal. Učinil viditelně namáhavý pokus se opět sebrat, ale úsměv, který se mu nakonec podařilo předvést, byl jen strašidelnou karikaturou. Raymond zděšeně vztáhl ruku a položil ji menšímu muži na rameno. „Co se vám stalo?“

Pedro Gutierrez, stejně jako většina mužů, měl svou čest a nechtěl se nikoho o nic prosit. Držel ale v sobě své problémy tak dlouho, že teď, když jej mladý právník oslovil s nečekanou laskavostí, slova se mu vyřinula z úst dříve, než je dokázal zastavit.

„Jde o moji dcerku, pane Johnsone,“ řekl. „Tu nejmladší. Za měsíc jí budou čtyři roky. Já vím, že je to Boží vůle a snažím se mít sílu; ale když se na ni podívám, srdce mi ztěžkne jako olovo.“

Ray Johnson nevěděl ani to, že Pedro Gutierrez má nějakou dcerku, natožpak nemocnou; ale už dávno se poučil, že když nechá lidi, aby povídali svým vlastním tempem, dozví se dříve či později mnohem více, než kdyby jim skákal do řeči neustálými poznámkami a vsuvkami, které většina lidí automaticky používá. Raymond proto zůstal potichu, ale naklonil hlavu a zdvihl obočí, aby přiměl opraváře pokračovat.

„Je slepá, pane Johnsone, slepá od narození. Ale to není to nejhorší. Víte, jako chlapec jsem znával jednu slepou dívku u nás ve vsi. Slepou dceru bych měl rád, s láskou bych jí pomáhal, jak by vyrůstala v ženu.“ S bezmocným gestem se jeho slova vytratila: „Ale Rosita...“ Jeho tvář byla plná trýzně.

Raymond Johnson se bez váhání rozhodl. V pozdějších letech si sám nebude jist, zda jej k tomu rozhodnutí přivedl jen prostý soucit, nebo nějaký šestý smysl, tušení toho, co přijde. „Kdy tady skončíte s prací, pane Gutierresi?“

Pedro potřásl hlavou. „Dnes mám volný den, pane. Zastavil jsem se tady, jen abych si vzal nějaké věci, které mám ve skříňce v suterénu. Chtěl jsem se pak porozhlédnout po nějaké zakázce za peníže na ruku.“ Zatvářil se zahanbeně: „Víte, my nemáme dost peněz na nájem ani na jídlo, pane Johnstone.“

Raymond se podíval na hodinky. „Už byl dávno čas na oběd a já dosud nejedl. Chtěl jsem si zaskočit za roh na sendvič. Nechcete jít se mnou a vyprávět mi o tom? Někdy člověku pomůže už jen to, že se může vypovídat. A také vám určitě půjde práce lépe od ruky s plným žaludkem.“ Raymond přidržel staršímu muži dveře; ten se zatvářil vylekaně a zřejmě byl v rozpacích, ale pak vyšel ven.

Seděli pak spolu u stolu v nedaleké kavárně. Pedro Gutierrez jedl jako člověk, který už neměl slušné jídlo velmi dlouho, což v jeho případě naprosto přesně odpovídalo skutečnosti. Vyprávěl Raymondovi o tom, jak se jejich dcera narodila bez očí a s poškozeným mozkem. Bylo to vůbec poprvé, kdy o svém dítěti mluvil s nějakým bělochem, nepočítaje lékaře, který je před skoro čtyřmi lety přivedl na svět.

„Moje žena, Rosa, víte, donosit Rositu pro ni bylo velmi těžké. Mnohem horší, než jak tomu bylo s těmi předchozími třemi. Měla hrozné bolesti hlavy a závratě. A když se dcera narodila, nijak se to nezlepšilo. Nemohla pořádně pracovat. Společnost, pro kterou předtím dělala, ji nakonec musela propustit. Pořád je nemocná, celé ty roky; a lékaři nevědí proč. Kněz říkal, že je to Boží vůle.“

Tohle vypadá, jako že s matkou je něco opravdu vážné v nepořádku, říkal si Raymond. *Kdo ze známých by ji mohl prohlédnout a přijít s důvěryhodnější diagnózou, než bůhvíjaký unavený kluk s ještě mokřým diplomem, u kterého nepochybně byli?* Ray si ukousl ze svého sendviče a přemýšlel o tom, co mu starší muž vyprávěl. „Kde předtím pracovala?“ optal se jen tak, aby řeč běžela, zatímco se snažil si vybavit nějakého známého lékaře, který by mohl chudé rodině pomoci.

„V Allied Chemical. Byla tam celé tři roky.“

„V *chemičce*?“ Raymond přestal přemýšlet o lékařích. O společnosti, o níž se Pedro Gutierrez zmínil, náhodou něco málo věděl. Nadnárodní korporace s německými kořeny Becker AG právě v současnosti jednala o tom, že by Allied Chemical vykoupila. Firma Lambert, Burns, pro níž Raymond pracoval, se nějakou dobu snažila v tomto jednání Allied Chemical zastupovat, ale nakonec byla vytlačena jedním ze svých největších konkurentů. „Co tam dělala?“

„Nejprve prostě uklízela kanceláře v administrativní části budovy. Ale potom, zrovna když jsme zjistili, že budeme mít další dítě, společnost byla ze zákona přinucena zvýšit uklízečům platy. To si ale nemohli dovolit, a proto přestali zaměstnávat vlastní uklízečky; vyšlo jim pak levněji najmout si nezávislou úklidovou společnost.“ Zadíval se na právníka. „Firmu, které — na rozdíl od Allied

Chemical — zdaleka tolik nezáleželo na tom, zda jsou jejich uklízeči v zemi legálně nebo ne, a proto mohla být mnohem levnější.“ Zhluboka se nadechl a pokračoval.

„Moje Rosa — stejně jako spousta dalších uklízeček — chtěla dál pracovat za stejný plat jako dřív, protože tu práci potřebovaly a Allied Chemical byl dobrý a vstřícný zaměstnavatel. Jenže dneska to není legální, když by jejich plat nedosáhl zákonné minimální mzdy.“ Gutierrez si znechuceně odfrkl. „Vláda má plná ústa řečí, že pro zaměstnance jako Rosa získá vyšší platy; ale to jediné, co ve skutečnosti dokáže, je, že je připraví o práci.“

V Allied Chemical dokázali nalézt jen dvě nová volná místa, přímo v chemickém provozu. Na osobním oddělení říkali, že sice do provozu normálně nenajímají ženy, protože je obvykle zapotřebí zvedat těžké věci, ale že jedno z těch dvou nových míst nevyžaduje velkou sílu, takže na ně mohou najmout jednu z uklízeček. Tak všechny, co tam byly déle než dva roky, napsaly své jméno na kousek papíru a provozní ředitel jedno z těch jmen vylosoval z klobouku.“ Pedro sepjál ruce a pokračoval: „Se čtvrtým dítětem na cestě, nemluvě ani o tom, že se blížily Vánoce, jsme si nemohli dovolit o to místo přijít; tak jsme se modlili a Bůh nás vyslyšel: ředitel vytáhl právě Rosino jméno.“

„Jak dlouho byla vaše žena těhotná, když dostala práci v chemičce?“

„Něco přes měsíc, myslím.“

„A věděli v Allied Chemical, že je těhotná, když ji na to místo přijali?“

„Určitě,“ přikývl Gutierrez. „Vím, že ano, protože jim o tom říkala kvůli mateřské, aby s tím počítali.“

„Pane Gutierrez, myslíte, že se mohlo stát, že by se vaše manželka v chemičce setkala s něčím, co by jí přivedilo nemoc a co by také zavinilo vrozené problémy vaší dcerky?“

Oči opraváře se rozšířily. „Ale ona nepracovala s žádnými chemikáliemi! Dělala jen inventuru skladu. A nikdo jiný tam neonemocněl. Ne, to není možné,“ řekl s jistotou.

„Byly chemikálie cítit z jejích šatů, když přišla domů z práce?“

„To ano, vždycky.“

„Dostala od společnosti respirátor — masku na obličej, která by filtrovala vzduch, který dýchá, když pracovala v chemičce?“

„Ne, o ničem takovém nikdy nemluvila.“

„Zmínila se vaše manželka o tom, zda spolu s ní pracovaly jiné těhotné ženy? Setkala se tam vůbec někdy s nějakou těhotnou ženou, která by tam pracovala?“

„Myslím, že ne.“

„Pane Gutierrez, obávám se, že je velmi dobře možné, že chemikálie ve vzduchu, který vaše těhotná žena každý den dýchala v práci, by *mohly* být příčinou jak jejího současného stavu, tak i toho, že vaše dcerka je slepá a má poškozený mozek. Je-li tomu skutečně tak, pak vůči vám nese Allied Chemical za to odpovědnost a já bych vám doporučoval si najmout právníka a požadovat od té společnosti odškodné.“

Pedro Gutierrez vypadal jako zasažený bleskem. „Ale.... kněz říkal, že to je vůle Boží... a každý den se rodí děti s různými defekty.“

„To může být pravda; ale matky takových dětí obvykle neonemocní během těhotenství a nezůstávají nemocné dobré čtyři roky po porodu. A víte, tady není důležité, co říká váš kněz; tady by mělo být podstatné, co řekne *porota*.“

„My teď zrovna nemáme dost peněz, abychom zaplatili účet za elektřinu,“ řekl Pedro zahanbeně. „Nepřipadá v úvahu, abychom, jak doporučujete, platili ještě právníka.“

„V takovýchto případech bývá běžné, že právník dostane své peníze, jen pokud vaši při vyhraje. Pokud to nastane, pak obvykle zástupce dostane třetinu celkového odškodného a vám zůstanou zbývající dvě třetiny.“ To Raymondova hosta překvapilo.

„Máte pravdu v tom, že nemoc vaší ženy a postižení vaší dcery nemusí stačit k tomu, aby se porota rozhodla, že to zavinila Allied Chemical. Na druhé straně ale je velmi dobře možné, že od nich dostanete dost peněz na to, abyste zaplatil své ženě i dceři dlouhodobou péči.“ *A ani se to nemusí dostat k soudu*, říkal si Raymond. *Becker AG nebude nijak žhavý ke koupi firmy, nad kterou visí takováhle žaloba. Mohli byste dostat hezky rychle mimosoudní odškodnění.*

„Firma, pro kterou pracuji — Lambert, Burns — se zabývá něčím úplně jiným, smlouvami a cennými papíry. Ale určitě vám budu moci doporučit dobrou právní firmu, která se specializuje na osobní odškodnění v takovýchto případech.“

Pedro Gutierrez byl zcela ohromen tím, že se jeho svěřování se svými starostmi změnilo v diskusi o možnosti soudit se s Allied Chemical o vysoké odškodnění. I tak se ale rozhodl rychle. „Pane Johnstone, já ale nechci jednat s jiným právníkem. Přál bych si, abyste mne v této věci zastupoval vy. Uděláte to pro mne?“

„Pane Gutierrez, musíte si uvědomit, že moje denní práce je sepisovat a zkoumat smlouvy mezi veřejnými společnostmi, které vzájemně spolupracují. Kromě toho tomu není ani celý rok, kdy jsem získal oprávnění vůbec provozovat jakoukoli právní praxi. Zpronevěřil bych se své přísaze, kdybych vám jakkoli naznačil, že jsem vhodný právník pro vedení takového případu osobní újmy jako je ten váš. Nejsem. A vzhledem k tomu, že specialista na osobní újmy po vás nebude chtít žádnou zálohu, nemohu být ani levnější.“

Na základě toho, co jste mi řekl, se domnívám, že máte slušný případ proti Allied Chemical, jak stran nemoci vaší manželky, tak i co se týká slepoty a mozkového poškození vaší dcery. Dovolte mi, abych pro vás našel právníka, kterému můžete zavolat a který pro vás odvede dobrou práci.“

„Najít ho samozřejmě můžete, ale já mu volat nebudu, pane Johnstone. Říkáte-li mi, že jde o dobrý případ, musíte být osobně přesvědčen, že se dá vyhrát. Opravdu bych si přál, abyste byl mým právníkem vy.“ Napřáhl k Raymondovi ruku, aby potřesením potvrdili smlouvu.

Raymond ji přijal a pak se zvedl. „Musím už jít. Znovu si o tom promluvíme, až to proberu s partnery ve firmě, pro niž pracuji. Bez jejich výslovného svolení vám nemohu nic slíbit.“

Pedro Gutierrez přikývl a poprvé po řadě týdnů se upřímně usmál.

„Myslím, že tohle dokážeme lépe,“ řekl Walter Bowman při pohledu na revolver Smith & Wesson s malými střenkami. „Nedrží se ti moc dobře, že ne?“

„Opravdu ne,“ připustil Henry a uchopil zbraň do pravé ruky. „Potřebovaly by víc dřeva vpředu, podobně, jako to je u těch velkých; ale zase méně dole.“

„Hmmm, něco mne napadlo.“ Walter Bowman přešel od stolu k policím a začal se prohrabovat v jedné z krabic, které tam ležely. Vytáhl něco zabaleného ve voskovém papíře a položil to na ponk. Potom vzal malý šroubovák a šňal s revolveru ořechové střenky. Položil zbraň na kus centimetr tlusté překližky, obkreslil přesně její kontury a na pile dekupírce tvar vyřízl. Pak rozbalil voskovaný papír a z něj vyňal kus modelářské hlíny. Rozřízl jej kapesním nožem na poloviny a ty nalepil na dřevěný model rámu zbraně. Očistil přebytečnou hlínu a podal výsledek synovi.

„Vezmi jej do ruky stejně, jak budeš držet ten opravdový a vtiskni pořádně prsty do hlíny. Pomoz si druhou rukou, kdybys to měl zapotřebí. Vymodeluj si to do tvaru, kdy bude perfektně odpovídat tvójí ruce.“ Henry nějakou chvíli tiskl hlínu v ruce, dokud nezískal tvar, který se mu držel opravdu pohodlně. Pak vrátil překližku s hlínou otci. Walter si ji důkladně prohlédl. „Soudím, že tenhle tvar dokážu docela přesně zopakovat v ořechu. Myslíš, že se ti bude držet lépe, než ty standardní střenky?“

„Mnohem lépe.“

„Domluveno. Zaběhni nahoru podívat se, zda máma nepotřebuje pomoci s večeří a já bych měl mít ty střenky zhruba hotové ještě předtím, než bude jídlo připraveno. Zítra je pak dokončíme. Já je připravím, aby se daly našroubovat na zbraň, a nahrubo je vytvaruji, a na tobě pak nechám jemné dokončení s rašplí a skelným papírem. Zní to dobře?“ Henry se na otce šťastně usmál: hrozně rád s ním na věcech spolupracoval.

„Půjdeme si z něj zítra zastřílet?“

„Nevidím žádný důvod, proč bychom neměli,“ odpověděl Walter Bowman se širokým úsměvem.

Chlapec vyběhl do schodů zjistit, zda může matce s něčím pomoci, ale nepřemýšlel přitom o jídle. Uvažoval o tom, že si rozhodně chce do zítřejšího rána znovu přečíst tolik z McGovernovy knihy, kolik jen dokáže.

~

Joe Hammond se převrátil a našmátral telefonní sluchátko. „Haló?“ zamumlal do něj.

„Úřad guvernéra. Je to Joe Hammond?“

„U telefonu.“

„Počkejte prosím.“

„Joe, jsi to ty?“

„Ano, jsem. Co pro vás mohu udělat?“ *Jako kdybych to nevěděl*, pomyslel si Hammond cynicky.

„Joe, nebudu plýtvat slovy. Potřebujeme tvůj hlas pro přijetí 310. Bude to hodně těsné, ale myslím, že s tvým hlasem a s pár dalšími bychom měli být s to to protlačit. Nakonec jsi už sám pracoval ve stavebnictví, tak dobře víš, jak důležitý může být nový most pro rostoucí komunitu, která se jen tak tak se svým provozem vejde na stávající silnice. Okres Jackson ten most potřebuje a stát je povinen se postarat o to, aby jej dostal.“

„Neuvědomil jsem si, že je to pro vás tak důležité, pane guvernére.“ *To si piš, že jsem dělal ve stavebnictví*, pomyslel si Hammond, *a tak je mi naprosto jasné, jak moc je to pro tebe důležité, ty plechová hubo. Švagr tvojí ženy, ten mizerný budižkničemu, je náhodou vlastník pozemku, kde to chceš postavit, a stát mu za něj zaplatí nesmyslnou cenu. Kdybys ten most nechal postavit jen o sto yardů dál na východ, ušetřil bys daňovým poplatníkům dobře milion dolarů. A taky vím sakra dobře, že firma, která je sjednaná na tu stavbu, patří bratranci tvého právníka. Ten najme dělníky mimo odbory, což by samo o sobě nevadilo, ale účtovat státu bude nejmíň dvojnásobek, než za kolik bych na to já dokázal sehnat odborově organizovanou partu; a vsadím pět ku jedné, že ten beton ošidí a stavební dozor uplatí, aby se koukal na druhou stranu.*

„Nic pro mne není důležitější, než rozvoj našeho státu.“

Má mne za pitomce, nebo je mu jasné, že vím, o co jde, a prostě čeká, že mu půjdu na ruku? říkal si Hammond. Nebyl v legislativě ještě tak dlouho, aby dokázal vždy dobře odhadnout úmysly ostatních politiků, ani když byli normálně dobře čitelní jako právě guvernére.

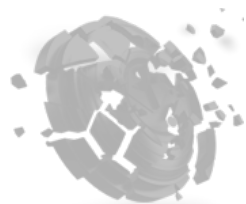
„Pane guvernére, jsem opravdu polichocen, že si pamatujete mou minulost ve stavebnictví, ale pravda je taková, že jsem zatím ještě neměl příležitost si nastudovat detaily toho návrhu, a proto jsem se ještě také nemohl rozhodnout.“

„Joe, ušetřilo by ti čas a námahu, kdybych ti prostě řekl, že je to pro mne osobně velmi důležité a že rozhodně tvou pomoc v tom hlasování nezapomenu?“

No vida, a je to tady, hezky na rovinu a bez chození kolem horké kaše. Hammond se zhluboka nadechl:
„Pokud je to takhle, pane guvernére, pak jistě, ano, můj hlas dostanete.“

„Díky, Joe. Nezapomenu na to.“ Guvernér zavěsil telefon.

To si parchante piš, že nezapomeneš, pomyslel si Joe Hammond, když pokládal sluchátko.

7. DUBNA 1963

„Pěkná skupinka,“ řekl synovi Walter Bowman při pohledu na kartón s černým bodem uprostřed. Šest děr po střelách bylo v malém hloučku asi palec v průměru; tři palce vlevo od záměrného bodu a o palec výš. „Tak pojďme srovnat záměrnou. Nejprve do strany. Nejsem si jist, jak to mají odstupňované.“ Vzal si od syna revolver a nasadil šroubovák na šroubek na pravé straně hledí.

„To je divné,“ řekl překvapeně, když začal šroubovat proti směru hodinových ručiček. Zářez hledí se začal pohybovat doleva — na druhou stranu, než kam by měl.

„To je Smith & Wesson: mají šroub pro nastavování hledí do strany opačně, než je běžné,“ řekl Henry. „Výška se ale řídí normálně.“

„Je mi to jasné.“ *Na všechno, co ho zajímá, má hlavu jak ocelovou past, přečte to a nepustí,* říkal si Walter Bowman. Vrátil nastavovací šroub ve směru hodinek do původní polohy a s uspokojením pozoroval, jak se zářez hledí posunuje doprava. Pak pootočil šroub ještě o tři čtvrtě otáčky. „Zkus to teď.“

Syn si od něj vzal zbraň a znovu ji nabil. Pak se vrátil na břeh řeky, posadil se se zády opřenými o velký balvan, pokrčil kolena a opřel si o ně pevně obě ruce, v nichž držel revolver. Podle toho, co se dočetl, byla tohle vůbec nejstabilnější poloha pro přesnou střelbu, nepočítáme-li přímou oporu zbraně. Seděl třicet yardů od terče.

Stejně jako dříve postupně natahoval kohout a střel. Umístil všech šest ran do další malé skupinky, zhruba palec vlevo od záměrného bodu a stále o palec výš. Šli se s otcem podívat na terč a po cestě mu předal revolver. „Chce to ještě asi tak o půlku dál,“ prohlásil Walter a malým šroubováčkem udělal odpovídající úpravu. „Chceš vůbec měnit výšku?“

„Ne, necháme ji, jak je. Terč je lépe vidět, když míříš kousek pod něj, než při míření přesně na něj, kdy jej způlky zakrývá muška.“ Tenhle trik Henry objevil při rychlé střelbě puškou a dvojnásob to platilo pro krátkou zbraň, jejíž muška je blíž k oku střelce a zakrývá větší část terče.

Henry si vzal zpět od otce revolver a znovu jej nabil. Tentokrát si ale už nesedal; namísto toho se postavil o něco blíž k terči, zamířil oběma rukama a šestkrát zbraň natáhl a vystřelil. V terči se

objevila skupinka o průměru asi dvou palců a černý záměrný bod v ní byl právě uprostřed. „Mířil jsem tentokrát už trochu níž,“ vysvětlil chlapec.

„Je čas na trochu zábavy.“ Henry přešel k papírovému sáčku, který si přinesli s sebou, a sáhl do něj; vyňal dvoupalcovou kostku z borového dřeva. Hodil ji do řeky asi dvacet stop daleko. Oběma rukama zamířil Smith & Wesson, už při jeho zvedání natahoval kohout. Revolver práskl a kostka náhle zmizela. Henry i jeho otec se instinktivně podívali nahoru a viděli ji rotovat ve vzduchu a dosáhnout výšky asi patnácti stop, než spadla zpět do vody. Henry mezitím měl zbraň již znovu nataženou a jak se po dopadu kus dřeva opět vynořil, hned znovu vystřelil, opět těsně pod něj. Kostka zopakovala svůj let. Henry se pokusil zopakovat trik potřetí, ale tentokrát vystřelil příliš vysoko a zasáhl horní hranu, urazil z ní dřevěnou třísku a zbytek se krátce potopil. Vzhlédl na svého otce.

„Je to těžší zasáhnout přesně, kam chci, než s puškou.“ Se svou winchestrovkou Henry dokázal vyhazovat kostku do vzduchu každou ranou z celého zásobníku a v poslední době si úkol ztěžoval tím, že každou druhou ranou ji zasáhl ještě v letu do výšky. „Tohle mne baví.“ Zbývající tři rány vystřelil ve dvojčinném režimu, protáhnuv spoušť po celé její dráze, takže vystřelil, aniž by předtím natahoval kohout. Všechny tři rány minuly dřevěnou kostku o několik palců.

V té chvíli si Henry Bowman teprve plně uvědomil míru mistrovství, jehož Ed McGivern dosáhl s revolverem. Skoro každý se dokáže bez zvláštního úsilí naučit střílet docela přesně, ale přesnost spojená s rychlostí je mnohem těžší. Henry přebil revolver a podal jej otci. „Míř asi tak dva palce před přední hranu, chceš-li ji vyhodit do vzduchu. Přesně na přední hranu, pokud ji chceš rozštípnout napůl.“

Walter si vzal zbraň bez poznámek a držel ji stejným způsobem jako jeho syn. Ořechové střenky, které s Henrym pro revolver vyrobili, byly pro jeho ruce příliš malé, ale přesto se mu zbraň držela docela příjemně. Natáhl kohout a zamířil. Pistole práskla a dřevěná kostka na chvilku zmizela pod vodou, pak se opět vynořila. Walter znovu natáhl kohout a vystřelil podruhé se stejným výsledkem.

Se třetí ranou počkal, dokud se plovoucí kus dřeva na rozhraní proudu a klidné vody nepootočil o devadesát stupňů. Zároveň se zvukem výstřelu se kostka rozštípla na poloviny vzdálené asi stopu od sebe a každá z nich plavala dál samostatně v blátivých vodách Mississippi. „Chceš-li dřevo čistě rozštípnout, musíš se strefit do jádra,“ řekl synovi. Oba dva se usmáli. Stejně jako syn předtím, i Walter Bowman vystřelil zbylé tři rány z válce ve dvojčinném režimu a každou z nich minul úštěpek, na nějž mířil, nejméně o šest palců.

„Rychle to člověka začne bavit,“ připustil. „Hádám, že asi budeš takovou hračku potřebovat, vid’?“ Henry raději nic neříkal. „Nemám moc rád, když si někdo půjčuje od druhého jeho nástroje, ale hádám, že trocha střílení mu opravdu neublíží.“ Walter Bowman si uvědomil,

že vlastně mluví sám se sebou. „Každopádně, vrať ho majiteli brzy, ano?“ Henry přikývl. „Tak se bav dál; já si dojdou pro fotoaparát a udělám pár snímků.“

Toho dne u řeky Henry zjistil, že dokáže jednou ranou vyhodit dvoupalcovou kostku do vzduchu a druhou ji ještě v letu zasáhnout asi tak na každý třetí pokus. Skoro pokaždé dokázal zasáhnout plechovku od kávy na osmdesát yardů, což Walterovi připadalo úžasné.

Když se pozdě odpoledne sbalili na cestu domů, měl chlapec z revolveru doktora Wiemanna vystříleno 900 ran. Henry se opět do něčeho nadchl.

8. DUBNA 1963

„Arture, můžeme si o něčem promluvit?“ Raymond Johnson stál ve dveřích pracovny Artura Lamberta. Artur byl starším z majitelů firmy Lambert, Burns.

„Jistě, Raymonde. Pojď dál a posaď se. Co bys potřeboval?“

Raymond se uvelebil v jednom z kaštanových kožených křesel před Lambertovým mahagonovým stolem a dal se do řeči.

„Objevil se potenciální případ, který se týká jednoho mého známého, a já bych jej rád vzal za svůj.“

„Cenné papíry? Z některého z tvých kontaktů?“ optal se Lambert.

„Ne, nic takového. Abych pravdu řekl, snažil jsem se toho člověka přesvědčit, aby využil služeb jiné právní kanceláře, ale on se nenechal. Trvá na tom, abych jeho případ převzal já. Není to práce, kterou bychom tady běžně dělali, a to jsem mu také řekl. Nechce ale v žádném případě jiného zástupce. Tak jsem mu vysvětlil, že to záleží na svolení firmy.“ Zhluboka se nadechl a pak pokračoval. „Rád bych tu causu vzal, pane, a samozřejmě se postarám o to, aby nijak nekolidovala s mou běžnou prací. Po pravdě řečeno, nedomnívám se, že by to zabralo příliš mnoho času.“

„O jakou causu jde, Raymonde? Kdo je klient?“

„Domovník a opravář v domě, kde mám najatý byt, Arture. Jmenuje se Gutierrez.“ Když zaslechl to jméno, v očích Artura Lamberta se objevil vzdálený výraz. *Nejspíš asi přemýšlí o West Side Story*, říkal si Raymond. *Jak se George Charikis vytahuje se svým tanečním uměním v tělocvičně, všechny holky z něj vlnou a všichni běloši mohou vyletět z kůže*. Pokračoval ve vyprávění o Gutierrezově dceři a po chvíli mu Lambert zase začal naslouchat.

„Má velmi vážné zdravotní problémy a rodina je kvůli tomu na pokraji bankrotu. Když jsem si vyslechl celý příběh, uvědomil jsem si, že pan Gutierrez by mohl mít právní nárok na odškodné. Řekl jsem mu to a nabídl jsem mu, že jim doporučím některou z firem zkušených v případech osobní újmy. On ale trvá na tom, abych jej zastupoval já.“ Raymond sklopil oči.

„Obávám se, že v poslední době panu Gutierrezovi nepřálo moc štěstí. Připomíná mi pomocníky, které můj otec vždycky najímal pro práci na ranči. Opravdu rád bych mu pomohl. Jak už jsem řekl, nepředpokládám, že by mne to stálo příliš mnoho času. Budu si zaznamenávat hodiny, které jsem tomu věnoval, a protože zatím nemám rodinu, mohu na tom snadno pracovat o nedělích. Pokud by se ukázalo, že to zabere více času, než předpokládám, mohu na to věnovat svou dovolenou.“ Tento návrh Artura Lamberta překvapil.

„Obvykle nepracujeme na případech osobní újmy a nezdá se mi také, že by to mohlo vést k nějakým dalším zakázkám pro naši firmu.“ Ray si domyslel ten nevyřčený zbytek. *Artur má za to, že to docela poslední, co by firma Lambert, Burns potřebovala, je to, aby její zaměstnanci dělali casusy zadarmo pro Portorikánce.*

„Vážně si myslíš, že se to dá vyhrát?“ optal se Lambert bez obalu. Raymond pokrčil rameny.

„I nejmenší odškodné by bylo pro tu rodinu obrovskou pomocí. Jsou prakticky na mizině. A já osobně vážně pochybuji o tom, že by se ten případ dostal až před porotu. Spíše očekávám, že žalovaný nabídne nějaké mimosoudní vyrovnání a že Gutierrez je přijme. Víte, on považuje svůj problém za dopuštění z Boží vůle a nad možností, že by vůbec mohl dostat nějaké peníze, úplně užasl.“

„Právníci potřebují víc takových klientů,“ zabručel Artur Lambert s lehkým úsměvem. „A co pro změnu já nepotřebuji vůbec, je to, abys mi tady bloumal sem a tam a přemílal v hlavě, že jsem ti nedovolil pomoci známému.“ Devětapadesátiletý právník se opřel v křesle.

„Když jsem vyšel ze školy — bylo to zrovna po Krachu — vítal jsem každou práci a každý případ mi připadal vzrušující.“ Zadíval se na Raymonda. „Předpokládáš, že se častěji objeví nějaký takovýhle volnočasový případ?“

Raymond si nedokázal pomoci a musel se otázce usmát. *Chce, abych to ze sebe dostal.* „Ne, Arture, to ne. Docela určitě si nechci udělat žádný zvyk z toho, že bych nabízel své právní služby údržbářům.“

„V pořádku. Pak si, myslím, můžeme dovolit, abys zkusil pomoci panu Gutierrezovi s jeho případem. Jak jsi říkal, piš si, kolik ti to zabere času, a postarej se, ať se nedostaneš do skluzu se svou běžnou prací.“

„Díky, Arture.“ Raymond vstal a připravil se k odchodu. „Oh, ještě... jaký podíl bys asi tak považoval za adekvátní?“

Lamberta ta otázka překvapila. Nejprve se domníval, že Raymond mluví o svém podílu na případném klientově odškodnění. „Myslíš podíl firmy?“ Mávl rukou v zamítavém gestu. „Prostě dělej

pořádně svou práci, tak dobře, jak jsme si od tebe zvykli očekávat. A pokud se ti podaří pro svého domovníka vybojovat nějaké odškodné, rozhodně si zasloužíš jakýkoli podíl, na kterém se s ním dokážeš domluvit.“ Artur Lambert obrátil svou pozornost na papíry na stole a Raymond opustil jeho pracovnu.

O tom, kdo by měl být v Gutierrezově případě obviněným, nepadlo ani slovo.

~

„Pane Gutierrez, najal jste si právníka,“ usmál se Ray Johnson na domovníka. „Probral jsem to s hlavním partnerem firmy, a přestože vůbec nejde o případ, jaký obvykle řešíme, dovolil mi jej převzít. Máme zelenou.“ Raymond podal staršímu muži list papíru a pero.

„Tato smlouva mi dává právo připravit žalobu a vyjednávat ve vašem zájmu v této cause. Stanoví také to, že sám ponese všechny své náklady, které mi ve spojení s případem vzniknou; odměnou za mou práci a výdaje mi bude třetina jakéhokoli odškodného, které získáme. Vám tedy zůstanou dvě třetiny. Je zde také uvedeno, že se může stát, že nebudeme úspěšní a že vůbec žádné odškodné nedostanete.“

„Rozumím.“ Pedro Gutierrez si přečetl smlouvu a připojil pod ni své jméno. Pořád nedokázal docela uvěřit, že by Allied Chemical mohla zaplatit za sebemenší díl zdravotních obtíží jeho rodiny.

„Potřeboval bych se setkat s vaší manželkou a dcerou a pak se postarám o to, aby je prohlédl nějaký specializovaný lékař. Měl bych si také důkladně promluvit s vaší ženou o podmínkách v Allied, za nichž tam pracovala. Čím dříve se do toho pustíme, tím lépe.“

„Jsme vám k dispozici, kdykoli vám to vyhovuje, pane Johnstone. Kdy a kam máme přijít?“ Vůbec se netěšil na to, že bude muset vytáhnout manželku s dcerou z postelí.

„Nebylo by nejjednodušší, kdybych se zastavil u vás doma?“

Pedro se viditelně uvolnil. Jeho byt byl sice malý, ale čistý; a už dávno se smířil s tím, že má-li mu Raymond Johnson pomoci, bude muset vidět jeho dceru. „Ano, to by bylo ideální.“

„Co tedy dnes odpoledne? Po večeri?“

„Rádi vás uvidíme, kdykoli se vám bude hodit přijít.“

„Dobrá, tak asi v půl osmé.“ Oba muži vstali a potřásli si rukama. Raymond si uložil podepsanou smlouvu do aktovky.

27. DUBNA 1963

„To se podívejme, kdo se k nám vrátil — a jak brzy. To už Henry zase vystřílel celou tu poslední bednu? Vždyť to nejsou ani dva týdny.“ Henry vypadal rozpačitě.

„To ne, Ale, střelivo zatím máme; chceme si ale koupit další zbraň. Jeden Maxův známý půjčil Henrymu na vyzkoušení Smith & Wessona a zdá se, že Henrymu se to docela zalíbilo. Předvedl mi střelbu, které bych prostě nevěřil, kdybych ji neviděl na vlastní oči. Zaslouží si vlastní revolver. Model 17 s šestipalcovou hlavní.“

Al Goodman se zatvářil trochu ztrápeně. Obával se, že Walter Bowman není obeznámen s některými fakty, jež se dotýkají jeho plánovaného nákupu. U většiny zákazníků by to Alovi bylo jedno, ale Waltera Bowmana a jeho syna Henryho měl rád.

„Model 17 je velmi dobrá zbraň. Možná vůbec nejlepší vyráběný malorážkový revolver. Chystáš se s ním střílet na letící cíle, Henry?“

„Už teď strefuje dřevěné kostky ve vzduchu tím, který má půjčený od Maxova kamaráda,“ řekl Walter pyšně. „Máte jej?“

„Myslím, že tady máme jen model 18 — to je ten se čtyřpalcovou hlavní. Objednáme pro vás ten šestipalcový, zabere to tak týden. Mezitím, co na něj budete čekat, si aspoň můžete vyřídit ty dopisy.“

„Dopisy?“ optal se Walter Bowman se zcela zmateným výrazem.

„Vy neznáte příliš dobře zákony státu Missouri, že ne, pane Bowmane?“

„Zdá se, že ne.“

„V Missouri si předtím, než si můžete koupit krátkou palnou zbraň, musíte sehnat dva doporučující dopisy na obchodním papíře s hlavičkou od dvou významných občanů, s nimiž se znáte. Pak tyto dopisy musíte zaneść k šerifovi spolu se záznamem o značce, modelu a sériovém čísle revolveru či pistole, kterou si máte v úmyslu koupit. Pokud vám dá souhlas, můžete si přijít koupit svou zbraň.“

„Pokud dá souhlas?“ Walter Bowman se nevěřičně zahleděl na Ala Goodmana. Obchodník jej rychle ujišťoval.

„Šerif bez nejmenších pochyb potvrdí váš požadavek, nemyslel jsem to tak, pane Bowmane. Jen jsem vám vysvětloval, co říká zákon. Jsem si jist, že velmi dobře znáte několik vedoucích různých společností ze St Louis. A *samožřejmě*, že zdejší šéf policie odsouhlasí *vaši* žádost.“

„Takže abych mohl koupit tenhle revolver, očekává se ode mne, že seženu dva — koho vlastně? — ředitele firem? aby mi napsali dopisy, že mne znají a že jsem dobrý občan?“

„Tak zhruba to je.“

„A co mají dělat lidé, kteří zrovna náhodou nemají mezi osobními přáteli ředitele místních společností?“ ptal se Walter. Al Goodman, normálně neotřesitelně vyrovnaný, si olízl rty. Walter čekal na odpověď.

Al nakonec řekl: „Nu, myslím, že kdybyste se takto optal šerifa, že by asi řekl, že právě to je účel toho zákona, ne?“

Walter Bowman nenalézal slov. Henry viděl, že jeho otec je doopravdy dopálený, a tak zůstal zticha. Po chvíli se Walter optal: „Jak dlouho v Missouri platí tento zákon?“

„Bohužel si nejsem jist, pane Bowmane. Docela určitě zde tento zákon platí tak dlouho, jak si jen dokáží vzpomenout, a to už je docela slušná doba. Vím ale náhodou, že zákon, který zakazuje, abyste u sebe nosil pistoli nebo revolver na osobní ochranu, v Missouri platí od roku 1874. Vím to proto, že před pár měsíci tady na toto téma proběhla diskuse a jeden z našich zákazníků, který je náhodou právníkem, přinesl opis toho původního zákona.“

„Ono je v Missouri *ilegální*, aby zákona dbalý občan měl u sebe zbraň na ochranu?“ Walter byl naprosto vyveden z míry. Docela přitom zapomněl na potvrzující dopisy, požadované pro koupi revolveru.

„Ano, je to tak. A netýká se to pouze palných zbraní. Je ilegální u sebe mít jakoukoli obrannou zbraň. Také je ilegální mít takovou ve svém automobilu, pokud je v něm snadno dostupná. Platí to už skoro devadesát roků.“ Potřásl hlavou, jako kdyby chtěl naznačit, že Walter přikládá této záležitosti příliš velký význam. „Ale nikdo vás nezatkne, budete-li mít zbraň u sebe nebo ve svém automobilu, pane Bowmane. Buďte realista.“

Walter Bowman se tvářil naprosto znechuceně, ale neřekl nic.

„Já tomu vůbec nerozumím, tati. O co jde?“ optal se nakonec Henry.

„Synku, vzpomínáš si, jak ses mne tehdy před měsícem ptal, jak to, že v zábavním parku Forest Highlands, kde jste byli s kamarády ze školy, nejsou žádní černoši?“ Henry přikývl.

„Vlastně jsem ti tenkrát nijak rozumně neodpověděl, ale teď to udělám.“ Henryho otec se zhluboka nadechl. Z tohohle vůbec neměl radost.

„Ve Forest Park Highlands jsi neviděl žádné černochoy proto, že tam nesmějí chodit,“ vysvětlil Walter Bowman. „Přestože jsou normálními zákona dbalými obyvateli této oblasti, přesně stejně jako my, nemohou jít do zábavního parku. Pokud by se pokusili tam vejít, byli by odehnáni. Ústava naší země říká, že všichni poctiví lidé v Americe mají stejná práva, ale na spoustě míst — jako třeba ve Forest Park Highlands — to prostě ignorují.“ Nikdo z nich to v tu chvíli nemohl tušit, ale majitelé parku měli sklídit hořké důsledky své rasové politiky během pouhých dvou měsíců.

„Proč ale černí prostě nejdou na policii?“ optal se obratem Henry. Jeho otec i Al Goodman se oba nevesele usmáli.

„Policie jim brání ve vstupu do parku.“ Henry z té odpovědi vypadal zmateně. Walter Bowman si povzdechl. „No, neplánoval jsem na tuto sobotu přednášku o historii, ale tohle je důležité.“ Omluvně pohlédl na Ala Goodmana, který jen mávl rukou. Toho dne byl v obchodě i jeho bratr Harold a jen jediný další zákazník na druhém konci místnosti.

„O tom, že v téhle části země — v jižních státech — bývalo otroctví, víš?“ optal se Walter a Henry souhlasně přikývl. „Nu, poté, co Sever vyhrál válku a otroctví skončilo, spousta lidí z jižních států upřímně nenáviděla představu, že by bývalí otroci mohli volit a vůbec dělat věci samozřejmé pro bílé. Tak ustanovili nařízení, kterým dnes říkáme ‚zákony Jima Crowa‘.

Tyto zákony stanovily povinnost třeba umět číst, nebo úspěšně zvládnout test, nebo zaplatit daň jako podmínku pro možnost volit. Zákon *vypadal*, jako že platí pro každého stejně; ale byli to právě bývalí otroci, kdo většinou neuměl číst a pokud ano, pak neměli dost peněz na to, aby zaplatili volební daň. Pokud měli dost peněz, pak je šerif nechal složit zkoušku. A to se jim nepodařilo.“

„Jakou zkoušku?“ optal se Henry.

„Mám mu říci ten standardní příběh?“ obrátil se Al Goodman na Henryho otce.

„Sem s ním.“

Al Goodman se narovnal v plné výšce svých pěti stop a pěti palců. „Jeden barevný muž v Georgii se vydal volit, a tak mu řekli, že musí nejprve zajít do šerifovy kanceláře, aby dokázal, že umí číst,“

spustil svým monotónním hlasem. „Šerif mu podal noviny a řekl: ‚tak co, chlapče, povíš mi, co se tam píše?‘ Smál se přitom, protože šlo o noviny vytištěné v čínštině. Ten černochoh povídá: ‚Všecičko, páne, můžu, to víte, páne, každičké slůvko, páne!‘ “ Pokus Ala Goodmana napodobit černý dialekt byl strašlivý. Walter Bowman nevěřil svým uším, ale zůstal zticha, dokud Al nedokončil pointu: „Tam se, páne, píše, že v Žoržii žádněj negr letos volit nebude.“ “

Henry se zadíval na otce. Začínal chápat, že žádný běloch by nikdy nemusel chodit do šerifovy kanceláře a už vůbec by nedostal k přečtení čínské noviny. Walter Bowman se vrátil ke své lekci z dějin.

„Stát Missouri byl právě na hranici mezi těmi státy, jež chtěly zachovat otroctví a těmi, jež je chtěly zrušit. Byla tady spousta lidí, kteří chtěli, aby Jih válku vyhrál. Proto dodnes máme některá kina nebo restaurace s oddělenými prostory pro černochoy, stejně jako hluboko na jihu. Nahoře v New Hampshire, kde žije tvá teta, nic takového není.“

„Ale občanská válka přece byla před sto lety!“ protestoval jeho syn. Henryho mrzelo, že si nikdy dřív neuvědomil, že v St Louis je řada segregovaných prostor. V budoucnosti zjistí, že tomu tak bylo hlavně proto, že se jeho rodiče takovým místům z principu vyhýbali.

„Bohužel, někdy ani sto let nestačí k tomu, aby lidé dostali rozum, synku.“ Walter Bowman se zhluboka nadechl. „Ostatně zdaleka nejde jen o černé. Po velmi dlouhou dobu v minulém století v Kalifornii platil zákon, podle nějž nemohl žádný Číňan legálně svědčit proti bílým lidem. Kdokoli s bílou barvou kůže tedy mohl klidně nějakého Číňana oloupit nebo zabít a jediný způsob, jak by za to mohl být potrestán, bylo to, že by jej žaloval nějaký jiný běloch.“

„To bylo *legální*?“ vykřikl Henry. Al Goodman vypadal také překvapeně. I on se dnes poučil.

„Porušovalo to Ústavu, ale spousta států přijímala zákony, které jsou ve sporu s Ústavou. Čas od času takové zákony přijímá i federální vláda. Proto máme právníky, jako je třeba tvůj dědeček, aby nás chránili a aby se postarali o to, že Nejvyšší soud takové nelegální zákony zruší.“ Walter se vrátil zpátky k původnímu účelu jejich výletu do Goodmanova obchodu.

„Jak nám pan Goodman vysvětlil, předtím, než ti mohu koupit revolver, musím přesvědčit dva majitele místních společností, aby pro mne podepsali doporučující dopisy. Pak je musím odnést k šerifovi a doufat, že mi nákup zbraně dovolí. Pan Goodman říkal, že o tom není pochyb, a nejspíše má pravdu; ale v tom je právě ten háček, že šerif se může rozhodnout, jak se mu jen zachce. Přesně jako v tom příběhu od voleb. Víš, Henry, pořád tady máme zákony, na jejichž základě může policie zamezit černochohům nebo komukoli jinému, aby se mohli bránit; a může je klidně strčit za mříže, pokud by nějakou ochranu nosili. Může stejně dobře zatknout mne. Záleží to jen na tom, kdo se jim líbí a kdo ne.“

Henryho zděsila představa, že by jeho otec mohl být zatčen. „Zavřeli by Sadie?“ optal se. Sadie byla černoška, která přicházela dvakrát v týdnu pomáhat Henryho matce s úklidem; docházela takto už dlouho, dávno předtím, než se Henry narodil. Henry ji měl vždycky rád. Přede dvěma týdny jednou přišla s ošklivými modřinami a s ránou nad okem. Dva mladíci ji povalili a okradli o peníze, když šla od zastávky autobusu ke svému bytu v severním St Louis.

„Nevím, Henry. Možná ano.“

Chlapec se zamyslel. „Ale když jsi mi kupoval pušku, žádné dopisy nebyly zapotřebí. A většina pušek nebo brokovnic je přece mnohem výkonnější než pistole.“ Na tuhle otázku odpověděl Al Goodman.

„Ty rád střílíš pro zábavu, Henry, ale spousta lidí, kteří by si rádi koupili pistoli, k tomu má odlišné důvody, obzvláště ženy. Chtějí zbraň na ochranu pro případ, že by je někdo přepadl. Těžko by někdo na vlastní ochranu nosil pušku nebo brokovnici. Jsou na to příliš velké. Ale krátké zbraně byly vynalezeny právě proto, aby je lidé s sebou mohli nosit na svou ochranu.“

Do debaty se přidal Walter: „A právě proto bigotní lidé prosadili tyhle zákony stran voleb a zbraní, Henry. Oni si nepřejí, aby se černoši dokázali bránit. Nechtějí, aby volili legislativce, kteří by zastávali jejich práva; a stejně tak nechtějí, aby černí měli po kapsách pistole, když se je někdo pokusí lynčovat.“ Na chvíli se zamyslel. „Další věc. Ten zákon, o kterém Al mluvil, dává policistům záminku zastavit černocha na ulici a prohlédnout jej, nemá-li u sebe zbraň. Ve skutečnosti jim umožňuje to provést komukoli, ale samozřejmě, bílým to nedělají.“ *Zatím*, dodal v duchu.

„Když už se Henry zmínil o dlouhých zbraních, možná víte, že policie v St Louis požaduje, aby zdejší obchodníci neprodávali žádné palné zbraně barevným,“ poznamenal Al. „A to je více méně standardní politika v celém našem státu.“

„Je to politika tohoto obchodu?“ optal se Walter Bowman břitce. Al Goodman se mu podíval přímo do očí a když odpověděl, v jeho hlase zaznělo zcela netypické ostří.

„Politikou Goodmanova obchodu je pevné pravidlo, že o každém jednotlivém z našich zákazníků chceme něco vědět. Pokud sem přijde někdo, koho vůbec neznáme, pošleme jej pryč. To se stává mnohem častěji s bílými než s barevnými. A pokud chcete vědět, zda mezi našimi zákazníky jsou i barevní, pak odpověď je ‚ano‘. Není jich mnoho, ale několik jich máme. Náš přístup není nic, na co bych byl nějak zvláště hrdý; ale je to kompromis, s kterým se vyrovná moje svědomí a který policie akceptuje.“ Před poslední větou krátce zaváhal.

„Jistě tušíte, že bratr i já si velmi dobře uvědomujeme nebezpečí a hrůzy, které přináší neomezená státní moc.“ Walter Bowman pocítil rozpaky.

„Ovšemže, o tom není pochyb. Odpusťte prosím, pokud jsem byl příliš neomalený.“ Rozhodl se ukončit diskusi optimističtěji.

„Zdá se, že prezident Kennedy docela vážně mluví o občanských právech. Kdo ví, třeba touhle dobou napřesrok už žádná z těchto nefér omezení nebudou existovat.“

Mělo se ukázat, že Walter Bowman měl pravdu z poloviny.

29. DUBNA 1963

„Vypadá to čím dál tím lépe, Pedro.“ Raymond Johnson začal svého klienta oslovovat jménem krátce poté, kdy začal pracovat na jeho případu. „Podařilo se nám nalézt nějakou dokumentaci, podle které v Allied věděli o potenciálním nebezpečí z chemikálií v provozu. Několik let bylo součástí jejich firemních pravidel omezení počtu hodin, které může zaměstnanec v jednom kuse strávit ve vlastní chemičce.“

„O tom se manželka nikdy nezmínila.“

„Možná o tom ani nevěděla. Její práce byla taková, že nikdy nebylo zapotřebí, aby přímo v chemičce trávila příliš dlouhou dobu. Ale samotný fakt, že takové pravidlo existovalo, jasně ukazuje, že v Allied si byli dobře vědomi, že expozice chemikáliím, jež tam používají, přináší vážná zdravotní rizika. Máme také dobře zdokumentováno, že v Allied věděli, že vaše žena je těhotná. Myslím, že můžeme trvat na tom, že je zcela zřejmé, že těhotné ženy by měly být chráněny před nebezpečným prostředím ve vyšší míře než ostatní zaměstnanci. Což v jejím případě nenastalo.“ Pedro Gutierrez přikývl, ale neřekl nic.

„Nikdy dříve se to nestalo,“ pokračoval Raymond. „V provozu nikdy nepracovala žádná žena, teprve až Rosa. Ten, kdo jednal s uklízečkami, byl ve firmě nový. Když se rozhodl k tomu losování jmen pro výběr té z nich, již přijmou na místo kontrolora inventáře, nenapadlo jej vůbec přemýšlet o možných důsledcích pro těhotné ženy.“

„V tom případě je to ale jeho chyba, nikoli chyba společnosti.“ Gutierrez měl velmi silný pocit osobní odpovědnosti.

„Ne, v tomto případě jednal jako zástupce společnosti. Pokud by třeba přišel do vašeho domu a nasypal vám nějaké chemikálie do jídla, pak by byl býval jednal sám za sebe a v takovém případě byste měl pravdu, Allied by nenesla žádnou odpovědnost. Ale přijímat zaměstnance v tom oddělení bylo jeho prací, a proto bylo úkolem společnosti zajistit, aby při ní dodržoval firemní pravidla a bezpečnostní opatření. Nepostarali se o to, a proto teď nesou odpovědnost.“

„O kolik peněz si chcete říci?“ Tuto otázku Raymond očekával už nejméně před týdnem a byl rád, že přišla teprve teď, když dokázal mnohem lépe vyhodnotit jejich šance.

„Dříve, než vám odpovím, bych rád znovu připomněl to, o čem jsme se bavili hned zpočátku. Je to něco jako hazardní hra. V každém případě se může stát, že porota rozhodne, že vaše žena ani vy nemáte vůči Allied vůbec žádný nárok a v takovém případě nezískáme vůbec nic.

Na druhou stranu, dennodenně se stávají nehody v různých provozech a je běžné, že v takových případech společnost pomáhá svým zaměstnancům nést náklady spojené s potřebnou zdravotní péčí. Lidé to vědí a očekávají to. Považují za samozřejmé, že pojistka společnosti finančně pokryje jakoukoli tragédii, která se může v práci jejím zaměstnancům přihodit. U vás tomu tak nebylo. Nikdo si nespojil dohromady stav vaší ženy a dcery s podmínkami, v nichž Rosa v Allied pracovala. To je pro nás dobré: vypadá to, jako kdyby Allied nechala svého věrného zaměstnance na suchu — a navíc šlo o těhotnou ženu.“

„Ale oni se nám snažili pomoci! To byla chyba vlády, která jim nedovolila nechat ji na jejím původním místě za původní plat, což jsme všichni chtěli.“

Raymond se nevesele usmál. „To není důležité. V tomto případě nemůžeme žalovat vládu, ať je její vina jakákoli. Naproti tomu ale v Allied *mohli* ponechat uklízečky na jejich původních místech a platit jim vyšší mzdu. Oni se místo toho rozhodli zadat tu práci externí firmě. Bylo by to tak v pořádku, pokud by ale vyhodili vaši ženu spolu s ostatními.“ Gutierrez to nekomentoval.

„Nu, vraťme se k vaší původní otázce. Je prakticky jisté, že *nedostaneme* částku, o kterou požádáme, leda bychom se s případem skutečně dostali před porotu; a to by nebylo ideální, protože pak bychom nemuseli dostat také vůbec nic. Mám proto v úmyslu požadovat mnohem více peněz, než kolik doopravdy chceme získat, a pak vyjednávat o menší finální částce.“ Právník se zhluboka nadýchl. „Ještě jsem se nerozhodl, jakou přesně částku můžeme od Allied očekávat, ale rozhodně mám v úmyslu pohrozit žalobou přinejmenším o milion dolarů.“

Gutierrez oněměl. *Nejspíš si takovou hromadu peněz ani nedokáže představit*, říkal si Ray.

„To je jen *výchozí* číslo. Důležitá otázka je, pokud začnou vyjednávat a přijdou s protinabídkou, aby se vyhnuli soudu, jakou částku jste ochoten přijmout? Když nám nabídnou jen málo a budou požadovat, aby o větší sumě opravdu rozhodla porota, co uděláme? Já sice dostanu třetinu odškodného, ale já nemám dceru a manželku, o které bych se musel starat. Pokud bychom tento případ prohráli a nezískali vůbec nic, bude to pro vás mnohem horší než pro mne. Jak nízko ještě můžeme jít, abyste z toho neměl pocit, že jsem se na vás vykašlal?“

Starší muž se díval na právníka a nervózně si olízl rty. Ray viděl, že Pedro Gutierrez v posledních týdnech doufal vázrak, že s Rosou dostanou dost peněz na to, aby se mohli postarat o Rositu. Pedro si zahanbeně uvědomil, že vlastně měl až dosud představu šeku na tisíc dolarů v poštovní schránce. To, co mu právě Raymond Johnson říkal, bylo mimo jeho možnosti pochopit a cítil se žalostně nepřipravený na takovouto otázku odpovědět.

„Pane Johnstone,“ řekl nakonec, „kdybyste mne zavolal do svého bytu, protože vám kape kohoutek, říkal byste mi, jak přesně mám ty trubky opravovat?“

„Jistěže ne.“

„A kdybych na nich pracoval celý víkend a nakonec vám řekl, že jsou v tak mizerném stavu, že je opravit nedokážu, a že majitel budovy není ochoten zaplatit za nové rozvody, měl byste pocit, že jsem pracoval špatně a věřil byste, že mi je úplně jedno, jestli máte vytopený byt?“

„Ne.“

„Myslel jsem si to. Stejně tak nebudu já vám říkat, jak máte dělat svoji práci; a nebudu vám vytýkat, že ji děláte špatně, pokud se ukáže, že to nevyjde tak, jak bychom si přáli. Jakákoli částka nám pomůže, ale pokud vy budete mít pocit, že je nabídka příliš nízká, zamítněte ji. Pokud to prohrajeme, já na tom budu stejně jako teď a vy budete mít za sebou spoustu práce pro nic. Vy dobře víte, že potřebujeme peníze; a já dobře vím, že vy ten případ nechcete prohrát.“ Případ dal si neohrabaně, jak se snažil vyjádřit svůj názor a popsat jej mladšímu a vzdělanějšímu muži. „Jsem přesvědčen, že oba chceme totéž a v tomhle případě jste vy ten, kdo se spíš dokáže správně rozhodnout, co je nejlepší cesta.“

Raymond přikývl. Tohle byla ta nejlepší odpověď, jakou vůbec mohl očekávat, ale zároveň taková, která na něj kladla maximální odpovědnost. *Tohle není jen nějaký právní názor nebo disputa-ce. Tady jde o manželku a dceru toho muže*, pomyslel si vážně. „Takže je mezi námi jasno. Pustím se do toho.“ Zvedl se k odchodu.

Raymond přemítal případ v hlavě a rozvažoval, co teď. Cítil, že nemá dostatečně dobrý odhad k tomu, aby správně vyhodnotil otázku peněz a nechtělo se mu to konsultovat ve vlastní firmě. *I kdybychom to vyhráli, nic z toho nebudou mít*, říkal si. *Nebylo by fěr do toho partnery zatahovat a požadovat od nich radu*. Náhle dostal nápad.

Zajímalo by mne, zda Tony Kearns už někdy lovil krysy v kanálu, uvažoval s úsměvem, zatímco se vydal směrem ke stanici metra.

~

„Joe, chtěl bych ti poděkovat, že jsi mne podpořil v tom hlasování ohledně toho mostu. Nezapomenu na to. Dej vědět, kdybys mohl cokoli udělat, abych ti tu službu oplatil.“

„Není zač, pane guvernére. No, abych pravdu řekl, něco by se zrovna našlo.“ *Kuj železo, dokud je žhavé*, říkal si Hammond. *Zapomene, že by mi cokoli dlužil, nejpozději do pátku, kdy končí jednání.* „Byl bych rád, kdybyste se mohl postarat o to, aby jeden můj přítel získal nějaký vhodný úřad, třeba registr řidičů, někde v oblasti St Louis. Jmenuje se Harold Gaines.“ *Ten pitomec si nic takového nezaslouží ani omylem, ale dlužím to Lindě a Juniorovi*, táhlo Hammondovi hlavou. *Linda už se v tom manželství plácá patnáct let a ona by si rozhodně byla bývala zasloužila něco lepšího. No — ne že by mi na ní tehdy tak záleželo*, připustil Joe Hammond v duchu.

Hammond měl už dávno podezření, že nejstarší dítě Lindy a Harolda Gainese, Harold Junior, je ve skutečnosti jeho synem. V roce 1948 řekl dívce, se kterou už chodil dva roky, že se v žádném případě nehodlá ženit. Během necelých dvou týdnů od té chvíle si Linda Wilsonová vzala Harolda Gainese. Harold Junior se narodil osm měsíců a deset dní po svatbě. Joe Hammond se svou bývalou láskou zůstal v kontaktu, ale otázky paternity spolu během celých patnácti roků nikdy neprobírali.

Guvernéra Hammondův okamžitý návrh na vyrovnání dluhu překvapil. Rychle přemýšlel. „Hmm, no, nejsem si úplně jist, zda se v St Louis v dohledné době uvolní vhodné místo na licenčním úřadě, Joe.“

Hammond se tiše zasmál. „Pane guvernére, já vůbec nepochybuji o tom, že takové místo pro Harolda dokážete nalézt. Mám ve vaše schopnosti v tomto směru přesně stejnou důvěru, jakou jste chtěl, abych vložil ve vaše posouzení výhodnosti všech detailů týkajících se toho mostu.“ *Nejspíš mne považuje za arogantního parchanta, ale co: však jenom hraju úplně stejnou hru jako on.* Guvernér se na chvíli zarazil a po delší době odpověděl.

„OK, Joe, podívám se, co s tím dokážu udělat. Jsem rád, že oba mluvíme stejným jazykem, ačkoli jsi teprv před chvilkou začal pracovat v politice.“ Joe Hammond položil sluchátko a zachechtal se guvernérově jízlivosti.

Vždycky je chytré nechat tomu druhému poslední slovo, pokud jsem získal, co jsem chtěl.

5. KVĚTNA 1963

„Víš úplně jistě, že je tohle legální, Rayi?“

„Říkal jsem ti, tohle je tak trochu šedá oblast v newyorských zákonech. Nejsme přímo ve vlastním městě. Teoreticky by nás mohli obvinít z rušení klidu, ale to není moc pravděpodobné. Chlapík, který se tady o to stará, ode mne dostane každý měsíc lahvičku skotské a myslím, že by se za mne postavil. Zdejší policisté mne znají a někdy se ke mně přidávají, když mají zrovna volný den. Jeden z nich dokonce říkal, že bych se měl přihlásit jako městský zdravotní úředník.“ Po poslední větě Tony Kearns postavil Colemanovu lampu a hlasitě se rozesmál.

„Už nikdy nebudu tvrdit, že newyorští policajti nemají smysl pro humor. *Hej*,“ řekl náhle. „Támhle za tou starou matrací.“ Raymond zahlédl červený odraz světla ve dvou malých očkách a hodil k rameni starou winchestrovku, malorážku s pohyblivým předpažbím. Stiskl spoušť a teplým večerem se rozlehlo nepříliš hlučné prásknutí, bezprostředně následované zarachocením závěru, jak Raymond přebil pušku. Krysa se převrátila na záda a její zadní nohy se zatřásly *in extremis*; Raymond pušku zajistil a předal ji příteli, sám zvednuv lucernu.

„Devatenáct,“ řekl tiše.

„*Sakra!* Seš ukrutně rychlej,“ řekl Tony, této noci už potřetí.

„Jak pořád povídám, tohle je perfektní cvičení pro každého, kdo chce lovit v Africe. Když na tebe z buše vyrazí zraněný buvol, také nebudeš mít čas na to nad ránou nějak moc přemýšlet.“

„Jo, to mi docela dává smysl,“ připustil Tony, přešel k mrtvému škůdci a zvedl jej za ocas, důkladně si jej prohlížeje. Cos to říkal o tom střelivu — že je lisované? Co to k čertu má být?“

„Prostě náboje na střelnici, Tony,“ vysvětlil Raymond. „Neměli jste tam u vás zábavní parky, když jsi byl malý kluk?“

„Ale jo, jenže tam byla dřevěná stěna, za kterou člověk musel stát a střílet přes ni. Kdo na to nebyl dost vysoký, ten tam nesměl.“ Více než šest stop vysoký Tony si všiml, že se na něj Ray nevěřícně dívá. „No jo, nezačal jsem doopravdy růst, dokud mi nebylo čtrnáct, ale pak jsem se vytáhl o stopu za necelý rok.“ Raymond pokývl.

„Každopádně, pokud ses někdy podíval zblízka, jak to tam mají udělané,“ vrátil se k původnímu tématu, „mohl sis všimnout, že tam není vlastně nic, co by zachytávalo střely. Obvykle jen tenký plech a za ním nějaký závěs. To by samozřejmě bylo hrozně riskantní s normálními dvaadvacítkami. Proto používají speciální náboje .22 Short, s mnohem lehčí střelou, než je obvyklé; a navíc není normálně ulitá, ale jen slisovaná z olověného prachu. Jakmile tahle střela cokoli zasáhne, okamžitě se rozletí na prach. Je tichá, nemá prakticky žádný zpětný ráz — a jak můžeš vidět, krysy zabíjí naprosto spolehlivě.“

Tony náhle zhoupł pušku do ramene a vystřelil. „*A mám ji!*“ triumfoval. „To je šestá.“

„Pěkná rána!“

„Začínám už na to konečně přicházet.“ Tony odkopl prázdnou galonovou plechovku od barvy, která mu ležela u nohou, vyhodil pušku k rameni a vypálil. Střela udělala do plechu důlek, ale neproděravěla jej. Potřásl hlavou, ale nijak to nekomentoval. „Nemáš hlad? Já nestih’ večeri. Chceš-li se mnou někam zajít, platím.“

„To zní jako plán.“ Raymond si vzal od přítele pušku a vybil ji, zatímco šli k domku údržby. Když tam dorazili, Ray uvolnil šroub a rozebral zbraň; obě části pak uložil do krátkého koženého pouzdra, které nechal ležet v malém stavení.

„Mám vám zavolat taxi, pane Johnsoně?“ optal se černochoch, který popíjel skotskou z papírového kelímku.

„Díky, Roberte, to budete hodný.“ Muž zvedl telefon a vyřídil objednávku.

„Dařilo se vám dneska dobře?“ optal se, když zavěsil.

„Dvacet pět,“ odpověděl Raymond. Robert se na něj široce usmál, takže bylo vidět, že na pravé straně nahoře mu jeden zub chybí. Jeho úsměv tím ale jen nabyl na nakažlivosti.

„Zůstalo jich ještě dost, a než přijdete příště, bude jich ještě víc.“

„Už to tak bude. Aspoň doufám. Ještě pořád mne to nepřestalo bavit.“

„A co vy, pane, jak jste si to užil?“ obrátil se Robert na Tonyho Kearnse.

„Skvělé! Nikdy dřív jsem tohle nedělal.“

„Co vím, nikdo tohle dřív nedělal, dokud s tím nepřišel tady pan Raymond. S puškou dokáže fakt zázraky.“

„To teda ano,“ ušklíbl se Tony. Trojice mužů spokojeně čekala bez dalšího hovoru několik minut; pak všichni vyhlédli z okna, když přijel objednaný vůz.

„Uvidíme se zase za pár týdnů, Roberte,“ rozloučil se Raymond, když s Tonym vyšli z budky a zamířili k automobilu.

„Budu tady,“ odpověděl, když za nimi zabouchla dvířka.

„Tak co, co nového u vás v kšeftu?“ Raymond se napil své kávy a obrátil se na Tonyho Kearnse.

„Jediné, co vůbec stojí za hovor, je ta záležitost Becker-Allied,“ sáhl Tony po své Coca Cole.

„Slyšel jsem o tom. Původně jsme je chtěli zastupovat, ale Allied si místo nás vybrali MacKinnona. To ti řeknu, že jak jsme se to dozvěděli, byl stařík Lambert nějakou chvíli pěkně nesnesitelný šéf.“

„Ale jedna zajímavá věc tam je. Šeptá se, že jim někdo hází klacky pod nohy. Snad nějaká potenciální žaloba, nějaké zranění nebo co, proti Allied.“

„Stížnost zaměstnance?“ optal se Raymond.

„Čerta o tom vím. To je problém s těmihle pověstmi a řečmi ‚z vnitřních míst‘: když se k tobě dostanou, už je to jako tichá pošta, informace jsou rozředěné a tolikrát to bylo přeformulované, že je výsledek úplně nanic. Poslyš, vím, že tě akciový trh nezajímá, aspoň zatím ne, ale něco ti řeknu: všichni pořád věří ve spolehlivé šeptandy — a to je ničí.“

„Jak to myslíš?“

„Nikdo se nechce namáhat s vlastní prací. Všichni chtějí opsat správné odpovědi. Takže víš co, někdo někde něco zaslechne. Jako třeba: ‚Znám se s chlápkem, co hraje golf s finančním ředitelem od Brunswicků. A ten mi říkal, že ten ředitel povídal, že v tomhle kvartále budou mít skoro dvojnásobek zisku než čekali, protože všude teď staví kuželky automatická zařízení, herny si na to už nenajímají grázlíky, a tak každý vezme svého malého brášku a jdou si zahrát.‘ Tu druhou půlku jsem přidal jako ilustraci způsobu myšlení, který vídáš u těchto pitomců; ale ten začátek, to s těmi zisky, to je přesně typ šeptandy, co se objevuje každou chvíli.“

Takže tenhle mládenec, ten, co zná toho chlápka co hraje golf s tím šéfem od Brunswicka, se rozhodne pro obchod na páku, tedy margin. To znamená, že makléř ti půjčí půlku peněz na nákup akcií, takže můžeš nakoupit dvakrát tolik. Náš hrdina má našetřeno dejme tomu čtyři tácy

a na další čtyři podepíše směnku pro White, Weld. Řekněme, že podíl přijde zrovna v tu chvíli na čtyřicet, takže za těch osm litrů dostane 200 podílů. Pokud se pak hodnota zvedne o pět bodů, dostane snadno vydělanou tisícovku — pět dolarů krát 200 podílů — namísto pěti stovek, které by si vydělal, kdyby se nepouštěl do marginu a nakoupil jen stovku podílů po 40 za ty své čtyři tisíce.

Jenže s tímhle krásným obrázkem je jeden velký problém,“ zakousl se Tony do svého sendviče se šunkou a sýrem. „Visí to na té báchorce od toho chláпка, co hraje golf s tím finančním ředitelem. Především, může to být sbírka keců — golfián si to celé mohl vycucat z prstu a vyprávět pohádky, z důvodů, které zná jen on sám. Což je, po pravdě řečeno, pro našeho odvážného spekulanta asi nejlepší možná varianta.“

„Jak to?“

Tony pokrčil rameny. „To by nejspíš znamenalo, že se akcie nebudou hýbat ani tak, ani onak. Po nějaké době ho to přestane bavit a prodá, zhruba za stejné peníze, za jaké nakoupil. Ztratí akorát poplatky a úroky za pár měsíců.“

„A co by tedy byla horší varianta?“

„Mohlo by to být horší, pokud by to náhodou byla pravda. Dejme tomu, že ten jeho kamarád opravdu hraje golf s tím ředitelem a ten nejspíš moh’ říct něco jako ‚Měli bychom teď vydělat mnohem víc než loni. Možná dokonce dvojnásobek, kdyby všechno šlo dobře.‘ Jedna věc je, že na golfu ten chlápek uslyší hlavně ‚dvojnásobek‘ a na to se soustředí, protože lidi vždycky tak nějak očekávají ten nejlepší výsledek.

A teď přijde ta finta: musí ti být jasné, že kamarád z golfu nebude jediný, komu se ten člověk od Brunswicka o té drobnosti zmínil. A taky ten hrdina našeho příběhu nebude jediný, komu o tom řekl ten golfián. Kromě toho, u takhle velké společnosti je naprostá jistota, že zajíce z pytle pustí víc lidí, než jen ředitel financí.

Takže tady máme docela slušnou partičku lidí, kteří všichni nakupují Brunswick a očekávají ohlášení vyšších zisků a zvednutí ceny, aby pak mohli vše prodat a vydělat si balík. Ten náš investor, o kterém se od začátku bavíme, proto nenakoupí za 40, ale minimálně tak o tři body výš, protože ty nákupy se samozřejmě na ceně projeví. Pak Brunswick ohlásí zisky o 40 % vyšší než loni, což je skvělé a je to nový rekord a pro všechny v Brunswickově marketingu je to nádherná zpráva. Daleko horší zpráva to je ale pro všechny, kdo nakoupili po 43 a teďka očekávají zisky o 90 % lepší než loni, ne o čtyřicet. Takže spekulanti jsou zklamáni. Ti nejchytřejší z nich prodají okamžitě, aby snížili svou ztrátu, a to shodí cenu dolů na 39. Takže náš spekulant má ztrátu osm stovek jen na ceně papírů, k tomu navíc poplatky, k tomu navíc úroky za margin 4 300 dolarů, co si na tu legraci půjčil od White, Welda.

Moje úplně nejoblíbenější ‚zaručená zpráva‘ vyplave pokaždé tak asi jednou ročně a pokud se budeš někdy věnovat investicím, můžu ti zaručit, že tě s ní někdo praští přes hlavu a bude ti tvrdit, že je to pravda jak Písmo svaté.“ Tony Kearns spláchl další sousto sendviče posledním lokem své Coly a mávl na číšnici, aby mu dolila.

Ten někdo ti řekne, že je to naprosto spolehlivá, v kameni vytesaná, stoprocentně jistá informace o té-a-té společnosti, kterou nemá vůbec nikdo jiný. To proto, že přišla od drahé prostitutky, se kterou chrápe prezident té firmy. Holka třeba kouří tak skvěle, nebo mu ho na rozdíl od jeho manželky dokáže postavit, nebo mu líže zadek, nebo ho sváže a počurá, cokoli, to je fuk; a on je z toho tak nadšený, že kromě normální taxy jí řekne, aby nakoupila tyhle akcie za všechny úspory a bude bohatší než Krésus. A je přece jasné, že by jí tohleto neříkal, kdyby to nebyla úplně jistá věc, protože jinak by přišel o nejlepší babu, jakou kdy měl. Takže se na to můžem' stoprocentně spolehnout, no ne?

Zeptáš se asi, jak na to přišel ten chlápek, co ti o tom vykládá. No, je nejlepší kamarád se synovcem té rajdy, nebo s jejím bráchou, nebo tak něco; a ten chlápek mu něco dluží, a proto mu to řekl, samozřejmě.“ Tony zakroutil hlavou a usmál se: „Tohle je tak stará historka, že už má volební právo.“

„Takže jde-li o něco jako tenhle obchod s Allied,“ optal se Raymond přítele, „prostě ignoruješ ty fámy, co poletují kolem, jako třeba teď o té zaměstnanecké stížnosti?“

Tony zavrtěl hlavou. „To ne, neignoruju je. Ono na tom nejspíš něco bude. Ale jelikož nevím, co přesně, a netuším, jaký dopad to na mne bude mít, stáhnou se zpátky a chvíli se jen tak rozhlížím, dokud nevyplave na povrch víc faktů.“

Vůbec nepochybuju o tom, že šéfstvo Allied má starosti s nějakou právní záležitostí. Otázka ale zní, není to nějaká trivialita, která nebude mít vůbec žádný vliv na Beckera, který je koupí i tak? Kdyby jo, pak se rozhodně vyplatí jejich papíry nakupovat, protože ta fáma je srazila o pár bodů. Na druhou stranu ale, pokud by ta právní věc prodej zablokovala, vyhýbal bych se Allied víc než moru — možná bych si i zaspekuloval na pokles. Ale to je až příliš zjednodušený pohled, to ti je samozřejmě jasné.“

„Co tím myslíš?“

„Ale sakra, Rayi. Tak si představ, že Lambert, Burns zastupují Allied a že ti to hodili na hlavu. A teď je někdo chce tahat po soudech a to zabije prodej Beckerovi. Tak co uděláš? No spočítáš si, za jakou cenu by se ještě Allied vyplatilo srovnat se s žalujícím, aby to Beckera nevystrašilo a obchod proběhl, a pak společnosti doporučíš, aby tomu chlápkovi se zlomenou páteří, nebo o co tady vlastně jde, nabídla kapku míň. Kdyby to nepřijal, Allied se mu postaví a půjde to k soudu.“

Třeba se porota rozhodne, že je to akorát simulant a kopne ho do zadku. A pak Becker přijde s další nabídkou, asi tak stejnou jako minule, nemyslíš?“ Raymond jen pokrčil rameny.

„Pokud to ale půjde k soudu, porotě bude toho chláпка na vozíku líto a přikáže Allied, aby mu dala balík odškodného, tak co? Allied to zaplatí z pojištění a Becker zase přijde s nabídkou — nejspíš pořád zhruba stejnou. Pořád se ti snažím vysvětlit to, že právě teď nevidím vůbec nic než mlhu. Nikdo neví, o jaký proces by mělo jít. A i kdybych to věděl úplně přesně, houby by mi to asi pomohlo, protože co dneska fúzi zabije, to může nazítří vést ke šťastnému kompromisu.“

„Tím tedy říkáš, že tenhle proces, ať už to má být cokoli, vůbec není podstatný?“

„Ne, nějaký vliv na ten obchod mít určitě bude. Ale rozhodně bych nevsadil firemní peníze, dokud a pokud neuvidím jasnou cestu, jak na tom vydělat.“

„A jak tohle poznáš?“

„Ale stejně jako vždycky, což je přesně tak, jak to odjakživa dělá každý, kdo má v tomhle kšeftu nějaký úspěch: všimneš si prostě rozdílu mezi tím, co se svými penězi dělají davy tam venku a tím, co považuješ za holá fakta.“

„Můžeš mi tohle vysvětlit?“

Tony se ušklíbl: „Měl by sis přečíst jednu knížku — *Extraordinary Popular Delusions and the Madness of Crowds*. Víc než před sto lety ji napsal chlápek jménem Charles Mackay. Půjčím ti svoji. Detailně rozebírá všechny ty šílenosti, co lidi dělali jen a jenom proto, že je dělal každý druhý. Jako třeba zaplatit cenu slušného domu za jednu tulipánovou cibulku v Holandsku v 17. století, čistě jen proto, že před týdnem stála půlku ceny baráku a ty předpokládáš, že do měsíce bude stát jako domy dva.“ Raymond nerozuměl přesně, o čem jeho přítel mluví, ale rozhodl se, že pro tu chvíli je nejlepší zůstat zticha.

„Dav ani zdaleka vždy neztratí hlavu, to je fakt,“ řekl Tony s vlčím úsměvem, „ale stává se to dost často na to, aby moje oddělení mohlo vydělat.“

„Já dělám smluvní právo,“ přiznal se Raymond. „Můj úkol je postarat se, aby byly správně vyjádřeny vzájemné závazky jednotlivých firem. Ale když jde o záležitosti jako ten proces, o kterém mluvíš, vypadá to, že firmy potřebují armády lidí jako ty, aby jim to vybojovaly. Jak se dokáže třeba právník, který zastupuje toho chláпка se zlomenou páteří, rozhodnout, jaké odškodné požadovat?“

Tony Kearns se zamračil a zammnul si bradu. Řešit složité problémy jej bavilo jako máloco jiného. „No, já nejsem právník specializovaný na osobní újm, ale máš pravdu — chlápci jako já jsou tady

od toho, aby v dolarech ocenili každý problém, který ta která společnost má, abychom pak dokázali předpovědět, jaký to bude mít dopad na cenu papírů.“ Přezvykoval si ret.

„Frickové jsou rigidní, samá disciplína, málo kreativity. ‚Fy nám nakonec fšecko šekla‘ a tak. Jasně, je to laciný špílec, ale oni opravdu takhle vedou své firmy. Je tam sice pár výjimek — třeba takový Volkswagen — ale Becker mezi ně rozhodně nepatří.

Tak nejdřív, podle mne Becker docela určitě odloží dokončení toho nákupu Allied tak dlouho, dokud se tahle věc, ať je to cokoli, nedořeší. Budou trvat na tom, že Allied si má nejprv uklidit vlastní bordel, a teprve pak že se budou dál bavit o obchodu. To bude samo o sobě stát nějaké ty peníze, protože najatí právníci dostávají peníze od hodiny a tohle celou věc protáhne, ale to asi nebude hrát velkou roli.“

„Takže podle tebe Becker plány jen odloží, řekne Allied, aby si problém vyřešili, počká na to a pak budou pokračovat přesně tam, kde skončili?“

„To je klidně možné, ale pořád toho víme příliš málo. Tak třeba, víš, frickové nejsou nijak vysazení na záruky a podobné věci. Mají spíš takový přístup ‚jednou sis to koupil, tak už je to tvůj problém‘. Takže myslím, že ta parta u Beckera nebude osobně moc sympatizovat s tím chlápkem v kolečkovém křesle, i kdyby ho třeba ředitel Allied osobně hodil do vany s kyselinou a ještě celou tu věc nechal natočit na film pro budoucí generace.“ Raymond naslouchal a jeho naděje upadaly, ale udržel stále bezvýrazný obličej.

„Jenže oni chtějí koupit *americkou* společnost a dělají to proto, aby mohli vydělávat tady v Americe; a musíme předpokládat, že Becker bude mít někde ve vedení aspoň pár lidí, kteří si dobře uvědomují, co to ve skutečnosti znamená, ať už si o věci sami myslí cokoli.“

„Co tím myslíš?“

„Zatím nevíme, čeho by se ten proces měl týkat. Co když je to něco, co by totálně antagonizovalo celou veřejnost? Představ si něco, o co by se lidé opravdu zajímali a navíc by sympatizovali s žalujícím. Něco takového by mohlo celý obchod úplně nadobro zabít. Fricové si rozhodně uvědomují, že musí být trochu opatrnější, speciálně v New Yorku. Co my víme, hele, klidně mohl Becker před dvaceti lety spolupracovat na výrobě Cyklonu B.“

„Tomu rozumím. Pokud by ten proces otevřel něco, co by veřejnost mohla vnímat jako opravdu velký problém, jak by mohl nějaký právník odhadnout v dolarech ochotu i schopnost Allied se z toho potichu vyplatit?“

„Určitě máte ve firmě někoho, kdo tohle dělá.“

„Nepochybně máme. Ale o to právě jde. Já jsem tam nováček, no a šéfové občas s námi hrávají takovou hru — ptají se nás, co bychom řekli ke causám, jež se přímo netýkají toho, na čem právě pracujeme. Chtějí vidět, jak dobře a jak rychle se dokážeme v takových věcech zorientovat, ačkoli neznáme žádné detaily.“

„To znám. Jeden z našich šéfů u White, Weld s tímhle taky otravuje.“

„Tak vidíš, takže víš přesně, o čem mluvím. No, myslím, že mi tahle hra docela jde, ale až dosud jsem nikdy nenarazil na případ, který by zahrnoval také odhad výšky vyrovnání, které lze v takovém procesu získat. Abych se přiznal, asi bych vůbec nevěděl, kde začít.“

„No, asi je ti jasné, že v takovém případě právník začne střílet od boku naprosto absurdní částky a požadavky, aby mu druhá strana začala opravdu věnovat pozornost, žejo. Nakonec, děláme to všichni — nejdřív řekneš holce, že bys vzal do trojky i její kamarádku, a pak už se dá smlouvat a slevovat.“

„Tak nějak, ano.“

„No, dobrá. Počítám tedy, že se vlastně ptáš, jak takový právník pozná, s jakým vyrovnáním může nakonec souhlasit, protože víc by už neměl šanci dostat, že?“

„Ano, to je přesně ono.“

„Tak na to bych nepotřeboval nic než výroční zprávu Allied, spolu s přehledem výdajů a zisků. S těmhle čísly by už to dokázal spočítat i školák. No, ten právník musí přesvědčit Allied, že zná úplně přesně jejich finanční postavení, a musí je nechat zaplatit tolik, kolik si mohou dovolit — tak akorát. Aby je dostal k té hranici, kde ještě mají na zaplacení, ale už to není zanedbatelná částka, může jim vyhrožovat porotou, která by sympatizovala s žalujícím, samozřejmě.“

Ve všech oborech vědomosti znamenají moc a ve tvém nebo v mém to platí obzvlášť. Kdybych zastupoval toho chlápka na vozíku, rozhodně bych chtěl, aby v té firmě věřili, že vím naprosto přesně, co mohou a co nemohou zaplatit; a taky bych jim vykreslil pár nočních můr a katastrof, co by se jim mohly přihodit, kdyby to fakt šlo před porotu. Přesvědčil bych je, že Becker by pak spíš koupil sklad jaderného odpadu než Allied.“

„Byl bys dobrý právník, Tony.“

„Kriste, jen to ne. Nepřežil bych nejspíš ani studium a i kdyby snad jo, pak bych se dostával do tahanic se spoustou pitomců, co tahanice milují. Ne, díky. Já jsem úplně spokojený přesně tam, kde jsem — pozoruju lidi, jak dělají pitomosti se svými penězi a podle toho řídím svoje kroky.“

Tony Kearns potřásal hlavou a Raymond viděl, že jej musí vrátit opět k číslům, než odbočí někam úplně jinam.

„To přece nemůže být vůbec tak snadné odhadnout, jaké vydání si firma může dovolit jen na základě její výroční zprávy?“

„Myslíš na neveřejné fondy, podceněný majetek, takové věci? No, jo, samozřejmě se musíš trochu rozhlédnout a podle toho kapku ta čísla upravit, ale to není nijak zásadní problém. Hele, ukážu ti, jak se to dělá.“ Tony Kearns vytáhl ze stojánku čistý ubrousek. „Máš tužku?“ optal se Raymonda.

„Tady je.“

„No, takže podívej: nejdřív začneš s přehledem příjmů a pak...“

Raymond Johnson, chystající se na zastupování ve věci osobní újmy, maximálně soustředil svou pozornost na to, co jeho přítel vykládal. Právě dostával velmi cenný doplněk ke svému vzdělání.

10. KVĚTNA 1963

„To bych rád věděl, co může být v těch třech těžkých balících?“ ptal se hlasitě Walter Bowman, když otevřel dveře od skříně v hale, aby tam uklidil své sako. „Přišly z New Jersey, z nějakého místa, co se nazývá ‚Služební výzbroj‘,“ dodal s úsměvem.

„Můj Mauser! Nikdo mi neřekl, že přišel už dneska!“ Henry Bowman pádlil z kuchyně do přední haly. Zvedl dlouhou kartonovou krabici, roztrhl ji a vyňal naolejovanou pušku zabalenou v novinovém papíře. Byl to pravý německý G33/40 z druhé světové války, model se zkrácenou 19" hlavní. Henry otřel přebytný olej kusem novin a zdvihl zbraň k rameni. Pěchotní puška v osmimilimetrové ráži se středovým zápalem byla zhruba o dvě libry těžší než jeho malorážka Winchester. Několikrát otevřel a zasunul závěr, aniž by sňal zbraň s ramene. Mechanismus běhal hladčeji, než předpokládal.

„Zaskoč s ní ke mně do pracovny a něco mi o ní pověz, Henry,“ navrhl jeho otec. „Vypadá hodně podobně jako ta, kterou míval otec, když jsem byl malý, ta, kterou dostal od strýce Cama.“ Henry odnesl svůj nový poklad do otcovy pracovny a znovu ještě důkladněji zbraň očistil další stránkou novin.

„Je to německý Mauser, tati. Paul Mauser navrhl tenhle systém v roce 1898 a dodnes se používá po celém světě. Továrna FN v Belgii je stále vyrábí pro Browninga. Tohle je model 33/40. Hlavní rozdíl mezi ním a armádním modelem 98 je v tom, že tahle puška je ještě kratší a o více než libru lehčí než karabina 98 a o dvě libry lehčí než standardní puška. Střelí náboj 8×57. Střela je trochu větší a těžší než v naší ráži .30-06, ale není až tak rychlá. Jednu přinesu.“ Henry vyběhl z pokoje. Hned se vrátil a podal otcí náboj 8 mm Mauser.

Walter Bowman si jej prohlédl. Náboj byl větší, než čekal. Nikdy neviděl žádné střelivo pro Mausera, kterého míval jeho otec. Michael Bowman pušku prodal krátce po smrti svého mladšího bratra, aniž by z ní byl býval jedinkrát vystřelil.

„Co zpětný ráz?“

„Zvyknu si na něj,“ řekl Henry. Pak dodal: „Koupil jsem si gumovou botku pro lepší rozložení zpětného rázu. Chtěl bych zkrátit pažbu a botku na ni umístit tak, aby měla stejnou délku, jako

moje winchestrovka.“ Vojenské pažby měly velikost vhodnou pro dospělé a obvykle mívaly oce-
lové botky. Vojáci si často stěžovali na příliš silný zpětný ráz.

„Je to střelivo drahé?“

„Charley prodává přebytky z války po celých bednách za méně než tři centy za kus. Vychází jen
asi dvakrát draž než malorážka.“

„A všechny fungují?“

„Slíbili, že budou. Koupil jsem zatím dvě bedny a zdají se být v pořádku. Nejsou zkorodované ani
nic takového.“

Walter Bowman přikývl. „Řekni mi, kdybys potřeboval pomoci s tou instalací gumové botky.“

Henry odběhl se svou novou puškou do suterénu.

24. KVĚTNA 1963

„Rayi, směřuješ k odškodnému ve výši deseti milionů dolarů. To je naprosto směšné a ty to víš moc dobře.“ Ames McKinnon III, jeden z partnerů firmy McKinnon, Reed, mluvil k mladšímu právníkovi trochu blahosklonným tónem. „Allied nikdy nemůže zaplatit takovou částku. Samozřejmě, že mají v úmyslu se postarat o toho tvého Mexikána, aby mohli pokračovat s prodejem Beckerovi; ale s tou částkou se pohybuješ v nějakém úplně jiném vesmíru.“ *To si jen myslíš, kašpare, pomyslel si Raymond. Domníváš se, že to dělám na smlouvu a že nemám ani nejmenší ponětí o tom, co společnost může nebo nemůže zaplatit.*

„Porota by se vám vysmála,“ pokračoval MacKinnon. „Nikdo nikdy neslyšel o odškodném v případě osobní újmy, které by se jen zdaleka blížilo tomu, co sis vysnil. Přijď s nějakou rozumnou částkou a my dva spolu to dotáhneme do konce, oukej? Nepotřebuješ přece, aby ses hned svým prvním případem proslavil jako úplný cvok. Co říkáš?“

Raymond poznal, že druhý právník se zároveň snaží do jeho mysli zanést pochybnosti o jeho schopnostech, zdůraznit jeho nezkušenost, bagatelizovat jeho klienta i jeho nároky, zesměšnit jeho celý případ a přimět Raymonda, aby zrevidoval své úvahy a snížil své požadavky, aniž by Allied přišla s nějakým protinávrhem. *Ty jsi mi ale drzý parchant. Ne, rozhodně nemám v úmyslu se tady převalit na hřbet a hrát mrtvého. Jsi to ty, kdo se za chvíli začne svíjet.*

„Amesi, myslím, že by sis měl sednout s finančním ředitelem Allied a společně byste měli vymyslet nějakou smysluplnou protinabídku, místo téhle nesmyslné rétoriky. Ovšemže máš pravdu, až dosud nikdy nikdo nezaplatil takovéto odškodné, přinejmenším ne tady u nás. Důvod je velmi jednoduchý. Až dosud totiž žádná společnost nikdy neposlala těhotnou zaměstnankyni, aby pracovala v prostředí plném chemikálií, které jsou příčinou vývojových poruch.“

„Pro tohle neexistuje žádný důkaz a ty to moc dobře víš. Kromě toho, společnost dělala co mohla jen proto, aby jí udržela místo při propouštění.“

„My ale nepotřebujeme absolutní důkaz, Amesi. Víš přece dobře, jak fungují poroty. Opravdu bys měl přimět toho finančního ředitele, aby si pořádně ořezal tužku a pustil se do práce. Nemysli si, že jsem v tomto případě neudělal své domácí úkoly — dal jsem si tu práci. Porota nám nejspíše dopřeje každý niklák z toho, co požadujeme, a možná ještě víc. Koneckonců, jak myslíš, že by asi tak mohla newyorská porota rozhodnout, když jeden z nich při poradě připomene ostatním,

že tvoji chlapci prováděli chemické experimenty na těhotné ženě a teď že chtějí fúzovat s *německou* firmou? Vrána k vráně? Víš co, raději nehádám, jaké odškodné by nakonec mohli určit.“

Ames MacKinnon si vždy rád myslel, že je mistrem v uchovávání netečného výrazu v jakékoli situaci, ale tentokrát nedokázal zabránit tomu, aby se mu krev stáhla z obličeje a dočasně tak změnila odstín jeho pleti.

„Zkus na ně něco takového vytáhnout a dřív, než otevřeš pusu, obviním tě z ovlivňování poroty a z nevhodného jednání. Po zbytek života si můžeš vydělávat na benzinové pumpě mytím aut.“ Ray naslouchal tomuto výbuchu se zájmem a pak se obrátil na druhého právníka s výrazem nepředstíraného nepochopení.

„Amesi, já přece nepotřebuji říkat porotě ani jedno jediné slůvko, ať už před zahájením soudu, v jeho průběhu nebo po něm. Co uvidí? Nemocnou ženu s poškozeným dítětem — oba dva barevné — a bandu bělochů, kteří to všechno zavinili. A také uvidí, jak tihle bohatí běloši hlasitě protestují, že jsou docela nevinní, a zároveň jednají o obrovském obchodu s partou Němců. Tohle je *New York City*, Amesi, kde dennodenně potkáváš lidi s vytetovanými čísly na předloktích. To je ta úplně první věc, která každého porotce napadne, i kdybych já celý soud jen prospal. Ksaku, Amesi, vsadím se, že to byla první věc, která napadla *tebe*.“

Barva se Amesovi do tváří vrátila. Teď zrudl. Raymond se přesně střelil, právě stran tohoto problému varoval svého klienta. Představenstvo Allied jej instruovalo, aby případ uzavřel co nejrychleji za co nejméně peněz, tak, aby prodej Beckerovi mohl pokračovat.

„Promluvím se svým klientem,“ bylo jeho jedinou odpovědí a pak se Ames MacKinnon obrátil a vyšel ze dveří.

Raymond počkal, než se za odcházejícím advokátem zavřou dveře. Pak se začal usmívat. Po chvílce už se smál nahlas.

„Tati, nemůžu najít svou sadu zbrojařských šroubováků,“ volal Henry Bowman, jenž právě vyběhl do schodů ze suterénu a vkročil do kuchyně. V levé ruce nesl svého Mausera M98 a zamířil do obývacího pokoje, rozhlížeje se po svém otci. Charlese Collinse, otce Catherine Bowmanové, zasáhla v jeho jedenaosmdesáti letech mrtvice a celá rodina proto zůstala v domě v St Louis a neodjela do svého letního bytu poblíž řeky.

„Nenašel jsem je na tvém ponku, kde jsem viděl t–“ zarazil se zprudka, když viděl, že v obývacím pokoji jsou hosté. „Omlouvám se, nevěděl jsem, že tady někdo –“

„To je v pořádku, synku. Teta Sofie a strýček Max se zastavili, aby navštívili tvého dědečka, a vzali s sebou pana Manna. Promiň, neřekl jsem ti, že jsem si půjčil tvou sadu šroubováků, když jsem potřeboval opravit zásuvku — potřeboval jsem na to takový, který bude přesně odpovídat. Jsou nahoře v naší ložnici.“ Henry se obrátil, aby vyšel z pokoje, ale strýc jej zdržel.

„Ukaž mi toho Mausera, Henry. Neměl 'sem v ruce 33/40 už dvacet let. Jak dlouho už ho máš?“

„Od minulého měsíce, strýčku,“ podal mu pušku. Max Collins otevřel závěr, zkontroloval, že je komora prázdná a opět zbraň zavřel. Přiložil ji k rameni, zamířil na jeden ze svícňů na stěně a stiskl spoušť. Úderník hlasitě cvakl.

„Kdo zbrousil spoušť? Je lehká a spouští hladce.“

„Já, strýčku. Také jsem tam dal šroub pro omezení volného chodu.“

„To je ale sakra dobrý na vojenskou spoušť,“ pochválil Max a podal zbraň zpět synovci.

„Mohu se prosím podívat?“ optal se nečekaně Irwin Mann. Max Collins otevřel závěr a podal Henryho pušku švagrovi své ženy. Irwin Mann ji držel v klíně a převracel ji, aby si ji prohlédl z různých úhlů. Na obličejí se mu objevil soustředěný výraz. Pak vzhlédl k desetiletému Henrymu Bowmanovi: „Je tvoje?“ optal se.

„Ano.“

„Už jsi z ní ... hodně střílel?“ Tón staršího muže byl důtklivý a důrazný, ale přitom přátelský.

„Minulý měsíc asi tak tisíc ran,“ odpověděl Henry. „Jdeme zítra s tátou střílet k řece a já chtěl předtím zkontrolovat šroubky, které drží lučíc.“

Irwin Mann se podíval na Waltera Bowmana: „Vadilo by vám nebo vašemu synovi, kdybych se k vám nazítří připojil? Velice rád bych jej viděl střílet z této pušky.“ Walter, trochu překvapen nečekaným požadavkem, pohlédl tázavě na svého syna. Henry přikývl, proti tomu, aby se k nim pan Mann přidal, neměl nic.

„Obvykle vyjíždíme asi tak v půl deváté. Můžeme vás vyzvednout zítra v devět hodin?“ optal se Walter.

„Určitě to pro vás nebude nijak obtěžující?“

„Bydlíte přece jen pár ulic od Maxe? To pro nás není ani desetiminutová zajížďka.“

„V tom případě se budu v devět hodin těšit.“ Irwin Mann si nebyl zcela jist, co má od příštího dne očekávat, ale měl zvláštní předtuchu, že se dozví něco důležitého.

25. KVĚTNA 1963

„Haló,“ zamumlal Raymond Johnson do telefonu a převálil se na posteli.

„Ty prevíte! Sháním tě celý víkend! Už je mi jasné, proč ses tak moc zajímal o moje analýzy!“ Tony Kearns se nemusel ani představovat. „Ale to, co jsem slyšel, nemůže být pravda. Deset *millionů* dolarů? To není možné. Že sis neřekl o deset mega? Kurva chlape, ty máš teda koule, víš to? Buď tohle, nebo jsi úplný cvok.“

„Tony, poslouchej. Chtěl jsem ti to všechno říci tehdy na rovinu, ale s těmi všemi zákony proti...“

„Ale čerta, Raymonde. Na to se můžu vyprdnout, kdybys mi to řek’ všechno, stejně by mi to bylo nanic. Ale Kriste Ježíši, tys přece machr přes smlouvy. Kde ses najednou k řasu vyloup’ v případě osobní újmy? A Bože dobrý, Raymonde, *deset milionů dolarů!*“ Náhle Tonymu Kearnsovi došla slova. To se mu obvykle nestávalo. Ray chtěl něco říci, ale Tony opět našel svůj hlas: „Už snídals? Ale, nic — to není důležité. *Já* ještě nesnídal a o tomhle prostě *musím* slyšet víc. Sejdeme se za půl hodiny u Bascomba, v pořádku? A tentokrát platíš ty!“ Raymond se podíval na hodiny.

„Platí, budu tam.“

„Fajn,“ zavěsil Tony sluchátko.

„Hele, Tony,“ spustil Raymond, když se s přítelem posadili. „Opravdu mne hrozně štve, jak jsem z tebe tahal nápady, aniž bych ti to vysvětlil —“

„Pro Kristovu nohu, běž už s tím do háje. Hele, kdybys mi úplně přesně popsal, co děláš, co myslíš, že bych s tím asi tak udělal já?“

„No, já...“ Raymond si uvědomil, že vůbec nemá ponětí.

„Přesně tak!“ potvrdil Tony s uspokojením. „Řek’ bys mi, že chceš vytáhnout nemravnou hromadu peněz z Allied, protože se pokusili konkurovat dr Moreauovi, a co já můžu dělat? Lautr nic. Dvě minuty strávené nad bursovní ročenkou a kdokoli s půlkou mozku jasně vidí, že Allied si může dovolit zaplatit sakra pořádné odškodné, aniž by je to moc trápilo. Všichni kašpaři, co mají

po padesáti podílech, mohou na místě klidně všechno prodat, ale nemají dohromady akcií tolik, aby to stálo za řeč. Díval ses, jak si včera Allied stála?“

„Ne,“ připustil Raymond.

„O čtvrt dolů. O *čtvrták*,“ zopakoval Tony, „a Becker se nepohnul z místa. Jak na tomhle vyděláš nějaké peníze?“ Raymond potřásl hlavou, aby ukázal, že vůbec netuší.

„A to je přesně ono. Nijak. Nejde to. Co bych ale moc rád věděl, je přesně to, co bys rád věděl i ty: o čempak asi právě teď přemýšlí ten jejich advokát? On je ten pravý, od kterého bych potřeboval nějaké tajné informace, abych měl šanci na nějaký profit. Pokud se vyrovnají mimo-soudně a prodej projde, nic se nezmění.“ Tony se ušklíbl a zvedl obočí.

„Ale jestli se s Allied dohodnou, že tě pošlou do prdele, ať rozhodne porota, pak může taky Becker i se svojí šekovou knížkou nasednout na příští letadlo do Berlína a ředitel Allied se další ráno vzbudí a zjistí, že jeho akcie jsou o deset níž a nikdo je nekupuje.“

„Takže na mne nejsi našťvaný?“

„Čerta starého, proč bych měl být? A poslouchej mne dobře, včera v noci jsem se zahrabal do jejich financí trochu hlouběji, než když jsem ti to jen čmáral na ubrousek před třemi týdny, a vsadil bych se, že jejich aktiva maj větší cenu, než jak ukazují jejich knihy. Ona to vlastně není novinka, protože jak víme, Becker je chce koupit, a to nutně znamená, že za své peníze dostane víc, než nominální hodnotu. Fricek si taky všim', že Allied stojí za víc, než se zdá a pokud ten obchod projde, ti, co mají jejich akcie, tu hodnotu uvidí v dolarech.

Každopádně 'sem si z různých stran propočítal, jakou asi tak částku by Allied mohla postrádat, aniž by je to moc bolelo, když předpokládáme, že Becker pořád stojí o koupi. Hádám, že tys dělal totéž. Kolik ti to vyšlo?“

„Něco přes čtyři miliony.“

Tony Kearns důrazně zavrtěl hlavou. „Ať tě ani nenapadne vzít míň než šest. Tady jsem ti přinesl nějaké poznámky, prostuduj si je, jestli chceš, abys viděl, jak moje úvahy vypadají v číslech. Každopádně předpokládám, že hodláš toho jejich chlápka — jak se jmenuje? MacKinnon? — pořádně ojetat, a on nejspíš nebude mít přesně přehled o jejich finan-“

„Jmenuje se Ames MacKinnon třetí z firmy MacKinnon, Reed,“ skočil mu Raymond do řeči, „ale co jsi myslel tím, že předpokládáš, že ho chci pořádně ojetat?“

„Přímo z královské rodiny, hm? To je ještě lepší.“ Tony mávl rukou v přezíravém gestu. „Měl 'sem na mysli ty triky, co vy právníci děláte, abyste zblbli jeden druhého.“ Raymond mu věnoval nechápavý pohled.

„Ale však víš — přijde do tvé kanceláře vyjednávat o odškodnění a ty máš všude rozložené obrázky z Auschwitzu a přehledy finanční situace Allied, jako kdybys byl zrovna uprostřed přípravy prezentace pro soud.“ Tony náhle dostal nápad.

„Hele, bráchanec má doma prázdný kanystr od Cyklonu B! Přivez si ho z války. Teda, pokud ho mezitím nevyhodil. Jestli ho ještě má, přinesu ti ho. Je to jako litrová plechovka od barvy, akorát že nálepka je jasně oranžová. Prostě si to postav na skříňku hned vedle litrové plechovky něčeho, co dělá Allied, nejlíp taky s oranžovou nálepkou. Nad tím už by se moh' Ames Třetí zamyslet.“ Raymond byl zároveň zděšen i fascinován Tonyho návrhem, stejně jako tím, jak nonšalantně jeho přítel předpokládal, že zrovna toto Ray plánuje.

„Ale Tony, v Allied přece na svých zaměstnancích žádné pokusy nedělali! Po pravdě řečeno, vlastně nemáme vůbec žádný důkaz, že by ty jejich chemikálie *vůbec* měly něco společného s tím, jak dopadla žena a dítě mého klienta.“ Raymondovi se nechtělo tohle přiznávat, ale nedokázal se tomu ubránit. „A také to nejsou Židé — žijí v Americe už od dětství a narodili se v Guatemale.“

Tony Kearns opět mávl rukou, aby dal svému příteli na vědomí, že teď zabíhá do irrelevantních záležitostí. „Na to se můžeš spolehnout, že advokát protistrany nepustí do poroty nikoho, kdo by měl jakýkoli bližší vztah s nějakou tou etnickou skupinou, takže nakonec bude rozhodovat parta taxikářů a podobných. Lidi jako oni mezi Židy a Mexikánci moc nerozlišují, takže to máš prašť jako uhoď. Rozhodně ale nebudou mít rádi Němce a na to můžeš vzít jed. Pokud jim dáš jen sebemenší možnost rozhodnout tak, že to přiměje Beckerovce naskládat své pruské zadky do lodí a zapomenout na to, že vůbec kdy chtěli expandovat do Ameriky, tahle porota to nadšeně udělá.“

Další věc je, že s těmi šaškárnami, co se teď dějí ve Washingtonu, přinejmenším pár z nich bude mít pocit, že musí ukázat soucit s ‚utlačovanými‘. Třeba leckdo z poroty má ve skutečnosti pocit, že by z ‚utlačovaných‘ bylo daleko lepší hnojivo než občané — ale nikdo z nich to neřekne nahlas. Možná, že mají tu nemocnou dámu úplně u prdele; a to, cos říkal — že s tím Allied nemá lautr nic společného — je třeba i pravda. Ale v Americe nikdo nemá šanci, když existuje i jen ta nejmenší možnost, že zavinil slepotu toho haranta, ne v případě, kdy chce zároveň fúzovat s těmi chlápky, co dělali z dětí mýdlo.“

„Myslíš tedy, že bych to měl dotlačit před porotu?“ optal se Raymond nevěřicně.

„K čertu, právník jsi tady ty, proč se na to ptáš mne? Ale ne, já předpokládám, že chceš rychlé mimosoudní vyrovnání.“

„Přesně tak, to chci.“

„No a teď, když se jedná o ten zatracený obchod s Beckerem, právníci studují smlouvy, až se z nich kouří, a víš co, já si myslím, že někde v některé z nich už dávno bude klausule, že takový průser jako tohleto se musí dořešit ještě předtím, než někdo začne vypisovat šeky, ne?“

„Určitě, to je běžný přístup.“

„No hele, to co tady máš, ať na to koukám jak na to koukám, to je naprosto dokonalý zabiják fúzí. MacKinnon se vrátí k hlavounům z Allied a řekne jim, že až budeš s porotou hotov, budou si myslet, že Němci chtějí stavět plynové komory na Long Islandu. Kriste na větvi! Ředitel si tam namůže ruku, jak rychle bude vytahovat pero, aby ti podepsal šek.“

„Doufám, že máš pravdu.“

„Co musíš, Rayi, udělat, je, aby to vypadalo, že by ti nic neudělalo takovou radost, jako kdyby to k porotě přišlo, a jen ať ten právnický impotent ani nezkouší tě odbýt nějakými drobnými.“

„Podle tebe je tedy adekvátní částka šest milionů?“

„Možná malinko víc. Hele, koukej, tady to mám,“ sáhl Tony Kearns po své aktovce. „Ale varuju tě na rovinu: jestli to všechno bude fungovat a ty z toho vylezeš se dvěma mega v kapse, vykouríš mi!“

~

Henry Bowman zavřel kufr šest roků staré Corvetty a obešel vůz ke dveřím spolujezdce, aby mohl nastoupit. „Tati, proč myslíš, že pan Mann chce jet dneska s námi?“

Walter Bowman jednou prošlápl plynový pedál a otočil klíčkem v zapalování. Motor, známý u Chevroleta jako ‚283‘ podle reklamy ‚283 kubických palců, 283 koní,‘ se ihned rozbublal a ustálil se v trochu nepravidelném volnoběhu. Jeho ventily lehce rachotily, protože byly ovládány mechanicky a ne, jak bylo běžnější, hydraulicky. „Nevím jistě, Henry. Je to vůbec prvně, co slyším o tom, že by projevil nějaký zájem o střelbu.“ Walter se na chvíli zamyslel a pak pokračoval.

„Za války to měl hodně těžké. Celou jeho rodinu zabili a on sám se dostal ven živý jen tak tak. Nemluví o tom, ačkoli mám dojem, že strýček Max o tom, co se panu Mannovi stalo, ví mnohem víc.“ Walter nemusel svému synovi připomínat, aby se Irwina Manna neptal na jeho zážitky z války.

„Přál bych si, aby se mu to s námi líbilo,“ řekl Henry.

Irwin Mann pohlédl z okna a viděl, jak černostríbrný vůz zastavuje před jeho domem. Sám nevěděl přesně proč, ale ještě rychle zaběhl ke knihovně a uložil si do aktovky jednu z knih, než se vydal ven za Walterem a Henrym Bowmanovými.

Když se přiblížil k automobilu, všiml si, že tam není zadní sedačka. „Určitě se k vám vejdu?“ Walter a Henry oba stáli vedle vozu, když scházel s betonových schodů.

„Catherine je dnes celý den doma se svým otcem, takže jsme klidně mohli vzít stejn. Ale Henry tímhle autem jezdí moc rád. Sedí uprostřed mezi oběma sedadly, kdykoli vezeme někoho dalšího. Má tam už na to i svůj polštářek. Děláme to tak každou chvíli, tak jen pojdte.“

Walter vzal Irwinovu aktovku a uložil ji dozadu za sedadlo spolujezdce, pak nechal svého syna nastoupit. Irwin Mann vklouzl dovnitř za ním a zjistil, že ve sportovním voze je skutečně dostatek pohodlného místa pro všechny tři. Walter nastartoval motor, zařadil jedničku a rychle se rozjel. Okénko na straně spolujezdce bylo otevřené a Irwin Mann si na ně položil ruku s loktem ve větru. Ohlédl se na chlapce, který seděl vedle něj. Henry se vesele usmíval, stejně jako jeho otec. Jejich nálada byla nakažlivá.

Mám tady pro vás špunty do uší, pane Manne,“ řekl Henry poté, co naskládali své vybavení na jeden z velkých vápencových balvanů na břehu řeky. Irwin Mann se nadechl, aby odmítl, ale chlapec pokračoval: „Opravdu, vezměte si je, prosím; střelba by vám jinak zničila sluch.“

„Má pravdu,“ dodal Walter. „Já sice za války vůbec nestřílel, ale zato se na mém sluchu podepsaly netlumené výfuky leteckých motorů. Lékaři říkají, že jsem ztratil nejméně třicet procent. A to už nedoroste,“ zakončil se smutným úsměvem. Irwin Mann si vzal špunty, které mu chlapec podával.

„Neexistuje něco, co by se dalo namontovat na konec pušky, něco jako je tlumič výfuku, aby neměla tak... destruktivní vliv na sluch?“ optal se Irwin Waltera. Ten se chystal říci, že neví, ale Henry, který se zrovna díval na druhou stranu a tak nevěděl, že jejich host oslovil otce, na otázku odpověděl.

„Tlumiče na zbraně existují a až do začátku třicátých let se běžně prodávaly po pár dolarech v obchodech se zbraněmi i v každém druhém železářství. Vymyslel je pán jménem Maxim. Dokáží docela slušně ztlumit výstřel, ačkoli je pořád dost slyšet. Šroubují se na konec hlavně a fungují tak, že zachytí část spalných plynů, takže hluk není tak silný a zdaleka tolik neškodí uším.“

„Už je neprodávají?“ optal se Irwin. Henry potřásl hlavou, zatímco sahal do své střelecké torby pro střelivo do Mausera. 8mm náboje byly uloženy po pěti v kovových páscích, které se daly zasadit do výřezu na horní straně těla pušky, takže střelec pak mohl její nábojovou schránku naplnit velmi rychle.

„V roce 1934 je vláda prakticky zakázala. Pokud si chcete nějaký dnes koupit, musíte zaplatit daň 200 dolarů. Za *každý jednotlivý* tlumič. Málodko je ochoten zaplatit dvě stovky vládě jen proto, aby směl svou zbraň ztlumit. Když jsem byl před časem se strýčkem Maxem ve střeleckém klubu, setkal jsem se tam s jedním člověkem, který zaplatil dvě stovky, aby mohl mít tlumič na své pistoli Colt 1911. Dovolil mi, abych si z ní zastřílel. Ta váha navíc na hlavní nedovolila zbrani, aby normálně fungovala, takže bylo zapotřebí před každým výstřelem ručně stáhnout závěr. Ale ztlumilo ji to docela dost. Bylo možné z ní střílet bez špuntů v uších a sluchu to nijak neublížilo.“

„Proč jsou nelegální?“

Henry pokrčil rameny, vkládaje několik pásků po pěti nábojích do kapsy své střelecké vesty. „Nevím. Všichni tvrdí, že prý je to proto, aby tlumiče nemohli používat vrazi, ale já jsem v tom nikdy neviděl žádný smysl. Zbraň s tlumičem je pořád hodně hlučná, jen ne natolik, aby to někomu poškodilo sluch. A vrah může obalit hlaveň starou vlněnou pokrývkou, než s ní někoho zastřelí, a to je daleko tišší, než výstřel s tlumičem našroubovaným na konci hlavně — vím to jistě, vyzkoušel jsem si to.“

Irwinu Mannovi naskočila husí kůže, když si vzpomněl, jak před dvaceti lety zabořil hlaveň svého revolveru do vlněného kabátu litevského milicionáře, než stiskl spoušť.

„Nehledě k tomu,“ pokračoval Henry, „že nůž nebo třeba železná trubka jsou úplně tiché. Nikdy jsem nedokázal pochopit, proč vláda nutí všechny střelce dělat tolik hluku a otravovat tím všechny sousedy.“ Usmál se. „Moje teta bydlí támhle na kopci a moc dobře vím, že by byla daleko spokojenější, kdyby všechny mé zbraně měly tlumiče.“

Henry pravou rukou otevřel závěr svého Mausera a naplnil jeho schránku pěti náboji z pásku. Nechal závěr otevřený, prázdný nábojový pásek vhodil do své střelecké torby a z vaku vedle vytáhl dva odřezky borového trámku, každý kolem čtyř palců velký. Ty hodil do řeky nějakých deset stop od břehu. Pluly asi osm stop jeden od druhého.

„Máte chrániče sluchu?“ optal se obou starších mužů. Irwin Mann vzal oba špunty, které dosud držel v ruce, a nasadil si je do uší. „Trochu jsem to trénoval, tati, ale pořád to není úplně ono,“ řekl Henry hlasitě, aby jej otec dobře slyšel. Široce se usmíval, když sáhl do kapsy pro střelecké brýle a nasadil si je. Pak se otočil ke kusům dřeva v řece. Zacvakl závěr Mausera, aby nabil první ránu, a zdvihl pušku k rameni. Naklonil se trochu dopředu, zamířil pod levý z odřezků a stiskl spoušť.

Spolu s výšlehem z hlavně z vody vyrazil gejzír a borový odřezek zmizel. Zpětný ráz zbraně Henryho narovnal; ten pravou rukou pustil pušku a trhl dlaní nahoru, aby zachytil kouli na konci páky závěru a odemkl jej. Hladkým a rychlým pohybem závěr otevřel a znovu zavřel, aniž by ztratil úchop levé ruky nebo zasazení zbraně do ramene. Ve chvíli, kdy závěr dlaní opět uzamkl, puška mířila skoro kolmo vzhůru. Walter Bowman a Irwin Mann instinktivně vzhledli ve směru hlavně právě v okamžiku, kdy byla dřevěná kostka nějakých čtyřicet stop vysoko a skoro přesně nad nimi. Mauser znovu práskl a dřevo se rozletělo na dva nestejně velké kusy, zatímco Henry už zbraň rovnal zpátky ze zdvihu.

V okamžiku, kdy dosáhl své výchozí polohy v mírném náklonu, puška zahřměla potřetí a do vzduchu vyletěl druhý odřezek, jenž dosud plaval v řece. Henry znovu zopakoval hbité otevření a zavření závěru a ve chvíli, kdy bylo dřevo nějakých dvacet stop vysoko, zasáhl je čtvrtou ranou. Tentokrát se kostka rozletěla na několik větších kusů a hromadu třísek. Celá střelecká exhibice zabrala osm sekund.

Henry spustil pušku do výše pasu s hlavní mířící směrem k řece a usmál se na oba muže. „Ten druhý jsem strefil přímo do jádra, hádám,“ usoudil.

Walter Bowman sice viděl svého syna už střílet mnohokrát, ale stejně byl ohromen. „K čemu lidé vůbec potřebují brokovnice?“ ocitoval jednu z jeho oblíbených průpovědek. Irwin Mann byl tím, co viděl, zcela omráčen.

„Pokud vystřelíte právě pod ně, jak plavou ve vodě,“ vysvětloval Henry, „cákne to víc na té vzdálenější straně a vyhodí to kostku nejen do výšky, ale také směrem k vám. Když pak po ní

střílíte, míříte skoro přímo nahoru, a střela pak dopadne nějakých pět šest set yardů odsud do řeky, kde nemůže nikoho zranit.“ V místě, kde stáli, byla řeka bezmála míli široká a na její druhé straně se ještě do větší vzdálenosti táhla prázdná pole, než byla vidět první illinoiská cesta.

„Víš, jak vysoko střela doletí?“

„Psal jsem si o tom s odborníkem na balistiku.“ Walter Bowman se přestal zabývat svým fotoaparátem a zaposlouchal se. O tomhle nevěděl. „Podle něj vojenský náboj 8×57 Mauser vystřelený přímo nahoru dosáhne výšky asi 2 400 yardů a dopadne pak na zem asi po sedmdesáti sekundách.“ Ani jeden z jeho posluchačů to nekomentoval a Henry obrátil svou pozornost zpět ke zbraní.

Naposledy sáhl po závěru, aby vyhodil prázdnou nábojnici a nabil komoru pro poslední ránu. Nezdvihl zbraň k rameni, ale držel ji stále ve výši pasu a přitom se rozhlížel po hladině poblíž břehu. Po chvíli našel, co hledal: větší část prvního z odřezků, kterou Mississippi odnesla asi patnáct stop daleko.

Henry trochu upravil polohu pušky, již stále držel ve výšce pasu, a stiskl spoušť. Kousek dřeva zmizel a všichni tři instinktivně zvedli hlavy k nebi. Úlomek dřeva rotoval asi padesát stop vysoko a začal obloukem padat směrem k oběma dospělým. Walter Bowman ukročil doprava, natáhl pravou ruku a kus borovice zachytil. Irwin Mann to sledoval s otevřenými ústy.

„Baví mne střílet od boku, a tak to hodně trénuji,“ řekl Henry se širokým úsměvem.

Netušil, že o tři desítky let později bude na této schopnosti záviset jeho život.

Henry ještě chvíli střílel na vzdálené cíle — na větve plavající v řece a na úlomky vápence o dvě stě metrů dál na břehu — a pak podal Mausera Irwinu Mannovi. „Víte, jak se s tím zachází, že?“ optal se. Irwin držel pušku v rukou a vzpomínal na úsilí, které spolu se svými krajany musel před dávnou dobou vynaložit na to, aby vymysleli, jak správně používat německé zbraně, jež Irwin ukořistil.

„Vysvětlí mi to, prosím,“ řekl a vrátil zbraň chlapci.

Henry nejprve objasnil, jak je třeba zacházet se závěrem a s pojistkou, a pak se soustředil na mířidla. „Pro střelbu na větší vzdálenost můžete zdvihnout hledí, ale to má smysl, jen když máte dost času a stojí vám to za to. Já většinou nechávám hledí v nejnižší poloze. Když chci střílet na nějaký cíl, který je dál ode mne, jak jste viděl před chvílkou, prostě jen namísto zamíření s muškou zarovnanou se stranami hledí ji nechám trochu vyčnívat. Pokud držíte pušku tak, že muška vyčnívá zhruba o šířku hledí a je přesně na cíli, měl byste zasáhnout přesně na nějakých

225 yardů,“ předváděl Henry, jak vypadají mířidla, pomocí levého ukazováku a pravého ukazováku a prostředníku.

„Pokud je cíl dál, prostě nechte mušku ještě víc vyčnívat. Asi vám nedokážu říci, o kolik přesně — na to musíte časem získat cit. Levé oko nechte otevřené, ale ignorujte je. Pravým zaostřete na mušku. Hledí i cíl mohou zůstat rozmazané, i když se to zdá nepřírozené. Pohled dobře zaostřený na mušku je ale skutečně klíčem k zásahu toho, nač míříte.“ Irwing soustředěně naslouchal.

„Pokud to jen trochu jde, vždycky se o něco opřete. Já střílel ze stoje bez opory, protože jsem mířil na ty dřevěné kostky ve vodě a ve vzduchu, ale pokud se váš cíl nehýbe a chcete-li, aby zásah za něco stál, vždycky si najděte oporu.“

A co je vůbec nejdůležitější, nikdy nepředpokládejte, že zbraň je prázdná — ani v případě, že jste ji před chvílí kontroloval. Jediná opravdu prázdná zbraň je ta rozebraná, když je hlaveň vyndaná ven. Všechny nechtěné výstřely, o kterých jsem kdy slyšel, vždycky byly z ‘prázdné’ zbraně.“ Henry si připadal trochu divně, když citoval strýce Maxe, ale výraz Irwina Manna zůstal naprosto vážný.

„Chcete-li, můžete používat pojistku, ale já tady na řece pušku prostě nenabízím, dokud se nechystám střílet, a pak střílím hned. Něco jiného je při lovu, když nosíte s sebou nabitou zbraň, pak byste pojistku měl používat, ale myslím, že není dobré se na ni moc spoléhat. Pojistky občas selžou. A nechávejte ukazovák mimo spoušť, dokud nemáte zbraň zaměřenou a dokud nechcete opravdu vystřelit. Když si časem zvyknete nechávat ukazovák natažený vedle lučíku, kdykoli držíte zbraň v ruce, nějak takhle,“ předvedl, „brzy se vám to zautomatizuje. A vždycky mířte zbraní takovým směrem, aby se nic zlého nestalo, kdyby vystřelila. Pokud k výstřelu dojde, střela během sekundy uletí víc než čtvrt míle a jak říkává strýček Max, ‘Ale božinku, já nechtěl!’ ji zpátky nevrátí.“

Irwin Mann přikývl, že rozumí. Walter Bowman se zdržel komentáře. „Tak si zase vezměte špunty. Nasaďte si také tohle,“ řekl Henry, podáváje Irwinovi své střelecké brýle. „Kdyby praskla nábojnice nebo netěsnila zápalka, mohlo by vám to fouknout spalné plyny do očí.“ Irwin Mann si nasadil brýle a Henry mu podal pušku a pásek s náboji. Irwin stáhl závěr dozadu a nabil zbraň, jak to viděl u Henryho. Ten hodil další odřezek do vody.

„Mířte těsně pod něj, pokud jej chcete vyhodit do vzduchu.“ Irwin nešikovně zdvihl zbraň k rameni. „Trochu se nakloňte dopředu a malinko předkloňte hlavu. Pravý loket zdvihněte, to je ono. A pozor na to, abyste měl pažbu pevně zasazenou do ramene.“ Puška náhle zahřměla a na místě, kde předtím byla dřevěná kostka, se objevila fontána vody. Irwin se rozhlížel po hladině a marně hledal, kde dřevo je, když s cáknutím dopadlo asi deset stop od svého původního místa. Henry se rozesmál.

„Vyhodil jste ho třicet stop do vzduchu, pan Manne. Měl jste jej hledat nahoře. Já— *POZOR NA HLAVEN!*“ zařval, když se Irwin začal otáčet směrem k Henrymu a puška se otáčela s ním. Irwin Mann vypadal zděšeně a zahanbeně. „Moc se omlouvám, že jsem na vás tak křičel, ale podobně zařval táta na mne, když jsem tohle udělal, a od té doby se mi to už nikdy nestalo.“

„To je docela v pořádku. Mně už se to asi také vícekrát nestane.“ Irwin přebil a vystřelil na dřevěnou kostku podruhé, s podobným výsledkem. Rozhlížel se po hladině, zda někde neplave jiný úlomek, a zahlédl kládu asi padesát yardů od břehu.

„Zamířte přímo doprostřed,“ poradil Henry, když zpozoroval Irwinův úmysl. Puška práskla a voda vycákla nějakých dvacet stop za kládou. „To šlo nějakých deset palců vysoko,“ řekl Henry. „Tiskněte spoušť pomalu, tak, aby vás výstřel trochu překvapil. Nevšimněte si té rány a toho kopnutí do ramene, ani jedno vám neublíží.“ Irwin Mann přebil a znovu zamířil. Tentokrát se cákanec objevil těsně před kládou a ta se roztančila ve vodě. „Zasáhl jste ji těsně pod hladinou.“ Irwin Mann nabíl poslední ránu a zamířil na stejný cíl. Puška práskla a z klády odletěl kus kůry; voda kolem ní zůstala klidná. Irwin se otočil k Henrymu, hlaveň pušky mířila k nebi. Usmíval se, když otevíral závěr a vyhazoval prázdnou nábojnici.

„Děkuji ti,“ řekl pohnutě, když vracel Henrymu zbraň.

„Jen ještě střílejte, mám spoustu munice,“ řekl Henry. „Zkuste nějaké vzdálenější cíle. Třeba ten kámen tamhle na útesu,“ ukázal na vápencový převis nějakých sto yardů daleko a pak si vzal od staršího muže zbraň a znovu naplnil schránku. Mann si vzal pušku zpátky, nabíl první ránu a zamířil na převis, který měl v průměru asi osmnáct palců. „Mířte přímo na prostředek. S tímhle střelivem by to mělo létat přesně na záměrný bod.“ Irwin stiskl spoušť a puška práskla; sprška vápencových úlomků vyletěla z útesu dvě stopy pod převisem. Henry zůstal zticha. Irwin Mann zaopakoval a znovu vypálil; tentokrát šla rána zhruba o stejnou vzdálenost vysoko. Vyhodil prázdnou nábojnici a soustředil se na třetí výstřel.

Cvak.

Irwin viděl, jak sebou ústí pušky cuklo, když úderník dopadl. Zalila jej vlna nevolnosti a kolena se mu málem podlomila, když jej kovový zvuk selhání náhle přenesl zpátky do toho dubnového odpoledne před dvaceti roky. Pak to přešlo. Otevřel závěr a viděl, že zbraň je prázdná. Otočil se tázavě k Henrymu, ale puška stále mířila na útes.

„Dal jsem tam jen dva náboje, ale neřekl jsem vám to. Viděl jste, jak sebou hlaveň trhla, když jste vystřelil naprázdno?“

„Ano.“

„Začínáte strhávat spoušť — prudce ji stisknete, jak očekáváte, že přijde zpětný ráz. Proto střílíte mimo. Zamiřte znovu na ten kámen s prázdnou puškou a jemně stiskněte spoušť.“ Irwin poslechl a tentokrát se hlaveň ani nehnula. „Tentokrát se vsadím, že byste ho zasáhl. Počkejte chvíli, dám vám jinou pušku.“ Henry si od Irwina vzal Mausera a zasunul jej do pouzdra. Položil je a sáhl po druhém pouzdru, v němž byla jeho malorážka Winchester. „Myslím, že tohle by se vám mohlo líbit víc,“ řekl, když lehčí pušku vytahoval z pouzdra a ukazoval Irwinovi, jak se nabíjí.

„Pamatujte, že tahle je samonabíjecí. Je pořád nabitá, natažená a připravená k výstřelu; stačí jen stisknout spoušť. Máte v ní deset ran, než bude zapotřebí přebít.“ Irwin Mann si vybavil, že přesně takto fungovaly Lugery, ale neřekl nic, naslouchaje Henryho druhé instruktáži.

Po nějakých dvaceti minutách Irwin Mann spolehlivě střefoval dřevěné kostky winchestrovkou na padesát yardů. Usmál se na Henryho a Waltera a podal chlapci jeho pušku. „Je načase, aby ses vrátil ke svému vlastnímu střelení. Nepřijeli jste sem dnes proto, abyste se na mne dívali.“

„Ale ne, je to fajn,“ řekl Henry, který právě objevil to, co jeho otec znal řadu let: předávat někomu svou dovednost člověku přináší stejné potěšení, jako se jí sám věnovat.

„Na jakou vzdálenost dokážeš puškou něco zasáhnout?“ optal se Irwin.

„To záleží hlavně na tom jakou puškou, s jakým střelivem a také jak je velký ten cíl. Spousta lidí, kteří nikdy nestříleli, si myslí, že pokud puška míří na jedno a totéž místo — třeba je-li upevněna ve svěráku — pak také všechny střely zasáhnou stejný bod. To ale vůbec není pravda. Střely nejsou všechny úplně přesně stejné — navzájem se nepatrně odlišují vahou a také nejsou úplně dokonale kulaté. Prachová navážka v různých nábojích se nepatrně liší a ani hlaveň není úplně dokonale hladká od jednoho konce až k druhému; a vzhledem ke všem těm ostatním částem, které se jí dotýkají, se při každém výstřelu rozvibruje malinko jinak. Mauser, ze kterého jsme teď stříleli, je válečná výroba a totéž platí pro střelivo. Pokud si jej dokonale opřu a nebude foukat vítr, dokáže umístit pět ran do zhruba sedmi- až osmipalcového kruhu na dvě stě yardů; a do kruhu tak tři stopy velkého na pět set. Nikdo z něj nedokáže střílet lépe, ať je sám sebedokonalejší střelec, protože tohle je maximum, co dokáže kombinace dané pušky a střeliva.“

Ručně vyladěná terčovnice nebo puška vyrobená k tomu, aby se s ní střílely vrány na velkou vzdálenost, spolu s náboji, které si vlastnoručně přebijete střelami s tou nejmenší dostupnou tolerancí a s poctivě převáženou navážkou prachu v každém jednotlivém náboji, dokáže umístit pět zásahů jen malinko přes palec jeden od druhého na dvě stě yardů a řekněme do nějakých šesti palců na pět set. Strýček Max má takové pušky a už párkrát mi dovolil si z nich zastřílet. S takovou zbraní dokážu zasáhnout plechovku od piva na dvě stě padesát yardů a plechovku od kávy na čtyři sta, pokud se mám o co opřít, třeba o balvan nebo o kládu. Ale s Mauserem touž plechovku od kávy zasáhnou nejvýš tak na sto, snad sto padesát yardů a to je maximum, co dokážu s puškou z války za třicet dolarů a s nábojem za tři centy.“ Usmál se na svého hosta. „Na druhou

stranu, těžká zbraň s dalekohledem se nedá použít na rychlou střelbu na pohyblivé cíle. Mauser jde hladce a na patnáct yardů je skoro každá puška přesná až dost. A se střelivem po třech centech za kus mohu hodně trénovat.“

„Nač by přišla taková terčovnice, jakou jsi právě popsal?“

Henry se zamračil. „Šedesát by stála základní mechanika Remington 722 z druhé ruky. Dalších osmdesát pak by si vzal špičkový puškař, aby ji dokonale vyladil a opatřil soutěžní nerezovou hlavní Hart, včetně precizní komory. Šetřím si na to; chtěl bych si takovou pušku objednat u jednoho chlapíka, co žije v Badenu. Postavil už řadu zbraní, které drží světové rekordy.“ Henry se na chvíli zamyslel.

„Nevím, kolik by stálo nechat si udělat pro takovou terčovnici odpovídající pažbu. My si ji s tátou vyrobíme sami. Dalších asi devadesát stojí vhodný puškohled od Unertla; ty jsou nejlepší. Otec Johna Unertla byl odstřelovačem ve Velké válce a dokázal tam tehdy zabít více než dvě stě vojáků na bulharských hranicích. Vždycky říkal, že s lepším puškohledem by toho dokázal mnohem víc. Ve třicátých letech založil v New Yorku továrnu a dnes jeho syn vyrábí lepší dalekohledy než kdokoli jiný na celém světě,“ řekl Henry věčně.

„Což kdybychom se naobědvali?“ optal se Walter Bowman. Henry pohlédl na Irwina Manna, který pokrčil rameny.

„Pokud by to nevadilo, tati, rád bych si ještě předtím chvilku zastřílel z K-22. Patnáct minut?“

„Není kam spěchat.“

Henry vytáhl ze své střelecké torby trojúhelníkové kožené pouzdro uzavřené na zip a otevřel je. Irwin Mann sebou trhl: „Tohle je, hm — Smith & Wesson?“ optal se. Henry se zatvářil překvapeně.

„Ano, je. Vy už jste z nějakého střílel?“

„Jen několikrát, před mnoha lety. Byla to osmatřicítka, pokud si dobře vzpomínám.“ *A pokaždé, když jsem vystřelil, jsem hlaveň tiskl někomu do zad,* dodal v duchu.

„Tohle je mnohem menší ráže — dvaadvacítká, stejně jako winchestrovka,“ vysvětlil Henry. „Ale rám je stejný jako u .38, takže zbraň bude asi tak stejně velká jako ta, kterou jste používal.“ Henry vyklopil válec, nabil jej střelivem, které nosil v kapse své střelecké vesty, a začal střílet. Irwin Mann nad tím, co viděl, užasl. Henry Bowman přestal mluvit a během následujících dvaceti minut se zcela soustředil na to, co dělal.

Střílel levou rukou stejně jako pravou. Držel zbraň oběma rukama a střílel na bóji, ukotvenou daleko v řece. Po každém z šesti výstřelů Irwin zaslechl kovový zvuk, jak střela zasáhla ocelový válec. Později při jídle se dozví, že bóje je vyrobena z pětapadesátigalonového sudu vyplněného pěnou a že je bezmála 300 yardů od břehu. Henry střílel na dřevěné odřezky a vyhazoval je do výšky, přičemž držel revolver obráceně a spoušť tiskl malíčkem. Poprosil otce o drobnou krabičku od filmu, asi palec v průměru. Hodil ji do vody, prvním výstřelem ji vykopl do vzduchu, druhým zasáhl v letu; třetím ji zasáhl okamžitě poté, co opět spadla do vody, a pak se proděravělá krabička potopila.

Nakonec si Henry opřel lokty o boky a pevně do obou uchopil revolver ve výšce pasu. Zamířil na středně velký úlomek dřeva, který voda vyplavila na břeh asi osm stop daleko. Ozvalo se dlouhé zarachocení a z vyplaveného dřeva se do vzduchu rozletěly třísky. Irwinovi ten hluk přišel povědomý a s úžasem si uvědomil, že přesně týž zvuk slýchal ve Varšavě, když Němci stříleli ze samopalů.

Henry vyklopil válec a zdvihl hlaveň revolveru k nebi. Palcem stiskl tyčku vyhazovače a k nohám mu spadlo šest prázdných nábojnic. „Už jsem se dostal na sekundu pro všech šest ran. Ed McGivern jich zvládal pět během čtyř desetin, ale on střílel z osmatřicítiky. S výkonnějším revolverem se dá střílet rychleji než s dvaadvacítkou, protože jak jej stahujete ze zdvihu, pomáhá to protahovat spoušť ve dvojčinném režimu. Omlouvám se, že jsem nepopisoval, co dělám, ale střílet dobře z revolveru vyžaduje mnohem více soustředění. Pojďme se naobědvat a pak si zase zastřílíte vy.“

Irwin Mann byl ještě mnohem tišší, než pro něj bylo obvyklé, když všichni tři seděli na velkých balvanech u řeky a jedli sendviče, které jim připravila Catherine Bowmanová. Nebyla si úplně jista, jaké jídlo by Irwin mohl považovat za nevhodné, tak se držela jistoty a udělala žemle s rostbífem a přidala velkou termosku limonády a druhou kávy.

Když Walter dojedl sendvič a napil se, zvedl se a vyňal z fotografického vaku svůj Contarex. Přešel dolů na břeh a začal fotografovat z různých pohledů řeku, syna i jejich hosta. Irwin Mann se svým mladým přítelem osaměl a konečně promluvil.

„Předtím, než začala válka, jsem byl mladík, Henry, a nevěděl jsem vůbec nic o tom, jak zacházet se zbraněmi. Po pravdě řečeno, ani jeden z mých příbuzných nebo z lidí, které jsem znal, neměl vůbec žádnou zkušenost s puškami nebo pistolemi. V té válce pak nacisté pobili celou moji rodinu. Když to celé skončilo, nedokázal jsem najít ani nejvzdálenějšího bratrance. Jediný, kdo je naživu, je sestra mé manželky, tvoje teta Sofie; a to jen proto, že byla s tvým strýčkem tady v Americe.“ Henry viděl smutek v očích staršího muže a neřekl nic.

„Spolu s mnoha dalšími mne odvezli na jedno ohrazené místo v Polsku, odkud jsme nesměli ani nemohli odejít. Nechávali nás tam pomalu umírat hladu. Nakonec se někteří z nás začali

bránit. Podařilo se nám ukořistit nějaké zbraně, ale nikdo z nás nevěděl, jak se s nimi zachází. Nakonec jsme na to přišli, ale museli jsme je zkoumat, jako kdyby šlo o nějaké cizí stroje, které k nám spadly z jiné planety. Mezi mými přáteli byli lékaři, inženýři a architekti a ani jediný z nich neměl ani setinu znalostí, které jsem u tebe dnes viděl.“ Kopl do malého kamínku, který mu ležel u nohou.

„Bojovali jsme mnoho dní, ale bylo nás příliš málo, nebyli jsme dostatečně připraveni a neměli jsme zkušenosti s tím, jak se účinně bránit. Já měl velké štěstí, když se mi podařilo živému uniknout skrze kanalizaci do bezpečnější oblasti. Ostatní, s kterými jsem tam byl, takové štěstí neměli.“ Zhluboka se nadechl a rozhodl se. „Ukáži ti to.“

Irwin Mann sáhl pro svou aktovku a vyňal z ní velkou vázanou knihu. Otevřel ji na stránce, kterou měl založenou útržkem papíru, a podal ji chlapci. Henry Bowman si položil knihu do klína a podíval se, co mu Irwin ukazoval. Slova byla v cizí řeči.

„Tohle je koncentrační tábor Treblinka v Polsku. Já byl na jiném místě, ale bylo to tam víceméně stejné.“ V knize byl černobílý snímek německého vojáka s puškou Mauser, zavěšenou na popruhu přes rameno, usmívajícího se do fotoaparátu. Před ním bylo asi tucet mužů, všichni děsivě vyhublí a oblečení do šatů, které byly stěží více než hadry. Voják měl na sobě těžký vlněný kabát. Viditelně bylo velmi chladno.

„Otoč stránku.“ Na další straně fotografie ukazovala vojáka, který měl v ruce devítimilimetrovou Lugerovu pistoli a popoháněl další skupinu podvyživených a zbědovaně vypadajících vězňů. Ti byli všichni naří.

„Tihle vězňové v koncentračním táboře už neměli dost síly pracovat. Ten voják je nutí dojít ke kraji velké jámy, kde je zastřelí a nechají spadnout dolů.“

„Oni věděli, co se na ně chystá?“

„Ovšem. Sami vězni — ti, kteří ještě měli dost síly — byli donuceni, aby si tu jámu vykopali. Každý týden byli ti, kdo už nedokázali pracovat tak těžce, jak vojáci chtěli, odvedeni k té jámě a popraveni. Ti muži věděli úplně přesně, co je čeká.“

„Tenhle obrázek musí být...“ Henry chvíli marně hledal vhodné slovo, „*rekonstrukce* toho, co se dělo v koncentračním táboře. Není to fotografie, udělaná přímo při tom, když se ty věci děly.“ Formuloval to jako fakt.

„Ne!“ vykřikl Irwin. „Tohle nejsou herci! Ti arogantní nacisté byli *hrdí* na to, co dělají. Vůbec jim nevadilo, když jejich špatnosti někdo zaznamenal na film.“

„Takže tohle je skutečně snímek toho, o čem jste vyprávěl, *když se to doopravdy dělo*, a minutu potom, co fotograf stiskl spoušť, byli všichni tihle lidé mrtví ve velkém masovém hrobě, a tady v tu chvíli už *věděli*, že přesně tohle je čeká?“

„Byly to opravdu děsivé, strašné věci, co nacisté dělali,“ přisvědčil pomalu Irwin.

„Já vím, byly, ale... mně šlo o něco jiného. Tihle němečtí vojáci,“ ukázal Henry na obrázky, „nemají nabitě zbraně. Ani jeden z nich.“

„*Cože?*“ Irwin Mann se sám polekal toho, jak nahlas vykřikl a uvědomil si, že nejspíše nerozuměl chlapci správně. „Promiň — co jsi říkal?“

„Žádná z těch zbraní, co vojáci mají, není nabitá, pane Manne. Podívejte,“ ukazoval Henry na vojáka s Mauserem 98 pověšeným na rameni. „Vidíte tady tenhle kousek železa na zadní straně závěru. Je zasunutý dovnitř a to znamená, že závěr je spuštěný a zápalník je vepředu. Není natažený. A nikdo nenosí zbraň s nábojem v komoře a se spuštěným zápalníkem; a dokonce i kdyby tomu tak bylo, stejně by musel nejprve závěr otevřít a znovu zavřít, aby natáhl úderník a mohl vystřelit, přesně stejně, jako kdyby komora byla prázdná.“ Henry vyskočil. „Podívejte se, ukážu vám to.“

Henry Bowman doběhl pro svého Mausera a přinesl jej na místo, kde Irwin seděl. Otevřel závěr, zkontroloval, že zbraň je prázdná, a opět jej zavřel. „Vidíte, jak tady ten kousek kovu vyčnívá asi půl palce dozadu?“ Irwin Mann němě přikývl. „Teď je puška připravena k výstřelu.“ Stiskl spoušť a úderník dopadl s ostrým kovovým zvukem. „A teď se podívejte znovu na ten obrázek. Závěr je spuštěný, přesně stejně, jako tenhle tady.“ Irwin Mann viděl, že skutečně závěr na fotografii vypadá přesně stejně jako na pušce, kterou držel Henry Bowman v rukou.

Henry pokračoval, aniž by zpozoroval výraz, který měl starší muž na tváři. „Navíc má pušku zavěšenou na rameni a ti lidé, které by měl hlídat, jsou od něj jen pár stop. Prostě není možné, aby zamířil a nabil zbraň dřív, než by měl všechny ty muže na krku, kdyby se k tomu rozhodli.“ Obrátil stránku.

„A podívejte se sem. Na toho Lugera, kterým ten voják míří na ty chudáky, co mají být popraveni,“ ukázal Henry na pistoli, která byla vidět z perfektního profilu. „Tyhle Lugery mají výstražník, který ukazuje, zda je v komoře náboj. Tady, vyčuhuje asi osminku palce, pokud tomu tak je, a je rovně s hřbetem, když je komora prázdná. A tady na tom snímku vidět není a přitom jste říkal, že ti muži měli být během chvilky zastřeleni.“ Náhle Henry dostal nápad.

„Určitě tam museli být další vojáci, nevidíme je, protože jsou mimo záběr fotoaparátu, ale asi měli nabitě pušky zamířené na ty lidi, které chtěli popravit a oni se proto asi nevrhli na toho strážce a nevzali mu tu pistoli.“

„Možná,“ řekl Irwin deprimovaně a přitom mu bylo jasné, že žádní vojáci tam tehdy nejspíše nebyli. Vybavilo se mu najednou, jak poprvé otevřel ukořistěného Mausera a jak viděl, že je plný nábojů — *ale komora byla prázdná*, uvědomil si šokovaně. *Židé neměli vůli se bránit a nacisté to věděli*. Irwin Mann se rozechvěl. Henry si toho nevšiml, obracel stránky a hledal další obrázky.

„Podívejte se, tady je voják s pistolí Mauser s dvacetiranným zásobníkem, je to ráže 7,63 mm,“ řekl Henry, pošilhávaje do knihy. „Někde jsem četl, že to prý byla oblíbená zbraň Winstona Churchilla,“ dodal bez souvislosti, „asi se mu nikdy nedostal do ruky Smith & Wesson s enkovým rámem,“ zabručel si potichu. Obrátil svou pozornost zpět ke snímku. „Každopádně — vidíte, u téhle pistole je vidět kohout a je spuštěný. Tahle zbraň také nemá náboj v komoře. Ten voják by musel nejprve stáhnout závěr dozadu, než by mohl vystřelit.“

Henry ukázal na jiné místo snímku. „A podívejte se na *tohoto* vojáka. Má samopal MP 40, vidíte?“ Irwin Mann přikývl. Byla to právě ta zbraň, kterou si vybavil, když Henry zkoušel rychlopalbu ze svého revolveru. „Ten střílí z otevřeného závěru. Závěr musí být stažený proti pružině dozadu a teprve pak můžete stisknout spoušť a začít střílet. Vidíte ale, jak je na tady úplně vpředu? Tenhle samopal také není připraven ke střelbě. A má složenou pažbu. Pažbu byste měl skládat, jen když chcete zbraň uložit, nebo ve zvláštních případech, kde je to opravdu nutné, jako třeba při seskoku padákem.“

Henry s Irwinem prošli celou knihu a prohlédli si i ostatní fotografie z koncentračních táborů. Kdekoli byly zbraně strážných dobře viditelné, nikdy ani jedna jediná z nich nebyla připravena ke střelbě.

„Všimlo by si toho hodně lidí stejně jako ty?“ optal se nakonec Irwin.

„Kdokoli, kdo něco ví o zbraních. Strýček Max docela jistě, a myslím, že většina lidí, které potkáte na střelnicích. Někteří z těch, kdo střílejí z brokovnic, nevědí o kulovnicích zhola nic a také je pravda, že zdaleka ne každý střelec toho četl tolik o samopalech jako já, ale ano, většina střelců, které znám, by si všimla, že ty zbraně nevystřelí.“

Kdybychom s sebou tehdy před dvaceti lety měli jen jednoho jediného takovéhoho desetiletého chlapce, běželo Irwinu Mannovi hlavou. *Daleko víc by nás dnes bylo naživu.*

„Henry,“ řekl nakonec Irwin, „pevně doufám, že tě zbraně nikdy nepřestanou zajímat. Kdybychom byli bývali ve čtyřicátých letech měli jen o trošičku méně lékařů a hudebníků a aspoň o malinko víc chlapců jako jsi ty, myslím, že to, co vidíš na těch snímcích, by se nikdy nemohlo stát.“ Irwin Mann se zhluboka nadechl. „Ale Hitler a jeho hnědokošílači nám Židům nedovolili vlastnit zbraně.“

„Tady to máme tak trochu podobné, jenom s černochoy,“ odpověděl Henry, vzpomínaje na to, co mu vyprávěl Al Goodman.

Irwin ještě nějakou dobu vyprávěl a pak oba několik minut seděli v zamyšleném mlčení. Walter Bowman stále chodil s fotoaparátem po břehu. Pochopil už dávno, že Irwin Mann by rád s jeho synem mluvil o samotě.

Pak Henry vzhlédl na jejich hosta, jako kdyby si právě na něco vzpomněl.

„Tak pojďte, podíváme se, co dokážete s revolverem,“ řekl, vyklopil válec své K-22 a podal ji Irwinu Mannovi.

Po cestě domů Walter komentoval Irwinovu střelbu a ptal se, zda se jejich host dobře bavil. Irwin Mann odpovídal mechanicky, ale jeho myšlenky se stále točily kolem toho, co se dozvěděl od Henryho. Vzmáhal se v něm pocit zahanbení stran toho, čemu spolu se svými krajany dovolili narůst na druhé straně světa před celou generací. Nakonec se násilím z těchto úvah vytrhl a vzpomněl si na něco, o čem se chlapec zmínil při obědě.

„Henry, co je to Smith & Wesson s enkovým rámem?“

„Nu, to je prostě největší ze tří velikostí rámu, který vyrábějí. Používají speciální ocel a ještě ji kalí tak, aby byla opravdu hodně pevná, pro ráže .357 a .44 Magnum. Ed McGivern střílel v roce 1937 v Montaně na papírové terče ze Smithe .357 s dlouhou hlavní a ukázal, že s oporou a dobrým střelivem se dá spolehlivě zasahovat terč velikosti člověka na 600 yardů. Strýček Max jeden takový revolver má a nechává mne z něj střílet. Dal mi svou pícku na olovo, lící kleště a přebíjecí vybavení; kupuje prach, zápalky a olovo. Já pak přebíjím všechny naše .357 a on mi dovolí si půjčovat jeho zbraň.“ Henry to v té době nevěděl, ale oba — jak chlapec, tak i strýc — měli za to, že v tomhle obchodě získávají víc než ten druhý.

„Takže .357 je ta nejpřesnější ráže?“

„Když střílím s oporou, dokážu s .357 zasáhnout plechovku od kávy každou ranou na víc než sto yardů, ale pokud vím, .44 Magnum by měla být ještě lepší. Velké revolverové ráže nemají takový problém s drobnými nepřesnostmi, jako ty malé a při střelbě se tolik nedeformují. Se .44 je snazší nastřílet opravdu malé skupiny.“ Henry krátce zaváhal a pak dodal: „Přinejmenším to říkají všechny recenze, které jsem četl. Ve třicátých letech, když střílel Ed McGivern, ještě .44 Magnum neexistovala; objevila se až někdy před sedmi lety. Smith & Wesson jich mnoho nedělá. Zatím jsem za celý život viděl jen jednu jedinou.“ Walter Bowman se poslední poznámce usmál, uvědomiv si, že ji řekl desetiletý chlapec.

Irwin Mann neřekl nic. Uvažoval o něčem, nač se hodlal optat Maxe Collinse, až se s ním přistě setká.

„Tati, zatímco jsi fotografoval, pan Mann mi vyprávěl o tom, co se mu přihodilo za války.“ Henry s otcem byli v dílně a Henry čistil své zbraně. Walter se na syna podíval.

„Hm.“ Walter nikdy neslyšel o tom, že by Irwin Mann vyprávěl o téhle době ze své minulosti.

„Povídal mi o tom, jak přišla policie a odvedla jej i s jeho ženou pryč a už nikdy ji pak neviděl, ani nikoho ze své vlastní rodiny. Říkal, že Hitler nechal zabít šest milionů Židů a že by nejspíše pobil úplně všechny, kdyby Američané nevstoupili do války proti Němcům a neporazili je.“

„To je zhruba pravda.“

„Vyprávěl také o tom, jak neměli vůbec možnost se bránit. Říkal, že policie jim nejprve sebrala zbraně, jaké měli vojáci; a pak že jim sebrala *všechny* zbraně. A také říkal, že doufá, že budu vždycky dobře střílet z co nejvíce zbraní jen dokážu, pro případ, že by se něco podobného stalo tady.“ Henry vypadal velmi znepokojeně. „Tati, víš, že miluju střelení, ale nechci nikoho zabíjet. Mohlo by se tady někdy stát to, co se stalo v Německu?“

Walter Bowman — učitel historie — se podíval svému synu do očí. *Nechtěl bys na tohle odpovědět za mne, strýčku Came?* říkal si v duchu.

„Nejspíše se to tady nikdy nepříhodi,“ řekl a hlavou mu proběhlo slovo *znovu*. „Rozhodně se modlím, aby to nenastalo. Máme tady národ s takovou mírou svobod, o jaké se lidem ve většině ostatních zemí ani nezdá. Ale mám-li na tvou otázku odpovědět zcela upřímně, ano, *může* se to tady stát.“ *Strýček při tom zahynul.*

„Víš, vždycky se najdou lidé, kteří chtějí čím dál tím větší a větší moc; a dějiny nám ukazují, že tenhle druh lidí si vždy bere všechno, co mu tí, jež má ve své moci, dovolí. Někdy je zastaví to, že se jejich poddaní rozhodnou bojovat. Jindy se lidé nebrání a postupně ztrácejí své svobody tak dlouho, až je příliš pozdě.“

Víš o tom, jak Hitler se svou policií pobil šest milionů Židů, protože o tom lidé často mluví. Ale podobných případů byla v historii spousta, jen se o nich tak často nehovoří, ať už z takového nebo jiného důvodu.“

„Co tím myslíš?“ optal se Henry. Přestal čistit svůj Mauser a přímo hltal slova svého otce.

„Třeba Rusko. Josif Stalin povraždil dvacet milionů svých vlastních lidí dobrých patnáct let předtím, než vůbec druhá světová válka začala, aby si zajistil, že zbytek populace jej bude na slovo poslouchat.“ Henryho oči se rozšířily. „Ještě o pár let dříve, v roce 1915, Turci takhle vyvraždili Armény. A po válce čínská vláda povraždila miliony svých občanů, v jedné velké vlně koncem 40. let a ve druhé o deset let později. Podle toho, co jsem slyšel, to znovu začíná.“

Walter Bowman nemohl vědět, že během následujících deseti roků Mao Ce Tung zvedne latku systematickým zmasakrováním dvaceti milionů Číňanů. Tím vyrovná dosavadní Stalinův rekord, ale dokáže to za mnohem kratší dobu. Také nemohl vědět o budoucích genocidách v řadě dalších zemí.

„Dobře vím, jak tě těší střílet čistě jen pro tu radost. Když mi bylo tolik let jako tobě, měl jsem to stejné s létáním. Nikdy jsem nechtěl nikoho zabít a díky Bohu, nikdy jsem nemusel.“

Ale během války jsem naučil stovky mužů létat dost dobře na to, aby mohli bojovat ve vzduchu, zabíjet nepřátelské piloty a ničit jejich pozemní cíle. Schopnosti, které jsem získal čistě jen pro radost, se ukázaly velmi důležitými pro lidskou svobodu; ale spousta lidí při tom zemřela.

Jsem pevně přesvědčen, že si nemusíš dělat starosti s tím, že by se Amerika změnila v další nacistické Německo, Henry,“ řekl Walter Bowman, ale v jeho obličejích se přesto zračily starosti. „Přinejmenším ne... ne dnes.“ *Rád bych věděl, co by mi na to řekl strýček Cameron, kdyby mne mohl slyšet.* Walter si olízl rty a chystal se pokračovat, ale jeho syn mu skočil do řeči.

„Co je s tebou, tati?“ Walter Bowman zamhouřil oči, pak pokývl hlavou, když se konečně rozhodl.

„Synku, myslím, že je načase, abych ti pověděl o tom, co se stalo bratrovi tvého dědečka Mikea, mému strýci Cameronu Bowmanovi, před nějakými třiceti lety, když jsem byl jen o málo starší než ty teď. Kdyby byl dnes naživu, byl by to tvůj prastrýc.“

Zamlada v letech 1917 a 1918 sloužil v armádě ve Velké válce, podobně, jako já jsem sloužil v námořnictvu ve druhé světové. Až na to, že když já byl ve válce, zůstal jsem tady ve své zemi a cvičil jsem piloty na Floridě. Strýček Cam byl v pěchotě a poslali jej za moře. Dostal se do bojů ve Francii, kde na něj němečtí vojáci stříleli puškami přesně stejnými, jako je tahle tady.“ Henry se podíval na svého Mausera, jako kdyby to byl chřestýš a Walter se musel navzdory vážnosti debaty zasmát.

„Jen se tak nekoukej. Nikdy nebyl ani zraněn a přivezl domů tvému dědovi Mikeovi pár německých zbraní. Jedna z nich vypadala jako ta tvoje, ale měla delší hlaveň.“

„Jasně. To byla standardní puška, ne karabina, jakou mám já.“

„Správně. Otec ji prodal — nebo někomu daroval, už si přesně nevzpomínám — poté, co strýc Cam zemřel. Táta říkal, že strýček Cam vždy trval na tom, že Enfield je lepší puška než Mauser.“

Henry přikývl: „Je to tak. Je silnější a má přerušovaný závit, takže můžeš nabít poškozený náboj, který by v Mauseru selhal.“

„Tak proč máš Mausera?“ nechal se Walter odvést od tématu.

„Levnější střelivo.“

Walter Bowman pokývl svému synovi a pak řekl to, co jej opakovaně napadalo už několik roků.

„Zatraceně bych si přál, aby byl strýček Cam ještě naživu a viděl tě, Henry. Vždycky mi přišlo, že ti v žilách koluje něco jeho krve a dneska se mi to znovu připomnělo.“ Zhluboka se nadechl a pokračoval v příběhu svého mrtvého strýce.

„Každopádně, tvůj prastrýc Cam měl malou farmu v západní části státu a v roce 1931 zabředl tak hluboko do dluhů, že nemohl splácet bance, která mu předtím půjčila peníze, a nakonec jí musel svou farmu přenechat.“

„To nemohl farmu prodat a pak jim zaplatit?“

„Ne, víš, spousta lidí měla přesně stejný problém a nikdo tehdy nechtěl koupit jeho farmu za tolik peněz, kolik bance dlužil. Takže si banka vzala farmu, ale také z toho moc neměla, protože ani ona za ni nedostala mnoho peněz, takže byla také ve ztrátě. Tehdy byla spousta lidí jako strýc Cam, půjčili si peníze, ale nebyli s to je vracet. Takže banka nakonec měla spoustu farem, o které celkem nikdo nestál, a když se jí podařilo je vůbec prodat, bylo to za bídou cenu, takže banka nakonec zkrachovala také. Bylo to tehdy špatné pro všechny.“

Strýc Cam tedy zkrachoval a přišel o svůj dům, ale býval vojákem ve válce, a vláda tehdy slíbila, že každému z vojáků zaplatí prémii ve výšce, která se odvíjela od toho, jak dlouho ve válce bojoval. V případě strýčka Cama šlo asi o pět nebo šest set dolarů, což tenkrát před třiceti lety byla ukrutná hromada peněz, když celá země byla uprostřed ohavné deprese a spousta lidí neměla práci.

Problém byl v tom, že celkový součet všech peněz, které vláda naslibovala zaplatit všem těm vojákům, přesáhl tři *miliardy* dolarů. Vláda ty peníze slíbila — a rozhodně *měla* v úmyslu je zaplatit, o tom vůbec není pochyb — ale smlouva byla taková, že ty peníze byly splatné v roce 1945, takže —“

„Oni chtěli ty peníze zaplatit na konci druhé světové války?“ skočil mu Henry do řeči.

„No, vlastně ano,“ potlačil Walter úsměv, „ovšem v roce 1918 nikdo nevěděl, že vůbec bude nějaká další válka. Tehdy byl rok 1945 prostě jen nějakým datem v budoucnosti.“

„Ah. Rozumím.“ Henry si připadal jako pitomec.

„Každopádně,“ pokračoval Walter, „1945 bylo sedmadvacet let po konci války, kterou tihle veteráni vybojovali. V době, o které vyprávím, se ale psal rok 1931, do vyplacení prémie zbývalo pořád ještě čtrnáct let; a těch čtrnáct let vypadalo jako nekonečno, pokud jsi zrovna byl někdo, kdo přišel o vlastní dům a kdo neměl žádnou práci.“

Takže v roce 1932 se skupina veteránů vydala do Washingtonu, aby se pokusila přesvědčit vládu, aby je vyplatili v předstihu. Někteří naskočili na nákladní vlaky, které mířily na východ; jiní se na cestu vydali ve starých nákladácích a lidé, kolem nichž projížděli, jim dávali drobné, aby měli na benzin. A někteří do Washingtonu došli pěšky.“

„A dědečkův bratr byl jedním z nich?“

„Přesně tak. Byl jedním z těch, kdo pochodovali kvůli těm penězům — tehdy jim říkali ‚prémiová armáda‘ — a dostal se do Washingtonu, D.C, v... květnu, myslím, toho roku.“

Walter Bowman pak vyprávěl svému synovi o tom, co se stalo v těch dvou měsících jara a léta roku 1932, když jemu samotnému bylo patnáct roků. Henry zaujatě naslouchal, když jeho otec popisoval ty tragické události i to, jak se o nich on a Henryho prarodiče dozvídali z novin a z vysílání rádia.

„Hoover chtěl celou záležitost ukončit a tak řekl generálu MacArthurovi, aby dostal prémiovou armádu pryč z okolí Kapitolu. MacArthurovi muži se o to postarali za pomoci slzného plynu, kavalérie a tanků. Pak spálili chatrče, které si kolem Kapitolu veteráni postavili, aby se tam nemohli vrátit. To bylo samo o sobě dost zlé, ale lidé si nejvíce zapamatovali to, co přišlo potom. Hodně se diskutovalo o tom, kdo za to vlastně byl odpovědný.“

Někteří lidé tvrdí, že generál MacArthur vykonal jen přímý rozkaz presidenta Hoovera; jiní zase říkají, že jednal o vlastní iniciativě. Hoover za to, co se té noci stalo, převzal plnou odpovědnost; mohlo to být tak i tak.“ Zhluboka se nadechl.

„Já osobně nepochybuji o tom, že Hoover rozkázal armádě, aby vyhnala veterány od budovy Kapitolu. Ale z toho, co jsem o věci četl, a na základě toho, co je mi známo o mužích, jichž se to týkalo, jsem přesvědčen, že co potom MacArthur udělal, bylo přesně to, co mu prezident řekl, že *nemá* dělat. President přijal plnou odpovědnost a tak to je v pořádku, protože je vrchní velitel a je v konečném důsledku odpovědný i za to, pokud se něco špatného stane proto, že jej nějaký generál neposlechne,“ pokračoval Walter.

„No, a pak se tam přihodilo tohle. Uprostřed noci generál MacArthur, major Patton a major Eisenhower —“

„Byl major Eisenhower nějak příbuzný s *presidentem* Eisenhowerem?“ skočil mu Henry do řeči.
„Chci říci — byl nějak příbuzný s tím mužem, který se později stal *presidentem*?“

„Major Eisenhower byl sám tím mužem, který se později stal *presidentem* Eisenhowerem,“ vysvětlil Walter k Henryho úžasu.

„Takže,“ pokračoval Walter Bowman, „generál MacArthur a major Patton, jenž se později stane tím slavným generálem Pattonem, který povede své muže ve druhé světové válce, a major Eisenhower, který se později stane generálem a pak *presidentem*, vedli svou armádu přes řeku a pronásledovali veterány, které vyhnali z okolí Kapitolu. Následovali je do tábora mimo město. Tam žilo dvacet tisíc bývalých vojáků a s nimi bylo asi šest set žen a dětí.“

„Co ti vojáci udělali?“ optal se Henry. Walter Bowman se podíval svému desetiletému synovi do očí.

„Nejprve stříleli. Pak zapálili každý kousek dřeva, který tam našli a kompletně vypálili celý tábor.“ Henry neměl slov. Walter sklopil oči a pokračoval. „Zdaleka ne všichni se odtamtud dostali živí. Nikdo ale přesně neví, kolik tam zahynulo lidí. Mnozí z veteránů neměli rodiny, nebo se od svých rodin odloučili a neměli nikoho, kdo by se po nich později ptal.“

Henry našel svůj hlas a optal se: „Tam umřel tvůj strýček?“ Walter pohladil rukou hranu ponku a rozhlédl se po dílně, než odpověděl.

„Ne hned. Strýc Cam byl ohavně popálen. Chtěl se vrátit domů, sem do Missouri, ale jelikož patřil mezi ty, kdo byli blízko Kapitolu, jeden z vojáků na koních mu zlámal zápěstí — nebo možná paži, nejsem si teď přesně jistý — ještě předtím, než přešli řeku a vypálili celý tábor.“

Ta zlomenina byla dost zlá a nikdo ji neléčil; a nikdo se mu nepostaral ani o ty spáleniny. Nevím ani, zda by to bylo bývalo pomohlo. Spáleniny se hrozně snadno infikují a právě to se stalo strýčkovi. Lékař v nemocnici v Pennsylvánii mu amputoval levou ruku, ale už bylo příliš pozdě. Táta — tvůj děda Mike — tehdy sedl na vlak do Readingu a strýček Cam dokázal vydržet dost dlouho na to, aby se k němu ještě dostal. Promluvili spolu, ale pak strýc Cam umřel.

Táta přivezl jeho tělo domů a tady jsme ho pohřbili. Ale naposledy jsem jej viděl naživu někdy v květnu, když se spolu s partou dalších veteránů z Arizony vydali do Washingtonu.“ Potřásl hlavou a přinutil se k úsměvu.

„Byla to zlá věc, Henry, ale všichni jsme věděli, jak moc zlá; a sám prezident připustil, že to bylo něco strašného, přiznal, že to byla jeho chyba — a během šesti měsíců skončil a nahradil jej jiný prezident,“ vysvětlil. *Který se nezdáhal dál rozšiřovat moc vlády na úkor občanů a zneužívat peníze, které jim sebral, na to, aby dál omezoval jejich občanská práva*, dodal v duchu. Pak se ale přinutil zastavit tento směr úvah a vrátil se ke své přednášce.

„Naši Ústavu a Listinu práv — základní pravidla, podle nichž se naše vláda musí řídit — sepsali velmi moudří pánové, kteří prošli něčím vzdáleně podobným, jako pan Mann před dvaceti lety. Zformulovali Ústavu a Listinu práv velmi pečlivě, tak, aby zajistili, že to, co se přihodilo jim a co se přihodilo panu Mannovi, už se nikdy nikomu v této zemi nestane.

Vyjmenovali mnohé z těch věcí, na něž má svobodný člověk automaticky právo prostě jen proto, že žije: právo číst a právo veřejně říkat to, čemu věří; právo uctívat cokoli chce a jak chce; právo, aby mu policie svévolně nemohla zabavit jeho majetek a zavřít jej do vězení bez spravedlivého soudu. Muži, kteří založili náš stát, také připomněli vládě v druhém bodě Listiny práv, že svobodní lidé mají samozřejmé právo vlastnit a nosit přesně stejné zbraně, jakými jsou vybaveni vojáci v soudobé armádě. To jediné všechny ostatní sliby podložilo — jsou zajištěny tím a jen tím, že všichni lidé mají možnost bojovat proti vládě, která je poruší. Tohle právo bylo panu Mannovi a jeho rodině odepřeno.

Ten systém vlády, který ti mužové vytvořili v roce 1789, fungoval velmi dobře po dlouhou dobu — lépe a déle, než v zásadě kterýkoli jiný systém v kterékoli jiné zemi. Ano, zklamal v případě mého strýce a já na to nikdy nezapomenu.

Ale to, co se strýčkovi stalo, nebyl ani první ani poslední případ, kdy vláda ignorovala práva občanů. Nedávno jsme se bavili o tom, kterak se bigotní hlupáci snaží rozhodovat o tom, že nějaká skupina lidí je podřadná; takoví lidé pak nemají stejná práva jako ostatní, a to může vést ke stejně zlým důsledkům, jako bylo to, co armáda udělala Camovi. Teď se to ale konečně mění: prezident výslovně a zcela jasně řekl, že chce, aby se jakákoli diskriminace stala ilegální a já se domnívám, že to myslí vážně.

Ale kdyby snad všechno šlo najednou k čertu a sesypalo se na hromadu, kdyby policie začala prohledávat lidem jejich vlastní domy a zabavovat majetek, kdyby začala zatýkat lidi bez soudu, kdyby je upalovala — a obzvlášť kdyby snad vláda někdy zkusila bránit poctivým lidem v tom, aby měli zbraně, jimiž by mohli bránit svou svobodu — pak by měl pan Mann naprostou pravdu: taková země by opravdu nutně potřebovala mladé muže se schopnostmi, jaké máš ty, aby se postavili státním silám, které je budou chtít zničit, podobně, jako to bylo nutné před necelými dvěma sty lety.“ Walter Bowman viděl, že to jeho synovi dělá opravdovou starost, a pokračoval.

„Ve skutečnosti si myslím, že se v této zemi věci *zlepšují*, Henry, ne že by se zhoršovaly. Věřím, že až budeš na střední škole, už bude všechno hodně jiné. Segregovaná kina a restaurace, policie,

která černochoy zastavuje na ulici a šacuje je, nemají-li zbraně? Takové věci budou jen trapnou vzpomínkou a většina lidí na ně ráda zapomene. *Tohle nás zavedlo trochu dál, než jsem původně měl v úmyslu*, řekl si Walter a změnil téma.

„No nic. Hele, přemýšlel jsem o té terčovnici, kterou si chceš nechat udělat, co jsi o ní dnes ráno povídal panu Mannovi. Musím říci, že jsem si vůbec neuvědomil, jak dobře už střílíš z pušky. Rozhodně si zasloužíš pořádné vybavení, tak co bys řekl tomuhle: když si našetříš peníze na tělo zbraně — říkals Remington? —, já se postarám o hlaveň a o puškohled. A pokud budeš chtít pomoci s pažbou, stačí říci a já také přiložím ruku k dílu. Zní to fěr?“

„Víc než cokoli jiného!“

„Fajn. Tak dočisti zbraně a pak běž do koupelny a vyčisti také sebe. A pokud nám před večerí vyjde chvíle času, zahrajeme si backgammon.“

„Budu hotov za pár minut, tati. Díky,“ řekl Henry s úsměvem a objal otce. Pak ale vzhlédl se zmateným výrazem. „Tati?“

„Copak je, synku?“

„Rozumím tomu, že vláda nechtěla vyplatit ty peníze všem veteránům v roce 1932, protože museli v tom roce platit za spoustu jiných věcí a nemohli vydat další peníze, když je neměli. Ale v té době, když tvůj strýček Cam přišel o farmu, byli přece tehdy i lidé, kteří měli peníze? Myslím, hodně peněz? Bohatí lidé?“

„Jistě, i tehdy bylo v zemi dost bohatých lidí. Ale strýček by se nikdy nesnížil k tomu, aby je požádal o nějakou almužnu, Henry. Byl to hodně hrdý člověk a domníval se, že když mu vláda slíbila válečnou prémii, měla by mu také vláda pomoci v době, kdy to potřeboval. Dokonce tehdy jeden ze senátorů zkoušel v Kongresu prosadit, aby veteráni mohli dostat menší částku hned namísto plné premie o třináct let později, ale Kongres to zamítl.“

„No, tomu rozumím; vláda nejspíše tehdy neměla k dispozici ani ty menší peníze,“ řekl Henry. „Vždyť jsi říkal, že krachovaly dokonce i banky. Vláda asi tenkrát neměla ušetřenou ani část z těch tří miliard dolarů, které plánovala vydat až v roce 1945; bylo příliš brzy.“

Walter se na svého syna laskavě usmál: „No, hádám, že ani tak strýček prostě nechtěl žebrať.“

„Ne,“ trval na svém Henry, „já to myslel tak, že pokud existovali bohatí lidé, proč by nemohl některý z nich zaplatit tvému strýčkovi nějaké peníze a pak by vláda tomuhle člověku v roce 1945 vyplatila bonus místo něj? Pokud Cam měl dostat pět set dolarů v roce 1945, ale potřeboval nutně peníze už v roce 1932, proč by mu nemohl někdo z bohatých lidí dát, já nevím... třeba tři sta

dolarů, aby za ně dostal později pět set? To by přece strýčku Camovi vyhovovalo mnohem lépe, než pochodovat do Washingtonu a tam tábořit dva měsíce, nemluvě ani o těch vojácích...

Dobrá otázka, uvědomil si okamžitě Walter. „Hmm... myslím, že asi nebylo možné žádným způsobem převést to právo na válečnou prémii.“ *A tohle je pěkně pitomá odpověď.*

„Proč ne? Copak vláda nemohla dát veteránům prostě nějaký papír, kde by stálo“ — snížil hlas — „Toto je premie pana Bowmana ve vý—“

„Poručíka.“

„Cože?“ optal se Henry. Otec se na něj usmíval.

„Byl poručíkem v armádě, ne panem Bowmanem.“

„Aha,“ pokračoval Henry. „Nemohli tedy vytisknout nějaký papír, kde by se psalo ‚Toto je premie poručíka Bowmana ve výši 500 dolarů. Vyplatíme ji v roce 1945 komukoli, kdo nám předloží tuto poukázku‘? Pak by strýček Cam mohl tu poukázku prodat, stejně jako ostatní veteráni; získali by tak nějaké peníze a vůbec by nebylo potřeba, aby je pak vláda pozabíjela...“

„Tohle je opravdu dobrá otázka, Henry, a obávám se, že na ni nemám odpověď.“ *Když nechci říct na rovinu, že tržní řešení by bylo až příliš rozumné a smysluplné pro tu bandu debilních čuráků*, dodal v duchu a okamžitě se zastyděl. Walter Bowman jen velmi zřídka používal takový slovník, byť i jen v úvahách. „Prostě to neudělali, to je celé. Tak to rychle dodělej, za chvíli bude večer.“

Opustil dílnu a stoupal po schodech ze suterénu do kuchyně. *Ježíši Kriste! Je mu deset let a má starosti, nebude-li muset zabít lidi; a já ho zkouším rozveselit historkou o tom, jak se naše vláda pokusila zaživa upálit jeho prastrýce*, běželo Walterovi hlavou. *Ještě štěstí, že je moc mladý, než aby se staral o ty zmatky v jihovýchodní Asii. Tam jsou teď opravdické problémy, ne tady ve Spojených státech.*

Walter Bowman disponoval velmi bohatými znalostmi historie, ale netušil nic o existenci obskurního zákona z roku 1934, nazvaného National Firearms Act. Už vůbec nemohl předpokládat, jak bude vypadat příští ukázka federální legislativy týkající se zbraní. Tento zákon bude přijat během pěti roků, v době velkých otřesů v zemi. Walter Bowman se s ním ale neseznámí. V době, kdy budou probíhat první diskuse o obsahu budoucího právního aktu, lékaři zjistí, že Walter Bowman trpí rakovinou ledvin.

Ve chvíli, kdy Lyndon Johnson podepíše v roce 1968 zákon Gun Control Act, bude Walter Bowman už téměř rok mrtvý.

27. KVĚTNA 1963

Když Ames MacKinnon III vešel do kanceláře Raymonda Johnsona ve firmě Lambert, Burns, nejprve si vůbec nevšiml věcí, které tam Raymond strategicky rozmístil. Vytýkal si v duchu, že při své minulé návštěvě bezmála ztratil nervy a přestal se ovládat. Byl pevně rozhodnut, že už se to nikdy nebude opakovat.

„Rayi, rád tě zase vidím. Poslouchej, nemám mnoho času, ale chtěl bych, abys věděl, že v Allied se rozhodli se postarat o toho tvého chlapíka.“ Raymond si dobře povšiml, že Pedro Gutierrez už v ústech Amese nebyl ‚ten Mexikán‘.

„Rozhodli se, že je zapotřebí zajistit, aby jeho dcera měla dlouhodobou odbornou péči a aby se jeho žena mohla podrobit tomu nejlepšímu dostupnému ošetření. Proto mne zmocnili k tomu, abych vám nabídl velmi vstřícnou peněžní nabídku. Samozřejmě za obvyklých podmínek zachování mlčenlivosti o celém případě.“

„Jak přesně vstřícná je ta nabídka?“

„Pět set tisíc dolarů. Ale musím tě upozornit,“ dodal Ames rychle, „že jde o takhle vysokou částku jen a jenom proto, že Allied chce tento nešťastný incident uzavřít co nejrychleji a pokračovat ve své práci. Ve světle těchto faktů je pochopitelné, že jejich nabídka platí pouze do zítřka.“

Raymond pokývl. „Naprosto chápu, že Allied Chemical chce tento — jak jsi to nazval — ‚nešťastný incident‘ mít co nejdříve za sebou, aby mohli pokračovat v prodeji Beckerovi.“ Otočil se a zahleděl se do velkého okna, za nímž byl vidět Manhattan. „Pověz mi, Amesi, máš ty vůbec představu, kolik si každý z členů představenstva uloží peněz v důsledku toho kšeftu s Beckerem? Určitě víš, že je hodlá vyplatit v hotovosti; žádná výměna akcií.“

„Nemám ani nejmenší tušení, kolik má který z členů podílů, takže ne, nevím,“ zalhal.

„Ellison je na chvostu s jen trochu víc než osmnácti tisíci podíly. Hatcher, když započítáme i opce, jich má skoro čtvrt milionu. Všichni ostatní jsou někde mezi tím. Až Becker podepíše šek na devětačtyřicet dolarů za podíl, stane se z nich parta velmi šťastných a spokojených bývalých ředitelů Allied Chemical. *Pokud* ovšem Becker ten šek podepíše.“ MacKinnon neřekl nic, čekal, jak bude Raymond pokračovat.

„Ta nabídka půl milionu dolarů je pramizerná almužna, a nejen proto, že je to tak směšná částka ve srovnání s penězi, které se tady v tom točí. Po vyrovnání právních poplatků by mým klientům zůstalo méně než tři sta padesát tisíc dolarů. Při uložení na čtyřprocentní úrok to je nějakých třináct tisíc dolarů ročně po odečtení daně, a z toho musí pořádit lékařské ošetření, rehabilitaci, léky i běžnou denní péči pro slepou dívku se zničeným mozkem, které byly minulý týden čtyři roky, a pro dvaatřicetiletou nemocnou ženu.

Vůbec si nejsem jist, zda by třináct tisíc dolarů dokázalo pokrýt všechny potřebné výdaje, o kterých se tady bavíme, jen pro letošek. Paní Gutierrezová se ovšem může snadno dožít přinejmenším padesátých narozenin. Vzhledem k tomu, že dcera má srdce i dýchací systém zdravé, je více než dobře možné, že se dožije příštího století. Upřímně se obávám, že během následujících šedesáti let bude třináct tisíc dolarů jako cena za celoroční péči naprosto k smíchu.“ Raymond zdvihl jeden ze dvou kanystrů, které ležely na jeho skřínce a prohlédl si jej. Byl úplně nový. Ten, který zůstal na skřínce, byl mnohem starší, trochu zprohýbaný a jeho nálepka byla vyrudlá a místy se odlepovala. Obě nálepky měly podobný odstín modří.

„Naproti tomu, hnízdečko pana Hatchera, vystlané dvanácti miliony, během té doby vyroste do něčeho opravdu imposantního — pokud jeho dědicové nepředvedou enormní míru pošetilosti.“

„O čem to mluvíš?“

Raymond postavil kanystr na fotografii, která ležela na stole a obrátil se k druhému právníkovi.

„Mluvím o tom, že vaše nabídka není vstřícná, není férová a není přijatelná. Vzhledem k tomu, čeho se Allied Chemical vědomě dopustila na své těhotné zaměstnankyni, není pět set tisíc dolarů ničím jiným než ohavnou urážkou. Allied se zcela zjevně snaží lacino vykrotit ze své odpovědnosti. Trochu jsem se rozhlížel a pět set tisíc dolarů je méně, než ta společnost vydělá ve *dvou dnech*.“

Náhle zapraskalo v domácím telefonu. „Pane Johnstone, omlouvám se, že ruším, ale je tady zase pan Morris z New York Times. Sedí tady a tvrdí, že se nezvedne tak dlouho, dokud nedostane interview ohledně toho případu s Allied.“

Raymond stiskl tlačítko a bryskně odpověděl: „Řekněte mu, že může přijít ve čtyři hodiny. Pokud chce, ať si tam klidně sedí třeba celý den, ale pokud trvá na nějakém vyjádření před čtvrtou, to vyjádření zní ‚bez komentáře‘.“

„Říká, že to je v pořádku, pane Johnstone. Vráti se ve čtyři.“

Ames MacKinnon III vypadal rozčileně. „Nemůžeš o tomhle mluvit s novináři! Snažíme se přece spolupracovat! A dobře víš, že kdybys to přivedl před porotu, nemusíte také dostat vůbec nic.“ Hovor jej uklidnil a než skončil, opět byl zcela vyrovnaný. Ne ale nadlouho.

„Amesi, já mohu dělat cokoli, co chci — stejně jako ty sem klidně můžeš přijít a můžeš mému klientu nabídnout směšné spopitné pro slepou dceru s poničeným mozkiem. Víš ty co, trochu jsem se v tom pohrabal; a s každou další vrstvou, kterou odhalím, mi to víc a víc smrdí.“ Podal druhému muži kanystr, který ležel na stole. „Poznáváš tohle?“

MacKinnon se podíval na vinětu a uviděl, že drží v ruce plechovku herbicidu na hubení plevele jménem **HERBAMAX**. Podíval se blíž na drobné písmo a zjistil, že jej vyrábí firma Becker AG v Německu. „Import od Beckera na americký trh,“ řekl.

Instinktivně vzhlédl k druhému, staršímu kanystru, který zůstal na Raymondově skříňce a přistoupil blíž, aby si jej mohl prohlédnout. Pozdvihl jej a podle váhy usoudil, že je prázdný. Nálepka byla vyrudlá, ale zdálo se, že původně mívala stejný modrý odstín, jako viněta na nové plechovce herbicidu. Text na starém kanystru byl německy, rozložen však byl ve velmi podobném vzoru. Jméno výrobce bylo odtržené, ale zůstala tam část adresy. Bylo tam stejné jméno města jako na nové plechovce. U horního kraje byl název:

ZYKLON-B

„No co? Starý kanystr z domácího trhu s prostředkem na hubení plevele?“ optal se MacKinnon. Raymond se nad otázkou zamyslel.

„Možná to tehdy nějak tak viděli, obávám se.“ Podal právníkovi fotografii ze svého stolu. Byl na ní rozmazaný snímek pokoje plného nahých těl, byly jich stovky, vzájemně propletené ve smrtelném objetí. „Zdá se, že fungoval docela dobře.“ MacKinnon okamžitě odložil kanystr a zadíval se na Raymonda. Ten spustil dříve, než starší muž mohl promluvit.

„Amesi, neplýtvěj časem na to, že bys mne zkoušel poučovat, co mohu nebo nemohu říkat u soudu. To teď není tvůj hlavní problém. Myslím, že se o téhle cause doslechly Timesy. Ode mne to nemají, ale tady v kanceláři máme pár židovských pomocníků. A mne nenapadá žádný jiný důvod, proč by se měl jeden z jejich reportérů utábořit v naší recepci.“ Raymond viděl, že jeho slova druhým právníkem otřásla.

„Takže máš čas do čtyř hodin odpoledne na to, aby ses sem vrátil s bankovním šekem na rozumnou částku. Pokud jej do té doby mít nebudu, pan Morris získá svůj příběh, Becker se začne rozhlížet po jiných možnostech fúze, lidé, kteří by snad stáli o akcie Allied, je dostanou o nějakých dvanáct dolarů za podíl levněji, a my dva si dopřejeme to potěšení hledat dvanáct porotců, co

nikdy nic neslyšeli o americké společnosti, která se pokusila fúzovat s německou firmou, jež vyráběla plyn, kterým Hitler povraždil šest milionů lidí.

Pokud ale, na druhou stranu, budeš tady za těmi dveřmi stát, až je ve čtyři hodiny otevřu, a pokud budeš držet v ruce šek na smysluplnou částku, pak můj klient bude mít možnost se postarat o svou rodinu, pan Morris se bude muset porozhlédnout po jiném příběhu, moje firma mne poklepe po rameni za dobře udělanou práci, a ty získáš nesmrtelnou vděčnost celého představenstva i všech ostatních podílníků Allied, jimž dohromady zachráníš víc než padesát milionů dolarů obchodní hodnoty. Prostě je ochráníš před tou hrozivou tragédií, jakou by byl pád jejich akcií na hodnotu z doby před dvěma měsíci, než začali jednat s Beckerem. Nebo pod ni.“

Ames MacKinnon III konečně dokázal promluvit: „A kolik je ta odpovídající částka?“ Měl děsivý pocit, že se mu Raymond vysměje a bude trvat na deseti milionech dolarů.

„Až do čtyř hodin má Allied třicetiprocentní slevu. Sedm milionů dolarů. Ale po čtvrté hodině to končí, pak už je to buď deset milionů, nebo porota. Žádné protinabídky.“

„Předám jim tu informaci,“ otočil se MacKinnon a odešel bez dalšího slova.

O dvě minuty později vstoupila recepční s nejistým pohledem. „Udělala jsem to správně, pane Johnstone? Prozvonila jsem vás v ten pravý čas?“

„Udělala's to perfektně, Maggie. Naprosto skvěle. Můžeš se vrátit ke své práci.“

Raymond zvedl prázdnou plechovku se své skříňky a zahleděl se na ni. Ještě před dvěma dny ležela na polici nedalekého železářství a obsahovala bezbarvý lak. Zadíval se na vyrudlou nálepku a vzpomněl si, jak tiskař nemohl pochopit jeho požadavek, dokud mu nevysvětlil, že rekvizitář nechce přijít o práci jen proto, že nějaký pitomec omylem vyhodil jednu z kulis, které budou znovu zapotřebí pro druhý díl hry.

No, teď si počkáme do čtyř hodin, řekl si Raymond, pohodlně se usadil a čekal, až se jeho puls pomalu vrátí k normálu.

28. KVĚTNA 1963

Během šestnácti hodin poté, co Ames MacKinnon III nevesele předal ten největší šek, jaký kdy držel v ruce, se informace o obrovském odškodném rozlétla mezi právníky New Yorku jako oheň v trávě. Raymond Johnson dělal co mohl, aby se na ranní schůzi tvářil jako by nic. Všichni ostatní z něj nemohli odtrhnout oči od chvíle, kdy přišel do práce. Jacob Burns zahájil jednání.

„Vypadá to, že náš nejmladší kolega úspěšně předvedl svůj temperament v oblasti až dosud zcela opomíjené naší firmou,“ usmál se široce na své auditorium. „Naše fondy rozhodně vypadají mnohem lépe než kdy dříve, a za to musíme Raymondovi poděkovat.“ Ray Johnson udržel neutrální výraz, ale sevřely se mu útroby. Rozhlédl se kolem stolu a viděl, že každý z přítomných se na něj usmívá. Každý vyjma jednoho člověka, Artura Lamberta; ten vypadal zamyšleně, a po chvíli si vzal slovo.

„To není úplně přesné, Jakeu,“ řekl svému partnerovi. „Fondy firmy Lambert, Burns vypadají úplně přesně stejně, jako před dvěma dny. Tohle byla vlastní Raymondova causa, nikoli causa firmy.“

„Cože?“

„Slyšels mne dobře. A nebude o tom žádná diskuse. Raymond za mnou zašel předtím, než ten případ přijal, optat se, zda mu to schválím. To jsem udělal; a když se optal na firemní podíl, řekl jsem mu, že je to jen a jenom jeho případ, za předpokladu, že nebude šidit práci pro firmu. Na to odpověděl, že v případě potřeby na to obětuje svou dovolenou. Raymond tu dohodu dodržel a my ji dodržíme také.“

„Ale neřekl ti, že nám z toho případu může kápnout víc než dva miliony dolarů!“

„Ne. A kdyby byl řekl, vysmál bych se mu a dohodl bych se s ním přesně stejně. Raymond to tehdy ostatně ani sám nemohl vědět. A pokud by snad tahle firma měla přestat dodržovat ústní dohody, to dřív resignuji.“ Artur Lambert jasně viděl, že svého partnera nepotěšil, ale nikdo nic neřekl.

„Netvař se tak nešťastně, Jakeu,“ ušklíbl se Lambert. „Pořád máš víc peněz, než ten kluk.“ Tomu se několik z lidí kolem stolu upřímně zasmálo. „A navíc, cožpak pořád nemluvíš o tom, že naším nejcennějším aktivem je naše reputace?“ Lambert pozvedl obočí. „Jen se zamysli nad tím, jaký tohle na ni bude mít dopad. Máme tady nejmladšího kolegu, a ten po necelém roce práce u nás obral společnost, která nás odmítla jako zástupce, o sedm milionů.“

„Ale dohoda byla důvěrná –“ spustil Raymond. Oba starší partneři se na něj zadívali a on hned pochopil, že toto bylo první opravdu hloupé tvrzení, jakého se v jejich přítomnosti dopustil. Jake Burns promluvil, a na jeho ústech se začal rýsovat úsměv.

„Rayi, v žádných novinách to nebude, ale můžeš si být sakra jistý, že kdokoli, kdo v tomhle městě něco znamená, tu částku znal ještě předtím, než jsi včera zalezl do postele. A když už se tady bavíme o těch důvěrných informacích, věř mi, že tě to bude pěkně štvát, až někde někdo bude mluvit o největších odměnách a ty budeš muset zůstat pěkně zticha. A to *budeš* muset. Tenhle rekord ti *Guinness* nezapíše.“

„Myslím, že propláču celou cestu do banky.“

„Už jsi to stihl utratit, doufám?“

Raymond se zasmál. „Ne tak úplně. Ale vím, co s nějakou menší částí těch peněz udělám. Myslím, že teď je ta pravá chvíle, abych se o tom zmínil — budu muset na nějakou dobu odjet. Je tu něco, co jsem plánoval celý život a myslím, že kdybych se do toho teď hned nepustil, už bych se k tomu nikdy nemusel dostat. Zabere mi to nějakých šest týdnů a odjedu zhruba asi tak za měsíc.“ Obrátil se na Artura Lamberta. „Vzhledem k tomu, jak vstřícný jsi vůči mně dosud byl, nechám na tobě, abys určil podmínky. Rozhodneš-li, že mne to bude stát roční plat, akceptuji to.“

„Kam ke všem čertům chceš zmizet na šest týdnů, aby ti to stálo za celoroční plat?“ optal se Jake Burns. Artur Lambert znal odpověď dřív, než Raymond odpověděl. Lambert už byl také rozhodnut, že Raymond může mít své volno, na šest týdnů nebo na jakoukoli jinou dobu, kterou bude potřebovat; po tu dobu nebude dostávat plat, ale všechna pojištění a další běžné náklady mu firma bude stále hradit.

Ray Johnson se usmál; pohled se mu rozostřil, když si v duchu představil pažbu své .600 Holland, jak jej při výstřelu udeří do ramene.

„Do Afriky.“

29. KVĚTNA 1963

„Vidím ti to na očích, máš to v nich. Řekni mi, že jedeš do Afriky. Pokud náhodou ne, pak koukej lhát a řekni mi, že jo.“

„Za šest týdnů letím do Keni, Tony. Žádná lež. Pětítýdenní safari.“

„No sakra! To je skvělá zpráva. Co šéfové, neprskali moc, zvlášť když všechna kořist zůstala tobě a oni ani nesmočili zobák?“

Raymond zavrtěl hlavou. „Řekl jsem jim, že je to pro mne důležité a že se klidně vzdám ročního platu, pokud si to budou přát. Řekli, že mi nebudou platit jen po tu dobu, co budu pryč; a že mi celou dobu budou hradit pojištění a ostatní benefity.“

„Musíš mít dobrou karmu.“ Tony Kearns změnil téma: „Hádám, že tě teď asi pěkně zkrouhnou daně, co?“

„To je jedna z věcí, které jsem s tebou chtěl probrat, ještě než odjedu. Zařídil jsem to tak, že peníze z Allied budou chodit jak Gutierrezovým, tak i mně postupně během pěti let. To minimalisuje risiko, že by se zbláznili a utratili by vše najednou; a mně to s daněmi také trochu pomůže. Ale jak oni, tak i já bychom hodně uvítali nějaké dobré doporučení, jak ty peníze uložit. Až dosud byly všechny tvoje rady naprosto perfektní. Co bys doporučil?“

Tony Kearns se zhluboka nadýchl. „Tak první věc: i když to není úplně přesně můj obor, nestydím se říct, že jsem přinejmenším stejně dobrý, jako kterýkoli investiční poradce, na kterého tady narazíš — a o zatraceně moc lepší než většina z nich.“

Druhá věc, když jde o dva účty, na kterých leží pěkných pár milionů, White, Weld mne rozhodně nechá, abych se o ně staral, aniž by plácali něco o tom, že plýtvám časem, teda pokud se ty a tví klienti rozhodnete, že to takhle chcete.“

„Je to docela dost peněz; říkal jsem si, že za ně prozatím nakoupím státní obligace.“

„No, ve tvém konkrétním případě je to v pořádku, *pokud ale* máš nějaký jasný plán ohledně toho, kam je finálně investovat. Ono totiž docela vážně hrozí, že jinak tam ty peníze necháš ležet.“

A tyhle obligace jsou asi tak ten vůbec nejhorší způsob dlouhodobého uložení peněz, jaký vůbec existuje.

A pro tvého klienta to platí tuplem. Pokud bude mít po ruce čtyři mega v hotovosti, můžu ti zaručit, že ho za chvíli začnou pálit v kapse a do dvou let bude na suchu. A to neříkám proto, že jde o domovníka, ani proto, že pochází zpoza hranice někde na jihu, nic takového. Mluvím ze zkušenosti člověka, který léta kouká na to, jak velké společnosti skupují ty malé.

Jakmile ten, kdo prodal, dostane balík peněz a ne nové akcie výměnou, v devíti případech z deseti to do dvou let rozhází. A to jsou všechno chasníci, kteří předtím vybudovali úspěšné společnosti z ničeho. Prostě pokud nejsi odmalinka zvyklý zacházet s velkými penězi, přijdeš o ně. A podaří se ti to mnohem rychleji, než bys kdy považoval za možné.“

„Tak co doporučuješ?“

„Pro toho tvého domovníka a jeho rodinu bude nejlepší, když to uspořádáš tak, aby dostávali po celý život slušný a rostoucí příjem, ale aby na ten základ — nebo aspoň na většinu z něj — nemohli sáhnout. První, co člověka napadne, je důchodová renta u nějaké pojišťovací společnosti. Je dost takových, co si vezmou platbu předem a pak garantují po zbytek života měsíční rentu. Pokud náhodou zítra umřeš, vydělají na tom spoustu peněz. Pokud ale žiješ do stovky, vyjdeš z toho hodně dobře zase ty. V každém případě takhle klient nemůže udělat nějakou pitomost a přijít o všechny peníze, dokud je naživu. A u lidí se zdravotními problémy bývá příjem velmi slušný, protože jeho výška se odvíjí od předpokládané doby života.

A co se týká tebe, podívej: nikdo na tobě nezávisí a každý rok vyděláváš spoustu peněz. To je jednoduché. Vůbec neuvažuj o obligacích a podobných; sestav si místo toho portfolio, které poroste. Dá se to udělat tak, abys narazil dejme tomu na jeden špatný rok z deseti; a v průměru aby výdělky byly dvojnásobné oproti obligacím.

Víš, Rayi, nikdy nikdo nezbohatl tím, že by půjčoval peníze na čtyř nebo pětiprocentní úrok, nebo že by nakoupil něco, co si udržuje svoji hodnotu. Lidé bohatnou tím, že svůj majetek aktivně vytvářejí. Nastrkáš peníze do banky, trochu tam porostou, ale zaplatíš z toho daně a kam to vede? Nikam. Akorát přešlapuješ na místě.

Mohl by sis taky koupit nájemní dům nebo nějakou jinou realitu, třeba kus pozemku. Jasně, nájmy porostou s inflací a stejně tak i tržní hodnota; ale s tím se zase nikam nedostaneš, jen tě to chrání před ztrátou. Dostaneš víc na nájmech, ale všechno, co kupuješ, taky stojí víc. Co bys *doopravdy* potřeboval, by bylo nějak ve svém domě ubytovat třikrát, čtyřikrát, pětikrát tolik lidí, aniž bys musel vydávat peníze na další půdu a na stavbu — a to není možné.“

„Teď ti úplně nerozumím.“

„Podívej. Ty, Raymond Johnson, vyděláš letos kolik? Určitě víc než desetkrát tolik peněz, než co jsi měl předtím. Pracuješ desetkrát delší dobu? Povedlo se ti rozdělit se na deset Raymondů tam, kde před pár lety byl jen jediný? Nebo snad inflace vyletěla natolik, aby to, co lidi kupovali někdy v '61, dneska stálo desetkrát tolik? Čerta starého. Tvůj talent, tvoje schopnosti — včetně schopnosti uplatnit se na trhu — se zesateronásobily, tak to je. Ty můžeš vytvářet a násobit svoje bohatství a to je něco, co žádná obligace, žádný státní papír, žádný spořicí účet, žádný nájemní dům, žádný zlatý prut ani žádný Rembrandtův obraz nikdy nedokáže.

Rodina toho tvého domovníka by měla investovat pro jistý a stálý příjem, protože musí. Ty nemusíš. Žil by sis pořád velmi dobře, i kdybys ten případ byl býval prohrál. Tak nespadni do té pasti, abys nastrkal své peníze do banky a pak se koukal na to, jak narůstají pomaleji než ceny. Nech si něco, to se ví, na safari a takové věci; ale zbytek nech pracovat přesně stejně, jak pracuješ ty sám: vytvářet a násobit bohatství, bez omezení a limitů.

A to znamená, že bys měl vlastnit perspektivní společnosti. Firmy, které rozšiřují svoji výrobu o nové věci, které hrají významnou roli v odvětvích, jejichž trhy se neustále rozrůstají. Společnosti, které mají patenty na základní zboží a služby — hned zkraje člověka napadnou třeba takové léky —; ty, které mají nějakou konkurenční výhodu. Ideální, nakoupíš-li je za sníženou cenu vzhledem k nějaké dočasné špatné zprávě,“ dodal ještě.

„Pokračuj.“

„Měl bys samozřejmě svoje investice diversifikovat. A hlavně by ses měl postarat o to, abys nemusel platit daně z toho, co vyděláš, předtím, než to vezmeš a zase investuješ, čistě jen proto, že tvůj balík roste. Věř mi, že majetek roste mnohem rychleji než bys myslel, když ho necháš, aby se násobil, aniž bys z něj každý rok srážel berně.

To, že své peníze dostaneš v pěti splátkách, je moc dobře. Ušlání ti to investovat pevnou částku každý kvartál. Automaticky tě to přiměje k tomu, abys nakupoval méně, když je cena nahoře, a víc, když spadne dolů. Přesně takhle se každý člověk přirozeně chová v obchodním domě, ale z nějakého docela bláznivého důvodu lidi tuhle vítěznou strategii jaksí nedokážou používat, když investují peníze.“

„OK. Dám ti přesná čísla a ty bys pak mohl sestavit nějaký investiční návrh, jak pro Gutierrezovu rodinu, tak i pro můj vlastní účet.“

„To zní jako plán. Kdo ví, třeba se mi po cestě podaří taky vydělat pár dolarů.“

„Domluveno. Zítra ti zavolám; teď ještě musím rychle něco vyřídit.“ *A mám pro tebe připravené malé překvapení, Tony.*

„Platí. A měli bychom ještě aspoň jednou zajít do toho kanálu, než odjedeš do Afriky.“

„Určitě,“ pokývl Ray a zdvihl se k odchodu. Kearns nemohl tušit, že Ray Johnson má namířeno na známou adresu na Broadwayi.

„Ránko, Rayi.“

„Dobré jitro, Jime. Nemohu se zdržet moc dlouho, ale potřeboval bych pušku.“

„Nu, myslím, že už jsi asi viděl všechno, co máme zrovna ve stojanech, kromě hezké pušky postavené kolem Mausera, kterou tu máme den nebo dva. Moment... tady někde je,“ vydal se obchodník směrem ke stojanům za pokladnou, ale Raymond jej zastavil.

„Promiň, měl jsem na mysli něco jiného. Chtěl bych postavit jednu z tvých zakázkových pušek. Nemohu se příliš dlouho zdržet, ale rád bych za ni zaplatil hned teď předem, pokud by ti to nevadilo.“

„Hned si vezmu knihu zakázek. Ale pokud pospícháš, možná by bylo lepší, aby ses vrátil později, kdy bychom mohli spolu podrobně projít všechny parametry?“

„To nebude puška pro mne, Jime, ale pro Tonyho. Hodně mi pomohl s jedním velkým případem a já se chystám do Afriky. Ale chtěl bych pro něj pušku postavenou na Remingtonově Enfieldu, s přesně takovými parametry, jaké bude chtít. A rád bych ti ji zaplatil hned teď.“

„No, nemohu spočítat přesnou cenu, když nevíme, co bude chtít, ale...“ jeho hlas se vytratil, jak si uvědomil, že oba dva s Raymondem nejspíše dokáží předpovědět úplně přesně, jakou pušku by si Tony Kearns přál. Dojímalo jej, že Raymond to chce pro jejich přítele udělat.

„Tak se na to podívejme,“ řekl starší muž, vzal tužku a pozvedl zápisník. „Mám za to, že bude chtít pušku na slony, takže hledí expres, lišta na hlavni, žádný puškohled. Zásobník na pět nebo šest nábojů, podle toho, jakou si vybere ráži. Hladká páka závěru. Standardní dohlazení uzamykacích ozubů, vyhlazení mechaniky, vhodná spoušť...“

„Co dřevo?“ optal se Raymond.

„Rád bych mu našel něco pěkného na pohled se slušnou kresbou, ale musí to být těžké dřevo s jádrem v přímé linii pažby, aby uneslo zpětný ráz. Většina našich zákazníků chce francouzský ořeč, ale Tony vždycky říkal, že pro zbraně s velkým zpětným rázem preferuje dřevo z Bastogne.

Obvykle nebývá tak hezké, ale zrovna mám vzadu jeden kousek, z kterého by ti vypadly oči. Bude úplně perfektní pro ten typ kanónu, který vy dva máte v oblíbě.“ Připsal pár dalších slov.

„Rybinu s jemným vzorkem,“ připomněl Raymond.

„S tím jsem počítal,“ dělal si dál obchodník poznámky. „ta nejlepší řemenová očka... jedna z našich botek... nejspíše ještě další ozub... koncovky z afrického ebenu... vychází to asi na šest set padesát, Rayi.“

„Hned ti napíši šek. Můžeš to říci Tonymu, až sem příště přijde. Kdybyste narazili na nějaké další výdaje, nevím, třeba kdyby sis musel koupit výstružník pro nějakou speciální ráži, nebo cokoli, prostě mi to prosím tě napiš na dluh,“ vytáhl šekovou knížku a pero.

„Co kdyby chtěl mausera magnum?“ optal se majitel. Raymond položil pero a zadíval se na něj. „No jo. Hloupá otázka. Enfieldy...“ brumlal a vrtěl hlavou.

Ray dopsal šek.

8. ČERVNA 1963

„Joe, ani nevím, jak bych ti měla poděkovat za to, co jsi pro nás udělal. Tohle je úplně poprvé od chvíle, co jsme se s Haroldem vzali, kdy nemám problém, jak zároveň zaplatit nájem a elektriku.“ Byla neděle ráno, něco po osmé hodině. Bývalí milenci seděli v kuchyni u Gainesů. Lindin manžel toho víkendu odjel do Chicaga na baseball. Joe se zastavil na kávu a teď si s Lindou povídali.

Dvanáctiletý Richard stál na posteli a natahoval se po páčce ventilace, aby ji otevřel. Před několika měsíci odhalil, že je-li otevřena dokořán, slyší konversaci z kuchyně. Bylo to jeho tajemství, z nějž měl ohromnou radost, ačkoli nikdy neslyšel nic zajímavějšího než napůl znuděné hádky mezi svými rodiči.

„Přála bych si, abys to byl býval ty, Joe,“ povzddechla si Linda. *O čem to mluví?* přemýšlel Richard. Zůstal stát na posteli, protože tam bylo slyšet lépe.

Joe Hammond se zadíval na ženu, o které si uvědomil příliš pozdě, že ji miluje. Linda Wilson Gainesová už byla osmatřicet let stará, ale Joe Hammondovi připadala pořád stejná jako té noci, kdy ji před osmnácti lety poprvé spatřil. Sám Joe, byť pořád hezký svým drsným způsobem, vypadal na každý rok ze svých šedesáti čtyř.

„Každý potřebuje mít aspoň někdy trochu štěstí, Lindo. Však víš, kolikrát jsem je měl já. A už bylo opravdu načase, aby se usmálo také na Harolda.“ *Ted' mluví o tom registru řidičů*, uvědomil si Richard. *Však se taky táta v poslední době o nic jiného nestará.*

„Lidé si sami vytvářejí své vlastní štěstí, Joe.“ Když Hammond neodpověděl, Linda pokračovala: „Harold ale není ten typ. A taky nikdy nebude. Ty to, myslím, dobře víš.“ Joe Hammond stále neodpovídal. Richard si začal připadat trochu ostýchavě: nikdy neslyšel, aby jeho matka takovýmto způsobem mluvila s jeho otcem.

Seděli beze slova u stolu, pili kávu a každý se zabýval svými vlastními myšlenkami. *To si odskočila na záchod, nebo co?* říkal si Richard, když z ventilace dlouho nic neslyšel.

„Mám starosti o Richarda,“ řekla po několika minutách Linda. Její syn se opět soustředil na poslouchání.

„Proč?“

„Nedaří se mu ve škole. Nemá problémy s chováním a ostatní chlapci jej mají docela rádi, možná si jen vymýšlím problémy. Ale je... je tak strašně *pomalý*, Joe. Nikdy u ničeho nevydrží dost dlouho na to, aby to udělal pořádně a správně.“ *Tohle mi máma ještě nikdy neřekla*, pomyslel si Richard a zrudl.

„V posledních letech jsem hodně přemýšlela o tom, jakou budou mít chlapci budoucnost. Vždycky jsi mi říkal, že by člověk měl plánovat dopředu,“ podívala se mu přímo do očí. „Nechci, aby Richard dopadl jako jeho otec.“ Richard chtěl zavřít ventilaci a odejít z pokoje. Věděl, že by to měl udělat a chtěl tak učinit; ale nedokázal se odtrhnout.

Starší muž se nepřesvědčivě zasmál. „Nemyslím, že by něčí osobnost byla pevně nastavena, když mu je dvanáct let,“ zalhal. „Neděláš si trochu předčasné starosti?“ Linda Gainesová pokrčila rameny, gesto, které říkalo *nejsou předčasné*. „Máš nějaké problémy s Haroldem Juniorem?“ změnil Hammond téma.

„U něj je tomu právě naopak, Joe. Je přesně jako ty.“ *To je ale divně řečeno*, pomyslel si Richard. „Harry má energie a podnikavosti, že ani neví, co s nimi. On není ten, kdo prohrál v genové lotynce.“ *V jaké nové lotynce?* nechápal Richard.

„Myslím, že by dokonce mohl získat stipendium v Priory,“ zmínila se Linda o místní soukromé škole s výbornou akademickou pověstí. *Priory!* zařval Richard v duchu. *No to teda ne!* „I kdyby to bylo jen částečné stipendium, myslím, že bychom si mohli dovolit ho tam teď poslat, když má Harold stálý příjem.“

„Vida, to je něco, o čem jsem s tebou chtěl také mluvit, Lindo,“ byl Hammond rád za změnu tématu. „Registr je dojná kráva, ale nevydrží to navěky. Je možné, že jej Harold povede dalších dvacet let, ale taky je možné, že v příštích volbách guvernér vyletí a ten, kdo ho nahradí, to místo bude chtít pro svého kamaráda a Harold může druhý den jít na úřad práce.“ *Guvernér by sakra neměl vyhazovat tátu z práce*, pomyslel si Richard. *On to místo potřebuje.*

Linda se upjatě usmála. „Taky už jsem o tom přemýšlela. Rozhodně si nebudeme kupovat Cadillac nebo se stěhovat do nějaké drahé čtvrti. Když už jsi nám věnoval zlatou husu, postarám se aspoň o to, aby se držela zdravá. Zařídila jsem, aby Harold měl kompetentní úředníky a sama každý den kontroluju všechny papíry. Trochu jsem se taky snažila zjistit, jaké má náš guvernér vyhlídky a myslím, že pokud ho nenajdou v posteli s mladým chlapcem, měl by s námi ještě nějakou dobu vydržet.“ *V posteli s chlapcem? Odporné!*

„Tenhle úřad pro nás znamenal obrovský rozdíl a zlepšení, Joe. A já se rozhodně hodlám postarat o to, aby nám ty výsady vydržely celý život. Sňal jsi mému muži s ramen problémy a já na to nikdy nezapomenu.“ Snížila hlas: „Už je to patnáct let, Joe, ale pořád tě chci.“ *Cože?* snažil se Richard porozumět. *Jakou lekci?*

„Ne proto, že bych se ti cítila zavázána,“ pokračovala jeho matka. „Ale prostě proto, že chci být s tebou opět v posteli. Tak často, jak jen budeš chtít. Bude to naše tajemství.“ *V posteli? Opět? O čem to máma mluví?* vytáhl se Richard na špičky, aby slyšel co nejlépe.

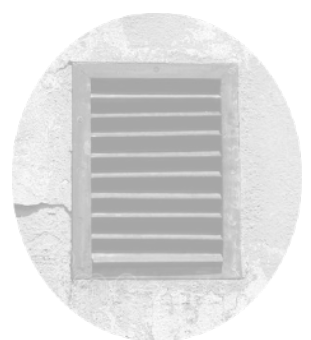
„To by asi nebyl ten nejlepší nápad, Lindo. Ale často jsem si ří-“ Zbytek toho, co měl na mysli, byl přehlušen zazvoněním telefonu. Linda jej zvedla, ale šlo o omyl.

Hammondovi přerušení debaty velmi ulevilo a pospíšil si změnit téma. Podíval se na Lindu Gainesovou.

„Říkal jsem si, že pokud Richard nemá moc šikovnosti ani motivace, ale lidé jej mají rádi, vypadá to, že se výborně hodí pro úspěšnou kariéru v politice. Za pár let třeba už bude schopen se nad tím vážně zamyslet,“ dodal v žertu. Podíval se něžně na mladší ženu na druhé straně stolu: „Musíme zůstat v kontaktu. Rád bych ti pomohl se postarat o Richarda.“

„To bych byla moc ráda,“ odpověděla tak potichu, že to mohl slyšet jen on.

Richard Gaines se natáhl na postel. Nebyl si jistý, co si myslet o hovoru, který právě vyslechl. *Ale ten konec zněl dobře, myslím aspoň.*

19. ČERVENCE 1963

V taxíku na cestě na letiště pociťoval Ray Johnson iracionální strach, že nějakým způsobem zmešká svůj let. Cesta však proběhla bez jakýchkoli problémů a řidič spokojeně zamručel nad výši spropitného, které od Raymonda dostal, když mu podal jeho dva kufry s puškami.

Ray přišel ke vstupní přepážce na letišti a pro změnu si byl jist, že určitě bude něco v nepořádku s jeho letenkou. Dívka za přepážkou se na něj ale jen usmála, podala mu zavazadlový lístek na jeho vak a popřála mu příjemnou dovolenou.

Po cestě k mezinárodním odletům Raye, který si nesl své dva kufry s puškou Holland a s winchestrovkou a odpovídajícím střelivem, strašila představa, že až dorazí k bráně, letadlo tam z nějakého důvodu vůbec nebude. Ani tato obava nebyla oprávněná: velký červenobílý Lockheed Constellation byl jasně vidět přes sklo, jak stojí na asfaltu a čeká, až bude čas nastupovat.

„Lovecký výlet, pane?“ optal se muž z obsluhy a pokývl na kufry se zbraněmi.

„Ano. Je to něco, o čem jsem už dlouho snil.“

„Budete lovit v Anglii, nebo je Heathrow jen přestupní letiště?“

„Jen tam rychle přeskočím na jiné letadlo,“ vysvětlil Raymond. „Letím do Keni.“

Muž se široce usmál. „Domluvím se s jednou z letušek, aby vás usadila přednostně; a postarám se o to, aby vaše zbraně byly bezpečně uloženy ve skřínce první třídy, kde do nich nic nebude narážet.“

„Budu vám velice vděčný,“ řekl Ray vážně. Náhle jej napadlo, že doma zapomněl svůj pas a rychle sáhl na kapsu košile. Dokument v ní byl. Všiml si, jak se na něj obsluha přátelsky usmívá.

Možná, že se nakonec na to safari opravdu dostanu, pomyslel si.

Henry Bowman vyšel z domu do noci za svým otcem. Byl bos a jak vyšel v pyžamu na přední verandu, opatrně našlapoval. Ještě se úplně neprobudil. Všiml si, kam se jeho otec dívá a zahleděl se do dálky. Na vzdálené obloze byl vidět nezvyklý přísvit, který slabě žhnul a pod nímž byla vidět v širokém úhlu linie obzoru, přestože byla temná noc. Walter Bowman, který často přes usnutí poslouchal rádio, zaslechl tu zprávu a došel vzbudit svého syna.

Forest Park Highlands hořel.

23. ČERVENCE 1963

„Dobrý Bože!“ Ray Johnson dosáhl hřebene pahorku a v úctě a bázni zapomněl zavřít ústa. Díval se na prvního slona, s nímž se v životě setkal mimo zoologickou zahradu. Zvíře bylo neuvěřitelně velké. Vzpomínky na hezkou impalu, kterou před hodinou skolil čistou ranou na komoru, se mu okamžitě vytratily z hlavy.

Lovecký průvodce Mineer, který sem přišel z Jižní Afriky, se usmál na svého klienta. Mladíkova schopnost vyhledat zvěř a sledovat stopu byla naprosto srovnatelná s jeho vlastní, a to bylo pro loveckého průvodce něco jako zjevení. Většina jeho klientů byli starší muži, většinou dost z formy, a mnohdy ani neuměli dobře střílet. Ray Johnson byl vítanou změnou, ale tady se choval přesně stejně jako každý nimrod na svém prvním safari při pohledu na svého prvního slona. Mineer mu dopřál několik chvil ticha než promluvil.

„Tenhle je hodně velký na tuhle zemi,“ řekl s úsměvem. „Ale kly nic moc, jak můžeš vidět. Slibuju ti, že najdeme takového, proti kterému ti tenhle bude připadat bezzubý.“

„Kolik může vážit?“ zašeptal Ray. Nacházeli se po větru od sloního býka, takže je vzhledem ke svému špatnému zraku nemohl odhalit, ač od něj nebyli ani padesát yardů daleko. Za ním byli dva další, menší samci.

„Tohle bude tak čtyřicetilibrák, odhaduju. Určitě najdeme lepšího, slibuju.“

„Ne, já myslím celého slona,“ upřesnil Ray otázku.

Mineer se opět usmál. „Nepodaří se mi často vážit celé zatracené zvíře,“ řekl suše, „takže úplně neručím za přesnost odhadu. Největšího na světě ulovili v portugalské Angole v '55. Je celý vycpaný ve Smithsonianově institutu, mimochodem. Ten vážil dvanáct tun, nakolik si vzpomínám, což je asi tak dvojnásobek průměrného býka. Kly v Angole nebývají nic moc, takže u Smithsona mu dali jedny opravdu velké tady od nás. Tenhle chasník,“ řekl a pokývl směrem ke zvířeti, „je trochu větší než je běžné. Řekl bych tak kolem sedmi tun.“ Ray užasle potřásl hlavou. Představil si, jak by se mohl připlížit na patnáct yardů k obrovskému tvorů a pokusit se o obtížný zásah do mozku. Mozek slona má zhruba velikost bochníku chleba a je skryt uvnitř silné kosti vyplněné voštinovou strukturou. Zásah do hlavy, pokud mine mozek, může snadno zvíře rozlítit

a vyvolat smrtící útok. Ray si v duchu rozměřoval nejlepší úhel pro správný zásah, když průvodce promluvil.

„Měli bychom se stáhnout. Přece jen by si nás mohl všimnout a zaútočit. A určitě nechceme vyplýtvat jednu z tvých sloních licencí na ubohých čtyřicet liber.“ Poplatky za trofeje se při afrických lovech platí předem a jsou nevratné. Běda klientovi, který v sebeobraně zastřelí útočící zvíře, na které nemá licenci.

Ray neochotně následoval svého průvodce. V tu chvíli jej nezajímala váha slonoviny. Přemýšlel o tom, že lovy americké zvěře už pro něj nikdy nebudou stejné jako dříve.

„Tady to je,“ řekl Curt Behnke Henrymu a Walterovi a podal chlapci tělo zbraně spojené s hlavní. Stáli v suterénu Behnkeho domu v německé části St Louis. Byl to ten nejnepořádnější dům, jaký kdy Henry viděl; nebylo divu, protože v rodině bylo deset dětí. Dílna v suterénu nebyla o mnoho přehlednější. Stojany na zbraně a stěny přetékal záznamy o rekordních skupinách, které Behnke nastřílel ze zbraní, jež sám postavil. Některé z těchto rekordů byly od té doby překonány, ale jiné dosud platily. Behnke je bez ladu a skladu lepil nebo přišíval kamkoli po celé dílně, kam se mu zrovna zachtělo. Moc mu nevadilo, když se některý z nich utřhl. Věděl, že přijdou zase nové.

Curt Behnke byl upravený sedmačtyřicetiletý muž, jemuž začínaly šedivět vlasy. Pohyboval se rychle, pokud zrovna nepracoval na svém soustruhu nebo frézce. Živil se jako výrobce štočků pro noviny *Saint Louis Post-Dispatch*. Všem, co v jemné mechanice dokázal, se naučil sám.

„Vysvětlí mi, co jste tady udělali, Henry,“ požádal Walter svého syna. Henry sáhl po tužce a obrátil tělo zbraně na ponku vzhůru nohama. Ukázal tužkou na místo, kde původně byla nábojová schránka.

„Jednoranné mechaniky Remington se špatně shánějí, a proto Curt obrobil kus oceli 4140 tak, aby se právě vešel tady do toho výřezu. Přivařil jej wolframovou elektrodou v inertním plynu a přitom zajistil něčím odvod tepla kolem závěru, aby nepoškodil kalení uzamykacích ozubů.“

„Proč jste tam dávali ocelový blok?“ optal se Walter. Práce byla udělána tak čistě, že tělo zbraně vypadalo, jako kdyby v této podobě vyšlo z továrny.

„Rám je pak tužší,“ vysvětlil mu syn. „Potom obrobil ten blok tak, aby měl stejný tvar jako zbytek rámu. Všechny závit a dosedy součástek upravil, aby byly přesné a ne odfláknuté, jak je vyrábějí; a předělal spoušťový mechanismus, aby nešel ztěžka ani neprokluzoval.“

Behnke se zachechtal. „V továrně neodvádějí zase až *tak* špatnou práci,“ vysvětlil, „ale stejně raději srovnám závit, ujistím se, že jsou perfektně kolmé proti čelu rámu a vyhladím uzamykací ozuby na samotném závěru. Postarám se o to, aby čelo závěru přesně sedělo proti nákržku jeho pouzdra a aby ozuby byly přesně kolmé na osu hlavně. Každá drobnost pomůže, když chcete dostat všechny střely na sto metrů do jedné díry.“

„Řekněte mi o té hlavní,“ požádal Walter puškaře.

„Hlavnovina je nerez Clyde Hart. Měl jsem vždycky s jejich hlavními dobré výsledky. Protože váš syn střílí opravdu hodně, přesvědčil jsem ho, aby zvolil komoru .222 Magnum namísto Swiftu nebo .22-250, které pálí mnohem víc prachu. .222 Mag mu vydrží mnohem déle. V šestadvacetipalcové hlavní s komorou s minimálními tolerancemi, kterou jsem vystružil, by se měl dostávat se soutěžními střelami spolehlivě na nějakých tři tisíce šest set stop za sekundu.“ Podal Walterovi připravený náboj, aby si jej prohlédl. Byl mnohem menší než osmimilimetrové střelivo, které měl

Henry pro svůj druhoválečný Mauser. „Hlaveň jsem nechal u ústí osm-padesát,“ mluvil o průměru v tisícinách palce. „Nikdy jsem neviděl žádnou takhle těžkou, která by nestřílela opravdu dobře.“

Walter Bowman si znovu prohlédl kvalitu práce s kovem. Byla naprosto bezchybná. „Vypadá to, že si budeš muset nechat ale opravdu hodně záležet na té pažbě, aby tuhle zbraň nezneuctila, Henry.“ Curt Behnke se nad tou pochvalou potěšeně usmál.

„Co vám dlužíme, Curte? Slíbil jsem Henrymu, že když si našetří na mechaniku a udělá si sám pažbu, zaplatím za úpravy a za puškohled.“ Walter sáhl do kapsy a vyňal svazek bankovek.

„Pětapadesát za hlavěň, padesát za komoru, korunu a usazení. Dvacet za ten blok šachty, jeho přivaření a obrobení. Dalších dvacet za vyladění mechanismu. Pět za práci na spoušti. Montáž puškohledu je pro nové zákazníky zdarma. A ještě dostanu patnáct dolarů za usazovací matici, vyrobenou týmh výstružníkem, kterým jsem dělal komoru,“ sáhl přes ponk a podal vyleštěný přebíjecí nástroj, označený drobným písmem „.222 MAG“. „Dohromady sto šedesát pět.“

Walter Bowman odpočítal peníze a podal je Curtu Behnkemu.

„Něco mi říká, že vás dva tady asi nevidím naposled.“

„To máte určitě pravdu. Jen co dorazíme domů, tenhle malý kapitalista mne určitě začne uhánět, abych pro něj našel další práce, při nichž by si mohl vydělat víc peněz.“

„Pošlete ho sem, jestli chcete, a já ho nechám obrábět hlavně,“ řekl Behnke s úsměvem.

„Hej, nejprve musím udělat tu pažbu,“ skočil mu Henry do řeči. Oba muži se rozesmáli a vesele pohlédli na hochy. Henry si toho nevšímal: prohlížel si znovu tělo zbraně a hlavěň a rozmýšlel si v duchu, jak rozvrhne tvar pažby a upevňovací body.

Během deseti dní Henry pušku zkompletuje. Dalších šest mu bude trvat nalezení přesných navážek, se kterými zásahy zůstanou na sto yardů v půlpalcovém kroužku. Brzy na to bude pravidelně zabíjet vrány nad kukuřičným polem na 200 yardů a občas i na větší vzdálenost, v závislosti na větru.

Než začne škola, bude mít Henry nastříleno ze své jednoranné pušky více než dva tisíce ran. Bude velmi rád, že přijal radu Curta Behnkeho a nevybral si některý z nábojů s větší kapacitou, který by ovšem podstatně omezil životnost hlavně.

Takhle Henryho .222 Magnum nebude potřebovat novou hlavěň skoro celé dva roky.

18. SRPNA 1963

„Kamaráde, řeknu ti, že jak rozumíš zvěři a jejím zvykům, měl bys spíš pracovat na mojí straně tohohle kšeftu.“ Raymond sebou trhl. Právě o něčem takovém snil každý den od chvíle, kdy přijel do Keni.

Dvojice mužů seděla u ohně, pozorujíc jednoho z nosičů, jak se stará o steak z impaly, smažící se na disku z talířových bran sloužícímu místo pánve. Rayovi končil teprve šestý den safari a už viděl víc zvěře, než kolik si vůbec kdy dokázal vysnit. Stohlavá stáda impal byla všude. Zebry se pásly na pláních stejně jako divocí mustangové v Coloradu, až na to, že zeber zde bylo mnohem víc. Mezi tím chodila stáda buvolů a slonů. Když Ray poprvé viděl stádo slonů čítající více než sto zvířat, nedokázal uvěřit vlastním očím.

Nejvíce mladého muže z Colorada překvapili lvi. Každý den mohl sledovat, jak lev ulovil některou z menších antilop a začal ji žrát ještě živou. Pak se velká kočka nacpala, jak jen dokázala, a uložila se poblíž mršiny k spánku, aby postupně zkonzumovala zbytek. „Polehávají kolem jako líní Kaffi, jen žerou, krkají a prdí, několik týdnů,“ řekl Mineer. „Teprve když zhubnou a zase dostanou hlad, vrátí se k práci.“ Ray shledal realitu krále zvířat poněkud odlišnou od svých dětských idealizací.

„Co je zapotřebí k tomu, aby se člověk stal profesionálním průvodcem?“ optal se Ray lovce. „Není obtížné pro někoho, kdo nepochází z Afriky ani z Anglie, získat vládní licenci?“

Mineer přikývl. „Docela určitě, tady v Keni. Velmi obtížné. A taky drahé.“ Oči se mu zaleskly úsměvem. „Ale pro mladého silného býka, jako jsi ty, jsou tady i jiné, zajímavější možnosti, takové, co by pro mne byly až moc náročné.“ Mineerovi bylo čtyřicet sedm let.

„Kdyby mi bylo tolik jako tobě, začnu se rozhlížet v Mosambiku a v Angole. Portugalci jsou naprosto neschopní organisátoři. Portugalský lovecký průvodce je — jak je to slovo? — *oxymoron*.“

„A tamní vláda by mohla být ochotna akceptovat žádost o licenci od pětadvacetiletého Američana?“ ptal se Ray.

„Podle mého by ti měli ještě zaplatit za to, aby ses o to pokusil, když vidím, jak to tam dneska vypadá. Víš, profesionální lovec v těchto místech se nestará zdaleka jen o vlastní klienty. Okolní komunita od něj očekává i další služby. Měl by fungovat jako místní... *šerif*, jo, to je to pravé slovo.

Portugalští průvodci jsou rádi, když dokáží sami najít cestu zpátky do svého vlastního tábora. Dokážeš si asi představit bláhovost toho, kdo od nich očekává něco jako schopnost vést lidi v místním okolí.“ Přikývl hlavou. „Angola a Mosambik nabízejí takřka neomezené možnosti pro někoho, jako jsi ty. Mladík, kterému to myslí a který má dost energie, by se tam dokázal moc hezky uplatnit, to si umím představit.“ Naklonil se blíž k Rayovi: „Chceš, abych se trochu poptal, co by se pro tebe zrovna hodilo? Mělo by to smysl, dokud jsi tady.“

„Že bych zvedl kotvy a přestěhoval se do Afriky?“ řekl Ray se širokým úsměvem. „To je tedy něco, o čem bych nikdy nevěřil, že budu vážně mluvit.“ Usmál se, když si představil, jak píše Jacobu Burnsovi telegram, že se nehodlá vrátit. „V kanceláři by měli za to, že jsem se totálně zbláznil.“

Raymond se pohodlně opřel a usmál se té myšlence. Netušil o telexu, který odešel před dvěma dny z Colorada do Nairobi.

21. SRPNA 1963

Bylo už po deváté hodině večerní, když se Raymond s Mineerem v landroveru vrátili do tábora. Vzadu vezli Derbyho antilopu, která vážila skoro tunu. Raymond ji složil jediným výstřelem na 175 yardů. Byla to čtrnáctá trofej, kterou na tomto safari získal. Oba muži měli skvělou náladu; světla jejich vozu právě osvětlila stany pomocníků, kteří se věnovali stahování a přípravě trofejí.

„Donza, Donza, Donza!“ zavolal Mineer ve svahilštině. „Nenechte ji zničit!“ Stahovači se rozběhli k vozu, který se mezitím zastavil. Bílý lovec nechal volant volantem a sestoupil na zem a jeden z pomocníků v táboře se k němu rozběhl, aby mu předal složený list papíru.

Mineer si jej přidržel tak, aby na něj svítilo zapadající slunce. Jeho tvář potemněla.

„Tohle je pro tebe Rayi,“ řekl a podal list svému klientovi. „Nějakou chvíli to zabralo, než nás tady našli. Je mi to líto.“

Ray Johnson si vzal papír a přidržel jej ve výšce, aby jej mohl přečíst.

XMIT GJPOLDEP RCV TRADECO

15 SRPEN 1963

PŘEDAT MINEER SAFARIS PRO JOHNSONA Z PITKINU

OKRES COLO USA

SPATNE ZPRAVY BUD A LUISA MRTVI HAVARIE JEDEN VUZ MINULOU NOC
RED MOUNTAIN STOP KORONER RIKA MRTVICE STOP POHREB NEDELE
18 SRPEN STOP NEDOSTANES TOHLE VCAS TAK DOKONCI LOV OPAKUJI
DOKONCI LOV STOP CEKAM TVUJ TELEFON Z NYC ZACATKEM ZARI STOP
POSTARAM SE TADY O VSECHNO STOP NENECH SE SEZRAT STOP STRYC
CARL

Ray přidržel telex blíž u obličeje a přečetl si jej třikrát; pak nechal ruku volně padnout podle těla. Díval se do nádherného keňského západu slunce. Smrt jeho rodičů byla děsivá a šokující, ale překvapilo jej, jak nepříjemně zapůsobila zmínka o New York City. Ray Johnson náhle věděl, že hned, jak vyřídí vše potřebné v Coloradu, podá výpověď ve firmě a sejde se s Tony Kearnsem, aby se s ním poradil o svém dlouhodobém investičním plánu.

A jakmile s tím bude hotov, přestěhuje se do Afriky.

22. LISTOPADU 1963

Henry Bowman až dosud nikdy neviděl žádného z učitelů na Howellu plakat. Řada jeho spolužáků se během let rozplakala, obzvláště na školním hřišti; ale tohle bylo něco jiného. V hale Henry poznal černošku, která pracovala ve školní jídelně, a ta teď neskrývaně vzlykala. Henryho učitelka mrkala, aby zakryla slzy, a vypadala, že se každou chvíli také rozpláče.

„Právě se sem donesla zpráva,“ řekla vážně, „že presidenta Kennedyho zastřelili. President je mrtev.“

Chvíli bylo ve třídě jen šokované ticho. Pak se všichni šestáci začali ptát jeden přes druhého.

„Chytili někoho?“

„Vědí, kdo ho zastřelil?“

„Jak se to stalo?“

„Určitě je mrtvý?“

Učitelka se bez jakéhokoli úspěchu pokusila o úsměv a snažila se odpovídat na otázky studentů. Henry Bowman zůstal zticha. Nesoustředil se na slova své učitelky; místo toho se mu hlavou honila řada nesouvislých úvah o zavražděném muži. Nejprve si vzpomněl na to, jak Max Collins komentoval katastrofální invazi v Zátoce sviní a jak pro ten debakl mladého presidenta kritisoval.

Druhá Henryho vzpomínka se týkala fotografií, na kterých viděl Kennedyho na jeho lodi u pobřeží Massachusetts, jak střílí z nové samočinné pušky AR-15. Zbraň vytvořil Eugene Stoner pro zbrojní divizi Fairchild Aircraft; byla velmi lehká a snadno se ovládala. Kennedy se na snímku usmíval a Henry si tenkrát přál, aby také mohl vyzkoušet novou zbraň, o které armáda uvažovala jako o příští standardní pěchotní pušce.

Když zazvonil zvonek a studenti se rozběhli ze dveří, chlapcovy myšlenky přešly na další téma. Henry Bowman měl rozsáhlé znalosti o palných zbraních a byl často v kontaktu s významnými dovozci a distributory. Proto se jeho myšlenky obrátily k Joe Kennedymu, otci mrtvého presidenta.

24. LISTOPADU 1963

„Rychle, zlato! Budou to pouštět znovu!“ Catherine Bowmanová rychle stáhla vaříč na minimální nastavení a spěchala do obývacího pokoje. Její manžel, bratr a švagrová seděli na gauči. Irwin Mann byl v křesle vpravo od Sofie Collinové. Henry seděl na podlaze před svým otcem. Všichni se fascinovaně dívali na obrazovku.

Byla vidět scéna, obsahující dav lidí uvnitř místnosti. Lidé se natahovali, aby dobře viděli nastávající událost. Náhle se otevřely dveře a několik mužů eskortovalo mladíka v tmavém svetru napříč místností. Jeho pravá ruka byla připoutána k levé ruce jednoho agenta z eskorty, vysokého muže ve světlém obleku, bílé košili a tmavé vázance; na hlavě měl klobouk připomínající stetson. Hluk v místnosti vzrostl a začaly se zapalovat blesky fotoaparátů.

Náhle do záběru vběhl menší muž v tmavém obleku a světlém klobouku s tmavou páskou. V tu chvíli vysílání zpomalilo a film, který běžel, se zobrazoval políčko po políčku. Menší muž natáhl pravou ruku směrem k vězni. Držel v ní revolver. Na následujícím snímku bylo vidět, že vystřelil, a že věžňova ústa jsou otevřena v bolestné grimase. Další snímek ukazoval, jak se mladík začíná skládat k zemi. Potom se film vrátil k normální rychlosti; soustředěně se dívali, jak se policie potýkala se střelcem a jak jej odzbrojila. Následoval krátký komentář a po něm stanice zařadila reklamy.

„Tohle je tedy ta nejzatracenější věc, co jsem v životě viděl,“ řekl užasle Max Collins.

„Podle toho, co říkali ve zprávách, to udělal proto, aby ušetřil jeho rodinu trápení se soudem.“ Ve slovech Waltera Bowmana byl náznak výsměchu. Všichni dospělí potichu komentovali vraždu, kterou právě viděli.

„Co si o tom myslíš ty, Henry?“ optal se nakonec Walter. Jeho syn svařil obočí a soustředil se na formulaci své odpovědi.

„Ten revolver, ze kterého střílel. Vypadalo to jako Colt Detective Special se skrytým kohoutem. To je hodně vzácná varianta. Já jej znám jenom z obrázků. Většina revolverů se skrytým kohoutem, které kde potkáte, jsou Bodyguardy od Smithe & Wessona.“

„To je fakt,“ přikývl Max Collins. „Ten kluk má pravdu. Namontovat kryt kohoutu na Colta není práce na pět minut. Prodají vám ten kryt a dva šrouby s různými závity. Sami si musíte pořídit odpovídající vrtáky, a když nemáte dost zkušeností s prací na zbraních, akorát tak zničíte dobrý revolver.“

„Nač je dobrý kryt kohoutu?“ optal se Walter. Jeho syn mu odpověděl.

„Jen k tomu, aby se zbraň o něco nezasekla, pokud chceš střílet z kapsy. A důvod, proč si někteří lidé dávají práci s instalací toho krytu na Colt místo toho, aby si jednoduše koupili Smitha s krytem už od výroby, je to, že Smith je dává na jéčkový rám a tam se vejde jen pět nábojů. Colt je šestiranný.“ Henry stáhl obočí.

„A ještě jsem si všiml jedné věci. Tiskl spoušť prostředníkem, ukazovák měl přitíštěný k rámu zbraně. Lidé někdy používají tuhle techniku pro střelbu od boku bez použití mířidel.“ Pokrčil rameny. „Zkoušel jsem to a nepomohlo mi to ani trochu; ale existují lidé, kteří na to nedají dopustit.“

„Mládenec má lepší oči než já. Toho jsem si nevším,“ řekl Max Collins s respektem v hlase. „Říká vlastně, že tenhle chlápek Ruby je profík. A vzhledem k tomu přesnému výstřelu, co jsme viděli, to docela odpovídá.“

„Nebo možná Ruby zrovna čistou náhodou přišel do obchodu se zbraněmi v pravou chvíli, hned poté, co někdo, kdo si objednal Colt, zrušil svůj požadavek — třeba mu došly peníze,“ dodal Henry rychle. „A třeba má v ukazováku drát po nějakém zranění, jako ten mechanik na benzince v Delmaru, a proto tiskne spoušť prostředníkem.“ Pokrčil rameny. „Koneckonců, k tomu, abyste někoho zasáhli do hrudi ze tří kroků, není zapotřebí moc velké umění.“

„Mně to teda po čertech jistě připadalo jako profesionální práce,“ řekl Max Collins. „To o ‚ušetření rodiny‘ je hromada keců.“ Změnil téma: „Pořád tvrdí, že Oswald střílel na Kennedyho z Mausera? Znova ‚sem to zaslech‘ včera na tiskovce.“

„Ale to, co ukazovali v televizi, bylo *Carcano*!“ vykřikl Henry. „A Carcano je mizerný krám.“

„Poldové z Dallasu nejdřív říkali, že našli Mausera; a o hodinu později nám ukázali kus taliánského železa, co se z něj nedá ani bezpečně střílet.“

„Co tím myslíš?“ optal se Walter Bowman svého švagra.

„Střílel z Carcana dost často na to, abys měl šanci s ním vůbec něco trefit, a můžeš se dočkat toho, že ti vpálí úderník do oka. Henrymu by ten krám nevydržel ani hodinu. Nejhorší puška celé války.“

„Už jen čekám, že nám řeknou, že ta puška, která presidenta zabila, pocházela původně z jedné ze společností jeho otce.“

„Co tím chceš říci, Henry?“ vstoupila do hovoru Catherine.

„Víš o těch velkých importérech válečných zbraní, jako je INTERARMCO nebo Service Armament, od nichž nakupují? Joe Kennedy, otec presidenta, jich několik vlastní. Ne zrovna tyhle dvě, ale má několik dalších a v některých z nich má aspoň podíl.“ Skupina seděla potichu a všichni přemýšleli o tom, co chlapec řekl. Pro všechny z nich to byla novinka. Nakonec promluvil Irwin Mann.

„Henry, máš nějaký... názor na ten atentát?“ Irwin Mann se zahleděl na šestáka. Chlapec byl otázkou trochu překvapen, ale strefila se přesně do toho, o čem už celý den přemýšlel.

„Způsob, jakým se to podle novin mělo stát, mi připadá bláznivý. Člověk, který chce zabít presidenta, si na to asi nevezme jednu z nejhorších pušek, jaké vůbec existují — leda by vůbec nevěděl, co dělá. Kdyby měl aspoň nějaké ponětí o střelbě, vzal by si na to přesnou terčovnici, nebo alespoň nějakou slušnou druhoválečnou zbraň, jako je Enfield nebo Mauser.

Kdokoli, kdo vůbec v životě někdy střílel, také musí vědět, že je mnohem snazší zasáhnout pohybující se terč, pokud se blíží ke střelci nebo pokud se od něj vzdaluje. Obzvlášť pokud je puška osazena levným dalekohledem — jako byla ta Oswaldova — a pokud bude zapotřebí vystřelit vícekrát v krátké době. S puškohledem máte hodně omezené pozorované pole, zvláště s těmihle tenkými hračkami s malými čočkami, a je opravdu hodně těžké v něčem takovém ve spěchu zachytit pohybující se cíl.“ Chlapec se ohlédl na svého strýce, aby jeho slova potvrdil.

„A zas má pravdu,“ souhlasil Max Collins. „Podle všech těch obrázků a nákresů, co nám je o tom atentátu ukazují, Oswald měl všechnen čas na světě na to, aby trefil presidenta do prsou, když to auto jelo směrem k němu. Kennedy v ten moment stál a v cestě nebylo ani přední sklo.

Místo toho si ale Oswald počkal, až se auták otočil a odjížděl od něj našikmo. A v tom místě, jak se zdá, měl výhled zčásti blokový stromy. A přesně v tuhle chvíli se rozhodl začít střílet z toho mizerného krámu s mizerným dalekohledem,“ Henry přikývl a jeho strýc mluvil dál.

„Takže je docela jasně vidět, že Oswald je houby střelec, protože nevěděl, že Carcano je nebezpečnej šrot, a navíc pomalej na obsluhu. A můžem' předpokládat, že taky nevěděl, že s takovou lacinou optikou je sakra těžký zachytit cíl, co se pohybuje v úhlu, navíc když výhled zčásti zakrývají stromy. Neměl, k čertu, ani dost rozumu na to, aby pohodlně vystřelil, když se jeho cíl pohyboval přímo směrem k němu.

Jakmile ale tenhle chasník, co evidentně nemá o střelbě ani páru, zmáčkne spoušť, najednou se z něj stane machr, jakýho by potřeboval Winchester na exhibicích.“ Max zvedl ruku a začal odpočítávat na prstech.

„Dokáže najít cíl, vystřelí, srovná pušku ze zdvihu, zaopakuje, najde cíl znova, a to celý tolikrát, kolik má ran v zásobníku. Kennedyho trefil dvakrát, jednou do zad a jednou do hlavy, prokrista!“

„A navíc,“ skočil mu Henry do řeči, „ještě poslal další ránu tomu chlapíkovi, jak se jen...“

„Guvernér Connally,“ doplnil Mann, soustředěný na vše, co říkali Henry a Max.

„Ano, Connally,“ souhlasil Henry a pokračoval živěji, „a tuhle excelentní střelbu předvede během kolika? Pěti sekund?“ Zakroutil hlavou. „Kdyby ještě byli naživu Ad Topperwein nebo Herb Parsons, nemyslím, že by kterýkoli z nich dokázal něco takového s Carcanem. Já bych se k tomu nepřiblížil ani zdálky.“

„A tenhle cvok, co neví lautr nic o střelení, a rozhodne se zabít presidenta s tím nejhorším možným vybavením z toho nejhoršího možného úhlu, to najednou nějak dokáže? *Kravina!*“ vyplivl Max Collins. „Tolik štěstí nemůže mít nikdo. Tohle by nedokázal ani sám Pámbu. Museli tam bejt další střelci.“ Irwin Mann nic neřekl, ale přikývl, fascinován přesvědčivou analýzou. Podíval se na svého švagra, který přidal další komentář.

„A teď je ten chasník, co by nám nakonec nejspíš asi řek’, kdo další si v tom smočil, moc šikovně mrtvej. Zabitej majitelem striptýzového klubu, co použil profesionální zbraň profesionálním způsobem a udělal to, jak se dozvídáme, z respektu vůči Kennedyho rodině,“ odfrkl si Max.

„A taky bych zdůraznil, že tenhle majitel klubu je čirou náhodou Žid a že hlavou tý rodiny, co ji tenhle židovskej šéf striptýzu tak hluboce respektuje, je stařík Joe Kennedy, co se nikdy nijak netajil svým obdivem k náckům,“ zasmál se nevesele Max Collins. „Nečekal bych, že se v tomhle zmatku začne někdy v dohledný době objevovat nějaký smysl.“

„Úžasnoucnější a úžasnoucnější,“ zamumlal si pod vousy Walter Bowman, jenž byl bezpochyby nejsčtetlejší ze všech přítomných.

10. LEDNA 1964

„Zatraceně, *zatraceně!*“ řval Harold Gaines na svého syna. „Jak je sakra možný, že ses ne– že ses rozhod’ podvádět u testů, Kristova noho?“ Starší Gaines upravil svou otázku na poslední chvíli; bezmála se optal, „že ses nechal chytit při podvádění“.

„Nikdo nečekal, že hned první tejden ve škole nám daj’ test,“ zablekotal Richard, „a vlastně to ani nebyl pořádněj test.“

„Tím spíš byla pitomost riskovat, že tě vyhodí!“ Richard usoudil, že lepší bude neodpovídat, že beztak v matematice propadal. „Teď abych se zase šel nějak domluvit s učitelem,“ soptil Harold. *Táta mu asi bude muset dát zas nějaký peníze, protože ’sem takovej pitomec*, říkal si Richard nešťastně.

„Třeba bys moh při příštím testu dosáhnout aspoň na čtyrku,“ řekl Harold tónem, který přetékal sarkasmem, a pak se znechuceně odvrátil od svého syna.

Richard Gaines svěsil hlavu a opustil pokoj. *Přál bych si, kdyby mi tak táta pomoh’ tu matiku pocho-pit*, říkal si bezútěšně.

Richarda vůbec nenapadlo, že jeho otec není o nic schopnější, než on sám.

~

„Pěkný večer, ty náš narozenináčku.“ Henry Bowman, který právě vstoupil do kuchyně, vrátiv se ze sáňkování s kamarády ze školy, protočil oči v sloup. Catherine Bowmanová dobře věděla, že tohle oslovení jejího syna trochu přivádí do rozpaků a usmála se jeho reakci. „Pojď na horkou čokoládu. Je tady strýček Max a s ním také Irwin Mann. Oba jsou s otcem v pracovně, čekají na tebe. Myslím, že ti chtějí něco ukázat.“

Henry strásl kabát s ramen a vyzul se z galoší; ty vystrčil na verandu, aby uschly. Vzal si od matky šálek a jen v ponožkách přeběhl do otcovy pracovny. Max Collins popíjel skotskou s kapkou vody, Irwin Mann měl v ruce pivo. Walter Bowman pil čaj.

„A helelese, kdo se objevil! Nenechal sis umrznout nos nebo něco důležitějšího, že ne?“ Max Collins nasadil svůj nejnakažlivější úsměv. Henry se také usmál a mrkl. Dobře věděl, že jeho strýc ani nečeká odpověď.

„Vše nejlepší k narozeninám, Henry,“ řekl chlapci Irwin Mann.

„Děkuji.“

„Henry, tvůj strýček i pan Mann pro tebe mají nějaké dárky a já také. Všechny patří dohromady, tak jsme si říkali, že neuškodí, když se s námi setkáš se všemi naráz.“

Max Collins zdvihl modrošedou krabici asi tři palce vysokou a zhruba velikosti zápisníku. „Tohle je první část. Nejprv jsem si to chtěl koupit pro sebe, ale pak jsem si řek’, že ty to užiješ víc. Občas mi to můžeš půjčit a uvidíme, třeba si seženu vlastní.“ Henry si vzal krabici a oči se mu rozšířily, jak zahlédl na jejím víku logo S&W. *Dárková kazeta Smith & Wesson*. Už o nich slyšel, ale dosud nikdy žádnou neviděl na vlastní oči. Věděl pouze o jediné zbraní, kterou Smith v této kazetě prodával, a když zvedal její víko, měl pocit, že má ruce docela nemotorné.

Jeho informace byly správné. Uvnitř byl revolver .44 Magnum s rámem typu N a s pětipalcovou hlavní. To bylo neobvyklé. Velký Smith & Wesson byl v katalogu veden s hlavními délkou 4 ", 6 1/2 " a 8 3/8 ". Zbraň, na kterou se Henry právě díval, byla jednou ze speciální série 500 revolverů vyrobených v roce 1958 pro firmu H. H. Harris & Co. Kov pableskoval mléčně modrou barvou, typickou pro ty nejlepší zbraně od S&W z doby, kdy výrobu ještě řídil Carl Hellstrom.

Henry vyňal revolver ze saténové kazety, stiskl tlačítko pro uvolnění válce a vyklopil jej na stranu. Každá ze šesti komor byla vyleštěna zvláštním způsobem, který zajišťoval, aby se vystřelené nábojnice snadno vytahovaly i při použití těch nejsilnějších navážek. Henry zavřel válec, natáhl kohout a vyzkoušel spoušť. Pohybovala se bez sebemenšího prokluzu a při síle, kterou Henry odhadl nejvýše na dvě libry, uvolnila kohout ostře a čistě jako kdyby prasklo sklo. Ve dvojčinném režimu byl tah spouště také hladký a čistý a Henry si okamžitě všiml, že sama spoušť neměla standardní

široké provedení vhodné pro pomalou terčovou střelbu, ale byla hladká a naleštěná tak, jak to je optimální pro rychlostřelbu v dvojčinném režimu.

Max Collins si všiml, že jeho synovec studuje nestandardní provedení spouště. „Fran Longtin z fabriky v Massachusetts ti zařídil tuhle spoušť, když jsem mu vysvětlil, jak budeš nejspíš ten revolver používat. Říkal, že tohle je jejich spoušť Jordan Combat, vyladěná pro Billa Jordana z hraniční hlídky v Texasu a vůbec pro každého, kdo je u firmy dobře zapsanej.“

Henry už sám před časem psal Franu Longtinovi, když mu praskl šroub spouště u strýcovy .357 a poslal jej do firmy k opravě. Longtin se ptal, kolik ran už zbraň má za sebou a Henry odpověděl, že on sám během posledního roku, kdy ji používá, vystřelil něco málo přes 20 000 ran, ale netuší, kolik jich bylo předtím. Fran se tehdy omluvil za předčasnou závalu a poslal Henrymu spolu s opravenou zbraní jako bonus tisíc vystřelených nábojnic pro přebíjení.

„Tohle máš od starého tatíka,“ řekl Walter Bowman a zdvihl kartonovou krabici. Henry položil revolver a vzal si ji. Byla těžká, a když ji otevřel, poznal proč: našel v ní dvoje velké licí kleště pro osm střel. Nemusel se ani dívat na jejich značení; na první pohled poznal, že pocházejí od firmy Hensley & Gibbs z Oregonu. Nikdo jiný neměl potřebnou technologii pro výrobu plně funkčních licích kleští pro osm kulí.

„Chtěl jsem ti nejprve koupit jen jedny kleště,“ vysvětlil Walter, „ale když jsem jim o ně napsal, poradili mi, abych koupil dvoje, vyrobené zároveň s tolerancí shodnou na tisíce palce, abys mohl jedny naplnit a nechat chladnout, zatímco budeš plnit ty druhé. Říkali, že když si to trochu nacvičíš, měl bys zvládnout ulít víc než 1 500 střel během hodiny, takže nebudeš muset trávit tolik času ve slévárně.“ Walter použil jméno, které vymyslela v žertu jeho manželka pro kout dílny, kde Henry odléval své střely. „Jsou možná trochu těžší, ale hádám, že tvá zápěstí to zvládnou.“

„A je to skvělé cvičení pro střelce z revolveru,“ usmál se Henry.

„Pan Mann pro tebe také něco má,“ dodal Walter. Irwin Mann sáhl za kožené křeslo a přitáhl ocelovou pětigalonovou plechovku s drátěnou rukojetí. Bylo na něm znát, že je docela těžká. Postavil ji před Henryho a ten zdvihl její víko. Viděl, že je až po okraj plná prázdných mosazných nábojnic .44 Magnum.

Pak Irwin poprvé promluvil: „Měly by jich tam být čtyři tisíce.“

„A já mám objednaný matrice, 5 000 zápalek a čtyři čtyřlibrový plechovky prachu Hercules 2400; mělo by to přijít v pondělí nebo v úterý,“ vstoupil mu do řeči Max. „Když začneš lít střely o víkendu, můžeš střílet od příští soboty.“

Henry nevěděl, co říci. Ještě pořád jej studily nohy promočené při sáňkování, ale vůbec to nevnímal. Zapomněl i na horkou čokoládu. Zdvihl znovu revolver a pak se ohlédl na otce: „Mohu jich pár ulít hned teď po večeři, tati?“

„Nevidím žádný důvod proti. Vždyť je pátek. Kolik ti ještě zbývá olova?“

„Skoro mi už docházelo, ale máma mne vzala v pondělí ke goodyearům pro další závaží z kol. Už jsem je všechna přetavil a přelil do ingotů, takže mám skoro 200 liber.“ Rychle počítal, kolik střel dokáže vyrobit. Kule ráže .44 měla 250 gránů a 7 000 gránů tvoří libru. Kapku méně, než čtyřicet liber na tisíc střel. „Mělo by mi to vystačit asi na 5 000 kulí.“

Max Collins se rozesmál. „Kdybys nemusel čekat, než se zahřejou kleště a než se roztaví olovo, k čertu, chlapče, myslím, že bys to zvládl všechno ještě dneska,“ řekl v žertu.

Henry rozpálil své tři pícky a začal předehrávat lící kleště ještě předtím, než se posadil k večeři. Do postele se dostal chvíli po půlnoci.

V té době už mu opět došlo olovo.

12. BŘEZNA 1964

Když si Henry přečetl na obálce adresu odesílatele, usmál se. **Kane's Custom Ammo**. Henry měl velkou radost, když mu Allen Kane poprvé odpověděl na dopis, ale bál se, že možná další odpověď už nedostane. Ve svém druhém dopisu se expertovi přes střelivo, dobře známému v celé zemi, přiznal, že je mu teprve jedenáct roků.

Obálka, kterou nyní držel v ruce, byla dost tlustá. Henry ji roztrhl. Nazvat to, jak Kane psal na stroji, mizérií, by bylo ukázkou velké vstřícnosti. Teprve po dvou letech se Henry měl dozvědět, že Kaneova levá ruka byla permanentně poškozena vinou nehody na farmě, když bylo Kaneovi patnáct let. Henry se ale rozhodl ignorovat to, že dopis byl plný překlepů. Ačkoli jeho vlastní gramatika byla naprosto bezchybná, písmo mělo hodně daleko ke krasopisu. *Kane si nijak nestěžoval na to, že by se mu můj dopis špatně četl*, pomyslel si Henry. Pustil se do čtení.

3 8 64

ahoj Henry

Jedenáct, hm/? Já dostal první 45 v 7 ale ne 44mag, ten až skro ve 14. Zmínil ses o článku Kena Belly v dDigestu 1959 . Jim harvey se zabl ale střely lakeville Arm s jsoou pořád k mání a jsou dobré. ProtX se zinkem dobtý ae JUGULAR je to co opravdu potřebuješ pro střlbu na dálku s revolverem. Dělal jsem Jimovi distribtora v Indianě v '57 a to sem byl v osmé třídě CHA!

2400 je v 44 ok ale 295HP je lepší nevěř tomu co keuth povídá. Ne když je opravdu chladno, ale kdykoli jindy určitě. Zkus 24 grainů s H&G 503 ne s plášťovou ty zvedají tlak a tak jak muy střílíme dávakí zabrat hlavní. Taký peněženice. Zkus 9.5 Unique a 250 keith/ /ty může střilet i tvoje holka až budeš dost staráý sby sis ji pořídil/

Neříkej to S&W ale N-rámy jksou mnohekj pevnější než si tam myslí . Mám jeden po 75000 ranách všechny nejméněš 3 grny víc než maximum zdokumentace. Zlomil jsem šroub spouště jako ty ale pořád střílí na 6 palců na 100 ik dyž je náběhový kužel vyosený. Franny Loongtine ho chtěl vyměnit ale řekl jsem ne dokue nepraskně. Je dobře že máš 5" se spouští

Jordan to je ten nejlšípí na nošení rozhodně ho neprodávj. Ale pro střelbu na dálku si pořid' 83/8 až budeš starší a silnější třerba tedy příští týden.

Lidi maj rádi lehké střly v 44 ale ty víc opotřrbují náběhový kužel když hodně stříláš a také na větší vzdálenost nemají dost enrgie jako ty těžké. Většina myslí že 300 plus yardů s revolvrem je pitomost ale rád vidím že víš že to chce jen trochu cviku. Loni v léře jsem slyšel chlápka jak říká elmersvi že je lhář když mluví o střrlbě do dálky. KEith vytáhl \$ 500 a řekl mu at' udělá 500 dlouých kroků a pak se otočí a vydrží šerst výstřelů. Když pak dokážrš odejít pšnize si nech. Chasní tiše zmizel. Keith je cvok on by to uričtě udělal.

Cheš-li zkusit 5 neboi 600 yrdů kup si nějaké 270 gr od jugularts s polopášťem co kryje olovi aby se nedotkalo vývrtu jsou v seznamu odrčti 20% od cen pro dealeruy speciální sleva pro střelce z 5" 44 co se ještě neholí.. Vezmi 22 295hp a mag zápalky a mělo byt o střílet hodně dobře když nebyde moc velká zima. A uvidíš co to udělá s psounem. Často střílím do terně na 200 yardů. Poku je dobrý náboj a máš oporu nepřekvapí 8" bez optiky, opři si rám nr hlavneň jinak se ti rozletí do výšky . a dej siu tam starý ruyčník kvůli zášlehu mrzí hlavní a válcem jinak ti spálí oporu. Střely musí být pevně zaškrcené jinak se uvolní zpětným rázek a přesnost je v háji. A dělej to ve škrticí drážce ne mimo jako někteří idioti.

Napiš Starům dělají nejlepší matrice a pořid' si objímku 7/8 do lisu. řekni jim že chceš kabridovou .450"-.475" tvarovací jako mám já nenech se umlovit na jinou vždycky to zkoušejí. Náboje vyopadají divně ale střílískvěle. Sežeň si zaškrvocaví matrici taky star a máš všechno co potřebuješ.

Když liješ střely dej si tam 5gal kýbl s vodou a střely z kokoli sypej rovnou do něj. Budou tvrdší a nezašpiní tolik hlavneň a taky jsou hladší lépe vypadají důlky nevadí ale zákazníkům se nelíbí tak je střílím sám. Nejlepší mazat Alox včelí vost pro výkoné ráže a ochranu hlavně přes olovem. U slabých je to jedno tam funguje všechno ale ty asi moc slabách střílet nrbudeš.

Rozhodně si pořid' progrsivní lis od Starů i kdybys měl přepadnou banku. 500 nábojů za hodinu a pak můžeš strávit víc času střílním než u lisu. Na .44 se čeká přrs rok ale stojí to za to tak at' o tom tvůj táta a stýc začnou přermýšlet. Taky jsem ppoužíval jednooprační ale opravdu chceš starr. Napiš mi než ho budeš objednávat a já ti napíši co přsně řkneš Mockovu aby udělal až ti ho bude stsvět a co budeš potřbovat za náhradní díály. Taky budeš

potřrbovat lis pro kalibraci a mazání střel star udělá lpší práci než cokoli co ted' používáš a bude 3x 4x rychlrjší.

Máš-li rád vlké zbraně měl bys mít Solthurn insrát příkládám. Před pár měsíci jsem z něj střílel js to krásní zbraň a přesná. Jem mne tak anpadlo.

Příjemnou styřelbu

Allen

Henry obrátil stránku a viděl, že Allen k dopisu přiložil svůj kompletní ceník, s další poznámkou znovu připomínající, aby Henry nezapomněl od vytištěných cen pro dealery odečíst 20 %.

Čas, než jej matka zavolala k večeři, strávil Henry přemýšlením nad inserátem na Solothurn. Věděl, že si jej jen těžko kdy bude moci koupit, ale bylo příjemné o tom snít.

Kaneův dopis pomohl Henrymu si uvědomit ještě jednu věc. Už od chvíle, kdy vešel se strýčkem Maxem do svého prvního obchodu se zbraněmi a setkal se tam s Alem Goodmanem, Henry si všiml, že dospělí obvykle ignorují jeho věk a chovají se k němu jako k sobě rovnému, pokud je řeč o střelbě. Al, doktor Wiemann, Irwin Mann a teď i Allen Kane mu to znovu a znovu dokazovali. To, co právě chlapec pozoroval, patřilo mezi základní vlastnosti lidí ze střelecké kultury, bez ohledu na jejich věk nebo národnost. Henryho vášeň a jeho střelecká dovednost z něj v budoucnosti udělá vítaného hosta v domech mnoha lidí, jež nikdy dříve neznal.

V následujících letech se Allen Kane měl stát jedním z jeho nejbližších přátel. Toto přátelství bude mít enormní vliv na běh Henryho života.

Henry složil dopis a uložil jej zpět do kapsy. *Lidé, kteří se vážně zajímají o střelbu a zbraně, pociťují přirozenou náklonnost jeden k druhému*, pomyslel si. *Nezáleží na tom, jak jsou staří*. V budoucích letech měl tento jev pozorovat znovu a znovu.

Bohužel, lidé, kteří se stanou smrtelnými nepřáteli střelecké kultury, si jej také uvědomí více než dobře.

MOST POWERFUL RIFLE EVER MADE! NAZI 20MM SEMI-AUTO SOLOTHURN ANTI-TANK RIFLE!

with
High Power
Telescopic
Sight

THE ULTIMATE RIFLE — Here is the rarest modern firearm ever offered to the American collector! The biggest, most powerful rifle ever made. In V.G. to Excellent Cond. Designed in 1938 by order of Hitler's general staff, the Solothurn S18-1000 was used on all fronts against all allied armies. Its devastating accuracy coupled with torrent-like firepower were directly responsible for the frantic redesigning of nearly all allied armored fighting vehicles.

FANTASTICALLY RARE — This latest and greatest Solothurn catches everyone's eye. It will be the showpiece of your collection. Its 80 Cal. (20MM) bore, fast semi-automatic fire, superb engineering and deadly efficiency make other anti-tank rifles look like toys. Yet its efficient muzzle brake lets you shoot this exciting rifle with ease.

STATISTICS — Each gun ordnance checked and test fired. Hurls a $\frac{1}{4}$ lb. armor piercing shell up to 4 miles. Its terrific muzzle velocity plus special wide field telescopic sight allow rapid fire with pinpoint accuracy at one kilometer ($\frac{1}{2}$ mile). Will cleanly penetrate 2" of finest steel armor plate. Quick detachable barrel. Muzzle vel. 2700 FPS. Bbl. length: 4'4". 10-shot semi-auto mag. fed. Legal to own with no licenses required. COMES FITTED WITH ORIG. HIGH POWER CALIBRATED TELESCOPIC SIGHT AT NO EXTRA CHARGE. (Sight is illuminated for nightfiring.)

ABSOLUTELY COMPLETE! ALL 52 ORIGINAL ACCESSORIES AND SPARE PARTS INCLUDED FREE! YOUR GUN COMES TO YOU WITH FOLLOWING: Orig. ordnance fitted chest; 10 magazines; complete assorted covers and carrying devices; all spare parts in orig. metal boxes and leather bag; 1 dummy exercise cartridge (very rare); complete special tools, detachable muzzle brake, complete cleaning kit items; complete precision armorer's kit in top grain leather case; tools for 1600 uses. An exceptional and useful bonus. Every special extra ever issued with this gun. Nothing else to buy. This complete package worth \$655 on late 1957 collector's market.

RARE AMMO! (At a price you can afford to shoot.) 20MM Solothurn Anti-Tank. A \$12 cartridge on the collector's market. In orig. cardboard tubes.

To Gun Buyers Only	
10 rounds	\$ 9.95
50 rds.	\$37.50
To Cartridge Collector's	
Single rounds, each	\$3.95

Cadmus Industries

60 Craft Bldg., 5880 Hollywood Blvd., Los Angeles 28, Calif.

YOUR PRICE COMPLETE \$189.50

LAYAWAY PLAN: \$25 down, \$25 per month holds your gun until paid for.

TO ORDER: Send check, cash or money order. \$40 deposit for C.O.D. Shipped by freight.

10. LEDNA 1967

Většinou býval Henry ve školních dnech ještě trochu ospalý, když vycházel ze svého pokoje, aby seběhl dolů na snídani; a ačkoli dnes měl právě narozeniny, nebylo tomu nijak jinak. O bednu na podlaze by nejspíše asi zakopl, kdyby nebyla tak velká. Ležela v horní hale zrovna přede dveřmi jeho ložnice a na první kratičkou chvíli měl v ranním šeru dojem, že tam spadly stojací hodiny. Pak si všiml hrubého povrchu bedny a zaregistroval podivné značení, nastříkané na tmavé dřevo šablonou.

Tankbüchse S18-100 Kal. 20mm

Najednou si Henry uvědomil, nač se vlastně dívá.

„*Tati! Solothurn! Tys mi dal Solothurn!*“ vykřikl z plných plic ještě předtím, než si uvědomil, že jeho otec nejspíše nepotřebuje, aby jej o tom někdo informoval. Jeho hlas byl mnohem hlubší než jen před pár měsíci a zvuk se nesl celým domem.

Walter Bowman, odkáživa ranní ptáče, vyšel z kuchyně a vykročil do schodů. Když byl v horní hale, rozsvítil světla.

„Tvůj kamarád z New Jersey se mne nejprve snažil přesvědčit, abych koupil spíše Lahti, protože je o něco levnější; ale to jen dokud nevěděl, pro koho ji kupuji. Říkal, že Solothurny mizí hrozně rychle,“ dodal Walter s ironickým úsměvem. „Už měl na skladě jen tři. Připustil ovšem, že to je z dodávky, která přišla do země před deseti lety.“

„Jen málokdo má k dispozici šikovné místo, kde by z nich mohl střílet, a střelivo přijde kapku draho,“ bránil Henry slova svého přítele. „Myslím ale, že si dokážu sehnat matrice a přebíjet je.“

„Budeš na to mít pár set nábojnic, až vystřílíš ty dvě bedny munice, co leží v přízemí. Ty se mi sem nahoru už vláčet nechtělo.“

„Tys mi koupil *dvě stě* nábojů?“ málem vykřikl Henry. Takové množství střeliva nebylo ničím zvláštním pro malorážku nebo Mausera, ale dvě stě 20mm nábojů do kanónu jako je Solothurn bylo něco jiného. Každý z nich rozměry odpovídal velkému banánu a vážil skoro libru.

„Tvůj oblíbený prodejce na tom prakticky trval, hned, jak se dozvěděl, že ta zbraň je pro tebe. Říkal, že budeš chtít stopovky H.E., ať už to znamená cokoli.“ Walter se zadíval na hodinky. „Asi jsem ti o tom neměl říkat dřív než odpoledne. Obávám se, že se dnes ve škole asi nijak zvlášť nebudeš soustředit.“

„Můžeme si z ní o víkendu zastřílet?“

„Jen pokud nebude matka potřebovat stejn. Obávám se, že tohle monstrum do Corvetty nedostaneme.“

Henry Bowman se zahleděl toužebně na bednu, ale uvědomil si, že nemá dost času na to, aby ji otevřel a sestavil svůj nejnovější poklad, než se bude muset vydat do školy. Uchopil bližší konec bedny a ne bez námahy zatáhl jejích 120 liber do své ložnice, kde ji opřel o stěnu, aby se kolem ní dalo projít.

Walter Bowman měl naprostou pravdu. Toho dne se během hodin Henryho mysl vůbec neúčastnila výuky; namísto toho se zabývala skvostnou ukázkou švýcarského řemesla, která na něj čekala v jeho pokoji.

14. LEDNA 1967

„Mami, kde je táta?“ optal se Richard Gaines své matky, když mu podala sklenici pomerančového džusu. „Potřeboval bych, aby mě hodil k Sandy.“

„Ještě spí a nesmíš ho budit,“ upozornila Linda Gainesová svého syna. „Musel minulou noc zůstat dlouho vzhůru.“ To byla skoro pravda. Úplná pravda byla, že Harold Gaines vyspával pořádnou opici.

„Ale my 'sme se Sandy chtěli...“ spustil naříkavě.

„My *jsme*,“ opravila jej Linda. „Já dnes musím stejně vyřídít pár věcí, tak tě mohu vzít k domu tvé přítelkyně. A otec může zůstat v posteli. Je unavený.“

Richard se otočil k odchodu. „Unavený“ byl jen způsob, jak jeho matka říkala „opilý“. Dům, ve kterém bydlela Richardova přítelkyně Sandy, nebyl daleko od místa, kde bydlel Joe Hammond, ale to si chlapec neuvědomil.

„Dej mi čtvrt hodinky, než se namaluji, a můžeme jet.“

„Ale mami, na *tohle* se přece nemusíš malovat,“ snažil se Richard o vtip.

Matka se na Richarda usmála a vydala se směrem ke koupelně.

„To tedy sakra musím,“ zašeptala, když se za ní zavřely dveře.

„Takže kam má dnes odvážné polní dělostřelectvo namířeno?“ otázala se Catherine Bowmanová svého manžela a syna, když se k nim připojila u stolu se snídání. Její syn se nadechl a zazpíval:

„A u kanónu stál a pořád ládo ládo ládo ládo...“

Walter se přidal: *„U kanónu stál a pořád ládo ládoval!“*

„Nedělejte mi tady z toho operu,“ rozesmála se Catherine.

„Jedeme střílet z toho kanónu, který jsem dostal od táty,“ řekl Henry hrdě. „Je to opravdu pořádný kus.“

„Není ale zdaleka tak velký, jako některé z bouchaček, s nimiž si tvůj stařík měl možnost pohrát u námořnictva,“ řekl Walter.

„A z jakého největšího děla jsi střílel, tati?“

„Podařilo se mi odpálit pár ran z pětipalce na torpédoborci ve '42. A byl jsem na palubě bitevní lodi Missouri, když vypálila plnou boční salvu ze všech svých devíti šestnáctipalcových děl později v témže roce. Nestiskl jsem spoušť, samozřejmě, ale to nakonec bylo jen dobře; z místa, kde jsem zrovna byl, byl mnohem lepší výhled.“

„Devět šestnáctipalcových děl,“ řekl Henry, omráčený tou představou. „Jak to znělo?“

„Jako úplný, absolutní, bez-jakékoli-mýlky definitivní konec světa,“ usmál se široce Walter. „Nikdy předtím ani potom jsem nezažil nic podobného. Celá loď o výtaku padesáti tisíc tun popojela bokem o dobrých osm stop.“

„Jak přesně střílely?“

„S tím systémem řízení palby, co jsme tehdy měli, dokázaly zasáhnout cíl asi tak velikosti malého domku na dvacet mil, pokud si dobře vzpomínám. Docela slušné, když vezmeš v úvahu, že jsme se při tom houpali na vlnách.“

Henry rychle z hlavy provedl několik výpočtů. „Dejme tomu čtyřicet stop na skupinu, třicet pět tisíc yardů — to je skoro úhlová minuta! Ty nejlepší terčovnice pro střelbu na tisíc yardů v třicítových rážích nejsou o nic lepší — a na padesátinu vzdálenosti!“

„A neříkal jsi už několikrát, že tvoje velkorážové pušky střelí dost dobře s prakticky libovolným střelivem, kdežto malé ráže potřebují hodně pečlivé vyladění navážky i střely, aby to za něco stálo?“

Chlapec se kousl do rtu. Nakonec řekl: „Hádám, že je asi opravdu snazší přimět k přesné střelbě velkou pušku, pokud má člověk aspoň trochu slušné komponenty.“

„Půjďme vyzkoušet, jak dobře toto pravidlo platí pro nejnovější přírůstek do tvého arsenálu?“

Henry už nesl svůj talíř ke dřezu.

„Tak už bylo dost otálení,“ zamumlal si Henry pod vousy. „Je čas to spustit.“ Henry Bowman se zhluboka nadechl; ležel v trávě a mířil puškohledem upevněným na levém boku rámu zbraně. Začal tisknout spoušť Solothurnu ukazovákem a zároveň i prostředníkem; tak byla pro pohodlí střelce tato velká puška navržena.

Velkorážový Solothurn byl — jako vojenská zbraň určená pro ničení tanků — kolosální chybou ve využití zdrojů. Byl zastaralý prakticky hned od začátku výroby. Jeho konstrukce pocházela z roku 1938, ale v téže době udělaly tankové pancíře obrovský skok dopředu ve své schopnosti odolat průrazu a velké švýcarské zbrani to přineslo několik zásadních problémů.

Dvacetimilimetrová ráže je maximum pro zbraň na klasické náboje, kterou ještě dokáží přenášet dva nebo tři muži a ze které může střílet jediný. Přitom však běžný náboj této ráže může mít střelu vážící maximálně několik uncí, takže se pro dosažení požadovaného účinku musí spoléhat jen na rychlost, a nikoli na svůj nevelký výbušný obsah.

Vysoká ústová rychlost spolu s inherentní přesností zbraně vyráběné s minimálními tolerancemi a disponující drážkovanou hlavní dokázala zajistit, že Solothurn zcela spolehlivě *zasáhl* tank na libovolnou vzdálenost, na kterou jej střelec vůbec dokázal zahlédnout. Problém byl v tom, že při zásahu se *vůbec nic nestalo*. Pětiuncový projektil dokázal na 500 yardů spolehlivě probít nejvýše palec silný pancíř — a po roce 1940 už vůbec žádný tank neměl takhle slabou ochranu.

Navíc ještě k tomu, že byl těžký, nemotorný a neúčinný proti modernímu tankovému pancíři, měl Solothurn další fatální chybu: byl sestrojen jako stolibrové švýcarské hodinky. Precizní povrchová úprava a minimální tolerance součástí vedly k tomu, že měl tendenci se i při tom nejmenším zanedbání údržby zasekávat; a rozsah strojové i ruční práce potřebný pro sestavení jediného exempláře postačovaly k výrobě stovek levných, lehkých, snadno přenosných ručních raketových zbraní, které dokázaly zasáhnout tank na vzdálenost stovky yardů. Jejich čtyřlibrové hlavice s vlastním raketovým pohonem nevyvolávaly žádný zpětný ráz a obsahovaly kumulativní nálož schopnou probít pancíř více než *stopu* tlustý. V moderním boji proti tankům z doby druhé světové války nebo mladším byl Solothurn S18-100 zcela nepoužitelná přítěž. Pro Henryho Bowmana to ale byl splněný sen.

Jen doufám, že ta věc nevybouchne, říkal si Henry, jak se připravoval na výstřel z obludné pušky. Už od roku 1326, kdy byla vyrobena první zdokumentovaná palná zbraň, bylo instinktivním přáním každého střelce si prvně vyzkoušet velkou, neznámou pušku, a Henry na tom nebyl jinak. Když stisk jeho prstů na spoušti dosáhl zhruba síly třiceti liber, úderník se uvolnil a zápalník udeřil do zápalky.

Henry Bowman ještě nikdy v životě nestřílel z ničeho, co by se chovalo podobně jako tohle dělo. 720 gránů prachové složky, stejně jako střela o váze 2 160 gránů, byly zhruba desetinásobkem toho, nač byl zvyklý z winchestrovky model 70 v ráži .375 Magnum, kterou dostal od Maxe Collinse. Střela a spalné plyny vyrazily z 52 palců dlouhé hlavně. Ústová brzda našroubovaná na její konec zachytila některé z rychle letících plynů a obrátila jejich směr do strany a dozadu, aby snížila zpětný ráz stolibrové zbraně. Cenou za toto zmenšení zpětného rázu ovšem byl pro kohokoli, kdo pušku ovládal, mnohem větší hluk výstřelu.

Pocit, který střelec má, lze — jak měl Henry zjistit o několik roků později — docela přesně zduplikovat, když pověsíte 2" roubík 80% výkopového dynamitu na provázek na větev a odpálíte jej, přičemž nestojíte dál než deset stop.

Prvá Henryho myšlenka ve chvíli, kdy se puška zvedla ve zpětném rázu, byla *jak proboha vůbec mohli předpokládat, že z téhle věci budou vojáci střílet bez sluchátek?* Druhá se už zabývala tím, jak daleko asi střela dopadla od jeho záměrného bodu.

Sedm a půl stopy dlouhá zbraň posunula při výstřelu Henryho o několik palců dozadu. Z jejího ústí vyrazil bílý zášleh a skončil v boku 55galonového sudu od oleje, 140 yardů daleko. Objevil se nevýrazný záblesk, obláček kouře a do vzduchu vyletěla spousta prachu a hlíny, jak střela vážící třetinu libry vybuchla při nárazu do cíle a jak její tvrdé jádro udeřilo do záchytného svahu o několik stop dále.

Henry nic z toho vidět nemohl kvůli zpětnému rázu Solothurnu, ale Walter stál přímo za ním a viděl dopad střely. O sekundu později na cíl zaostřil i Henry a viděl, že sud zasáhl přímo uprostřed. Byl lehce zdeformovaný a bylo vidět, že velká část jeho zadní stěny zmizela.

„Hledí se zdá být nastavené celkem slušně,“ konstatoval Walter hlasem, v němž nebyla znát sebemenší stopa jakékoli emoce.

„Tahle věc je *skvělá*,“ vykřikl Henry. „Tati, to si prostě *musíš* zkusit! Moment, jen mne nech vystřílet zbytek zásobníku.“ Henry se opět uložil za puškohled a během minuty byl desetiranný zásobník prázdný. S desátým výstřelem jej zbraň automaticky vyhodila: tak ji švýcarští inženýři promyšleně sestrojili pro rychlejší přebíjení v bitvě.

Walter a Henry se oba zadívali na vzdálený terč. Už se ani vzdáleně nepodobal sudu od oleje. Kov byl zkroucený a potrhaný a ve svahu kopce za ním byly jasně vidět následky vysoko-rychlostních výbušných střel.

Henry byl tak nadšený, že to jen stěží dokázal snést. „Potřebujeme nějaké cíle dál odsud,“ řekl rychle. Rozhlížel se po okolí a hledal vhodné místo, kam by se dalo bezpečně střílet a které by bylo mnohem dále, když si náhle uvědomil, že jeho otec dosud neměl možnost si také vystřelit.

„Ale nejdřív, tady, vezmi si jeden zásobník. Tohle tě úplně nadchne, tati,“ ujišťoval Henry svého otce. Walter se poslušně natáhl za velkou zbraň na dvojnožce, znovu si zkontroloval, zda má špunty správně zasazené do uší a pustil se do testování Henryho nové pušky.

Když byl zásobník prázdný, Walter se také usmíval na celé kolo.

„Tak co tomu říkáš, tati?“ optal se jeho syn.

„Říkám, že budu muset zavolat tvému kamarádovi: budeme potřebovat více střeliva.“

13. ČERVENCE 1967

Když otevírali dveře hangáru, Henry si nevšiml podivného pohledu v otcových očích. Nevšiml si ani toho, že se tentokrát musel namáhat více než obvykle, když vytahovali velkého Stearmana z hangáru na dráhu. Byl nadšený z toho, že si zase jednou s otcem zalétá, a tak nevěnoval pozornost takovému drobnostem.

Henry si zapnul pásy a ohlédl se na svého otce. „Vše v pořádku?“ optal se Walter. „Nech mne nějakou chvíli řídit. Mám v plánu jednu věc, již bych rád udělal, a je to kapku neobvyklé. Tak se tím kdyžtak nenech vyvést z míry. Pak si vezmeš letadlo ty a já udělám nějaké obrázky. Až začne docházet palivo, vezmi ji zpátky na letiště. Ach, a ještě jedna věc: dal jsem dozadu nějaké olovo, jen tak pro případ, že by sis chtěl zkusit jednou či dvakrát ‚B na druhou‘.“ Nejistý pohled v Henryho očích, který se objevil začátkem Walterovy řeči, zmizel a nahradil jej úsměv. Roztočit Stearmana v lomcováku ho bavilo. Walter Bowman nahodil velký hvězdicový motor a vyjel na dráhu.

Nedávno dokončený Gateway Arch se tyčil před nimi, když Bowman přelétal St Louis ve výšce asi 3 000 stop. Walter měl kolem krku a ramen zavěšen svůj 35mm Contarex, tak těsně, aby jen tak tak dokázal zdvihnout hledáček fotoaparátu k očím. Velký Pratt & Whitney řval na plný plyn, když Walter zdvihl pravou rukou přístroj a zároveň levou otočil Stearmana do letu na zádech. Přitáhl páku a dvojplotník se poslušně sklopil do prudkého klesání, stále koly vzhůru.

Ve chvíli, kdy nos letadla mířil na bod na zemi přesně uprostřed mezi oběma nohama nerezového monumentu a výškoměr ukazoval 1 200 stop, Walter namířil fotoaparát a stiskl spoušť. V tu chvíli byli asi sedm set stop nad zemí. Gateway Arch byl 630 stop vysoký. Walter měl nasazen objektiv s nejširším úhlem záběru, používal nejcitlivější film a měl nastavenou tu nejmenší clonu, aby dosáhl co největší hloubky ostrosti. V hledáčku Contarexu viděl horní část přístrojového panelu, týl Henryho hlavy v předním kokpitu a obě nohy ocelového oblouku, zdánlivě obrácené o 180°.

Jakmile byl snímek hotov, Walter pevně stáhl břišní svaly a potlačil knipl veškerou silou své levé ruky. Stearman proletěl přesným prostředkem oblouku Gateway Arch, vyrovnal se 200 stop nad zemí a stále koly vzhůru přeletěl břeh Mississippi a mířil směrem k Illinois. Nad prostředkem řeky Walter potlačil páku ještě dál a zdvihl nos letadla k nebi. Teprve teď pustil fotoaparát a nechal jej viset na zkráceném řemínku. Uchopil knipl pravou rukou a levačkou ubral plyn.

Ve výšce 2 000 stop, když přelétal vzdálený břeh řeky už nad Illinois, Walter srovnal Stearmana do přímého letu hlavou nahoru. Teprve v tuto chvíli pocítil bolest jako žhavý pohrabáč v pravém boku. Zavřel oči a soustředil všechnu vůli, aby zahnal agonii.

Když je znovu otevřel, viděl, že jeho syn se v kokpitu obrátil a dívá se na něj s rozesmátou tváří. Walter zdvihl obě ruce do vzduchu a pokývl na Henryho, aby si převzal řízení letadla.

Během následující půlhodiny Walter fotografoval, zatímco Henry protáhl stroj řadou akrobatických manévru. Bolest v boku se zhoršila, ale Walter měl až příliš velkou radost z Henryho zdatnosti, než aby jí dovolil pokazit mu potěšení, které si užíval. Když Henry vlétl do perfektně provedeného lomcováku, Walter stihl dva snímky uprostřed chvíle, kdy se stroj jen volně převaloval vzduchem, ještě než přepadl do obrácené vývrtky. Walter udělal další obrázek chvilku předtím, než Henry obrátil řízení, aby letadlo srovnal v letu střemhlav a z něj je pak vytáhl zpět do normální polohy.

Když se v dálce ukázalo letiště a Henry stáhl plyn, aby zahájil sestup k přistávacímu manévru, Walter se pustil do něčeho, co už nedělal dlouhou řadu let. Rozepnul si pásy a vysoukal se z kokpitu na dolní křídlo. Henry se trochu polekal, když si všiml, jak se jeho otec objevil vpravo od jeho kokpitu, ale naklonil se doprava a sklonil k němu hlavu, protože věděl, že mu Walter bude chutít něco zakřičet do ucha.

„Tohle jsem už chtěl udělat hrozně dávno. Myslím, že jsme byli dost rychlí na to, aby nám to nikdo nemohl dokázat.“ Henry přikývl: to, co Walter před půl hodinou udělal, bylo krajně nezákonné. „Myslíš, že dokážeš přistát, když budu přitom stát na křídle?“

Henryho hlava sebou prudce cukla doprava a on nevěřícně zíral na svého otce. Věděl, že slyšel dobře. Walter se vesele smál do proudu vzduchu a pokývl na svého syna, aby k němu opět naklonil ucho.

„Jen prostě pokračuj,“ křičel. „Přesně stejně, jako vždycky předtím. Máš perfektní vítr proti sobě a já jsem připnutý k jednomu z drátů výztuže. Kdybys měl pocit, že něco není v pořádku, prostě přidej plyn a zase ji zdvihni, obletíme okruh a já si přitom vlezu dovnitř. Jen pamatuj, že se vším tím olovem vzadu máš CG hodně daleko za limitem, i když já stojím tady u tebe; tak pozor na zadek. Ale před přistáním už neobracej na záda,“ dodal v žertu.

Henry se náhle usmál a přikývl. *Mámu by klepla pepka, kdyby tohle viděla*, pomyslel si a v duchu se zachechtal. *Když s tím nepraštím o zem, táta bude v pořádku*. Sledoval neustále rychlost a zahájil sestupový manévru v přistávacím koridoru v pětáctýřicetistupňovém úhlu ve chvíli, kdy výškoměr ukazoval 1 400 stop. Letiště bylo 405 stop nad mořem.

Henry důkladně prohlédl koridor, není-li v něm další stroj. Žádný tam nebyl. Pokračoval v sestupu a stočil letadlo na přistání. Zjistil, že s otcem stojícím na pravém křídle musí lehce pohnout směrovkou doleva, aby udržel Stearmana ve správné poloze. Výšky 300 stop nad terénem dosáhl v rychlosti 60 uzlů. Poznal, že může přistát klouzavým letem a stáhl plyn na neutrální. Soustředil se plně na přistání, a tak neviděl, že jeho otec jej jednou rukou fotografuje, zatímco druhou se přidržuje vzpěry. Také si nevšiml si, že k žádnému drátu připnutý není.

Když odhadl, že je asi tři stopy nad asfaltem, zvýšil Henry tah na páku, aby zastavil klesání. Hrál si s pedály směrovky, aby udržel nos přesně nad prostředkem dráhy.

Velký dvojplošník si udržoval výšku tří stop a Henry dál přitahoval knipl. Každou chvilku střílel očima na rychloměr a sledoval, jak se rychlost snižuje. Ve chvíli, kdy se jehla dotkla značky čtyřiceti osmi uzlů, měl Henry páku přitaženou až na doraz a Stearman lehce dosedl na přistávací dráhu, nemaje už dostatečnou rychlost pro let. Obě kola hlavního podvozku i zadní kolečko se dotkly asfaltu prakticky v témže okamžiku. Vzhledem k desetiuzlovému protivětru se stroj pohyboval na dráze rychlostí jen asi čtyřiceti mil za hodinu, ale Henry dobře věděl, že nyní nastává nejnebezpečnější moment celého přistání.

Letadlo vybavené podvozkem s předním kolem, který se stal běžným v padesátých letech, má říditelné kolo na špičce, před svým těžištěm. To je inherentně stabilní systém, při němž se letadlo samo automaticky pokusí srovnat do přímého směru, pokud pilot přední kolo pootočí ke straně a pak opět uvolní.

U klasického ostruhového podvozku, jakým byl vybaven Stearman, je říditelné zadní kolečko na konci trupu, daleko za jeho těžištěm. To je výhodné pro přistávání na nerovném terénu, kde obě velká a pevná kola hlavního podvozku dokáží vydržet síly, které by mnohem slabší, říditelné a jediné příďové kolo ulomily. Nevýhodou je ale to, že ostruhový podvozek je inherentně nestabilní. Jakmile se se letadlo s tímto typem podvozku dostane jen do mírného úhlu, těžiště jej táhne do další rotace, tak, aby se dostalo před kola hlavního podvozku.

Pokud se tohle přihodí při rychlosti vyšší, než jaká odpovídá pomalé chůzi, letadlo se při otáčení nakloní a opře se koncem křídla o zem, což vede k rozsáhlému poškození. Piloti strojů s ostruhovým podvozkem se proto museli naučit neustále, rychle a velmi přesně vyrovnávat letadlo do přímé jízdy s využitím brzd i směrovky, dokud jejich rychlost nepoklesla až na míli dvě za hodinu. Henry dobře věděl, že pokud by dovolil, aby se nos Stearmana na přistávací dráze vychýlil víc než jen nepatrně od přímého směru, nic na světě by nedokázalo zabránit havárii, protože ani ten nejlepší pilot na světě nemůže obejít fyzikální zákony.

Problém byl ještě znásoben vysokým povozkem, který musel být na upraveného Stearmana instalován kvůli neobvykle velké vrtuli. Walter však vyučil svého syna dobře, takže ten po celou

dobu, kdy stroj zpomaloval, držel knipl zcela přitažený, aby se zadní kolečko opíralo o asfalt plnou silou, a rychlými a precizními pohyby směrovky udržoval nos v přímém směru.

Letadlo dosáhlo rychlosti chůze; Henry jemně přibrzdil pravé kolo a opustil přistávací dráhu v polovině. Teprve teď se ohlédl na svého otce, který se široce usmíval. Henry zlehka přišlápl levou brzdu, brnkl o plyn, a vedl Stearmana rychlostí ostré chůze po pojezdové dráze směrem k hangáru.

„Pojďme ji uložit a pak bychom si mohli dát něco k snědku. Máš hlad?“ optal se Walter poté, co Henry stáhl ovladač směsi a motor zhasl.

„Jako vlk, tati.“

„*Steak’n’Shake* vyhovuje?“

„Perfektně.“ Walter seskočil s křídla a přešel dozadu, aby otočil ocas Stearmana a aby jej mohli zatáhnout do hangáru. Bolest v boku trochu polevila a nebyla už tak ostrá.

„Synku, tvé dnešní manévry byly lepší než kdy dříve. A to přistání bylo opravdu ukázkové.“ Walter si ukousl ze svého steakburgeru. Jeho apetit nebyl zdaleka takový jako obvykle.

Henry se potěšeně usmál při té pochvalě a pak se svého otce optal na něco, co mu vrtalo hlavou celé dopoledne: „Tati, nebál ses, že ti seberou licenci, když jsi prolétl Obloukem? Nikdo jiný nemá letadlo podobné našemu. Co když to někdo ohlásí?“

Walter se usmál, ale jeho výraz byl plný smutku. „Není to vůbec důležité, Henry. Tento měsíc bych si měl obnovit lékařskou prohlídku a tu už bych v žádném případě nedostal. Dneska to bylo, synku, naposled, co jsem letěl Stearmanem. Je to jeden z důvodů, proč jsem se chtěl dneska s tebou proletět — a popovídat si o tom.“ Henry položil na stůl hranolky, do nichž se právě chtěl pustit, a pohlédl na otce.

„Co tím chceš říci, že by ti neprodloužili zdravotní? Co se děje, tati?“

Walter se velmi zhluboka nadechl a pak teprve odpověděl. „Mám rakovinu. Renální — to znamená, že je v ledvinách — a je to opravdu ošklivý případ.“

Henry se vyděsil. Jeho otec byl vždycky v daleko lepší formě, než rodiče naprosté většiny jeho spolužáků. Nechtěl uvěřit tomu, co slyšel. „Rakovinu? Ale... copak s tím nemohou *něco* udělat?“ Chlapec se zoufale snažil uvěřit, že jeho otec bude opět v pořádku, ale zároveň dobře věděl,

že tomu tak nebude. Před pěti lety viděl svého dědečka, Charlese Collinse, umírat rychle a beznadějně na rakovinu hrtanu.

„Právě teď s tím něco dělají. Díky tomu jsem také dnes mohl letět. Ale hubnu, toho sis jistě všiml; a bolívá to čím dál tím častěji. Takový je prostě život, Henry. Stejně jako tomu bylo s dědou.“
Usmál se a v tom úsměvu byla nepředstíraná vřelost. „Ještě nějakou chvilku tady pobudu, ještě dávno neviděls svého staříka naposled. S létáním je ovšem konec; a ještě žádný letec neměl lepší odchod ze scény, než já právě teď s tebou.“

Henry se díval do klína. Chuť na jídlo dokonale ztratil. Walter věčně pokračoval.

„Už dost dlouho jsem přemýšlel o tom, co udělat se Stearmanem. Vždycky jsem chtěl, aby ti zůstal; ale je ti zatím jen čtrnáct a nebudeš jím smět sám létat ještě jedenapůl roku. A žítit jej je čím dál tím dražší. Jeden z pilotů na exhibici mi udělal docela hezkou nabídku: má Cuba se zkrácenými křídly a Lycomingem 140, upravený pro let na zádech, odlehčovací plošky, velká kola, takže může přistávat prakticky kdekoli. Nabízí mi výměnu a ještě pěkný doplatek.“

Tak bys měl pěkné letadlo, na kterém bys mohl létat sólo od šestnáctých narozenin a cena benzínu by tě nezruinovala. Taky uložím nějaké peníze na účet, který bude tvůj, až ti bude jednadvacet. Při troše štěstí by to měla být pak slušná částka.“ Walter se nezmínil o životním ani o sociálním pojištění. „Myslím, že je to takhle z dlouhodobého pohledu docela rozumný plán.“ Henry přikývl, aniž by zdvihl oči. Nepřemýšlel vůbec o létání. Uvažoval o tom, jak bude vypadat jeho život bez otce.

„Kdy jsi na to přišel, tati?“ optal se nakonec.

„Před týdnem dokončili poslední testy v Barnesu. Teď už o tom není pochyb. Víš, Catherine měla nějaké podezření už od chvíle, kdy jsem se prvně začal cítit špatně. Právě díky ní to dokázali zachytit takhle brzy a byli s to mi dát nějaké léky, které pomáhají omezit bolesti.“

Henry se otočil a díval se z okna, protože nechtěl, aby jej otec viděl plakat.

Když vystoupil z auta a otevíral dveře garáže, aby mohl jeho otec zajet dovnitř, cítil se hrozně. Pozoroval otce, jak zaparkoval vůz, otevřel dveře a vystoupil. Hledal viditelné známky Walterovy nemoci.

Jeho otec ale vypadal stejně jako vždy. Bylo obtížné uvěřit, že tento silný a vitální muž je zasažen těžkou nemocí, která jej nelítostně zabíjí. Walter popošel ke straně garáže, kde visela deka a zakrývala to, co bylo za ní.

„Když už nemůžeme spolu létat, znamená to, že aspoň budeme mít víc času na střílení.“

Henry nevěřil svým očím, když jeho otec starou deku odtáhl. Pod ní bylo dvacet dřevěných beden srovnaných podél stěny, každá z nich měla na straně šablonou nastříkaný německý text. Pro přesný překlad by potřeboval slovník, ale nic takového nebylo zapotřebí, aby si přeložil ‚20mm‘, a samotné bedny vypadaly povědomě. Dvě takové — prázdné — už ležely v rohu suterénu přes měsíc.

Walterův úsměv se rozšířil, když viděl Henryho reakci. „Máme toho objednaného víc,“ vysvětlil, „ale říkal jsem si, že střelivo pro Solothurn bych měl asi nakoupit hned první. Tvůj kamarád prodejce mi udělal nabídku, kterou jsem nedokázal odmítnout.“

Henry Bowman se znovu rozplakal a tentokrát už pohled neodvrátil.

5. DUBNA 1968

„Táta říká, že nejdívnější na tom je, že se to nestalo dřív.“ Někteří ze studentů, kteří se sešli před jídelnou, vážně pokývli.

Mladý Sturkes už nedodal, že jeho otec také konstatoval *„a doufám, že tomu chlápkovi, co to udělal, dají metál!“*. Škola Johna Burroughse se soustředila na akademické výsledky a snažila se udržovat mysl žáků otevřenou, ale někteří z rodičů nedokázali zcela souhlasit s jejím pohledem na harmonický vztah různých ras. Pan Sturkes nebyl ani zdaleka jediný, kdo se v bezpečí svého obývacího pokoje neostýchal konstatovat, že smrt doktora Martina Luthera Kinga juniora nebyla žádným neštěstím pro civilisovaný svět.

„Pořád nedokážu uvěřit, že jej někdo zastřelil,“ řekl jiný student, který, stejně jako naprostá většina jeho spolužáků na Burroughsově škole, pocházel z bílé rodiny z vyšší třídy St Louis. Stejně jako o něco menší (ale pořád značný) počet jeho spolužáků ještě před čtyřicetiletými hodinami neměl ani ponětí o tom, že nějaký dr King vůbec *existuje*. „Nejradši bych toho, kdo to udělal, zabil,“ dodal s přesvědčením.

„Abys ušetřil paní Kingové další cestu do Memphisu?“ optal se Henry Bowman s kamennou tváří. Ostatní se po něm divně podívali, ale nikdo na to nic neřekl.

„V novinách teď všichni čekají velké problémy,“ vstoupila do debaty menší hnědovlasá dívka. Její otec psával redakční úvodníky pro *St Louis Globe-Demokrat*, jeden ze dvou místních deníků. „Táta se bojí, že přijdou násilné nepokoje.“

Otec dívky zdaleka nebyl jediným, kdo měl v St Louis takové obavy.

„Kriste Ježíši, myslíte, že budeme mít dost střeliva?“ Starosta Wellstonu se optal svého policejního ředitele, který právě přinesl dvě další krabice a přidal je na hromadu. U ventilátoru už jich bylo naskládáno více než čtyřicet. Bylo to prvně, kdy byl starosta na střeše radnice a překvapilo jej množství nedopalků poházených na térovém papíru, který ji pokrýval. Soustředil se opět na aktuální problém.

„Opravdu jste přesvědčen, že je to dobrý nápad?“ Starosta si nebyl zcela jist, zda umístění těžkého kulometu Browning na trojnožce — zbraně s účinným dostřelem 7 300 yardů — s pásy plnými střeliva na okraj střechy wellstonské radnice je opravdu optimální reakcí na obavy stran možných nepokojů. „Nejspíš k žádným problémům vůbec nedojde,“ dodal. Jeho tón prozrazoval daleko více naděje než přesvědčení. Wellston patřil mezi chudší oblasti St Louis a v chudých čtvrtích byly vždy problémy s kriminalitou. Starosta i policejní ředitel dobře věděli, že jakýkoli výpadek v bezpečnosti a nepokoje se okamžitě stanou tou nejlepší příležitostí k rabování.

„To máte sakra pravdu, že k žádným problémům nedojde,“ řekl trochu rozhořčeně policista. Oblíkej se mu leskl potem vzhledem k námaze, kterou musel vynaložit na vytažení 80librové zbraně, 40librové trojnožky a několika tisíc nábojů v páscech nahoru na střechu. Jeho úsměv ale byl veselý. „Protože ‘sme sem postavili tuhle starou nejtovačku, aby se každé zatracenéj prevít, co má chuť rozbít okna a rabovat, dobře kouknul, jak s ní tady hlídáme já nebo Jack. Žádný problémy nebudou. Tohle mi spolehlivě nalili do hlavy v Koreji: postarej se o svůj kulomet a on se zase postará o tebe.“ Pohlédl na starostu a dodal důrazně: „Vybavujete si snad nějaký rabování ve Wellstonu, když měli ten průšvih ve Wattsu v L.A. v pětasedesátém?“

Starosta zakroutil hlavou. Velký Browning stál na okraji střechy už před třemi lety, když došlo k nepokojům v Kalifornii. Tehdy také jednali s vedoucími místních komunit a s duchovními a doporučili všem přijmout podobná opatření pro ochranu svých domů a podniků. Delikventi ve Wellstonu dostali zcela jasnou zprávu, že žádné rabování nebude tolerováno a že oficiální politika města zní *„Ten, kdo loupí, ten ji koupí“*. Kulomet M2 v ráži .50 BMG na střeše radnice sloužil jako stálá připomínka tohoto faktu během nepokojů ve Wattsu. Díky tomu se Wellston zcela vyhnul násilí a loupežím běžným v jiných oblastech.

Jak se ukázalo, tato strategie byla opět stoprocentně účinná. Potenciální lupiči ve Wellstonu rychle došli k názoru, že jinde naleznou mnohem lepší šance a Wellston zůstal opět naprosto klidný.

6. DUBNA 1968

„Máte v plánu brzy další safari, pane Baxtere?“ optal se Al Goodman svým nosovým monotónním hlasem. Toho dne se konverzace ve většině obchodů se zbraněmi v zemi točila kolem atentátu na Kinga, ale u Goodmanů se pořád — jako ostatně vždy — mluvilo především o ušlechtilých zbraních a o lovech na nebezpečnou zvěř.

„Ne, máme na cestě další dítě. Snad za pár roků. A až pojedu příště, rozhodně to nebude portugalská Angola. Ti cikáni tam jsou ta nejhorší urážka pojmu ‚lovecký průvodce‘, jakou jsem kdy v životě viděl.“ Muž potřásl znechuceně hlavou. „Jakživo neslyšeli o šoulání a nechtějí chodit pěšky — snaží se vás přesvědčit, abyste střileli z džípu! Nemají také ani nejmenší ponětí o stopování a netuší, kde najít zvěř; nakonec jsem většinu času průvodcoval sám sobě.“

Max Collins, který si o několik yardů dál zrovna prohlížel brokovnici Perazzi, se zájmem poslouchal. Sám měl v plánu vyjet na safari a agent, jehož oslovil, jej přesvědčoval, aby zvolil třítdenní Angolu. Muže, který mluvil — asi třicátníka —, už Max viděl u Goodmanů dříve a zběžně se s ním znal. Naslouchal dále mladšímu muži, který pokračoval v hovoru.

„Myslím, že příště si vyberu Rhodésii,“ říkal Baxter, „buď tam, nebo zpátky do Keni; ale já bych rád zkusil zase něco jiného.“

„Agent, se kterým jsem se bavil, mi doporučuje Angolu,“ vstoupil Max do debaty.

„No, oni vždycky nabízejí kterékoli místo, kam už předtím poslali klienty. Na tom by ještě nebylo nic špatného, kdyby měli nějaké rozumné zkušenosti pro srovnání; ale většina těchhle chlápků sama jakživo nebyla v Africe a prosazují prostě toho, kdo jim nabídne největší marži. Věřte mi; já sám dělám v pojišťovnictví a vím moc dobře, jak to chodí.“

„Vypadá to, že máte své zkušenosti. Takže Angolu nedoporučujete?“

„Aby nedošlo k omylu — v Angole je spousta skvělé zvěře. Ale portugalsí průvodci jsou prostě něco strašného, pokud ten můj byl typický exemplář, a já se obávám, že opravdu byl. Poslechněte si tohle: můj průvodce měl pušku s rozbitou spouští a nestálo mu za to ji nechat spravit. Úderník nezůstal natažený, pokud při zacvaknutí závěru zároveň nezajistil. A pak mu ta věc vystřelila, jakmile ji odjistil.“

„Takže vás nekryl?“

„To byl právě ten problém. Já bych byl *naprosto* spokojen, kdyby mne nekryl. Jenže ten *idiot* používal tu zbraň v tom stavu, v jakém byla!“

„Moment, to chcete říci... že uzamykal závěr zároveň se zajištěním a potom střílel tak, že zbraň odjistil, místo aby stiskl spoušť?“

„Přesně.“ Baxter se odmlčel, aby nechal slova vyznít, a pak dodal: „A ještě se mi pochlubil, že takhle střílí už přes rok.“ Max ohromeně potřásl hlavou. Baxter si ještě na něco vzpomněl.

„Ale víte co, když jsem tam byl, potkal jsem jednoho průvodce, který se narodil tady ve Státech. Moc toho o něm nevím, jen jsme si chvíli povídali na letišti. Ale zdálo se, že ten své práci dobře rozumí. Pokud vážně uvažujete o Angole, myslím, že byste jej měl zkusit vyhledat.“

„A kdo to je?“

„Chasník z — kde to jen bylo? — z Colorada, myslím, říkal. Dost mladý na profesionála, asi v mém věku. Jmenuje se Raymond Johnson.“

27. DUBNA 1968

Walter Bowman zhubl až na 105 liber. Přežil o deset měsíců těch dvanáct týdnů, které mu dávali specialisté; ale teď už bylo zřejmé, že vyčerpal všechny své rezervy. Už několik dní nedokázal ani promluvit.

Henry odmávl najatou ošetřovatelku, posadil se na kraj postele a uchopil otce za ruku. Díval se na pouhý stín ještě nedávno tak silného muže. Díval se dlouho. Oči jeho otce byly ještě jasné. Po nějaké době nemocný muž nepatrně pohnul hlavou. Henry gesto viděl a polkl.

„Už je čas?“

Walter Bowman takřka neznatelně pokývl.

Henry přikývl v odpověď: „Drž pro mne přední kokpit volný, tati. Půjďme spolu létat, až se znovu setkáme.“

Walter Henrymu stiskl ruku silou, která Henryho až šokovala; a sám stisk ihned vrátil. Stejně rychle, jak se svaly jeho otce stáhly, se opět uvolnily.

Walter Bowman byl mrtev.

5. ČERVNA 1968

„Proboha!“ vykřikla Catherine Bowmanová.

„Co se stalo, mami?“ optal se Henry, vběhnuv do obývacího pokoje, kde jeho matka seděla před televizním přijímačem.

„Zastřelili Bobbyho Kennedyho. Těsně po půlnoci, v recepci nějakého hotelu v Kalifornii.“

Její syn se posadil na gauč, aniž by odtrhl oči od obrazovky. Reportér vysvětloval, co se dosud dozvěděl: ke střelbě došlo na oslavě, která následovala po Kennedyho vítězství v kalifornských primárkách pro presidentské volby roku 1968. Nějaký mladý muž, na pohled zřejmě z Blízkého východu, zasáhl senátora z pistole. Počet výstřelů nebyl zatím známý. Střelce srazili na podlahu a odzbrojili. Roberta Kennedyho odvezli do nemocnice. Jeho současný stav také nebyl znám.

Později se ukázalo, že profesionální hráč amerického fotbalu Roosevelt Grier byl jedním z mužů, kteří srazili Sirhana B. Sirhana na zem a vykroutili mu z ruky zbraň; Grier při tom zlomil střelcův prst.

Lidé po celé zemi, přilepení k obrazovkám a sledující zprávy, měli děsivý pocit déjà vu. Catherine Bowmanová nebyla výjimkou.

Matka Henryho Bowmana zápasila se dvěma navzájem zcela odlišnými pocity. Především, neměla nijak v oblibě Kennedyho rodinu. Když vyrůstala, sledovala muže, který se domohl bohatství prostřednictvím manipulací na akciovém trhu a pašováním alkoholu, jak se stává vedoucím komise pro dohled nad cennými papíry a později velvyslancem v Anglii. Pozorovala pak velvyslance, jak se netají obdivem vůči nacistickému režimu, který bezmála zabil jejího bratra, a odjakživa opovrhovala jeho zřejmou představou, že jeho synové jsou přirozenými dědici Washingtona, Jeffersona, Lincolna a toho lepšího z Roosevelťů.

Nic z toho ale nezmenšovalo hrůzu, kterou Catherine Bowmanová pociťovala při myšlence na ženu, které dva syny zavraždili atentáčníci. Nikdo by neměl zažít smrt svých dětí a Catherine Bowmanová pociťovala upřímný soucit vůči Rose Kennedyové kvůli tomu, co musela vytrpět.

S překvapením si uvědomila, že přesně stejně už se jednou kdysi cítila. Před více než dvaceti lety naslouchala zprávám, že na Japonsko byly svrženy dvě atomové bomby, zabily více než 100 000 lidí, Japonsko že se vzdalo a američtí vojáci — včetně jejího bratra Maxe — se mohli vrátit domů namísto toho, aby je poslali na sebevražednou invazi na japonské ostrovy. Tehdy měla přesně stejné pocity jako právě teď: *jak strašné a díky Bohu!*

„Přesně jako jeho bratr,“ vydechla nevěřicně. „Je mrtvý.“

„Možná ne, mami. Ještě nevíme, jak moc zlé to je,“ řekl Henry nepřesvědčivě.

Prvé z obou tvrzení Catherine Bowmanové bylo velmi přesné. Druhý mladý Kennedy byl napaden — údajně — další mladou a zklamanou ztracenou existencí s vazbami na země třetího světa. Všichni svědkové potvrdili, že útočník k senátorovi přistoupil zepředu, přesto ale všechny tři střely zasáhly Kennedyho zezadu. Počet střelných zranění jak zavražděného, tak i dalších pěti lidí kolem, spolu s počtem děr ve stěnách pokoje, byl zcela ohromující, vycházíme-li z předpokladu, že osamělý vrah zaútočil pouze jediným revolverem ráže .22. Svědectví těch, kdo vyšetřovatelům říkali, že viděli další muže se zbraněmi, byla ignorována.

To vše bylo pro řadu lidí obtížné akceptovat, obzvláště napodruhé; a otázky, týkající se obou atentátů, se budou vynořovat ještě desítky let.

Druhé z tvrzení Catherine Bowmanové ale nebylo zcela přesné. V době, kdy je pronesla, Robert Kennedy ještě žil. Dostal dvaadvacítkou jeden zásah do hlavy a dva pod rameno. Vzhledem k poměrně nízkému výkonu ráže .22 i k tomu, že lidský mozek dokáže často vykompenzovat až perversně rozsáhlá poranění s jen zanedbatelnými negativními dopady, až překvapivě mnoho lidí dokázalo zásah hlavy malorážkou přežít a zcela se zotavit.

Robert Kennedy se však jedním z těchto případů stát neměl. Za mrtvého byl prohlášen ještě toho odpoledne, v 1.44 kalifornského času.

10. ČERVENCE 1968

„Jede hezky, ne?“ optal se Max Collins svého synovce. Byli právě s Henrym kousek západně od Wentzville, nějakých sedmdesát mil od St Louis, a mířili na soutěž ve střelbě na živé holuby v Renu v Nevadě. Provoz na dálnici číslo 70 takhle daleko na západ od města byl prakticky nulový a jehla velkého tachometru v Impale se držela u číslíce 105.

„Je mnohem tišší, než bych byl předpokládal. Ani zdaleka tu není tolik hluku, jako bývalo ve tvé Rivieře.“

„Nemusí se tolik namáhat. Motor je mnohem silnější než v Buicku. Ron Winterhoff mi poradil, že jej mám nechat seřídít, vybalancovat hřídel, otevřít víc výfuk a posadit auto o jedenapůl palce víc na čumák. A ať jsem čertův, jestli tenhle kluk neví ale sakra dobře o čem mluví. Tahle 427 od Chevyho je dvakrát lepší auto, než o čem se kdy Buicku zdálo.“

Aby potvrdil svůj argument, sešlápl Max pravou nohou pedál, až jej opřel o podlahu. Zvuk výfuku velké V8 se prohloubil o oktávu a pak začal opět stoupat, stejně jako ručička tachometru. Už se blížila ke konci stupnice, ale těžký chevrolet stále zrychloval. Max trochu uvolnil akcelerátor a hluk se ustálil, stejně jako rychlost. Zvuk motoru spolu s aerodynamickým hlukem neumožňovaly normální hovor, ale jízda byla pozoruhodně hladká. Henry měl pocit, že by vůz mohl touto rychlostí snadno cestovat celý den, nebereme-li v úvahu případné dálniční hlídky. Max udržoval rychlost skoro deset minut; za tu dobu se svým synovcem urazili více než dvadvacet mil a předjeli devatenáct automobilů. Henry si natáhl nohy a zhluboka se nadýchl. Stejně jako jeho strýc, i on si cestu nadšeně užíval.

Max Collins povolil plyn, když se v dálce před ním objevila skupina pěti nebo šesti vozů. Ve chvíli, kdy je s Henrym dojeli, už Impala zpomalila natolik, že jela stejných sedmdesát mil v hodině jako oni.

„Přál bych si, aby se lidi tady konečně naučili držet se v pravém pruhu, když zrovna nikoho nepředjíždějí. Mám ale dojem, že ta banda tady v Missouri jakživo neslyšela nic o tom, k čemu jsou ty pruhy dobrý.“ Henry čekal, že si strýc začne bruchet do vousů vynalézavá přízviska pro ty, kdo vedli svá auta v levém pruhu; Max nesnášel nejapné řidiče. Místo toho ale v klidu zůstal v pravém a nechal vůz ještě trochu zpomalit, aby zvětšil mezeru na několik délek. Žádné známky

podráždění na něm nebyly vidět a Henry se chápavě usmál: *Až moc dobře se baví a míří do Rena na soutěž o těžké peníze. Žádný pitomec v levém pruhu mu nemůže zkazit náladu.*

Už od své letecké zkušenosti z invaze do Normandie z roku 1944 Max preferoval jízdu autem kdykoli, když necestoval dál než 2 000 mil. Obzvláště to platilo v případě, že mohl sám řídit a mohl jet svým vlastním vozem. Max Collins dokázal dobře ocenit kvalitní rychlé stroje, které dokázaly odvézt jeho samotného i všechno jeho vybavení bezpečně, spolehlivě a v pohodlí. Vyladená a snížená Impala Super Sport z modelové řady roku 1967, již spolu s Henrym řídili napříč státy, byla až dosud nejlepší vůz, jaký pro tento účel kdy měl.

Max Collins nebyl sám, kdo měl v autě dobrou náladu. Patnáctiletý Henry Bowman se vesele usmíval snad poprvé od doby, kdy byl ještě jeho otec naživu a zdravý. Max chlapce pozval, aby se k němu připojil na desetidenní výlet do Rena a Henry hned požádal matku, aby jej pustila. Catherine mileráda souhlasila. Čtvrtý červenec vždycky býval Henryho oblíbeným svátkem. Bez Waltera to ale pro matku i syna byla smutná doba, pro Henryho obzvlášť. Maxův nápad pozvat jej do Rena byl proto velmi vítaný. V Renu byla velká výstava zbraní a zároveň soutěž ve střelbě na živé holuby s vůbec nejvyšší cenou pro vítěze v celé zemi.

Přede dvěma roky dal Max Henrymu winchestrovku model 70 v ráži .375 H&H Magnum a tato puška teď byla ve svém pouzdře uložena v kufru Impaly spolu s Maxovými holubářkami. Bratři Goodmanové ji získali výměnou od lovce losů, který měl dojem, že zbraň až příliš kope; a jelikož měla trochu poškrábanou pažbu, nepřišla příliš draho. Henry jí byl naprosto nadšen a hned si objednal tisíc vystřílených nábojnic z továrny a k nim široký výběr střel a prachů, aby se mohl pustit do hledání optimální kombinace pro svou novou zbraň. Zanedlouho zjistil, že těžká puška v ráži na nebezpečnou zvěř dokáže střílet bezmála stejně přesně jako jeho terčovnice od Curta Behnkeho, když použije nepříliš drahé střely Speer o váze 235 gránů spolu s nábojnicí plnou prachu Hodgdon 4831. Od chvíle, kdy skončila škola, střílel několikrát týdně.

„Opravdu myslíš, že se tam najde místo, kde budu moci střílet z .375 na brokové střelnici?“ optal se strýčka.

„To si sakra piš, chlapče. Reno je uprostřed zatracené *pouště* — není tam nic než písek a kaktusy a snad ještě ještěrka nebo dvě. V celém státě by nebylo ani človíčka, kdyby ti kašpaři v Kalifornii měli dost rozumu na to, aby nezakazovali hazard.“ Max zahlédl mezeru v provozu a zrychlil, aby projel mezi automobily a mohl opět velkému kupé dopřát, aby se trochu proběhlo.

„Je to ale zatracená škoda, že se nedáš ukecat, aby ses trochu zajímal taky o broky. V jediný větší soutěži v trapu nebo střelbě na holuby se dá vyhrát sakra víc, než ve všech závodech s puškou i s pistolí za celý rok dohromady.“ Henry se usmál, ale nic neřekl. *Nic proti brokovnictví, ale jsou tak trochu nudné*, pomyslel si.

Max po něm střelil pohledem, a skoro přesně přečetl jeho myšlenky. „K čertu, nemusel jsem to říkat,“ ustoupil. „Abych pravdu řekl, sám mám radši kulovnice a pistole. Ale je to zpropadená hanba, že se s nima nedají vyhrát slušný peníze.“ Pomyslel na něco jiného a na obličej se mu rozlil podrážděný výraz.

„Za chvíli budem' všichni střílet akorát tak z flobertek, jestli ti zkurvysyni z Washingtonu prosaděj, co chtěj'. Zastranej arabáš. S mizerným poplašňákem...“ Max nechal větu nedokončenou. Zbraň, kterou Sirhan použil, byl revolver Iver Johnson, což Max dobře věděl; jeho slova ale vyjadřovala to nejhlubší znechucení. Představu, že americká ochranka byla překonána nějakým mizerným pouličním sígrem z Blízkého východu, ozbrojeným jen o málo lépe, než kdyby měl startovací pistoli na slepé náboje, shledával Max Collins mnohem urážlivější než samotný fakt zabití významného politika.

Při poslední ze strýcových poznámek se Henry zamračil. Po atentátech na Kinga a Kennedyho, které nastaly méně než tři měsíce jeden od druhého, se politici předháněli v hlasitých návrzích na nová omezení pro nákup i vlastnictví zbraní. *Cokoli se chystá, říkal si, nic dobrého to nebude.*

„Vypadá to, že tady mají volno,“ konstatoval Max očividné a šel se silnice na parkoviště motelu. Podle místního času bylo krátce po jedné hodině ráno. Byli asi míli od dálnice, někde uprostřed Colorada.

„Vyndám zbraně z kufru, zatímco ty se postaráš o pokoj,“ nabídl Henry. Strýc mu předal klíče a pak vysoukal svou vysokou postavu z Impaly. Motor vydával tiché tikavé zvuky, jak chladl v čerstvém nočním vzduchu. Henry obešel auto a otevřel kufr.

Když se Max vrátil z recepce, kde zaplatil hotově a dostal od ospalého příručího klíč od pokoje pro dva, čekal už na něj synovec na chodníku, a vedle něj byly vyrovnány jejich kufrы se zbraněmi i cestovní vaky. Max zdvihl tři ze zavazadel a vykročil směrem k pronajatému pokoji.

Řízení Maxe občerstvovalo, obzvlášť když jel rychle. Teď ale, když byl vůz zaparkovaný a postel připravená, uvědomil si teprve, jak je unavený. Zaběhl do koupelny, ujistil se, že cestovní budík má správně nastavený, shodil šaty a natáhl se na posteli blíž u dveří. Byla mu trochu krátká, ale na to už byl zvyklý. Zavřel oči a cítil, jak se jej zmocňuje spánek.

„Bylo by sedm ráno na tebe moc brzy, Henry? Hodíme pak jen sprchu a zakousneme něco, než pojedem' dál?“

Henry se usmál. Během posledních hodin jízdy v autě pospával. „Perfektní! Skočím si ještě na limonádu do automatu u recepce.“ Sáhł do kapsy pro drobné. Automaty na limonádu u benzinových pump a v motelech často nabízely příchuti, které jeho matka zásadně nekupovala; a ani tento jej nezklamal.

Noc byla klidná a záře neonového poutače byla široko daleko nejjasnějším světlem. Henry se napil z lahve a přitom se zahleděl na hvězdy; uvědomil si, že jich zde vidí několikrát více, než na co byl zvyklý z Missouri. Šlo o přesný opak pozorování, které učinil Ray Johnson o čtrnáct let dříve, když se přestěhoval z okresu Pitkin do Bostonu.

Henry Bowman pozoroval hvězdy a nemohl tušit, jaké dopady bude jednoho dne mít jeho talent na životy druhých. Jedním z těch, jejichž život se změní nejvíc, bude muž, který sice toho času žil na opačném konci světa, ale narodil se a vyrostl velmi blízko místa, kde právě teď v jednu hodinu ráno patnáctiletý chlapec z Missouri stál a spokojeně dopíjel svou limonádu s hroznovou příchutí.

13. ČERVENCE 1968

„Adams,“ vyhlásil vedoucí dražby. „Slyšel jsem pět set?“ Ticho. „Tři sta.“ Stále žádná odpověď. „Sto dolarů — minimální cena. Pane Adamsi, chcete si koupit sám sebe za sto —“

„Sto!“ vykřikl jeden z dražitelů.

„Máme sto, nabídne někdo sto padesát, *sto padesát*,“ vyvolával úředník a po chvilce se jedna z rukou zdvihla. Jerry Adams nakonec dosáhl ceny dvě stě dvacet pět dolarů.

„Collins,“ přečetl vedoucí páté jméno na seznamu. Vzhlédl od zápisníku a poznal Maxe. „Slyším pět set?“ Chvilku bylo ticho. Max zašilhal na mraky, běžící po obloze. Zdálo se, že bude dost větrno.

„Pět set,“ řekl pak pevným hlasem. „Ať to tady nezdržujem’ a ať už lidi můžou dražit opravdový střelce.“ Pohlédl na skupinu dražitelů se skromným úsměvem, naznačujícím, že sám sebe zrovna za obzvláštního mistra nepovažuje.

„Collins kupuje sám sebe za pět set. Někdo další?“ Jak Max předpokládal, žádný vyšší příhoz nepřišel. Kdyby však nikdo nepřistoupil na výchozích pět set a dražba se rozběhla od menší částky, bylo docela pravděpodobné, že by nakonec dosáhla na mnohem vyšší cenu. Max byl všem dobře známý jako skvělý střelec na živé holuby; nebyl ale skutečným profesionálem mezi střelci těchto soutěží a trapu. Pět set dolarů byl vysoký vstupní příhoz na jakéhokoli amatéra a Max navíc právě dražitelům jemně připomněl, kdo se objeví na seznamu v nejbližších minutách.

„*Prodáno*,“ vyhlásil vedoucí dražby a zaznamenal si částku. Henry Bowman byl trochu zklamán, že jeho strýc nestál nikomu jinému za příhoz.

Max Collins se sám pro sebe usmál.

„Devers!“ vedoucí skorem zakřičel.

„Dva tisíce!“ ozvalo se z davu dražitelů ještě předtím, než vedoucí stihl navrhnout vstupní příhoz.

„Tři,“ zvolalo několik mužů najednou.

„Tři pět,“ ozval se nový hlas a vedoucí dražby se podíval na jeho vlastníka.

Dražba střelců byla součástí soutěže v Renu, protože organisátoři zvolili systém zvaný ‚Kalkata‘. Právě tento fakt přitáhl jak ty nejlepší střelce na živé ptáky z celé země, tak i obrovské množství diváků a profesionálních sázkařů do Nevady, aby se zúčastnili této akce.

Při Kalkatě každý ze střelců nejprve musel složit vstupní poplatek; ten dostali sponzoři soutěže. Tentokrát to bylo 100 dolarů pro každého. Dříve, než se začalo střílet, pak ještě proběhla aukce, v níž si každého ze soutěžících mohl ‚koupit‘ ten, kdo přihodil nejvíc. Pokud by některý ze střelců nedokázal dosáhnout ani minimální ceny — opět to bylo \$ 100 —, mohl buď ze soutěže odstoupit a dostat zpět svůj vstupní poplatek, nebo mohl střílet v soutěži, ale bez naděje na výhru, nebo mohl zakoupit sám sebe za sto dolarů. Žádný ze střelců nikdy nezvolil prvou z těchto možností, a i ta druhá byla krajně neobvyklá. Byla to otázka cti.

Výnos této aukce se pak stal cenou pro vítěze. Střelec, který soutěž vyhrál, získal nějaké procento z ceny, a ten, kdo si právě tohoto střelce pro sebe vydražil, dostal zbytek. V této soutěži v Renu byl smluvený podíl patnáct procent pro střelce a osmdesát pět pro dražitele, který si jej ‚koupil‘. Pokud se podařilo zvítězit střelci, který si koupil sám sebe, získal samozřejmě cenu celou. Stávalo se to zřídkakdy, ale občas se to podařilo.

První místo v soutěži vyneslo polovinu všech peněz, získaných v dražbě. Druhé dostalo 30 % a třetí zbývajících 20 %. Z hlediska získaných peněz nebylo tedy čtvrté místo o nic lepší než zcela poslední. Kromě oficiálních cen však existovala i spousta sázek, zcela nezávislých na sponsorech akce. Někdy tyto sázky byly vyšší než ceny i těch nejlepších střelců v dražbě.

„Šest tisíc — slyšel jsem šest tisíc na Deverse?“ řekl vedoucí aukce. „Pět tisíc pět set poprvé, podruhé, *prodán* panu Burkeovi za pět-pět.“ Z davu se ozval lehký potlesk. Joe Devers byl v této soutěži horkým favoritem. Dalo se očekávat, že dražba vynesou nějakých čtyřicet tisíc dolarů; Burke proto mohl očekávat výnos tři ku jedné, pokud jeho muž skutečně dosáhne nejvyššího skóre.

Postupně byli vyvoláni ostatní účastníci soutěže v Renu a každý z nich byl vydražen. Osm střelců dosáhlo vysokých cen. Prostřední dražební aktivita se projevila asi u tuctu zkušených amatérů, jejichž střelecká dovednost byla obecně považována zhruba za srovnatelnou se schopnostmi Henryho strýce. Většina ostatních soutěžících pak byla vydražena po sto či sto padesáti dolarech, které dali buď sami, nebo někdo z jejich osobních přátel v naději, že se přihodí zázrak.

„A tenhle byl poslední. Začínáme přesně v deset hodin, pánové. Na shledanou.“ Dražba skončila.

16. ČERVENCE 1968

„Hop!“ Na pokyn Norma Frakese, jenž byl prvním střelcem třetího dne soutěže, stiskl chlapec ovládající zařízení střelnice své tlačítko a klec hned vpravo od prostřední se otevřela. Proud stlačeného vzduchu vyhodil zmateného ptáka několik stop do vzduchu; holub se bleskově zorientoval a rozletěl se po větru. Frakes zhoupł svou kozlici Purdey s Woodwardovým zámkem doleva a jednou vystřelil. Shluk broků byl perfektně zaměřen a pták, zasažený přesně jeho středem, se zhroutil uprostřed letu, mrtvý na místě. Pod nárazem broků jeho tělo proletělo obloukem vzduchem a dopadlo do prachu necelé dvě stopy od plotu, odrazilo se a narazilo do drátů. Dav diváků zamručel, jak někteří ránu komentovali.

Kalkata v Renu byla soutěží na sedmdesát pět ptáků: každý ze soutěžících střílel každý den na pětadvacet holubů. První dva dny byly klidné; sedm ze soutěžících se drželo na špičce se skóre čtyřicet osm nebo devět. Max Collins, Joe Devers a mladý Britt Robinson byli vedoucí trojicí a další čtyři střelci se drželi těsně za nimi s rozdílem jediného ptáka. Norm Frakes měl skóre čtyřicet tři.

„Norm střílí výborně,“ pošeptal Max svému synovi, „ale moc pečlivě míří a to ho stojí čas. Nijak by mě nepřekvapilo, kdyby v tomhle větru ztratil šest nebo klidně i osm z ptáků, co střílí. Kdyby tenhle byl bejval vyletěl z kterýkoli z klecí nalevo, zvostal Norm bez bodu.“ Henry pokývl; rozuměl tomu. Pochopil tento fakt ve chvíli, kdy viděl, kam mrtvý holub dopadl. Zatímco přemýšlel o Normu Frakesovi a jeho nedostatku rychlosti, chlapec z personálu vběhl do kruhu s holubem v ruce a umístil jej do prázdné klece, odkud před chvílí vylétl první pták.

Soutěže ve střelbě na živé holuby vznikly v Mexiku. Tam ptáky vyhazovali do vzduchu ručně nadhazovači; využívali přitom různých triků, naznačených pohybů, zručnosti i své neobyčejné síly v pažích k tomu, aby střelec až do poslední chvíle nedokázal odhadnout, jak přesně holub vzlétne. Ve Spojených státech starost o náhodu převzaly stroje.

Norm Frakes stál na střeleckém stanovišti proti prашnému oválu, který se před ním táhl zleva doprava a jehož hranice vyznačoval 28 palců vysoký drátěný plot. Uvnitř oválu, v oblouku o poloměru 14 stop, jehož středem byl sám střelec, bylo devět kovových zařízení v rozestupech asi šesti stop. To byly soutěžní klece; v každé z nich byl jeden holub. Henrymu klece připomínaly velké železné banány. Některé z nich nesly stopy olova a Henry se zamyslel nad tím, jak často asi nadhazovači holubů tam dole na jihu bývali sami poranění broky.

Střelec se postavil na stanoviště se zbraní zaměřenou na střední klec a jakmile byl připraven ke střelbě, zvolal „Hop!“ Na to ten, kdo řídil střelnici, stiskl tlačítko a jedna z klecí rozevřela své boky do stran a uvolnila holuba. Nikdo — ani sám operátor — netušil, která z devíti klecí to bude; o tom náhodně rozhodoval elektrický systém střelnice.

Zároveň s rozevřením „železného banánu“ ze zařízení uvnitř vyrazil proud stlačeného vzduchu a vyhodil ptáka do výšky. To mělo dvojí účel: holub se rozletěl okamžitě po otevření klece a ne až po nějaké chvíli, jak by tomu bylo, kdyby jej klec pouze uvolnila; a zároveň to ptáka dezorientovalo, takže nebylo možné předpovědět směr, kterým se rozletí. Někdy holub dál stoupal; někdy naopak sletěl přímo dolů až na pár stop od země, než vyrazil doleva, doprava, pryč od, nebo — což se stávalo jen výjimečně — přímo směrem k muži s brokovnicí.

Střelec musel rozpoznat, která z klecí holuba uvolnila, pochopit jeho let, zamířit na něj, vystřelit a zabít jej tak, aby spadl dovnitř oploceného oválu — jinak se zásah do skóre nepočítal. Střelba na živé holuby je nejnáročnější ze všech střeleckých soutěží s brokovnicemi a nejbohatší na překvapení; míra vzrušení a nadšení mezi diváky i soutěžícími přesahovala cokoli, co Henry až dosud zažil.

„Hop!“

Tentokrát pták vyletěl z třetí klece zleva a ihned se pustil po větru. Frakes jej opět perfektně zasáhl, ale bylo to příliš pozdě. Mrtvý holub dopadl dobrých deset stop vně plotu. Střelec polohlasem zaklel. Jak on, tak i diváci si uvědomili, že větrné poryvy toho dne se postarají o mimořádně ztížené střelecké podmínky.

„Jak jsem ti už vyprávěl,“ obrátil se Max na Henryho, „v Mexiku nemaj’ tenhle půlkruh devíti klecí. Místo toho maj’ pás betonu, něco jako chodník, a na něm kluka, co ty holuby nadhazuje. Může si tam běhat, jak se mu jen zachce, akorát nesmí vylézt z toho chodníčku. Všelijak tam tančí a poskakuje; naznačí ti, že ptáka hodí na jednu stranu, ale přitom tam pustí třeba jen pírkó do větru, a zatím za zády mrskne holubem úplně někam jinam. Něktorej z opravdu dobrejch nadhazovačů se kolikrát s tebou vsadí, že nedokážeš zaskórovat ani *jednoho* ptáka z deseti.“

„Kam střelci míří, dokud nadhazovač ptáka nevypustí?“ optal se Henry.

„Rovnou na hlavu toho kluka.“ Henry o tom chvíli uvažoval.

„A nedostanou někdy zásah?“

„Jo, stává se to. Zvlášť když má střelec spoušť, co střílí při uvolnění; a většina lidí takovou při těchhle soutěžích, kde jde o velký peníze, používá, protože je krapínek rychlejší. Co se mě týká, střílel jsem tam dole na jihu, ale sám bych tuhle spoušť nikdy nepoužil. Jednou jsem zažil,

jak přesně tohle toho kluka zabilo: zastavil se na chvíli a zasmál se na střelce, chlápka z Georgie, co nebyl na tenhle typ spouště zvyklej. Hádám, že ten smích byl úplně běžnej trik nadhazovače, aby vyved' střelce z míry, než holuba pustí. Jenže tenhleten se taky usmál, přitom mu ale povolil ten prst — a uštělil tomu klukovi půlku krku. Výkrvácel ani ne za deset vteřin.“

„Takže zrušili soutěž?“

„Starýho čerta zrušili. Doběhli pro jeho bráchu, aby nadhazoval místo něj. Ten měl, řek' bych, ještě šikovnější ruce. Koukat na tyhle nadhazovače, to je fakt něco; ale já si nikdy nezvyk' na to mířit jim na hlavu, ani s obyčejnou spouští. Jde mi to daleko líp, když ptáky drží jen tyhle ,banány ze železa'.“ Usmál se a mrkl, když použil Henryho název pro soutěžní klece. „No nic, chlapče, jdu si pro věci. Budu každou chvilku na řadě.“ Velký muž se vydal ke své Impale a Henry se vrátil ke sledování současného střelce.

Než bylo vyvoláno Maxovo jméno, pouštní vítr zesílil a v poryvech dosahoval dobře třiceti uzlů. Až dosud nejlepší skóre toho dne bylo dvacet jedna z možných pětadvaceti, které nastřílel Britt Robinson. Další nasazení střelci byli za ním na druhém a třetím místě. Joe Devers dosud toho dne na střeleckém stanovišti nestál.

Někteří ze střelců se snažili vyrovnat nepřízeň počasí tím, že mířili na klec nejvíc vlevo namísto prostřední. Vítr, který ostře vanul zprava, byl příčinou toho, že z levých klecí přicházelo nejvíc nebudovaných ptáků. Max se zhluboka nadýchl a zamířil na prostřední klec: vítr nevítr, za důležitější považoval dodržet vzor, na který byl zvyklý.

„Hop!“

Krajní levá klec se rozskočila v témže okamžiku, kdy obzvlášť silný poryv větru sebral několika divákům klobouky. Dráha, po níž pták letěl, se začala stáčet po větru dokonce už ve chvíli, kdy stoupal na polštáři stlačeného vzduchu. Nedosáhl ještě ani nejvyššího bodu, kam by jej klec vyhodila, když dolní hlaveň Maxovy kozlice Fabbri práskla a kolem holuba se rozletěl oblak peří. Zatímco je vítr odnášel, beztvarý kus mrtvého masa se protočil ve vzduchu a udeřil do drátěného plotu. Henry pocítil na rukou husí kůže.

Ze skupiny diváků se ozvalo pochvalné zamručení a někteří z těch, kdo nesledovali podrobně, co se na střelnici děje, přerušili cokoli, co právě dělali, aby napjatě sledovali, co se stane s druhým Maxovým holubem. Až dosud žádný jiný střelec nedokázal v takto prudkém větru zabít ptáka z krajní levé klece tak, aby spadl dovnitř oploceného oválu.

Max se otočil zpět ke střední kleci a chlapec z obsluhy mezitím doplnil holuba do prázdné na levé straně. Střelcovy smysly se zdály být ještě ostřejší než obvykle a dobrý pocit, který měl, když se postavil na své stanoviště, zesílil. Zlomil pušku, vyhodil prázdnou nábojnici, přemístil nevystřelený náboj z horní do dolní hlavně a horní nabil novým ze své sumky. Zasadil brokovnici do ramene a zlatý bod na mušce položil na hranu prostřední klece.

„Hop!“

To, co následovalo, způsobilo hektický příval aktivity mezi těmi, kdo v průběhu turnaje sázeli na jednotlivé střelce. Max stiskl spoušť, jakmile si uvědomil, že je to právě prostřední klec, která se začíná otevírat. Jeho reflexy byly toho dne lepší než kdy dříve a střed brokového shluku zasáhl holuba ve chvíli, kdy nebyl ani celé dvě stopy nad zemí. Několik diváků se domnívalo, že klec byla prázdná, protože ptáka ve vzduchu vůbec nezahledli.

„Kriste *Ježíši!*“ obrátil se Charlie Potts na Eda Meerse, který stál vedle něj. „Viděls to?“ Meers beze slova přikývl.

„A to používá standardní spoušť,“ dodal další z diváků.

„Kdo je ten chlápek?“ zašeptal jeho soused, který na soutěž přijel až z Barcelony.

„Max Collins z Missouri. Je to fajn chlap, když mu nedáš důvod, aby se na tebe naštvál. Vídám ho na soutěžích v trapu, ale nejradši střílí živé holuby. Jednou jsem ho viděl v Mexiku, ale tenkrát nebyl *takhle* rychlý.“

„Nevzpomínám si, že bych ho kdy dříve viděl,“ řekl Španěl. „Říkáte, že nejraději střílí na živé ptáky? Proč potom nepoužívá spoušť, co střílí při uvolnění? Každý střelec na živé holuby, který to myslí váž—“

„Hop!“

Tentokrát pták vyletěl z druhé klece od levého kraje. Max jej zasáhl nějakých šest stop nad zemí a holub skončil v prachu ještě slušný kus před plotem.

„*Sakra!* Za kolik tohohle chasníka vydražili a komu patří?“

„Koupil sám sebe za pět stovek. Otvírací příhoz. Nikdo nezvyšoval.“

„No to je teda síla!“

„Max rád sází, obzvlášť sám na sebe. A důvod, proč používá standardní spoušť,“ vysvětloval Charlie Potts zahraničnímu návštěvníkovi, „je to, že střelba na živé holuby je jenom jeho oblíbená *broková* disciplína. Závodí ale taky s puškou a s pistolí. Byl druhý ve Wimbledonu někdy v osma–nebo devětatřicátém.“ Wimbledonský pohár byl tradiční soutěží v přesné střelbě z pušky vleže na tisíc yardů, který se každoročně konal v Camp Perry v Ohio.

„Hop!“

Holub vyletěl pro změnu z druhé krajní klece napravo. Zazmítal se v proudě stlačeného vzduchu a pak nabral směr, který mířil přímo k Maxovým nohám. Collins jej zasáhl téměř celým brokovým shlukem. Energie střely ptáka v letu úplně zastavila a ten dopadl jako kámen k zemi asi ve třetině cesty ke střelci.

„Střelec z kulovnice? Tomu bych nikdy nevěřil, nevidět to na vlastní oči.“

„Max má dneska dobrý den, a to je tedy fakt.“

Charlieho komentář se ukázal být nejskromnějším vyjádřením celého týdne.

Vítr trochu polevil, ale pořád byl dost silný, když na střelecké stanoviště nastoupil Joe Devers. Každý střelec na turnaji už věděl o Collinsově fenomenálním skóre, které toho dne dosáhlo dvaceti čtyř. Všichni se shodovali, že jediný střelec, který má vůbec nějakou šanci Maxe porazit, je Devers, pokud dokáže dosáhnout pětadvaceti bez jediné chyby.

„Hop!“

Pták vyletěl z druhé klece zprava a Devers jej zastřelil nějakých sedm stop nad zemí. Jak vítr snášel mrtvého holuba k levé straně arény, Joe Devers mrtvolku zasáhl znovu z druhé hlavně. Dopadla přímo před něj.

„Joe dokáže střílet víc ran rychlejc, než kdokoli, koho znám — je asi tak stejně rychlej jako bejval Herb Parsons s modelem 12, ještě předtím, než měl tu mrtvičku,“ pošeptal Max Henrymu. „Měl bys ho někdy vidět s pumpou. Mně se nikdy nepodařilo sundat spolehlivě víc než čtyři hliněný holuby vyhozený naráz. Joe jich dokáže vždycky sundat pět. Říká, že se moc soustředím na první ránu. Musím hned přenést pozornost na druhou a to mi nejde. Jemu jo; a proto je tak rychlej, když střílí víckrát za sebou.“

Henry přikývl. To, co mu právě strýc popisoval, sám důvěrně znal; jeho vlastní zkušenosti se střelbou z pušky jej dovedly přesně k témuž dilematu. Když člověk stráví příliš mnoho času tím, aby správně usadil první výstřel, je druhý cíl na zemi dříve, než stačí znovu stisknout spoušť.

Pokud ale uspěchá všechny rány, nezasáhne vůbec nic. Trik spočívá v tom jemně balancovat právě na hranici svých možností — a postupně zvyšovat rychlost.

Devers zabil dalších šest ptáků spolehlivě uvnitř plotu. Každého holuba střelil dvakrát; jen jediný z nich ale byl ještě naživu, když jej zasáhl druhý výstřel. Max, Henry i ostatní diváci napjatě pozorovali, jak střelec zvyšuje své skóre.

Stalo se to s Deversovým jedenáctým holubem.

„Hop!“

Nejvzdálenější levá klec se otevřela a proud stlačeného vzduchu vyhodil ptáka do výšky. Holub zamířil šikmo nahoru a zároveň s větrem doleva. Joe Devers strhl zbraň doleva a čistě jej zasáhl asi deset stop nad zemí. Stáhl svou brokovnici Perazzi ze zdvihu a vystřelil z horní hlavně. Brokový shluk již mrtvého ptáka opět přesně zasáhl ve výšce asi čtyř stop — a předal mu dostatek energie na to, aby holub dopadl tři stopy za plotem. Několik diváků se ostře nadechlo. Po zbytek dne nebudou ustávat debaty o tom, zda by pták dopadl uvnitř plotu nebo ne, kdyby Joe nebyl býval vypálil svůj druhý výstřel.

„Mimo,“ ohlásil oficiální kontrolor skóre.

„Co se stane, když mine jen jednoho, stejně jako ty?“ optal se Henry šeptem Maxe.

„V týhleto soutěži to znamená, že se prostě vezme první i druhá cena dohromady a celý se to rozdělí napůl.“ Ohlédl se na Deverse, který zíral na mrtvého holuba. Nikdo jiný už neměl šanci jejich skóre dohnat, ani kdyby čistě zabil všech pětadvacet.

Henry s Maxem pozorovali Joca Deverse, jak dostal čistě další tři holuby, spolehlivě uvnitř plotu, každého jen jednou ranou. Henry začal pociťovat nervozitu.

„Hop!“

Patnáctý pták opět vyletěl z krajní levé klece. Přesně ve chvíli, kdy na něj Joe Devers usadil mušku, se holub zorientoval, přitáhl křídla k tělu a zamířil k zemi, aby nabral vyšší rychlost, než se rozletí. Vinou toho šel Deversův výstřel příliš vysoko. Holuba zasáhly jen dva broky: jeden do pravého křídla, druhý mu škrábl hřbet. Pták — zraněný, ale ne mrtvý — roztáhl křídla a sklouzl se s větrem. Všichni fascinovaně pozorovali, jak přesně ve chvíli, kdy Joe stáhl pušku ze zdvihu, holub rozevlátě dosedl na nejvyšší drát plotu.

Henrymu bylo naprosto jasné, co v tu chvíli běží střelci hlavou. Kdyby Devers zastřelil ptáka v místě, kde seděl, bylo prakticky jisté, že spadne na druhou stranu, vně plotu. Jediná šance byla

počkat v naději, že pták znovu vzlétne směrem do ohrazeného oválu. Joe i všichni diváci svorně zadržovali dech.

Holubovi se však vzletět nechtělo; navíc instinktivně tušil, že zdroj jeho problémů je někde proti větru. Seskočil s plotu a vykročil směrem k západu.

„Mimo,“ vyhlásil kontrolor skóre. Diváci se rozhlučeli a Joe Devers dostřelil zraněného ptáka ranou z horní hlavně.

S o poznání menším zájmem pak všichni sledovali, jak Joe, který nyní bojoval o udržení druhého místa, zabil všech zbývajících deset holubů uvnitř plotu.

Kamkoli Max na střelnici přišel, setkával se s významnými pohledy a komentáři od lidí, kteří se doslechli, jaké peníze vyhrál v ‚Kalkatě‘. Střelci na holuby se scházeli kolem Henryho strýce, aby mu pogratovali, aby vyjádřili svůj obdiv, a v několika případech i aby skryli svou závist. Dražba na začátku soutěže vynesla něco přes čtyřicet sedm tisíc dolarů a Max se o svou polovinu nemusel s nikým dělit.

„Dneska jsi připravil tady Haydena o víc než pět táců, Maxi,“ smál se Denny Marks. V té době už kolem postávalo jen několik Maxových střeleckých přátel a pár dalších diváků.

„Starého čerta a ne že pět litrů!“ odsekl Hayden Burke. „Hned jak ’sem viděl, že tady Collins se dneska rozjel jak novicka v pajzlu, vodložil ’sem si ze svého podílu na Deversovi šedesát centů z dolaru a ještě ’sem si stranou vsadil tuhlečky na nového favorita. A to mi vyneslo pár drobnějších, dost na to, aby mi holka támhle z Diamantu uvěřila, že ’sem Cary Grant, dyž si vyberu náskou né moc chytrou.“ Muži kolem se srdečně rozesmáli. V okolí by se snad povedlo najít číšnici nebo dvě, které neznaly Caryho Granta; zcela jistě ale kterákoli z nich na první pohled poznala Haydena Burkeho.

„Ale vem’ to ďas, synku, i dyby mě to vážně stálo pět táců, stálo by to za každičkej cent z nich vidět, co nám tady dneska Collins předvedl’. Dyby byl jen *malilinko* rychlejší, střelil by je ještě v klecích.“

„A to je fakt,“ dodal jeden z okolostojících.

„Maxi, nechtěl bys vzít svého synovce a přidat se k nám na večeri? Hayden, já a pár dalších jsme si říkali, že bychom mohli vrazit k Meltonovi tak nějak kolem osmé půl deváté,“ obrátil se na výherce Doyle Patterson, majitel skeetové a trapové střelnice.

„Pokud se tam najde polosyrový steak, dobrý bourbon a snad ještě nějaký hamburger tady pro Henryho, s radostí,“ odpověděl Max.

„Řekl bych, že se dokáží postarat o vás o oba. Ostatně, dáváme jim postřílené holuby, tak by možná Henry chtěl ochutnat jednoho z těch, co's sundal? Holuby na grilu mají fakt dobré.“ Henry na ten návrh nadšeně přikývl. „Tak co, Maxi, jdeš teď do klubu?“

„Ještě ne, Doyle. Máš volno na trapový střelnici nahoře na severní straně?“

„Jasně, mám. Nikdo tam zrovna teď není.“ Ušklíbl se na většího muže: „Chceš říct, že ses ještě dneska s flintou dost nevyřádil?“

„Já si užil zábavy, co jen hrdlo ráčí. Ale tady Henry toho sice moc nedá brokovnicím, ale přivez' si s sebou 70 a rád by ji tady trochu zahrál; a tam nahoře na severu není nic než poušť. Nebo myslíš, že by hluk mohl někomu vadit?“ Kulovnice byly mnohem hlučnější než brokovnice, proto se Max raději optal.

„Ale chlapče, my tady občas taky střílíme z kanónů.“

„Tak si vem' věci, synku,“ sáhl Max Collins do kapsy kalhot pro klíčky od vozu a hodil je Henrymu. Ten se rozběhl směrem k parkovišti.

Muži v hloučku kolem všichni stříleli holuby a trap a neměli žádnou zvláštní chuť dívat se na teenagera, jak střílí z opakovací kulovnice. Pořád se ale dobře bavili; a naopak náladu měli, bylo držet se poblíž výherce turnaje a s potěšením si s ním i o něm poklábosit a ještě jednou si tak užít vzrušení ze soutěže. Proto ve chvíli, kdy Henry s Maxem došli na severní trapovou střelnici, se Hayden Burke, Doyle Patterson a čtyři další muži stále drželi kolem nich.

„Co to tu máš, .243 Winchester?“ optal se jeden z nich Henryho, když vytáhl svou pušku z pouzdra. Henry usoudil, že tázající tipoval na základě toho, že zbraň měla silnou hlaveň. Model 70 se vyráběl v řadě malých ráží s těžkou varmintovou hlavní, a Henryho nenapadlo nic jiného, než že si muž spletl těžkou malorážovou hlaveň pro přesnou střelbu s neméně tlustou hlavní pušky v ráži .375. *Nejspíš si myslí, že střílím psouny na hodně blízko,* říkal si Henry, *nebo také možná tam, odkud tenhle člověk pochází, si všichni na svoje varmintové pušky dávají puškohledy se zvětšením jenom 1 ½.*

Henry se mýlil. Ve skutečnosti Neal Steadman vůbec netušil, že Winchester skutečně dělá varmintové pušky v ráži .243, a dokonce si ani pořádně nevšiml profilu hlavně Henryho pušky. Ptal se čistě jen proto, že .243 Winchester byla ta nejmenší pušková ráže, na kterou si vzpomněl. Upřímně pochyboval, že by patnáctiletý chlapec střílel .270 nebo dokonce .30-06, ačkoli připouštěl, že možné by to bylo.

„Ne, tohle je .375 Holland & Holland. Strýček Max mne nechává si z ní občas zastřílet.“

„*Nechává mne si zastřílet?* Do pekla horoucího, synku, já ti ji *dal*. Je to *tvaje* puška,“ odpověděl Max a potřásl hlavou. Henry na to nereagoval. Vždycky se cítil rozpačitě, když od někoho dostal hodnotný dárek. „Co dneska chceš střílet?“ optal se ještě Max.

„Dvěstěpětaticetigránové Speery s nábojnicí plnou 4831. Ty se drží pod dva a půl palce na dvě stovky. Podle manuálů by měly létat kolem 2 850.“ Sáhł do vybledlého vaku, který byl původně určen pro plynovou masku, vytáhl jeden náboj a podal jej Maxovi, aby si jej prohlédl. *Aspoň, že tihle lidé nebudou plácát nesmysly o mé ‚pušce na slony‘ a nebudou mne nazývat bláznem, když střílím*.375, říkal si Henry, když se obracel směrem ke střelišti a vkládal si špunty do uší. *Holubáři a lidi z trapu střílejí mnohem víc než já. Nejspíš asi každý z nich má doma nejméně jednu*.375. Henry si nasadil střelecké brýle a popošel k šestnáctiyardové palebné čáře. Neviděl, jak se tvářilo pět mužů v hloučku kolem jeho strýce, když viděli náboj, který Max držel v ruce.

Henry nesl pušku v pravé ruce. Přes rameno měl pověšenou svou sumku z pouzdra na masku, tak, aby ji měl po levém boku. Byla rozdělena na dva samostatné oddíly a obsahovala něco kolem stovky nábojů .375 H&H Magnum.

Chlapec předpokládal, že mnoho soutězcích, s nimiž se toho dne setkal, začalo střílet v ještě mladším věku než on sám. Henry byl zvyklý uvažovat logicky a systematickým způsobem; přišlo mu proto samozřejmé, že kterýkoli střelec dost dobrý na to, aby se účastnil soutěže v Renu, by docela určitě rád trénoval a vyladil své schopnosti střelbou z kulovnice na pohyblivé cíle.

První z Henryho předpokladů byl správný. V druhém se totálně zmýlil.

„Kluk musí mít na co střílet, Maxi. Mám poslat jednoho z chlapců, aby přinesl z klubu nějaké plechovky?“ optal se Doyle Patterson. Všichni se pak dívali, jak Henry sáhł po hliníkovém ovladači na konci tlustého černého kabelu a vzal si jej s sebou.

„Přesně proč? Došli ti holubi?“ smál se Max. Henry došel k palebné čáře na šestnácti yardech. Při standardní soutěži v trapu to bylo stanoviště nejbližší k bunkru, v němž bylo uloženo elektrické zařízení pro vrhání hliněných holubů. Henry provlékl kabel popruhem své sumky tak, že ovladač visel zhruba ve výši pasu po jeho levé straně. Přendal si pušku do levé ruky a nešikovně šátral pravou v sumce. Vytáhl čtyři náboje.

Model 70 měl schránku na tři velké náboje a čtvrtý mohl být v komoře. Henry nabil pušku a párkrát ji rychle hodil k rameni. Na zbrani byl namontovaný puškohled Weaver K 1,5. Většina těch, kdo používali tyto zaměřovače s malým zvětšením, byli střelci z brokovnic; využívali jich v době lovu na jeleny s jednotnou střelou. Henrymu také vyhovovalo široké zorné pole, které díky

malému puškohledu měl. Podržel zbraň v pravé ruce ve výši pasu a levou stiskl tlačítko na ovladači trapové vrhačky.

Hliněný holub vyletěl z bunkru. Henry sledoval jeho dráhu, aniž by se pokusil zdvihnout pušku. Chtěl si důkladně prohlédnout, jak létají. Pušku měl nastřelenou na 25 yardů; to byl první bod, v němž střela protne čáru zaměření, jak je vidět skrze puškohled. Za tímto místem pak střela letí výš než záměrný bod, dokud ji gravitace nestáhne dolů a dokud znovu neprotne záměrnou čáru ve vzdálenosti o málo větší než 200 yardů. *Musím být ukrutně rychlý, nebo musím mířit trochu pod,* říkal si chlapec. *Je to 16 yardů daleko jen k místu, kde teď vůbec vyletí z vrhačky.*

„Hej! Ten kluk chce střílet trap puškou na slony?“ nevěřicně se optal Neal Steadman. Všichni ve skupince si najednou uvědomili, že přesně to má Henry v úmyslu.

„Deset k jedný proti *týhle* trefě,“ zamumlal Hayden Burke, aniž by si uvědomil, v jaké společnosti se právě nachází.

„*Plati,*“ houkl hlasitě Max Collins a hned vrazil Burkemu, který nic takového nečekal, do ruky bankovku. Ostatní se začali otáčet k Maxovi, ale v téže chvíli Henry znovu stiskl tlačítko vrhačky a tentokrát vyhodil pušku k rameni. Šest mužů, z nichž ani jediný neměl žádnou ochranu sluchu, prudce otočilo hlavu směrem k chlapci, když zaslechli mechanický zvuk vrhačky vyhazující hliněného holuba na jeho dráhu. Letěl přímo od Henryho. Pak všemi otrásla hromová rána a holub se rozletěl na černý prach. Henry stáhl pušku ze zdvihu a zároveň zaopakoval závěrem, aby přebil druhý náboj.

„*Kriste!* Jakživ bych ne–“ Než Doyle Patterson mohl dokončit větu, Henry vyslal druhý disk na cestu severním směrem a roztrástil jej dalším hromovým výstřelem. Muži už nic neříkali; drželi si prsty v uších a jen pozorovali, jak Henry Bowman rozbil stejně čistě i další dva hliněné holuby.

Když pak Henry přebíjel svou pušku, Hayden Burke si náhle vzpomněl na bankovku, kterou mu Max vtiskl do ruky. Dosud se na ni ani nepodíval. Teď teprve Texasan shlédl do své dlaně a oči se mu rozšířily při pohledu na Grovera Clevelanda. Max Collins vsadil na svého synovce tisíc dolarů.

„Haydene, neříkal’s vždycky, že deset k jedný bys nevsadil ani proti tomu, že ráno vyjde slunce?“ Na Maxově tváři se objevil vlčí úsměv. Ostatní pozorovali oba muže a čekali, jak se situace vyvine. Než mohl Burke odpovědět, všichni sebou cukli při dalším výbuchu. Reflexivně se ohlédl na střeliště. Další zásah.

Hayden Burke se rozesmál.

Ani ne celých deset minut Henrymu zabralo vystřelit na třiačtyřicet holubů z šestnáctiyardové palebné čáry. Ze čtyřiceti tří jich zasáhl třicet šest. Při čtyřicátém čtvrtém nadhozu nic z vrhačky nevyletělo: zásoba holubů se musela doplnit.

Během té doby se kolem mužů, kteří stáli vzadu na pětadvacetiyardové čáře, sešel menší dav. Někteří se přišli podívat, co dělá tak hlučné rány; a rychle se také šířila informace o Burkeově prohrané sázce. „Haydene, než Doyle doplní vrhačku,“ řekl Max Collins mile a dost nahlas na to, aby jej všichni kolem dobře slyšeli, „zkus se zamyslet, co si vsadíš na jednu řadu dvojíček.“ Max neměl ani tu nejmenší představu, zda Henry dokáže s opakovačkou zasáhnout dva zároveň letící holuby, ale rozhodně neměl v úmyslu nechat to na sobě znát.

Burke měl mnohem lepší náladu, než v jaké by byla většina lidí, kdyby právě prohráli deset tisíc dolarů po impulsivním rozhodnutí a ještě k tomu před řadou svědků. „Tentokrát navrhní ty,“ odpověděl. Bylo znát, že nemá daleko k úsměvu.

„Jedna k jedné, dokud netrefí nebo nemine oba,“ řekl po krátké úvaze Max. „Jedna trefa se nepočítá ani tak ani tak.“

Burke se nad tím zamyslel. Nakonec řekl: „Nesázím.“

Henry popošel ke skupince diváků, svou winchestrovku vybalancovanou v ruce a s otevřeným závěrem. Vůbec neměl ani nejmenší tušení o tom, jak vysoká sázka na jeho střelecké schopnosti právě proběhla.

„Henry, tuhle Hayden by rád věděl, jestli dokážeš s tou .375 sundat dva naráz,“ řekl Max, aniž by na sobě dal něco znát.

„No tedy, to opravdu nevím, pane Burke.“ *A vůbec si nejsem jist, že by se mi chtělo to zkoušet zrovna teď a tady před dvěma tucty nejlepších střelců z půlky státu.* „S Garandem by to nebyl žádný problém. Šlo by to i s Mauserem, no, aspoň tu a tam.“ Podíval se na svůj model 70. „Ale tahle puška má mnohem větší zpětný ráz a obávám se, že bych byl s druhým výstřelem moc pomalý. Už to bude ukrutně daleko. A také nemám dobrý odhad, jak na druhý terč předsadit. Ale dobrá, zkusím to.“ Henry se obrátil a šel zpět na šestnáctiyardovou čáru.

„Budu ovládat vrhačku, Henry,“ nabídl Doyle Patterson, když se vrátil z betonového bunkru, v němž byly vrhačky uloženy. V uších tentokrát měl špunty.

„Pan Burke by chtěl, abych zkusil střílet na dvojice,“ vysvětlil rozpačitě Henry. „Nevím, budu-li mít aspoň trochu štěstí, ale...“ ponechal větu nedokončenou.

„Připraven?“ optal se Patterson. Henry přikývl.

„Hop!“ Henry vyhodil pušku k rameni a rychle vypálil, jak se nitkový kříž dotkl prvního holuba. Ve zdvihu koutkem levého oka zahlédl ve vzduchu jeho kousky. To už Henryho pravá ruka vyletěla nahoru, dozadu, opět dopředu a dolů. Nezdržoval se tím, že by se snažil uchopit páku závěru; namísto toho ji zdvihl a stáhl dozadu malíkovou a přirazil dopředu a zavřel palcovou hranou dlaně. Hladká kulička na konci páky winchestrovky byla pro takový rychlý manévr ideální. Druhého holuba Henry zachytil v puškohledu a vystřelil na něj těsně před tím, než dopadl na zem. Minul.

„Myslím, že šla kousek nad ním, a moc pozdě,“ poznamenal, dívaje se za terčem. „Příliš dlouho jsem jej hledal.“ *Možná teď, když už jsem viděl, jak oba letí, dokážu trochu zrychlit,* dodal v duchu. Stále studoval terén střelnice a snažil se odhadnout, jak daleko byl druhý holub ve chvíli, kdy dopadl na zem. *Vypadá to na pětadvacet yardů, nejspíš. O dva a čtvrt palce výš.*

„Hop!“

Tentokrát se Henry při prvním výstřelu víc naklonil dopředu a dokázal zaopakovat závěrem nepatrně rychleji než při prvním pokusu. Když stahoval velkou pušku ze zdvihu, rovnou ji mírně sklonil doprava, protože věděl, že právě tam druhý holub poletí. Nitkový kříž puškohledu protkl dráhu cíle a Henry stiskl spoušť, doufaje, že jeho odhad vzdálenosti i relativní výšky cíle oproti záměrné byly správné.

Ukázalo se, že byly dostatečně přesné. Půl unce olova a mědi letící rychleji než dvojnásobnou rychlostí zvuku zasáhlo druhý terč asi palec od kraje a ten se spolehlivě roztránil.

„*Máš ho!*“ vykřikl Patterson. „*Sakra*, to je dílo!“

„Pane Pattersone,“ řekl rychle Henry, „vůbec si nejsem jist, zda bych to dokázal zopakovat, i kdybychom tady zůstali až do rána. Tady s tou spoustou diváků, mohl bych toho už nechat — tedy, přestat střílet na dvojice?“

„Ale samozřejmě, Henry. Víš ty co, mám nápad — byl bych rád, kdybys zkusil jednu věc. Pojď se mnou, koukneme se, jestli tvůj strýc neobral staříka Haydena o další prachy.“ Henry otevřel závěr pušky, sehnul se, aby posbíral vystřelené nábojnice, a spěchal za starším mužem. Nad jeho poslední poznámkou se nijak nezamýšlel.

„Snad ťsem kapku pomalejší, ale přec jen se učím,“ řekl zlehka Hayden Burke Maxovi, když se Henry s Doylem blížili. „Slítnout ze skály je jedna věc, ale rozhodně mě ani nenapadlo si tam znova vylézt a hupsnout dolů po hlavě.“

„Maxi, tady tvůj synovec mi tak trochu připomněl jednu věc, o které jsem slyšel před lety,“ řekl majitel střelnice, když muži ve skupině přestali chválit Henryho střelbu. „Slyšels někdy ten příběh,

jak John Browning, když chtěl, aby vláda nakoupila BARy, nechal Ada Topperweina, aby vzal BAR a střílel z něj před komisí, která o tom rozhodovala, skeet?“ Konkrétní detaily byly v Pattersonově podání špatné, ale v zásadě příběh odpovídal.

„Skoro bysem řek', že jsem slyšel Toppa, jak jednou o něčem takovém povídal; bylo to na Olinově střelnici v Altonu v — k čertu, to muselo být někdy v půlce čtyřicátých.“

„BAR ale střílí z otevřeného závěru!“ zvolal Henry. Přitom už se rozmýšlel, jak by mohl účinek pohybu těžkého závěru dopředu těsně před výstřelem nejlépe vykompenzovat.

„Myslíš, že bys to dokázal?“ optal se s úsměvem Doyle.

„Nevím,“ přiznal Henry nakonec.

„A chceš to zkusit?“

Henry opět bezmála vykřikl: „Vy tady máte BAR?“

„Něco ještě lepšího.“ Doyle se obrátil k Maxovi: „Melton nás nakrmí, kdykoli tam dorazíme. Neumíráš třeba hladu, nebo tak něco?“

„Máme spoustu času.“

„Za chvilku jsem zpátky.“ Doyle Patterson vyrazil ostrým krokem směrem ke klubovně. Během následujících minut několik dalších střelců pogratovalo Maxovi a zahrnulo jeho synovce otázkami stran střelby na holuby výkonnou kulovnicí. Henry Bowman stále vůbec netušil o sázce, kterou na jeho střelbu strýc uzavřel.

„Tady je to, Henry. Sáhní si tam pro ni.“ Doyle se vrátil s puškou v pouzdře a s vojenskou plechovkou od kulometných nábojů plnou střeliva. Otevřel zip na straně vinylového pouzdra a Henry vyňal pušku; na první pohled rozeznal známou siluetu jejího těla, ale navíc zde viděl pistolovou pažbičku a velkou ústovou brzdu na konci hlavně.

„Colt Monitor!“ do třetice vykřikl. Monitor byla varianta pušky BAR určená pro policii, již Colt vytvořil několik let po ukončení Velké války ve snaze využít alespoň nějakou část přebývajících dílů, jež byly vyrobeny za války. Zbraň neměla dvojnožku, oproti vojenské pušce BAR byla o několik liber lehčí a pro lepší úchop byla vybavena pistolovou pažbičkou. Na hlavní byl upevněn kompenzátor Cutts; ten snižoval zpětný ráz a zcela eliminoval snahu pušky se zdvihat při střelbě dávkou.

„Už jsi nějaké viděl?“ optal se Doyle, ohromený mladíkovými znalostmi.

„Jen na obrázku.“ Henry stáhl závěr a vyhodil šestnáct liber těžkou samočinnou pušku k rameni. Byla dobře vyvážená a ani zdaleka ne tak nemotorná, jak očekával. Stiskl spoušť a závěr udeřil dopředu. „Tohle tedy bude opravdu úplně jiné střílení na holuby,“ konstatoval.

Doyle otevřel krabici s náboji; bylo v ní poskládáno patnáct zásobníků ve třech řadách po pěti. Jeden z nich podal chlapci. Henry znovu stáhl závěr dozadu a zásobník držel ve volné ruce. Zatím jej nenasadil do pušky, protože tím by ji ihned plně připravil k palbě.

Vrátil se na své stanoviště na šestnáctiyardové čáře; zásobník si prozatím uložil do kapsy na pravém stehně, hned vedle peněženky. Obrátil Monitor vzhůru nohama a zasunul palec do jeho vyhazovacího okénka tak, aby nehtem odrazil aspoň trochu světla zapadajícího slunce dovnitř hlavně. Pak se do ní podíval, aby se ujistil, že v ní nejsou žádné překážky; vývrt byl naprosto čistý. Vytáhl zásobník z kapsy a prohlédl si vrchní náboj. Špička střely byla nabarvena načerno a na nábojnici bylo vyraženo LC 44. *Protipancéřové .30-06 z Lake City, 1944. Nejspíš je má od Charleyho.* Henry zarazil zásobník do zbraně a opět ji vyhodil k rameni. Zamířil na černožlutý úlomek roztržštěného hliněného holuba, který ležel na zemi třicet yardů daleko.

Když Henry stiskl spoušť, Colt vydal dvě hromové rány. *Musím ji uvolnit kapku rychleji*, v duchu vyčínil sám sobě. Výstřely byly hlučnější než Henryho .375. Některé z diváků to překvapilo, ale Henry to očekával. Účelem kompenzátoru na konci hlavně bylo obrátit část spalných plynů zpět pro snížení zpětného rázu. To ovšem nutně zvyšovalo hluk zbraně pro všechny, kdo stáli za ní. Ve srovnání s .375 se zpětný ráz zdál slabý.

Prvá ze střel zasáhla místo na zemi kousek před a napravo od úlomku hlíny, na který Henry mířil. *Setrvačnost závěru při střelbě z ramene na takhle blízko posune zásah dolů a doprava.* Vystřelil podruhé stejně, aby se ubezpečil, tentokrát uvolniv spoušť okamžitě, jak pocítil, že se úderník pohnul. Pak si Henry posunul hledí na nastavení odpovídající 300 yardům a zkusil to znovu. Střela udeřila těsně napravo od záměrného bodu. Vystřelil ještě jednou, míře na levý okraj úlomku, a ten se rozletěl v černém obláčku prachu. Zdvihl hledí ještě o jeden zoubek a zkusil další z úlomků, zamířiv těsně pod něj v linii jeho levého okraje. Výsledek byl stejný.

„Tak to pojďme zkusit,“ kývl Henry přes rameno na Doyleho Pattersona. „Hop!“

Henry Bowman vyhodil Monitor k rameni a vyslal střelu za odlétajícím hliněným holubem. Ten letěl klidně dál. *Musím se pohnout rychleji*, říkal si Henry. *Tahle věc váží skoro dvakrát tolik, jako moje .375.* Polkl a připravil se k dalšími výstřely.

„Hop!“ Zbraň se začala zdvihát v touž chvíli, kdy vypustil pokyn ze rtů. Znovu minul. *Možná bych měl mířit trochu víc doleva. Jsou o něco dál, než ty kousky, na kterých jsem to zkoušel.*

„Hop!“ Holub se rozletěl na prach.

„No kurva,“ řekl tiše, ale procítěně Hayden Burke.

„To ti Bůh ře–“ spustil Neal Sandman, ale konec jeho odpovědi spolkla rána Monitoru, jak Henry roztránil další terč. Když si vyžádal příští, Doyle Patterson nastavil vrhačku na současné vyhození dvojice holubů. Henry zasáhl oba.

„Tak bych řek’, že tomu kluk přišel na kloub,“ suše poznamenal Max.

„No *kurva*,“ zopakoval Hayden Burke.

„Tahle věc střílí skvěle, pane Pattersoně,“ smál se šťastně Henry. „Opravdu hladounce, jen co si člověk zvykne na ten otevřený závěr. Mohu střílet dál?“

„Jen se do toho pusť. Chceš je po jednom nebo po dvou?“

„Momentík, zbývá mi... osm střel v zásobníku. Až řeknu, odpočítejte mi dvě sekundy a pak mi pošlete osm holubů, každou sekundu jednoho.“

„Domluveno.“

„Dvě k jedné, že strefí aspoň půlku,“ obrátil se Charlie Potts k ostatním. Nikdo se nevsadil.

„Hop!“ Doyle Patterson tiskl tlačítko vrhačky v sekundových intervalech. Každý byl následován hromovou ranou, jak Henry vystřelil po každém z osmi holubů. Po osmém výstřelu otočil pušku na levý bok a zkontroloval výhozni okénko; zásobník byl prázdný. Zasáhl pět z osmi cílů.

„Myslím, že už pomalu vím, jak na to,“ řekl Doyelovi. „Mohu ještě chvíli střílet? Rád vám zaplatím střelivo a vyčistím vám pušku. Víím, že tohle válečné střelivo z Lake City má chlorátové zápalky.“

„Henry, klidně vystřílejš všechno, co tady máme, jestli chceš.“ V krabici bylo ještě čtrnáct plných zásobníků, každý po dvaceti nábojích.

„Nemyslíte ale, že už budou všichni chtít jet na večeři?“

„Hej, lidi!“ zařval Doyle. „Tady Henry bude ještě chvíli střílet trap s BARem. Kdo máte moc velký hlad, vyražte rovnou k Meltonovi. My vás doženeme, až nám dojdou ’06.“

Nikdo ze skupiny se nepohnul.

~

Při večeri se konverzace točila kolem střeleckých výkonů, jichž toho dne dosáhli Max i Henry.

„Neumím si představit, že bych zvedal sedmikilovou pušku na dvě stě holubů,“ řekl Henryho soused. Byl to onen střelec z Barcelony.

„Ke konci už mi opravdu připadala hodně těžká,“ připustil Henry a ukousl si další sousto grilovaného holuba. „Také už jsem jich pak spoustu minul.“ Ještě u třetího zásobníku Henry zasahoval v průměru 80 % terčů, při desátém však už jeho průměrný výsledek spadl na 50 %.

„Taky jsi jich ale spoustu strefil,“ poznamenal Doyle Patterson. „Líbí se ti ten Colt Monitor?“ optal se.

„A jak!“ Posledních osmdesát ran Henry vystřelil dávkou od boku na hliněné úlomky rozbitých holubů, ležících na zemi. Většinu z nich zasáhl a jeho šikovnost při střelbě od boku opět diváky ohromila.

„Škoda, že se za ni musí platit dvě stě dolarů daně a musí se registrovat.“

Doyle se zasmál. „Ale čerta starého. Koupil jsem ji jako zbraň na díly. Když nestřílím, nechávám ji rozebranou, tak je to technicky legální — když zrovna nemačkám spoušť. Široko daleko není žádný federální kovboj, a kdyby se nějakou náhodou objevil, přinejhorším bych ji zaregistroval a zaplatil, ale to nehrozí.“ Doyle viděl Henryho znepokojený pohled a pokračoval.

„Policajtům je to fuk, synku. K řasu, každý z nich má sám doma ve skříni nejmíň jeden samopal a spousta jich toho má mnohem víc. Na ten šílený federální zákon srdečně kašlou, pokud někdo nezačne dělat vlny. A když se to stane, prostě jen zaplatíš tu daň, pokud si chceš zbraň nechat střelbyschopnou.“ Jeho úsměv se změnil v zamračení. „Ale to, co chystají teď... to texaské prase nám dá pěkně zabrat, než zaleze zpátky na svoji farmu.“

„A to je fakt,“ přidal se Hayden Burke. „Na jeho místě bych se bál vůbec vystrčit tu svojí hubu v Texasu, po tom, co předved’.“

„Chceš toho mého Monitora, Henry?“ optal se náhle Doyle.

„Cože? Ne, já —“

„Měl by sis ho vzít. Já z něj vůbec nestřílím a po tom, co jsem viděl dneska odpoledne, bych řekl, že John Browning tu věc postavil přímo pro tebe. Hej, Maxi, může si Henry vzít toho Monitora, z kterého dneska střílel?“

„Jasně, když se ho chceš zbavit. Co za něj?“

„Zaplatíš večeri. A já mám ještě spoustu dalších automatů, tak co bychom řešili.“ Obrátil se k Henrymu: „Nezapomeň ji ale rozebrat, než ji uložíš do auta. Tady v Nevadě to mají policajti na háku, ale nemuselo by to tak být dál na východě.“

„Když už mluvíme vo placení,“ položil Hayden Burke steakový nůž a sáhl do kapsy. „Tumáš, dřív než na to zapomenu.“ Obrátil se k Maxu Collinsovi a podával mu svazek bankovek stažený gumičkou.

„Dej to Henrymu. Jsou jeho.“ Burke bez zaváhání natáhl ruku k chlapci.

Henry se zatvářil zmateně. Nepohnul se, aby si vzal peníze. „Zač to je?“ optal se strýce.

„Ale, tak trošičku jsem si na tebe vsadil tady s Haydenem. Skoro to vypadá, že jsme si dneska oba dva vydělali nějaký kapesný.“ Max se široce usmíval. Henry se tvářil trochu vyplašeně, když nejistě sáhl po roličce peněz.

„Ale... to je *deset tisíc* dolarů!“ vyrazil šokovaným polohlasem, když je přepočítal. „Nač jsi sázel?“ Pro tu chvíli úplně zapomněl na Monitor i na to, že u stolu seděla řada dalších lidí.

„Hayden mi nabídl deset k jedné, že nezasáhneš s tou svojí .375 holuba z šestnáctiyardový čáry. Tak jsem na tebe vsadil tisícovku.“ Max se výtečně bavil.

Henry se obrátil k Haydenu Burkeovi. „Jsme tady na špičkové soutěži ve střelbě na živé ptáky a vy jste vsadil deset k jedné, že nezasáhnu *jednoho* hliněného holuba?“ optal se s naprosto nevěřicným pohledem. Max Collins se bavil opravdu královsky.

Muži u stolu očekávali, že Henry bude překvapen výší částky, kterou na jeho jediný výstřel Max vsadil; rázem ale pochopili logiku Henryho reakce a propukli v hlučný smích. Hayden Burke se poprvé v životě cítil trapně.

„Henry si prostě myslí, že každý dokáže střílet stejně dobře z kulovnice jako z brokny,“ vysvětlil Max mezi záchvaty smíchu.

„No, ale... *mohli* by, kdyby chtěli,“ bránil se Henry. Stěží dokázal uvěřit tomu, co se kolem něj právě dělo.

„No tak to vidíš, Haydene,“ protáhl Max s výrazem naprosté rozkoše. „*Kdokoli* to dokáže.“

„No k čertu, správně!“ přidal se Charlie Potts. „Tak uvažuju, že prodám tu svojí rytou broknu od Browninga, a pořídím si na trap *Springfielda*,“ jmenoval kulovnici z přebytků Velké války, která se dala koupit za dvacet dolarů. „Kule z ní se od holuba neodrazí — na rozdíl od těch zatracenejch jemnejch broků.“

„A co se mne týká, já sáhnu po pákové 30-30,“ připojil se Neal Steadman, jemuž se hra líbila čím dál tím víc. „Je daleko lehčí než moje dvanáctka a vejde se do ní víc nábojů.“

„Tady Henry je silný mladík, ale já už trochu stárnu,“ řekl Doyle Patterson. „Těch šestnáct liber Monitoru se mi už nezvedá tak snadno, jako kdysi. Myslím, že si na pernatou pořídím AR-15. Neváží víc než nějakých šestapůl libry. Fakt jsem moc rád, že se mi Henryho povedlo přesvědčit, aby mne zbavil toho mlýnského kamene.“ Obrátil se a rozhlédl se po svých hostech.

„A tuhle Gravestock,“ pokývl na muže z Wichita Falls, „ten je z Texasu. Tam dole mají vkus; skorem stejně vybraný, jako banda ožralých mexikánů. Tak si říkám, že Larry by měl zahodit svou Perazzi a místo toho si pořídít Weatherbyovku. Dneska skončil až na pátém místě, tak bude, myslím, potřebovat větší ráži. Jestli je .375 tak akorát pro gymnastu, myslím, Larry, že bys měl střílet nejspíš tak asi .460.“ Weatherby .460 byla v té době vůbec největší ráže na trhu zbraní vyráběných v Americe.

„Jasněže!“ potvrdil to hned Britt Robinson. „Chce to .460 s jednou z těch jejich hranatejch pažeb, s šikmým předpažbím, bílejma doplňkama, a s rybinou co vypadá jako listy a žaludy. To by bylo úplně *přesně* to pravé pro Gravestocka. A taky vykládanou zlatem, samože; náskou fajn intarzií, třeba jednovokou kurvu, jak sedí na hajzlu a zrovna sere; prostě něco nóbl vkusnýho.“ Britt byl Gravestockův soused a kamarád; oba sdíleli velmi výraznou nechuť ke zdobení, jímž byly pušky Weatherby pověstné.

Během chvilky se všichni u stolu s bouřlivým smíchem zabývali plánováním toho, jak rozprodají své špičkové soutěžní brokovnice a místo toho budou závodit s loveckými kulovnicemi či samostatnými zbraněmi. Henry se zprvu cítil rozpačitě, ale muži si dali záležet na tom, aby se cítil jako jeden z nich.

Střelec z Barcelony se bláznivě usmíval. Američané mu připadali jako naprostí šílenci. To bylo jedním z důvodů, proč tak miloval své návštěvy ve Spojených státech.

„Už sis rozmyslel, co si za tu výhru pořídíš, Henry?“ optal se nakonec Neal Steadman.

„Deset táců by mělo stačit na spoustu věcí, esli teda nemáš babu, nebo si nechceš vyrazit do bordelu Mustang Ranch,“ poznamenal Joe Devers.

„Sám Bůh ví, že tam je draho,“ potvrdil Doyle Patterson. „Jen se optej strýčka Maxe!“ Na to všichni kolem stolu opět propukli ve smích.

„No tak,“ odpověděl Henry Nealovi na otázku, „hádám, že něco z toho vezmu na střelivo, a asi si pořídím ještě jeden lis Star a další věci na přebíjení. Nestřílím sice zdaleka tolik, jako tady profesionálové v trapu, ale tak nějak mám pořád nedostatek nábojů.“ Přemýšlel ale přitom o něčem jiném, oč stál; o něčem, o co stál dlouhých devět roků.

„Měl by ses rozhodně zítra ráno zajít podívat na burzu zbraní,“ skočil mu do řeči Doyle. „Tady v Renu se vždycky ukáže pár moc hezkých věcí, obzvlášť pro někoho, kdo má rád pěkné kulovnice.“

„Myslíte, že by se mohla objevit nějaká ráže 4?“ optal se ihned Henry.

„Vidíš, dobrej nápad,“ přidal se Max Collins. „Však už ji hledáš pěkně dlouho.“ Pokrčil rameny: „Rozhodně se tam po ní rozhlídni; třeba se nějaká ukáže.“

„A to má být co?“ optal se Neal Steadman.

„Velký anglický dvoják; střelí kule o průměru dobře palec,“ vysvětlil Henry. „Vyráběli je před nějakými sedmdesáti, osmdesáti lety. Váží tak asi pětadvacet liber.“

„Henry tuhle věc hledá od chvíle, co mu bylo šest,“ dodal Max. „Viděli jsme jeden obrázek od chasníka, co ji měl v Anglii; a blíž se k žádný zatím nedostal.“

„Kristepane. Poslyš, Henry, a co říká tvoje rameno na to, jak tyhle velké pušky kopou?“ vstoupil do debaty Charlie Potts. „Střílels tam venku z té .375 jen v tričku.“

„Sáhni mu na rameno, Charlie,“ řekl Max. Potts se natáhl přes stůl a stiskl chlapcovo rameno.

„Co to tam k čertu je?“

„To je mozol, pane Pottsi,“ odpověděl Henry. „Lékař mi jej občas trochu zbrousí, když začne být příliš silný.“

Všichni u stolu zmlkli a zírali na Henryho Bowmana. „Ukaž Charliemu své dlaně, Henry,“ navrhl Max. Henry otočil ruce dlaněmi nahoru. Na každé z nich byl v oblasti mezi palcem a ukazovákem velký a silný mozol, jako zrcadlový obraz jeden druhého. Další mozoly měl Henry na prvních článcích obou ukazováků.

„Něco kolem tisíce výstřelů z .44 Magnum týdně, tak asi v průměru,“ vysvětlil Henry.

„Jak vidím, i na levačce.“

„Střílím levačkou jen s protažením spouště od boku. Zkoušel jsem i mířenou střelbu levým okem, ale zhoršovalo mi to rychlopalbu, tak jsem toho nechal.“

„Ty máš opravdu rád pořádné ráže, vidíš?“ optal se Neal.

„Tohle všechno nic není, Neale,“ přihodil si Max. „Henryho táta mu ale dal vloni k narozeninám zatracený německý protitankový kanón.“

„Otec tedy také střílí?“ optal se Doyle. Henry se smutně usmál.

„Táta umřel na konci dubna na rakovinu. Sám tak moc nestřílel, ale rád sledoval, jak střílím já. Nejraději ale měl létání. Dokázal s letadlem ve vzduchu věci, kterým byste prostě neuvěřil, pokud byste je neviděl na vlastní oči. Vždycky říkával, že dokud vyhazuje peníze za palivo pro sebe, je jen fěr, když mne bude zásobovat střelivem.“ Henry se znovu usmál, radostněji než před chvílí.
„Když jsme byli spolu naposledy létat, dal mi dvacet beden nábojů pro můj Solothurn.“

„To bys měl zítra ale zajet do pouště za tou partou z BALLS,“ řekl Doyle Patterson. „Budou mít zase jednu střelbu. Jestli má Max na zítřek jiné plány, rád tě tam vezmu svým džípem. Sám se na ně docela rád kouknu.“

„BALLS tedy má střelecké soustředění?“ vzrušeně se optal Henry. „Strýčku, mohu tam jet?“

„Co je u řáda BALLS?“ Max Collins se neudržel, ačkoli dobře věděl, že pokud jde o nějaký vtip, budou si z něj ostatní utahovat ještě deset let.“

„Benevolent Artillery Loaders and Loafers Society,“ odpověděl okamžitě Henry. „Jsou převážně z Kalifornie a střílejí z děl. Nejen z malých dvacetimilimetrových, jako je ten můj Solothurn, ale mají opravdu velké kanóny, které si vozí na nákladních autech. Patří mezi ně třeba ‚Dangerous‘ Dave — Dave Cumberland. Právě od něj nakupuji zápalky, když přebíjím své nábojnice pro Solothurn.“

„To se ví, že můžeš,“ řekl Max synovci. „Myslím, že bych se sám docela rád kouknul na nějakou pořádnou střelbu.“

„Můžu se taky přidat, nebo jde o soukromou akci?“ optal se hostitele Neal Steadman.

„Bez problémů.“

„Tak pak počítejte i se mnou,“ přidal se Charlie Potts.

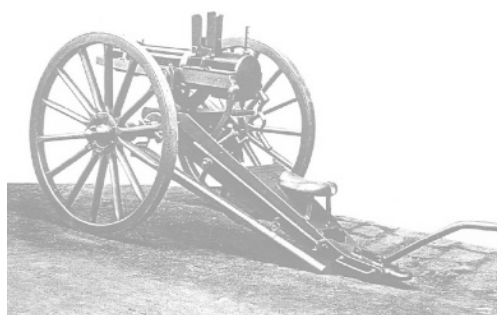
„A se mnou taky, jestli můžu.“

„Ať tě ani nenapadne mne vynechat, Doyle!“

„Tak fajn, lidi. Jedeme všichni. Dvě auta by měla stačit,“ rozhlédl se Patterson. „Hm, rači bysme měli vzít káry tři, dyby náhodou ta banda z BALLS nechala tady Henryho, aby si zastřílel z těch jejich kanónů,“ dodal rychle Britt Robinson.

„Přesně proč?“

„Protože na takovej pád si musíme vzít s sebou ukrutnou spoustu hliněnejch holubů!“

17. ČERVENCE 1968

Henry a Max strávili celé dopoledne na burze zbraní v Renu. Nikdo nenabízel kulovnici ráže 4, ale Henry u jednoho stánku narazil na dvoják Rigby v ráži .577 Nitro s 3" komorou a se zásobou 300 továrních nábojů Kynoch. Poté, co si prohlédl nabídku všech prodávajících, vrátil se k němu.

„Dovolíte?“ optal se. Prodavač se nadechl, aby řekl, že moc nestojí o to, aby si s puškou hráli lidé, kteří si jen chtějí zkusit, jak se drží v ruce puška na slony, ale na poslední chvíli místo toho jen pokývl. Zatím obchody moc dobře nešly a ten kluk třeba mohl být synem nějakého boháče, který se toulal o kousek dál.

Henry zdvihl pušku ze stolu a vyhodil ji k rameni. Pak ji obrátil na stranu, přidržel ji proti světlu, pokusil se silou ohnout hlavňový svazek a sledoval, zda se mezi jeho zadním koncem a čelem závěru neobjeví škvíra. Pak velkou pušku opět spustil a důkladně si prohlédl pažbu, hledaje vlasové praskliny kolem jejího krku. Teprve potom odemkl závěr a zbraň zlomil. Vývrt hlavní byl jako nový. Opět pušku zavřel, potáhl páčku na předpažbí na stranu a sňal je se zbraně. Znovu otevřel závěr a tentokrát pušku rozebral na dvě části. Pažbu s baskulí odložil a z kapsy vytáhl kousek provázku a šroubovák s plastovou rukojetí.

Prodavač se díval překvapeně, ale nic neřekl. Henry zavěsil hlavňový svazek na provázek za uzamykací ozub a do druhé ruky vzal šroubovák. Přidržel jej za hrot a plastovou rukojetí ostře klepl do hlavní; vydaly hluboký zvonivý zvuk. Henry si ověřoval, zda je spojení obou hlavní pevné. Málokdo — i mezi prodejci zbraní — znal tuhle jednoduchou zkoušku. Kdyby spoj hlavní nebyl v pořádku, ozvalo by se jen tupé cvaknutí.

„Je ve stejně perfektním stavu, jako když ji u Rigbyho prodávali,“ konstatoval trochu zbytečně prodávající.

Henry přikývl. „Máte k ní kufřík?“ optal se. Max šel právě kolem a zastavil se opodál, sleduje rozhovor.

„Ne, jen pušku a šedesát krabiček nábojů.“

„Kolik to dohromady stojí?“

Prodavač se usmál. „Synku, tohle je hodně cenná zbraň. Jediná ještě větší ráže je .600.“ *Jen když nepočítáš černý prach*, dodal v duchu Henry. „Říkal jsem, že chci osmnáct set, ale to proto, že většina lidí chce dávat něco proti a já si musím nechat nějaký prostor k manévrování, podle toho, s čím přijdou. Jestli víš o někom, kdo mi dá čtrnáct stovek v hotovosti, dostaneš dvacku provize.“

Prodavač se zarazil a na chvíli se zamyslel. „Dneska je tady hodně opravdu pěkných brokovnic. Takže... když přivedeš někoho, kdo ji nakonec koupí s protihodnotou, stejná provize. To je fér, ne?“ Všiml si Maxe, stojícího opodál, usmál se a pokývl, že poznal vítěze turnaje a že se mu bude hned věnovat. Max mávl rukou, že není žádný spěch.

Henry se rozhlédl po stole na řady vystavených zbraní. Většinou šlo o ušlechtilé anglické nebo belgické brokovnice. „Máte ještě nějaké dvojáky, které tu nejsou vystavené?“

„Vzadu mám ještě .465 Holland, který si jeden zákazník rezervoval; ale zatím jsem od něj nedostal žádné peníze. Jinak je všechno tady,“ dodal rychle. Měl za to, že Henry vyhledává zbraně pro někoho, kdo nechce, aby o jeho přítomnosti prodejci věděli.

Henry přikývl. Sáhł do kapsy a vytáhl svou roličku peněz, teď podstatně tlustší, neboť mezitím rozměnil některé z velkých bankovek za stovky, padesátky a dvacetidolarovky. Podal prodavači tisícovku, tři stodolarové a čtyři dvacetidolarové bankovky. „Takhle je to v pořádku? Čtrnáct stovek mínus provize?“

Muže to překvapilo, ale rychle se vzpamatoval. Už zažil mnohem divnější věci, než tento obchod. „Hotovostí nikdy neurazíš,“ usmál se, když si bral peníze. „Naprosto v pořádku.“ Max Collins přešel ke svému synovci. „Ukaž, pomůžu ti odnést náboje do auta.“

Prodejce se opět zatvářil překvapeně. „Váš syn, pane Collinsi? Nevěděl jsem, že sháníte dvoják.“

„Kluk mojí sestry, Henry Bowman,“ opravil muže Max. „A tu pušku kupoval pro sebe. Musí se prozatím smířit s něčím trochu menším, než co by byl bejval chtěl.“

Henry podal prodejci malý papírek. „Tady je mé jméno a adresa. Sháním dvoják ráže 4; váha alespoň 22 liber, drážkované hlavně, v dobrém stavu. Prosím, pošlete mi zprávu, pokud byste na nějaký narazil.“ Henry už toho dne rozdál takovýchto papírů několik.

Prodejce se zahleděl na text. Byla tam Henryho adresa i jméno a podrobný popis zbraně, kterou sháňel. „Už léta jsem nic podobného neviděl, ale uložím si to a nezapomenu. Pomohu s tím střelivem,“ dodal rychle, když Henry zdvihł svou novou pušku.

Henry i prodavač se oba při cestě k Maxově Impale usmívali.

~

„Pane Cumberlande, zatím se známe jen prostřednictvím pošty. Jsem Henry Bowman.“

„Přebíjíš pro Solothurn — ze St Louis — jasně, jsem rád, že tě tady vidím.“ Štíhlý muž, jehož vlasy začínaly zvolna řádnout, potřásl Henrymu rukou.

„Tohle je můj strýček Max a jeho přátelé, střílejí na holuby. Strýčku, tohle je Dangerous Dave.“

„Těší mne, pane,“ řekl Cumberland a natáhl pravici k velkému muži. „Váš synovec, myslím, střílí ze svého Solothurnu stejně často, jako my tady — během posledního asi tak roku od nás nakoupil spoustu komponent.“

„Nazdar, Dave.“

„Doyle! Tys sem přivedl tyhle lidi? Skvělé!“ Mávl rukou dokola, poukázav tím na lidi a děla v okolní poušti. „Vítejte na nepravidelném neoficiálním mítinku naší benevolentní společnosti flákačů a dělostřelců, zkráceně BALLS. Máme tady široký výběr historických kusů pro vaši zábavu i poučení.“

Ukázal na muže neurčitého věku, který se asi třicet yardů daleko zabýval překrásně naleštěnou mosaznou zbraní, umístěnou na trojnožce: „Na této straně máme Dolfu Goldsmithe, naši místní autoritu přes kulomety Maxim; právě si hraje s argentinským modelem 1897, který bude během chvilky připraven ke střelbě. Vlevo od něj vidíte Eda Anthonyho ze Severní Karolíny. Ed nás navštívil jako hlavní odborník na moždíře a zanedlouho předvede své umění naházet pár cvičných střel do 55galonového sudu ze vzdálenosti 200 yardů.“

Napravo je naše parta BARistů. Budou střílet stopovkami na vzdálené cíle — asi čtvrt míle nebo tak nějak. Máme tam nějaké roubíky dynamitu, upevněné k tyčkám zaraženým do země; zásah zcela uspokojivě bouchne.

Za nimi se můžete seznámit s nadšenci pro Hotchkisse. Budete-li mít příležitost, nezapomeňte si prohlédnout pětilavňový rotační kanón o ráži 37 mm — byl vyrobený v roce 1895 a je to pořád krása.

Všude kolem pak vidíte široký výběr větších kusů, z nichž budeme střílet asi tak za hodinku.“ Cumberland si povšiml, že Henryho zájem přitáhla dlouhá zbraň na dvojnožce, velká asi stejně jako jeho Solothurn. Byla to finská protitanková puška Lahti, o které Henry věděl, že střílí stejně 20mm náboje. Chlapec se sehnul a prohlížel si montáž puškohledu na masivní zbraní.

„Maynard Buehler se pyšní tím, že dokáže vyrobit montáž na cokoli, s čím k němu zákazník přijde. Udělal tuhle pro moji Lahti. Trochu jsem experimentoval s individuálně váženými střelami a s přebíráním nábojnic. Není to zlé.“

Henry přikývl. Puška Lahti sice neměla tak precizní zpracování jako Solothurn, ale na rozdíl od ní využívala pro přebití odběr plynů, nikoli energii zákluзу. Navíc neměla možnost rychlé výměny hlavně. Teoreticky by jí tento design měl umožnit vyšší přesnost; ve standardním provedení však byla vybavena jen hrubými otevřenými mířidly, zatímco Solothurn měl kvalitní optický zaměřovač. Cumberlandova Lahti s optikou byla rozhodně zbraň, z níž by bylo zajímavé si zastřílet na větší vzdálenost.

„Tady máme něco, co by sis, myslím, měl sehnat do té své sbírky, Henry,“ řekl Dave a ukázal na malý, zezadu nabíjený kanón na kolovém podvozku. „Padesátimilimetrový horský kanón Krupp, model 1902. Dá se rozebrat během pěti minut; navržený je tak, aby se dal snadno převážet na čtyřech koních nebo jednom slonu. V tom roce jich vyrobili padesát pro Siam a pětatřicet z nich se mi podařilo přivést v jednašedesátém do Států. Ještě mi jich po sedmi letech pár zbývá. Tady je střelivo; nábojnice dělám ze zkrácených 40mm Boforsů.“ Podal Henrymu zavalitý náboj o průměru asi dvou palců. Vážil nějakých pět liber.

„Buďte tady jako doma, pánové,“ obrátil se Cumberland na hosty. „Ještě musím zařídit pár věcí než začneme střílet,“ omluvil se a vydal se k jednomu z větších polních děl.

„Tohle je *fantastické!*“ řekl nadšeně Henry. Muži kolem něj se rozesmáli, ale sami dobře věděli, jak se v tu chvíli cítil.

Machine Guns

**U.S. THOMPSON
SUBMACHINE GUN
45 ACP CAL. MODEL M1.**

The latest model of the Thompson Submachine Gun manufactured for the United States Army. No other American weapon has received such publicity and is so well known throughout the World. In Chicago they were known as "Choppers" - in New York as "Typewriters". In the hands of our victorious soldiers they were known as the most beautiful weapon our country could supply them with. Each one is in perfect outside condition and now for the first time in history offered at this very low price of \$97.50

\$97.50

**GERMAN
SCHEISSER
MACHINE PISTOL
9MM LUGER CAL. MP-40 MODEL**

Originally designed for use by the German Parachute Troops. This machine pistol was the German High Commands answer for real fire power (500 rds. per min.). If you are an ex-C.I. one of these fine weapons hanging in your den will probably bring back memories. Offered in excellent condition at only \$59.50

\$59.50

**UNITED
DEFENSE
SUBMACHINE GUN**

Gun manufacturers in the United States have produced very few submachine guns. During the second World War the High Standard Mfg. Corp. offered for sale its "jet" known throughout the World as the "United Defense Submachine Gun". Almost the entire amount, \$150, was sold to the Dutch Government for use by its troops in Indonesia. To our knowledge the American gun collector has never had the chance to purchase this rare gun. Supply is limited - excellent buy at only \$49.50

\$49.50

**U.S. BROWNING
WATER - COOLED
MACHINE GUN
50 CAL. MODEL 1921**

Used for anti-aircraft, this tremendous machine gun weighs almost 100 lbs. Wonderful display piece in your gun room and a must for every military collector. The genius of the inventor, John H. Browning, can clearly be seen when this gun is dis-assembled. Every piece functions with a specific purpose and the finest material was used in manufacturing. These guns cost the U.S. Gov't over \$1,000 each - never before offered at this special price of \$79.50

\$79.50

BRITISH STEN SUBMACHINE GUN 9MM LUGER CALIBER

This is the pride of the British Military Forces, made so that the British soldier would have that much needed firepower. Many thousands were dropped behind enemy lines during the last World War. They were deliberately designed to use captured enemy ammunition. Most of the European underground were equipped with them. A find for all gun collectors. All in good condition and now offered at \$39.50

\$39.50

**JOHNSON LIGHT
MACHINE GUN
30-06 CALIBER
MODEL OF 1941**

One of the most unique and best of all light machine guns - chosen as the official weapon of the U.S. Marine Corps during World War II. Used successfully in almost every campaign in the South Pacific. Ez - Now is your chance to get that dream weapon you used with such deadly accuracy (much to the sorrow of the Japanese). Display this machine gun in your den and be the envy of all your old buddies. Rush your order as they won't last long at this price \$59.50

\$59.50

To our knowledge, the American gun collector and student of firearms has never been offered such a tremendous buy on machine guns. Each machine gun is in perfect operating condition mechanically. They will not fire, however, as we have very carefully welded their barrels tightly closed. Their value as a collector's item is not destroyed because there is no sign of this welding on the outside. There is no license required to own or purchase one. There is no age limit or any other requirement since these fine machine guns are being sold as de-activated war trophies. With a few machine guns added to your gun collection, you will be the envy of all your fellow collectors. Few can boast of owning a legal Thompson Submachine Gun, Johnson Light Machine Gun, or United Defense Machine Gun. These guns are a good investment, for in the years to come collectors will probably have to pay much higher prices. Take advantage of this tremendous offer if at all possible. These will become scarce, collector's items. Send in your order today as they will be sold on a first come first served basis at these unbelievably low prices.

COLLECTORS!... WONDERFUL
FOR DEN, GUN ROOMS, ETC. WILL ADD DISTINCTION TO ANY GUN COLLECTION.

SERVICE ORGANIZATIONS!
DISPLAY A FEW OF THESE MACHINE GUNS - THEY WILL BRING BACK MEMORIES TO MANY OF THE MEN WHO FOUGHT FOR THEIR COUNTRY.

MERCHANTS! A FEW OF THESE 100% LEGAL MACHINE GUNS IN YOUR STORE WINDOW WILL BE A REAL ATTRACTION! YOU WON'T BELIEVE THE COMMENTS AND INTEREST THEY WILL AROUSE.

POLICE AGENCIES!
WE HAVE MACHINE GUNS IN OPERATING CONDITION FOR ENFORCEMENT WORK AT SPECIAL POLICE PRICES. WRITE IN ON YOUR OFFICIAL STATIONERY FOR DETAILS.

DEALERS! WRITE IN ON YOUR LETTERHEADS AND GIVE YOUR FEDERAL FIREARMS LICENSE NUMBER FOR SPECIAL DEALER'S PRICES ON QUANTITY PURCHASES.

TO ORDER: SEND CHECK, CASH OR MONEY ORDER. FOR C.O.D. SEND 1/3 OR MORE DEPOSIT ON ALL ORDERS. ALL WEAPONS SHIPPED EXPRESS OR RAILWAY FREIGHT DEPENDING ON WEIGHT. CHARGES COLLECT. F.O.B. VAN NUYS, CALIF. CALIF. RESIDENTS ADD 4% STATE TAX.

MACHINE GUN BROCHURE: IF YOU ARE INTERESTED IN OTHER MACHINE GUNS AT FAIR PRICES, SEND IN 50¢ FOR PHOTO BROCHURE LISTING ALL THE DIFFERENT, LARGE QUANTITIES WE HAVE AVAILABLE.

REMEMBER! NO LICENSE IS REQUIRED TO OWN OR PURCHASE ONE OR MORE OF THESE DE-ACTIVATED WAR TROPHIES. NO AGE LIMIT!

WORLD ARMAMENT SUPPLY CO.
P.O. BOX NO. 2001 VAN NUYS, CALIFORNIA

Henry si prohlížel jednotlivé nabídky. Věděl, že pokud je zbraň označena jako „dewatted“ — deaktivovaná válečná trofej —, znamená to, že ji lze velmi snadno vrátit do plně funkčního stavu, stejně, jako tomu bylo u Monitoru Doylea Pattersona.

Nemá smysl škuldit peníze, rozhodl se Henry. Sáhl pro tužku a začal si odškrtnávat své budoucí nákupy. Bylo jich docela dost.

2. SRPNA 1968

„Jaké limonády tam máš?“ optal se Henry Bowman, když se nakláněl dozadu přes opěradlo předního sedadla Oldsmobile F-85 z roku 1964, aby se dostal do chladničky uložené vzadu.

„Trochu od všeho. Vyhrábni si, nač máš chuť, a mně podej kolu,“ odpověděl David Webb, aniž by odvrátil pohled od silnice. Henry zpod ledu vytáhl Coca-Colu a pomerančovou limonádu Whistle. Obě otevřel svým švýcarským armádním nožem, který u sebe nosil každý den posledních devět let, a kolu podal staršímu chlapci. Pak se opět uvelebil na sedadle spolujezdce a rozložil si na klíně mapu.

„Kde se pustíme na řeku?“

„Pár mil jižně od Pershingu,“ navrhl David po chvíli přemýšlení. „Nemělo by tam být kolem moc lidí, rozhodně ne tenhle víkend. Skorem všichni budou na řece Meramec. Dostat se někam na Gasconade není tak snadné.“

Henry se pootočil na stranu a pohodlně se opřel o dveře, popíjeje s chutí svou limonádu. Bylo mu docela jedno, kde začnou — a koneckonců i kde skončí. Spolu s Davidem se chystali na vhodném místě zaparkovat vůz, sejmut s jeho střechy sedmnáctistopou kanoi Grumann, naložit do ní své tábornické potřeby a pak pádlovat dolů po řece Gasconade tak dlouho, dokud je to bude bavit nebo dokud jim nevyprší volný čas. Řeka se vinula jihozápadně nějakých 150 mil, takže nehrozilo, že by jim nevystačila na celou dobu. Davidu Webbovi bylo osmnáct let, byl tedy bezmála o tři roky starší než Henry, a před dvěma měsíci dokončil střední školu. Během dalších tří týdnů chtěl nastoupit na techniku, netuše, že pouhé dva dny před svou první přednáškou dostane povolávací rozkaz. Nikdo v Davidově rodině až dosud nezískal vyšší vzdělání, než jaké nabízely venkovské střední školy; a to, že mladík měl brzy nastoupit do Rankenu, bylo pro jeho rodiče zdrojem nemenší hrdosti, než jakou by pro Bowmanovu nebo Collinsovu rodinu bylo členství ve Fí Beta Kappa.

Davidův otec měl v okrese Jefferson malé klempířství, které jim zajišťovalo slušnou obživu, především díky opravám farmářského nářadí a strojů, jež se neustále rozbíjely, protože jejich vlastníci je přepínali daleko za jejich plánovanou výdrž, snažice se dokončit sklizeň v co nejkratším možném čase.

Bez ohledu na věkový rozdíl i na značně odlišné sociální i ekonomické zázemí se oba mladíci stali dobrými přáteli. Seznámili se minulé léto. Staršího chlapce zaujalo Henryho střelecké mistrovství i jeho schopností rychlé analýzy a řešení problémů. Henry, který vyrůstal v truhlářské dílně svého otce a často mu s prací pomáhal, dokázal ocenit Davidovu výjimečnou zručnost a strojařskou šikovnost.

Ty, jimž náhoda přidělí mladšího společníka, chytřejšího, a navíc z vyšší sociální třídy, závist často dovede až k nepřátelství vůči svému kolegovi. To však nebyl případ Davida Webba, jenž nepocítoval vůči Henrymu Bowmanovi naprosto žádnou zášť. Sám totiž disponoval talentem nepřilíš obvyklým mezi osmnáctiletými mladíky, talentem, který Henry hluboce obdivoval. Vesnický chlapec s jednostranným úsměvem měl na obou rukách velké mozoly, a nebylo to od práce na farmě. David Webb řídil závodní automobily na oválu; a byl v celé oblasti čtyř okolních států daleko nejmladším pilotem těchto přemotorovaných, nespolehlivých a náladových strojů, který už dokázal obsadit první místo.

Henry s Davidem se setkali čirou náhodou. Walter Bowman v minulém roce, krátce poté, kdy byla diagnostikována jeho rakovina, vzal syna s sebou na jeden z automobilových závodů. Henry navrhl, že by se mohli pokusit mezi závodníky doptat na „Anvila“ Jenkinse.

Podařilo se jim nalézt několik starých pamětníků, kteří Jenkinse znávali ještě z předválečných časů, ale nedokázali nalézt samotného Anvila. Zdálo se, že po válce už jej nikdo na závodních oválech ani nezahlédl. Zato se ale Bowmanovi setkali s Davidem Webbem, který měl ve svých sedmnácti letech na závodistiích výjimečnou pověst, a oba mladíci se okamžitě spřátelili. David bydlel jen čtyři míle od venkovského domu, kam Collinsovi a Bowmanovi jezdili v létě, a když zrovna neseděl za volantem závodního auta ani nepracoval v kovárně, často trávil své víkendy společně s Henrym.

Právě teď se společně chystali na třídenní výlet na kanoi v jižní části Missouri. Henry se pohodlně opřel, popíjeje svou limonádu, zatímco David vedl kupé Oldsmobile západně po dálnici, neustále přebíhaje očima po silnici vpředu i po zpětném zrcátku, pro případ, že by je někdo doháněl a chtěl předjet. Vzhledem ke kanoi, kterou vezli na střeše — na nosiči, který David spolu se svým otcem svařili z chromovaných trubek —, udržoval rychlost na 75 mílích za hodinu. Motor Chevrolet 327, původem ze závodního vozu a do kupé instalovaný s využitím montáže Chevelle 1966, se s těží zahřál na nějakých 2 600 otáček za minutu.

„To, co na tomhle výletě fakt potřebujem, je pár bab,“ řekl David s úsměvem.

„Nevešly by se nám do kanoe.“

„Šlo by to, kdybysme měli dvě kanoe. Chtělo by to sestry. Tu starší — tak sedmnáct osmnáct — pro mne, mladší pro tebe. Takovou s pupínky a fakt tlustýma brýlema a se spoustou knížek,

aby měla co číst, to by ses určitě neudržel. Tak asi ve tvém věku. Kolik že ti to vlastně je, Aijnštajne?“ smál se David. „Dvanáct? Nebo už třináct?“

Henry se při Davidovu dobrosrdečném popichování nedokázal ubránit úsměvu. „Jasně, a než bychom se vrátili domů, ta tvoje by měla už vytištěná svatební oznámení a taky nakoupené zavinovačky pro děcko,“ odpověděl. „Do třetice všeho dobrého, ne?“ Narážel na to, že oba Davidovi starší bratři se ženit museli.

„To mi nehrozí, kamaráde. Děti nosí čápi. Já preferuju toho zvláštního malýho ptáčka, co tuhle chybu rozhodně nemá. Eslipek ho znáš?“

„Kouřátko!“ rozesmáli se oba.

Henry si spustil okénko a s loktem položeným na dveřích spustil jeden ze své nekonečné zásoby obskurních popěveků. Tento vyprávěl o mládencích na letním táboře, kteří plavali přes jezero za děvčaty.

„Tyhle písničky tě učeť na tý tvojí škole?“ optal se jeho přítel čtverácky, když Henry skončil. Ačkoli Davidova škola neměla na rozdíl od Henryho hodiny zpěvu, Davidovi bylo jasné, že *tuto* píseň žádná ze škol v zemi učit nebude.

„Jasněže! Však ta tvá škola by vás také mohla učit hezky zpívat, jen kdyby nejprv dokázali procpat tebe a tvoje spolužáky aspoň základním kursem toho, jak jíst vidličkou a nožem.“

„Přestaň si dělat srandu z Barrowsovy rodiny, jasný?“ Jay Barrows se dostal do třetí třídy, zatímco David ještě chodil do školky; před ukončením studia se ale oba sešli v téže třídě. Jay měl tou dobou ještě pořád problémy s delšími větami.

„A proč? Je snad zrovna Týden slušnosti vůči domácím zvířatům?“ David se chtěl nechtě musel rozesmát: musel připustit, že jeho voříšek často prokázal více intelligence, než nešťastný spolužák.

„Rád bych ti ukázal, jak to tohle kupátko švihá, když Jonesy udělal hlavy,“ změnil David téma hovoru, „ale bojím se, že bysme přišli o loď.“

„No jasně, odfláknutá práce a amatérské svary na nosiči,“ smál se Henry. „Copak nosič, ten je v richtíku. Ale střecha a šrouby, co ho tam drží, o ty mám starost, kašpare.“ „Však je spousta času; proženeme je pořádně, až se vrátíme domů,“ odpověděl Henry vstřícně. David jen pokývl, upil své koly a držel Oldsmobile dál na pětasedmdesáti mílích za hodinu.

~

„Dobrá práce, Ajsťajne! Kdyžs ji nes’ minule, málem si s ní praštil o zem. Posiluješ, ne? Za chvíli budeš mít na to, aby sis našel holku!“

„Jen mi připomeň, abych si vybral takovou, co utratí za makeup méně, než já za střelivo,“ odpovídal Henry s námahou, jak nesli těžkou kanoi k řece.

David složil svůj konec lodi podél břehu. „Máš na mysli Monu? Jo, ta asi měla trochu silný nátěr, to je fakt,“ usmál se. „Ale vypadalo to sakra daleko líp než to, co bylo pod nim!“ Oba chlapci se rozesmáli.

Stan, Colemanův vaříč, palivo, jídlo a další potřeby měli zabalené do igelitu a uložené do lodního pytle, spolu s prázdným galonovým kanystrem, aby pytel spolehlivě plaval, kdyby jim vypadl do řeky. Spolu s chladničkou limonád jej uložili ke střední příčce kanoe; za ně přivázali své spacáky.

Henry měl na levé straně opasku svůj Smith & Wesson 29 s dlouhou 8 $\frac{3}{8}$ ” hlavní v pouzdře Bohlin pro křížové tažení. Zdvihl armádní krabici od nábojů ráže .50 a umístil ji za zadní sedačku. Krabice byla do poloviny plná nábojů .44 Magnum, které si Henry vyrobil během minulého víkendu. Použil jen jednu vystřelené nábojnice Remington a 173gránové střely s tříčtvrtečním pláštěm, které pro něj připravil Allen Kane v matricích z Lakeville Arms. K jednomu z madel krabice bylo nalisováno pletené ocelové lanko a Henry je upevnil k příčce lodi. Oba chlapci vhodili před své sedačky polštářky do klekaček a David odešel přeparkovat kupé.

Henry jej pozoroval, jak zajíždí s Oldsmobilem do malého hájku, zdvihá kapotu a ukládá si do kapsy džínů palec rozdělovače. Až dosud nikdo s Davidovým autem nic nezkoušel, když je nechali několik dní někde stát, ale rozhodli se, že je lepší se zajistit pro každý případ. David pak vůz zamkl a přeběhl ke kanoi.

„Tak co, ostrostřelče. Myslíš, že bys je trefil?“ Henry se podíval směrem, kam David ukazoval na několik vran poletujících na pravé straně, a zkušeně odhadl, že budou ve vzdálenosti nejméně sto yardů. Potřásl hlavou.

„Příliš daleko. Rozhodně moc na pohyblivý terč.“ Odložil pádlo za sebe do kanoe, vytáhl dlouhý revolver z pouzdra a zahákl prst za pružnou ocelovou čelenku opatřenou na obou koncích špunty do uší, kterou měl na hlavě. Aniž by s vran spustil oči, postupně si zavedl obě dvě ucpávky; žlutě zabarvené střelecké brýle už měl nasazený. „Třeba se některá z nich usadí na strom,“ zadoufal, připraven zamířit. Ještě toho dne ani jednou nevystřelil, a už bylo dávno po poledni.

David s Henrym nechali kanoi volně splývat, pozorující ptáky. ‚Let vrány‘ jako běžný termín pro přímou čáru z jednoho bodu do druhého je velmi nešťastný termín. Vrány ve skutečnosti jen zcela výjimečně létají přímo a Henry Bowman to dobře věděl. Během chvíle dva z ptáků náhle změnili směr letu, jak napůl očekával. Jeden z nich nabral kurs, který se k nim v úhlu přibližoval.

Henry vztáhl paže dopředu, zároveň natahuje kohout revolveru. Zaujal polohu, kterou pro střelbu na větší vzdálenost bez opory preferoval: pravou ruku měl nataženou, levou pokrčenou v lokti s levým ramenem vpředu. Loket levé ruky se pevně opíral o bok a dlaň táhla proti pravé paži a tak ji zpevňovala; levé předloktí, trup a pravá ruka vytvořily rovnoramenný trojúhelník. Později bude tato technika nazývána Weaverovým postojem podle střelce toho jména, který ji v 70. letech zpopularisuje v závodech.

„Uši, Píste“ připomněl Henry potichu Davidovi. Vrána se pomalu blížila k bodu, ve kterém bude na své dráze ke kanoi nejbližší. Na druhé straně řeky se tyčila zalesněná stráž, která Henrymu poslouží jako spolehlivý a bezpečný záchytný val. Ukazovákem zvolna zvyšoval tlak na spoušť, a přitom si v duchu propočítával předsazení. *Padesát nebo šedesát yardů daleko — tak asi desetina sekundy... vrána může letět nějakých patnáct mil za hodinu, řekněme tedy třicet stop za sekundu... předsadit o trochu víc než dvě stopy... a o pár palců níž, protože mám nastřeleno na stovku... muška...*

Kohout se uvolnil ve chvíli, kdy síla Henryho prstu dosáhla dvě a čtvrt libry, a padesátinucový revolver se ostře zdvihl ve zpětném rázu. Ozvěna rány se odrazila o boky údolí a David zapomněl zavřít ústa, když viděl, jak vzdálená vrána doslova explodovala v letu.

„No kurva!“ vykřikl, když si vytahoval prsty z uší a nevěřícně pozoroval černá pera, poletující ve větru. Henry vrátil Smithe do pouzdra a obrátil se v kanoi se samolibým úsměvem na tváři.

„To byla akorát klika,“ zaútočil Webb. Henry pokrčil rameny: „Inu, když člověk dost trénuje, vypadá to, že pak docela často mívá kliku. To máš jako s tím závodem, co jsi posledně vyhrál,“ dodal s úsměvem.

„Ten tvůj kanón... tohle *vždycky* udělá s ptákem?“ optal se David a pokývl směrem, kde bývala vrána. Henry potřásl hlavou.

„Většinou používám lité střely. Víš jaké — vyrobené z roztavených vyvažovacích olůvek z kol aut, zakalených ve vědru vody.“ Webb přikývl. Dobře věděl, že jeho přítel neustále obchází pneuservisy po celém okrese Jefferson a sbírá použitá olůvka.

„Ty se nedeformují, pokud nezasáhneš skálu nebo tak něco.“ Ukázal směrem k několika zbývajícím perům ve vzduchu. „Tohle byl ale třičtvrtěplášťový Jugular, 173gránová střela s dutou špičkou. Navrhl ji Jim Harvey ještě předtím, než se zastřelil. Je sice dělaná na psouny na padesát yardů, ale Allen Kane říká, že i na mnohem větší vzdálenost nese pořád stejně dobře, jako velké

střely o 270 gránech. Longtin u Smithe mi stáhl mezeru mezi válcem a hlavní jen na dvě tisíciny; to mi přidá na rychlosti nějakých sto stop za sekundu. Zbraň by se zasekla, kdybych ji víc rozpálil, ale pro pomalou střelbu na větší vzdálenost je to perfektní. Přebil jsem si tisíc těch 173 s navážkou, se kterou dostanu bezmála devatenáct set stop za sekundu... no, a proto ta vrána prakticky vybuchla. Mám hledí nastřelené přesně na sto yardů. Zítra bych si během oběda rád vyzkoušel pár ran na 500 yardů.“

„To bych rád viděl.“

„Skvělé!“ vykřikl Henry. „Můžeš zaběhnout na druhou stranu údolí a zkontrolovat mi zásahy.“

David jej pocákal pádlem.

„Co bys řek', utáboříme se na noc?“ optal se David ze zadní sedačky kanoe.

Ani jeden z chlapců neměl hodinky, ale podle šerícího se dne už se musela blížit devátá hodina.

„To mi vyhovuje.“

Během dvaceti minut měli David s Henrym kanoi bezpečně uvázanou u břehu a vyloženou, postavený Henryho horolezecký stan a v něm nastěhované spací pytle, zapálený malý oheň a konzervu hovězího guláše postavenou na Colemanu. Vařič byl pro přípravu jídla; oheň zapálili proto, že se u něj oběma sedělo příjemně.

„Mít tady teďka ty dvě baby, akorát bysme poslouchali žbrblání, jak žerou komáři, a těžko bysme stihli postavit stan nebo zapálit oheň,“ řekl David tónem, který naznačoval, že by to nebyla přehnaná cena.

„Mít tady teďka ty dvě baby,“ sklouzl Henry automaticky do dialektu svého staršího přítele, „akorát by sis skříp' ptáka do zipu, vypad' z lodě, a utopil se už odpoledne.“

„A co. Umřel bych šťastnej!“ rozesmál se David. Pak začal popisovat — s velmi podrobnými detaily — co by nejraději dělal se Shelly Moorovou, která patřila mezi roztleskávačky na střední škole v Crystal City. Henry to už všechno slyšel dřív, snad vyjma té části s melasou.

„Hele, Ajnštajne, na rovinku,“ ukončil David svůj monolog. „Kdyby sis moh' vybrat, zrovna teďko, jestli budeš zejtra střilet z té tvý velký pistole, nebo jestli budeš celý odpoledne obírat jednu z těch buchet, moc dlouho bys nad tím nedumal, že ne?“

Henry se zasmál a přihodil do ohně další větev. „No dobrá, Píste,“ použil přezdívku, kterou závodníka často oslovovali na oválu, ale která v aktuálním kontextu nabyla zcela odlišného významu. „Připouštím, máš pravdu. Nejvíc ze všeho by se mi líbilo, kdybychom zítra potkali pěknou malou blondýnku, úplně bez šatů, která celý den jen čeká, abych přišel a oslnil ji svým talentem. *To* je jedna věc, kterou bych si tedy *opravdu* při tomhle výletě přál. Spokojen?“ Oba hoši se rozesmáli.

Henry Bowman neměl nikdy ve zvyku vyslovovat svá přání nahlas. Naposledy tak učinil ve věku sedmi let, kdy řekl otci, že by si přál, aby se jeden z jeho spolužáků odstěhoval někam pryč. Šlo o Henryho dobrého kamaráda, s nímž se ten den zrovna pohádali. Příští den si Henry Bowman měl vzpomenout, co mu tehdy otec odpověděl:

Bud' opatrný na to, co si přeješ, synku. Přání se někdy mohou splnit.

3. SRPNA 1968

„Tak co, dáme oběd?“ optal se David Webb, když se slunce blížilo na obloze svému zenitu. Henry přestal pádlovat a ohlédl se.

„Ještě bych chvíli počkal,“ odpověděl, „ale tohle vypadá jako dobré místo pro vyzkoušení toho mého střeliva na větší vzdálenost.“ Ukázal napravo. „Pojďme se tady utábořit, a já se půjdu projít nahoru údolím. Uvidíme, jestli najdu nějaké pěkné místo výš na kopci s šikovnými kameny tak čtyři nebo pět set yardů daleko.“ David několikrát odlomil a zakormidloval pádlem, aby zavedl kanoi ke břehu.

Starší chlapec přirazil k malé pláži a Henry na ni vystoupil a vytáhl špičku lodi z vody. David se pak důkladně rozhlédl, zda kolem neleží nějaké střepy nebo hřebíky, než bosky vystoupil na mělčinu.

„Pořád si myslím, že jsi blázen, když tady pořád chodíš bez bot,“ komentoval to Henry. Sám měl obuté lehké vojenské boty určené pro Vietnam, v jejichž podrážkách byly vloženy hliníkové desky. Nebyl problém v nich šlápnout na velký hřebík nebo cokoli podobného bez sebemenšího nepohodlí. Tyto boty byly navrženy pro ochranu před pastmi, které severní Vietnamci tak rádi připravovali: puškový náboj umístěný do kousku bambusové trubky tak, aby se jeho roznětka opírala o špičku hřebíku a aby nahoře trčelo ven asi půl palce střely. Celý nástroj se umístil do země na pěšinách, kde bylo pravděpodobné, že budou procházet američtí pěšáci. Když voják šlápl na špičku střely, hřebík aktivoval zápalku a náboj explodoval.

Náboj, který není v komoře zbraně, se nechová o nic hůř než silvestrovská petarda, a jeho střela nemá o nic větší energii než kousek šterku, vedle nějž taková petarda bouchne. Henry to demonstroval vyděšenému Davidu Webbovi při minulém společném výletu, kdy hodil náboj .44 Magnum do ohně a klidně vyčkal jeho zcela bezpečného výbuchu. U vietnamské pasti byl však náboj v bambusové trubce; a ačkoli ji výbuch rychle zničil, dokázala přece jen do jisté míry jeho sílu směřovat — dostatečně na to, aby střela rozbila nohu nešťastníka, který na past šlápl. Jakmile se tato informace dostala do Států, výrobci obuvi na ni okamžitě zareagovali. Henry si od svých dodavatelů munice pořídil několik párů těchto bot.

„Ále, akorát máš ukrutně citlivý nohy,“ odmávl David poznámku svého mladšího přítele. Henry jen pokrčil rameny. Byla to naprostá pravda. „Jak dlouho ti to zabere?“ optal se Henryho, změniv téma řeči.

„To záleží na tom, zda a kde najdu vhodné místo pro střelbu. Půjdeš se mnou? Naučím tě zasahovat pětigalonový sud — na tři nebo čtyři sta yardů.“

„Ale jo, ale běž napřed. Musím se obout.“

„Chceš, abych počkal, a pomohl ti s kanoi?“

„Ne, zmáknou to sám. Běž napřed a najdi nějaký fajn místo. Doženu tě za chvíli.“ Henry přikývl. David byl o dobrých pět palců vyšší a měl také delší nohy, takže dokázal pochodovat krajem o poznání rychleji než Henry.

Mladší z chlapců se zahleděl do zalesněných kopců, pokoušeje se odhadnout, kde bude nejlepší místo. Nakonec se rozhodl a vydal se po pěšině v odlišném směru od nejvýraznější cesty. „Výrazím tudy nahoru,“ řekl. „Vypadá to tu na mnohem menší provoz. Lepší šance, že tam, kde najdeme pěkné místo, nebudou lidé. Nechám ti po cestě pár záseků, abys nezabloudil.“ David se chápavě usmál, Henry se otočil a vyrazil směrem k zalesněnému svahu.

Henry už měl za sebou skoro hodinu cesty, ale kopec jej stále — oproti jeho představám — nezavedl na vyvýšené místo s dobrým výhledem na skalní výchoz. Terén zatím nenabídl nic jiného, než lehce zvlněné kopce, a to nejlepší, co našel, byla mírná vyvýšenina s výhledem na další lesy. Zhola nikde nebyla žádná možnost střelby na větší vzdálenost, přinejmenším až dosud ne.

Náladu to Henrymu ale nepokazilo. Líbilo se mu chodit po lesích. Líbilo se mu na kanoistickém výletě s Davidem Webbem. Věděl, že až naposledy přiváží kanoi ke břehu a vydají se k nejbližší silnici, aby si někoho stopli na cestu zpět k automobilu, bude mít všechny náboje vystřílené, bez ohledu na to, zda se mu podaří nalézt vhodné místo pro střelbu na šest set yardů. Počasí nebylo tak horké a vlhké, jak bývá obvyklé v srpnu v Missouri, a navíc horko patnáctiletého chlapce netrápilo ani zdaleka tolik, jak dokáže být nepříjemné dvakrát nebo třikrát starším. Celkem vzato si Henry Bowman užíval a byl spokojen s věcmi takovými, jaké byly. Zastavil a posadil se na kmen, který vypadal pohodlně, sňal s ramene vak od plynové masky, a spokojeně se protáhl.

Ohlédl se na cestu, kterou přišel. Stále neviděl ani stopu po svém příteli. *Asi budu trochu rychlejší*, pomyslel si s úsměvem. Během posledního roku vyrostl o čtyři palce a už měřil bezmála pět stop a sedm palců. Sáhl do vaku a vytáhl kus sušeného masa zataveného v plastiku a plechovku Seven-

-Up. Švýcarský armádní nůž se postaral o otevření, a Henry se podjal odpovědné činnosti obědvání.

Poté, co dopil poslední zbytek limonády a nějakou dobu se bavil promýšlením balistických křivek, rozhodl se, že půjde ještě o něco dál. *Nebudu to starému Pístovi moc zjednodušovat*, usmál se v duchu, postavil se a opět zdvihl svůj vak. Předtím, než se vydal na další cestu, otevřel velký nůž Case a označil kmen, na kterém předtím seděl, výrazným zásekem. Pak vyrazil ostrou chůzí dál.

Henry už byl několik mil od místa na řece, kde přistáli s kanoí, a zdálo se čím dál tím méně pravděpodobné, že by se mu ještě podařilo nalézt vhodné místo pro trénink střelby z revolveru na velkou vzdálenost. Na to jsou zapotřebí v cíli kameny a uvolněný štěrk, kde je vidět zdaleka místo zásahu i prostým okem, takže střelec může upravit odpovídajícím způsobem zamíření. Až dosud však Henry viděl jen akry a akry lesa s občasnou mýtinou zarostlou travou.

Zabalím to? optal se sám sebe. *Ale čerta, ještě mohu zkusit ujit aspoň kousek.*

Později si vybaví toto nevinné rozhodnutí a bude přemýšlet o tom, zda by se jeho život vyvíjel jinak, kdyby si byl býval řekl: *Tak jo, je čas se vrátit.*

Při střelbě Henry vždy velmi svědomitě používal ochranu sluchu, a díky tomu teď zaslechl ten slabounký zvuk. Naklonil hlavu a soustředil se na poslouchání. Letní vítr k němu zanesl vysoké tenké zanaříkání; pak se rozšuměl v listech stromů a zvuk se v něm ztratil. Henry se zamračil a zakroutil hlavou. *Opravdu tenký... vřískot, myslím. Snad by to mohl být zraněný králik*, napadlo jej, ale hned si uvědomil, že vlastně nemá vůbec žádnou představu o tom, jaký zvuk vydávají zranění králíci, pokud vůbec nějaký. Chlapec vytáhl revolver z pouzdra a opatrně se vydal lesem za záhadným zvukem.

Jak se k němu postupně blížil, začal rozeznávat zvuk mužského hlasu. Nedokázal rozeznat jednotlivá slova, ale tón zněl, jako když někdo ostatním stručně rozkazuje. Během dalších padesáti yardů se dalo rozeznat více různých hlasů. Naříkavý zvuk stále pokračoval. *Pytláci?* zamyslel se, ale i tento nápad zamítl — nedokázal si představit, že by zraněný kolouch nebo laň mohl vydávat zvuk podobný tomu, který byl slyšet. Henry se zastavil a otočil se zpět směrem, z kterého přišel ve snaze zjistit, zda je už poblíž David Webb. Místo toho zaslechl výbuch hrubého smíchu; naříkání zesílilo a znělo ještě zoufaleji. Henry vůbec neměl představu, co by se tam mohlo dít, ale měl z toho čím dál tím horší pocit. Pomalu a zlehka pokračoval podrostem.

„Uhněte, vy dva,“ přikázal Lowell Charles ‚L. C.‘ Bivins svému bratru a jeho pomocníkovi a natáhl ruku pod své převislé břicho, aby se sám víc vzrušil. „Pořádně ji vtevírejte. Vopřete se do toho, každej z vás je dvakrát větší než vona.“ Trent Bivis a Gary Cort, oba už unavení z námahy, kterou během posledních dvaceti minut podstupovali, učinili, jak Trentův starší bratr žádal. Cammie Lynnová se pokusila zakřičet v agonii, ale ústa měla ucpaná špinavým hadrem z dílny a celou hlavu od nosu níž, stejně jako většinu krku, měla pevně omotanou více než tuctem závitů černé lepicí pásky. Z jejího hleny ucpaného nosu se prodralo jen tlumené zakňučení, které vůbec ani neznělo lidsky.

Henry Bowman se zastavil a zamračeně naklonil hlavu. *Co u všech všudy mohlo vydat takový zvuk?* Rychle se ohlédl směrem, jímž přišel, a pak pokračoval směrem ke zdroji hluku.

Dívka byla nahá a ležela zády na padlém dubovém kmeni. Vázací drát poutal její zápěstí pod kmenem a zařezával se do masa nad jejími kyčlemi, kde byl pevně utážen kolem dřeva. Třetí kus drátu obtáčel dvakrát dubový kmen i Camiin krk, a tím jí prakticky znehybňoval hlavu. Nebyl však utážen tolik jako oba zbývající, jinak by dívka už dávno nebyla bývala naživu.

Dva mladíci drželi dívčiny kotníky a táhli její nohy tak daleko dozadu, jak jen mohli. Měla je až nad hlavou, a navíc jí je roztáhli tak daleko, až měla kotníky dobré čtyři stopy od sebe. Cammie Lynnová — stejně jako většina dívek na střední škole — byla velmi pružná, ale síla obou mladíků spolu s pákou, kterou měli, jí začínala trhat šlachy. Vázací drát na jejím žaludku se zařizl do kůže a zmizel, ponechávaje za sebou krvavou čáru.

L. C. Bivins pozoroval, jak drát mizí v bledé kůži, a štěkavě se zasmál. Měl pevnou erekci a hluboce přirážel do Cammie Lynnové. Upíral zrak do hrůzou naplněných očí své oběti a nechával svou rozkoš zvolna směřovat k vyvrcholení. Pak se na chvíli zastavil, vytáhl z kapsy nůž, a pokračoval ve svém úsilí.

Žase ten smích, pomyslel si Henry. *Už musím být blízko.* Pokračoval směrem k hluku, ještě obezřetněji než dříve. Padlý dub byl nakloněn tím směrem, z kterého se Henry blížil, tak, že dívčina hlava byla nejbliž k němu. L. C., který stál obkročmo nad kmenem, zatímco přirážel, byl otočen tváří právě tam, kde se Henry opatrně proplétal křovím.

Nat Bivins jako jediný z násilníků neměl co dělat. Pobíhal sem a tam po obou stranách oběti, přeskakoval dubový kmen, a přitom naprosto fascinovaně pozoroval úsilí svých příbuzných. Nat byl ze všech čtyř mužů nejmladší. Bylo mu bezmála sedmnáct let, ale vzhledem ke štíhlé postavě a silným brýlím působil mladším dojmem. Spolu s faktem, že ještě nedokončil písemnou část řídičské zkoušky v Missouri, takže neměl řídičský průkaz, to bylo příčinou chování ostatních vůči němu. Právě Nata pověřili, aby sledoval Cammii Lynnovou tak dlouho, dokud nenalezli vhodnou chvíli k tomu, aby ji jeho bratrance s Gary Cortem unesli.

„Nezapomeňte na mě, aby na mě taky přišla řada,“ stěžoval si. Měl velmi dobře podložené obavy, že mu jeho starší bratranec nedovolí přidat se také ke znásilnění. Nebylo by to zdaleka poprvé, kdy by jej L. C. vyloučil ze společné zábavy.

„Eště nejsem,“ zafuněl nejstarší Bivins. Nechal bratra a přítele, aby se vystřídali na dívce ještě před ním. L. C. to podal jako velkorysé gesto, ale ve skutečnosti měl dvojí motiv: předně, dobře věděl, že dívka bude suchá, a to jej nijak nelákalo. Za druhé měl v úmyslu ji zabít ve chvíli, kdy se bude blížit vyvrcholení, aby si zvýšil rozkoš. Nepočítal ani na chvíli s tím, že by k téhle zábavě pustil i Nata, ale Trent a Gary si rozhodně svůj díl zasloužili.

Bivins pokračoval ve svých pohybech a jeho erekce byla čím dál tím pevnější. Kluzký pocit, který po sobě v dívce zanechali oba muži, se mu líbil, a cítil, že už je skoro hotový. Zdvihl nůž a nechal Cammii Lynnovou, aby si jej dobře prohlédla, pociťuje značné uspokojení z děsu, který v jejích očích viděl.

Henry Bowman konečně zahlédl záblesk modrých džínů asi čtyřicet yardů daleko. Rychle se posunul stranou, aby mezi sebe a lidi, které měl před sebou, dostal široký kmen ořešáku, a pak udělal něco, co by mohlo pozorovatele překvapit: zasunul prst pod pružnou čelenku, kterou měl na hlavě, a usadil si levou ucpávku do ucha.

L. C. Bivins pomalu mával nožem dívce před obličejem a pokračoval v přirážení. Oba muži trochu uvolnili tah za její nohy, soustředíce se na to, aby dobře viděli, co má L. C. v plánu.

Co to k čertu...? Henry se posunul kousek doprava a přikrčil se, aby získal lepší výhled skrz podrost. Nejprve se mu nedařilo pochopit, co vidí. Byla tam skupina tří mužů a chlapec; vypadalo to, že muži se snaží pohnout padlým kmenem a chlapec jen stojí zády k Henrymu. Povšiml si, že o kmen je opřena opakovací brokovnice neznámého typu. *Co ale u všech všudy znamená ten nářek?*

L. C. Bivins pocítil začátek přicházejícího orgasmu a zachrochtal uspokojením. Napřáhl ruku a připravil se, aby zabodl celou pětipalcovou čepel do břicha své oběti.

„*L. C., počkej!*“ vykřikl Nat Bivins, oběhl Garyho Corta a chytil ruku svého bratrance, aby pozdržel škodu tak dlouho, dokud sám nebude moci dívku použít. „Eště 'sem nebyl já!“ Bivins upustil nůž, vykroutil ruku z Natova chabého sevření a udeřil jej do hlavy, až mu srazil brýle. Nat se zamotal a upadl na kolena.

Ve chvíli, kdy Nat přeběhl na druhou stranu svého staršího bratrance a byl sražen k zemi, Henry Bowman konečně jasně uviděl, co se děje. Instinktivně sklouzl doprava, aby jej kmen ořešáku lépe chránil, a zároveň zdvihl svůj Smith & Wesson a natáhl kohout. První myšlenka, která se mu vynořila v hlavě, byla čirá a jasná jako gin: *Zabít všechny čtyři.* Pak viděl, jak ten velký chlap potřásá

hlavou, jako kdyby se probíral. Henry se zarazil a v duchu zaprosil: *Nechte toho! Zmizte! Nechte tu dívku na pokoji! Prostě zmizte!*

Henry udržoval zbraň zaměřenou na střed hrudi L. C. Bivins, ale očima přejížděl po okolí, hledaje další muže kromě těch čtyř, o nichž věděl. Nezahlédl žádné lidi, ale všiml si jednohlavňové brokovnice H & R opřené o strom mezi ním a násilníky, ještě navíc k opakovací zbrani, kterou viděl už dříve.

L. C. Bivins odvrátil znechucený pohled od svého bratrance, který hmatal na zemi kolem sebe, aby našel své brýle, soustředil se opět na dívku a usmál se. *Do hajzlu*, pomyslel si Henry. L. C. se sehnul, zdvihl nůž a napřáhl jej do výšky.

„Ani hnout!“ zařval Henry, co nejsilněji dokázal.

L. C. Bivins, Trent Bivins a Gary Cort nezaslechli jemné cvaknutí, když před chvilkou Henry natáhl svůj revolver, ale museli by být hluchí, aby přeslechli jeho příkaz. L. C. trhl hlavou nahoru a přestal vybírat místo, kam zabodnout svůj nůž; Trent a Gary se otočili na místě. Všichni tři si okamžitě všimli Henryho.

„Zabte ho!“ přikázal nejstarší Bivins. Pak zaťal zuby a opět zdvihl nůž, aby dokončil, co chtěl. Trent a Gary byli zvyklí poslouchat jeho rozkazy a ani teď je nenapadlo se vzepřít; oba se rozběhli pro své zbraně.

Trent Bivins běžel k ambroni, o kterou opřel svou brokovnici předtím, než znásilnil Cammii Lynnovou. Stará jednohlavňovka Harrington & Richardson byla nějakých deset stop daleko, zhruba ve směru ořešáku, za kterým stál Henry. Gary Cort udělal dva rychlé kroky k opakovačce J. C. Higgins, kterou nechal opřenou o padlý dub.

Henry viděl, jak se svaly v ruce L. C. napínají, a bylo mu jasné, že ten člověk chce dívku zabít. Zvýšil tlak na spoušť, ignoruje fakt, že Trent Bivins se chystal přeběhnout jeho linii střelby. *Muška*, připomínal si pevně. Střelci mají přirozenou tendenci soustředit se na cíl namísto mířidel ve chvíli, kdy výstřel vychází, obzvlášť ve stresové situaci. Henry se tomu dokázal vyhnout, takže L. C. Bivins viděl trochu rozmazaně. Záměrný bod ze čtyřadvacetikarátového zlata vložený do mušky, který překrýval Bivinsovo srdce, však Henry viděl tak ostře, že rozeznával i jemné stopy po kladívku, které na něm zanechal Fran Longtin v servisní službě Smith & Wesson ve Springfieldu ve státě Massachussets předchozí rok, kdy jej Henrymu instaloval.

Velký revolver zahřměl a 173gránová střela s dutou špičkou, vyrobená Allenem Kanem v licí formě z Lakeville Arms, opustila 8 $\frac{3}{8}$ " hlaveň rychlostí 1 870 stop za sekundu. Proletěla necelých deset palců od ucha Trenta Bivins a zasáhla L. C. Bivins v téměř přesném středu hrudní kosti. Kombinovaný účinek zášlehu z hlavně padesát stop daleko a bolestivého supersonického rázu

střely prolétající méně než stopu od jeho ucha Trenta Bivins vyvedl z míry a přiměl škobrtnout; srovnal se ale a běžel dál pro svou brokovnici.

Účinek střely na jeho bratra L. C. vyvolal nesrovnatelně větší dojem.

Allen Kane použil dlouhý hrot pro výrobu dutiny ve špičce projektilu a ta sahala bezmála až k jejímu konci. Díky tomu se většina hmoty soustředila při jejím povrchu; to byl ostatně jeden z důvodů, proč tyto střely létaly při testování v Indianě tak přesně. Sekundárním důsledkem tohoto designu bylo velmi silné narušení strukturální integrity.

Během let se výrobci střeliva mnohokrát snažili tohoto efektu využít v marné snaze o zvýšení účinku a zastavovacího efektu nízkovýkonných pomalých střel určených pro běžné pistole a revolyvery. Téměř vždy byly výsledky zklamáním. Náboje jako .25 nebo .32 ACP obvykle nedokázaly vyvinout rychlost potřebnou k účinnému rozbití i toho nejkřehčího projektilu; nadto, pokud už vůbec pomalá střela fragmentovala, průraznost byla směšně malá, a k zastavení mnohdy stačilo třeba jen to, že útočník měl silný kožený plášť.

Něco úplně jiného však je fragmentace střel ve výkonných a rychlých rážích, jako je .44 Magnum; a dvojnásobně to platilo pro Henryho revolver s dlouhou hlavní, minimální mezerou mezi válcem a hlavní a zvýšenou náložkou prachu. Když 173gránová střela Jugular z Lakeville Arms zasáhla L. C. Bivins, dostala plně přezdvíce, kterou ji její tvůrce obdařil. Přední část projektilu se rozletěla na mikroskopické úlomky olova a mědi a jejich prostřednictvím předala hrudníku násilníka a vraha zhruba tisíc joulů pohybové energie.

Bivinsova hrudní dutina prakticky explodovala a její obsah se vydal cestou nejmenšího odporu, jak mu diktovaly fyzikální zákony. V případě L. C. touto cestou byla trhlina v zádech, kterou vytvořila část jeho páteře, již energie přeměnila v sekundární střelu. Nat Bivins, který byl v okamžiku výstřelu právě za svým bratrancem, tak nejprve dostal sprchu krve, tkání a částí kostí i kovu, a pak na něj dopadla 230 liber těžká mrtvola jeho bývalého příbuzného.

Pohybem, který měl po nějakých čtyřiceti tisících výstřelů dokonale nacvičený, Henry srovnal zbraň ze zpětného rázu, zatímco už sledoval svůj druhý cíl. Přitom stáhl spoušť dvojčinného revolveru tak daleko, aby se špička jeho prstu právě dotkla rámu; dost daleko na to, aby se válec pootočil a připravil k palbě další komoru a uzamkl se v této poloze, ale ne dost daleko k výstřelu. Před třiceti lety Ed McGivern popisoval tuto techniku jako „dvoufázové brzděné tažení spouště“. O dvacet roků později ji budou střelci nazývat „natažení spouště“. Henry tedy natáhl spoušť revolveru a zaostřil pohled na zlatý záměrný bod na mušce.

Trent Bivins — s palčivou bolestí v pravém uchu — doběhl ke své brokovnici a pokusil se ji zdvihnout. Mezitím však muška Henryho revolveru zkřížila jeho linii vlasů a Henry Bowman zesílil stisk spouště o tu potřebnou trošku pro výstřel; ten mladšího Bivins zasáhl vpravo těsně vedle

špičky nosu. Zadní část Trentovy lebky praskla pod nesmírným hydraulickým tlakem a polovina jeho mozkové tkáně vyletěla ven.

Henry Bowman účinek výstřelu neviděl, protože v té chvíli už couval a otáčel se celým tělem — udržuje stále střelecké postavení rukou, hrudi a krku — směrem k postavě Garyho Corta; přitom opět natahoval spoušť svůj model 29.

Cort si užil svou chvíli na dívce a pak dělal, co mohl pro to, aby jí vymkl nohu z kloubu, když ji znásilňoval L. C. Stále ještě byl zadýchaný, když se pro něj situace náhle změnila. Jeho mozek byl bombardován stimuly, které mu znemožnily situaci důkladně rozvážit, a tak reagoval instinktivně. V tomto případě se ukázalo, že jeho instinktivní reakcí je hmátnout po brokovnici a zasunout ukazovák do lučíku spouště.

Pokládání prstu na spoušť ještě předtím, než získal plnou kontrolu nad zbraní, nebylo jediným Garyho zlovykem. S pojistkou své zbraně zacházel také poněkud nonšalantně, a ta byla v tuto chvíli vypnuta. Jak Cort stiskl zbraň pevněji, jeho prst stáhl spoušť a jeden a čtvrt unce jemných broků číslo šest semlelo listí deset yardů vysoko a vpravo od místa, kde Henry Bowman stál.

Zatímco se Gary Cort pokoušel stáhnout předpažbí a přebít svou zbraň, Henry usadil zlatý zá-
měrný bod na střed jeho těla a jemně zvýšil tlak na spoušť. Mířil na srdce a také je zasáhl. Cort padl k zemi, jako kdyby se všechny jeho kosti náhle proměnily v rosol. Byl mrtvý dříve, než do-
padl.

Od chvíle, kdy Henry vykřikl, uběhlo méně než čtyři sekundy.

Henry Bowman viděl, jak se Nat Bivins zoufale snaží vyhrabat se zpod těla svého mrtvého brat-
rance, a bleskurychle se rozhodl. Doběhl k chlapci, přiklekl jej pevně k zemi a vtiskl hlaveň svého
Smith & Wessona do jeho zátylku. Znovu pročesal očima celé okolí, hledaje sebemenší stopu
po dalších lidech, obzvláště nepřátelích. Nenašel žádného; stiskl zuby a ohlédl se po dívce.

Oddechl si, když viděl, že je stále naživu. Byla ale v šoku a její oči zíraly do nebe. Henrym probě-
hla vlna odporu, když viděl, co jí udělali. Opět se podíval na třesoucího se Nata Bivinse, všiml si
jeho brýlí o šest stop dále v trávě a v hlavě se mu začal rodit plán.

„Kdo to byl?“ optal se, dávaje si pozor, aby jej Nat nemohl zahlédnout ani koutkem oka.

„Von, tohle, bráchanec, L. C.,“ popotáhl Nat a ukázal na tělo. „Co Trent a Gary, utekli?“

„Jsou mrtví. Kdo je ta dívka?“

V hlase Nata Bivinse se ozvala překvapující zášť. „To je Cammie Lynnová. Čubka,“ dodal. Bylo zřejmé, že jí klade vinu na své současné situaci. „Ani 'sem si nepích',“ zamumlal.

Henry se zvolna nadechl, přemýšleje o té poslední poznámce a snaže se zachovat klid.

„Hajzl L. C.,“ pokračoval Nat procítěně. „Jakživ mi nic nenechal, a byl 'sem to já, kdo jí dostal.“

„Hm?“

„Jo. Vod předvčírka ji sleduju. Já jim řek', jak jí chytit,“ řekl s hrdostí. „Čubka nás málem práskla.“

„Práskla?“ Nat Bivins vzdorovitě zavřel ústa, dokud mu Henry nepřipomněl jeho postavení hlavní revolveru.

„No kšeft přece. Auta. Díly.“

„Jaké díly?“

„Jakýkoliv,“ odpověděl Nat s nádechem pýchy. „L. C. šhecko sehnal. Tejden, dva nejvejš. A za směšnou cenu.“ Rychle pokračoval: „Vona to řekla lidem, co jim hlídá děcko. A jeho brácha to řek' mně.“

Banda pitomých zlodějů aut ji znásilnila a chtěla zabít, pomyslel si znechuceně Henry. A pokud o nich věděla ona, budou o nich vědět i stovky dalších.

„Co s ní chtěl L. C. udělat?“ optal se Henry. „Nechat ji tady?“

Nat potřásl hlavou. „Depak, ne takle blízko baráku.“ Henryho srdce poskočilo, když slyšel tuto novinku. „L. C. jí chtěl hodit prasatům,“ Nat se zatvářil mrzutě, „ale prvně 'sem si měl píchnout taky já.“

Henrymu se udělalo špatně, ale hlas udržel klidný.

„Jak daleko je ten dům a kdo je v něm právě teď?“ *Doufám, že je blízko a prázdný.*

„Čtvrt majle, možná trochu víc. Nikdo není doma. Teta Char je v Cape celý víkend. Strejček Dane je pryč, vrátí se, až bude chůt.“ Poslední informace se Henrymu příliš nelíbila, ale nechal to bez komentáře.

„A kde je prasečí chlív?“

„Zrovna před barákem.“

„Víte někdo o tom, že jste tady?“ *Vzhledem k tomu, co dělali, je to nepravděpodobné, ale kdo ví, čím tihle kretěni přemýšlejí.* Mladý Bivins zakroutil hlavou.

„Zabijete mě?“

„Měl bych,“ řekl Henry chabě. Dobře věděl, že to neudělá. „Ani se nehni.“

Henry Bowman vstal a zasunul revolver do pouzdra. Z kapsy vytáhl velký nůž Case a otevřel větší z obou železek. Aniž by přestal sledovat ležícího Nata Bivinse, přeřízl opatrně všechny tři dráty, které poutaly Cammie Lynnovou ke kmeni.

Čas zmizet, pomyslel si. Ještě ale dvě věci.

Uložil nůž, opět vytáhl revolver a držel jej v pohotovosti. „Nech obličej v trávě, stejně jako dosud.“ Nat Bivins se nepohnul.

Henry přešel k chlapcovým brýlím, zdvihl je, a uložil je do kapsy vedle nože. Sehnul se k mrtvole L. C. Bivinse a v zadní kapse jeho potřhaných a zakrvácených montérek našel peněženku. Vybral z ní všechny peníze až na 80 dolarů, zkontroloval řidičský průkaz, pečlivě setřel své otisky a vrátil peněženku do kapsy.

„Zůstaň na místě a ani se nehni, dokud nebudu pryč,“ řekl chlapci. „Pak se postarej o pomoc. Za nějaký čas se ozvu, a pokud zjistím, že děvče není v pořádku, přijdu si pro tebe. Dopadneš stejně jako ti tři. Je ti to jasné?“ Nat Bivins popotáhl a Henry viděl, že přikývl. „Neztrácej čas hledáním brýlí, mám je já.“ Znovu se rozhlédl po okolí, zadíval se na poničené tělo Cammie Lynnové a pak odběhl do lesa.

~

„O půl míle dál jsem narazil na ostnatý drát,“ vysvětlil Henry a píchl palcem přes rameno. Setkal se s Davidem Webbem asi míli od místa, kde leželi zabítí. „Kompletně ověšený cedulemi ‚Zákaz vstupu‘. Doufal jsem, že tu někde najdu hezké místo na střelbu, ale je to bez šance. Pojďme zpět, zkusíme jet dál po řece.“

„Jsem pro. Ty seš v pořádku? Vypadáš divně.“

„Obávám se, že na mne asi něco leze. Možná střevní chřipka.“

„Votrava.“

„A to není všechno. V revolveru se mi zlomil čep vyhazovače,“ lhal Henry, „a jako úplný idiot jsem si na tenhle výlet nevzal rezervní zbraň.“

„Takže nemůžeš vůbec střilet?“

„Ne, dokud se nedostanu k náradí a nerozeberu jej, abych se na to podíval.“

Vydali se na cestu zpět k řece Gasconade. Při cestě si Henry odskočil; při té příležitosti vytáhl z kapsy brýle Nata Bivinsse, pečlivě je oťel a zasunul je pod padlý kmen ležící opodál.

„Zmákněš to spravit?“ optal se David. Henry potřásl hlavou, dívaje se na rozebraný revolver na klíně.

„Ne tady. Není to těžké, ale nemám s sebou náhradní čep. Tohle je první, co se mi kdy zlomil. Musel být nejspíš špatně popuštěný.“ *Snad do mne neudeří blesk pro tu hanebnou lež*, říkal si Henry. Začal opět skládat revolver.

„Tak co chceš dělat?“

„Jsme na vodě, tak se můžeme trochu projet na kanoi. Pojdme zkusit, kam dojedeme, než nás hlad přiměje zastavit.“

„Upadnou ti pracky.“

„Čerta starého upadnou,“ odpověděl Henry s nuceným úsměvem. „Možná že máš trochu větší sílu od toho, jak si pořád honíš; ale pochybuji, že bys mne dokázal překonat ve výdrž.“

„Tak hni zadkem, Ajnštajne, a já ti ukážu, co je to výdrž.“

Během následujících hodin se několikrát Henry Bowman bezmála chystal vyprávět svému příteli, co se skutečně přihodilo. Ta událost byla enormní, příliš silná, než aby ji člověk udržel v sobě. Pokaždé si ale jasně uvědomil spoustu možných problémů, k nimž by to mohlo vést; a pokaždé si vybavil konversaci, kterou kdysi vyslechl v Goodmanově obchodě o slavném případu vraždy, který se policii nedařilo vyřešit. Jeden ze zákazníků, okresní policista, tehdy řekl strýci Maxovi něco, co Henry nikdy nezapomněl:

„Nebejt toho, že se tihle chlápci praskaj' navzájem, za celejch deset roků bych nechyt' nikoho na nic než snad na pokutu za rychlost, a Pámbu ví, že to je fakt, Maxi. Co píšou v detektivkách a co vidíš ve filmech, to je jenom hromada sraček. Chlápek dělá sám a drží klapačku zavřenou,

no a jasně, neudělá ňákou superhovadinu jako třeba uříznout mrtvole ptáka a nechat si ho v lednici jako suvenýr, kde ho najde jeho baba a práskne ho, když jí zbalej' pro potulku, sto proti jedný, že ho jakživo nechytne'. A i když přijde posranej zázrak a my ho sbalíme, když furt drží hubu, není co soudit. A i kdyby byl státní zástupce takovej idiot, aby to vzal před porotu, když chlápek má furt chlebarnu na zip a nezkouší vobjasnit kde byl a co dělal a tak, jakživo ho dvanáct lidí nevodsoudí. Fakt ne. Nikdy.“

Když oba chlapci znovu přistáli s kanoí u břehu, David Webb stále nic nevěděl. Byla už skoro tma a David s Henrym byli vyčerpaní a vyhladovělí. Také byli dobrých třicet mil daleko od místa střelby.

Po návratu Henry Bowman po několik týdnů pečlivě sledoval noviny. Nezahlédl ani jedinou zmínku o zastřelených mladících v oblasti Missouri.

15. ZÁŘÍ 1968

„Haló?“

„Dobrý den. Tady je Jackson z knihovny. Mohu prosím mluvit s Cammie Lynnovou? Jde o její knihovní průkaz.“ *Připadám si jako idiot*, říkal si Henry Bowman. Šlo o jeho čtvrté volání všem Lynnovým, jejichž jména našel v místním telefonním seznamu. Sloupek čtvrtáků měl připravený na policice veřejného telefonu za obchodem.

„Chvilíčku, hned ji zavolám.“ Henrymu poskočilo srdce. *Je tedy naživu! Leda by jich bylo víc se stejným křestním jménem*. Slyšel, jak dívku volají, a jak zdvihla další sluchátko.

„Haló?“

„Oh, ehm, tady je Jackson,“ zopakoval Henry o něco tišším hlasem, připadaje si velmi hloupě. „Z knihovny. Je to Cammie Lynnová?“ Hrál o čas, doufaje, že ten, kdo Cammii zavolal, zavěsí svou paralelku.

„Ano,“ řekla dívka. V jejím hlase byl tázavý tón. Neměla průkazku knihovny, po pravdě řečeno, vůbec netušila, kde může nejbližší knihovna být.

„Dobře. Tedy, hm, důvod, proč vám volám, je –“ Henry se zarazil v polovině věty, když konečně zaslechl, jak bylo druhé sluchátko zavěšeno. „Nejsem z knihovny,“ řekl rychle. „Volám, abych se ujistil, že jste v pořádku. Setkal jsem se s vámi minulý měsíc, když jste měla nějaké obtíže.“ Henry zaslechl ostré nadechnutí.

„Kdo jste?“ zašeptala dívka důrazně. „A proč jste nezabil Nata Bivinse? Nechal jste ho být,“ dodala obviňujícím tónem.

„Neměl jsem žaludek na to jej zavraždit,“ řekl Henry s nádechem omluvy. „Poslechněte, víckrát už volat nebudu. Jen jsem se chtěl ujistit, že... jste to zvládla.“

„No, zatím mi to moc neběhá. A musím chodit k doktorovi. Ale, hm, díky, že jste zabil ty ostatní, pane. Táta říkal, že si to zasloužili.“

„Není zač, Cammie,“ odpověděl Henry. „A myslím, že váš otec má pravdu. Mnoho štěstí,“ dodal a zavěsil sluchátko. Konverzace, kterou právě ukončil, mu přišla podivně nereálná. Měl ale mnohem lepší náladu než před několika minutami.

Henrymu Bowmanovi nikdo neřekl o konceptu posttraumatického stresového syndromu. V roce 1968 nešlo o populární teorii, pokud o ní tehdy vůbec někdo uvažoval. Henry proto musel sám objevit na vlastní kůži, jaká je emocionální reakce na zabíjení, aniž by jej nějaký expert připravil na to, co má očekávat.

Zkušenost s těmi, kdo se pokusili Cammie Lynnovou připravit o život, přinesla Henrymu dva poznatky, které nikdy nezapomene. Poučil se, že nejenže je možné někoho zabít beztrestně, jak vysvětloval tehdy onen policista v obchodě se zbraněmi, ale dokonce že je možné se vůbec nestat ani vzdáleně podezřelým.

Druhá věc, již Henry zjistil, byla přesně táž pravda, kterou objevil Irwin Mann o více než dvacet roků dříve: zabití druhého člověka není emociálně devastující zkušenost, pokud byl člověk, jehož jste zabili, zlý.

Ve skutečnosti, když se to vezme kolem a kolem, měl Henry nakonec docela dobrý pocit z toho, jak vše skončilo.

2. LISTOPADU 1968

„Zase běžíš do slévárny?“ optala se Catherine Bowmanová, když se Henry omluvil od večere.
„Vždyť jsi tam už strávil celý víkend.“

„Mám ještě spoustu řezání a číslování, mami,“ odpověděl Henry vesele. „Tahle věc je jedinečná příležitost, pokud to tedy není past.“

„A víš jistě, že nepotřebuješ, abych ti podepsala ty kusy trubky, které tam řežeš?“ zavtipkovala Catherine. Přišlo jí navýsost zábavné, jak Henry důrazně trval na tom, že by se měla stát podle nových zákonů oficiálním prodejcem zbraní.

„Ne, díky, to nebude potřeba.“

„Tak si jen dej pozor, ať mne nezavřou,“ rozesmála se už nahlas. Představa, že by federální vláda vůbec mohla hrozit vězením ženě jejího věku pro něco takového jako toto, byla samozřejmě naprosto absurdní — tehdy.

„Udělám, co budu moci,“ odpověděl Henry Bowman a seběhl po schodech do suterénu, aby v dílně, jež patřivala jeho otci, opotřebovával další pilové listy.

Henryho čínorodost byla pochopitelná. Jedním z bodů zákona Gun Control Act z roku 1968 bylo zcela zásadní omezení veškerého prodeje a nákupu zbraní mezi jednotlivými státy. Prodejcem zbraní zákon ukládal povinnost získat federální licenci, a navíc zakazoval prodej dlouhých zbraní komukoli mladšímu osmnácti let; u krátkých bylo věkové omezení dokonce jedenadvacet roků.

Zároveň s řadou dalších restrikcí a omezení, jež měly vinou nového zákona záhy začít platit, vláda slíbila třicetidenní amnestii. V tomto období bylo možné registrovat zbraně, podléhající zákonu National Firearms Act, aniž by za každou z nich bylo třeba zaplatit daň ve výši dvou set dolarů jako dříve. Po vypršení této lhůty naopak bude možnost takové zbraně registrovat zcela zablokována a legalisovat už je nepůjde vůbec nijak, ani bez daně, ani s daní. Co horšího, zákon Gun Control Act vyžadoval i registraci nefunkčních zbraní, takže po jeho přijetí už nebude možné, aby občan prostě rozebral svůj samopal Thompson tak, aby z něj nešlo střílet, a jako dosud právem očekával, že držení takové zbraně je zcela legální.

Mnoho lidí bylo pevně přesvědčeno, že celá amnestie je pouze pastí, a tak celá situace kladla před střelce jako Henry Bowman, již vlastnili množství nezdaněných zbraní podléhajících NFA, těžké dilema. Pokud skutečně šlo o past, pak federálové zkonfiskují všechny zbraně, které kdo v rámci amnestie zaregistruje. Na druhou stranu ale libovolná zbraň, kterou střelec v rámci amnestie *nezaregistruje*, se stane nelegálním kontrabandem, takže nebude připadat v úvahu, aby z ní střílel nebo ji třeba jen ukázal na veřejnosti.

Henry si byl do značné míry jist tím, že amnestie není v tuto chvíli míněna jako past, a že okamžité nebezpečí registrovaným zbraním nehrozí; musel ale brát v úvahu také budoucnost. Nikdy se nelze spolehnout na to, co jakou vládu v budoucnosti napadne, a kdokoli, kdo měl alespoň základní ponětí o historii, dobře věděl, že až dosud vždy každá konfiskace byla založena právě na registraci, která ji předcházela. Díky osobní zkušenosti rodiny a příbuzných měl Henry Bowman mnohem lepší představu než většina ostatních o tom, co vlády dokáží, pokud jim to občané dovolí. Proto byl pevně rozhodnut v žádném případě nezaregistrovat všechny své kulometry a kanóny, i kdyby mu třeba samotný prezident Johnson vystavil vlastnoručně podepsané potvrzení, že amnestie je míněna na rovinu a bez jakýchkoli postranních myšlenek.

Hledáním nejlepšího řešení strávil Henry dlouhou dobu. Díky tomu, že se amnestie týkala zbraní a jejich zákonných vlastníků v době před přijetím nové legislativy, nemohla retroaktivně omezit jejich věk, a proto mohl Henry všechny zbraně registrovat sám a nepotřeboval pomoc své matky. Nakonec zvolil postup, o němž byl přesvědčen, že tím nejlepším reálně možným způsobem pokrývá všechny možnosti a varianty budoucího vývoje.

Rozhodl se zaregistrovat šest zbraní, schopných střelby dávkou: Colt Monitor .30-06, BAR 1918A2, Thompson 1928 v ráži .45, devítimilimetrový STEN, BREN .303 a vodou chlazený kulomet Browning 1917 s pásovým zásobníkem v ráži .30. Z těchto šesti zbraní střílel nejčastěji, a pokud amnestie byla míněna poctivě, chtěl si zachovat možnost je bez problémů a rizika používat každý víkend a celé léto. Jestliže by naopak ke konfiskaci mělo dojít, měl k pěti z nich v záloze ještě jeden rezervní kus. Henry sice nevlastnil duplicitní Monitor, ale měl dvě další varianty pušky BAR, používající totožné zásobníky, takže měl pocit slušného zabezpečení. Kromě toho vlastnil dvacet tři dalších samočinných zbraní nejrůznějších typů, z nichž příliš často nestřílel, a ty jej samozřejmě ani nenapadlo registrovat.

Nový zákon navíc rozšiřoval National Firearms Act z roku 1934 zavedením nové kategorie tzv. „destruktivního zařízení“, do které nadále měly spadat všechny vojenské zbraně s ráží přesahující půl palce. I tyto zbraně měly nadále podléhat povinné registraci. Henry se rozhodl zaregistrovat svou 20mm pušku Lahti, kterou si koupil nedávno, a zachovat si pro volný trh Solothurn S18-100, který dostal od otce. Obě zbraně používaly stejnou munici; hlavním důvodem k tomuto rozhodnutí pro Henryho bylo to, že Solothurn nabízel možnost rychlé výměny hlavně, takže bylo možné jej snadno bez speciálních nástrojů rozebrat na části rozumné velikosti pro diskrétní uložení i přepravu, zatímco s devítistopou délkou pušky Lahti nešlo nic dělat.

Práce, které se Henry věnoval posledních několik dní, se týkala třetí oblasti, pokryté amnestií: tlumičů.

Dvousedlarová daň na samočinnou zbraň byla velmi vysoká, ale daň \$ 200 uvalená na kus železa, který se nijak nelišil od výfukového tlumiče zahradní sekačky, byla prostě bohapustým výsměchem. Henry Bowman znal jen jediného člověka, který kdy zaplatil 200 dolarů za to, aby směl ztišit svou zbraň. Prakticky všechny registrované tlumiče patřily prodejcům NFA, kteří platili roční paušál, a proto se na ně nevztahovala povinnost zdanit každý jednotlivý registrovaný kus. Henry byl pevně rozhodnut se sám stát prodejcem NFA, ale jak si už dávno zjistil, musí s tím počkat až do svých jedenadvacátých narozenin.

Stejně jako u zbraní, amnestie umožňovala v rámci třicetidenního okna i registraci tlumičů bez nutnosti za každý z nich zaplatit daň \$ 200. Proto teď Henry trávil spoustu času řezáním nerezových trubek různých průměrů na různé délky a vyrážením sériových čísel. Usoudil, že padesát kusů by mu nejspíše mělo vystačit na zbytek života i při jeho zvyku střilet opravdu hodně. Podstatné samozřejmě byly jen vnější trubky; výplň tlumičů mohl dodělat kdykoli později podle potřeby.

Řezat nerezovou ocel bylo mnohem těžší než obyčejnou a Henry se během chvíle opět začal potit. *Kristepane, pomyslel si, celý víkend strávím řezáním a číslováním trubek jen proto, že jinak by chtěli federálové za každou z nich zaplatit dvě stovky.* Pilka mu začala potem prokluzovat v ruce a Henry ji stiskl větší silou. *To má být vtip?!*, prolétlo mu hlavou nejméně posté, zatímco se list pilky postupně prokousával dvoupalcovou trubicí.

8. ÚNORA 1969

„Hele, kup si svoje vlastní hranolky!“

„Šmarjá, Bowmane, se tak nečerti. 'Sem si vzal akorát *jeden*.“

„Tak si vezmi *jeden* od někoho jiného, Kerthi, když už jsi moc velký škrt na to, abys vytřepal čtvrták a koupil si vlastní.“

„Si ty hranolky sežer. Beztak jsou tady hnusný.“ Jimmy Kerth byl notorický žebrák, ale většinou to jen tak hrál. Obzvláště s dívkami se dokázal bavit bez nejmenšího náznaku trémy, a proto jeho přátelé přehlíželi jeho drobné chyby.

„U mne si nestěžuj,“ opáčil Henry. „Já vám říkal, že bychom měli jít do *Steak'n'Shake*, ale vy mládenci nejste spokojení, dokud nedostanete jídlo tak prosolené, že nemá vůbec žádnou chuť, a ještě k tomu na papírovém tácku místo na slušném talíři.“

„Moooc vtipné. Pitomče.“

„Haló, Henry,“ zavolal od nedalekého stolku Bill Pressler, „zaskoč sem na minutku. S něčím bysme tu potřebovali pomoc.“ Henry Bowman si naházel do úst zbytek přesolených hranolků a sklouzl s vinylem potažené lavice.

„O co jde?“

„Posaď se. Chceš hranolky?“

„Díky, ale jsem přecpaný.“ *To bych rád věděl, co po mně chce. A také bych rád věděl, kdo je ten starší kluk vedle něj.*

„Dicku, tohle je Henry Bowman, co jsem ti o něm říkal, že by ti možná dokázal pomoci.“

„Dick Gaines,“ představil se starší chlapec, a jak podával přes umakartový stůl Henrymu ruku, vypadal trochu nejistě. Henry měl pocit, že jej něco přivádí do rozpaků. Bill Pressler navázal přerušovaný hovor.

„Tady Dick chodí do školy s mým bráchou Gordonem, na Hilldale.“ *Což nejspíše znamená, že Dick je pitomý jako štoudev*, pomyslel si Henry. „Dick se chystá na přijímačky na vejšku, víš, testy SAT,“ pokračoval Bill, „ale zatím se mu úplně nedaří.“ *Potvrzeno*, řekl si v duchu Henry, nasadil účastný výraz a pokývl na kamaráda, aby pokračoval. „No, tak 'sem mu řek', aby si promluvil s tebou.“

„Můžeš mi pomoci?“ optal se Dick Gaines, který se v dané situaci cítil trapně, obzvlášť vzhledem k tomu, že ten nový kluk byl mladší než on. „Bill říkal, že tys dělal SAT o rok dřív, a excelovals.“

Henry zakroutil hlavou. „Obávám se, že ti s přípravou asi nedokážu pomoci, obzvlášť když už testy budou — kdy? Za dva týdny?“

Richard Gaines mu vpadl do řeči: „To není problém. Já se postarám o všechny lejštra do třech dnů ... do pěti, nejhůř.“

O čem to u všech všudy mluví? zarazil se Henry nad tím prapodivným prohlášením. „Nu, ať je to jak chce, víš, na SAT se nedá jednoduše namemorovat. Můžeš si rozšířit slovník pro esej, a to trochu pomůže; ale dva týdny není moc času.“ Zhluboka se nadechl a pokračoval.

„Matematika... no, víš, buď zvládáš aritmetiku, nebo ne. Nemyslím, že bych tě dokázal tomuhle naučit během dvou týdnů, máš-li v tom nějaké větší mezery. Ale co bych *mohl* udělat,“ otázka Henryho konečně zaujala, „mohl bych tě naučit, abys pochopil *způsob*, jakým uvažují ti, kdo testy připravují; a to hodně pomůže, abys stačil vše dát dohromady v časovém termínu.“ *Taky je to něco, co kdokoli, kdo není úplně blbý, jasně vidí hned po druhé nebo třetí otázce*, chtělo se mu dodat. „Nejdůležitější na tom je —“

„Ne, ne, počkej, ty tomu nerozumíš,“ skočil mu do řeči Bill Pressler. „Dick nehledá doučování, to by nepomohlo, rozhodně ne teďka, když už jsou to jen dva tejdny, jak si říkal.“

„No... ale jak bych mu tedy mohl pomoci?“

„Zmákněš testy za mě.“ Henry zíral na Dicka Gainese a zapomněl ohromením zavřít ústa. Gaines rychle pokračoval: „Nic víc nepotřebuju. Prostě tam vlezeš, prokážeš se jim, sedneš si, a uděláš to za mě. Dyť víš, jak to tam vypadá: spousta kluků se sejde někde, kde jsou prvně v životě, jeden druhého nezná. Pár hodin jednoduchý práce, a je to hotový. OK?“

Henry nevěděl, co říci. *Poslat místo sebe dubléra na přijímačky? Ježíši! Co je ten kluk zač?* běželo mu hlavou. *Jak že bylo to jméno — Gaines, D. jako Debil?* I přesto Henryho analytická mysl začala instinktivně analyzovat překážky, které by takový plán musel nějak obejít.

„No, hlavní problém, který by se musel vyřešit, je nějaký průkaz. Když jsem dělal loni testy já, ještě mi nebylo šestnáct, tak jsem měl kopii rodného listu. Všichni ostatní ale použili řidičský

průkaz, a myslím, že kdyby tam přišel někdo, o kom se předpokládá, že mu je sedmnáct nebo osmnáct let, a tvrdil, že neřídí auto, asi by si jej proklepli hodně důkladně.“

„Dyť to říkám, bez problémů! Já ti seženu opravdickej řidičák, žádněj švindl. Tvoje fotka, moje jméno, adresa a tak.“ Henry se nad tím zamyslel.

„Jistě, rozumím — zajdu na registr řidičů, řeknu, že jsem ty a že jsem ztratil svůj průkaz; oni si vyhledají tvoji adresu, vezmou moji fotku, a pošlou ti nový průkaz. Nikomu nám ještě není 21, takže celkem o nic nejde a oni nebudou vyžadovat žádné doklady — jaké taky, podepsaný lístek od mámy? Hádám, že tohle docela často někdo zařídí pro mladšího bratra, možná i pro kamaráda, pokud mu věří. Jenže já jsem o čtyři palce menší než ty, a ty jsi blondák; toho si určitě všimnou. A i kdyby náhodou ne, stejně to nemůžeme stihnout do dvou týdnů, i kdybychom začali hned zítra.“ *Proč ke všem čertům se s ním vůbec bavím o tomhle pitomém nápadu?* říkal si Henry.

Na Gainese učinilo velký dojem, jak rychle si Henry uvědomil, jakou cestou lze získat pravý řidičský průkaz s cizí fotografií. „To je fakt, voni by si tam tohohle všimli, kdybys to dělal přesně takhle,“ řekl s širokým úsměvem, „až na jednu věc. Mýmu tátovi totiž tenhle ouřad patří. Takže já vyplním lejstra sám, voštempluju si je, a taky jim řeknu, že tohle spěchá. Pět dní, max.“ Richard Gaines se zatvářil velmi samolibě.

Henry sraštil čelo: „jak by mohl tvému otci *patřit* registr řidičů? To jsou přece státní úřady. Vlastní a řídí je stát Missouri.“ Henrymu se vybavily všechny návštěvy na registru, kdy spolu s otcem dlouho čekali, až se nevstřícní úředníci uráčí vyřídit jejich žádost. Když tam byl prvně sám, aby zaregistroval svůj Chevrolet '64 Super Sport, trvalo to ještě déle než obvykle.

Dick Gaines se málem smál nahlas a šťastně vrtěl hlavou: „Ne, ne, právěže tenhleten patří tátovi. Jasněže, stát má pozemky a baráky a tak, ale táta má *ten kšeft*. Dostává prachy z licenčních poplatků. Hele, můžu všecy ty papíry udělat eště dneska večer.“ Poslední poznámku Henry ignoroval; chtěl se dozvědět víc o tom, jak funguje státní licenční systém.

„Moment. Pokud státu patří pozemky i budovy, jak se někdo může stát vlastníkem ,toho kšeftu‘ na úřadě?“

„Guvernér mu ho přece přidělí,“ vysvětlil hrdě Richard Gaines.

Takže takhle je to, pomyslel si Henry. Další mizerný politický švindl. Konečně chápu, jaký smysl má ten nový zákon státu Missouri o inspekci aut, který člověka nutí dvě hodiny čekat u pumpy, kde si nějaký kašpar s beďary nechá zaplatit jen za to, aby úředně potvrdil, že klakson, brzdy a blinkry skutečně fungují. Opět se zamyslel nad registrem řidičů: Zajímalo by mne, co guvernér dostal od otce tady toho pitomce za ten malý zlatý důl. To muselo být sakra dražší než odpuštění trestu.

Většina lidí v Missouri, stejně jako úplně každý, kdo měl v rodině nějakého politika nebo novináře, dobře věděla, že demokratičtí guvernéri státu Missouri prodávají prominutí trestů. Obzvláště tato praxe iritovala soudce, když si aktuální guvernér za tuto službu účtoval méně, než mívali ve zvyku oni sami — jak tomu bylo zrovna tehdy —, ale nic s tím nemohli dělat.

„Jojo, muj táta a guvernér sou moc dobrý kámoši,“ lhal Gaines.

Ten kluk sakra moc mluví, pomyslel si Henry. Neměl v úmyslu dělat testy SAT za kohokoli jiného, ale šance, že by tak učinil právě pro Dicka Gainese, byla přesně nulová.

„Musím říci na rovinu, že z toho nejsem úplně nadšený. Nebezpečí, že nás chytí, sice není moc velké; ale kdyby se něco stalo, pak bych měl docela průšvih.“

„To já taky,“ opáčil ihned Gaines. Henry si odfrkl.

„Jistě, ale ty máš problém už teď. Tvoje současné výsledky nestojí za nic, a dá se čekat, že vyletíš od jakýchkoli přijímaček na libovolné škole, kterou se rozhodneš vyzkoušet. Takže musíš něco risknout. Já ale ne. Vůbec nemám zapotřebí takový průser riskovat.“

Richard Gaines byl zvyklý na takovýto způsob řeči od svého otce, ale ne od někoho, koho stěží znal, a kdo byl o dva roky mladší než on. Vůbec se mu to nelíbilo a měl chuť se prostě zvednout a odejít, ale zoufale potřeboval řešení.

„Dyt' jo, hele, já vím. Dyt' sem přišel za tebou, no ne? Poslechni, něco vymyslíme. Já ti zaplatím.“
Oh, takže původně jsi předpokládal, že to pro tebe někdo udělá zadarmo? pomyslel si Henry sarkasticky.
„Ale teda, nedám ti ani doláč, dokud nebudu mít zaručený, že se to fakt povede.“

Hm, chtěl bys převzít iniciativu, vid'? „To vůbec není problém,“ odvětil Henry zlehka. „Vždy se zaměřuji na výsledky. Mohu ti zaručit kombinované skóre přinejmenším patnáct set. Zároveň to znamená, že body za každou zkoušku dosáhnou nejméně sedmi set. Matematika bude nejspíše lepší než esej.“ Henry rychle přemýšlel o tom, jaké nastavit podmínky, aby se mohl bezpečně spolehnout, že s nimi Gaines nebude schopen souhlasit.

„Pa–patnáct stovek? Jako–jako –“ Gaines se zarazil a chvíli přemýšlel „– sedm set padesát u vobou?“ Nikdo z jeho školy ještě nikdy nedosáhl skóre ani zdaleka tak dobrého.

„Ano, jistě. Nebo sedm set patnáct a sedm set osmdesát pět, nebo cokoli podobného. Patnáct set dohromady je minimum. Bude-li to méně, dostaneš dvě stě dolarů.“

„Cože?“ Poslední Henryho věta nedávala Gainesovi žádný smysl.

„Pokud se domluvíme, zajdu do banky pro šek vystavený na tvé jméno na dvě stě dolarů, a dáme jej do obálky spolu s tvými penězi,“ vysvětlil Henry. „Obálku necháme u právníka s pokynem, aby nám ji vrátil, pouze přijdeme-li si pro ni oba společně. Zajdeme tam poté, kdy se dozvíme výsledné skóre. Bude-li to patnáct set nebo víc, potvrdíš mu, aby dal obálku mně. Kdyby to bylo jen, dejme tomu, sedm set padesát a sedm set třicet, nechám ji já tobě.“

Richard Gaines se pomalu vyrovnával s novinkou, že může *vydělat* \$ 200 a ještě k tomu mít skóre přesahující 700 bodů, když si náhle uvědomil, že Henry dosud nestanovil cenu za svou službu. „Hm, no, a na kolik bych měl vystavit šek já?“

„Dva dolary za bod, platba podle minima. Tři tisíce. Přijď s potvrzeným šekem do šesti hodin večer v pondělí. Pokud máš pocit, že je to moc brzy nebo moc peněz, najdi si někoho jiného.“

„Tři tácy?“ vyjekl Richard Gaines. Lidé od několika okolních stolů se po něm udiveně otočili. „To ses kurva *zcvoknul*?“ dodal šeptem. Když mu Bill Pressler nabídl, že jej seznámí s Henrym Bowmanem, Gaines předpokládal, že toho mládence umluví, aby to pro něj udělal za dvacku.

„Ale vůbec ne,“ usmál se Henry.

„Uvědomuješ si, co si můžu koupit za tři litry?“ pokračoval Gaines už trochu normálnějším tónem. *To se vsaď, že uvědomuji*, pomyslel si Henry. *Tak třeba Cuba se zkrácenými křídly a akrobatickou úpravou, zrovna jako je ten můj. Nebo tři roky starou Corvette 427 a ještě Dodge M37 z Koreje s lafetou. Nebo třeba celý sklad 20mm střeliva pro Solothurn z INTERARMCO.*

„Tři tisíce jsou docela nízká cena, ve srovnání s cenou čtyřletého studia na dobré škole,“ vysvětlil Henry. „Navíc musím riskovat, že se octnu přesně tam, kde ty jsi teď. Ale z tvého pohledu, na druhou stranu –“ jen pokrčil rameny. „Testy SAT jsou základ všeho, a ty to dobře víš. Jinak bys za mnou býval nikdy nepřišel.“ Henry sledoval, jak se výraz staršího chlapce mění, a s úděsem si uvědomil, že Gaines začíná uvažovat o přijetí té nabídky. *Kriste Pane, on to snad vezme!*

„V pondělí do šesti,“ řekl Henry a zdvihl se od stolu. „Bill ti může dát mé telefonní číslo, abychom se domluvili na právníkovi.“ *Protože kdyby ses chtěl domluvit hned teď, neměl bych ani nejmenší představu, který právník by mohl být ochoten uložit obálku pro dva kluky ze střední školy.* „Dej mi vědět, jak ses rozhodl.“ Zamával na rozloučenou Jimmymu Keithovi a vyšel ze dveří.

Po cestě k parkovišti se Henry usmíval. Vzpomínal na to, jak se Gaines tvářil, když uslyšel požadovanou cenu. *Člověk by mu nevytáhl jehlu z prdele ani traktorem*, říkával občas Max Collins, a Henrymu právě teď tato fráze přišla jako velmi příhodná.

Nu, po tomhle rozhovoru bude mít v pondělí škola o čem klevetit, řekl si vesele.

Jak se nakonec ukázalo, pondělí mělo přinést něco mnohem zajímavějšího.

10. ÚNORA 1969

„Henry, někdo za tebou přišel,“ zavolala na svého syna Catherine Bowmanová poté, co otevřela vstupní dveře. „Běžte nahoru,“ řekla návštěvníkovi. „Henryho najdete v pokoji napravo.“

Richard Gaines rychle vyběhl do Henryho ložnice. Nalezl svého hostitele u širokého stolu. Nad ním na stěně visela zarámovaná fotografie zelenobílého dvojplošníku asi sto stop nad zemí, mířícího přímo dolů; patrně těsně před havárií.

Henry měl na stole několik otevřených knih a skláněl se nad milimetrový papír, na který vynášel jednotlivé body. Nezdvihl hlavu, ale ruku v gestu naznačujícím, aby jeho návštěvník chvíli tiše počkal. Richard to nemohl vědět, ale Henry právě počítal extrapolace balistických křivek pro svou pušku .224 Clark s hlavní Hart na základě nástřelů na sto, dvě stě a tři sta yardů, které si přinesl předchozí den ze střelnice.

„Promiň, ale měl jsem hlavu plnou výpočtů a čísel, o které jsem nechtěl přijít.“ Henry se podívil, když viděl mezi dveřmi stát Dicka Gainese. „Pojď dál.“ Starší hoch za sebou zavřel dveře a hned začal mluvit.

„Hele, zatím ’sem sehnal akorát jedenáct stovek. Za ty dva dny se toho víc nedalo, ale je to v hotovce, a sice to budu mít všechno, než začnou testy.“

Henry potřásl hlavou: „Je skoro půl deváté,“ kývl směrem k nástěnným hodinám. „Řekl jsem do šesti.“

„Ježiš, co sou to blbý *dvě hodiny*?“ zaprosil Richard Gaines. „Hele, víš co, nemusíš dávat ty dvě stovky, já vím, že to zvládneš skvěle. Prostě jen za mě sfoukni ten test, OK?“

Henry znovu zakroutil hlavou. *To snad je nějaká paralelní realita?!? Musím vymyslet něco, co mne toho blbce zbaví definitivně.* Smutně se usmál a odvětil: „Ty tomu nerozumíš. Po šesté hodině byl na řadě další zájemce. Už mi zaplatil, takže jeho zakázka platí. A bez ohledu na to, jaký průkaz dokážeš sehnat, prostě nemohu dublovat dva různé lidi zároveň. Je mi líto.“

Richard Gaines se zatvářil sklíčeně. Pokývl hlavou a obrátil se k odchodu. Henry Bowman otevřel ústa, když Gaines vycházel ze dveří, ale opět je zavřel, když si uvědomil, že nemá, co by řekl.

Ten večer už se Henry k balistickým výpočtům nevrátil. Jisté vágní představy, které nosil spíše instinktivně v hlavě, se právě stonásobně posílily. Ještě potrvá léta, než je zformuluje do slov, ale už se pevně zakořenily.

Vždy si udržuj pozici, z níž můžeš rozhodovat. Objeví-li se příležitost, využij ji. Udržuj si kontrolu nad situací, a ostatní tě budou následovat, i kdyby to nebylo v jejich nejvlastnějším zájmu. Politická moc vede ke korupci. Nejdůležitější lekcí ale byla znovu táž, kterou již Henry získal minulé léto na kanoistickém výletě: *Musíš umět včas odejít.*

1. ČERVNA 1969

„Je opravdu velkolepý, ale obávám se, že než se připlížíme na menší vzdálenost, zmizí nám v lese. Vítr nemáme proti sobě — a může se ještě změnit. Lepší bude najít jiné stádo a tady neztrácet čas,“ spustil Raymond Johnson dalekohled od očí.

„Než ho najdem, bude tma. Nemám nic proti tomu to dneska zabalit, ale nech mě nejprv chvilku přemýšlet,“ odpověděl Max Collins. Očima přejížděl okolí místa, kde stáli. *Ani jediná mizerná věc, co by se tady dala použít jako opora.* Pohlédl na Raymonda a na dva stopaře, které měl s sebou. *Moh' bych srolovat pár košil, stejně ale pořád nedostanu víc než nějaký tři palce do výšky, a to budu pořád hrabat pažbou v hlíně.* Zaostril na malý pahrbek, jen zlehka převyšující okolní planinu. *Hmmm, odtud bych se mohl dostat aspoň nad ten plevel kolem.* Max provlékl levou ruku vojenským popruhem své pušky a přitáhl si jej kolem bicepsu, spustil se na kolena a přelezl k místu, které si vybral. Průvodce ihned rozpoznal, k čemu se chystá, a okamžitě promluvil.

„Ehm... Maxi, je to výstřel na čtyři sta yardů, a já bych neřekl, že —“

„Spíš čtyři sta padesát,“ přerušil jej Collins, zatímco se z kleku pokládal na břicho. „Leda by tenhle byl normálně velkej a všichni ostatní trpaslíci.“ Johnson znovu otevřel ústa k dalšímu komentáři, ale pak je opět sklapl. Ráno Max předvedl dokonalý výstřel na bradavičnaté prase a Ray neměl v úmyslu urazit svého klienta hned první den jeho safari. Ostatně stopařům by stejně neškodilo trochu si procvičit noční dosled.

Velký muž se zahleděl na vzdálené stádo kudu velkých, hledaje náznaky rychlosti větru. *Skoro nic, teď navečer. Snad jen lehoulinký políbení zleva,* rozhodl se s uspokojením. Pak se pečlivě uložil do stejné polohy vleže, v jaké získal koncem třicátých let třetí místo při střelbě na tisíc yardů ve wimbledonském poháru. Ležel s roztaženýma nohama a jeho páteř při pohledu shora svírala se záměrnou osou pušky asi pětadvacetistupňový úhel. Zabořil lokty do suché hlíny a nadzdvihl na nich ramena; popruh se mu zakousl do levé paže, jak jej při míření napjal.

Oba stopaři se na Raye Johnsona dívali zamračeně. Průvodce nemíval ve zvyku dovolit klientovi takhle dlouhý výstřel, obzvlášť pokud zvěř byla na samém kraji lesa, a už vůbec ne hodinu před soumrakem. Dosled postřelené antilopy za tmy bude mnohem těžší, a dobře věděli, že jejich zaměstnavatel nedovolí ponechat zraněné zvíře někde v lesích, aby umíralo celé dny. Resignovaně se podívali jeden na druhého a smířili se s tím, že je čeká celonoční práce.

Šedá antilopa se spirálovými rohy, již čtveřice mužů sledovala, by se dala přirovnat k jelenu wapiti v africkém provedení. Na tuto vzdálenost kudu ani zdaleka nezaplnil celé zorné pole puškohledu, ale Max Collins i tak jasně viděl, že jde opravdu o mimořádně velké zvíře. Střelec usadil záměrný kříž na bod nějakých dvaatřicet palců výše a šest palců doleva od srdce velké antilopy, zhluboka se nadechl a část vzduchu opět vypustil, a začal zvolna tisknout spoušť.

Kudu udělal krok a začal se otáčet. Vykročil směrem ke stromům.

Do hajzlu! zaklel Collins v duchu. *Na tuhleto dálku nemůžu střílet na pohyblivé terč.* Uvolnil prst na spoušti a dále býka sledoval, doufaje, že se aspoň na chvilku zastaví. Jako kdyby mu chtěl splnit přání, velký kudu se zastavil a začal věřit. V tuto chvíli už stál lehce natočený směrem k lesu, takže přímá čára od ústí Collinsova modelu 70 vedla k srdci nebo plicím zvířete přes více než tři stopy břišního svalstva.

Max Collins přesunul nitkový kříž na bod dobře tři stopy nad hřbetem antilopy, ale pak změnil názor. *Na tuhle dálku je páteř až moc maléj terč. Moc velký risiko, že se nestrefím vůbec, nebo že zasáhnou jenom svaly. Kluk se dušoval, že penetrace bude víc než čtyři stopy, tak je hádám načase, abysme zkusili, jestli ví, co sakra říká.*

Max upravil záměrný bod tak, aby ležel lehce nad hřbetem zvířete a stopu před jeho zadkem. Připravil se na výstřel, který Elmer Keith nazýval šikmou ranou zezadu rovnou do kotelný, ránu, která připadala v úvahu — obzvlášť se zvířetem jako kudu velký — pouze v případě, že se střelec mohl se svou puškou a střelivem spolehnout na výjimečnou penetraci. Běžné lovecké pušky s expandujícími střelami jen málokdy dokázaly zaručit více než nějakých dvanáct až osmnáct palců penetrace u antilop a podobné zvěře.

Záměrný bod uprostřed nitkového kříže začal opisovat pravidelnou křivku uvnitř oblasti ne větší než asi šest palců kolem místa, kam Collins mířil. Střelec se s tímto pohybem sladil, takže výstřel zahřměl právě ve chvíli, kdy střed kříže překryl bod, který si Max vybral. *Perfektní,* říkal si, zatímco se hluk rozléhal po pláni.

„Mimo,“ řekl Ray. Býk se ani nepohnul.

„Ne, pane Rayi. Tady.“ Banda, vedoucí stopař, který sledoval zvíře dalekohledem, viděl, jak obláček prachu vyletěl kousek před jeho pravou kýtou. Ohnul se a ukázal prstem odpovídající místo na vlastním těle. Stopař se usmíval; už věděl, co přijde dál.

Ostatní zvířata ve stádu se vydala směrem k lesu, jakmile k nim dolehl zvuk výstřelu; velký býk ale stál pořád bez hnutí. O šest sekund později padl na zem.

„Trefa do srdce,“ řekl Max a postavil se na nohy. „Buď to, nebo umřel strachy.“

Průvodce, klient a oba stopaři se vydali na čtvrtmílovou procházku k místu, kde kudu ležel. Všichni čtyři se usmívali.

„Tak co, splnil první den tvá očekávání?“ Ray s Maxem odpočívali u táborového ohně v kempu. Max popíjel skotskou; mladší muž preferoval gin.

„K čertu, ještě nikdy jsem neviděl tolik zvěře,“ řekl Max nevěřicně. „A jak ten lev strh’ toho buvola, Kriste Ježíši, málem jsem se posral.“ To ráno pozorovali, jak lev vytrhl hrdlo kaferskému buvolu a držel se, dokud kořist nevykrvácela a nepadla.

„To bylo dost neobvyklé i pro mne,“ připustil Ray. „Obvykle tohle nezkoušejí, pokud nejsou aspoň dva, aby zaútočili zároveň. Ten lev musel být hodně hladový. No, jak vždycky říkám každému, kdo sem přijde poprvé: v Africe se neumírá stářím.“ Upil a zahleděl se do ohně. „Pořád mi nejde z hlavy ta rána, kterou jsi dostal toho kudu. Čtyři sta čtyřicet daleko, z úhlu zezadu, a střela skončila až pod kůží hrudníku na druhé straně.“

Max se usmál: „Mám trochu praxe.“

„Zásah je jedna věc. Ale už jsem tady měl pár klientů, kteří stříleli .338 Winchester, a *nikdo nikdy* neměl takovou penetraci jako ty, aspoň ne s měkkou špičkou. Čtyři a půl stopy!“

„Tak za tohleto může můj synovec. Dalo by se říct, že je v celé rodině hlavní balistik. Radil mi, abych si vzal .375 Ackley; ale já chtěl radši pro pušku na pláně běžnej tovární kalibr, čistě jen pro případ, že bych nějak přišel o střelivo a musel si ho tady přikoupit. No, pak jsem si chtěl přebít pár celoplášťů do .338 na velký potvory, jako třeba derbyna, ale on mi to vymluvil.“ Max měl na mysli střely, jejichž olověné jádro je celé pokryto pláštěm z tvrdšího kovu, a které se prakticky nedeformují. Takové projektily pak dosahují mnohem hlubší penetrace než expandující střely. To je zapotřebí pro velkou zvěř, jakou je například Derbyho antilopa, která váží i přes tunu. „Henry mi místo toho udělal tyhle hračky, co jsem si přivez’ s sebou,“ sáhl Max do opasku a podal Rayovi náboj, aby se na něj podíval.

„Je to 275gránovej Speer,“ zmínil se o váze a výrobci střely s olověnou špičkou a měděným pláštěm, kterou Ray studoval. „Elmer Keith na ně už dlouhý roky nedá dopustit.“ Keith byl sedmdesátiletý střelec, bývalý dodavatel a známý odborník na zbraně i střelivo ze Salmonu v Idahu. Ray jen pokývl; Keith byl velmi dobře známý po celém světě mezi všemi lovci a průvodci. Dokud Ray žil v okrese Pitkin, často si s Keithem sám dopisoval.

„Henry mě varoval, že poslední šarže 275 z fabriky se hned rozletí. Říkal, že prej Speer dostával hromady stížností od lovců jelenů, kterejm se úplně nelíbilo, když střela prosvištěla skrz celý zvíře

jak namaštěná; takže udělali měkčí jádro, dali tam tvrdší plášť, a věřil bys tomu — zevnitř na něm nadělali zářezy. Takže Henry si našel řadu střel z různých výrobních šarží, rozřezal je, prozkoumal a každou vyzkoušel, no a garantoval mi, že tahleta konkrétní dávka je dobrá na víc jak čtyři stopy.“

„Takže tvůj synovec taky loví?“ optal se Ray. Max Collins se zasmál a dopřál si další doušek skotské.

„Henry se nemůže dočkat, až se sem dostane. Střílí z .375 Ackley asi tak stejně, jako ostatní z malorážky na psouny — myslím, že skrz ni prohnal tak pět, šest tisíc ran. Má dvoják Rigby .577 a je s ním taky zatraceně dobrej. A shání klasickéj dvoják ráže 4, už asi deset roků.

Ale abych ti odpověděl na otázku, ne, když nepočítáme pár psounů, Henry ještě nelovil. Radši si během odpoledne sestřelí deset vran, než aby proseděl víkend v posedu a počkal si, až půjde kolem jelen.

Když říkal, že mi ručí za nejmní čtyři stopy penetrace, hádal jsem, že si to vyzkoušel na mokrejch novinách nebo telefonních seznamech nebo tak něco,“ rozesmál se při vzpomínce nahlas Collins. „Víš, fakt ho to nadchlo, když se doslech’, že jedu do Afriky. A on pak —“ Max se musel uklidnit, než dokázal pokračovat — „a on pak ukecal nějakého chlápka na *jatkách*, aby ho nechal rozstřílet pár jejich bejčků. Dal mu láhev vizoura, aby ho pak nechal je rozpitvat a naštudovat, jak ty střely fungovaly.“

„Panebože, Maxi,“ smál se Ray spolu se starším mužem, „měls ho vzít s sebou! Co bych za to dal, kdyby takoví byli *všichni* moji klienti, kteří nikdy dřív nelovili.“

„Taky bych ho bejval přivez’, jenže teďka musí chodit do školy. Henrymu je šestnáct,“ rozesmál se znovu Max, jak si vzpomněl na pokračování příběhu. „Kluk vzal tu flašku whisky z baru mý sestry, protože v obchodě by mu ji neprodali, a pak musel jít za *mnou*, abych koupil novou místo ní, dřív, než mu na to máma přijde.“

„Koupils mu tu lahev, doufám?“

„Čerta starýho lahev. Doběh’ jsem mu pro celou basu. A řek’ jsem mu, ať s ní vymyslí nějaký šikovný střely pro moji .458 na buvola.“

Ray Johnson shledal poslední poznámku nesmírně zábavnou. Ačkoli byl teprve večer prvního dne z třítydenního safari, byl si už jist, že jeho první odhad byl naprosto přesný. Max Collins byl nejlepší klient, jakého měl za celých šest roků, co pracoval jako profesionální průvodce.

12. ČERVNA 1969

Trojice velkých býků se držela stranou, a jelikož vítr vanul směrem od nich, netušili, že je z nevelké dálky sledují Ray, Max a oba stopaři. Všichni tři byli velcí, ale ten v popředí byl pravý obr. *Nejméně 45 palců*, pomyslel si Raymond, *a sedmnáct, možná osmnáct set liber*.

Max měl svou pušku na nebezpečnou zvěř, zakázkovou .450 Ashurst postavenou z české kulovnice Brno ZKK 602. Závěr Brna byl podle osobního Maxova názoru vůbec nejlepší ze všech mauserů magnum. Curt Behnke nasadil hlaveň a vyrobil jak lučík, tak i obrovský zásobník, do kterého se vešlo pět nábojů. Obrátil také funkci pojistky (a to nebylo nic snadného), aby fungovala ve stejném směru, dopředu pro ‚odjištěno‘, stejně jako tomu je u pušek z celého světa kromě Československa. Pažbu přesně na míru pro svého velkého příbuzného vyrobili Henry a Walter Bowmanovi.

Náboj .450 Ashurst vycházel z narovnané nábojnice .357 H&H. V zásadě šlo o prodloužený .458 Winchester, který dokázal pojmout více prachu a tak jej bylo možné přebít pro vyšší výkon. Komora zbraně byla vrtaná tak, aby v případě potřeby bylo možné používat i méně výkonné tovární střelivo .458 za cenu jen docela malé ztráty přesnosti.

„Ber ho,“ zašeptal Ray. Nemusel říkat, kterého.

Collins vyhodil velkou pušku k rameni, přilícil a stiskl spoušť, jakmile se muška usadila na rameni kaferského buvola. Rána těžké .450 Ashurst ještě všem čtyřem mužům zvonila v uších, když býk padl jako zasažený bleskem. Na vzdálenost šestnácti yardů umístil Collins svou střelu ani ne čtvrt palce daleko od bodu, na který mířil, na vrchol ramene velkého zvířete. 500 gránů střely celé pokryté pláštěm z ocelové slitiny udeřilo rychlostí 2 460 stop za sekundu, takže do oblasti menší než desetacent se soustředila energie dobře 5 000 joulů.

Henry správně předpověděl, co se stane, pokud Max bude mít příležitost k takovému boční ráně na kaferského buvola. Střela Winchester byla vyrobena tak, aby letěla stále přímo a zachovala svůj tvar, ať zasáhne cokoli. Roztříštila zvířeti rameno, prolétla vrchní částí jeho srdce, a po cestě ven rozbila i druhé rameno, to celé během méně než tří milisekund. Žádné čtyřnohé zvíře nezůstane stát, pokud přijde o obě ramena; a tento buvol nebyl žádnou výjimkou.

Henry předpověděl ještě něco jiného, ale na jeho varování si měl Max vzpomenout až po několika minutách. Předtím, než k tomu dojde, se ještě přihodí řada věcí.

Max Collins zaopakoval závěrem české pušky, aniž by spustil její pažbu s ramene, vyhodil vystřelenou nábojnici a zasunul do komory nový náboj dříve, než se kolem mršiny 1 750 liber těžkého zvířete usadil prach. Max dobře věděl, že jeho střela udělala práci, kterou od ní očekával, a že tedy buvol, kterého zasáhl, už není nikomu nebezpečný, ale to neznamenovalo, že by si dovolil spustit zbraň. Dva další býci se pohybovali méně než padesát stop daleko, a kaferský buvol je známý tím, že útočí rád, často a bez varování.

Obzvláště je o buvolích známo, že útočí, pokud jsou poraněni; a přesně to udělal menší býk vážící jen 1 630 liber, který byl od čtveřice mužů nejdál: sklonil nos a rozběhl se přímo na Maxe Collinse.

Útočící buvol ve vzdálenosti menší než padesát stop je velmi vážný problém, obzvláště pokud má skloněnou hlavu. Rána do srdce, po níž následuje smrt během pěti nebo deseti sekund, není v tomto případě postačující: řada lovců, lidí i lvů, už byla zabita umírajícími kaferskými buvoly během několika posledních sekund jejich života. Chce-li lovec útok zvířete přežít, musí je nejen zabít, ale postarat se o to, aby padlo na místě, dříve, než se k němu dostane.

To by sice zajistila přesná rána do ramene nebo do páteře, ale ty není dost dobře možné umístit zepředu.

Jediná rána, která spolehlivě zastaví útočícího buvola na místě, je zásah mozku. I to je ale problém, protože silné rohy kryjí skoro celou jeho lebku a jsou velmi účinným pancířem i proti těm nejvýkonnějším střelám.

Jakmile se zlatý záměrný bod na mušce Maxovy .450 usadil na čele útočícího býka, lovec stiskl spoušť a okamžitě opět zaopakoval závěrem, zatímco stahoval zbraň ze zdvihu. Soustředil se na střelbu a nemyslel na to, co se mu může stát během příštích několika sekund.

Střela narazila na hlavu pádícího buvola o dva palce výš a o čtvrt palce více vlevo, než by ideálně měla. Zasáhla šikmou základnu rohů kousek vlevo od středu a $\frac{1}{4}$ " nad její hranou. Zakulacený hrot střely byl vychýlen nepoddajnou rohovinou o několik stupňů ze svého směru. Projektil se prorýl rohy, ale na lebku už narazil zešikma, lehce ji našlápl a odrazil se od ní, odlétl do dálky nad angolskou savanu. Kus rohoviny velikosti basebalového míče spolu s menším kouskem býčí kůže vymrštila energie střely padesát stop do výšky. Býk se stal, nakolik to vůbec šlo, ještě mnohem zuřivějším, a pokračoval ve svém zběsilém útoku. Ray Johnson ukročil stranou, zdvihl svou pušku Holland & Holland .600, odcvakl pojistku a připravil se, aby buvola zastavil včas.

Max Collins si vůbec nevšiml, co jeho průvodce dělá. Nepřemýšlel o ničem jiném než o tom, aby hladce zaopakoval, usadil mušku doprostřed hlavy útočícího zvířete, a stiskl spoušť. Jeho druhá střela zasáhla o palec níže než ta předchozí. Díky chybějícímu kusu rohoviny po prvním výstřelu už měla snadnou práci: ocelí opláštěný projektil se zaryl přímo do zvířecího mozku, odrazil se od vnitřku lebky a prolétl bezmála tři stopy míšní dutinou. Býk upadl na hrud a zastavil se necelých deset stop od Collinse, který mezitím už znovu stahoval závěr své .450 pro další výstřel. Buvol byl mrtvý; se zničeným mozkem i míchou zemřel dříve, než dopadl na zem.

Max se podíval na Raymonda, který spustil svou šestistovku a zajistil ji.

„Pěkný dvojstřel, Maxi,“ řekl s úsměvem.

Collins pokývl, ale chvíli byl zticha. Cítil se poněkud vyvedený z míry.

„Díky, že ses držel zpátky,“ řekl nakonec. „Bylo to fajn položit tu druhou mrchu sám, aniž bych potřeboval pomoc.“ Raymond se opět usmál. Dobře věděl, že Max bude chtít zastavit útok vlastními silami. Oba muži ještě chvíli vtipkovali a smáli se úlevou po přestálém nebezpečí, a tu si průvodce něčeho všiml.

„Už asi chápu, proč zaútočil, Maxi. Podívej,“ ukazoval Ray na bok mrtvého zvířete. Collins musel popojít o několik yardů stranou, aby viděl, oč jde.

Dvě stopy za ramenem býka byla dírka velikosti nehtu, z níž vytékal drobný pramínek krve. Vůdce stopařů Banda se naklonil nad buvolem a zasunul do dírky úzkou čepel stahovacího nože. Po třech palcích se nůž o něco zastavil.

„To je tvoje první rána,“ vysvětlil Ray. „Rozbila tamhletomu býkovi obě ramena, vyletěla ven, a ještě prošla pár palců pod kůži toho, co stál za ním. Myslím, že ho to asi trochu naštvalo.“

„No to mě poser,“ vzpomněl si Collins. „Henry mě varoval, že se to může stát, a já mu na to řek’, že je cvok.“

„Už jsem tohle viděl s .378 Weatherby,“ připustil Ray Johnson, „ale ještě nikdy u pětáctýřicítky. Příště si dáme pozor, aby za zvířetem, na které budeš střílet, nic nestálo.“

Max Collins potřásl hlavou a rozesmál se, když pozoroval stopaře, jak převalili buvola na bok a chystali se jej vyvrhnout. *Žatraceně dobrej pocit, bejt naživu.*

Večer zpátky v táboře u pozdní večere, kterou jim připravil táborový kuchař, muži znovu rozebírali události vzrušujícího odpoledne, když si náhle Max vzpomněl ještě na něco. Odložil vidličku, spolkl sousto, a vzhlédl k Ray Johnsonovi.

„Poslyš, ten malej prevít mi dokonce tvrdil, že ví, jak tenhle problém vyřešit, ale já ho nebral vážně.“

„Co, jaký problém?“

„Moc velkou penetraci s pláštvejma .450. Dokonce pro mě připravil pár nábojů, kdybych na to narazil; a já myslel, že si ze mě dělá prdel.“

„S měkkou špičkou?“

„Ne, to jsme se zas shodli, že by nemusela dolítnout k druhému rameni. Počkej, ukážu ti to.“ Max zaběhl do svého stanu a otevřel vak se střelivem. Zahrabal až u dne, vyňal krabičku, kterou hledal, a přinesl ji zpátky ke stolu. Ray si ji od něj vzal a odklopil víčko.

Uvnitř bylo dvacet nábojů .450 Ashurst, ale jejich plášťové 500gránové projektily byly v nábojnicích usazeny opačně: namísto zakulacené špičky dopředu vyčnívala plochá základna střely.

„Vždyť jsou obrácené!“ neudržel se Raymond.

„Přišlo mi to jako fór, ale Henry trval na tom, abych si je vzal s sebou. Že prej někde vyrochal nějaký článek, kde John Buhmiller psal, že tohleto vyzkoušel na slona, a že zabíjely spolehlivě než normální. Henry mi dokonce kapku upravil nabíjecí rampu a náběhovej kužel, aby spolehlivě přebíjely; a tvrdil, že tahle bláznivina střílí na padesát yardů do stejného bodu jako normální střelivo. Taky vlastně tvrdil, že líp drtily ramena těch bejčků, co to na nich na jatkách zkoušel.“

„Jakživ jsem o ničem takovém neslyšel, ale John Buhmiller patří mezi lidi, kterým bych hodně věřil.“

Buhmiller byl výrobce hlavní z Montany, který zvítězil v tamní době wimbledonského poháru na 1000 yardů v letech 1937 i 1938. Rád experimentoval a měl slabost pro velké ráže. Poprvé se vydal do Afriky, když mu bylo více než 70 let. Zalíbilo se mu tam a začal pracovat jako lovec udržující stavy zvěře; ještě jako osmdesátník měl na kontě stovky nebezpečných zvířat. Henry Bowman s ním udržoval pravidelnou korespondenci.

O nějakých dvacet roků později bude střely s plochou přední stranou v ráži .458 vyrábět společnost *Trophy Bonded Bullets* Jacka Cartera. Jejich Sledgehammer Solid bude mnoha africkými lovci považován za vůbec nejlepší střelu, kterou kdy kdo pro lov kaferského buvola vyrobil. V roce

1969 však jediní dva střelci, kteří přebíjeli něčím podobným, byli starý výrobce hlavní z Montany a šestnáctiletý mladík z Missouri, který rád střílel z velkých pušek.

„Tak si říkám, že si tyhle ty bláznivé hračky asi vezmu zejtra do .450,“ zamyslel se Max, stále si prohlížíje jeden z podivných nábojů, které pro něj Henry vyrobil.

„Maxi, vyprávěj mi ještě chvíli o tomhle svém synovci,“ řekl Ray a mávl na jednoho z táborových číšníků, aby mu doplnil skleničku. „Mám takový zvláštní dojem, že to, cos mi zatím říkal, je jen vrchol ledovce.“

10. ČERVENCE 1969

„Osm set, možná kapku víc,“ řekl Allen Kane, když kolečkem dálkoměru vzájemně sladil obě poloviny rozděleného obrazu.

„Tak pojďme zjistit, zda subdodavatel ví, co dělá,“ ušklíbl se Henry Bowman.

„Spolu s mládenci v Lake City,“ zasmál se Kane a vzhlédl od osmdesáticentimetrového dálkoměru Barr & Stroud, usazeného na trojnožce.

Henry nastavil hledí pušky BAR vyrobené koncem druhé světové války firmou Westinghouse v Nové Anglii na 800 yardů, zkontroloval, že je hlaveň prázdná, ověřil, že křídlové matice na dvojnožce jsou dobře utažené, a natáhl se za zbraň. Nasadil si špunty do uší, zacvakl na místo plný dvacetiranný zásobník, ujistil se, že přepínač kadence je nastaven do pomalého režimu a zasadil si pažbu pevně do ramene. Mušku usadil na skalním výchozu, který vystupoval ze vzdáleného svahu, a stiskl spoušť. Dvacetilibrová zbraň třikrát vyšlehla a přes údolí se zakřivily tři červené čáry, jež zapadly do úbočí půl míle daleko.

„Směr je v pořádku; a jsi o nějakých osm, možná deset stop níž,“ komentoval Kane, který sledoval cíl ve velkém japonském námořním binokuláru s dvacetinásobným zvětšením, postaveném na druhé trojnožce. „Zkus jich ještě pár.“ Henry poslal do vzdáleného úbočí pět dalších dávek s velmi podobným výsledkem.

„Stopovky jsou čím dál tím lehčí, jak postupně hoří; možná víc opadají.“

„To je fakt, člověk ale nikdy neví. Kule nebo protipancéřové mohou létat někam úplně jinam.“

„Zkusíme to, ale nejprv vystřílím pár dalších stopovek.“ Upravil nastavení hledí a sáhl do krabice pro další plný zásobník. Vypálil další dávku a střely se odrazily od vzdáleného skalního výchozu v nepředpověditelných úhlech; vyhořely ještě ve vzduchu, zatímco se náhodně převracely. Henry Bowman rád střílel stopovkami. Vystřílel dalších třináct dvacetiranných zásobníků a teprve pak se zdvihl. „Řada je na tobě,“ řekl vesele, posbíral své prázdné zásobníky a všech patnáct pečlivě srovnal na jednu stranu nábojové krabice.

„A teď něco lepšího,“ ohlásil Allen Kane, zdvihaje z korby vozu další krabici nábojů. „Modré špičky.“

Kane zalehl za samočinnou pušku a upravil trochu její polohu. Dával si pozor, aby se nedotkl hlavně, která v tu chvíli musela mít teplotu přesahující 700 stupňů. Ujistil se, že je závěr stažený dozadu, a zasadil do zbraně další zásobník munice .30-06.

Stopovky umožňovaly střelcům při střelbě dávkou sledovat, kam přesně střílejí, obzvláště v noci. Běžný vojenský postup byl umístit do nábojového pásu stopovku na každé páté místo, a ostatní čtyři vyplnit protipancéřovými, jejichž střely měly špičaté tvrzené jádro ze slitiny wolframu, určené pro probíjení ocelových plátů. Oba dva typy střel bylo v ráži .30 možné běžně sehnat na trhu vojenských přebytků. Protipancéřové náboje šly snadno identifikovat podle černých špiček; stopovky byly nabarveny červeně nebo oranžově.

Během druhé světové války Spojené státy vyvinuly v ráži .30 *zápalné* střelivo a v roce 1943 je začaly používat. Tyto střely při zásahu cíle vybuchují s výrazným zábleskem; jsou obzvláště šikovné pro zapalování palivových nádrží nepřátelských letadel. Americké zápalné střely lze rozeznat podle modré barvy na špičce.

Než byl rok 1943 u konce, uvědomilo si ovšem americké vojsko dvě věci: (a) žádný z amerických stíhačů nenesl kulomety ráže .30, (b) pokud vůbec kdy byl pozemní kulomet v této ráži použit proti letadlům, bylo to jen čistou náhodou; pro zápalné střelivo v této ráži tedy bylo jen pramalé využití a jejich výroba byla zastavena. Zároveň se adekvátně zvýšila produkce zápalných střel v ráži .50 (a v ještě vyšší míře protipancéřových zápalných se stříbrnou špičkou). Modře označené střelivo v ráži .30 se tedy vyskytovalo pouze z výroby roku '43 a bylo mnohem těžší je sehnat.

Henry a Allen měli modré špičky ve zvláštní oblibě.

Allen Kane vrátil hledí zpět na 800 yardů, zamířil, a odměčkl třířannou dávku. O malinko déle než sekundu později se na základně skalního výchozu objevily tři jasné bílé záblesky. Byly výtečně vidět, bez ohledu na rozzářené slunce.

„Dobrý směr. Jsi právě na dolním okraji těch skal. Pěkná malá skupinka. Řekl bych, že všechny tři nebyly dál od sebe než nějakých pět stop.“

„Inu, BAR.“

Allen Kane strávil následujících dvacet minut odesíláním třířanných dávek zápalného střeliva .30-06 mezi vzdálené kameny, pak sáhl pro svůj Garand a s druhoválečnou samonabíjecí puškou vyzkoušel několik ran na dlouhou vzdálenost ze stoje.

Mezitím Henry Bowman vytáhl svůj .44 Magnum s 8 $\frac{3}{8}$ " hlavní, dobře se opřel o zadní kolo Allenova vozu a pustil se do střelby z revolveru na půl míle. Pět ran trvalo, než našel správný záměrný bod k tomu, aby dokázal na tuto vzdálenost spolehlivě zasahovat balvan velikosti Volkswagenu. Slunce měli v zádech a Henry dobře viděl obláčky šterku a prachu, které každý dopad těžkého projektilu vyhazoval do vzduchu. Poté, co dostal záměrnou správně do ruky, přemířil na menší kámen, odpovídající asi tak křeslu; dokázal jej zasáhnout třemi až čtyřmi ranami na každý vystřelený válec. *Musím si hlídat příděly munice*, napadlo jej, když si všiml hromady vystřelených nábojnic. *Máme s Allenem dohromady jen asi 15 000 nábojů ve .44 a musí nám to vydržet tři týdny*. Zaklapl víko krabice s náboji, vystřelené nábojnice uložil do plátěného vaku a vstal.

Uložil vše do boční přihrádky v automobilu a vrátil se k velkému binokuláru, aby si pořádně prohlédl kamenné výchozy v okolí. Trávili čas s Allenem na rozsáhlém federálním pozemku v centrální části Idaha a skalní formace se lišily od těch, které byl Henry zvyklý vídat v Missouri. Celý Středozápad sestával ze sedimentů, jak bylo jasné vidět podél řeky a také u dálnic, kdykoli procházely úvozem v kopci. V Idahu ale bylo mnohem více vyvěřelin a Henry si uvědomil, že se podvědomě snaží identifikovat jednotlivé geologické struktury, které sledoval v dalekohledu. Těšilo jej řešit problémy, a začínal si uvědomovat, že geologie mu v tomto směru dokáže nabídnout nekonečnou řadu úloh.

„Cože?“ všiml si, že na něj Allen Kane mluví.

„Říkám, pojďme to tady sbalit. Můžeme zamířit do údolí Pahsimeroi a kouknem', jestli si z nás Elmer nedělá legraci, když říkal, že je letos spousta zajíců.“

„To zní jako plán.“ Henry pomohl Allenovi s úklidem, necháváje Browning až na konec, aby měl víc času vychladnout. Když oba nasedli do vozu a zamířili zpět údolím, BAR už byl uložen v plátěném a plstěném přepravním pouzdře.

Hlaveně ale byla stále příliš horká na dotyk.

15. ČERVENCE 1969

„Jak je mám dát daleko?“ optal se Henry nejistě.

„Jak chceš, aby ti to přišlo zajímavé.“

No super, pomyslel si Henry. Nechte to všechno na mně. Rozhodl se rozmístit terče do různých vzdáleností. Sto kroků vypadá dobře pro ty bližší. Ty aspoň spolehlivě střelím. Zdvihl papírový sáček a vykročil.

Allen s Henrym byli třicet mil od Salmonu ve státě Idaho. Byl s nimi i Elmer Keith. Když se Keith dozvěděl, že Allen Kane se chystá přijet do jeho oblasti na zajíce, rozhodl se, že si udělá volné odpoledne, aby si odpočinul od psaní, a věnuje je střelbě na dlouhou vzdálenost s balistikem z Indiany a jeho mladým přítelem z Missouri. Allen a Henry vyzvedli sedmdesátiletého spisovatele v jeho domě v Salmonu a Keith pak Allenovi ukázal cestu na vhodné místo kousek za městem.

Henry Bowman byl nervosní. Elmer Keith už střílel z revolveru přes šedesát let, a nastudoval a zopakoval mnoho z výkonů Eda McGiverna při střelbě na letící cíle. Byl to právě Elmer, kdo přesvědčil firmu Smith & Wesson, aby se pustila do výroby .44 Magnum; a jeho knihu *Sixguns*, napsanou v době, kdy Henrymu byly tři roky, bylo možné považovat za nejkompletnější dílo věnované použití revolveru pro lov i obranu. Celá kapitola této knihy se věnovala střelbě z revolveru na terče vzdálené až půl míle.

Henry ze sebe rozhodně nechtěl před Elmerem udělat hlupáka.

V papírovém sáčku, který Henry nesl, byly dva tucty dvoupalcových roubíků 80% výkopového dynamitu. Allen jich po cestě do Salmonu v obchodě v Mackey nakoupil čtyři bedny. Každý z roubíků zabalili do papíru, ten ještě upevnili lepicí páskou a pro lepší viditelnost jej přestříkli oranžovou barvou ve spreji. Henry se proplétal mezi kameny a keřiky pelyňku, aby je rozmístil na vhodná místa jako terče.

Poté, co napočítal sedmdesát kroků, znervosněl ještě víc. *Bylo by opravdu hloupé, kdybych nezasáhl ani jeden. Lepší dát jich pár opravdu blízko.* Položil tři z roubíků pár kroků jeden od druhého, ujistiv

se, že je na ně dobře vidět z místa, kde stáli Allen s Elmerem, a pak šel dál. Elmer Keith si toho všiml a nadzdvihl obočí, ale neřekl ani slovo.

Henry rozmístil devět roubíků ve vzdálenosti sto kroků, šest na sto padesát, a posledních šest na dvě stě yardů daleko podle svého nejlepšího odhadu. Když se vrátil k ostatním, starší muž se usmíval.

„Sedmdesát, sto, sto padesát a dvě stě,“ ohlásil Henry.

„Proč jsi dal ty první tři tak blízko?“ optal se Kane.

„Abys na ně mohl střílet od boku,“ odsekl Henry. Stařík se zasmál nahlas.

„Tak se pojďme podívat, kdo je opravdový střelec, a kdo by měl radši zůstat na pouťové střelnici,“ procedil Keith kolem doutníku. Zjevně se bavil. Postrčil si do týla velký stetson, jaký nosil už přes čtyřicet let, a pokývl na Henryho: „Tak se do toho pusť.“

Čím dál tím lépe, pomyslel si Henry. *Jako bychom nemohli střílet všichni najednou, aby nebylo tolik vidět, pokud se ztrapníme.* Nasadil si chrániče sluchu a přešel k vozu. Tam si vybral krabici nábojů, kterým sám pro sebe říkal „soutěžní“: do jen jednou střílených nábojnic byly usazeny střely, jež si Henry sám připravoval ze slitiny, která podle jeho zkušeností létala z revolverů Smith & Wesson nej přesněji. Tvar projektilu byl Hensley & Gibbs #3; Henry pro jejich výrobu použil pár licích kleští, které dostal před pěti lety od otce. Tyto střely navrhl sám Elmer Keith koncem 20. let; Henry je ošetřoval směsí 50 % Aloxy a 50 % včelího vosku a létaly velmi přesně na všechny vzdálenosti.

Henry si položil náboje k nohám a vytáhl z pouzdra svůj velký 8^{3/8}“ revolver. Měl jej nastřelený tak, aby na sto yardů nesl o tři palce nad záměrný bod. Nabil válec, zaujal svůj oblíbený postoj a natáhl kohout.

Oranžové terče ve vzdálenosti 150 kroků byly malé, ale nebylo tak těžké je spatřit, jak se Henry obával, když je dával na místo. Usadil mušku na oranžovou skvrnu a ujistil se, že hledí má v přesné čáře se zlatým záměrným bodem. Zvolna zvyšoval tlak prstu na spoušť, takže zbraň vystřelila právě ve chvíli, kdy muška zakryla vzdálený oranžový terč.

Velký revolver se zdvihl ve zpětném rázu. „Těsně nad,“ okamžitě se ozval Allen. „Myslím, že kdyby šla o pár palců níž, měl bys ho.“ Henry pokývl hlavou a znovu natáhl kohout. Tentokrát přivedl zbraň k výstřelu těsně předtím, než se cíl skryl za muškou.

Hluk výstřelu těžkého revolveru bezprostředně následovalo vzdálené potěšující zahřmění dynamitu, odpáleného dopadem 250gránového projektilu. Na místě, kde byl původně terč, se zdvihl

deset stop velký oblak prachu a jen zvolna si sedal. Henry bez váhání znovu natáhl kohout a vypustil další střelu k druhému roubíku, uloženému ve stejné vzdálenosti; i ten explodoval. Čtvrtým výstřelem minul, opět byl příliš vysoko. Pátým zasáhl. Pak se rozhodl poslední střelou ve válci zkusit vzdálenější cíl.

„Zkusím dvoustovku,“ ohlásil. Zdvihl mušku asi o šestnáctinu palce, usadil ji přesně pod terč a jemně stiskl spoušť.

„Méně než stopu vpravo,“ řekl Elmer Keith. Henry spustil zbraň, otevřel válec a vysypal prázdné nábojnice do svého vaku. „Hádám, Ale,“ obrátil se Keith na muže z Indiany, „že tady mladý Henry už docela dobře ví, jak se střílí do dálky z revolveru.“ Kane se zasmál a Henrymu kompliment vyvolal potěšený úsměv na rtech.

„No, je načase zjistit, zda mi oči ještě slouží,“ dodal Keith a vytáhl z vnitřního pouzdra na pravém boku Smith & Wesson se 4" hlavní. Až na délku hlavně a menší střenky ozdobené na obou stranách obrázkem orla šlo o přesně stejnou zbraň, jakou měl Henry.

Keith přivedl k výbuchu tři roubíky vzdálené sto yardů čtyřmi výstřely, jednou minul na 150 yardů a poslední ranou zasáhl. Henry si dobře všiml, že Keith na všech šest výstřelů potřeboval méně než polovinu času, který střelbou strávil on sám. *Hergot, ten je dobrý*, pomyslel si.

„Nechali jste mi ty snadné a ty nemožné, co?“ ušklíbl se Allen Kane.

„Máme spoustu dynamitu,“ odpověděl vesele Henry.

Trojice střelců pak strávila zbytek odpoledne střelbou na nejrůznější terče, vzdálené i letící. Na Henryho učinilo obzvláštní dojem, když viděl, co dokázali Allen Kane i Elmer Keith s dvojicí revolverů, z nichž stříleli od boku, z obou naráz. Keithe překvapila Henryho zručnost ve střelbě na letící cíle, obzvlášť z dvacetilibrové pušky BAR.

Když odvezli staršího muže opět domů, Henry mu potřásl rukou: „Díky, Elmere, za to příjemné odpoledne!“

Keith se usmál. „Synku, děláš to správně s těmi tvými .375 Ackley,“ dodal, když vylézal z automobilu. „Nemá smysl trávit všechnen čas cvičením s nějakou hračkou dobrou tak na škodnou, jako je třeba 7mm Remington, chceš-li někdy opravdu lovit.“ Otočil se a vydal se k domu. Allen Kane ještě počkal, než starší muž vstoupil do dveří; pak nastartoval a odjel.

Je s revolverem mnohem lepší než já, říkal si Henry. Musím víc trénovat.

13. SRPNA 1969

„Pokud hledáte katedru, kde by se přednášel marxismus, upřímně vám doporučuji zkusit jinou školu.“

„Promiňte?“ zarazil se Henry. Neměl dojem, že by se byl býval přeslechl, ale poté, co musel vyslechnout už několik profesorů ekonomie, ohánějících se ‚progresivním‘ směrem výuky, jasné a nekompromisní vyjádření jej překvapilo.

Henry Bowman se zvolna blížil konci rituálu běžného mezi studenty středních škol v létě před jejich posledním školním rokem: cestování spojeného s návštěvami universit. V pozdním červenci Henry ze svého Cuba se zkrácenými křídly vymontoval zadní sedačku i knipl a zakryl díru v podlaze. Pak získaný prostor naplnil tábornickými potřebami a rezervním šatstvem, přidal k tomu skládací bicykl, revolver a 3 000 nábojů, a vydal se na východ.

Poslední tři týdny strávil poletováním nad Novou Anglií. Vždy někde přistál, sedl na kolo a objel školy v okolí. Většina novoanglických kolejí měla v dosahu malé letiště a ta mu všechna nabídla slušnou cenu za pronájem hangárového místa, pokud by se rozhodl pro místní školu a chtěl tam svůj stroj během roku nechávat. Letiště LaFleur bylo jen čtyři míle od koleje Amherst a Henryho tam přivítali velmi vstřícně: vlastníci letišť mívali v oblibě akrobatické piloty, a ty, kdo své stroje používali i pro cestování, obzvlášť.

„Na této katedře se vyučuje ekonomie založená na principech kapitalismu volné soutěže a nikdo z těch, kdo v současnosti jsou na naší fakultě, na tom nehodlá nic měnit.“

Profesoru Nelsonovi mohlo být asi pětadesát let, měl bílé vlasy a byl lehce nedoslýchavý. Měl bílé a rovné zuby a při hovoru je rád a často ukazoval. Měl ve zvyku mluvit velmi otevřeně, jak Henry právě viděl; a neměl zhola žádnou trpělivost se studenty, kteří by chtěli stávkovat namísto absolvování přednášek na pěti školách v údolí Pioneer.

K takovým věcem často docházelo předchozí rok pod pláštíkem ‚protiválečných protestů‘. Profesor Nelson neměl nic proti těm, kdo nesouhlasili s válkou; sám rozhodně nebyl jejím fanouškem. Nemohl však přehlédnout, že všechny protesty probíhaly důsledně jen během školních dnů, kdežto o víkendech a svátcích zcela vymizely. Profesorovi přišlo naprosto absurdní, jestliže student, který platí tisíce dolarů školného, zabarikáduje dveře do třídy a přinutí své kolegy

naslouchat protiválečnému rapovému koncertu, místo aby požadoval od učitelů vynaložení maximální snahy, aby studentům předali co nejvíce svých těžko získaných a draze zaplacených zkušeností. Profesor Nelson byl ochoten pochopit snad jen jeden jediný racionální důvod, ten, který jednou náhodou vyslechl v hovoru mezi dvěma studenty, již vedli demonstraci: „Čerta záleží na tom, jestli těm sračkám věříš nebo ne — ale tohle je nejlepší způsob, co jsem zatím našel, jak dostat do postele ty nejhezčí baby!“

James Nelson byl jedním z nejdéle působících profesorů na Amherstu; kromě toho byl také všeobecně uznávaným odborníkem na regulaci drah a její důsledky. Vzhledem k této odbornosti si velmi pronikavě uvědomoval, jak obrovské problémy dokáže přinést politická agenda socialistů, vnucená násilím dynamickému odvětví řízenému tvůrčími lidmi vedenými prospěchem svým a svých firem.

Profesor se usmál na Henryho Bowmana a dodal: „Říkám vám to vše hned teď, abyste snad neměl pocit — pokud byste se snad rozhodl se příštím rokem k nám zapsat — že jste neměl dostatečné informace.“

Henrymu se ten člověk líbil, ačkoli se s ním znal pouhých dvacet minut. *Vlastně mi tak trochu připomíná Elmera Keitha*, pomyslel si. *Pokud by ovšem Elmer žil v universitním městečku na Východě, nosil oblek, a posledních čtyřicet roků učil ekonomii namísto života v Idahu, jízdy na koni, lovů a střelby.*

„Právě naopak,“ odpověděl Henry. „To, co jsem se od vás právě dozvěděl, je pro mne dostatečným důvodem roztrhat přihlášky na Hampshire, Antioch a Williams a podplatit zdejšího děkana, abych se mohl spolehnout, že mne určitě přijmete. Nelson se zachechtal: nikdo, kdo plánoval studium na Amherstu, by ani ve snu neuvažoval o žádné ze tří škol, jež Henry jmenoval.

„Mnohokrát děkuji za čas, který jste mi věnoval,“ zvažněl opět Henry. „Četl jsem váš studijní plán, a je v něm řada přednášek, jež bych si rád zapsal.“

„Děláme co můžeme,“ usmál se profesor. Henry se zdvihl k odchodu.

„Můžete mi prosím říci, kudy se dostanu ke katedře geologie?“ Nelson ukázal svou hůlkou z okna. „Kolem rohu dvora, dvě stě yardů. Nezapomeňte navštívit také geologické museum; je to ta malá budova vpravo.“

„Díky. Nezapomenu.“

Nelson pozoroval Henryho na odchodu a usmál se. Měl rád mladé lidi a ten, s nímž se právě setkal, nebyl žádnou výjimkou.

James Nelson rozhodně nepřeháněl, když mluvil o aversi katedry ekonomie vůči státním intervencím a socialistické politice. O osm let později skupina studentů oddaná školnímu humoru a recesi vydá velmi oficiálně vyhlížející příručku, obsahující „Nová rozšíření studijního plánu“. Jednu z přednášek přiřkne samotnému vedoucímu katedry ekonomie:

Ekonomie 32: Konstruktivní alternativy kapitalismu

Profesor Kohler, povinná přednáška

Posluchárna 312

12:00-12:05, první středa v každém lichém měsíci

Profesor Nelson to shledá velmi zábavným.

~

Nakonec definitivně rozhodlo to museum, říkal si Henry Bowman, když se ten večer pohodlně natáhl ve spacím pytli a znovu se zamyslel nad svým výběrem školy.

Vstoupil do nevýrazné cihlové budovy a hned první, nač narazil, byla nesmírná kostra mastodonta, umístěná v hlavní místnosti. Později se měl dozvědět, že jde o jednu z největších takových koster na světě. Zatímco si ji prohlížel, dal se s ním do řeči kulhavý profesor geologie a pozval jej na promítání filmu „San Francisco: Město, které chce zahynout“. Profesor měl film připravený pro studenty ze státní university o dvě míle dál, kteří na Amherstu trávili letní praxi, a Henrymu nabídl, aby se k nim připojil. Film Henryho fascinoval, a hluboce na něj zapůsobilo, že se směl ke skupině přidat.

Henry zkontroloval síť proti komárům zavěšenou ve stanu a zhasl svítílnu. Tábořil na břehu přehrady Quabbin, kde strávil dvě hodiny mezi večerí a soumrakem střelbou; jen nějakých dvacet mil severně od koleje. Míli daleko bylo parašutistické centrum Orange Sport, otevřené v roce 1959 jako první v zemi. Henry už toho dne zaplatil 65 dolarů za seskok padákem a bylo to pro něj prvně, kdy byl počet vzletů vyšší než počet přistání.

Tohle místo je nekonečně lepší než Boston, říkal si Henry. Znovu si připomněl vzrušení ze svého prvního seskoku, rozjaření spojené s výskokem z letadla i následující tichý a klidný let pod vrchlíkem padáku. Henry si byl jist, že v budoucnosti absolvuje hodně dalších seskoků.

Pak si ještě vybavil hrůzný dopravní zmatek, jímž musel projet, když stopoval při své cestě do Cambridge, máje v úmyslu tam absolvovat túru pro potenciální studenty — jen aby pak musel poslouchat pompézního pitomce dlouze přednášet o „soše trojí lži“.

Myslím, že tady se mi bude líbit, byla poslední Henryho vědomá myšlenka, když za zpěvu cvrčků zvolna odplul do spánku.

22. ŘÍJNA 1970

„Slyšíte mne dobře?“ zachraplal hlas z radia. Henry Bowman se ohlédl na své tři pasažéry. Všichni pokývali hlavou. Zdvihl tedy mikrofon a stiskl tlačítko pro vysílání.

„Jasně a zřetelně, profesore Foosi. Vyhovuje vám tato výška?“ optal se muže, který seděl v šestimístním Piperu půl míle před ním.

„Prozatím v pořádku. Tady dole to poněkud hází, tak kdyby se někdo začal cítit divně, trochu se zvedneme.“

„V pořádku,“ odpověděl Henry. „Posloucháme.“ Zavěsil mikrofon zpět na jeho místo na přístrojovém panelu a stáhl trochu směs Cessny Skyhawk, aby zvýšil teplotu výfukových plynů. Výškoměr ukazoval 2 500 stop, což bylo o něco málo více než 2 200 stop nad terénem. Letěl jižním kursem nad východním břehem řeky Connecticut z Norhamptonu v Massachusetts směrem k Long Islandu v New Yorku.

„Výtečně. První věc, které byste si měli všimnout, je to, co jsme probírali na čtvrtěční přednášce: řeka prakticky nikdy neteče přímo. Jak vidíte, stáčí se čím dál tím víc — správný termín zní meandruje — vzhledem k dynamice tekutin.“ Henry lehce sklonil stroj na pravé křídlo, aby poskytl cestujícím — obzvlášť té, co seděla vedle něj — lepší výhled na řeku. „Jakákoli překážka v toku řeky urychlí vodu na vnějším okraji křivky. Povšimněte si eroze na vnějšku ohybu řeky asi půl míle před námi, v místech, kde voda teče nejrychleji.“ Henry si všiml, že břeh byl podemletý a stromy byly na hranici pádu do řeky. Ann Ellisová, která seděla vpředu, pozdvihla svůj Nikon, aby si udělala snímek. „Před sebou vidíte místo, kde se řeka stočila tak daleko, že při záplavách voda protrhla úzkou šíjí a ponechala samotné slepé rameno; říkáme mu Ox-Bow,“ pokračoval profesor Foose.

„Můžeme sletět níž, aby se dalo hrdlo zákrutu lépe vyfotografovat?“ optala se mladá žena Henryho. Ann Ellisová studovala geologii na Smithově koleji a teď se účastnila kursu v Amherstu v rámci výměnného studijního programu. Přednáška o hydrodynamice byla provázena letem nad krajinou, aby studenti mohli na vlastní oči pozorovat praktické příklady vývoje říčních koryt i eroze na mořském břehu.

Ann nejprve trochu vyvedlo z míry, když zjistila, že tři ze studentů poletí samostatně a že stroj bude pilotovat mladík, který by se sám ani tohoto kursu ještě neměl účastnit. Přihlásila se však schválně do této skupinky poté, co náhodou zaslechla Henryho, jak říkal profesoru Foosemu, že z hornokřídle Cessny bude mnohem lepší výhled i příležitosti k fotografování než z dolnokřídleho Piperu, řízeného najatým pilotem.

„Spouštím se na osm set pro pár rychlých fotek, Chucku,“ ohlásil Henry radiem, lehce stáhl plyn a sklopil nos Skyhawka do prudkého klesání.

„Neklesáme trochu moc rychle?“ optal se Mark Keller, student druhého ročníku, který se kursu také účastnil.

„Jen pokud se ti z toho nedělá dobře,“ odpověděl Henry trochu zvýšeným hlasem, aby jej bylo slyšet i přes zvýšený aerodynamický hluk. „Pořád ještě zbývá dobrých dvacet uzlů do rychlosti, která by pro tohle letadlo mohla být nebezpečná,“ poklepal na indikátor rychlosti, „a počasí je klidné. Kdybych zpomalil, ostatní by nám uletěli. Už teď se ten Piper schválně loudá, abychom mu stačili — a katedra platí pilotovi za letový čas. Cítíš se nějak divně?“ optal se přes rameno.

„Ne!“ odpověděl Keller, jako kdyby byl obviněn z něčeho hanebného.

„Některým lidem to prostě vadí,“ řekl Henry. Srovnal letadlo asi 500 stop nad zemí a naklonil je na křídlo, aby Ann získala dobrý výhled na podemletý říční břeh.

„Perfektní,“ řekla poté, co udělala dva snímky. Henry se ohlédl přes rameno. Oba muži vzadu také fotografovali, ale už spustili přístroje dolů a pokývali na Henryho, že jsou hotovi. Henry přidal plyn a lehce zdvihl nos letadla, aby nastoupal do původní výšky.

„Klesáme do dvou tisíc,“ ohlásil radiem druhý pilot.

„Setkáme se tam,“ odpověděl Henry. S potěšením viděl, že vzdálenost od druhého letadla se prakticky nezměnila.

K Long Islandu to bylo jedenapůl hodiny letu, a během této doby jim profesor Foose ukázal a popsal řadu věcí, o nichž až dosud pouze čtli. Vedoucí stroj se kvůli žaludečním problémům svých pasažérů čtyřikrát vyšplhal do pěti tisíc stop, dočasně se vzdávaje ideálního výhledu. Henry svědomitě následoval Pipera v každém stoupání i klesání, zatímco jeho tři cestující si vyměňovali vtipky o tom, jak skupina s profesorem nic nevydrží. Ann Ellisová, Mark Keller a Garrett Edison se celou dobu cítili velmi pohodlně. Když přelétali špičku Long Islandu, ozval se opět v radiu profesor Foose.

„Pro cestu zpátky nastoupáme do pěti tisíc a zrychlíme, abychom trochu ušetřili na odměně pro pilota.“

„Nevadí, když se trochu zdržíme?“ vyslal Henry druhému letadlu. „Rád bych tady každému zajistil, aby si mohl udělat snímky, jaké potřebuje.“

„V pořádku, Henry,“ odpověděl profesor.

„Tak co teď?“ obrátil se Henry ke svým třem pasažérům. Přitom stočil 172 do mírného oblouku přes oceán.

„Můžeme se spustit až k pláži?“ optala se Ann. „Ještě blíž, než jak jsme předtím byli nad řekou?“

„Jo!“ souhlasil Garrett Edison. „Hm, jak nízko vlastně můžeme? Nebudeš s tím mít problémy?“

„Ze zákona musím zůstat nejméně pět set stop daleko od jakékoli osoby nebo konstrukce v místech řídkého osídlení, což zahrnuje i tento břeh. Ale když zůstaneme trochu dál od něj, můžeme se snést tak blízko k moři, jak jen budete chtít; nikdo tam nebude s pásmem, aby mi to změřil. Dokud se nikdo nelekne, že mu přistaneme na hlavě, jsme v pořádku.“ Na chvíli se zamyslel: „Čekal bych ale, že budete chtít zůstat trochu výš, aby se dalo fotografovat.“

„Rádi bychom si udělali obrázky pobřeží kolem hrází,“ řekla rychle Ann Ellisová, „a myslím, že by byla zábava se proletět dost nízko.“

„Jak si přejete,“ obohatil Henry směs na maximum a trochu stáhl plyn. Pak srovnal stroj do klesání s rychlostí 135 uzlů. „Nezrychluji proto, abych vás nějak vystrašil,“ vysvětloval, „ale takhle nízko, pokud by nastal nějaký problém s motorem,“ *jako třeba kdyby se zastavil*, dodal v duchu, „můžeme vyměnit rychlost za výšku a budeme mít mnohem lepší výběr, kde přistát. Zásadně nikdy nelétám zároveň nízko a pomalu, leda bych měl dobré místo k přistání přímo před sebou.“ Srovnal stroj asi ve dvaceti stopách výšky a nějakých padesát yardů od břehu.

„Řeknu ti, tady dole je fakt znát ta rychlost,“ řekl Mark Keller. „Jak rychle vlastně letíme?“

„Asi tak sto padesát mil za hodinu,“ odpověděl Henry. Tři cestující se soustředili na fotografování pláže, která ubíhala podél nich. Když se přiblížili ke konci Long Islandu, Henry dal 150koňovému Lycomingu plný plyn, a záhy byli zpět ve dvou tisících stop.

Když se vraceli zpět na sever přes Connecticut, Ann Ellisová se zmínila o tom, že bydlí v příměstí Hartfordu.

„Chceš si udělat snímek domu ze vzduchu?“

„Ovšem!“

„Tady shora vypadají věci hodně jinak; člověk se musí řídit podle úplně odlišných orientačních bodů, než na jaké je zvyklý. Pojďme se tedy podívat, kde ten dům je.“ Strávili několik minut zkoumáním silnic a pak se jim podařilo rozeznat Annino sousedství. Dívka vypotřebovala dobře půlku filmu. Henry se usmál jejímu vzrušení.

„Už ti někdy vynechal motor?“ optal se Mark Keller, když se vraceli zpátky na kurs směrem k Northamptonu.

„Ne, skutečnou poruchu jsem nikdy neměl,“ vysvětlil Henry, „ale létat mne učil můj táta, a ten byl dost vysazený na nácvik řešení různých nečekaných případů. Občas mi náhle vypnul motor a vytáhl klíček, když jsme letěli spolu, a řekl, ať ukážu, jak nouzově přistát.“

Nejprv si ode mne musel párkrát vzít řízení a sám přistát, aby mi ukázal, že se to vždycky dá zvládnout. Nikdy motor znovu nenastartoval dřív, než jsme byli bezpečně na zemi. Nakonec jsem se naučil neustále sledovat směr větru a také si udržovat přehled o místech, kde by se dalo nouzově přistát. Myslím, že mám za sebou asi třicet nebo čtyřicet přistání bez motoru mezi fazolemi nebo na vesnických okresech. Jednou jsme přistáli na golfovém hřišti.“

„Není to ilegální?“ optala se Ann Ellisová.

„Ne moc,“ pokrčil rameny Henry. „Nikdy jsme nic nepoškodili, a když tu a tam výjimečně byl někdo poblíž, přišel jim dvouplošník tak zajímavý, že jim ani nevadilo, když jsme s ním přistáli.“

„Ty ses učil létat na dvouplošníku?“

„Na Stearmanu, který táta kdysi míval na to, aby učil za druhé světové války námořní piloty akrobacii.“

„Děláš akrobacii?“ Ann se ohlédla na zbývající dva pasažéry. „Ukážeš nám něco?“ Mark a Garrett se chystali protestovat, ale Henry zakroutil hlavou a odpověděl dřív než oni.

„Ne v tomhle letadle, není na to dělané. Mohl bych udělat sudový výkrut, to je bezpečné a nic bych tím nepřetížil, ale manévry takového typu lidi zajímají, vyfotografují si je, a člověk pak může přijít o licenci. To není jako proletět trochu blíž k prázdné kůlně na pláži, kde nikdo nezměří, jak přesně daleko jsme, nebo jako přistání na poli, kde člověk vždycky může tvrdit, že mu vynechal motor.“

Víte, s létáním to není jako u auta, kde si každý stát diktuje svá vlastní pravidla a ta většinou dávají docela slušný smysl. Tady to všechno řídí FAA, Federální letecký úřad; a tihle federálové

jsou opravdu banda mizerných parchantů. U nich platí především ‚federální‘ a ‚úřad‘ — a na nějaké ‚létání‘ můžeme prakticky zapomenout. Proto také dneska výrobci nepřicházejí se skoro žádnými novými konstrukcemi; protáhnout je vládním schválením je totiž příliš komplikované. Sedíme ve dva roky starém letadle, ale není na něm nic jiného, než co jste si mohli koupit v třicátých letech. Tenhle motor,“ ukázal dopředu na nos letadla, „je jen přerostlá verze předchůdce Volkswagenu z roku 1939. Proti Chevroletu V8, který si můžete v bedně odvézt z GM za sedm stovek, je to prostě doba kamenná.“

Henry se zarazil, přestal přednášet a na chvíli se zamyslel. „Existuje jeden akrobatický manévr, který bych vám předvést mohl. Při pohledu zvenčí na něm nic není, letadlo prostě stoupá a zase klesá. O to zajímavější je zevnitř. Používají to při výcviku astronautů.“ Přikývl a rozhodl se: „Drž fotoaparát asi tak ve výšce obličeje,“ řekl Ann Ellisové.

„Asi takhle?“

„Namiř objektiv dopředu a dej ho trochu výš, ať Matt a Garrett také dobře vidí. To je ono. Jen co řeknu ‚teď‘, prostě ho pusť a začni nahlas odpočítávat deset sekund. V pořádku?“ Ann vypadala nejistě, ale přikývla. Nikon měla upevněný na širokém popruhu kolem krku. „Sledujte ten fotoaparát, mládenci,“ řekl dvojici na zadních sedadlech.

Henry dal plný plyn a snížil nos letadla, dokud se jehla indikátoru rychlosti nedostala až skoro na pravý okraj žlutého pole; zároveň se důkladně rozhlížel, zda nikde před ani nad nimi není žádná stopa po jiném letadle. Srovnal stroj, aniž by ztratil rychlost, a pak jej zdvihl do poměrně prudkého stoupání. Ann Ellisová cítila, jak její tělo náhle tlačí na sedačku trojnásobkem své normální váhy.

„Pozor... teď!“ řekl Henry a potlačil páku dopředu. Ann pustila fotoaparát hned ve chvíli, kdy tlak polevil, a pocítila, že se sama vznáší asi palec nad polstrováním sedačky. Nikon se magicky vznášel ve vzduchu, zůstává na stejném místě před jejíma očima. Vyvedlo ji to z míry natolik, že úplně zapoměla počítat do deseti.

Henry Bowman pozoroval vznášející se fotoaparát a udržoval jemně potřebný tlak na řídicí páce, a přitom neustále sledoval periferním viděním jehlu rychloměru. Když se dostala půl palce od konce žlutého oblouku, zavolal „Chyt' ho!“, stáhl výkon zpět a páku přitáhl, aby srovnal Skyhawk do vodorovného letu.

„Človče! Co *tohle* bylo?“ vykřikl Garrett Edison, jakmile se aerodynamický hluk snížil. Henry se zhluboka nadechl. „Když jsme stoupali a Ann držela fotoaparát, z hlediska země to bylo totéž, jako kdyby to byl projektil vystřelený do výšky ve vakuu. Úhel jejího letu odpovídal úhlu našeho stoupání a fotoaparát se choval jako ve vakuu proto, že letadlo je uzavřené a tedy na něj nepůsobil žádný odpor vzduchu. Sledujete mne?“

„Jo...“

„Takže fotoaparát se pohybuje konstantní rychlostí vůči Zemi, stejnou, jaká je rychlost letadla. Teď jej Ann pustí. Jasně?“

„J... jo“

„Vzhledem ke gravitaci fotoaparát, hned jak jej Ann pustí, začne zrychlovat směrem k Zemi s gravitačním zrychlením, tedy nějakých dvaatřicet stop za sekundu na druhou. Ano?“

„No jasně,“ Edison si začínal uvědomovat, o co tady jde.

„No, a já udělal jen to, že jsem řídil letadlo přesně po stejné balistické dráze, po níž ten aparát letěl. Celý trik je jen v tom udržet správný oblouk, takže se fotoaparát vůči letadlu nehýbá. Kdybych jej táhl moc velký, spadl by Ann do klína; kdybych jej příliš přitáhl, odrazil by se od stropu. Při tomhle manévru vlastně uvnitř letadla vytvoříte beztlákový stav: po nějakých osm sekund jsme nic nevážíli, jak jste si asi všimli.

Takhle cvičí astronauty, aby si zvykali na beztláku,“ vysvětlil. „Mají na to odlehčený Boeing 707 s polstrovaním uvnitř, a protože je mnohem rychlejší, mohou dělat daleko větší oblouky. Myslím, že dokáží získat něco kolem třiceti sekund beztláku. Dělají to opakovaně, a astronauti přejmenovali to letadlo na ‚Vomit Comet‘.“ Pokrčil rameny.

„Tohle patří mezi docela náročné manévry, ale nijak zvlášť to nezatěžuje letadlo. Při pohledu ze země to nevypadá jako nic moc,“ usmál se. „Táta dokázal stejný trik, zatímco dělal sudový výkrut. To vypadalo velmi zajímavě: fotoaparát — nebo cokoli — vypadal, jako když pluje ve vzduchu a přitom se pomalu sám od sebe otáčí.“ Potřásl hlavou. „Já nejsem ani zdaleka tak dobrý.“

Ann Ellisová neřekla nic.

Moc ji to nedojalo, pomyslel si Henry. No dobrá, aspoň se pobavila, když jsme prosvištěli kolem té pláže.

Ann byla ve skutečnosti potichu z úplně jiných důvodů. Krátká chvilka trojnásobného přetížení následovaná bezprostředně osmi sekundami beztláku na ni zapůsobila velmi zajímavým způsobem. Cítila se, jako kdyby byla na hraně orgasmu. „Jsi ve všem tak dobrý?“ zamumlala si pro sebe. Henry na ni pohlédl, nejistý, zda vůbec něco slyšel. *Asi se mi to jen zdálo.*

Následující hodinu Henry Bowman strávil létáním přes ta nejlepší místa pro fotografování různých geologicky zajímavých útvarů. Dozvěděl se od svých pasažérů i leccos z toho, co profesor Foose říkal jen na přednáškách, ale už nezopakoval při letu.

~

Henry srovnal stroj na přiblížení patnáct set stop nad letištěm LaFleur v Northamptonu. Pohlédl na přístroje, snížil bohatost směsi a vytáhl klíček ze zapalování. Všichni tři cestující se s hrůzou zahleděli na to, jak se vrtule před nimi přestala točit. Aerodynamický hluk byl stále slyšet, ale studenti už si zvykli na hluk motoru, a bez něj jim letadlo přišlo tiché jako hrobka.

„Chystám se přistát, sjet z ranveje a zaparkovat hned vedle támhletoho černožlutého Cuba se zkrácenými křídly a velkými koly,“ ohlásil Henry. Byl to starý trik, který proslavil pilot Duane Cole natolik, že se stal skoro jeho osobní značkou a Duane jej opakoval na konci snad každé ze svých exhibic. Henry se spustil trochu rychleji než obvykle, posadil Skyhawk na asfalt ve třetině ranveje a zbývající setrvačnost jej dovezla přesně na požadované místo.

Na Matta s Garrettem to zapůsobilo a upřímně Henrymu poděkovali.

„Potěšení je na mojí straně, obzvlášť když půjčované za letadlo platí katedra,“ usmál se a dodal: „A myslím, že dnešek mne přesvědčil, abych si za svůj hlavní studijní obor k ekonomii přibral navíc ještě geologii.“

„Na to nemůžeš být na lepší škole,“ prohlásil Matt a Garrett zcela souhlasil.

Ann Ellisová také dospěla k rozhodnutí. Úzce souviselo s plány Henryho Bowmana pro dnešní večer.

Její spolubydlící se bude vztekat, ale to se nedá nic dělat.

„Haló, Heinz! Vzpomínáš si, jak jsme se bavili o Ekon 11, o tom úkolu s analýzou nějakého místního podniku?“ optal se profesor kolegy. Vedoucí katedry ekonomie koleje Amherst zdvihl hlavu od knihy a zahleděl se na muže, který právě vstoupil do čítárny a volal na něj. „A vzpomínáš si, jak sis stěžoval, jak ti všechny ty rozборы rozvážky pizzy v Massachussetts lezou krkem?“

„Ano, a co s tím?“

„Podívej se na tohle.“

Vedoucí si vzal od svého kolegy nabízený esej, upravil si brýle a přečetl nahlas nadpis.

„*Ekonomika revolveru Smith & Wesson .44 Magnum a cenová strategie jeho výrobce.*“ Podíval se přes horní hranu brýlí: „Další, co by raději vyráběl máslo než zbraně?“

„Jen si to přečti,“ usmál se Nicholson. „Zabere ti to tak dvě minuty.“ Vedoucí katedry Kohler byl mezi svými kolegy obzvláště známý svou schopností zpracovávat rychle písemné zdroje. Obrátil titulní stránku a rychle přečetl text.

„... jediný dvojitý revolver komorovaný pro tuto ráži,“ citoval. „Hmmm, uvádí tady, že továrna ve Springfieldu je v současnosti příliš malá pro armádní zakázky, takže všechny zbraně, které Smith & Wesson dodává pro civilní sektor, jsou nyní jen na zakázku, ale už dávno předtím, než se válka ve Vietnamu stala významným faktorem, byl tento model těžko k sehnání a ve skutečnosti jej vždy bylo možné považovat za raritu, které odpovídá cena přesahující běžnou obchodní.“ „Prolétl o kousek dál a opět přečetl nahlas: „Ačkoli továrna vždy dodržela katalogové ceny pro dealery u všech zbraní, prodejci běžně požadují (a dostávají) za tento model velmi značné příplatky, obzvláště u typů s delší hlavní.“ Kohler zdvihl oči od eseje a zasmál se: „To znamená, že finanční ředitel S&W by u nás vyletěl od zkoušky, protože nasadil úplně špatnou cenu.“

„Jen čti dál.“

„To, že továrna nastavila cenu svého modelu 29 pod tržní ekvilibrium poptávky a nabídky by na první pohled mohlo vést k předpokladu, že její finanční ředitel nedělá správně svou práci,“ citoval Kohler a sám dokončil: „... takže by jej měli vyhodit na ulici.“ Znovu se zasmál a četl dál: „nicméně existuje nejméně jedno alternativní vysvětlení, jež stojí za úvahu.“

„Opravdu by mne zajímalo, jaké,“ zabručel a pokračoval ve čtení.

„Jednou z možností by bylo to, že vedení firmy je přesvědčeno, že výjimečnost a obtížná možnost získání zvyšují přitažlivost tohoto modelu, a v konečném důsledku i zájem zákazníků o celou řadu výrobků Smith & Wesson.“

Na základě vlastní zkušenosti se však domnívám, že skutečné vysvětlení je odlišné. Modely 29, 27 a 57 jsou vyráběny v samostatném montážním zařízení, jehož produkční kapacita je omezena,

a vyžadují značné množství ruční práce. Tyto zbraně nabízejí dokonce ještě vyšší kvalitu a lepší zpracování než zbytek produkční linie firmy. Praktické testy také potvrzují, že tyto prémiové modely střílejí přesněji než ostatní zbraně Smith & Wesson. Domnívám se, že v současnosti je — při zachování stávajících výrobních metod — technicky nemožné významněji zvýšit produkci modelů v ráži .44 Magnum. Katalogové ceny těchto zbraní — v době vzniku tohoto eseje \$165.0 — jsou i přes nízké množství vyrobených kusů uměle udržovány pod tržním ekvilibriem nejspíše proto, že se firma obává značné ztráty dobré vůle svých zákazníků, kdyby získali dojem, že Smith & Wesson začal ceny náhle šroubovat do výšky.

Na základě těchto úvah a také ve světle faktu, že společnost Smith & Wesson již není rodinný podnik, ale stala se součástí jihoamerického konglomerátu Bangor Punta —“ Kohler se zarazil: „Hmm. Že bych cítil nějaký závan americké národní hrdosti?“ Četl dál: „— si dokáží představit čtyři možné změny v dohledné budoucnosti, týkající se výroby a cen těchto zbraní.

Za prvé: snížení standardů a celkové kvality. Za druhé: postavení nové výrobní linky a rozšíření výroby všech modelů. Za třetí: změny v designu samotných zbraní (obzvláště eliminace méně významných funkcí), umožňující snížit produkční náklady. Za čtvrté: výrazné zvýšení katalogové ceny.“ Kohler opět zdvihl oči: „Ha! A poslechni si tohle:

Bangor Punta již v současnosti má za sebou první ze zmíněných kroků a zahájila práce na druhém z nich. Předpokládám, že v dohledné době bude následovat třetí. Naopak čtvrtá možnost — náhlé zvýšení katalogových cen — je podle mého osobního názoru velmi málo pravděpodobná. Prvé tři možnosti jsou mnohem méně viditelné z pohledu veřejnosti a současné nároky válečné produkce nevydrží navěky.“ Kohler dočetl esej potichu a pak vzhlédl.

„Takže ti sprostí jihomeričané nám snižují kvalitu nových čtyřiačtyřicítek magnum, ale podle našeho autora je již na trhu dostatečné množství starších zbraní pro pokrytí potřeb lidí, kteří...“ nahlédl opět do textu „... vystřílejí více než deset tisíc ran ročně nebo kteří běžně střílejí na terče vzdálené 150 yardů nebo více.“ Projížděl očima další text.

„Tady je dobrá rada, podle které bychom se měli řídit v příštím semestru: náš pan Bowman říká, že bych se měli zaměřit na revolvery se sériovými čísly menšími než 8 300 000.“ To je rozhodně dobré mít na paměti, že?“

„Tak co, stýská se ti po ,salám v poslední době zdražil, takže pekárna vydělává méně?““

„Dej tomu chlapci výbornou,“ řekl Kohler, když vracel esej.

„To už jsem udělal.“

„Především tě musím upozornit,“ varovala Ann Ellisová, „že moje ... spolubydlící se asi trochu naštvou, pokud nás tady najde.“

„Hm, a co vrátá koleje?“ optal se Henry.

„Ta funguje podobně jako FAA,“ zasmála se Ann. „Rozhodně bychom neměli udělat nic, čeho by si mohla všimnout, jako třeba seběhnout dolů do haly nahatí. Raději necháme dveře zamčené.“

„Fajn,“ odpověděl Henry. V tu chvíli nevěřil úplně svému hlasu a netroufal si na víc než na jednoslabičná slova.

„Ale vážně, pokud náhodou přijde Rachel, mohla by trošičku vyšilovat,“ zdůraznila znovu Ann. Henry pokrčil rameny.

„Fajn,“ zopakoval souhlasně.

„Opravdu chápeš, co říkám?“ trvala Ann na podrobnější odpovědi. Henry si konečně přesně uvědomil, co má dívka na mysli, a rozesmál se.

„S potěšením ti posloužím jako náhradník, ale celkem nerad bych, aby po mně někdo střílel,“ řekl po chvíli. *Ačkoli i to by asi stálo za to*, dodal v duchu.

Ann Ellisová zrudla. „*Takhle* to neber,“ řekla rychle. „A *střílet*? Kdepak, to ne; ona jen trochu hysterčí.“

„Tak proto tady není nic snadno rozbitného?“ ušklíbl se Henry.

Ann to překvapilo. Rozhlédla se po malé kolejní ložnici a uvědomila si, že skutečně nikde není nic křehkého. „Moc toho nepřehlížíš, že?“ zamumlala a pak se obrátila k Henrymu s rozpustilým úsměvem: „Podívejme se, zda nepřehlédneš *tohle*.“

Henry Bowman si později uvědomil, že střelba, lyžování a létání jsou tři věci, které se v praxi ukázaly, když je vyzkoušel, být ještě *mnohem lepší* než původně očekával. Toho večera objevil čtvrtou.

14. BŘEZNA 1971

„Hej, Boone! Máš telefon. Volají z nemocnice!“ Barman zdvihl telefonní sluchátko. Veliký muž vzhlédl od kulečníku a zatvářil se nevrlé. Měl na sobě modré keprové pracovní kalhoty a flekaté tričko, které se napínalo kolem jeho nemalého panděra. Od dolního rtu mu visela cigareta bez filtru. Neudělal žádný pohyb směrem k baru.

„Ta slečna říká, že tvoje žena už má porodní bolesti. Říká, že tě tam dole potřebují.“ Boone Caswell se na barmana zadíval: „Jen jí řekni, že tam budu za chvíli. Zatím to dycky trvalo dost dlouho.“ Bylo zřejmé, že o záležitosti nehodlá dál diskutovat. Barman rychle řekl několik slov do telefonu a zavěsil. Caswell se vrátil ke svému kulečníku.

„Boone, gratuluji! Už jsi zase otcem!“ Lékař se na velkého muže usmál s entusiasmem, který vůbec necítil. Neměl Boona Caswella rád. Vlastně neznal v celém městě Rolla v Missouri vůbec nikoho, kdo by jej rád měl. Příliš mnoho lidí si příliš dobře všimalo modřin, které se často objevovaly na tváři Myry, Caswellovy plaché a věčně vylekané manželky. Některé z nich byly ještě pořád viditelné, když přišla do porodnice.

„Kluk nebo holka?“

„Máš krásnou a zdravou holčičku, sedm liber a dvě unce. Myra je v pořádku. Obě tvoje starší dcerky jsou s Myrou a s dítětem. Chceš je vidět?“ nasměroval velkého muže směrem k ložnici, ale Caswell se otočil na patě.

„Snad až přijdou domu,“ prohodil přes rameno a vyšel ze dveří.

7. ČERVNA 1971

„Chce se někdo přidat k razii? Máme dvě v jednom a tom samým baráku. Nějaká pomoc by se šikla.“ Lou Ciamillo se podíval na muže, který otázku položil. *Federál. Možná chlápek z narkotik. To bývají pitomci, ale ksakru, razie je razie.* Rozhlédl se po místnosti. *Stejnak tu akorát sedím na prdeli,* pomyslel si. *Škoda ale, že nemám svou .357.*

„Ale jo, půjdu s váma. Mám u sebe PPK, ale nic jinýho.“ Federální agent mávl rukou v odmítavém gestu.

„S tím si nemusíš dělat starost.“ Zahleděl se na Ciamilla, který vypadal jako někdo, koho poprosíte o pomoc, pokud potřebujete pohnout s něčím hodně těžkým, a pokývl: „Možná bys nám moh’ pomoci i s beranidlem.“ Rozhlédl se okolo. „Ještě někdo?“ Několik dalších policistů, kteří byli zrovna mimo službu, ale zůstávali z různých důvodů ve služebně okresu Montgomery, se k zátahu také připojilo.

„V kolik tam dem?“ optal se jeden z nich.

„Během pár minut vyrazíme, a nejspíš vrazíme k prvnímu v devět třicet nebo tak nák,“ odpověděl federální agent. Ciamillo pokývl. Chtěl se optat na pár dalších detailů stran razie, ale v tu chvíli zaslechl jiného policistu z okresu, jak volá jeho jméno.

„Hej, Lou! Chtěl jsem se s tebou pobavit o tý mý pětašťouře. Kouk’ bys na ní? Netrefim s ní ani hovno.“

Ciamillo se zasmál. Vzhledem k tomu, že střílel rád a hodně trénoval, byl výtečným střelcem a měl i hodně zkušeností se zbraněmi. Ostatní policisté za ním často chodili s otázkami ohledně zbraní nebo s problémy, které s nimi měli.

„Jimmy, uvažoval’s o tom, že by chyba vůbec nemusela bejt v tý pistoli?“

„Nojo, ty mi taky polib. Ne, fakt, jukni se na tohle. Je to uchycení hlavně moc uvolněný, nebo je to takhle normální?“ Policista částečně stáhl závěr, aby Louovi ukázal, že zbraň je prázdná, a pak demonstroval, že může špičkou prstu rozhýbat konec hlavně. Ciamillo se ohlédl na federálního agenta, který zrovna mluvil s dalším člověkem. *Nepřipadá mi, že by potřebovali až tak velkou pomoc,*

pomyslel si, když viděl počet federálních policistů, a pak v duchu pokrčil rameny. *Ale co, aspoň se trochu pobavím; celej týden tady beztak byla nuda k ukousání.* Otočil se zpět, aby se znovu věnoval problematické .45.

Lou Ciamillo se už nedostal k tomu, aby se optal, čeho se vlastně razie má týkat.

Čtveřice mužů nejbliž u dveří slyšela zevnitř zvuk běžící televise. Většina z ostatních dvaadvaceti agentů policie byla příliš daleko, než aby jej slyšela také, a proto jim agent William Seals, který zátať řídil, signalisoval gesty rukou. Dal mužům na vědomí, že byt není prázdný a že by měli zůstat potichu.

„Tak fajn, na tři,“ zašeptal Seals. „Raz... dva... tři.“ Ciamillo spolu s třemi dalšími muži se opřeli plnou vahou do vyřázečího beranidla; rám dveří bytu se naštípl a dveře vypadly. Lou Ciamillo byl druhým policistou v pokoji. Jako vždy při razii jel na adrenalinové vlně a všechny smysly cítil neobvyčejně ostře. Do pokoje proudili další agenti a policisté a Lou sáhl tisíckrát nacvičeným gestem pro svou zbraň. V tu chvíli jeho mozek plně zaregistroval fakt, že kromě policistů vedoucích útok není v pokoji nikdo další, než asi deseti- či dvanáctiletá dívka sedící na pohovce a ještě mnohem mladší děčko, které měla na klíně.

Děvče vypadalo vystrašně a malé dítě, vyděšené hlukem a vnímající strach starší dívky, začalo plakat. Ciamillo držel svůj Walter zamířený na podlahu a rozhlížel se po pokoji. Brzy se ukázalo, že dívka, již — jak zjistili později — bylo deset roků, se ten večer starala o dítě a nikdo jiný nebyl doma.

Po rychlém ověření, že byt je skutečně prázdný, vedoucí agent načmáral několik slov na kousek papíru a vrazil jej dítěti do ruky. „Dej to rodičům, až se vrátí domů,“ přikázal. „Doufám, že příště to bude líp,“ zamumlal pod vousy, když vedl své soudruhy ven z bytu.

Dívka držela v ruce papír, aniž by se snažila jeho obsah přečíst, a zmateně zírala na bandu divných, neupravených mužů, kteří odcházeli roztráštěnými dveřmi. Vůbec nechápala, co byli zač, ani proč vrazili dovnitř.

Nebylo divu, neboť ani jediný z mužů, kteří do bytu ve svobodárně před chvílí vtrhli, na sobě neměl policejní uniformu, a žádný z nich se také neobtěžoval zmínit o tom, že jsou policisty.

Lou Ciamillo začínal mít z tohoto večera velmi špatný pocit.

Sedmadvacetiletý Kenyon Ballew byl právě ve vaně. Byl by si mnohem raději dal sprchu, protože při své velikosti měl značný problém se v malé vaně pohodlně umýt; hlavice sprchy ale potřebovala opravu, takže mu nic jiného nezbylo. Toho večera si Ken ani tak nestěžoval na nepohodlí; spíše mu vadilo, že koupání zabere více času. To bylo nepříjemné, protože hned po koupeli se chystal pomilovat svou manželku. Sara Louise mu před deseti minutami dala jasně najevo, že na to čeká.

Její přesná slova byla: „Jestli nebudeš venku z vany, utřený a u mne v posteli do patnácti minut, chlapáku, tak začnu bez tebe. Znáš přece skautské heslo: ‚Buď připraven!‘“ Sara Louise ráda žertovala o tom, že její manžel, žurnalista pracující pro *Washington Post*, byl skautským vedoucím.

Novinové články se o tom později zmíní.

Ballew dokončil koupel, vytáhl z vany zátku a začínal se zvedat, když zaslechl nějaké tlumené zvuky za dveřmi bytu.

„Federální úředníci s příkazem k prohlídce,“ ohlásil za dveřmi agent Seals běžným hovorovým tónem, aniž by se obtěžoval aspoň zaklepat na dveře. Lou Ciamillo se na něj nevěřičně zadíval a agent pohled zamračeně opětoval, jako kdyby chtěl říci: *Chceš mi snad, pitomče, říkat, jak to mám dělat?* Agent neměl náladu na to, aby jeho přístup k prosazování zákona zpochybňoval nějaký okresní policista.

„Kene, myslím, že je někdo u dveří!“ zavolala na svého manžela nahá Sara Louise Ballewová. „A já nemám nic na sobě,“ dodala zbytečně. Podívala se na zápěstí, uvědomila si, že hodinky leží na prádelníku na druhé straně pokoje a zamračila se. Ani ona, ani její manžel nikoho neočekávali a už bylo docela pozdě.

„Otevřete dveře, federální agenti,“ řekl agent, který razii vedl, jen docela malinko hlasitěji.

„Postarám se o to,“ zavolal Ken na svou manželku. Měl dojem, že snad zaslechl něco jako ‚otevřete dveře‘, ale zbytku nerozuměl vůbec. Vylezl z vany a omotal si ručník kolem pasu. Měl v úmyslu co nejrychleji poslat kohokoli, kdo u dveří byl, dál jeho cestou.

„Rozuměli ste?“ optal se jeden z policistů. Ostatní — včetně Lou Ciamilla — jen potřásli hlavami. „Sou tam dva, to jsem slyšel,“ prohlásil vedoucí agent. „Tohle byl mužskej hlas. To mi stačí.“ Lou Ciamillo se chystal říci, že pokud on ani agenti nerozuměli tomu, co říkali lidé v bytě, je jen logické předpokládat, že stejně tak nikdo uvnitř neslyšel jejich ohlášení, ale Seals už vyštěkával další rozkazy.

„Vyražte ty dveře, než utečou zadem nebo zničej' důkazy!“ *Máme tady víc než dvacet chlapů*, říkal si Lou, *tak proč už dávno vzadu žádný z nich nehlídá?* Pokrčil rameny. *Co je mi vlastně do toho...* Když se připravoval k použití vyrážecího beranidla, prolétlo mu hlavou: *Musí to být razie kvůli drogám.*

Neuměl si představit žádný jiný kontraband, který by bylo možné během takhle krátké chvílky zničit v běžném bytě.

„Raz... dva... *tři!*“ Vyrážecí beranidlo udeřilo do dřeva, ale na rozdíl od dveří v minulém případě, tyto vydržely. Ken Ballew měl v bytě instalovány dveře vyztužené ocelí. Rám popraskal, ale stále držel. „Znovu!“ přikázal agent Seals.

Ken a Sara Louise byli v tu chvíli každý v jiném pokoji svého bytu. Oba slyšeli strašlivou ránu do dveří a uvědomili si, že se k nim někdo snaží násilím vloupat. Ken Ballew vyběhl z koupelny, otevřel zásuvku u stolu a vytáhl perkusní revolver vyrobený v roce 1847. Sara Louise si právě navlékla kalhotky a natahovala se po podprsence, když první rána otřásla vstupními dveřmi. Okamžitě vyskočila z postele a rozběhla se směrem ke dveřím. Nahá nebo oblečená, rozhodně se chystala pomoci svému manželovi bránit jejich byt před kýmkoli nebo čímkoli, co bylo příčinou invaze do jejich soukromí.

Lidé — obzvláště ti, kdo nemají zvláštní zájem o palné zbraně — se později budou podívat té zvláštnosti, že by si člověk, který cítí potřebu mít zbraň pro obranu domova, vybral pro tento účel zrovna 120 let starý perkusní revolver na černý prach. Správně budou zdůrazňovat, že dokonce i sto let stará zbraň by byla mnohem praktičtější, neboť právě kolem roku 1870 se začaly běžně používat revolyvery na jednotné náboje a začínaly nahrazovat ty, které se nabíjely nepohodlně a pomalu zepředu.

Ken Ballew měl doma jen perkusní starožitnost namísto Smithe & Wessona z 20. století z velmi jednoduchého důvodu: byl především sběratelem starých zbraní a měl doma hezkou sbírku perkusních revolverů ze 40. let devatenáctého století, včetně toho, který měl zrovna v ruce. Poněcháme-li stranou brokovnici, s níž chodíval lovit ptáky, vůbec žádnou moderní zbraň nevlastnil.

Ballewovi bydleli v bytě ve slušném nájemním domě v oblasti běžně obývané střední třídou. Nedávno sice v okolí došlo k jednomu či dvěma vloupáním, ale vcelku pro většinu obyvatel Silver Spring v Marylandu nebyl násilný zločin nijak aktuální otázkou. Dokud Ken Ballew žil sám, vůbec nemíval doma na obranu *žádnou* nabitou zbraň, protože risiko nějakého zločinu považoval za minimální. Až teprve po svatbě si uvědomil svůj samozřejmý závazek zajistit bezpečí i druhé osobě.

Měl v plánu si koupit moderní Smith & Wesson, ale měsíční účty a jiné finanční důvody zatím vedly k tomu, že tuto událost odkládal, a dočasně sáhl po zbraní ze své sbírky. To byly důvody, proč byl sedmadvacetiletý skautský vedoucí, běžící v tu chvíli mokrý a nahý ke dveřím, aby ochránil svou manželku před kýmkoli, kdo se snažil vloupat do jejich bytu, ozbrojen revolyverem vyrobeným zhruba o padesát let dříve než první letadlo, o třicet roků dříve než byl vynalezen telefon, osmnáct let před zrušením otroctví a dva roky před narozením jeho prapraprapradědečka.

Když se dveře rozletěly a agenti i policisté v civilních šatech vnikli do Ballewova obývacího pokoje, Lou Ciamillo už měl svého Walthera PPK připraveného v ruce. Stál ve střeleckém postoji a mířil na vstup do krátké chodby, která vedla do ostatních místností bytu.

Ken Ballew vběhl dovnitř a Ciamillo automaticky zamířil na jeho hlavu; nezačal ale střílet, dokud se neujistil o tom, že muž je ozbrojen. Ostatní z útočníků nebyli tak odpovědní, a proto ve chvíli, kdy Lou Ciamillo stiskl spoušť svého PPK, už bylo vypáleno několik jiných výstřelů.

Ballew se za zvuku výstřelů zhroutil k zemi. Posledním vědomým aktem nahého muže bylo to, že stiskl spoušť svého starožitného revolveru; kule se zaryla na vzdálenost asi deseti palců do knihovny. Pak jeho mozek přestal fungovat a Ballew zůstal tiše ležet za příčkou chodby.

Ciamillo pozoroval Ballewa, jak padá za příčku. *Byl to perfektní výstřel*, proběhlo mu hlavou, *jsem si jistý, že jsem ho strefil*. Adrenalin mu koloval v těle, ale přesto policista dále nestřílel, na rozdíl od několika federálních agentů.

Přes zvonění v uších zaviněné výstřely začal Lou rozeznávat křik skoro nahé ženy, která běžela ke svému padlému muži. Vykročil k ní, ale jeden z agentů jej odstrčil, protáhl se kolem něj, a odtrhl ženu od těla jejího manžela. Začal jí recitovat její práva, ale Sara Louise byla hysterická a bylo naprosto zřejmé, že neslyší a nerozumí ani jedinému slovu.

Ballewova manželka se vyděšeně krčila a Ciamillo si opět uvědomil, co jej tak trápí. *Ona vůbec neví, že jsme policajti. Ani jeden z nás nemá uniformu*. Agent, který Sara Louise předtím odříkal její práva, vytáhl z kapsy pouta a pak ji vystrčil ze dveří. Ciamillo se odvrátil a zahleděl se na tělo na podlaze. Jeden z federálních agentů je přejel pohledem, když spěchal do druhého pokoje.

Lou Ciamillo pravidelně, odměřeně dýchal. Cítil, jak mu v hrudi bije srdce jako splašené, a soustředil vůli na to, aby je přiměl zpomalit. Rozhlédl se po skromném bytě a pokusil se analyzovat, co tam vidí, zatímco se kolem něj hemžili zanedbaně vypadající federální úředníci a policisté v civilních šatech. Federálové po sobě zanechávali značnou spoušť, hledající důkazy. Za dveřmi stále hystericky vriskala Ballewova manželka, na sobě jen kalhotky a pouta, jak se snažila proniknout dovnitř k tělu svého muže.

„A máme to!“ zaslechl Ciamillo křičet agenta z pokoje, který se ukázal být pracovníkem Kena Ballewa. „Hele, co tu máme!“ Hrdě pokročil ke svému veliteli.

V ruce nesl několik atrap ručních granátů, takových, jaké se běžně prodávají jako suvenýry či ozdoby v armyshopech spolu s čutorami, svítilnami nebo bedýnkami od nábojů. Lou dobře věděl, jak vypadají skutečné granáty; když byl chlapec, spolu s otcem jich na venkově odpálili tucty. Na první pohled mu bylo zřejmé, že toto není nic jiného než neškodné atrapy: chyběly jim detonátory, do jejich základů byly vyvrtné díry a bylo jasné vidět, že jsou prázdné. Jeden z nich

byl nalepen na dřevěný stojánek a ještě na něm visela cenovka. Ciamillo se díval, jak agent od atrapy dřevěný podstavec odtrhl a odhodil stranou. Udělal pár kroků a sehnul se, aby viděl, co vlastně agent zahodil.

Na namořené borové destičce byla vyryta slova **‘ODDĚLENÍ STÍŽNOSTÍ – STAVTE SE DO FRONTY’**. Ciamillo se usmál, ale rychle vystřízlivěl při pohledu na federální agenty, kteří pobíhali po bytě, vytahovali zásuvky a převraceli nábytek. Jeden z nich přišel z chodby a přinesl brokovnici dvojku ráže 20.

„Zapište také tohle,“ požádal se širokým úsměvem, chovaje ptáčníci v hodnotě osmdesáti dolarů, jako kdyby šlo o truhlu plnou ukradených šperků za miliony.

„A já zas mám tohle!“ ohlásil další muž. V ruce držel plochou kartónovou krabičku, velikou asi jako zápalky; byla žlutá s modročerveným tiskem. Ciamillo ji na první pohled poznal: šlo o balení puškových zápalek Winchester pro přebíjení brokových nábojů, kterou si mohl kdykoli kdokoli koupit v libovolném železářství za méně než dolar.

Špatný pocit, který Lou Ciamillo měl dříve, se vrátil se znásobenou intenzitou. *Co je to sakra za pitomce?* uvažoval Lou, zdaleka ne poprvé toho večera. *Proč se kurva starají o přebíjecí materiál a suvenýry z blešho trhu? Kdo je ten chlápek, co jsme ho zabili? A kvůli čemu ho vlastně chtěli?*

Na některé z těchto otázek měl záhy dostat odpověď.

„Co jsi to říkal? *Daňoví* úředníci?“ nevěřičně reagoval ostrým šepotem. Druhý policista z okresu Montgomery mu položil ruku na rameno a pokusil se jej uklidnit.

„Mysleli jsme, že to víš, Lou.“ Ciamillo ruku srazil.

„Že *já* vím? Bylo nás tam přes dvacet! Toho chlápka jsme *zabili*!“ Ciamillo vypadal, jako by mu akutně hrozil infarkt. „Dva tucty chlápků ozbrojených po zuby a oháknutejch jak motorkářskej gang roztrískaj’ dveře od bytu, vletěj’ dovnitř, zabijou majitele, a ty mi teď tady budeš tvrdit, že ty federálové, co to celý vedli, byli akorát banda mizernejch účetních z ATF? Ty smrádci maj’ kontrolovat *úctenky*, prokrista!“ Ani nezavřel ústa, čekaje na odpověď. Když žádnou nedostal, pokračoval čím dál tím silnějším hlasem: „Co na něj měli? No? Řekni mi to — co na něj kurva vůbec měli?“

„No... říkali, že prý našli čtyřpalcový kus uříznutý z hlavně z brokovnice,“ odpověděl chabě policista.

„Jo? Vsadím se, že byl z té pitomý dvacítky, viděl ’sem, jak ji jeden z těch blbů přines’. Hlavně byly pořád minimálně dvacet palců dlouhý, spíš dvaadvacet. Sázím odznak, že byla v pořádku.“ Ciamillo dopáleně zapíchl prst druhému policistovi do hrudníku a pokračoval.

„A i kdyby ji ten chudák náhodou uříz’ pod osmnáct, tak co? Tak z ní akorát udělal kus pro NFA, takže ze zákona z třiačtyřicátýho dluží financům dvě stovky daně. Pověz, Hale, už někdy dlužil na daních dvě stě dolarů?“

„No tak, uklidni se, Lou.“

„*Nasrat* a ne že se uklidním! Tys tam nebyl první u dveří jako já, a tys neposlal střelu tomu chlápku do čela jen kvůli těm hajzlíkům z berňáku. Odpověz mi: už někdy dlužils berňáku dvě stovky? Já teda kurva určitě jo. Co myslíš, třeba by financové měli vyrazit *tvý* dveře, když ste se starou nahý, a rozstřílet tě na sračky, protože si myslejš’, že bys jim třeba moh’ viset dvě stovky?“

„Jasněže jsem dlužil na daních dvě stovky,“ odpověděl Ciamillův přítel uklidňujícím tónem, „ale tohle přece byli agenti ATF, Lou! Sice patří pod berňák, ale oba dobře víme, že nedělají daně z příjmu. Dělají alkohol, tabák a *zbraně*.“

„Přesně!“ vybuchl Lou. „Dělej’ *daně* z alkoholu, tabáku a zbraní! Sou tady vod toho, aby hlídali, že na každý zatracený bedně whisky nebo krabici cigaret je ta mizerná nálepka, to dělej’. Přišlo by ti fajn, kdyby ten agent kurva Neal posbíral pár místních poldů a vlít’ na chlápka, co mu patřej’ cigára Camel? Moh’ by mu vyrazit dveře a zabít ho ve vaně, protože někdo napráskal, že třeba má pod postelí nevokolkovaný cigarety a visí berňáku dvě stovky?“

Druhý policista neodpověděl, jen sklopil oči.

„A že šlo vo zbraně? Fajn, co kdyby *důvěryhodnej informátor* řek’ těm idiotům, že Sturm, Ruger nezapltil svezch jedenáct procent daně za bednu .357. Fakt myslíš, že by ti sráči z ATF měli uprostřed noci vyrazit dveře třeba u Billa Rugera? To by aspoň byla sranda, Bill nejspíš bude mít pár bouchaček z vlastní fabriky, a ty budou vyrobený po vobčanský válce. Třeba by na to šestadvacet *agentů* nestačilo. Jo, kurva, Billa měli jít zkusit nasrat!“ Ciamillo znechuceně zakroutil hlavou a znovu vybuchl.

„Kriste Ježíši, jak to, že vůbec nechaj’ ty mizerný kuřbuřty z bernáku nosit bouchačky?!?“ Náhle si něco uvědomil a oči se mu zúžily.

„Kdo má příkaz k prohlídce? Chci vidět, co píšou v tom zasraným příkazu!“

Lou Ciamillo ještě nevěděl o několika důležitých věcech. Především, nemohl tušit, že v tu chvíli byl příkaz k domovní prohlídce Ballewova bytu ještě skoro prázdný. Čas prohlídky teprve bude vyplněn jako ‚8:31 p.m.‘, nejzazší minuta, legální pro denní prohlídku 7. června, protože jednou z mála věcí, které v příkazu vyplněny již byly, byla povinnost prohlídku udělat za dne.

Stejně tak ještě ve chvíli, kdy si příkaz Lou marně chtěl přečíst, nebyl vyplněn ani seznam hledaných věcí. ‚Brokovnice se zkrácenou hlavní‘ se na něm neměla ale objevit ani v budoucnosti, protože Ballewovu ptácnici přeměřili a zjistili, že její hlaveň s rezervou přesahuje zákonné minimum 18 ". Namísto toho budou do příkazu dodatečně vepsány — na základě toho, co agenti v bytě zkonfiskovali — ‚ruční granáty‘.

V následujících týdnech pak bude agentura ATF donucena přiznat, že ozdobné atrapy ručních granátů nepatří mezi registrované a zdaněné zbraně. Kromě jiného řada občanů po celé zemi doloží, že se po přijetí zákona Gun Control Act z roku 1968 pokusila pro jistotu dokonce i tyto hračky registrovat, ale jejich požadavek byl zamítnut a získali od úřadu písemné potvrzení, že se nejedná o položky, jež by podléhaly registraci a zdanění.

Nezlomena, agentura se zaměřením na daňové záležitosti týkající se alkoholu, tabáku a zbraní potom — tři týdny po razii — vyzvedne krabičku zápalek do brokovnice a několik kapslíků do dětské pistolky ze skladu důkazů. Předvedou tyto věci jako důkaz, že Ballew chtěl z atrap vyrobit funkční granáty, aniž by za ně zaplatil daň, což by podle jejich tvrzení mělo akci oprávnit. Nakonec bude ATF donucena přiznat, že z diskutovaných dílů (a černého prachu) nelze vyrobit granát, který by svému tvůrci okamžitě nevybuchl v rukou; federální úředníci však budou trvat na tom, že taková nepodstatná drobnost na věci nic nemění.

Druhá věc, kterou Ciamillo nevěděl, spočívala v tom, že Kenyon F. Ballew při razii nebyl zabit. V danou chvíli se nalézal v komatu, připojen k přístrojům na jednotce intenzivní péče v místní nemocnici, kde měl zůstat tak dlouho, dokud se jeho stav nestabilizuje.

Do třetice, Ciamillo netušil, že z devíti střel, které útočníci vypálili, Ballewa zasáhla jen jedna jediná. Tato střela jej zasáhla mezi oči, vnikla mu do mozku a usadila se v mozkové kůře; tím způsobila permanentní poškození mozku a paralýzu. Před několika dalšími projektily, které na bezvědomé tělo Kena Ballewa vystřelili federální agenti poté, co padl k zemi, jej ochránila betonová přepážka v chodbě, za kterou jeho tělo leželo. Důvodem, že Ballew nebyl mrtev — ale pouze paralyzován s poničeným mozkem — po zásahu mezi oči na vzdálenost deseti stop, bylo to, že jediná střela, která jej zasáhla, pocházela z náboje .380 Auto; slabého náboje, vytvořeného v roce 1908 pro malé kapesní pistole, určené především pro ženy. Žádné policejní oddělení v celých Spojených státech nezvolilo pistole v ráži .380 Auto jako služební zbraně pro své členy; mnozí policisté je ale nosili v době, kdy byli mimo službu, protože šlo o zbraně malé a lehké.

Poslední z věcí, které dosud Lou Ciamillo nevěděl, bylo to, že ze všech šestadvaceti agentů a policistů, již se účastnili katastrofálního vpádu do bytu Kena Ballewa, měl jen jeden jediný člověk zbraň této ráže. Pokud by byl Ballew zasažen do hlavy střelou z výkonnějšího náboje .38 nebo .357, byl by téměř jistě zemřel, a navíc, nebylo by možné zjistit, který z útočníků smrtící střelu vypálil, protože ze zbraní těchto ráží jich střelilo víc.

Vzhledem k ráži .380 Auto ale nebylo ani nejmenšího sporu o tom, ze které zbraně projektil, nyní zabořený do Ballewovy hlavy, vyšel. Střela, která zanechala zcela nevinného novináře *Washington Postu*, skautského vedoucího a sběratele starých zbraní paralyzovaného s poškozeným mozkem, pocházela z Waltheru PPK, který v tuto chvíli spočíval v pouzdře na opasku Lou Ciamilla.

6. SRPNA 1971

„Poslechněte si tuhle sračku: Zástupce John B. Connally prohlásil, že po důkladném studiu výsledků vyšetřování přijal závěr, že činnost agentů prosazujících zákon při plnění příkazu k prohlídce byla za daných podmínek legální a korektní.“ Bernie Sutter odložil noviny a posměšně si odfrkl: „Všechno je úplně v pořádku.“

Henry Bowman k mluvčímu vzhlédl, ale sám nic neřekl. Bernie byl majitelem obchodu Sutter Sport Shop, malého a přeplněného obchodu se zbraněmi v Overlandu v severní části okresu St Louis.

„Ale zajisté,“ řekl Thomas J. Fleming, zdvihnuv oči od belgického služebního revolveru z roku 1887, který si právě prohlížel. „Šestadvacet mužů oblečených ve starých civilních šatech je jediné logický tým, pokud máte co dělat se zchytralým nepřítelem.“ Rychle pokračoval.

„Jen se na to podívejme. Ballew měl zpevněné vstupní dveře, že? To je zřejmou indicií, že za nimi páchal ohavné zločiny. Svou manželku poslal do jiné části bytu; patrně tak učinil proto, aby mohl federální agenty obklíčit. Oba dva byli nazi, zcela zjevně proto, aby narušili pozornost a soustředění policistů. Dále pak, policejní síly moudře zvážily svá omezení — moc dobře vědí, že nedokáží střílet ani zdaleka tak dobře, jako civilisté. Proto museli mít v týmu šestadvacet lidí, aby měli vůbec nějakou šanci zasáhnout muže, jehož přišli zabít. A jak vidíme, jejich promyšlená strategie perfektně fungovala: vystříleli devět ran na vzdálenost deseti stop, a přesně jak doufali, jedna z nich skutečně Ballewa zasáhla. Razie proběhla úspěšně; ani jediný z policejních agentů nebyl zraněn.“ Opět soustředil svou pozornost na belgický revolver.

Thomas J. Fleming před dvěma lety dokončil studia na právnické universitě v Chicagu. Štíhlý, tmavovlasý, hladce oholený muž střední výšky s brýlemi byl dokonalým příkladem člověka, který, jak říká staré úsloví, „dokáže zmizet i v davu o jediném člověku“. To však platilo pouze tak dlouho, dokud Tom Fleming neotevřel ústa. Jakmile začal mluvit, žádný z posluchačů nemohl přeslechnout obrovskou energii, jíž jeho hlas vibroval, a těžko kdo mohl přehlédnout jeho kousavý a ironický vtíp. Brzy bylo také zřejmé, že Fleming zná Ústavu lépe než většina právníků a že naprosto nedokáže vystát, když vláda omezuje občanská práva. „Existuje jen jeden jediný skutečný důvod, proč se stát právníkem,“ říkával občas v kruhu blízkých přátel, „*aby si vámi nemohl nikdo vytříit zadek.*“

„Dost by mě zajímalo, co by tak zástupce *nepovažoval* za legální a korektní,“ zamyslel se nahlas druhý prodavač, Stokely Meier.

„Jadernou bombu? *Možná*.“ konstatoval Bernie zasmušile.

Sutter Sport Shop na severu okresu se hodně lišil od obchodu Goodman's for Guns v centru St Louis. Zatímco klientela bratří Goodmanových se převážně skládala z bohatých vlastníků ušlechtilých zbraní, Bernie Sutter většinou obsluhoval zákazníky střední třídy, hledající nadbytečné armádní pušky či Remingtony a Colty z druhé ruky; zákazníci, kteří vynakládali značnou část svých finančních zdrojů na střelivo. Stokely Meier, Henry Bowman a Max Collins byli tři zástupci velmi malé skupiny saintlouiských, jež pravidelně navštěvovala oba obchody.

Henry se stal pravidelným návštěvníkem obchodu Sutter Sport Shop, vzdáleného od jeho domu asi dvanáct mil, před více než dvěma roky, poté, co dosáhl šestnácti let. Scházelo se zde mnoho těch, kdo hodně stříleli.

Mezi nimi byl i Tom Fleming, jenž patřil mezi Sutterovy časté zákazníky už od svých osmi let. Jeho otec, Thomas Albert ‚T.A.‘ Fleming, zemřel, když bylo Tomovi jedenáct roků; a od té doby až do chvíle, kdy si krátce před sedmnáctými narozeninami pořídil vlastní vůz, jezdil Tom Fleming pravidelně celých osm mil do obchodu na kole. Obzvláště mu vyhovovalo to, že Bernie Sutter byl ochoten prodávat zbraně na splátky. Až do přijetí zákona z roku 1968 neměl ani nejmenší důvod odmítat zákazníky, kteří dosud nebyli dost staří na to, aby řídili vůz; a Tomovi vycházel vstříc rád. Většina stále rostoucí Flemingovy sbírky zbraní pocházela právě od Bernieho a byla získána právě tímto způsobem.

Zatímco Henry Bowman preferoval — ne nutně v tomto pořadí — pušky specializované pro střelbu na velkou vzdálenost, těžké dvojáky a revolvery v ráži .44 Magnum, Fleming se spíše přikláněl k vojenským puškám i krátkým zbraním, z nichž obzvláště preferoval Colt .45. Oba mladíci měli také v oblibě samočinné zbraně, ačkoli na rozdíl od Henryho Tom Fleming nevlastnil ani jedinou, která by byla zaregistrována u Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně.

Fleming neměl ani žádná děla. V době jeho středoškolských studií — dávno před tím, než Gun Control Act z roku 1968 překlasifikoval tyto zbraně na destruktivní zařízení — Fleming často studoval inseráty, nabízející pušku Lahti za méně než sto dolarů. Nikdy se mu ale nepodařilo vymyslet způsob, jak by dokázal dostat zbraň delší než osm stop a vážící 110 liber domů z balíkové úschovny na svém bicyklu. V době, kdy získal automobil, už se připravoval na vysokou školu a vlastnictví Lahti nebylo na pořadu dne.

„Ten chlápek Ballew musel provést něco dalšího, co v novinách není,“ vstoupil do hovoru místní střelec skeetu, který u Bernieho nakupoval své brokové patrony. „Nevěřím tomu, že by naše vláda udělala něco takového, to nemoh' bejt ani omyl. No řekněte, šestadvacet agentů? Nikdy by

neposlali tolik poldů na chlápka, kdyby fakt byl jenom sběratel perkusáků. Jenom nám neřekli všechno.“

„Jsi cvok?“ vyletěl Tom Fleming. Zapomněl na belgickou zbraň z XIX. století a obrátil se k muži, který právě promluvil. „Nikdy jsi nečetl nic o historii, jako třeba o tom, co se dělo v Německu ve třicátých letech?“ Fleming toho času chodil s dívkou, s níž se seznámil ještě na koleji. Byla štíhlá, veselá, a měla obzvlášť ráda sex. Krom toho byla také Židovka a celá jedna větev její rodiny zahynula v Buchenwaldu.

„Tohle je ale Amerika,“ opáčil střelec skeetu podrážděně.

„Což *samozřejmě* znamená, že jsme naprosto imunní vůči jakémukoli omezování našich práv,“ sarkasticky konstatoval Tom Fleming. „Poslyš,“ změnil tón hlasu a vysvětloval: „posledních asi tak sto let policisté moc dobře věděli, že si mohou dovolit tlouci lidi, a tu a tam dokonce i někoho zabít, pokud si dají pozor, aby si na to vybírali jen barevné. Prošlo jim to, skoro vždycky.

Před pár lety zjistili, že si mohou dovolit mlátit a občas zabíjet nejen barevné, ale i bílé, pokud si dají pozor, aby ti bílí měli dlouhé vlasy, neměli práci, vypadali jako hadrníci a na veřejnosti nadávali na Vietnam.

A právě v dnešní době policie přichází na to, že kromě barevných a kromě bílých vlasatých nezaměstnaných hadrníků, kteří veřejně protestují, je v pořádku tlouci a zabíjet také bílé se spořádanými účesy, hezky oblečené, s dobrým zaměstnáním a dokonce i doma v jejich bytech — stačí, když takový člověk vlastní zbraně.“ Fleming se zhluboka nadechl a zdvihl ukazovák. Uvědomil si, že už zase přednáší; byl to zlovyk, jemuž často nedokázal odolat. Všichni ostatní v obchodě mu věnovali plnou pozornost.

„Když přišli pro odboráře, mlčel jsem, protože jsem nebyl v odborech. Když přišli pro cikány, mlčel jsem, protože nejsem cikán. Když přišli pro Židy...‘ nu, všichni to dobře znáte,“ rozhodl se zkrátit dlouhý citát. „Nakonec přišli i pro luteránského pastora, a nezbyl už nikdo, kdo by se za něj postavil; a on skončil v koncentračním táboře, protože si dlouho myslel, že *jeho* práva nejsou v nebezpečí.“

„Hele, prostě banda pitomejch poldů vletěla do špatnýho bytu, protože dostali blbej tip,“ odpověděl střelec skeetu na Flemingův citát. „To je přece něco úplně jinýho, než když armáda takový věci dělá na rozkaz, jako v Německu.“

„To je možné, ale nám se přesně totéž už stalo i tady v Americe.“

Všechny hlavy se otočily k mladíkovi, který stál vedle vitríny, v rukou noviny a silnou vázanou knihu. Henry Bowman nesklopil pohled a pak zareagoval střelec z brokovnice.

„Ten binec na koleji s Národní gardou bylo zas to samý — akorát banda policajtů, co si chtěj zastřílet, ale ne armáda.“

„Zajímavé, že říkáš zrovna tohle, Side,“ řekl Tom Fleming. „Ve skutečnosti totiž je Národní garda součást armády; přijímají rozkazy od presidenta a dokonce mohou zastávat bojovou službu i mimo zemi — proto se také Národní garda oficiálně považuje za vojenskou službu.“ Usmál se na Henryho, ale ten potřásl hlavou.

„To je sice pravda, ale já teď neměl na mysli Kentskou universitu,“ objasnil. „Mluvil jsem o generálech Douglasi MacArthurovi, Georgi Pattonovi a Dwightu Eisenhowerovi. Tehdy Patton a Eisenhower měli hodnost majora. MacArthur poslal tanky, aby vytlačily americké válečné veterány z Washingtonu. Pak vedl své vojsko na místo, kde tábořilo dvacet tisíc neozbrojených veteránů, a vypálil je — podpálil jejich tábor, a jeho vojáci stříleli po těch, kdo utíkali.“

„Prémiová armáda,“ řekl Fleming tiše. Střelec skeetu Sid na oba dva upřel nechápavý pohled. Henry pochopil jeho výraz a během následujících deseti minut podrobně vysvětlil, jak tomu bylo s pochodem Bonus Army a jak veteráni skončili. Posluchači v obchodě byli šokováni, ale nepřekvapilo je to.

„Jak tak uvažuji o té záležitosti s Ballewem, říkám si, že bychom si asi měli všichni vzít důkladné poučení z toho, co píše tady pan Forsyth,“ řekl Henry nakonec, pozdvihnuv svůj výtisk *Dne pro Šakala*, který se v nedávné době stal bestsellerem. „Zrovna v posledních dnech jsem si tady přečetl podrobný návod, jak získat rodný list někoho, kdo zemřel jako malé dítě, a vytvořit si tak novou identitu.“

„Ano, slyšel jsem o tom,“ souhlasil Tom Fleming. „Máš pravdu — snad bychom měli všichni začít obcházet hřbitůvky u malých měst.“

„Zdá se.“ Po nějakou chvíli nikdo nepromluvil.

„A jak to, že o tom tolik víš?“ optal se nakonec Sid. „Myslím ty veterány.“

„Můj prastrýc byl jeden z nich. MacArthurovi vojáci mu roztržili paži a při požáru byl ošklivě popálen. Do ran se mu dostala infekce; doktor ve vojenské nemocnici v Pensylvánii mu ruku amputoval, ale už bylo příliš pozdě. Prastrýc zemřel o několik dní později.“ Střelec z brokovnice přikývl a s rozpaky se rozhlédl. Nikdo neměl chuť do řeči. Nakonec ticho přerušil Fleming.

„Tom Fleming,“ řekl a natáhl ruku k Henrymu. „Už jsme se tu párkrát viděli, ale dosud jsme se neseznámili, pokud mne nešálí paměť. Nejsi náhodou ten chlápek, o kterém támhle Bernie říkal, že sestřeluje asfaltové holuby puškou na slony?“

„Jenom když mám zrovna velkou kliku,“ usmál se trochu rozpačitě Henry.

„O tomhle si musíme popovídat,“ řekl rychle Fleming a opřel se o přepážku vedle Henryho. „Víš, vedl jsem pár výcvikových kursů pro policajty, a vůbec se mi nedaří je naučit strefit *cokoli*, co se hýbe, i když je to tři stopy daleko a větší než lednička.“ Zdvihl ruce a začal gestikulovat: „Takže když chceš zasáhnout něco ve vzduchu, asi takhle — řekněme, že se to pohybuje napříč, ne přímo od tebe —, je lepší...“

Po nějakých čtyřiceti minutách, když jejich rozhovor skončil, Tom Fleming a Henry Bowman už byli dobrými přáteli. Také byli jediní dva, kdo nezapomněli na předcházející krátkou diskusi o nových identitách.

14. SRPNA 1971

Ježíši, jak já tohle nesnáším, pomyslel si Henry, jak běžel po štěrk. Nikdy nepatřil mezi zvlášť dobré běžce, a to, že předchozí rok vypadl z převráceného vozu se senem a zlomil si nohu na dvou místech, nijak nepomohlo. *Říkal jsem tomu pitomci, že budu řídit, a on at' si sedne nahoru*, připomněl si tu událost. Za pomoci několika šroubů z chirurgické oceli Henrymu noha srostla bez komplikací, ačkoli v ní dosud měl pocit trochu odlišný než v té druhé. Dokonce už na jaře mohl hrát ragby; pokaždé si ale přál, aby byl trochu rychlejší. Bylo to frustrující, když mu soupeř utíkal s míčem a Henry nebyl schopen jej dohnat.

Henry upřímně pochyboval, že by mu běh k silnici každý večer během letních prázdnin pomohl nějak zásadněji zvýšit rychlost; věřil ale, že pomůže zlepšit jeho kondici. To by bylo příjemné, a zdaleka nejen na hřišti při ragby. *Měl bych pak unést víc střeliva na výletech v horách v Idahu*, pomyslel si, když jej začalo pálit na plicích. *A taky se mi bude lépe manipulovat s Lahti*. Už se blížil k zatáčce, která vedla k nově rozestavěné parcele. Vždy tam odbočil a posledních pět set yardů sprintoval a pak šel krokem domů, aby vychladl.

Henry opustil hlavní cestu a ve vzdálenosti něco přes čtvrt míle zahlédl telefonní sloup, který sloužil jako koncová značka jeho třímílové trasy. Přinutil své nohy k vyššímu tempu. Bylo už po jedenácté hodině a široko daleko ani človíčka; běhat takto pozdě byla pro Henryho jediná možnost, jak v letní době nevynechat ani den. I přes pokročilý večer teplota ještě pořád dosahovala bezmála 27 °C.

S maximálním úsilím se Henry Bowman dokázal vybičovat k rychlosti, při které by míli uběhl za šest minut. Rychleji to nešlo, přestože věděl, že už je téměř na konci trasy. Protivítr, který cítil v tváři a na hrudníku, byl sice příjemný, ale v srpnovém vedru jej prakticky neochlazoval. *Skorem v cíli, šneku*, říkal si, když přes pot, který mu stékal do očí, viděl, že cílový sloup už není dál než sto yardů. Byl vyčerpaný, ale začínal pociťovat slabé rozjaření; vzpomněl si na pointu prastarého vtípu: *Je to skvělý pocit, když se zastavím*.

Vytřel si pot z očí a pumpoval rukama, aby dokázal udržet tempo, ačkoli měl pocit, že snad zkolabuje. *Zatracený hcípáku*, nadal v duchu sám sobě. *Půlka kluků z týmu by se ani pořádně nezadýchala*. Doběhl několik posledních kroků, plácl rukou o sloup, a přiměl se přejít do chůze místo toho, aby se natáhl na štěrk. Oči měl pevně zamhouřené a v uších mu bubnoval vlastní tep, a proto si Henry Bowman nevšiml, že není sám.

„*Hunh...*“ vyhekl vylekaně, když do něj vrazila čtveřice mužů a zatáhla jej mezi stromy vedle cesty. Na nepatrný moment měl Henry pocit, že má halucinaci o tom, že se náhle octl na ragbyovém hřišti. Otevřel ústa k výkřiku, ale dříve, než z nich vyšel jakýkoli zvuk, udeřili jím obličejem napřed o kmen vzrostlého javoru. Bolest byla tak prudká, že si Henry byl naprosto jistý, že má zlomený nos, ačkoli se později ukázalo, že tomu tak není. Zhroutil se na tvář do trávy a jeden z mužů mu klekl na záda, vyraziv mu dech z plic a drže jej přitisknutého k zemi. Henry cítil, že se dusí, a bojoval s nezdolným nutkáním zvracet. Kdyby byl býval tušil, co bude následovat, ještě by tomu reflexu napomohl.

Pocítil, jak mu strhli běžecké trenýrky, a náhle si s naprostou hrůzou uvědomil, co ho čeká. Aniž by si to přál, vybavil se mu obrázek poničeného těla plavovlasé dívky, kterou zachránil před třemi lety. Pokusil se udeřit volnou rukou, ale muž, který na něm klečel, ji snadno zachytil a páčil tak dlouho, až hlučné klapnutí kloubu ukázalo, že ji Henrymu vymkl z ramene. Když se to stalo, muž se zachechtal.

Později měl Henry dojít k názoru, že právě ten smích učinil situaci ještě příšernější, než byla; v tu chvíli ale zažíval horší bolest, než za celý předcházející život. Byla ještě o několik řádů větší než ta, kterou zkusil před rokem, když jej přenášeli na nosítka v poli vojtešky s nohou v nenormálním úhlu a se zle vyhlížející boulí na lýtkovém svalu.

Kombinace bolesti, fyzického vyčerpání a nedostatku vzduchu v plicích pomalu vedla k pádu do bezvědomí. *Tak takhle vypadá umírání*, byla poslední Henryho vědomá myšlenka, než jej temnota obklopila a spolkla.

„Kurva! Ten sráč chcíp“, ozvalo se surové zašeptání, a muž, který dosud klečel na Henryho zádech, sestoupil, nadzdvihl Henryho hlavu, pootočil ji k sobě a zadíval se mu do tváře. „Ne. Furt dech.“

„Totle nikoho nezabije“, odpověděl jeden z ostatních. „korát to trochu štípne.“ Všichni čtyři se rozesmáli. „Hnedka ho proberu.“ Vtípkující muž měl v ruce prázdnou lahev od piva. Levou rukou si ji přidržel na správném místě a pravou udeřil do její základny.

Šokující bolest spolu s faktem, že jeho plíce už patnáct nebo dvacet sekund mohly pracovat bez překážek, rázem Henryho přivedla k vědomí. Zdvihl hlavu s mimovolným výkřikem, ale opět mu přirazili obličej do špíny a křik utlumili dřív, než se mohl stát hlasitým. Muž, který mu předtím klečel na zádech, položil Henrymu ruku na krk, jemně, skoro mazlivě. Pak opřel špičku kuchyňského nože o okraj Henryho čelisti, hned pod pravým uchem.

„Ani se nehni“, zašeptal měkce, jako kdyby mluvil k milence. „Dyž necháš voči fest zamhouřený, třeba ti je pak ani nevypíchnem“.“

„Nerozbij tam tu flanděru, kámo,“ radil další, „bysme měli po srandě.“

„Depa, tak tuhej nejni,“ smál se vlastník lahve. Ještě do ní několikrát udeřil a pak ji odhodil stranou, povšimnuv si se zadostiučiněním, že její horní část je celá od krve. „Kdo de prvej?“

Co se Henrymu Bowmanovi zdálo být celou věčností, ve skutečnosti netrvalo ani celou hodinu. Když zjistil, že se mu nepodaří opět ztratit vědomí, přál si zemřít. Když první z útočníků skončil a vystřídal jej druhý, Henry pochopil, že nejspíše přežije, a myšlenka, že jej nakonec oslepí, jej naplnila hrůzou, jakou si dosud ani nedokázal představit.

Krátce na to se ale stalo něco velmi zvláštního. Ačkoli bolest, úděs ani naprostá fyzická bezmoc, jímž byl Henry Bowman vystaven, se nijak nezmenšovaly, začala se v něm sbírat schopnost vydržet, přežít a pomstít se. Byla to jen malá část jeho mysli, která se dokázala odpoutat od bolesti v útrokách a v rameni, která se dokázala soustředit na něco jiného než na to, co mu dělají a na strach, zda nakonec nepřijde o zrak.

Nejprve to byla jen malá jiskřička naděje, jak bojovat a poranit aspoň jednoho z těchto mužů; poranit a při troše štěstí snad i zabít. Tato jiskřička nejprve doutnala, pak zahořela plamenem a nakonec se v Henryho mysli rozhořela požárem, který sice nedokázal odstranit bolest, ale otupil ji natolik, až měl Henry pocit, jako kdyby sledoval, jak se to všechno děje někomu jinému.

Henry Bowman si uvědomil, že alespoň jednu potenciálně nebezpečnou část těla stále plně ovládá, a měl v úmyslu toho využít v maximální možné míře. *Jeden z nich určitě bude chtít, abych mu ho vykouřil*, běželo mu hlavou. *Aspoň jeden rozhodně*. Přál si to s každým kouskem víry a naděje, které mu zbývaly, a po celou dobu rozvíčoval své čelistní svaly.

Nemyslel už na nic jiného a soustředil se jen na to, aby dokázal otevřít a zavřít ústa; aby se dokázal zakousnout; aby dokázal pohybovat čelistí do strany, drže zuby co největší silou zaťaté. Během následujících dvaceti sedmi dlouhých minut zopakoval každé z těchto cvičení mnohokrát a mnohokrát. *No tak pojďte, zkurvysyni. Jeden z vás si to nemůže nechat ujít. Nezapere mi to ani vteřinu. Dokázal bych teď uhryznout půl stopy z topůrka sekery. Jen jeden z vás, nic víc si nepřēju. Prosím. Jenom jeden.*

Henry Bowman se pořád modlil, aby dostal svoji šanci, když na ně dopadla dálková světla Pontiacu Catalina 1964 a změnila noc v den.

Devatenáct roků starý Jimmy Weir právě vyložil svou šestnáctiletou přítelkyni Shelly u jejího domu, jen tak tak stihnuv půlnoční limit, který jim její otec povolil. Teď spěchal, aby se dostal domů, než se dostane do sporu pro změnu se svým otcem. Dálková světla zapnul neúmyslně už dříve; náhodou šlápl na přepínač, když se na předním sedadle se Shelly mazlili. Když se pak

ukázalo, jak je pozdě a nastartoval vůz, aby ji odvezl domů, už jej ani nenapadlo světla tlumit; ostatně stejně pospíchal.

Velký Pontiac měl diferenciál s omezeným prokluzem, a když Jimmy Weir přišlápl v zatáčce plyn, obě zadní kola se utrhl a celý vůz se stočil do smyku. David Webb by v takové situaci přidržel plyn, jemně by stočil volant na druhou stranu, nechal by kola, aby se opět zachytila a vůz by snadno srovnal. Jimmy Weir ale nebyl David Webb, a proto dupnul na brzdu.

Catalina se skřípěním zastavila uprostřed silnice, pootočená dobře o třicet stupňů ze správného směru. Její osmiválec zhasl; zato dálková světla ne, a ta čirou náhodou mířila přesně na místo, kde se bavila čtveřice násilníků.

„Kurva! Poliši!“ zařval jeden z nich. Všem jim bylo jasné, že velký vůz, který zastaví smykem s dálkovými světly zaměřenými právě na ně, znamená problémy. Neviděli sice přes stromy úplně jasně, ale ani o to nestáli. Všichni čtyři se okamžitě dali na útěk.

Jimmy Weir byl tím, jak málem havaroval, příliš vydešený, než aby si vůbec všiml, že se něco děje patnáct yardů daleko od silnice. Horečně oběhl automobil, aby se ujistil, že nic neutrhł; pak otočil klíčkem, znovu nastartoval motor, a pokračoval domů mnohem mírnějším tempem.

Henry Bowman se pokoušel postavit a zavolat o pomoc, ale než se mu to podařilo, slyšel, jak vůz odjíždí. Doufal, že násilníci už se nevrátí, ale uvědomoval si, že se na to nemůže spolehnout. Jediným jeho spolehlivým spojencem v tu chvíli byla vzdálenost. *Něco je špatně s kotníkem*, uvědomil si. *A pravá ruka je k ničemu.*

Po kolenou a pomáhaje si levou rukou se Henry Bowman začal plazit k domovu.

15. SRPNA 1971

Cesta zpět do domu zabrala Henrymu Bowmanovi bezmála šest hodin. Přitáhl se ke dveřím, otevřel je a padl dovnitř. *Díky Bohu, že máma není doma*, pomyslel si snad podesáté během pěti posledních hodin. Všiml si, že dřevěnou podlahu v úzké chodě pokapal krví. *Nesmím to zapomenout vyčistit.*

V přízemí hned na druhé straně haly byla jedna z koupelen. Henry se k ní doplížil, prolezl dveřmi a levou rukou otevřel kohoutek naplno. Celých pět hodin cítil nesmírnou touhu smýt se svého těla špínu a krev, a měl iracionální strach, že už nikdy v životě nebude čistý.

Nahmatal ve skřínce nůžky a podařilo se mu levou rukou rozstříhnout své tričko. Následovaly potrhané zbytky trenýrek. Přeshplhal do vany, aniž by se pokusil zout si boty nebo ponožky, a nechal přitékající vodu, aby zvolna zaplavila jeho potlučené tělo. Ležet v chladné vodě byla první aspoň trochu příjemná věc, kterou — měl dojem — vůbec zažil během celé věčnosti. Soustředil se na to, jak jej voda chladí, a snažil se ignorovat růžový nádech, kterého postupně nabývala. Také se snažil moc nemyslet na své rameno.

Snídaně šampiónů, zachechtal se v duchu, když si všiml, že začíná svítat. Seděl u stolu nahý až na boty a ponožky a pod sebou měl dva ručníky, aby ochránil kuchyňskou židli před krví.

Domácí bar už nebyl otevřený přes rok, ale Henry zjistil, že je plný, povětšinou dosud neotevřených lahví. Henry Bowman měl na koleji spoustu příležitostí k pití piva, ale první lahev, kterou zkusil, byla zároveň jeho poslední — tu chuť nesnášel. Jednou také ochutnal whisky s ledem, nejoblíbenější nápoj strýce Maxe Collinse. Jeden jediný lok *té věci* jej definitivně přesvědčil, že některé osobní chuti pro něj zůstanou naprosto nepochopitelné. Jak se prohrabával zaprášenými lahvemi, vzpomněl si, že často vídal lidi objednávat si Seven-Up s ginem. Limonádu měl rád, a tak se rozhodl, že smísit ji s ginem stojí za pokus.

Na stole před ním stála litrová lahev ginu, toho času z poloviny prázdná, dvě prázdné lahve od limonády a plastový kbelík s několika zbývajícími kousky ledu, rychle tajícími ve velmi chladné vodě. Henry zahlédl svůj odraz ve skle dvírek pečicí trouby na druhé straně kuchyně. Vymknuté

rameno bylo nepřehlédnutelné a lahve i kbelík s ledem před ním vypadaly surreálně. *Barman z pekla*, pomyslel si, když dopíjel zbytek ze sklíanky.

Chladná tekutina mu protékla hrdlem. *Doušek přímo z Venušinyých nader. Chutná to čím dál tím lépe.* Nalil si do skleničky čistý gin a usrkl. *Táhle páli. Potřebuji další Seven-Up.* Ohlédl se k chladničce. Kotník vypadal lépe, na pár yardů by jej měl unést. Postavil se a zatočila se mu hlava. *Lepší nejprve udělat tu druhou věc, dokud jsem aspoň trochu funkční*, rozhodl se.

Nejistými kroky Henry přešel k železné polici, která byla zavěšena na krátkém řetězu od stropu. Instaloval ji tam ještě jeho otec, a Henry věděl, že hák drží dva $\frac{3}{8}$ " vruty, jež oba procházejí omítkou a jsou zašroubovány na pět palců hluboko do jednoho z nosných trámů.

Henry se usmál, vylézaje na židli. *Dík tatí za policičku, na kterou by se dala pověsit kladka a člověk by mohl vyměnit blok motoru.* Natáhl se po volném konci elektrického prodlužovacího kabelu, kterou už dříve zavěsil do háku. Židle zaskřípala pod jeho 190 librami. *Kdyby to tam všel někdo jiný, bál bych se, že se ten krám vytrhne ze stropu a spadne mi na hlavu.*

Uvázal uzel na kabelu, jak nejlépe dokázal levou rukou. *Snad vydrží.* Zkusmo zatáhl; kabel se mu trochu zařízl do kůže. *Možná ji trochu potrhá. Nevadí.* Ještě jednou se ujistil, že kabel je co nejvíc napjatý, a zhluboka se nadechl. Během posledních několika hodin si to důkladně promyslel, a byl si jist, že je to nejlepší věc, jakou může v dané situaci udělat. *Když máš spolknout žábu, nemá smysl nad tím moc špekulovat.* Henry Bowman zaťal zuby a pěsti a otáčivým pohybem seskočil s židle.

Hlasité lupnutí a ticho.

Poté, co Henry opět nabyl vědomí, celá jeho pravá strana křičela bolestí, ale byla to pravá paže, která protestovala nejhůř. Když otevřel oči, pokoj byl zamlžený a nakloněný na stranu, a jeho žaludek prováděl podivné věci. Henry visel za pravé zápěstí na prodlužovacím kabelu upevněném ke stropu; jeho kolena se bezmála dotýkala linolea na podlaze. S nemalým úsilím pod sebou srovnal nohy a nakonec se dokázal postavit, takže uvolnil tah na pravou paži. Zápěstí a rameno pořád bolely, ale už ne tolik. Ruka byla bílá jako stěna.

Ježíši, jak dlouho jsem byl mimo? Henry zkusil opatrně pohnout ramenem, s uspokojením zjistiv, že sice ukrutně bolí, ale bez problémů funguje. Pak odvázal kabel od zápěstí. To mu zabralo déle než čekal, hlavně proto, že když jej přivazoval, měl dostatek rozumu na to, aby jej několikrát důkladně obtočil kolem předloktí, nechtěje riskovat, že sice srovná svůj ramenní kloub, ale zároveň si vymkne zápěstí.

Dokončil odmotávání kabelu a odměnil jej pocit, jako kdyby se mu do oteklé pravé dlaně zapíchlo tisíc drobných jehliček. Několikrát ruku sevřel v pěst a zase ji otevřel, podrobně sleduje její funkci.

Bylo by docela hloupé přijít o prst na spoušti, pomyslel si s úsměvem. Byl to přesně ten typ rozjaření, které přináší vyčerpání nebo opilost, a Henry Bowman v tu chvíli pociťoval obojí.

Nejistě přešel zpátky k židli u kuchyňského stolu, pak si ale vzpomněl, že vlastně chtěl další Seven-Up, aby nemusel pít čistý gin. Vyňal z chladničky další dvě lahve, otevřel je o úchytku zásuvky, a postavil je na stůl vedle kořalky. Naplnil sklenici ledem z mrazicího boxu a podjal se důležitého úkolu dopít alkohol.

Lahev ještě nebyla úplně prázdná, když pocítil, že si musí vyprázdnit měchýř. Převrávorál do koupelny, opřel se o stěnu a pak si všiml, že má v moči krev. *No super, na jednom konci to přestane, a na druhém zas začne,* pomyslel si a zavřel oči.

Spláchl a pak si lehl na dlaždičkovou podlahu koupelny, pořád nahý až na boty s ponožkami. Schoulil se do klubička a jeho tělo se rozechvělo prudkými, neovladatelnými vzlyky. *Vůbec nic jsem neudělal!* znělo mu v hlavě pořád znovu a znovu. Přetékal pocitem nesmírné hanby.

Zčásti samozřejmě šlo o zahanbení nad tím, co byl přinucen absolvovat, ale hlavní byla jiná věc, mnohem horší. Cosi, nač se Henry Bowman bezúspěšně snažil zapomenout už od momentu, kdy přijel automobil a čtveřice násilníků uprchla.

Henry cítil nade všechnu pochybnost, že ti muži, kteří jej přepadli, provedou přesně totéž znovu někomu jinému. Byl si tím naprosto jist, stejně, jako věděl, že během čtyř nebo pěti měsíců přijde zima, a že za rok touto dobou bude zase horko.

Ti lidé to udělají znovu a pak zase znovu; a jejich budoucí oběti třeba nebudou schopny se doplázit domů. Jejich budoucí oběti třeba přijdou o oči, říkal si Henry a přemáhal zvracení.

A já vůbec nic neudělal. Neporanil jsem je. Ani jsem jediného z nich nijak nepoznačil. Dokonce jsem ani neudržel otevřené oči, abych věděl, jak vypadají.

Henry si byl jist, že není poslední obětí čtyř násilníků, a v tom měl pravdu. Bylo ale několik věcí, které nevěděl, přinejmenším ne tenkrát.

Henry Bowman tehdy netušil, ačkoli později se to měl dozvědět, že muži tvoří celých deset procent obětí znásilnění ve Spojených státech, a bezmála třetinu obětí skupinových znásilnění.

Nemohl v té chvíli také předpokládat, že se později bude považovat za šťastného proto, že to, co se mu stalo, proběhlo v roce 1971 a ne o dvě desítky let později, kdy virus AIDS každé znásilnění spojené s krvácením z rektu změní pro oběť v rozsudek smrti.

Konečně pak Henry Bowman nevěděl ani to, že důvodem, proč nikdy neviděl svého otce pít, nebylo — jak se vždy domníval — to, že Walteru Bowmanovi alkohol nechutnal. To nebyl vůbec ten pravý důvod.

Příčinou toho, že se Walter Bowman celý život důsledně vyhýbal lihovinám, byl fakt, že členové jeho rodiny — a obzvláště její mužští členové — trpěli genetickou predispozicí k alkoholismu.

10. LISTOPADU 1971

„Henry, tvoje výsledky oproti tomu, co jsme si od tebe zvykli očekávat, sletěly do propasti. Za tento semestr už bys nemohl mít o mnoho horší průměr, je stěží uspokojivý.“ James Nelson věděl, že je něco špatně. Řada studentů měla podobné výsledky, obzvláště ti, kdo se namísto přednáškám věnovali protiválečným protestům. Nikdo z nich ale neměl celý minulý rok průměry bez výjimky výtečné. Henry Bowman se zadíval na profesora; nebylo toho moc, co by chtěl říci.

„Měl jsem letos nějaké... osobní problémy,“ nakonec tiše odpověděl. *„Jako třeba noční můry noc co noc, jako třeba to, že se mi nepostaví, jako třeba to, že mne Ann kopla do zadku, jako třeba to, že nemohu vydržet na přednášce,“* dodal jen v duchu.

„Jde o to, že ses rozhodl studovat zároveň ekonomii i geologii?“ optal se Nelson. „Takové množství práce najednou... možná by pomohlo, kdyby ses soustředil jen na jednu nebo na druhou, a věnoval se tomu, co je pro tebe nejdůležitější.“

Henry se smutně usmál a potřásl hlavou. „Tím to není, jde o... jiné věci. Podívejte, profesore, mám teď docela krizi. To se stává, ne?“ optal se. „Není to smrtelné,“ dodal s úšklebkem.

„Snad máš pravdu,“ pokývl James Nelson, ale neměl vůbec dobrý pocit.

„Na shledanou ve čtvrtek,“ zavolal Henry vesele, když opouštěl kabinet. *„Teď nejdřív potřebuju nějaký led dole z jídelny, říkal si, a třeba z nich vylákám i citrón. A pak navštívím pár dalších hřbitovů.“*

20. PROSINCE 1971

Henry Bowman ještě nikdy předtím neletěl s kocovinou, a vůbec se mu to nelíbilo. Vlastně to bylo vůbec poprvé za celý život, kdy řídil letadlo a neměl z toho potěšení. To, že měl větší část deseti-hodinové cesty ještě před sebou, nijak nepomáhalo. *Proč jsem se na to sakra všera v noci nevykašlal?* ptal se sám sebe už poněkolikáté od startu.

Zimní lety obvykle bývaly klidné, ale tentokrát pociťoval turbulenci, a to Henryho také iritovalo. *Odkdy si pilot stěžuje, když to trochu hází, posero?* Pohlédl na výškoměr a viděl, že je skoro o sto stop výše oproti plánovaným 8 500, a znechuceně potřásl hlavou. *Díky Bohu, že už táta nežije, takže mne teď nemůže vidět,* pomyslel si, když potlačil páku a stáhl Pipera do mírného klesání.

Už se cítím lépe, pomyslel si Henry s úsměvem, když za ním zvolna mizel poslední pohled na Pittsburgh. Vytáhl z kapsy šest nových rodných listů a znovu si je prohlédl. Nebyl si zatím jist, co bude s dokumenty dělat, ale získat je — spolu s čísly sociálního pojištění a dalšími doklady — bylo příjemné dobrodružství.

Většinu posledních dvou měsíců Henry strávil na 'špionském projektu', jak tomu říkal. Občas uvažoval, zda se kvůli tomu, co se mu přihodilo minulé léto, nezdravě nefixuje na snahu získat absolutní a neomezenou možnost rozhodovat o své budoucnosti. Dobře si uvědomoval, že žádný člověk se nemůže zcela vyhnout náhodě.

Faktem nicméně zůstávalo, že během podzimu 1971 Henry ztratil zájem prakticky o cokoli vyjma ginu a tajného projektu, do kterého se pustil. Vytváření alternativních identit byla aspoň *zábava*. Bylo to něco, nač se Henry dokázal soustředit a co stimulovalo jeho kreativitu, zatímco cokoli jiného se zdálo být nesnesitelně nudné.

Po překvapivě snadném úspěchu se získáním prvního z rodných listů se Henry rozhodl pořídit si několik dalších, s lehce odlišnými roky narození a z různých oblastí. Občas si představoval, jak jej doprovází graciézní společnosti, a proto nakonec sehnal nádavkem ke své trojici i rodné listy tři mrtvých dívek.

Tři chlapi byli narozeni v letech 1949, 1952 a 1956 a všichni zemřeli mezi roky 1950 a 1958. Dvě z dívek se narodily v roce 1955 a zemřely hned téhož roku; třetí umřela jako dva dny stará v roce 1961. Rodné listy byly rozeslány na šest různých adres v Massachusetts, Connecticutu a Virginii, což nebyl žádný větší problém pro mladíka, který měl k dispozici letadlo a jízdní kolo s deseti rychlostmi.

Henry pohlédl na měřič paliva. *Asi tak na polovině od minulého tankování.* Podíval se přes rameno, aby se ujistil, že nikde nic volně neleží. Jeho spolužáci se královsky bavili, když zjistili, že Henry poslal své věci domů v předstihu prostřednictvím UPS, aby mohl domů na Vánoce letět prázdným letadlem.

Všechno má dobrý důvod, pomyslel si, když snížil nos letadla a sledoval jehlu rychloměru, dokud nedosáhla 150 mil za hodinu. Pak prudce přidal plyn a zároveň si přitáhl knipl do klína, aby jej opět uvolnil ve chvíli, kdy stroj letěl vertikálně vzhůru. Těkaje očima po horizontu a indikátoru rychlosti, udržoval letadlo v přesném kursu jemnými pohyby páky i kormidla. Když jeho rychlost klesla skoro na nulu, vykopl kormidlo na doraz doprava a provedl Immelmannův obrat. Cub se otočil kolem osy Henryho páteře a zamířil přímo k zemi. Henry stáhl plyn, opět si přitáhl páku do klína a dal stroji plné pravé kormidlo. Tím ztratil vztlak na pravém křídle a stočil letadlo do vertikálního kopaného výkrutu. Po dokončení celé otáčky obrátil kormidlo na druhou stranu a potlačil knipl, aby stroj vytáhl z výkrutu po jedenapůl otáčky; zlehka přitáhl páku a zvedl se z prudkého klesání zpět na původní kurs.

To nebylo úplně špatné, pomyslel si s úsměvem. Vyhýbal se představě, jak by na něj týž manévr zapůsobil před čtyřmi hodinami.

A ještě pečlivěji se vyhýbal tomu, aby uvažoval o pramizerných výsledcích, které předvedl u tří finálních zkoušek tohoto semestru.

29. PROSINCE 1971

„Haló?“

„Dicku, to jsi ty? Tady je Joe Hammond. Jak se daří o prázdninách?“

„Ehm, no, fajn, vážně fajn, pane Hammond. Doběhnu pro mámu.“

„Ne, počkej. Nejspíš teď nemá čas, a já mám jen minutku. Chci mluvit s tebou.“

„Ehm, ano?“ řekl Dick Gaines nejistě do telefonu.

„Jasně,“ řekl sdílným tónem Hammond. Měl v sobě několik skleniček. „Tak mne zajímalo, jestli bys měl zájem o stáž na začátek léta. Kongresman Sloan mi říkal, že by se mu hodil nějaký šikovný kluk na posledních pár měsících; možná se věci trochu rozdivočí.“

„Kongresman Sloan ve... ve *Washingtonu*?“ nevěřil Dick Gaines vlastním uším.

„Právě ten.“ *Ve skutečnosti potřebuje pár mrtvých duší na výplatní pásce, aby líp zakryl stopy toho, co si nakradl; ale o tom nepotřebuješ nic vědět,* dodal Hammond v duchu.

„JOOO!“ vykřikl Gaines. „Jasně jasně jasně!“ Pak se ale zasmušil: „Nevím, jestli mě máma s tátou pustí.“

„Už jsem to s nimi domluvil. Tak šťastné a veselé Vánoce, Dicku, byť o pár dní později.“ Richard Gaines nevěděl, co říci.

„To je supr, pane Hammond,“ nakonec ze sebe vypravil. „Dík.“

„Žádný problém, to nic. Pozdravuj mámu. Ahoj.“

„Nashle,“ řekl Gaines, a slyšel zavěšení z druhé strany. *Kongresman Sloan!* Pak se zamračil. *Teď se ale fakt musím postarat, abych neproletěl příští semestr z algebry, a neměl přes léto napínáka.*

~

„Henry, jsi alkoholik.“

„O čem to k čertu mluvíš?“ Obvinění Henryho naprosto překvapilo a o to více rozzuřilo.

„Cítím to z tebe, právě teď,“ trvala na svém Carol Westonová. „Už jsi toho dneska dost vypil, a ještě není ani šest hodin.“ Carol byla nejbližší Henryho kamarádka ze střední školy. Spolu studovali herectví a Henry považoval jejího tehdejšího přítele za úplného pitomce. Nyní měla novou známost z koleje na Floridě, a podle všeho, co o tom mládenci Henry věděl, se zdál být v pořádku.

Henry se pootočil na stranu v sedačce matčina stejšnu a ukousl si další sousto hamburgeru. Soustředil se na to, aby zněl uvolněně a nikoli našťavaně. „Ale proboha Carol, dobře víš, že jsem nikdy nepil ani blbě *pivo*. Jasně, teď studuju na vysoké, pořád jsou nějaké večírky a dám si skleničku nebo dvě jako každý druhý, a najednou bych měl být *alkoholik*? Jak si na takový nesmysl prosím tě přišla?“

„Změnil ses, Henry. Snad bych si toho byla bývala ani nevšimla, nebo bych to připsala tomu, že jsme oba na vysoké a samozřejmě trochu jiní, než jsme bývali dřív, jenže... moje máma upadla do alkoholismu, když táta odešel, a když se na tebe teď podívám, vidím přesně totéž, co se stalo s ní.“

„Nemůžu věřit, že dobře slyším!“ řekl Henry s dobře hraným úžasem. „Byl jsem na tebe někdy hrubý, nebo na kohokoli jinýho? Vidělas mě křičet, potácet se; vidělas, že se mi třesou ruce, nebo...“ zamyslel se Henry nad tím, co vlastně alkoholici dělávají, „... nebo cokoli podobného?“ řekl nakonec.

„V pondělí jsi přišel ke Kelly skoro o půl hodiny později.“

„*Později*? Přece není možné přijít *pozdě* na *párty*; to je směšné.“

„Henry, na každou párty, na které jsme se kdy za celou střední školu potkali, jsi přišel přesně ve chvíli, která byla na pozvánce. Kolikrát jsme si z toho s holkami dělali legraci. Jednou jsem pomáhala Ireně Cohenové připravovat večírek, a ty jsi tehdy dorazil šest minut po sedmé. Smály jsme se, že jí jdou asi hodiny o šest minut napřed; nedalo nám to, zavolaly jsme na přesný čas — a bylo to tak.“

„Aha. Takže proto, že jsem míval ve zvyku přicházet na večírky přesně, ale teď jsem se jednou opozdil o dvacet minut, jsem alkoholik,“ usmíval se Henry. Carol Westonová by se ráda usmála také, ale nemohla.

„V kolik jsi dnes začal pít?“ trvala na svém.

„Dneska jsem ještě *vůbec* nepil,“ lhal Henry. „Pokud ze mne něco cejtíš, nejspíš ještě ze sebe potím zbytky toho, co jsem měl u tety včera večer.“ Carol chápavě přikývla.

„Promiň, neměla jsem to říkat. Máš něco k pití teď v autě? Já bych si docela loka nebo dva dala, i když ty zatím nemáš chuť.“

„Ne, mrzí mě to, ale nic tu nemám,“ lhal znovu Henry. *Jak může sakra tušit, že mám pod zadním sedadlem flašku?* říkal si.

„V pořádku, o nic nejde,“ podala si do úst několik bramborových hranolků. „Hodně teď létáš?“ změnila téma.

„Každý týden,“ odpověděl. *No, ve skutečnosti spíš tak ob týden, v poslední době.* „Přiletěl jsem ze školy,“ pokrčil rameny. „To je skoro deset hodin.“

Carol Westonová se usmála. „Pořád děláš akrobacii?“ Henry ji vzal minulé léto do vzduchu a předvedl jí několik manévřů. Vystrašilo ji to a zároveň nadchlo.

„Samozřejmě.“

„Vezmi mne do vzduchu, teď hned,“ řekla náhle. „Pojď, vezmi mne nahoru a ukaž mi znovu takovou tu věc, jak se všechno točí kolem dokola.“

„Říká se tomu ‚vývrtka‘,“ upřesnil Henry. Pak zakroutil hlavou. „Carol, už je tma. Nedělám akrobacii potmě. Není to bezpečné. Člověk může snadno ztratit orientaci a zabít se.“

Carol si odfrkla: „Loni jsi ale říkal, že zrovna tenhle manévr je tak jednoduchý a bezpečný, že bys ho mohl dělat se zavřenýma očima. Neříkals to?“

„No, ano, ale —“

„Tak pojďme! Slíbilš mi, že mne dneska vezmeš kamkoli, kam budu chtít, pokud se na to nebudeš muset oblékat. A já chci do letadla.“

„Ne.“

„Když mne teď vezmeš nahoru a uděláš vývrtku, vyspím se s tebou,“ řekla Carol. Nebyla si úplně jista, co udělá, kdyby Henry řekl ‚ano‘.

„*Cože?*“ Henry se málem udusil hamburgerem.

„Vždycky jsi o mne stál, celou střední školu. Vždycky jsem to věděla, a loni jsi mi to dokonce přiznal. Tak pojď: vezmi mne do letadla a pak půjdeme do postele.“

„Carol,“ řekl Henry, zcela ohromený tím, jaký obrat hovor nabral, „máš přece toho nového kluka z Rollinse — Bill, říkalas že se jmenuje? — do kterého jsi udělaná, tak nemůžeš —“

„Henry Bowmane! Jsi ten nejmizernější lhář na celém světě,“ křičela málem Carol Westonová. „Kdy v životě ses staral o nějakého jiného chlapka — navíc takového, kterého ani neznáš —, když šlo o to dostat holku do postele?“

Henry otevřel ústa, ale nedokázal ze sebe vypravit ani slovo. Carol měla pravdu.

„Dneska jsi pil, a to je jediný důvod, proč se mnou nechceš letět, že je to tak? Auto můžeš řídit, i kdybys byl krok od bezvědomí; můžeš jet pomalu, a možná odřeš někde lak, ale nic se nikomu nestane. Vím to moc dobře, máma to tak dělala pořád. Ale v letadle je to něco jiného; uděláš chybu, a oba umřeme. A ty to dobře víš.“

Henry přikývl. „Jo, pil jsem.“ Carol zůstala zticha. „Většinu odpoledne, tak střídavě,“ dodal. Stále zůstávala zticha. „Máš pravdu, nevlezu do letadla s alkoholem v krvi.“ Potřásl hlavou. „Nech nos dole trochu příliš dlouho, a v některých manévrech přetížíš drak; mohl by uletět celý ocas.“ Podíval se na kamarádku a usmál se. Carol viděla, že má vlhké oči. „Možná že teď chodím občas pozdě na večírky a dokonce možná, že se starám o nějaký chlápky, co je ani neznám, a co by s někým mohli chodit, ale nepoletím, když jsem pil.“ Carol Westonová mu stiskla ruku.

„Co se ti stalo, Henry?“ optala se jemně.

Henry Bowman se zhluboka nadechl. Chtěl jí vše vyprávět, ale zahanbení bylo příliš silné; nedokázal se přimět, aby mluvil o znásilnění. Nakonec jí podal upravenou verzi toho, co se oné srpnové noci stalo. Útok čtveřice mužů popsal jako velmi násilný, ale bez sexuální části. Motivy gangu byly neznámé, ale jelikož byla tma, mohlo se jednat o omyl v osobě.

Henry vyprávěl, že byl surově zbit, což byla nakonec pravda, a že ti muži uprchli, když přijel automobil a zaměřil na ně světla, což byla také pravda. Řekl Carol Westonové, že od té doby trpí nočními můrami, a že alkohol mu pomáhá jim předcházet. I to byla pravda, ovšem naposled šel Henry Bowman spát střízlivý více než před měsícem, takže nemohl s klidným svědomím potvrdit, že by se noční můry i nyní vrátily, kdyby přestal pít. I tohle Carol přiznal.

„Už jsi někdy porušil dané slovo?“ optala se Carol poté, co si nějakou dobu povídali.

„Ne, myslím, že nikdy.“ *Kam s tím mří?*

„Tak já teď tvého slibu využiji. Půjdeme spolu dneska večer někam, kam se nemusíš převlékat. Občas tam chodívám s mámou. Možná bychom tam mohli potkat chlapíka, kterého znám, a ráda bych, aby ses s ním setkal. Je pilotem u TWA a chodí tam často. Mají tam dobrou kávu; vím, že ji nesnášíš, ale mně chutná, a ty můžeš pít limonádu. Není to odsud moc daleko.“

Hádám, že bych měl asi sklapnout a udělat, co říká, pomyslel si Henry. Jenom doufám, že si dělala legraci s tou postelí. Další katastrofu už dneska fakt nepotřebuju. „Fajn, řekni, kudy mám jet,“ sáhl po klíčku a nastartoval motor.

„Na východ po Clayton Road, kolem biografu k Bellevue.“

Henry Bowman se měl toho dne účastnit své první schůze místní společnosti AA, Anonymních alkoholiků.

10. BŘEZNA 1972

„Další mrtví, pane Rayi. Blízko u hranice.“

Ray Johnson pohlédl na svého vedoucího stopaře. V Angole působily tři nacionalistické skupiny: Popular Movement for the Liberation of Angola, známá jako MPLA, Front for the Liberation of Angola, tedy FNLA a Union for Total Independence of Angola, UNITA. Právě tato poslední skupina byla v místním okolí nejaktivnější.

Bez ohledu na to, že názvy všech tří skupin jasně ukazovaly, že jejich cíle jsou, přinejmenším teoreticky, shodné, jejich členové trávili většinu času tím, že bojovali mezi sebou. Čím dál tím častěji se vnitřní rozmršky mezi vedoucími a členy těchto skupin utápěly v krvi.

„Kolik?“ optal se.

„Deset, možná dvacet.“

Johnson zakroutil hlavou. *Každou chvíli už to ty zatracené Evropany přestane bavit. Díky Bohu, že mám všechny oprávněné peníze dávno v Rhodésii.* Rozhlédl se po táboře, který spolu se svými zaměstnanci postavil. *Bylo to dobrých devět roků, ale je na čase se vážně začít ohlížet po změně.*

Rayova předtucha se měla ukázat velmi přesnou. O dva roky později portugalské vojsko provede puč a Portugalsko okamžitě dopřeje svým koloniím v Angole nezávislost. To vezmou tři nacionalistické skupiny jen jako pobídku k ještě hrůznější válce, v níž bude Čína spolu se Spojenými státy podporovat FNLA, Sověti spolu s Kubou budou pomáhat MPLA a Jižní Afrika podpoří skupinu UNITA.

O více než dekádu později FNLA zanikne, ale jinak se nic nezmění; zbývající dvě skupiny budou pokračovat ve válce.

Tou dobou už ale Ray Johnson bude dávno pryč.

~

„Teda to ale bylo divný, to ti řeknu!“

„Co tím myslíš?“ optal se Henry Bowman, když oba studenti vyšli z toalety a pokračovali směrem k východu z budovy. Pětihodinové dokumenty dávaly měchýři dost zabrat, i když byly rozděleny do dvou dílů.

„No to, jak Francouzi reagovali. Přece šlo o *nacisty*, proboha! Všim' sis toho, co tam říkali? Neuvěřitelný,“ kroutil mladý muž hlavou.

V Amherstu, stejně jako ve většině ostatních kolejí, byly filmy, promítané jako doplněk jednotlivých přednášek, volně přístupné komukoli, pokud bylo ještě volné místo. Henry přesvědčil jednoho ze svých kolegů studujících geologii, aby strávil dva poslední večery sledováním filmu *Lítost a soucit*, který doplňoval jednu z přednášek o evropské historii. Šlo o švýcarský dokument, který se zabýval okupovanou Francií během druhé světové války.

„Musíš si uvědomit, že mnoho lidí se tehdy na nacisty dívalo asi tak stejně, jako my dnes na policii.“

„Vo čem to mluvíš?“

„Nu,“ zamyslel se Henry, „podívej, policisté jsou vždy někde v okolí, ale nikde jich nepotkáš nijak mnoho, že ne? Myslím tady ve Státech.“

„No jasně, a?“

„Nejinak tomu bylo ve většině Francie tehdy ve '42. Obzvláště pro ty, kdo žili v jižní části země. Pro většinu lidí byl život prakticky stejný jako před okupací. Žili pořád v téže domě, nakupovali u stejného obchodníka, měli téhož lékaře, stále stejnou práci, a tak dále. Jen moc nezvedali hlavu.“ Henry přemýšlel o vhodné analogii.

„Hele, když jedeš autem a podíváš se do zrcátka a vidíš za sebou policejní vůz, nejsi nijak nadšený, a přál by sis, aby tam nebyli, že je to tak? Vůbec nestojíš o to, aby byli poblíž. A nejen ty. Třeba tví rodiče: nejspíše asi platí spoustu daní, nijak je to netěší, a vidí to úplně přesně stejně, že ano?“

„Jo, to máš pravdu.“

„Ale co bys udělal, nebo co by udělal tvůj otec, kdyby někdo, kdo sedí ve vašem autě na zadním sedadle křikl ‚do háje, pronásledují nás poldové‘, vyklonil se z okénka a rozstřílel je na kusy?“ Henry živě pokračoval.

„Kdybys viděl nějakého cizince zabít policistu — přesně téhož policistu, který ti právě dal úplně nesmyslnou pokutu za rychlost, jen a jenom proto, aby měl čárku —, co bys udělal? Zatleskal bys

mu a řekl, „dobrá práce“? Čerta starého, hned bys to šel ohlásit. Všechno bys jim podrobně popsal a pak by sis přečetl v novinách o tom, jaký to byl skvělý strážník. Dočetl by ses o tom, jak zatýkal zločince; a jak byl první ze svého ročníku v akademii; a jaký to byl skvělý manžel a otec, viděl bys obrázek jeho plačící vdovy a sirotek, a bylo by ti jich fakt líto. Přestože bys zároveň měl problémy, protože by tě předvolali kvůli té pokutě a chtěli by ti sebrat papíry.

Úplně přesně stejné to ale tehdy bylo s nacisty. Pro většinu Francouzů to byli jen policisté, kteří dělali svoji práci: dávali pokuty za rychlou jízdu a starali se, aby vlasatí demonstranti proti válce moc neotravovali slušné lidi; na hnutí odporu se tehdy lidé dívali... asi tak jako my dneska na Stranu černých panterů. Jen tedy bez těch gramatických chyb v prohlášeních,“ usmál se.

„Tomu nevěřím!“ bránil se jeho přítel. „Náckové nebyli *policajti*. Dyť zabíjeli vlastní lidi!“ Henry pohlédl příteli do očí a potřásl hlavou.

„Opravdu věříš, že policisté v téhle zemi ještě před nějakými pětaticeti lety občas nezlynčovali nějakého černocha? A copak ti černí mládenci nebyli americkými občany? Nacisté byli prostě něco jako policie — jistě, v policejním státě. Měli ale ženy a děti a starosti se splácením půjček. Po dni těžké práce ve vyhlazovacím táboře šli domů a lehli si do postele s manželkou. Úplně přesně stejně, jako má támhle šerifův zástupce Billy Bob z Alabamy upřímnou starost, aby dodržel splátkový kalendář na svůj pickup, a přitom si čistí obušek od negerské krve.“ Henry se na chvíli zamyslel a pak pokračoval.

„Uvědom si, že Hitler chtěl *vládnout* Evropě, ne ji zničit. Co to tedy znamenalo? Samozřejmě, že potřeboval rozdrtit hnutí odporu, ale rozhodně nechtěl zabíjet všechny. Lidem, jako jsou třeba tví rodiče, Němci nijak neublížovali. Naopak, ještě odměnili ty z nich, kteří jim pomohli zbavit se potíživů. Podívej, ty pocházíš z Chicaga: měli tvoji rodiče nebo kdokoli z jejich známých nějaké problémy při shromáždění v '68? Neměli. Protože nemají dlouhé vlasy a neměli ruce plné cedulí s protesty. Sázím se, že někteří z nich byli celí rádi, že se někdo postaral o to, aby už ti otravní hipíci dali pokoj. Že je to tak?“ Henry pokračoval v řeči dříve, než přítel stačil odpovědět.

„Ty přece, hergot, znáš dobře historii,“ navázal, ač tušil, že tomu tak není. „Po Polsku v '39 padlo frickům do rukou Dánsko a Norsko ve '40 — zabralo to asi tak týden, zhruba. Lucembursko zabralo den, Holandsko vydrželo asi pět. Belgičané se udrželi nějaké dva týdny a pak to také vzdali. Britové poslali jednotky do severní Francie, aby pomohli žabožroutům v boji proti Germánům. Vydrželo to jen pár týdnů, a je zázrak, že to nebylo pár dní.

Jen co Adolf vyhnal Brity z Dunkirku domů za vodu, slečna Francie se okamžitě hezky poslušně převálila na záda a roztáhla nohy. Němci vstoupili bez jakéhokoli odporu do Paříže v červnu 1940. Itálie se tvářila neutrálně, ale ve skutečnosti se Mussolini lísal k Hitlerovi jako přistavní děvka k novému vojenskému transportu.

Churchill byl pevně rozhodnutý to nevzdávat, ale stejně se Britové vypařili z Řecka i z Jugoslávie. A mimochodem, když utíkali z Dunkirku, běželi tak rychle, že za sebou nechali většinu výzbroje. No, a Anglie byla evidentně na řadě, takže co tam udělali? Udělali to, že posbírali po celé zemi dvojky na křepelky a málem i soubojové pistole z hradních sbírek, aby se s nimi postavili německým MP 40 a kulometům MG 34. Byli tak zoufalí, že dokonce začali vytažovat z museí *kopí*, aby vůbec měli s čím bojovat. Posílali jsme tam spoustu zbraní, ale –“ Henry si uvědomil, že se dostal zcela mimo původní téma.

„No, zpátky k těm staříkům, které jsme viděli ve filmu, k těm z hnutí odporu. Vzpomeň si, říkali to tam přece jasně, že jediný důvod, proč se k tomu hnutí připojili, bylo, že to byli komunisté — a Hitler se mezitím se svým nedávným spojencem Stalinem rozkmotřili a pustili se do sebe jako dva vztekli psi. Většina lidí ve Francii se ale na hnutí odporu dívala jako na bandu šilenců, kteří akorát dělají zbytečné problémy.“

„Jak to přide, že vo tom tolik víš?“

Henry pokrčil rameny. „No, hodně nám toho řekli na střední škole; kromě toho můj táta přednášel na místní universitě historii a pár příbuzných se tehdy dostalo přímo do Evropy a poprali se tam s nacisty. Vyprávěli o tom, jaké to bylo.“

Každopádně, v roce 1941 frickové vládli prakticky celé Evropě, kromě Švýcarska a Anglie. Skoro se dalo říci, že válku mají vyhranou.

Švýcarsku samozřejmě nic nehrozilo. Stejně jako dneska, i v '41 měl každý Helvít doma samopal a hromadu střeliva. Takové věci jako vyhazování mostů do vzduchu a přípravu horských léček na nepřátelské jednotky už trénovali pěkných pár století; byli víc než připraveni rozsekat Němce v alpských průsmycích na kusy, a ještě pak být doma včas k večeři. Hitler byl cvok, ale nebyl až *takový* blázen, aby tohle vůbec zkoušel.

Británie, to bylo něco jiného. Britové se houpali nad propastí na špičkách prstů. Fricky za Kanálem držela jen letadla a hodně velká hromada štěstí. A starý Joe Kennedy, náš tehdejší velvyslanec v Anglii, posílal pravidelně Rooseveltovi telegramy ‚Hej, kámo, sázíš na špatného koně, tady to nevydrží‘.“ Henry potřásl hlavou, opět se nechal unést od tématu.

„Zpátky k policejnímu státu, promiň. Víš, to není tak, že bys jeden den usnul jako svobodný občan svobodné země, a na druhý den se najednou probudil jako polootrok v nějaké totalitě. Přichází to postupně; a většinou je to tak, že ve chvíli, kdy si uvědomíš, co se děje, už příliš pozdě. Znáš to podobenství s žábou a vařící vodou?“ Mladík zakroutil hlavou.

„Zkus hodit žabu do kotlíku s vařící vodou, a ona okamžitě vyskočí ven, protože je to příliš horké. To je totéž, jako když se dneska podíváš na ty fotografie Židů v koncentračních táborech — ‚strašné, proboha!‘ Ale dej žabu do kotlíku s vodou příjemné pokojové teploty, postav jej na sporák

a zvolna ohřívěj — a žába si bude spokojeně plavat dokolečka a libovat si, jak je jí příjemně teplo, a ani si nevšimne, že je uvařená dočervena.“ Henry se nevesele zasmál: „A právě tak tomu bylo po celé Evropě — nejprv se trochu zpřísnily zákony, nijak zle. Pak musel každý ohlásit, jaké má zbraně, ale ,na tom přece není nic špatného‘. Potom jim je sebrali, a když —“

„Počkej! Cože? Jaktože neměli zbraně? Všude je přece měli, akorát že Německo jich mělo víc a lepších, a tak. A měli tanky a kanóny a bomby...“

„No, to sice ano, ale všechny ty zbraně ve všech těch zemích — a totéž platí i pro samotné Německo, když tam nacisté přebírali velení! — patřily armádě. Lidé ale neměli ani ň. Spoustě Němců — zdaleka nejen Židům — se to také nelíbilo, ale nemohli s tím vůbec nic dělat, byl na to zákon. My jsme třeba do okupované Francie z letadel naházeli spoustu jednoduchých pistolí, jen takové jednoranky z ohýbaného plechu a dokonce i bez vrtané hlavně, prostě krámy. Ale i to bylo daleko lepší než to *nic*, co tam měli lidé na obranu svých domovů před okupanty.

A co se týká bomb a kanónů, ty v tomhle nehrají zase tak velkou roli. Fungují naprosto skvěle, když se potřebuješ zbavit obrněného bunkru, to ano. Ale vůbec ti nepomohou, když je tvým problémem to, že každý občan země, již bys chtěl obsadit, má pušku, a dobře ví, jak se s ní zachází. Určitě bys dokázal celou zemi vybombardovat načisto, ale co pak s ní?

Vlastně i to se stalo,“ zamyslel se Henry. „Ve Varšavě v ghettu se nacistům postavilo pár Židů. Nebylo jich moc, o boji věděli houby s octem — a drželi v šachu celou německou armádu déle než měsíc, a stačilo jim k tomu asi tolik zbraní, co bys nacpal tady do kufru auta,“ ukázal na Chevrolet Impala 1969. „Pokaždé, když se za nimi nacisté pustili, z nějakého okna hvízdla kule a složila velitele. Frickové nakonec museli vypálit celé město do základů, jinak by ti Židé vyhráli.

A když tak mluvíme o zbraních a o tom, jak se bránit, připomíná mi to, že sebou už musím hodit. Ten seminář, který mám teď vést, začíná ani ne za dvacet minut. Uvidíme se na přednášce, čau!“ a Henry Bowman se rozběhl směrem k parkovišti.

Jeho přítel se za ním díval. Měl na dlouhou dobu o čem přemýšlet.

„Dobré odpoledne, vítejte! S některými z vás už se známe, ale pro ostatní, jmenuji se Henry Bowman.“ Rozhlédl se po skupině dívek kolem sebe, viděl skeptické pohledy. „Tohle měl být koedukovaný seminář, ale zdá se, že mezi muži tady nějak chybí zájem o osobní ochranu, alespoň prozatím.

Domnívám se, že řada z vás je tady jen ze zvědavosti, protože vám zatím není moc jasné, jaký bude obsah tohoto kursu a už vůbec ne, zda vůbec stojíte o to jej absolvovat. A já jej otevírám vůbec poprvé, takže se není koho opat na zkušenosti.

Rád bych vás požádal o jednu věc. Dobře vím, že udržet delší dobu soustředěnou pozornost je extrémně únavné. Vydržet to hodinu je skoro nemožné. Poprosím vás jen o deset minut, kdy mi budete soustředěně naslouchat.

Rovnou vás varuji, že budu říkat věci, které vás téměř jistě rozčílí, a věci, s nimiž budete bouřlivě nesouhlasit. Proším, udržte si otevřenou mysl celých těch deset minut a nepřestávejte mi naslouchat hned, jak uslyšíte něco pobuřujícího; počkejte si na to, co bude následovat. Jen po těchto prvních deset minut prosím důkladně naslouchejte každému slovu, které řeknu.

Po těchto deseti minutách zvážíte to, co jste slyšely, a každá z vás se rozhodne, zda ode mne chce slyšet ještě něco dalšího nebo ne. Pokud ne, nebudu vás už obírat o další čas. Zní to fér?“ Henry zaslechl z několika stran překvapený šepot a viděl pár souhlasných přikývnutí.

„Fajn. Tak začínáme. Deset minut,“ Henry Bowman se zhluboka nadechl a postupně navázal oční kontakt s každou ze sedmnácti dívek, které seděly v posluchárně.

„Jednu mou blízkou příbuznou surově znásilnili. Útočníci ji vyhrožovali, že ji oslepí, aby je nemohla identifikovat; pak byli našťastí vyrušeni a utekli.

Ta zkušenost jí přinesla fyzická zranění a byla devastující emočně. Zranění už se zahojila, ale psychická újma bude trvat delší dobu. Některé z vás by možná mohly vyprávět podobné příběhy, o svých příbuzných, známých; možná samy o sobě.

Podrobně jsem studoval všechny dostupné informace o této události i o dalších podobných, proto, aby strašlivá cena, kterou oběti zaplatily, nevyšla nadarmo; aby pomohla dalším se takové zkušenosti vyhnout. Proto tady teď stojím a přednáším o osobní ochraně.“

„Osobní ochrana,“ pozdvihl Henry hlas. „Když jste se přihlásily k tomuto volitelnému semináři, který se universita uvolila zavést, každá z vás určitě měla nějakou vlastní představu o tom, co to ‚osobní ochrana‘ znamená; nejspíše hodně odlišnou od ostatních. Co ale asi všechny vaše názory budou mít společného je to, že v životě občas nastanou chvíle, kdy člověk není v bezpečí, a vy s tím chcete něco udělat. A právě tohle ‚něco‘ je pro vás dostatečně důležité, abyste přišly na

seminář, který nepřináší žádný kredit, vedený kýmisi, o kom jste nikdy neslyšely — čistě jen pro případ, že by vám mohl něco přinést.

Mám v úmyslu vás v průběhu tohoto kursu učit, jak se nestat obětí násilného zločinu. Nebudu vám nic říkat o tom, jak nejlépe zabezpečit dveře od ložnice, aby vás někdo nevykradl, zatímco jste pryč; a nebudu mluvit o tom, jak se chránit před někým, kdo vám vybere ze skříňky šeky a vyčistí bankovní konto, nebo jak si zabezpečit šperky, když se sprchujete. To jsou věci, které nepovažuji za dostatečně důležité na to, abychom se jimi tady zabývali.

Řeknu to úplně jasně: účelem tohoto semináře je postarat se o to, abyste se nestaly oběťmi násilného přepadení, jež by mohlo skončit znásilněním, poraněním s celoživotními následky, neodstranitelným psychickým problémem nebo smrtí.“ Henry se rozhlédl a viděl, že mu věnují plnou pozornost.

„Nebudu vás učit, jak přeorganizovat svůj život, abyste se vyhnuly všem potenciálně nebezpečným situacím. Upřímně řečeno, jsem přesvědčen, že je to nemožné. A dokonce i kdyby to šlo, nepovažoval bych za správné, aby mi násilníci diktovali, jak si smím dovolit žít a kam smím a nesmím chodit. Jistě, pokud se smíříte s životem uvnitř uzamčené budovy a jen s opatrnými výlety ven ve větších skupinách, nepotřebujete mne — ani nikoho jiného — aby vám říkal, jak na to.

Chci vás naučit, jak se připravit na náhlý, nečekaný a násilný útok. Chci vás naučit — pokud takový útok přijde — jak reagovat, jak okamžitě a instinktivně udělat to nejlepší, co je vůbec možné pro zastavení útoku, pro zachování si vlastní důstojnosti — a snad i života.“ *Pořád mne sledují*, pomyslel si Henry. *Výborně*. Přešel uvolněně napříč posluchárnou, ruce za zády. Posadil se za katedru a skryl do dlaně bílý tenisový míček, který tam měl připravený v malé sportovní tašce.

„Chci vám pomoci získat sebedůvěru a také potřebné schopnosti. Chci vám pomoci s nacvičením vhodných reakcí, dokud se nestanou instinktivními.“ Bez varování hodil pod ruku tenisový míček po dívce ve čtvrté řadě. Když viděla, jak se k ní obloukem snáší, nejprve se zatvářila překvapeně, ale pak se rychle vzpamatovala, upustila pero, vztáhla ruce a míček zachytila. Henry se usmál a rozhlédl se po ostatních.

„Zkuste se zamyslet nad tím, co jste právě viděly. Během daleko méně než sekundy vaše kolegyně musela instinktivně udělat řadu věcí. Rozeznala, že na ni náhle něco letí ze vzduchu. Identifikovala tento předmět jako pomalý tenisový míček, který neznamena žádné nebezpečí. Rozhodla se, že je bezpečné upustit pero, které držela v ruce. Analyzovala dráhu míčku a připravila si ruce na vhodné místo. Jakmile se pak tenisový míček dotkl její dlaně, sevřela ji dost rychle, aby se nestihl odrazit. To je spousta činností na necelou sekundu. Tyto instinkty nejsou vrozené; zkuste totéž s dvouletým dítětem a nanejvýš dokáže zamrkat, než se mu míček odrazí od hlavy,“ usmál se a kývl na dívku, držící míček. Nikdo si nevšiml, že během hovoru Henry vyňal z kapsy nůž na máslo a skryl jej v pravé dlani.

„Během dvaceti roků vašeho života už jste každá viděly spoustu věcí létat vzduchem,“ pokračoval a procházel se podél trojice žen v první řadě. Nejbližší z nich byla svalnatá bruneta atletického vzhledu. „Už jste zažily spoustu letících sněhových koulí a tenisových míčků a klíčků od auta a volejbalových míčů, takže dokážete správně reagovat ihned a bez přemýšlení: uhnete sněhové kouli, sáhnete po klíčcích od vozu, a nepotřebujete žádné varování předem.“ Během těchto slov udělal rychlý krok k brunetě, tak blízko, že se jeho bok téměř dotýkal jejího ramene; zdvihl blýskavý nůž a opřel jí jej o krk.

„Jenom pípni, děvko, a pořežu tě!“ zašeptal surově.

Celá posluchárna zalapala po dechu. Některé z žen, včetně té, k níž mluvil, ztuhlo v naprostém šoku. Henry napočítal do pěti, pak udělal krok zpátky a přejel si nožem několikrát po ruce, aby ukázal, že je naprosto tupý.

„Naproti tomu ale s událostmi tohoto typu nemáte běžné zkušenosti, takže jste neměly možnost si na ně vyvinout správnou instinktivní reakci. Všechny jste jen ztuhly.“ Henry přešel ke katedře a zdvihl svou sportovní tašku.

„Ještě neuplynulo celých deset minut,“ varoval posluchařnu. Pak podal tašku dívce, které před chvilkou vyhrožoval. Odtáhla se od něj.

„Mýdlo, čistý ručník, nějaké ubrousky. Druhé dveře na levé straně chodby. Opláchněte si obličej studenou vodou a vraťte se,“ zašeptal. „Tak běžte.“ Dívka si vzala tašku, a Henry jasně viděl, že má chuť se sebrat a utéci pryč. Zamračila se na něj a pohlédla na hodinky.

„Za šest minut, hned jak skončíte,“ zasyčela a sesunula se zpátky na židli. Henry přikývl a obrátil se opět k posluchačkám.

„Abyste se dokázaly úspěšně vyrovnat se situací toho typu, jaký jsem právě demonstroval, potřebujete tři věci. Za prvé, potřebujete zkušenost a přípravu, aby vás nečekaný vývoj neparalyzoval. Musíte být připravené a schopné reagovat na to, co jsem právě udělal. Reagovat stejně samozřejmě a automaticky, jako kdyby na vás letěla uprostřed ledna sněhová koule.

Za druhé, musíte se naučit co udělat, a důkladně si to nacvičit, aby vaše instinktivní reakce byla správná, a ne něco, co by situaci ještě zhoršilo. Obrana před násilným útokem je mnohem složitější, než uhnutí sněhové kouli, a proto také vyžaduje mnohem více tréningu.

Ta třetí věc, kterou potřebujete, je něco, o čem jsem zatím nikdy neslyšel ani zmínku v debatách o osobním zabezpečení a obraně. Zároveň je to ze všech tří věcí daleko nejdůležitější. Nemám lepší termín, a proto tomu říkám ‚duch bojovníka‘, a je to věc, kterou budu v tomto kursu znovu a znovu zdůrazňovat. Právě toto... odhodlání vám umožní si i v nejhorší situaci s nejvyšší možnou pravděpodobností zachovat nejen život a zdraví, ale také důstojnost a sebeúctu.“

Henry se rozhlédl po sedmnácti tvářích. Viděl zájem, nepřátelství, nedůvěru, zvědavost, údiv i skepticismus. Ani v jedné ale neviděl znuděný výraz.

„Popíší vám situaci a poprosím vás, abyste si ji představili. Pak bych byl rád, kdyby jedna z vás byla ochotná předstírat, že takovou situaci prošla a že o ní vypovídá na policii.“ Pokusil se o co nejmírnější úsměv. „Slibuji, že vám nebudu nijak vyhrožovat, křičet na vás, ani nebudu sprostý. Zůstanu stát tady na místě.“ Henry si navlhčil rty a pokračoval.

„Představte si na moment, že jste tento večer byly obětí plánovaného a promyšleného útoku. Byla tma. Máte pár modřin, útočník utekl. Samy si vymyslete ostatní detaily a fakta dané situace. Zdravotník vás prohlédl a uklidnil; jste otřesené, ale v pořádku. Už to přestává bolet.“ Rozhlédl se po studentkách. „Tak co, bude někdo vypovídat?“

Ticho trvalo několik sekund a pak jedna z dívek promluvila. Asi střední výšky, v teniskách a krátkých kalhotách a tričku. Byla štíhlá, ale svalovitá, s dlouhýma štíhlýma nohama; vypadala, jako že tráví hodně času v přírodě.

„Tak jo, zkusme to,“ řekla. Henry se na ni usmál a přikývl.

„Paní,“ změnil lehce tón řeči, „byli jsme informováni, že vás dnes nějaký muž přepadl. Můžete mi prosím popsat, co se přesně stalo?“

„Přicházela jsem k autu. Sahala jsem do kabelky pro klíčky, a najednou vedle mne stál ten chlap. Nevím, jestli mne předtím pronásledoval, nebo kde se tam vzal. Pokusil se mi vzít kabelku.“

„Jak přesně to udělal?“

„No, chytil ji, a, hm, prostě se mi ji pokusil vyrvat z rukou. Nemyslela jsem — prostě jsem ji pevně držela. Jen tak... instinktivně, víte? Něco se vám něco pokusí vytrhnout z ruky, prostě to stisknete pevněji.“ Henry viděl několik dívek okolo přikyvovat a sám udělal totéž. Cítil, že žena před ním se vžívá do role.

„A co se stalo potom?“

„Já, no, chtěla jsem křičet. Ale než jsem mohla, on... on mne uhodil. Praštil mne pěstí, tady, do čelisti. Hrozně to bolelo a já... upadla. Bolí mne také zápěstí.“

„Takže vám sebral kabelku?“

„Ano, utekl s ní.“

„A získal tak něco cenného? Peníze? Kreditní karty?“

„Ano, obojí.“

„Rozumím,“ pokývl Henry. *Opravdu se tak vžívá do role, nebo se jí něco takového už doopravdy stalo?* přemýšlel. „Odpusťte, že to takhle říkám, ale vypadáte opravdu velmi sportovně,“ změnil téma. „Proč jste mu prostě neutekla?“ Dívka se usmála.

„Měla jsem na sobě vysoké podpatky a dlouhou sukni; právě jsem se vracela z pracovního pohovoru. Ale víte, ten muž mne překvapil. I kdybych byla ve sportovním a měla běžecké boty, asi bych udělala přesně totéž. To, jak jsem se snažila tu kabelku udržet, bylo, no, skutečně instinktivní.“

„Máte nějaké tušení, proč si útočník vybral právě vás?“ změnil opět Henry předmět hovoru.

„Asi že jsem tam zrovna byla. Možná jsem vypadala zamyšleně, moc jsem se nerozhlížela, tak využil příležitosti. Nevím.“

„Poučila vás nějak ta zkušenost? Je něco, co napříště budete dělat jinak, při návratu k automobilu z pracovního pohovoru?“

„Určitě se budu víc rozhlížet. Abych měla lepší přehled o tom, kde přesně jsem já a kdo je v okolí. Asi, hm, no, zkusím najít někoho, kdo by na taková místa, kde je tma, nebo kde to je opuštěné, šel se mnou. Myslím, že kdyby kolem byli další lidé, asi by se to nestalo. No... možná stalo,“ připustila váhavě, „ale s menší pravděpodobností.“

Henry povzbudivě přikývl. „Takže už jste si naplánovala řadu dobrých kroků, jak snížit nebezpečí, že by se vám něco podobného stalo v budoucnosti znovu.“

„Ano.“ Periferním viděním Henry vnímal, jak ostatní dívky pokyvují a sledují diskusi.

„Nemáte strach z toho, že by na vás ten muž zaútočil znovu?“ optal se Henry znepokojeně.

„No, ani ne. Proč?“ Dívka vypadala zmateně.

Henry se zatvářil nevěřicně. „Ten člověk má vaše kreditní karty a váš řidičský průkaz, takže ví, kde bydlíte. Viděl váš automobil a má klíče od něj i od vašeho bytu. Bylo mu jasné, že nemůžete hned odjet, a navíc nejspíše budete volat lékaře, takže nejspíše hned zamířil do vašeho bytu a rozbil tam kličku u jednoho dvou oken, aby se dostal později dovnitř i pokud se rozhodnete ještě dnes vyměnit zámek. Chápu ale, že jste nemyslela na své vlastní bezpečí; příliš jste se soustředila na překonání vlastní viny.“ Posluchárna ztichla.

„Jaké viny?“ zdůraznila dívka a ostře se Henrymu zadívala do očí. „Nebyla to přece moje chyba, že mne přepadli.“

„Ne, to samozřejmě nebyla. Ale poučila jste se z té zkušenosti, jak jste nám právě popsala. Stejně tak se ovšem poučil také ten muž, který vás oloupil.“ Henry zdvihl ruku a začal na prstech odpočítávat jednotlivé body.

„Za prvé, zjistil, jak snadné je oloupit na opuštěném parkovišti osamělou ženu. Za druhé, nyní už ví, že tohle je spolehlivý způsob, jak přijít k penězům. Za třetí, poučil se, že občas se oběti trochu brání, a že pořádná rána mu pomůže získat to, co chce. Možná si tuto lekci zapamatuje tak dobře, že si s sebou pro jistotu vezme kus olovené trubky a svou příští oběť praští rovnou, aby se tomu drobnému problému vyhnul.“ Henry se zatvářil, jako kdyby jej právě něco napadlo.

„Právě jsem si uvědomil, pokud máte spolubydlící dívku, mohla být zrovna doma ve chvíli, kdy útočník použil vaše klíče, aby se k vám vloupal do bytu. V takovém případě může být mrtvá nebo zraněná. V nejlepším případě ji ten chlap jen vyděsil, stejně jako vás. Pokud ale nežije, budete se muset optat koronera, zda ji nejprve znásilnil — ona už vám to nepoví.

Lidé mívají často přátele a známé, kteří se jim podobají; a dámská kabelka hodně vypovídá o majitelce. Měla jste v ní adresář? Pokud ano, dala jste tomu člověku spoustu jmen, adres a telefonních čísel, mezi nimiž může hledat další oběti.

Třeba se ale lekl, když viděl, jak se bráníte, a rozhodl se nadále přepadat starší lidi; takové, jejichž tělo nedokáže jeho úderům vzdorovat tak dobře jako vaše. To nikdo neví, na tyto otázky nelze odpovédět.

Jednu věc ale víme úplně jistě,“ pozdvihl Henry hlas. „Tenhle muž si rozhodně neodnese vaši kabelku a peníze, nesedne si doma na židli a neřekne: ‚Tak, a to bylo moje poslední přepadení. Zítřka se podívám do inserátů a najdu si slušnou práci.‘ Určitě ne; naopak — bude v přepadání pokračovat.

A ještě jedno je naprosto jisté: nyní už neexistuje způsob, jak byste mohla pomoci toho člověka dostat za mříže. Nic není tak málo spolehlivé jako očitě svědectví; pokud policie někoho chytí a ukáže vám ho mezi řadou jiných podezřelých a vy prohlásíte, že tohle je úplně jistě ten, kdo vás přepadl, nejspíš dostanete za mříže někoho docela nevinného.“ Henry viděl, že se dívčiny oči plní slzami, ale pokračoval.

„Správná chvíle něco dělat je ten moment, kdy lupič stojí před vámi! Je potřeba bojovat hned, plnou silou; ne až poté, co vás ztluče. Jen tak nezůstanete ležet na zemi, v nejlepším případě s modřinami, ale možná také zmrzačené, a k tomu s ochromujícím pocitem viny, že ten člověk provede totéž znovu a dalším lidem, jen a jenom proto, že jste ho nedokázaly zastavit.“ Henry Bowman se zhluboka nadechl a opět navázal kontakt očí s každou ze svých posluchaček. Všechny čekaly na jeho další slova.

„Mých deset minut uplynulo.“ Nikdo nic neřekl.

„Rozhodnete-li se pokračovat v tomto kursu, setkáte se s mnoha dalšími otázkami podobnými těm, o nichž právě uvažujete. Nedožvíte se zhola nic o linkách důvěry a o podpoře obětím znásilnění. Dozvíte se namísto toho, proč je i ta nejmizernější pistole desetkrát lepší než cokoli jiného, když jde o život. Naučíte se tomu, jak ji nosit s sebou kdykoli a kamkoli je to jen trochu možné, a také se dozvíte, jak improvizovat jiné obranné metody tam, kde to možné není. Získáte sebe-důvěru a hlavně vůli k tomu, abyste útočníka, bude-li to zapotřebí, zabily. Naučíte se, jak přesně to udělat a kdy přesně to udělat.“ Henry se podíval na dívku, kterou před chvílí vyslýchal. „Máte o to zájem?“ optal se jemně.

Chvilku zaváhala, ale pak přikývla: „Ano.“

„Já taky,“ vpadla jim do řeči první posluchačka. „Když jste mi opřel o krk ten nůž, málem jsem se počůrala, a nejraději bych vám, s dovolením, urvala koule.“ Ostatní dívky se rozesmály.

„Proto tady jsou ty ručníky a ubrousky,“ usmál se Henry. Pak si tužkou poklepal do slabin a ozval se nečekaný zvuk. „Také jsem si pro jistotu vzal suspensor, kdybyste nezůstala jen u toho nápadu. Jak říkají skauti, je důležité být připraven,“ usmál se a zdvihl obočí. Posluchárna znovu vybuchla smíchy a Henry podal dívce svou tašku.

„Takže kdo zůstává?“ optal se skupiny. Odpověď byla jednomyslná a Henryho překvapilo, když v některých tvářích zahlédl i čistě erotický zájem. *Pomalů, chlapče, zklidňoval bušící srdce, jen se nenech vyvést z míry. To je přesně způsob, jak udělat pořádný průser.*

„Bowmanův bootcamp“, jak se v údolí Pioneer semináři začalo přezdívat, se stal jednoznačným úspěchem. Během dvou let, jež Henry měl ještě na škole trávit před promocí, jím projde více než tři sta žen a čtyřicet mužů — většinou homosexuálů, obávajících se šikany či horších věcí od homofobních sousedů. Několik z jeho žáků bude mít příležitost využít toho, co se naučili, při obraně proti skutečným násilným útokům, a bude jim stát za to mu napsat děkovný dopis, někdy i s novinovými výstřižky, týkajícími se události. Dva z pisatelů prohlásí, že Henryho kurs jim zachránil život. Henrymu Bowmanovi tyto dopisy udělají nesmírnou radost a bude si jich vážit víc než svého diplomu.

Erotické napětí, kterého si Henry povšiml hned při první hodině, mělo také zůstat v menší nebo větší míře stálým průvodcem výuky, a Henry brzy pochopí, proč tolik profesorů mívá románky se svými studentkami. Rozhodl se ale stanovit si pevné pravidlo, že dokud výuka trvá, žádné z dívek, jež učí, se ani nedotkne. Samozřejmě se to ale netýkalo těch z *ukončených* kursů.

K velkému osobnímu zklamání Henry ale zjistil, že v naprosté většině případů jakýkoli romantický zájem, který jeho studentky projevovaly, s dokončením kursu opět mizí. Nebylo tomu tak ale *úplně* vždy, a během následujících dvou roků Henry měl prožít tři příjemné románky se třemi z dívek, jež předtím prošly jeho seminářem.

Každá z těchto žen mu přinese značné fyzické potěšení; jedna z nich však pro něj vykoná službu mnohem trvalejší hodnoty.

1. DUBNA 1973

„Jestli na to Bill přijde, už tě jakživo na letiště nepustí,“ řekl George Goveia. „Budeš muset za skákáním jezdit až do Turner Falls.“ Henry Bowman si dobře všiml, že George se vůbec nezmínil o tom, že by se snad bál o své vlastní zaměstnání v parašutistické škole. To byl jeden z důvodů, proč právě George patřil mezi zaměstnanci centra Orange Sport mezi jeho nejlepší přátele.

„Prostě to *musíme* udělat — dneska je přece Apríl,“ řekl Henry. „Víš co, nastoupíme až za pumpami. Bill mne neuvidí pojíždět a pak už je to v pohodě, pak už nebude mít žádný důkaz, že ne?“

„Hádám, že máš pravdu. Těžko bude kdo věřit babě na první pohled v hysteráku.“

„Pilot hraje s námi?“ optal se Henry. George si odfrkl.

„Zaplatil by ti, abys to udělal. Čeká už na něj nové místo, a tady beztak bude za čtrnáct dní končit.“

„Takže jdeme na to? Příští let?“

„Jo. Ale potřebujem’ ještě pátého. Tom to být nemůže, ten by všechno řek’ Stephanii, a znáš přece Stephanii. Keitha nechci já, osahával by mě. Rick tady dneska není —“

„Stejně bych Ricka raději nebral; co kdyby blesk uhodil dvakrát na stejné místo,“ varoval Henry se smíchem.

„A to je fakt,“ rozesmál se i George.

„Je tady dneska Carl?“

„Nezahlíd’ jsem ho. Kriste Ježíši, byl by ale naprosto perfektní, žejo?“ Carl Beck byl vyzáblý jednooký veterán z druhé světové války. Tehdy jej Fricové rozstříleli na kusy a nechali ležet, domnívající se, že je mrtvý. Spletl se. Dnes Carl díky zašitému očnímu důlku, děsivému kulhání, poničené čelisti a provázkovitým zbytkům vlasů vypadal jako kompars z nějakého filmu Borise Karloffa. Carl udělal jedinou logickou věc pro člověka, který patřil mezi těžké invalidy: začal se

věnovat sportovnímu parašutismu. Ve volném pádu mu jeho ochromení nijak nevadilo a všichni s ním skákali rádi. Byl trochu lajdácký při balení hlavního padáku, a mezi zaměstnanci a stálými návštěvníky Orange se vtipkovalo, že Carl Beck je jediný člověk, který se kvalifikuje na licenci třídy A (pro kterou bylo zapotřebí 25 seskoků) čistě jen na záložním padáku. O několik roků později Carlovi selže i záložní padák a on přistane v zabláceném jezírku odhadovanou rychlostí asi 85 mil za hodinu; po této zkušenosti bude kulhat ještě hůř, ale skákat nepřestane.

„A co Franny?“ optal se Henry. „Dneska jsem ji tady zahlédl. Měla by s tím problém?“

„Ani omylem. Franny je skvělá. A kdyby něco, Bill jí bude věřit na slovo.“

„Tak domluveno,“ usmál se Henry. „Tumáš, předej — no, jak se jen jmenuje — prostě předej pilotovi moji helmu. A připomeň mu, ať před startováním přidá směs. Ty se prosím tě postarej o to, aby ta holka neotevřela v letadle, to by ti úplně pokazilo celý den.“

„Jasně, dám si pozor. Dobrá připomínka. Posadíme ji až dozadu.“

„Vytrimuji pro co nejlepší klouzání, než vyskočím. A Georgi, když tam nebudu, pořádně to vygraduj; budeš mi pak o tom vyprávět.“

„Bez obav, Henry; na tohle se bude vzpomínat dlouho,“ odpověděl George Goveia s širokým úsměvem. Henry Bowman přikývl a vykročil k boudě, která sloužila jako letištní restaurace.

Stejně jako tomu bylo u většiny adrenalinových sportů, i parašutismus byl v roce 1973 převážně doménou mladých mužů. Ačkoli studenti i studentky z okolních škol běžně navštěvovali Orange, aby si prvně a naposled v životě skočili — hlavně aby mohli vyprávět, že to už také zkusili — jen velmi málo žen se v té době věnovalo skákání ve větší míře. Ty dívky, které měly za sebou stovky seskoků a složily instruktorské zkoušky, ale muži automaticky považovali za sobě rovné. Mezi ně patřila i Franny Strimenosová. Stejně jako téměř všichni zkušené parašutisté, i ona milovala dobré žerty, a vůbec jí nevadilo, pokud cílem takového žertu bude také žena.

Jednou ze služeb, které tehdy parašutistická centra svým klientům běžně nabízela — a Orange nebylo výjimkou — byl „pozorovací let“. To znamenalo, že zájemce si zaplatil místo v letadle, letěl pak spolu s parašutisty, pozoroval, jak vyskakují z letadla, a nakonec opět přistál spolu s pilotem.

Bezpečnostní předpisy té doby vyžadovaly, aby v jednomotorových letadlech měl na sobě úplně každý záložní padák pro případ selhání motoru. Henry Bowman toto pravidlo vždy považoval za naprosto absurdní. Letadla se neustále držela v blízkosti mateřského letiště a kterýkoli pilot, který by v takovém případě řešil selhání motoru opuštěním letadla namísto bezmotorového přistání, podle Henryho především vůbec nepatřil za řídící páku. Parašutistická centra však toto pravidlo

dodržovala, takže jak pilot, tak i všichni pozorovatelé v jednomotorových letadlech padáky vždy měli.

Po celé zemi bylo toto pravidlo doprovázeno dalším, sice nepsaným, ale stejně důsledně dodržovaným. Toto druhé pravidlo se uplatnilo pouze v případech, kdy se náhodou v letadle plném instruktorů a zkušených parašutistů objevila jako pozorovatel hezká dívka. Jeho obsahem bylo, že jakmile stroj nastoupal do potřebné výšky pro výskok, pilot stáhl plyn a pozorovatelce vysvětlil, že motor ztrácí sílu, a ona bude muset vyskočit s ostatními.

Dívka většinou zbledla, někdy začala křičet strachy. Pak pilot opět přidal plyn a některý z instruktorů jí vtip vysvětlil. Minulého roku se v Orange jedna mladá dáma navěky zapsala zlatým písmem do srdcí všech zúčastněných: když jí řekli o selhání motoru, jen krátce pokývla, odpoutala se a vykročila směrem ke dveřím letadla.

Příběhů, které s touto praxí souvisely, vyprávěli instruktoři nepočítaně. Legendárním případem se stal instruktor s nepravděpodobným jménem Rick Hustler, který měl jednou tu čest být právě tím člověkem, který mladé dámě, jež byla obětí vtipku, vše vysvětlí.

Přesné detaily závisely na tom, kdo příběh vyprávěl a jak moc už měl v té chvíli upitý; všechny verze se ale shodovaly na tom, že dívka Ricka pevně objala a spustila: „Ach, děkuji vám, děkuji, děkuji, děkuji,“ nebo něco v tom smyslu. Jisté také bylo tolik, že Rick při tomto letu nevyskočil z letadla s ostatními, ale místo toho se rozhodl v letu pokračovat a přistát s pilotem a se svou novou obdivovatelkou. Co se přesně dělo po dobu od chvíle, kdy poslední z instruktorů vyskočil, až do přistání, bylo obsahem mnoha spekulací; třetí jistá věc v tomto příběhu ale bylo to, že krátce po té události se Rick Hustler s dívkou oženil.

Henry Bowman měl toho dne v úmyslu povýšit tento standardní kanadský žertík na umělecký čin.

Henry se s úsměvem zakousl do svého hamburgeru. Považoval hamburgery, které dělali v kantýně na Orange, za nejlepší v celém Massachusetts. Když oknem viděl, že všichni čtyři lidé, kteří se chystali letět, už postávají kolem Cessny 180 a čekají na pilota, spolkl poslední sousto a vyběhl ze dveří.

„Promiňte, trošku jsem se zdržel,“ omluvil se Henry, prošel kolem skupinky a nastoupil.

„Bez problémů,“ usmála se Franny Strimenosová. „Zrovna jsem říkala tady Debbie, kam je nejlepší se posadit; ještě nikdy nebyla v letadle bez sedaček.“

„Tak pojďme,“ řekl muž, na jehož jméno si Henry stále nedokázal vzpomenout. Měl na zádech záložní padák. „Ještě jsem si dneska ani jednou neskočil.“ Henry a George se kousli do rtů ve snaze se nerozesmát.

Cessna 180 byla upravena pro parašutisty, což znamenalo, že všechna sedadla vyjma pilotovy sedačky byla vymontována. Kromě toho byly instalovány speciální dveře s panty na horním okraji, které se za letu daly snadno zcela otevřít. Pozorovatelka nastoupila první a skrčila se k zadní přepážce. Fran Strimenosová si sedla proti ní a vedle nich se usadil George. Henry byl v pilotní sedačce a zbývající muž si sedl na podlahu vedle něj a obrátil se obličejem dozadu.

Henry Bowman rychle prošel předletovou kontrolu a nastartoval motor. Ihned začal pojíždět na vzletovou dráhu s tváří pootočenou na stranu, aby si majitel letiště nemohl všimnout, že muž, který pilotuje jeho letadlo, není ten, kterého na tu práci najal.

Cessna měla ostruhu podobně jako Henryho Cub a na zemi bylo její ovládání velmi podobné, jen bylo zapotřebí opírat se trochu větší silou do pedálů. Henry přešel na kraj ranveje, zvýšil otáčky a přezkoušel obě magneta, cosi nesrozumitelného zamumlal do mikrofону a srovnal stroj na středovou čáru. Dal plný plyn a potlačil řídicí páku, udržuje letadlo v přímém směru pomocí pedálů. Jakmile se ocas zdvihl, přitáhl páku a nechal stroj vzlétnout. *Docela slušné na plechovku*, pomyslel si s úsměvem. Henry, jako většina pilotů, kteří vyrostli na strojích s plátěnými potahy, se na celokovová letadla díval s trochou opovržení.

Letadlo kroužilo kolem letiště sedmnáct minut, než nastoupalo do výšky 7 500 stop nad zemí. V té době už měl Henry dobře nastudovaný směr i sílu větru, aby odhadl ideální místo pro výskok: v roce 1973 ještě padáky neměly klouzavost a manévrovatelnost moderního vybavení, takže vyskočit na správném místě bylo poměrně důležité, aby parašutisté přistáli na letišti a ne někde za ním, obzvlášť s prakticky neřiditelným záložním padákem.

Čtvrt míle proti větru za pískovištěm, které tvořilo doskokovou plochu uprostřed trojice ranvejí letiště Orange, Henry mírně přizvedl nos letadla, vytrimoval je do přímého letu, stáhl směs na minimum a ubral plyn. Periferním viděním zaregistroval, jak se pilot, který seděl vedle něj na podlaze, ostře nadechl. Během čtyř sekund motor zakašlal a zastavil se. Letadlo bylo náhle velmi tiché.

„Co se děje?“ vykřikla Franny Strimenosová, hlas se jí skoro zlomil. *Dobrá práce, Franny*, pomyslel si Henry, *hrajíš to na Oskara*.

„Nemám tušení,“ zařval v odpověď. „Bill říkal, že je nějaký problém s vedením paliva, ale stěžoval si, že nemá dost peněz na opravu.“ Obličej pilota sedícího vedle Henryho zrudl potlačovaným smíchem: všichni zaměstnanci letiště až příliš dobře věděli, že jeho majitel je držgrešle.

„To... letadlo spadne?“ vykřikla hezky tvarovaná dívka u zadní přepážky. Henry se otočil v sedačce a ujistil se, že její mladá žena sleduje, než odpověděl.

„Ani mne nenapadne tady zůstat a čekat na to!“ Sáhl přes natažené nohy pilota po zámku dveří a vyklopil je nahoru. Znovu se zahleděl dívce do očí: „Nashle dole!“

Sehnul se a po hlavě vyskočil z letadla.

Mírně se předklonil v pase a srovnal lokty tak, aby padal zády napřed. Chtěl pozorovat stroj, aby viděl, co se bude dít. Skutečný pilot měl půjčenou Henryho helmu i brýle; Henry proto musel ve větru mhouřit oči. Dobře po deseti sekundách se ve dveřích objevila červená postava. *Vida, Franny je na cestě.* Pohlédl na výškoměr na svém obleku. 6 300 stop. Čekal dalších deset sekund, ale George se stále neobjevoval. Henry se převrátil tváří k zemi, opět zkontroloval výškoměr a rozhlédl se po zemi.

Čtyři tisíce osm set, a potřebuji přeletět támhle přes kraj pole. Henry se v pase lehce ohnul do strany, aby nabral potřebný směr, pak srovnal ruce podél těla, mírně přivřel dlaně, nahrbil ramena a natáhl špičky nohou. V této poloze na každou stopu výšky přeletěl téměř stopu požadovaným směrem. Jeho rychlost oproti vzduchu přesahovala 200 mil za hodinu. Ve výšce 3 000 stop už byl na potřebném místě, proto široce roztáhl nohy i ruce. Pocítil zbrzdění, jako kdyby vlétl do hustšího vzduchu, a rychlost, kterou padal, se snížila na nějakých 130 mil za hodinu. Ve výšce 2 400 stop otevřel padák a přitáhl se k jeho popruhům, aby rozložil úder prudkého zbrzdění mezi své ruce a postroj.

Obdélník padáku se rozevřel s trhavým zvukem a Henryho pádová rychlost se snížila na pohodlných devět mil v hodině. Padák tvaru křídla zároveň nabízel bezmála třicet mil za hodinu dopředné rychlosti a Henry kroužil kolem letiště, dokud se nedostal na pár set stop od země. Pak se obrátil proti větru a přetáhl padák v momentě, kdy měl nohy už jen pár stop nad středem písečné plochy. Obrátil se po větru, dohonil padák a zachytil jej, než by jej vítr mohl strhnout, a pak se znovu zadíval nahoru.

Fran Strimenosová otevřela svůj padák vysoko a dělala velké kruhy kolem letiště. George Goveia evidentně otevřel ve standardní výšce 2 500 stop; nyní byl asi 1 500 stop vysoko a visel v postroji hlavou dolů. To byl jeho oblíbený trik, který předváděl skoro při každém seskoku. Počkal až do výšky asi dvaceti stop nad zemí, převrátil se, přistál na nohy, zachytil padák a přešel k Henrymu. Společně se zadívali nahoru.

„Franny ještě chvíli předváděla vyděšenou štetku a pak konečně hupsla. Nabíd’ ’sem Dickovi, esli nechce jít přede mnou. Začal plácát něco o tom, že vidí, jak je ta holka vyděšená, a že už jednou v životě letadlo řídil, a tak že zkusí, jestli se mu to náhodou nepovede opravit, aby chudák holka nemusela skákat. Počkal ’sem, než motor znovu nahodí, a pak ’sem taky šel.“

„Hmm, takže ona si pořád myslí, že pilot ještě v životě nepřistával?“ smál se Henry při pohledu na stroj, který byl právě ve výšce asi pěti set stop a nasazoval na přistání. „To je dokonalé!“ Pak se ale lekl. „Ježíš, jen aby ji nenapadlo, že je to moc velký risk, a aby nevyskočila teď.“

Spolu sledovali, jak pilot se 180 hladce přistál. Když zajížděl na stojánku, Henry se usmál a natáhl ruku: „Georgi, pěkný Apríl.“

„To tedy je, kámo.“

7. KVĚTNA 1973

„A tak Hobbes došel k závěru, že naše životy jsou ‚sprosté, brutální a krátké‘, a na tom vystavěl svou obhajobu diktatury vedené monarchou. Jen tím, že dáme státu totální moc, se můžeme vyhnout své přirozenosti, kterou není nic jiného než věčná válka všech proti všem.“ Seminář politických věd, v jehož rámci právě profesor přednášel, byl v katalogu veden pod jakýmsi suchým názvem, který si nikdo nedokázal zapamatovat; na Amherstu mu ale všichni běžně říkali „Pravda a lež“. Henry Bowman měl tento kurs v oblibě, hlavně jej těšilo, že profesor, který jej vedl, byl velmi chytrý.

„Hobbes zde hovoří o našem starém známém, o —“ přednášející vzhlédl a gestem vyzval posluchače, aby někdo z nich větu dokončil.

„O osvíceném absolutismu,“ rychle řekl starší student z druhé řady.

„Přesně tak, pane Hagnere. Hobbesův *Leviathan* není ničím jiným, než dalším pokusem vědecky odůvodnit, abyste se vzdali svých práv a nechali se státní mocí zotročit. Pokusem propracovaným, precizně formulovaným, vzdělaným — a naprosto zásadně mylným. Thomas Hobbes pouze — *pane Bowmane*,“ profesor náhle přerušil výklad, „vidím, že potřásáte hlavou. To obvykle znamená, že s něčím nesouhlasíte. O co jde?“

„Profesore Arkesi, já zcela souhlasím se základním principem; domnívám se však, že nestačí jen obecně říci ‚Totalitní režim je špatný, nenechte se státem zotročit‘. To je něco podobného, jako kdyby lékař řekl ‚Neonemocňte‘. Domnívám se, že zásadní otázka tady tkví v tom, *kdy* už skutečně hrozí zotročení? Kdy je ta pravá chvíle začít se bránit silou?“

„Rozvedte to prosím, pane Bowmane.“ Henry se zhluboka nadechl.

„Konečný důsledek, jemuž se chceme vyhnout, je koncentrační tábor. Gulag. Plynová komora. Španělská inkvizice. Takovéto věci. Pokud jste ve vyhlazovacím táboře, nikdo vám nebude vytýkat snahu o odpor. Jenže ve chvíli, kdy už vás ženou k plynovým komorám, nahého a vyhublého o sedmdesát liber, je už příliš pozdě. Už nemáte šanci. Na druhé straně ale, nemůžete očekávat žádnou podporu, pokud vyvoláte ozbrojenou rebelii kvůli tomu, že vláda omezila rychlost na silnicích a rozdává tresty těm, kdo ji nedodrží. Ptám se tedy, kdy není ani příliš pozdě, ani příliš brzy?“

„Jistě na tuto otázku máte nějakou odpověď, pane Bowmane.“

„Profesore, jak asi víte, vedu kursy osobní ochrany, a většina mých studentů jsou ženy. Domnívám se, že zde vidím významnou paralelu, a rád bych proto argumentoval pomocí analogie.“

„Sem s ní.“

„Dejme tomu, že dojde ke konfrontaci s velkým a silným cizincem. Naše dívka neví, co může mít v plánu, a je opatrná. Nemůže prostě odejít, ne bez násilí — dejme tomu, že jsou v nějaké místnosti a muž blokuje dveře.

Pak začne dělat věci, které se ženě nelíbí. Řekne jí, aby mu dala nějaké peníze. Ona se pokusí mu to vymluvit — přesně stejně, jako se snažíme argumentovat, aby stát snížil daně — a třeba to vyjde. Pokud ale ne, nejspíše se nakonec rozhodne mu raději peníze dát, než aby vyvolala boj, pro ni velmi riskantní, kvůli nějakým deseti dolarům. Stejně tak většina z nás raději platí daně, než abychom se dostali do střetu se státní mocí.

Cizinec bude nejspíše požadovat další věci, které dívka pociťuje jako omezení a útoky na vlastní důstojnost — většinou ale nepřilíš významné. Kdy by se měla pokusit mu vyškrábat oči a zarazit mu do krku propisku? Když ji bude chtít pohladit? Když ji požádá, aby jej políbila? Nebo až ve chvíli, kdy bude chtít sex?“ Henry se zhluboka nadechl.

„Toto jsou otázky, na které si asi musí každá žena odpovědět sama po svém. Existuje však jedna situace, ve které všem studentkám mého kursu doporučuji okamžitě začít bojovat na život a na smrt. Je to chvíle, kdy muž vytáhne z kapsy pouta a řekne něco jako ‚pojď, nasadím ti tohle, ale jinak se tě ani nedotknu; je to jen proto, abychom ani jeden ani druhý nedošli k nějaké úhoně. Chci si s tebou jen popovídat, vidíš, že můžeš křičet a nic se ti nemůže stát. Podívej, mám tady bar a barevnou televizi a klimatizaci, bude ti tady krásně, jen si tohleto nasad‘.

Kdo ví, třeba říká pravdu, a třeba opravdu jen spolu vypijí sklenku šampaňského a on ji pak zase pustí. Ale problém je v tom, že jakmile si žena nechá nasadit pouta, vzdala se své budoucí možnosti bojovat — a tím pádem je příliš pozdě něco dělat, pokud se muž rozhodne jí jakkoli ublížit.“ Henry si uvědomil, že postupně navazuje oční kontakt s ostatními posluchači, jak si navykl, když přednášel při svém semináři. Nyní se podíval přímo na vedoucího přednášky.

„Jak rozpoznat přesně ten moment, kdy společnost váhavě stojí a stát se úsměvem a bez vyhrožování drží v ruce pouta? To je otázka, jejíž analýzu od všech těch filosofů, jejichž práce tady studujeme, bych opravdu rád znal, pane profesore.“

„Pane Bowmane, to je velmi dobrá otázka, a já bych si přál, abyste ji byl býval položil před šesti týdny. S chutí bych ji zařadil mezi témata semestrálních prací.“ Posluchači se rozesmáli.

Henry Bowman bude nad odpovědí na otázku, kterou toho dne formuloval, přemýšlet po celý zbytek svého života.

„Skvělé!“ řekl Henry, když posledních šest střel z malé pistole uspokojivě zazvonilo o kruhovou ocelovou desku. Gong visel patnáct stop daleko na větvi stromu.

Danielle Peltierová byla spolu s Henrym Bowmanem na výletě u přehrady Quabbin. Našli překrásné místo, kamenité a opuštěné, nejméně míli daleko od ostatních lidí. Bylo to prvně, kdy byli spolu jen sami dva, bez dalších studentů.

Dívka si všimla, že závěr pistole zůstal vzadu, a zkontrolovala komoru, aby se ujistila, že zbraň je skutečně prázdná. Opatrně ji položila do otevřené krabice vedle schránky na náboje, nyní již prázdné, tak, že hlaveň stále směřovala směrem k terčům. Sňala si chrániče sluchu a střelecké brýle a široce se usmála.

„Tak co, jaké to bylo? Začíná mi to pomalu jít?“ čekala na kompliment a byla si jista, že se jí ho dostane.

„Nemusíš se ani ptát,“ odpověděl Henry. „Když střílíme na gongy, slyšíš sama, že jsi zasáhla přímo do srdce.“ Vrátil dívce úsměv, ale když začal uklízet střelecké vybavení, objevil se na jeho tváři starostlivý výraz. Opatrně vybíral slova.

„Střelba na gongy a jiné terče je skvělá zábava, sám to dělám celý život. Je ale důležité, abys nezapomínala na skutečný důvod, proč to nacvičuješ. Pokud bys někdy v životě musela doopravdy využít zbraň pro vlastní obranu, musíš počítat s tím, že ti to zkomplikuje spousta věcí — jak psychických, tak i čistě fyzických — se kterými z tohoto tréninku nemáš žádnou zkušenost. To jsou záležitosti, které by vyžadovaly odlišný typ výcviku; a proto jsem to při přednáškách tolik zdůrazňoval.“ Danielle se zamyslela.

„Mluvíš o duševní a emoční přípravě? O ‚duchu bojovníka‘?“

„Přesně tak. Pro řadu lidí je to mnohem náročnější než sama střelecká zručnost. A pro mne je mnohem obtížnější to naučit; přál bych si, abych věděl, jak to dělat lépe.“ Henry ukládal poslední kousky jejich vybavení do vozu a mladá žena se na něj zahleděla se zvláštním výrazem.

„To by mohlo vysvětlit jednu věc, o které jsem často uvažovala.“ Henry naklonil hlavu a pozvedl obočí, čekaje, co bude následovat. „Totiž... když sis vůbec nevšímal toho, jak se s tebou snažím flirtovat, občas jsem si říkala, o čem pořád přemýšlíš.“ Na to Henry reagoval s širokým úsměvem.

„Mluvíš asi o tom, že jsi měla dojem, že nevidím, jak každých pár minut pohodíš hlavou, aby sis srovnala vlasy; že se ti zdálo, že si nevšímám toho, že stojíš mnohem blíž u mne, než by bylo bývalo zapotřebí, když jsem ti ukazoval, jak zkontrolovat, zda je pistole nabitá; myslela sis, že jsem nezaregistroval, jak ses mi opřela nadry o paži, když jsem ti pomáhal zaujmout správný střelecký postoj?“

Danielle se začervenala. „Všímáš si až moc, zdá se mi.“

„Nejenže jsem si toho všiml. Moc se mi to líbilo,“ řekl jemně. To dívku zaujalo a zahleděla se Henrymu do očí. „To jen že by bylo... no, *špatně*, kdybych dovolil, abychom se nechali čímkoli vyrušovat od důležitých věcí, které vyžadují koncentraci. Říkala's, že sis vybrala můj seminář proto, že chceš být schopna se v případě potřeby bránit, a znělo to, jako že to myslíš vážně.“

„Taky že myslím.“

„Já vím. Nemyslím si, že by kdokoli z nás říkal věci, které nemyslí vážně. Ale jde o to, že trénink účinné a bezpečné sebeobrany se smrtící zbraní je něco, co vyžaduje plné soustředění.“ Zarazil se a široce se usmál. „Samozřejmě jen dokud trénuješ. A mám dojem, že to už teď úplně neplatí.“

Popošla k němu, objala jej kolem krku a lehce se k němu přitiskla. „Takže teď už tohle můžu dělat?“

„To bych řekl.“

8. KVĚTNA 1973

„Už jsme probrali úplně všechno ostatní, tak co si myslíš o válce?“ přerovnála Danielle Peltierová polštáře a pozdvihla se na lokti. „Myslíš, že skončí dřív, než tě odvedou?“ Henry Bowman se pohodlně natáhl s rukama za hlavou a zadíval se do stropu.

„V žádném případě mne neodvedou, ať to bude trvat jak chce dlouho. Zkoušel jsem se sám přihlásit, ale nevzali mne. Tady v noze mám pořád slušný kus železa; a do vojska nikoho, kdo má v těle cizí objekty, neberou.“

„Cože?“

„Ano, mají to jako pevné pravidlo, i když musím přiznat, že nechápu proč. Často jde navíc jen o dočasnou pomůcku, kterou zase vyndají, když se kost vyléčí, ačkoli v mém případě říkali, že –“

„Ne, ne, počkej, chci říci, ty ses přihlásil? Tys tam *chtěl* jít? Zbláznil ses?“ Danielle se prudce posadila a Henry obdivoval její hrudník.

„Ne, to je trochu jinak,“ vzdychl Henry. „Na té válce vidím spoustu problémů. Ale přihlásit se je v zásadě jediný dostupný způsob, jak se vyhnout těm nejhorším částem celé té... celého toho zmatku.“

„Co tím chceš říct? Tohle přece... hlava mi z toho jde kolem. Tvoje hlavní téma, ta věc, kterou's vždycky tak zdůrazňoval v kursu o obraně, je že každý z nás zodpovídá sám za sebe. *Sám za sebe*, Henry! Pořád mluvíš o osobní svobodě. O našich právech. O tom, jak policajti jsou dobří jen k buzeraci,“ mluvila čím dál tím živěji.

„Že... že ničemu nepomohou, jen zapisují, co a jak se stalo; a že nejvíc ze všeho je zajímavá rozdávání pokut za rychlost. Rozčiluješ se, když vláda říká, že musíš mít povolení, abys vlastnil zbraň, a povolení, abys ji nosil pro vlastní obranu, a že na spoustu míst ji nesmíš nosit vůbec.“

A teď mi tady říkáš, že se k těmhle lidem chceš přidat, a chceš se plíst do života lidem v úplně jiný zemi, a nikdo pořádně ani neví, co tam chtějí a proč!“

„Všechno, co jsi řekla, je naprostá pravda, až na tu část o tom, že bych se chtěl někomu plést do života,“ odpověděl Henry. „Moment, nech mne to dokončit,“ zdvihl ruku.

„Řekla jsi to úplně přesně — jsem přesvědčen, že každý z nás si musí sám rozhodovat o svém vlastním osudu. A také naprosto souhlasím s tím, že naše cíle tam nejsou, hm... úplně jasně definovány,“ zamračil se a pokračoval.

„Ale pochop, že hlavní priorita pro mne jsem já sám. Jít dobrovolně do války, které moc nerozumím a jejímž cílům nedůvěřuji, je pořád *daleko* méně zlé, než nechat se do ní odvést násilím.“

„V čem je jaký rozdíl?“

„V čem je *rozdíl*?“ zopakoval Henry. „Danielle, proboha! Když tě odvedou, nemáš vůbec žádnou možnost jakkoli ovlivnit svou budoucnost. Pošlou tě, kam budou chtít, dneska nejspíš mezi bandu idiotů, kteří se nesnaží o nic jiného, než se pořádně sjet, a kteří se navzájem postřílejí, ani nemusí jít do bitvy. Když se přihlášíš sama, můžeš si vybírat, a můžeš se postarat o to, abys byla v partě lidí, na které se můžeš spolehnout, že ti budou krýt záda — ne, že tě do nich střelí.“ Podíval se jí přímo do očí: „Ve zvláštních jednotkách není ani jediný odvedenec.“

Danielle o tom chvíli přemýšlela.

„No... asi to nějaký smysl dává,“ připustila nakonec. „Ale fakt mne to překvapuje. Představa, že bys zrovna ty chtěl přijímat rozkazy!“

„Aha! Dívky říkají ‚ano‘ mužům, kteří říkají ‚ne‘?“ zasmál se Henry s odkazem na fakt, že naprostá většina mladíků, kteří se účastnili protiválečných protestů, tak činila z jednoho jediného důvodu — mladé ženy tam bývaly velmi vstřícné a moc se nezdráhaly. Pak opět zvažněl.

„Někdy se stává, že přijímání rozkazů — přinejmenším dočasně — je ta nejméně špatná ze všech reálně dostupných variant,“ potvrdil. „Ale samozřejmě, vždy je zapotřebí si nechat tak široké pole možností, jak je to jen možné. Obzvlášť jde-li o vládu.“

„Mám najednou pocit, že mi chceš říci něco nového,“ zarazila se Danielle. „Něco zajímavého a možná tak trošku děsivého, jako tomu bývalo v semináři.“

„Ženská intuice je strašná věc,“ usmál se Henry, „ale máš pravdu,“ přikývl.

„Jedna z nejlepších cest, jak si podržet širokou paletu možností, je být s to kdykoli začít s čistým stolem. Moci vstoupit do odlišné identity, a tu, která nese problémy, prostě zahodit.“

„Myslíš jako vyhnout se špatnému kreditu v bance? Nemuset splácet byt?“

„Ne, spíše mám na mysli něco jako... hm, něco jako neskončit v koncentračním táboře v Kalifornii v roce 1942, díky tomu, že se jmenuješ Edward Anderson z Ohia — a ne Ito Hamata z Los Angeles.“ Dívka se zatvářila nechápavě, a Henry pokračoval.

„Lidé si většinou myslí, že falešné doklady slouží hlavně k podvodům: dostat se na striptýz nebo nakupovat alkohol, když člověku není ještě dost let, půjčit si od banky a nesplácet a tak. Samozřejmě se tak použít dají, ale je to nesmysl, protože pak, až je opravdu budeš potřebovat, nebudeš je mít. Jejich *skutečný* smysl je daleko důležitější, než ošulit kreditní společnost o pár dolarů. Spíš něco jako ošulit tu hubenou paní s kosou o pár desítek roků navíc.

Problémy je potřeba řešit s předstihem, dokud na to máš zdroje a možnosti a spoustu času. Ne ve chvíli, kdy už to hoří a včera bylo pozdě. Když ti Gestapo zabouchá na dveře, ‚Guten tag, Frau Epstein, mach schnell nach der Fabrika na der Mýdlo‘, těžko jim vysvětlíš, že se spletli, že ty jsi nějaká Adamsová a mají tě nechat na pokoji.

Když jim ale ukážeš dva roky starý řidičský průkaz se svojí fotkou a k tomu hromadu účtenek na stejné jméno za posledních patnáct let, šekovou knížku, průkazku z knihovny a ještě rodný list, vydaný a potvrzený před osmi lety, všechno na jméno Adamsová, možná trochu znejistí, a třeba tě nechají být, aspoň na tak dlouho, abys měla čas zmizet do bezpečí.

Pokud Gestapo nikdy nepřijde — a nejspíše opravdu nepřijde, aspoň ne v téhle zemi —, prostě jsi jen během let zbytečně ztratila nějaký čas při práci a udržování svého ‚převlečení‘, úplně přesně stejně, jako zbytečně ztrácíš čas, když vyděláváš na pojištění domu proti požáru, ale dům ti nikdy neshoří.“

Danielle se usmívala: „Takže jaká je ta tvoje druhá identita, Henry? Jak se jmenuje?“

„Mám tři.“

„*Tři?*“

„Tři chlápky asi tak mého věku, pro každého mám rodný list a řidičský průkaz a nějaké kreditní karty a tak dále. Každý, samozřejmě, s jinou adresou. Také mám tři ženské rodné listy, ale dost dobře nemohu předstírat, že jsem žena a pronajmout si poštovní schránku a požádat o řidičský průkaz a tak, takže tady nemám nic jiného, než ty rodné listy.“

„A nač máš ty ženy?“ optala se Danielle, tušíc odpověď. Henry Bowman se zhluboka nadechl a zahleděl se do stropu.

„Z několika důvodů,“ odpověděl. *Protože jsem byl ožralý a bavilo mne to*, pomyslel si. „Především, celá tahle věc má smysl jako ochrana před nečekanými problémy ve vzdálené budoucnosti. Za dvacet roků mohu být ženatý. Proto jich také mám víc, kvůli různé barvě očí a tak.

Za druhé, i pokud budu sám, připravená identita se spolehlivou historií, která vydrží i podrobnější vyšetřování, by v takovém případě určitě měla docela vysokou cenu pro někoho, kdo má akutní problémy; obzvlášť pokud by měl na vybranou takovou, která odpovídá jeho popisu.“

„Koupím od tebe jeden z těch rodných listů,“ řekla Danielle.

„Je mi líto, ale nemám žádný, co by v oficiálním popisu měl ‚zadek světové třídy‘.“ Danielle se rozesmála a vrhla se na něj pěstmi; Henry zdvihl ruce, aby se ochránil.

„Vážně,“ řekl pak. „Jeden z nich ti dám, a pokud budeš chtít, pomohu ti získat další, když mi pomůžeš postarat se o ty další záležitosti jako jsou řidičské průkazy, poštovní schránky a tak. Je to docela zábava. Zjišťoval jsem si, co na to zákon, a zdá se, že pokud tu identitu nepoužiješ pro nějaký švindl a pokud si na jejím základě nezažádáš o pas, vlastně to ani není nelegální a těžko by tě mohli nějak stíhat.“

„A kdyby to zkusili, prostě se změníš v někoho jiného.“

„Přesně.“

„Tak kdy se do toho pustíme?“

„Co třeba tak asi za hodinu?“ navrhl Henry a stáhl s ní pokrývku.

22. PROSINCE 1973

„Tohle tady na tebe čeká už asi dva týdny,“ podala Catherine Bowmanová synovi poštovní obálku. „Chtěla jsem ti to poslat do školy, ale nejprve jsem na to zapomněla a pak už bylo těsně před prázdninami.“ Henry se podíval na tenký papír s razítky Air Mail a s rhodéskou známkou a otevřel obálku svým nožem. Dopis byl od Raymonda Johnsona.

12. prosince

Milý Henry,

děkuji Ti za rychlou odpověď na můj dotaz stran střeliva .458 podobného typu, jaké Tvůj strýc používal při svém safari v roce 1969 v Angole.

Uvědomil jsem si sice tehdy, že budeš potřebovat bližší specifikaci zbraně, pro niž jsou náboje určeny, ale v době, kdy jsem psal svůj předchozí dopis, jsem ještě neměl konkrétní zbraň zajištěnu.

Nyní mám Winchester model 70 v této ráži. Jde o starší verzi s řízeným nabíjením a s ručně dělanou laminátovou pažbou usazenou epoxidem, takže se nebojím, že bych skončil s náručí třísek. Naprosto souhlasím s Tvým hodnocením firemních pažeb pro tuto ráži, přinejmenším co se týká prvního desetiletí výroby. Mám za to, že v poslední době Winchester udělal nějaká vylepšení, protože moji klienti často používají nový model a pažby se zdají být spolehlivé; ovšem nový vytahovač ve mně žádné nadšení nevyvolává.

Je zajímavé, že preferuješ závěry Enfield; před deseti lety jsem v New Yorku míval přítele, který měl přesně týž názor. Bohužel, kvalitní zakázková puškařská práce (přinejmenším nakolik se železa týká) se na této straně oceánu hledá velmi špatně, takže člověk se musí spokojit s tovární výrobou a případnými drobnými úpravami.

Odpověď na Tvou otázku stran mé komory a náběhového kužele je takováto: celková délka testovacího náboje s 500gránovou střelou Winchester usazenou opačně (a stále umožňující dovření závěru) je u mé pušky 2.93 palce. Opravdu mne potěšilo, že se zabýváš také spolehlivostí nabíjení

a že máš k dispozici tupý projektil, který nemá tak ostré hrany jako ty, které střílel Max.

Mnohem raději bych i nadále používal svou .600 Holland, ale už jsem vystřílel všechny původní náboje Kynoch a nikde tady nelze sehnat nové. Jsem si jist, že bys je dokázal přebíjet, ale k tomu bys potřeboval mít také zbraň, abys dokázal správně vyregulovat navážku.

Ve svém dopise ses mne ptal, jak to vypadá v Rhodésii. Je to nádherná země a já jen lituji, že jsem se sem nepřestěhoval už dřív. Politické klima by nejspíše kohokoli, zvyklého na situaci ve Spojených státech, vyvedlo z míry. Nezávislost, kterou země vyhlásila před sedmi lety, uznává pouze Jižní Afrika; OSN Rhodésii ignoruje. Sankce zemi přinutily k samostatnosti, a ta je nyní industrializovaná a soběstačná – vsadil bych se, že to nebylo úplně přesně cílem těch kašparů z OSN. Něco jako kdyby Colorado vyhlásilo nezávislost a skvěle by prosperovalo poté, co by je zbytek Států úplně odřízl, pokud si něco takového dokážeš představit. Asi bychom si z toho měli vzít ponaučení.

Za zmínku také stojí to, že volební právo je tady podmíněné vlastnictvím aspoň kousku půdy. Jedním z velmi příjemných důsledků této politiky je to, že nikdo nemasakruje zvířata kvůli rozšiřování farem. Díky Bohu za to.

Znovu Ti velice děkuji za pomoc, a rozhodně sem přijed', hned jak to jen trochu bude možné. Já jsem čekal až do 25 let, než jsem začal lovit v Africe, a bylo to zatraceně příliš dlouho.

Dej mi prosím vědět, kolik Ti dlužím za municí, samozřejmě včetně poštovního.

Ray

Henry přehnul dopis a uložil si jej do kapsy. Přesně jak Ray psal, v té době žádný výrobce střeliva neměl v nabídce klasické velké anglické ráže. Několik zbývajících výrobců dvojáků — převážně to byli Němci nebo Rakušané — proto své zbraně komorovalo pro běžně dostupné náboje. V rážích vhodných pro nebezpečnou zvěř to znamenalo prakticky jen jedinou možnost, .458 Winchester Magnum, což ovšem byl náboj menší ráže určený pro opakovací pušky. Navážky, které této střele dávaly ve zbraních s posuvným závěrem dostatečný výkon, produkovaly špičkový komorový tlak kolem 55 000 PSI, a to je příliš mnoho pro zbraně s lůžkovým závěrem.

Výrobci si samozřejmě brzy sami uvědomili, že jejich standardní střelivo .458 je příliš výkonné pro dvojáky a snížili navážku tak, aby udrželi špičkový tlak někde kolem 40 000 PSI, na úrovni, s níž si dokáží lámací zbraně dobře poradit. Bohužel to zároveň omezilo penetraci střely na jen marginálně akceptovatelnou pro lov buvola nebo slona.

Ray Johnson potřebuje .458 s maximálním výkonem a také s plášťovou střelou s plochou přední stranou, zamyslel se Henry. Hádám, že pro začátek by mu nějaké tři stovky mohly stačit. Henry si nebyl jist, zda má dostatek komponent pro tolik nábojů, nebo zda bude muset nejprve vystřílet pár svých 400gránových nábojů ve skalách, aby měl dostatek prázdných nábojnic. Pak si ale vzpomněl, že koncem léta si odložil pod pracovní stůl dvě krabice od padesátek plné mosazi v ráži .458.

Co můžeš udělat dnes..., říkal si, když zamířil ke schodům do suterénu.

3. ÚNORA 1974

„Regulovaná americká ekonomika,“ řekl James Nelson hlasitě. „Tento seminář se bude zabývat vládními regulacemi volného trhu. Většina jeho obsahu se soustředí na podniky, zajišťující veřejné služby, a na podobné vládou regulované monopoly.“ Nelson byl expert na oblasti, pro něž byla obsluha jediným dodavatelem neefektivnější.

„Tato katedra je známá svou podporou volného trhu, a proto některé z vás možná překvapí, když mne uslyšíte, jak podporuji monopol.“ Viděl, že jej studenti sledují se zájmem, a pokračoval.

„Existující společnost v oblasti veřejných služeb — dejme tomu třeba telefonní společnost — může zdvojnásobit svou kapacitu a obsloužit dvakrát tolik zákazníků za zlomek ceny, kterou by stálo duplikování jejího stávajícího vybavení. Obecné pravidlo u služeb tohoto typu je, že kapacita může narůstat s druhou mocninou ceny. Je tomu tak proto, že většina potřebné infrastruktury již je na místě.“ Nelson přešel na druhou stranu posluchárny a pokračoval.

„Tento fakt je známý už mnoho let, ale zákonodárci na to občas zapomínají. Před nějakým časem se ukázalo, že Amherst roste a bude potřebovat rozšíření dodávky pitné vody. Bohužel namísto tržního řešení, jehož výsledek by byl předem jasný, došlo k řešení politickému: přijali zde zákon, podle nějž v tomto městě bylo nutné nabídnout občanům alternativního dodavatele pitné vody, a potom vydražili nabídky v zalepených obálkách — zvolili společnost, která městu za to privilegium nabídla nejvíc.“

„Nerozkopali přece ulice, aby položili další trubky?!“ neudržel se Henry.

„Právě to udělali,“ zasmál se Nelson. „Zkusí někdo uhádnout, co následovalo?“ Nikdo se nepřihlásil. „Pane... Bowmane, že?“ Henry si olízl rty a pokusil se o co nejlepší odhad.

„Existující společnost si mohla dovolit snížit ceny, a také to udělala, dokud se jim nepodařilo tu novou vytlačit z trhu. Ta musela platit za infrastrukturu, takže neměla šanci konkurovat.“ Nelson se usmál a souhlasně přikývl. „A potom?“

„Potom... nu, hádám, že když se ta nová společnost položila, stará vykoupila všechno jejich vybavení — trubky, a tak dále — za pár centů za každý investovaný dolar, takže skončila ještě mnohem silnější, než byla předtím.“

„Přesně tak. A ještě k tomu,“ dodal profesor, „město mělo ten absurdní nápad, že konstrukci nové infrastruktury dotovalo. Stalo se to zhruba před sto lety, a dodnes splácení dluh. Věděl by někdo, co byla jedna jediná chytrá věc, kterou městská rada při přijímání toho zákona udělala?“ Všiml si, že Henry se směje. „Pane Bowmane, vypadáte, jako kdybyste na to uměl odpovědět.“

„Chytré bylo, že se rozhodli, že tu ze zákona mají být jen dvě společnosti dodávající vodu, a ne deset.“

20. BŘEZNA 1974

James Nelson měl v ruce závěrečnou práci a přemýšlel, co s ní. Přál si, aby o ní byl býval věděl dříve. Podle jeho názoru by se mohla uplatnit i jako velmi dobrá diplomová práce.

Úkolem bylo rozeznat a analyzovat nějaký případ, kdy vládní zásah zavinil významné narušení ekonomiky. Většina studentů se zaměřila na státní regulace cen tabákových výrobků, daňové aspekty těžby ropy a několik dalších známých a často rozebíraných oblastí, jež James Nelson důvěrně znal. Henry Bowman naproti tomu pro svou thesi zvolil zákon, o kterém profesor až dosud nikdy neslyšel.

Hned v první větě Bowman uvedl, že tento zákon vyvolal pro ty, jejichž ekonomickou činnost ovlivnil, podmínky naprosto výjimečné a nesrovnatelné se situací v jiných oblastech a s důsledky jiných legislativních experimentů. James Nelson si thesi přečetl dvakrát a s tímto názorem naprosto souhlasil.

Nelson se rozhodl pro dvě věci, jež v jeho případech byly obě velmi neobvyklé. Prvou z nich bylo to, že své poznámky a komentáře nevpisoval přímo do práce, jak běžně činíval, ale vzal si na ně samostatný papír.

Druhou bylo hodnocení práce jako ‚obzvláště výtečné‘.

ŠEREDNÉ DĚICTVÍ PROHIBICE

Třívrstvý zákonný stav
a třívrstvá cenová politika
zaviněné zákony
"National Firearms Act" z roku 1934
a "Gun Control Act" z roku 1968

Henry F. Bowman

Profesor Nelson
Ekon. 20
12. března 1974

ÚVOD

Rok po zrušení prohibice v roce 1933 Kongres přijal zákon "National Firearms Act" a tím vytvořil situaci, která byla (a dosud je) zároveň unikátní a velmi bizarní. Za unikátní ji můžeme považovat proto, že žádné jiné spotřební zboží ani produkt na našem trhu nepodléhá podobným podmínkám, jaké uvaluje NFA na některé zbraně. Označit ji právem za bizarní lze na základě faktu, že vinou tohoto zákona dvě naprosto identické zbraně, vyrobené jedním a týmž výrobcem na jedné a téže výrobní lince během jediné minuty, mohou spadat do tak drasticky odlišných zákonných kategorií, že vlastnictví jedné z nich je zcela bezproblémové, zatímco vlastnictví druhé - pro jednoho a téhož člověka - přináší risiko deseti roků vězení. Jako kdyby to samo o sobě nestačilo, doplňující zákon z roku 1968 nyní vlastníkově té "špatné" z obou zbraní znemožňuje jakoukoli cestu, která by mu umožnila federálnímu zákonu dostat.

Zákon "National Firearms Act" vytváří enormní distorzi volného trhu pro všechny zbraně, které spadají pod jeho platnost. Důsledkem je třívrstvá cenová hladina, ve které se na trhu zbraně regulované touto obskurní součástí amerického zákoníku nalézají, stejně jako řada právních otázek, jež až dosud nebyly a stále nejsou vyřešeny.

Tato práce analyzuje podrobně distorzi volného trhu zaviněnou vládní intervencí. Jde o čistě ekonomickou thési, jež nemá ambice přesahovat do politické historie. Přesto však, abychom mohli správně pochopit, jak tuto intruzi samotnou, tak i její pozadí a příčiny, je zapotřebí alespoň v hrubých rysech nastínit historické souvislosti. Pro většinu lidí jde o oblast, ve které se běžně nepohybují; a je nemalé risiko, že bez rozboru událostí, jež

k současné situaci vedly, by průměrný čtenář nedokázal vůbec uvěřit míře absurdity, v níž nyní žijeme.

HISTORIE

Otázka vlastnictví zbraní vojenského typu pro svou vlastní ochranu, ochranu své rodiny i svých práv nebyla v dřívějších dobách v naší zemi nijak kontroversní. Všichni toto právo považovali za zcela samozřejmé. Všichni občané naší země toto základní právo měli. Před rokem 1934 neexistovala žádná federální legislativa, jež by jakkoli regulovala vlastnictví palných zbraní¹, a před rokem 1865 neexistovaly ani prakticky žádné takové zákony státní. Veškerá omezení (a s nimi souvisící tresty) se soustřed'ovala pouze na násilné zločinné chování a nezabývala se vlastnictvím neživých předmětů.

Na státní úrovni tuto situaci změnily dvě události: Proklamace o zrovnoprávnění otroků a rozsáhlá imigrace. Mnohým zákonodárcům se nelíbila představa, že by cizinci a bývalí otroci měli mít stejná práva jako bílí. Obzvláště tito lidé nesnášeli představu, že by jejich "nežádoucí" spoluobčané mohli bránit sami sebe i svá práva a řídit svůj vlastní osud.

Zákonodárci nechtěli, aby černoši mohli bránit svou svobodu, at' již u volebních uren nebo zbraněmi. Právo držet a nosit zbraně ovšem zajišť'oval Druhý dodatek, stejně jako Čtrnáctý garantoval rovnou ochranu před zákonem; oba však byly běžně obcházeny za pomoci legislativní kreativity, již trpíme dodnes.

Problém s volebním právem ošetřily volební daně a testy gramotnosti. Pro zablokování ústavně zaručeného práva vlastnit neživé předměty byla zapotřebí mírně odlišná strategie. Jedním z oblíbených přístupů pro řešení tohoto dilematu byly zákony, vyžadující pro vlastnictví nebo nošení zbraně zvláštní průkaz². Tyto průkazy pak prostě byly černošům a jiným "nežádoucím" odepřeny. Ještě jednodušší možnost byla v rámci státní legislativy přímo zakázat nošení zbraní pro obranu³. Tyto zákazy pak byly vynucovány selektivně. Legislativa Jižní Karolíny, zřejmě nadšena úspěchem volební daně, přijala v roce 1875 zákon, který zakazoval vlastnictví jakýchkoli palných zbraní, které nevyrobil Colt ani Winchester⁴. Vzhledem k tomu, že výrobky těchto továren byly tehdy podstatně dražší než naprostá většina ostatních, ukazoval tento zákon novátorský způsob, jak znemožnit chudým lidem libovolné rasy vlastnictví zbraní.

Velmi podobně zacházela státní legislativa s imigranty. V naprosté ignoranci Ústavy zákon státu Kalifornie znemožňoval Číňanům svědčit proti bílým

u libovolného soudu po celých dvacet let koncem XIX. století⁵. V New Yorku bylo hlavním argumentem diskusí požadujících přijetí Sullivanova zákona z roku 1907 to, že pak bude ilegální pro "tmavé imigranty" aby měli zbraně⁶. Legislativní restrikce zbraní v Texasu omezovaly Američany mexického původu⁷.

Všechny tyto zákony však zůstávaly pouze na státní úrovni. Teprve v roce 1934 byl přijat první federální zákon zasahující do vlastnictví zbraní. Důvody, které vedly k jeho přijetí, jsou dodnes diskutabilní, jak níže ukáží.

"NATIONAL FIREARMS ACT" Z ROKU 1934

První významný federální zákon zabývající se zbraněmi byl přijat v červnu 1934 bez velkého ohlasu. Nepřitáhl velkou pozornost, protože se týkal poměrně malého množství zbraní: těch střílejících dávkou (samočinných), pušek a brokovnic s délkou hlavně nedosahující osmnácti palců (upraveno na šestnáct palců pro pušky v roce 1958), a pušek a brokovnic s celkovou délkou menší než dvacet šest palců. Tyto zbraně jsou od roku 1934 regulovány federálním zákonem. Navíc k tomu ještě také zákonu NFA podléhá libovolné zařízení, určené nebo přizpůsobené k utlumení hluku výstřelu ("tlumič")⁸, a to zcela bez ohledu na neoddiskutovatelný fakt, že tato zařízení nelze v žádném případě označit za "zbraně".

Kongres si uvědomil, že vzhledem k Druhému dodatku nemá možnost tyto zbraně zakázat. Proto se opět obrátil k legislativní kreativitě a zákon označil za pouhý prostředek ke zvýšení státních příjmů v rámci mezistátní ústavní Obchodní klausule. "National Firearms Act" stanoví, že nikdo nesmí dodat, převážet nebo prodávat v rámci mezistátního obchodu žádnou zbraň nebo tlumič odpovídající výčtu v tomto zákoně, aniž by měl pro danou zbraň vyplněný zákonný formulář opatřený patřičným kolkem. Tento kolek je nutné zakoupit předem, dříve, než občan požádá o schválení formuláře. Mezi podmínky schválení patří kromě jiného i sejmutí otisků prstů žadatele, potvrzení od místní policie a kontrola záznamů FBI. Výše zmíněný kolek stojí \$200. Vlastník zbraně podléhající NFA je povinen mít schválený formulář (s vylepeným kolkem v ceně \$200) předtím, než daná zbraň (nebo tlumič) bude transportována v rámci mezistátního obchodu. Tato daň ve výši \$200 musí také být zaplacená pokaždé, když se mění vlastník předmětu, regulovaného zákonem NFA.

Vzhledem k výšce této daně, frekvenci, s níž musí být placena a také k mechanismu jejího uvalování, nelze nevidět velmi silné paralely mezi zákonem "National Firearms Act" a Kolkovým zákonem z roku 1765⁹.

Povinnost podrobit se sejmutí otisků prstů a vyšetřování FBI je velmi mírně řečeno neobvyklá u zákonného opatření, jehož účelem je navýšení státních příjmů. Pro získání lepší perspektivy při pohledu na tuto daň je také zapotřebí si uvědomit, že v roce 1934 bylo \$200 více než měsíční mzda zaměstnance sestavujícího "model A" ve Fordově výrobní lince v Dearbornu ve státě Michigan¹⁰. Ve dvacátých letech byla běžná cena tlumiče v libovolném železářství \$2 a samopaly Thompson nabízel katalog Sears po \$125. Představa, že by uvalení daně ve výši \$200 na každou takovou položku mohlo vést ke zvýšení rozpočtu, je zcela absurdní. Poptávka po zboží regulovaném zákonem "National Firearms Act" byla dostatečně elastická na to, aby prakticky nikdo nebyl ochoten tuto daň platit. Podle záznamů ministerstva financí v roce 1934 neproběhla ani jedna jediná zdaněná registrace položky podle NFA¹¹, a v roce 1935 proběhla právě jedna¹².

Dalším negativním důsledkem nového zákona bylo to, že ze dne na den zablokoval vývoj nových samočinných zbraní. To je velmi vážný problém vzhledem k faktu, že naprostá většina takovýchto běžně užívaných zbraní byla vyvinuta právě soukromými osobami. Plukovník George M. Chinn, jedna z nejvýznamnějších autorit Spojených států ohledně samočinných zbraní, opakovaně zákon NFA označil za devastující úder pro bezpečnost USA, úder, který totálně ochromil celý budoucí vývoj armádní výzbroje v této zemi, a bude tak činit tak dlouho, dokud nebude zrušen¹³.

Po přijetí zákona zůstaly prakticky jen tři skupiny lidí, jež běžně nakupovaly zboží podléhající NFA. Prvou z nich byly velké společnosti, které zbraně potřebovaly pro boj proti stávkám a další související agendu¹⁴. Policejní oddělení, vojsko a společnosti podléhající zvláštním daňovým režimům¹⁵ nadále nakupovaly zbraně, protože je zákon vyjímal z daňové povinnosti. Konečně pak zločinci a členové kriminálního podsvětí samozřejmě získávali zbraně mimo oficiální kanály přesně stejně, jak byli zvyklí získávat lihoviny během prohibice.

Tato realita nás přivádí k analýze dalších prvků této obskurní federální legislativy.

PŘÍČINY PŘIJETÍ ZÁKONA "NATIONAL FIREARMS ACT"

V téměř každé publikaci věnované zákonu "National Firearms Act" z roku 1934 nalezneme zmínku o "svatovalentinském masakru" z roku 1929, spolu s prohlášením zhruba v tom smyslu, že důvodem přijetí zákona byly strašlivé důsledky používání samočinných zbraní pašeráky alkoholu a dalšími členy organizovaného zločinu. Důvěryhodnost tohoto tvrzení ovšem naráží na několik velmi vážných problémů.

Především je naprosto směšná představa, že lidé, pro něž je vražda běžnou součástí jejich obchodního modelu, se půjdou zaregistrovat na policii, nechají si sejmout otisky prstů a zaplatí \$200 za zákonné právo vlastnit samočinné zbraně. Podobně absurdní je domnívat se, že zákonné restrikce uvalené na zbraně by mohly jakkoli omezit jejich dostupnost pro lidi, jejichž živobytím a specialisací je právě získávání, nákup, doprava a prodej ilegálního zboží.

Za druhé, incidenty, kdy zločinecké gangy používaly samočinných zbraní k vyřizování svých obchodních neshod, skončily ze dne na den zrušením prohibice, tedy celý rok před přijetím zákona "National Firearms Act".

Do třetice je třeba si uvědomit, že zákon reguluje také jiné zbraně než ty, jež střílejí dávkou: pušky a brokovnice mající hlavně nebo celkovou délku kratší než zákonné minimum také podléhají regulaci NFA. Je velmi obtížné nalézt jakýkoli racionální důvod k tomu, aby vlastník brokovnice s hlavní dlouhou 17½ " byl obžalován ze zločinu, pokud se odmítne podrobit sejmutí otisků prstů a zaplatit \$200, zatímco majitel zbraně s hlavní jen o půl palce delší je z pohledu zákona zcela čistý. Obzvláště jasně je vidět tato naprostá absence jakékoli logiky na tom, že pokud z pohledu zákona zcela bezúhonný vlastník pistole připevní kus dřeva na její pažbu (takže tím její velikost zdvojnásobí), rázem se z něj stane zločinec, protože nyní vlastní zbraň podléhající NFA, "pušku s krátkou hlavní".

Finálním krokem od nelogičnosti k naprosté frašce pak je regulace tlumičů, jež samy vůbec nejsou zbraněmi. Pokud ponecháme stranou hollywoodské filmy a soustředíme se jen na záznamy skutečných zločinů, během posledních 50 roků FBI neví ani o jednom jediném zločinu, při němž by byl použit tlumič¹⁷. Pokud si uvědomíme, že občané ročně vystřílejí více než šest miliard nábojů¹⁸, je zřejmé, že zahrnutí tlumičů do zákona NFA patří mezi daleko nejvýznamnější příčiny ztráty sluchu ve Spojených státech a tedy je nutné je považovat za jeden z vůbec nejhrubších omylů na poli veřejného zdraví v tomto století¹⁹.

Skutečný důvod přijetí zákona "National Firearms Act" lze vyjádřit třemi slovy: expanse federální moci. V roce 1934 došlo ve Spojených státech ke dvěma významným událostem. Prvou z nich bylo to, že Franklin Roosevelt spustil exponenciální růst velikosti i moci federální vlády. Tou druhou pak bylo přijetí Dvacátého prvního dodatku, který zrušil prohibici. Nejprve se podrobněji podíváme na tuto druhou záležitost.

Během třinácti roků, po které prohibice trvala, se nesmírně rozrostlo množství lidí účastnících se nezákonné výroby, dovozu a distribuce alkoholu. To v důsledku také vedlo k obrovskému rozšíření ministerstva financí a ke

zmnohonásobení počtu jeho agentů²⁰. Zrušení prohibice změnilo distribuci lihovin ve zcela běžný a zákonný obchod a tisíce finančních policistů ztratilo důvod k existenci. Federální legislativa uvalující daň ve výši \$200 na zboží s cenou pohybující se typicky mezi \$3 a \$100 spolehlivě zaručovala enormně vysokou míru neochoty občanů dodržovat absurdní zákon a tedy byla ideální cestou k zajištění nové práce pro bývalé prohibiční policisty.

Stojí za zmínku, že původní návrh zákona "National Firearms Act" obsahoval regulaci všech krátkých zbraní ve Spojených státech. Tato formulace vyvolala nesmírně silnou opozici proti původnímu návrhu zákona mezi ženami, nejvíce vystavenými riziku, že budou přepadeny silnějším útočníkem, a tedy nesoucími největší prospěch z možnosti nosit malou palnou zbraň pro osobní obranu.

Podle různých odhadů se množství pistolí a revolverů v USA v roce 1934 pohybovalo mezi třiceti a sto miliony²¹. Srovnajte toto množství s asi tak milionem samočinných zbraní a dlouhých zbraní s krátkými hlavními, které spadly pod regulaci ministerstva ve finální verzi zákona "National Firearms Act"²². Lze se jen dohadovat, co by se nejspíše asi stalo, kdyby v roce 1934 vláda požadovala od každého občana zaplatit \$200 za každou pistoli či revolver, které by možná třeba mohl jednoho dne převézt přes některou státní hranici.

Odstranění krátkých zbraní z návrhu textu NFA může vysvětlit jinak nepochopitelné zahrnutí tlumičů. V první třetině tohoto století se tlumiče naprosto běžně prodávaly v každém obchodě se zbraněmi i železářství. Anglický název tlumiče - "silencer" - naznačuje, že zbraň, která je jím opatřena, je zcela tichá; tak tomu ale není. Jde o obchodní název vytvořený Hiramem P. Maximem, který jen rozšířil principy známé z tlumičů výfuků automobilových motorů i do dalších oblastí, včetně palných zbraní²³. Tlumič samozřejmě nečiní palnou zbraň zcela tichou, stejně, jako tlumiče na výfucích dieselového nákladního vozu neskryjí to, že se takový automobil blíží²⁴. Po přijetí zákona z roku 1934, který učinil trestný čin z dopravy naprosto běžných tlumičů hluku v rámci mezistátním obchodu bez zaplacení dvousetdolarové daně (za každý jednotlivý z nich!), se rázem miliony občanů staly před očima federálního zákona zločinci.

Zákon "National Firearms Act" obsahoval omezené časové okno, za jehož trvání bylo možné registrovat zbraně a tlumiče podléhající regulaci zdarma. Podle záznamů ministerstva financí k tomu došlo v 15 791 případech²⁵, což odpovídá odhadem asi jednomu procentu. Lze tedy říci, že daleko největším

úspěchem zákona z roku 1934 bylo vytvoření zločinců z milionů bezúhonných občanů pouhým tahem pera.

Jako takový tento zákon dokonale zapadá do nového trendu systematického rozšiřování federální moci, které Franklin Roosevelt zahájil hned ve chvíli, kdy nastoupil do úřadu. Zákon NFA je perfektní ukázkou prostředku, jehož jediným smyslem a účelem je posilování moci státních úřadů nad občany: obsahuje arbitrární rozhodnutí (např. omezení na 18 palců), dává vládě právo regulovat zcela běžné zboží, soustředí se na vlastnictví neživých předmětů místo toho, aby se snažil omezovat zločinné jednání, uvaluje drakonické daně ve výši zcela neadekvátní ceně zdaněných věcí, a - jak jsme právě ukázali - čistě formálním aktem vyrábí z milionů občanů zločince.

Tento fakt hezky ilustruje také příběh z přijímání zákona "National Firearms Act", na němž je vidět, že vůbec nešlo o omezování zločinnosti, ale jen a jenom o posilování státní moci. Senátor Hatton Sumners z Texasu byl ostrým oponentem návrhu zákona, který podle něj "znásilňoval práva států"²⁶. Roosevelt si senátora zavolal na kobereček do Bílého domu 23. dubna 1934; a záhy na to Sumners s přijetím zákona souhlasil²⁷.

PROSAZOVÁNÍ ZÁKONA NFA PŘED ROKEM 1968

Přijetí zákona "National Firearms Act" rázem ukončilo prodej regulovaných položek. Domácí výrobci ukončili produkci všech dlouhých zbraní s hlavními kratšími 18 ". Stejně tak přestali vyrábět pistole umožňující připevnění prodloužené pažby. Výrobci tlumičů hluku (obzvláště společnost "Maxim Silencer") byli zcela vytlačeni z trhu.

Po skončení krátkého období "amnestie" měli občané, kteří vlastnili dosud neregistrované zbraně podléhající NFA, několik možností. Prvou z nich bylo za každý takový předmět zaplatit státu \$200. To v roce 1934 neudělal nikdo. Druhou bylo předat zbraně bez náhrady státu. To také samozřejmě nikdo neudělal. Třetí možností bylo - přinejmenším teoreticky - se vyhnout transportu nebo prodeji zbraně přes státní hranice. Čtvrtá a běžně využívaná varianta spočívala v tom, že zbraň majitel rozebral - obvykle z ní prostě jen vyňal závěr - tak, aby ji nebylo možné použít, a její části uložil samostatně. U dlouhých zbraní, jež spadaly pod NFA kvůli délce, ještě jako další možnost zbývala výměna hlavně za delší.

Pušek a brokovnic s krátkými hlavními bylo před rokem 1934 vyráběno jen omezené množství²⁸; jinak tomu ale bylo se samočinnými zbraněmi. Firma Colt vyráběla samopaly Thompson, samočinné pušky BAR a spolu s pásem nabíjenými kulomety Browning byly všechny tyto zbraně vyráběny ve

velkých sériích a byly desítky let volně k dispozici na civilním trhu. Navíc k tomu dva miliony Američanů sloužily na evropském bojišti za Velké války, více než polovina z nich v bojových jednotkách. Tito veteráni si běžně přiváželi domů "válečné trofeje", jejichž legalita nikdy nebyla zpochybněna²⁹. Kulometry byly poměrně novými a velmi zajímavými zbraněmi v roce 1918³⁰ a většina vojáků si přivezla nějaké kořistní exempláře. Konservativní odhady počtu samočinných zbraní z Velké války dovezených veterány do Spojených států se pohybovaly kolem milionu³¹. Jiné důvěryhodné zdroje hovořily až o dvojnásobku³².

Nový zákon po vlastnících všech těchto zbraní požadoval, aby je buď zaregistrovali kus za \$200, nebo aby z nich vyňali důležité funkční součástky (typicky závěr) a tak je učinily střelby neschopnými. V tomto druhém případě se zbraň nadále nepovažovala ze předmět podléhající registraci a zdanění; používalo se označení "DEWAT", vycházející ze zkratky za "deaktivovanou válečnou trofej".

Pokud policisté náhodou narazili na jinak zákona dbalého občana, který měl ve svém vlastnictví dosud neregistrovanou zbraň podléhající zákonu NFA, obvykle aplikovali standardní postup spočívající v tom, že jej vyzvali buď k registraci zbraně a zaplacení \$200, nebo k vyjmutí závěru či jiných významných součástí, tedy "dewatování".

Jak běžel čas, ekonomika vzkvétala a mzdy i ceny se zvyšovaly; Spojené státy mezitím bojovaly ve dvou dalších válkách. Několik milionů nových válečných veteránů se vrátilo domů z druhé světové války a z Koreje, a přivezli si několik milionů nových válečných trofejí. Během 50. a 60. let někteří občané skutečně zaplatili \$200 a zaregistrovali u ministerstva financí své zbraně přivezené ze vzdálených válek nebo nově zakoupené na trhu.

ZÁKON "GUN CONTROL ACT" Z ROKU 1968

V roce 1968 byl přijat nový zákon, rozšiřující, měnící a doplňující "National Firearms Act"; tento zákon byl nazván "Gun Control Act", zkráceně GCA. Přinesl enormní omezení občanských práv souvisejících s vlastnictvím a nákupem prakticky libovolných zbraní. Zároveň se v něm objevila klausule "sportovního užití", omezující import zbraní a nábojů: jestliže ministerstvo financí nějakou zbraň či střelivo označilo za "nevhodnou pro 'sportovní užití'", zákon zakazoval u takového zboží import. Pisatele tohoto zákona ponechal zcela chladným fakt, že Listina práv zajišťuje práva a nikoli sport a zábavu. Stejně tak bylo zcela ignorováno rozhodnutí Nejvyššího soudu

z roku 1939, podle nějž Druhý dodatek chrání vojenské zbraně, ale nikoli ty sportovní³³.

Některá z ustanovení nového zákona velmi zásadně mění pravidla, jimž podléhá vlastnictví zbraní regulovaných zákonem NFA. Tato ustanovení neměla okamžitý dopad na tolik lidí jako zbytek nové legislativy, a proto nějakou dobu trvalo, než si všichni uvědomili jejich význam a dopad.

Zákon "Gun Control Act" požadoval, aby všechny samočinné zbraně v rukou amerických občanů byly registrovány v rámci NFA okamžitě, a rozšířil tuto povinnost i na "DEWATy". Součástí zákona byla jednoměsíční "amnestie", v jejímž průběhu bylo upuštěno od povinnosti platit daň \$200. Zato však po uplynutí tohoto času zákon registraci již existujících zbraní zakazuje. Registrace samočinných zbraní vyrobených ve Spojených státech poté, co zákon GCA nabyl platnosti, přináší občanům vážné problémy a otevírá řadu dosud uspokojivě nevyřešených právních otázek.

Je třeba si uvědomit, že mezi miliony vlastníků samočinných zbraní a "DEWATů" - plně legálních podle původního zákona NFA - se mnozí ani nedozvěděli o oné jednoměsíční amnestii dříve, než skončila. Co je horší, mezi těmi, kdo se o ní dozvěděli včas, byly velmi rozšířené a dobře podložené obavy, že celá amnestie není ničím jiným než pastí, a že zbraně, předložené k registraci, budou okamžitě konfiskovány. Z těchto dvou důvodů byl v rámci amnestie registrován jen nepatrný zlomek zbraní, jež zákonu podléhají³⁴.

Jak tato amnestie, tak i celý zákon z roku 1968 kompletně ignorují fakt, že zákon NFA se původně vztahoval pouze na zbraně (a tlumiče) v mezistátním obchodu. Zákon "National Firearms Act" z roku 1934 neměl naprosto žádné důsledky pro vlastníka kulometu, který svou zbraň nikdy nevyvezl ven ze státu, v němž žil. Doplnky z roku 1968 však takovému vlastníku zbraní vmanévrovaly do situace, v níž nemohli žádným způsobem splnit zákonné podmínky. Vlastník samočinné zbraně, jež nebyla registrována dříve, podle zákona "Gun Control Act" nesmí zaplatit \$200 a svou zbraň zaregistrovat podle NFA. To vytváří zcela absurdní situaci, nesrovnatelnou s čímkoli jiným v celé legislativě Spojených států.

Ukažme si konkrétní příklad, ilustrující míru, v níž tento zákon narušuje jak trh, tak i samotné životy amerických občanů. Dejme tomu, že dědic majetku uhelné společnosti získá dva samopaly Thompson model 1921 se sériovými čísly 1410 a 1411; zbraně, které byly majetkem jeho rodiny a uloženy na jednom a téměř místě někdy od poloviny dvacátých let. Dejme tomu, že v roce 1965 (nebo v libovolném jiném roce mezi lety 1934 a 1968) se aktuální majitel obou zbraní rozhodl jednu z nich zaregistrovat podle zákona NFA,

protože předpokládal, že ji bude chtít vyvézt do jiného státu (což se nakonec nestalo). Z druhé z nich vyňal závěr, aby dostál všem požadavkům platného zákona.

V současnosti lze zaregistrovanou zbraň kdykoli prodat jinému občanovi, a i nadále může tento samopal měnit vlastníka, pokud bude pokaždé zaplacen daň \$200 a proběhnou-li úspěšně kontroly na místní policii a u FBI.

Vlastnictví druhé z obou zbraní (té s vyjmutým závěrem) je naproti tomu trestný čin³⁵ a zákon nenabízí naprosto žádnou možnost jejímu majiteli ji zaregistrovat podle požadavků NFA. I pokud by byl ochoten zaplatit daň ve výši dvou milionů namísto dvou set, stejně by neměl možnost registraci provést. Podle platné interpretace zákona z roku 1968 je taková zbraň nezákonný kontraband a jediná šance, jak by se možná snad mohl její vlastník vyhnout trestnímu stíhání, je odevzdat ji bez nároku na jakoukoli kompenzaci ATF. (Poznamenejme, že Thompson model 1921 měl v době psaní tohoto textu hodnotu zhruba \$1 500 až \$2 000, nakolik jej vůbec bylo možné uvést na trh³⁶.)

Dalším velmi vážným problémem zákona z roku 1968 je už zmíněné "sportovní užití". Tato klausule mnohdy znemožňuje dokonce i import zbraní vyrobených ve Spojených státech před rokem 1968, které se náhodou v době přijetí zákona nacházely v zahraničí. Jediná výjimka, kterou zákon zná, se týká vojenských a policejních nákupů. Samopal Thompson 1921, který je momentálně v Anglii (a takových jsou nejméně tisíce), může v současnosti podle zákona do Spojených států dovézt pouze vládní agentura, policejní oddělení, nebo firma podléhající zvláštnímu daňovému režimu, která následně zbraň prodá opět pouze vojákům nebo policii.

TŘI RŮZNÉ PRÁVNÍ STAVY A TŘI CENOVÉ VRSTVY

Na výše uvedeném příkladu by mělo být jasné vidět, jak vládní regulace uměle vytvořily absurdní prostředí, v němž se mohou tři zcela identické výrobky nacházet ve třech zásadně odlišných vrstvách. Samočinné zbraně vyrobené v USA mohou být (a) plně převoditelné na libovolného zákona dbajícího residenta³⁷ po federálním schválení na základě kontroly FBI a po zaplacení daně \$200, (b) převoditelné (bez jakékoli daňové zátěže) výhradně mezi firmami podléhajícími zvláštnímu daňovému režimu, vojskem a policií, nebo (c) nezákonný kontraband, jenž nelze žádným způsobem legalisovat.

Tyto tři různé zákonné kategorie samozřejmě vedou ke třem různým cenovým hladinám pro jednu a touž zbraň. Budeme-li se dále držet příkladu

samopalu Thompson, pak volně převoditelný model 1921 v perfektním stavu vynese na sběratelském trhu cenu zhruba někde kolem \$1 800. Zcela identická zbraň, která byla v poslední době importována z Velké Británie, však má cenu nanejvýš \$150, protože zákon umožňuje ji prodat pouze policii nebo vládním agenturám, a nikdo z nich nebude platit zvláštní částku za zastaralou zbraň z 20. let, zcela bez ohledu na její případnou sběratelskou hodnotu. Konečně pak cenu třetí zbraně nelze smysluplně určit, protože jediní potenciální kupci jsou ti, kdo jsou ochotni riskovat trestní stíhání³⁹.

BUDOUCNOST ZÁKONŮ OMEZUJÍCÍCH PRÁVO NOSIT A VLASTNIT ZBRANĚ

Zákon "Gun Control Act" z roku 1968 - včetně všech rozšíření a doplňků staršího zákona "National Firearms Act" z roku 1934 - je aktuálním pokračováním trendu spuštěného administrativou presidenta Roosevelta směrem k rozsáhlejší moci vlády a k dalšímu omezování občanských svobod. Vlády posledních let stejně jako vláda současná neukazují žádné známky toho, že by se tento trend měl v dohledné době změnit.

Jsou-li osobní a občanské svobody omezovány vládní politikou, dříve nebo později nutně musí dojít k jedné ze dvou věcí: buďto svoboda eroduje až k policejnímu státu, nebo se národ vzchopí, zbaví se politických vůdců a nahradí je ochránci osobních práv.

ZÁVĚR

"National Firearms Act" z roku 1934 je špatný zákon. Plukovník Chinn při mnoha příležitostech opakovaně uváděl, že zákon z roku 1934 je z celé federální legislativy tím vůbec nejhorším, co kdy zasáhlo národní bezpečnost.

Z ekonomického pohledu je NFA špatný zákon, protože daň, kterou uvaluje, je tak absurdně vysoká, že zcela blokuje podnikavost a hrubě narušuje volný trh. Zákon z roku 1934 je ekonomicky špatný, protože nepřináší prakticky žádný příjem; přitom daň ve výši řekněme \$5 spojená s mnohem mírnějšími regulacemi by snadno mohla státu přinést miliony dolarů.

Doplňek z roku 1968 je špatný zákon proto, že tato ustanovení fakticky znemožňují těm, kdo by chtěli za své zbraně zaplatit daň tak učinit. Zákon "Gun Control Act" vytváří uměle zločince z lidí, kteří nemají a nikdy neměli žádné zločinné úmysly, a neponechává jim žádnou jinou možnost, než vzdát svůj majetek konfiskaci bez jakékoli kompenzace. Toto je přesně ten typ zákonů, jaké vedly k americké revoluci. Zákon "National Firearms Act" z roku 1934 by měl být kompletně zrušen.

1. V roce 1920 byl přijat zákon, který zakazoval posílání ručních zbraní poštou (vyjma pro účely policie), a vyžadoval použití kurýrní služby.
2. Zákony tohoto typu byly přijaty v mnoha státech. Výjimkami, jež stojí za výslovnou zmínku, jsou státy Vermont a New Hampshire.
3. Mnoho států včetně mého rodného Missouri má v zákoníku podobně absurdní omezení. Tato ustanovení typicky spoléhají na vágní formulace, jako třeba zákaz státu Missouri nosit zbraně pro osobní ochranu do "kostelů, škol, či tam, kde se setkávají občané pro další zákonné účely" - vágní interpretace takovýchto ustanovení umožňuje policii zatýkat černé a ignorovat bílé při jedné a téže činnosti.
4. Nepodařilo se mi dohledat přesný text zákona, ale v několika různých publikacích lze nalézt řadu odkazů.
5. Stanford Lyman, Čínští Američané (New York: Random House, 1974), str. 71.
6. Tato fráze byla velmi oblíbená mezi politiky, již chtěli rozšířit svou politickou moc, a lze ji nalézt v mnoha soudobých textech.
7. Mnoho lidí podléhá mylným představám o texaském právu, považující tento stát za místo, kde všichni legálně nosí zbraně. Nic nemůže být dál od pravdy. Zákon v Texasu v současnosti neumožňuje nikomu nosit zbraň pro vlastní ochranu mimo vlastní dům nebo automobil.
8. NFA 1934, sekce 11.
9. 22. března 1765 parlament uložil kolonistům daň, již podléhaly noviny a legální a obchodní dokumenty; všechny musely nést speciální kolky. V říjnu téhož roku kolonisté zformovali první Kongres, který se zabýval nejrůznějšími právy a bezprávími, a obzvláště se zaměřil na kolkový zákon. Parlament v březnu 1766 sice kolkový zákon anuloval, ale zároveň zdůraznil anglickou vládu nad Amerikou "ve všech oblastech bez výjimky". Ze snahy kolonistů trvat na svých právech pak vyrostla americká revoluce.
10. Podle informací od Artura Wilkese, který v té době na výrobní lince pracoval, se tehdejší mzda pohybovala kolem \$5 denně.
11. New York Times, 25. prosince 1934.
12. New York Times, 6. listopadu 1936.

13. Chinnův komentář je významně podložen i tou skutečností, že všechny současné spolehlivé vojenské konstrukce (1919A4, 1917A1, ANM2, MG52A, M2HB, BAR, M14, M1A1) byly vyvinuty soukromými občany; naproti tomu zbraně vyvinuté společnostmi podléhají zásadním problémům (M60).

14. "Nelze vést uhelnou společnost bez strojních pušek" je citát běžně připisovaný průmyslníkovi Richardu B. Mellonovi. Ostatní společnosti, jež často mívaly problémy s odbory (např. výrobci automobilů), také běžně nakupovaly kulomety.

15. Společnosti podléhající zvláštnímu daňovému režimu platí ročně paušální licenci umožňující jim obchodovat s položkami regulovanými zákonem NFA.

16. Al Capone poté, kdy "Severní" gang "Bugse" Morana během tří měsíců pozabíjel patnáct jeho lidí, připravil past. Nabídl "seveřanům" nákladní vůz plný ukradené whisky za atraktivní cenu, a druhý hned na to, bude-li Moran spokojen. To se stalo, ovšem při předání této druhé dodávky se objevil automobil, který vypadal jako vůz chicagské policie. "Policisté" nechali Moranovy lidi nastoupit do řady, a ti předpokládali, že je na čase předat pravidelný policejní úplatek. Šlo ale o muže pracující pro Caponeho, kteří všech sedm "seveřanů" na místě postříleli; použili k tomu dvou samopalů Thompson. Stalo se to 14. února 1929.

17. Při zločinech vyžadujících utlumení výstřelu jsou běžně používány polštáře a pokrývky, jež na rozdíl od tlumičů eliminují hluk palné zbraně téměř dokonale. Vrahové také v případech, kdy jde o hluk, běžně užívají nožů.

18. Tiskoví mluvčí společností Olin-Mathieson a Remington-Peters uvádějí, že každá z těchto dvou firem produkuje pro domácí použití více než dvě miliardy nábojů. Přičteme-li ostatní výrobce a import, lze předpokládat, že celkový součet bude daleko vyšší.

19. Mnohé střelnice v Evropě právě z tohoto důvodu použití tlumičů vyžadují.

20. Přesná čísla ukazující zvýšení počtu agentů nelze dohledat. Je ale snadné nalézt rozpočet ministerstva pro tento druh práce, a ten v roce 1932 více než desetinásobně převyšuje stejné číslo z roku 1918.

21. Domácí produkce ručních palných zbraní v roce 1928 přesáhla 5 milionů kusů. Vzhledem k tomu, že palné zbraně jen ve zcela zanedbatelné míře podléhají opotřebení, je velmi dobře možné, že odhad 100 milionů je silně podhodnocený.
22. Tento odhad vychází ze známého rozsahu domácího prodeje a předpokládá, že v průměru jeden ze tří vojáků si při návratu z Velké války na památku přivezl jednu samočinnou zbraň. Nakolik lze považovat za typické rozhovory, které jsem osobně vedl z veterány této války, odhad 1 milion je silně podhodnocený.
23. Hiram Percy Maxim byl synem Hirama Stevense Maxima, který v roce 1884 sestavil první prakticky použitelný kulomet. Dostupná evidence nijak nenaznačuje, že by zákon "National Firearms Act" byl úmyslně zaměřen proti Maximově rodině. Spíše se zdá, že to tak dopadlo čistě náhodou.
24. Tlumiče palných zbraní jsou méně účinné než výfukové tlumiče motorů ze dvou důvodů. Prvním z nich je to, že tlak plynů v ústí hlavně palné zbraně je mnohem vyšší, než tlak výfukových plynů. Za druhé pak je nutné mít na paměti, že tlumič palné zbraně musí zachovat přímý otevřený kanál pro průlet střely; výfukový tlumič tento problém nemá a také běžně využívá řady zpětných ohybů, difusních přepážek, ohybů a dalších prvků, které nepřipadají v úvahu tam, kde prolétávají nadzvukovou rychlostí kusy olova.
25. New York Times, 25. prosince 1934
26. William J. Helmer, *The Gun That Made the Twenties Roar* (Londýn, MacMillan & Co, 1969), str. 125
27. New York Times, 24. dubna 1934
28. Společnost Ithaca Gun Company vyráběla pušku přezdívanou "Do auta na lupiče"; firma Harrington & Richardson produkovala zbraň "Handi-gun". Obou bylo vyrobeno jen malé množství a dnes patří mezi žádoucí sběratelské objekty.
29. Ze zákona sice platí, že přisvojí-li si voják zbraň ze své osobní výbavy, jde o krádež státního vlastnictví, ale po ukončení válek bývalo běžné, že si američtí vojáci nechávali zbraně, které nosili v boji, aniž by proti tomu autority jakkoli protestovaly. Zbraně ukořistěné nepříteli si američtí vojáci mohli vždy (do roku 1968) odvézt domů zcela zákonně.
30. Velká válka byla vůbec prvním významnějším konfliktem, v němž se běžně používaly.

31. Thomas J. Fleming, telefonní konverzace ze dne 27. 8. 1970.
32. Plukovník George M. Chinn, autor práce "Strojní puška" o 2000 stranách určené pro námořnictvo, v telefonní konverzaci ze dne 30. 8. 1970.
33. U.S. vs Miller, Nejvyšší soud Spojených států, 15. května 1939.
34. Mnoho lidí, s nimiž jsem na toto téma hovořil, vlastníci významný počet (více než 20) dosud neregistrovaných zbraní podléhajících NFA, se rozhodlo využít amnestie pro registraci jen dvou nebo tří zbraní ze své sbírky, obávající se konfiskací.
35. Podle současné interpretace zákona. Zmíněný případ, kdy zbraň nikdy nepřekročila státní hranice, nebyl až dosud nikdy testován soudně.
36. Podle aktuálních ceníků šesti prodejců licencovaných pro prodej tohoto typu zbraní.
37. Zákony konkrétního státu mohou omezovat možnost vlastnictví.
38. Průměr z několika cen inserovaných v publikacích prodejců. Příklady zbraní s dokumentovanou historií (např. zbraň vlastněná a používaná "Pretty Boy" Floydem) obvykle dosáhnou vyšší ceny.
39. Policie i prodejci, jichž jsem se ptal, vyjadřovali nejistotu ohledně "pouliční ceny" nezdaněného samopalů Thompson. Jediný prodejce, který byl ochoten vůbec něco říci, se zmínil o "pár stech dolarech, max.", zdůrazniv, že jde o přibližný odhad.

28. KVĚTNA 1974

Ksaku! prolétlo Rayi Johnsonovi hlavou, když zazněl výstřel z .375 H&H jeho klienta a Ray viděl, jak z přední nohy kaferského buvola odletěl kus kůže. *Jak ten člověk dokázal minout na pouhých deset yardů?*

Střelec spustil pušku do ponosu a s otevřenými ústy sledoval 1 700 liber těžké zvíře, které právě poranil a tedy také hodně, opravdu hodně rozzuřil. Ani se nepokusil zaopakovat závěrem a svou zbraň znovu nabít.

„Střílej! Sakra tak střílej!“ řval Ray na klienta; ten ale stál patnáct stop od svého průvodce jako zařezaný.

Buvol se nezdržoval přemýšlením. Prostě sklonil hlavu, obrátil se směrem k příčině svého nepohodlí a zaútočil. Klient pak udělal něco, co Ray Johnson ještě nikdy nikoho za celou dobu, co pracoval jako lovecký průvodce, udělat neviděl: Al Holbrecht se v panice otočil, odhodil pušku na zem a rozběhl se.

Raye Johnsona klientovo počínání tak dokonale vyvedlo z míry, že se o půl sekundy opozdil při zamíření své pušky model 70 v ráži .458 na rozdivočelé zvíře, přestože už dávno měl pažbu pevně zasazenou do ramene. Buvol běžel před Raymondovou hlavní zprava doleva. Winchestrovka zahřměla, ale už ve chvíli, kdy Ray srážel páku závěru dozadu, bylo mu jasné, že ještě předtím, než se mu podaří vypálit druhý výstřel, zvíře hnané vlnou adrenalinu jeho zpanikařeného zákazníka dožene.

Když levou rukou stahoval zbraň ze zdvihu a zároveň pravicí dorážel po přebití závěr dopředu, Ray s úžasem a překvapením pozoroval, že býk leží na zemi pouhých pět nebo šest stop dál od místa, kde jej zasáhla střela. Nebyl dosud mrtvý, ale normálně fungoval jen jeho zadek; obě ramena velkého zvířete byla roztržena.

Ray prohnal druhou střelu jeho srdcem, znovu přebil, rozhlédl se a spustil zbraň. Nalevo viděl, že prezident ocelářské společnosti ještě pořád utíká. *Doufám, že se už brzy zastaví*, pomyslel si a potřásl hlavou. *Tím směrem je rokle, nějakých jedenapůl míle daleko.*

„Dobrá rána,“ smál se jeho vedoucí stopař, který přiběhl obhlédnout mrtvého buvola.

„Jo.“

To bylo poprvé, kdy Ray Johnson použil střelivo od Henryho Bowmana pro zastavení útočícího zvířete. Zdaleka to ale nebylo naposledy.

~

„Richard Wescott Gaines!“ Richard vystoupil na pódium a převzal svůj diplom.

„Jo, ten se má,“ řekl jeden z přihlížejících studentů.

„Jak to? Myslel jsem, že jen taktak s odřenýma ušima prolez?“

„Tys o tom neslyšel?“ optal se první. „Má flek u nějakýho kongresmana. Jeho známky nikoho nezajímaj.“

„Flek... jako práci?“

„Jo a ne. Zástupce v legislativě.“ Zasmál se: „Práce na tom teda moc není. Stačí, když tam je jen čtyři dny v tejdnu od ledna do května. Jediný, co musí dělat, je sedět na zadku a poslouchat... no, sedět na zadku, poslouchat nemusí. A čas od času zvedne ruku. Za těch pět měsíců dostane víc, než já za rok v Monsanto.“

„No do prdele. Kde člověk přijde k takovému místu?“

„Dobrá otázka. Hádám musíš někomu vykourit.“

Ve skutečnosti dosud Richard Gaines nezískal zastupitelské místo, o němž šla řeč; volby ještě neproběhly. Až ten čas přijde, kongresman Sloan ale svůj slib dodrží, a Richard bude zastupovat obvod v jižním St Louis.

Zbývající informace, které student uvedl, byly celkem přesné, ačkoli jeho odhad finančních požitků byl příliš konservativní.

~

„Zatím se vrátím do hotelu, dokud nebude čas k večeři,“ řekla Catherine Bowmanová svému synovi. „Připojí se k nám i někteří tvoji přátelé, nebo už všichni mají na dnešek pevné plány?“ Henryho matka ráda slavila se svým synem ve společnosti dalších mladých lidí.

„Martyho rodiče musí jet někam, neříkal kam, ale tvrdil, že se mu tam chce asi jako mezi malomocné. Podívám se po něm a uvidíme, zda nás bude chtít využít jako výmluvu, aby s nimi nemusel. Myslím, že Jeff má také volno.“ Rozhlédl se po universitním dvoře a po ostatních studentech v černých róbách, zda neuvidí své přátele.

„Nu, věnuj se nějakou chvíli popíjení se svými kolegy a pak mi zavolej do hotelu a řekni mi, kolik nás bude, abych mohla objednat stůl.“ Henry se usmál.

„Kdybys tam zrovna nebyla, nechám ti vzkaz na recepci,“ slíbil.

„Málem bych zapomněla, tohle jsem ti přivlekla z domova. Právě to přišlo, a říkala jsem si, že by to mohlo být důležité.“ Henryho matka otevřela kabelku a vyňala tenkou obálku; Henry se usmál při představě, kolik „vlečení“ to muselo dát. Když si všiml, že dopis není oznámkován a přečetl si zpáteční adresu, zrychlil se mu tep.

**Department of the Treasury
Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms
NFA Branch
Washington, DC 20226**

„To je moje dealerská licence!“ zajásal, když obálku roztrhl.

„Říkala jsem si, že by to mohlo být důležité,“ řekla Catherine Bowmanová, aniž by změnila výraz tváře.

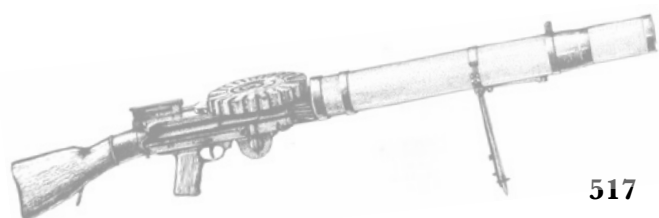
Henry prolétl text dopisu, který mu oznamoval, že úřad inkasoval jeho šek a zaregistroval jej pro zvláštní daňový režim k 1. červenci — počátečnímu dni fiskálního roku — podle zákona National Firearms Act z června 1934.

„Jooo!“ zamumlal si potichu.

„To je poprvé, kdy se někdo v naší rodině nechal takhle nadchnout dopisem od vlády,“ řekla jeho matka suše. „Uvidíme se kolem sedmé,“ políbila syna na rozloučenou.

Henry Bowman právě získal titul B. A. v geologii i ekonomii a měl tři různé nabídky práce. Měl v úmyslu přijmout tu z nich, která přišla od nezávislé firmy nedaleko od St Louis, jež často pracovala na zakázkových pracích pro ropné společnosti a jejíž president si občas stěžoval, že jeho zatracení geologové nechápou, že je najal na to, aby vydělávali firmě peníze, a ne aby se rozhlíželi po nějakých pitomých indiánských kostech‘.

V tu chvíli však Henry Bowman neuvažoval o geologii ani o ekonomii. Rozjímal pouze o tom, že právě získal federální licenci k obchodování s kulomety.

18. PROSINCE 1974

Henry Bowman výjimečně nepřemýšlel ani o zbraních, ani o střelbě. Vyhodil do odpadkového koše reklamu a roztřídil přijatou poštu na ‚účty‘ a ‚to ostatní‘; uvažoval přitom, zda už má pro všechny dárky a nezapomněl-li na někoho. Tu zazvonil telefon.

„Haló.“

„Henry! Tady je Ed. Jsem rád, že jsem tě chytil. Už jsi měl v ruce poslední Shotgun News?“

Ed Barber měl na mysli časopis, který vycházel dvakrát za měsíc v Hastingsu v Nebrasce. Obsahoval 96 stran plných jen a jenom inserátů a nabídek palných zbraní a produktů a služeb, které s nimi souvisely.

„Mám jej tady, ale ještě jsem to neotevřel.“

„A to bys, chlapče, měl. Chlápek tam nabízí dvoják, čtyřku.“

„*Cože?*“ Henry málem vykřikl.

„Myslím, že je to prodejce zbraní. Inserát je v rubrice ‚Pušky na prodej‘. Nemám to teď před očima, ale je to Rodda. Píše, že obě hlavně jsou drážkované, váha čtyřiaadvacet liber.“

„Ozvu se ti za chvíli,“ řekl rychle Henry a zavěsil.

Zabralo mu čtyři minuty najít nejnovější číslo Shotgun News, vyhledat rubriku ‚Pušky na prodej‘ a v ní se dostat k palcovému inserátu.

R. B. RODDA, dvoják, ráže 4. 24 liber, postranní zámeček, páka pod lučíkem, výroba 1880-1882. Hnědé damaškové hlavně, plný vývrt, jako nová. Krásné rytiny (sloni, nosorožci, lev), původní kufrík. Nepůvodní přebíjecí vybavení. Jen vážní zájemci. Jim, (603)217-5543 po 6:00 PM EST 1-75

Henry pohlédl na datum na horním okraji stránky. *K čertu, snad to vydání není venku moc dlouho.* Nadával si, že neprolétl nabídky hned, když se mu výtisk objevil ve schránce. Toto byl první a až dosud jediný inserát nabízející dvoják ráže 4, se kterým se kdy setkal.

„Haló?“ zdvihl muž telefon po čtvrtém zazvonění.

„Ehm, ano, pane, volám ohledně vašeho inserátu ve Shotgun News stran dvojáku Rodda. Máte jej ještě, nebo už jej někdo koupil?“

„Nu, byl tu jeden, že ji docela určitě bude chtít, ale neměl u sebe peníze. Řekl jsem mu, že počkám do pátku do poledne.“

„Rozumím,“ řekl Henry. *To je pozítří.* „Co mi o té pušce můžete říci?“

„Nu, je to poctivá čtyřka, plná váha. Postranní zámky, uzamykání spodní pákou pod lučíkem. Samozřejmě dvě spouště. Prázdná váží čtyřiadvacet liber, hlavně jsou dlouhé čtyřiadvacet palců. Vývrt jako nový. Jsou tam vytahovače, samozřejmě ne vyhazovače. Zvenčí najdete tu a tam nějakou dubku, ale z devadesáti procent je povrch původní a nepoškozený. Zámek drží, s hlavnovým svazkem nehnete. Útlé předpažbí, ovšem na čtyřce moc útlé není,“ zasmál se prodejce. „Tmavé dřevo, bez výrazné kresby. Kousek za krkem pažby je drobná oprava, ale musíte se dívat hodně zblízka, abyste ji našel; je udělaná opravdu dobře a vypadá to, že už před hodně dlouhou dobou. Lícnice pro praváka. Botka není původní, nemám tušení, kdy byla vyměněna. Kufrík původní je a na něm je spousta docela hodně starých nálepek lodních společností; majitel s ní zjevně jezdil často do Afriky, do Indie nebo obojí. Řemeny scházejí. Mám k ní jednu nábojnici vytočenou na soustruhu, pár ucpávek a formu na kule, ta je zjevně moderní, pár let stará. Střely jsou velké kónické, 2000 gránů.“

„Jaká je délka pažby?“

„Musel bych ji přeměřit a zbraň mám dole v trezoru, ale pažba není zkrácená ani prodlužovaná ani nic takového, jestli vám jde o tohle.“

„Střílel jste z ní?“ optal se Henry.

„Ne s plnou navázkou,“ připustil prodejce. „Vystřelil jsem si jen pár nábojů se stovkou gránů FF. Nekopala nijak zle.“

To bych řekl, zasmál se v duchu Henry. *Správná navážka bude někde mezi 380 a 440 grány, podle toho, na co je puška regulovaná.* Zhluboka se nadechl a položil tu hlavní otázku.

„A cena?“

„Nu... je to nejlepší puška, jakou jsem kdy měl v nabídce,“ řekl s povzdechem muž na druhém konci linky. Prodejci tohle říkali téměř pokaždé, ale v tomto případě Henry věděl, že muž říká naprostou pravdu. Henry Bowman si byl jist, že jediná ještě lepší zbraň, jaká vůbec může existovat, by mohl být jiný dvoják v téže ráži. „Chtěl jsem za ni osm tisíc pět set. Ten chlapík mi nabídl osm tisíc a má čas je přinést do pátečního poledne. Pokud je nepřinese a chcete-li ji vy za osm, je vaše.“

Henry polkl. „V pořádku,“ odpověděl po kratičkém váhání. „Ale potřebuji jeden den na ověření, zda mi zbraň bude vyhovovat. Nijak nezpochybňuji váš popis — je znát, že je velmi důkladný. Ale víte, já z té zbraně chci střílet a nemohu ji tedy koupit, pokud by mi neseděly rozměry pažby. Do hodiny poté, co mi puška přijde, vám zatelefonuji a definitivně potvrdím, zda ji koupím nebo ne; a pokud ne, samozřejmě zaplatím obojí poštovné.“

„To zní fěr. Ostatně jsem zvyklý nabízet na ověření tři dny.“

„Ani zdaleka nebudu potřebovat tolik. Mohu vás poprosit o celé jméno a poštovní adresu, a máte ještě nějaké jiné telefonní číslo, na kterém bych vás mohl v pátek zastihnout?“ Prodejce sdělil požadované informace, a Henry se rozloučil: „Zavolám přesně v poledne.“

Ted' musím čekat do pátku.

20. PROSINCE 1974

„Standardy.“

„Ano, pane. Omlouvám se, že vás obtěžuji, ale potřeboval bych přesný čas, stačí na sekundu či dvě, a nemáme tady váš radiový signál,“ řekl Henry do telefonu. „Mohu vás poprosit o pomoc?“

„Ve kterém časovém pásmu?“

„CST.“

„Je sedmnáct minut po desáté a asi čtyřicet sekund. Vydržte prosím chvíli, řeknu vám přesně v osmnáct.“

„Díky, počkám.“ Henry zastavil své hodinky, sekundovou ručičku na dvanáctce, už předtím, než zdvihl telefon. Teď posunul minutovou na osmnáct a připravil se stisknout korunku, aby hodinky opět spustil.

„Prááááavě... *ted’*.“

„Mám to, mnohokrát děkuji,“ přerušil Henry spojení.

~

„Ať ten posranej fracek neřve!“ rozkřikl se Boone Caswell. O nedělích si rád přispal, po pití, kterému věnoval celou sobotní noc, to měl zapotřebí. Vzhlédl na hodiny vedle postele.

„Půl sedmý! Do hajzlu. Na tohle je kurva moc brzo.“ Převalil se na posteli, ale znovu usnout se mu nedařilo — dětský pláč se mu zařezával do uší a ještě zhoršoval jeho kocovinu. „Myro! Utiš jí!“

Caswell vylezl nahý z postele a vdupal do obývacího pokoje. Jeho čtyřletá dcera Cindy seděla na pohovce a třásla se pláčem. Chtěla říci svým rodičům, že právě měla hroznou noční můru. Když viděla, že se jí podařilo přilákat otce, přidala na hlasitosti. Boone Caswell si připadal, jako kdyby se mu do mozku zavrtávala žhavá jehla.

„Kurva sklapni!“ zařval a neurvale udeřil Cindy přes tvář. Rána ji srazila bokem na pohovku. Bylo to poprvé, kdy Boone Caswell svou dceru uhodil, a důsledek této akce byl právě opačný oproti zamýšlenému: Cindy se rozplakala ještě hlasitěji.

Přesto se Boone Caswell po cestě zpět do ložnice usmíval.

~

Pět sekund po jedenácté hodině místního času Henry Bowman vytočil číslo.

„Haló.“

„Dobré odpoledne přeji. Tady je Henry Bowman ze St Louis; volám znovu kvůli té Roddě.“ *Jen mi prosím neříkej, že už jsi ji prodal.*

„Uhm, jo. Přišel mi dnes ráno váš šek. Nepředpokládal jsem, že mi ho pošlete expres. A musím říct, že je od vás hezké, že jste přidal čtyřicet navíc na poštovné. Spousta lidí čeká, že to zaplatí prodávající.“

„Přišel ten váš zákazník?“ optal se Henry rychle.

„Ne, neozval se mi.“ Po chvíli: „Jo, vidím, podle hodin je pár minut po poledni.“

„Takže puška je moje?“

„Pokud si to nerozmyslíte, až ji uvidíte.“

„Jde mi o tohle, i kdyby ten člověk přišel dovnitř okamžitě poté, co zavěším, v rukou osm tisíc ve stovkách, stejně je puška moje, platí to?“ zopakoval Henry. Muž na druhé straně linky se zasmál.

„Co je fér, je fér. Dal jsem mu čas do poledne. Poledne je za námi, jeho peníze tady nejsou, vaše ano. Právě jste si koupil dvoják v ráži čtyři, milý pane. Hádám, že jste jej asi už nějakou chvíli sháněl?“

„Patnáct let.“

Ukázalo se, že Henry nepotřeboval zjišťovat přesný čas. Druhý zákazník, který o pušku stál, se ozval prodejci velké zbraně, aby jej informoval o tom, že už sehnal potřebné peníze, až skoro v půl jedné, a ještě k tomu telefonicky a ne osobně. Neměl vůbec žádnou radost, když se dozvěděl, že dvoják už je prodaný, ale jako vážný zájemce si uvědomoval, že dohoda je dohoda, a že role se stejně dobře mohly obrátit. Prodejce zavolał Henrymu a doporučil, aby s odesláním zbraně počkali až po Vánocích, kdy nebude mít UPS tolik práce.

Henry s tímto rozumným návrhem zdráhavě souhlasil.

30. PROSINCE 1974

Dobrý Bože! Henry zdvihl víko 90 let starého ručně dělaného kufru z kůže a dubového dřeva a odsunul novinový papír, kterým byl obsah pro další ochranu přikrytý. Puška uvnitř měla za sebou dlouhou službu, ale bylo vidět, že se o ni vlastník dobře staral a také že byla vyrobena tak, aby něco vydržela. Kvalita ruční práce byla dechberoucí. *A ta velikost!* žasl Henry. Bylo to přesně takové, jak si pamatoval z obrázku, který mu ukázal Al Goodman před mnoha lety. V celkové délce zbraň nepřesahovala jeho dvoják Rigby .577, ale byla mnohem masivnější.

Henry Bowman zdvihl hlavnový svazek z plstí lemované přihrádky, sklopil do strany páčku předpažbí a se svazku je sňal. Prohlédl si vývrt. Byl skutečně — jak prodejce sliboval — jako nový. A obrovský. Zastrčil palec do ústí pravé hlavně. Ani se nedotýkal obou stran najednou. *Jsou tak velké, že bych skoro mohl... no, ne úplně,* usmál se.

Zavěsil hlavně na šňůrku a poklepal na ně dřevěným pravítkem. Zazvonily jako gong. Odložil je na koberec, zdvihl z kufríku pažbu s baskulí a vyklopil do strany velkou páku pod lučím. Zdvihl hlavnový svazek, nasadil jej na hák závěru a zaklapl jej, zároveň vrací uzamykací páku do její původní polohy. Nasadil zpět předpažbí a uzamkl je na místě jeho páčkou.

Natáhl oba kohouty a nacpal mezi jejich čela a zápalky ponožku, pak vyzkoušel obě spouště. Šly hladce, beze stopy prokluzu, a vyžadovaly poměrně silný tah. *Skvělé!*

Henry se postavil, zavřel oči a vyhodil jediným plynulým pohybem čtyřicet liber těžkou zbraň k rameni. Když oči otevřel, záměrný bod na mušce seděl přesně uprostřed zářezu padesát yardového hledí. Pažba by Henrymu neseděla o nic lépe, kdyby byl původním vlastníkem, jemuž ji puškař vyrobil na míru.

Usmíval se jako idiot, když si velkou pušku nesl s sebou na pohovku a sáhl po telefonu.

25. LEDNA 1975

„Upřímně pochybuji, že bys jich opravdu potřeboval všech pětadvacet, ale máš je tady všechny,“ řekl Curt Behnke, když vpouštěl Henryho zadními dveřmi do své suterénní dílny. „Koukám, že už máš okousané nehty, jak se nemůžeš dočkat, až z toho monstra vystřelíš. Po pravdě řečeno, docela rád bych se na to podíval.“ Henry následoval puškaře k jeho přeplněnému pracovnímu stolu. Behnke sáhl do krabice a vyňal naleštěnou mosaznou nábojnici, čtyři palce dlouhou a asi jeden a čtvrt palce v průměru, a podal ji Henrymu.

Jen pár firem v Anglii vůbec kdy vyrábělo pušky ráže 4 a každá z nich používala střelivo specifické pro daného výrobce. Henry vůbec neztrácel čas tím, že by se snažil nalézt původní náboje pro svou zbraň. I v krajně nepravděpodobném případě, že by se mu podařilo je sehnat, sto let staré náboje plněné černým prachem by jen těžko dokázaly dodnes zajistit původní balistiku. A dokonce i kdyby nějakou náhodou ano, byly by příliš cennými sběratelskými objekty na to, aby je někdo jen tak vystřílel.

Henry si proto sehnal deset stop dlouhou mosaznou tyč o průměru $1\frac{3}{8}$ ", přeřízl ji napůl, aby se rozumně vešla do auta, a odvezl ji Curtu Behnkemu do jeho dílny. Ten pak na svém soustruhu vyrobil Henrymu 25 nábojnic přesně na míru jeho pušky.

„Jak jsi chtěl, vyřízl jsem otvory pro padesátkové zápalky, ačkoli osobně si myslím, že zápalky pro brokové náboje by posloužily stejně dobře,“ řekl Behnke a podal Henrymu hlavníový svazek jeho Roddy.

„Čtyři sta gránů černého FG dá práci zapálit,“ konstatoval Henry a spustil naolejovanou nábojnici do komory pravé hlavní. Seděla perfektně. Vyňal ji a zkusil to v levé hlavní s tímž výsledkem.

„Nakolik mohu říci se svými mikrometry, komory se neliší o víc než o pár desetitisícin palce,“ řekl puškař. „*Kdy* že jsi to říkal, že tuhle věc vyrobili?“

„Osmnáct set osmdesát,“ odpověděl Henry. „Trochu preciznější práce, než jakou jsme zvyklí vídat u winchestrovek 1873 v ráži .44-40, co?“ pozdvihl obočí. Behnke souhlasně pokývl a zase se vrátil ke svému soustruhu.

„Tady máš držák nábojnic, jak jsi chtěl. A tuhle jsou všechny potřebné matrice, všechny se závitem pro tu hollywoodskou hračku, co máš místo pořádného lisu. Myslíš, že na tohle bude mít dost síly?“

„Dvacítky do kanónu tvaruje moc hezky,“ pokrčil Henry rameny.

„Uh, dobrá.“ Curt Behnke míval ve zvyku pravidelně zapomínat na některé z větších zbraní, ze kterých Henry běžně střílel. Sám neměl v té době ani jedinou pušku ráže větší než .30, ačkoli to se mělo změnit po jeho sedmdesátých narozeninách, kdy Henryho nadšení pro pušky na slony Behnkeho přiměje, aby si sám jednu takovou také vyrobil.

Henry si prohlédl ručně vyrobené přebíjecí vybavení. Bylo bez jediné chybičky. „Kolik ti dlužím?“ optal se. Behnke nasadil trochu nešťastný výraz.

„Zabralo mi to všechno přes čtyřicet hodin. Musím si říci o tři stovky.“ Neřekl to nahlas, ale pořád v duchu Henryho viděl jako toho desetiletého kloučka, který do jeho dílny přišel se svým otcem v roce 1963.

„Bereš hotovost i v sobotu?“ optal se Henry, když sahal do kapsy. Byl to už ohraný vtíp.

„Pokud nemáš nic jiného,“ odpověděl beze změny výrazu starší muž.

„Poslyš, Curte, máš na zítra nějaké jiné plány, nebo se přijdeš podívat, jak si zlomím klíční kost? Chystám se zajít na střelnici a vyzkoušet, co tahle věc dokáže,“ dodal Henry, když mu podával bankovky.

„Budu tam v osm třicet,“ usmál se Behnke.

26. LEDNA 1975

„Tak jdeme na to, je čas udělat si trochu ostudy,“ usmál se Henry Bowman, zasadil si pažbu těžké zbraně do ramene, pevně uchopil předpažbí, naklonil se trochu dopředu a stiskl přední spoušť. Na betonovém střeleckém stole měl položenou velkou a těžkou dřevěnou bednu a na tu si ještě volně sroloval lacinou přikrývku, tak, aby si o ni mohl ve střeleckém postavení pohodlně opřít levé předloktí. Tímto způsobem vždy střílel z dvojáků, když mu šlo o ověření přesnosti samotné zbraně; měl tak k dispozici oporu, která ale nijak neomezovala zdvih pušky ve zpětném rázu — ten zůstával stejný, jako při střelbě z volné ruky. U dvojáků to je obzvlášť důležité, jelikož osy jejich hlavní na rozdíl od jednohlavňových pušek vedou stranou od osy pažby. Proto je při střelbě z dvojáku opřeného pevně o podložku bod zásahu na zcela jiném místě, než kde jej lze očekávat při běžné střelbě s ramene.

Spoušť uvolnila kohout při síle šestnácti liber; zpětný ráz těžké pušky naklonil Henryho asi o deset stupňů dozadu a hluboké štěknutí zbraně zatřásló plechovou střechou nad palebnou čarou. Z ústí se vyvalil velký oblak bílého dýmu a začal se pomalu rozptylovat ve větru. Henry spustil zbraň s ramene a usmál se na Curta Behnkeho.

„To nebylo tak zlé. Tohle bych klidně mohl střílet celý den. Ovšem, je to jen snižená navážka.“ Oba muži se zahleděli na terč, vzdálený padesát yardů.

„S tímhle kanónem aspoň nemáš problém najít zásahy,“ poznamenal Behnke a přešlápl v chladném jitr z jedné nohy na druhou. Díra o palcovém průměru byla snadno vidět i prostým okem. Střela zasáhla terč dva palce od černého kruhu na dvou hodinách; asi osm palců doprava a tři nahoru od jeho středu. Henry natáhl levý kohout a znovu zamířil; tentokrát stiskl zadní spoušť.

Velká puška znovu zahřměla a druhý zásah byl zrcadlovým obrazem prvního na levé straně terče. Oba otvory byly stejně vysoko, vzdálené jeden od druhého asi patnáct palců.

„Aha!“ vykřikl spokojeně Henry, když viděl výsledky obou výstřelů.

„A to má být v pořádku?“ optal se nejistým tónem výrobce přesných terčovnic a držitel mnoha rekordů v přesné střelbě. Soustředil patnácti palců na padesát yardů by snad mohl být uspokojivý s lukem a šípy, ale rozhodně ne u jakékoli pušky, o kterou by Behnke stál.

„Elevace je identická a slabá navážka létá vysoko a do stran; to vypadá opravdu dobře. Zpětný ráz začne pohybovat puškou hned od chvíle, kdy zahoří zápalka. S menším množstvím prachu trvá delší dobu, než se kule dostane od komory k ústí. Takže čím pomalejší střela, tím by pravá hlaveň měla nést výš a více doprava, levá výš a víc vlevo. Přinejmenším tolik říká teorie; víme ale dobře, jak je to s teorií a praxí.“

„Pokud praktické výsledky neodpovídají teorii, důvěřuj praxi a najdi si lepší teorii,“ usmál se puškař.

„Přesně tak. Nu, pojďme se podívat, jaké výsledky dostaneme s navážkou o padesát gránů větší.“ Curtem Behnkem to trochu trhlo. Při přesné střelbě na dálku s podporou se běžně používají náboje obsahující kolem pětadvaceti gránů prachu. Do nábojnice .300 Magnum se vejde asi tak trojnásobek tohoto množství. Představa puškového náboje, kde je padesát gránů jen jeden krůček při hledání vhodné navážky, hrubě narušovala všechny Behnkeho zkušenosti a intuici.

„Co že jsi to vlastně střílel?“ vypravil ze sebe.

„Tři sta gránů FG. Vzhledem k tomu, že tahle puška váží poctivých čtyřnadvacet liber, domnívám se, že byla nejspíše regulována pro maximální navážku šestnácti dramů. Tedy celou unci; čtyři sta třicet osm gránů. Teď se chystám na dvě rány s navážkou tří set padesáti gránů, stejná střela.“

„A ta váží kolik?“

„Mám tady válcové střely z liteřiny o váze 2 140 gránů. Některé z těchto starých pušek bývaly regulovány pro kule ulité z čistého olova; taková by vážila 1 750 gránů. Nakolik se mi ale podařilo zjistit, mnohem častěji se používaly kónické střely s větší vahou. Pokud se ale ani při navážce 440 gránů ještě pořád zásahy nesejdou, budu muset zkusit lehčí střely.“ Curt Behnke pozoroval Henryho, jak vytáhl vystřelené nábojnice a nahradil je párem nových nábojů. Neptal se, zda má Henry s sebou připravené i střelivo s navážkou 440 gránů; odpověď mu byla předem jasná.

Obě následující rány se od předchozích lišily. Byly hlučnější a ostřejšího zvuku a starší muž si dobře všiml, že zpětný ráz byl silnější. Při druhém z výstřelů sledoval namísto střelce terč a překvapilo jej, když viděl velký oblak prachu a ledové tříště, vyhozený dobrých dvacet stop vysoko na záchytném valu. Otvory v terči byly nyní jeden od druhého vzdálené osm palců, opět zrcadlově rozložené kolem středu; oproti němu jen asi o palec výš.

„Zatím to skoro vypadá, že ta tvá teorie funguje.“

„Je to pro jednu fajn, když se člověk obejde bez dalekohledu pro sledování terče, že?“

„Co zpětný ráz, pořád to jde?“

„Rozhodně je silnější. Slyšels ten rozdíl ve zvuku výstřelu? Tyhle dvě už byly nadzvukové.“

„Jedenáct set stop za sekundu?“ zarazil se Behnke. Překvapilo jej, že takhle obrovské střely je vůbec možné tolik urychlit v pušce, kterou se dá pořád střílet z volné ruky s oporou jen o rameno střelce.

„Ještě jsme zdaleka neskončili; tady máme čtyřstovky.“ Henry si lépe usadil špunty v uších, přebil Roddu a znovu si opřel paži o srolovanou příkrývku. Vynaložil obzvláštní úsilí na to, aby pušku uchopil a vtiskl do ramene co nejpevněji. Zpětný ráz byl sice pořád zvládnutelný, ale přesahoval všechny jeho předchozí zkušenosti s jinými zbraněmi a Henry nestál o to, aby mu tato puška vyletěla z ruky.

Zvuk výstřelu tentokrát působil hromovým dojmem, asi jako kdyby člověk stál těsně vedle stromu, do kterého udeřil blesk. Další velká díra se objevila v papíře méně než dva palce vpravo od středu a přesně v jeho výšce. Henry natáhl levý kohout a znovu pečlivě zamířil. Druhý zásah byl nepatrně výš než ten první a něco málo přes tři palce nalevo od něj.

„Půjdeš až na maximální navážku?“

„Ano, připravil jsem si i nějaké čtyřistačtyřicítky,“ přisvědčil Henry. „Vyčistím nános z hlavní a zkusím, co udělají.“ Vyklopil páku pod lučikem ke straně, zlomil zbraň a vyprázdnil komory; pak ji položil na deku na vedlejším střeleckém stole. Vzal si hliníkový vytěrák s kartáčkem určeným pro brokovnice ráže 12 a jeho štětiny omotal kusem hadru. Nastříkal na něj poctivou dávku WD-40, prostříkl také pravou hlavěň a pak ji od komory směrem k ústí protáhl. Vytěrák byl plný leskle černých zbytků po uhelném prachu. Henry si prohlédl vývrt a pak vzal druhý hadr a udělal totéž s levou hlavní. „Je tam toho spousta, ale jde to snadno setřít. Hádám, že ta směs Aloxy s včelím voskem, již používám na ošetření střel, bude kapku lepší než to, co mívali Britové před sto lety,“ usmál se. „Ačkoli... vlastně by mne vůbec nepřekvapilo, kdyby tehdy měli něco stejně dobrého, ne-li lepšího,“ dodal po krátké úvaze.

„Dáme si i nový terč,“ rozhodl se Henry, když sahal do sáčku označeného ,440‘ pro dva nové náboje. Vyčistil si střelecké brýle a znovu se postavil do střelecké pozice. Tentokrát ukročil trochu dozadu, aby se ještě více nakláněl směrem k terčům a proti pušce.

Výstřel zahřměl strašlivou silou a zpětný ráz Henry dokázal zastavit až ve chvíli, kdy ústí zbraně mířila vzhůru v dobře pětačtyřicetistupňovém úhlu. Stáhl ji ze zdvihu a natáhl levý kohout; znovu se pečlivě srovnal do střeleckého postavení a nakloniv se dopředu, přesunul prst na zadní spoušť.

„Vypadá to, že se —“ Hromová rána druhého výstřelu přerušila Curtův komentář stran toho, kam ten první zasáhl. Henry položil pušku na pokrývku a oba muži mhouřili oči, hledíce na terč. „Skoro se dotýkají,“ řekl uznale starší z nich.

„Pošlu tam ještě dvě s touž navážkou, ať vidíme, zda zůstanou ve stejné skupince.“ Henry si připravil po čtyřech nábojích s navážkami 400 a 440 gránů a po osmi s 300 a 350 grány prachu. Teď nahradil vystřelené nábojnice dvěma zbývajících náboji s maximální navážkou. Curt Behnke popošel několik kroků stranou, zdvihl fotoaparát a zamířil jej na svého mladšího přítele. Dobře se přitom opřel o sloup střechy, protože mu bylo jasné, že jinak by přístroj při výstřelu nedokázal udržet bez pohybu. Otevřel závěrku při zvuku výstřelu a zachytil Henryho se zbraní v maximálním zdvihu.

Henry Bowman se srovnal, natáhl levý kohout a vypálil z druhé hlavně. Ohlédl se na svého devětapadesátiletého společníka: „Nevypadá to úplně zle.“ V terči byly dva páry vzájemně se překrývajících otvorů; elevace byla naprosto perfektní, na šířku mezi nimi byl jen asi palec místa.

„Zkusíš ještě zvýšit navážku?“ optal se nejistě Behnke. Bylo jasné vidět, že oběma hlavním už schází jen nepatrný krůček k tomu, aby byly ideálně vyregulovány.

„Spíše trochu snížím hmotnost střely. Myslíš, že by pro tebe nebyl moc velký problém ubrat u dna osminku palce?“

„Vůbec ne. Mám na takové věci moc šikovné sklíčidlo; mohu ti jich snadno udělat půl tuctu od každé z několika různých vah. Tisícovku jich asi potřebovat nebudeš, že ne?“ Oba muži se nad *touhle* představou rozesmáli nahlas. Henry otřel Roddu a položil ji na příkrývku.

„Říkám si, že by teď neškodilo, kdybych nechal své nervy trochu odpočinout. Co kdybychom si zastříleli pro změnu z menší ráže na větší dálku? Tři sta yardů, průměr z pěti skupinek; kdo prohraje, platí oběd.“

„A jaký ti mám nechat handicap?“ optal se Behnke jemně.

„Žádný. Mám dnes až moc dobrou náladu díky té Roddě.“ Curt se jen usmál.

Když dostříleli, Curt Behnke měl skupinky s průměrnou velikostí 1,42 ". Všechny byly přibližně kruhové. Henryho skupinky sice jen nepatrně přesahovaly palec na výšku, ale větrné poryvy toho lednového dne je roztáhly vodorovně bezmála na čtyři palce. Curt Behnke občas Henryho zlobíval, nazýváje jeho terče ‚záznamy větroměru‘.

Henry Bowman se ještě pořád šťastně usmíval, když sahal po účtence za pozdní oběd.

22. ÚNORA 1977

„Hej!“ vykřikl na celou kancelář muž, jenž držel v ruce telefonní sluchátko se zakrytým mluvítkem. „Sloana právě ve Washingtonu postihlo krvácení do mozku. Je dočista mrtvý.“

Jeho přítel se narovnal v křesle. Myšlenky už mu běžely několik kroků dopředu a zvažoval vše, co bude zapotřebí zařídit při mimořádných volbách, potřebných k náhradě mrtvého kongresmana. „Carter je v úřadu stěží měsíc; možná z toho dokážem něco vydupat.“

„Další šikovný klučina, co to myslí dobře a je dost nalevo?“ Začal se usmívat; ten nápad vypadal příjemně. „A hlavně aby nás poslouchal.“ Úsměv se rozšířil, ale pak se muž zamračil: „Tentokrát musí být ale bílý. Mohlo by se nám nevyplatit, kdybysme tam zkusili procat dalšího Claye.“

Druhý muž souhlasně přikývl. Politická hra měla své hranice. Trik spočíval v tom je neustále rozšiřovat.

„Jo,“ pokýval hlavou. „Potřebujem někoho, kdo bude lidem říkat to, co chtěj slyšet, a kdo nemá žádnou vlastní pitomou agendu, co by nás přivedla do obtíží.“

„No, to nám výběr moc neusnadní.“

„A taky to musí bejt někdo mladěj, kdo pěkně vypadá, a dokáže se hezky usmívat, aniž by přitom vypadal jak Eleanor Rooseveltová, aby voliči, když se na něj kouknou, *chtěli* platit vyšší daně.“

„To už ale vůbec...“ náhle se oba muži podívali jeden na druhého.

„Dick Gaines!“ vykřikli oba najednou.

Příští kongresman pro třetí okrsek v Missouri byl právě vybrán.

9. DUBNA 1978

„Nebudu se raději ptát, co vám běželo hlavou, když jste ten šek podepisoval,“ usmál se hlavní účetní společnosti Ernst & Whinney, když zavíral složku dokumentů připravenou pro berní úřad.

„Opravdu ne, prosím.“ Tvář Henryho Bowmana byla naprosto bezvýrazná, ale tón jeho hlasu vyjadřoval zcela jasně, že netouží po žádné další diskusi. „Potřebujete ode mne ještě něco?“

„Ne, myslím, že jsme hotovi.“

„Pak s dovolením půjdu.“ Henry se otočil na patě a vyšel z kanceláře.

Po celou cestu domů se nedokázal ubránit úvahám o tom, jak hluboce se naučil pohrdat jak socialistickou politikou, již vedla vláda jeho země, tak i těmi, kdo prosazovali důsledky této politiky a kdo nutili lidi se jim podřídit. Neustále se mu vracela jediná myšlenka: *Vždyť přece právě tak vznikl náš národ — jen a jenom proto, aby se zbavil přesně tohoto svinstva.*

Vešel do kuchyně a přehodil sako přes opěradlo židle. Dům mu pořád připadal jaksi divný, když v něm nebyla jeho matka. Kdykoli prošel dveřmi, napůl očekával, že ji uvidí; obzvláště poté, kdy byl pryč několik dní.

Catherine Bowmanová zemřela skoro před rokem velmi náhle na srdeční mrtvici, když přenášela krabici plnou koření z automobilu do spíže. Bylo jí sednašedesát let. Henry opustil svůj byt a přestěhoval se zpět do domu, v němž vyrostl, aby se podjal obtížného úkolu vyřešit své dědictví.

Daň ve výši 55 % jej vyděsila. Henry Bowman očekával, že daně budou zlé, ale ztratit více než polovinu všeho, co jeho rodiče vlastnili, bylo šokující. Majetky nedosahující \$ 175 000 nebyly zdaněny vůbec. Od této částky však daň začala prudce narůstat až po závratné 77% zdanění majetků přesahujících deset milionů.

Zákon povoloval dědicům devítiměsíční odklad, během něž museli získat potřebnou částku; obvykle to znamenalo, že musí mnohé rozprodat. Henry velmi zdráhavě dospěl k rozhodnutí, že udržet rodinné letní sídlo by znamenalo prodat všechny cenné papíry a pak by bylo prakticky nemožné bez výnosů z úspor pokrýt nemalé náklady na jeho údržbu — ty by brzy Henryho

přivedly k bankrotu. Na pozemcích se proto nyní připravovala bytová výstavba a všechny zisky z prodeje spolu s nemalou částí matčina portfolia cenných papírů právě odešly na berní úřad.

Přitom ani celý ten daňový nesmysl není v černých číslech, říkal si Henry s krajním znechucením. Jen stěží dokázal uvěřit, když mu to účetní říkal, ale dalo se to snadno doložit a dávalo to smysl. Jen poměrně málo lidí dokázalo nashromáždit více než \$ 175 000. Výnosy zdanění těchto dědictví byly nižší, než náklady na správu a administraci berně.

Účelem dědické daně nebylo získat peníze na to, co by země potřebovala. Jejím jediným smyslem bylo zabránit Američanům v tom, aby předávali své úspory a vlastnictví svým potomkům. *Jak to říkal Andrew Carnegie? Že bídy do bídy ve třech generacích.* Henry zavřel oči a zhluboka se nadechl. Nepocítoval rád takový hněv. Otevřel dveře do suterénu, rozsvítil a seběhl po schodech do truhlářské dílny, kterou založil Walter Bowman a která posledních deset let patřila jemu.

Známá vůně truhlárny jej rychle uklidnila. Henry přešel k dosud nedokončené pažbě, upevněné v měkce vyložených kleštinách velkého svěráku. Pohladil ořech z Bastogne a hluboce se nadechl krásného oděru svého oblíbeného dřeva. Na pracovním stole hned vedle leželo tělo Enfield osazené hlavní komorovanou pro ráži .500 Buhmiller. *Táhle bude přesně to pravé, když se mi přestane chtít se vláčet s Roddou,* pomyslel si. Puška byla navržena tak, aby vážila 10½ libry. Bude střílet kule ráže .510 " o váze 600 gránů rychlostí 2 400 stop za sekundu. Pušky ráže .458 dokázaly dát s vyladěnými náboji s maximální navážkou menší 200gránové střele rychlost jen 2 250 stop; tovární střelivo nedosahovalo ani 2 000.

Puška, na které pracoval, Henrymu připomněla jeho blížící se safari v Rhodésii, a to mu rázem zlepšilo náladu. *Abych tu pažbu rychle dokončil, chci-li před cestou aspoň trochu trénovat.* Safari bylo naplánované na celé září.

Henry Bowman sáhl po lahvičce obsahující směs oleje a sazí, vyňal z ní štětec a zlehka natřel spodní část těla zbraně. Pak je usadil do pažby, pevně je do ní vtiskl a opět je zdvihl. Důkladně si prohlédl dřevo, aby viděl, kde je začerněné od styku s kovem.

Tak asi 75% kontakt. Potřásl hlavou. *Abe & Van Horn by se rozhodně nespokojili se 75 %,* uvažoval o úrovni kvality běžně dosahované výrobcem pažeb, jehož upřímně obdivoval. Sáhl do poličky, vybral si rašpli s lehce zakulaceným profilem a pustil se do práce.

~

„Copak se lidi v týhle zemi dočista *zbláznili*?“ prohlásil kongresman Gaines. Jeho asistent měl dost rozumu, než aby na takovéto otázky odpovídal, a moudře zůstal zticha. Kongresman pokračoval ve své tirádě:

„Jen si poslechni tohleto: ‚Po celé zemi se rozmáhá znepokojivý trend. Američané hromadí zásoby potravin a učí se zavařovat, aby byli připraveni na problémy, které podle jejich názoru nutně musí přinést neřízená inflace, neomezené vládní výdaje a ztráta síly i mezinárodního respektu Spojených Států. Debata o panamském kanálu je jen jedním z mnoha příkladů toho, co tito občané hodnotí jako drastické oslabení mezinárodní politiky, jehož konečné důsledky budou nesrovnatelně vážnější než pouhá ztráta hrdosti.‘

Tito lidé se nazývají ‚survivalisty‘, a nezůstávají jen u toho, že by marně lomili rukama. Místo toho získávají znalosti i prostředky pro přežití. Hromadí rozsáhlé zásoby — nejen potraviny, ale také palivo, náhradní díly i zboží pro výměnu. Vysazují zeleninové plantáže a kopou studny. Pokud jim zbývají ještě nějaké peníze, nakupují za ně zlato. Jsou přesvědčeni, že pouze tímto způsobem mohou svým rodinám zajistit ochranu v nadcházející ekonomické katastrofě.‘ “

Odložil časopis a zahleděl se přes stůl na svého podřízeného s další řečnickou otázkou: „Co je tohle za sračku?“ Pak jej něco napadlo.

„Myslel 'sem, že nakupovat zlato je nelegální?“

„Ehm, pane, tohle zrušil Gerald Ford.“

„Blbec,“ odfrkl si Gaines.

Asistent usoudil, že není vhodné mladému kongresmanu připomínat, že zlato bylo po tisíce let základem hlavních světových měn, až teprve Franklin Roosevelt s většinovou podporou v Senátu i v Kongresu násilně odtrhl měnu od této pevné kotvy a zároveň prohlásil vlastnictví tohoto nejzákladnějšího nositele hodnoty za zločin. Stalo se to v roce 1934, kdy byly vyhlášeny také jiné zákony s rozsáhlými důsledky pro občanské svobody.

„No a co s tím můžem' dělat?“

Kongresmanův asistent otevřel ústa, aby odpověděl, ale uvědomil si, že nemá ani tu nejmenší představu o tom, co by politik chtěl slyšet. *Posílit zahraniční politiku? No, s tím toho moc nenaděláš. Požadovat, aby nebyl přijat žádný zákon, pokud neomezí státní výdaje? To bych moc rád viděl, co by na to řkala ta tvoje parta.* Nakonec asistent jen pokrčil rameny. Richard Gaines zjevně hledal odpověď sám.

„Moh' bych navrhnout zákon, co by zakazoval vlastnit víc než, no, řekněme měsíční zásobu věcí. Kromě producentů, jasně, farmářů a tak. Úřad by si prošel prodejní záznamy velkoobchodců, a když by tam byl nákup občanů, počítalo by se jim to. Víc potravin než na měsíc by se jim zabavilo a třeba... by se dalo do státního fondu, z kterého by se prodávaly pod cenou těm, co sou pod hranicí chudoby. To by vypadalo dobře před veřejností, přinutit ty cvoky, co čekaj' konec světa, aby dali svý zásoby těm, co to fakt potřebujou.“ Zamyšleně si skousl ret.

„S palivem by to byl asi trochu problém. Mohli bysme trestat ty, co maj' víc než deset galonů krom toho, co je v autě nebo v sekačce... ale musely by se naplnit podzemní nádrže...“ Richard Gaines uvažoval nad dalšími aspekty zákona, který chtěl navrhnout, když mu na rameno dopadla velká ošlehaná dlaň.

„Synku, akorát 'sem dojed' u vedlejšího stolu, a nemoh' 'sem přeslechnout, co's tu plácal, že bys chtěl uzákonit,“ řekl velký muž s bílými vlasy, na pohled sedmdesátník, ne-li osmdesátník.

„Eště předtím, než si to necháš přepsat načisto, by sis moh' zkusit přečíst ústavu, protože tak, jak to povídáš, tam máš pár nepřekanejch problémů. Třeba to, jak bys chtěl lidem zabavit zásoby: narazí ti to na pátej dodatek, víš, ten vo vyvlastňování bez kompenzací.

Vůbec jenom najít, koho bys chtěl takhle vobrat, *tohleto* se zase vybourá se čtyřkou. To je ten dodatek, co zakazuje nevopodstatněný prohledávání, pokud zapomněls. A i když je to možná kapku na hraně, nezapomínej ani na desítku, s tou budeš mít taky docela problém.

No, jen 'sem si řek', že bys možná měl vo těchhle věcech kapku podumat, esli si myslíš, že ústava je akorát nákej nesmysl, co naškrábalo pár divně voblíkanejch maníků před pár stovkama let divným jazykem, a dneska už to zajímá leda snad dějepisce.“ Zachechtal se a dodal: „Možná si vzpomeneš, že ten poslední chlápek tady, co takle uvažoval, spad' do *hodně* velkejch průšvihů.“ Pustil Gainesovo rameno, pokývl a odešel směrem k východu.

„A *todle* bylo co za starýho kozla?“ optal se Gaines svého asistenta, jakmile starší muž opustil restauraci. Jeho odhad Gainesova názoru na Ústavu byl naprosto přesný; a mladého kongresmana iritovalo, když s ním někdo mluvil jako s nepřiliš zdatným žákem.

„Senátor Sam Ervin. Občas sem chodívá jíst. Před čtyřmi lety odešel na odpočinek, poté, co ukončil svou práci jako předseda Výběrového výboru pro aktivity presidentských kampaní.“ Asistent správně vyhodnotil Gainesův nechápavý pohled a pokračoval: „Slyšel jste o afěře Watergate? O Nixonově resignaci?“

„A jo. Mně přišlo, že už 'sem ho dřív někde zahlídl,“ přikývl Gaines.

„Pohledte, pane,“ navázal asistent, chtěje zlepšit svému nadřízenému náladu a vida způsob, kterak toho docílit, „to, co říkal o Čtvrtém a Pátém dodatku, to je čistě technicky vzato pravda. Ale problém by to byl pouze v případě, kdybychom se pokusili něco takového prosadit přímou cestou a natvrdo.“

„Co tím myslíš?“

„Nu,“ spolkl asistent sousto steaku a zagestikuloval vidličkou, „chcete-li prosadit progresivní zákony pro dobro celé země, nejspíše budou lidé protestovat. Přinejmenším v případě, kdy se pokusíte toho udělat až příliš mnoho najednou až příliš rychle. Slyšel jste o fabiánské společnosti v Anglii?“ Gaines zakroutil hlavou. Druhý muž se usmál a zhluboka se nadýchl. Miloval politickou historii a možností o ní přednášet měl daleko méně, než by se mu líbilo. Navíc se mohl před nadřízeným ukázat v dobrém světle.

„Fabiáni byli politická organisace, založená v 80. letech XIX. století ve Velké Británii. Jejich cílem bylo zavést v Anglii socialistickou vládu. Bylo jim ovšem jasné, že pokud by s takovým prohlášením vyšli na veřejnost, naprostá většina lidí by je odmítla. Začali proto vzdělávat veřejnost publikacemi a esejí, jež ukazovaly výhody socialistických myšlenek. Formulovali je navíc takovým způsobem, aby působily zajímavě i pro vlivnou vyšší třídu, protože to jsou právě ti lidé, kteří nejspíše dokáží vyvolat nějaké změny.

Díky této strategii byli nesmírně úspěšní. Byla to především jejich práce, že na přelomu století byl vytvořen Represenční výbor dělníků, tedy Labor Representation Committee.“ Další Gainesův zcela nechápavý pohled vedl k rychlému vysvětlení: „LRC se brzy změnil v dnešní labouristickou stranu.“

„No a?“ optal se Gaines. Stále nechápal, jaký má smysl to povídání o Anglii, které jej ukrutně nudilo.

„No a tak *dosáhli* právě toho, co fabiáni od samého začátku chtěli,“ urychlil asistent svůj výklad. „Přinejmenším většiny věcí. Labouristé vyhráli s velkou převahou volby ve '45, takže ministerský předseda Atlee konečně mohl Anglii změnit ve stát sociálního blahobytu, a to byl tehdy docela výkon.“

Do dvou let měli bezplatné veřejné zdravotnictví, Anglická banka byla znárodněna, pustili Indii, Pákistán, Cejlon a Barmu. Během dalších několika roků znárodnili čtvrtinu podniků v zemi.“ To, že tato politika vedla k rozsáhlému propadu mezinárodního obchodu, v důsledcích pak až k přidělovému systému potravin a k nevídanému propadu hodnoty libry, nestálo asistentovi za zmínku. Levičákům nikdy nijak nevadilo, že za jejich představy o ‚lepší budoucnosti lidstva‘ jsou donuceni tvrdě platit jednotliví lidé.

Podíval se kongresmanovi do očí: „Nikdy by se nepodařilo to vše prosadit naráz, a z toho bychom si teď měli vzít poučení.“

„Takže abysme to plánovali na padesát roků?“ optal se otráveně Gaines.

„Ale ne, to vůbec ne,“ potřásl asistent prudce hlavou. „My už přece svůj sociální stát máme déle než čtyřicet let. A co se týká věcí, o kterých jste mluvil předtím — zakázat hromadění zásob, přerozdělit je chudým, a tak dále: nemusíme se vůbec starat o to, co říkal ten starý pitomec o tom, že by zákon byl v rozporu s ústavou; my totiž vůbec žádný zákon přijímat nepotřebujeme. My *máme* potřebné pravomoce.“

„Co tím myslíš?“

„Fordův National Emergencies Act. Ten dává prezidentovi pravomoc udělat v zásadě cokoli, co se mu jen zachce, pokud jde o ‚národní tíseň‘. Jistě, původně to bylo míněno jako výjimečné opatření pro případ jaderné války, ale o tom v textu zákona nikde není ani zmínka. Pokud prezident usoudí, že je národ v tísní, může podle toho zákona udělat prakticky cokoli. Třeba může přikázat armádě, aby zkonfiskovala všechny nahromaděné zásoby potravin, paliva, zlata, zbraní, čehokoli. Může vyhlásit zákaz vycházení, censuru tisku; cokoli vás jen napadne, to jde. Peníze, samozřejmě: pokud prezident prohlásí, že v národní tísní nikdo nesmí vyvádět peníze ze země, je od té chvíle platba třeba jen stovky dolarů za hranice zločin. Může zmrazit účty, vyvlastňovat majetek, cokoli se mu jen zachce.“

„Hm, takže pravomoc bysme měli, ale muselo by to bejt ve výjimečnejch podmínkách? Takže teď se už akorát musíme postarat o to, aby to šlo i za běžnější situace, ne?“ pochopil konečně Gaines.

„Přesně tak,“ ušklíbl se asistent. „Lidé se budou bouřit, pokud jim zkusíte vzít vše najednou. Musíte začít s něčím, co bude znít nevinně, tak samozřejmě, abyste mohl zesměšnit kohokoli, kdo by proti takovému omezení protestoval. A pak to postupně rozšiřovat. Musíte to dělat jako fabiáni, krůček za krůčkem; jako když krájíte salám, plátek po plátku.“

I přes svůj výtečný přehled v politické historii asistent nevěděl o zákonu NFA z roku 1934 ani o jeho dalších rozšířeních a úpravách z '68. Kdyby je byl býval znal, mohl je uvést jako přímo učebnicovou ukázkou strategie, již právě doporučoval.

3. ZÁŘÍ 1978

To se všichni pořadatelé safari v Africe takhle starají o každého klienta, který si přijede zalovit? říkal si nevěřicně Henry, když viděl, co vše pro něj na místě připravili. Očekával prostý improvizovaný tábor podobný těm, v jakých trávili s Allenem Kanem noci, když se vydali společně střílet do Idaha. Tohle ale bylo něco docela jiného.

Velký stan stál na betonové podezdívce 10×10 stop. Uvnitř Henry našel pohodlnou kovovou postel a noční stolek. Už před několika měsíci byla za budoucím táborem založena zeleninová zahrada, aby u žádného jídla nechyběl čerstvý salát. Stan, který sloužil jako spíž, přetékal zásobami a stála v něm i velká plynem poháněná mraznička. Nedaleko od něj hořel dnem i nocí oheň; ten kromě vaření také udržoval horkou vodu na mytí i pro praní prádla, takže ani na její ohřátí nebylo nikdy nutné čekat.

Zdrojem vody byla nádrž na automobilovém přívěsu, schopná pojmout dvě stě galonů; táborový personál pravidelně zajišťoval pro novou zásobu k řece, aby nikdy nehrozilo její vyprázdnění. Poblíž Henryho stanu visela na vhodné větvi pětigalonová konev se sprchovým nástavcem a kdykoli se Henry chtěl osprchovat, našel v ní teplou vodu. Další nádrž o pětapadesáti galonech byla upevněna do rozsochy deset stop nad zemí, aby spolehlivě fungovaly splachovací záchody kousek za táborem. Koncem měsíce si Henry uvědomil, že byl býval klidně mohl na safari vyjet bez rezervních šatů, protože personál tábora vypral, vyžehlil — žehličkou naplněnou horkými uhlíky — a naskládal do skříně hned během noci cokoliv, co se kterýkoli den zašpinilo.

Lovecký tábor připravený pro Henryho Bowmana se nalézal v údolí Charara jižně od řeky Zambezi jako součást rozsáhlého pásu milionu akrů země patřící vládě. Tato oblast nebyla součástí lovecké koncese a Ray Johnson ji sám poprvé navštívil teprve před dvanácti týdny, ačkoli samozřejmě dobře znal pověst, jakou kraj měl.

Většina safari v Africe probíhala uvnitř koncesovaných oblastí, které si dlouhodobě pronajímali lovečtí průvodci. Ray Johnson měl také 200 000 akrů takové koncese pár set mil daleko od tábora, v němž se právě setkal s Henrym Bowmanem. Fungovalo to tak, že průvodce platil státu roční pronájem a navíc se sám staral o ubytování a všechna další potřebná zařízení a služby. Vláda pro každou oblast určila seznam zvířat, které v ní lze během roku zastřelit, a průvodce pak nabízel odpovídající lovy jednotlivým klientům. Ti mu platili denní paušál, který zahrnoval všechny služby vyjma platby za trofej. Ta se platila do státní pokladny; musela být zaplacená předem a bez

ohledu na výsledek lovu byla nevratná. Ceny trofejí ovšem závisely na druhu zvěře: v roce 1978 stál v Rhodésii pavián či prase bradavičnaté \$ 75, kaferský býk \$ 500 a trofejní slon \$ 3 000. Denní platby uznávaným průvodcům se pohybovaly kolem \$ 400 za den, a právě tolik si účtoval Ray Johnson.

Země s dobře vedenými loveckými úřady — mezi něž tehdejší Rhodésie ještě patřila — autorisovaly odlov právě takového množství zvířat, aby udržely stáda zhruba v neměnném počtu, ne více, ale ani méně. Typicky to znamenalo, že v rámci každé koncese o 200 000 akrů bylo každoročně možné zastřelit jednoho nosorožce, tři nebo čtyři lvy a kolem deseti slonů; limity pro menší zvěř z plání byly samozřejmě mnohem vyšší. Úřady obvykle raději riskovaly odlov menšího než optimálního množství, a proto se každých pár let limity zvyšovaly podle toho, která zvěř se právě přemnožila.

Průvodce nedostával žádný podíl z platby za trofeje, takže jeho jediným příjmem byly právě denní sazby. Vzhledem k tomu, že zvěře bylo tolik, že nebyl problém nalézt dobré trofejní exempláře během několika málo dní, průvodci pro klienty, kteří chtěli lovit velkou nebezpečnou a drahou zvěř, obvykle museli stanovit minimální dobu trvání safari. Lovec, který se spokojil s půltuctem trofejí zvěře z plání jako je impala, chocholotka, oryx nebo lesoň, tak mohl bez problémů učinit během několika málo dní. Ten však, kdo chtěl ulovit slona, buvola, nosorožce, lva či leoparda, musel na svém safari strávit minimálně čtrnáct dní; a pokud měl někdo v plánu lovit více zvířat z „velké pětky“, obvykle volil výpravu dlouhou celý měsíc nebo i více.

Safari, na které právě přicestoval Henry Bowman, bylo však poněkud netypické. Kromě běžných loveckých koncesí tehdejší rhodéský stát každým rokem vyhlašoval aukce, v jejichž rámci pronajímal lovecká práva na vybraných pozemcích. Od koncesí se tento pronájem dost zásadně lišil: průvodce právo lovu získal pouze na jedinou loveckou sezónu a ačkoli i zde vláda určila seznam zvířat, jež lze odlovit, cena za pronájem zahrnovala kompletní náklady včetně plateb za trofeje. Záleželo pak jen na průvodci, který si pronájem vydražil, jak lovnou zvěř rozdělí mezi své klienty; ti pak samozřejmě opět platili kompletní náklady včetně ceny trofejí pouze jemu.

Primárním účelem tohoto systému bylo udržovat populaci slonů, lvů či buvolů na únosné výšce, tak, aby i mimo lovecké koncese byly minimalisovány škody v blízkých obydlených oblastech, aniž by na to stát musel vynakládat peníze. Naopak — a to bylo další výhodou — takto vláda získala další příjem, který bylo možné vynaložit na správu území a ochranu zvěře před pytláky.

Každý průvodce pak musel zvážit výhody i nevýhody vydražení těchto práv: na jedné straně musel zajistit pro danou sezónu dočasně všechny potřebné služby, od dopravy přes ubytování a jídlo až po zpracování trofejí; to samozřejmě stálo čas navíc a odvádělo to jeho personál od běžné práce v oblasti lovecké koncese, kde byly všechny služby již zajištěny dávno. Na druhé straně ale při vhodném plánování mohl nabídnout svým klientům o něco málo levnější lovy a přitom i jemu samotnému zůstalo trochu více peněz.

Ray Johnson se rozhodl vydražit údolí Charara na základě desetiminutového telefonního hovoru se synovcem Maxe Collinse. Henry si přál užít si opravdu velký lov, a průvodce mu slíbil obzvlášť výhodnou cenu, pokud bude chtít sám odlovit všechnu zvěř, kterou úřad v oblasti pro tuto sezónu povolil, takže Ray si ušetří náročnou organizaci čtyř nebo pěti samostatných safari pro několik různých klientů. Na základě této dohody Ray zařídil dočasné tábořiště nabízející prakticky stejný komfort, jaký byl běžný ve stálém zařízení loveckých koncesí; a výsledky jeho práce právě mladý klient sledoval ohromeně a s nadšením.

„Fajn, tak už ses nastěhoval a víš, kde co je. Pojďme se podívat na ten tvůj zatracený kanón.“ Ray Johnson sice vyrostl v Coloradu a vzdělával se v Bostonu, během let se ale jeho vyjadřování poněkud přizpůsobilo jeho africkým přátelům.

„Dobrý Bože!“ vykřikl procítěně, když Henry otevřel hliníkový kufr, který si vyrobil pro bezpečnou přepravu svého dvojáku Rodda. „Vedle toho vypadá moje .600 Holland jako pár špejlí.“

„No ano, to znám,“ povzdechl si Henry. „Také jsem dřív střílel z těchto středně velkých ráží, dokud jsem nesehnal tuhle hračku. Proto jsem nechal svou .577 doma.“ Oba muži se rozesmáli. „Zkus ji,“ pokývl na průvodce.

Ray Johnson zdvihl zbraň a vyhodil ji k rameni. „Skvěle vybalancovaná.“

„Mám pro ni jen pětadvacet nábojů,“ řekl Henry. „Bude to stačit?“

„No to doufám. Ostatně to určitě není jediná puška, kterou sis přivezl, že ne?“ Henry se usmál a zavrtěl hlavou. „To je ale *dílo!*“ neudržel se Ray při pohledu na střelivo. Vypadalo to nejspíše jako munice pro polní dělo z búrských válek.

„Na menší zvěř z plání mám s sebou .375 Ackley Improved, no a pokud by mne unavilo s sebou vláčet tenhle mlýnský kámen, přivezl jsem si na slony a buvoly ještě opakovačku .500 Buhmiller. A když už o tom mluvíme, rád bych si ověřil, zda se mi při dopravě nehnulo upevnění optiky na té .375; kde bych si tady mohl postavit pár terčů na 200 yardů?“

Ray pozdvihl obočí. Během celých patnácti let, co pracoval jako lovecký průvodce, byl Henry teprve jeho druhý klient, který si chtěl ověřit nástřel dříve, než se vydá na lov. Prvním byl Max Collins. „Nechceš si dát nejprve šlofika? Počítám, že tě asi musí dost trápit časový posun.“

„Ne, zatím ne. Pořád ještě jsem až příliš nadšený z toho, že jsem se sem vůbec dostal, než aby se mi chtělo spát.“

„Fajn, tak se pojďme nejprve trochu najíst a pak ti ukážu, kde si můžeš tu pušku vyzkoušet. Máme tady čerstvý salát, rajčata, čerstvý chléb a nějaké opečené perličky, vyhovuje?“

„Zní to skvěle.“

„Kineas by ti mohl také ugrilovat steak, kdyby sis jej dal raději.“

„Možná k večeři, uvidíme.“

„Prima. Pošlu také chlapce, aby ti našli něco, co by šlo použít jako terč.“

„Terče jsem si přivezl.“

Ray znovu zdvihl obočí. S úsměvem si pomyslel: *Tak si říkám, že tohle by se mohlo ukázat pro jednu jako opravdu zajímavý lov.*

„Nemáš s sebou náhodou i brokovnici?“ optal se Ray, když se zastavili pod stromem poblíž stezky asi patnáct mil od tábora. Slunce pálilo a Ray trval na pravidelných zastávkách, aby si odpočali ve stínu a napili se. Od chvíle, kdy zaparkovali landrover, už měli za sebou asi dvě hodiny chůze. Henry během té doby viděl několik zeber a dobře stovku impal.

„Ne, já z brokovnic nestřílím. Proč?“

„Je to škoda, protože v Africe je spousta výborných lovných ptáků. Obzvlášť perličky, jako ty, co jsme obědvali,“ ukázal na několik ptáků nedaleko. „Je jich v této oblasti hodně. Podobají se menším krocanům; osm, deset liber. Jenže není úplně snadné je zabít. Poslední klient, kterého jsem měl, si přivezl brokovnici, ale měl jenom jemné broky. Ty jsou dobré na holuby, ale perlička jen kvákne a klidně letí dál. Osmičky na ni nestačí. Potřebuješ přinejmenším čtyřky,“ dodal a napil se z polní lahve.

„Nevyplašil by výstřel ostatní zvěř?“ optal se Henry, zatímco sledoval, jak skupinka ptáků přilétá blíž. Ray se rozesmál.

„Ne, tady tu zvěř z plání ne. Je jich tu tolik, že bys mohl klidně odpálit bombu a o míli dál bys jich zase našel spoustu.“

Henry se nad tím zamyslel a sklopil oči na okulár transfokátoru Leupold, který měl nasazený na své .375 Ackley Magnum. Dalekohled byl jeden z nových modelů s proměnným zvětšením v rozsahu 1,5–5 a se záměrným vzorcem se středovým bodem, který měl Henry nejraději. S uspokojením si potvrdil, že je optika nastavena na minimální zvětšení. Vyňal z náprsní kapsy své khaki košile jeden ze špuntů a zasunul si jej do levého ucha.

„Zakryj si uši,“ řekl tiše, když s puškou v ponosu pozoroval čtyři perličky letící směrem ke stromům, pod nimiž stáli. První z ptáků byl trochu více vlevo než tři následující. *Během sekundy to bude třicet yardů, snad malinko méně. Na třicet přesně v záměrné, na dvacet o půl palce níž.* Henry vyhodil .375 se závěrem Enfield k rameni a odsunul pojistku dopředu. Namáchl spoušť nacvičenou silou a pak jemně zvýšil tlak přesně ve chvíli, kdy se ptačí hlava přiblížila na dva palce k bodu uprostřed záměrného kříže. Zahřmění výstřelu se převálilo po rhodéských pláních; Henry srovnal pušku ze zdvihu a přitom zdvihl páku závěru, stáhl ji dozadu, vrátil dopředu a srazil dolů ve chvíli, kdy již opět mířil na cíl. Kdyby mu pažba nezakrývala obličej, bylo by vidět, že se usmívá.

Tři zbývající perličky zareagovaly na výstřel v témže okamžiku. Dvě z nich ostře uhnuly doleva; třetí se však stočila k pravé straně a teprve poté, co si všimla mužů stojících pod stromy, se obrátila zpět, aby se připojila k ostatním. Henry ji zachytil do záměrné, jemně stiskl a cítil, že spoušť uvolnila úderník přesně ve chvíli, kdy střed kříže mířil čtyři palce před ptačí hlavu a nepatrně nad špičku zobáku. Gumová botka pažby jej znovu udeřila do ramene; Henry spustil zbraň a sledoval, jak na zem padá druhý pták.

„*Ježíši!*“ neudržel se Ray. „Bando, přines je,“ obrátil se zbytečně na svého vedoucího stopaře, který se mezitím už rozběhl pro obě perličky. „Musím říci, že *tohle* jsem tedy ještě nikdy u žádného klienta nezažil.“

„Zdá se, že Nosler 270 s nějakými 2 900 stopami za sekundu nemá ten problém s nedostatečným účinkem, o kterém ses zmiňoval u jemných broků,“ šťastně se smál Henry.

„Nejspíš ale úplně rozbil maso,“ řekl Ray tónem, z něž bylo zřejmé, že by mu nikterak nevadilo, bude-li tak neobvyklým způsobem sestřelený pták naprosto nejedlý.

„Uvidíme,“ pokrčil rameny Henry.

Stopař se po chvilce vrátil s oběma perličkami a pozdvihl je, aby si je mohli oba muži prohlédnout. Průvodce nevěřil vlastním očím, když viděl, že maso není vůbec nijak poškozeno.

S opakovací kulovnicí, kterou by většina lidí označila za „pušku na slony“, Rayův nejnovější klient sestřelil oba dva ptáky v letu čistými zásahy do hlavy.

„Jak to vlastně přišlo, že jsi skončil tady jako lovecký průvodce?“ optal se Henry u večerní tabule, když jedli salát. „Mám dojem, že mi strýček Max říkal, že snad máš být právník, nebo tak něco?“

Ray se usmál. „Je to tak. Měl jsem v New Yorku místo u právní firmy; před patnácti lety jsem tam sepisoval smlouvy. Šťastnou náhodou jsem se ale připlétl k případu osobní újmy, v němž stála

na žalované straně velká společnost, kterou měla převzít jiná, ještě větší. Vyřešilo se to hodně rychle docela vysokou mimosoudní náhradou, aby to nenarušilo prodej firmy.

Já si ze svého podílu hned zaplatil safari v Keni. Během lovu mi ale přišel telegram, že tátu postihla srdeční mrtvice zrovna, když jeli s mámou autem; havarovali a oba se zabili. No, dokončil jsem lov, vrátil jsem se domů vyřešit dědictví, a uvědomil jsem si, že se mi ani docela málo nechce trávit život v New Yorku a hrbít se tam nad lejstry. Chasník, se kterým jsem lovil v Keni, mi říkal, že v Angole a v Mozambiku jsou docela slušné možnosti pro člověka, který ví aspoň něco málo o zvěři; tak jsem vypořádal věci ve Státech a odjel do Angoly. Tam jsem se setkal s tvým strýcem.“

„Máš nějaké bratry nebo sestry?“

Raymond potřásl hlavou. „Ne, jediný příbuzný, kterého mám, je tátův bratr, strýček Carl. Spolu s tátou vedli ranč v Coloradu.“

„A pořád jej má?“

„Jo, strýček jej vede dodnes,“ přikývl Ray. „Mně pořád patří půlka, ta, co bývala původně otcova. Táta měl dost úspor i pojištění, aby to tehdy v '63 stačilo na dědickou daň. Domluvil jsem se se strýčkem, aby si nechával všechny výnosy, protože bude muset najmout více pomocníků, a já koneckonců mám peněz dost. Jediné, co jsem chtěl, bylo, aby pozemky zůstaly napsané na mne; a strýci bylo jasné, že prodávat nechci.“

„Takže ti patří slušný kus Colorada, kam můžeš odjet na důchod, pokud by to tady šlo také do háje, že?“

„Přesně tak, a k tomu mám ještě vzájemný fond, který jsem si koupil za většinu peněz ze svého podílu z toho vyrovnání. Je ve formě důchodového kontraktu, aby mohl růst bez průběžného danění.“

Henry pokývl, že rozumí, a upil své limonády. „To bylo hodně chytré, ať už ti to poradil kdokoli. Před pár lety federálové tuhle možnost zablokovali, ale kdokoli, kdo už peníze měl tak uložené z dřívějška, si je mohl ponechat za původních podmínek.“

„Jo, Tony Kearns, který mi dělal makléře, byl vážně machr,“ usmál se Ray. „No, a co, vypadá to tady tak, jak jsi čekal?“ změnil téma. „Je tu pro tebe dostatek zvěře?“ Henry toho dne střelil velkou impalu na trochu více než 200 yardů a pakoně na poloviční vzdálenost; průvodce ale pořád nemohl zapomenout na ty dvě perličky, které po ránu ulovil kulí v letu.

„Je to daleko lepší, než jsem čekal. Neřeknu ti úplně přesně, jak jsem si to vlastně představoval, ale rozhodně to nebylo nic ani zdaleka takhle dobrého.“ Na chvíli se zamyslel a vybalil si, jak užasl to odpoledne při opakovaných setkáních se slony a nosorožci. „Kolik asi tak jsi říkal, že je v Africe slonů, Rayi?“

„Podle posledního odhadu asi milion a čtvrt. Tohle překvapuje úplně každého klienta, který přijede ze Spojených států: zdá se, že se tam šíří nějaká bláznivá fáma, podle níž by měli být vinou lovců afričtí sloni těsně před vyhubením.“

„Vypadá to, že si tohle myslí spousta lidí,“ připustil Henry. Raymond se zasmál, ale pak zvážněl.

„Nikdo to moc neříká nahlas, ale ono nakonec jde o velmi prostou otázku: na kom ti záleží víc — na afrických slonech, nebo na Afričanech?“ Vzal si sousto salátu, spolkl je a pokračoval. „Úplně každá země tady má úřad, který se stará o zvěř; a v úplně každé zemi má tento úřad spoustu draze placených zaměstnanců, jejichž úkolem je zabíjet stovky slonů ročně — celá stáda, včetně mláďat. Hádám, že americká veřejnost, nebo alespoň její značná část, asi byla zrovna za školou, když se probíraly základy aritmetiky.“

„Co tím chceš říci?“

„Nu, dospělý slon sežere denně asi tak čtyři sta liber vegetace. To znamená, že *na každého slona* potřebuješ něco mezi pěti a pětadvaceti čtverečními mílemi pastviny, podle toho, ve které zemi a jak dobrá je půda. A to se bavíme jen o tom, co zvířata potřebují pro nejzákladnější živobytí.

Při tom ale narážíme na jeden drobný problém. Jmenuje se ‚lidé‘. Lidé mají takový divný ošklivý zvyk, chtějí obdělávat svou půdu, vysít tam obilí, pást dobytek, a také zůstat naživu. Žádný z těchto cílů ale nejde úplně dobře dohromady se slony, nosorožci a lvy, zapsanými zároveň v téže katastru. Říkals, že jsi v létě vyrůstal ve venkovském domě?“

„Přesně tak.“

„Dobytěk, slepice, prasata, kukuřice, takové věci? A ploty kolem toho?“

„Jojo.“

„Měla tvá matka zeleninovou zahrádku?“ pokračoval Raymond.

„Samozřejmě.“

„Dostali se vám do ní občas psouni nebo králíci?“ Henry jen přikývl. „Tak co jste s tím dělali?“

„Postříleli jsme je,“ odpověděl Henry.

„Přesně tak, jako každý. Nu, teď si představ, že místo toho, aby vážili deset liber kus, ti psouni, které se snažíš udržet za plotem, váží deset tisíc liber kus, a každý z nich, dokud žije, sežere den co den čtyři sta liber tvé zeleniny nebo obilí. Představ si, že namísto plotů, které stavíš, aby ti neutekl dobytek a prasata, musíš stavět takové, přes které se dovnitř nedostanou lvi ani leopardi. Také chceš zvířata udržet mimo místa, kudy se mohou batolit tvoje děti. Hodně štěstí,“ řekl roztrpčeně.

„Na každém místě, na kterém lidé tady v Africe chtějí pěstovat obilí, musí nejprve vybít všechny slony a nosorožce. Na každém místě, na kterém chtějí chovat dobytek nebo jen vychovávat děti, musí nejdříve vybít všechny velké kočky, do poslední z nich,“ usmál se smutně.

„Podívej se třeba na takovou Floridu: posli tučet chlápků s puškami do bažin, ať vystřílejí tolik aligátorů, kolik jen dokáží. O pár let později to vůbec nepoznáš, bažiny se těmi potvarami budou zase jen hemžit. Ale také můžeš bažiny vysušit, nalít tam základy z betonu a na nich postavit supermarket A&P, a už nikdy tam nebude ani jediný aligátor.“

„Takže je tady velký tlak na rozdělení půdy farmářům a developerům?“ pochopil výklad Henry. Ray Johnson přikývl.

„Zatím to není tak zlé. Dokud přijíždějí lovci a platí tak vysoké ceny za trofeje jako teď ty, přináší divočina dostatek peněz na to, aby si vlády mohly dovolit nechat spoustu země ležet ladem. Právě a jenom tenhle byznys udržuje nedotčené oblasti. Trošku pomohou i fotosafari, ne moc — částky, které tihle turisté přinesou do divočiny, jsou oproti lovcům směšně malé —, ale zase nechají dost peněz ve městech, a to také neuškodí. Hm, to mi připomíná, jak si jeden z mých klientů s sebou na lov přivedl přítelkyni. Hrozně ji zajímalo, proč si lidé nemohou zvířata jen vyfotografovat a nestřílet po nich. Optal jsem se jí, zda je ochotna vládě zaplatit za každý snímek impaly, který si udělá, sto dolarů a tři tisíce za každý snímek slona, nemluvě ani o nákladech na cestu a o čtyřech stovkách denně mojí taxi. Dívala se na mne, jako kdyby mi přeskočilo.

Celý ten současný systém funguje dobře a zvíři se daří, ale jen tak dlouho, než začnou zákonem omezovat lovy; pak se to úplně rozsype. Už se to stalo ve spoustě okolních zemí, stačí se rozhlédnout. A skoro to vypadá, že nás by to mohlo také čekat, podle toho současného svinstva.“ Měl na mysli občanskou válku, která v Rhodésii už hořela několik roků.

„Myslíš, že to i tady půjde do háje?“ optal se Henry.

„Nevím. Ale spousta lidí už odsud utíká, většinou do Jižní Afriky. Já zatím čekám; rozhodnu se až podle toho, jestli se vláda rozhodne omezit lovy a místo toho vyvraždit zvířata a nahradit je farmami. Zatím těžko říci.“

Henry jen přikývl. Upil vody a dojedl svůj salát, protože před něj Kineas právě postavil tlustý steak. Hovor se pak vrátil k událostem dnešního lovu a k plánům pro zítřejší jítro. Na debaty o politice už nikdo neměl náladu; ale Henry je nedokáže zcela vytřást z hlavy a bude o nich uvažovat po celý zbytek svého safari.

Rhodésie byla na prahu velkých změn. Volební census založený na vlastnictví půdy měl být v blízké budoucnosti zrušen; v roce 1980 bude ke škodě všech nahrazen neomezenou demokracií; změní se nejen systém, ale i jméno země. Záhy pak nastanou neodvratné důsledky, které mnozí už dříve správně předvíдали.

Pět let po Henryho safari už budou téměř všichni ti současní občané Rhodésie, jejichž práce přinášela celé zemi největší prosperitu, žít v emigraci v Jižní Africe. Hotely ve velkých městech, nyní celoročně obsazené průměrně z osmdesáti procent, budou rády, pokud se zaplní na patnáct procent uprostřed sezóny. Vláda uvalí na všechny obchody sedmnáctiprocentní přírážku v absurdní a samozřejmě marné snaze dosáhnout prosperity zdaněním. Jedna z až dosud nejbohatších zemí Afriky se začne propadat do nejhorší bídy.

Nová vláda si naštěstí uvědomí, že lovy jsou jednou z posledních možností, jak přivést do země tvrdou zahraniční měnu, a proto bude ještě nějakou dobu prodávat lovecké koncese těm, kdo v čím dál tím více socialistickém státě budou ochotni riskovat své podniky i životy. Další vývoj i jeho důsledky ale bylo snadné odhadnout, takže v roce 1988, kdy se bývalá bohatá Rhodésie změní ve vyhládlou totalitu řízenou jedinou stranou, bude Ray Johnson už dávno pryč.

5. ZÁŘÍ 1978

„Můžeme je chvíli pozorovat?“ požádal Henry.

„Jistě. Zůstaneme prozatím tady a dáme si pozor, nezahlédneme-li mezi nimi aspoň jednoho se slušným párkem zubisek.“ Ray, Henry a trojice stopařů sledovali přes roklinu čtveřici slonů na protějším svahu, nějakých čtvrt míle daleko. Jeden z býků se opřel čelem do stromu o průměru dobrých 12 ”.

„Teď sleduj, jak do toho stromu zatlačí a zase jej uvolní, znovu se opře a tak pořád, aby jej rozkýval. Bude to dělat tak dlouho s většími a většími výkyvy, dokud se strom u země nezlomí.“ Henry pozoroval, jak přesně podle Rayovy předpovědi za necelou minutu strom padl na zem a roklinou se rozlehlo hlučné praskání.

„Proč to dělají?“ optal se.

„To nikdo neví. Většinou se říkává, že si tak prý zkoušejí vlastní sílu. Ale dělají to pořád — jen se podívej, kolik stromů je tady vyvrácených.“ Henry přikývl. Představoval si farmáře, který se snaží vybudovat nějakou zábranu, aby udržel slony mimo svá pole. *Možná dvě stopy silná zeď z litého betonu? Možná,* říkal si pobaveně.

„Vidíš třetího zleva? Větší kly už těžko najdeš, přinejmenším ne v této oblasti. Odhadl bych to takhle z dálky na padesát, možná pětapadesát na každé straně. Co kdybychom dopili vodu, udělali pár snímků a pak se podívali, zda je dokážeme obejít a přiblížit se k nim proti větru? Aby sis konečně bouchnul z té svojí Roddy?“

„To zní jako plán.“

Ray Johnson dovedl svého klienta na patnáct yardů od obrovského zvířete. Poradil Henrymu, aby si dal pozor, ať slon nespatří jeho oči. Henry si nebyl jist, jde-li jen o pověru, nebo zda skutečně je možné, aby jej oči prozradily, podobně, jako může pozorovatele nepříteli prozradit odlesk na čokkách dalekohledu. Pro každý případ si raději oči zastínil volnou rukou. Už dříve se s Rayem domluvil, že se pokusí o zásah na komoru, aby viděl, jak účinná v takovém případě bude velká puška z XIX. století.

Henry Bowman stiskl přední spoušť a přidržel ji tak; potom natáhl pravý kohout. Zatímco jej držel palcem, uvolnil spoušť; potom teprve pustil také samotný kohout. Pušky s vnějšími kohouty lze tímto způsobem připravit ke střelbě bez nejmenšího hluku; Henry toho využíval, protože nechtěl zbraň nosit příliš dlouho nataženou. Ohlédl se na loveckého průvodce, pokývl, a vyhodil pětadvacetilibrovou Roddu k rameni.

Slon stál vůči mladému lovcovi bokem s hlavou na pravé straně. Ve chvíli, kdy muška zbraně překryla správné místo za jeho ramenem, Henry Bowman vši silou uchopil předpažbí a zasadil zbraň pevně do ramene, předklonil se a stiskl spoušť. Stopaři, kteří se drželi asi padesát stop zpátky (poblíž několika stromů, na něž bylo snadné vylézt), se na sebe usmáli: zvuk těžké pušky nebyl podobný ničemu, s čím se až dosud setkali.

Zpětný ráz zbraně Henryho naklonil dozadu; narovnal se, stáhl pušku ze zdvihu a natáhl palcem kohout levé hlavně. Teď již nebyl žádný důvod ke snaze tak činit bezhlučně. Slon udělal dva kroky a zvolna se otočil, takže Henry viděl jeho levý bok. *Copak jsem minul srdce?* Býk stál docela klidně a Henry zahlédl na jeho kůži zahnědlý flíček ve správném místě pro další pokus o zásah na komoru. Zaměřil se na něj, a ve chvíli, kdy skvrnu překryla muška zbraně, stiskl zadní spoušť.

Zpětný ráz jej opět zaklonil, stejně jako předtím. Tentokrát ale Henry namísto toho, aby zbraň prostě stáhl ze zdvihu, sáhl pravou rukou pod lučik a vyklopil uzamykací páku do strany; přitom spustil zbraň až ke svému levému kolenu a otevřel závěr. Periferní vidění jej informovalo, že slon stále stojí. *Přece jsem nemohl obě rány tak hrozně strhnout, abych úplně minul srdce*, proletělo mu hlavou; pak ale vytlačil tyto úvahy z mysli a soustředil se jen na rychlé a přesné přebítní.

Aniž by vzhlédl, Henry vytáhl obě nábojnice a upustil je na zem; pak z pružného zásobníku, který měl upevněný na levém předloktí, vytáhl dva nové náboje. Zasunul je do komor, zacvakl pušku a srovnal opět uzamykací páku, natáhl pravý kohout a vyhodil zbraň k rameni právě včas na to, aby přes mušku viděl slona padnout na zem, docela mrtvého.

Ohlédl se na Raymonda, který držel svou .458 volně v jedné ruce podél těla a vesele se usmíval. Stáhl dozadu pravý kohout, přidržel stisknutou přední spoušť a kohout jemně spustil. Vnímal bušení krve v uších, když přecházel k obrovské hlavě mrtvého zvířete. Položil ruku na tlustou kůži hned vedle jeho oka. Emoce, které cítil, byly nesrovnatelné s žádným z jeho předchozích lovů. Ray i stopaři tomu rozuměli; už to zažili mnohokrát. Všichni čtyři tiše stáli opodál a usmívali se.

„Nechápu, co se stalo,“ řekl nakonec Henry.

„Co máš na mysli?“

„Musel jsem se prvním výstřelem minout — chci říci, že jsem asi nezasáhl žádný důležitý orgán, slona samozřejmě ano. Proto hned nepadl.“

„Padl rychleji, než co jsem kdy po dobré ráně na komoru zažil. Obvykle ještě ujdou tak sto yardů, než se položí.“

„Cože?“

„Slon má srdce větší než basketbalový míč,“ řekl Ray a přešel k padlému býkovi. „Udělej do něj díрку velkou jako tužka, a zabiješ ho; ale ne hned. Bavili jsme se nedávno o Guinnessově knize rekordů; vzpomínáš si na toho býka z Angoly, co je dnes vycpaný ve Smithsonianově institutu?“

„Jistě, a?“

„No, tak na toho spotřebovali tři plné zásobníky .416 Rigby. A rozhodně to nebylo proto, že by jedenáct ran šlo mimo vitální – Hej, *hele*,“ ukázal náhle na místo na boku mrtvého zvířete. Byly tam dvě vzájemně se překrývající palec velké díry; kůže kolem té více napravo byla potrháná, druhá byla čistě proříznutá.

„Dobrý Bože! Tudy střela vyletěla ven!“ vykřikl Henry, když si uvědomil, že jeho první výstřel prorazil šesti stopami sloního těla naskrz, protřhl palec tlustou kůží a odletěl kamsi do buše. „Myslel jsem si, že je to nějaká špinavá skvrna, a použil jsem ji jako záměrný bod.“

„Celkem úspěšně,“ konstatoval suše průvodce. Ray se usmál, když pozoroval, jak Henry studuje otvory ve sloní kůži a přemýšlí o překvapivé průraznosti své pušky z XIX. století. *Každý jiný klient by už dávno zkoumal kly a odhadoval jejich váhu.*

„U všech všudy... zdalipak ho i ta druhá rána prostřelila skrz?“ optal se Henry spíše sám sebe než Raye.

„Chceš si to sám ověřit?“ odpověděl Ray spíše žertem.

„Ano, opravdu rád,“ překvapila jej odpověď.

„V tom případě doporučuji, aby ses zul a vykasal si kalhoty.“

O hodinu později stál Henry Bowman po kolena hluboko ve sloních vnitřnostech. Nalezl srdce a na vlastní oči viděl, že je skutečně větší než míč na košíkovou. Prohlédl si i rozsáhlé poškození způsobené dvěma střelami ráže 4, které proletěly z obou stran přímo středem tohoto orgánu. Sledoval cestu druhé střely skrz obsah zvířecí hrudní dutiny, aby našel přesné místo, kde skončila. Zjistil, že po průletu srdcem projektil uštípl kus žebra na vzdálenější straně. Prostrčil prst nepravidelnou dírou v kosti a svalovinou za ní, až nahmatl vnitřní stranu kůže. Byla v ní díra, a za tou už se dotkl hladkého kamene.

„Jsem na zemi,“ řekl. „Druhá střela prošla také skrz.“ Narovnal se a otřel si paže i nohy kusem hadru, který mu podal jeden ze stopařů.

„Chceš ho dál bourat?“ optal se pobaveně Ray.

„Ale ne, jsem přece jen typický líný klient.“

Ray Johnson přeložil tuto odpověď stopařům do svahilštiny a všichni se bouřlivě rozesmáli.

7. ZÁŘÍ 1978

Ray Johnson otevřel ústa, ale zarazil se dříve, než cokoli řekl. *Henry se dokáže sám rozhodnout, zda chce střilet nebo ne*, pomyslel si.

Henry Bowman asi patnáct yardů před ostatními překonal hřbet mírného návrší a právě bezhlučně natahoval pravý kohout své Roddy. Ray mávl na stopaře, aby zůstali na místě, a sám se příkrčeně připlížil ke svému klientovi.

Na druhé straně výšiny byli tři kaferští býci. Všichni byli velcí, ale ten nejbližší z nich byl výjimečný. Ray jej odhadoval na dobrých 1 800 liber. Stál bokem ve vzdálenosti necelých pětadvaceti yardů. Henry vyhodil pušku k rameni a pravá hlaveň zahřměla. Dva vzdálenější z býků na hluk reagovali útekem do mírného svahu na levé straně. Zasažený buvol se se zřetelným úsilím rozběhl doprava. Ve chvíli, kdy Henry stáhl velkou pušku ze zdvihu a natáhl levý kohout, už byl nějakých čtyřicet yardů daleko.

„Viděl jsem zásah, šel přímo na komoru. Není zapo—“ Rayovo doporučení bylo přehlušeno hromovou ranou z levé hlaveň Henryho zbraně. *Zatraceně, to je ale dělo*, pomyslel si průvodce. Buvol udělal kotrmelec a zůstal ležet na hřbetě mrtvý.

„Ten druhý výstřel už nebyl potřeba,“ vytkl jemně Ray svému klientovi. „Neuběhl by ani sto yardů.“

„Copak, chceš mi ušetřit náklady na střelivo?“ smál se Henry. „Abych se přiznal, unavuje mne, když tyhle potvory střílím na přesně to správné místo tou největší puškou, jakou kdo kdy vyrobil, a pak musím ještě čekat bůhvíjak dlouho, než si vůbec uráčí všimnout, že jsou mrtví. Jaksi mne to znervózňuje.“

„Kam šla ta druhá rána? Nevšiml jsem si.“

„Pravá kýta. Předpokládám, že měla dost penetrace na to, aby také prošla do plic.“

Velká Rodda opět překonala všechna očekávání. Stopaři zjistili, že první střela prošla z pravého boku zvířete přímo středem plic a opět vyletěla na levé straně poté, co prošla nějakými čtyřmi stopami masa, ponechavši za sebou palcový výstupní otvor ve tvrdé kůži.

Výsledek druhého výstřelu byl ještě daleko impresivnější. Jak se velký býk stácel směrem od Henryho, střela rozdrtila jeho pravou kyčel a pokračovala dále, probila srdce zvířete a nakonec se zastavila těsně pod kůží u jeho ramene. Projektil o váze 4½ unce vystřelený ze sto let staré zbraně roztránil masivní kost a ještě pak prošel pěti stopami svaloviny. Všech pět mužů při zkoumání a fotografování zásahů pocítilo hluboký respekt vůči tomu, co stará puška dokáže.

„Nu,“ řekl Henry, zatímco pak spolu s Rayem sledovali, jak stopaři vyvrhují velké zvíře, aby je naložili na landrover. „Jen nerad přiznávám, jak mizernou mám fyzickou, ale už je to pomalu týden, a musím říci, že už mne začíná tak trochu unavovat, když s sebou pořád vláčím tenhle mlýnský kámen.“

„Snad bys nechtěl přestat střílet ze čtyřky?“ s hraným zděšením odpověděl Ray. Ve skutečnosti na něj udělal Henryho výkon velký dojem: mladý lovec celou dobu sám vláčel těžkou zbraň od rána do večera; měnil ji za .375 pouze nakrátko, když střílel antilopy či jinou menší zvěř z plání. „Může ti ji nosit jeden ze stopařů,“ navrhl.

„Ne, díky, ale já se cítím lépe, když mám svou hlavní zbraň v ruce. A nechtěl bych ji ani hodit na hrb někomu, kdo si pak z ní nezastřílí.“ Shlédl na velkou pušku a usmál se. „Už jsem s ní dostal dva slony a dva buvol. To by myslím pro tu chvíli mohlo stačit. Budu místo ní teď nosit svou .500 Buhmiller, aspoň pro pár nejbližších dní. Ta má jen dvanáct liber; po Roddě mi bude připadat jako peříčko.“

Během dvou dnů bude Henry vděčný za své rozhodnutí vyměnit zbraně.

9. ZÁŘÍ 1978

„Henry!“ zařval Ray Johnson. „Do auta! Hned!“ Nastartoval motor a přišlápl plyn, aby se motor zahřál v otáčkách.

Celé dopoledne se snažili najít pěkného trofejního slona. Už byl čas na oběd a bylo vedro. Land-rover neměl dvířka, střechu, ani čelní sklo; Ray jej zaparkoval ve stínu několika stromů poblíž koryta vyschlého potoka a vyňal polní lahve s vodou a nějaké sendviče pro Henryho i pro své tři stopaře. Hlavní z nich, Banda, mezitím přešel asi stopadesát yardů na druhou stranu koryta, rozhlížeje se po známkách, jež by zde mohl zanechat nedávno velký slon.

Henry se s potěšením rozhlížel po rhodéské krajině a vzdálil se přitom od vozu stejným směrem jako Banda; ve chvíli, kdy Ray zaslechl povědomý zvuk a zakřičel na svého klienta, už byl asi sto yardů daleko od automobilu.

Banda si hluku všiml už před chvílí, hned jej správně rozeznal a teď se široce usmíval. Nesmírně rád předváděl ostatním stopařům svou odvahu i rychlost svých nohou.

Henry se tázavě ohlédl na loveckého průvodce. Ray stál na sedadle landroveru, divoce gestikuloval na Bandu a křičel něco, čemu Henry z dálky nedokázal porozumět. Zbývající dva stopaři stáli v zadní části otevřeného vozu a také divoce mávali rukama.

V tu chvíli to zaregistroval i Henry Bowman. V první chvíli si nedokázal zařadit, co vlastně slyší, ale hluk byl čím dál silnější a během několika sekund si Henry uvědomil, co se děje. Viděl Bandu stát na místě, jako kdyby tam zapustil kořeny a nedokázal se pohnout; a už také zahlédl, jak zpoza pahorku nějakých sto yardů za hlavním stopařem vybíhá za hřmotu kopyt stádo snad dvou set kaferských buvolů. Mířili přímo na Bandu, Henryho a landrover.

Henry se ohlédl přes rameno a odhadoval vzdálenost k automobilu, pak se opět zadíval na hlavního stopaře. *Proč se sakra nehýbe? Nikde kolem přece nejsou žádné stromy. Vždyť ho to splašené stádo rozdupe.* Rozhlížel se po nějaké možnosti úniku, jíž by Banda mohl využít, ale žádnou nedokázal nalézt. Uvědomil si také, že pokud se zdrží jen dalších pár sekund, už nebude sám schopen včas k automobilu doběhnout. *A ten člověk je ještě o dobrých padesát yardů dál. Nemá vůbec šanci.* Henry Bowman se bleskově rozhodl.

Ray Johnson a oba dva stopaři stáli v landroveru, jehož motor běžel na volnoběh, a s hrůzou a zděšením pozorovali Henryho, jak shodil s ramene svou .500 Buhmiller a rozběhl se přímo směrem k pádícím buvolům.

Banda si olízl rty a usoudil, že už čekal dost dlouho a že hřmící stádo je už dost blízko. Obrátil se na patě a sprintoval k vozu; přitom zahlédl Henryho, jenž mu běžel naproti, už jen asi deset yardů daleko. Stopařovy oči se rozšířily hrůzou: bylo mu jasné, že Američan je mnohem pomalejší než on sám a v žádném případě nedokáže před zvířaty utéci.

Henry Bowman si toho povšiml, ale domníval se, že Bandův pohled je výrazem strachu o jeho vlastní život. *Konečně sis uvědomil, co ti hrozí? Myslel jsem, že vy chasníci se v takových věcech vyznáte lépe, než abys nejprve úplně ztuhl*, prolétlo mu hlavou, zatímco brzdil svůj běh a rovnal se do střelce-kého postoje, který používal pro výkonné zbraně s velkým zpětným rázem: skloněný dopředu, s většinou váhy na předkročené levé noze.

„Za mě!“ vykřikl na stopaře, doufaje, že jej uslyší a porozumí. Odjistil svou zakázkovou Enfieldku a zdvihl hlavě směrem ke stádu, které v tu chvíli bylo asi dvacet yardů daleko. *Strýček Max vyprávěl o patnácti stopách. Vážně doufám, že to bude fungovat.*

Potlačil všechny úvahy a plně se soustředil na to, co měl v úmyslu udělat. Měl pocit, jako kdyby se čas zpomalil, když přes mušku zbraně hledal zvíře, které běželo přímo směrem k němu. Byla to středně velká kráva; výstřel zazněl ve chvíli, kdy byla jen necelých dvacet stop daleko. Celo-plášťový projektil Barnes o váze 600 gránů zasáhl jen asi čtvrt palce od bodu na čele zvířete, kam Henry mířil; pronikl dovnitř, zcela zničil mozek a vyletěl zadní částí lebky, jen aby opět vnikl do těla kousek od páteře. Hlava mrtvého buvola udeřila do prachu asi osm stop před střelcem.

Zadek zvířete se setrvačností krátce zdvihl a zakryl Henrymu výhled. Než dopadl zpátky, Henry už zaopakoval závěrem; když pak zahlédl býka, který běžel dva kroky za zastřelenou krávou a právě se zdvíhal, aby její tělo přeskočil, vypálil ihned do jeho hrudníku. Střela se prorvala kůží, svaly i vnitřními orgány a roztránila býkovu páteř; ten zemřel uprostřed skoku a dopadl na krk mrtvé krávy, přičemž si o jeden z jejích rohů roztrhl kůži.

Mezitím už Henry opět přebil a vrhl se dopředu, tak, aby se mohl opřít levým kolenem o mršinu prvního zastřeleného zvířete. Další býk už byl skoro u hromady dvou mrtvých zvířat a zdálo se, že se rozhoduje, zda je oběhnout zprava nebo ne. Henry ignoroval buvoly, kteří se rozestupovali kolem překážky, již vytvořil; soustředil se pouze na toho, který běžel přímo na něj, usadil mušku na jeho čelo a znovu stiskl spoušť. Tentokrát držel zbraň jen zlehka a vystřelil ve chvíli, kdy se pažba dotkla jeho ramene. Těžká puška jej udeřila ve zpětném rázu, ale ani to nevnímal. Třetí projektil zasáhl býka těsně vlevo vedle pravého oka a vyrazil mu většinu mozku z lebky velkým otvorem prorvaným v její zadní části, hned pod masivem rohů. Setrvačností hnané tělo dopadlo

na hromadu obou předchozích zvířat a tam zůstalo ležet. Henrymu všechny tři výstřely zabraly necelé tři sekundy.

Lovec zůstal přihrčený za hromadou tří mrtvých buvolů, opíraje se levým kolenem o nejbližšího z nich s připravenou zbraní, v níž měl ještě dva nevystřelené náboje. Nebyly už ale zapotřebí; rozběhnuté stádo se rozdělilo a proběhlo po obou stranách překážky, jako prudká řeka protéká kolem balvanu uprostřed řečiště. Zdálo se, že to trvá nekonečně dlouho, ale ve skutečnosti to nezabralo více než patnáct sekund.

Když odběhli i poslední z buvolů, Henry, stále plný adrenalinu, se ohlédl po hlavním stopaři. Obával se, že uvidí jeho mrtvé a podupané tělo pět či deset yardů daleko, ale neviděl nic jiného, než stopy kopyt. Zvířený prach si zvolna sedal a Henry nikde nenacházel žádnou stopu po šíhlém černochovi. Otevřel závěr pušky, doplnil ji trojicí nových nábojů ze sumky S. D. Myers, kterou nosil na opasku, a zbraň zajistil. Přitom se stále rozhlížel po okolí.

Musel utéci mnohem dál, než jsem si myslel, že dokáže, říkal si Henry a zdvihl zrak do větší vzdálenosti. Asi padesát yardů daleko viděl ležet čtvrtého mrtvého buvola. *Vypadá to, že nejméně jedna prošla skrz.* Později se skutečně ukáže, že třetí projektil poté, co vyletěl z býkovy lebky, zasáhl ještě další zvíře — menší krávu — do plic a zabil je.

Henry si uvědomil, že se mu třesou nohy. Posadil se na tělo prvního buvola, kterého zabil, a čekal, až se mu tep vrátí k normálu. Teprve teď zaslechl motor blížícího se landroveru.

Ray Johnson nevěděl, má-li věřit vlastním očím, když objel mršinu krávy: za ní byla hromada mrtvých buvolů, na jednom z nich seděl Henry Bowman a usmíval se!

„Vybral jsem dobře čtyři největší kusy?“ uvítal svého loveckého průvodce otázkou, při níž se zcela neúspěšně snažil zachovat neutrální výraz obličeje. To už viděl, že v autě, které řídí Ray, stojí v pořádku všichni tři stopaři včetně Bandy.

„Co sis ke všem čertům myslel, že děláš?“ Henry se zatvářil rozpačitě.

„No, hádám, že Banda asi umí běhat mnohem rychleji, než jsem si myslel.“ Vstal, zadíval se na čtyři mrtvé buvol, z nichž nejmenší musel vážit dobrých patnáct set liber, a potřásl hlavou: „Taky bych řekl, že budeme potřebovat větší auto. Do tvého landroveru se nám nemohou všichni vejít.“

Kaferský buvol, zasažený do ramene Henryho R. B. Roddou ráže 4.
Nad vstřelem je náboj ráže 4, vystřelená nábojnice, náboj .500 Buhmiller
a náboj .375 Ackley.

Poznámka překladatele: záběry z vlastního autorova safari s jeho puškou ráže 4 — jež pak ve zbeletrisované podobě připsal Henrymu — bylo v době vydání knihy možné nalézt na adrese
<https://youtu.be/pSUKmiz4nhg>

21. PROSINCE 1978

Cindy Caswellová stavěla na dvorku sněhuláka. Pomáhala jí devítiletá dvojčata, jejichž otce nedávno přivedla práce na základnu Leonard Wood; bratři proto byli v sousedství noví. Cindy vždy dobře vycházela s chlapci, obzvláště s těmi, již byli o něco starší než ona — na rozdíl od některých dalších sedmi- či osmiletých děvčat z její školy.

„Zatraceně! Ten mizernej spratek zase nachcal na gauči!“ zařval Boone Caswell a vyskočil z místa, kde právě seděl. Proběhl kuchyní a ven zadními dveřmi. Cindy jej slyšela přibíhat a přikrčila se. *Jen ať nic neříká*, zatoužila. Bylo dost zlé samo o sobě, když ji otec trestal před kamarády, aniž by věděli, co jej tak rozzlobilo. Caswell chytil svou dceru za ruku a táhl ji do domu.

Hlava mu stále třeštila kocovinou z minulého večera, když se chtěl v půl jedenácté v pátečním dopoledni podívat, co dávají v televizi. Neměl v úmyslu dnes pracovat.

„Zasranej parchante!“ křikl a přitáhl dcerku ke gauči. „Kolik ti asi bude, než s tímhle přestaneš?“ Tvrdě udeřil Cindy přes obličej, pak ji uchopil za vlasy a přitiskl jí obličej ke znečištěnému polstrování. „Líbí se ti ten smrad?“ ptal se. „Chceš, aby takhle smrděl celej barák, žejo?“ Nepouštěl ji po dobrých deset sekund. Cindy zadržovala dech a ani se nepohnula. Dávno dobře věděla, že pokouší-li se odporovat, je trest přísnější.

Slzy jí vhrkly do očí. *Kéž by mne byl aspoň praštil do břicha a ne přes obličej; Vánoce budou už za pět dní.* Uvidí se s rodinou, a modřina bude jasně vidět. *Snad to máma zase dokáže zakrýt svými líčidly*, zadoufala. *Nikdo si toho nevšimne.* Ale dobře věděla, že si všimnou všichni.

Oba bratři slyšeli, jak muž uvnitř domu křičí. Slova byla nejasná, ale na míře jeho vzteku nebylo zhola nic nejasného. Utekli z Caswellova dvorku a nezastavili se, dokud nebyli dost daleko na ulici. Na vlastní kůži právě ozkusili to, před čím je bude varovat každý spolužák, jen co škola začne: nikdy nenavštěvujte Cindy doma. Její táta je jedovatější než chřestýš a je napůl blázen. Proto také obě její sestry žily u příbuzných, a ne doma.

17. ÚNORA 1982

„Bílý dům a jeho vedení provozuje politiku, kterou lze vyjádřit jednou větou: omezit ty nejnutnější výdaje — takže ponecháme ty nejpotřebnější americké občany na pospas osudu — a zároveň rozsáhlým zbrojením vyvolat světovou válku.

Vážení kongresmani, tohle je skandál! Musíme všichni bojovat, abychom zachránili své méně šťastné spoluobčany před smrtí hladem, zaviněnou bezcitnou ignorancí některých z našich volených funkcionářů pod falešnými sliby ‚daňové reformy‘.

Musíme chránit naše dělníky před krutou a ničivou ‚neviditelnou rukou‘, kterou Bílý dům tak bezostyšně obdivuje.

A musíme přestat provokovat vedení Sovětského Svazu hloupými přezdívkami a nestoudnou agresí, kterou je naše zbrojení! Taková politika může vést jen k nukleárnímu holocaustu!“ Richard Gaines se zarazil: poradci jej varovali, aby nepoužíval termín ‚holocaust‘, ale jemu se velice líbil.

„Je nejvyšší čas, abychom přijali svou povinnost chránit důvěru veřejnosti a abychom prosadili zákony, které vycházejí vstříc lidským potřebám. Proto navrhuji...“

Kongresman Gaines dále rozebíral legislativní úpravy, jejichž návrh sestavil: zvrátit snižování daňové zátěže, omezit volný trh a také omezit obranyschopnost své země; zvrátit vše, co president Reagan úspěšně prosazoval. Gainesův návrh zákona vyžadoval rozšíření mandatorních výdajů na vládní programy, prohlubování sociálního státu, rozšíření cel a dalších regulací, spolu s výrazným posílením federální nadvlády nad americkou veřejností. Všichni posluchači dobře věděli, že nutnou součástí takovýchto požadavků je i výrazné zvýšení daní, ačkoli to si Gaines nedovolil navrhnout výslovně.

Demokraté měli v Kongresu jasnou převahu a většina jeho členů by ve skutečnosti přivítala, kdyby se Gainesovy návrhy skutečně staly zákonem. Veřejnost však byla více než nakloněna presidentovým názorům na sebeurčení, osobní práva a odpovědnost, a v tomto politickém klimatu si skoro nikdo nedovolil podporovat bezostyšné státní přerozdělování. Gaines ani ostatní jemu podobní nic významného neprosadili.

Nezbývalo jim nic jiného, než sledovat důsledky presidentské politiky, a ty začínaly být po celém světě čím dál tím viditelnější: nízké daně, podpora volného trhu i dostatečná vojenská síla se projevovaly způsobem, který Richarda Gainese i ostatní, kdo s ním sdíleli jeho představy o světě, uváděl do rozpaků. Během následujících šesti let ekonomika Spojených států posílí o víc, než kolik činí hrubý národní produkt Německa, daleko nejbohatší evropské země. V době míru nikdy dříve nedošlo k takovému vzrůstu. Bursovní index se ztrojnásobí, americký dolar posílí na rekordní úroveň a inflace klesne na dvacetileté minimum. Berlínská zeď bude stržena, Sovětský svaz zkolabuje a jeho socialistické loutkové státy se jeden po druhém skácí a budou směřovat k mnohem větší než dosavadní míře svobodného trhu, jehož sílu Amerika demonstrovala.

Richard Gaines a další jemu podobní zákonodárci si budou muset počkat až do roku 1988, než získají prezidenta přístupného představám o zvyšování daní, posilování státní moci a omezování osobních svobod. Jejich místa však budou po celou dobu v bezpečí. Federální regulace dávají stávajícím kongresmanům nesmírné volební výhody, a proto Richard Gaines a jeho přátelé mohou čekat bez obav a po celou dobu pobírat nemalý plat.

10. DUBNA 1982

„Hej, koukám, že všichni už jsou tady. Co máš v bazaru, Stoke? Něco nového pěkného?“ Henry Bowman vešel do prodejny Kelley's Sporting Goods, mávl na několik přátel, jež zahlédl, a vesele volal na místního puškaře a experta přes lovecké zbraně. Stokely Meier měl řadu vlastností, které se Henrymu líbily; kromě jiného lovil v Africe, měl rád velkorážné pušky a jeho kletby patřily mezi nejnápaditější, jaké Henry kdy slyšel.

„Nic moc, jen .338 a menší. V regálech nenajdeš ani slušnou pušku střední ráže. V poslední době sem choděj samí pytlotřasi, co, abych se tak vhodně vyjádřil, pocítují zpětný ráz poněkud úkorně,“ dokončil s divadelním aristokratickým přízvukem anglické vyšší třídy. Svalnatý muž s knírem, který se opíral o vitrínu s pistolemi, se rozesmál: Rufus Ingram byl jedním z mála Američanů, kteří sloužili v SAS — britské Special Air Service —, považované mnohými za vůbec nejlepší zvláštní jednotku světa. Vedle něj stál Thomas J. Fleming.

„Ahoj, Rufe, Tome. Co SMP, narazil's na něco?“ Henry měl na mysli zbraně, které patřily slavné policejní jednotce Shanghai Municipal Police, střežící šanghajskou mezinárodní enklávu mezi lety 1854 a 1943, a které Rufus sbíral.

„Dneska nic. A co ty, chystáš se zase brzy na safari?“

„Rád bych. Zrovna nedávno mi přišel dopis od Raye Johnsona, to je ten chasník, se kterým jsem lovil. Chystá se přestěhovat do Jižní Afriky. Nakolik tomu rozumím, v Rhodésii to jde v poslední době opravdu hodně rychle do háje. Psal, že teď zrovna tam mají sedmnáctiprocentní prodejní daň — na všechno.“

„Doufám, že mu tam nevisí moc peněz,“ řekl Tom Fleming. Nová vláda v Zimbabwe — jak Rhodésii začali říkat — uzákonila naprostý zákaz přesunu finančních prostředků ze země, což už jen samo o sobě bylo pro většinu jejích občanů dostatečným důvodem tak okamžitě učinit.

„Kdepak, Ray není blázen. Když jsem mu platil, převedl jsem většinu peněz přímo na jeho účet v Lucembursku. Moc bych se divil, kdyby si nechával v místě cokoli jiného, než jen pár drobných na ty nejnnutnější výdaje. Myslím, že právě prodává své landrovery, aby splatil poslední účty a lístek na cestu pryč.“

„Když už mluvíme o Rhodésii,“ vzpomněl si Rufus, „někdy za týden či dva by se tady měl ukázat jeden dobrý známý odtamtud, Earl Taylor-Edgarton. Přijede nám pomoci s přednáškami.“

„S jakými?“ optal se Henry.

„Jmenuje se to ‚Účinná ochrana a protiteroristická opatření‘,“ vysvětlil Rufus. „Já se zabývám taktikou a strategií ochranných opatření a Tom povídá o zbraních a také o právních otázkách. Earl je expert na výbušniny. Bude to ten víkend kolem sedmadvacátého. Přijď si to poslechnout; zajistím ti vstupenku.“

„To bych měl mít zrovna volno.“

„Fajn. Myslím, že se na Earlově přednášce nebudeš nudit.“ Rufus a Tom na sebe mrkli. Henry to nekomentoval.

„Earl má moc zajímavé zkušenosti,“ vysvětlil Tom. „Narodil se v Rhodésii, ale teď při tom posledním zmatku nebyl zrovna na té vítězné straně. Mají tam na něj pěknou řádku obvinění z vraždy, překračování bůhvíjakých nesmyslů, které tam dneska nazývají zákony, a tak podobně. Nemůže se tam vrátit.“

„Earl prostě *nenávidí* socany,“ dodal Rufus.

Tom se rozesmál: „Ale zimbabwská vláda mu posílá penzi. Musí; bylo to součástí dohody s OSN jako jedna z podmínek uznání nového režimu.“ Zdvihl k Henrymu ruku, ve které měl tenkou knížku, asi 6 " × 9 " velkou.

„Když už mluvíme o vládě... už jsi viděl tohleto?“

„Co to je?“ Henry sáhl po brožůře a podíval se na titul.

O PRÁVU VLASTNIT A NOSIT ZBRANĚ

REPORT ÚSTAVNÍ SOUDNÍ KOMISE
SENÁT SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH
97. KONGRES

Únor 1982

Vytištěno pro potřeby soudní komise

„Tohleto je výsledek, když zkusili použít všechny zdroje kongresové knihovny, aby si ověřili, na jakých základech stojí Druhý dodatek,“ vysvětlil Fleming. „Je to práce těch nejlepších ústavních právníků, jaké dneska vůbec máme. Jsou tam nálezy ministerských jednání o praktikách ATF z let

'79 a '80. Také tam najdeš vyjádření některých našich organisací pro... hm, organisací *proti* lidským právům — asi aby se čtenáři také trochu zasmáli, hádám.“

„Ne, ještě jsem to neviděl. 175 stran? V prodeji prostřednictvím Správy dokumentů vládní tiskové kanceláře?“ četl z předsádky.

„Na to zapomeň,“ odvětil Tom Fleming se sardonickým úsměvem. Už teď jsou dávno vyprodané, a dotisk — můžeš jednou hádat — nebude. Skoro bych řekl, že někdo z té komise zrovna dvakrát nestojí o to, aby se výsledky jejich práce šířily mezi veřejností; jen se podívej na další stránku, kdo všechno tam je.“

„Hmm, a že jsou mezi nimi moc pěkné kariérní hroudy slizu,“ souhlasil Henry. Pak začal brožurou listovat; prudce se zarazil na dvacáté straně a oči se mu rozšířily.

„Oni tam *připouštějí*, že se jim ti pitomci úplně vymkli z kontroly!“ vykřikl překvapeně, a začal číst nahlas nálezy dva až tři roky starých jednání.

„Důkazy ... získané od expertů, kteří studovali činnost ATF i od jejich vlastních úředníků. Na jejich základě je zřejmé, že vynucovací taktika, již umožnily aktuální federální zákony, je z ústavního hlediska krajně trestuhodná.“ Hergot, to zní pěkně!“ — a Henry četl dále.

„Vlastní čísla ATF dokládají, že mezi obviněnými z nezákonného držení či prodeje... je méně než deset procent skutečných zločinců“ — Kristepane, nevěděl jsem, že je to až takhle málo! —, ... primárně vynakládá úsilí proti občanům, kteří postrádají sebemenší kriminální úmysl, byť i jen nedbalostní ... opakovaně agenti svedli sběratele zbraní k drobnému prodeji, jen aby je mohli obvinít z obchodování zbraněmi bez příslušné licence ... zákon umožňuje odsouzení bez ohledu na to, zda obviněný vůbec měl jakékoli kriminální úmysly nebo zda komukoli uškodil ... řada sběratelů byla zruinována...“ Henry vzhlédl od textu: „Právě kvůli tomuhle mám licenci obchodníka, co jen pamatuji.“ Vrátil se k brožuře.

„No ne! Oni tu dokonce přiznávají, že i v případech, kde ... žaloba neprokázala naprosto žádné pochybení, agenti ATF obvykle zkonfiskovali celou sbírku obžalovaného na základě tvrzení, že by mohl mít v úmyslu zbraně použít protizákonným způsobem.“ At žije Pátý dodatek,“ dodal hořce. „Ježíši, tady popisují případ, kdy zkonfiskovali brokovnici v hodnotě \$ 7 000!“

„Hádám asi Purdey nějakýho anglánskýho kuřbuřta?“ skočil mu do řeči Stokely Meier. Nedokázal si představit, že někdo zaplatí takové peníze za zbraň, která nemá drážkovanou hlaveň.

Henry rychle listoval brožurou. „Ale nevidím tu nikde nic o tom, jak střelili Kena Ballewa do hlavy,“ řekl, když nenašel, co hledal. „Co se vůbec stalo s tím poldou z Marylandu, co ho do toho

federálové zatáhli? Víte, koho myslím: ten chasník, co Ballewa jediný zasáhl, zatímco devět agentů nestrefilo na deset stop ani ň?“

„Myslíš určitě Ciamilla. Ballewova rodina na něj podala občanskoprávní žalobu; myslím, že chtěli pár milionů dolarů náhrady. Federálové nejdřív slibovali, že Ciamilla podpoří, ale když se pak u soudu rozhlížel po nějaké pomoci, najednou tam stál široko daleko sám. To je svým způsobem na těch kašparech vůbec nejhorší: vůbec nevědí, co je to loajalita vůči podřízeným. Kdykoli se jim to hodí, prostě nechají svoje lidi viset v průseru samotné. A to zase samozřejmě vede k nulové loajalitě směrem nahoru.“

„Loni jsem s Louem mluvil,“ vstoupil do hovoru Rufus Ingram. „Kdyby někdo pochytil všechny agenty ATF a pověsil je za koule do průvanu, Lou by jen zatleskal.“

Henry Bowman se z nějakého důvodu zarazil a zamyslel se nad tím, co Tom Fleming před chvílí řekl. *Žádná loajalita směrem nahoru, říkáš? Hm, to by se mohlo někdy využít*, usoudil. Už na to nikdy nezapomene, a tato úvaha se mu bude během následujícího desetiletí znovu a znovu vracet.

Henry se vrátil k prohlížení vládní zprávy a brzy narazil na další bod, který jej zaujal.

„Piší tady, že reforma je zapotřebí co nejdříve, a dokonce mají připravený odpovídající návrh zákona. Hmmm... přesný text tu uveden není, ale zdá se, že jádrem je to, že pokud se se zbraní člověk nedopustil násilí, nemůže jít ani o zločin.“

„Tohle nemůže projít,“ ušklíbl se Tom Fleming.

„Také si to neumím představit.“ Henry Bowman si pročetl obsah, zalistoval na několika dalších místech a pak se zahleděl na titulní stranu.

„Takže naše slavná vláda vytvořila komisi, aby prostudovala Druhý dodatek. A zjistili, že znamená úplně přesně to, co jsme všichni říkali hned od samého začátku. Připouštějí tady, že jejich právníci v případě Miller lhali, i to, že zcela chyběl názor protistrany.“ Obrátil stránku.

„Ježíši! Na straně 32 citují rozhodnutí Nejvyššího soudu, podle nějž právo držet a nosit zbraně ‚existuje nezávisle na Druhém dodatku‘, tedy to, že Listina práv je pro vládu pouze *připomínkou* a nelze ji interpretovat jako vyčerpávající seznam.“

Tady citují judikát z roku 1878: Jestliže nečestní zločinci mohou někdy užít armádních zbraní k násilí vůči veřejnosti, ochranou před tímto zlem může být jen trestání těch, kdo se násilí dopouštějí, ale v žádném případě nikoli obecné omezení ústavních práv.“

„Tohohle čímana jsme potřebovali u Nejvyššího soudu ve ’34,“ řekl Stokely Meier.

Henry se rozhlédl po ostatních. „No, tak studii udělali pořádnou. Ale co z toho nakonec bude? Co myslíš, Tome?“

„Výsledek? Nula. Velká tlustá nula. Kapři si rybník nevypustí. Když si to přečte někdo jako my tady, dozví se jen to, co už beztak dávno věděl. Akorát budeme mít na pár minut dobrý pocit. Ale když to dostane do ruky támhle senátor Arnold Katzenbaum, nedočte dál než za první odstavec, brožuru zahodí a půjde prosazovat další mizerné zákazy.“

A kdyby to náhodou přece jen vzali vážně a podařilo se z toho udělat aspoň trochu smysluplný zákon, vsadím se, že se najde někdo, kdo k tomu dolepí nějaký šílený pozměňovací návrh. Těch pár rozumných pak přinutí k tomu, aby ‚přijali kompromis‘, a výsledek bude horší, než co bylo předtím.“ Pokrčil rameny. „Ale vezmi si to a pročti si to celé; přinesl jsem to pro tebe.“

Za čtyři roky se ukáže, že předpověď Toma Fleminga byla naprosto přesná.

24. DUBNA 1982

„Sedni si tady. Kdyby se někdo ptal, jsi jeden z instruktorů, kteří vyučují zacházení s ručními zbraněmi,“ řekl Rufus Henrymu. Ten si vybral židli asi v polovině posluchárny a podíval se na list s přehledem plánovaného obsahu a informacemi o přednášejících.

Ochrana před terorismem

Na základě zkušeností řady expertů pro vás firma DRC Services připravila sérii přednášek a seminářů zaměřených na přípravu vládních, vojenských i soukromých bezpečnostních týmů pro ochranu před únosem nebo atentátem. Vzhledem k mezinárodním závazkům našich instruktorů trvalo léta, než se podařilo soustředit je zde a nabídnout vám tuto příležitost.

Přednášející a instruktoři

Dean Copeland strávil 15 let v oddělení pro vraždy v detroitské policejní jednotce a sloužil jako instruktor výcviku taktiky a boje týmu SRT. Řada jeho článků věnovaných střelivu, zbraním a taktice z něj činí široce známého experta.

Brian Rowan ze Surrey je zakladatelem firmy DRC Services, jež zajišťuje výcvik bezpečnostních služeb po celém světě. Kromě jiného Brian řídil ochranu soutěže Miss World. Je mistrem v ozbrojených i neo-zbrojených technikách boje zblízka.

Thomas J. Fleming sloužil jako důstojník pěchoty v armádě Spojených států a později řídil jednotku CID. Je právníkem a známým expertem pro výcvik vojenských i policejních jednotek v bojové střelbě zblízka. Vydal knihy *THE WELL-TRAINED GUNFIGHTER* a *DEEP COVER TERRORIST*. Pravidelně píše články pro *GUNS REVIEW*, *LAW ENFORCEMENT MONTHLY* a další respektované časopisy.

Earl Taylor-Edgerton sloužil v rhodéské lehké pěchotě, v tamních jednotkách SAS a Tracker Combat Unit a jako výcvikový důstojník jednotek Selous Scouts. Později pak sloužil jako důstojník v jihoafrické jednotce Recce Commando 5. Tento veterán desítek let boje proti terorismu nyní emigroval do Spojených států a podělí se s vámi o své rozsáhlé zkušenosti týkající se práce s trhavinami, demoličních prací, výbušných i zápalných náloží a boje zblízka.

Rufus Ingram byl důstojníkem USAF Combat Security Police a později sloužil v jednotkách SAS pro ochranu důležitých osobností v řadě zemí Evropy i třetího světa. Cvičil protiteroristické jednotky jak v USA, tak i v zahraničí. Jeho knihy *DEAD CLIENTS GIVE LOUSY REFERRALS* a *EXECUTIVES DON'T EAT AT DONUT SHOPS* se staly standardními učebnicemi osobní ochrany a boje proti terorismu.

„**Humpy**“ **Atkinson** bojoval po 26 roků jako člen 22. pluku SAS na Borneu a v Adenu a byl důstojníkem SAS během Daáarského povstání. Později vedl kursy SAS pro přežití v bojových podmínkách. Byl členem původního týmu SAS pro výcvik bezpečnostních služeb a pomáhal zformovat jejich protiteroristickou jednotku. Jeho kniha *SAVE YOUR BUTT NO MATTER WHAT* je excelentním zdrojem informací pro přežití v kterékoli zemi světa.

Henry Bowman obrátil list a zjistil, že nejbližší přednášku povede čtvrtý z vyjmenovaných mužů, Earl Taylor-Edgerton. Během chvilky vešel do posluchárny svalnatý muž střední výšky s kudrna-

tými světlými vlasy a postavil se za pult. Místnost během několika sekund ztichla a instruktor se usmál na lidi před sebou.

„Ránko,“ spustil v angličtině s přízvukem rodilých Rhodésanů. „Jsem Earl Taylor-Edgarton. Ta dvě jména mají mezi sebou pomlčku, tak mi prosím vás říkejte prostě ‚Earle‘, nebo to vysypte celé, ale nevynechávejte mi toho Taylora.“ Posluchači se usmáli. „Jsem tady, abychom probrali správné použití trhavin, abychom se podívali, jak improvizovat, pokud není k dispozici ideální materiál — a jak ho nejlépe využít, pokud jej máme. Především pak se soustředíme na výrobu a použití detonátorů a na to, jak s nimi správně zacházet.“

I pokud jsou vaše zájmy striktně omezeny na rozpoznání teroristických hrozeb a naprosto nemáte v úmyslu vyhodit cokoli do vzduchu, nic jiného, než naučit se to sami, vám nedá lepší základ pro rozpoznání náloží nastražených nepřítelem. Nejprve se budeme věnovat druhům výbušnin, způsobům jejich nastražení a typickým metodám jejich odpálení. Pak se podíváme blíže na samotné detonátory, protože ty jsou, abych tak řekl, mozkiem výbušných zbraní.“ Earl Taylor-Edgarton si zamnul ruce a pokýval hlavou.

„Tak dobrá. První položka na našem seznamu je cosi, čemu se říká ANFO.“ Earl napsal čtyři písmena na tabuli a obrátil se zpět ke studentům. „Je to zkratka, složená z dusičnanu — tj. nitrátu — amonného, odtud AN, a FO prostě znamená ‚fuel oil‘, tedy naftu. Kdo z vás tady nikdy nezkoušel smíchat tyhle dvě věci dohromady a podívat se, co to udělá, musel vést neobyčejně nudný život.“ Znovu se obrátil k tabuli a pod zkratku připsal „5,7 %“.

„Budete-li si připravovat vlastní směs, pamatujte si, že pět celých sedm hmotnostních procent nafty je ideální množství pro správné hoření směsi, podobně, jako když vám dobře nastavený karburátor dává optimální směs benzínu se vzduchem.“ Henry Bowman se rozhlédl kolem sebe a povšiml si, že mnozí z posluchačů si dělají z přednášky zápisky. *A teď přijde s tím, že příliš mnoho nafty je lepší, než příliš málo*, tipl si. *Nebo možná s tím, že obyčejné hnojivo z nejbližšího zahradnictví je prakticky stejně dobré, jako samostatně prodávané výbušniny, ovšem prodejci výbušných směsí moc nestojí o to, aby to bylo široce známo.*

„Ačkoli poměr pět celých sedm je optimální, je dobré vědět, že přidáte-li trochu více nafty, výsledkem bude jen zanedbatelné snížení výbušného efektu. Naopak je-li nafty příliš málo, síla výbuchu poklesne velmi zásadně. Křivky závislosti síly výbuchu na poměru výbušné směsi naleznete v přehledných textech, které jste všichni dostali.“ Řada studentů začala listovat ve svých složkách, aby si prohlédli grafy.

„Další zajímavou věcí je zdroj vašeho dusičnanu amonného. Společnosti, které vyrábějí a prodávají pyrotechnické směsi, vám vyjmenují ukrutnou spoustu důvodů, proč si musíte koupit jejich produkt, a proč je bláznovství očekávat slušné výsledky s praobyčejným dusíkatým hnojivem.“ Přednášející se jedovatě usmál. „Ačkoli je pravda, že dusičnany vyráběné přímo jako výbušina

absorbují naftu malinko lépe a jsou nepatrně účinnější, tisíce a tisíce věcí už byly velice hezky vyhozeny do vzduchu s použitím běžného hnojiva — které se shání mnohem lépe a jeho nákup nevyvolá žádné podezřívavé otázky.“

Nic z toho nebylo pro Henryho Bowmana naprosto žádnou novinkou. Svou první nálož směsi ANFO připravil, když mu bylo třináct let; pro bezpečný výbuch si tehdy vyhloubil jamku rýčem. Dnes, kdy pracoval jako smluvní geolog pro těžařské společnosti, byly výbušniny zcela běžnou součástí jeho života. Přízvuk, s nímž Earl Taylor-Edgarton mluvil, Henrymu připomněl Británii; netrvalo dlouho a zasníl se nad britskými velkorážovými dvojáky. Samozřejmě si vzpomněl na svou pušku ráže čtyři a po chvíli už přemýšlel nad střelou plukovníka Fosberyho. Šlo o vynález z XIX. století, určený pro velké pušky: dutá střela byla vyplněna dvojsložkovou výbušninou a uzavřena pevným dnem. Výbuchovala po zásahu pevné kosti nebo po proniknutí nějakých osmnáct palců hluboko.

Henry si právě dělal ve svém bloku náčrtky Fosberyho střely, když zachytil několik slov, která jej upozornila, že Earl Taylor-Edgarton nyní hovoří o vojenských plastických výbušninách. Henry mu začal věnovat větší pozornost, protože o tomto oboru toho sám věděl málo. Stále však měl před očima představu výbušných kulí pro svou Roddu, takže se na přednášku plně nesoustředil, přinejmenším zpočátku ne.

„... zcela běžný problém při práci s plastickou výbušninou a dalšími vysoce brizantními materiály je to, že člověk napoprvé přecení potřebné množství pro potřebný účinek. Když jsem zabil presidenta... hm, nejmenované africké země, použil jsem podzemní nálož dvou set liber Semtexu, skrytou pod asfaltem. Je třeba říci, že nálože zahrabané pod zem jsou jedním z nejjednodušších postupů, a fungují excelentně za předpokladu, že je itinerář cíle známý v dostatečném předstihu.“ Henry se zarazil nad Earlovou neobvyklou výslovností a náhle si uvědomil, čemu naslouchá. *Vážně ten člověk právě řekl, že tam dole zabil presidenta?* pomyslel si s úžasem.

„V této zemi by ovšem podobný plán byl předem odsouzen k nezdaru,“ pokračoval přednášející. „Plánovaná trasa presidenta patří mezi velmi přísně tajené informace, a kromě toho ji celou vždy agenti Tajné služby důkladně prozkoumají nejrůznějšími detektory. Naproti tomu v zemích třetího světa — nebo pro níže postavené státní činitele v této zemi — jde skutečně o výtečnou metodu. Pokud tedy snad někdy bude vašim úkolem zachovat nějakého černého lidožrouta naživu, měli byste se poučit od Tajné služby a velmi důkladně prozkoumat plánovanou trasu dříve, než na ni vyrazí. Detailně se budeme těmito záležitostmi zabývat dnes odpoledne —“ Earl Taylor-Edgarton se náhle zarazil a zatvářil se zmateně.

„Kde jsme to byli, než jsem se rozpovídal o podzemních náložích? Aha, už vím: množství. Jak už jsem se zmínil, na toho potentátu jsem použil dvě stě liber Semtexu uložených pod silnicí. Nemám pro to žádnou omluvu. Byl jsem tehdy zvyklý na méně účinné, ale snáze dostupné prostředky a docela jsem zapomněl přizpůsobit adekvátně své odhady. Výbuch odhodil presidentův vůz

i automobil jeho doprovodu více než tři sta yardů daleko, což bylo krajně přehnané a snadno to mohlo vést k tragickým následkům. Naštěstí však trosky nespadly na žádného z našich lidí.

Dvě stě liber Semtexu bylo vskutku absurdně mnoho. Pro srovnání, na předsedu Lidové organizace Jihozápadní Afriky mi stačilo pouhých půl libry. Upevnil jsem osm uncí Semtexu na palivovou nádrž jeho Audi Fox,“ — Earl to vyslovil jako ‚Fawkes‘, což se Henrymu zdálo docela hezky připadné — „a tak jsem docílil požadovaného efektu bez rozsáhlých excesů. Palivová nádrž je výtečné místo; jedno z prvních, které byste měli zkontrolovat, pokud pracujete v roli ochranky. Pokud je vaší prací náhodou ta druhá strana, pak si zapamatujte, že půl libry je zcela postačující pro lehký vůz jako Fox, ale pro americký vůz by byla vhodnější libra, možná dokonce dvě libry v případě velké limuzíny nebo SUV.“

Henry Bowman se rozhlédl kolem sebe a opět viděl, jak si všichni rychle zapisují poznámky. Pohlédl přes rameno muže, který seděl před ním, a četl:

Nebrat příliš mnoho Semtexu. Palivová nádrž je dobré místo.

1/2 lb pro malá auta.

1 lb pro impaly a stejšny.

2 lb limo/SUV

Tom a Rufus si rozhodně nedělali legraci, když tvrdili, že tohle bude zajímavý seminář, usmál se Henry. S tím chlápkem si musím při obědě popovídat.

28. ÚNORA 1985

„Tohle se mi nelíbí, děvče.“

„Mně taky ne, Randy. Možná je načase, abys zašel na soud a uložil tam to prohlášení, jak jsme se o tom bavili.“

„Asi jo. Postaráš se o holky? Sammyho vezmu s sebou.“

„Samozřejmě. Když už budeš ve městě, vezmi nějaké mléko; už nám skoro došlo.“

„Jasně,“ odpověděl, políbil svou ženu a vyšel ze srubu.

Randy a Vicky Weaverovi, oba už pár let po třicítce, se před dvěma lety odstěhovali z Iowy a se svými třemi dětmi se usadili v horách státu Idaho. V Iowě Randy Weaver pracoval jako mechanik u zastoupení firmy John Deere a nějaké peníze navíc, které rodina potřebovala, si vydělával jako prodejce Amway. Oba s Vicky byli baptisté, pravidelně navštěvovali kostel, avšak nedokázali se s tamními pastory docela shodnout na tom, jak správně rozumět Písmu. Tak chodili od kostela ke kostelu ve snaze nalézt duchovní filosofii, se kterou by se dokázali smířit.

Nakonec se připojili ke skupině, která se nazývala Christian Identity; její teologie zahrnovala kromě jiného také představu, že běloši jsou vyvoleným lidem Božím. Weaverovým to nevadilo; stejně jako mnozí další občané Idaha neměli černé, Židy ani vládu v žádné zvláštní lásce. To byl ostatně jeden z důvodů, proč se odstěhovali do horského srubu na samotě, kde spokojeně žili a vyučovali své tři děti.

Několik mil od srubu byl tábor sekty Aryan Nations. Randy navštívil dvě jejich shromáždění, a to mu stačilo k rozhodnutí, že se k nim v žádném případě nehodlá připojit. V kraji se ale rozběhly klepy, že se Randy stal členem; spolu s faktem, že Weaverovi své děti vyučovali sami a s tím, že Randy — stejně jako prakticky každý v Idahu — byl vlastníkem zbraní, stačilo to, aby někteří ze sousedů šířili pomluvy, že Randyho zbraně jsou ilegální a že by jeho dům měli prohledat federální agenti.

Proto se Randy vydal do soudní budovy okresu Boundary. Tam uložil místopřísežné prohlášení popisující celou situaci; detailně rozebral obavy, které v něm i v jeho manželce vyvolává pomlou-

vačná kampaň několika sousedů. Vyjmenoval konkrétní lidi, kteří byli podle jeho přesvědčení příčinou problému, a připojil také seznam policistů, s nimiž problém konsultoval. Dokument obsahoval také větu: „Obávám se, že tato situace by mohla vést až k nutnosti, abych bránil sebe a svou rodinu před fyzickým útokem.“

Tato slova se měla ukázat prorockými.

12. KVĚTNA 1985

„Ti negři už mne začínají fakt srát. Máme na ráno všechno připravené?“ optal se starosta svého tajemníka v deset hodin večer. „Už bych chtěl jít domů a do postele.“

Leo Brooks jen stěží potlačil zamračení nad tím, jaká slova černý starosta volil. „Asi před hodinou jsem mluvil s komisařem Samborem. Jsou připravení tam vyrazit hned ráno, po půl páté.“

„Mají dost chlapů a vybavení, aby to zvládli hned načisto?“

„Ano, pane. Členové MOVE se v domě opevnili. Policie potvrdila, že pro zpevnění stěn použili pražce a klády. Greg pošle do obou vedlejších domů demoliční týmy; budou muset udělat díry do stěn výbušninami, jinak dovnitř nedostaneme ani slzný plyn.“

„Ať si dají bacha, aby toho měli opravdu dost a aby to fungovalo. Už jsem říkal Samborovi, že chci, aby ti smradi odtamtud *vypadli*, a rychle. Nejlíp už včera.“

„To on dobře ví. Říkal, že se dokáže dostat skrze stěny; a i kdyby se ukázalo, že s tím bude problém, probourají se tam střechou. Pak už jen ten plyn, a budeme je mít venku během chvilky. Ale nejprve musíme použít ty výbušniny, abychom dovnitř udělali díru.“

„Fajn,“ přikývl starosta Goode. „Až tam vletí, já budu ještě chrnět. Pozdějc ráno mi pak brnkni, jak to probíhalo. Třeba si k snídani pustím zprávy a podívám se, jak je odvádějí v poutech.“ Potrásl hlavou a při odchodu ještě dodal: „To poslední, co potřebuju, je další zatracený sjezd novinářů.“

Situaci, která starostu Filadelfie tak vyváděla z míry, zavinila skupina černochů, která sama sebe nazývala MOVE. V roce 1978 se její členové v jiné části města dostali do konfrontace s policií; jejím výsledkem byl jeden mrtvý policista a osm zraněných — čtyři policisté a čtyři hasiči. Devět členů MOVE skončilo ve vězení.

O sedm let později se další skupina MOVE v domě na Osage Avenue rozhodla přinutit město, aby vyjednálo propuštění jejich černých bratrů. Vypracovali si na to strategii, která byla založena na čtveřici kroků: nejprve dům opevnili železničními pražci, kládami a ocelovými plechy. Pak přestali platit všechny účty. Třetí krok vyplynul přímo z toho, že neplatili ani odvoz odpadu; ten je-

dnoduše hromadili před domem. Za čtvrté pak megafonem informovali široké okolí o tom, co si myslí o prezidentu Reaganovi a starostovi Goodem.

Jako plán přimět město Filadelfie k tomu, aby dostalo devět jejich soudruhů z vězení, tento postup zcela zklamal. Dařilo se mu ovšem velmi úspěšně iritovat celé okolí Osage Avenue.

Sousedé, kteří by ze všeho nejvíc uvítali, aby se černí radikálové sebrali a zmizeli pryč, svolali koncem dubna novináře a popsali jim problém; nešetřili také kritikou vůči starostovi pro jeho neschopnost tento problém řešit. O týden později starosta Goode přikázal komisaři Gregu Samborovi sestavit plán na obsazení a vyčištění domu.

Plán byl připraven a měl se uskutečnit.

13. KVĚTNA 1985

Starostu Filadelfie W. W. Gooda ranní zprávy nepotěšily. Dům už byl obklíčen několik hodin, ale členové hnutí byli pořád uvnitř, kdežto policisté venku. Starosta vypnul televizi a vpadl do své kanceláře.

„Brooksi, říkal jsem, že chci, aby ty smradi sakra *vypadli*,“ zopakoval Goode do telefonu. Byl to už nejméně patnáctý rozhovor, který toho dne se svým tajemníkem vedl. Brooks sledoval situaci na Osage Avenue, nedaleko od domu MOVE. Tam se zatím nic nezměnilo: když se policisté pokusili instalovat výbušniny k prolomení stěn, členové hnutí si toho všimli, a rozhodli se útočníky odehnat střelbou. Úspěšně: ačkoli stříleli spíše náhodně Pánubohu do oken a žádný policista nebyl zraněn, útočníci se stáhli zpět.

„Pane, musíte pochopit, jaká tady je situace. Museli jsme opustit pozice po stranách domu, protože zevnitř střílejí, a je to příliš riskantní –“

„Asi mi špatně rozumíš, Brooksi,“ skočil mu starosta do řeči. „Řekl jsem ti jasně, a řekl jsem jasně i Samborovi, že mě zajímá jen to, co je *důležité* a co je *nutné*. Nepotřebuju slyšet, že jsou pořád vevnitř; to vidím tady v bedně. Sambor má za úkol je vyhnat, tak mu sakra řekni, ať se tam přestane škrábat v prdeli a ať něco *udělá*. A zavolej mi, až mi budete mít co říct,“ praštil sluchátkem.

Leo Brooks se chvíli díval na ztichlé sluchátko. Postavení, ve kterém se nalézal, pro něj bylo nové, a vůbec se mu nelíbilo. Byl by mnohem raději, kdyby starosta mluvil s komisařem přímo a ne jeho prostřednictvím. Už jej unavovalo mít jej pořád za krkem, když se členové MOVE nenechali jednoduše zavřít.

Povzdechl si a šel znovu probrat problém s komisařem. Pak opět zdvihl sluchátko.

„Pane, musíme to udělat skrz střechu. Sambor musí nějak dostat dovnitř ten slzný plyn. Říká, že to je jediná možnost, a já mu věřím. Policisté nedokáží umístit ty nálože na stěny; bojí se, že po nich budou střílet.“ Brooks si nechal od cesty soukromý komentář, že ti, kdo se snaží vyhodit do vzduchu něčí dům, zatímco jsou jeho obyvatelé uvnitř, by měli rozhodně s takovým rizikem počítat. „Má připravenou bombu, a helikop–“

„Bude to fungovat?“ nenechal jej opět starosta domluvit.

„Nu, on, zdá se, je o tom přesvědčen,“ řekl Brooks, a tentokrát si nechal od cesty poznámku, že pokud ano, bude to vůbec první a jediná věc toho dne. „Jen se chce ujistit, že s tím souhlasíte.“

„Řekl jsem mu, ať ty lidi dostane ven. Pokud to bez toho nejde, ať už se sakra do toho pustí. Už jsme ztratili zatracenou spoustu času.“

„Ano, pane,“ zavěsil Leo Brooks a šel vyřídit rozkaz Gregu Samborovi.

Pilot vrtulníku sledoval náklad s nepřehlédnutelnou nechuť. Oheň za letu je pro každého pilota nejhorší noční můrou. Pohled na pasažéra, který nese pětigalonový kanystr benzínu, rozhodně nepřispívá ke klidu duše, obzvláště pokud je k němu lepicí páskou provizorně připevněn krajně podezřelý předmět.

Kdyby pilot věděl o svém nákladu víc, nejspíše by vůbec odmítl vzletět. Ke kanystru bylo přilepeno devět a půl libry C-4, opatřené podomácku vyrobeným detonátorem.

Později budou prakticky všichni novináři, zabývající se událostmi toho dne, psát o bombě shozené z vrtulníku; skoro nikdo se však nezminí o tom, jaká výbušnina byla použita. Nepůjde o nějakou konspiraci, spíše o prostou neznalost — téměř žádný z novinářů za sebou neměl aktivní vojenskou službu. Reakce těch, kdo podobné zkušenosti měli a nějakou náhodou se dozvěděli, o co šlo, však byla zcela jednoznačná: „C-4? Kriste Ježíši! Kde do prdele vzala parta filadelfskéjch pochůzkářů deset liber C-4?“

Z pohledu pilota nakonec přes všechny obavy vše dobře dopadlo. Na vrtulník nikdo nestřílel a než došlo k výbuchu, stačil odletět od domu dostatečně daleko.

„No ale *kurva*! Co to bylo?“ vykřikl jeden z požárníků. Strašlivý třesk jej vyvedl z rovnováhy; okna kolem něj se rozletěla na střepy. Několikrát zatřásl hlavou ve snaze zahnat zvonění v uších. Pak pohlédl směrem k domu MOVE, vzdálenému více než 100 yardů. „No do hajzlu,“ dodal a rozběhl se ke svému požárnímu vozu. Střechu domu na Osage Avenue zcela pohltily plameny a požár se už šířil mezi okolní budovy.

„Jsou v ostatních domech nějakí mrtví?“

„Ne, pane; tedy, aspoň jsme až dosud nikoho nenašli. Naštěstí jsme měli aspoň malou chvilku času je varovat, a vypadá to, že jsme snad všechny dostali ven včas. Člověk ale nikdy neví... pokud tam třeba někdo vyspával opici, nebo tak něco...“

Leo Brooks přikývl a tiše řekl: „Deset bloků.“ Uvažoval o tom, jaké rasové nepokoje by se rozbouraly, kdyby byl starosta bílý. Usmál se na podřízeného a dodal s šibeničním humorem: „Vsadím se, že zrovna teď sousedé přemýšlejí o tom, že ty odpadky na ulici a zmatené pokřikování o Reaganovi a starostovi koneckonců nebyly až *tak* zlé.“ Bylo mu jasné, že bude muset resignovat.

Obrovský výbuch roztránil cokoli dřevěného v rozsáhlém okruhu od epicentra. Tak vzniklo množství třísek a úlomků; ty se staly dalším palivem a spolu s hořícím benzínem vytvořily plamenné peklo, na něž byli hasiči beznadějně krátkí.

Budovy kolem domu MOVE podlehly ohni okamžitě. Podařilo se jej zastavit teprve poté, co shořelo celých deset bloků; vyhořelo jedenašedesát domů a více než dvě stě padesát lidí přišlo o všechno. To, že nikdo mimo členy MOVE nezahynul, byl malý zázrak.

V domě černých radikálů se zázraky očekávat nedaly. Hrubé barikády, které jeho obyvatelé postavili, ještě zhoršily smrtící kombinaci moderních výbušnin a benzínu. Většina jich byla ze dřeva; pražce byly napuštěny kreozotem. Dům vzplanul jako vích a jen s mimořádným štěstím se dvěma členům hnutí povedlo z plamenného pekla uniknout. Všichni ostatní — sedm dospělých a čtyři děti — v domě na Osage Avenue uhořeli.

Dva muži sledovali televizní obrazovku s hrůzou v očích. Hostitel, o tři roky starší, si nechal své úvahy pro sebe. Osmašedesátiletý host nedokázal být zticha.

„Je to jako ve Varšavě před čtyřiceti lety,“ řekl Irwin Mann. „Přesně takhle to tehdy vypadalo.“

„Akorát tihle se neobtěžovali nejprv postavit kolem zed,“ znechuceně dodal Max Collins.

Noční můry, jichž se Irwin Mann dokázal koncem 50. let zbavit, se té noci měly do jeho spánku vrátit — horší než dříve.

12. ÚNORA 1986

„Ahoj mami, tati,“ vešla Cindy Caswellová zadními dveřmi do kuchyně.

„Od koho to máš?“ Boone Caswell se neobtěžoval pozdravem.

„Od kámoše ze školy. V neděli bude Valentýna,“ usmála se široce Cindy. *Táta je občas takový trouba.*

„Něco ti dá a bude chtít něco nazpátek,“ řekl otec podrážděně.

„Ale tati, vždyť je to jenom cukroví. A Kevin nic chtít nebude; kdyby to zkusil, zmlátím ho na hromadu, je menší než já. Můžeme si je dneska dát k večeři. Myslím, že je to zrovna ten druh, co máš rád; a já se bez kalorií navíc rozhodně obejdu.“ Cindy položila krabičku čokolády na kuchyňskou linku, políbila otce na tvář, usmála se na matku a zmizela ve svém pokoji. Otec na to už nic neřekl.

Během minulých osmnácti měsíců se v rodině Caswellových mnohé změnilo. Ve třinácti letech Cindy začala puberta; když se její postava začala zaokrouhlovat a rysy se stávaly výraznějšími, bylo zřejmé, že z ní brzy vyroste překrásná mladá žena.

Myra Caswellová pozorovala s hrůzou, jak se rozvíjejí nadra její dcery a jak se jí formují krásné dlouhé nohy. Každým okamžikem čekala, kdy Boone začne s mazlením a s dotyky, jimiž obtěžoval obě starší dcery, dokud se neodstěhovaly k Myřiným rodičům. K tomu, čeho se bála, však nikdy nedošlo.

Na jednu stranu její manžel stárl, už mu bylo skoro padesát let. Hlavním důvodem však byla sama Cindy. V jedné věci se od svých sester zcela lišila: vždy nějak dokázala přimět chlapce, aby dělali, co si ona přeje; a ve čtrnácti letech bylo zřejmé, že má stejnou moc i nad svým otcem.

Cindy samozřejmě věděla o nočních návštěvách otce u svých sester, dokud žily doma, a připravila se na to, že dříve nebo později přijde i do její ložnice. Chystala se mu říci, že pokud okamžitě neodjede, ona se odstěhuje nadobro a už nikdy se domů nevrátí. Nebyla si úplně jista, zda by to fungovalo; také nevěděla, zda by ji otec nemohl nějak vyhledat a k návratu přinutit.

Nebylo však nikdy zapotřebí, aby to zkusila. Otec se jí ani nedotkl. Usoudila, že příčinou by mohli být její přátelé, kteří ji čas od času navštěvovali doma. Byli mezi nimi i velcí a hrubí muži, ne nepodobní samotnému Boonovi; ale jakmile do pokoje vstoupila Cindy, vždy automaticky ztišili hlas a začali se vyhýbat hrubým výrazům. Občas si říkala, že se snad dokonce i její otec zastyděl, když pozoroval jejich chování. Cindy měla vrozený dar vyzařovat kolem sebe atmosféru, která silně působila na všechny v okolí. Zajímala se o dramatické umění a excelovala ve školním hereckém kroužku.

Myra, jež sledovala, jak ve dvou starších dcerách narůstá nenávist vůči otci, každodenně děkovala Bohu, že tento osud nepotkal její nejmladší. Byla si jista, že Cindy bude šťastně žít doma přinejmenším tak dlouho, dokud nevystuduje střední školu; a cítila naprostou jistotu, že se z domova odstěhuje teprve poté, co si najde dobrého a slušného muže, s nímž bude chtít sdílet svůj život — nebo z jiných dobrých a rozumných důvodů, pro které se sama svobodně rozhodne.

Bohužel, Myra Caswellová se dokonale mýlila.

12. BŘEZNA 1986

José Colazzo se nespokojeně zamračil, když pozoroval dvojici mužů na druhé straně jezírka. Přijel si na to místo kousek jižně od Tamiami Trail zastřílet do terče, jak bylo mezi místními poměrně běžné. Brzy po jeho příjezdu však ti na druhé straně nastoupili do vozu — byl to bílý Ford — a vydali se směrem k němu. Opravdu jej ale vyvedlo z míry to, když řidič vystoupil a namířil na něj revolver. V tu chvíli už bylo příliš pozdě na to, aby Colazzo sáhl po vlastních zbraních.

„Vysyp kapsy,“ řekl spolujezdec. V rukou držel pušku Ruger Mini-14. „Pomalů. Vezmem si tvý prachy, tvý zbraně a tvý auto.“ Neozbrojený muž udělal, co mu bylo přikázáno; zděšeně sledoval ruku s revolverem, který na něj neustále mířil. Ani se nezachvěla. „Dolu k vodě, uzenáči,“ rozkázal řidič. Colazzo opět poslechl a zaplavilo jej beznadějně zoufalství.

„Seš polda?“ optal se spolujezdec.

„Ne.“ První muž pokývl a Colazzo si uvědomil, že se jej chystá zabít. Nemaje co ztratit, rozběhl se proti pistolníkovi. Ten dvakrát vystřelil. Colazzo pocítil úder, ale nikoli slabost; adrenalin jej držel na nohou. Sáhl po muži s revolverem.

Zaznělo několik dalších výstřelů. Jeden z nich zasáhl těsně vedle pravého oka, otřel se lehce o kost a proletěl kůží na spánku. Úder do lebky Colazza omráčil a on se zhroutil na břeh jezírka. Potrhávaná rána na jeho pravém spánku — jako většina lehčích zranění hlavy — silně krvácela.

Útočníci pohlédli na nehybnou postavu s hlavou v kaluži krve a usoudili, že muž je mrtvý. Vzali mu klíče od vozu a peníze, posbírali jeho zbraně a vydali se k oběma automobilům.

„Co maj' ty uzenáči s kárama Monte Carlo ze sedumdesátek?“ zabručel jeden z mužů, když nastupoval do černého Colazzova Chevroletu z roku 1979 a upravoval si polohu sedačky. Jeho přítel se zatvářil nechápavě, ale pak se usmál. Vzpomněl si, že před necelým půl rokem v říjnu zavraždili jiného mladého muže prakticky stejným způsobem. Jmenoval se Emilio Briel a vyjel si do kraje také zastřílet. Zabili jej a vzali si jeho vůz, běžový Chevrolet Monte Carlo 1977; vozu se zbavili v lednu, poté, co jej použili při loupeži.

„Vím já?“ zasmál se, nastoupil do bílého pickupu, nastartoval a první se vydal po prašné cestě směrem k silnici.

Colazzo nebyl mrtvý. Zanedlouho se ze svých zranění zcela zotaví. Také podá detailní hlášení o tom, co se toho rána stalo; hlášení, které bude nesmírně zajímat FBI, neboť velmi dobře zapadne mezi několik dalších informací, které již měli o řadě dalších případů.

Dva vrazi, kteří toho rána nechali Colazza ležet u jezírka v domněnku, že je mrtev, se jmenovali Michael Platt a Edward Matix. Jejich činy budou později zkoumány a policie je bude využívat při výcviku; FBI dokonce o některých z nich natočí film. Kromě policejních profesionálů se ale o oba zločince brzy začnou zajímat také prostí občané.

Platt s Matixem se brzy měli stát dobře známými mezi členy střelecké kultury.

29. BŘEZNA 1986

„Nazdar, Stokely!“

„Henry! Přesně tebe tady teď potřebujem’. Každěj, kdo vleze do krámu, se ptá, jak to je s tím novým zákonem Volkmer-McClure. Tady podle Adriana ho nejspíš přijmou, jenže nikdo pořádně neví, co v něm vlastně je, a každěj tvrdí něco jinýho. Ty máš víc licencovanejch zbraní, než co máme my v krámě; můžeš nám vysvětlit, nač ten zákon bude?“

Henry Bowman přešel ke skupince, která stála kolem vitríny s pistolemi z druhé ruky, pročísl si rukou vlasy a usmál se.

„Abych to vzal trochu zešíroka — naučil jsem se to od táty, když vyučoval historii — zákon Gun Control Act z roku 1968 vznikl a prošel na vlně hysteric, stejně jako třeba Omnibus Crime Control and Safe Streets Act. Tehdy zastřelili Bobbyho Kennedyho, zastřelili Martina Luthera Kinga Juniora, a ani nechtějte vědět, jak skončil v ’68 demokratický sjezd. Všechny zákony, které tak či onak omezují přístup ke zbraním, jsou zlé; ale ty z osmašedesátého patří mezi nejabsurdnější vůbec. Co horšího, jednotlivé státy po ’68 začaly přijímat nejnesmyslnější státní omezení, aniž by braly v úvahu, že někdo, kdo jimi jen projíždí, vůbec nemůže tušit, k čemu by jej měly místní zákony zavazovat.

A to je hlavní účel Volkmera-McClura: odstranit ty nejnesmyslnější dopady GCA a dát z federální pozice účinnou ochranu lidem, kteří cestují přes různé státy, aby nemohli skončit ve vězení za něco, o čem naprosto nemohli tušit, že je v tom kterém koutě toho kterého státu zrovna náhodou ilegální.“

„Tomu nerozumím,“ vstoupil do debaty muž, kterého Henry ještě nikdy neviděl. „Myslím tu druhou část.“

„No, dejme tomu, že žijete v Missouri a naprosto legálně tam vlastníte pušku, Winchester .338. Chcete si zalovit a domluvíte si losa v Maine. Tam je vaše .338 taky dokonale legální, tak si ji samozřejmě vezmete s sebou. Pro úplnou jistotu, protože se bojíte, že s puškou v autě byste po cestě mohl překročit nějaké státní zákony, raději letíte; vezmete to nonstop do Maine a pušku podáte jako zavazadlo.

Sto padesát mil od Bangoru začne v jednom z motorů zlobit tlak oleje, nebo se začne přehřívat, nebo bude nějaký problém na přistávací ploše, to je jedno; každopádně let odkloní na nejbližší velké letiště, což je zrovna náhodou Logan v Bostonu. TWA samozřejmě s velkými omluvami zajistí nocleh i dopravu na místo určení druhý den.

Jenže podle stávajících zákonů ve chvíli, kdy se letadlo dotkne koly ranveje v Bostonu, jste zločincem. Jste v Massachusetts, máte pušku, a nemáte k ní odpovídající doklady; a to je v onom státě zločin trestaný minimální sazbou jeden rok natvrdo. Je to zákon. To, že jste vůbec do Massachusetts nechtěl, na tom nic nemění.

Volkmer-McClure ale jasně říká, že pokud jsou vaše zbraně legální v místě, kde žijete, a pokud jsou legální také tam, kam cestujete, pak vás státy po cestě nesmí zatknout bez ohledu na jejich místní zákony, pokud vaše zbraně jsou v pouzdře a nenabitě.“

Posluchač potřásl hlavou a zasmál se: „Nikdo vás přece nezatkne při cestě na lov do jiného státu, ať už ten nový zákon platí, nebo ne.“

Henry pokrčil rameny. *Jen sni dál, chlapče*, pomyslel si. *Jenže pitomé zákony platí pro všechny, i pro bohaté bělochy*. „Snad ne,“ řekl nahlas, „ale s Volkmerem-McClurem je to spolehlivě legální, takže si nemusíte dělat žádné starosti. No, a další důležitý bod nového zákona je, že se ruší požadavky na registraci i omezení mezistátního prodeje střeliva.“

„Hale-kurva-lůja!“ zaradoval se Stokely Meier. Zákon GCA nutil všechny obchody, které prodávaly střelivo, udržovat detailní a permanentní záznamy o každém prodeji a o každém kupujícím. Během osmnácti let od přijetí zákona bylo prodáno více než padesát miliard nábojů do ručních zbraní, a povinné záznamy ještě nepřivedly do rukou spravedlnosti ani jednoho jediného zločince.

„Pak je tam ještě pár dalších věcí, většinou jde o to, aby bylo opět možné importovat starší zbraně, jako Kragy nebo Mausery.“ Henry se usmál při vzpomínce na svou první pušku se středovým zápalem, osmimilimetrový Mauser 98, který si koupil v deseti letech. Pořád z něj střílel, každoročně aspoň pár set ran.

„A v čem je podraz?“ optal se jiný z posluchačů.

„Pokud vím, v ničem. A myslím, že kdyby tam nějaký byl, věděl bych o tom. Opravdu to není nic jiného, než poctivé a čisté zrušení některých špatných zákonů.“

Henry Bowman se nemýlil. Text Firearms Owners Protection Act — což byl oficiální název návrhu Volkmera-McClura — tehdy neobsahoval naprosto žádné nové omezení. A přesně tak tomu bude ještě třicet sekund před tím, než Kongres zákon schválí.

10. DUBNA 1986

„Fajn, shrnu teď všechno, co víme, a taky co chceme dělat,“ rozhlédl se zvláštní agent FBI Gordon McNeill po svých třinácti podřízených. „Ti dva chlápkové během šesti měsíců přepadli pět bank nebo obrněných vozů, jenom co víme. Ve dvou případech odpráskli strážné bez nejmenší provokace. Jednoho z nich střelili třikrát do zad. Dvakrát prakticky popravili civilistu v Everglades, aby získali jeho vůz. Rádi zabíjejí,“ dodal s důrazem.

„Šestnáctého října dva muži v lyžařských maskách přepadli obrněný vůz Wells Fargo před Winn-Dixie. Měli brokovnici a pětačtyřicítku, zařvali ‚Ani se nehni‘, pak střelili řidiče do nohy a utekli bez peněz.

Osmého listopadu dva stejně maskovaní muži chytili dva zaměstnance u výdejního okénka Floridské národní banky na Dixie. Do banky se nedostali, protože úředník za okénkem zdržoval s klíči, ale utekli s deseti tisíci dolarů, které byly připraveny k výdeji.

Stejný den, o jedenapůl hodiny později, dva muži v lyžařských maskách přepadli Profesionální spořicí, také na Dixie, osmnáct bloků od Floridské. Tentokrát pochodili trochu lépe — jedenačtyřicet tisíc dolarů. „Jeden z agentů hvízdal, když slyšel tu částku. ‚Jo. Podle svědků byli ozbrojeni velkým revolverem a AR-15; ujeli v Monte Carlu, model ’77.‘“ McNeil si odkašlal.

„Desátého ledna. Dva muži, opět v tmavém oblečení, opět ve stejných maskách, zadrželi obrněný vůz Brink před bankou Barnett, opět na Dixie. Jeden z nich střelil strážného do zad. Když padl, ten druhý jej střelil ještě dvakrát a vzal si jeho zbraň. Tentokrát si odnesli \$ 54 000 v bankovkách.“ Mezi posluchači to zahučelo. „Viděli je odjíždět v béžovém Monte Carlu se světlou střechou. Jeden ze svědků je pronásledoval, a —“

„Cože?“ neudržel se jeden z agentů.

„Přesně tak. Jeden ze svědků je pronásledoval a viděl, jak opustili Monte Carlo a pokračovali v útěku v bílém nebo béžovém pickupu; domnívá se, že to byl ¾tunový Ford.“

„Hej, a proč nejel i za ním, aby nám řek’, kam foukli? Nebo je moh’ zrovna zatknout, když byl u toho, no ne?“ Gordon McNeill nijak nereagoval a počkal, až se agenti utiší.

„Odložené Monte Carlo jsme našli. Bylo registrované na jméno Aureliano Briela. Syn pana Briela, Emilio, je od října nezvěstný. Naposledy jej viděli čtvrtého října, kdy si vzal Chevrolet a řekl otci, že si jede zastřílet na terč do Everglades. Prvního března se našly zbytky těla necelou míli na jih od Tamiami Trail. Doktoři potvrdili, že šlo o tělo Emilia Briela, zabitého zásahem střely velké ráže do hlavy.

Dvanáctého března jsme měli štěstí. Pan José Colazzo si byl zastřílet u jezírka jižně od Tamiami, v téže oblasti, kde bylo nalezeno tělo mladého Briela. Colazza přepadli dva muži v bílém pickupu Ford; namířili na něj zbraň, obrali ho o peníze, klíčky od vozu a o zbraně, a několikrát jej střelili. Považovali jej za mrtvého a odjeli oběma auty. Colazzo však přežil a dal nám podrobný popis obou útočníků; každý máte před sebou náčrtek. Vůz, který Colazzovi ukradli, byl černý Chevrolet Monte Carlo '79, poznávací značka NTJ 891.“

„Ty parchanti milujou Monte Carla, co?“ skočil mu do řeči jiný agent. McNeill jej opět ignoroval.

„Po sedmi dnech od pokusu o vraždu José Colazza, 19. března, vyloupili dva muži v lyžařských maskách a v tmavém oblečení banku Barnett na Dixie.“

„Stejnou jako předtím?“

„Jo. Tentokrát si odnesli \$ 8 000 a ujeli v černém Chevroletu Monte Carlo.“ Gordon McNeill se opět zadíval na třináct agentů, kteří seděli před ním. „Všechna přepadení byla spáchána v malé oblasti kolem Dixie dvojicí těžce ozbrojených mužů v tmavém oblečení a lyžařských maskách. Považujeme za jisté, že jde o stejné pachatele, kteří zavraždili Briela a pokusili se zabít i Colazza. Takže nás čtrnáct nasedne do aut, a budeme jezdit po Dixie tak dlouho, dokud ty dva parchanty nenajdem' a nechytíme. Máme dobrý popis dvou aut, máme dokonce jednu poznávací značku; budeme celou dobu v rádiovém kontaktu a myslím, že máme taky sakra dobrou šanci.“

„Opravdu myslíte, že ještě pořád po té době používají stejné auto, nebo že aspoň nevyměnili značku?“

„Slušná šance, podle mne. Briellovo béžové Monte Carlo opustili až desátého ledna. To je víc než tři měsíce po vraždě; a když jsme auto našli, pořád mělo původní značky. Zbavili se ho teprve po vraždě strážného. V té bance před třemi týdny ale nikoho nezabili. Myslím, že tou károu pořád jezdí; nezapomeňte, že považují Colazza za mrtvého.“ McNeill roztáhl plán města.

„A takhle to uděláme. Zítra ráno vyjede deset aut tady na Dixie, a...“

Briefing pokračoval ještě další půlhodinu.

11. DUBNA 1986

„Všem jednotkám, pozor. Pronásledujeme černý vůz, dvoudveřový, floridská značka NTJ 891; míříme na jih po jižní Dixie... sakra, ne, na sever po jižní Dixie,“ opravil se policista, „je to černé Monte Carlo, uvnitř jsou dva muži, NTJ 891.“ Ben Grogan zahlédl Colazzův ukradený Chevrolet a zařadil se přímo za něj. Agenti FBI měli štěstí: narazili na lupiče hned v první půlhodině prvního dne pátrání. Grogan volal na společném kanálu všechny ostatní vozy.

„Ach, jo, to je ono... trochu výš, ach, ano, přesně tak,“ říkal v té chvíli jiný agent číšníci, zatímco přirážel. Ležela na zádech na stolku v zavřené zadní místnosti restaurace na Dixie. „Taková ranní rozčvička se ti líbí, co, zlato?“

„Myslím, že s plnou pusou nemůže mluvit,“ zasmál se jeho partner na druhé straně stolku. „Ale vypadá, že se jí to líbí.“

„Mmm-hmm,“ potvrdila dívka jeho názor.

„A opatrně s těmi zuby, holka,“ dodal ještě druhý, zatímco mačkal její plné prsy.

Po několika minutách první agent pozdvihl ruku; druhý si toho všiml, zopakoval jeho gesto a pláclí si dlaní: „Pozor... teď!“ křikl první z nich a oba si rychle vyměnili místa.

Nikdo to neumí tak, jako poldové, usmíval se pro sebe první agent, a sdílet práci s partákem je taky super. Přes obličej mu přelétl rychlý výraz znepokojení, když si vzpomněl na dva samopaly Heckler & Koch, které ležely na zadním sedadle jejich neoznačeného vozu venku na parkovišti, přikryté dvěma neprůstřelnými vestami. Ale sakra, však on je nikdo za bílého dne neukradne, rozhodně ne během příští hodiny nebo dvou, rozhodl se, a opět se soustředil na svou aktuální činnost. Mnohem později, poté, co oba agenti s číšnicí skončili a ještě si s ní vypili několik šálků kávy, agent zjistil, že jeho odhad byl zcela přesný. Skutečně nikdo nevěnoval jejich vozu ani tomu, co se v něm volně povalovalo, žádnou pozornost.

„Zahýbají doprava na 117... ano, jedou po 117.,“ informoval Groganův partner Jerry Dove ostatní agenty. „A my jsme prošvihnutý, poznali, že jsme policajti.“

Zvláštní agent Richard Manauzzi byl dost blízko na to, aby během necelé minuty dostal svůj vůz za Grogana s Dovem. Během krátké chvíle se k nim připojil třetí neoznačený sedan s agenty Johnem Hanlonem a Edmundo Mirelesem.

„Držte se jich,“ ozval se ve vysílačce McNeill. „Jedu na sever po Dixie; vezmu to na východ po 120. a pojedu paralelně s váma.“ Monte Carlo se však chystalo opět odbočit.

„Točíme na západ po 120.,“ hlásil Dove z prvního vozu. Platt s Matixem v Monte Carlu, pronásledovaném trojicí automobilů FBI, se brzy minou s McNeilem, který mířil po téže ulici opačným směrem.

„Jsme hned za vámi,“ ozval se v rádiu John Hanlon ze třetího vozu FBI. „Jestli se do toho chcete pustit, můžem’.“

Vedoucí agent viděl čtveřici vozů, mířících proti němu. Soustředil se na posádku černého Monte Carla, a v řidičově výrazu zahlédl něco, co později popíše slovy ‚chlápek s posláním‘. Také si všiml, že spolujezdec nabíjí pušku; snadno v ní rozeznal Ruger Mini-14.

„Ten druhý má pušku, vypadá to na Mini,“ ohlásil ostatním agentům a pak prudce zabrzdil, aby se po rychlé zatáčce do protisměru zařadil za ostatní tři policejní vozy. Monte Carlo odbočilo doleva a vydalo se jižním směrem po 82.; policisté za ním. „Jdem na to,“ vykřikl McNeill do vysílačky, „zastavte je, jdem na to!“

John Hanlon, který seděl za volantem druhého vozu FBI, vytasil svůj revolver Smith & Wesson .357 a položil jej vedle sebe na sedadlo. Pak dupl na plyn a vyrazil dopředu kolem vozu Bena Grogana a Jerryho Dovea, aby se dostal na úroveň sledovaného automobilu. Když se mu to podařilo, stočil prudce volant doprava, aby Monte Carlo vytlačil z vozovky. Jerry Dove objel oba vozy a prudce zabrzdil před nimi, aby zločinci nemohli vyjet dopředu. Richard Manauzzi ve třetím automobilu byl nyní bezprostředně za černým chevroletem; zločinci byli obklíčeni.

Jenže teď mají volné palebné pole na všechny čtyři agenty, uvědomil si neradostně. Musím nějak odvést jejich pozornost, jinak to budou jatka. Vytáhl vlastní revolver a připravil si jej do klína; pak dupl na plyn a zezadu prudce vrazil do vozu zločinců.

To mělo několik následků. Prvým z nich bylo to, že náraz otevřel dveře řidiče. Druhým pak, že Manauzziho revolver, poslušen Newtonova pohybového zákona, vyletěl ven. Agent neměl žádnou záložní zbraň a pohled, jak jeho jediný revolver odlétá yardy daleko, jej naplnil hrůzou.

Síla nárazu vymanila Monte Carlo z tlaku Hanlonova vozu a vyrazila chevrolet dopředu. Matix, který ukradený vůz řídil, měl přední kola stočená doleva ve snaze zabránit Hanlonovi, aby jej vytlačil z vozovky. Díky tomu se Monte Carlo otočilo na čtyřáku doleva a proklouzlo mezi policejními vozy do protisměru. Matix srovnal smyk a dupl na plyn; černý automobil se nyní chystal ujet zpět na sever po 82.

Automobil Hanlona a Mirelese měl naopak kola stočená doprava; když mu zločinci vyklouzli, prudce se tím směrem stočil, vyjel sám v pravém úhlu z vozovky a narazil čelně do betonové zdi. Newtonův zákon stále platil, takže Hanlonův revolver postihl stejný osud, jako před chvilkou zbraň Manauzziho: vyletěl dopředu, mimo policistův dosah.

Manauzzi, jehož vůz se nárazem zastavil prakticky na místě, viděl, jak se černé Monte Carlo obrací a míří zpátky. Obával se, že zločincům se podaří uprchnout; Grogan a Dove byli až za nimi a ještě museli otočit svůj vůz. *Tak to tedy ne*, proběhlo mu hlavou, zatímco stočil volant doleva a znovu vrazil do blížícího se chevroletu — tentokrát ze strany řidiče a dost silně na to, aby automobil zločinců sjel se silnice a narazil do stromu. Manauzziho automobil se setrvačností dotočil paralelně vedle Monte Carla.

Agent se podíval doprava a viděl, že okénko řidiče je spuštěné. Za ním byli dva chlapi; první mířil brokovnicí ráže 12 a druhý zdvihal pušku. Přesně v té chvíli měl agent Manauzzi další jasnou myšlenku: *Ted' jsem v hajzlu*. Rozrazil dvířka, přikrčil se a vyskočil z vozu. V téže chvíli se ozvaly oba výstřely; brokovnice zahřměla a ostrý ráz pušky mu zazvonil v uších ze vzdálenosti pouhých šesti stop. Automobil ale v tu chvíli agenta zachránil: lehká střela .223 s vysokou rotací se při průletu sklem roztříštila a broky to alespoň zpomalilo. Manauzzi cítil, jak se mu olovo zasekává do zad a do ramene, ale dokázal se zaťatými zuby běžet dál na druhou stranu ulice; doufal, že tam někde najde svůj revolver.

Tou dobou už do skrumáže dorazil i poslední vůz FBI, řízený vedoucím agentem McNeillem. Když viděl, jak Manauzzi vytlačil lupiče do stromu, prudce zastavil trochu šikmo před jeho sedadlem. Gordonu McNeillovi se podařilo těsně předtím přehodit si přes hlavu neprůstřelnou vestu; neměl však dost času na to, aby ji správně zapjal. Stejně jako všichni ostatní agenti vyjma jediného totiž neměl svou vestu na sobě, ale volně pohozenou na sedadle automobilu.

Ještě než jeho vůz úplně zastavil, McNeill si uvědomil, že je pod palbou. Chtěl sáhnout za sedadlo pro svou brokovnici, ale ve spršce střepů z prostřeleného čelního skla rychle změnil názor. Neodvážil se riskovat zdržení, aby se vyzbrojil účinněji; vytasil svůj 2½" Smith & Wesson .357 Magnum a rozběhl se do krytu. Cípy nezapnuté ochranné vesty kolem něj povlávaly, když se přikrčil za blok motoru Manauzziho nabouraného vozu. V tu chvíli byl od zločinců vzdálen asi osm stop, a ačkoli byl před střelami slušně chráněn, ohlušující rázy výstřelů dostával z první ruky.

Mezitím se k šarvátku připojili další agenti. Benu Groganovi se stěží podařilo otočit vůz a zahájit pronásledování, a opět musel dupnout na brzdy; jeho automobil se se skřípěním zastavil těsně za černým chevroletem. Do třetice se projevil Newtonův zákon a při prudké deceleraci odnesl Groganovy brýle někam mezi pedály. Grogan s Dovem však aspoň nepřišli o své zbraně — oba měli samočinné pistole Smith & Wesson 459 se zásobníkem na 15 devítimilimetrových nábojů; vyskočili tedy z vozu a spustili na zločince palbu, ačkoli Grogan byl prakticky slepý.

Platt s Matixem nemohli otevřít dveře ukradeného vozu a dát se na útěk: ty na straně spolujezdce byly prohnuté a beznadějně zablokované od nárazu, zatímco na levé straně výstup znemožňoval Manauzziho automobil. McNeill, Grogan a Dove tak stříleli na lupiče, kteří byli chyceni bez možnosti úniku na předním sedadle chevroletu. Mezitím se z vozu, jenž předtím narazil do betonové zdi, vyhrabali také Hanlon a Mireles.

Mireles byl vyzbrojen brokovnicí Remington 870. Hanlon při havárii přišel o svou hlavní zbraň; sáhl tedy do kotníkového pouzdra pro svůj záložní pětiranný revolver Chief's Special a běžel podpořit Grogana, který střílel naslepo zpoza svého Buicku.

Mireles se ze své strany rozběhl směrem k McNeillovi. Po pár krocích si uvědomil, že jeho brokovnice míří přímo na druhého agenta; instinktivně proto zbraň zdvihl ústím k obloze, přesně ve chvíli, kdy Platt ze své pušky vystřelil doprostřed jeho nechráněného hrudníku. Ten pohyb zachránil Mirelesovi život: jak zvedal zbraň, jeho levá ruka se octla právě před srdcem, a v tu chvíli ji zasáhla rychlá střela ráže .223. Roztříštila obě kosti v předloktí a strašlivě potrhala svaly, ale dál do policistovy hrudi už nepokračovala. Agent vážící 280 liber těžce dopadl na zem a zadíval se na poničenou paži, z níž trčely na všechny strany úlomky kostí. *Putá! Převrátil mi ruku úplně naruby. To bude amputace*, prolétlo mu hlavou; pak se soustředil jen na to, co v danou chvíli mohl ovlivnit. Ještě jej nejasně překvapilo, že strašlivá rána vůbec nebolí.

Platt pokračoval ve střelbě z pušky a jednou z následujících ran se mu podařilo zasáhnout Gordona McNeilla, také do ruky, jen pro změnu do pravé. *Dobrý Ježíši*, podíval se agent na poničenou pravici. *No, čert to vem': nebolí to, a ani jsem neupustil zbraň*. Zůstal v krytu motoru a pokračoval ve střelbě na oba lupiče, a záhy byl odměněn pohledem na to, jak sebou Matix trhl, když jej zasáhla jedna ze střel .357 Winchester Silvertip. Bezprostředně však následovalo zklamání: kladívko dopadlo na vystřelenou nábojnici. Gordon McNeill měl v tu chvíli pocit naprosté porážky. *Mám prázdko a ti parchanti pořád střílejí!* Přinutil se k tomu, aby se zvedl a vydal se ke svému vozu pro nové náboje. Vůbec si nevšiml, jak se Ed Mireles vyškřábal na nohy a následoval jej se svou brokovnicí, opatrně si chráně roztržštěnou levicí.

„Kde jste všichni?“ křičel Ben Grogan zpoza bílého Buicku. Střílel ze své 459 zhruba ve směru Platta a Matixe, ale bez brýlí skoro nic neviděl a nedokázal se zorientovat. Jeho partner, Jerry Dove, se křčil na druhé straně téhož vozu a střílel po obou zločincích ze své vlastní 459; ačkoli viděl dobře, dosud ani on nedokázal žádného z nich zasáhnout.

Tohle je zasraná noční můra, letělo hlavou agenta Rona Risnera. Spolu se svým partnerem Gilem Arrantiou zablokovali svým vozem ulici severně od centra boje, aby zabránili útěku lupičů. Risner se krčil za předním nárazníkem automobilu a snažil se zasáhnout muže v černém chevroletu ze své 459. Risner byl jediný ze všech agentů FBI, který do boje vstoupil s oblečenou neprůstřelnou vestou.

Gil Arrantia zůstal za volantem a ze svého revolveru ráže .38 střelil skrz okénko. Vůz obou agentů stál asi dvacet yardů od Platta a Matixe, mnohem dál, než všichni ostatní policisté.

Matix v té době dokázal vrazit ramenem do dvířek dost silně na to, aby se otevřely na škvíru, kterou se dalo prolézt. „Vylez oknem, kreju tě!“ houkl na přítele, vyklouzl z chevroletu a poslal dávku broků na Groganův a Doveův vůz. Michael Platt vzal svůj Mini-14 a několik plných zásobníků a začal se protahovat okénkem.

Perfektní, řekli si při tom pohledu nezávisle na sobě na dvou různých místech agenti Risner a Dove, a oba vystřelili ze svých S&W 459 na střed těla lupiče, který vylézal z okna černého vozu. Platt ucítil úder do prsou a zabručel; střela Winchester Silvertip jej zabořila, ale žádnou slabost nepocítil. *Kurva*, pomyslel si, a v té chvíli jej zasáhla druhá střela ze zbraně Jerryho Dovea, proletěla jeho paží a protřhla velkou pažní tepnu. Lupič se skutálel přes kapotu auta, dopadl na nohy a přikrčil se; z ruky mu stříkala krev jako z požární hadice, ale neupustil ani pušku, ani rezervní zásobníky.

Zatímco se Matix protahoval dvířky na své straně chevroletu, Gil Arrantia na druhé straně ulice si všiml, že vystřelil všechny náboje, a natáhl se na sedadlo, aby mohl přebít z rezervy na opasku.

Gordon McNeill ležel na zemi za svým vozem. *Nesmí mě strefit*, letělo mu hlavou, zatímco střely vyhazovaly prach všude kolem něj. Převaloval se, aby se vyhnul zásahu, a přitom se snažil poníčenou pravici přebít revolver. Mezi náboje se mu pletly úlomky kostí a krev, a McNeill se obával, že zbraň nebude fungovat. *Musím se dostat k té ztracené brokovnici*, říkal si. *Nemám dost času, abych stačil přebít všech šest*. Podařilo se mu nějak dostat do válce dva náboje. *To musí stačit, než se dostanu k 870*, rozhodl se a začal zbraň zavírat. *Moment. Na kterou stranu se ten krám točí?* Na chvíli se zarazil a pak válec revolveru přetočil tak, aby náboje byly napravo od kohoutku. Vyškrábal se na nohy a vydal se k zadnímu sedadlu vozu pro brokovnici.

Dokud McNeill ležel na zemi, Michael Platt na něj neviděl. Jakmile se ale zvedl, přestalo to platit. McNeill si s hrůzou uvědomil, že ten chlápek mu míří Rugerem Mini-14 z patnácti stop do obličeje, a že se při tom *usmívá*.

Michael Platt se dvěma střelami v hrudníku, s krví stříkající z těla vražedným tempem a s úsměvem na rtech třikrát rychle stiskl spoušť. McNeill ucítil, jak jedna střela proletěla těsně kolem jeho hlavy, druhá jej šlehla přes ucho, a třetí jej zasáhla ze strany do krku; odrazila se od páteře a zůstala v jeho hrudní dutině. Agent padl jako sražen sekerou.

Gordon McNeill ležel na asfaltu při plném vědomí, však nemohl sebou pohnout a necítil tělo od krku dolů. *Páteř, pomyslel si. Kompletní paralýza, ti dva postřílejí moje chlapy a ještě utečou.* Poprvé v životě se agent cítil naprosto a dokonale bezmocný.

Platt byl přesvědčen, že agenta zabil. Vrátil se o pár kroků zpět, aniž by si uvědomoval, že během chvilky vykrvácí k smrti. Podle následné analýzy FBI by nebylo možné, aby zranění od Doveovy střely přežil, dokonce ani v případě, že by se okamžitě vzdal a byl dopraven vrtulníkem do nemocnice. Analýza však nebyla zcela přesná: pokud by si Platt dokázal protrženou tepnu ucpat (a vyhnout se dalším zraněním), přežít ve skutečnosti ještě mohl.

To ale neudělal. Místo toho se na chvilku zarazil mezi několika stromy, neviditelný pro agenty, které brokovnice jeho partnera stále udržovala skryté za automobilem. *Načase ty čuráky vykourit,* usmál se, zasunul do pušky nový zásobník a vykročil ke Groganovi, Dovemu a Hanlonovi.

Jerry Dove vyhodil prázdný zásobník ze své 459 a zasunul do ní plný. Krčil se stále za Buickem a nepřestával střílet.

„Tak kde všichni ste?“ zakřičel znovu Ben Grogan hlasem plným frustrace a starostí. Držel se na levé straně bílého Buicku a stále střílel ze své 459 po zvuku Matixovy brokovnice, ale bez brýlí byl téměř slepý.

Agent Hanlon, sedm stop napravo od Grogana, se krčil za zadními světly vozu. Vzhlednuv, uviděl Michaela Platta, jak vystoupil ze zákrytu a blíží se k trojici agentů. Hanlon jeho směrem vyprázdnil svůj malý pětiranný revolver. Znovu se proklel, že tak hloupě ztratil svou hlavní zbraň; pokusil se přebít, leč v tu chvíli jej jen těsně minula střela z Plattovy pušky. Uskočil, ale další výstřel roztrátil jeho pravou ruku.

„Au!“ vykřikl v agonii a převalil se na záda. „Dostal mě!“

Mezitím Ron Risner z druhé strany ulice vyprázdnil celý zásobník své 459 na Platta. Jeho partner, Gil Arrantia, vystřílel svůj revolver dvakrát; byl sice raněn, ale ne vážně. Risner sáhl po své záložní zbraň — 2" revolveru ráže .38 —, zatímco Arrantia se zoufale snažil v přihrádce na rukavice nalézt rezervní krabici se střelivem.

Risner vystřelil ze svého záložního revolveru, jen aby zjistil, že na tuto vzdálenost nedokáže zasáhnout s dostatečnou přesností. Přebil tedy svou 459 novým zásobníkem, ale než ji zdvihl, Hanlon už ležel na zemi.

Kurva, stáhl se Risnerovi žaludek. Platt opustil svou pozici za zaparkovanými vozy a vykročil přímo k bílému Buicku, za kterým se krčili Ben Grogan a Jerry Dove. Při cestě střílel ze své pušky.

Ron Risner nemohl střílet, protože z jeho úhlu byli Grogan a Dove přesně mezi ním a Plattem, přímo v čáře výstřelu.

Hanlon ležel na zádech a tiskl svou zraněnou paži. Pod automobilem viděl Plattovy nohy ve sportovních botách Nike, jak se k nim blíží. Pokusil se posunout se blíž k agentům, dále od blížícího se vraha.

„Hej, jde k vám zezadu! Zezadu!“ křičel Risner z druhé strany ulice. Grogan s Dovem se však soustředili na Matixe a neslyšeli jej.

Platt přišel až k agentům a zamířil na Grogana. Ten si jej konečně všiml, ale bylo pozdě; stačil jen vykřiknout „Bože!“ a padl mrtev se třemi střelami v těle ani ne z celých sedmi stop.

„Schválně, co na tohle tvoje baba,“ řekl Platt, naklonil se přes nárazník Buicku a z necelých pěti stop vystřelil Hanlonovi do klína. Střela ráže .223 sice minula přirození, ale zasáhla pánevní kost, roztříštila ji a její úlomky potrhaly agentovu břišní dutinu. Platt obrátil svou pozornost k Jerryemu Doveovi.

„Seš na řadě, synku,“ vypálil dvakrát rychle za sebou. Obě střely zasáhly mladého agenta, zatímco se snažil včas otočit k útočníkovi. Dove upustil svou pistoli, ze které právě vystřelil 29 ran, a padl tváří na asfalt. Pokusil se ještě pozvednout na ruku, ale Platt se opřel o kapotu vozu — kterou během chvilky pokryl svou krví — a poslal další dvě střely do Doveova mozku. Agentova hlava udeřila s tupým zvukem do asfaltu těsně vedle Hanlonova ucha.

Tohle je ten nejhorší zvuk, co jsem kdy slyšel, pomyslel si Hanlon a propadl se do bezvědomí.

„To ste hodný, kluci, že ste mi tu nechali auták,“ zamumlal nejistě Michael Platt, překročil těla Grogana a Dovea a natáhl se ke dveřím bílého Buicku. Utrpěl extrémní ztrátu krve a začínal si připadat trochu opile.

Ed Mireles ležel za automobilem McNeilla a pozoroval, jak se Platt chystá nastoupit do vozu. Ze své brokovnice ráže 12 dosud nemohl vystřelit, protože Grogan a Dove byli v palebné čáře. Teď však leželi mrtví. Mireles zamířil svou 870 zhruba směrem na Platta a stiskl poprvé v dnešním boji spoušť. Zvládnout zbraň jednou rukou bylo obtížné a výstřel šel nízko; broky velikosti 00 — tedy kalibru asi .33 — se odrazily od asfaltu a čtyři z nich se zaryly do Plattovy levé nohy. Mireles se vyškrábal do polohy vsedě; i tak byl pořád dobře chráněn McNeillovým vozem.

Plattovi nejasně a zamlženě táhlo hlavou, jak příjemné je si konečně sednout. Vklouzl za volant a zavřel za sebou dveře. Skoro ani nevnímal, jak mu od nového zranění cuká v noze.

Ed Mireles pozoroval lupiče, an se chystá ujet ve voze Bena Grogana. Postavil pažbu brokovnice na zem, zafal zuby, přidržel si ji koleny a svou jedinou dobrou rukou zaopakoval závěrem. Opřel si zbraň o nárazník automobilu a stiskl spoušť. Díry od devíti broků velikosti 00 se okamžitě objevily kousek před dveřmi Buicku.

Takhle by to sakra nešlo, říkal si Mireles, zatímco znovu opřel zbraň pažbou o zem a zopakoval celý obtížný proces přebití jedinou rukou. Mezitím Matix doběhl ke druhým dveřím Groganova vozu a posadil se na místo spolujezdce vedle Michaela Platta.

A ten druhý parchant je taky ještě naživu, byla další Mirelesova myšlenka, když znovu srovnal 870 na nárazníku a co nejpečlivěji zamířil tam, kde předpokládal, že musí být Plattův hrudník. *Tohle je lepší*, usmál se, když stiskl spoušť a viděl, jak sebou zločinec trhl, když jej brokový shluk zasáhl do obličejce. *Ted' toho druhého*.

„Kurva, kde je ten sráč?“ vyplivl Michael Platt spolu s krví, jedním zubem a jedním z broků. Mireles byl dokonale ukrytý za McNeillovým vozem. Platt se pokusil nastartovat, ale pravá paže jej nějak neposlouchala. Napráhl proto přes volant levou a pokusil se otočit klíčkem tak. Matix se mu snažil pomoci, ale v té chvíli Mireles dalším výstřelem zasáhl čelní sklo; oba zločince zasáhly stejným dílem střepy i broky.

Mireles pomalu a metodicky přebil svůj poslední náboj a zamířil stejně jako minule. *Ještě jednou skrz čelní sklo*, rozhodl se, *na toho chlápká v místě spolujezdce*. Shluk devíti těžkých broků 00 vyrazil z hlavně Remingtonu, proletěl zbytky čelního skla Buicku a zasáhl Matixe do obličejce. Velký agent sledoval, jak se lupič zhroutil; pak upustil prázdnou brokovnici a sám se sesunul ke straně a opřel se o vůz.

Michael Platt se podíval na svého partnera a přítele. „Mrtvolák,“ zamumlal nezřetelně a rozrazil dvířka auta.

Agenti Grogan a Dove neviděli, co následovalo, protože byli mrtví; oba je zastřelil Platt svým revolverem Ruger.

Agent Hanlon neviděl, co následovalo, protože ležel v bezvědomí s roztržštěnou pánví a pravou rukou, obojí v důsledku střel z Plattovy pušky.

Agent McNeill neviděl, co následovalo, protože ležel na zádech za svým automobilem, ochrnutý od krku dolů a se zničenou pravou rukou, obojí vinou střel Plattovy .223.

Agent Manauzzi neviděl, co následovalo, protože stále hledal svůj revolver a snažil se ignorovat úlomky skla a roztržštěné střely, které se zaryly do jeho těla, když na něj Platt vystřelil ze svého Rugeru.

Agent Arrantia neviděl, co následovalo, protože se krčil na předním sedadle svého vozu na druhé straně ulice, lovil rezervní náboje z krabice ve schránce na rukavice, a zatínal zuby bolestí, kterou mu způsobil výstřel z Matixovy brokovnice.

Agent Risner neviděl, co následovalo, protože právě přebíhal na druhé straně ulice mezi svým autem a vozem Gila Arrantiy, aby našel místo, odkud může bezpečně střílet po zločincích bez obavy, že by mohl zasáhnout Mirelese.

Jediný, kdo viděl, co následovalo, byl náhodný svědek, který sledoval boj z okna svého bytu.

Michael Platt vykroutil levou rukou revolver S&W .357 Magnum s šestipalcovou hlavní, který měl v podpažním pouzdře. Lupič měl v hrudi dvě devítimilimetrové střely, další mu poničila paži, menší zranění od několika dalších střel ráže 9mm a .38, čtyři broky ráže .33 v levé noze a šest dalších v obličeji; přesto vykročil k agentu Mirelesovi.

Svědék později použil slovo „plíživý“, když popisoval způsob, jakým se Platt pohyboval. Racionálně si uvědomoval, že držení zločincova těla bylo jen důsledkem zranění, ale přesto nedokázal setřást děsivý dojem z kradmého postupu Platta směrem k agentovi.

Vrah se zastavil dva kroky od místa, kde se Mireles zhrouceně opíral o vůz. Neviděl už jasně, ale široká záda agenta rozeznával dobře. Nejistě zamířil revolver levou rukou a třikrát vystřelil. Pak se obrátil a odkulhal zpět k automobilu.

Všechny tři rány minuly.

Ed Mireles neslyšel trojici výstřelů pět stop vzdálených, nevnímal ani fyzický otřes, jaký na tuto vzdálenost nesou jen samy ústové plyny. Naprosto a totálně se soustředil na naplánování svých dalších kroků. Když se po chvíli zvedl a vytasil svůj revolver .357, ze kterého dosud ani jednou nevystřelil, vůbec nevěděl, že Platt před chvilkou opustil vůz, došel k němu, třikrát vystřelil a zase se vrátil na sedadlo řidiče. Jediné, co si dokázal uvědomit, bylo, že zločinci jsou dosud naživu.

Po cestě k bílému Buicku si Mireles všiml, že jeho zorné pole začíná při okrajích tmavnout. Uvědomoval si, že to znamená hrozící ztrátu vědomí.

Muška, připomínal si, když se soustředil na mířidla zbraně, překryl jimi Plattovu tvář a stiskl spoušť. *Ještě jednu.* Zopakoval celý proces.

Když byl dost blízko, aby viděl Matixovu poničenou tvář v sedadle spolujezdce, přemířil na ni a vystřelil třikrát; každou ze 158gránových střel s dutou špičkou spolehlivě zasáhl. *A ta poslední je zase tvoje*, pomyslel si, zastavil se těsně vedle dveří automobilu a vypálil šestý náboj do Plattova obličeje ze vzdálenosti pouhé stopy.

Michaela Platta zabil už první Mirelesův výstřel, další tři byly zbytečné. Platt sice viděl velkého agenta, jak se blíží se zbraní v ruce, ale na chvíli nedokázal uvěřit vlastním očím: byl si přece jist, že toho člověka právě zabil.

Platt byl velmi zkušený střelec, ale jednu věc nikdy necvičil: nezkoušel ani jedinkrát střílet na terč svou slabší rukou.

19. DUBNA 1986

„Co přesně teda ten Hughesův přílepek znamená?“ optal se Stokely Meier, když Henry Bowman se svým strýcem Maxem Collinsem vstoupili do obchodu. Henry si povzddechl.

„To zatím nikdo s jistotou neví. Podle toho, co jsem se doslechl, se objevil během posledních třiceti sekund diskuse a jenom v mluvené podobě, a nejspíše nebyla dodržena ani zákonná pravidla, takže dost lidí má za to, že bude zrušen. Já se obávám, že ať už tam je cokoli, zůstane to v platnosti. Týká se to lidí, kteří vlastní automatické zbraně, a nás nemá nikdo rád.“ Na chvíli přivřel oči a pak pokračoval.

„Ten text — pokud je verse, která se ke mně dostala, správná — je redundantní. Nezakazuje nic, co by nebylo ilegální už dávno.“

„Tak v čem je problém?“

„Problém je, že víme, co Hughes ve skutečnosti chtěl, ačkoli nebyl dost chytrý a dostatečně obeznámený se zákony, týkajícími se zbraní, aby to korektně zformuloval předtím, než tam začal v poslední minutě debaty poskakovat a mávat rukama.

Ten přílepek říká, že od určitého data nebudou ze zákona možné žádné převody automatických zbraní, cituji, vyjma pod autoritou úřadu vlády Spojených států, konec citátu. No, *naprosto každý* převod zbraně střílející dávkou je *vždy* umožněn pouze prostřednictvím federálního formuláře, podepsaného a potvrzeného ministerstvem, a to platí už od června 1934.“

„Tak v čem je teda problém?“

„Problém je, že náhodou víme, že Hughes ve skutečnosti chtěl zamezit prodej automatických zbraní, pokud příjemcem není vládní agentura. Chce úplně zablokovat novou nabídku. Je obava, že ATF po tom datu zmíněném v zákoně začne šmahem zamítat úplně všechny formuláře pro převod takových zbraní, pokud nebude příjemcem armáda nebo policie. A my proti tomu nemůžeme vůbec nic dělat.“

„Proč by to mělo vadit?“ optal se muž, kterého Henry neznal. „Vždyť je takových zbraní už teď mezi soukromými majiteli naprostý dostatek.“ Tom Fleming posměšně vyprskl a přidal svůj oblí-

bený citát Winstona Churchilla: „Ustupovat tygru se snaží ti, kdo doufají, že budou sežráni jako poslední.“ Henry Bowman pokývl a pak odpověděl na otázku.

„Politici právě teď dokázali něco, co jim až dosud ještě nikdy neprošlo. Vybrali celou skupinu ručních zbraní a zajistili, že žádná taková nově vyrobená zbraň nemůže přijít do rukou soukromé osoby — už nikdy. Příště může Hughes nebo někdo podobný prohlásit, že už je mezi lidmi naprostý dostatek brokovnic nebo pušek, a navrhnout pro ně analogický zákon. Jen Remington vyrobil něco kolem tří milionů 870; to je třicetkrát víc kusů jednoho jediného modelu brokovnice, než kolik je vůbec všech automatických zbraní dohromady. Není to naprostý dostatek? Nemáte pocit, že by možná i vaše hračky mohly být omezeny, nejen moje?“ Muž neřekl nic, ale zatvářil se trochu rozpačitě.

„Od června 1934 bylo zaregistrováno zhruba sto tisíc zbraní této třídy v rukou soukromých osob. Během těch padesáti roků nebyla ani jedna jediná z nich použita při násilném zločinu. Ani jedna jediná. Ale to Williamu Hughesovi nestačí. Povinnost zaplatit za každý převod takové zbraně dvě stovky není pro Williama Hughese dost dobrá. Nestačí mu ani povinnost zájemců o automaty nechat si odebrat otisky prstů, odevzdat fotografii a projít vyšetřováním FBI. William Hughes není spokojen ani s tím, že v jeho státě už jsou automatické zbraně dávno zakázané — protože takový je zákon v New Jersey.“ Henry se podíval tazateli do očí.

„Ještě nikdy žádný státní úřad nevymyslel slušný kulomet. Naprosto všechny výjimečně kvalitní zbraně, o nichž vím, byly navrženy soukromými osobami, které obvykle neviděly ani niklák ze státní pokladny, dokud nebyla práce dokončena a stát ji od nich nekoupil — snad jen v komunistickém bloku tomu je jinak. John Browning ve své soukromé dílně v Utahu vyrobil Colt 1895, vodou chlazený model 1917, BAR, 1919 A4, AN-M2, vodou chlazenou padesátku, padesátku M2 s těžkou hlavní a 37mm samočinné dělo. A to je jen jeden člověk. Přidejte k tomu také všechny zbraně Hiram Maxima. A přidejte také Vickerse, Thompsona, Kalašnikova — bez něj by byli Rusáci v háji —, výrobky Gene Stonera jako je AR-10 nebo AR-15, Děgtarjeva, ZB-26 Václava Holka i jeho kopii BREN, zbraně Hugo Schmeissera a jejich následníky, STEN, Patchett, UZI a Galil Uziela Gala, Steyrův AUG — k čertu, úplně všechny,“ zakroutil Henry frustrovaně hlavou.

„Amerika si už bezmála zničila veškerý vývoj automatických ručních zbraní v roce 1934 zákonem NFA, který přinutil každého vynálezce platit \$ 200 ročně. A to byl vývoj, na který stát vůbec nijak nepřispíval, dostával jej zdarma. Později, když už \$ 200 přestala být citelná částka, se opět začal objevovat nějaký smysluplný vývoj, jako třeba to, co dělal Gene Stoner v 50. letech. A to teď ten chlápek Hughes zase celé zabil. Měli by jej správně žalovat pro velezradu,“ dodal živě Henry. „A pokud ne, sám bych si ho moc rád vzal na starost ve své dílně.“

Stokely Meier sebou trhl a zadíval se na svého přítele rozšířenýma očima. Ještě nikdy jej neviděl takhle rozhněvaného. Dobře mu rozuměl.

„Dřív nebo pozděj,“ připojil se Pete Malloy, policista ve výslužbě, který obchod navštěvoval každou sobotu, „jím tohle bouchne do ksichtu.“

„A to mi připomíná,“ řekl Tom Fleming, „že jsem včera večer vyslechl spoustu klepů o té střelčce FBI v Miami.“

Všichni ztichli a otočili se k právníkovi. Tom Fleming v té době vedl spolu s Rufem Ingramem, bývalým členem SAS, střelecký výcvik policejních sil a sám přednášel policejním oddělením o právních aspektech. Dokud sloužil v armádě, vedl polovojenskou policejní jednotku v Illinois. Pokud se týkalo policejního výcviku nebo policejních postupů, neznal Henry nikoho, kdo by byl lépe informovaný než Tom a Rufus.

„Sem s tím,“ usmál se.

„Krátká verze, FBI dostala pořádně na budku,“ rozpovídal se Fleming. „A teď se staví na hlavu, jen aby nevypadali jako banda naprosto neschopných idiotů.“

Tak především, spustili velké sledování dvou bankovních lupičů, o kterých všichni *věděli*, že u sebe mají pořád přinejmenším jednu AR-15 a sbírku pistolí, a všichni *věděli*, že ti grázlové už několikrát vraždili. Ovšem čtrnáct agentů FBI si nasedlo do deseti příjemně klimatizovaných aut a jeli ty vrahy hledat, aniž by jeden jediný z nich měl vestu, certifikovanou proti puškám. Ani jeden. Všichni měli vesty dobré jen proti pistolím, ale ono je to jedno, protože, a teď dobře poslouvejte: jenom jeden ten chlápek ji měl na sobě. Všichni ostatní je váleli na sedadlech.

Ani ne čtvrt hodiny od začátku sledování jeden z federálů zahlédne ty lupiče, a co udělá? Nalepí se jim na zadek, přivolá pár dalších aut — to celé v obytné čtvrti! — a pak federálové normálně do podezřelého auta vrazí.“

„Cože?“ neudržel se Henry.

„Jo, přesně to jsem řekl — Cože? A Evan se smál, že přesně to byla i jeho reakce. Je z Detroitu, kde zastavují osm, deset podezřelých aut každý den. S tou taktikou federálů by brzy mohli jezdit tak na kole. No, takže tři auta FBI vyrazí ty chlápky ven ze silnice. Ale ještě předtím dva agenti vytáhnou své revolvery a připraví si je vedle sebe na sedadlo. Takže samozřejmě zbraně odletí a ztratí se přesně v tu chvíli, kdy FBI spustí svoje berany-berany-duc. A jeden z nich nemá ani záložku, takže tam pak celou dobu pobíhá a hledá svůj revolver, zatímco mu kulky sviští kolem uší.“

„Slyšel jsem ve zprávách, že si tam mělo lehnout pár agentů a oba ti smrádci. A že prej tam měli vystřílet ran jak u Verdunu?“ optal se Stokely.

„Bezmála sto padesát,“ přikývl Tom Fleming. „Jeden z chlápků, kteří to odnesli, měl Smithe 459 a vystřelil ho komplet dvakrát. Nakolik se jim podařilo zjistit, zasáhl jen jednou z devětatvaceti šlupek a umřel se závěrem na záchytu.“

„Ježíši, na jakou vzdálenost se tam stříleli? Sto yardů?“ optal se Henry. Většina krátkých zbraní na takovou vzdálenost nebyla schopna střílet lepší skupiny než nějakých 18 ", a i to jen za ideálních podmínek. Henry si představoval agenty FBI ozbrojené pistolemi v boji na velkou vzdálenost proti pušce.

„Šest z osmi agentů, včetně obou, kteří to odnesli, bylo od lupičů něco mezi šesti a dvaceti stopami. Zbývající dva federálové stříleli přes ulici a byli nějakých pětadvacet yardů daleko.“

„Jeden zásah z devětatvaceti ran na méně než dvacet stop?“ Henry potřásl hlavou. „Připadá mi to jako excelentní ukázka stylu ‚spray and pray‘. Čím federálové stříleli?“

„Tři 459. Třikrát Smith .357 a dvakrát .38, model 10. Dvakrát Chief's Special jako záložka. Jeden Remington 870.“

„Osm agentů, sedm bez balistické vesty, šest z nich má jen jednu krátkou zbraň, když šli po dvou známých vrazích ozbrojených puškou?“ nevěřil Henry vlastním uším. „Proč měli jen jednu brokovnici? A co pušky? Samopaly?“

„Dobrá otázka. Měli tam druhou broknu, u vedoucího celé akce. Jenže ji válel vzadu v autě a nemohl se k ní dostat, aniž by se odkryl. Když to nakonec zkusil, jeden z lupičů mu poslal do krku .223, která se odrazila od páteře a agenta na několik hodin paralyzovala.“

A samopaly?“ Tom Fleming se rozesmál. „FBI myslí na všechno, v jednom z vozů skutečně měli dva H & K MP5. Malý problém byl ale v tom, že agenti z toho auta si to zrovna rozdávali v trojce s jednou courou v pajzlu při cestě, a než si zapnuli poklopce, bylo dostřeleno.“

„Moment,“ Henry nechápal. „Vždyť jsi říkal, že na ty dva narazili patnáct minut po spuštění celé akce?“ Na tohle odpověděl Henryho strýc.

„Co se divíš, poldové si prostě dali mladý maso k snídani.“ Ve svých třiasedmdesáti letech byl Max Collins pořád ve skvělé formě, avšak jeho sexuální apetit polevil — už mu to docela stačilo obden.

Fleming se zadíval na Henryho výraz. „Henry, poslyš, říkám to pořád dokola. Právě tohle je ten největší problém, který s Rufem máme při výcviku. Poldové si zvykli, že lidi udělají cokoli, co jim přikážou. Je to pro ně jen rutina. Pak výjimečně narazí na někoho, kdo se nechová jako ovce na porážce, a jsou z toho úplně hotoví.“

„Má recht,“ vstoupil do diskuse Pete Malloy. „Věř mi, já tuhle tu fušku dělal sedumadvacet roků. Všichni spolíhají na placku, nebo na Národní gardu. Jo, každej polda vobčas narazí na ožralýho, co se na něj rozpráhne, a na to máme pendrek. Ale skorem nikdo jakživ nevidí fakt tvrdýho grázla, co tě chce zabít a klidně při tom sám skápně. Já takovýho neviděl nikdy. A každej, vo kom vím, že jo, je dneska pod drnem.“

Malloy se na chvíli zamyslel. „Řek bych, že ty na tom tvým vejletě v Rhodésii sis asi prošel daleko lepším tréninkem pro nákou střílečku, než co kdy zažil kterejkoliv polda v týhle zemi.“ Dřív, než mohl Henry odpovědět, promluvil Tom Fleming.

„Pete, slyšels o těch dvou agentech Tajné služby, co to koupili při sledovačce, myslím někde v San Diegu?“

„S tou tiskárnou falešnejch poukázek na žrádlo? Jo, to zná každej.“

„Ti, co si to rozdávali v autě a dostali je nějací lupiči?“ optal se Stokely Meier.

„Hej, oč jde?“ Henry tento příběh neznal.

„Párek agentů Tajný služby, chlápek a ženská, dělali sledovačku, plac, kde se skovávala jedna banda,“ začal vyprávět Pete Malloy. „Myslelo se vo nich, že tisknou falešný poukázky na žrádlo pro chudý, víšco, SNAP. No, tak druhý den se agenti neohlásili, nikdo je nemoh’ najít. Mezitím ale místní strážníci narazili na auták, v kerym byly dvě těla, voběti loupežnýho přepadení. Žádný průkazy, nic, tak je vzali do márnice a káru vodtáhli. Podle VINka pak zjistili, že je napsaná na vládu. To už přišel report vod koronera, ten párek si to rozdával v autě, dyž přišel nákej grázlík, voba sejmul, sebral jim prachy a vůbec všechno a fouk’. No a mezitím celou dobu Tajná hledá svý agenty, žejo. Pak se doslechnou vo tom autáku, no, a konečně svůj sledovací tým najdou — v márnici se štítkama na palcích.“

„Takže, agenti si nudu při sledování zpestřili sexem, ti falšovatelé toho využili, připlížili se k nim a zabili je?“ podivil se Henry.

„Ale hovno,“ zařval Pete smíchy. „Se ví, že Tajná dělala přesčas, aby to připíchli těm chlápům s těma lístkama, ale neměli se čeho chytit. Voni jakživ nikomu nezkřivili ani vlas, vůbec žádný násilí, akorát halt měli tu tiskárnu. Depak, tajný prostě šukali v autě, čirou náhodou šel kolem nákej bouchač, kerej s tím neměl lautr nic společnýho; smáznul je akorát kvůli prachum, co měli u sebe. A to se ví, dyž už, vzal si taky bouchačky a placky a všechno. To ty federály sralo nejvíc, dva agenty čert vem, ale dvě placky, ty jim chyběj’. Nikdy se jim nepovedlo toho grázla najít, moh’ to bejt lautr kdokoliv.“

Henry se zamyslel nad posledními větami Malloyova příběhu. Mezitím se Max vrátil k incidentu v Miami.

„Eště k tý Floridě, to je kurva zázrak, že nikdo kolem nekoupil kulku. Přes sto čtyřicet ran v míň než pěti minutách uprostřed bytový čtvrti v Miami? Žádněj postřelenej nevinnej vokolo? To měli andělé strážný sakra napilno.“

„No a hele, Tome,“ smál se Pete Malloy, „zkus si to představit, co by řikala FBI, dyby takovýhle divadlo předvedli místní z Miami. Ty dyby šli po těžce vyzbrojených zabijácích, nechali si vesty a brokny válet na zadních sedačkách...“ Fleming chvíli přemýšlel, pak zapíchl bradu do límce, snížil hlas a spustil.

„Od tiskového mluvčího FBI: Tyto incidenty jasně dokazují, že místní policejní oddělení nemají dostatek znalostí, výcviku ani zkušeností pro zvládnutí vysoce motivovaných a těžce ozbrojených zločinců, obzvláště takových, kteří už se dopustili smrtícího násilí. Proto je zapotřebí, aby místní policejní oddělení přenechala svou práci skvěle vycvičeným profesionálům z FBI v maximální možné míře.“

Normálním hlasem dodal: „Ve skutečnosti se dá říci, že z toho federálové vyšli ještě hodně lacino. Ten lump, který způsobil většinu škod, byl ozbrojený puškou Ruger Mini-14. Zabil dva policisty, velitele paralyzovala jeho střela odražená od páteře, dalšího zranily fragmenty .223 po průletem okénkem vozu, dvěma agentům roztránil pravou ruku a jednomu levici, kterou měl zrovna náhodou před hrudníkem. Právě ten nakonec oba dva zločince zabil: nejprve je zranil, když dokázal svou broknu přebíjet a ovládat jen pravicí, a nakonec je dorazil výstřely z revolveru .357 do hlavy zblízka, zatímco oni se snažili uprchnout v jednom z automobilů FBI.“

Henry okamžitě pochopil, oč jeho příteli jde.

„Takže kdyby ten lupič měl *opravdovou* pušku...“

„Jako třeba Garanda,“ skočil mu do řeči Max.

„Jasně, jako je třeba Garand, byl by toho prvního federála střelil skrz ruku do srdce. A ten by už po nikom nikdy nestřílel, ani brokovnicí, ani z revolveru.“

„Přesně tak.“

„Také velitel operace by byl mrtev, nikoli jen paralyzován, protože střela by se od jeho páteře neodrazila.“

„Přesně tak.“

„A dál, kdyby střílel z něčeho jako je Garand, agent, kterého zasáhl skrz okénko, by byl také mrtvý, neměl by jen záda posekaná olovem. Střela ráže .30 by při průletu sklem nefragmentovala.“

„Přesně tak.“

„Takže by tam leželo pět mrtvých federálů namísto dvou. Jeden z těch zbývajících tří by pořád ještě hledal svůj revolver, ten nikoho neohrožoval. Co hůř, pokud tomu správně rozumím, ani jeden z obou lupičů neměl balistickou vestu; jinak by jejich zranění byla mnohem méně závažná?“

„Naprosto přesně tak.“

„Kurva,“ řekl Max Collins. „Když Frank Hamer někdy v třicátých zabil Bonnie a Clyde, našli v jejich Fordu A všechno možný. Pár BARů, balík pistolí, hromadu munice. Pěkných pár tisíc šluppek to bylo, řek' bych.“

„To nemyslíte vážně!“

„Každícký slovo, kamaráde, úplně jistě.“

„Někde jsme tu měli knížku o Franku Hamerovi, zrovna tuhle jsem ji čet',“ usmál se Stokely, chvíli hledal v polici a pak otevřel nalezený výtisk. Po několika sekundách našel hledané místo.

„Přes tucet zbraní a více než pět tisíc nábojů. Tři pušky BAR a stovku plných zásobníků. Sedm pistolí ráže .45 a řadu nabitých zásobníků.“ Vzhlédl ke svým posluchačům. „Řek' bych, že bankovní lupiči v třicátých letech byli kapku tvrdší, než ta dnešní omladina.“ Henry s Tomem se na sebe usmáli. O Henrym bylo známo, že Browningovu pušku BAR považuje za nejlepší ruční zbraň, jaká kdy byla vynalezena. Tom Fleming měl též názor na Browningovy pistole.

„Fakt měli ukrutnou kliku, že maj' akorát dva mrtvé,“ vrátil se Max ještě k původní debatě.

„Eště v jedný věci měli z prdele kliku,“ dodal Pete Malloy. „Šli po bankovních lupičích. Těch není moc, a taky je nikdo nemá rád.“

Skupina lidí v obchodě se zahleděla na vysloužilého policistu; všem bylo jasné, co tím chtěl Pete říci. Zhruba o tomtéž v tom odpoledni diskutovala řada lidí v mnoha obchodech se zbraněmi po celé zemi.

Je-li tohle výsledek, když federální agenti chytají pár bankovních lupičů, kteří si moc dobře uvědomují, že jsou zločinci a nikde nenajdou žádnou podporu, jak by to asi vypadalo, kdyby se rozhodli pustit se do několika milionů dobře vycvičených, motivovaných a těžce ozbrojených občanů, již se nikdy nedopustili ničeho horšího, než toho, že využívali svých ústavních práv?

19. KVĚTNA 1986

„Tento zákon napraví mnoho špatných nařízení přijatých v hysterické době,“ prohlásil prezident Reagan při podpisu Firearms Owners Protection Act. Nezmínil se o Hughesově dodatku. Na tom nebylo nic překvapivého, neboť o tomto přílepku z poslední minuty jednání dosud nevěděl. V zásadě jediní, kdo měli nějakou představu o následcích tohoto nařízení, byli licencovaní výrobci a prodejci automatických zbraní podléhajících zákonu NFA.

Henry Bowman odhadl naprosto přesně, jak budou federální úřady interpretovat nový zákon: agentura ATF jasně prohlásila, že po přelomovém datu nepotvrdí ani jediný soukromý převod automatických zbraní. Důsledkem ovšem bylo to, že ještě před úplným zablokováním nabídky došlo k jejímu zmnohonásobení. Licencovaní výrobci měli poslední měsíc, ve kterém ještě mohli zbraně uvést do civilního registru, a tak pracovali 24 hodin denně a sedm dní v týdnu. Vyráběli plně automatické mechanismy, upravovali samonabíjecí zbraně pro volitelnou možnost střelby dávkou. Stenotypistky požadovaly — a dostávaly — trojnásobnou mzdu za vyplňování zákonných formulářů. Trvalo padesát let, než se do civilního registru dostalo 90 000 zbraní podléhajících NFA. Během následujícího měsíce tento počet vzrostl skoro na 200 000.

Zdvojnásobení počtu zbraní v registru NFA zdaleka nebylo jediným nezamýšleným následkem Hughesova přílepku. Od roku 1934 se pomalu a postupně objevovali vynálezci, kteří byli ochotni platit vysokou roční daň, aby mohli pracovat na vývoji plně automatických zbraní. Ani zdaleka jich nebylo tolik, jako před nešťastným zákonem z roku 1934, ale někteří z nich, jako třeba Gene Stoner, dokázali přijít se slušnými konstrukcemi. Nyní, přesně jak Henry Bowman předpověděl, byli následníci Johna Browninga ze dne na den připraveni o práci, podobně jako před 52 roky. Plukovník Chinn, vedoucí expert vojska Spojených států na automatické zbraně, byl modrý vzteky, a v soukromí hovořil o Hughesovi jako o „tom velezrádci“.

Zákon zasáhl také Hollywood. Filmový průmysl býval největším nákupcím automatických zbraní hned po vojsku; Hughes však naprosto znemožnil společnostem, které filmařům zbraně pronajímaly, získat nové vojenské modely nebo obměnit staré opotřebované zbraně, potřebné pro akční filmy či dokumenty.

Ceny existujících zbraní vyletěly nahoru, což vedlo k dalšímu — snad — nezamýšlenému následku, jímž byl raketový nárůst úřední korupce. Pro zástupce ATF se stalo finančně nesmírně

zajímavým zfalšovat dokumenty po klíčovém datu 19. května s použitím oficiálních dokladů a datových razítek.

Nejvýznamnějším nezamýšleným důsledkem ‚černého pondělka‘, jak prodejci NFA celou věc nazývali, se však stalo ještě cosi jiného. 19. květen 1986 byl výstražným signálem. A byť nezněl tak hlasitě, jako onen před čtyřmi a půl desítkou roků, zapůsobil stejně dobře.

Signál z 19. května 1986, přesně stejně jako ten ze 7. prosince 1941, narušil sny spícího obra.

20. ČERVNA 1986

Vítr už skoro ustal, říkal si Henry Bowman, když se rozhlížel po daleké prérui. Nakonec by bylo pěkné dostat jednoho, který bude opravdu stát za to. Přetočil prstenec puškohledu Leupold na maximální zvětšení. Původně transfokátor nabízel rozsah 6,5–20; nyní však zvětšoval cíl podle zvoleného nastavení 14,5 až 35krát.

Při změně zvětšení se zároveň s obrazem vzdáleného psouna zvětšoval i záměrný kříž a pomocné body. To proto, že záměrná osnova byla umístěna v první obrazové rovině přístroje; díky tomu zůstávala poměrná velikost jejích prvků vůči cíli neměnná bez ohledu na zvolené zvětšení. Když puškohled v továrně Leupold vyrobili, nebylo tomu tak; ale potom si jej vzal do práce Dick Thomas ze Západní Virginie a provedl s ním svá kouzla. Postaral se také o instalaci přídavné čočky pro větší přiblížení a dokázal instalovat jakýkoli typ záměrné osnovy, jaký zákazník požadoval. Středový bod Henryho zaměřovače měl v průměru přesně polovinu úhlové minuty; zakryl tak $\frac{1}{2}$ " cíle na vzdálenost 100 yardů, 1 " na dvě stě yardů, $1\frac{1}{2}$ " na 300 a tak dále.

Hergot, ten je ale daleko, pomyslel si Henry, když viděl, že bod je širší než celý psoun, kterého sledoval. Tělo dospělého psouna, když se vztyčí, aby se rozhlédl, je zhruba dva palce široké. *Přes 400 yardů.* Henry nepatrně pohnul zbraní, aby na trup zvířete umístil druhý z bodů záměrné osnovy; ten měl v průměru $\frac{1}{3}$ ". Nyní se na každé straně objevil malý kousek srsti. Henry vrátil záměrnou na půlminutovou tečku a extrapoloval: *blíží k 600 yardům než ke 400. Dejme tomu 560, rozhodl se nakonec.*

Pět set šedesát yardů by bylo pro tovární zbraň nesmyslně daleko i při lovu velkého žlutobřichého sviště v Idahu. Pro střelbu na psouna běloocasého ve Wyomingu šlo o naprosto extrémní vzdálenost i pro velmi zkušeného střelce s tou nejlepší ručně vyladěnou puškou. Aby dosáhl úspěchu, musel Henry zasáhnout zvíře hned prvním výstřelem do oblasti velké zhruba jako hrací karta. Při jakémkoli větru by byl takový pokus odsouzen k nezdaru; i jemný vánek o rychlosti pěti mil za sekundu by na tuto vzdálenost odnesl střelu o dobrých osm palců od záměrného bodu. Blížil se ale soumrak a vzduch byl naprosto nehybný.

De iure Henry stále střílel z téže pušky, kterou spolu s otcem a s Curtem Behnkem vyrobili v roce 1963. Během těch třidvaceti let ovšem zbraň prošla zásadními změnami. Hlaveň Hart byla už pátá v pořadí. Oproti původní hlavni měla ta současná větší průměr, ale také měla na povrchu hluboké podélné drážky. To jí zajistilo vyšší tuhost, aniž by to zvyšovalo hmotnost. Ráže zbraně

už nebyla původní .222 Remington Magnum. Nová hlaveň v upraveném těle Remington byla komorována pro náboj .244 Ackley Improved a její drážky měly stoupání 1:9 ", nikoli 1:12 " nebo dokonce 1:13 ", které preferovali střelci benchrestových soutěží pro šestimilimetrové ráže. Rychlé stoupání teoreticky mohlo nepatrně snížit přesnost, ale zato zcela spolehlivě stabilisovalo dlouhé střely, které by se při pomalejší rotaci mohly převracet. Štíhlé střely typu ‚boattail‘ se zúženou člunkovitou zádí, značené jako VLD — *Very Low Drag* pro minimální odpor vzduchu —, které Henry používal, vážily 103 grány a vítr je na dlouhé vzdálenosti snášel daleko méně, než lehčí střely, které se používaly v benchrestových soutěžích na 100 nebo 200 yardů.

Ačkoli puška měla stále tu původní ořechovou pažbu, již Henrymu v jeho deseti letech pomáhal vyrobít otec, dřevo už se nikde nedotýkalo oceli těla ani hlavně. Namísto toho byly ocelové součásti usazeny na dvou přesných hliníkových blocích, které Curt Behnke usadil do pažby na každém konci těla zbraně a upevnil epoxidem. Tato technika, již se říkalo ‚sloupkové přepažbení‘, dokáže zajistit stejnou stabilitu, jakou nabízejí moderní pažby z umělých hmot, a jediným jejím negativem je zvýšení hmotnosti celé zbraně asi o libru. Při soutěžní střelbě, kde existují omezení váhy zbraně, ovšem všichni preferují pažby ze skelných vláken; při lovu psounů ale Henryho žádné limity neomezovaly a mnohem raději používal pažbu, kterou vyrobili z ušlechtilého dřeva spolu s otcem před mnoha lety.

Kromě toho byl také původní zaměřovací dalekohled Lyman Super Targetsport nahrazen v tehdejší době zcela nepřekonatelným transfokátorem Leupold s úpravami Dicka Thomase.

Henry Bowman s touto puškou dokázal za bezvětří střilet pětiranné skupiny nepřesahující v průměru 3 " na vzdálenost 600 yardů.

Podíval se na tabulku opadání střely, kterou měl přilepenou na straně pažby. Na vzdálenost 560 yardů v ní našel 29 "; právě o tolik tedy musí zamířit výš, aby zasáhl svůj cíl. Lehl si do střelecké pozice a pušku usadil na sáčky naplněné pilinami, které s sebou na lov nosil pro oporu zbraně. Jednotlivé body záměrné osnovy, již si Henry vyžádal od Thomase, byly navzájem vzdálené tři úhlové minuty; na vzdálenost 560 yardů tedy vyznačovaly na cíli délku 16,8 ". Henry lehce upravil polohu pušky, tak, aby druhý z bodů shora usadil na místo, kde se zvíře dotýkalo země, a lehce se dotkl pouště. Stačilo méně než dvě unce tlaku, aby záchyt uvolnil úderník a ozvala se rána.

Třesk byl nevýrazný a zněl ploše, protože v okruhu dobrých deseti mil nebylo nic, oč by se zvuk mohl odrazit. Po dvou sekundách od výstřelu se ozvalo nezaměnitelné žuchnutí, které střelci potvrdilo úspěch: když střela s otevřenou špičkou zasáhla psouna, naprosto typický zvuk se vzdáleně podobal prásknutí nafouknutého papírového sáčku.

Henry vrátil zbraň do původní polohy a podíval se do puškohledu. Kousek od valu kolem díry viděl dvě poloviny mrtvého zvířete, vzdálené jedna od druhé dobře dvě stopy. Otevřel závěr, vyňal

vystřelenou nábojnici a uložil ji do pravé části své dělené torby na střelivo. Od chvíle, kdy poprvé zahlédl vzdáleného hlodavce, uplynulo asi dvacet sekund.

To je hezký závěr dne, pomyslel si. Postavil se, zdvihl zbraň, zavěsil si torbu přes rameno a oba kožené sáčky vyplněné pilinami kolem krku. Pak zvolna vykročil k automobilu.

„Jak se ti dařilo?“ uvítal jej Curt Behnke hned ve dveřích. „Tommy už se bál, že ses tam rozhodl přespat.“ Tommy byl Behnkeho jedenáctiletý vnuk a tohle byl jeho první lovecký výlet na psouny.

„Pojďme se na to podívat,“ usmál se Henry a položil nábojovou torbu na stůl. Vysypal vystřelené nábojnice z levé části před chlapce: „Spočítej mi, kolikrát jsem minul, a já zatím přepočítám zásahy.“ Tommy začal počítat nábojnice na hromádce a Henry se posadil a sáhl do pravé části torby.

„Tedy synku, vystřílels toho hromadu,“ řekl rančer, když viděl obě haldy nábojnic. Měl pronajaty dvaadvacet tisíc akrů pastvin ve Wyomingu, na nichž právě Curt, Henry a Tommy celý den lovili. Psouni žijí v koloniích. Pokud nejsou jejich počty udržovány v rozumných mezích, zaberou rozsáhlý prostor a zbaví jej trávy, takže podstatně sníží velikost stáda, které pastvina dokáže uživit. Většina rančérů pro redukci množství psounů používala jedy, ale někteří raději zvali střelce, aby jim pomohli omezit počty škůdců a zároveň se procvičili ve střelbě na velkou vzdálenost. Pro Curta Behnkeho u tohoto rančera platila dlouhodobá a stálá pozvánka: mohl přijet, kdykoli se mu jen zachtělo, a mohl s sebou kohokoli přivést.

„Sto čtyřicet sedm,“ řekl chlapec.

„A sto osmdesát osm zásahů,“ doplnil Henry nad svou hromádkou. Rančer zakroutil s úsměvem hlavou. Psouni nikdy nevyhlázali z děr, pokud byl někdo blíž, než sto yardů; a zasáhnout zvíře bylo těžší, než strefit se do plechovky od piva. Rančer často zkoušel střílet psouny pákovou opakovačkou, kterou vozil s sebou, ale nikdy žádného nezasáhl. Před pěti lety strávil jedno odpoledne na lovu s Curtem Behnkem a dodnes fascinovaně vzpomínal, jak Curt střílel jedno zvíře za druhým na vzdálenosti, které rančerovi připadaly naprosto absurdně velké.

„Večere bude během deseti minut,“ řekl svým hostům. Pak se otočil k Behnkemu: „Skoro bych řek’, že tenhle mladík střílí bezmála stejně dobře jako ty, Curte.“

„To ovšem není docela fér srovnání,“ potřásl Curt, tehdy už sedmdesátník, hlavou. „Má mnohem lepší zrak, než jsem já kdy měl, i když mi bylo dvacet; a jeho náboje snáší vítr daleko méně, než .223 Improved, které jsem používal já. No, a kromě toho,“ usmál se, „Henry zásadně nestřílí na psouny, jsou-li blíž než tři sta yardů.“ Rančer se rozesmál a vrátil se do kuchyně. Domníval se, že Curt žertuje.

27. ZÁŘÍ 1986

„Vůbec mi hlava nebere, proč poldové z toho chlápka tak vyšilujou,“ kroutil hlavou Stokely Meier. „Jsou tak ztopořený, že by člověk čekal nejmíň kompletní vězeňskou populaci třech států na útěku, jak loupí, znásilňují a vraždí.“

„Podle novin by měl každý zůstat doma, zavřít dveře na závoru, odříkat třikrát ‚Zdravas Maria‘ a svěřit duši Pánu,“ odfrkl si jeden ze zákazníků.

„Dokonce zavolali Edovo oddělení,“ poznamenal Tom Fleming, „a ptali se, zda se někdo z jejich poldů nechce přidat.“

„Eda *Seyfferta*? Z *Tróje*?“ nevěřicně se ptal Stokely. „Copak už tam nemaj’ dost vlastních chlápku na to, aby pobíhali sem a tam po lese?“

„No, zeptali se. Ed měl dost rozumu, aby jim řekl ‚ne, díky.‘“

V typickém sobotním odpoledni se v obchodě se zbraněmi sešla obvyklá společnost, včetně Henryho Bowmana. Toho dne se hovor většinou točil kolem Michaela Wayne Jacksona, který byl stíhán ve státě Indiana pro dvojnásobnou vraždu a uprchl do Missouri. Před pěti dny zabil místního občana a dosud byl na útěku.

Zahlédli jej nedaleko od Wright City, města okresu Warren, které bylo asi čtyřicet mil od St Louis. V současnosti probíhala velmi rozsáhlá akce, jejímž účelem bylo Jacksona nalézt a zatknout; noviny denně hned na přední straně přinášely informace o aktuální situaci.

„Z čeho vůbec mají takový strach?“ optal se Henry. „Jackson se snad pořád skrývá někde v lesích, ne? Pokud vím, zkontrolovali všechny domy v okolí, a nenašli nikoho mrtvého ani svázaného nebo tak nějak. Není to žádný expert na přežití v divočině. Právě teď už má nejspíš takový hlad, že si začíná okusovat boty, pokud jsou kožené. A vůbec nijak nemůže nikoho ohrozit, pokud se od něj držíte dál než nějakých sto yardů.“

„Co tím chceš říct?“ nerozuměl Stokely.

„Pohybuje se pěšky, a je dobře známo, jak je ozbrojený: má dvojku šestnáctku. Kolik tak asi může mít nábojů? Nebude to víc než hrst dvě, plus dva v komorách. Skoro bych se byl ochoten vsadit, že po kapsách nemá *vůbec* nic.“ Henry se na chvíli odmlčel a pak pokračoval.

„No, a je to šestnáctka. V této ráži nikdo nenosí hrubé broky, o jednotných ani nemluvě. Takže tam může mít snad velikost 2, a i to je krajně nepravděpodobné. Stoke, máš tady na prodej nějaké dvojky v šestnáctce?“ Stokely Meier zakroutil hlavou.

„Takže spíše čtyřky nebo šestky, ale vůbec nejspíše asi sedmapůlky,“ zasmál se Henry. „Máme jednoho vyhladovělého chasníka, který běhá po lese, má brokovnici se dvěma náboji, a ani jeden z nich člověka na sto yardů ani neškrábne. K čertu, dobrý nadhazovač dokáže poslat baseballový míček dál, než na jakou vzdálenost vůbec ucítíš 7 1/2. Jak já to vidím, ten Michael Wayne Jackson je prakticky neozbrojený.“

„Ale dořítí, *tohle* by měli udělat,“ usmál se široce Stokely. „Ať prostě posbírají všechny nadhazovače z univerzitních baseballových týmů a pošlou je na víkend do okresu Warren. Můžou jim dát střelecký brejle, takže se nikomu nic nestane, a hromadu vyřazených míčků. Pak můžou házet na toho zobáka, dokud nevystřílí všechno co má, a nevzdá se, dřív, než mu začnou těma míčkama mířit na palici.“

„Škola by pak ovšem patrně účtovala rodičům za hodiny tělocviku navíc,“ dodal suše Adrian Baker. Stokely Meier se prohnul smíchy. Oba s Adrianem byli absolventy místní školy a oba byli zvyklí na neustálé dopisy, jejichž prostřednictvím ona instituce každou chvíli požadovala nějaké další peníze.

„No, ale když se po lesích motá tolik policajtů, bude to zázrak, když někdo nekoupí kulku,“ varoval Tom Fleming. „Nechte pár set poldů honit jednoho chláпка, a stanou se dvě věci. První, pro každého z nich je šance, že do něj vrazí, tak malá, že se ani nebudou moc rozhlížet. Za druhé ale, šance, že *on* najde některého z nich, je tím větší. Pan Jackson se momentálně pohybuje v prostředí, kterému v armádě říkají ‚bohaté na cíle‘.“

„Policisté mají docela štěstí, že ten chlápek není lovec psounů se slušnou puškou,“ usmál se Henry Bowman. Ostatní se zarazili.

„No člověče, tohle je tedy fakt,“ vydechl Stokely. „Koroner by musel pracovat přesčas.“

„Kromě toho má policie taky kliku, že náš pan uprchlík Jackson je vrah, hledaný kvůli dvěma nevinným mrtvolám,“ připojil Tom Fleming, „a ne nějaký chudák, se kterým by lidé jako my mohli sympatizovat.“

„Myslíš jako třeba kdyby to byl nějaký nešťastník, co špatně vyplnil ten žlutý formulář, nebo třeba úředník Monsanto, který má ve skříni M3, co si přivezl z Koreje?“ přidal se Henry.

„Tak.“

„No u svatýho voklobáka,“ řekl Stokely pobožně. „To by taky moh’ mít v lese pár tisíc kámošů.“

Všichni v obchodě se zamysleli nad několika posledními poznámkami.

2. KVĚTNA 1988

„Ty ho chceš volit? Chlápka, co učí děti doma, místo aby je poslal do školy?“

„To si piš, kámo. Nevším’ sem si, že by učitelé tady kolem byli takoví lumeni, aby to člověk sám nezvlád’ stejně dobře. Spíš líp,“ usmál se muž. „A taky tvrdí, že bude prosazovat jenom ty zákony, co lidi opravdu chtěj’. A to mi zní sakra dobře.“

„Jako že žádný pokuty, když jedeš rychle po prázdný silnici, nebo když úplně nezastavíš na stopce na prázdný křižovatce, a tak?“

„Přesně.“

„To bych bral,“ souhlasil ten druhý.

„Hele, tohle rozdává,“ řekl první, sáhl do kapsy a vyňal kartičku velikosti vizitky. Druhý se na ni podíval —

Volte Weavera
na místo
šerifa!

— pak ji obrátil a přečetl si druhou stranu:

„No,“ zasmál se, „aspoň má kapku smyslu pro humor. To taky není zlý.“

„Moje slova, kámo.“

Randy Weaver našel při svém pokusu získat místo šerifa okresu Boundary velice slušnou podporu mezi místními, avšak k tomu, aby volby vyhrál, to nestačilo.

Propuštění
z vězení!

18. KVĚTNA 1989

„Tyto vražedné útočné pušky jsou nejoblíbenějšími zbraněmi prodejců drog a pouličních gangů. Prezident se s velkou odvahou dokázal postavit proti zbraňové lobby. Tím udělal první významný krok k tomu, aby odstranil tyto strašlivé zbraně z našich ulic. Zatím jsou naše děti vražděny a –“

„Prolhaní šmejdi,“ řekl znechuceně Henry Bowman, když stiskl tlačítko „off“ na dálkovém ovladači. Pohlédl na přítele, kterého pozval na večeři: „Irwine, myslím, že jsme právě viděli, jak pan Bush zahodil nějakých pět šest milionů hlasů pro volby ve dvaadevadesátém.“

Irwin Manna to překvapilo: „Opravdu tomu věříš?“

„Samozřejmě se mohu mýlit, ale, hm, ano, myslím, že to se právě teď stalo. Lidé si už zvykli na to, že jim lžou ohledně daní, a stran toho, jak získají lepší práci, a tak dále. Dělají to všichni politici. Myslím ale, že Američané jsou pořád ještě hodně citliví na omezování svých práv; a myslím, že naprosto nesnášejí politiky, kteří jim nejprve slíbí, že jejich práva budou prosazovat, a pak je podrazí. Nemám ponětí, koho budou demokraté nominovat za tři roky, ale ať to bude kdokoli, dneska tedy získal sakra silnou podporu.“

„President se...“ Irwin Mann se ujistil, že nalezl správnou metaforu, a pak s úsměvem dokončil „...právě střelil do nohy, že?“ Henry Bowman se musel usmát, ač se necítil vůbec vesele.

„Daleko spíš do jater.“

19. KVĚTNA 1989

„Poslouchejte, prosím. Máme skoro půl hodiny, než přijedou autobusy. Pokud se chcete projít po okolí, v pořádku, ale nechoďte moc daleko. Musíte být zpátky na tomto místě přesně v poledne. Je to všem jasné?“ Studenti střední školy potvrdili svůj souhlas, ať už slovy či aspoň pokývnutím.

Stejně jako většina jejích spolužáků z Rolly v Missouri, ani Cindy Caswellová až dosud nikdy nebyla příliš daleko od domova. Navštívila pár jezer na jihu hned za arkansaskou hranicí, dvakrát třikrát ročně celá rodina zajela do St Louis, ale to bylo také vše. Chicago pro ni bylo zcela nové a fascinující město. Proti jeho velikosti a energii, již vyzařovalo, se cokoli, co až dosud znala, zdálo směšně zanedbatelné.

Studentům, kteří v posledním ročníku navštěvovali výběrový kurs divadelních dějin, škola nabídla třídní výlet do Chicaga jen za cenu letenky a ubytování. U TWA bylo možné získat zpáteční let za \$ 64, a bydlení se podařilo nalézt velmi levně v jednom z hotelů. Cindy byla nadšena, když ji rodiče bez nejmenších výhrad dovolili, aby se k výletu připojila. Dokonce po ní ani nechtěli, aby si výdaje zaplatila sama, což byla připravena udělat. Souhlas rodičů byl jedním z nejšťastnějších momentů v jejím životě.

Teď se Cindy Caswellová procházela po chodníku zahleděna do oblak a na špičky nemožně vysokých budov, které lemovaly ulici. Neměla ani nejmenší tušení, že se její život od základu změní.

„Na co čekáme?“ optal se Eddie Viglisi řidiče.

„Zatím sem tu neviděl nic než samý coury,“ odpověděl muž za volantem. Bílá dodávka bez oken byla označená logem neexistující malířské společnosti. „Víš, že Sal je chce mladý a čerstvý, nestojí vo tyhle votahaný kundy, co už nejspíš měsíc dva šlapou. Co se všude mluví vo AIDS, má husí kůži.“

„Zkus to nahoru po Západní, kolem Carsona.“

„Tam budou samý paničky. Lepší zkusit nákupní zónu.“ Řidič se zamyslel. „Ale víšco, třeba máš recht. Můžem' tam zajet pak. Zkusíme Carsona.“ Na semaforech odbočil doleva. Dva muži, kteří seděli v zadní části dodávky, se k hovoru nepřipojili.

„Támhle! Tahleta! Ta je *perfektní*“, vykřikl Eddie. Muži vzadu se nadzdvihli a naklonili k předním okénkům, aby identifikovali svůj cíl. „Dávejte bacha po rodičích, šamstrovi a tak“, připomněl jim.

Dodávka objela blok, aby se ujistili, zda v blízkém okolí není žádný hlídkový vůz. Po návratu na původní místo řidič zastavil a oba muži ze zadní části vystoupili. Byli asi padesát yardů na sever od Cindy Caswellové. Dívka zvolna kráčela po chodníku jižním směrem; prociťovala majestátnost města a přemýšlela o hře, kterou večer zhlédnou. Svého bezprostředního okolí si vůbec nevšímal. Nezahlédla tak ani dvojici mužů, ani dodávku, která se blížila s otevřenými bočními dveřmi, dokud nebylo příliš pozdě.

„Na tu sme snad ani nepotřebovali tu sračku,“ komentoval Eddie Viglisi pohled na dívku, bezvládně ležící v zadní části dodávky. Cindy byla tak překvapena, že se ani nepokusila o obranu; a pak už dávka syntetického heroínu převálcovala její organismus jako nákladní vlak.

Oba muži, kteří ji vtáhli do vozu, si ji prohlíželi s neskrývaným potěšením. Sal Marino s ní bude brzy hotový a pak bude jejich úkolem ji zabít a zbavit se těla. Jak to udělají a čím se budou bavit, než zemře, to už bude jen jejich věc.

Když se nevelká dávka heroínu vyplavila z jejího organismu a Cindy byla opět schopna přemýšlet, shledala, že je připoutána za pravou ruku ke kovové posteli. Postel stála v malé místnosti bez oken a s jednoduchou žárovkou, která svítila na stropě. Neměla vůbec představu, kolik může být hodin. Hlava se jí motala a bylo jí špatně od žaludku. Během prvních deseti sekund došla k závěru, že vůbec nemá smysl uvažovat o okamžitém útěku. Postel byla sestavená z ocelových trubek a velmi pevná. Pouta byla také z oceli, také velmi pevná, zjevně navržena pro spolehlivé udržení mnohem nebezpečnějších lidí, než osmnáctileté zdrogované školačky.

Cindy bylo jasné, že je v daleko horším nebezpečí, než kdy dříve za celý svůj život. V rodině nebyly žádné peníze, které by stály za hovor; nemohlo tedy jít o únos pro výkupné — a v tom krajně nepravděpodobném případě, že by ji unesli omylem, by ji nejspíše zabili hned, jak by si uvědomili svou chybu.

Byla si však prakticky jistá, že ji chytí z jiných důvodů — z důvodů, které budou nejspíše souviset se sexuálním otroctvím, a to v tom lepším případě. Cindy udělala to, co byla zvyklá dělat prakti-

cky celý život: vytěsnila z mysli úvahy o čemkoli, co nemohla žádným způsobem ovlivnit. *Soustředí se*, říkala si. *Musím je přimět, aby si mne chtěli udržet živou a zdravou. Tohleto ovlivnit dokážu. Snad.*

Cindy Caswellová už měla nezanedbatelné zkušenosti s úspěšným krocením žaru mužských predátorů; bylo jí ale zřejmé, že kdokoli, s kým se zde zanedlouho setká, bude o mnoho řádů nebezpečnější než i ty její nejhorší zkušenosti z Rolly v Missouri.

Vypadat k světu, vyzařovat, jak píšou v knížkách, „vnitřní sílu“, to tady asi nebude stačit, pomyslela si. Pak si ale uvědomila, že to je vlastně to jediné, co doopravdy dokáže, takže odtud musí začít.

V místnosti nebylo žádné zrcadlo, ale Cindy zjistila, že vidí docela slušně svůj odraz ve skleněné ploše falešného drahokamu, který měla na prstenu. *Tak do toho.*

Učesala si vlasy prsty, utřela si oči a nos do prostěradla, až byla spokojena se svým vzhledem. Srovnala si blůzu a sukni. Nakonec si stáhla spodní prádlo, několikrát si plivla do dlaně, a nakolik jen dokázala, důkladně si navlhčila pochvu.

Když Eddie Viglisi přišel přivést svému šéfovi nejnovější zajatkyni, našel v místnosti vyrovnanou a klidnou mladou ženu; byla výjimečně krásná a skoro se až zdálo, jako kdyby na jejích rtech tkvěl náznak úsměvu.

Pokud chtějí někoho, kdo vříská strachy, nebude tak těžké změnit roli, říkala si Cindy. *Ale budou-li mít pocit, že je to pro mne jedno velké dobrodružství, mohla by to být nejlepší šance udržet se chvíli naživu.*

„Tak ’dem, princezno. Čeká tě chlap tvejh snů,“ řekl Viglisi, vytáhl z kapsy klíček a uvolnil dívce pouta. Cindy souhlasně pokývla, postavila se vedle postele a čekala, až jí ten člověk ukáže, kudy má jít.

20. KVĚTNA 1989

„Nic 'sem neudělal,“ mrzutě brumlal Boone Caswell. „Neměla důvod utýct. Vůbec žádnéj důvod,“ opakoval, aby všichni pochopili, že tentokrát to opravdu není jeho chyba. Myra se na něj dívala uplakanýma a zároveň rozhněvanýma očima. Šerif zavěsil telefon a obrátil se k nim; měl zarudlý obličej a vypadal nespokojeně. Zhluboka se nadechl a vydechl, než začal mluvit.

„To byla, hm, policie v Chicagu. Prozatím nejsou přesvědčeni, že došlo k nějakému zločinu — ještě ne,“ dodal rychle. „Cindy je osmnáct let a je dospělá. Nemají žádný důkaz, že se s ní stalo něco, no, špatného. Jen prostě není tam, kde byste ji vy chtěli mít.“

Ve skutečnosti seržant v Chicagu řekl: *„Poslyš, kámo, kdybysme měli najít každýho, co se mu ve městě zalíbilo a řek' adios tomu zahnojenýmu zapadákovu, kde vyrost', no, na to by nám nestačilo ani kurva dvakrát tolik lidí co máme, i kdyby nedělali lautr nic jinýho. A jestli je holce osumnáct, zapomeň na to. Chytnem' ji a dá nás k soudu. Třeba o sobě dá vědět sama. Mám její popis a mám na vás číslo. Pár tejdňů budu dávat bacha na každou holku bez papírů, co se octne v márnici, a kdyžtak se ozvu. Víc toho ale pro tebe fakt udělat nemůžu.“*

„Neutekla z domova,“ řekl Boone Caswell s přesvědčením, které ve skutečnosti necítil. Mnohem víc jej trápilo riziko, že bude shledán odpovědným za dceřin útěk, než samotný fakt jejího zmizení. Myra neříkala nic a jen plakala.

~

K velkému zklamání obou goril se Sal Marino stále Cindy nenabažil. Pokud vůbec pociťoval nějakou změnu, pak o ni stál ještě více než včera, kdy mu ji Eddie přivedl do jeho luxusní ložnice.

Byla ještě panna, což šéfa mafie překvapilo. Také byla vlhká a bylo na ní vidět jakési zdráhavé nadšení, a to zločince vyvedlo z míry: něco podobného zcela výjimečně zažil s těmi nejlepšími prostitutkami, ale nikdy s mladými dívkami, pro které si čas od času posílal Tonyho.

Nyní seděl na pohovce a v ruce držel lahev šampaňského. Jeho druhou ruku měla Cindy mezi nohama a rytmicky tiskla mafiánův prst pomocí techniky známé jako Kegelovo cvičení.

Cindy tento název vůbec neznala. O celé věci se dočetla v jednom z časopisů, které její otec ukrýval ve skříni v domnění, že o nich nikdo neví. Bohatě ilustrovaný článek se však nezmiňoval o doktoru Kegelovi; namísto toho byl nadepsán *„Šukací hongkongské svaly“*. *Klika, že mi to nedalo a vyzkoušela jsem si to*, pomyslela si Cindy, když pozorovala, jak jejímu vězniteli narůstá erekce. Vzala mu z ruky lahev, rozevřela jeho župan a nalila mu pár kapek šampaňského do klína. Pak se naklonila a vzala jej do úst.

„Hmmm, myslím, že si tě chvíli nechám,“ řekl Marino a zavřel oči. „Bude to chtít pěkné šaty, vezmu tě s sebou do Vegas, všichni budou koukat.“

Cindy Caswellová pocítila obrovskou vlnu úlevy; nedovolila však, aby to narušilo její soustředění.

7. DUBNA 1990

„Vážně myslíš, že si někdo koupí tenhle mlýnský kámen?“ zahekal Henry Bowman, když pomáhal Allenu Kaneovi zdvihnout ruský těžký kulomet DŠK ráže 12,7 mm na pancéřovanou lafetu. „Za — kolik? Dvanáct tisíc dolarů?“ Allen Kane pokrčil rameny.

„Nikdy nevíš. Myslím, že v civilním registru jich je jen sedm, a tenhle je v perfektním stavu, jako nový. Ale vzal bych ho s sebou, i kdybych věděl úplně jistě, že se pro něj žádný kupec nenajde,“ odpověděl Allen, když se zbraň usadila do správné polohy. „Takovéhle poutače přitáhnou i spoustu chasníků, co mají po kapsách jen pár tisícovek a utratí aspoň to.“

„Na tom něco bude,“ připustil Henry. Allen Kane byl se svými sedmnácti stoly, každým osm stop dlouhým, největší z vystavovatelů na výstavě a burse zbraní v Indianapolis. Obvyklý Kaneův spolupracovník zrovna nebyl k dispozici, a proto Henry přijel na výstavu časně, aby příteli pomohl vše připravit. Chystal se s ním zůstat i dále a rozdělit se s ním o tíhu dotazů, se kterými přijdou tisíce zájemců. Allen vystavoval bezmála sto kulometů a dalších zbraní podléhajících NFA, včetně dvou tuctů zbraní zásobovaných pásem. Henry se lehce usmál při pohledu na 20mm Solothurn S18-100 a vzpomněl si na zbraň, kterou mu věnoval Walter k čtrnáctým narozeninám. *A můj je dokonce v ještě lepším stavu*, pomyslel si pyšně, když viděl drobné zamodralé opotřebení ostrých hran Allenovy protitankové pušky.

„Proto jsi sem dovekl i ten Gatling?“ pokývl Henry směrem k překrásné replice Gatlingova kulometu z roku 1873, usazené na historicky přesné dubové polní lafetě. Celá sestava vážila dobrých 500 liber.

„No, také proto,“ odpověděl Allen, „ale víš, tohle je velká výstava, a je skoro jisté, že si tuhle krásku někdo odveze domů, protože s tím není žádné papírování.“ Henry kývl. Gatling poháněný klikou nespadal ze zákona mezi kulomety, protože nesplňoval formulaci „více výstřelů způsobených jediným stiskem spouště“.

„Obvykle prodám jeden na každé druhé velké výstavě. A na úplně každé v Kalifornii,“ dodal Allen. „Občas mi je Mike ani nestíhá dělat.“ Repliky vyráběla firma Thunder Valley Ordnance; podnik, jehož majitelem, jediným zaměstnancem i mistrem puškařem byl svalnatý perfekcionista jménem Mike Suchka, který rád pracoval 18 hodin denně.

„Ty vystavuješ v *Kalifornii*?“ překvapeně se ptal Henry. Ačkoli kalifornský státní zákon v principu umožňoval soukromé vlastnictví automatických zbraní, stát zásadně nikdy a nikomu odpovídající povolení neuděloval. Jedinou výjimkou byla společnost Stembridge Gun Rentals, která pronajímala zbraně Hollywoodu, a importéři prodávající zbraně policii, jako Armex International.

„Normálně nevystavuji vůbec ve státech, co zakazují automaty; ale Kalifornie je výjimka.“

„Jak to, prodáváš Stembridgeům?“

„To taky, obvykle něco málo koupí, ale to nehraje moc velkou roli. Prodám ale slušné množství přístrojů pro noční vidění, dálkoměrů a podobných věcí. Ale opravdu šílené je, kolik tam rozprodám jinak nepoužitelných součástek.“

„Cože?“ Henry odložil noctovisor, který si prohlížel, a otočil se ke svému příteli.

„Zní to bláznivě, ale lidé tam vážně dokáží nakoupit odpadky, které by jinde neměly vůbec žádnou cenu. Je to nejzatracenější nejdivnější věc, co jsem kdy viděl. Podívej, v poslední dodávce dílů od Charleyho nechali omylem také balík autogenem rozřezaných .50 hlavní. Samozřejmě mi je neúčtoval, ale ty mizerné krámy vážily pěkných pár set liber. Tak jsem mu zavolaal, abych si trochu zanádal, že jsem musel platit poštovné za hromadu šrotu, a on mi řekl, ať je dám do starého železa, a on že mi sleví stovku z příští objednávky.“

„To je starý Charley,“ zasmál se Henry. „Koupil jsem od něj svou první pušku se středovým zápallem, Mausera '98, když mi bylo deset.“

„Stejně jako asi milion dalších kluků tenkrát,“ řekl Allen s úsměvem. „Ale ještě k těm hlavním: měl jsem je pořád v autě, když jsem přijel na výstavu v L. A., tak jsem je tam hodil na jeden stůl a nabídl jsem je za dvacku kus. Zmizely během prvního dne.“

„To je nesmysl. Rozřezané autogenem? To jsou přece nanič.“

„Přesně moje slova. Ale tohle se tam děje pokaždé. Lidé tam koupí úplně cokoli — pažby k samopalům, které už dneska vůbec neexistují, ani jediný kus; švýcarské zásobníky ke zbraním, které nikdy neopustily Evropu, cokoli tě napadne,“ potřásl Allen Kane hlavou.

„Vysvětlovali mi to tak, že v Kalifornii je spousta lidí, a řada jich tam žila před rokem '68, a dobře si pamatují, jak to bylo tehdy. Mohli si koupit cokoli, co chtěli, vyjet s tím pár mil do pouště a střílet, a nikdo neřekl půl slova. Teď jim tam každých pár měsíců zakážou něco dalšího, takže kupují naprosto cokoli, co zatím ještě mohou.“

Kromě toho je tam spousta nových zbohatlíků, a ti si myslí, že se jim nakonec přece jenom podaří nějak získat od státu povolení, protože mají zkušenosti, že velké peníze vždycky dokáží prošťouchnout nějakou cestičku kolem zákonů.“

„Jenže se zbraněmi to dneska funguje přesně naopak,“ zamračil se Henry. „Když policajti v Missouri chytanou černého chasníka ve staré čtvrti Fairlane, který má v kapse mizernou lacinou prakticky nepoužitelnou dvaadvacítku, seberou mu ji a řeknou mu, ať jim zmizí z očí. Když se ale přesně totéž stane milionáři v nóbl čtvrti, dá právníkům padesát, šedesát tisíc, a možná se dokáže vyhnout vězení — možná taky ne. Zrovna loni se tohle stalo Ralstonu Purinovi: přišel bezmála o všechno kvůli prastarému tlumiči od Maxima, který koupil jeho táta ve dvacátých letech za tři dolary.“

„Jo, bohatým trvá hodně dlouho, než jim dojde, že vstřícnost policajtů končí ve chvíli, kdy jde o zbraně. Ti z Kalifornie, kterým už to docvaklo, mají většinou druhý barák v Nevadě a tam si střikačky nakupují i ukládají. Tu a tam někdo má zbraně schované a čeká, kdy ty pitomé zákony zruší, ha ha ha. No, každopádně, pointa je taková, že v Kalifornii rozprodám spoustu dílů a šrotu, který není vůbec nijak vůbec pro nikoho použitelný, ale lidi tam to kupují, protože ještě pořád můžou,“ potřásl smutně Allen Kane hlavou nad takovou situací.

„Když ses zmínil o té policejní zvůli,“ změnil téma, „měli jste v poslední době v Missouri nějaké problémy s federály na výstavách a bursách?“ Henry se zamračil.

„Jo, slyším o takových věcech. Já sám už nevystavoval pěkných pár let. Tu a tam prodám pár samopalů policajtům, ale tam u nás je pro mne tak velký problém dostat potvrzení na formulář 4, že mi vůbec nestojí za to platit na výstavě za místo. Jak to vypadá tady? Starý dobrý podraz s prodejem bez licence? Plus oblíbené spiknutí?“

„Jo, přesně tak. A mají teď novou fintu. Vzpomínáš, jak ATF vydala směrnici, podle které nesmíš mít součástky tlumičů, jako třeba pružné přepážky, a to ani v případě, že máš zaregistrovaný tlumič — leda bys byl licencovaný výrobce?“

„Slyšel jsem o tom, ale myslel jsem, že je to nějaká fáma; vždyť je to naprosto šílené,“ odpověděl Henry. Pružná přepážka tlumiče je jednoduchý gumový kotouček, uprostřed s dírou nepatrně menší, než jaký je průměr střely, umístěný ve výstupním otvoru. Guma se natáhne, když přepážkou prolétá střela, a pak se opět smrští; tím omezí zvuk nepatrně lépe než pevná kovová přepážka s větším otvorem. Pružné přepážky je zapotřebí velice často měnit a velmi negativně omezují přesnost zásahu. Henry je ve svých tlumičích zásadně nepoužíval.

„Věř mi, je to tak. Pár chlápků z Indiany a Ohia nevzalo tu směrnici vážně, protože nedává smysl. Mysleli si, že přece musí být v pořádku mít u sebe pár kousků gumy, obzvlášť když mají tlumiče poctivě registrované a ty přepážky se musí měnit každou chvíli.“

„A do hajzlu,“ Henrymu bylo jasné, co bude následovat.

„Přesně tak, do hajzlu. První z nich dostal tři roky natvrdo. Ti ostatní z toho vyklouzli jen s tím, že teďka dělají pro ATF špinavou práci. Před měsícem prodejce v Columbu chytil jednoho z nich, jak se mu snaží podstrčit mezi zboží mechanismus pro střelbu dávkou a pár těch pitomých přepáží, aby ho na tom pak mohli usmažit. Proto taky mám všechno krom samotných zbraní tady v těch krabicích,“ ukázal na velké ploché pořadače obsahující samostatné přihrádky a kryté plexisklem. V přihrádkách byly závěry, pružiny, vytahovače, zásobníky a další součástky. Průhledný kryt byl zavěšen na pantech na vnější straně a uzamčen na straně vystavujícího. Tak bylo všechno zboží dobře viditelné, ale dostat se k němu mohl jen ten, kdo stál za stolem.

„Budu si na ty švindly dávat pozor,“ slíbil Henry. Pohlédl na hodinky. „Máme ještě asi čtvrt hodiny do začátku. Nechceš kolu, než se sem nahnou lidi?“

„Snídaně šampiónů,“ přikývl Kane. Henry vykročil směrem ke stánkům s občerstvením.

„Pane Blaire, musím se přiznat, jsem tady z toho trochu nervózní,“ řekl agent ATF s omluvným pohledem. Pak si všiml, že jeho velitel zaparkoval svůj vůz v zóně vyhrazené pro vykládání zboží. „Promiňte, ale můžeme tady parkovat?“

„To si myslíš, že budu platit parkovací lístek?“ rozesmál se Blair. *Tohle je fakt ucho*, pomyslel si. „Nechceme se sem přece táhnout pěšky až z horoucích pekel, že ne?“ Pokývl směrem k davům pěších, kteří se všichni scházeli k výstavní budově. Mnozí měli pouzdra na dlouhé zbraně a jeden návštěvník nesl v ohbí lokte brokovnici bez jakéhokoli obalu.

„Už jsem ti to říkal,“ pokračoval Wilson Blair, aby zaplašil strach svého chráněnce. „Práci na burse zbraní nemůžeš zvorat. To prostě nejde. A budeš v tom dneska lepší, než leckdo, kdo to dělá už dlouho, protože nikdo nemůže poznat, že jsi od nás. Jasně?“ Mladík přikývl. „Zvládneš to, věř mi.“ Blair vypnul zapalování a otočil se k mladému agentu. „Chceš, abych znovu prošel vše od začátku?“

„Ano, prosím. To by mi opravdu pomohlo.“

„Fajn. Musíš mezi ně zapadnout, a nic není snazšího. Vejdeme dovnitř, ty zamiř do jednoho rohu haly a tam začni. Procházej uličkou a rozhlížej se. Ignoruj cokoli, co nesouvisí se zbraněmi, stejně jak mají tihle cvoci ve zvyku. Jak přijdeš na konec, vezmi to další uličkou zpátky. Tak postupně projdeš kolem všech stolů, stejně jako kdybys byl zákazník.“

„Tomuhle rozumím, ale co mám *dělat*?“

„Hned se k tomu dostanu,“ usmál se Blair. „Vydrž.“

„Omlouvám se.“

„Nedělej si s tím žádné starosti.“ *Ten kluk je k smrti vystrašený*, pomyslel si Blair. „Jak jsem ti říkal, tady vůbec nic neriskuješ. I kdyby zjistili, kdo jsi, tihle lidé ti nic neudělají. Tohle není zátah DEA, prokrista. Tihle lidi si myslí, že nedělají nic špatného. Co jsem ti o téhle práci říkal, pamatuješ?“

„Hm, ano,“ přikývl mladík bázlivě. „Je to jako vypisování pokut za parkování, ale zábavnější.“

„Takže, priority,“ řekl Blair. „Můžeš je chytit na spoustu věcí, ale nejlepší pro tebe bude rozdělit si to do dvou skupin: za prvé, prodej zbraní bez federální licence; za druhé, spiknutí proti federálnímu zákonu.“ Když viděl, že mladík přikyvuje, usmál se: „Zkus to říct ty mně. Jak chytíš někoho, kdo prodává zbraně bez licence?“

„Hm, no, ano. Jak tam chodím, dívám se, co lidi kupují. Všímám si zvláště těch, co koupili nějakou zbraň a zapamatuju si, za kolik. Taky přitom dávám pozor na konverzaci, abych měl jistotu, že nejde o prodejce. Pokud koupil za méně než \$ 400, sleduju ho, a až bude dost daleko, přijdu k němu a řeknu: ‚To je hezká ... no, cokoli; koupím ji za‘ — a nabídnu o dvě stovky víc, než za kolik to koupil.“

„Správně. A pak?“

„No, když řekne ‚ne‘, nabídnu víc. Když se domluvíme, zaplatím mu a pak mu řeknu, ať mi ukáže licenci. Když to neudělá, zatknou ho a zavolám vás.“ Agent se zatvářil ustaraně.

„V čem je problém?“

„No, pane, a co když se ukáže, že to je dealer, jen se o tom nezmínil při nákupu? Pak připravím ATF o spoustu peněz.“

„Ale no tak, pět šest stovek? O to se vůbec nestarej. Jedno pořádné zatčení nám vynese dost na to, abychom si mohli dovolit padesátkrát zaplatit dealerovi.“ *Copak ten kluk zapomněl úplně všechno?* podivil se Blair, když viděl nechápavý agentův pohled.

„Zapomínáš, že když chlápka zatkneš, zkonfiskuješ všechny peníze, co má u sebe — a to u těch cvoků přes zbraně bývá balík. Pak mu sebereš zbraně. Pak zajdeš na parkoviště a zkonfiskuješ taky jeho auto. Dohromady můžeš při jednom zatčení získat tak třicet, čtyřicet tisíc.“

„Ale co když soudce ten případ shodí? Však víte, řekne, že to byla past...“

„Bez starosti. Něco takového by se mohlo stát leda v případě, kdyby si ten chlápek najal nějakého opravdu hodně dobrého právníka a vyhodil za jeho služby padesát, šedesát tisíc. Ale nikdo neriskuje soud, když jde o zbraně. Skoro všechno je dneska trestný čin, a veřejnost má těch cvoků tak akorát plné zuby. Soudce nebo porota mu klidně mohou napařit deset roků natvrdo, spíš, než aby ho pustili. Však uvidíš; jen dneska někoho drapni a sleduj, jestli ti nedá úplně nadšeně peníze, zbraně a auták, jen když slíbíš, že ho nebudeme žalovat,“ usmál se Blair. „A teď, jak dostaneš někoho na spiknutí?“

„No, hm, to, hm, znamená najít někoho, kdo mluví o tom, jak udělat něco, co není legální.“

„Jako třeba?“

„No, třeba jak sundat pažbu s dírou na palec z nějaké nově importované samonabíječky a jak místo ní instalovat starou s pistolovou pažbičkou, z doby před zákazem.“

„To je dobrý příklad,“ pochválil jej Blair. „Co tam máme dalšího?“

„No, hm, třeba, mohou mluvit o tom, jak propašovat do země nějakou zbraň, co se nesmí importovat, nebo, no, mluvit o... hm, třeba jak dát bajonet na nějakou vojenskou zbraň, co přišla po tom Bushově zákazu, nebo, no, jak udělat mosazné střely pro krátkou zbraň...“ Agent se odmlčel a pokrčil rameny, bylo zřejmé, že mu došly nápady.

„Zapomínáš na tu úplně nejlepší,“ řekl Blair. *Ve skutečnosti až druhou nejlepší, ale k taktice založené na součástkách tlumičů se dostaneme až později.* „Což je spiknutí zacílené na konverzi zbraní z odstavce 1 na plně automatické.“

„Jasně!“ přikývl mladík omluvně. „Nějak mi to vypadlo.“

„To je vůbec to nejsilnější džu-džu,“ přikývl Blair. „Na výstavě bude několik prodejců třídy 3, a i ten nejmenší z nich bude mít na stolech zbraně minimálně za padesát tisíc. A když přiměješ některého z těch pitomců, aby se rozpovídal o tom, jak předělat pušku na střelbu dávkou, můžeme se ho zbavit nadobro. Takže, připraven?“

„Ano, pane!“ řekl agent a zapjal si modrou nylonovou bundu.

„Tak pojďme konat dobro.“

„Poslyšte, vy tady máte opravdu krásné věci. Dosud nikdy jsem neviděl takovouto nabídku automatických zbraní.“

„Díky,“ usmál se Henry, „ale já tu jenom vypomáhám. Kamarád, kterému to patří, se právě rozhlíží po ostatních stolech. Ale náhodou jsem také prodejce třídy 3, a znám většinu těchto zbraní velmi dobře, takže snad budu s to odpovědět na jakoukoli otázku, jakou byste chtěl položit — samozřejmě kromě případného ohodnocení protinabídky a podobně.“ Muž, který se na Henryho obrátil, měl prošedivělé vlasy a vypadal zhruba na padesát let. Byl velmi dobře oblečený. *Ty platinové Rolex její nejspíš stály asi tak stejně jako nová Corvetka*, napadlo jen tak mimochodem Henryho.

„Promiňte, nechtěl bych, aby to vyznělo nezdvořile, ale některé z těchto zbraní se mi zdají být absurdně drahé. Kupříkladu tady ten STEN za tisíc dolarů — copak nestála výroba jednoho z nich během války jen něco kolem šesti dolarů?“

„Ve skutečnosti to bylo ještě méně,“ přikývl Henry. „A vaše otázka vůbec není nezdvořilá. Problém je v tom, že nabídka je omezená. A velmi malá,“ dodal. Všiml si, že se kolem sešlo několik lidí, aby naslouchali jeho rozhovoru s dobře oblečeným mužem. „Chcete-li, rád to vysvětlím podrobněji.“

„Já bych si to moc rád poslechl, i kdyby ho to nezajímalo,“ ozval se jeden z posluchačů.

„Dobrá,“ polkl Henry. „Nu, STEN je vojenská zbraň vyrobená v zahraničí. Zákon Gun Control Act z roku 1968 zakázal import všech cizozemských automatických zbraní. Některé STENy, jako třeba právě tento, už tou dobou byly zde — obvykle si je na památku přivezli vojáci v '45. Tehdy však existovala povinnost zaplatit za automatickou zbraň daň dvě stě dolarů, a nikdo tehdy nebyl ochoten vydat takové peníze jen za to, aby dostal k tomu starému krámu z války papír od vlády.

V '68 vláda dala každému, kdo vlastnil nezdaněný samopal, měsíc na to, aby jej nechal zaregistrovat zdarma. Pár lidí o této amnestii slyšelo a skutečně jí využilo. Problém je v tom, že jakmile skončila, kdokoli, kdo z libovolného důvodu své automatické zbraně nezaregistroval, už má navždy smůlu, bez ohledu na to, zda by byl ochoten zaplatit daň nebo ne. A připomínám, že import nových je zakázaný. Takže jediné STENy, které si můžete dnes legálně koupit, jsou ty, které někdo po válce přivezl a v '68 zaregistroval — jako třeba právě tento. Ve státním registru jich není ani tisíc, a neexistuje způsob, jak přidat další, ačkoli za hranicemi je můžete nakupovat na váhu za pár dolarů.“ Podal muži zbraň, aby si ji mohl prohlédnout.

„Ačkoli po roce 1968 už nebylo ze zákona možné existující samopaly ani dovážet ze zahraničí, ani registrovat, pokud snad již byly zde, domácí výrobci stále mohli tady ve Spojených státech automatické zbraně vyrábět a ty nově vyrobené registrovat. Tělo STENa je velmi jednoduché vyrobit, a proto uvidíte mnoho zbraní podobných této,“ zdvihl Henry se stolu další exemplář, „a ty je možné koupit zhruba za poloviční cenu. Tělo této zbraně je vyrobeno po '68 v USA, zbývající součástky pocházejí z vojenských přebytků.“ Henry předal i druhou zbraň, aby je zájemce mohl vzájemně porovnat.

„Nejspíše vám připadne pět stovek za takovouto zbraň pořád jako podezřele vysoká cena, když je zřejmé, že výrobní náklady nemohou přesáhnout nějakých padesát dolarů, pokud vůbec tolik. Důvodem je to, že vinou dalšího zákona je od 19. května 1986 zakázáno ve Spojených státech vyrábět automatické zbraně, pokud nejsou určeny pro vládní agenturu nebo armádu. Tím je nabídka neoriginálních zbraní také zafixována, nové nejsou a nebudou. Profesor ekonomie by řekl, že jde o ukázkový příklad hrubé distorze trhu zaviněné vládou.“

„Funguje tahle nová zbraň stejně dobře jako originál?“ optal se dobře oblečený muž. „Nevidím mezi nimi žádný rozdíl.“

„Žádný mezi nimi není,“ přikývl Henry. „Teď si nejspíše říkáte, že rozdíl ze sběratelského hlediska neopodstatňuje dvojnásobnou cenu, a nikdo za originál nedá tisícovku, když může mít přesně stejnou novější zbraň za pět stovek.“

„Nu, ano, přiznám se, že právě to mne napadlo.“

„Důvodem je další distorze trhu zaviněná vládou, tentokrát na straně poptávky. Zbraně z druhé světové války a starší, pokud jsou v původním stavu, spadají do skupiny nazvané ‚kuriozity a památky‘. Neplatí to pro zbraně, které jsou stále v činné službě, jako třeba padesátka M2, ale jinak tam spadá cokoli dost starého. Zbraně z této skupiny lze prodávat mezi státy přímo mezi držiteli odpovídající licence, aniž by bylo třeba využít služeb prodejce. Co je důležitější, některé státy mají zákony, podle nichž občané smějí vlastnit *pouze* kuriozity a památky, ostatní automatické zbraně jsou zakázány. Nepamatuji si přesně kompletní seznam, takových států je asi pět nebo šest, ale určitě je mezi nimi Michigan.“

„Takže pokud bych žil v Michiganu, mohl bych si koupit tento,“ pozvedl zájemce první STEN, „ale ne tento,“ zvedl druhý, „ačkoli mezi nimi není žádný rozdíl?“

„Přesně tak. Proto je zájem o kuriozity zvýšený a proto se prodávají za vyšší ceny.“ Několik posluchačů si znechuceně odfrklo, ale výraz bohatého muže se nezměnil. *Slušná sebekontrola*, pomyslel si Henry, a pokračoval v přednášce.

„Pokud máte zájem o automatickou zbraň, abyste z ní střílel — a to platí úplně obecně, nejen pro STEN — rozhodně doporučuji tu levnější, pokud si ji můžete koupit. Třeba u AK47 zaplatíte pět tisíc dolarů za zbraň přivezenou z Vietnamu a registrovanou při amnestii v '68, nebo polovinu za samonabíječku, která byla zdejším licencovaným puškařem upravena pro střelbu dávkou a registrována před rokem 1986. Pokud by byl nějakým zázrakem ten zákaz zrušen, cena by okamžitě klesla někde ke \$ 150, což odpovídá výrobní ceně a nákladům na registraci, ale prozatím, s omezenou nabídkou, je, kde je,“ pokrčil Henry rameny.

„V současnosti je pro prodejce vinou všech těch zákonů krajně obtížné najít slušné zbraně na prodej. Je to takový problém, že pokud mi najdete někoho, kdo vlastní původní STEN nebo AK se všemi papíry, které zákon požaduje, zaplatím mu 80 % ceny, kterou tady vidíte, samozřejmě mimo dvousetdolarovou daň, bez ohledu na stav zbraně. Tak velký je to problém.“

„Jakou daň?“ zarazil se muž.

„Federálové si účtují 200 dolarů pokaždé, když automatická zbraň změní vlastníka, pokud to není prodej mezi dvěma prodejci, zákonné dědictví nebo pokud není jednou ze stran obchodu policejní oddělení.“ Nad poslední informací se pozvedlo mnohé obočí.

„Jak vůbec dokážete obchodovat v zemi, kde platí takovéto zákony?“ nevěřicně se optal zájemce. Henry se zasmál.

„Dobrá otázka. Je jen málo prodejců, kteří si tímhle dokáží vydělat na živobytí, jako třeba můj přítel Allen — toto je jeho zboží, nikoli moje,“ dodal pro informaci těm, kdo přišli později.

„Nezapomínejte, že tyto zbraně stály dvacet, třicet dolarů za kus ještě v šedesátých letech; a spousta lidí, kteří si je tehdy nakoupili, je dneska v důchodovém věku. Velcí obchodníci jako Allen vykoupi velkou sbírku, třeba sto zbraní, od chlapíka, který je má už nějakých třicet nebo čtyřicet let, a dnes potřebuje peníze, aby si mohl k stáru žít pohodlně. Dealer mu zaplatí na ruku nějakých dejme tomu sedmdesát procent prodejní ceny a pak rozprodá kus po kuse během následujícího roku nebo tak.“

„Nevyschne časem tento zdroj také?“

„Jistě, nakonec ano,“ pokývl Henry. Nadechl se a pokračoval: „Další věc, kterou prodejci jako Allen dělají, je to, že cestují do ciziny a vyhledávají doplňky zbraní, o které mají sběratelé zájem. Stát zatím ještě neomezil import trojnožek a podobných věcí. Tento kulomet,“ ukázal Henry na německou zbraň MG34, umístěnou na trojnožce, „má cenu \$ 3 500. Ale trojnožka, na které stojí, je velmi vzácná alpská varianta, a její cena je \$ 4 000, protože frickové jich vyrobili jen pár; a vsadil bych se, že ani za tuhle cenu nedokážete sehnat jinou.“

Allen dokáže ze všech lidí, které znám, daleko nejlépe nacházet staré periskopy, lafety a vůbec vzácné doplňky, kterých bylo vyrobeno jen málo, obvykle předtím, než válečná produkce přinutila výrobce změnit priority.“

„Takže sběratelé, kteří to myslí vážně, dnes kupují tyhle zbraně podobně, jako předválečné brokovnice Purdey nebo anglické dvojáky?“

„Přesně tak to je,“ odpověděl Henry. *Vsadím se, že tenhle chasník má víc dvojáků než já*, usmál se při vzpomínce na čtveřici těžkých kulovnic, které měl doma v trezoru. „Thompsony mohou mít cenu klidně i deset tisíc, a já znám nejednoho člověka, jehož sbírka zbraní má hodnotu přesahující milion dolarů. V těchto případech naopak doporučuji kupovat zásadně originální zbraně, jako byl třeba ten první STEN; nikoli novovýrobu po roce 68. Na druhou stranu však,“ zdůraznil, „opravdu vůbec nikomu nedoporučuji nakupovat automatické zbraně s očekáváním, že jejich hodnota poroste, jako tomu je u všech ostatních.“

„Jak to, to nedává smysl?“

„Změní se jediný zákon, a hodnota celé sbírky může spadnout na nulu. Osobně nevěřím tomu, že by mohlo dojít až na konfiskace; to by rozhořčilo příliš mnoho vlivných lidí. Ale už padly návrhy zcela zakázat jakékoli převody automatických zbraní. V takovém případě vám sbírka zůstane, dokud nezemřete; a pak si zbraně vláda vezme a zničí je.“

„Tohleto ale přece nikdo nemůže připustit!“ vykřikl jiný muž ve skupině posluchačů. Henry pokrčil rameny.

„Na lokální úrovni to už spousta lidí připustila. Na několika místech byly zakázány zbraně čistě jen na základě vzhledu, bez ohledu na funkci, a žádná lidová povstání jsem nezaregistroval. V roce 1986 federálové kompletně zakázali další výrobu celé jedné kategorie zbraní. To je už opravdu hodně drastické, ale nevidíte nikoho, že by s tím cokoli dělal, že ne? Tedy kromě fňukání.“

„Myslím, že jste ten daleko nejotevřenější prodejce, s jakým jsem se setkal,“ změnil dobře oblečený muž téma. „A také mám dojem, že těm automatickým zbraním docela rozumíte. Mohu se optat, které z nich osobně preferujete?“

„No... ano, jsem prodejce a vlastním, nebo jsem aspoň někdy vlastnil, přinejmenším padesát různých stříkaček,“ odpověděl Henry, sklouznuv do slangu. „Pokud vás zajímá, které z nich bych si nechal tak dlouho, dokud mohu, nu, především byste asi měl vědět, že já opravdu hodně střílím; oslovují mne tedy především zbraně, z nichž se střílí příjemně a které zasahují přesně, které něco vydrží, a také mne zajímá, zda lze levně sehnat zásobníky. Kupuji-li nějaký automat, počítám s tím, že nejméně polovinu jeho ceny — ne-li celou — vydám za zásobníky. A je opravdu rozdíl, zda to znamená ‚několik set kusů‘ nebo ‚tucet či dva‘. Platím si pár kluků, aby mi je plnili, a vždycky mám u oblíbených zbraní připraveno ke střelbě v zásobnících přinejmenším deset tisíc nábojů.“ *Tohle je trochu překvapilo*, usoudil Henry, když opět viděl pozvednutá obočí. Muž s Rolexem však nijak viditelně nezareagoval.

„Také se přiznám, že osobně preferuji kulomety v puškových rážích. Pokud tedy akceptujete můj subjektivní vkus, pak... hm, úplně poslední automatická zbraň, které bych se zbavil, bude belgický FN model D. Je to zatím poslední zdokonalení Browningovy pušky BAR, má samočisticí regulá-

tor, hlavěň lze jednoduše vyměnit a nabízí zpomalovač kadence. Kus, který mám já, používám pro ukázky pro policii; vystřelil jsem z něj více než sto tisíc nábojů. Už jsem musel vyměnit čtyřikrát hlavěň a tucetkrát úderník... a to je asi tak všechno. V registru zbraní pro civilní prodej není podobných ani deset, ale tady“ — Henry poklepal na pušku vystavenou na levé straně stolu — „je jeden z nich. Allen za něj chce \$ 7 000, a také je dostane. Ta cena, mimochodem, zahrnuje také pět set zásobníků. No, a pokud je to pro někoho moc, rozhodně bych sáhl po běžném BARu; těch je spousta asi tak za poloviční cenu.

Druhá zbraň, kterou bych si držel, je vodou chlazený Browning 1917A, něco jako tenhle. Šlape jako hodinky, nevypaluje hlavěň a je mnohem přesnější, než ta varianta se vzduchovým chlazením. Pět tisíc za zbraň na správné lafetě, sto pásů a zavaděč, dvě rezervní hlavěně.

Hned potom bych si vybral původní Colt Thompson se stovkou zásobníků, což by stálo něco kolem pěti tisíc za model 1921 ve slušném stavu, jako je třeba tady ten. Pak britský BREN, to je támhleten na vedlejším stole. Po dokoupení pár rezervních hlavních a stovky zásobníků by mne přišel asi tak na šest. BREN je britská verze českého ZB26, ten stojí támhle; a kteroukoli z obou zbraní můžete prohnat půl milionu ran, aniž by se rozbilo cokoli, co se nedá vyměnit za deset dolarů. Samozřejmě, pokud nepočítáme opotřebení hlavěň,“ dodal rychle.

„Další na řadě by byla nějaká padesátka, a protože mám rád vodou chlazené kulomety, sáhl bych po originálu Colt MG52A, vidíte jej támhle, namísto vzduchem chlazených zbraní s těžkými hlavěňmi, jež by preferovala většina lidí — ty jsou támhle na konci. Ta lafeta M2 není úplně to pravé, ale původní správnou trojnožku MG52 už nikdo v téhle zemi neviděl, no, třicet, čtyřicet roků.“ Henry se zarazil a na něco si vzpomněl. „K tomu starému Coltu má Allen historické záznamy; původně v jedenáctém patřil společnosti, která těžila uhlí.“

„Uhelná společnost?“ vpadl mu do řeči jeden z okolostojících. „Nač by jim byl kulomet?“

„Jednání s odbory,“ řekl suše muž s Rolexy. „Tak se to řešilo tenkrát.“

„Přesně tak,“ potvrdil Henry. „Moc to ale tehdy nerozebírali ve výročních zprávách.“ Vrátil se k původní otázce.

„V devítce bych chtěl mít možnost použít levné zásobníky STEN, takže bych sáhl po Lanchesteru, jako je tady ten — přijde zhruba na \$ 1 500. Zbraň je dost těžká a závěr nenaráží na tělo, takže se z ní střílí opravdu příjemně. Co se mne týká, mám Lanchestery — stejně jako STENy — mnohem raději než Uzi. A zásobníky jsou po dvou dolarech kus, není problém si jich nakoupit pět stovek.

Kdybych stál o .223, nejlepší je M16. Díly seženete úplně všude, hlavěň se dá vyměnit během pěti sekund, a použitých zásobníků je spousta po třech dolarech.“ Henry ukázal na stůl za sebou, kde

leželo půl tuctu M16. „Já si mnohem raději zastřílím z BARu, ale tyhle šestnáctky jsou fajn pro holky. Původní Colt přijde na dva tisíce, upravená samonabíječka na patnáct stovek.

No, a nakonec — což asi leckoho překvapí — bych si pořídil automat na okrajový zápal. V Arkansasu je jeden chasník jménem Norrell, který vymyslel krásnou konversi pro Rugera 10/22 a před zákazem z '86 jich stihl vyrobit spoustu. Běhá krásně, střílí z uzavřeného závěru a dají se použít padesátiranné zásobníky. O zpětném rázu samozřejmě ani nevíte, jen to trochu vibruje. Ta konverse stojí tisícovku a můžete ji instalovat do kterékoli 10/22, aniž by byla zapotřebí jakákoli modifikace. Registrovaný automat je tohle zařízení, puška zůstává beze změny.“ Posлуhač přikývl.

„Asi tak tyto zbraně bych si pořídil pro střelení,“ dokončil Henry přednášku. „Existují další, o které bych stál jen proto, že hezky vypadají, jako třeba tady tenhle argentinský Maxim s mosazným pláštěm, ale osobně bych nejprve nakoupil střičáčky a až pak se pustil do kousků pro museum.“

Dobře oblečený muž se usmál a zdvihl hliníkový kufřík. „Vaše doporučení mi přijde dobře promyšlené,“ řekl Henrymu, „a myslím, že se podle něj zařídím. Řekl bych, že s sebou mám dostatek peněz. Máte vy nebo váš přítel na prodej jednu z těch dvaadvacítkových konversí, o kterých jste mluvil nakonec? Vše ostatní se zdá, že je tady v nabídce.“

„Mám v Missouri jednu, kterou vám mohu přenechat.“ Henry si olízl rty. „Prosím vás, hrozně nerad bych vypadal jako podvodník, ale ty ceny, které jsem vám citoval a které tady vidíte na zbrání, nezahrnují tu federální dvoustodolarovou daň.“ Zákazník mávl rukou.

„Nikdy bych neočekával, že vaše — nebo číkoli, když jsme u toho — ceny budou obsahovat daň. Předpokládám, že se postaráte o potřebné papírování,“ otevřel kufřík plný stodolarovek. „Jaké ode mne potřebujete doklady? Bude stačit řidičský průkaz?“

„Obávám se, že ten postup je trochu složitější,“ zamračil se Henry. „Pokud byste si chtěl ty zbraně rovnou odvézt, no, obávám se, že to je v současnosti nezákonné.“

„Pětidení čekací doba?“ optal se klient. „To je sice neuvěřitelně hloupý zákon, ale dokáží se s tím smířit. Jakou tedy chcete zálohu?“

„Víte, pane...“

„Recht. Sam Recht,“ napřáhl muž k Henrymu pravici. „Pokud byste na tom trval, pak doktor Recht, ale klidně mi řekněte ‚Same‘.“

„Těší mne, já jsem Henry Bowman,“ potřásl Henry nabízenou rukou. „Spousta úspěšných lékařů, s nimiž jsem se setkal, se zajímá o zbraně. Chtěl jsem ale upozornit, že zákonný postup je *mnohem* složitější, a nebude to jen pět dní. Pro každou automatickou zbraň je nutné podat samostatný for-

mulář — dvojmo — s vaší fotografií, takže potřebujeme čtrnáct snímků pro sedm zbraní. Musíte zajít tam, kde bydlíte, na policii a nechat si sejmout otisky prstů; ty musíme mít také ve čtrnácti kopiích. Dám vám samozřejmě potřebné formuláře. Potom —“

„*Otisky prstů? Čtrnáct kopií?*“ poprvé opustil lékaře klid. „To je přece absurdní!“

„Ano, naprosto absurdní. Ovšem je to platný zákon,“ odpověděl Henry tiše. „Poté je zapotřebí, abyste se zastavil u svého šéfa policie a ten vám musí všech čtrnáct formulářů podepsat a potvrdit, že si není vědom toho, že byste zbraně chtěl pro nějaký kriminální účel. S tím někdy bývá —“

„Moment, zastavte na chvíli,“ přerušil jej dr. Recht. „Musím získat povolení od chláпка, který nedokázal ani dokončit střední školu?“ kroutil hlavou. „Víte, já jsem neurochirurg. Hrabu se lidem v mozku. Chci-li, mohu si objednat bez omezení jakékoli drogy z laboratoře. Vedoucí naší policejní stanice má jen základní vzdělání a jeho manželku jsme nedávno ošetřovali — subdurální hematom. Tvrdila, že spadla se schodů, ale vzhledem k tomu, že žijí v obytném přívěsu, mám dost jasnou představu, co se stalo.“

„Ať už bije svou ženu nebo ne, zákon požaduje, aby potvrdil vaše formuláře, a s tím někdy bývá obtíž. Někteří z těch lidí prostě odmítají dát potvrzení komukoli. V Olivette v Missouri, kousek od místa, kde žijí, jeden nepodepsal formulář svému vlastnímu zástupci. Naštěstí existuje několik dalších lidí, kteří mohou formuláře potvrdit a federálové jejich podpis uznávají: především je to šerif ve vašem bydlišti, nebo také místní prokurátor,“ usmál se Henry. „Ve vašem případě možná, když vezmeme v potaz tu situaci s jeho manželkou, byste mohl mít na policejního ředitele určitý vliv. Pokud by to nestačilo, obvykle pomůže věnovat pět stovek na volební kampaň šerifa nebo státního zástupce; ale v takovém případě doporučuji nechat si podepsat několik formulářů navíc, jinak by se mohlo stát, že při příštím nákupu budete muset přijít s další pětistovkou.“

„A to je vše?“ zadíval se Sam Recht na Henryho. „Nebo pro mne ještě máte nějaké další malé překvapení, jako třeba že si občan této země smí koupit jen jednu zbraň ročně, nebo tak něco?“

„Ne, žádné takové omezení neexistuje. Můžete si koupit kolik zbraní chcete, pokud samozřejmě u každé z nich absolvujete všechny ty zákonné blbosti. O tom, že si federálové za každou zbraň naučtují dvě stovky, už také víte. Ale pár informací pro vás ještě bohužel mám, a nebudou se vám líbit. První z nich je čekací lhůta.“

„Jak dlouhá?“

„Nemají žádný limit. Musíme federálům poslat ty formuláře, otisky prstů a peníze. Oni je předají FBI, která ověří, zda nejste zločinec. Proto je také potřeba, aby ty otisky byly perfektně ostré; kdyby se jim nelíbily, pošlou je zpátky, budou chtít nové, a to je další zdržení.“

Pokud je FBI nevrátí a pokud nenajde nějakého kostlivce ve vašich skříních, ATF si jednu sadu formulářů nechá a druhou pošle prodejci s vylepenými kolky, ten pak může zbraně zákazníkovi předat. Obvykle to stíhají tak do pěti měsíců, ačkoli jsou i případy, kdy to trvá rok.“

„*Pět měsíců? Rok?*“ ztratil lékař podruhé klid.

„Obvykle to takhle dlouho trvá, pokud klient kupuje své první automatické zbraně. Při všech následujících nákupech jim vždy posílám kopii předchozích potvrzených formulářů; pak to obvykle zabere jen šest až osm týdnů. Ale nelze se na to spolehnout. Víte,“ dodal Henry, „pro převod zbraní mezi dealery vyžadují stejné duplikované formuláře, jen bez fotografií, otisků prstů a potvrzení policie. A už jsem zažil, že vyřízení trvalo půl roku, ačkoli běžně to bývá vyřízené během šesti týdnů.“ Pohlédl ohromenému chirurgovi do očí.

„Když se s tím člověk setká poprvé, je to trochu překvapivé. Pokud jste snad nabyl dojmu, že celý ten systém by bylo potřeba vyhodit do vzduchu, no, vítejte v docela široké společnosti.“

Dr Recht vypadal poněkud šokovaně.

„Poslyšte, kde bydlíte?“ optal se Henry. „Až se Allen vrátí, můžeme se podívat, zda ve vaší oblasti už nějaké zbraně neprodával. Třeba někdo z lidí, jejichž podpisy federálové uznávají, už jeho formuláře potvrzoval, a budeme se s ním moci bez problémů domluvit.“

„Pochybují o tom,“ odpověděl chirurg. „Žiji v malém městečku kousek od Urbany.“ *Ale no kurva*, prolétlo Henrymu hlavou.

„Urbana v Illinois?“

„Ano, proč?“ optal se zákazník nejistě; dobře si všiml, jak ztrápeně se Henry zatvářil.

„Jste v hajzlu,“ odpověděl Henry přímo a krátce. „Stát Illinois vůbec nedovoluje vlastnictví automatických zbraní soukromým občanům, pouze policejním úředníkům. Je mi líto.“

„Rozumím,“ řekl dr Recht s těžko čitelným výrazem. Naklonil se k prodejci tak, aby jeho slova neslyšeli ostatní. „Povězte mi, pane Bowmane,“ optal se zlehka, „nepřál jste si někdy, aby vládu téhle země vzal čert do horoucích pekel?“

„Jen asi tak čtyřikrát pětikrát za den,“ odpověděl Henry bez úsměvu.

„Promiňte, pane,“ oslovil Henryho asi osmnáctiletý mladík. Henry se k němu otočil.

„Jistě, co pro vás mohu udělat?“

„Mohl bych se podívat tady do vaší AK, abych viděl, jak se liší od mojí?“ *Samozřejmě*, pomyslel si Henry. *Kluky zajímá, jak automaty fungují, přesně stejně, jako to zajímalo mne před čtvrt stoletím.*

„Bohužel ne, pane.“

„Ne?“ optal se mladík překvapeně.

„Úprava samonabíjecí zbraně pro střelbu dávkou je trestný čin. Debatu o tom, jak to udělat, může soud interpretovat jako spiknutí za účelem porušení zákona.“

„Ale já —“

„Jsem si jist,“ skočil Henry mladému muži do řeči, „že máte jen zájem o to, jak zbraně fungují. Rozumím tomu, sám jsem na tom byl v patnácti letech přesně stejně. Problém je v tom, že dnes nás oba takový hovor může přivést do velkých problémů, protože když se jedná o zbraně, Ústava ani První dodatek najednou jaksi neplatí, jak už zjistila řada lidí tím horším způsobem. Proto nikdy nediskutuji o rozdílech mezi samonabíjecí zbraní a zbraní střílející dávkou — leda s licencovanými výrobci. Nikdy. Tečka. Je mi líto.“

„Ale přece když se jen podívám —“

„Synku, na tvém místě bych poslouchal, co tenhle člověk říká,“ vstoupil do diskuse dr Recht. „Myslím, že ví moc dobře, o čem mluví.“ Mladík se otočil a odešel. Během chvíle ztratili zájem i ostatní přihlížející a rozešli se k ostatním stolům.

„Díky za podporu,“ obrátil se Henry na chirurga. „Strašně nenávidím, když musím lidem tohle dělat, ale mluvit zrovna o konversích je dneska prašpatný zvyk. Podle toho také nejspíše poznáte práškače ATF: je to chudák, který si nedal pozor a chytili jej na nějaké úplné hlouposti, třeba si sám vyměnil přepážku v tlumiči,“ vysvětlil, „a pak mu dali na vybranou: buď už jakživ nebude smět vlastnit žádnou zbraň, střilet a tak, nebo jim pomůže chytit větší rybu. No, a prodejci třídy 3 jako Allen nebo já jsou ty největší ryby široko daleko. Už jsme viděli pár lidí, kteří před časem sami vystavovali, jak chodí mezi stoly, pokládají hodně návodné otázky a pohybují se, jako kdyby měli v trenkách magnetofon.“

„Opravdu myslíte, že ten mládenec byl informant?“ optal se překvapeně lékař.

„Ten? Ani náhodou. To byl úplně normální kluk, kterého zajímá, jak fungují zbraně. Během dne přijde minimálně dalších dvacet lidí se stejnou otázkou. Jenomže já si nemohu dovolit riskovat, že někdo v davu kolem šmíruje a pak to postaví tak, že někomu radím, jak překročit zákon.“ Henry nešťastně potřásl hlavou a změnil téma.

„Poslyšte, Same, mrzí mne to s tím státním zákazem; bohužel ale ta žumpa, co jí říkají Chicago, rozhoduje o zákonech v celém státě. Pokud máte nějakou nemovitost v kterémkoli ze čtyřiceti normálních států, ozvěte se mi nebo Allenovi, a něco už vymyslíme.“

Ale dokonce i tam, kde to je legální, je převod automatických zbraní tak nesmyslně a absurdně komplikovaný, že většina lidí s nimi nechce mít nic společného. Těžko jim to vyčítat. Já sám se už dávno rozhodl, že mi to za to stojí; ale jak jsem říkal, já opravdu rád střílím.“

„Říkáte, že v Illinois bych mohl tyto zbraně vlastnit, kdybych byl policistou?“

„Přesně tak. Není to dokonale šílené? V celém státě nejspíš nedokážete najít ani jednoho jediného zločince mezi chirurgy, ale v Chicagu můžete zavřít oči, hodit kamenem, a zaručeně strefíte křivého poldu.“

Je mi jasné, že vám to nepůjde pod nos, ale měl byste si promluvit s vaším šerifem, zda by z vás nemohl udělat zástupce. I pokud se nerozhodnete kupovat nějaké automatické zbraně, docela to pomůže.

V Illinois, stejně jako třeba v Missouri, je pro soukromé občany trestné nosit zbraň pro osobní ochranu. Spousta lidí, kteří s sebou nosí velké peníze, si myslí, že to platí jen pro černé. Ale v současném politickém klimatu je opak pravdou, a revolver v kapse může bohatého bílého člověka přijít nesmírně draho.“

„Takhle to řešíte vy? Máte odznak zástupce šerifa?“ optal se Sam Recht. Reflexivně přitom zakryl rukou vyboulenou kapsu, která obsahovala .38 Chief's Special.

„Já zašel ještě trochu dál. Jsem členem tří malých policejních jednotek v zapadlých vidlákověch v Missouri jako zbrojír a instruktor. Začal jsem s tím už dávno, v osmnácti letech, když mne přepadli.“

„Na téhle výstavě se dozvídám mnohem víc, než jsem předpokládal,“ usmál se chirurg. „Nemáte vizitku?“ Henry mu ji podal. „Geolog?“

„Jak jsem říkal před chvílí, zatraceně málo lidí se v téhle zemi dokáže uživit jen prodejem zbraní. Já mezi ně nepatřím,“ zasmál se Henry. „Vezměte si i Allenovu. Pokud získáte policejní papíry a budete chtít nakoupit nějaké stříkačky, obraťte se na něj.“

„Díky, Henry; moc rád jsem si s vámi popovídal,“ řekl dr Recht a vydal se ke stolům, které dosud neviděl.

~

„Našels něco, co úplně nutně potřebuješ?“ optal se Allen Kane, když se později Henry vrátil ze své procházky po výstavě. Bylo už časně odpoledne.

„Viděl jsem pěknou remingtonku 30-S upravenou pro .460, ale ten chasník za ni chce dobře dvakrát tolik, než za co stojí. Všiml sis toho prodejce, co nabízí hlavně pro ZB37?“

„Ne... hlavně ZB? V jaké ráži a co za ně chce?“

„Osm milimetrů, vypadají nově, a je u nich cedulka ‚nabídněte cenu‘. Hádám, že buď chce víc, než by dávalo smysl, ale stydí se to ukázat; nebo vůbec neví, co vlastně má, a netuší, co za to chtít. Nemluvil jsem s ním, protože počítám, že ty mnohem lépe odhadneš, co ještě stojí za to. Tak tam zaskoč, já tu počkám. Je to stůl asi dvě řady támhle za tím velkým plakátem Glocka a trochu doprava.“

„Mám ti přinést kolu, až se budu vracet?“

„Jo, díky. Kdyžtak se zeptej taky támhle Andyho,“ kývl k sousednímu stolu s nabídkou dílů. „Sedí tady už dobu a neměl ani chvíli pauzu.“

Allen odešel, Henry vklouzl za jeho prodejní stoly a rozhlédl se po potenciálních zákaznících.

„Promiňte, prodáváte díly pro AK?“ Henry se ohlédl. Uviděl štíhlého, hladce oholeného muže, snad třicátníka nebo trochu mladšího, v modré nylonové větrovce.

„Nějaké ano. Máme tady zásobníky, náhradní hlavně, písty a pružiny, pokud jste snad střílel s korosivními zápalkami a málo čistil. Myslím, že tady Allen někde má také zpomalovač kadence, se kterým se můžete dostat na nějakých 200 RPM –“

„To je pro automat?“ skočil mu mladík do řeči.

„Ano, u samonabíječky je nanic. Neprodáváme vůbec samonabíjecí zbraně; jen automaty a drahé kuriosity, jako třeba támhle tu repliku Gatlinga.“

„No a ta věc, co jste o ní mluvil, to je součástka k automatu?“

„Má smysl pouze pro zbraň, která střílí dávkou,“ potvrdil Henry a v duchu dodal *blbečku*. „Je z těžké RPK, to je varianta AK, mají stejné tělo závěru. Zpomaluje kadenci střelby dávkou. Celkem zřejmě nemá žádný smysl pro samonabíječku. Můžete jej samozřejmě instalovat, takže čas, za který se vám vrátí závěr, se prodlouží ze sedmi setin sekundy na devět setin, ale stejně budete

muset znovu stisknout spoušť. Rozumíte? Jakou přesně máte AK?“ změnil téma hovoru. „Je na ní něco rozbitého?“ *Nejspíš sis ji rozebral a teď ji neumíš dát zase dohromady, a ještě jsi poztrácel nějaké díly, hádám.* Henry už měl za sebou skoro celý den, kdy odpovídal na otázky návštěvníků, kteří si stěží mohli dovolit čtyřdolarové vstupné.

„No, je to normální AK. Semi. Ale vy prodáváte díly pro automatické, že?“

Henry si v duchu povzdechl. *Tak tentokrát to ale opravdu vypadá na mizerného práškače.* Zhluboka se nadechl a odpověděl: „Nemáme tady žádné díly, které byste mohl použít pro úpravu samonabíjecí zbraně pro střelbu dávkou. Vláda rozhodla, že od 19. května 1986 jsou takové úpravy ilegální, pokud je nedělá státní úřad.“

„Ale je to jednoduché, ne?“

„Nemám tušení. Já zbraně prodávám, ale nevyrábím.“

„Některé z těch, co prodáváte, ale jsou konverze ze semi, že ano?“

„Já vím jen to, co je napsáno na formuláři od ATF,“ usmál se Henry. „Tam se píše ‚zbraň střelící dávkou‘, a přesně tak to je.“

„Ale spousta lidí prodává díly pro konverzi, že ano?“

Henry se přestal usmívat. „Nikdy jsem takový díl neviděl, a kdybych jej zahlédl, nepoznám jej,“ zadíval se mladíkovi do očí. „Také jsem tady nikde neviděl prodávat tkaničky do bot, sekundová lepidla ani sponky na papír.“

To sedlo, řekl si, když viděl výraz v obličejí mladého muže. V nedávné cause, kdy agentura ATF žalovala jednoho prodejce za „šíření ilegálních dílů pro konverze“, si znalec přivolaný obhajobou vytáhl tkaničku z boty a jen s její pomocí upravil čtyřicet let starou vojenskou pušku pro střelbu dávkou. Pak vzal sekundové lepidlo a sponku na papír a s nimi předvedl touž úpravu na několika malorážkách, puškách i pistolích. Přes veškerou snahu ATF zabránit šíření těchto informací se videozáznam stal široce známým a velmi oblíbeným. Henry Bowman si povytáhl košili, jako kdyby se chtěl poškrábat na pravém boku.

„No, hm, ale, řekněte mi, určitě tady víte o někom, kdo mi tady prodá něco pro AK. Jiný dealer jako vy —“

„Už ani slovo!“ zahřměl Henry a zamířil na mladíkovu hrud' 5" hlaveň svého revolveru Smith & Wesson .44. „Ruce za hlavu. Přikývní, jestli vidíš ty bílé věci ve válci.“ Muž kývl. „Fajn. To jsou střely z nylonu. Na tuhle vzdálenost udělají pořádnou díru do těla, ale neproletí skrz.“

Takže lidé za tebou jsou v bezpečí.“ Periferním viděním Henry vnímal, jak ostatní návštěvníci couvají a ukazují si na atrakci, která se před nimi rozvíjela. Kromě toho si všiml, že mladý muž má mokré kalhoty v rozkroku.

„Ježíši, Henry, co ten chlápek provedl?“ přiběhl Allen, který celou scénu zahlédl, když procházel o dvě řady stolů dál.

„Dopouští se spiknutí proti federálním zákonům o zbraních,“ odpověděl Henry, aniž by spustil oči ze svého protivníka. „Skoč prosím tě k Andymu a přines mi prázdný nábojový klip od Garanda.“

„Už běžím.“

„Ty se pomalu otoč, dej ruce za záda a spoj dlaně, jako při modlení,“ přikázal Henry svému zajatci. Opatrně přešel stůl, přidržel obě mladíkovy ruce v levičce, uložil velký revolver do pouzdra a navlékl rámeček, který mu Allen podal, přes špičky jeho čtyř prostředních prstů. Pak jej prudce dorazil až k dlani. Muž vykřikl bolestí, když ostrý kov vzal s sebou slušný kus kůže.

„Provizorní pouta,“ vysvětlil Henry Allenovi. „Ještě jsem ho neprohledal. Seber mu zbraně, nůž, pistoli, cokoli má u sebe; pak vezmi foták a udělej pár snímků toho pitomce. Já běžím k rozhlasu přivolat policii. Henry odešel rychlým krokem a Allen začal proklepávat mladíkův oděv; na místa prosáklá močí si vzal zásobník STENu.

„*Pozor, prosím o pozornost,*“ zaduněl Henryho hlas z amplionů výstaviště. „*Prosím agenty ATF, kteří jsou v hale přítomni, aby se dostavili ke stolu G-19, opakují, G-19. Střežíme tam zločince, který se dopustil pokusu o narušení federálních zákonů o zbraních. Prosím agenty ATF, dostavte se ke stolu G-19. Děkuji.*“

„Zvláštní agent Wilson Blair,“ představil se muž, který předstoupil před Allena Kanea a mávl svými doklady. „Teď už si to tady převezmu,“ dodal, zatímco se upřeně zahleděl na zajatce. Okolo trojice v té chvíli stál malý dav nějakých čtyřiceti návštěvníků, kteří se zájmem sledovali situaci. „Převezmu také všechny zbraně, které jste u něj našli.“ Lidé kolem se začali pochechtávat.

„Nenašli jsme vůbec nic,“ odpověděl Allen s kamennou tváří. „Dokonce ani žádný osobní doklad, a nikdo kolem toho chláпка nezná a nikdy dříve se s ním nesetkal. Hádám, že to asi bude další mizerný zločinec, který by rád vyráběl automatické zbraně, aniž by zaplatil daň.“ Svrástil obočí. „Ale tady dole kolem toho mokrého fleku jsem nehledal moc podrobně,“ připustil, „takže tam byste se určitě měl podívat.“ Kolemstojící se začali smát nahlas. Blair věnoval Kaneovi pohled plný neskrývané zášti a pak se rozhlédl po divácích. Nikdo neřekl ani slovo. Blair chvíli stál a zatínal zuby.

„Také bych byl na vašem místě opatrný, až mu budete uvolňovat ruce,“ radil vstřícným tónem Allen. „Má tam krev, a tihle ohavní zločinci často mívají AIDS.“ Smích kolem o poznání zesílil.

„Sem s jeho pistolí a plackou, ty zatracenej parchante,“ zašeptal vedoucí agent ATF se stěží zadržovaným vztekem. Allen Kane se mu chvíli bezvýrazně díval do očí a pak vytáhl z kapsy Smith & Wesson model 19, vyklopil válec, vysypal si náboje do dlaně a prázdnou zbraň podal Blairovi. Z druhé kapsy vyňal odznak a peněženku a i ty mu přenechal.

„Už jste spokojen?“ optal se mezi smíchem a posměšnými výkřiky lidí kolem.

„Moc špatně sis vybral, koho nasrat,“ odpověděl mu šepem Blair. Pak se otočil a odváděl svého mladého agenta pryč. Ten měl slzy v očích, ruce stále spolehlivě spoutané rámečkem z Garandu. Po cestě ven je doprovázelo pískání, další posměšné výkřiky a smích.

„Nedokážu kurva *uvěřit* tomu, že's nechal ty smrady, aby ti sebrali bouchačku a placku!“ zařval Blair na mladíka, jakmile vyšli na betonovou rampu vně výstavní haly. Federální agentury považovaly odevzdání odznaku za ten vůbec nejhorší hřích, jakého se agent může dopustit. Sám J. Edgar Hoover se dokonce jednou pokusil posmrtně vyhodit dva zavražděné agenty z FBI, protože jejich doklady byly ukradeny. Pokud by tak učinil, rodiny obou by přišly o nemalou rentu; nakonec se ale podařilo Hoovera přimět, aby velmi zdráhavě připustil, že k ukradení odznaků mohlo dojít až po smrti agentů.

„Já... já nemohl nic dělat,“ plakal agent, sklonil hlavu a pokusil se otřít si obličej o rameno. „Všichni se dívali, jak mi bere odznak a zbraň, a nikdo neřekl ani slovo!“ Slzy, které mu stékaly po obličeji, vyvolala hanba, ale bolest v prstech, kterou mu způsobil Blair, když se pokusil rámeček stáhnout, rozhodně nepomohla. Agent v tu chvíli vykřikl bolestí tak, že se starší muž rozhodl s jeho osvobozením počkat, dokud se nedostane k pilce na železo.

„Určitě,“ odpověděl Blair napjatě. „Jsem si úplně jistý, že's udělal kurva úplně všechno co's kurva mohl.“ Naklonil hlavu a rozhlédl se. „A kde je kurva to zkurvený auto?“

„Ta bílá čtyřdveřová chevroletka je vaše?“ optal se prošedivělý muž v uniformě správy výstaviště. Díval se na ně nejistě, zřejmě nevěděl, co si má myslet o jejich neobvyklém vzhledu. „Víte, tohle je vykládací prostor, pro lidi, co mají uvnitř stoly. Správce si prošel seznam, a když viděl, že ten auták nepatří nikomu z nich, zavolał odtahovku. Tady,“ podal Blairovi visitku, „je dostanete zpátky. Připravte si čtyřicet dolarů. V hotovosti.“

Blair mu vytrhl lístek z ruky a bez jediného slova postrčil druhého agenta směrem k východu.

„Nebude tedy mít v záznamech oficiální výtku? To je od vás laskavé, pane,“ řekl Wilson Blair.
„Jsem si jist, že vám bude vděčný.“

„Je nováček a tuhle službu dělal prvně,“ odpověděl do telefonu svému podřízenému Dwight Greenwell, zastupující ředitel ATF ve Washingtonu. „Nemůžeme ho přece předhodit vlkům, když teprve začíná. A ten Kane... budeme sledovat všechny jeho obchody, třeba narazíme na něco zajímavého. Mohl za to on, že?“

„Ne úplně pane. Byl tam ještě jeden dealer, a právě ten vytáhl na toho kluka revolver, ačkoli v době, kdy jsem tam přišel, už byl pryč a ani jsem ho nezahlédl. Jmenuje se Bowman, pane.“

„Bowman, mám to. Budeme jej tedy také sledovat, a vy si na své straně také udržujte přehled.“ Greenwell se na chvíli odmlčel a pak pokračoval: „Dostaneme je. Nemůžeme si dovolit, aby se nám někdo takhle postavil a prošlo mu to.“

„Ano, pane,“ odpověděl Blair. I na tisíc mil daleko bylo v telefonu zřejmé, že se usmívá. „A znovu se omlouvám, pane, že jsem vás obtěžoval doma,“ zopakoval, „jen jsem chtěl vědět, co s tím mám dělat.“

„Udělal jste správnou věc,“ ujistil jej ředitel. „Dobrou noc.“

„Dobrou noc, pane,“ zavěsil Blair.

~

„Dobrý večer, pane D’Onofrio,“ řekla Cindy s oslnivým úsměvem a napřáhla pravou ruku. „Já jsem Cynthia.“

„Ale no tak, jaképak ‚pane‘, děvenko. Já jsem prostě Marty,“ usmál se oslovený, ale vstát se neobtěžoval.

„Ano, Marty.“ Cindy rozzářila svůj úsměv ještě o trochu víc a vklouzla vedle něj; nepokusila se ale otřít se o něj ani položit mu ruku na stehno, jak by udělala většina dívek v její situaci.

„Jimmy, přines nám lahev šampusu. A další, jakmile tahle bude prázdná.“

„Už běžím, pane Marino,“ okamžitě odpověděl číšník.

Sal Marino se ještě pořád Cindy Caswellové nepřesýtil, přinejmenším ne tak, jak očekával. Samozřejmě, že první okouzlení novou dívkou už dávno vyprchalo, ale i to trvalo mnohem déle, než jak tomu bylo u všech předchozích. Mezitím si gangster ale dobře všiml, že jednání se spojenci i vyjednávání s protivníky je mnohem snazší a úspěšnější, pokud je při něm Cindy přítomna. Nepřekvapilo je, že si Marino přivedl dívku; to bylo naprostou samozřejmostí, přinejmenším ve Vegas. S Cindy se ale nedokázali na jednání tolik soustředit a často jim unikl nějaký Salův háček. Pozice Cindy Caswellové v organizaci se proto jen nepatrně pozměnila: pořád byla samozřejmě šéfovou otrokyní, ale stále byla naživu. *Zatím ještě*, připomněla si pochmurně, zatímco se zářivě usmívala na svého dnešního držitele.

Sal Marino si dobře všiml pozornosti, kterou Marty D’Onofrio dívce věnoval, a široce se usmál.

12. ČERVNA 1990

„Randy Weaver?“ houkl muž z automobilu lesní správy.

„Mluvíte s ním.“ Muži ve federálním voze se podívali jeden na druhého, pak vystoupili a vykročili k němu.

„Nebyl jste doma,“ řekl řidič. Weaver jen pokrčil rameny. Byl navštívit souseda, který bydlel v divočině Idaha nepříliš daleko od jeho srubu. Nečekal žádnou návštěvu, a ze všeho nejméně pak někoho z lesní správy.

„Jsme z ATF,“ řekl druhý z nich. Weaverovy oči se zúžily.

„A?“

„Minulé léto jste prodal brokovnici, která nedosahovala minimální zákonné délky. Prodal jste ji jednomu z našich lidí a máme to nahrané.“ Weaver nijak nereagoval. Skutečně před rokem prodal brokovnici, jednušku Harrington & Richardson. Randy s jistotou věděl, že hlaveň tehdy přesahovala minimální zákonnou délku 18 ", ale to nic neznamenalo. Agenti ATF mohli snadno hlaveň zkrátit sami.

Federální zaměstnanci se nejistě podívali jeden na druhého. Pak jeden z nich spustil.

„Podívejte, šéfiku, ste v pořádným průseru. Deset let v chládku a k tomu pokuta deset tisíc. Co na to řekne vaše rodina?“ Weaver stále mlčel.

„Jsme tu, abychom vám nabídli, jak z toho ven,“ navázal druhý. „Chceme, abyste pracoval pro nás. Zajedete do tábora Aryan Nations — víme, že už jste tam byl dřív —, a řeknete nám, co tam přesně kde mají. Dáme vám pak všechno, co je třeba, a řekneme, kam co schovat. Potom vás —“

„Zapomeňte na to.“

„Poslouchejte, Weavere, nemůžete se chovat jako —“

„Řekl jsem, zapomeňte na to.“

„Seš to *ty*, kdo na něco zapomíná, chlapáku,“ změnil tón druhý z agentů. „Zapomínáš, kdo sme, a co můžem' udělat. Měl's doma tu broknu, a my říkáme, že's ji tam taky zkrátil. Pak's ji strčil do auta a jel ji prodat. Takže jak tvůj barák, tak tvůj auták sloužily při provedení zločinu, a podle zákona je můžem' zabavit, ať už dokážem, že's ji prodal nebo ne. Co řekneš na *tohle*, chlapáku?“

„Pal do hajzlu a chcipni,“ řekl Weaver, otočil se na patě, nasedl do svého terénního vozu a odjel.

„Napíšu jim dopis,“ řekla manželovi Vicky Weaverová, „aby si dávali pozor, pokud uvidí cokoli nového.“ Randy znechuceně potřásl hlavou.

„Myslel jsem, že jsme se těchhle sraček zbavili už v '85,“ řekl zlostně. Otočil se a odešel do druhé místnosti.

Randy Weaver nebyl členem sekty, ani teď, ani nikdy dříve. Před pěti lety to jasně zdůraznil ve svém čestném prohlášení. To ovšem neznamenalo, že byl ochoten šmírovat je pro ATF a ještě nastříct kontraband, aby federálům pomohl odůvodnit razii. Vicky s ním souhlasila a trvala na tom, že je zapotřebí sektu varovat.

Jádrem vydírání, jímž se federální agenti pokusili Weavera přimět, aby za ně udělal špinavou práci, byl zákon NFA z roku 1934. Agentura ATF trvala na tom, že Weaver prodal jednomu z jejích informantů krátkou brokovnici, za kterou nebyla zaplacená povinná daň. Jednalo se o jednušku Harrington & Richardson v hodnotě asi tak \$ 50; její hlaveň byla dlouhá 18½ ", tedy spolehlivě zákonná. Celková délka zbraně však byla 25⅝ ", protože pažba byla trochu zkrácená. Chyběly tedy právě ⅜ " do minimální zákonné délky 26 ".

Sporná daň už nečinila ani celých \$ 200, protože u několika málo kategorií zbraní podléhajících NFA — mezi něž patřily právě zkrácené brokovnice, byla-li jejich hlaveň dost dlouhá — kongres v roce 1960 požadovanou částku snížil. Celý spor se proto točil kolem daně ve výši \$ 5.

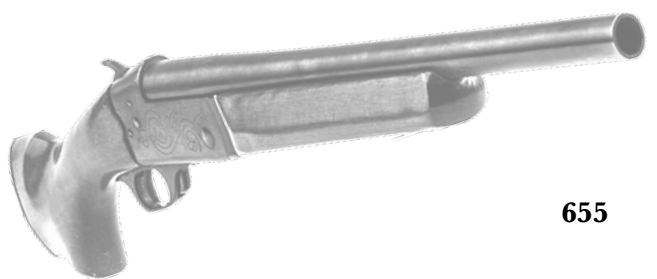
Nikdy nebylo s jistotou oficiálně zjištěno, kdo pažbu o ty problematické ⅜ " zkrátil. Někteří tvrdili, že to byl Randy Weaver, který — stejně jako většina střelců a zájemců o zbraně — dobře věděl o minimální zákonné délce hlavně (pod níž by brokovnice podléhala původní dani \$ 200), avšak nebyl si vědom regulace celkové délky, která byla daleko méně známa, dokonce i mezi střeleckou veřejností. Jiní (včetně samotného Weavera) trvali na tom, že ve chvíli, kdy zbraň prodal informantovi ATF, byla zcela zákonná, a že její pažbu zkrátil buď samotný konfident, nebo někdo jiný v ATF poté, kdy již nebyla ve Weaverově vlastnictví.

Několik věcí však bylo zjištěno nade všechnu pochybnost a žádný spor o ně nikdy veden nebyl. Všichni se shodovali, že víra v to, že běloši jsou Bohem vyvolené plémě, není zločinem. Stejně tak

nikdo nezpochybňoval, že žádným zločinem není to, pokud se někdo odstěhuje do řídké obydlené oblasti, jejíchž několik málo obyvatel je stejné rasy a etnicity. Nikdy nikdo neobvinil Randyho Weavera z lupičství, krádeže, z násilného útoku, ba ani z pomluvy či odhazování odpadků mimo určená místa. Weaver se zcela jistě nikdy nedopustil ničeho, co by jakékoli jiné osobě jakýmkoli způsobem ublížilo, ať již fysicky, finančně nebo emocionálně.

Všichni, kdo byli dané causy tak či onak účastní, se naprosto shodovali na tom, že Randy Weaver přinejhorším mohl spáchat jen jeden jediný přečin.

Veškeré následné jednání federálních agentů, které se dotýkalo Randyho a jeho rodiny, bylo založeno na předpokladu, že Weaver nezaplatil daň ve výši \$ 5 za brokovnici v hodnotě \$ 50; a povinnost platit tuto daň se odvozovala od toho, že kus dřeva byl o $\frac{3}{8}$ " kratší, než být měl.

655

17. LEDNA 1991

„Tohle je ale hodně blbé místo, aby se tu člověku rozbilo auto,“ komentovala Vicky Weaverová terénní vůz, který stál uprostřed mostu tak, že blokoval oba jízdní pruhy. Byli s Randym na cestě do městečka Naples, pět mil od jejich domu. Automobil na mostě měl zvednutou kapotu; u ní stáli muž se ženou a dívali se do motorového prostoru.

„Pojďme jim pomoci. Když ho nenahodíme, můžeme je aspoň odtáhnout ke straně,“ zpomalil Randy a zaparkoval vůz na straně silnice. Oba s Vicky vystoupili a vykročili k druhému vozu.

„Co máte za problém?“ optal se Randy, když přišli blíž. „Můžeme vám po–“

„Federální agenti! Jste zatčeni!“ utál muž Weavera v polovině slova, otočil se a zamířil na něj pistolí. Žena zároveň popadla Vicky Weaverovou. „Máte právo zdržet se výpovědi. Cokoli, co řeknete, může být...“ odříkával agent zákonnou formuli, zatímco spolu se ženou nasadili Weaverovým pouta.

Agentka pak oba dva vstrčila na zadní sedadlo automobilu; její partner zavřel kapotu a posadil se za volant. Randy Weaver se pochmurně usmál na svou manželku a usadil se co nejpohodněji k cestě na federální magistrát v Coeur d'Alene.

Ani on, ani Vicky neměli žádné předchozí kriminální záznamy. Vicky proto pustili okamžitě; Randy strávil jednu noc ve vězení a soudce jej propustil poté, co Randy složil kauci ve formě obligace na nemovitý majetek ve výši \$ 10 000 jako záruku, že se 19. února dostaví k soudu.

Během celého procesu si tiše sliboval, že už se od federálů nikdy nenechá takhle podrazit.

Marně.

Začátkem února dostal ze soudní kanceláře dopis s informací, že slyšení se odkládá na 20. března.

20. ÚNORA 1991

„Vypadá to, že Weaver nepřišel, Vaše ctihodnosti.“ Federální soudce udeřil kladívkem.

„Vydejte na něj zatykač a přikažte policii, ať jej přivede k soudu. Další případ.“

Soudce nevěděl, že v dopisu, který Weaver dostal, bylo namísto správné informace o odkladu slyšení na den 20. února uvedeno datum 20. března. Soudní úředník později tvrdil, že šlo o omyl.

Na osudu Weaverovy rodiny to však nic nezměnilo.

16. PROSINCE 1991

John Lawmaster zavěsil sluchátko a marně přemýšlel, proč mu vlastně bývalá manželka volala. Potrásl hlavou, sáhl do kapsy pro klíčky od vozu a vykročil ke garáži. Jako řada dalších rozvedených mužů si připomněl, že má vlastně štěstí, když ve vztahu k bývalé ženě není žádná hysterie ani nenávist. Za to člověk může být vděčný, usmál se. Nasedl do automobilu a odjel.

Ted Royster jej pozoroval a také se usmál. Lawmasterova bývalá manželka udělala vše přesně, jak potřeboval. Sáhl po mikrofonu své vysílačky.

„Jdeme na to!“

Royster vedl místní kancelář ATF v Dallasu. Ta řídila veškerou aktivitu organizace v Texasu, Novém Mexiku a v Oklahomě. Royster se rád účastnil velkých razíí, a proto nyní seděl ve státě přiděleném automobilu se začerněnými okny na ulici v Tulse a čekal, až dorazí jeho agenti a novináři.

Nemusel čekat dlouho. Během pár minut se přiřítilo několik velkých dodávek a za kvílení sirén prudce zabrzdily před domem Johna Lawmastery. Vyskákalo z nich třicet mužů v černém bojovém oblečení, se samopaly a s vyrážecím beranidlem. Hosté restaurace na protější straně ulice nevěřícně zírali, jak se osmnáct agentů chystá vyrazit přední dveře a ostatní obíhají dům.

„Na tři,“ zavelel agent Ward. „Raz, dva, tři!“ Dřevěné dveře se rozletěly na třísky pod úderem třísetlibrového beranidla se zvukem, který zněl jako několik výstřelů malé ráže. Sousedé zděšeně pozorovali, jak černě oblečení nájezdníci vytrhli zbytky dveří z pantů a vběhli do prázdného domu.

Agenti ATF vytrhali všechny zásuvky, rozbili všechny skříně a skříňky a jejich obsah vyházeli na podlahu. Rozbili stěny při hledání tajných skrýší. Vytrhali dlaždice z podlahy. Odřízli zámek Lawmasterova trezoru a jeho zbraně naházeli na hromadu.

Mezi nimi byla také puška Colt AR-15, lehká zbraň navržená před 35 roky Eugene Stonerem pro divisi ArmaLite firmy Fairchild Aircraft a v současnosti vyráběná továrnou Colt v Hartfordu v Connecticutu. Dozorčí agent Ward po zbrani sáhl, otevřel ji a podrobil její mechanismus důkladné prohlídce. *Ale do prdele, nic z M16*, pomyslel si zklamaně a odhodil pušku na podlahu.

„Prohlídněte támhle kůlnu a obytný auto,“ rozkázal, přestože ani jedno, ani druhé nebylo součástí příkazu k domovní prohlídce. Dva agenti vyběhli z domu a na půl cestě se setkali s kameramanem televizní společnosti Channel 7, který právě dorazil na scénu. Ten rychle natočil několik záběrů spouště uvnitř domu, a pak se soustředil na agenty, kteří vylomili dveře Lawmasterovy kůlny a vyházeli na dvůr jeho dílenské nástroje a rybářské vybavení.

„Nic,“ řekl první z nich. Otočil se ke dveřím obytného automobilu a kývl na svého partnera: „Podej mi tu palici.“

„Hej, moment, tohle je moje,“ rychle se ozval jeden ze sousedů. Sledoval celé představení s ne-skrývaným úžasem. „Tady mám klíč,“ dodal. Nezmínil se o tom, že mu patří celý dům, který Johnu Lawmasterovi pronajímal.

„Vy ste soused?“ obrátil se na něj agent.

„Ano, jmenuji se —“

„Má Lawmaster AR-15?“ skočil mu agent do řeči.

„Hm, ano,“ odvětil soused, vyvedený z míry nečekanou otázkou. „Tedy, pokud ji v poslední době neprodal.“

Agent se usmál. Dobře věděl, že Lawmaster tuto zbraň má, protože viděl Warda, jak ji kontroluje.

„A taky má autozáchyt a díly z M16, žejo!“

„Automatický záchyt“ byl trochu zavádějící, ale běžně používaný termín pro kousek oceli o velikosti asi dvou kostek cukru. Spolu s několika díly z M16 umožňoval střelbu dávkou ze samonabíjecí pušky AR-15. Agentura ATF v roce 1981 znemožnila výrobu neregistrovaných „automatických záchyťů“ rozhodnutím, že každý tento nevinný malý kousek kovu je sám ze zákona považován za zbraň, střelící dávkou. O pět let později v důsledku této klasifikace přišel naprostý zákaz jejich výroby bez ohledu na registraci, samozřejmě s výjimkou vládních organizací.

Dalším, ještě absurdnějším rozhodnutím ATF se vlastnictví každého jednotlivého z pomocných dílů M16 — kupříkladu tedy jen samotné spouště — pro majitele pušky AR-15 stalo zločinem, bez ohledu na to, zda byl daný díl instalován ve zbrani nebo ne, a bez ohledu na to, že pro střelbu dávkou jich bylo zapotřebí všech šest najednou.

„To nevím,“ zamračil se soused. Agent se zadíval na jeho čepici, na které bylo logo blízké střelnice.

„Výpadek paměti? Jste jeden z *nich*, a nevíte, co je to autozáchyt?“

„Vím naprosto přesně, co je to autozáchyt,“ odpověděl muž našťavaně. „Netuším ale, zda jej John má nebo ne.“ Agent se otočil na patě a připojil se k ostatním.

Tricítka nájezdníků systematicky zničila prakticky vše, co v Lawmasterově domově bylo. Snažili se nalézt nějakou zbraň či jiné zařízení podléhající zákonu NFA, za něž Lawmaster nezaplatil daň ve výši \$ 200. Hledali marně: John Lawmaster nevlastnil ani jednu jedinou takovou zbraň, zdaněnou ani nezdaněnou.

„Bohužel, žádný sólokapr,“ řekl Ward reportérům. V jeho hlase byla jasně slyšet zlost. Slíbil, že jeho muži v domě licencovaného dealera najdou ‚ilegální zbraně‘, ale svému slibu nedostál.

Všichni agenti ATF, kteří devastovali Lawmasterův domov, byli ozbrojeni samopaly. Žádný z nich ani žádný z jejich nadřízených nikdy nezaplatil za tyto zbraně, podléhající zákonu NFA, daň, již by vyžadovali po Lawmasterovi, kdyby podobné zbraně vlastnil.

Ani jediný z agentů nikdy nebyl podroben vyšetřování FBI a nemusel si vyžádat od místního policejního ředitele potvrzení převodního formuláře.

Stejně tak nikdy žádný z agentů ani jejich nadřízených nezaplatil daň \$ 500, kterou stát každoročně vymáhal po Henrym Bowmanovi a dalších prodejcích zbraní podléhajících NFA.

Agenti ani jejich nadřízení neudržovali vázanou knihu se záznamy o prodejci, jeho licenčním čísle a přesném datu koupě každé ze zbraní, jimiž disponovali, jak byli povinni činit lidé jako Henry Bowman. A na rozdíl od nich jim za to nehrozilo žádné nebezpečí žaloby, jakému by byl vystaven Henry, kdyby stát zjistil, že jeho záznamy nejsou v pořádku.

Nemuseli se ničím podobným zabývat a neměli žádné takové starosti. Pracovali přece pro vládu.

Vedoucí agent naškrábal na kus papíru slova ‚Nic nezabaveno. ATF‘, pohodil jej na zem, a svolal své muže, aby se vrátili na velitelství. Dům Johna Lawmastera zanechali s dveřmi vyraženými z pantů, trezor s vyříznutým zámkem a zbraně naházené na hromadu na podlaze zdevastované residence.

John Lawmaster měl ale přese všechno štěstí: nebyl nikdy obžalován z žádného přečinu.

6. LEDNA 1992

„S tou štětkou to nechápu, Sale. Proč chceš, aby si nejprv vrznul? Jakej to má mít smysl?“

„Viš, že ho má udělat Mickey-Mike, aby získal ostruhy. Ten kluk je fajn a má koule, ale Tlustóch Tony Farratto není zrovna ubohej zlodějík, jako většina těch chlápků, co se na nich mladý učeť. Kdyby bylo po mém, nechal bych tohle na profíkovi a čert vem’ těch dvacet táců. Ale Carmine trvá na tom, že to musí být jeho synek Mickey-Mike. Jasně, já to respektuju, čest rodiny a tak dál, jenže tohle bude na mém území. Tlustóchovi nikdy mokrá práce nevadila, a ani zdaleka ještě nezapomněl, jak se to dělá. Pokud si to Mickey-Mike odnese, budu vypadat moc špatně. Bez ohledu na to, že si to Carmine prosadil, bez ohledu na to, že to prosadil proti mému názoru, stejně budu vypadat špatně já. Takže potřebujem’, aby Tlustóch Tony trochu změknul. Dáme mu Cindy, ať se soustředí na kundu a ne na to, co se bude dít.“

„Viš ale, že Tlustóch při tom rád ženskéjm ubližuje.“

„Ale no tak, a kdo ne? Vrazit jí ho tam natvrdo, když ještě není připravená, oba to děláme každou chvíli.“

„Tlustóch jde kapku dál, Sale. Ten parchant ty coury normálně řeže a pak, prokrista, líže jejich krev, věřil bys tomu? Ten cvok je pálí cigaretou. Jedný kurvě v Atlanticu napůl ukous’ pysk.“ Sal Marino se zatvářil ztrápeně.

„Ten parchant je prostě magor. Ale nebude mít žádněj nůž, už kvůli schůzce.“ Gangsterská etika diktovala, že při jednáních o teritoriu nesmí být přítomny naprosto žádné zbraně. Podle týchž pravidel také nepřipadalo v úvahu zabít konkurenta, dokud je hostem ve vašem domě. Proto byl Tlustóch Tony Farratto v naprostém bezpečí, dokud neopustí budovu; a proto jej u východu očekávaly dvě gorily.

„Stejně, Sale, měli bysme mu dát nějakou jinou.“

„Ksakru, máme přece dole doktora, no ne? Ten se postará o modřiny i o nějakou tu spáleninu. A je to naposled, co kdy Tlustóch něco takovýho provede.“

~

Cindy Caswellové bylo dávno předem jasné, k čemu se schyluje, a udělala vše, co mohla, aby problém zmírnila. Tony Farratto nebyl ani zdaleka první muž z těch, které bavila během posledních tří let, který se nedokázal vzrušit, pokud jí neubližoval. Jiní už ji bili, kousali, tahali za vlasy a jeden ji udeřil do žaludku tak prudce, že pak zvracela krev.

Dávno už se naučila pohnout se zároveň s úderem tak, aby ztratil sílu. Naučila se snášet kousnutí tak dlouho, dokud nezačala být bolest příliš velká, a pak muže zarazit ohlušujícím zaječením. Zjistila, že natočí-li hlavu tak, aby tah za vlasy směřoval dozadu, skoro to nebolí. Naučila se všechny tyto věci dělat zároveň s uspokojováním kohokoli, koho jí rozkázali potěšit.

Během prvních třiceti sekund poznala, že Tlustoch Tony je skutečně nebezpečný a že jí nejspíše ani všechny její zkušenosti nepomohou. První věc, kterou udělal, když se před ním svlékla, nebylo to, že by po ní sáhl, ale to, že si olízl rty. To nebylo zcela neobvyklé.

Za druhé pak uchopil její levou bradavku pevně mezi palec a ukazovák pravé ruky. Ani to nebylo úplně výjimečné.

Třetí věcí však bylo to, že se pokusil ji vši silou utrhnout. Cindy zůstala zticha, ale slzy jí vhrkly do očí. Cítila, že jediným důvodem, proč se to Farrattovi nepodařilo, bylo to, že si vždy předtím, než předstoupila před nového pána, namasírovala celé tělo mandlovým olejem. I přesto však chybělo jen málo, aby vytryskla krev. Cindy bylo zřejmé, že to pokud jí po setkání s Anthonym Josephem Farrattem zůstanou pouze jízvy, bude moci mluvit o štěstí.

„Hmmm, ano,“ promluvila zastřeným hlasem, zatímco horečně přemýšlela, jak úspěšně přežít tuto krizi, „ty jsi chlapák, který chce, aby si ho děvče zapamatovalo, vid?“

„Přesně tak,“ ujistil ji Tlustoch.

Při zvuku těch slov se Cindy Caswellová pevně rozhodla. Věděla, že si nejspíše podepisuje vlastní rozsudek. Před třemi roky, nejspíše ještě před dvěma, snad dokonce ještě loni by se rozhodla jinak. Pokusila by se střídavě prosit a křičet a vydržet jakékoli mučení, které by si na ni gangster vymyslel, v naději, že někdo přijde včas a zarazí jej dříve, než ji zabije. Před časem by zvolila naprostou podřízenost, ale dnes již ne.

Cindy už byla osobní sexuální otrokyní Salvatora Xaviera Marina tři a půl roku. Většinu té doby, kromě prvních několika měsíců, musela posloužit komukoli, koho mafián chtěl přivést do dobré nálady. To nastávalo v průměru asi tak dvakrát týdně. Sal jí jasně řekl, že dokud bude tuto práci dělat dobře, udrží si vlastní pokoj v jeho hotelu, jídla na objednávku, kabelovou televizi i elegantní šaty, kdykoli šli ven. Jakmile však její služby nedostojí očekávání, organisace už ji nebude potřebovat. Sal sice občas naznačil, že až věk sníží její sex-appeal, mohla by dostat práci v kasinu a nějaký

finanční bonus za dobré služby; Cindy však neuvěřila ani na sekundu, že by k tomu skutečně mohlo dojít.

Sal měl rád změnu, takže po prvních dvou měsících sám jen málokdy využil Cindy pro sex. Nedomáhal se ale nikdy nabažít pozorování dvou žen, které byly v posteli společně, a často si nechal Cindy přivést jen proto, aby jí představil nějakou mladou dívku, již měl zrovna u sebe v ložnici. To jí nevadilo; ženy byly docela příjemné, a někdy skoro až dokázala zapomenout, že tam s nimi Sal Marino vůbec je.

Během prvního roku se Cindy Caswellová soustředila jen na to, aby přežila. Druhý rok hledala jakoukoli možnost útěku, ale došla k názoru, že žádná není. Neexistoval způsob, jak by se dokázala dostat ven z Vegas, aniž by ji při tom chytili; nejspíše by se vůbec nedokázala dostat ani ze samotného hotelu.

Ve třetím roce se rozhodla, že se pokusí vydržet tak dlouho, jak to rozumně dokáže, ale ve chvíli, kdy se její služba stane nesnesitelnou, zemře tak, aby si zachovala svou sebeúctu. A rozhodně nezemře sama.

Neměla samozřejmě povoleno mít ve svém pokoji nic, co by se dalo použít jako zbraň. Když jí přinesli jídlo, dostala pouze jeden jídelní nůž, a ten vždy musela vrátit spolu s prázdnými talíři. Kdykoli se vracela z jakékoli cesty ven, ať již se Salem nebo s některým z jeho hostů, vždy ji důkladně prohledali. Čekala, že po dlouhých letech, kdy nikdy nic nenašli, Sal v pozornosti poleví; ale dosud se tak nestalo.

Před pěti měsíci si Cindy začala vyčesávat vlasy do drdolu. Pro udržení hustých hnědých kadeří v požadovaném tvaru použila dvě dřevěné tyčky, podobné jídelním hůlkám, jen trochu kratší. Nesnažila se je nijak skrývat; hned od prvního dne, kdy vyšla z kadeřnictví s novým účesem, byly jejich dvoupalcové konce v uzlu vlasů jasně vidět. Nikomu to nepřišlo podezřelé.

V následujících týdnech častokrát používala pilníček na nehty, aby zúžila a zaostříla konce obou hůlek. Změna byla postupná a po malých krocích, takže si toho nikdo nevšiml.

Nyní, když stála nahá před Tlustošem Tonym, měla — jako v poslední době téměř vždy — svůj nový účes. Pootočila se trochu doleva a nabídla mu pravé nadro.

„Prosím, nevynechej tuhle,“ vydechla. Farratto jí vyhověl se stejnou surovostí jako před chvílkou. „Oooh,“ zvolala, snažíc se svůj bolestný výkřik co nejvíce připodobnit vzrušenému. Tony zareagoval; Cindy viděla přes volné kalhoty jeho erekci. *Budu mít jenom jednu jedinou šanci*, připomněla si. *Nejlíp pustit se do toho hned, dokud je vzrušený*. „Postel,“ vzdychla. „Pojď do postele.“

Odvedla muže k velké posteli, a ten jí dovolil, aby jej položila na záda, zula mu boty a rozepjala kalhoty. Pak Cindy vylezla na tlustého mafiána a usmála se: „Jen se podívej, jak celá teču, když mě pořádně praštíš přes zadek.“ Posunula se nahoru, aby klečela až u jeho krku, s vagínou jen pár palců od špičky jeho nosu. „Celou jsem ji pro tebe vyholila, abys na ni dobře viděl.“

Tlustoch se rozpráhl a tvrdě uhodil dlaní dívku přes pozadí, ale neměl v této poloze správný rozmach, takže Cindy to příliš nepocítila. Pohnula se však zároveň s dopadem ještě výš k jeho obličejí.

„Tvrdě!“ poprosila, prohnula se v zádech a vysunula boky dopředu. Teď už její klín zakrýval Farrattovy oči. Když se podívala dolů, viděla jen vršek jeho hlavy s mastnými černými vlasy. *Mám jen pár vteřin*, pomyslela si. „Pořádnou ránu!“ vydechla. Tlustoch Tony však neměl v úmyslu ji znovu udeřit; rozhodl se k něčemu jinému.

Cindy Caswellová vytáhla jeden ze špičatých kolíků z javorového dřeva z uzlu svých vlasů a sevřela kolem něj pěst tak, aby se plochým koncem opíral o dlaň a ostří aby vyčnívalo pět palců mezi klouby ukazováku a prostředníku. Cítila, jak se Farrattovy ruce zdvihají a obemykají její kyčle. Instinktivně věděla, že si ji chce přitáhnout k sobě a brutálně kousnout. *Ted', holka*, řekla si. *Ukaž, jak se zvedneš do vzduchu*. Levou rukou se opřela o pravou pěst a obě si přiložila k podbříšku tak, aby ostří mířilo přímo dolů.

Tony vycenil zuby, široce otevřel ústa a použil svou nemalou sílu, aby si dívku přitáhl na dosah. Cindy se jen lehce předklonila, a jakmile pod svým Venušiným pahorkem zahlédla mužovo obočí, zabodla pod ně svou dřevěnou zbraň veškerou silou, kterou měla v obou pažích.

Anthony Farratto právě začal svírat čelisti kolem dívčinych stydkých pysků, když zaostřená špička javorového kolíku prošla horní částí jeho levého očního důlku. Sto třináct liber, které se o kolík opíraly, jej protlačilo mezi kosti a oční bulvou, odstrčilo z cesty oční nerv a prohnalo dřevo skrz mužův mozek. Během necelých tří setin sekundy se zaostřená špička opřela zevnitř o Farrattovu lebku a otupila se o tvrdou kost.

Cindy zpevnila paže, naklonila ramena dopředu a opřela do dlaní každou unci své váhy. Na chvíli se jí skutečně podařilo nadzdvihnout kolena do vzduchu.

Tony přestal cítit levou stranu těla a jeho schopnost ovládat motorické svaly na této straně zmizela, jako kdyby někdo přepnul velký vypínač. Levá bulva byla vytočena nahoru, ale na pravé oko stále viděl dobře. Jak dívka sklouzla s jeho hrudníku, měl dojem, že vidí, jak mu něco vyčuhuje z hlavy, hned vedle nosu. Bolelo jej levé oko, ale kromě toho zatím necítil nic zvláštního. Snažil se pochopit, co se stalo, a proč se na něj najednou jeho oběť usmívá.

Cindy uchopila vyčnívající konec javorové hůlky; se zadostiučiněním si všimla, že mafiánovo pravé oko sleduje její pohyby. Povytáhla zbraň asi o palec ven. Volnou rukou nahmatala mužův stále ztopořený penis, přehodila nohu přes jeho boky a nasedla na něj. Tlustoch Tony vydal nesrozumitelný zvuk.

„Takhle se ti to líbí, chlapáku?“ usmála se na něj. Tonymu její hlas připadal, jako kdyby přicházel z plechového sudu, ale rozuměl, co říká. Cindy s překvapením zjistila, že se blíží k vyvrcholení. „Ale no tak, Tony, neměl by ses tvářit tak překvapeně,“ pokárala jej a natáhla ruku k vyčnívajícímu konci hůlky. „Sal přece říkal, že ti vyšukám mozek z hlavy.“

Pocítila první vlnu přicházejícího orgasmu, zavřela oči, a prudce zamíchala koncem kolíku.

„Hej, Tony! Jsi tam?“ Sal Marino zaklel pod vousy. „Už tam jsou celé hodiny. Hele, slyšíš téct vodu, nebo se mi to zdá?“

„Jo, slyším,“ odpověděl nevesele jeho pomocník. „To bude sprcha. Nejspíš si ten parchant smejevá krev.“

„*Kriste*, neříkej to,“ vyhrkl Sal. Pak potřásl hlavou a rozhodl se: „Podej mi klíč.“ Marino odemkl a pootevřel dveře a opatrně nahlédl dovnitř. Pak je zase jemně zavřel a otočil se ke svému společníkovi. Usmíval se. „Tlustoch je v posteli, nejspíš chrápe. Takže v té koupelně to musí být Cindy. Vypadá to, že zas předvedla to své kouzlo, no ne?“

„Snad jo, Sale. Co teď?“

„Ale co by, pojďme na chvíli do kasina. Až se probere, bude si chtít určitě dát repete. Tak ho nechme, ať se pobaví; je to naposled.“

Druhý muž se zasmál a následoval Marina k výtahu.

21. SRPNA 1992

„Vy tři víte, kam máte jít?“ optal se zástupce Arthur T. Roderick junior členů druhého tříčlenného týmu. „Severní hřeben?“

„Jasně, bez problémů.“

„Vypadá to na pěkný vedro. Berete si pod maskáče vesty?“ optal se jeden ze skupinky.

„Kašlat na to. Dost velká otrava už je tahat se s těma ostatníma krámama, zvlášť v takovém hicu.“

„Svatá pravda, kámo.“

Všech šest policistů se toho dne rozhodlo zřít se balistické ochrany.

To, co se toho dne dělo, nebylo dávno žádnou novinkou. Federální zástupci z U. S. Marshal Service už špehovali Weaverův dům osmnáct měsíců, od chvíle, kdy se Randy nedostavil k soudu v únoru 1991. Celý první rok operaci řídila kancelář v severním Idahu.

V březnu 1992 však bylo řízení předáno hlavnímu stanu v Arlingtonu ve Virginii, dva tisíce mil daleko od místa dění. Tehdy také z centra do Idaha odjel zástupce Arthur T. Roderick, aby sledování Weaverů osobně řídil.

Roderick vedl jednotku šesti mužů. Rozdělil ji na dvě skupiny po třech agentech. Jedna z nich měla za úkol pozorovat Weaverův srub ze vzdáleného horského hřbetu. Druhý tým, osobně vedený Roderickem, se toho dne chystal infiltrovat hustý les bezprostředně pod domem Randyho Weavera.

Spolu s Roderickem byli v této skupině také agenti William Degan a Larry Cooper. Ačkoli sám Roderick měl za sebou během minulých šesti měsíců více než dva tucty tajných průniků do okolí srubu, pro Degana a Coopera byl tento druh operace novinkou. Roderick měl v plánu umístit do sousedství tajného agenta, který by postupně získal Weaverovu důvěru jako nový souseď. Degan s Cooperem aspirovali na tuto pozici a Roderick nyní chtěl, aby se důkladně seznámili s Weaverovými pozemky a okolím.

„Můžeme?“ optal se Artur Roderick.

„Jasně.“

„Doufám, že nebude moc vedro, s tím vším, co vlečem’.“

Trojice mužů v týmu, určeném pro průnik, měla na sobě kompletní maskovací obleky. Na hlavách měli přístroje pro noční vidění. V batozích na zádech nesli fotoaparáty, kamery a další sledovací zařízení. Každý měl také zabezpečenou vysílačku. Byli ozbrojeni pistolemi a automatickými zbraněmi; Roderick a Degan měli Colty M16, zatímco Cooper nesl samopal v devítimilimetrové ráži s tlumičem. Trojice agentů tedy nesla dohromady čtyři zbraně podléhající zákonu NFA: tři automaty a samotný tlumič. Nikdo z nich ovšem nikdy nemusel vyplnit zákonné formuláře ani neplatil dvoustodolarovou daň; stejně tak žádný z nich nebyl licencovaným prodejcem.

Osmnáct měsíců nepřetržitého sledování Randyho Weavera přišlo vládu na více peněz, než kolik stály v součtu všechny zpravodajské operace, které připravovaly invasi na Haiti.

Federální agenti vyzbrojení jak automatickými zbraněmi, tak i špehovacím zařízením v hodnotě přesahující \$ 50 000 (ale bez soudního příkazu k prohlídce) se chystali znovu vpadnout na Weaverův soukromý pozemek. To vše jen a jenom proto, že federální organizace tvrdila, že nějaký kus dřeva byl o $\frac{3}{8}$ " kratší, než být měl, a že Weaver nezaplatil povinnou daň ve výši \$ 5.

Otřesnou ironii takové situace si však žádný z agentů neuvědomoval.

„A do hajzlu!“ řekl Larry Cooper, když se hlučně rozštěkal pes. Trojice agentů se skrývala v lese kousek pod Weaverovým srubem. Bylo krátce před jedenáctou hodinou dopolední.

„Musel nás ucítit,“ konstatoval objevně William Degan.

„Pryč odsud,“ rozkázal Arthur Roderick. „Ty máš tlumič,“ obrátil se na Coopera, „tak zastřel toho čokla, když se objeví.“ Trojice těžce ozbrojených federálních agentů se rozběhla s kopce dolů.

„Vypadá to, že starý Striker ucítil jelena,“ usmál se Kevin Harris na Sammyho Weavera. Harris byl pětadvacetiletý dřevorubec, rodinný přítel, který trávil většinu svého času ve srubu u Weaverových. Oba mládenci sáhli do stojanu na stěně pro pušky a vyběhli ven, směrem, odkud byl slyšet štěkot Sammyho žlutého labradorského retrievra.

Pes se blížil k trojici federálních agentů, která se mezitím zastavila a ukryla se v hustém podrostu. Pokud se nehýbali, byli prakticky neviditelní, neboť kromě kompletních maskovacích obleků měli kamuflážní barvou natřené i tváře.

Labrador nebyl vycvičen jako strážní pes. Celý život byl zvyklý na lidi; navíc vzhledem k neustálému federálnímu špehování za více než celý předchozí rok byla zem kolem srubu pokryta lidskými stopami. Retrív se je proto naučil ignorovat. Měl dobrý nos na zvěř i ptáky, ale lidský pach by jej nerozštěkal. Ani tentokrát tomu nebylo jinak; psa ven nevytáhl jeho nos, ale uši, když slyšel trojici zástupců, jak se protahovali mezi keři poblíž domu. Teď ale v podrostu leželi nehybně, a proto už si jich nevšímal.

Roderick, Degan a Cooper pozorovali psa, jak se blíží k jejich úkrytu. Nějakých šedesát yardů za ním běželi Sammy Weaver a Kevin Harris.

Pitomost teď střílet, pomyslel si Cooper, když pes proběhl kolem a pokračoval dál dolů se svahu. Labrador nepředstavoval žádnou hrozbu, a na tuto vzdálenost by střelbu z devítimilimetrové zbraně oba blížící se mladíci nutně museli slyšet, bez ohledu na tlumič. *Nejlepší, když počkáme, až všichni zmizí*, říkal si agent a sledoval psa, jak se od trojice agentů vzdaluje. To, co následovalo, jej dokonale překvapilo.

Proč ho sakra nezabil? Zástupce Arthur Roderick v duchu zanádal. Ve chvíli, kdy Sammy Weaver a Kevin Harris byli už skoro vedle nich, Roderick vstal, přepnul svou M16 do samonabíjecího režimu, zdvihl zbraň k rameni a střelil psa do zad. Žlutý labrador jednou vyšťekl, padl a zemřel s páteří roztržštěnou na kusy vysokorychlostní střelou.

„Sammy! Kevine! Co se to děje?“ křičel Randy Weaver, který šel zrovna po pěšině o kousek výš na úbočí, když zaslechl zvuk výstřelu vojenské zbraně.

Sammyho Weavera a Kevina Harrise dokonale překvapilo, když jim do uší ostře práskl náhlý výstřel ráže .223. Mladý Weaver sledoval psa, a když viděl, že je mrtvý, pootočil se směrem, odkud se výstřel ozval, a bez míření tam poslal dvě rány ze své lovecké pušky. Žádná z nich také nezasáhla nic jiného než podrost. Pak se otočil na patě a rozběhl se zpátky ke srubu.

„Běžím domů, tatí!“ vykřikl, ale neuběhl víc než tři kroky, když do něj zezadu udeřily dvě střely. Prvá jej zasáhla do paže a energie vysokorychlostního projektilu mu ji bezmála urvala. Druhá skončila v mladíkových zádech. Sammy Weaver dokázal ze setrvačnosti udělat ještě dva kroky a pak padl mrtev na tvář. Nedávno oslavil čtrnácté narozeniny.

Randy Weaver slyšel svého syna a rozběhl se také ke srubu. Přitom střílel z brokovnice, kterou měl u sebe, do vzduchu, v naději, že tím odvede pozornost útočníků od Sammyho s Kevinem a umožní tak oběma mladíkům utéci. Nemohl tušit, že jeho syn je už mrtvý.

Kevin Harris viděl, jak chlapec, se kterým se kamarádil přes devět roků, umírá. Instinktivně se pootočil a vystřelil od boku na jeho vraha; pak se otočil na patě a pádl ke srubu. Harris se ukázal být lepším střelcem, než jeho nešťastný mladý přítel. Jeho střela zasáhla Degana do hrudníku, roztránila pár žeber, proletěla plicemi a vyšla ven za ramenem. Způsobila rozsáhlé trauma, takže agent svou oběť nepřežil dlouho. Kevin Harris doběhl k domu bez zranění.

Roderick s Cooperem se vyděšeně skrývali v křoví. Ochladilo se a začalo pršet, ale oba zástupci se choulili nad tělem svého mrtvého soudruha, neodvažující se ani pohnout a doufající, že je někdo přijde zachránit. To nastalo po setmění, kdy na místo přišel tým SWAT policie státu Idaho, odnesl mrtvého agenta a odvedl oba živé.

Při pozdějším vyšetřování Roderick a Cooper pod přísahou opakovaně vypovídali, že to byl Harris, kdo vypálil první ránu. Teprve poté, kdy byl Degan zabit, prý oba zbývající federální agenti sami opětovali střelbu.

Toto tvrzení bylo krajně problematické. Především v jeho světle nedával moc dobrý smysl fakt, že jak čtrnáctiletý Sammy Weaver, tak i jeho pes byli zastřeleni ranou do zad. Další záhada spočívala v tom, že pokud by Harris skutečně *byl býval* zahájil přestřelku zabitím Degana, bylo by neobvykle podivnou reakcí zbývajících dvou agentů zabít jeho partnera a také psa, ale nechat vraha utéci.

Nejzávažnějším problémem, který kolidoval s tvrzením obou federálních zástupců, bylo to, že vyšetřování našlo sedm vystřelených nábojnic .223 nedaleko od Deganova těla. Tyto nábojnice byly prokazatelně vypáleny z jeho pušky M16, a ta byla prokazatelně přepnuta do samonabíjecího režimu. Našli se ovšem tací, kdo i přesto argumentovali, že Degan nezačal střílet; až po smrtícím zásahu prý sedmkrát rychle stiskl spoušť své zbraně, a teprv potom padl mrtev.

Ještě fantastičtější pokusem očistit zástupce Rodericka a Coopera byl novinový článek, který o dva týdny později vyšel v *Salt Lake Tribune*. Federální zástupce Jack Cluff v něm popisoval, jak poté, co Harris zastřelil Degana, se Roderick s Cooperem „skryli před palbou v mělké prohlubni; pak zdvihli své pušky nad hlavu a snažíce se odehnat útočníky, naslepo vystřelili několik ran. Jedna z nich nejspíše zabila Samuela Weavera.“

Cluff se ovšem neobtěžoval vysvětlit, jak mohl zahynout pes na druhé straně od agentů. Kromě toho nebylo jasné, kde získal detailní vědomosti o tom, co se toho dopoledne přihodilo, když na místě vůbec nebyl.

Už se blížila půlnoc, když se Randy Weaver spolu s Kevinem Harrisem vydali na místo přestřelky pro tělo Randyho syna. Zabalili je do deky a vynesli ke srubu, kde je uložili do blízké kůlny. Randy Weaver se s krvácejícím srdcem díval na blátem a krví pokrytou mrtvolu.

Netušil, že bude ještě hůř.

22. SRPNA 1992

Tohleto ale vůbec není dobré, říkal si agent FBI Alex Neumann, rozhlížeje se po okolním hornatém terénu. Neumann byl členem týmu FBI pro záchranu rukojmí, jehož zkratka ‚HRT‘ se obvykle vyslovovala jako anglické slovo ‚hurt‘. Sloužil už osmnáct let a ještě nikdy neviděl nic podobného tomu, co se právě dělo kolem. Během jediného dne od předchozího dopoledne, kdy byl zabit zástupce Degan, se do oblasti sjelo více než tři stovky nejrozumnějších policistů z federálních i státních úřadů. Weaverův srub byl hustě obklíčen agenty v maskovacích oblecích, s obličejí pokrytými kamuflážními barvami, vyzbrojenými automatickými zbraněmi a odstřelovacími puškami.

Spolu se stovkami ozbrojených agentů se objevilo impozantní množství vozidel a dalšího vybavení. Na sousedním pozemku byl sestaven rozsáhlý velitelský komplex, vybavený mj. také satelitním připojením, komunikačními přívěsy a obytnými automobily. Bylo tam čtrnáct vozidel Humvee, dva obrněné transportéry, tři vojenské 2¹/₂tunové nákladní vozy, dvě helikoptéry s lékařským vybavením a jeden špionážní vrtulník Hughes, dvě vojenské polní kuchyně, šest pojízdných vodních nádrží a čtyři elektrické generátory. Agenti měli k dispozici letecké snímky celé oblasti, které zajistil přelet Phantomu F-4.

S tímhle já nechci mít nic společného, říkal si Neumann už nejméně podesáté. *Nemají šanci se z toho dostat živí. Jsou tam v dřevěném srubu nahoře na úbočí hory... za chvíli zajde slunce... za pár dní bude všechno suché jako troud... a tolik agentů tady...* Neumann se děsil toho, co očekával v nejbližší budoucnosti. *Nechci tady být, až toho chlápka i s celou rodinou upálí zaživa.*

Člen týmu pro záchranu rukojmí vzpomínal na razii v Kalifornii v roce 1974, když byl ve FBI pouhé tři měsíce jako úplný nováček. Tehdy finální útok na členy organizace, která si říkala Sym-bioneská osvobozenecská armáda, skončil ohněm a smrtí pěti lidí. Nezapomněl na případ z roku 1983, kdy stejným způsobem zahynul Gordon Wahl. Sám zažil řadu výcvikových kursů, ve kterých FBI učila své agenty využívat ohně k odstranění protivníků.

Snad bych si dokázal zařídit přeložení do Cheyenne ve Wyomingu. Dostanu trochu méně peněz, ale co se dá dělat. Na tyhle sračky už jsem fakt trochu moc starý.

Jak se mělo záhy ukázat, ačkoli agent Neumann předpovídal katastrofu pro mladou rodinu správně a přesně, obavy z ohně byly přece jen ukvapené. Randy, Vicki, jejich tři dcery a Kevin Harris sice byli skutečně obklíčeni stovkami agentů, ale vysoko na úbočí hory měli alespoň omezenou

svobodu pohybu a nebyli zcela lapeni uvnitř srubu. Snad proto se agentura FBI rozhodla jim dům nezapálit.

Během necelého roku se však měl Alex Neumann dočkat další rozsáhlé demonstrace toho, jak je jeho agentura zkušená ve využívání zápalných prostředků.

Zvláštní agent Lon Horiuchi z týmu HRT z Quantica ve Virginii se díval skrz puškohled své policejní odstřelovačské pušky ráže .308. Zbraň byla položena na opěrných sáčkích s pískem a mířila na Weaverův srub, zhruba 200 yardů vzdálený. Blížila se šestá hodina odpolední. Horiuchi spolu s dalšími odstřelovači FBI už sledovali srub několik hodin a čekali, kdy se objeví nějaký cíl. Měli povolení střílet.

Randy Weaver seděl u kuchyňského stolu a myslel na svého syna, jehož tělo leželo venku v kůlně. Pak se rozštěkal jeden z jeho zbývajících dvou psů, a Randy si vzpomněl na Strikera, žlutého labradora, který patřil Sammymu, a který byl také mrtvý.

„Něco se děje za kůlnami,“ řekl Kevin Harris.

„Nejspíš jen cítí Sammyho,“ odpověděl Randy bezútešně. Zvedl se od stolu a zhluboka se nadechl: „Ale dojdou to tam zkontrolovat, abych se ujistil, že Sammy... že je jeho tělo v pořádku.“

„Půjdu s tebou,“ řekl Harris.

„Já taky, tati,“ přidala se Sára Weaverová. „Chci se ještě jednou na Sammyho podívat.“ Randy Weaver začal protestovat, ale Vicky, která právě kojila jejich nejmladší dcerku, desetiměsíční Elišebu, jej přerušila.

„Nech ji jít, Randy.“

Ten jen přikývl a vyšli se spolu s Kevinem Harrisem a se Sárrou, jež byla ve svých šestnácti letech nejstarší z dětí Randyho a Vicky, ven ze dveří.

„Střílejte podle uvážení,“ zněl rozkaz FBI. Poté, co trojice došla ke kůlně a Randy Weaver zdvihl ruku, aby odemkl dveře, jeden z policejních odstřelovačů stiskl spoušť. Střela Randyho lehce poranila na rameni a prudce udeřila do dveří kůlny. Randy se chytil za zasažené rameno a ozvěna výstřelu se převalovala mezi horami.

„Tati! Rychle do srubu!“ vykřikla Sára, podepřela otce a pomáhala mu utéci do bezpečí. Kevin Harris běžel za oběma svými přáteli.

Vicki Weaverová stále měla na ruce svou desetiměsíční dceru; druhou rukou přidržela dveře sru-
bu otevřené, aby se Randy, Sára a Kevin dostali dovnitř co nejrychleji.

„Parchanti!“ vykřikla, když kolem ní do kuchyně proběhl poslední z nich, Kevin Harris, a chystala
se dveře zabouchnout. Právě v tu chvíli agent Lon Horiuchi z týmu FBI pro záchranu rukojmí sti-
skl spoušť a vypálil výstřel, kterým se navěky zapsal do historie.

Projektil zasáhl Vicki přímo do spánku. Mozek a úlomky lebky se rozletěly po sru-
bu, jak se těžká
střela kalibru .30 prorvala na druhé straně její hlavy ven a letěla dále; roztrhla paži Kevina Har-
rise a skončila v jeho hrudníku, zlomivši dvě žebra. Tělo Vicki Weaverové se zhroutilo na podla-
hu, držíc dítě ve smrtelném objetí.

Sára Weaverová slyšela zvuk nárazu a otočila se, aby se zděšeně zahleděla na příšernou scénu. By-
lo na první pohled zřejmé, že její matka je mrtvá — chyběla jí větší část hlavy. Kevinu Harrisovi
krvácela roztržená paže a měl ošklivé zranění hrudníku. Předkláněl se ve snaze chytit dech, proto-
že mu kolabovala zasažená plíce. Otec byl zasažen do ramene a Sára se obávala, že je také těžce
zraněn. Rozhlížela se po sestřičce a našla Elishebu pod matčiným mrtvým tělem, stále v jejím
objetí. Uchopila mrtvolu za rameno a posunula ji tak, aby se dítě neudusilo, a pak se rozběhla
ošetřit zraněného otce.

Během posledních šestatřiceti hodin agenti FBI zavraždili Randymu Weaverovi manželku a syna.
FBI bude později tvrdit, že Horiuchi dostal rozkaz střílet proto, že Randy, Sára a Kevin opustili
srub a chystali se střílet po pozorovacím vrtulníku, který nad místem kroužil. Problém s tímto tvr-
zením byl v tom, že řada nezávislých svědků potvrdila, že Randy byl zasažen do ramene ve chvíli,
kdy zdvihal ruku, aby odsunul zástrčku na dveřích kůlny; v tu chvíli žádným způsobem nemohl
střílet na vrtulník, ani tím hrozit.

Ještě daleko hůře šlo ospravedlnit zabití Vicky Weaverové. Oba muži a dívka prchali do relativní-
ho bezpečí sru-
bu a už byli uvnitř, když Horiuchi vypálil svůj vražedný výstřel. Nebylo vůbec mož-
né tvrdit, že by hrozili jakoukoli útočnou akcí; prostě jen utíkali o život.

Bylo také s jistotou potvrzeno, že Randy Weaver proběhl dveřmi jako první. FBI proto v žádném
případě nemohla použít tu verzi, že se odstřelovač snažil zasáhnout jeho. Nakonec vydali oficiální
prohlášení, podle kterého se Horiuchi snažil zasáhnout do zad Kevina Harrise, když vbíhal do
dveří; zpozdl se ale s výstřelem a strhl spoušť. To, že střela zasáhla matku s dcerou v náručí, po-
dle nich byla jen nešťastná náhoda.

„Co myslíš, že tam ještě dělají?“ obrátil se jeden z agentů, kteří obkličovali srub, na svého part-
nera. „Proč nevylezou ven? Ženská to má za sebou. Člověk by čekal, že to vzdají.“

„Už mě nebaví trčet tady na dešti,“ odpověděl druhý. „Třeba je přimějeme, aby někdo z nich vystrčil palici.“ Přiložil si ruce k ústům, aby se jeho hlas lépe nesl, a zavolal: „Vicki, hej, Vicki! Co uděláš zejtra k obědu, Vicki? Nenecháš chlapa o hladu, Vicki? Máš dost pro všechny? Hej, Vicki!“ Policista chvíli čekal a pak se zasmál a potřásl hlavou: „Tak halt nic, no. Škoda.“

„Zkus to za chvíli znova,“ poradil mu partner.

Nenávidím tuhle práci, říkal si Alex Neumann, když stál na zabarikádovaném mostě čtyři míle od Weaverova srubu spolu s několika tucty dalších státních i federálních policistů, aby ve studeném nočním dešti bránili ve vstupu davu rozhněvaných sousedů a Weaverových přátel. Mezi nimi byli také rodiče Kevina Harrise.

Situace byla napjatější než cokoli, co Neumann zažil během celých osmnácti let své služby u FBI. Agenti uzavřeli toho rána most, aby veřejnosti zabránili v přístupu na Weaverovy pozemky; kromě toho vyhnali více než třicet sousedů z jejich domovů, některé z nich pod hrozbou zbraní. Lidé byli dokonale rozzlobeni rozsáhlou federální invází do jejich životů a požadovali odpovědi; ty ale nedostávali. *Díky Bohu, že nevědí o tom mrtvém chlapci,* říkal si Neumann. *Zatím.*

Policista stál na chladném dešti a dělal vše, co mohl, aby se mu jeho pocity nezrcadlily ve tváři.

Sám dosud nevěděl o tom, co se stalo před pěti hodinami, ani o smrti Vicki Weaverové.

19. ZÁŘÍ 1992

„Dobré odpoledne. Jmenuji se Henry Bowman a jsem alkoholik.“

„Ahoj, Henry!“ odpověděli mu sborově ostatní. *Přísámboh, že tohle je ta vůbec nejpitomější věc na celé té organizaci*, pomyslel si, usmívaje se v duchu. *Ale asi by mi to ještě chybělo, kdyby to zrušili. Možná.* Odkášlal si a pokračoval ve své řeči k nějakým dvaceti posluchačům rozsazeným ve velké farní místnosti.

„Už je to hodně dlouho, co jsem nebyl na schůzi. Mezitím se ale přihodilo pár věcí, které mě přiměly k rozhodnutí, že bych měl na nějakou zajít. Jednou z nich je to, že sponsoruji mládence, který zrovna vyšel z odvykací léčby, a ten mi vyprávěl o tom, co se tam dělo při terapii. Jednou tam mluvili také o takzvaných tajemstvích — věcech z naší minulosti, za které se stydíme. Zdůrazňoval, že tyto záležitosti nad námi obvykle mívají značnou moc právě a jenom proto, že je držíme v tajnosti, vůbec ne pro jejich vlastní obsah.“

No, ten chlapec mi vyprávěl, že někteří lidé skutečně ostatním prozradili svá tajemství, a všichni se pak prý cítili mnohem lépe. On se k tomu ale nedokázal přimět, tak mne požádal, zda bych to nevyslechl aspoň já, že to pro něj bude mnohem snazší, než mluvit před spoustou lidí, mezi nimiž jsou i ženy. Asi to bral jako cvičné kolo,“ usmál se Henry a řada posluchačů se zachechtala.

„Povídám jasně‘ a těším se, že se dozvím něco pikantního, neboť to zrovna bylo v ukrutně otravném dni. Ale nakonec šlo jen o to, že ukradl něco v hodnotě asi tak deseti dolarů, a strašně se za to styděl, protože to sebral svému nejlepšímu příteli. Chvilí jsme si o tom povídali, zdálo se, že se cítí mnohem lépe, a já si dával velký pozor, abych nedal najevo zklamání nad tím, jak bylo to jeho tajemství nudné.“ Teď se zasmáli skoro všichni přítomní.

„Když jsem zavěsil, zamyslel jsem se nad celou tou záležitostí s tajemstvím a uvědomil jsem si, že sám vlastně mám také jedno. Předtím mi to tak nepřišlo, protože se nejedná o nic zlého, co bych někomu jinému v opilosti provedl. Jde o věc, která se mi přihodila před jednadvaceti roky, byl jsem tehdy naprosto střízlivý a pil jsem možná tak sklínku šampaňského o Vánocích.“

Henry Bowman vyprávěl členům schůze místní společnosti AA, Anonymních alkoholiků, o své zkušenosti z roku 1971, kdy si šel zaběhat, ale skončil jako oběť přepadení a znásilnění. Vypověděl příběh rychle a bez okras. Překvapilo jej, jak to šlo snadno. *Nakonec snad ještě tam na té odvykací te-*

rapii opravdu vědí, o čem mluví, usmál se v duchu. Když skončil, někteří z posluchačů se dívali do země, ale jedna mladá žena z něj nedokázala spustit oči.

„No, tohle bylo před jednadvaceti lety a tehdy jsem začal pít. Měl jsem štěstí, že mne kdosi tenkrát přivedl na schůzi AA dřív, než jsem se dostal do nějakého vážného a nevratného průšvihů.

Když jsem pak vystřízlivěl, začal jsem vyučovat sebeobranu. Svým studentům jsem vždy popsal, co se mi stalo. Jenže jsem lhal. Vyprávěl jsem o přepadení a pořádném výprasku, což odpovídalo skutečnosti, ale vynechával jsem tu sexuální část. Ty kursy byly docela úspěšné, během let jsem dostal pár dopisů od svých studentů, v nichž mi psali, že to, co jsem je naučil, jim při nějakém přepadení zachránilo zdraví a život.

Ale sám ani nevím, proč jsem lhal? Nebylo to proto, že bych udělal něco špatného nebo spáchal nějaký zločin. Jasně, nikdo není povinen prát své špinavé prádlo na veřejnosti, ale já o tom neřekl vůbec nikdy vůbec nikomu, déle než dvacet let, až doteď.

Sedmnáct let jsem se nedotkl alkoholu. V současnosti se ale dějí ... věci, a když je pozoruji, připadám si bezmocný — podobně bezmocný, jako tehdy. Včera jsem měl hroznou chuť na skleničku.“ Henry potřásl hlavou a po chvilce pokračoval.

„Ne, to není přesné. Neměl jsem chuť na *jednu* skleničku. Chtěl jsem plnou láhev džinu, asi tak litr toniku, celý citron a nějaké místo bez telefonu a bez televise, kde bych se zpil do němoty. Včas jsem si ale uvědomil, že kdybych to byl býval udělal, dneska bych měl úplně přesně stejné problémy, a k nim navíc jeden velký nový: přišel bych o dvacet střízlivých let. Tak jsem si místo toho koupil zmrzlinu a teď jsem tady.“

Mnozí z posluchačů Henrymu poděkovali za to, co řekl, a co nasloucháním jeho příběhu sami získali. Někteří z nich připojili i svá vlastní tajemství. Henrymu všechna přišla poměrně fádňá, s jednou výjimkou muže, jenž se přiznal, že poté, co jej vyhodili z práce, si vytiskl etiketu od zjemňujícího aditiva do motorového oleje pro menší opotřebení součástí, nalepil ji na lahev lapovací pasty, a tu poslal svému bývalému šéfovi s průvodním dopisem, nabízejícím vzorek nového výrobku na vyzkoušení zdarma. Jeho Mercedes vydržel celý týden, ale pak byl motor na odpis.

„Jste si jist, že váš bývalý nadřízený neschovával ve stole lahev ginu?“ smál se Henry, když ten příběh slyšel. „Neumím si představit, že bych do svého motoru nalil nějaký neznámý šmejd, i kdyby u něj byl průvodní dopis od samotného Pánaboha.“

„Mohla bych s vámi na minutku mluvit?“ optala se mladá žena, která Henryho už chvíli pozorovala. „Ještě jsem nevečeřela, a v kavárně dole na ulici mají dobré mléčné koktejly, jste-li vysazený na zmrzlinu.“

„Jistě, jsem pro. A omlouvám se, ale pokud jste předtím říkala své jméno, musel jsem je přeslechnout.“

„Ne, tohle je teprve moje čtvrtá nebo pátá schůze AA. Dnes jsem vůbec neotevřela ústa. Jmenuji se Cindy, Cindy Caswellová.“ Potřásli si rukama a Cindy vyšla první ze dveří.

„Víte, já mám jedno tajemství, které se mi opravdu vůbec nechtělo rozebírat přede všemi,“ spustila dívka, když se usadili a objednali si jídlo. Myslím, že byste mne mohl pochopit, a ráda bych vám je svěřila, pokud mohu.“ Henry přikývl a Cindy mu vyprávěla o svém únosu a následujícím tříletém očištění v Las Vegas.

Když se dostala k příběhu s Anthonym Farrattem, řekla Henrymu, že její poslední ‚úkol‘ byl otlý muž, kterého uprostřed soulože sklátila srdeční mrtvice. Prohlásila, že mu vzala velkou částku peněz, které měl v kapse (což byla pravda), a s nimi že se jí podařilo utéci z města v době, kdy nikdo ještě nevěděl, že je mrtvý, a všichni se domnívali, že na ni dohlíží on (což byla také pravda). Cindy Caswellová rozhodně neměla v plánu se přiznat k vraždě, a už vůbec ne člověku, kterého viděla poprvé před krátkou chvílí na schůzi AA. Zmínila se však o tom, kdy k incidentu došlo, a Henry si datum zapamatoval.

„Pokud vám správně rozumím, prošla jste celými těmi třemi roky v Las Vegas, ale pít jste začala teprve tady?“ optal se Henry poté, co číšnice přinesla jeho mléčný koktejl a Cindy její hamburger. Prozatím se nerozhodl, zda a do jaké míry dívčinu příběhu věřit. Alkoholici často mívali tendenci lhát, pokud se jim to zdálo být výhodné — ostatně přesně stejně, jako zbytek populace.

„Tam jsem neměla na vybranou. Bylo to jako žít v kleci. Když jsem se ale dostala sem, nu...“ nedokončila větu.

„A proč AA?“ Henry upíjel svůj koktejl a tvářil se tázavě. „Nezdá se mi, že byste na tom byla nějak zvlášť špatně. A docela určitě to nevypadalo, že se vám na dnešní schůzi chtělo.“

„Soudní příkaz. Rozbila jsem v opilosti automobil. Byl to jen starý krám, sjela jsem se silnice do lesa a nikomu se nic nestalo; ale vůz byl dokonale zničený. Když přijela policie a všimli si, jak blábolím, vzali mi krev, a měla jsem víc než dvojnásobek limitu. Tak jsem dostala na vybranou, buď AA, nebo vězení.“

„Jenomže v AA se nemůžete zbavit dojmu, že všechna ta jejich ‚vyšší moc‘ a tak dál je jen sbírka řečí jak od Svědků Jehovových, že? Modlitby, odevzdání se Bohu, celý ten cirkus.“

„Přesně tak.“

„No,“ nadechl se zhluboka Henry, „prozradím vám tajemství. Je to tak.“

„Cože?“

„Je to opravdu strašná sbírka, hm, keců, když se nad tím zamyslíte. Nesmyslně zjednodušující fráze, donekonečna opakované lidmi, kteří si nejspíš od samého začátku v genetické loterii vytáhli hodně špatná čísla. Pokud se na to soustředíte a opravdu to posloucháte, není šance, aby to ve vás vyvolalo nějakou důvěru v jejich program. Ale víte, v AA je i řada opravdu dobrých lidí, takových, kterých si každý musí vážít. Podívejte se po nich, a promluvte si s *nimi*, optejte se, co ten program dává *jim*. Neptejte se toho blábolivého pitomce, který není střízlivý déle, než pár týdnů, ale zato si je jist, že už je úplně v pořádku. Nu, a pokud snad máte dojem, že sama nejste alkoholik — rozbít auto o strom není úplně běžný způsob řízení. Myslím, že máte dost problémů, tak si nepřidělávejte další.“ Cindy kývla.

„A co funguje pro vás?“

„Fysikální zákony. To je *moje* ‚vyšší moc‘. Energie je rovna polovině hmotnosti vynásobené rychlostí na druhou. Absolutně. Bez výhrad vždycky. Postavte se před nákladní vlak, skončíte špatně. Můžete mít sebelepší úmysly a tu nejsilnější vůli na světě, můžete plánovat jak chcete, nic z toho nezmění účinek nárazu lokomotivy na lidské tělo. A s alkoholem je to totéž. Mé tělo prostě má takovou biochemii, není proti němu odolné. Dám si jednu skleničku, chci další; a chci ji mnohem víc, než jak jsem stál o tu první. Ani sebelepší úmysly a sebedůkladnější plánování na tom nic nezmění. Pro ostatní lidi to nemusí platit, mají odlišnou biochemii, ale pro mne ano, tečka. Každý člověk je jiný; můj bratranec má alergii na penicilin — stačí jediná injekce, a jeho srdce se zastaví. Moje běží bez problémů.

Nemohu na tom nic změnit. A schůze AA mi to připomínají. Pomáhají mi, abych si nezačal myslet, že když si dám hodně velký pozor, třeba mi ten vlak neublíží. Také je to šance uvědomit si, jak dokáže život být příjemný, když člověk zůstává střízlivý. Z těch lidí, kteří tam dnes byli, spousta stála ještě nedávno jednou nohou na banánové slupce — a druhou už v hrobě.“ Henry se zasmál. „Lidi, kteří dokázali být střízliví měsíc, musí vyprávět každému na setkání, jak strašné věci dělali, když byli opilí. Ti, kdo už jsou z toho venku hodně dlouho, se raději soustředí na všechny ty dobré věci, které se jim přihodily od té doby, co vytáhli hlavu z lahve.“

„Přála bych si, abyste se stal mým sponsorem,“ řekla náhle Cindy.

„Ne,“ zakroutil Henry Bowman hlavou. „Špatný nápad. Mít sponsora odlišného pohlaví se velmi důrazně nedoporučuje, a z dobrých důvodů. Vzpamatovat se z problémů s alkoholem je dost těžké i bez sexuálního napětí. Už takhle toho spousta chlápků v AA zneužívá, když tam přijde nějaká mladá holka; a někteří na schůze chodí právě kvůli tomu. V příručkách to ovšem nemají,“ usmál

se Henry. „A dělat sponsora to takovému chasníkovi ukrutně usnadní. Takže, nezlobte se, ale ne.“ Během jeho řeči Cindy energicky vrtěla hlavou.

„Po těch letech v Las Vegas nemám *naprosto žádný* zájem o muže. Ve skutečnosti spíše preferuji ženy. Takže pokud byste byl mým sponsorem, s *tímhle* by problém být opravdu neměl.“

„Ale k čertu, proč si to myslíte?“ nechápal Henry. „Nebavíme se tady přece o *vašich* sexuálních preferencích. Nebyly to rozhodně ony, které vás stály tři roky trápení.“ Krátce se zasmál. „Několik měsíců po mém malém incidentu v okrese Jefferson se můj zájem o ženy vrátil, ještě silnější než dřív; a na tom se dodnes nic nezměnilo.“ Cindy se srdečně zasmála.

„A to je dobře.“

„To bych řekl.“

„Poslyšte, já, no, vůbec nikoho tady v okolí neznám,“ změnila Cindy tón řeči, „a všechno je to pro mne tak nějak, hm... ve vzduchu. Mohla bych vám přesto zavolat a jen tak si popovídat, jako dneska?“

„Samozřejmě, to je úplně v pořádku,“ sáhl Henry do kapsy a vytáhl visitku konsultantské firmy, pro kterou pracoval, otočil ji a na zadní stranu napsal své soukromé telefonní číslo. „Zavolejte mi úplně kdykoli, bez ohledu na hodiny. Žiji sám a nedodržuji žádný pevný denní režim.“

„Já mám sice spolubydlící, ale jinak jsem na tom stejně.“

„A co vaše rodina v Rolle,“ připomněl Henry. „Setkala jste se s nimi?“ Cindy Caswellová se zatvářila znepokojeně.

„Zkoušela jsem tam zatelefonovat, ale číslo bylo odpojené. Myslím, že jsou asi pryč.“

„Proč se tam prostě nezajedete podívat? Odsud je to jen pár hodin. A určitě byste tam musela najít někoho známého, vždyť to není déle, než nějaké čtyři roky, rozuměl jsem vám správně?“

„Já nechci... aby mne někdo viděl. Sal věděl, odkud pocházím. A ani nevím, zda jsou naši vůbec naživu. Co když je dal zabít, když jsem utekla?“

Tohle už nedává vůbec žádný smysl, říkal si Henry. Poslat někoho dva tisíce mil daleko, aby našel a zabil rodinu jedné jejich coury, protože se jí po třech letech podařilo zmizet? Nesmysl. Celá ta povídka je nejspíš vycucaná z prstu. Hádám, že vyrostla v mizerné rodině a vyhodili ji, nebo tak něco. Příkřív, jako kdyby s jejími obavami souhlasil.

„Ten chlápek, Sal...“ řekl, jako kdyby se snažil si vzpomenout, „... to ale nebyl ten mrtvý, nebo se pletu?“ Doufal, že by mohla padnout nějaká další jména.

„Ne, to byl Tlustoch Tony. Sal Marino mi posílal chlapy do postele.“ *Tlustoch Tony a Sal Marino*, říkal si Henry, *to zní jako z nějakého šestákového komiksu*. Přikývl a převedl řeč zpátky na schůzi AA.

Obě jména si ale dobře zapamatoval.

21. ZÁŘÍ 1992

„Fajn, sehnal jsem nějaké drby o těch dvou, co ses mě na ně ptal v pátek,“ řekl Dean Copeland do telefonního sluchátka. „Asi mi nepovíš, o co by mělo jít?“

„Jistěže povím,“ odpověděl Henry zlehka, „ale dneska to nebude. Někdy brzy, určitě.“

„No, to je jedno, beztak už je to stará historie. Ten tvůj ‚Tlustoch Tony‘ bude nějaký Anthony Farratto z Atlantic City. Býval to hodně nadějný grázl, který by to v mafii asi dopracoval vysoko, byl známý tím, že měl ve zvyku zohyzďovat a mrzačit prostitutky. Zabili ho sedmého ledna v Las Vegas.“ *Šestého ledna, pomyslel si Henry, je datum, o kterém mluvila, tehdy prý dostal tu mrtvici.*

„Pan Farratto v sobě měl čtyři devítimilimetrové rány, tři v hrudníku a jednu v levém oku. Pláštěvé střely Winchester 115 gránů, kdyby to bylo k něčemu dobré. Jeho aktivity v New Jersey po něm převzal jistý Carmine Mangini, také z oblasti Atlantic City. Mrtvého Farratta našli na zadním sedadle jeho automobilu. Spolu s ním tam byly dvě jeho gorily, také mrtvé. Všichni tři byli spoutaní. Zajímají tě jména těch dalších dvou?“

„Ne, díky,“ odpověděl Henry. „O tom Salu Marinovi jsi něco zjistil?“

„Jo. Středně vysoko v organizaci, žije ve Vegas v hotelu... hm, moment...“ Henry slyšel šustění papíru, jak se Dean probíral svými poznámkami. „Měsíc nad Vegas,“ konečně jméno našel. *Přesně tohle jméno hotelu mi říkala.*

„Marino je naživu, ale momentálně je pod tlakem nějakých troubleů z Kalifornie a vypadá to, že se možná připravuje na válku.“ Henry se zamyslel a položil detroitskému detektivovi další otázku.

„Je mezi ním a tím mrtvým chlápkem nějaké spojení?“

„To je zvláštní, že se ptáš zrovna na tohle. Farratto přijel do Vegas právě kvůli jednání s Marinem. V té době u Marina pracoval Michael Mangini, syn Carmina Manginiho; říkali mu tuším ‚Mikey-Mike‘. Měl se tam zacvičit v práci pro mafii a časem se vrátit domů, aby v Atlantic dělal pro otce. A to se stalo přesně ve chvíli, kdy našli ty tři mrtvé chlápky; jde jedna řeč, že právě Mikey-Mike si na nich vysloužil ostruhu.“

„Synek Farratta zabije, tatík přebere jeho podnik, to dává smysl. Co Sal Marino, jsou s Manginim pořád kamarádi? Myslíš, že měl v té věci také prsty?“

„Jasně. Má s Manginim spoustu kšeftů a musel by to být úplný zázrak, aby ta zabijačka šla mimo něj.“

„Je mi to jasné,“ řekl Henry, ačkoli dosud vůbec nechápal, jak do toho zapadá Cindy Caswellová. „Poslyš, Deane, nebylo kolem toho něco... něco *divného*, co by nezapadalo do běžných bojů o moc?“

„To mi pověz ty, chlapče.“ Henry dlouho mlčel a pak si povzdychl.

„Deane, kdosi, kdo si přeje zůstat úplně mimo, protože se bojí, že by ho mohli najít a zabít kvůli tomu, co viděl, mi tvrdil, že ten chlápek Farratto *nebyl* zabitý čtyřmi výstřely, když ležel svázaný ve své limuzíně.“

„Bingo. Mluvil jsem s patologem, chasník jménem Wong. Žádný přízvuk, nejspíš už tady žijí aspoň pět generací. No, to je fuk. Volal jsem mu, protože mne napadlo, že by mohl mít nějaké zajímavé údaje pro moji balistickou databázi.“ Dean Copeland sesbíral více empirických údajů o účinnosti různých ráží a typů střeliva do ručních zbraní v reálných přestřelkách než kdokoli jiný v zemi. Čím dál tím častěji se jeho statistiky stávaly základem pro rozhodování o tom, jaké střelivo zvolit pro osobní obranu, obzvláště u těch, kdo své bezpečnosti přikládali velký význam.

„To, co mi řekl, je docela zajímavé. Podle něj Farratto zemřel o dost dříve, než ti dva další chlápci. Také byl toho názoru, že ať už jej zabilo cokoli, rozhodně to nebyla žádná z těch čtyř střel 9 mm Winchester.“

„Ale?“ zaujalo to Henryho.

„Přesně tak. Jeho zranění přesně odpovídají tomu, co dostaneme, když v laboratoři střílíme do mrtvol. Ale nejzajímavější je to na hlavě. Wong jej pitval a tvrdí, že v jeho mozku našel rozsáhlé trauma, které žádným způsobem nemohl způsobit ten projektil. Také říkal, že našel velmi drobné úlomky dřeva — tedy vlastně piliny — ve zničených částech mozku daleko od dráhy střely. Strčil je do spektrometru a vyšlo mu, že jsou z cukrového javoru.“

„A proč byla smrt toho Farratta vyšetřována tak podrobně?“ Dean Copeland se zasmál.

„Na to jsem se také ptal. Krátká odpověď je, nebyla. Nikoho to nezajímalo a podle policie i všech protokolů zemřeli ti tři chasníci všichni najednou, v autě, na střelná zranění. Udělal to Mikey-Mike, přestože má samozřejmě spoustu svědků, kteří jej v té době viděli někde úplně jinde a před zákonem je čistý jak sníh. Případ uzavřen.“

Jenže tenhle patolog se vždycky snaží udělat tak přesnou práci, jak jen dokáže, ať už to někoho zajímá, nebo ne. On je tak trochu blázen. Vyprávěl mi, jak ho kdysi, ještě ve škole, partner nějakého chemického experimentu nařkl, že si výsledky vycucal z prstu, a od té doby prostě pracuje takhle.

Říkal mi ještě další věc, která také vůbec nikoho nezajímala. Zdá se, že si Farratto krátce před smrtí vrznul, ale prý neměl zase až takové štěstí, aby se stihl udělat.“

„Tohle ti říkal patolog?“ optal se Henry s úžasem.

„Jo, prý by to na něm poznal každý student aspoň druhého ročníku.“

„To jsem sakra rád, že jsem studoval geologii.“ Henry se zamyslel: „A má ten doktor nějakou představu o tom, co se ve skutečnosti stalo?“

„No, víceméně ano. Povídal, že podle jeho nejlepšího přesvědčení Anthony Farratto buď během sexuálního aktu nebo bezprostředně po něm zemřel. Zemřel vleže na zádech a zemřel proto, že mu někdo vrazil do oka dlouhý kus dřeva — konkrétně javorového dřeva — a prudce jím zakroutil. O osm až dvanáct hodin později strčili jeho mrtvolu do auta a čtyřikrát do ní vystřelili.“

„Proč by to měli dělat?“

„No, mezi těmi grázly se považuje za krajně neslušné zabít konkurenta ve svém vlastním domě. Mimochodem, také většinou nechávají gorily naživu, pokud jsou ochotné změnit velitele.“

„Rozumím, ale v tom případě... proč to udělali v tom hotelu?“

„To je přesně ta jediná věc, kterou nikdo neví.“ Henry chvíli přemýšlel, než odpověděl.

„Možná budu zanedlouho schopen ti najít vysvětlení, pokud tě zajímá.“

„Jen jaksi akademicky, ale jo, rád bych si je poslechl,“ zasmál se Copeland. „Kolik znáš poldů v Detroitu, co ti najdou všechny klepy o mafiánských vraždách?“

„Díky, Deane, jsi jednička.“

Henry Bowman poté, co Copeland zavěsil, ještě dost dlouho o konverzaci přemýšlel.

23. ZÁŘÍ 1992

„Nemyslím, že by po tobě Sal Marino ještě pátral.“

„Jak to —?“

„Mluvil jsem s jedním známým policistou, co dělá vraždy a má hodně dobré kontakty ve Vegas. Farrattovo tělo našli sedmého ledna v jeho vlastním automobilu prostřílené jak řešeto, se třemi dírami v hrudi a jednou v oku. Spolu s ním tam ležely jeho gorily. A jeden z Marinových dobrých kamarádů převzal v Atlantic City Farrattovo podnikání.“ Henry se na chvíli odmlčel a pak pokračoval.

„Podle patologa už byl mrtvý, když padly ty výstřely. Můj známý má za to, že Marino od začátku jeho vraždu plánoval. Jen zkrátka, když Farratto zemřel trošičku dříve než měl, Marinovi nezbylo, než našvindlovat tu vražednou scénu v autě. Objednala's pro mne čokoládový?“

„Ano. Ale... proč?“ optala se Cindy Caswellová. „Chci říci, proč pak to střelení?“

„Podle všeho by Farrattova smrt v Marinově hotelu, když byl jeho hostem, neodpovídala mafiánským pravidlům etikety.“ Cindy se nad tím zamyslela a pak pokývla hlavou.

„Henry, je tu ještě něco, co jsem ti neřek—“

„Slyšela jsi o útoku na Joea Columba?“ skočil jí Henry do řeči.

„Cože? Ne. Kdo to má být?“

„To je jeden z nejpoučnejších momentů v celé americké historii. Jeden můj přítel právník je přesvědčen, že by se o něm mělo vyučovat už na základní škole. Ah, díky,“ řekl, když před něj číšnice postavila čokoládové mléko. „Sakra, mají je tu výborné,“ pochvaloval si, když se napil. „Kde jsem skončil? Aha, už vím: Joe Columbo a ten chasník, co se jej pokusil zabít.“

Začátkem šedesátých let byl Joe Columbo velké zvíře v newyorské mafii. Nějaká ještě větší šarže se rozhodla, že převezme jeho podniky, a tak si našel — nebo našli, pokud jich bylo víc — nájemného vraha; byl to nějaký černý chlápek, a dostal za úkol zabít Joea uprostřed slavnostní přehlídky

v New Yorku. Nikdo neví, co mu zaplatili nebo čím mu vyhrožovali, ale přesně to také udělal. Nezabil jej, ale paralyzoval a Joe od té doby nevstal z kolečkového křesla. Vidělo to pár tisíc svědků a natáčely to nejméně tři kamery.“ Henry opět upil a usmál se. „A teď přijde ta zajímavá část.

Jen co ten černý chlápek Columba střelil, vyskočilo pět velkých sicilských gentlemanů a sesypali se na něj, takže ležel dole pod nimi. Připomínám, celou dobu běží kamery a natáčejí to! Najednou se ozvou dva zastřené výstřely. Pět chasníků vstalo, ale šestý, ten černý, co Columba střelil, zůstal ležet na zemi. V sobě měl dvě kule ráže .38 a vedle něho se válel revolver. Myslím, že to byl Smith & Wesson.

Sériové číslo bylo zničené raznicí a všechna místa, kterých by se někdo mohl dotknout — včetně spouště — byla olepená páskou, takže na nich nemohly zůstat žádné otisky prstů.

Policie tedy zatkne pět velkých Sicilanů. Všichni vyjdou pozitivní v nitrátovém testu, žádný z nich nemá žádný osobní doklad. Zkus hádat, kterého z nich obvinili z vraždy toho černocho?“

„Nemám ani nejmenší představu,“ přiznala se Cindy.

„A přesně stejně na tom byli policisté. Tak je pustili všechny.“

„Cože?“

„Pustili všechny. Neměli na vybranou. Ani jeden z nich neřekl ani slovo. Kdyby některý z nich uvedl nějaké tvrzení — jakékoli — policisté by se mohli pustit do práce, začít ověřovat jeho obsah, zjistili by, co z toho je pravda a co ne; mohli by toho chasníka postavit před soud a přinejmenším jej zmáčkнуть pro křivé svědectví, když už nic jiného. Jakmile by dostali do ruky jeden jediný volný konec, dokázali by rozmotat celé klubko. Ale nedostali vůbec nic.“

„A co ten test?“

„Jde o test na nitráty; zjišťuje, zda má člověk jejich stopy na rukou. Nitráty jsou součástí střelného prachu. A také hnojiva. Policii bylo jasné, že kdyby se hodně snažili, dostanou se k informaci, že všech těch pět chasníků toho dne nakládalo hnojivo na vůz, nebo tak něco. Ale i bez toho se neměli čeho chytit: dokonce i kdyby dokázali, že každý z nich střílel někdy poté, co se naposledy umyl, stejně by to nebyl žádný zločin. Takže se neměli čeho chytit. Takže museli všech pět pustit.“ Henry se zadíval Cindy Caswellové do očí.

„Chápeš význam té události?“

„Myslím, že ano.“

„Jak zemřel Tlustoch Tony Farratto?“ optal se Henry.

„Měl srdeční —“

„*Špatně!*“ skočil jí Henry do řeči. „Jak zemřel Tlustoch Tony Farratto?“

„Nevím, kdo je Fa—“

„*Špatně!* Jak zemřel Tlustoch Tony Farratto?“ Dlouhé ticho. „Jak zemřel Tlustoch Tony Farratto?“ zopakoval. Stále ticho. „Přinutili tě k sexu s Farrattem?“

„Prý tady mají výtečnou sekanou,“ usmála se Cindy.

„Byl Tony Farratto psychopatický parchant, který mučil a mrzačil ženy, jež měl v posteli?“

„Nemohu se rozhodnout, mám-li si dnes dát dezert.“

„Oddechla sis, když jej zasáhla mrtvice? Měla jsi radost, že už tě nemůže trápit?“

„Já jsem...“ začala odpovídat, ale pak změnila názor. „... si chtěla dát dezert, ale nakonec myslím, že jej pro dnešek vynechám.“

„To mi přijde jako dobrý nápad. Já si ale ještě něco objednám.“ Henry otevřel jídelní lístek. „Oh, a ještě jedna věc. Patolog říkal, že Farrattova smrt mohla mít něco společného také s tím, že při sexu — ale před orgasmem — mu někdo zapíchl kus javorového dřeva do levého oka a trochu mu promíchal mozek.“ Cindy Caswelllová zbledla a oči se jí rozšířily. „Víš o tom něco?“

„Já...“ opět se zarazila, „... myslím, že by sis měl dát hranolky. Dělají tady opravdu výborné.“

„Hranolky si dám rád,“ usmál se Henry široce a mávl na číšnici.

10. ŘÍJNA 1992

Velké SUV vyjelo tiše po dálničním přivaděči a Henryho Bowmana znovu napadlo, jak by se asi starému příteli Davidu Webbovi líbilo tohle nové hranaté žihadlo. Byl to přesně ten druh vozu, který by podle Henryho měly automobilky vyrábět pro bohaté zákazníky z okresu St Louis. *Píst by sháněl kořeny na závody o prachy den co den*, usmál se. Najel na mezistátní silnici 64 a pustil se na východ rychlostí jen nepatrně přesahující šedesát pět mil za hodinu.

Zadek GMC Typhoon byl docela malinko níž, než by bylo obvyklé, vzhledem k nákladu, který Henry vezl. Měl s sebou pouhých 4 000 nábojů a k tomu čtyři kulomety. Zbývajících 12 000 nábojů — všechny už v pásech — vezl Steve Brush, další střelecký nadšenec ze St Louis. Steve až dosud nikdy nestřílel dávkou a Henryho nabídka, nechce-li s ním jet na velkou show automatických zbraní do Kentucky, jej naprosto nadchla. Vyrázil ve svém velkém pickupu na cestu o půl hodiny dříve než Henry. Měl sice podrobný plán cesty na cílovou střelnici, ale Henry předpokládal, že jej dožene ještě na dálnici před hranicemi Kentucky. *S plnou nádrží a prázdným měchýřem*, usmál se v duchu, *tam musím být za tři hodinky*.

Ve zpětném zrcátku Henry zahlédl jasně žlutý vůz, který jej doháněl rozdílem rychlostí dobře třicet mil za hodinu. *Šikmý placatý čumák, vypadá to jako Porsche*, pomyslel si, zatímco sledoval, jak automobil vyjel do levého pruhu, aby mohl předjet Henryho pomalejší vůz.

Za běžných okolností by Henry Bowman rychlejšího řidiče prostě ignoroval. Tentokrát však jel na velké setkání střelců a těšil se, že se opět uvidí s mnoha přáteli z celé země; a ještě k tomu zrovna před malou chvilkou vzpomínal na Davida Webba. Dnes měl Henry výjimečně dobrou náladu. *Kdyby tady teď byl Píst, rozhodně by trval na tom, abychom tomu chlápkově trochu pokazili den*, usmál se a sáhl pod sedadlo, aby otevřel páčku ventilu na podlaze. Žlutý vůz se mihl kolem něj a Henry se šlápl plyn až k podlaze.

Čtyřstupňová převodovka podřadila o dva stupně a naskočilo turbo. Jehla otáčkoměru vylétla nad 5 000 RPM a ukazatel přeplňování se přesunul do kladných čísel; Henry pocítil, jak jej zrychlení zatlačilo do kožené sedačky. Když otáčky dosáhly 6 300, převodovka zařadila třetí stupeň a ukazatel přeplňování přidal další 3 PSI. Na čtyřku Typhoon přeřadil v rychlosti 115 mil v hodině; přeplňování se drželo na 8 PSI a vůz začal žluté auto viditelně dohánět.

Touhle dobou už by měla být laciná štáva dávno vypálená, pomyslel si Henry a natáhl se, aby otočil knoflíkem nenápadně umístěným ve spodní části palubní desky. Když předtím otočil páčkou na podlaze, přepnul tím na přídatnou palivovou nádrž. Tyto nádrže byly běžně určeny pro lidi, kteří chtěli prodloužit dojezd svých terénních vozů, pickupů či SUV. Henry však tu svou instaloval k jinému účelu: nádrž, do níž se vešlo přes dvanáct galonů, vždy před odjezdem naplnil až po okraj 108oktanovým závodním benzinem, který nakupoval ve velkých sudech po pětapadesáti galonech od místního distributora Unocal.

Knoflík na palubní desce ovládal říditelný obtokový ventil. Ten byl součástí nového výfukového systému, který si Henry nechal instalovat zároveň s vyladěním motoru, vyvážením klikové hřídele, instalací většího mezichladiče a chladiče a přeprogramováním řídicí jednotky na lepší palivovou křivku.

Henry pootočil knoflíkem ve směru hodinových ručiček; ukazatel přepřehovávání začal opět stoupat a těžký vůz GMC zareagoval, jako kdyby jej nějaký obr štouchl do zadku prstem. Henry počkal, dokud na ukazateli nebylo 20 PSI, pak pustil knoflík a pravou ruku položil zpátky na volant.

Mike Garland ve svém Porsche naslouchal hudbě z přehrávače kompaktních disků a stejně jako všichni, kdo nikdy neplatí pokuty za překročení rychlostního limitu, se skoro nikdy neobtěžoval pohlédnout do zpětného zrcátka. Sto mil za hodinu byla pohodlná rychlost pro dlouhou jízdu a jediná úvaha, kterou Mike věnoval řízení, se týkala toho, zda bude provoz i nadále dost řídký. Z dlouhodobého zvyku se držel v pravém pruhu, kdykoli to bylo možné, a levý využíval jen pro předjíždění pomalejších vozidel. Jako ostatní rychlí řidiči ani on nesnášel pomalé vozy v levém pruhu, ale sám kvůli tomu uhýbat nepotřeboval: až dosud Mikea Garlanda v jeho běžné cestovní rychlosti devadesát a více mil za hodinu, která vyhovovala jemu i jeho automobilu, nikdy nikdo nepředjel. Byl proto zcela nepřipravený na pohled na černé GMC, které jej právě míjelo s rozdílem rychlosti dobrých 40 mil v hodině. Nevěřicně pohlédl na svůj vlastní tachometr a pak jen s úžasem sledoval, jak se velký vůz vrací do pravého pruhu a mizí v dálce.

Henry Bowman pohlédl daleko dopředu a s úlevou zjistil, že nejbližší vozidlo na dálnici je hodně přes míli daleko. Nerad předjížděl v divoce nelegálních rychlostech ty, kdo sami rychlostní limit také flagrantně neporušovali. Mezi pomalými řidiči se rozšířila závist a nepřejícnost vůči rychlejším cestovatelům a rozšíření mobilních telefonů těmto řidičům umožnilo své nižší pudy projevit tím nejnepříjemnějším způsobem. *Mám ještě nejméně minutu*, odhadl Henry. *Času je víc než dost.*

Mike Garland podřadil a dal německému sportovnímu vozu plný plyn, zatímco černé GMC mizelo v dálce. Evropský motor o objemu 3,3 litru sice dokázal štíhlé vozidlo rozjet na maximální rychlost o dobrých 20 mil v hodině vyšší, než jaké mohl dosáhnout Henryho těžký stroj, ale Garlandovi v tom, aby jej rychle dohonil, bránily tři zásadní překážky. Předně, než nabere rychlost vyšší než GMC, bude to nějakou dobu trvat; a po celou tuto dobu bude Henry prodlužovat svůj už tak značný náskok. Za druhé, Porsche už od doby, kdy opustilo Německo, nemělo seřízenou

geometrii přední nápravy, a ačkoli při běžných rychlostech na dálnici nebyl problém znát, kolem stotřicítky sebou auto začínalo znepokojivě cukat. A k tomu ke všemu, ačkoli Mike Garland strávil spoustu času v rychlostech nad 100 mil za hodinu, neměl prakticky žádné zkušenosti s jízdou nad 140. Někde kolem 145 mil v hodině opatrnost zvítězila nad odvahou a Mike stáhl nohu s plynu.

Počkal, než vůz zpomalí na rychlost 110 mil v hodině a tu udržoval, zatímco užasle sledoval, jak se vzdálené GMC stále zmenšuje a konečně úplně mizí z dohledu. Natáhl ruku a poklepal na tachometr, ač si při tom připadal trochu jako blázen.

Henry Bowman nespouštěl oči s ukazatele teploty vody v chladicím okruhu a spokojeně zaznamenal, že i přes dlouhou jízdu na plný plyn nepřesahuje 180 °F. Těžký vůz byl spolehlivě stabilní i při dvouapůlnásobku povolené rychlosti. Ani zvuk výfuku nebyl nijak přehnaný, ale něco docela jiného byl aerodynamický hluk. *Tak zase zpátky do reality*, usmál se Henry, když se před ním objevil shluk aut a rychle se zvětšoval, jak jej doháněl s rychlostním rozdílem 80 mil v hodině. Henry lehce ubral plyn a hranaté vozidlo pod obrovským aerodynamickým odporem okamžitě zpomalilo. *Úplně by neuškodilo, kdyby ti chlapci z designu byli bývalí kapku zakulatili hrany es desítky ještě předtím, než z ní v GM vyčarovali tuhle hračku*, pomyslel si Henry. Pak si připomněl, že projektantům GM by se nejspíše zježily vlasy, kdyby jen tušili, co všechno mládenci z Kenne-Bell s jejich vozem provedou. Henry vklouzl za nákladák s korbou bez postranic, který jel asi šedesátkou v pravém pruhu. Levý pruh byl zaplněn čtyřmi vozy jedoucimi stejnou rychlostí. Všechny se tlačily za hnědým lincolnem, jehož řidič zcela ignoroval frontu aut za sebou.

Henry se právě pokoušel vyladit nějakou slušnou stanici na rádiu, když zaslechl klakson a ohlédl se doleva. Byl tam řidič ve žluté 911; mával na Henryho a gesty předváděl jídlo a pití. Zřejmě navrhoval, aby zastavili u dalšího výjezdu, dali si spolu hamburger a popovídali si o autech. Henry souhlasně přikývl a zdvihl dva prsty, aby naznačil druhý výjezd, který se blížil. Ještě nikdy neviděl Porsche 911 takhle zblízka.

„Co to má, prokrista, pod haubnou?“ ptal se Mike Garland hned, jak vystoupil ze svého auta. Oba zastavili na parkovišti u restaurace Hardee hned vedle dálnice.

„V základu je to Typhoon,“ odvětil Henry. „Motor a převodovka z Velké národní, a pod tím je full-time 4×4.“ Garland se nemohl vynadávat na velké SUV, zatímco Henry pokračoval s přátelskou vstřícností, snadnou pro vítěze.

„Je to nejpraktičtější auto, jaké jsem kdy viděl. Spousta chlápků, které znám, co jezdí takovými auty, jako je to vaše, má farmu někde na venkově; a k ní vede od silnice ještě půl míle rozbité kamenité cesty. Takže si koupí Wagoneera, Blazera nebo Bronco, a nakonec s tím traktorem jezdí dvouhodinové trasy po dálnici, protože ta poslední půlmíle by jejich sportáku utrhl podvozek. Já si vždycky říkal, že nejlepší by bylo, kdyby BMW dávalo na svoje rychlé sedany vzduchové pérování. Pak by řidič mohl zvednout světlou výšku o čtyři nebo pět palců, když chce projet nějakou

polňačku. Nestálo by to ani o 300 dolarů víc; a kdyby chtěli, bylo by snadné přidat do řídicí jednotky zabezpečení, aby se s tím nedalo jezdit příliš rychle, když je to zvednuté.“ Henry se zasmál.

„Je otázka, co tomu říkali v marketingu, ale v GM to udělali jaksí opačně. Vzali svoji S-10 — plně funkční čtyřkolku; dopředu dali nezávislé zavěšení kol, snížili jízdní výšku, obuli tomu široká kola s pneumatikami třídy Z a dovnitř strčili to turbo V-6 s mezichladičem z Velké národní. A výsledek udělá stovku za třináct, v dešti a aniž by proklouzly gumy.“

Henry se zazubil, když viděl, jak druhý řidič potřásá hlavou. „Překvapil jsem vás,“ přiznal. „Snadno byste mne předjel, kdyby jen bylo trochu víc místa a času. Tohle je skvělý vůz, ale ve srovnání s vaší 911 má aerodynamiku vrat od stodoly.“ Jako každý dobrý závodník si Henry nechal pro sebe podrobnosti o tom, jak má upravený motor. „Henry Bowman,“ řekl a natáhl ruku.

„Mike Garland.“ Henry se zadíval na poznávací značku na zádi německého auta. „Vy pracujete pro vládu?“

„Jo — celní správa Spojených států. Tohle je zabavená kára; kdosi se v ní pokoušel pašovat drogy.“

„Aha,“ přikývl Henry. *Tohle by mohl být dobrý kontakt, když potřebujeme vyžehlit nějaké problémy s dovozem munice,* pomyslel si. Zrovna nedávno se zásilka střeliva z jugoslávských armádních přebytků zdržela tři měsíce, protože v celním prohlášení byly uvedeno pouze náboje, ale scházel dovoz jugoslávské slámy. Zasilatelé použili slámu prostě jako balicí materiál mezi několika bednami, ale pro celní úřad to byl ‚import‘ — a poplatky za skladování, než se problém vyřešil, ztrojnásobily částku, kterou zásilka nakonec Henryho stála.

„Mohu se podívat na motor? Ne že bych tomu moc rozuměl,“ dodal Henry.

„Jasně,“ odpověděl Garland a zvedl zadní kapotu.

Člověk by musel být dokonalý blázen, než by zkusil takovéhle auto použít pro pašování, pomyslel si Henry, když stroj uviděl. *Celníci by se na tom stejně dokonale vyřádili. Vždyť to není ani upravené pro naše standardy.* „Co tam měl za drogy a kolik za to dostal?“ zeptal se Henry.

„Ehm, no, bylo tam nakonec daleko méně koksu, než jsme čekali, a, no, ehm, měl fakt dobrého právníka a nemohli jsme mu dokázat, že si to tam nastrkal sám, takže...“

Henry přikývl. *Takže skutečnost je taková, že nějaký ubohý trouba si zkusil dovézt Porsche, které docela neopovídalo vašim pitomým pravidlům o počtu airbagů a podobně, a vy grázlové jste to na něj nahráli tak, abyste mu mohli sebrat auto a nechat si ho pro sebe, aniž by se mohl bránit u soudu.*

„Dáme si něco k jídlu?“ zeptal se Garland.

„Jo, jen si vezmu mapu.“ Henry otevřel kufr GMC a zaklel. „K čertu, je zahrabaná pod těmi bednami. Vydržte chvíličku.“ Mike Garland užasle přihlížel, jak Henry vytáhl ze zavazadlového prostoru tři očividně velmi těžké dřevěné bedny a ponořil se do vozu, aby vylovil pomačkaný silniční atlas. Pak Henry naskládal bedny zpátky do svého SUV a zamkl dveře.

„Kolik to probůh váží?“ zeptal se celní úředník.

„Ani ne tak moc,“ potřásl Henry hlavou. „Snad nějakých dvanáct, třináct set liber. Víte, jedu na velkou střeleckou akci a předváděčku v Kentucky, takže potřebuji spoustu munice pro všechny ty ukázky, co tam po mně chtějí.“ Vykročil směrem k restauraci. „Sedneme si někam, odkud budeme mít na auta dobrý výhled,“ dodal ještě přes rameno. Bylo mu jasné, že Mikeu Garlandovi chvíli potrvá, než stráví ten obrovský handicap v zátěži, kterou GMC vezlo.

Oba muži spolu příjemně poobědvali a nakonec si vyměnili vizitky. Garland slíbil, že pokud se o transakci dozví včas, postará se, aby Henry už nikdy neměl takové problémy jako s tou jugoslávskou zásilkou. Henry zase nabídl, aby mu jen zavolal, kdykoli by snad celníci stáli o ukázkou nejnovější plně automatické výzbroje.

Henry Bowman sjel se silnice číslo 31 a minul obchod s alkoholem natřený jasně růžovou barvou. Steve Brush parkoval před obchodem a když uviděl svého přítele, nastartoval motor. Po další půl míli dorazili ke známé velké značce u vjezdu na střelnici. Henry sjel na odbočku a jeho přítel v pickupu ho poslušně následoval.

Pohoří Knob Creek bylo asi čtyřicet mil jižně od Louisville, na pozemku, který nebyl daleko od Fort Knox. Před desítkami let to byla dělostřelecká dopadová plocha; potom však přestala být pro armádu užitečná a vláda pozemek prodala. Staré koleje vedoucí ke střelišti tise připomínaly, že kdysi pro dopravu velkých kanónů a palet s municí byly zapotřebí železniční vagony.

Záchytný protisvah o několik set yardů dál obsahoval nevídanou spoustu kovu.

Dvakrát do roka — v dubnu a říjnu — majitelé Knob Creek pořádali střeleckou show zaměřenou především na automatické zbraně. Vstupné pro diváky bylo jen pár dolarů, ale místa na palebné čáře stála osmdesát dolarů za víkend. O ta byl však takový zájem, že se na ně čekalo dlouhé roky a většina střelců nakonec ráda zaplatila snížený poplatek, aby se na čáru dostali alespoň jako „pomocníci“.

Čím byl každoroční letecký den EAA v Oshkosh ve Wisconsinu pro ty, kdo milovali létání, nebo MotorSport World Expo v Kolíně pro nadšence pro exotická auta, tím byla akce v Knob Creek pro lidi, kteří měli zájem o střelbu. Během tří dnů se vystřílely dobré dva miliony nábojů. Pořada-

telé zajistili jako terče hromady starých pneumatik, vraků automobilů a nejrůznějších spotřebičů. Na mnoha z nich byly upevněny roubíky výkopového dynamitu. Připomínalo to obří ohňostroj, který spouštěly přesné zásahy.

Oba návštěvníci z Missouri minuli několik velkých parkovišť plných aut, než je zastavil muž v oranžové lovecké vestě a čepici. Henry už měl stažené okénko.

„Vezeme hromadu zbraní a přes patnáct tisíc nábojů; potřebujeme to vyložit u palebné čáry,“ řekl a ukázal palcem na druhý vůz, aby organisátor viděl, že obě vozidla patří k sobě. „Víme, jak to tady chodí.“ Pracovník střelnice se usmál a mávl rukou, aby jeli dál. Vítal lidi, kteří si přivezli velké množství munice; právě díky nim byla akce tak úspěšná.

Henry a Steve se pomalu proplétali bludištěm aut, dodávek, pickupů, obytných a nákladních automobilů, polopásových transportérů, obrněných vozů a tanků. Mezi nimi se procházely tisíce návštěvníků, mnozí s malými dětmi na ramenou. Stevu Brushovi to připomnělo velký veletrh na nábřeží v St Louis o víkendu 4. července, až na to, že nikdy v životě neviděl takové hromady munice, jaké byly připraveny u palebné čáry.

Henry kousek od nich zastavil a vystoupil z vozidla.

„Vyložíme to za minutku — a hned odsud vypadneme,“ řekl důstojníkovi střelnice, který vypadal, jako kdyby chtěl Henrymu říct, že na tomto místě nemůže parkovat. „Vylož ty kýbly zrovna tady, Steve. Odsud budeme střílet.“ Nábojové pásy, které si Henry připravil pro svůj vodou chlazený Browning, byly uloženy v pětigalonových plastových kanystrech. V každém byly stočené čtyři, každý obsahující 250 nábojů. Henrymu trvalo patnáct hodin, než připravil pásy s dvanácti tisíci náboji ráže .30-06 a 8 mm, které právě Steve Brush vykládal z korby svého pickupu. Použil k tomu ruční nabíjecí přístroj, který vyrobil John Browning v roce 1918. Někteří střelci přivezli svou municí volně a do zásobníků a pásů ji ukládali až během mnoha přestávek. Henry však osobně dával přednost tomu, aby si vše připravil předem a při akci měl volný čas si popovídat s přáteli a porozhlédnout se, nemá-li někdo na prodej něco, oč by stál.

„Tohle je tvoje místo?“ zeptal se Steve Brush, trochu ohromený celou tou podívanou.

„Ne, moje ne; já jsem pořád ještě na čekací listině — i po šesti letech. Tohle místo patří Johnu Parkerovi, ale mám s ním domluveno, že odsud můžeme střílet. John je také ze St Louis, takže ses s ním možná už potkal. Ale nelekni se, když je tady, obléká se jako vandrák.“

„Co dělá?“

„Je hlavní partner v makléřské firmě, Parker, Gates & Spol. Má docela dobré styky. Zná všechny významnější lidi ze St Louis, hlavně ty z financí a investic. Ode mne má spoustu kulometů, jako třeba támhleten vodou chlazený Browning.“

Nalevo od křídové čáry, která označovala hranici Parkerova šest stop širokého vyhrazeného místa, byl Browning 1917A1 na trojnožce se zakázkovými prodlouženými stojinami. Pod ním byla hromada vystřílených nábojnic, Henry to odhadoval dobře na šest tisíc. *Řekl bych, že střílí egyptské osmimilimetrové Mauser z poloviny 50. let*, pomyslel si Henry při pohledu na tvar a barvu vystřílené mosazi pod zbraní. Egyptské 8mm střelivo bylo velmi korosivní a dalo se sehnat za nějakých deset centů za náboj, pokud je člověk nakupoval po půl miliónu kusů. Munice .30-06 z armádních přebytků přišla na více než dvojnásobek.

„Hej, Henry!“ zdravil kdosi hlasitě. „Přivezl sis dneska zase svůj Colt Monitor? Sundáš zase Landiesovi jeho světlice z nebe?“

„Ovšemže. To by Knob Creek nestál za nic, kdybychom starého Boba trochu nenaštvali.“

„A co tvůj Minimi?“

„Jo, dal jsem na něj jeden z těch Reedových nóbl tlumičů. Prý vydrží víc než M16; tak jsem zvědav, jak se předvede na opravdické pušce.“ Muž se zasmál, mávl a šel dál.

„Kdo to byl?“ optal se Steve Brush.

„Nevím. Chasník, který tady vždycky bývá. Je tu spousta lidí, kteří mne zdraví, ale nikdy jsme se navzájem nepředstavili.“ Rozhlédl se kolem sebe. „Pojď raději vyložit zbytek věcí, ať můžeme odjet s auty. To místní parkovací gestapo vůbec nemá smysl pro humor.“ Henry otevřel zavazadlový prostor svého GMC a začal vykládat pět zbraní, které si přivezl.

„Pojed' za mnou,“ řekl, když skončil. „Ukážu ti, kde můžeme zaparkovat, aby to sem nebylo ještě dál než do horoucích pekel.“

„Ale... můžeme tady nechat ty zbraně?“ zeptal se Steve Brush s ustaraným pohledem.

„Myslíš, že někdo začne krást uprostřed téhle bandy?“ usmál se Henry a mávl rukou směrem ke stovkám lidí, kteří si prohlíželi palebnou linii; více než polovina z nich měla na opasku pistoli nebo revolver.

„Jo, na tom něco bude. Fajn, jedu za tebou.“

„Haló, Henry Bowmane!“ zavolal někdo jiný z davu. „Rozsvítíš zas FN-D do červena, jako loni?“

„Nejspíš ano,“ zazubil se Henry na mluvčího. Ten se otočil ke svému společníkovi.

„Tenhle Bowman tady, ten má rád BARy. Střelil s nima na věci vyhozený do luftu. Vloni na podzim dal toho svýho belgičana na trojnožku a prohnal skrz něj — kolik to bylo? Dvacet šuplat? — tak rychle, jak jen moh'. Ten krám svítil jako elektrické sporák, ale nevynechal ani jedinou ránu.“

„Inu, BAR. U těch je to normální,“ řekl Henry s úsměvem, a zavřel za sebou dveře svého automobilu.

„Věřil bys, že toho smrada z FBI ani neobviní?“ řekl znechuceně jeden z mužů.

Zatímco se připravovaly cíle, byla na dlouhou dobu střelba zastavena a muži a ženy na střelnici se jako vždy bavili o tom, jaké zbraně si kdo přinesl, kde se dá sehnat nejlevnější střelivo a které sociálně politicky by bylo nejlepší v nadcházejících volbách do Kongresu vyhodit z funkce. Kromě těchto standardních témat se ten den na střelnici Knob Creek velmi často stočila řeč také ke katastrofální akci FBI v Idahu, která skončila před sedmi týdny.

Randy Weaver, jeho přítel Kevin Harris a Weaverovy tři dcery ve věku od deseti měsíců do šestnácti let se skrývali v obležení ve srubu celých devět dní poté, co odstřelovač FBI zavraždil Vicki. Během této doby se na naléhání sousedů do místa sjely tisíce občanů, aby pečlivě dohlíželi na to, co provádějí federálové; snažili se také přesvědčit Weavera a Harrise, aby se vzdali, v obavě, aby federální agenti nezabili také je oba i dívky. Vzhledem k tomu a také k faktu, že Kevin Harris byl vážně zraněn, Weaver 31. srpna beze zbraně opustil srub a pod dohledem veřejnosti se vzdal.

Celý incident v Ruby Ridge, který začal kusem dřeva o $\frac{3}{8}$ " kratším, než se federálům líbilo, znechutil všechny na střelnici v Kentucky. Už od přepadení Kena Ballewa si střelci zvykli očekávat naprostou katastrofu, kdykoli někdo z ATF tvrdil, že nejsou v pořádku papíry nebo že mohlo dojít k daňovému úniku. Weaver nebo Lawmaster byli jen těmi nejčerstvějšími příklady v předlouhém seznamu těchto excesů státních úředníků, jejichž modus operandi připomínal spíš jednotky SS.

Až do Weaverova incidentu však měli zákona dbalí občané vždy za to, že ačkoli agenti berního úřadu mohli člověku zničit dům, vyrazit mu dveře a v krajním případě jej i střelit do hlavy bez řádného příkazu k domovní prohlídce, rodina zůstávala pořád v bezpečí. To, že federálové zabili čtrnáctiletého Sammyho Weavera střelbou do zad, že odstřelovač FBI vystřelil Vicki Weaverové mozek z hlavy, když kojila své dítě, to bylo něco zcela nového. Lidé v Knob Creek a na střelnici, v obchodech se zbraněmi a v obchodech se sportovním zbožím po celé zemi považovali tuto eskalaci federálních sil za mimořádně odpudivou.

„Měli by aspoň toho parchanta z FBI praštit po hubě obviněním ze zabití, když nic jiného“ pokračoval muž. „Sakra, v časopise Time se zrovna tuhle federálové chlubili, že ti jejich hoši z HRT dokážou na dvě stě yardů napálit kulku na čtvrt palce od místa, kam míří.“

„Možná to byla jen tisková chyba,“ nadhodil posměšně jeden z dalších mužů. „Možná to, co měli federálové na mysli, bylo ‚na dva yardy‘, ne na dvě stovky.“ Chvilí přemýšlel a pak znechuceně dodal: „Nebo kdo ví, třeba ten chlap opravdu napálil kulku právě tam, kam chtěl.“

„Jo, zabít něčí manželku, když kojí svou malou dceru, to je fakt kurva účinná vyjednávací taktika. Nemůžu uvěřit, že ten hajzl Jamaguči, nebo jak se vlastně jmenuje, si jen tak odkráčí, a nedostane ani blbou pokutu.“

„Joe, ty si neuvědomuješ jednu věc,“ vstoupil Henry Bowman do diskuse. „FBI má obrovskou podporu veřejnosti. Hoover před šedesáti lety rozjel obrovskou reklamní kampaň a ta od té doby pokračuje až dodnes. Podívej se třeba na filmy Jimmyho Stewarta, nebo na Efrema Zimbalistu juniora v jeho televizním pořadu. Veřejnost a tisk federály prostě milují.“

„Já ne.“

„Ty možná ne, já možná ne, ale všichni ostatní ano. Většina dospělých v téhle zemi ví, kde přesně FBI zastřelila Johna Dillingera.“

„Před divadlem Biograph.“

„Správně. Ale kolik lidí ví, že se při tom FBI podařilo zastřelit i dva kolemjdoucí? Běžte do své knihovny a podívejte se, kolik zpráv se ve čtyřiačtyřicátém zabývalo *tímhle*.“ Henry potřásl hlavou a pokračoval.

„Objevilo se snad před šesti lety jedno jediné slovo oficiální kritiky nebo omluvy za to, jak strašlivě zorali tu přestřelku v Miami? Oficiální závěr FBI zněl, že jejich zbraně nebyly dost silné. Viděli jste ale snad v novinách někdo jeden jediný článek o tom, že dva jejich agenti byli příliš zaneprázdnění tím, jak spolu klátili jednu servírku, než aby pomohli svým kamarádům, kteří dostávali na frak? Vyšel o tomhle článek v časopisu Time?“ Henry změnil hlas v parodii na moderátora zpráv.

„FBI má důkladný výcvikový program pro zacházení s vozidly, o kterých mají podezření, že v nich mohou cestovat těžce ozbrojení známí zabijáci. Jejich nejmodernější špičková taktika zahrnuje sexuální přestávky, aby uvolnili své napětí před bojem; ponechání neprůstřelných vest a brokovnic na podlaze u zadních sedadel; vytažení pistolí z pouzder a jejich uložení na přední sedadla vozu, aby mohly při náhlé změně směru či rychlosti odletět a ztratit se; nalepení se těsně na vozidlo podezřelých, aby jim v žádném případě nemohlo uniknout, že byli spatřeni; skvěle ovládají také vytlačení vozidla podezřelých ze silnice uprostřed hustě obydlené čtvrti, aby uspišili přestřelku.“

Henry Bowman byl za své zpravodajství odměněn neveselým smíchem. Ačkoli žádný z faktů, o nichž se zmínil, nebyl příliš medializován, mezi lidmi, kteří se vážně věnují střeleckým sportům, byly všechny dobře známé. Střelci měli vždy řadu výborných kontaktů uvnitř policejních složek.

„Jak já to vidím,“ řekl jeden z dalších mužů ve skupině, „je to zatracený zázrak, že Weaver a jeho dcery jsou furt naživu. Bych čekal, že je z toho kopce přinesou v černejch pytlích všechny, a ne jenom mámu a kluka.“

„Federálové jsou v poslední době náko pomalí,“ ušklíbl se další muž ve skupině.

Nikdo z nich nemohl tušit, že se za pouhých šest měsíců FBI v zabíjení podstatně zlepší.

„Koukám, že ti to vodní chlazení šlape pěkně,“ řekl Henry Johnu Parkerovi a uskrával limonádu z papírového kelímku. Parker seděl na sedačce, již si upravil, aby se dala upevnit na prodlouženou zadní stojinu trojnožky jeho 1917A1. Parkerova přítelkyně Karen Hillová, právní asistentka, která s ním trávila víkend, seděla na jednom z Henryho zásobníků s municí. Henry a Steve se opírali o betonovou lavičku. Všichni čekali, než správci terčů ověří, zda po předchozí střelbě nezůstaly žádné nevybuchlé nálože.

„Jo, je to tak. Jsem rád, že's mě přemluvil, abych si koupil sedmnáctku místo A4. Měl's pravdu — s ústím podepřeným v předním ložisku vodní lázně je to na větší dálku daleko přesnější než ty, co chladí vzduch. Což jsem, myslím, docela hezky předved',“ ušklíbl se Parker. Díky jemnému nastavení trojnožky 1917A1 se Johnu Parkerovi podařilo zasáhnout dvě z patnácti náloží dynamitu, které správci terčů rozmístili v dopadové ploše. To byl výjimečně dobrý výsledek vzhledem k tomu, že na palebné čáře bylo přes padesát kulometů a všechny střely bez nejmenší pauzy hned od chvíle, kdy řídicí palby dal odpovídající pokyn.

„Neviděl jsem dneska ani jedinou Bushovu samolepku na nárazníku,“ změnil Henry Bowman téma a znovu se napil limonády. John Parker přikývl.

„Ani prd. Myslím, že prohraje.“

„To si piš, že prohraje,“ řekl Henry. „On už ty volby dávno zahodil.“ Parker tázavě zvedl obočí. Henry pokračoval: „S Michaelem Dukakisem bychom na tom dneska byli mnohem lépe, alespoň z hlediska občanských práv.“

„Co tím myslíte?“ připojil se štíhlý muž v khaki košili, který rozhovoru naslouchal.

„Víte přece, že Bush vydal v '89 výkonný rozkaz, kterým zakázal dovoz samonabíječek. Přiměl svého starého kámoše drogového šéfa, aby mu to odkýval jako ten nejlepší nápad. Prošlo by tohle Dukakisovi? Sakra ne. Ten by se neodvážil na nic podobného ani pomyslet, protože republikáni ve sněmovně a v senátu by jej nepodrželi. Naopak, řvali by, jako kdyby je na nože bral. Bushovi to ale prošlo, protože je republikán; no a teď ho to bude stát volby.“

„No tak, Henry,“ polemisoval Parker energicky. „Bush přece má spoustu nejrůznějších problémů. Ekonomika nestojí za nic a lidé mu ani zdaleka neodpustili, jak nedodržel ten svůj slib ‚žádné nové daně‘.“

„A k tomu navíc,“ dodala Karen Hillová, „se spoustě voličů, zejména ženám, nelíbí jeho protipotrátový postoj. To jsou ty věci, které ho nakonec budou stát křeslo.“ Henry Bowman vrtěl hlavou. Kolem se začínal srocovat dav posluchačů, ale nikdo další zatím do debaty nevstoupil.

„Máte oba pravdu stran té věci s daněmi, ale i to je pořád jen maličkost a já vám to ve vteřince doložím. A to ostatní, to jsou všechno jen bezvýznamné drobnosti. Ekonomika? Ta byla daleko horší v roce 1982 a veřejnost se neobrátila proti Ronaldu Reaganovi. Reagan se ostatně postavil přinejmenším stejně silně proti potratům jako Bush, ne-li důrazněji — a volilo ho víc žen, než Cartera v osmdesátém nebo Mondalea o čtyři roky později. Ten skutečný důvod, proč to George Bush za tři týdny prohraje, je, že nás podrazil s právy na zbraně.“ Henry Bowman i John Parker viděli, jak řada lidí kolem nich souhlasně přikyvuje. John Parker ale začal protestovat.

„To bude asi také malá část problému, ale —“

„Kdepak ‚malá, ale‘, John. Hele, já ti to předvedu. Rozhlédni se kolem sebe. Kolik chlapů tady vidíš a víš o nich, že byli v aktivní službě a jsou na to hrdí? A teď nemyslím všechny ty, co nosí maskáče — ty si v K-Martu může koupit každý. Počítej jen ty, kdo mají vojenské čepice na hlavě a psi známky na krku; chasníky v uniformách z války v Perském zálivu, nebo staříky s tetováním a jizvami od šrapnelu, nebo dokonce bez rukou. Kolik jich tady teď je? Spousta, vid’?

No, a George Bush je skutečný válečný hrdina z druhé světové války. Vloni poslal půl milionu vojáků do Iráku, vyhnal Husajna z Kuvajtu a ztratil jenom — kolik? Osmdesát mužů? Člověče, vždyť to je méně, než běžné ztráty při výcviku takového počtu mužů bez nepřítele.“ Lidé kolem opět přikyvovali.

„A co z toho?“ optal se John Parker.

„To z toho, že Bush je válečný hrdina a skvělý velitel — a to myslím úplně vážně, opravdu je — a podívej se, proti čemu kandiduje. Takže mezi veterány hrdými na svoji vojenskou službu by to měl mít úplně zadarmo, že ano?“ Henry se zlomyslně zašklebil na Johna Parkera. „Tak se tady

teď projdi a zeptej se těch veteránů okolo, kdo z nich ho bude za tři týdny volit za presidenta. Udělej si takový malinký průzkum.“

„Já rozhodně ne!“ křikl veterán z Koreje, který poslouchal Henryho argumenty. „Ten chasník má kurva pravdu!“

„Já teda taky ne,“ odplivl si další. „Prodal nás.“ Půl tuctu dalších veteránů souhlasně zabručelo. Nikdo nepopřel to, co řekl Henry Bowman.

„Má tady někdo — nejen veteráni, ale vůbec kdokoli — v plánu hlasovat pro Bushe?“ houkl Henry do davu. Nikdo se nepřihlásil se souhlasnou odpovědí. John Parker užasle otevřel ústa.

„Příliš mnoho republikánů si hýčká tu bláznivou představu, že když jejich strana většinou nebývá až tak moc nadšeně nakloněna tomu, aby spláchla základní pilíř Listiny práv, mohou naše hlasy brát jako samozřejmost,“ obrátil se nyní Henry k posluchačům, jichž už bylo kolem čtyřiceti nebo padesáti. „Za pár týdnů přijdou na to, že brát naši podporu za samozřejmost byla ta největší chyba, jakou kdy v životě udělali. Ovšem můžete se vsadit, že ve zprávách budou omílat tu otázku potratů a špatnou ekonomiku, nebo si vymyslí něco o tom, jak Bush nevypadal dost soucitně nebo nějakou jinou pitomost, zatímco skutečným příčinám se pečlivě vyhnou.“

„Vy si opravdu myslíte, že právě my jsme ti, kdo ho budou stát vítězství ve volbách?“ zeptal se asi padesátiletý muž. „Neříkám, že s vámi nesouhlasím, ale... no, všichni se vždycky chovají tak, jako kdyby všechny ty ostatní záležitosti byly jediné opravdu důležité. Víte, jako kdyby jen ony byly skutečně ty, kvůli kterým se vyhrávají nebo prohrávají volby.“

„Pojďme něco zkusit,“ usmál se Henry. Bylo zřejmé, že si je naprosto jist výsledkem.

„Představme si na chvilku, že já jsem George Bush, a že je pondělí, pozítří. První debata — ta plánovaná na zítřejší večer — už je za námi. Neřekl jsem tam vůbec nic o otázce zbraní. Teď je tedy už pondělí, jasné? Zatím jsem ještě pořád president, tak řeknu novinářům a televizním stanicím, že přednesu projev o stavu Unie, nebo svolám tiskovou konferenci, nebo cokoli, jen tak narychlo. Vyberu si právě pondělí večer, protože druhá volební debata bude až za pár dní. Pak se postavím před kamery a spustím; tohleto v pondělí večer uslyší všichni, kdo se dívají na televizi.“ Henry se ohlédl na Johna Parkera. „Možná se trochu seknu v detailech; sypu to narychlo bez přípravy, OK?“ Odkašlal si a nasadil rádoby státnický tón.

„Moji drazí Američané, rád bych se vyjádřil k vážnému problému, před kterým dnes stojí naše země. Jedná se o postupné a rostoucí narušování osobních práv našich poctivých občanů. Je to naše vláda, včetně mé vlastní administrativy, kdo nese velkou část viny za tento problém. Teď je nejvyšší čas, abych přiznal a především napravit škody, které byly napáchány.“

Henry se na chvíli odmlčel, aby si srovnal myšlenky.

„Sovětský svaz se zhroutil. Lidé po celém světě odhazují jařma útlatku a poprvé ochutnávají svobodu. Je však velmi trapnou skutečností, že přesně v téže době naše vlastní vláda zapomíná na práva našich vlastních občanů. Je nejvyšší čas přiznat a napravit omezování občanských práv, kterého jsme se dopouštěli ve jménu omezení zločinnosti.

Slušní, čestní Američané se stávají oběťmi kriminálních z jen nepatrného zlomku populace a je to chyba naší vlády. Je to naše chyba, protože my politici jsme opakovaně přijímali legislativu, která omezuje práva právě — a pouze — slušných, poctivých a zákon dodržujících občanů. Tím jsme problém se zločinností ještě daleko zhoršili.

Naše ohromná ekonomická síla vychází ze skutečnosti, že Američané si určují svůj vlastní hospodářský osud. Je nejvyšší čas, abychom tytéž Američany opět nechali určovat svůj vlastní fyzický osud.“ Henry Bowman viděl, že publikum jeho slova napjatě sleduje. Nadechl se a pokračoval.

„V roce 1989 jsem zakázal dovoz palných zbraní mechanicky i funkčně zcela identických se zbraněmi vyrobenými ještě před vynálezem letadla bratry Wrightovými v roce 1903. Doufal jsem, že zákaz těchto zbraní sníží kriminalitu. To se však nestalo. Jediní lidé, kterým byly reálně odepřeny zbraně, které jsem zakázal, jsou ti občané naší země, kteří dodržují zákony. To ovšem nejsou lidé, které by naše vláda měla jakkoli trestat, a já teď vidím, jak zlé rozhodnutí to bylo.

Někteří politici dnes volají po národní pětidenní čekací lhůtě na nákup pistole. Nepokoje loni na jaře nám ukázaly, jak je tento typ politiky tragický. Jeden z kongresmanů dokonce předložil návrh zákona na zrušení Druhého dodatku naší Ústavy. Listina práv však jen *vyjmenovává* lidská práva, *neuděluje je*. To je důležitá věc, na kterou jsme my ve vládě zapomněli. Zrušení Druhého dodatku by naše činy nelegitimizovalo o nic víc, než by nás zrušení Pátého oprávnilo zabít, koho se nám jen zachce, bez právního procesu.“

Henry viděl, že se řada lidí pobaveně usmívá při představě, jak George Bush přiznává v projevu o stavu Unie svou odpovědnost za protiústavní legislativu a vládní zásahy.

„Všechny diktatury omezují nebo rovnou zakazují přístup poctivých občanů k moderním ručním zbraním. Kdekoliv toto právo není omezeno, tam najdete svobodnou zemi. Existuje název pro společnost, ve které má zbraně jen policie. Říká se jí ‚policijní stát‘. Druhý dodatek není o lovu kachen, stejně jako ten první není o hraní Scrabble. Celá listina práv se zabývá osobní svobodou každého jednotlivce.

Při své nedávné cestě do St Louis v Missouri jsem viděl, že se tam dnes násilní zločinci mohou spolehnout na vládní garanci, že poctiví lidé budou mimo své domovy nebo podniky bezbranní. V tom státě je zločinem, když slušný občan nosí zbraň pro vlastní ochranu. Dát ale zlým, násilnic-

kým lidem, kteří ignorují naše zákony, vládní záruku, že slušní lidé jsou naprosto bezmocní, je strašná veřejná politika. A je to nebezpečná veřejná politika. Naše federální a státní vlády zradily poctivé občany této země; místo aby se snažily omezovat násilné kriminální chování, zaměřily se na omezování předmětů, navíc právě takových, jimiž se slušní lidé mohou bránit — a já se stydím, že jsem se toho účastnil. Je nejvyšší čas tuto zradu napravit.

Proto nyní ruším s okamžitou platností zákaz dovozu zbraní vojenského vzhledu. Nebudu přijímat žádné návrhy, které by zakazovaly poctivým občanům vlastnit zbraně nebo zásobníky, v nichž je více než určitý počet nábojů. Budu vetovat jakýkoli návrh zákona, který by obsahoval libovolné ustanovení, jež by učinilo nezákonným, obtížnějším nebo dražším pro každého poctivého občana získání jakékoli zbraně nebo příslušenství ke zbraním, jejichž vlastnictví je nyní pro něj zákonné. Budu také aktivně podporovat odstranění všech aktuálně platných zákonů, které trestají poctivé občany za pouhé vlastnictví nebo držení zbraní nebo za chyby v dokumentaci týkající se zbraní. Budu pracovat na zrušení zákona Gun Control Act z roku 1968 a také zákona National Firearm Act z roku 1934 v plném rozsahu.

Zítřejší vyšetřovací komisi, která bude podrobně zkoumat nekalé praktiky Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně. Vyžádám si postupy, jak přimět toto oddělení, aby se nadále namísto drakonického trestání formálních chyb a daňových drobností soustředilo na omezování násilné trestné činnosti. Vyžádám si odstoupení všech agentů, kteří se podíleli na přípravě pastí nebo na podstrkování falešných důkazů.

Naše vláda zradila své občany a já hned od zítřejšího rána začnu dělat vše co mohu, abych to napravit. Dobrou noc.“

Několik tuctů lidí, kteří Henrymu naslouchali, spustilo bouřlivý potlesk. Ozývaly se také výkřiky „Jo!“ „To si piš!“ a „To je ono!“

„Díky. No, takhle nějak by ten projev mohl vypadat,“ řekl Henry svým normálním hlasem poté, co potlesk utichl. Výrazu ve tváři Johna Parkera si nevšiml. „A teď si představte, že na druhý den ve zprávách opravdu uvidíte, že Bush skutečně zrušil zákaz dovozu, jmenoval tu vyšetřovací komisi a vyrazil Billa Bennetta. Pár senátorů už se nabídlo, že navrhnou legislativu, která zruší zákony NFA a GCA, a Bush mluví do kamery, říká, že je pro, a povzbuzuje ostatní zákonodárce, aby podpořili tuto tolik potřebnou reformu.“

Otázka číslo jedna: Co teď budete všichni dělat?“

„Postaráme se, aby byl George Bush znovu zvolen!“ ozval se okamžitě jeden muž. Připojil se k němu tucet podobných odpovědí. Henry Bowman se zasmál.

„To není špatné. Ale ještě je tady otázka číslo dvě, a ta je hlavní a nejdůležitější: kdyby opravdu George Bush přednesl projev, který jste právě slyšeli, a kdyby skutečně udělal ty věci, které jsem právě popsal, co myslíte, kolik lidí, kteří jej předtím volit chtěli, by podle vás změnilo názor? Kolik asi tak lidí by řeklo ‚No teda, já jsem vážně chtěl volit Bushe, ale po tomhle už rozhodně můj hlas nedostane?‘“

„Nikdo,“ řekl John Parker potichu. „Ti, komu by se tohle nelíbilo, už proti němu stojí dávno.“

„Přesně tak. Takže získá nějakých čtyři pět milionů hlasů a neztratí zhola nic.“

„Takže pitomý geolog se zálibou ve zbraních právě všem profíkům v politice předvedl, jak by to moh’ Bush ještě zvládnout,“ usmál se John Parker. „Zajímalo by mě, jestli ještě není pozdě.“ Podíval se na Karen Hillovou. „Máš s sebou svůj notebook? Je v autě?“ Přikývla a na tváři se jí objevil úsměv.

„John Parkere, myslíš na to, co si myslím, že myslíš? Zkusíš Buckyho?“

„Přesně tak. Vadilo by ti chvíli psát podle diktátu?“

„Ale čerta; klidně si sednu Henrymu na klín a rozepnu si pár knoflíků na blůze, jestli to pomůže.“ Parker se zasmál a pak vysvětlil, co má v plánu.

„Za pokus to stojí,“ odpověděl Henry. Ostatní ze skupiny ochotně souhlasili.

Uprostřed velkého zástupu střelců, již všichni napjatě naslouchali, si nikdo nevšímal muže, který náhle opustil skupinu a vydal se směrem k parkovišti.

„Haló?“ ozval se zástupce ředitele ATF, když zvedl soukromou linku ve své kanceláři ve Washingtonu. *Pracovat v sobotu, to je v tomhle baráku něco neslýchaného*, usmál se Dwight Greenwell. *Ale mně vyhovuje mít to tu komplet celé jen pro sebe.*

„Tady je Rivera, pane. V Kentucky. Něco se tady objevilo, myslím, že byste o tom měl vědět.“

„O co jde?“

„Jeden chlápek ze St Louis, co tady střílí, nejspíš zná prezidentova bratra. Ten chlap se jmenuje John Parker. Nějaký dealer — nevím, jak se jmenuje, ale jako všichni tihle chlapi tady střílí ze samopalu — tenhle dealer si pouštěl pusu na špacír jako vždycky. Před docela slušným davem mluvil o tom, jak si přeje, aby prezident změnil názor na tu věc se zbraněmi. Tenhle John Parker poslou-

chal a dostal nápad, že by to moh' dát vědět Buckymu.“ Agent přetlumočil hrubý obsah projevu, který Henry pronesl, a popsal plán Johna Parkera kontaktovat presidentova bratra včas, aby zachránil volby.

„No do prdele, tohleto teď přesně potřebujeme,“ odplivl si Greenwell. George Bush zajistil ATF obrovskou podporu svým příkazem zakazujícím dovoz zbraní vojenského vzhledu. Jeho očekávaný nástupce slíbil, že bude k rozšiřování moci ATF ještě vstřícnější. *Ale kdyby teď prezident udělal čelem vzad a skutečně naléhal na zrušení nejen zákazu dovozu, ale i všech ostatních zákonů, které prosazujeme — a pak vyhrál volby?* Greenwell se zamyslel. Vyhledka to nebyla zrovna příjemná, zejména s ohledem na současné vnitřní problémy, které agenturu trápily, a na bezprostřední hrozbu rozpočtových škrtů. Seděl a přemýšlel o všemožných důsledcích, ale po chvíli mu volající vstoupil do ušů.

„Máme, ehm, někoho, kdo by mohl... zachytit ten fax?“ zeptal se agent v Kentucky, když už na něj bylo ticho příliš dlouhé.

Zatracený blázen! byla první Greenwellova myšlenka. Vloupání do kanceláře presidentova bratra přišlo náměstkovi ředitele jako jedinečný způsob, jak se postarat o rozpuštění své agentury a sám si prohlédnout federální vězení zevnitř. A mluvit o tom po telefonu bylo jen o málo lepší.

„Všichni říkají, že máte výborný smysl pro humor,“ setřel svého tajného agenta, aby nahrávky neznamenal naprostý průšvih. „Pochybuju ale, že by prezident mohl změnit svůj postoj na základě názoru nějakého cizince, ještě k tomu magora do zbraní, i kdyby mu tu radu předal jeho bratr.“ *Alespoň doufám, že to neudělá,* dodal v duchu. „Pokud ano, stejně s tím nemůžeme nic dělat. Vraťte se tam a mějte uši nastražené. Tohle je přesně ten druh informací, které potřebujeme, abychom věděli, proti čemu stojíme.“

„Ano, pane,“ řekl muž a zaklapl mobilní telefon.

Dwight Greenwell se opřel v křesle a přemýšlel. Odposlechy a podobné věci, alespoň nakolik se týkaly vysokých politiků a jejich rodin, byly krajně riskantní záležitost. Potenciální výhody téměř nikdy nevyrovnaly možnost naprosté katastrofy. *John Parker*, pomyslel si a spustil na počítači přístup do databáze. *Jakživ jsem o něm neslyšel.* Natukal jméno na klávesnici a čekal, až počítač najde výsledek. *Není divu. Není to dealer.* John Parker sice měl řadu automatických zbraní, ale všechny nakoupil jako soukromá osoba, pokaždé zaplativ daň 200 dolarů.

Co je to s těmi zatracenými zbraňovými magory? ptal se zástupce sám sebe. Byla to otázka, o které přemýšlel denně, a dnes jej vyváděla z míry stejně jako kdysi, když tuhle práci začal dělat. Seděl v křesle, přemýšlel o tom, co mu řekl tajný agent v Kentucky, a rozhodl se, že nebude dělat nic. *Bratr úřadujícího prezidenta je přesně ten spící pes, kterého raději nechám ležet.* Jeho mysl se vrátila

k hrozbě rozpočtových škrtů a Greenwell se usmál. V ATF už měl v plném proudu plán, jak tenhle malý problém vyřešit.

Za šest měsíců, pomyslel si šťastně, dostaneme všechno, o co si řekneme.

Noční střelba byla stejně velkolepá jako pokaždé. Správci terčů připravili velké sudy plné použitého tiskařského ředidla a před ně umístili dynamitové nálože. V okolí hořely železniční světlice.

Ozval se povel „Zahajte palbu,“ a noc protkaly svítící čáry tisíce stopovek. Zasažené nálože vybuchly a odpařily tekutinu v sudech. Světlice páry zapálily a obrovské ohnivé koule vybuchovaly jedna za druhou. Žár z ohnivých výbuchů zahrál tváře diváků dvě stě yardů daleko.

Ohně vyhasínaly, když ředidlo vyhořelo; následovaly ale další výbuchy, jak se střelcům dařilo zasahovat nálože u zbývajících sudů.

„Je to jako v nějaké bondovce, co?“ usmál se šťastně Henry. Střílel ze svého 1917A1. Neustálý proud stopovek vypadal jako laserový paprsek. Vodou chlazený Browning díky podpoře ústí střílel přesně a Henry zasáhl čtyři nálože, což způsobilo stejný počet výbuchů.

John Parker se však na velkolepou podívanou nedokázal docela soustředit. Přemýšlel o zprávě, již se chystal odfaxovat, jakmile se dostane do hotelového pokoje.

12. ŘÍJNA 1992

Presidentův bratr nedokázal odtrhnout oči od faxu, který právě vytáhl ze svého přístroje. Časová značka ukazovala, že byl odeslán v sobotu po půlnoci, kdy byla kancelář opuštěná, a bylo vidět, že přišel z oblasti s předčíslem 503. Bush se podíval a zjistil, že 503 je Kentucky.

Parker, Gates & Spol.

7700 Maryland Avenue
St Louis, MO 63105
(314) 728-9000 FAX (314) 728-9013

10. října 1992

Mr. William H.T. Bush 120 S. Central Ave. Clayton, MO 63105

Milý Bucky,

je to ještě horší, než jsme si mysleli. Dneska jsem byl ve Ft. Knox v Kentucky na výstavě, střelecké soutěži a demonstraci historických zbraní, která tam je každého půl roku. Novináři a reportéři z Anglie, Belgie, Japonska a dalších zemí dělali rozhovory. Na střeleckých akcích bylo přes 2000 aktivních účastníků a přes 10 000 diváků.

Každý člověk, se kterým jsem tam mluvil, měl pocit, že ho prezident absolutně zradil, pokud jde o jeho individuální práva. Nikde nebyla ani jediná samolepka na nárazníku, volební knoflík nebo tričko s nápisem Bush/Quayle. Několik veteránů z války v Perském zálivu a z Vietnamu se bavilo o volbách. Jeden řekl: „Radši si podříznu krk, než abych volil Bushe. Když mi nějaký zkurvysyn vrazí kudlu do zad, už nikdy můj hlas nedoštane.“ A to byli veteráni z Pouštní bouře!

Ptal jsem se lidí, co by je přimělo, aby hlasovali pro znovuzvolení. Odpovědi byly pozoruhodně jednotné a úžasně jednoduché. Prezident ještě pořád může získat další čtyři nebo pět milionů hlasů, když se bude držet správného programu. Můžu mu to vyložit za patnáct minut a realizace nebude stát ani niklák.

Bucky, musím se co nejdříve setkat s tvým bratrem nebo s Jamesem Bakerem. Víím, že první debata je zítra večer. Mohl by tam říct něco, čím ty lidi navždycky ztratí a nebude to už možné odvolat. Ale taky může získat miliony hlasů zpět, jenom musí vědět jak. Volej mi 24 hodin denně sem, domů 747-2164, nebo do auta 701-7332.

John

„Bucky“ Bush si fax přečtl několikrát dokola. Vypadalo to jako fantazírování, ale... „Ještě jsem nikdy nezažil, aby John Parker mluvil do větru,“ zamumlal si pod vousy. „Jenomže teďka už by to byl naprostý zázrak, kdybych se k němu dostal — dokonce i já.“ Sáhł po telefonu a začal vytáčet číslo.

Buckyho obavy se potvrdily. Bílý dům se nalézal ve stavu volebního šílenství a prezident neměl čas odpovědět ani svému sourozenci. Oba bratři spolu poprvé promluvili — a i to jen po telefonu — teprve až po volbách.

V té době už ovšem šlo o čistě akademickou záležitost.

28. ÚNORA 1993

„Představení začíná,“ řekl agent ATF Steve Willis přes rameno řidiči, jen co jejich vůz zastavil přede dveřmi rozlehlého komplexu. Willis sám seděl na sedadle spolujezdce jednoho ze dvou pickupů, z nichž každý táhl velký přívěs. Přepnul režim střelby svého samopalu Heckler & Koch MP5 SD z jednotlivých ran na střelbu dávkou.

Německý devítimilimetrový H & K SD byl jedním z nejlepších samopalů, jaké vůbec existovaly. Integrovaný tlumič zvyšoval váhu zbraně a eliminoval i výšleh. Dodatečná váha i potlačení výšlehu snížily zpětný ráz a díky tomu se z německého samopalu střílelo daleko příjemněji a přesněji než z naprosté většiny ostatních.

Henry Bowman — stejně jako většina seriózních obchodníků s plně automatickými zbraněmi —, vlastnil několik samopalů H & K ráže 9 mm. Používal je při předváděčkách pro policejní oddělení, z nichž mnohá se rozhodla objednat další zbraně poté, co viděli, jak dobře si německé automaty vedou. Henry občas mluvil o svém utlumeném H & K jako o ‚samopalu pro ženské‘, protože jeho přítelkyně s ním vždy dokázaly zasáhnout cvičné plechovky či umístit obsah celého zásobníku do terče velikosti lidské postavy jen po několika minutách instruktáže a cvičení. Zbraň německé výroby byla velmi oblíbená u policejních složek na federální i státní úrovni a pro důstojníky s malými střeleckými zkušenostmi byla mnohem lepší volbou než větší zbraně, jako třeba Colt M16.

Nad čtyřmi budovami kroužily tři vrtulníky texaské Národní gardy. V jednom z nich — byl to velitelský stroj — seděl Ted Royster, velitel oblastní kanceláře ATF a muž, který před časem dohlížel na zátah na Lawmastera. Royster se usmál, když viděl, že zpravodajské štáby jsou na svých místech. S uspokojením si potvrdil, že přívěsy obou pickupů blokují zpravodajským kamerám výhled na vstupní dveře. Vůbec nestál o to, aby cokoli, co se u dveří stane, bylo zaznamenáno na film. *Tohle nám vynahradí to fiasko v Tulse*, pomyslel si šťastně.

Ve druhém patře jedné z budov právě Jaydean Wendelová usnula. Před chvilkou nakojila své jedenáctiměsíční dítě. To teď leželo v kolébce a Jaydean si zdřímla v měkké lenošce. Po kojení se jí vždycky chtělo spát.

Když oba pickupy se svými přívěsy zastavily před hlavní budovou, David Koresh otevřel hlavní dveře. Jednou rukou vzal za kliku, na druhé nesl svou dvouletou dceru. Koresh byl štíhlý muž s brýlemi na očích, hladce oholený, s hlavou plnou kudrnatých vlasů, které mu sahaly skoro až

k ramenům. Bylo mu dvaatřicet let, shodou okolností stejně, jako agentu ATF Willisovi. Na rozdíl od Willise však neměl Koresh žádné zbraně. Vzhlédl k obloze, kde kroužily helikoptéry, podíval se na dva obrovské přívěsy za oběma pickupy a zazubil se.

„Vypadá to, že jste si přitáhli dostatek —“

Koreshovu řeč přerušilo to, že Willis vystrčil hlaveň svého utlumeného samopalu z okénka a stiskl spoušť.

Jako prakticky všichni agenti z oddělení určených pro výběr daní a stejně, jako vůbec drtivá většina příslušníků bezpečnostních složek — s čestnou výjimkou FBI a Tajné služby — měl Willis jen zcela zanedbatelný výcvik s palnými zbraněmi; o jeho vrozené zručnosti snad raději ani nemluvit. K tomu ke všemu ještě Willis udělal chybu zcela běžnou u lidí, jejichž zkušenosti s automatickými zbraněmi se převážně omezují na filmy a komiksy: předpokládal, že když už má zbraň, která vystřelí dvanáct ran za sekundu, prostě nemůže minout mužskou hrud' na vzdálenost deseti stop.

K tomu navíc ve chvíli, kdy agent ATF Willis tiskl spoušť, byl velmi vzrušený. Pospíchal, aby vystřelil v pravý okamžik a vůbec si neuvědomil, že dokonce i tak kvalitní samopal jako H & K má při střelbě dávkou výraznou tendenci zvedat hlaveň.

První z osmi ran Willisovy dávky zasáhla Davida Koreshe do levého boku kousek od pasu a zlomila mu zápěstí. Druhá střela letěla o dvacet palců dál doleva a o dobrou stopu výše. Zasáhla dvouletou Koreshovu dceru doprostřed hrudi a na místě ji zabila; pak vyletěla z jejích zad a narazila do stěny uvnitř budovy. Třetí rozštípla dveřní rám malý kousek napravo od Koreshe. Podobně dopadly výstřely čtyři až osm, jež vyšly stoupající šikmý vzorek děr do vnější zdi budovy.

Tlumič H & K dostal svému účelu a eliminoval ústový třesk zbraně. Méně výrazný hluk mechanismu a plynů unikajících z výhozního okénka se ztratil v kabině pickupu. Nárazy půltuctu střel do stěny budovy v rychlosti sedm set mil za hodinu rozhodně nebyly tiché; většinu tohoto hluku však od novinářů vzdálených dobře 300 yardů odstínily šikovně umístěné přívěsy.

Místní však byli jen pár yardů daleko, takže na rozdíl od novinářů přesně rozeznali, co se děje. David Koresh, jemuž tekla krev z paže, ve které stále držel svou mrtvou dceru, vskočil zpátky do budovy a zabouchl za sebou dveře.

„Střílejí na nás,“ zalapal po dechu. „Zabili ji!“ Dva z obyvatel velké budovy stáli u oken a dobře viděli, jak Willis vystřelil na Davida a jeho dceru. Když viděli, že dívka je mrtvá, zdvihli své pušky a vypálili v odvetě na Steva Willise, který právě vystupoval z kabiny pickupu. Muži z náboženské skupiny Mt Carmel na rozdíl od agenta ATF před stisknutím spouště pečlivě zamířili, takže jej okamžitě zabili.

Zatímco postřelený David Koresh ustupoval zpět do budovy, otevřely se oba přívěsy. Z nich vyskákala stovka po zuby ozbrojených agentů ATF; agentů, kteří by správně měli řešit jen daňové záležitosti. Měli na sobě tmavé bojové kombinézy a plnou taktickou výstroj a křičeli z plných plic. Nebylo to nic srozumitelného; vydávali jen neartikulovaný útočný řev, kterému se naučili při simulovaných útocích v předchozích týdnech.

Většina agentů začala házet do oken komplexu ohlušující granáty. Před útokem proběhla krátká diskuse, v níž vedení zvažovalo rozdání skutečných tříštivých granátů všem agentům; nakonec se ale rozhodli tuto variantu opustit a tříštivé granáty rozdat pouze specializovaným týmům určeným pro vniknutí do budovy a pozabíjení všech, na koho tam narazí. Pro členy ATF se toto rozhodnutí ukázalo neobyčejně šťastným, protože dobrá třetina granátů okna minula, odrazila se od stěn budovy a dopadla na zem mezi federální agenty.

Ve stejné chvíli, kdy granáty vybuchovaly v prvním patře a na zemi venku, začali muži z vrtulníků střilet dolů do střechy budovy. Všechn ten hluk probudil Jaydean Wendelovou. Jako všechny matky s kojenci se především soustředila na své dítě.

„Co se to? Co...? Zlatíčko, jsi v pořá–“ Ženiny dosud jen napůl bdělé myšlenky přerušila střela ráže 7,62, která se prodrala stropem a zasáhla ji do temene hlavy. Roztříštila jí lebku, pronikla do mozku a zarazila se o čelistní kost, čímž ji na místě zabila. Jaydean Wendelová byla třetí osobou, jejíž život vyhasl během prvních třiceti sekund útoku.

Agenti ATF z prvního přívěsu se soustředili na západní stěnu budovy, před níž byly oba vozy zaparkovány. Házeli další granáty, kryli se za auty na prašném parkovišti a střelili z pistolí a samopalů do oken areálu Mt Carmel. Jeden z nich, Dan Curtis, vlastník jednoho z pickupů, jimiž agenti přijeli, krátce zahlédl Koreshe jedním z oken v prvním patře. Curtis zamířil svou služební pistolí a stiskl spoušť. Usmál se při pohledu, jak se Koresh otáčí a padá pod nárazem devítimilimetrové střely, která mu prorazila břicho.

Zatímco se daňoví úředníci z prvního přívěsu soustředili na hlavní vchod, někteří z posádky toho druhého oběhli jihozápadní roh budovy a přistavili si žebříky do prvního patra. Útočný tým pod velením agenta ATF Billa Buforda z Little Rock v Arkansasu měl namířeno do části budovy, kde měl Koresh svou ložnici a sklad zbraní. Z této strany byla nad částí přízemních prostorů mírně svažitá střecha; jakmile na ni agenti vystoupí, budou mít okna prvního patra ve výši pasu.

„McKeehane!“ rozkázal Buford. „Ty a tihle čtyři po žebříku nahoru k támhleтому oknu! Zbytek jde za mnou.“ To, co se dělo dál, zaznamenaly kamery KWTX-TV a v následujících dnech se to stokrát promítalo ve zprávách po celém státě.

Agent Conway LeBleu vytáhl pistolí z pouzdra u pasu už ve chvíli, kdy byl v polovině hliníkového prodlužovacího žebříku. Prst měl na spoušti ve chvíli, kdy mu noha sklouzla po příčce. Ke svému

úděsu si uvědomil, jak málo chybělo, aby sám sebe střelil do stehna. Chvilí zaváhal a pak otřeseně pokračoval ve výstupu a dostal se na střechu spolu s ostatními agenty. Ti se shlukli před oknem, jeden z nich je rozbil, odsunul závěs a nahlédl dovnitř, aby se ujistil, zda tam na ně nikdo nečeká.

„Do prdele, doufám aspoň, že ti chlapi ve vrtulnicích čumí, kam střílejí!“ zařval jeden z agentů. Střelec z jednoho z armádních vrtulníků právě v tu chvíli pokropil střechu budovy dlouhou dávkou z kulometu M60.

„Držte hlavy dole! Chlapi vpředu se taky zbláznili!“

„Dobře, je tam čisto! Jdeme na to!“ Robb Williams, Todd McKeehan a Conway LeBleu prolezli oknem do místnosti, o níž jim bylo řečeno, že je to ložnice Davida Koreshe. Jejich informace byla zastaralá: Koresh se už před nějakou dobou přestěhoval do jiného pokoje. Bill Buford vedl druhou skupinu jiným oknem do přilehlé části budovy.

Williams, McKeehan a LeBleu se opatrně pohybovali ztemnělou místností. Nervy měli napjaté, když poslouchali kulometnou palbu z vrtulníku skrz střechu a střely, které prorážely strop o pár místností vedle. *Kéž by se ten chlápek držel severozápadního rohu, místo aby nám to sypal skoro na hlavu*, pomyslel si Todd McKeehan během čekání, než si jeho oči zvyknou na tmou. Tlumené zvuky střelby agentů před budovou neustávaly. Když McKeehan konečně v šeru identifikoval své dva společníky, automaticky se zamyslel nad neprůstřelnou vestou a balistickou helmou, kterou měli všichni na sobě. *Jsou sice těžké dost, ale budou stačit na kulky, co lítají shora? Snad, jestli je ale dokáže dřevo a omítka dost zpomalit. Ježíši, ale co když ne, a jestli si ten chlápek tam nahoře v tom ztraceném krámu nedá pozor*—

Nikdo se už nikdy nedozvěděl, proč se jeden z agentů venku na střeše rozhodl vhodit omračující granát do místnosti. Někteří z těch, kdo později zkoumali filmový záznam, tvrdili, že se nejspíše domníval, že se muži uvnitř přesunuli do jiných částí budovy a ložnici již opustili. Jiní argumentovali, že přece dobře věděl, že agenti mají na hlavách balistické přilby, které by jim měly spolehlivě ochránit uši před otřesem. Ani jeden z argumentů však nevysvětloval, jaký smysl by mělo mít vhodit granát do místnosti, která je buď prázdná, nebo obsazená vlastními silami.

Tři členové náboženské skupiny právě zkontrolovali dětskou ložnici, kde se skrývaly dva tucty dětí schoulené pod postelemi, a rozběhli se ke schodišti v jihovýchodním rohu komplexu, když v Koreshově bývalém pokoji vybuchl granát.

Daňoví agenti uvnitř prázdné ložnice na výbuch zareagovali zcela instinktivně: všichni začali naslepo střílet ze samopalů a kropili temnou místnost kolem sebe střelami ráže 9 mm. Sedm z nich proletělo stěnou poblíž muže, který granát do okna vhodil, takže diváci po celé zemi pak mohli se zájmem sledovat, jak se rychle skrčil, když zahlédl řadu děr se ve venkovní zdi jen pár stop od sebe.

Balistická vesta z aramidových vláken, jakou měli agenti uvnitř ložnice, sice stejně jako většina podobných ochranných vest nabízela jen zanedbatelnou ochranu proti střelám z pušek; byla však navržena tak, aby spolehlivě zastavila standardní devítimilimetrové pistolové střelivo s olověným jádrem a měděným pláštěm. Samopaly H & K MP5 SD, kterými po sobě vyplašení agenti stříleli, byly právě pro takovýto náboj komorovány. Byl tu však jeden problém: daňoví úředníci nestříleli standardní 9mm municí.

Před nějakými patnácti lety ve snaze vyvinout účinnější 20mm projektil pro vzdušný boj jeden z inženýrů výzkumné jednotky Edgewood Arsenal vymyslel střelu vyrobenou z kalené ocelové trubky s náběžnou hranou nabroušenou jako břitva. Během testování se tato střela spolehlivě zakusovala do kovových povrchů letadel pod úhlem, pod kterým se jiné střely odrážely.

Vedlejším výsledkem tohoto výzkumu bylo přenesení téhož konceptu na střelivo pro ruční zbraně. Jeho výsledkem byla střela ráže 9 mm, která se chovala jako malý rotující ostrý vykrajovač, který dokáže projít běžnou balistickou ochranou, jak se nechal slyšet jeden z vládních inženýrů, jako hovno husou. Federální jednotky tato novinka nadchla a stát vyhledal vhodného subdodavatele a pověřil jej výrobou omezeného množství této speciální munice. Agenti, kteří tento náboj používali, mu přezdívali Cyklon.

Střely, jimiž po sobě s kadencí dvanácti ran za sekundu navzájem stříleli berní úředníci v bývalé ložnici Davida Koreshe, byly právě tyto Cyklony.

Bill Buford a ostatní muži slyšeli klapot utlumených samopalů ve vedlejší místnosti a viděli, jak stěnou před nimi prolétávají střely. Znělo to, jako kdyby zároveň psalo několik písařek na elektrických psacích strojích maximální rychlostí.

„Našli je!“ zařval Buford, ukryl se za dubovou truhlici a marně se rozhlížel, po kom by měl střílet.

Tři členové náboženského tábora věděli, že v tom rohu budovy nikdo z obyvatel není. Střelba, kterou odtud slyšeli, tedy musela nutně pocházet od útočníků — od mnoha útočníků. Trojice zaklekla na schodišti a zahájila palbu ze svých pušek AR-15 nahoru, skrz strop a stěny směrem proti nájezdníkům. Hluk neutlumených zbraní v uzavřeném prostoru drásal uši, ale tři věřící jen zaskřípali zuby a bolest ignorovali.

Obránci měli své AR-15 ráže .223 nabitě levnou čínskou municí NORINCO. Tyto náboje byly i přes svou láci velmi spolehlivé a účinné; jejich střely však neměly na rozdíl od běžné vojenské munice ocelové jádro. Stejně střelivo měl Michael Platt před sedmi lety ve svém Rugeru Mini-14 během přestřelky s FBI v Miami. Jeho střely tehdy často ztratily účinnost po průletu sklem automobilu nebo i jen lidskou paží. Nejméně dvěma agentům FBI tento fakt zachránil život.

V texaském náboženském centru se problém nábojů NORINCO s průbojností projevil ještě výrazněji než v Miami. Pušky AR-15, ze kterých tři obránci stříleli, měly vývrt se stoupáním 1:7, určený pro stabilisaci vojenské munice s ocelovým jádrem. Ten roztočil střely téměř dvakrát rychleji než stoupání 1:12 Plattova Mini-14, rychlostí přesahující 300 000 otáček v minutě, a vinou obrovské odstředivé síly se většina projektilů roztržila při prvním nárazu do stěny ze dřeva a sádrokartonu. Jeden z úlomků zasáhl Billa Buforda a ten sykl bolestí.

Při pohledu na palbu, která nyní přicházela ze dvou různých směrů, začali i členové Bufordovy skupiny divoce střílet na všechny strany, podobně jako už dříve skupina McKeehanova, zmatená omračujícím granátem. Jejich Cyklony prolétaly až na schodiště a jeden z obránců dostal zásah do stehna. Opřel se o stěnu poblíž vrcholu schodiště, stále svíraje v ruce svou AR-15. Pak se stáhl, zatímco jeho dva společníci pokračovali ve střelbě.

Agent Buford se snažil ignorovat palčivou bolest v ráně a konečně nahlédl do vedlejšího pokoje, kde uviděl Robba Williamse schouleného za starým trezorem. *Dostal ji*, pomyslel si Buford. *Víc než jednu*. Williams byl mrtvý, stejně jako Conway LeBleu a Todd McKeehan.

„Všichni zpátky!“ zaječel Buford, jehož při tom pohledu oblila hrůza. Nájezd vůbec neprobíhal tak, jak si jej naplánovali.

V šesti různých obývacích pokojích vzdálených mnoho mil jeden od druhého sledovali Henry Bowman, Irwin Mann, Thomas J. Fleming, Rufus Ingram, Curt Behnke a Earl Taylor-Edgerton s naprostou hrůzou tuto podívanou na svých televizních obrazovkách. Všichni byli zděšeni a znechuceni federální invazí do tábora davidíánů, jak zpravodajové nazývali náboženské centrum Mt Carmel nedaleko města Waco v Texasu.

Čím se tam proboha ti lidé provinili? nedokázal pochopit žádný z šestice mužů.

Je to zase přesně stejné, jako když na nás zaútočili ve čtyřiačtyřicátém, říkal si Irwin Mann a obrátil se mu žaludek. Do očí se mu nahrnuly slzy, když sledoval, jak černě odění agenti se svými německými samopaly a helmami připomínajícími uhláky útočí na tábor. Srdce Irwina Manna se naplnilo tichým hněvem.

Co mají ke všem sakrám berní úředníci co nosit samopaly a granáty? skřípal zuby Tom Fleming. *Co to kurva může být za daňové únik, aby mělo smysl tam poslat stovku po zuby ozbrojených federálů, který střílejí na všechny strany?*

Henry Bowman, Curt Behnke a Rufus Ingram se zamýšleli nad scénou plnou agentů ATF, krčících se za vozidly zaparkovanými na prašné příjezdové cestě před areálem Mt Carmel. Většina agentů střílela ze svých zbraní tak rychle, jak to jen šlo.

Proč ti idioti panikaří? divil se Henry Bowman. *Vždyť lidé v té budově ani neopětují palbu. Na zemi kolem federálů nevidím ani jediný obláček prachu a je to jen uježděná hlína!* Henry Bowman v podobném terénu na pastvinách svých rodičů častokrát střílel na plechovky. Dokonce i slabý salonní náboj .22 Short po dopadu na zem vyhodil pořádnou spršku prachu. Mnohem výkonnější náboje se středovým zápalem by na takovém parkovišti vytvořily skutečná prachová oblaka. V celé oblasti kolem divoce střílejících federálních agentů však nebyl vidět ani jediný důkaz, že by davidíáni palbu opětovali.

„Kdo ty pitomce učil střílet?“ obrátil se Rufus na dívku, která s ním žila a občas mu pomáhala s výcvikem, když viděl, jak několik agentů slepě pálí ze svých pistolí všeobecným směrem kamsi k budově. „Kdyby mi tohle předvedl někdo v mém kursu bojové střelby, vyletí tak rychle, že ani nebude vědět čím je, a doporučil bych, aby ho vůbec vyrazili ze sboru. A taky by mne moc zajímalo, před jakou palbou se kryjí,“ ukázal Rufus na obrazovku. Žádné z vozidel, za kterými se daňoví úředníci krčili, nemělo ani jednu jedinou díru po střele — ani v plechu, ani ve skle.

Earl Taylor-Edgerton se zájmem sledoval záběry z razie a právě poslouchal, jak regionální velitel ATF Ted Royster vysvětluje, proč skončila takovou katastrofou.

„Dostali totiž tip,“ tvrdil Royster důrazně. „Byli předem varováni, takže na nás vytáhli mnohem větší palebnou sílu,“ vysvětloval novinářům do mikrofonu.

„Ti zatracení imbecilové,“ řekl Earl Taylor-Edgerton své manželce. „Vůbec netuší, jak ohromné měli štěstí.“

„Nikdo na ně nestřílí,“ souhlasila žena.

„Kdybych tam tak na ně místo těch umodlených kašparů čekal já, já bych jim ukázal, jak vypadá ‚větší palebná síla‘. Na tom parkovišti, kam postavili přívěsy, by na ně čekalo malé hezky zahrabané překvapení.“ Odfrkl si. „Ten pitomý kanibal by teďka rozesílal smuteční dopisy další stovce truchlících vdov, místo aby se naparoval na té svojí hromadě hnoje.“ Sáhl po telefonu, aby zavolal jednomu ze svých kontaktů v Texasu.

Sedmasedmdesátiletý Curt Behnke také sledoval scénu, která agenty střílejí na davidíánskou budovu. S ním se díval i jeho nejmladší vnuk Nathan.

„Proč střílejí, dědo? A na co střílejí?“

„Nejsem si jistý,“ odpověděl Behnke pomalu, aniž spustil oči z obrazovky. Počítal, kolik agentů ATF se skrývá za zaparkovanými vozidly. *Ano, je jich vidět jedenáct. Pravděpodobně jich bude ještě mnohem víc, ale ta kamera ukazuje jen tohle jedno místo.* Naprosto každý z útočníků vystrkoval zpoza svého krytu přinejmenším polovinu hlavy a většina z nich toho ukazovala mnohem víc. Behnke se zamyslel nad stojanem plným jednoranných terčovnic, který stál ve sklepe vedle jeho soustruhu. Vzpomínal také na tisíce přesných zásahů, které už nastřílel, i nad nespočtem psounů, jež zabil na vzdálenosti daleko přesahující sto yardů. I ta nejhorší z jeho soutěžních pušek by s rezervou stačila na potřebné zásahy. *Jedenáct? Vypálit jedenáct pečlivě zaměřených ran by mi zabralo asi tak třicet sekund,* odhadl vysloužilý štočkar.

„Opravdu nevím, co se tam děje, Nathane,“ řekl Behnke šestiletému dítěti, které sedělo vedle něj na pohovce. „Ale jedno vím jistě: ti muži za auty mají velké štěstí.“

5. BŘEZNA 1993

„Cindy, můžeš se u mne prosím zastavit v kanceláři?“ Cindy Caswellová odložila kartičku s cenami a list, na kterém právě pracovala, a vstala od stolu. Přešla přes prodejní plochu do soukromé kanceláře vedoucí, zavřela dveře a posadila se.

Rebecca Williamsová byla nápadně vyhlížející žena krátce po čtyřicítce. Měla hřívu zrzavých vlasů a velkolepou postavu a šaty si vybírala tak, aby tyto přednosti zdůrazňovaly. Byla majitelkou Williamsovy agentury, firmy z okresu St Louis, která navrhovala a prodávala propagační materiály, reklamní speciality a motivační odměny místním podnikům. Regály v přeplněné kanceláři byly plné tlustých katalogů od dodavatelů, kteří ve velkém prodávali potištěná pera, reliéfní hodiny, hedvábná trička, elektronické vybavení, plechovky na pečení, sady náradí a tisíce dalších věcí, které mohly firmy prodávat nebo rozdávat s cílem zvýšit vlastní obrát.

Rebecca byla bývalá modelka. Jako majitelka agentury naprosto věřila v jeden prvořadý obchodní princip, na kterém vybudovala úspěšný podnik: pohledné prodavačky s největší pravděpodobností přiměly muže, aby s jejich firmou obchodovali. Platilo to zejména v okrajových případech, kdy to, co muži kupovali, mělo jen malou šanci vylepšit obrát jejich firem. V souladu s touto filosofií byly všechny prodavačky Williamsovy agentury, stejně jako Cindy Caswellová, mladé, atraktivní ženy. Všechny byly placeny prostřednictvím provize za obchody, jež se jim podařilo smluvit.

Rebecca se rok předtím rozhodla s Cindy Caswellovou trochu zariskovat, i přes její naprostý nedostatek zkušeností s prodejem. Z mladé dívky však vyzařovala nezpochybnitelná přitažlivost. Muži tíhli k Cindy a mnohem důležitější bylo, že chtěli dělat věci, které by ji potěšily. Mezi Cindy Caswellovou a lidmi, se kterými jednala, panoval neustálý erotický podtext; jemnější, ale přitom mnohem silnější než běžné sexuální napětí, jaké se vyskytuje vždy, když se muži ocitnou v blízkosti hezky oblečených mladých žen s dobrými postavami. Sama Rebecca Williamsová dobře cítila fyzickou přitažlivost, kterou Cindy svou přítomností vyzařovala.

„Cindy, mám velmi špatné zprávy,“ řekla majitelka podniku, když se na ni dívka rozzářeně usmála. „Pamatuješ si naši malou válku s berním úřadem.“ Cindy přikývla.

Rebecca Williamsová považovala všechny své prodavače za nezávislé dodavatele. Kdykoli chtěli, vzali si volno, telefonovali klientům z domovů a pracovali o víkendech; nedostávali žádný plat a neměli žádnou hodinovou sazbu. Dostávali pouze provizi z obchodů, které uskutečnili.

Finanční úřad nedávno zaujal stanovisko, že tyto skutečnosti samy nestačí k prokázání statusu nezávislého dodavatele a že Williamsova agentura bude muset zavést danění zaměstnanců, sociální pojištění a splnit řadu dalších federálních požadavků, aby mohla dále podnikat. Rebecca Williamsová v této věci už několik měsíců tvrdě bojovala, aby mohla fungovat stejně, jako dosud.

„Uzavřeli jsme dohodu,“ řekla Rebecca. „Všechny předchozí roky jsou v pořádku. Až do teďka nechají věci prostě být. Ale zato odteďka musím přistoupit na ty jejich nesmysly.“ Rebecca Williamsová se na Cindy usmála, ale výraz v její tváři byl tesklivý. Cindy Caswelllová jasně cítila, že to není všechno.

„Tohleto je malý podnik,“ pokračovala Rebecca. „Určitě bych si dokázala najmout někoho, kdo udělá všechny ty nové papíry, a mohli bychom to vést tak, jak chce bernák. Jenomže teď se zase mluví o tom, že majitelé firem budou muset zaměstnancům platit zdravotní péči. A mně se úplně nelíbí vynaložit spoustu nákladů a úsilí na zavedení úplně nového systému, jen aby krátce na to všichni moji prodavači odešli.“

„Co tím myslíš?“ zeptala se Cindy. Nebylo jí příliš jasné, kam to směřuje, ale neznělo to dobře.

„V současnosti dostanu peníze od klienta a vyplíšu vám šek na provizi. Vy si pak sami děláte vlastní daň a vlastní zdravotní pojištění, jak vám to samotným vyhovuje.“ Cindy přikývla. *Ve skutečnosti mi daňové přiznání dělá H & R Block, ale to na věci nic nemění*, pomyslela si v duchu.

„Když mne přinutí začít dělat tyhle věci, nebudu vám moct zdaleka tolik platit, protože zdravotní pojištění pro všechny a účetní, co to celé povedou, přijdou firmu na spoustu peněz.“ Cindy znovu přikývla. Pořád nechápala, proč by to měl být problém.

„A proto ty i ostatní tedy skončíte a půjdete pracovat jinam. Možná ne hned, ale brzy.“

„Proč, Rebecco?“ nechápala Cindy.

„Protože dobří prodavači, stejně jako všichni ostatní, jdou nakonec tam, kde jsou za svou práci placeni nejlépe. V téhle firmě je jen osm lidí, ale platíme přesně stejné licenční poplatky jako podniky se stovkou zaměstnanců, takže nás to bolí mnohem víc. To ještě zvládáme, ale když budeme muset začít dělat všechny ty pitomosti, které po nás vláda chce, ještě se to znásobí: náklady budou skoro stejné jako pro firmu desetkrát větší. A vy nedostanete spoustu peněz, se kterými si můžete dělat co a jak chcete; dostanete výplatu sníženou o všechny tyhle náklady. A ta bude daleko nižší, než v nějaké mnohem větší firmě. Takže za půl roku už tady nebude nikdo pracovat.“

Takže jsem se rozhodla kancelář zavřít.“ Zavrtěla hlavou. „Tahle nová pravidla znamenají, že tu za chvíli budou jen dva druhy podniků: velké společnosti se stovkami zaměstnanců a malí živnostníci, co budou pracovat ze svých obývacích a nebudou mít žádné zaměstnance. Bernák mne nechá

fungovat postaru jen do konce měsíce. Takže prvního dubna už Williamsova agentura nebude.“ Cindy sklopila zrak. Věděla, že si snadno dokáže najít jinou práci a měla i našetřené nějaké peníze, ale Rebecca se jí líbila a ráda pro ni pracovala.

„Pro tebe to je houby útěcha, ale přeci jen existuje jeden člověk, co z toho bude mít radost,“ usmála se Rebecca.

„Kdo?“

„Roger. Dneska jdeme k Bakerovi na večeri a já mu tam řeknu, že si ho vezmu.“ Roger byl místní developer, který se už skoro dva roky snažil přesvědčit Rebeccu, aby přijala jeho nabídku k sňatku. Cindy Caswellová se zasmála.

„A co děti?“

„Panebože, je mi třiačtyřicet!“ potřásla hlavou Rebecca. „Umíš si vůbec představit, co by to udělalo s tímhle tělem?“ Cindy pokrčila rameny. „No ale když už se ptáš, tak ano, máme takové plány.“

„Ano?“ zvedla potěšeně obočí Cindy.

„Docela určitě. Hugh Hefner, Jack Nicholson a Warren Beatty se chlubí, že se stali rodiči ve středním věku, ale oni to měli snadné. Ale tahle tá bába jim ještě všem ukáže, jak to zvládají ženské.“

Cindy Caswellová Rebeccu objala. Rebecca se usmála: „Mít tady deset takových jako ty, Cindy, snad bych nakonec ještě zkusila hrát podle těch pitomých federálních pravidel.“

9. DUBNA 1993

„Situace u města Waco v Texasu se nemění. FBI má vše pod kontrolou, a jak vidíte, za místo, kde stojím, byly na pozice půl míle od areálu přesunuty armádní tanky. Davidiáni však nejsou ochotni přistoupit na žádnou z nabízených podmínek. Právě dnes odpoledne mluvčí FBI –“

Zvuk a obraz zpravodajství náhle ustal. Henry Bowman odložil dálkový ovladač a obrátil se na svého přítele: „Nechtěl jsi toho slyšet víc, že ne?“

„Ne, dokud se něco nezmění,“ odpověděl Tom Fleming.

„Jediný slušný způsob, jak tenhle problém vyřešit, by byl, kdyby federálové přiznali, že to zase jednou pořádně podělali, sebrali se a prostě odešli,“ řekl Henry.

„To se nestane. Určitě sis všim’, jak ATF začala těm chudákům nasazovat psí hlavu ani ne pět minut po tom, co zprávy všem ukázaly, co jsou naši slavní federální agenti ve skutečnosti za grázly. Už do toho mají nainvestováno moc času a peněz. Bojím se, že ti lidi vevnitř už jsou prakticky mrtví.“ Fleming se na chvíli zamyslel, pak se mu rozjasnila tvář.

„Ale víš ty co, jeden způsob, jak odtamtud všechny dostat, by asi byl. Představ si, kdyby deset tisíc civilistů prostě přišlo, prolezli by baráky, nechali by davidiany, aby se mezi ně vmísili, a zase by v klidu odešli.“

„Myslíš, že by se taková skupina dokázala dostat přes policejní čáru?“

„Kdyby nás bylo fakt tolik, tak jo, myslím, že jo.“

Henry Bowman o tom nápadu chvíli uvažoval, pak se optal: „Pořád ATF tvrdí, že je tam varna drog, nemluvě ani o Ježíšovi a jeho několika náctiletých manželkách?“

„Vlastně ti ani nevím. Pár týdnů zpátky jsem viděl tiskovku, kde přesně tohleto opakovali do zblbnutí. Byl to nějaký chlápek, co tvrdil, že je z ‚ATF Intelligence‘, pokud vůbec dokážeš snést drzost takového názvu,“ odfrkl si Fleming. „Podle mě maj’ tihle chlápci dokonale neschopného právního zástupce. Mě by vykopli z komory, kdyby můj klient plácal na mikrák takovéhle pitomosti.“ Henry jen přikývl.

Tom Fleming a Henry Bowman diskutovali o témže problému, který se honil hlavou lidem ze střelecké kultury po celé zemi. Útok na Mt Carmel a následná patová situace nesmírně zajímaly v Americe každého, kdo kdy měl nějaké jednání s ATF.

Útok ATF na davidjány byl 28. února vyslán živě v televizních zprávách a diváci byli tím, co viděli, zcela zděšeni. V době zásahu nebyla veřejnost ani informována, jakých zločinů se obyvatelé náboženského tábora měli dopustit.

Federální agentura si rychle uvědomila, jak by vyznělo, kdyby na rovinu přiznala, že tři ozbrojené vrtulníky a stovka agentů s granáty a kulomety zaútočily na 85 mužů, žen a dětí kvůli dvousetdolarové daňové záležitosti. Bylo zapotřebí vymyslet vhodnou propagandu, a to co nejdříve.

Ještě v průběhu zpackané akce začali mluvčí agentury vysvětlovat, že jejich zátah byl naplánován a proběhl by ‚dokonale‘, kdyby davidjáni nebyli předem varováni. Samotnou sílu útoku pak veřejnosti zdůvodnili tím, že David Koresh si prý myslí, že je Ježíš, má několik manželek a souloží s většinou žen v táboře, obzvláště s nezletilými. Také tvrdili, že existuje podezření na další zneužívání dětí, a naznačovali, že právě tato obava si vyžádala tak naléhavou a násilnou akci.

ATF nikdy nevysvětlila, proč se pro řešení takovýchto potenciálních problémů angažovala právě daňová agentura, nadto vyzbrojená výbušninami a kulomety. Mluvčí také nikdy neobjasnili, jak se jejich obavy o bezpečnost dvou desítek dětí v dřevěné budově mohly projevit tím, že do této stavby vystříleli více než sedm tisíc nábojů, většinu z nich průbojných.

Při katastrofálním prvním útoku měla ATF dvacet mrtvých a zraněných a věřící ještě víc. Nejen všechny ztráty na životech davidjánů, ale přinejmenším dvě třetiny obětí mezi federálními agenty byly způsobeny střelami ATF. Už v době nájezdu, kdy ještě nebyla známa přesná čísla, bylo očitým svědkům zcela zřejmé, že příčinou lvího podílu mrtvých a zraněných federálů byla ‚přátelská palba‘.

K této monumentální ostudě přispělo také několik dalších odhalení. Prvním byl příkaz k domovní prohlídce, na jehož základě k razii došlo. V něm byly uvedeny zbraně a části zbraní, které nepodléhaly NFA, takové, které bylo zcela legální vlastnit bez jakékoli registrace nebo federální daně. Mezi ně patřily kromě jiného také nefunkční atrapy granátů, jež davidjáni připevňovali na dřevěné podložky a prodávali na bleších trzích, a to každému hned připomnělo případ Kena Ballewa před více než dvaceti lety.

Druhým významným odhalením bylo to, že ATF lhala texaským úředníkům, když si pro zásah vypůjčila tři ozbrojené vrtulníky texaské Národní gardy. Texaský zákon nedovoloval federálním agenturám využívat státní letadla s výjimkou případů, v nichž figurovaly drogy. Aby vrtulníky získala, ATF sdělila texaským státním úředníkům, že davidjáni provozují v areálu laboratoř na výro-

bu metamfetaminu. Když však byly zveřejněny kopie příkazů k domovní prohlídce, nebyla nikde žádná zmínka o drogách.

Od samého počátku bylo také zcela zřejmé, že zcela bez ohledu na jurisdikci i na platnost a obsah povolení k prohlídce, berní úředníci z Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně nejsou technicky naprosto schopni situaci vyřešit. Proto byla do 48 hodin po katastrofě 28. února povolána FBI.

Ať už právem nebo neprávem, veřejnost jako celek viděla FBI jako elitní organizaci, mimořádně kompetentní pro vyjednávání za kritických okolností. FBI opakovaně slibovala, že pokojné ukončení patové situace je již na dohled. Nyní však, více než měsíc po počátečním útoku, docházelo mnoho pozorovatelů k témuž závěru, na kterém se Tom s Henrym shodli už před pěti týdny: *Byl by to zatracený zázrak, kdyby federálové nechali kohokoli z těch lidí naživu.*

„Co takhle hamburger a čokoládový koktejl? Platím,“ navrhla Cindy Caswellová Henrymu Bowmanovi, když odcházeli ze schůzky AA. „Ráda bych se s tebou o něčem poradila.“

„Nejlepší nabídka, jakou jsem za poslední dobu dostal,“ usmál se Henry. „Jídlo chutná líp, když je zadarmo. Odvezu nás,“ vedl mladou ženu ke svému GMC a odemkl dveře.

„Poslední dobou chodíš na schůzky častěji,“ poznamenala Cindy. „Mám dojem, že jsem tě tam za poslední měsíc viděla několikrát.“

„Ten hnůj tam dole v Texasu mě opravdu dostal,“ vysvětlil Henry, poté, co nastartoval vůz a vyjel z parkoviště. „Všichni se tváří vyděšeně, ale vsadil bych všechno, co mám, že až bude po všem, nejvýše pár úředníků resignuje nebo spíš dostane dovolenou, pravděpodobně s plným platem.“

„A ty máš chuť se opít?“

„Vlastně ne, ani ne. To není důvod, proč chodím na schůzky tak často. Je to spíš pro... inspiraci, dalo by se nejspíše říci.“ Henry stočil volant a přidal plyn. GMC bezhlučně vyrazilo dopředu, aby objelo buick, který se plazil v pravém pruhu a jehož řidič nejspíše hledal adresu.

„AA mají už přes půl století obrovský úspěch. Nejhorší, co jsem o nich kdy slyšel, je, že mají až moc silné náboženské podtóny. Ale nikdo nikdy ani nenaznačil, že by jejich program zhoršil něčí závislost. A je tu jedna věc, ke které se AA nikdy, ani jednou jedinkrát nesnížili — nikdy nezkusili vinit lihovary ani obchody s alkoholem. Nesnaží se přimět obchody s potravinami, aby přestaly prodávat vodku, nelobbují, aby se na baseballu neprodávalo pivo. Vědí, že v tom není problém. Problém je v alkoholikovi a v jeho alkoholismu a jenom tam je také řešení; ne u výrobce lihovin nebo v obchodě s potravinami, a už vůbec ne u těch, kdo se rádi napijí, ale nejsou alkoholiky.“

Jasně, mají spoustu řečí o tom, že je potřeba sdílet problém s Bohem, vložit v Něj svou víru, a tak dále, a tak dále. Ale hlavní je, že nakonec to pořád je ten konkrétní alkoholik osobně, kdo se rozhodne to udělat; ne lihovar, obchod, ani ostatní lidé v komunitě.“

„A...?“ zeptala se Cindy.

„A tohle je pro mě zdroj síly. Dívám se na skupinu lidí, kteří na sebe berou osobní odpovědnost za svoje problémy a kteří se nesnaží svalit vinu na druhé. A to je pro mě nesmírně pozitivní věc. Je to dobrý protilek proti tomu všudypřítomnému socialistickému slizu, který chce, aby mě vláda zdani-la a pak použila moje peníze na to, aby mi sebrala další a další svobody v honbě za nějakým mlhavým ‚vyšším dobrem‘.“ Henry se zhluboka nadechl, když vjížděl na parkoviště kavárny. „No a teď, zcela konkrétně, je to pro mne velmi potřebný oddech od zpráv o těch federálních gestapá-cích v Texasu.“

„Četla jsem o tom v novinách. Zní to hrozně a nevypadá to, že by se chystali k nějaké dohodě,“ řekla Cindy, když vystupovala z auta.

„Na čem by se měli tak asi dohodnout?“ odfrkl si Henry Bowman. „Ti věřící chtěli jen a jenom to, abychom je nechali na pokoji, a myslí si, že mají plné právo střílet po lidech, co zaútočí na jejich domov s rukama plnými granátů a kulometů. Federálové naproti tomu mají za to, že se všichni uvnitř měli tomu útoku podrobit, a protože se tak nestalo, chtěli by je všechny obvinít z vraždy.“

„Koreš ale působí trochu divně,“ řekla Cindy.

„Spousta mých přátel, příbuzných a obchodních známých se každý týden oddává symbolickému kanibalismu; je to součást jejich náboženství. Na rovinu, mně tahle praxe připadá mnohem bizarnější než nějaký chasník, co si chce založit komunitu, kde ženské stojí frontu na to, aby mu vlezly do postele.“ Henry se uchechtl, když přidržel dveře restaurace, a dodal: „Sakra, kdyby tohleto federálové vyhlásili za zločin s trestem smrti, z kluků, se kterými jsem chodil na vysokou, už by asi nebyl nikdo naživu.“

„Něco na tom je,“ usmála se Cindy.

„A co ty máš za problém?“ změnil Henry téma, když usedali do boxu.

„Přišla jsem o práci. Minulý týden mi zavřeli firmu.“ Cindy Caswellová vysvětlila, v čem spočíval spor s berním úřadem o status nezávislého dodavatele a popsala Henrymu rozhodnutí Rebeccy Williamsové agenturu zavřít.

„Co teď budeš dělat? Předpokládám, že některá ze společností ve stejném oboru by ti ráda dala práci. Úspěšní prodejci ochotní pracovat za provizi jsou vždycky žádaní.“

„Ano, už jsem našla dvě firmy, která mi umožní okamžitě nastoupit do práce. O tom jsem s tebou vlastně ale ani nechtěla mluvit.“ Cindy se odmlčela, když se objevila servírka, aby převzala jejich objednávku.

„Mám už v oboru dost zkušeností, abych odhadla limity toho, co si můžu vydělat prodejem propagačních materiálů. Každý měsíc šetřím peníze, ale není toho ještě dost, co bych potřebovala na vlastní byznys, jaký bych chtěla rozjet. Dostala jsem ale nabídku od jednoho ze svých zákazníků, jde o... práci na částečný úvazek. A o tom jsem si s tebou chtěla promluvit.“ Cindy Caswellová vypadala, jako by sbírala odvalu k dalšímu hovoru. Henry měl pocit, že dokáže odhadnout, o co asi půjde.

„President firmy Caldo Electric chce, abych se stala jeho milenkou.“ V jejím hlase zazněl lehce vzdorovitý tón. Henry přikývl a ledabyle vytáhl z kapsy košile pero.

„Řekl přesně, jakou dohodu má na mysli?“

„Ne, Ted... mluvil jen dost obecně. Ale celkem jasně, žádné zastřené naznačování. Má zcela jasno v tom, co chce. Sex, ne jinou manželku.“

„No ale zahrnovalo by to... plat, dalo by se říct?“

„Šek každý měsíc.“

„Nějaká konkrétní suma?“

„Tak nějak naznačil, že jestli mám zájem, můžeme si o částce promluvit.“

Henry Bowman byl geolog, nikoli právník nebo soukromý detektiv, ale měl jeden zvyk, který by mu velmi dobře posloužil v libovolné z těchto dvou profesí: kdykoli mu lidé řekli něco zarážejícího či provokativního, a zejména když očekávali jeho reakci, Henry nenaznačil ani sebemenší zaujetí. Z jeho chování i vzhledu vyplývalo, že dotyčná záležitost je zcela běžná. Právě této reakce, či spíše jejího nedostatku, se právě dostalo Cindy Caswellové.

„Chtěla bys, abych ho nechal prověřit?“ zeptal se Henry. „Zjistit, jestli neztloukl nějakou ženu a nenechal to utulát, proklepnout jeho minulost, zjistit, zda nehrozí, že by se tě pokusil využít jako lákadlo pro své nejlepší zákazníky a podobné věci?“ Ta otázka Cindy překvapila, protože nic podobného nečekala, ačkoli musela uznat, že to dává smysl.

„Ach... nemyslím, že by zrovna tohle byl problém,“ ušklíbla se. „Jak víš, mám s takovými věcmi nějaké ty zkušenosti a dokážu to dobře odhadnout sama.“

„Takže... co vlastně pro tebe mohu udělat?“

„Prostě bych jen chtěla znát tvůj názor.“

Henry si před odpovědí poklepal na bradu koncem pera. „Není dost dobře možné zhodnotit nabídku, která ještě nebyla učiněna. Máš rozmyšleno, kolik peněz bys chtěla získat, a co vše jsi za ně ochotna nabídnout?“ Cindy se nad touto otázkou zamyslela.

„Nevím zatím, jak si to představuje on, ale pokud si nevydělám ročně aspoň deset tisíc navíc, nemám zájem.“

„To by pak bylo jednou týdně, nějaký čas vhodný pro oba, pár hodin ve tvém bytě?“

„Tak nějak, myslím. Přijde ti to jako hrozný nápad?“

„Já teď vlastně ještě žádný názor nemám. K tomu potřebuji víc informací. Víš co, budu chvíli hádat, a ty mi řekneš, jak dobře se střetuji.“

„OK.“ Přišlo jídlo a Henry si dal na hamburger a hranolky kečup a pepř, než pokračoval. Ukousl si a pohodlně se v boxu opřel.

„Takže... myslím, že našemu manažerovi bude tak pětadvacet padesát, je ženatý, má děti. Lidé ho mají rádi a myslí si, že je to dobrý chlap. To si o něm myslí i jeho rodina a také ty, protože jinak bys o jeho nabídce vůbec neuvažovala.“

„Zatím úplně přesně,“ řekla Cindy. Henry přikývl a pokračoval.

„Takže mu v sedmdesátkách muselo být tak nějak kolem dvaceti. Už tou dobou začalo být v pořádku mít víc sexuálních partnerů, ale ještě noviny nezačaly všem vykládat, že pár hezkých chvil se může snadno proměnit v rozsudek smrti. Takže vidím tři možné situace. Za prvé, náš přítel se oženil mladý, možná proto, že musel; nevázaný mladický život si zamlada užít nestihl, a teď si to chce vynahradit, než bude moc starý na to, aby se mu ještě postavil. Tuhle možnost ale nevidím jako moc pravděpodobnou. Tihle chlapi jsou v přítomnosti mladých žen obvykle k smrti vyděšení.

Takže za druhé, zamlada si užil až až, zamiloval se do ženy, kterou si pak vzal, ale pořád má rád rozmanitost a chce někoho nového. Ale tohle taky není pravděpodobné, protože pak by nemluvil o milence, spíš by se tě pokusil vytáhnout na víkend na chatu někde u jezera.

Do třetice, a na tuhle možnost bych si vsadil, může to být tak, že se mu manželství líbí a monogamie mu v zásadě vyhovuje, akorát že sexuální apetit jeho ženy stojí za houbu. Klidně se vsadím, že dobrý sex s přátelskou a dobře vypadající ženou je jedna z jeho nejoblíbenějších zábav. Je mu jasné, že se toho jednoho dne bude muset vzdát, ale viděl by to třeba na sedmdesátku či tak nějak, ne na pětadvacet.“

„Nakolik můžu říct, úplně přesně,“ řekla Cindy Caswellová tónem, který naznačoval, že na ni odhad udělal dojem. „Podle všeho, co o něm vím, bych se moc a moc divila, kdyby se chtěl rozvádět. Myslím, že manželku miluje a je mu s ní dobře.“

„Dává to smysl, obzvlášť spolu s tím, že ti hodlá platit. A ten chlap vypadá slušně, že?“

„Ano.“

„Takže kdyby chtěl, mohl by si najít nějakou husičku, na kterou by udělal dojem, naznačoval by jí, že jeho manželství je v troskách, a když mu vyjde vstříc, mohla by to nakonec být ona, kdo se nebude muset starat o splátky za auto, o činži a tak, ne? Ale on nechce riskovat problémy.

Tak se místo toho podívá na tebe. Vidí úspěšnou, chytrou ženu, která rozumí obchodu a má jasnou představu o pojmu ‚přidaná hodnota‘. A přijde s nabídkou, o které si myslí, že by vám oběma mohla prospět.“

„Takže podle tebe je to dobrý nápad?“

„Možná. Pořád je ale otázka, čeho se budeš muset vzdát,“ opřel se pohodlně Henry a usrkl svůj mléčný koktejl. „To je vždycky ten problém, o kterém dívka nepřemýšlí, dokud není příliš pozdě.“ Zavzpomínal.

„Sestra má kamarádku, je to dívka jménem Holly. Ta šla se svou přítelkyní do divadla Muny, bylo jí tehdy osmnáct, v létě před prvním ročníkem vysoké školy. Seděla asi v páté řadě. O přestávce k nim přišel chlápek, řekl, že by je jeden z herců rád pozval do zákulisí, dal jim oběma propustku. Měl zájem jen o Holly, samozřejmě, ale pozval je obě, má zkušenosti a ví, jak začít. Zapomněl jsem, jak se ten chlápek jmenuje, je to černý zpěvák a tanečník nějak kolem pětáctiřiceti, padesáti. Jsem si jistý, že pořád hraje, jen si nemůžu vzpomenout na jméno.“ Henry se zamračil a pak mávl rukou, že to nakonec není důležité.

„Takže Holly jde do zákulisí a ten chlápek zapne šarm naplno, chce vytáhnout limuzínu a vyvézt ji i s přítelkyní do nějakých klubů.“

„Asi tak nějak tuším, kam to směřuje.“

„Správně. Obě holky jsou panny, ale milují pozornost a vědí, že je obě ani v limuzíně ani v klubu neznásilní, tak proč se nepobavit. Zatančují si, objedná jim šampaňské a tak, a celou tu dobu přicházejí lidi a chtějí po něm autogram. Holky se skvěle baví, a když se vrátí domů, celé dny nemluví o ničem jiném.

A pak tenhle chasník volá kamarádce její sestry každý den z New Yorku a chce, aby přijela na návštěvu. Ona samozřejmě trvá na tom, že ne, ten chlap je přece černocho, ženatý a má čtyři děti starší než ona. On však není žádný začátečník, udržuje šarm naplno, každý den jí volá, posílá jí letenky a tak.

Za pár týdnů odejde na vysokou. Má nějaké peníze ze stipendia, studentské půjčky a brigádu v kampusu jako spousta ostatních. Pro většinu osmnáctiletých je to velké dobrodružství, ale Holly má pocit, že je to na houby, když to srovná s poletováním kolem herecké hvězdy. Takže se sebere a jeden víkend odjede do New Yorku.“

„Nech mě hádat,“ řekla Cindy. „Stane se jeho milenkou.“

„Správně. A pak už je vysoká škola opravdu nuda a její známky jdou k čertu, takže před koncem prvního semestru vypadne. A pak o tři roky později, hádej co?“

„Hvězda si najde jinou osmnáctku.“

„Přesně tak. On sice poctivě Holly živil, ale to šlo jenom o nájem bytu, splátky leasingu na auto a oblečení. Teď po těch třech letech děvče nemá žádný majetek, nemá titul, nemá možnost získat stipendium, ani studentské půjčky, ani brigádu v kampusu, nic. Je to jen absolventka střední školy, která je o tři roky starší a má houby peníze a ještě menší ambice.“

Nemám naprosto žádné morální výhrady vůči tomu, aby taková osmnáctka byla milenkou nějakého černého baviče. Je ale hloupé, když se stejně jako ta kamarádka mojí sestry vzdá některých věcí, které už nikdy nemůže získat zpátky — a nic za to nedostane. Takže kdyby se mě byla bývala zeptala, co má dělat, než se přestěhuje k panu Bílé Zuby Samý Úsměv, řekl bych jí, aby trvala na pevném měsíčním příspěvku do dobrého podílového fondu. Kdyby to byla tisícovka měsíčně, měla by teď asi padesát táců jako rezervu a měla by na vybranou. Mohla by se postarat o svůj život, místo aby uvízla v tom, co se, jak se obávám, pravděpodobně zhoupne do chudoby, ze které se už nikdy nevyhrabe.“ Henry dojedl poslední hranolky a pokračoval.

„Tvůj případ je samozřejmě docela jiný. Tebe ten chasník z Caldo Electric nijak nezmámil. Ve skutečnosti máš radši sex s jinou dívkou, že?“ Henry pokračoval, aniž by čekal na odpověď. „Tvoje problémy jsou úplně jiné, než jež měla Holly, ale pořád je tu otázka, čeho se za ty peníze musíš vzdát. Mohl by třeba chtít, abys byla pořád k dispozici na zavolání, takže si nemůžeš dělat vlastní plány? Můžeš mít jiné milence, ať už muže nebo ženy, nebo ho to naštvě? Na tomhle se musíte na všem domluvit, a podle toho určit cenu.“

Cindy se dávala do svého talíře. „Nevím zatím, co přesně má na mysli. Budu si s ním muset promluvit.“ Vzhledla k Henrymu. „Nezdá se ale, že by tě celá ta myšlenka nějak vyvedla z míry.“ Henry zavrtěl hlavou.

„Ono to, o čem mluvíš, není nijak zvlášť výjimečné. Pár mých známých letušek to má podobně. Při standardní trase se sejde s chlapíkem v nějakém městě dvakrát, třikrát měsíčně za tisícovku navíc. Ona ho zná a má ho ráda, takže je to dobré pro oba.“ Henry se zasmál. „Já jsem akorát navrhl ten příspěvek do podílového fondu namísto hotovosti, aby bylo jisté, že holky opravdu mají nějakou budoucnost. Všem zúčastněným stranám to dávalo smysl.“ Henry znovu zvažněl.

„Je tu jedna věc, kterou bys ale měla mít na paměti: tohle je kšeft, kde se platí za mládí, ne za zkušenosti. To, co můžeš dostat dneska, už za deset let nedostaneš, nejspíš dokonce ani za pět. Ta finanční kompensace by rozhodně měla tuto skutečnost odrážet.“ Henry přešel na jiné téma. „Jaké máš vlastně dlouhodobé cíle?“

„Chci být ekonomicky soběstačná. To je hlavní. No, jak už jsem říkala, chci si otevřít cateringový podnik. Spousta firem v tomhle oboru dělá mizernou práci. Myslím, že já mám na víc.“

„Takže se rozhlížíš, kde rychle sehnat balík peněz, jako základ, na kterém by se dalo stavět?“

„Ano, ale já nechci v kšeftu partnery,“ trvala na svém. Henry se rozesmál. „Co je na tom k smíchu?“

„Myslím, že pro tebe mám mnohem lepší nápad, než brát měsíčně tisícovku navíc od nějakého chudáka frustrovaného manažera, Cindy.“ Podíval se na hodinky. „Máš teď pár hodin volno?“

„Momentálně mám všechnen volný čas na světě.“ Henry jí podal účtenku a pak vstal.

„Postarám se o spropitné,“ řekl a sáhl po peněžence. „Víš co, tahleta stupidní vládní pravidla, kvůli kterým jsi přišla o práci,“ usmál se, „mohou na druhé straně nabídnout velkou příležitost pro motivovanou mladou ženu, jako jsi ty. Kdykoliv ti pitomci někde něco omezí, vytvoří to někde jinde novou příležitost. Pojď.“

„To jedeme do striptýzového baru?“ znervózněla Cindy, když Henry Bowman zajel na parkoviště na illinoiské straně řeky Mississippi. „Takhle si já ten krok dopředu úplně nepředstavuju.“

„Byla jsi tady už někdy?“ zeptal se Henry.

„Ne, ale vím, co —“

„Slyšela's už někdy o tomhle místě — konkrétně o tady tom, myslím?“ přerušil ji.

„Ne, to ne, ale —“

„Tak nesuď, dokud neuvidíš. Myslím, že by tě to tady mohlo dnes večer docela zaujmout. Jdeme.“ Henry otevřel dvířka a vystoupil z GMC. Počkal, až vystoupí i Cindy, pak zamáchl zámek a zaklapl dveře za sebou.

Henry zaplatil muži na recepci čtyři dolary vstupného a spolu s Cindy vešli dovnitř. Platil jen za sebe, protože ženy měly vstup zdarma. Uvnitř PT's Showclubu bylo příšeří, ale dost světla na to, aby bylo vidět, že je tu čisto. Ve spodním patře byla čtyři vyvýšená šestiúhelníková pódia a další dvě na menší ploše o tři schody výš na severním konci místnosti. Kolem každého pódia stálo patnáct nebo dvacet židlí; zbytek velké místnosti zaplňovaly malé stolky s čalouněnými křesly.

Konferenciér na východní straně místnosti oznamoval další číslo, zatímco Henry vedl Cindy k jednomu ze stolků u schodů vedoucích do vyvýšené severní části.

„Fajn, a teď s tím kapku zamícháme: budou tady další čtyry plný pódia těch nejkrásnějších bab, o jakých se vám kdy zdálo. Jestli tu 'sou i chlápci, co by třeba chtěli vidět víc nahatých ženských, chci slyšet pořádné ‚sakra, jo!‘“

„Sakra, jo!“ odpověděla spousta hlasů z davu.

„Jsme v PT v Saugetu! Poznáš, že's na správnym místě, když ti chutná i vzduch. Nahý dámy, studený pivo a sirky zadarmiko — lepší už to prostě nemůže bejt. Nestyďte se, pánové, jen tam běžte a určitě se zeptejte svý nejoblíbenější krásky na jeden z těch soukromejch, rozumíte, úplně soukromejch tanců, na který máme támhle nahoře stoly. A ať vás ani nenapadne tady sedět nasucho, jen se domluvte se servírkou, co se hodí k PT party; moje oblíbená je tequila, bez soli, bez limetky, ale s cigárkem, to vám udělá dobře. No a tak už to jede, na druhým pódium támhle u baru, na druhým pódium máme T. J., půvabnou T. J. na druhým pódium; na třetím je Nikki, dlouhá a štíhlá a někdy zatraceně zlá Nikki na třetím pódium v rohu s pinballem; na dalším, na čtvrtým pódium zatleskejte Tiffany, Tiffany na čtvrtým pódium; a naše hlavní číslo nahoře na hlavním pódium, dneska prvně na pódium, pořádněj potlesk pro Destiny, Destiny na prvním pódium!“

Jak zaznělo jméno každé nové dívky, tanečnice, která byla na pódium před ní, vzala novou dívku za ruku a uvedla ji, než sama sestoupila. Dívky, které nastupovaly na pódia, byly oblečené, jedna v koktejlových šatech, jedna v uniformě zdravotní sestry a dvě v kostýmech typu Vegas. Dívky, které sestupovaly z pódia, byly nahé až na tanga a vysoké podpatky a nesly si svrchní oblečení v ruce. Začala hrát hudba a Cindy si všimla, že tři ze čtyř odcházejících tanečnic vzaly za ruku jednoho z mužů, kteří předtím sledovali tanec. Všechny tři páry vyšly po schodech do prázdného vyvýšeného prostoru na severním konci velké místnosti. Čtvrtá tanečnice si nevybrala nikoho a vrátila se do šatny.

Cindy se rozhlédla po potemnělém klubu. Další dívky, které zrovna nebyly na pódium, seděly mužům na klíně a bavily se s nimi, zatímco jiné chodily po sále a povídaly si se zákazníky u stolů.

Někdy se takový muž postavil, vzal si skleničku a tanečnice si jej odvedla za ruku do severní části sálu. Jindy se žena o muže jen několik okamžiků otírala a ten jí pak zastrčil pod tanga bankovku.

„No, takže tady to funguje tak,“ vysvětloval Henry, „že holky platí za pronájem pódíí a –“

„Cože?“ Cindy ho přerušila.

„Není to nijak moc,“ dodal rychle Henry. „Asi pětadvacet dolarů za osmihodinovou směnu. Pak jdou holky na pódium, vždycky na skupinu tří písniček. Podle toho, jak moc je narváno, se svlék-

nou do kalhotek tak během druhého nebo třetího tance. No, a od každého, kdo sedí kolem pódia, se očekává, že dívka zastrčí za kalhotky aspoň dolar, když před ním tančí. V pátek nebo v sobotu o půlnoci to může znamenat tak čtyřicet, padesát dolarů spropitného za tři písničky. V pondělí odpoledne to ale může být ani ne deset. Každopádně na opravdické peníze dojde, když na pódiu nejsi na řadě.“ Henry ukázal na holky, které se procházely po sále.

„Tomuhle tady říkají ‚dolarové tance‘. Dívka se chvíli kroutí chasníkovi na klíně, zamává mu řadry před očima a on jí strčí do kalhotek dolar. Když chce, jde pak za dalším. Ale to, o co většinou doopravdy stojí — stejně jako když je na pódiu — je ‚soukromý tanec‘, támhle vzadu,“ vysvětloval Henry a kývl hlavou směrem k vyvýšené části po jejích pravici. „Tam si odvede chláпка, který se jí líbí; sedí mu na klíně a leze po něm celou skladbu, někdy i déle, když je to dobrý zákazník nebo ho má ráda, protože se chová přátelsky a neotravuje.“

„A co za to dostane?“

„Minimálně dvacet. Většina holek si za to bere pětadvacet. Pár děvčat si vezme ještě víc, ale to se ostatním tanečnicím nelíbí, protože je podezřívají, že se pak nechávají osahávat, hladit prsa nebo vůbec dělat něco jiného, co se tady v tomhle klubu nesmí.“

„A dělají to?“ zeptala se Cindy, trochu překvapená celkovými částkami, o které tady šlo.

„V žádném případě, ani náhodou. Majitelé podniku se mohou dostat do ukrutných potíží, když zákazníci zkusí cokoli odvážnějšího, než že holkám pohladí záda, takže manažeři to radši sledují opravdu pozorně a navíc mají ve stěnách a na stropě pár skrytých kamer a v kanceláři monitory. Jak zahlédnou cokoli nelegálního, chlapa rovnou vyhodí a děvče taky; tomu řeknou, že už u nich nemůže pracovat. Ostatně jen málokterá tanečnice by vůbec nechala kluka dělat něco, co by ji mohlo dostat do problémů. Tak, jak to tady běží, holky neporušují žádné zákony, mají bezpečné místo k práci; neriskují, že by jim mohl někdo ublížit nebo že chytanou cokoli horšího než rýmu, a vydělají přitom hromadu peněz. Hele, střídají se.“

Písnička skončila a Cindy sledovala, jak jedna z dívek ze ‚soukromé‘ zóny prochází kolem nich, bere za ruku dalšího zákazníka a odvádí si ho zpátky nahoru.

„Vidíš? Chlápci na ni stojí frontu, a ona je bere jednoho po druhém. A ty další dvě dívky, které tam pořád jsou, no, zjevně se to těm chasníkům líbilo a připlatili si za další kolo.“

„Zase pětadvacet dolarů?“ usmála se Cindy. Henry pokrčil rameny.

„Možná. Možná jen pětadvacet za dvě písničky, nebo šedesát za tři. Záleží to jen na té dívce, ale nikdy jsem neslyšel o nižší ceně, než šest písniček za stovku.“ Zadíval se doleva. „Haló, Kitty! Můžeš k nám na chvíli?“ Henry mávl na vysokou blondatou dívku. Byla nahá až na tanga a boty

s vysokými podpatky a byla celá krásně opálená. „Kitty chodila do jednoho z mých kursů sebeobranu,“ řekl Cindy.

„Henry Bowman! Neviděla jsem tě celou věčnost! Kdo je tohle?“

„Kitty, tohle je moje kamarádka Cindy Caswellová. Ty a ona toho máte hodně společného,“ dodal vesele.

„Až tak?“ usmála se Kitty, přitáhla si židli čelem k Cindy, posadila se a přejela rukou Cindy po stehnech.

„Pro zákaznice nejsou pravidla ani zdaleka tak přísná,“ rozesmál se Henry.

„Já ale u sebe teď nemám ani dolar,“ Cindy se dokázala začervenat.

„Napoprvé zadarmo,“ usmála se Kitty, naklonila se k Cindy, políbila ji na ústa a pak ji jemně přes košili hryzla do bradavky. Henry pobaveně sledoval, kolik zákazníků pokradmu zírá na obě dívky.

„Tanečnice, které jsou vstřícné, vydělávají hodně peněz,“ vysvětloval Henry a mávl na servírku, aby přinesla dvě koly, „a tanečnice, které jsou vstřícné a ještě k tomu bisexuální, vydělávají daleko nejvíc peněz ze všech. Kdybyste teďka obě stály na pódiu, máte každá přinejmenším padesátku.“

„Daleko víc, Henry,“ usmála se Kitty a dodala: „Čekají na mě tři mládenci ve frontě, takže vám můžu věnovat jen pár minut.“

„No sakra, neměla byste... by ses jim věnovat?“ polkla Cindy a snažila se zachovat klid, když ji žena znovu pohládila. Tanečnice se zasmála.

„Všichni na nás zírají a to se vsaď, že jsou mnohem víc nažhavení než ještě před pár minutami. Určitě minimálně od jednoho z nich dostanu tak dvacku navíc. Možná i od všech tří.“ Natáhla se a pro změnu velmi jednoznačným způsobem pohládila Henryho. „Přijďte za mnou později a já vám oběma nabídnu něco extra.“ Tanečnice vstala, přešla ke svému dychtivě vyhlížeujícímu zákazníkovi a odvedla ho pryč.

Cindy Caswellová se rozhlédla po klubu a soustředila se na tanečnice, které stály na pódiu. „Některé z těch dívek vůbec nemají rytmus,“ usoudila.

„A podívej se jim do obličeje,“ řekl Henry.

„Tamta vypadá, že se jí to líbí. Ty další dvě působí dojmem, že se nudí k slzám.“

„Myslíš, že bys to zvládla líp?“

„Třeba v bezvědomí.“

„A podívej se na ty holky v soukromé zóně.“ Cindy vstala a přes mosazné zábradlí nahlédla do severního rohu místnosti.

„Tvoje kamarádka Kitty je samý úsměv a chlápka ovíjí jak břečťan. Ta druhá holka se tváří jako robot.“

„A pořád dostává přinejmenším dvacet dolarů za čtyřminutovou práci,“ usmál se Henry. Pak pozdvihl obočí. „Zatímco Kitty, ta asi nebude mít volno dřív, než skončí další taneční vystoupení, tak asi za hodinu.“

„Bože, kolik si tak může vydělat za noc?“

„Taková rušná víkendová noc jako teď? Tisíc babek. Víc, když si chce chasník zahrát na granda. V pondělí nebo v úterý spíš jen kolem pěti stovek.“ Cindy Caswellové spadla brada a Henry se zazubil. „No, a holka, která se tváří jako ta druhá tam nahoře, tak polovinu.“

„Ale... to je šílený!“

„Právě to jsem ti chtěl ukázat. Vzpomínáš, o čem jsme se předtím bavili? Zákonodárný sbor v Missouri se tohle na naší straně řeky rozhodl zakázat. Tím strašlivě zdeformovali trh, takže těch pár míst, kterých se zákaz netýká, má prakticky tiskárnu na peníze. Je to totéž, jako třeba reklama na cigarety. Zakázali ji v televizi, takže billboardy mají mnohonásobné zisky než kdy dříve. No, a právě teď to vyhrálo tohle místo. Pár holek jako třeba Kitty, které mají všech pět pohromadě, ty peníze investují. Kitty jsem v kursu sebeobrany dal kontakt na svého makléře. Před časem se pochlubila, že už má její portfolio hodnotu přes dvě stě tisíc. Jsou tady samozřejmě i holky, které hned rozházejí každý niklák, který vydělají. Některé z nich podporují prachmizerné partnery, některé mají pár dětí, některé se dají na koks a dostanou padáka. Ale ty, co se na to opravdu dívají jako na byznys — a takových tu je pěkných pár — ty jsou v balíku.“ Náhle Henry někoho zahlédl a znovu se rozesmál.

„Vidíš to děvče támhle?“ kývl směrem ke štíhlé, hezky opálené blondýnce, která seděla staršímu zákazníkovi na klíně. „Chodila také do jedné z tříd, které jsem pomáhal učit. Trochu jiný výcvik. Pracuje tady jednou týdně, nebo aspoň tomu tak bylo, když jsem ji potkal posledně. Chceš zkusit hádat, co dělá po zbytek týdne?“

„Zubní laborantku? Studuje na zdravotní sestru? Možná žena v domácnosti,“ hádala Cindy. „Prodává reklamu, jako já donedávna,“ dodala se smíchem. „Ne? Tak to netuším.“

„Policejní síla ve Springfieldu,“ oznámil Henry.

„Kecáš.“

„Jen se jí optej. Ale někde v soukromí — na stanici o tom nevědí.“ Usmál se na svou kamarádku, která nevěřicně pozorovala policistku, rozkročenou nad mužem v obleku. „Tak si říkám, zda náhodou nemáš nějaký nápad, jak financovat svůj cateringový byznys?“

„To si piš,“ řekla Cindy procítěně.

19. DUBNA 1993

„Tanky jsou čistě jen defenzivní opatření,“ prohlásil obraz Boba Rickse na televizní obrazovce. Odpovídal na otázku jednoho reportéra stran obrněných vozidel použitých k rozbití zdí padesát let staré budovy, v níž sídlila náboženská skupina na Mt Carmel.

Kecy! pomyslel si Alex Neumann, naklonil láhev piva a dlouze se napil. *Rozbili jste pětinu jejich budovy na třísky. Defenzivní jak noha.*

Zpravodajové shromáždění na tiskové konferenci v půl jedenácté začali mluvit všichni najednou, ale mluvčí FBI jim pokynul, aby byli zticha. „My s nimi nevyjednáváme. My jim dáváme jasný signál, aby opustili budovu.“

Nemají žádné jídlo, žádnou vodu a žádnou elektriku, pomyslel si Neumann a zavrtěl hlavou. *Vážně chcete, aby vylezli ven, Bobe? Tak pošlete všechny domů kromě jednoho chláпка se skládací židlí, nějakým opalovacím krémem, dobrou knížkou a mobilním telefonem. Roztřískaný barák napumpovaný až po střechu slzným plynem neříká ,opustte budovu‘, Bobe. Říká ,jste mrtví‘.* Neumann dopil pivo a postavil láhev na podlahu. *Díky Bohu, že jsem od tohotohle průseru tisíc mil daleko.*

Bob Ricks už chtěl sestoupit s pódia, ignoruje nesčetné výkřiky a otázky televizních reportérů. Pak se rozhodl, že se ujistí, že jeho pointu skutečně všichni pochopili. Naklonil se a přitáhl si mikrofon k ústům. „Říkáme jim jasně, že tahle záležitost skončila.“

„Neříkej, vážně?“ řekl agent Alex Neumann nahlas do prázdného pokoje.

~

„Už bylo kurva na čase,“ zamumlal muž z FBI, když zahlédl, jak se z jednoho okna ve druhém patře hlavní budovy areálu davidciánů vyvalil kouř. Tanky už přes hodinu rozbíjely zdi přízemí. Střecha tělocvičny se zhroutila už před půl hodinou, krátce poté, kdy tanky rozbily většinu nosné zdi. Od té chvíle federální agenti neustále stříleli do rozbitých prostor granáty se slzným plynem. To vyhnalo většinu dospělých a všechny děti v budově nahoru do patra. Schodiště federálové zničili beranidlem a dřevěná konstrukce budovy právě začínala hořet.

„Asi bychom měli zavolat hasiče,“ utrousil agent vedle něj, ale nepohnul se, aby návrh realizoval.

„Dejme tomu ještě pár minut,“ řekl jeho nadřízený a podíval se na hodinky. Bylo právě 12:01. „A potom to zajistíte přes oddělení šerifa, ne přímo. A postarejte se, aby jim bylo jasné, že až budou projíždět našimi kontrolními stanovišti, musí se legitimovat.“

„Rozumím.“ Zatímco čekal, vzpomněl si agent na něco, na co se chtěl už dříve optat svého nadřízeného. „Myslíte, že se někdo zeptá, proč jsme už neměli hasičské čtyry dávno připravené spolu se všemi těmi obrněnými vozidly?“

„Ať si trhnou nohou. Ptát se klidně můžou,“ odpověděl jeho nadřízený. „Jenomže my máme ochočeného agenta ATF, co bude nezávisle vyšetřovat ten požár. A byl to kámoš toho prvního mrtvého chlápka, Willise. A vůbec, kdo asi myslíš, že se bude ptát?“

„Máte pravdu, pane.“

Taky by si chlápci od novin mohli všimnout, že jsme poslali protipožární helikoptéry domů, pomyslel si s úsměvem velitel. A počkali jsme si na největrnější den za posledních šest týdnů, než budeme střílet pyrotechniku do starého dřevěného baráku. Kterej jsme nejprv nacpali až po střechu sračkama, ze kterejch jde jedovatej plyn, když hořej. Jeho úsměv se trochu rozšířil. A s tím ať si taky trhnou.

„Jíme, schodiště je pryč! Nemůžeme ven!“ křičela žena na svého manžela. V náručí svírala dceru. Dusila se a málem oslepla od slzného plynu.

„Seskočím,“ zalapal po dechu. „Najdu něco, co... tam opřu... abyste... po tom slezly... a chytím vás, když to jinak nepůjde.“ Plíce měl jako v ohni; přehodil nohy do díry v podlaze a spustil se dolů. Odkrytý svorník z rozbitého schodiště jej škrábl do boku a způsobil mu zubatou ránu v hrudním koši. Muž vykřikl bolestí, když se jeho pravá noha zaklínila do roztříštěného dřeva na podlaze a kotník mu s hlasitým prasknutím povolil.

Zhroutil se mezi trosky, zaplavila jej nevolnost a palčivá bolest, ale ještě se přinutil vstát, rozhodnutý dostat manželku a dceru do bezpečí. Zhluboka se nadechl a v tu chvíli se mu plíce naplnily kyanovodíkem. Tvář mu zmodrala a on padl na podlahu mrtvý.

„Jime! Jime!“ zaječela jeho žena a lapala po dechu. Přes hustý kouř svého manžela neviděla a on jí neodpověděl. Už na tom vlastně ani nezáleželo. Všichni davidiáni v budově právě dostávali závěrečnou lekci chemie; nikdo z nich neměl šanci přežít.

Slzný plyn CS, kterým agenti starý dům naplnili, nebyl sám o sobě klasifikován jako hořlavý. Stejně tak nebylo jako hořlavina klasifikováno nosné rozpouštědlo. Když se však nosič odpařil, zbylý CS se vznášel ve vzduchu. Jak může dosvědčit každý student chemie na střední škole, prakticky každý jemný materiál shoří, když je rovnoměrně rozptýlen ve vzduchu; příčinou je enormně velká reagenční plocha. Snadno to lze ukázat na špetce práškového hliníku vhozené do krbu. Hrst kukuřičného škrobu vyfouknutá z lahve to předvede ještě mnohem efektněji. Výbuchy jemného práchu ze zrní v obilných silech a výbuchy pilin na pilách jsou vážnějšími příklady téhož jevu.

Pyrotechnická zařízení vystřelená do staré dřevěné konstrukce způsobila několik požárů, které se rychle šířily. Když oheň zasáhl jemný materiál CS rozptýlený ve vzduchu uvnitř budovy, ten shořel a uvolnil smrtící kyanovodík. Za necelou minutu byly žena a její dcera mrtvé, stejně jako ostatní lidé uvěznění v této části budovy.

„Kancelář šerifa.“

„Jo. Volá FBI. No, hm... poslyšte, radši zavolejte na hasičskou stanici a řekněte jim, ať sem pošlou pár aut. Máme tady docela slušný požár.“

„Jasně.“

V tu chvíli bylo 12:16.

„Tady je kancelář šerifa,“ řekl do telefonu muž z okresního šerifova oddělení v McLennanu.

„Ano?“ řekl hasič na druhém konci linky. Už dávno čekal, kdy ten hovor přijde.

„Hawthorne?“

„Jo,“ odpověděl hasič.

„V areálu hoří.“

„Povídejte mi o tom!“ odsekl hasič. *Objev, Sherlocku!* bylo to, co měl ve skutečnosti chuť říci. Z místa, kde stál, jasně viděl plameny.

„A už jste na cestě?“ zeptal se dispečer.

„Ne, díváme se na to. Jen čekáme, až nás tam pustíte.“

„Tak jo... tak pojedte.“ Dispečer v kanceláři šerifa přerušil spojení.

Za šest minut přijely ke kontrolnímu stanovišti FBI dva hasičské vozy, ale federálové jim přikázali, aby čekaly na místě. Bude 12:40, než budou vpuštěny kamkoliv do blízkosti hořící budovy.

Hasiči bezmocně zírali na obludný oheň. Jeden z nich shrnul situaci jedinou větou:

„Tohle by neuhasil ani sám Pámbu.“

Zdržovací taktika FBI fungovala dokonale. Než požárníci dorazili, plamenné peklo a smrtící plyn udělaly svou práci. Patologové, kteří později budou zkoumat ohořelé mrtvoly, najdou v jejich tkáních kyanovodík. Protože se kyanovodík po smrti nevstřebává, patologové správně usoudí, že většina lidí uvězněných v budově, dětí i dospělých, už dávno umírala vdechnutím jedovatého plynu, když je pohltily plameny.

TŘETÍ ČÁST

ŽEŇ

17. BŘEZNA 1994

„Šmarjá, co se ti stalo?“ zeptala se Cindy Caswellová, když její spolubydlící vešla do bytu a téměř hystericky vzlykala. Jeden z knoflíků na dívčině košili byl utržený.

„Bylo to... bylo to hrozné,“ trochu se uklidnila, ale pak znovu propukla v pláč, když padla své milence do náruče. „Byli tři. Oni... oni chtěli...“

„No tak, no tak,“ řekla Cindy jemně a instinktivně použila frázi, kterou ji matka utěšovala, když byla malá. „No tak...“ Pohladila April po zádech a objala ji, zatímco vzlyky zmítaly dívčíným tělem.

Zasraný Den svatého Patrika, pomyslela si Cindy znechuceně. Pitomé pivo a pitomá hudba a každý pitomý ožralý irský kretén si myslí, že dneska neplatí žádná pravidla.

„Pojď, dáme si sprchu; pořádně tě umyjeme a zabalíme do teplé deky. A pak mi o tom můžeš vyprávět, jestli chceš.“ April Lassiterová přikývla, zatímco ji Cindy vedla ke koupelně.

Doufám, že je Henry doma, říkala si Cindy po cestě. Tohle s ním asi budeme muset probrat.

„Vážně to nejde,“ řekl Henry Bowman už potřetí nebo počtvrté. „V tomhle státě je to těžký zločin. Kdybys byla ještě mladistvá, řekl bych, OK, riskni to; ale už jsi dospělá. Odsouzení za těžký zločin by ti kompletně posralo celý život. To vážně nechceš.“

„To ale přece —“

„Já vím, co chceš říci,“ přerušil ji Henry, „a naprosto s tebou souhlasím. Ale problém je v tomhle: nosit pistoli nebo nůž nebo třeba obušek na ochranu je něco jako bezpečnostní pás v autě: musíš to dělat pořád, dennodenně, jinak přijde jako na potvoru průšvih zrovna, když u sebe nic nemáš. Ale když budeš nosit zbraň dennodenně tam, kde je to nelegální, dřív nebo později tě prostě chytí, tečka. Pak, když budeš mít opravdu hodně velké štěstí, tě ten polda pustí, když mu a jeho partákoví vykouříš. Jak to zní? O houby lepší než tři ožralové plní po střechu zeleného piva, že?“ April zavřela oči a otrásla se.

„Podívej,“ řekl Henry, „já jsem na tvoji straně a chci ti pomoci. Ale zbraň je v tomhle zatraceném státě jen o ještě větší průser. Podívej, moc dobře vím, že parkoviště u barů jsou nebezpečná. Zvláště ta v lepších čtvrtích.

Bezpečnější je takové místo, kde pracuje třeba Cindy, za chemičkou a pod tolika elektrickými dráty, že bolí sáhnout si na auto, když je zem mokrá, a kde navíc musí holky předstírat, že jim z každého pitomce, co jde kolem, vlnou kalhotky. Vedení podniku moc dobře ví, jaké tam je riziko. Takže na parkovišti neustále stojí vysloužilý boxer, další hlídá u dveří a většinou se najde i policajt, který spí s některou z tanečnic, a ten tam každých pár minut projede s hlídkou. Takové místo je asi nejbezpečnější bar v oblasti všech tří států.

Ale tam, kde pracuješ ty, s automatem na cappuccino a čtyřiceti různými druhy piva, kde je plno študáků v roztrhaných džínkách, co je přišly na sto babek, tam je to horší. Chlápek by mohl zmlátit všechny servírky, svlíknout se do naha, vyskočit na bar a vykourit zadnicí doutník, a všichni by tam na něj akorát koukali s otevřenou hubou; nikdo by nic neudělal. A to je uvnitř budovy. Čekáš ochranu na parkovišti? Možná až splatíme státní dluh, ale dřív ne.“

April se rozhněvala. „Takže podle tebe si mám jen tak lehnout, roztáhnout nohy a myslet na Anglii?“

„Vůbec ne,“ usmál se Henry jemně. „Hlavní je vyhýbat se riziku, ale seženu ti pár věcí, za které tě policajti nemůžou zavířit. Pepřový sprej a tak. Není sice nad slušnou pistoli, ale tohle je pořád lepší než nic.“ Dívka přikývla.

„Kdy už sakra tenhle pitomý stát změní zákon?“ zeptala se.

„Nevím. Do třetice všeho dobrého.“

„Jak se k nám ti parchanti v Kapitolu chovají, nejradši bych naostříla ještě pár javorových kolíků,“ řekla Cindy tiše. Henrymu vynechalo srdce a April se na svou milenkou nechápavě podívala.

„Upíři,“ usmála se Cindy na mladší dívku. „Znáš to přece: sají krev, pomůže proti nim dřevěný kolík do srdce?“

„Aha, jasně,“ řekla nejistě April. Henry Bowman vstal.

„Už musím běžet. Vrátím se sem hned, jak to půjde, nejspíš zítra odpoledne. Pak si můžeme ještě popovídat, OK?“

„Skvělé, domluveno. A vážně ti moc děkuji, že jsi hned přišel.“

„Vyprovodím tě,“ nabídla se Cindy a šla s Henrym ke dveřím. Ještě na odchodu se k němu otočila. „Vykouřit zadnicí doutník?“ řekla potichu. Moc nechybělo, aby se nahlas rozesmála.

„Hele, prostě mě to jen tak napadlo,“ bránil se Henry.

„Díky, že jsi přišel,“ zvažněla a stiskla mu paži. „Máš to u mě.“ Henry přikývl a otočil se ke schodům.

Pořád ještě myslel na politiky a dřevěné kolíky. Upíři v jeho úvahách nefigurovali.

12. KVĚTNA 1994

„Nezvládneme to, vážení,“ pokrčil rameny asistent státního zástupce. „Flanagan už nedorazí.“ Cindy Caswelllová zaťala zuby, když ta slova slyšela, ale věděla, že jsou pravdivá. Podívala se na hodinky. Bylo čtvrt na pět.

„Ten parchant,“ řekla znechuceně a ostatní ve skupině souhlasně přikývli. Shromáždili se přede dveřmi do senátního sálu. *Bože, jak já to tady nenávidím*, pomyslela si. Byl to už sedmnáctý den, který Cindy strávila komplet celý v této budově, a to místo se jí začínalo vysloveně hnusit.

„Na zákon už je pozdě, ale ještě bude hlasování,“ řekl jeden z ostatních ve skupině. Vzhlédl k asistentovi. „Potřebujem to hlasování v senátu, lidi. Ať už vyhrajem, prohrajem, nebo ať to bude plichta, musíme dostat ty bezpáteřný parchanty do záznamu, ať už na jedený, nebo na druhý straně.“

„To budeme mít, to je bez debat,“ ujistil jej asistent. „Někteří z těch senátorů se bojí, že je jejich voliči vykoupu ve vroucím oleji, pokud jasně neukáží, že stojí za občanskými právy.“

„Je hodně zlé, když je strach ta jediná věc, která na ty pitomce zřejmě zabírá,“ řekla Cindy.

„Strach klidně může být ta jediná věc, která ty chlápky opravdu trápí, ale když jej pocítí, funguje to skvěle. A my už je máme hezky vyděšené. Flanagan se tak moc bojí, že mu tahle věc přistane na stole, že už si vybírá všechny dloužky, jen aby to v senátu propadlo. Senátoři se však víc bojí voličů než Flanagan. A co z toho plyne, aha?“ Cindy se pousmála a asistent, když viděl změnu, pokračoval. „Pojďme zasít strach z Boha ještě do pár dalších dušiček, než to pro letošek skončí.“

Cindy Caswelllová a sedm dalších následovalo asistenta chodbou budovy Kapitolu v Jefferson City v Missouri. Poslední den legislativního zasedání v roce 1994 ležel na stole text známý jako ‚Zákon o veřejné bezpečnosti v Missouri‘. Podle jeho stávajícího znění v Missouri bylo pro libovolného občana těžkým zločinem mít jakoukoli skrytou zbraň na ochranu, ať již u sebe, nebo snadno dostupnou ve svém vozidle. Jediné výjimky se týkaly policistů, soudců a soudních úředníků.

Tento zákon byl schválen v roce 1874 krátce po občanské válce a byl očividně navržen s jedním jediným účelem: odebrat bývalým otrokům možnost sami sebe chránit. Až do roku 1967 také nebyl za porušení tohoto zákona v Missouri nikdy zatčen žádný běloch. Al Goodman to vysvětlil

Walteru Bowmanovi, když Walter se svým synem Henrym přišli v květnu 1963 do Goodmanova obchodu se zbraněmi.

V posledních třech desetiletích však byly všechny ostatní skrytě rasistické ‚zákony pro Jima Crowa‘ (jak se jim říkalo podle staré pejorativní přezdívky černochů) v Missouri vyškrtнутy z právních knih a černoši byli bez problémů voleni i jmenováni do mnoha mocenských pozic ve státě. Zákaz chránit se proti násilí mimo domov však zrušen nebyl; zato však začal být běžně aplikován vůči všem obyvatelům Missouri. V roce 1992 nebylo v žádném jiném státě zatčeno tolik lidí za to, že nosili zbraně pro svou vlastní ochranu.

Těsně před začátkem zasedání v roce 1992 se dva zámožní občané — stojí za zmínku, že oba měli policejní průkazy, takže je samotné zákaz nijak neomezoval — rozhodli, že už mají právě tak dost marného čekání, zda NRA s tímto problémem něco udělá. Najali si sami svého lobbistu, aby jim pomohl vyřadit tento poslední přežitek ‚Jima Crowa‘ ze sbírek zákonů v Missouri.

Řada společností na ochranu lidských a občanských práv se okamžitě postavila celou svou vahou za toto úsilí. ‚Missouriští Občané za občanské svobody‘, ‚Koalice Druhého dodatku‘ či ‚Aliance střelců Západního Missouri‘ všichni začali s plným nasazením pracovat na tom, aby byl hanebný zákon konečně zrušen.

Dalšími skupinami, které se přidaly se svou podporou, byly obchodní firmy. Podle stávajících zákonů měli zločinci vládou zaručeno, že obchodníci, již nesou do banky své denní tržby, nemohou pro odrazení lupičů použít nic jiného, než své pěsti. Každý obchodník v Missouri, jehož zákazníci platili v hotovosti, chtěl, aby se tento žalostný stav okamžitě změnil.

K podpoře této iniciativy se zcela nepřekvapivě připojila i většina organizací, sdružujících ženy. Všechny dobře věděly, že muži, kteří se dopouštějí znásilnění, už s vysokou pravděpodobností strávili nějaký čas ve vězení; a tito lidé jsou s nemenší pravděpodobností nakaženi virem AIDS. Tehdejší oficiální doporučení missourských vládních míst pro případ přepadení znělo „dej útočníkovi, co chce, aby ti neublížil“. Pro kohokoli, jemuž hrozí znásilnění, není taková rada jen hloupá; může se snadno stát rozsudkem smrti. Tisíce žen si uvědomily to, co Henry Bowman řekl Johnu Parkerovi v Knob Creek: dávat násilným zločincům vládní záruku, že potenciální oběti jsou bezbranné, je velmi špatná veřejná politika.

John Parker se do této záležitosti také zapojil a vynaložil na její podporu spoustu svých vlastních peněz, ačkoli i on sám měl policejní průkaz. Stále se však musel živit prací, a proto nemohl být přítomen zrovna poslední den zasedání.

Především díky drtivé podpoře všech těchto různorodých skupin byly návrhu právní reformy v Missouri na jaře roku 1992 neustále plné zprávy.

Lobbista byl naprosto vyveden z míry zkušeností, jakou až dosud nikdy nezažil: bohatí občané utráceli desetitisíce dolarů z vlastních kapes pro odstranění hanebného zákona, z něhož sami již dávno měli výjimku. Navzdory tomu zpočátku odvedl slušnou práci, když vypracoval potřebnou strategii a protáhl návrh změny zákona skrze missourskou Sněmovnu reprezentantů, kde návrh prošel s monumentálním poměrem hlasů 3:1.

Poté však lobbista narazil na nevráživost policejních úředníků vůči svému úsilí. Měl mnoho dalších klientů se silnými vazbami na policii, a proto ještě před koncem celé záležitosti resignoval.

Missourští strážci zákona se jednomyslně postavili proti navrhovanému zákonu o veřejné bezpečnosti ze tří důvodů, z nichž jim ani jedený nesloužil nijak zvlášť ke cti. Prvým z nich bylo to, že žádný policejní velitel nechtěl obhajovat takové opatření proti kriminalitě, které by v důsledku mohlo snížit jeho rozpočet či pravomoci. Druhým důvodem bylo, že v současnosti měli v Missouri policisté mimo službu faktický monopol na dobře placenou práci ochranky; ten by samozřejmě zmizel, pokud by byl zákon schválen. Posledním důvodem bylo to, že missourští policejní velitelé strávili dlouhá léta vytvářením představy, že policie kontroluje občany, a ne naopak. Ta poslední věc, o kterou stáli, bylo, aby si občané uvědomili, že v zásadě jediný rozdíl mezi soukromými občany a policisty spočívá jen v tom, že policisté jsou oprávněni zatýkat lidi za dopravní přestupky, kdežto soukromníci jen za těžké zločiny.

Policejní úředníci ovšem měli dost rozumu, aby je ani nenapadlo pravé důvody zveřejnit a místo toho spustili hysterickou kampaň, v níž hrozili, že každá drobná hádka dozajista skončí vraždou, pokud bude zákon schválen. Trvali na tom, že ačkoli lékaři, zdravotní sestry, lékárníci, opraváři automobilů, řidiči autobusů, kuchaři a mnozí další v žádné zvláštní míře nezneužívají své možnosti narušit veřejnou bezpečnost a zdraví společnosti, tito stejní lidé se náhle stanou kypícími kotli vražedného vzteku, pokud jim bude dovoleno nosit zbraně pro vlastní ochranu. Skupiny, které bojovaly za občanská práva, ovšem dokládaly, že k ničemu takovému nedošlo ve čtyřiatřiceti státech, které vydávaly povolení pro skryté nošení zbraní svým občanům, ani ve Vermontu, kde může skrytě nosit kdokoli cokoli, aniž by vůbec nějaké povolení potřeboval. Policisté neměli odpověď, ale neustoupili.

Mnoho občanů Missouri hluboce uráželo to, že podle zákona nejsou tak důvěryhodní jako obyvatelé jiných států. To vše snadno protáhlo návrh sněmovnou; když se ale dostal do senátu, senátoři prohlásili, že nejprve musí analyzovat výsledky v jiných státech, než ten návrh zváží — a zákon se v roce 1992 vůbec nedostal z výboru.

V roce 1993 neměly skupiny snažící se o ochranu občanských práv svého lobbistu a vinou neznalosti procesních detailů i dalších přehmatů dovolily, aby návrh o rok odložil senátor, který se tvářil, že prosazuje jejich věc: zasedání skončilo dříve, než byl missourský senát nucen o návrhu hlasovat. Právě v tomto roce se Cindy Caswellová poprvé k iniciativě připojila.

V roce 1994 se situace vyhroutil. Jedna ze skupin zveřejnila výzkumnou zprávu *Žákony upravující možnosti sebeobraný a násilná kriminalita ve Spojených státech*. Dokument citoval report FBI o násilné kriminalitě a ukazoval její korelaci se zákony o skrytém nošení zbraní ve všech státech Unie. Statisticky zpracoval také hustotu obyvatelstva a etnické složení jednotlivých států a vzájemně srovnal míru kriminality států, které si byly ve všech ohledech podobné, s výjimkou jejich zákonů o nošení zbraní.

Toto srovnání došlo k nevyhnutelnému závěru: státy s nediskriminačními zákony umožňujícími občanům nosit skryté zbraně k sebeobraně byly mnohem bezpečnější než ty, kde byli občané ze zákona mimo své domovy bezbranní.

Missourská skupina podpoprující občanská práva také vynaložila nemalé úsilí k tomu, aby kontaktovala generálního prokurátora v každém ze 34 států, které vydávaly licence pro skryté nošení zbraní. Vyžádala si podrobnou dokumentaci, kolik držitelů těchto licencí bylo odsouzeno za násilný trestný čin. Ukázalo se, že ani jediná prokuratura nebyla s to nalézt ani jediný takový příklad, a zastánci občanských práv taktně upozornili média, že podobně čistým rejstříkem se nemůže pochlubit žádná z missourských policejních jednotek.

Čtenáře ve zprávě zaujaly obzvláště dvě věci. Prvou z nich bylo to, že vůbec nejbezpečnější stát Unie, Vermont, umožňoval každému občanu USA — nejen obyvatelům Vermontu — nosit na ochranu pistolí nebo jinou sebeobrannou zbraň. Skutečnost, že Vermont sdílí dlouhou hranici se státem New York, činila nízkou úroveň kriminality ve Vermontu ještě zajímavější.

Druhou věcí, která občany Missouri, již zprávu čtli, zaujala — a mnohé vyděsila — bylo srovnání jejich státu s Indianou. Mnoho obyvatel i zákonodárců automaticky předpokládalo, že státy, ve kterých žije vysoké množství barevných obyvatel, prostě nemohou riskovat, že nechají své občany nosit zbraně, zejména ne bez zdlouhavých požadavků na náročný výcvik a bez spleťtých licenčních procedur. Údaje z Indiany tuto teorii rozmetaly.

Při stejném podílu černochů a Hispánců jako v Missouri, ale s dvojnásobnou hustotou zalidnění — a tedy také s dvojnásobným množstvím barevných na čtvereční míli —, měla Indiana jen dvě třetiny vražd a přepadení a méně než polovinu loupeží oproti Missouri. Navíc k tomu velká města jako Indianapolis, Fort Wayne či Terre Haute netrpěla tak silnými problémy s gangy jako St Louis nebo Kansas City.

Jediný podstatný rozdíl mezi oběma státy, který se dal nalézt jako možná příčina tohoto nepoměru v míře kriminality, spočíval v tom, že Indiana v roce 1973 uzákonila nediskriminační pravidla veřejné bezpečnosti. Licence umožňující občanům Indiany skryté nošení zbraně stála jen 25 dolarů na čtyři roky a nevyžadovala žádné zvláštní školení. Stejně jako tomu bylo u volebního práva, i tato licence byla nároková; úřady ji ze zákona musely vydat každému žadateli, který splňoval

jasně stanovená objektivní kritéria. Nepřipadala zde tedy v úvahu svévolná diskriminace, vedená podle chuti a nálady vydávajícího orgánu.

S těmito skutečnostmi v ruce se skupiny podporující občanská práva opět obrátily na své senátory. V letech 1992 a 1993 ještě neměly dostatek zkušeností v politické hře a do svého návrhu zákona vpustily různé diskriminační prvky v naivní a mylné naději, že tak získají podporu svých nepřátel.

V roce 1994 už ale byli občané mnohem moudřejší a viděli, že mohou vyhrát, i kdyby se proti nim postavil každý policejní velitel v celém státě. Naprosto odmítli uvažovat o poplatcích ve výši 500 dolarů, o svévolném rozhodování místního policejního velitele, komu licenci dá a komu ne, či o jakýchkoli dalších diskriminačních opatřeních, která různí policisté navrhovali. Původní návrh, který měl silnou podporu, byl jednoduše přijmout vermontský zákon: vůbec žádná licence není třeba. Nakonec (a velmi neochotně) souhlasili s tím, že návrh zákona se bude podobat tomu z Indiany: byl to kompromis vynucený faktem, že ve státě stále přežívaly ostrůvky silného rasismu a někteří zákonodárci nedokázali akceptovat představu, že by se černí občané mohli bránit bez jakékoli formy státní regulace.

Heslem boje o přijetí zákona v roce 1994 bylo „Věříme vám“, a to přinášelo značné úspěchy. Policejní velitelé a politici v Missouri, kteří se stavěli proti návrhu zákona, byli přinuceni přiznat, že ne, oni nevěří lidem, jimž mají sloužit.

Uprostřed této kontroverze se mezi občany Missouri rozrůstalo povědomí o korupci mezi silami ochránců zákona. V roce 1992 se prokázalo, že dálniční hlídka zavedla ilegální odposlechy. Toto odhalení vyvedlo z míry většinu obyvatel státu, kteří neviděli žádný rozumný důvod, proč by odposlechy měly souviset s rychlostními radary. V roce 1993 byl jistý prokurátor ze St Louis, který strávil většinu svého působení fanatickým stíháním videopůjčoven, jež nabízely videokazety obsahující pornografii, zatčen, když platil prostitutce v motelovém pokoji poblíž letiště. Úřad neopustil ani několik měsíců po zatčení; dokonce odmítl resignovat i poté, co se prokázalo, že prostitutkám běžně platil z veřejných peněz a že si udržoval ve své kanceláři zvláštní telefonní linku, kterou využíval výhradně pro plánování placených sexuálních schůzek.

V roce 1994 se hráz protrhla. Novináři zdokumentovali řadu případů, kdy městští policisté systematicky vydírali motoristy, aby nezákonně získali více peněz. Veřejnost se dozvěděla, že v procesu přijímání nových policejních sil se běžně ignoruje minulost mladistvých a že mnoho policistů v St Louis a Kansas City má rozsáhlé trestní rejstříky, které zahrnují kromě jiného také příslušnost k městským gangům nebo obvinění z vražd. Veškeré snahy donutit policejní oddělení, aby zveřejnila trestní rejstříky svých členů, selhaly; veřejnost dobře pochopila, proč tomu tak bylo.

Pak se rozneslo, že jeden z úředníků blízkých policejnímu šéfovi v St Louis vymazává ze systému i záznamy o trestech dospělých, jde-li o žadatele o místo ve sboru. Občanům to byla jasné: někteří městští policisté jsou stále členy gangů a policejní velitel se snaží vyhnout obvinění.

Poté, co policie ztratila důvěru veřejnosti, zůstal jediným pevným a neochvějným prvkem blokujícím přijetí zákona o veřejném pořádku v missourském zákonodárném sboru sám guvernér.

Ken Flanagan byl jedním z několika slabých demokratických kandidátů ve volbách v roce 1992 a v křesle guvernéra se ocitl čirou náhodou. O úřad se ucházeli dva velmi silní republikánští kandidáti a jeden z nich, generální prokurátor, svého soupeře zcela vyčerpal a vyhrál primárky. Poté, ale ještě před volbami, noviny zveřejnily pojistný podvod, v němž byl obviněn i generální prokurátor, a to jej připravilo o vítězství.

Flanagan ze své pozice guvernéra už dříve podporoval řadu socialistických návrhů, jež veřejnost odmítala, a byl rozhodnut neutrpět další ostudu, jakou by mu přineslo, kdyby se pokusil vetovat zákon o veřejné bezpečnosti a jeho veto by následně bylo přehlasováno zákonodárným sborem. Flanagan se proto snažil všemi možnými cestami přimět senátory, aby hlasovali proti návrhu zákona; těch, kteří byli pro, však byla stále většina.

Guvernérova poslední taktika spočívala v tom, že se mu podařilo prosadit drobnou změnu nesouvisící části senátního návrhu zákona oproti sněmovní verzi (která opět prošla drtivou většinou). To znamenalo, že i pokud bude návrh schválen, bude ještě muset projít komisí, jež sjednotí obě varianty, než bude fakticky přijat. Pak přiměl hlavního sponsora zákona, senátora Genea Brennera, aby hlasování o zákonu odložil na poslední možnou chvíli: stálo jej to čtvrt milionu dolarů, které guvernér ovládal, a které slíbil nasměrovat na nadcházející Brennerovu podzimní kampaň za státního auditora.

Byl poslední den volebního období v Missouri v roce 1994, přesně půl páté odpoledne. Cindy Caswellová a další zastánci zákona se ještě domlouvali na chodbě se senátory, aby na poslední chvíli ověřili, jak hodlají hlasovat.

„Diskuse o senátním návrhu zákona 592 byla uzavřena,“ oznámil předseda senátu státu Missouri. „Senátore Adamsi...?“

„Ano.“

„Senátore Arnolde...?“

„Ano.“

Předseda dále jmenoval jednotlivé senátory a od každého si vyžádal jeho hlas. Cindy Caswellová a ostatní seděli na galerii a přihlíželi. „Kde jsou Jackson, Leland a Wuertz?“ Cindy zašeptala. „Jsou to hlasy pro.“

„Zalezli na záchod. Schovávají se. Nevystřčí hlavu, dokud hlasování neskončí. To slíbili guvernérovi.“ *Bezpečnostní parchanti*, pomyslela si Cindy a znechuceně zavrtěla hlavou. Senátní záchodky byly vybaveny reproduktory, napojenými přímo do hlavní síně. Nepřítomní senátoři přesně věděli, co dělají. „Nebojte se,“ zašeptal poradce. „Pořád máme dostatek hlasů i bez nich. Tihle kašpaři budou za půl roku potřebovat znovuzvolení, ale to se nestane. A tím skončí.“ Muž přestal mluvit a soustředil se na počítání. „A máme to,“ zašeptal. „Prošlo to.“

Cindy Caswellová se podívala na hodinky. 5:43. Zasedání skončilo v 18:00.

„Zbývá sedmnáct minut,“ povzdechla si. „Není to už dost času, aby návrh prošel jednotící komisí. Vypadá to, že guvernér vyhrál.“ Jeden z ostatních členů skupiny se na ni podíval. Byl to velký muž s plnovousem, Arthur Bedderson.

„Já ti nevím,“ řekl Bedderson pomalu. „Myslím, že Flanagan si v tomhle případě možná podepsal vlastní rozsudek smrti.“

Cindy Caswellová netušila, jak dokonale jasnozřivou se tato závěrečná poznámka ukáže.

25. ČERVNA 1994

„Za chvíli budeme přistávat v New Yorku. Ujistěte se, prosím, že vaše stolky jsou složeny a zajištěny a že opěradla sedadel jsou navracena do zcela vzpřímené polohy. Abyste urychlili odbavení u celní správy Spojených států, připravte si prosím své deklarační karty, které předložíte celnímu agentovi, a podle značek se přesuňte do patřičné uličky.“

Ray Johnson se rozhlédl po letadle, zatímco letuška opakovala vzkaz v němčině, francouzštině, španělštině a japonštině. Nepřítomně přemýšlel, kolik času asi zabere odbavení tří set cestujících. Ray už nebyl ve Spojených státech řadu let a dříve byl zvyklý cestovat jen s příručním zavazadlem. Podíval se na svou celní kartu, aby se ujistil, že vyplnil každou kolonku, a pak si ji zastrčil zpátky do kapsy košile.

„Tohle je pravé?“ zeptal se zamračeně celní agent a naklonil hlavu směrem k Raymondovi. *Proč si myslí, že bych měl mít přítěsek?* prolétlo Rayovi hlavou; otázka jej zcela zmátla. „Půjčte mi to, prosím.“ Celník čekal a Rayovi konečně došlo, že mluví o jeho klobouku. Ošumělý lovecký klobouk se širokou krempou Rayovi už bezmála dvacet let chránil oči před sluncem a Ray si ani neuvědomoval, že jej má na hlavě.

Ray podal celníkovi klobouk a ten si prohlédl uválený a špinavý proužek leopardí kůže, který jej zdobil. „S tímhle vás do země nevpustím,“ řekl s konečnou platností a položil klobouk na stůl za sebe.

„Počkejte chvíli!“ vykřikl Ray. „V čem je problém?“

„Leopardi jsou chránění, pane,“ řekl celník s profesionální zdvořilostí. „Ten, kdo vám tuhle věc prodal, vám zřejmě neřekl, že ji nemůžete dovést do Spojených států.“

„Nikdo mi nic neprodal,“ opáčil podrážděně Ray. „Toho leoparda jsem sám složil před patnácti lety. Ostatně neexistuje žádný zákaz lovu leopardů.“ *V některých oblastech se už tak zatraceně přemnožili, že tam snižují poplatky za trofeje, jen aby se našel někdo, kdo je trochu vystřelí,* pomyslel si, ale nahlas to neřekl.

„Jsem profesionální... jsem lovecký průvodce,“ snažil se Ray situaci vysvětlit výrazy, které — jak doufal — budou celníkovi srozumitelné. „Určitě už jste mnohokrát zažil, že nějaký kousek leopardí kůže celnicí prošel.“ Úředník přikývl.

„Máte na to papíry?“ zeptal se znuděně.

„Cože. Kvůli pitomé stužce na patnáct let starém klobouku?“ zeptal se Ray popuzeně. Byla to špatná reakce a Ray si okamžitě uvědomil svou chybu, ale zpátky už ta slova vzít nemohl.

„Je mi líto, pane,“ řekl celník tónem, jímž dal zcela jasně najevo, že pociťuje-li nějaké emoce, lítost mezi ně v žádném případě nepatří. „Můžete si si samozřejmě promluvit s mým nadřízeným, ale já vás mohu předem ujistit, jaká bude jeho odpověď. Celní úřad Spojených států podporuje ochranu ohrožených zvířat, a nemůže nic takového vpustit do země bez patřičné dokumentace.“ Ray se zhluboka nadechl, ale než se stihl omluvit, úředník pokračoval: „Podejte mi prosím zbytek vašich zavazadel.“ Ukázal na pouzdra se zbraněmi a na velkou tašku.

Ray Johnson otevřel svůj plátěný vak a celník se začal prohrabávat v jeho oblečení. Mezitím Ray vybral správný klíč a odemkl zámky na třech hliníkových kufrech na zbraně. Kufrы byly vyrobeny v indiánské rezervaci v Montaně. Henry Bowman mu jich nechal poslat celou sadu poté, co Raymond dal najevo, jak se mu líbí ty, v nichž si Henry přivezl své zbraně na safari v roce 1978. Na otlučených, zjevně už dlouho a často používaných kufrech byly nálepky několika afrických leteckých společností. V prvním z nich byl uložen dvoják Holland & Holland .600 Nitro. Celník prohmatával molitan, jímž byl kufr vystlaný, zatímco Ray otvíral další dvě obdélníková hliníková pouzdra.

Nenaleznuv v kufru nic dalšího, úředník vyňal z pěnové vycpávky velkou anglickou pušku a začal si ji pečlivě prohlížet. Zarazil se, když jeho pohled padl na ústí hlavně. Přes rty mu přelétl lehký úsměv a zbraň položil na stůl za sebou, vedle Rayova klobouku.

„Co tady ještě máme?“ zeptal se, když se přesunul k dalším dvěma kufrům.

„Winchestrovku model 70 .458 a druhou v ráži .338,“ odpověděl Ray a otevřel první z nich. Obě pětatřicet let staré pušky ležely v molitanu naproti sobě. Menší z nich byla osazena starým, dávno nevyroběným optickým zaměřovačem Leupold s trojnásobným zvětšením; pětáctýřícítka měla jen otevřená mířidla. Obě zbraně byly dobře udržované, ale vykazovaly zřejmé známky dlouhého používání. Celní úředník znovu pečlivě prohmatával ochrannou pěnu. Nic nenašel, zběžně obě pušky prohlédl, nechal je tam, kde byly, a přešel ke třetímu a poslednímu hliníkovému pouzdru.

„Samonabíjecí FAL a dva Smith & Wessony,“ oznámil Ray a zvedl kovové víko. Celník se zadíval na zbraně.

„Koupil jste je v zámoří?“ optal se. Ray zavrtěl hlavou.

„Ne, všechny mám už od doby, kdy jsem v třiašedesátém opustil Spojené státy.“

„Ukažte mi prosím registrační doklady,“ pokračoval muž. Ray vytřeštil oči. „Registrační...?“

„Jestliže už tyto zbraně byly ve Spojených státech, když jste v roce 1963 odjížděl, mohu je vpustit do země, ale vy musíte nejprve prokázat, že tomu tak skutečně je.“ Agent zvedl FAL a osmatřicítku Smith & Wesson a položil je vedle dvojáku ráže .600 a klobouku na stůl za sebou.

„Moment, to mi chcete říct, že mám platit dovozní clo na svoje vlastní zbraně?“ zeptal se Ray. Začínal být opět podrážděný. Celník se usmál.

„Ne, pane. Tyhle tři zbraně,“ řekl a ukázal na dvoják Holland & Holland, pušku FAL a revolver S&W .38 Chief's Special, „nelze dovážet do Spojených států. Je to kontraband. Nemohu je vůbec vpustit do země, pokud neprokážete, že jste je měl tady v zemi, ještě než jste odjel.“

Ray Johnson nevěřil vlastním uším.

„Kontraband?“ řekl po chvíli, když konečně našel hlas. „Jak je to možné?“

„Zákon Gun Control Act z roku 1968 omezuje dovoz ručních zbraní, které nesplňují určitá kritéria. Například tento revolver se do naší země nesmí dovážet, pokud není vybaven alespoň třípalcovou hlavní.“

„Ale vždyť byl zcela očividně vyroben tady ve Spojených státech... ve Springfieldu v Massachusetts, abych byl přesný,“ zdůraznil Ray.

„To je možné, pane, ale máte jej v zavazadle a vystupujete z letadla, které přiletělo z cizí země. Musím tedy předpokládat, že jde o zbraň, kterou Smith & Wesson prodal na vývoz, a vy se ji teď snažíte propašovat do země v rozporu se zákonem Gun Control Act z roku 1968.“ Celník obrátil pozornost k belgické pušce na stole.

„Tyto útočné pušky nelze dovážet od roku 1989,“ pokračoval se zjevnými známkami uspokojení.

„Ne, to není útočná puška,“ opáčil okamžitě Ray. „Nemožňuje střelbu dávkou; je to civilní verze. Je to jenom samonabíječka, stejně jako každá druhá dětská dvaadvacítká. Můžu vám to hned předvést,“ nabídl a začal obcházet stůl. Úředník celní správy zvedl ruku a zarazil ho.

„Prezident Bush podepsal v roce 1989 příkaz zakazující dovoz veškerých pušek, které vypadají jako vojenské zbraně. Spousta lidí se nám je sem snaží potajmu propašovat,“ dodal.

„Nesnažím se nic potajmu propašovat!“ vybuchl Ray. „Tu pušku jsem koupil... někdy koncem roku 1962 a ze sériového čísla je zřejmé, že ji FN vyrobila před více než třiceti lety!“

„Pokud prokážete, že jste tuto zbraň měl tady ve Spojených státech před rokem 1989, rád vám ji uvolním. Jinak...“ nechal větu nedokončenou. Ray se několikrát zhluboka nadechl a přinutil se ke klidu, než promluvil.

„A co můj dvoják Holland & Holland?“ zeptal se nakonec. „Tu president také zakázal?“

„Existuje zákaz dovozu slonoviny, pane. A vidím, že ta zbraň má na mušce plátek slonoviny.“

„To vážně chcete sundat mušku z mojí osmdesát let staré anglické zbraně, protože je na ní kousek slonoviny o velikosti poloviny zrnka rýže?“ zeptal se Ray nevěřičně. Jeden z Rayových posledních klientů na safari, klenotník z Milwaukee, mu nabídl za tuto pušku čtyřicet tisíc dolarů, hned jak ji prvně zahlédl. Představa, že by měl z překrásné zbraně Holland & Holland odmontovat mušku, byla pro Raye naprosto děsivá. Celní agent však znovu zavrtěl hlavou.

„Celní správa Spojených států zastává politiku nulové tolerance, pane. Ta muška je nedílnou součástí zbraně, takže celá puška je kontraband a musím ji v zájmu ochrany přírody zkonfiskovat.“ Ray si povšiml, že se na úřednickově tváři opět objevil náznak úsměvu. Najednou se mu vybavila pětatřicet roků stará vzpomínka. Gene Corson, majitel prodejny East Bay Sports v Bostonu, jej varoval před závistivými lidmi v týž den, kdy se Ray rozhodl utratit peníze, které dostal za promoci na vysoké škole, právě za tuto pušku. Jeho slova Rayovi zněla v uších skoro stejně jasně, jako tehdy:

„Měl by sis uvědomit, že spoustu lidí vede závist. Takovýhle pitomec by se jakživo nerozhoupal k tomu, aby si koupil takovou pušku, o ceně safari už vůbec nemluvě, bez ohledu na to, kolik má uloženo v bance. I kdyby mu to všechno někdo dal darem, stejně by na cestu do Afriky nenašel odvahu, což je ostatně taky důvod, proč nemá peníze: pracuje někde za pevný plat, a vždycky bude. Takový chlápek se ale cítí hodně nepřijemně, když se setká s někým jako ty, kdo sám opravdu řídí svůj život. Tak trochu si uvědomí, že jeho život nestojí za nic. A problém je v tom, že lidé jako on, jakmile uvidí tu nejmenší možnost, vynasnaží se, aby to pokazili i všem ostatním. Měl by sis na takové pořád dávat pozor. Závist a zloba, to je hrozná věc.“

Ray Johnson se už právní praxi nevěnoval přes třicet let, ale nakonec přece jen naskočily dávno zapomenuté instinkty. Zatvářil se zcela netečně a pečlivě volil slova, když odpověděl.

„Vidím, že je tu několik problémů, které bude zapotřebí vyřešit. Jak víte, byl jsem nějakou dobu mimo zemi a nevěděl jsem o současných postupech a pravidlech celního odbavení. Odložil byste, prosím, tedy na chvíli mé věci stranou a postaral se o některé z dalších cestujících, zatímco já si vyřídím několik telefonických hovorů? Jsem přesvědčen, že pak budu schopen předložit veškerou dokumentaci a oprávnění, jaké potřebujete.“

„Zajisté, pane,“ přinutil se celník ke zdvořilosti. „Můžete použít jeden z těch telefonů támhle za vámi.“ Ray přikývl, sledoval úředníka, jak odsunul jeho zavazadla stranou, a pak se otočil na podpatku a vykročil k řadě telefonních automatů. Ve Spojených státech znal nejméně jednu osobu, o které se domníval, že by mu snad mohla pomoci.

Ray pohlédl na hodiny na stěně a přistoupil k jednomu z telefonů. *Skoro půlnoc. To je jedenáct hodin v Missouri. Doufám jen, že je doma a ne u nějaké holky.* Raymond se prohrabal peněženkou a našel papírek, který hledal, pak vytočil ústřednu a požádal o hovor na účet volaného. Slyšel, jak Henry Bowman zvedá telefon po druhém zazvonění. Jeho hlas vůbec nezněl ospale.

„Mám tu hovor na účet volaného od pana Raymonda Johnsona. Zaplatíte jej?“ zeptala se spojovatelka.

„Ano, zaplatím,“ potvrdil okamžitě Henry.

„Mluvte.“

„Rayi!“ zvolal Henry vesele. „Kde jsi? Někde tady ve Státech?“ Henry věděl, že se Ray chystá přestěhovat zpátky do Ameriky, ale nevěděl přesně kdy.

„Rád tě slyším, Henry. Ano, jsem na LaGuardii v New Yorku, ale mám trochu problém. Nevzbudil jsem tě?“

„Ne, vůbec ne. Strávil jsem celý večer analýzou nějakých rázových vln a teď jsem dole v dílně a než půjdu spát, připravuji si pár nábojů na zítřek. V čem je problém a jak ti mohu pomoci?“

„Jsem na celnici a nechtějí propustit moje zbraně.“

„Ale do hajzlu,“ ulevil si Henry; v jeho hlase však nebylo znát žádné překvapení. „No jasně. Nemáš žádné doklady, které by prokazovaly, že jsi s nimi před třiceti lety opustil USA, takže tě teď chtějí obrát o clo, je to tak?“

„Je to horší. Moje Hollandka má mušku ozdobenou slonovinou, což podle celníků dělá z celé pušky kontraband —“

„Ježíši!“ Henry se neudržel a vykřikl. Dobře věděl, že šestistovka má v současné době větší cenu než nová corvetta a že každým měsícem dále stoupá na hodnotě.

„— a že ji tedy musí zabavit. Také prý teď existuje nějaký zákaz, který se vztahuje na moji starou efenku, takže ani tu si nemohu nechat. Můj Smith je moc malý nebo tak nějak, takže si ho musí vzít taky. A berou mi také klobouk,“ dodal s pocitem naprostého absurdna.

„Tu zmačkanou beztvárovou věc, co jsi měl vždycky na hlavě?“ zeptal se Henry.

„Jo. Tím to všechno začalo. Ten chlápek mi řekl, že si musí nechat ten klobouk kvůli tomu leopardímu pásku na něm, a pak už bylo jen čím dál tím hůř.“ Zatímco Ray mluvil, Henry si zapisoval poznámky do bloku, který měl u telefonu.

„No dobrá. Já to pro jistotu zopakuji, jestli ti dobře rozumím. Chtějí tě okrást o tvou Hollandku, FN FAL, o ten malý revolver Smith & Wesson... a o klobouk. Ještě něco dalšího? Především zbraně?“

„Ne. Jediné další zbraně, které s sebou mám, jsou dvě staré sedmdesátky.“

„A u těch neříkali, že za ně máš zaplatit clo? Nepřišli s nějakým nesmyslem, že to jsou exportované winchestrovky, které češ teď propašovat do země, nebo tak něco?“

„Dosud ne.“

„Hmmm... a kolik chlápků jsi tam našel?“

„Prosím?“

„No, potřebuji vědět, zda se tam nad tvými věcmi rojí celá divize celníků, mnou si ruce a straší tě, že strávíš zbytek života v Leavenworthu, nebo zda ti akorát jeden pologramotný opičák, co ho vyhodil ze školy ještě před maturitou, říká ‚ne‘, protože to je jeho standardní odpověď na jakoukoli otázku.“

Ray Johnson se navzdory situaci musel zasmát. Uprostřed noci a v reakci na naprosto nečekaný telefonát se jeho kamarád geolog ptal na stejné věci, které by zajímaly právníka. Ray to bral jako dobré znamení.

„Blíž k tomu druhému, doufám aspoň,“ odpověděl. „Jednal jsem jen s jedním chlápkem. Možná si došel pro svého šéfa, zatímco se tady bavíme, ale spíš si myslím, že má ještě pořád plné ruce práce s odbavováním dalších pasažérů z mého letu.“

„Dobře. OK, jedno po druhém,“ přemýšlel rychle Henry. „Pojďme si probrat každou věc samostatně a uvidíme, co se s tím dá dělat. Hollandka má cenu přinejmenším čtyřicet nebo padesát tisíc, takže to je prioritní číslo jedna. Holland & Holland si sice vedou záznamy o všech zbraních, které kdy vyrobili, ale pokud původním kupcem nebyl Američan, což je klidně možné, nám to s těmi pitomci moc nepomůže. Neříkal's náhodou, že jsi na tu pušku narazil koncem padesátých v nějakém obchodě v Bostonu?“

„Přesně tak. Byl to East Bay Sports Genea Corsona.“

„Mohu snadno zjistit, jestli tam ještě jsou, a nejspíš bych i dokázal najít Genea Corsona, pokud je ještě naživu, a v tom případě se vsadím, že by si tu zbraň pamatoval, i kdyby už neměl žádné záznamy, takže by nám mohl podepsat prohlášení.“ Henry se zhluboka nadechl a pokračoval. „Ale to je jenom záložní plán, pokud nevyjde první možnost, k té se za chvíli vrátím.“

„Za druhé, ta FAL. To je belgický model G, že, a ty sis ji koupil — kdy? Ve třiašedesátém, ve čtyřiašedesátém?“

„Ve dvašedesátém. Ještě než jsem odjel ze Spojených států.“

„Fajn. To musí být jedna z prvních, které sem Browning přivezl a prodával po nějakých sto padesáti, sto šedesáti babkách, že?“

„Přesně tak.“

„Ty se teď, kdyby tě to zajímalo, prodávají kolem tří až pěti tisíc, podle toho v jakém jsou stavu. A já znám jednoho chlápka od Browningu, takže je slušná šance, že bychom mohli vyrochat původní záznam o dovozu —“

„Kolik že dneska stojí?“ zeptal se Ray užasle. Henry se zasmál.

„Browning tenkrát přivezl pár samonabíječek FAL a dalo mu spoustu práce je vůbec prodat. Sto šedesát dolarů bylo v šedesátém docela dost. Za to se dala koupit mnohem přesnější 70 Match, nebo čtyři pět Garandů... no, to je jedno. Každopádně o několik let později se Browning rozhodl, že zkusí prodat ještě pár dalších, jenže naši staří přátelé z ATF usoudili, že je až moc snadné je upravit pro střelbu dávkou. Takže FN předělala závěr tak, aby to bez větších chirurgických zákroků nešlo.“

A v tom je ten trik: zbraně z té úplně první várky, legální samonabíječky s normálním závěrem schopným střelby dávkou, jsou daleko cennější i než plně automatické zbraně, protože jich je málo a sběratelé je vyvažují zlatem. Skoro.

Ale to odbočuji. Podstatné je, že před pěti lety náš velký car, slunéčko jasné, nařídil, že už se nebudou dovážet žádné zbraně, které vypadají jako vojenské pušky, ať střílejí dávkou nebo ne. Import skončil přes noc a znovu jej spustit mohli jen ti výrobci, kteří byli ochotni dát na své zbraně idiotské pažby s dírou pro palec, aby to vypadalo jinak, než vojenská varianta. Frickové a Číňané s tím nesmyslem souhlasili, ostatní usoudili, že civilní trh USA jim nestojí za tu námahu, a vykašlali se na to.

Takže pokud neprokážeme, že ten model G tady byl už před '89, zkonfiskují jej, nebo tě přinejmenším donutí dát na něj zcela nesmyslnou pažbu, aby nevypadal jako FAL.“ Henry vycítil, že se Raymond chystá komentovat naprostou absurditu této politiky, a rychle pokračoval.

„Já nemohu za to, že je to takhle kreténsky nastaveno; jen ti popisuji aktuální situaci.“

„Rozumím,“ řekl Ray a zavřel pusy. *Štve ho to ještě zatraceně víc než mne*, uvědomil si.

„No. Zbývá revolver. Ten je na indexu vinou dost šileného zákona GCA z roku 1968, který navázal na tradici tobě určitě známého NFA ze čtyřiatřicátého tím, že jako určující kritéria zákonnosti používal fyzické rozměry.“

„Aha, rozumím.“

„Přesně tak. Takže jakákoli pistole která je jako celek kratší než... něco, nevím teď z hlavy přesně co, se nesmí dovážet. Tvůj Smith s dvoupalcovou hlavní je rozhodně malinko kratší. Přesně stejný revolver s třípalcovou je v pořádku.

Takže dovozci sem navezou třípalcové revolvery a také krabici samotných dvoupalcových hlavní. Navzájem je prohodí a zpátky vyvezou ty třípalcové, aby to celé mohli pohodlně zopakovat.“

„To je ta nejabsurdnější věc, jakou jsem kdy slyšel.“

Henry se nevesele uchechtl. „Tak to's ještě nečtl většinu současných zákonů o zbraních. kamaráde. Každopádně,“ vrátil se k hlavnímu tématu, „říkám to proto, že kdyby všechno ostatní selhalo, můžeme u Smithe vyměnit hlaveň a pak celníci projde. Pokud tedy nenajdeme záznamy o výrobě a prodeji.“ Henry se nadechl.

„Ale osobně bych spíš nechal toho grázla z celníci, aby jej šlohl, kdyby to pomohlo protáhnout ty ostatní zbraně. Tyhle revolvery nejsou špatné, ale kus přijde ani ne na tři stovky a rozdíl v kvalitě u J-rámů mezi těmi z počátku šedesátých a těmi současnými není takový, aby stál za hovor. Klidně ti pošlu nový — nebo třeba stovku nových — do Aspeny dávno předtím, než ti vyprší pětidenní čekací lhůta.“

„Jaká pětidenní —?“

„Promiň. To je další věc, kterou probereme až jindy. Podstatné je to, že pokud ta osmatřicítka není osobní dárek od Grace Kellyové na památku toho, jak ti skvěle vykouřila, na tvém místě bych se s ní v klidu rozloučil.“ Ray Johnson zjistil, že se navzdory situaci usmívá.

„A to mne přivádí k nejdůležitějšímu bodu. Zavolám chlápku, kterého znám, který by možná dokázal tyhle pitomosti vyřešit; je to celník, který dřív pracoval tady, teď je v New Yorku. Ale bude tam jeden problém: tihle mizerové od vlády musí dostat aspoň něco, jinak vypadají jako idioti; a to oni nesnášejí víc než cokoli na světě.“ Henry pokračoval, než jeho přítel stačil odpovědět.

„Je to jako s bernákem: při kontrole vždycky něco vyhodí. Něco jim budeme muset pustit. Nechme toho parchanta, ať si vezme klobouk a revolver; čapku si vystaví do vitríny vedle banja z želvího krunýře a falešných rolexek z Bangkoku a můžou se tam vzájemně plácát po ramenou, jak skvělou práci odvádějí. Smithe si strčí do kapsy a někde ho prodá za hotové bez daně. Jeho šéf je spokojený, on je spokojený a ty jsi taky spokojený, protože se dostaneš skrz tu bandu pitomců zpátky do Colorada s věcmi, které mají opravdu cenu. Všichni vyhráli. Bereš to takhle, Rayi?“

„Ano, ale...“ Hlas se mu vytratil, protože nevěděl, co říct.

„Ty sis doteďka myslel, že to takhle funguje jen tam dole mezi kanibaly, ale ne v Americe?“ zeptal se Henry se smíchem a přesně četl myšlenky svého přítele.

„Přesně tak.“

„Víš, věci se fakt hodně změnily od té doby, co jsi tu byl naposled. Mnohem víc věcí je nelegálních, což znamená, že si můžeš vydělat mnohem víc peněz, když jsi zrovna náhodou policajt nebo celník nebo kdokoli jiný, kdo ta svinstva prosazuje.“

Po krátké pause se Raymond optal: „Opravdu si myslíš, že to bude fungovat?“

„Musím si zavolat. Možná víc než jednou.“

„V tuhle hodinu?“

„Tohle bude v pořádku, Mike bývá vzhůru dlouho do noci, stejně jako já. Hádám, že nejspíše zrovna... hm, pracuje s nějakými holkami, které potřebují zelené karty. Dej mi telefonní číslo, ale u automatu nezůstávej. Vrať se ke svým věcem a nespouštěj je z očí. Nechceme, aby se ti v taškách nebo třeba v hlavni pušky najednou objevil nějaký dáreček, jasné?“

„Rozumím.“ Ray přečetl číslo z telefonu a poděkoval Henrymu za pomoc.

„Pustím se do toho, a když se mi nepodaří sehnat Mikea, zapracuji na dalších možnostech.“

„OK. A ještě jednou díky, Henry.“

„Neděkuj mi, dokud nebudeš venku se svými věcmi,“ řekl Henry a položil telefon.

~

„Haló?“ ozval se ospalý hlas.

„Miku, tady Henry Bowman z Missouri. Už jsi vzhůru, nebo mám počkat, než se probereš?“

„Hm, Bowman, geolog z Missouri, expert na zbraně, má rád hodně rychlé nákladáky. Už funguju, co se děje?“

„Máš tužku? Tady je moje telefonní číslo,“ odříkal Henry. „Zavolej mi zpátky na mobil.“

„Proč bych –“

„Ale no tak, Miku, já přece vím, jak to chodí. Máš mě za blbce?“ Henry číslo zopakoval a zavěsil. Za necelou minutu zazvonil telefon.

„Tak jo, o co jde?“ optal se Mike Garland.

„Nebudu plýtvat tvým časem. Můj dobrý přítel je na LaGuardii, vrací se do Spojených států po třiceti letech v Africe, živil se tam jako lovecký průvodce. Je to americký občan. Jmenuje se Ray Johnson. Jeden z vašich chlápku na celnici jej nechce pustit s jeho zbraněmi zpátky do země, protože v roce 1963 nevyplnil žádný registrační formulář.

Číslo jedna je puška na slony, dvoják, vyrobená v Anglii před nějakými sedmdesáti lety. Ray ji koupil v Bostonu v roce 1959. Ten váš chlápek tam nechce clo, snaží se sebrat celou zbraň kvůli mušce, na které je kousek slonoviny o velikosti půl zrnka rýže. Holland & Holland ji tak vyrobili a mají kompletní záznamy, takže můžeme dokázat, že už byla tady; jenže to nemůžeme udělat rychle, protože jsou v Londýně.“ Henry blafoval. Kdyby původním kupcem nebyl Američan, bylo by velmi obtížné dokázat, že puška už byla v zemi, protože třicet let staré záznamy o prodeji mezi vlastníky samozřejmě neexistovaly.

Číslo dvě je belgický Browning FAL, který Ray koupil v New Yorku v roce 1962, nyní podléhá zakazu z roku 1989. Browning importoval před třiceti lety jen pár těchto zbraní a záznamy Fabrique Nationale jsou bezvadné, takže je to zase totéž: můžeme dokázat, že tu byla, ale ne v tomto momentě, protože fabrika je v Belgii.“ Toto tvrzení už bylo o něco přesnější než to předchozí.

Číslo tři je osmatřicítka Smith & Wesson Chief's Special. Zbraň má dvoupalcovou hlaveň, což je v rozporu s dovozním paragrafem zákona GCA z roku 1968. Sériové číslo jasně prokáže, že byla vyrobena před rokem 1968, a ze záznamů S&W bude zřejmé, že nebyla součástí žádné vývozní zásilky. Pár dní mi zabere, než seženu své kontakty v továrně v Massachusetts, abych si zkopíroval dokumentaci.“ Důkaz o S&W by bylo ze všech tří nejsnazší získat, pokud by to bylo skutečně zapotřebí.

Poslední položka je klobouk, který kamarád nosil, a kvůli –“

„Klobouk?“ skočil mu do řeči Garland.

„Slyšíš dobře. Ray je profesionální lovec a má na klobouku pásku z leopardí kůže. Za posledních třicet let ulovil odhadem asi tak dvě stě leopardů a jednomu z nich odřízl kus kůže, potřhanou část kolem rány. Na klobouku ji nosí přes deset roků, ale žádné doklady k ní samozřejmě nemá.

Takže poslyš: já vím, jak to chodí, a proto jsem taky chtěl, abys mi zavolal zpátky na mobil, kdyby náhodou ti chlápci z vnitřního odposlouchávali. Chtěl bych, abys zavolal na letiště a promluvil si s celníkem, který tam drží mého kámoše. Řekni mu, že si může nechat klobouk a revolver, pokud Raye pustí s jeho ostatními zbraněmi. Kdyby se mu to nelíbilo, seženeme si všechny papíry, tomu chlápčovi pořádně zkazíme den, a nakonec mu zůstane akorát ten klobouk, a to se říká, kdo ví jestli. OK?“

„Počkej chvíli, Henry,“ řekl Garland do mobilního telefonu, „pokud dokážete, že všechny jeho zbraně už byly ve Spojených státech, pak není důvod, proč by je nemohl normálně všechny protáhnout skrz –“

„Miku,“ přerušil ho Henry, „já opravdu vím, jak to tam u vás chodí. Snažím se všem ušetřit čas i námahu. Můj kamarád Ray Johnson je náhodou právník. Třicet let sice nepracoval, ale pořád má platnou licenci a pořád má přátele ve firmě, kde dřív býval. Ví, že bychom to nakonec vyhráli, ale stálo by nás to ukrutnou spoustu času a námahy, a tomu se chceme vyhnout. Prostě se na tu osmatřicítku dívej jako na mimosoudní vyrovnání. Nebo na gesto dobré vůle.

Jestli ale ten chlápek na letišti chce být hajzl a zařídit, aby Ray zmeškal letadlo a musel si tam zajistit hotel a několik dní tam řešit papírovou vojnu, taky fajn; ale nakonec stejně Ray dostane všechny zbraně zpátky, a celníci si ten výsledek za rámeček nedají. Když ho ale hned teď pustí, může si nechat ten revolver jako protislužbu za to, že nám ušetřil čas a práci.

Ale Miku? Zatímco si tady povídáme, Ray si hlídá zavazadla. Takže nepřipadá v úvahu, aby se v nich nějakým zázrakem objevily nějaké drogy; však víš, jak se to někdy stává. Rozumíme si, vid?“

„Uvidím, co se dá dělat,“ řekl Garland po dlouhé odmlce. Pak zavěsil.

~

„Ježíši Kriste, s kým jsi vlastně mluvil?“ vyzvídal Ray do telefonu. „Ten chlápek na celnici mi vrátil úplně všechno; nechal mi i ten klobouk a ještě mi zamával na rozloučenou.“

„Někdy má člověk prostě kliku,“ odpověděl Henry. „Co teď máš v plánu?“

„Nechal jsem si otevřenou letenku, protože jsem si nebyl jistý, jak dlouho bude trvat, než to vyřídíme. Teď si musím najít let do Denveru, ale nejdřív jsem ti chtěl zavolat, jak to dopadlo.“

„Víš co? Tak zajdi na přepážku TWA a podívej se, co jim letí do St Louis — to je jejich centrum. A zůstaň tady u mě den dva, než zamíříš do Colorada,“ nabídl Henry.

„Určitě by ti to nevadilo?“

„Žiju sám, a než přiletíš, budu mít tu analýzu dávno hotovou. Najdi si první let, a než nastoupíš, zavolej mi jeho číslo. Je úplně jedno, v kolik to bude; kdybych náhodou spal, bude zapnutý záznamník, ale v každém případě pro tebe zajedu na letiště.“

„Dobrá, díky, to budu rád.“

„Tak se uvidíme zítra,“ řekl Henry a přerušil spojení.

26. ČERVNA 1994

„Radši si zapni pás, Rayi,“ řekl Henry při výjezdu z letištního parkoviště. „Poldové by si nás mohli zapsat, kdyby zahlédli, že jedeš bez něj. Což mi připomíná — kolik u sebe máš peněz?“ Náhle vážný tón Henryho Bowmana se překvapivě lišil od veselého uvítání, se kterým se ke svému příteli před chvílí rozběhl, zahlédnuv jej u výdeje zavazadel.

„Tak osm tisíc,“ odpověděl Ray s nechápavým pohledem, zatímco si zapínal bezpečnostní pás. „Proč se ptáš a co tím myslíš, že si nás ‚zapíšu‘?“

„Dneska je ve spoustě států včetně tohoto zločin jezdit v autě bez zapnutého pásu.“ Henry stiskl několik tlačítek na ocelové krabici přišroubované k podlaze GMC a zvedl její víko. „Ukaž, uložíme ty peníze sem. I kdyby nás zastavili, dovnitř se nedostanou bez soudního příkazu.“

„Klidně to tam strč,“ pokrčil rameny Ray a podal mu roličku bankovek, „ale k čemu je to dobré?“ Henry na otázku neodpověděl, místo toho se podíval na líc jedné z bankovek, zatímco odbočoval na nájezd na dálnici.

„Doufám, že takových nemáš mnohem víc. Tohle jsou ty staré; dneska je banky ničí. Dají ti místo nich nové, ale když jich přineseš příliš mnoho najednou, mohl by ses také dočkat domovní prohlídky nebo hůř.“

„Vůbec nechápu, o čem mluvíš,“ potřásl Ray zmateně hlavou.

„Rozsviť si,“ řekl Henry, vrátil Rayovi peníze, sáhl do pravé kapsy a vytáhl vlastní peněženku. Jednou rukou vybral bankovku, která mu připadala skoro nová; byla to dvacetidolarovka. „Najdi si ve svých bankovkách nějakou, co vypadá hodně čerstvě,“ poradil svému příteli. „Podrž ji vedle téhle dvacky, abys na obě dobře viděl.“

„No a?“

„Tohle světlo sice není nejlepší, ale měl bys vidět tenkou čáru v oválu kolem portrétu Jacksona, jenom na té mojí, ale nikoli na tvé.“ Zatímco Ray porovnával bankovky, Henry vzal zbytek Rayova velkého balíku hotovosti, vhodil jej do kovové krabice a zavřel víko. To se ihned automaticky uzamklo.

„Jo, už vidím tu čáru, kterou asi myslíš.“

„Já vím, že moje oči jsou trochu lepší než průměr, většina lidí potřebuje lupu, aby to rozeznala, ale ta čára je ve skutečnosti nápis ‚SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ‘, který se opakuje pořád dokola.“

„S tímhle slabým světlem to nevidím, ale proč by ne.“

„To je v pořádku. Můžeš si to podrobně prohlédnout později. To je první změna. Teď si dej obě bankovky proti světlu a uvidíš i tu druhou změnu. Podívej se na místo asi tak palec od levé strany každé z nich.“

„Na té tvojí je navíc proužek, asi desetinu palce široký,“ řekl okamžitě Ray. „Vypadá to, že je skutečně uvnitř papíru. Myslím, že je tam napsáno ‚USA DVACET‘, normálně, a také jako zrcadlový obraz.“

„Přesně tak. Oficiální vysvětlení obou úprav je to, že díky nim je nyní mnohem těžší bankovky padělat. A to je naprostá pravda. Dalo by to hroznou práci tyhle dvě věci přesně duplikovat. Padělky všichni nenávidí a peníze nevypadají nijak zásadně jinak, takže to celkem nikoho nezajímá. Není to o nic větší změna než třeba podpis současného ministra financí, jako to dělají s každou novou sérií.“

„Ale?“

„Ale ve skutečnosti je tu ještě třetí novinka. Supermarkety v Johannesburgu určitě také mají takové ty snímače, které čtou čárový kód na balených výrobcích, ne? Takové ty, kde si pokladní prostě jen přetáhne krabici s pracím práškem přes skleněný talíř nebo si na ni namíří plastovou pistolí a popis a cena se objeví na obrazovce?“

„Ano, ty máme už několik let.“

„Tyhle přístroje většinou využívají optický mechanismus rozpoznávání čárových kódů, ale jde o úplně stejný princip. Ten proužek, který jsi našel v mojí dvacce, obsahuje podobný kód, jen uložený magneticky, nikoli opticky. Když se to někde prosákne, říkají, že je to fáma, ale je to fakt.“

Pokud takovou bankovku, pět dolarů nebo větší, novější než z roku 1990, protáhneš kolem magnetické čtečky, dostaneš unikátní údaj — hodnotu a sériové číslo. Vezmeš-li jinou bankovku stejné hodnoty, dostaneš jiný unikátní údaj, protože má jiné číslo.

Kdybys ještě v roce 1985 vypsál šek na hotovost ve výši 5 000 dolarů, dostal bys čtyři nebo pět různých sérií a většinou jednu nebo dvě bankovky až z třicátých let. Zkus to dneska a já se vsa-

dím, že v celé hromadě nebude jediná bankovka starší než z roku 1990 — kromě jedno- či dvou-dolarovek. Ulož padesát krásných nepomačkaných bankovek starších než 1990 a měj hned za sebou kamaráda, který si bude chtít přesně stejnou částku vybrat. Nedostane zpátky ani jednu z těch tvých. Banky mají příkaz stáhnout všechny starší bankovky bez ohledu na jejich stav a nahradit je novými.“

„Takže vláda Spojených států je teď schopna sledovat skutečný tok hotovosti...“ zamyslel se Ray nahlas.

„To je jedna věc. Kromě toho, říkal jsem, že ten pásek je magnetický, že? Co myslíš, že udělá pořádná hromada bankovek?“

„Na letištích spouštějí magnetometry, že?“

„Třeba.“

„Hmmm... ale stejně nechápu, proč jsi moje peníze uložil do té schránky?“

„To s tímhle nesouvisí; promiň, odbočil jsem, když jsem viděl, že jsou to ty staré bankovky. Ten trezor je kvůli něčemu jinému. Máme moc hezké nové zákony o propadnutí věci,“ vysvětloval Henry, sjížděje s dálnice na čtyřproudovou státní silnici. „Policajti zabavují nejruznější majetek, aniž by vznesli jakékoli obvinění, a nejraději to dělají s hotovostí. Funguje to zhruba tak, že policajti zastaví auto — nebo když na to přijde, chlápka, který jde po ulici. Zabaví mu balík, řeknou: ‚Dokaž, že to máš legálně, jestli to chceš zpátky‘, a pustí ho, aniž by ho zatkli.“

„To je ale absurdní!“ vykřikl Ray a okamžitě si vzpomněl na pušky za padesát tisíc dolarů v zadní části vozidla. „Kde je řádný proces? Kde mají jasný a pádný důvod?“

„Když vidí, že chasník má vyboulenou kapsu, jako kdyby v ní měl hodně peněz, je to jejich jasný a pádný důvod. Lidé, kteří platí za věci hotově — jako třeba my dva — jsou dnes automaticky považováni za zločince. Ostatně automobily nestaví zdaleka jen kvůli bezpečnostnímu pásu. Stačí, když policisté prohlásí, že vozidlo ‚odpovídá profilu‘, a to je pro ně dostatečný důvod, aby je zastavili a prohlédli.“

A protože člověk není z ničeho obviněn, prokuratura nepotřebuje nic dokazovat. Naopak, majitel musí dokázat, že cokoli, co mu sebrali, nezískal nelegální činností ani to pro ni nijak nepoužil, pokud to chce zpátky. Policisté zabavují auta docela často. Když vidí nějaké, které se jim líbí, zastaví je, ‚najdou‘ v něm něco nezákonného a zabaví je. Řeknu ti, že máš kliku, že tě neobvinili. A když se ti vůbec podaří dostat ten vůz zpátky, zjistíš, že jím tahali bůhvíco, nechávali jej venku s otevřenými okny, neměnili olej a tak dále.“

„To nemyslíš vážně! Něco takového si přece nikdo nenechá líbit!“

„Ale nechá, každý, a ještě je rád, že to nedopadlo hůř. Tohle není žádné tajemství, o kterém by skoro nikdo nic netušil. Není to tak dlouho, vyšel o tom článek na titulní straně *USA Today*, což jsou celostátní noviny, které se prodávají na každém rohu každé ulice v celé zemi. Hodně dlouhý článek o všech těch svinstvech. S hromadou konkrétních příkladů. Mimochodem, samí běloši.

Můj oblíbený příklad je chasník, co má bazar s vybavením na zpracování dřeva a rád rybaří. Kdykoli jel na ryby, měl u sebe dost velkou hotovost pro případ, že by cestou náhodou narazil na nějaký rozprodej použitého dřevorubeckého vybavení. Policajti ho zastavili v jeho pickupu, uviděli nacpanou kapsu, našli tam osm táců, tak prohledali celý jeho nákladák. Nenašli lautr nic, ani knížku z knihovny den po lhůtě k vrácení; ale hotovost si stejně nechali, a on ji ještě pořád nemá zpátky.“ Henry se nevesele zasmál. „Takových příkladů v tom článku byla spousta, ale stejně dobře mohli psát o počasí. Vůbec nic se nezměnilo.“

Ray Johnson neřekl nic. To, co mu jeho přítel říkal, se mu zdálo jen velmi těžko uvěřitelné.

„My o vlku...“ řekl Henry se sardonickým úšklebkem. Vepředu na malém parkovišti vpravo vedle silnice stálo sedm policejních vozů, všechny s blikajícími světly. Uniformovaný policista mával baterkou a ukazoval vozu před nimi, aby zastavil. Henry vklouzl za oldsmobil a zvolna dobrzdil.

„Co tohle má sakra znamenat?“ zeptal se Raymond.

„Říkají tomu ‚bezpečnostní kontrola‘,“ odpověděl Henry. „Každého zastaví, podívají se, jestli má zapnuté bezpečnostní pásy, porozhlédnou se po otevřených lahvích s alkoholem, očichají řidičův dech, zkontrolují vnitřek vozu a tak. Jen drž ruce tak, aby na ně bylo dobře vidět, a tvař se, jako by se nic nedělo,“ radil Henry, zatímco otvíral okénko na své straně. Pak obě ruce položil zpátky na volant.

„Dobré ráno, pánové,“ řekl muž z dálniční policie v Missouri s nadřazeným výrazem, když přejel paprskem své baterky vnitřek Henryho GMC.

„Dobré ráno, strážníku,“ řekl Henry a prudce vydechl směrem k policistovi, aby bylo zřejmé, že z jeho dechu není cítit alkohol.

„Vidím, že jste byl na letišti,“ řekl muž.

„Nejlevnější letenky jsou v těch nejhorších hodinách,“ usmál se Henry. Strážník přikývl.

„Jeďte opatrně,“ řekl a mávl baterkou, aby vyslal Henryho a Raymonda zpátky na cestu. Henry se podíval do zrcátka, stočil volant a přidal plyn, aby se vrátil do jízdního pruhu.

„Nedokážu vůbec uvěřit, co se teď právě stalo,“ řekl Ray, když Henry zavřel okénko. „Nechápu, jak je možné, že jim tohle tady někdo toleruje. Tohle by jim neprošlo ani v Jižní Africe.“

„Veřejnosti to prodali přes opilé řidiče,“ vysvětloval Henry. „Dneska je spousta lidí, kteří pořád žvaní o tom, jak strašně nebezpečné je řízení v opilosti a požadují vše možné i nemožné: limity alkoholu v krvi pro řidiče, tresty odnětí svobody pro ty, kdo ty limity nedodrží, právní odpovědnost majitelů barů, právní odpovědnost lihovarů, jakýkoli nesmysl, na který si jen vzpomeneš.“

Nejvtipnější na tom je, že počet mrtvých, souvisejících s alkoholem za volantem, je nižší, než kdy dříve. Klesá rok co rok už pěkných pár desetiletí. Neznám z hlavy přesná čísla, ale když jsi začátkem šedesátých odjížděl, bylo toho tak třikrát nebo čtyřikrát více než dnes. Dává to smysl? Máš nějaký stav, který je akceptovatelný. Pak se sám od sebe zlepší, problém je čtvrtinový... takže vyhlásíš krizi a spláchnes Ústavu do hajzlu?“ Henry znechuceně zavrtěl hlavou.

„Víš, já býval alkoholik, a proto už jsem se víc než dvacet let pít ani nedotkl; ale předtím jsem docela běžně řídil opilý a moc dobře si pamatuji, jaké to bylo. Chraň Bůh, abych řízení v opilosti nějak hájil, ale opravdu nemám dojem, že by opilí řidiči jako celek měli horší zrak, reflexy nebo motorické schopnosti než úplně střízliví lidé po osmdesátce. A z toho mám strach. Moc nerad bych se dožil toho, že by tihle gestapáci začali zastavovat auta s bělovlasými řidiči, nutili je vystoupit a předvést své reflexy, a kdo by byl pomalý nebo neohrabaný, ten by šel za mříže.“

„Kvůli tomuhle všichni jezdí tak pomalu?“ zeptal se Raymond.

„Co tím myslíš?“

„No, jsou čtyři ráno, kolem je jen pár aut, jsme na čtyřproudové dálnici a nevidím, že by někdo jel přes padesátku. To mají všichni strach z těch kontrol?“

Henry se zasmál. „Všichni jedou pětapadesátkou, Rayi, protože to je federální rychlostní limit.“

„Pětapadesátkou na takovéhle silnici?“ neudržel se Ray Johnson a vykřikl.

„Přesně tak, vážený pane Van Winkle. Před třiceti lety bylo tak akorát rozumné a bezpečné jet pětasedmdesát v autě se dvěma pevnými nápravami, s bubnovými brzdami s jediným brzdovým válcem, s mizerným řízením, bez bezpečnostních pásů a s pneumatikami tak asi stejně dobrými, jako jsou ty na nákupním vozíku.“

Dneska má většina aut přesné řízení s posilovačem, na všech čtyřech kolech kotoučové brzdy s ABS a z osmdesátky zastaví v dešti rychleji než tehdejší Mercury z padesátky na suchu. Pneumatiky už jsou tak dobré, že i s tímhle nákladákem projedu slalomovou dráhu lépe než Corvette za sedmdesátých let. Nejenže máme pásy, ve většině aut máme airbagy, mnohem lepší strukturální

pevnost a ochranu proti nárazu, mobilní telefony a navíc telefony na dálnici pro případ nehody nebo nějakého jiného nebezpečí. Takže pětapadesátka dává perfektní smysl, no ne?“

„Ale... proč?“ zeptal se Ray naprosto zmateně.

„S tím zákonem přišli federálové v '73, údajně prý kvůli úsporám v ‚energetické krizi‘. Pokud se nějaký stát odmítl podřídit, nedostal žádné federální dálniční fondy, a nikomu jaksí nedocházelo, že to přece jsou naše vlastní peníze, které nám federálové jen milostivě vracejí.

Všichni sklapli, akorát jeden dva státy byly trochu kreativní. Moc by se mi líbilo, kdyby Missouri poslalo federály do háje a zvýšilo limit minimálně na osmdesát, ale naši zákonodárci jsou zalezlí ve federálním zadku ještě daleko hlouběji než většina ostatních. Montana původně neměla vůbec žádné omezení rychlosti na otevřených silnicích; pak sice ten limit přijali, ale zároveň řekli, že pod stovku se člověk provinil ‚plýtváním přírodními zdroji‘, ale ne porušením silničních zákonů, a pokuta za to je pět babek. Policijti tam akorát slíznou pětidolarovku a zamávají řidiči na příjemnou cestu. Nevada původně také neměla žádné omezení a slyšel jsem, že teď sice limit vyhlásili, ale že prý tamní policijti jeho porušení naprosto ignorují. Nevím; nebyl jsem tam od roku '68.

Každopádně po deseti letech toho nesmyslu aspoň máme nové obrovské odvětví spotřební elektroniky: radarové detektory. Mike Valentine se stal multimilionářem a zaslouží si každý cent.

Když lidé opravdu moc nadávali, federálové nakonec vyhlásili, že pětadesátka je v pořádku, ale jen na dálnicích a jen na úsecích hodně daleko za městy. Koho dnes zajímá, že účelem mezistátního systému silnic bylo umožnit každému bezpečné a rychlé cestování po celé zemi a že ty silnice byly všechny navrženy tak, aby se po nich dalo bezpečně jezdit nejméně pětasedmdesátkou — v autech vyrobených koncem padesátých let.“ Henry na chvíli přestal mluvit a pak k tématu dodal ještě jednu věc; Raymondovi se zdálo, že to zní až skoro omluvně.

„Normálně bych jel rychleji než teď, protože mám policejní odznak, a ten mi obvykle zajistí trochu vzájemné profesionální zdvořilosti. Ale ty zbraně, co máš vzadu, mají ještě dvakrát takovou cenu, než tohle GMC, a už ti je dneska jednou málem ukradli. Tak raději nechci policijty pokoušet víc, než je nutné. Už tak jsou dost chamtiví.“

Ray jen přikývl.

~

„Necháme věci zatím v autě, nejprv ti ukážu, kde se můžeš zabydlet,“ řekl Henry a začíchal. „Myslím, že Allen něco vaří.“ Uvedl přítele zadními dveřmi domu do kuchyně; Ray si s sebou vzal jen příruční tašku.

„Doufám, že máte chuť na snídani,“ uvítal je Allen Kane. „Udělal jsem toho dost nejmíň pro pět chlápků.“

„Nečekal jsem, že vstaneš tak brzy,“ odpověděl Henry. „Jo, voní to skvěle. Rayi, tohle je můj přítel Allen Kane z Indiany. Je na cestě na výstavu zbraní do Rena a včera se tu zastavil, abychom si trochu zastříleli. Allene, to je Ray Johnson.“

„Rád vás poznávám,“ řekl Kane, odložil lžíci a potřásl Raymondovi rukou. „Kamarádi mi říkají Allen.“ „Ray.“ „Viděl jsem Henryho fotky a videa z Rhodesie. To bylo nejlepší safari, o jakém jsem kdy slyšel.“ Ray se potěšeně usmál, sáhl do tašky a vytáhl holicí soupravu. „Chtěl jsem vyrazit co nejdřív, tak jsem si řekl, že připravím snídani, než se vy dva vrátíte z letiště. Sáhnete si pro talíře.“

„Hned, díky, jen si vezmu pilulku na astma,“ odvětil Ray, zatímco rozepínal své ošoupané kožené pouzdro.

„Ty máš astma?“ ohlédl se Henry od pultu, kde si naléval sklenici džusu.

„Jen slabounké, čas od času se trochu projeví, hlavně když změním podnebí.“

„Nojo, nikdo nemládneme, to je fa– no ale kurva!“ skoro vykřikl. „Ty jsi s těmihle prášky prošel celníci?“ Oči měl vytreštěné. „A přivezli jsme je v autě?“ dodal zbytečně.

„Co se děje?“ zeptal se Raymond a přejížděl očima mezi zděšeným Henrym a plochou lepenkovou krabicí v ruce. „Co je s nimi? Jsou to jen běžně prodejná antihistaminika, bez receptu, volně je koupíš kdekoli na světě. Stejně jako třeba aspirin.“

Henry zavrtěl hlavou. „Ne tady. Clenbuterol je v téhle zemi zakázaná látka. Ne jako třeba aspirin, ale jako třeba kokain. Kdyby si toho ten celník všiml, neseděl bys teď tady u snídane, nýbrž v cele. Kdyby to zahlédl ten chlápek od dálniční policie, co nás zastavil, moje auto a všechny tvoje zbraně by byly navždycky pryč — sloužily při přepravě zakázané látky a tedy by propadly podle těch zákonů, o kterých jsme zrovna mluvili.“ Henry vzal příteli balení léku z ruky, rozebral je a pilulky vrátil. Pak začal metodicky trhat krabičku na drobné kousky a házet je do drtiče odpadků. „Vezmi si ten talíř a já ti to vysvětlím během jídla.“ Natáhl se pro svou sklenici džusu a pokračoval.

„Takže, ten příběh vypadá nějak zhruba takto: celé to začíná tím, že před pár lety jeden chasník jménem Bill Phillips v Coloradu vydával zpravodaj pro sportovce. V něm byly podrobné, poctivé a nezaujaté informace o výživě, přírodních doplňcích stravy a také o drogách, týkajících se silového tréninku. Názorů tam bylo minimum, empirických důkazů maximum. Spousta informací se ovšem týkala anabolik.

Pak se do toho zamíchala DEA, která překlasifikovala anabolické steroidy a zařadila je do stejné kategorie jako kokain, LSD, hašiš a tak. Kdo chtěl předtím anabolika, ten se domluvil s lékařem, aby napsal recept, pak si zašel do drogerie a koupil si něco, co vyrobila farmaceutická firma jako Merck nebo CIBA-Geigy. Dneska, díky neskonale státní péči, kdo je chce, ten musí jít za přesně touž sortou lidí, co pašují crack. A nejspíš také dostane bůhvíco, co uvařili ve špinavé garáži v Mexiku a nasypali do špatně vymyté lahve s padělanou etiketou. Je daleko těžší vyrobit anabolika než amfetaminy, takže 99 % toho, co se sem dostává, v sobě nemá vůbec žádné steroidy; jen to trochu nakopne metabolismus a dá to zatraceně zabrat organismu.

Jediní lidé, kteří dostávali kvalitní anabolika vyrobená spolehlivými firmami, byli ti, kdo měli dost peněz a navíc vazby na federály: profesionální fotbalisté, zápasníci, kulturisté a podobně. No, a tenhleten novinář chtěl vyjít vstříc běžným lidem, takže se začal hrabat v obskurních lékařských časopisech a podobných zdrojích a snažil se najít nějaké volně prodejné látky, které by sportovce zajímaly.

A hádej, co našel: evropský volně prodejný lék proti astmatu jménem Clenbuterol. Nebo Clembumar, tak se mu říká v Jižní Americe. Zpráva, kterou vyhrabal, konstatovala, že pacienti, kteří jej brali, kromě toho, že jim rozšířil průdušky, také zaznamenali zvýšený úbytek tuku a mírný přírůstek svalové hmoty. Nebyl to moc velký přírůstek, ale byl měřitelný. Sportovci začali ten lék rádi kupovat, protože jej vyrobila skutečná farmaceutická firma a zdravotní riziko bylo minimální. Tak zkus hádat, co udělala DEA — můžeš jednou. Teď tě za to v téhle zemi pošlou do vězení.“

„Neuvěřitelné.“

„No, nakonec ještě byla klika, že's měl na hlavě ten klobouk, což pozornost té bandy tam odvedlo od tvé holicí soupravy.“ Henry se otočil k Allenu Kaneovi: „Ray se trochu pohádal s celníky kvůli klobouku s páskou z leopardí kůže, pak se mu pokusili ukrást dvoják Holland, FAL model G a dvoupalcový Chief's Special, protože neměl papíry na to, že si je koupil tady, než odjel ze Států. Musel jsem si vybrat dloužek u jednoho většího zvířete z téhle zoo, se kterým se náhodou znám v New Yorku. Řekl jsem mu, že si mohou nechat ten klobouk a osmatřicítku, ale Mike se asi trochu naštvál a zahrál jim tam tak hezky, že Ray nakonec prošel se vším.“ Allen Kane přikývl a pak se zamračil.

„Co je za problém s revolverem? Aha, už vím: krátká hlaveň se už po osmašedesátém nesmí dovážet, akorát přivést dlouhou a vyměnit ji až u nás. Nojo. Až dojíme, pokud to nevádí, podívám se ještě na ten model G,“ usmál se Allen na druhého hosta. „Jsem sám zvědavý, zda to je skutečně jeden z té první várky s normálními závěry.“

Když pak trojice mužů hltala pečivo, kanadskou slaninu, čerstvý ananasový meloun, míchaná vejčka a pomerančový džus, obrátil Allen Kane hovor na lovy v Africe. Z jeho otázek a komentářů bylo Rayi Johnsonovi jasné, že ačkoli Allen až dosud nikdy nelovil velkou zvěř, je dokonce ještě

zkušenější než Henry v oboru konstrukce palných zbraní. Stejně jako Henry i Allen žil na pozemku, kde mohl střílet, kdy se mu zachtělo, a téměř denně vystřelil velké množství munice.

„Jak víš, Rayi, já mám licenci na obchod s kulomety,“ vysvětloval Henry loveckému průvodci. „Tady Allen má ale mnohem vyšší papíry. Je výrobce destruktivních zařízení a odpovídající munice. Já občas udělám nějaký docela slušný obchod, když prodávám stříkačky policejním oddělením a bohatým sběratelům, ale pořád je to jen tak mimochodem a zdaleka by mne to neuživilo. Allen se tím však opravdu živí a rozhodně ví víc než kdokoli jiný v zemi o tom, jak se postarat, aby kulomety a děla fungovaly správně. Upravuje zbraně pro tajnou službu, vyměňuje si je s národní vzorkovnou Enfield Pattern Room v Anglii, prostě cokoli, nač si vzpomeneš. Loni měl velkou show pro SEAL; předvedl jim, jak hezky střílí pár zahraničních stříkaček nabíjených z pásu, ze kterých sami nebyli s to vystřelit víc než tak jednu dvě rány. Mysleli si, že je to zázrak Boží.“ Kane se zasmál a zavrtěl hlavou.

„A že mi to fakt moc pomohlo. Dneska nemůžu ani protáhnout celníci ty zatracené israelské .308. Přál bych si, kdyby tak někdo z týmu SEAL mohl zavolat těm pitomým úředníkům a naznačit jim, že třeba jsme všichni tak nějak na stejné straně. A možná je kapku popohnat. Už je to šest měsíců, proboha.“

„V čem je problém?“ zeptal se Ray.

„Je to AP,“ řekl Kane tónem, který dával najevo, že tato stručná odpověď vysvětluje vše.

„A...?“ Ray zvedl obočí.

„Allene,“ zasmál se Henry, „Ray byl třicet let mimo. Od roku 1963 došlo ke spoustě změn, které mu vůbec nedávají smysl.“

„Třicet let? No do prdele, ty si musíš myslet, že jsi na jiné planetě!“ vykřikl Kane. „Dobře, AP munice — hele, radši vezmu celý ten příběh od začátku.“ Allen Kane si ještě ukousl pečiva, otřel si ústa a opřel se pohodlně v křesle.

„Už od roku '34, ale daleko víc od šedesátých let, kdy jsi odjel, federálové ukrutně tlačili na zákaz zbraní, další omezení, regulace a podobné blbosti. Prošlo jim toho hodně, ale ani zdaleka ne tolik, kolik by chtěli.“

Pak, někdy začátkem osmdesátých let, se pár politiků, jejichž dosavadní návrhy padaly pod stůl, rozhodlo zvolit jinou taktiku a zkusit to pro změnu přes střelivo. Ale potřebovali nějaký háček, na který by to svinstvo pověsili. Jako byly „speciály sobotní noci“ v sedmdesátých letech nebo „útočné pušky“ na konci osmdesátých, prostě ti hajzlíci hledali nějaký zlověstně znějící termín, pod kterým by dokázali veřejnosti ta nesmyslná omezení prodat. No, nakonec ta banda vymyslela „kulky na

zabíjení policajtů⁴. Jakmile se jim podařilo tuhle nesmyslnou nálepku dostat do novin a mezi lidi, měli to doma. Kdo by se mohl postavit proti zákazu střeliva, které je speciálně určeno k zabíjení policistů, no ne? Leda nebezpeční šilenci.“ Kane se opřel a napil se koly.

„Jakmile se jim tohle povedlo,“ vstoupil do diskuse Henry, „prohibicionisté se hned pustili do rozhodování, které střely jsou ti strašní ‚zabijáci policajtů‘. Kouzlo této strategie samozřejmě spočívá v tom, že jakmile byla jednou obecná legislativa schválena — což se stalo —, konkrétní seznam zakázaných střel už pak lze kdykoli rozšířit pouhou vyhláškou ATF, takže se ta banda vyhne otravnému legislativnímu procesu. Je to jako pověřit ateisty rozhodováním, která náboženství smějí lidé praktikovat.“

„No, a samozřejmě,“ přidal se opět Kane, „podle toho, co bylo ve zprávách, si každý, kdo se díval na televizi, musel myslet, že zločinci ve velkém zabíjejí policisty ve vestách, protože mají nějakou exotickou munici speciálně určenou na prostřelení téhle ochrany.“ Kane se hořce zasmál. „Skutečnost je ale taková, že v době, kdy byl schválen ten pitomý zákaz, se ještě nikdy nestal ani jeden! Ani jeden jediný zdokumentovaný případ, kdy by policista v balistické vestě koupil zásah skrz ni, natož pak aby šlo o zásah smrtelný.“ Henry energicky přikývl na souhlas a pak se znovu vložil do hovoru.

„Každý třináctiletý student, který měl na škole základy fyziky, by jim mohl vysvětlit, jak je to celé směšné, a to ze dvou dobrých důvodů. Za prvé, jak zrovna ty víš lépe než naprostá většina ostatních,“ usmál se Henry na Raye, „při dané ráži i rychlosti můžeš vyměnit ranivost za penetraci, ale nemůžeš dostat obojí zároveň. Dejme tomu, že standardní náboj .44 Magnum projde nějakými dvanácti vrstvami kevlaru. Záleží to ještě na konkrétní vazbě, ale řekněme, že projde dvanácti, zatímco patnáct vrstev jej zastaví. Ovšem dvanáctiletý kluk se sekáčkem na led bez námahy propíchne třicet vrstev přesně stejného materiálu.“ Henry zvedl obočí a pokračoval.

„Pokud se tedy nějaký výrobce exotické munice rozhodne, že připraví nějaké průbojně střelivo .44, co udělá? No, může projektilu dodat větší průraznost tím, že jej připodobní tomu sekáčku: udělá jej ostrý a špičatý a použije nějaký tvrdý, nedeformovatelný materiál jako ocel, titan nebo wolfram, namísto měkké a tvárné mědi či olova. Udělá třeba do ostré špičky vytažené wolframové střely, potáhne je teflonem, aby nezničily hlaveň, a je to! Tahle střela ráže .44 přijde nejméně na nějakých pět dolarů kus, ovšem prorazí spolehlivě patnáct vrstev vesty, zastaví ji až tak osmnáct vrstev. Moc jsme si pomohli za tu cenu, a navíc, když tahle střela někoho zasáhne, nepoloží ho, protože způsobí mnohem menší trauma než projektil, který je buď tupý, nebo navržený tak, aby se při nárazu roztáhl.“

„A pak je tu ještě jedna věc,“ skočil mu do řeči Allen Kane, „naprosto každá střela, bez ohledu na konstrukci, projde všemi neprůstřelnými vestami — kromě keramických pancířů —, pokud letí dostatečně rychle. Henry tady má nějaké náboje ráže .38 Special, které nabil plastovými střelami.

Jsou tak lehké, že při takovémhle výstřelu ani nepřeletí fotbalové hřiště,“ namířil Kane pravý ukazováček nahoru pod čtyřicetistupňovým úhlem.

„Ovšem na pět stop, když je vystřeliš ze svého dvoupalcového revolveru, co ti dneska zázrakem zůstal,“ navázal zase Henry, „udělají díru větší než deseticent do libovolné vesty, která je certifikovaná proti .44 Magnum. Klíčem je ta rychlost. Prakticky nezáleží na tom, z čeho projektil uděláš.“

Ostatně proto také úplně každý moderní puškový náboj prostřelí skrz naskrz libovolnou vestu, ať už je střela udělaná jakkoli. Sakra, náboje jako je .243, .270, 7mm Magnum, .338, .375 nebo .458 se zatracenou loveckou střelou s měkkou špičkou projdou půlpalcovou ocelovou deskou. A ta je rozhodně daleko odolnější než kterákoliv neprůstřelná vesta, co jsem kdy viděl.“

„No, a... které tedy jsou dneska ty ‚projektily pro zabíjení policajtů‘?“ vrátil se Ray k začátku debaty. „Myslím samozřejmě z právního hlediska.“

„Zákonodárci rozhodli, že z právního hlediska se takovou municí rozumí jakékoli střelivo do ručních zbraní, jehož střely jsou vyrobeny převážně z kovu tvrdšího než olovo nebo měď,“ odpověděl Henry. „Takovou municí dnes mohou nakupovat jenom policajti a podobná pakáž, jako třeba ti agenti ATF, co se navzájem postříleli ve Wacu. Měli MP5 nabité ocelovými střelami Cyklon, vyráběnými jen pro vládní zakázky.“

„Kterými se postříleli navzájem, když dělali co mohli, aby zavraždili devadesát členů bláznivé náboženské skupiny,“ dodal Kane.

„A to kvůli podezření na daňový únik ve výši 200 dolarů,“ doplnil Henry.

„O tomhle jsem četl,“ přikývl Ray.

„Jen počkej, až uvidíš záběry, které natočily zpravodajské štáby, než je federálové zahnali o míli dozadu,“ řekl Henry. „Každopádně... zpátky k té věci s průbojnými střelami. Zákon je formulován tak hezky, že prodejcům s federální licencí, dokonce i takovým jako já, kdo máme oprávnění obchodovat se samočinnými zbraněmi, hrozí pokuta 250 tisíc dolarů a deset let vězení, když prodáme jeden jediný náboj do pistole nabitý ocelovou střelou.“

„To je směšné.“

„Jo, ale má to ještě zábavnější aspekty,“ řekl Allen Kane. „Jedním z vedlejších dopadů celé té operace bylo to, že lidé od novin moc hezky dovzdělali všechny zločince v celé zemi. Většina z nich totiž vůbec nevěděla, že policisté nosí vesty, protože většina vest, které někdo doopravdy nosí, je vyrobena firmou New Lease v Michiganu; a jejich vesty nejenže jsou pohodlné, ale hlavně nejsou vůbec vidět, když je člověk schová pod oblečení.“

„Jo, to je firma Davea Richardse. Vždycky říká: ‚Kdyby viděli brnění, střeleli by do hlavy.‘“

„Což je přesně to, co grázlové dělají dneska,“ navázal zase Allen Kane. „Tisk jim řekl, že všichni policisté mají vesty — což ostatně není pravda, spousta policistů je nechává válet v kufru —, ale oškliví chlapi tomu uvěřili a začali je střílet do palice.“

„Fascinující. Ale... co to má všechno společného s těmi .308, přes které jsme se k tomu dostali?“ zeptal se Ray.

„Tady někde to přechází od prosté hlouposti k úplné magořině,“ řekl Henry, „a spousta lidí, včetně mě, si myslí, že tohle byl ten jejich hlavní plán od samého začátku. ATF totiž začala na seznam zakázaného střeliva připisovat i jednoznačně puškové ráže. Stačí, aby existoval jen jeden jediný příklad nějaké exotické ruční zbraně uzpůsobené pro střelbu tím kterým nábojem, a okamžitě se veškeré střelivo s ocelovým jádrem v tomto kalibru stává *verbotten*. Někáký chasník si postavil jednorannou pistoli na těle Remingtona XP-100 pro střelbu na dlouhou vzdálenost v .308 Winchester, a jak to ATF v roce 1983 zjistila, byl veškerý dovoz vojenského střeliva ráže .308 s ocelovým jádrem okamžitě zastaven a prodej jediného takového náboje se najednou stal trestným činem.“

„Přesně totéž se stalo o deset let později se střelivem 7,62×39,“ dodal Allen Kane. „V roce 1993, navzdory tomu, že je všichni prosili, aby na ten pitomý nápad zapomněli, ti kašpaři z Olympic Arms ve Washingtonu postavili pár prototypů pětilibrové opakovací pistole na jednom ze svých těl typu AR-15. Takže, jak se dalo čekat, ATF okamžitě přidala tenhle náboj na svůj seznam zákazů pro každou střelu, která měla ocelové jádro. Což bylo nějakých devadesát procent toho, co se sem kdy dostalo.“

„Přitom jediný důvod, proč se střely vyrábějí právě takto, je, že ocel je levnější než mosaz nebo olovo,“ vysvětloval Henry. „Ostatně přesně proto se také používají ocelové nábojnice.“

„Existuje i střelivo s olověným jádrem,“ pokračoval Kane, „a je daleko smrtonosnější. Vestou proletí jako lepenkou — stejně jako každý jiný rychlý puškový náboj — a uvnitř těla fragmentuje, což dokáže být opravdu ošklivé. ATF na to kašle, nenechají se realitou vyvést z míry. Existuje jedna pistole, tak je to pistolová ráže, a je z ocele, takže je zakázaná, tečka.“

„Samozřejmě, existuje výjimka,“ navázal opět Henry a usmál se na Raye, který se stále tvářil zmateně. „Jistěže můžeš používat ty střely ‚pro zabíjení policajtů‘, a stejně tak se tě netýká ani spousta dalších zákonů — pokud jsi vládní zaměstnanec. A tato výjimka se za určitých okolností vztahuje i na situace, kdy střelivo sice není vládě prodáno, ale slouží její agendě nějakým odlišným způsobem. A tady konečně přichází na řadu ten Allenův kšeftík. Rozjel to celé kvůli nějakým konstrukčním pracem, které prováděl na kulometu M60.“

„Zase od té munice odbočuji, ale musím říct,“ vstoupil do hovoru znechuceně zbrojář z Indiany, „že M60 stojí za prd. Je to daleko nejhorší kulomet, jaký nějaká významnější armáda přijala za posledních padesát let. My to udělali v šedesátém, abychom nahradil modely .30-06 Browning 1917 a 1919 řízené zpětným rázem; a kdo se pod tohle podepsal, tomu měli uříznout koule a nacpat mu je do krku.“

„Co je na tom špatného?“ zeptal se Raymond. Allen Kane se zhluboka nadechl.

„M60 vypadá, jako kdyby si někdo důkladně prohlédl deset různých starých konstrukcí kulometů, nastudoval si pečlivě všechny jejich nejhorší vlastnosti — a všechny je začlenil do nového designu.

Od Lewise okoukali volně uložený závěr, akorát namísto kvalitní tepelně opracované oceli jako na Lewisu na to vzali měkkou srágoru, která se hned rozpadne. No... takhle bych mohl pokračovat hodiny, a chceš-li, rád budu,“ usmál se Allen, „ale je to všechno na jedno brdo: zorali, co jen mohli. Rád říkám, že nejlepším ukazatelem kvality nějaké zbraně je počet různých zemí, které si ji pořídily. Není to úplně přesné, ale orientačně to funguje. A dohromady jediné země na světě kromě Spojených států, které kdy vážně zařadily M60 do výzbroje, byl Vietnam nebo Filipíny, a i to jenom proto, že jsme jim je dali zadarmo. Australáci si jich pár koupili, aniž bychom je k tomu dotlačili — nejspíš, když byli zrovna v lihu —, ale pak zase vystřízlivěli a šedesátky už jsou u nich jen historií.

Na druhou stranu asi třicet zemí vybavilo své vojáky belgickými kulomety MAG-58 a ty to darem nedostaly; zaplatily si ty zbraně z vlastních peněz. MAG-58 je v zásadě závěr BARu z roku 1918 otočený vzhůru nohama a upravený tak, aby používal pásy namísto zásobníků. Henry má rád BARy,“ ušklíbl se Kane.

„Jo, a Allen má rád MAGy,“ opáčil Henry.

„To si piš. Zkoušky v terénu ukázaly, že MAG vydrží víc než M60 v poměru asi čtyřicet ku jedné, a asi před čtyřmi lety námořní pěchota Spojených států prohlásila, že si M60 vláda může strčit do zadku, a nahradila je MAG osmapadesátkami.“ Odmlčel se a napil se pomerančového džusu.

„Každopádně,“ pokračoval Kane, „abych se konečně vrátil k věci. Jeden z hlavních dodavatelů M60 je dneska SACO Defense a chtějí si ten kšeft udržet. Takže taky chtějí, aby ty jejich krámy fungovaly aspoň trochu líp a vydržely aspoň kapku déle, než budou na odpis. Jeden z šéfů SACO byl v Knob Creek ve triadevadesátém; Knob je hodně velká kulometná show v Kentucky. Tam viděl všechny ty mizerné M60, co si chlapi poskládali a zaregistrovali před zákazem z roku 1986.“ Kane se zarazil a podíval se na Henryho. „Ví vůbec Ray o tom, jak s námi vyjebali v šestaosmdesátém?“

„Asi ne, ale vrátíme se k tomu později. Jen pokračuj.“

„Dobře. Každopádně všechny tyhle krámy fungovaly dokonce ještě hůř než tovární M60, kromě těch dvou, co jsem tam měl já. Takže za mnou přišel ten chlápek a začal se vyptávat, jak jsem to zařídil, že šlapou tak dobře, a já mu řekl, že –“

„Nenenenenene,“ smál se na celé kolo Henry a skočil mu do řeči. „Takhle to nebylo.“ Otočil se k Rayovi a široce se zašklebil. „Ve skutečnosti to bylo tak, že v pause mezi střelením tenhle chlápek přišel na naše místo, a řekl Allenovi něco jako: ‚Těm lidem kolem se ty jejich zflikované M60 ukrutně sekají. Vám to ale střílí skvěle, musíte mít nedotčené originály, že?‘ nebo tak nějak.

Tady Allen, odjakživa mistr vstřícné diplomacie, opáčil: ‚No to tedy rozhodně ne! Originály jsou dokonce ještě horší srágoři než ty předělávky, co tu vidíte všude kolem. Nejenže už samotný design stál za hovno, ale co hůř, ti pitomci, kteří tu věc postavili, navíc ani nedodrželi tolerance u součástek. Pohrál jsem si trochu s vačkami a pozměnil časování, a už takhle tahle holka běží dvakrát třikrát déle než funglnová z fabriky, než se rozsype. Kdybych se ještě podíval na kalení některých dílů, myslím, že by to šlo ještě asi tak zdvojnásobit. Proti MAGu je to sice pořád sračka, ale jelikož ti mantáci ze SACO Defense nedovedou ani dát součástky tou správnou stranou nahoru, leccos se dá zlepšit.‘“

Kane se smál Henryho imitací. „Máš pravdu, nějak takhle to bylo,“ přiznal. „No, sakra, nevěděl jsem, kdo to je,“ dodal se smíchem.

„A tenhle chlápek na to řekne, že dělá v SACO v kontrole kvality nebo tak něco, a že by se mu docela líbilo, kdyby tam Allen přiletěl a probral s nimi, co a jak vylepšit,“ dodal Henry.

„Tak já tam dorazím,“ vyprávěl zase Kane, „porozhlédnu se a řeknu jim, že potřebuju milion nábojů a deset kulometů a pak že nějak vymyslím, jak z nich i přes omezení daná designem udělat jakžtakž použitelné zbraně. Ty střikačky by nějak zvládli, ale z toho množství munice se normálně posrali. Tak jim říkám: Ježíši, copak vy chlapi tady nestřílíte z těchhle věcí, než je pošlete do války, kde na nich bude záviset život spousty kluků?‘ A oni na to, že všechna munice v SACO Defense je technicky vzato majetkem americké vlády a že nemůže být vydána soukromému občanu.“

„Allen jim přitom nabízí, že tuhle práci udělá zadarmo,“ dodal Henry, „a v téže době ti vládní kašpaři ničí miliardové zásoby .308.“

„Jo, já jim dokonce nabídl, že vrátím všechny vystřelené nábojnice, aby viděli, že jsem to fakt vystřelil a nerozprodal. Stejně řekli ne.“

„Tak co jsi udělal?“ zeptal se Ray. Celý ten rozhovor mu připadal šílený a děsivý.

„No, a to nás konečně přivádí zpátky k tomu, čím jsme začali. V SACO nakonec odsouhlasili, že mi za testovací náboje zaplatí z firemních fondů na výzkum, ale musím si je sehnat lacino. Proč

ne, tak jsem našel hromadu přebytečných israelských .308 AP, kus za kus při dodání. Normálně by tady měly daleko větší cenu, jenže se nesmějí dovézt, protože je to ten jejich ‚náboj do pistole na zabíjení policistů‘. Požádal jsem o dovozní povolení na základě toho, že se budou používat jen k vládním zkouškám, ale zatím nemám žádnou odpověď. A nečekám ji nijak brzy.“

Ray nad celou tou bizarní situací přimhouřil oči. Pocítil hněv. *Vlastně ani nevím, co jsem přesně čekal, že tady doma po návratu najdu, pomyslel si. Ale rozhodně ne tohle.*

„Tvůj kamarád Allen je fajn,“ řekl Ray Henrymu, když Kane odešel. Oba seděli v Henryho pracovně. Ray Johnson se rozhlédl po místnosti. Od podlahy až ke stropu lemovaly dvě ze stěn police s knihami. Na dlouhém stolku v rohu stála velká počítačová sestava doplněná dvěma tiskárnami, plochým skenerem a kopírkou. Ve druhém rohu stál rýsovací stůl.

„Přál bych si, aby bydlel blíž. Každých pár měsíců se sejdeme a zastřílíme si, a taky je dvakrát do roka Knob Creek; ale se vším tím zájmem o historické zbraně, který přišel v posledních deseti letech, už to není ono.“

„Pracuješ z domu?“ zeptal se Ray a pokývl směrem k elektronickému zařízení.

„Jo. Totiž... všechny ty články v časopisech nadšeně popisovaly, jak všichni začnou pracovat z domova, ale já si myslím, že je to snůška blbostí. Kdybych měl ale rodinu, v žádném případě by to nemohlo fungovat. Takhle ale mohu vypnout telefon a mám to tu úplně jako kancelář.“

Ale to, co tady vidíš, není nijak výjimečné; spousta lidí má zhruba totéž jen tak na hraní. Mít jen jednu tiskárnu a nemít tady ten rýsovací stůl a snad ještě s trochu menší kopírkou, bylo by to přesně zařízení, které miliony lidí používají dennodenně, aniž by to jakkoli souviselo s jejich prací.“

„Poslyš, ty jsi na té nové věci, na... internetu?“ vybavil si Ray název, který několikrát slyšel. Henry se uchechtl.

„Ano, jsem; ale skoro to nepoužívám. Všechny ty řeči o informační superdálnici jsou jen humbuk a kec. Mnohem přesnější by byla ‚informační rozhamtaná pěšina‘. Víš, kdokoli může poslat cokoliv kamkoli, což je samozřejmě dobře, ale má to za následek tři problémy:

Za prvé, tisíckrát někam zavolat nebo rozepsat a rozeslat tisíc identických dopisů dá práci a stojí to peníze. Tady ale můžeš poslat jednu zprávu, dlouhou jak chceš, na tisíc adres, a nestojí tě to víc než pár zmáčknutí klávesy. Takže celý internet je plný reklamního svinstva, kterým se musíš brodit na každém rohu, a mnozí jsou v pokušení to celé odpískat.

Za druhé, nejružnějších pitomcům vyhovuje, že mohou posílat zprávy nejen kdykoli a kamkoli, ale taky anonymně nebo pod nějakou přezdívkou. Útočným a nepřátelským zprávám se dneska říká ‚flame‘, a i toho je tu čím dál víc.

A co je nejhorší, snad zčásti kvůli tomu, o čem jsem se právě zmínil, ale hlavně proto, že je to už tak nějak v jejich povaze, naši staří přátelé federálové se do toho chtějí také pustit. Vláda nedávno navrhla, aby zařízení zvané Clipper Chip — nevím, kde se ten termín vzal a proč se tomu tak říká — bylo ze zákona povinně instalováno do každého soukromého počítače v USA. Byl by v něm šifrovací kód. Prý aby se zabránilo krádežím nebo vlastně ani pořádně nevím, pod jakou lží se to snaží protlačit.

Trik je samozřejmě v tom, že vláda by měla všechny tyhle šifrovací kódy. Takže Clipper Chip by federálům umožnil přístup ke všem informacím uloženým v každém soukromém počítači v zemi.“

„Cože?“

„Přesně tak. Něco jako —“

„Počkej. To by přece bylo flagrantní porušení pátého dodatku!“ přerušil jej Ray. „Vlastně i čtvrtého a... prvního taky.“

„Ale kdepak, Rayi,“ usmál se Henry sladce. „Ty to pořád nechápeš. To je přece pro dobro všech. A pořád si můžeš zapisovat soukromé věci — perem na papír. A pořád se budeš moct scházet s kamarády a povídat si s nimi o čem chceš, zcela v soukromí. Snad a prozatím,“ dodal znechuceně.

„Když Otcové zakladatelé psali Ústavu, nemohli vůbec předvídat příchod počítačů. Nikdy by si nedokázali představit dobu, kdy by kdokoli mohl volně vyjádřit své názory a předat je jednoduše a snadno obrovskému publiku. Stejně jako by si asi jen těžko dokázali představit zbraně, které vypálí stovky ran bez nabití. Kdyby takovou představu měli, určitě by nikdy nenapsali Listinu práv tak obecně. Dneska musíme vše interpretovat moderně, a ten Clipper Chip je přece pro naše dobro, a to je přece důležitější, než prastarý kus papíru.

Také tady máme takzvanou ‚válku proti drogám‘. Otcové zakladatelé si určitě nikdy nemohli představit, že by obrovské ilegální podniky používaly výpočetní systémy k ukrývání svých peněz. Ono tedy, ty staré chudáky vůbec nikdy ani nenapadlo, že a proč by vůbec někdo mohl chtít ukrývat své peníze, protože tu starou ústavu napsali víc než sto let předtím, než jsme přišli na to, že bychom vůbec mohli mít něco jako federální daň z příjmu.

President sám se minulý měsíc nechal slyšet, že v této zemi máme příliš mnoho svobody a že se musíme více soustředit na větší dobro pro naši společnost jako celek.“ Henry se nevesele usmál,

když sledoval, jak Ray udiveně a znechuceně kroučí hlavou. „Musí to být strašně zvláštní pocit být třicet let pryč, a teď se rozhlížet jako... jako někdo, kdo právě vystoupil ze stroje času.“ Opřel se v křesle. „Devatenáct šedesát tři,“ přemítal Henry, když se díval do stropu.

„V roce 1963 mi bylo deset let. Svou první pušku, samonabíjecí malorážku Winchester, kterou mi dal táta, jsem měl v té době asi dva roky. Na jaře roku 1963 mi táta pořídil můj první revolver, Smith K22. Zhruba ve stejné době jsem si koupil i svoji první pušku na náboje se středovým zápalem, Mauser 98; koupil jsem ji od Charleyho Steena za peníze, co jsem si našetřil, jak jsem tátovi pomáhal s prací na fotografiích.

Když jsem měl narozeniny, táta, strýček a jeden starý rodinný přítel se sešli a dali mi ten nejlepší dárek, jaký jsem kdy v životě dostal. Strýc Max mi dal tady tuhle pětipalcovou čtyřiačtyřicítku ze speciální série pro H. H. Harrise v Chicagu,“ poplácal se Henry po boku. „Táta mi k tomu přidal formy Hensley & Gibbs s 8 dutinami a od Irwina Manna jsem dostal pět tisíc nábojnic. Mám jich pořád ještě pár stovek a myslím, že jsem od té doby musel přebít a vystřelit asi tak čtvrt milionu nábojů. Ne, počkej, to by bylo jenom osm tisíc ročně, takže to musí být víc. Možná půl milionu.“ Zhluboka se nadechl a znovu zavzpomínal.

„V letech 1963 a 1964 jsem střílel asi tak každý druhý víkend během školního roku a v létě přinejhorším obden. Pochybuji, že by někdo jiný v šesté třídě střílel tak často jako já, ale odhadem asi tak polovina kluků měla vlastní malorážky a nejméně dva měli pistole. Ted Swenson měl niklovaný Smith & Wesson ‚Kitgun‘ a Beau Hadley dostal od táty Government s konvertní soupravou pro ráži .22. Cíle v pohybu mu moc nešly, ale ta pistole nebyla o nic horší než jakákoli jiná dvaadvacítková konverse, co jsem kdy viděl, a Beau s ní na sto yardů zasahoval pětigalonový sud každou ranou.

V době, kdy jsi odjížděl, kdykoli se pár chlápků jako my takhle sešlo v něčí pracovně, nebo spíš někde v dílně nebo v obchodě se zbraněmi, mohl ses předem vsadit, co budou dělat: bavit se o zbraních, diskutovat o přebíjení a balistice, nebo samozřejmě střílet. Aspoň tady to tak bylo.“

„Jasně. Přesně stejně v Coloradu, v Massachusetts nebo v New Yorku. Každou chvíli jsem tam trávil u Griffina & Howea a nic jiného tam nikdo nedělal.“

„Tak teď už je to jinak,“ řekl Henry sklesle. „Teď se všichni baví prakticky jen o tom, jak se bránit proti neustálému náporu legislativy.“ Ukázal na svůj počítač, modem a tiskárny. „Mám tu docela slušné elektronické vybavení, a ve skutečnosti to všechno používám dvakrát častěji k tomu, abych bojoval za svá občanská práva, než na cokoli, co mi vydělává nějaké peníze.“

„Vážně? Jak to?“ podívil se Ray. Henry pokrčil rameny, než odpověděl.

„Po celé zemi se objevují spousty organizací pro občanská práva. Řada z nich má BBS, a když máš u počítače modem, můžeš se k nim přihlásit a podívat se, jakou nejnovější nehoráznost se státní nebo národní zákonodárci snaží protlačit. Třeba tady v Missouri se ročně objeví tak deset patnáct návrhů zákona, který se snaží dostat všechno, co se týká zbraní, do ilegality. Snad každý rok to zkoušejí znovu s věcmi jako třeba zákaz mít nenabitou zbraň v zamčeném kufru auta blíž než tisíc stop od nějakého školního pozemku. Vloni si nějaký kluk v okrese St Louis vzal mapu a nakreslil čáru tisíc stop kolem každé hranice každé školy. Bylo to moc hezké: kdykoli by kdokoli jel kamkoli střilet, ten zákon by porušil. Zákonodárci na to kašlou. Podaří se to spláchnout, a příští rok s tím přijdou zas.

Máme návrhy zákonů, které zakazují vlastnit více než pět set nábojů. A také takové, které vyžadují poplatek tisíc dolarů ročně, pokud někdo vlastní více než deset zbraní; a v obcích s více než 250 000 obyvateli by to bylo rovnou natvrdo zakázané. Návrhy na spotřební přírážku na střelivo do krátkých zbraní ve výši, to se podrž, desítek tisíc procent základní ceny. Zákazy samonabíječek se zásobníky, zákazy závitů na hlavních, zákazy výstupků pro nasazení bajonetu, zákazy pistolových rukojetí... nejen z dovozu, ale i u domácích zbraní. Zákazy zásobníků samotných.

Jedním z nejčastěji opakovaných návrhů tady v Missouri je zákon, který by stanovil, že je trestné uložit zbraň tak, že by se k ní mohla jakkoli dostat nezletilá osoba.“ Odfrkl si. „Tolik k výuce bezpečnosti a zručnosti při zacházení se zbraněmi.“ Ray Johnson seděl s otevřenou pusou. Tomu, co jeho přítel popisoval, se téměř nedalo uvěřit. Henry se na něj však nedíval, nevšiml si toho a pokračoval.

„Když se tomu někdo chce opravdu věnovat — a to dnes dělá čím dál víc skupin —, nakonec sežene pár zákonodárců, kteří problematice aspoň trochu rozumějí, a předloží návrh zákona, který by tyhle hrůzy aspoň omezil. Převz mou ofensivu, místo aby se pořád jen bránili. Přesně to tady kluci dělají. Já jim dávám asi deset tisíc ročně, ale to je jen kapka v moři proti té bezplatné podpoře, kterou média dávají našim nepřátelům — a za naše daně,“ dodal Henry smutně. Podíval se z okna a zhluboka se nadechl.

„Děda vyrostl na farmě na konci minulého století. Jeho rodina nikdy nedostala od vlády ani cent, což jej nijak nemrzelo, naopak, byl přesvědčen, že tak to má správně být. Dost pracoval, aby se dostal na střední školu a vystudoval práva a velkou část výdělků si ušetřil. Dělal patentové právo.

Ve dvacátých letech za ním přišel člověk, který navrhl nějaká vylepšení pro pluh. Hledal sponzory. Děda toho o orbě věděl docela dost, nechal si ten návrh důkladně předvést a pak mu pomohl získat finance. Část peněz vzal z vlastních úspor; dost na to, aby mu patřila asi sedmina nového podniku.

Dařilo se jim dobře. I během krachu v devětadvacátém se udrželi v plusu, neměli žádný dluh, a protože to byla soukromá firma, neměli ani problémy s akciovými spekulanty.

Velké firmy v oboru měly tehdy všechny problémy vinou propadlých hypoték na farmy a když si všimly, že tenhle malý soukromý podnik pořád vydělává slušné peníze na dobrém výrobku, přišly s nabídkami na odkup. To bylo ve dvaatřicátém.

Kupec byl na mizině s hotovostí jako všichni ostatní a hodnota jeho akcií byla také dost bídná. Děda to dobře věděl; firma zase viděla, že nákup práv na výrobu nového pluhu jim dává hodně slušnou šanci se vrátit do černých čísel, a nakonec za to dali hodně slušný podíl. Děda skončil se skoro celým jedním procentem jejich akcií.“

„Která to byla společnost?“ zeptal se Ray. „Jsou ještě tady?“ Henry se usmál.

„Abych pravdu řekl, jsou. Před pár lety se přejmenovali: Deere & Company, dnes tedy John Deere.“ Znovu zvažněl.

„Proč o tom vlastně mluvím. No, že kdykoli původní malá firma něco vydělala, a to bylo každý rok kromě toho prvního, platila berně. Když John Deere vydělává, není tomu jinak; momentálně se jejich sazba pohybuje kolem čtyřiceti procent.

Když to zaplatí a něco zbude — a většinou zbývá —, obvykle část dostaneme my akcionáři jako dividendy. A hádej co? Znovu je zdání. V šedesátých a sedmdesátých letech byla sazba sedmdesát procent, jak pro dědu, tak i pro mámu, když děda zemřel. Reaganovi se podařilo přimět Kongres k tomu, aby snížil tyhle sazby na osmadvacet procent, ale když se do toho připočítají ty berně, které platí firma samotná, federálové stejně sebrali asi tak polovinu našeho podílu na zisku společnosti.“ Podíval se na Raye Johnsona.

„Pak jim Bush zase ustoupil, takže v devadesátém šly sazby zase nahoru. O dva roky později ten slizoun spolu s Kongresem zvýšil sazby retroaktivně, až před dobu, než nastoupil do úřadu, a —“

„Cože?“ skočil mu Ray do řeči. „Zpětně? Co to říkáš? To je přece protiústavní!“

„Řekni to presidentovi,“ ušklíbl se Henry. „Ty jsi přece právník, k čertu. Já jsem jenom obyčejný geolog, tak co bych o tom mohl vědět?“ Neradostně se zasmál. „Nemyslel sis třeba náhodou, že tvému ranči se dařilo a že berně nebyly tak zlé, když sis prohlížel daňový výměr?“

„Vlastně docela přesně tohle jsem si myslel,“ připustil Ray.

„Tak počítej s tím, že ta neústavní retroaktivita tě bude stát ještě na pěkných pár tisíc. No, jde mi o to, že federálové za celé ty roky obírali mou rodinu o víc než o polovinu podílu na zisku. A to je jen špička ledovce.“ Henry si začal prsty odškrátvat body.

„Dvojí zdanění zisku Johna Deerea už jsme probrali, nejprv firemní a pak další zdanění dividend, které se vyplácely už z čistého zisku. Další daně děda platil ze svých příjmů jako právník. Z toho, co mu zbylo, během čtyřiceti let dokázal koupit čtyři domy a několik aut. Takže pak musel každický rok vyklopit daně z nemovitostí a daně z osobního majetku z těchto věcí. Když dům prodal, dostal samozřejmě vinou inflace více peněz, než za kolik jej koupil, ačkoli hodnota se nijak nezvýšila; ale stejně z toho rozdílu musel zaplatit daň z takzvaného zisku. To, že zároveň kupoval nový a ještě dražší dům, na věci nic neměnilo.

A teprve teď to začne být opravdu zajímavé. Když děda umřel, přišli federálové s dědickou daní a ta se vyšplhala na sedmačtyřicet procent ze všeho, co vlastnil. Rodiče museli prodat polovinu všeho, co jim nechal, jen aby mohli zaplatit to výpalné. Dům, hotovost, dluhopisy, všechny akcie kromě Deere a i slušná část těch fuč, jen tak, ze dne na den.

Otec zemřel o pět let později, matka deset let poté. Takže v osmasedmdesátém, to mi bylo pětadvacet, jsem musel dědickou daň platit já; tentokrát už to bylo třiapadesát procent hodnoty všeho, co má rodina vlastnila, a co už bylo dávno mnohokrát zdaněno. Máma měla dva domy, ty jsem prodal; a musel jsem rozprodat i půlku zbývajících akcií Deere.“

„To muselo být někdy v době, kdy jsi se mnou jel na safari,“ řekl Ray.

„Těsně předtím, než jsem odjel,“ přikývl Henry. „Takže,“ počítal na prstech, „vláda sebrala přes polovinu výděлку firmy, kterou pomáhal budovat můj děda. Z hodnoty podniku samotného si ukrojila asi dvě třetiny.

Berou si skoro čtyřicet procent všeho, co vydělám jako geolog, a čtyřicet procent všech zisků ze všech úspěšných obchodů s risikovým kapitálem, které financuji. U těch akcií, které mi ještě zbyly, si vezmou čtyřicet procent výděлку Deere a pak znovu čtyřicet procent z dividend, které dostanu z toho, co po zdanění zbude. Kdybych náhodou nutně potřeboval peníze a ty akcie dnes prodal, federálové okamžitě sbalí asi tak třetinu výtěžku, protože už je držím dlouho a jejich současná nominální hodnota je mnohem vyšší, než byla kdysi pořizovací cena.

Za všechny ty dlouhé roky nedostal ani jediný člen mé rodiny ani zlámanou grešli na jakýchkoli státních podporách. Nikdy jsme nevytáhli ani cent z Medicare nebo Medicaid. Státní školský systém jsme nezatížili ani jediným studentem. Děda a otec platili desítky let sociální zabezpečení, ale nikdy nikdo z nich nevypsal ani jediný důchodový šek. Jen já po tátově smrti dostával po sedm roků nějakých devadesát babek měsíčně, dokud jsem nedokončil školu; a to bylo mnohem méně, než co předtím platil on — o nějakém úroku nebo nárůstu s inflací ani nemluvě.

Viš, asi před rokem mi to nedalo a spočítal jsem si to. Bral jsem jenom daně z příjmů, nepočítal jsem, co mi sebrali z dividend, úroků a zisků ani dědickou daň z pozůstalosti, jen ty berně z výdě-

lečné činnosti. Celkem toho bylo asi šestkrát víc, než co platí kompletně ze všech příjmů prezident této země a jeho manželka dohromady. A to jsem o pět let mladší než kdokoli z nich," dodal.

„Nikdy jsem neskrýval žádné ze svých příjmů. A až doteď jsem si nikdy nestěžoval. Dokonce ani tehdy, když prezident pokřikoval, že lidé jako já neplatí svůj spravedlivý podíl na státních účtech.

Vycházel jsem jim zatraceně vstříc. Takže člověk by aspoň čekal, že mne nechají na pokoji, když jim poctivě a bez výhrad platím takhle vysoké výpalné. Ale ne, to oni ne. Namísto toho si vyberou tu jedinou věc, kterou opravdu rád dělám, navíc k tomu jde o naprosto základní právo údajně zaručené samotnou ústavou, a dělají vše, co mohou, jen aby mi to vzali.“ Henry zavrtěl hlavou.

„Ještě nikdy jsem to nikomu neřekl nahlas, ale víš co — všechen ten čas, který jsem strávil rozvíjením svých střeleckých schopností. Všechny peníze, které jsem utratil za municí a členství v klubech a za svou soukromou střelnici tady, a všechen ten výcvik, který jsem věnoval ostatním, aby se dokázali chránit —, včetně spousty žen a policejních oddělení —, skoro vše zadarmo. Byl bych býval čekal, že třeba vláda řekne: „Poslyš, Henry Bowmane, dobrá práce! Chceme, aby lidé byli se zbraněmi zruční a dodržovali bezpečnostní pravidla. Chceme, aby byli schopni sami sebe i své bližní ochránit před újmou. Chceme, aby všichni byli soběstační. Kéž bychom měli víc lidí jako ty, s dobrými střeleckými schopnostmi a celoživotními zkušenostmi, které mohou předávat ostatním. Jen tak dál!“

Místo toho se ke mně a dalším, kdo dělají totéž, chovají s naprostým opovržením. Zabavují nám majetek a zavírají nás do věznic s maximální ostrahou, a ne proto, že bychom komukoli jakkoli ublížili. Dělají to, když u nás najdou kulatou gumičku a prohlásí, že je to součást tlumiče. Kus hadičky! Zastřelili manželku jednoho chláпка za to, že měl — možná — jednu pušku trochu kratší. Ztloukli těhotnou ženu jiného muže, až potratila, a to kvůli sbírce zbraní, na kterou ten člověk měl perfektně v pořádku všechny ty pitomé papíry, jenže federálové je sami zabordelili. Upálili devadesát lidí zaživa kvůli sporné dani dvě stě dolarů.

Věříš, že máš právo kupovat a vlastnit zbraně a střílet z nich, když zajistíš veškerou bezpečnost? Uplatňuješ tohle právo pravidelně? V očích naší vlády jsi nepřítel. Budou tě pronásledovat s větším nasazením a mnohem přísněji než lidi, kteří na autobusovém nádraží sbírají kluky a holky, co utekli z domova, a dělají z nich otroky a natáčejí s nimi snuff.

Tohle je nejdůležitější věc v mém životě. Možnost uplatnit své právo kupovat si zbraně a střílet z nich je pro mne důležitější než všechny ty miliony dolarů, o které mě obrali. Federální a státní vlády dělají dennodenně vše, co je v jejich silách, aby mne připravily o mé nejdůležitější právo.“ Henry Bowman zavřel oči a zavrtěl hlavou.

„Takhle, jak to popisuješ, to vypadá daleko hůř než cokoli, co jsem kdy viděl v Jižní Africe,“ řekl tiše Ray. „Už třicet let v téhle zemi nepraktikuji právo, ale byl bych se býval sázel, že tyhle věci, o kterých mluvíš, jsou tady z právního hlediska naprosto nemožné.“

„Z právního hlediska snad,“ odpověděl Henry. Hněv z něj docela vyprchal a zůstal jen hluboký smutek. „Nikdy jsem nikomu nepřál nic zlého,“ zašeptal, „ale Bůh ví, že tyhle parchanty nenávidím. A nemohu s tím dělat vůbec nic.“

Ray Johnson hleděl na svého přítele a vzpomněl si na rok 1978. *Před šestnácti lety, pomyslel si, jsem se díval na tohoto muže, jak čelí stádu splašených buvolů s pouhou opakovacíkou, protože si myslel, že ušlapou jednoho z mých stopařů. Udělal to s úsměvem. A teď má pocit, že jej jeho vlastní vláda chce zničit.*

Ray otevřel ústa a bez přemýšlení vyhrkl: „Až je začneš střílet, dej mi vědět.“ *Ježíši, kde se tohle ve mně vzalo?*, překvapila jej vlastní slova.

„Promiň mi to, Rayi,“ řekl po chvilce Henry, aniž by se na svého přítele podíval. „Právě jsem na tebe vykřičel nějakých šestadvacet let bezmocného vzteku.“ Usmál se a stiskl si kořen nosu. „Nechystám se k ničemu takovému, jako že bych šel na někoho střílet. A kdybych to přece jen udělal, najal bych si trestního advokáta, a ne machra přes smlouvy a nároky, který strávil posledních třicet let v afrických loveckých táborech. Neber si to ve zlém.“

„Nemyslel jsem, že tě budu zastupovat,“ vysvětloval Ray pomalu. „Mluvil jsem o tom, že bych pomohl s tím střílením.“ Henry se na svého přítele dlouho díval, než promluvil, a pak pečlivě volil další slova.

„Neříkej takovéhle věci nahlas. Nikdy a nikde. Kdykoli federálové někoho obvinili z nějakého pitomého porušení zákona o zbraních, navrch k tomu přilepili ještě obvinění ze ‚spiknutí za účelem porušení federálního zákona‘, a obvykle jim to u soudu projde. Je to stokrát horší než na letištích — opravdu a bez legrace můžeš jít do vězení jen a jenom za vtip.“ Pár sekund se na svého hosta díval a pak náhle vyskočil ze židle.

„K čertu s tím,“ rozesmál se. „Chovám se jako pramizerný hostitel. Pojďme se tvářit, jako kdyby byl zase rok 1963. Ukážu ti svou dílnu a pak si zajedeme do lomu zastřílet. Mám tady pár věcí, z jakých jsi určitě v životě nestřílel, a věř mi, vždycky jsi chtěl. Poběž.“ Henry vedl Raymonda ke schodům do sklepa, jeho hlas byl opět plný radosti a nadšení.

„Dílna se ti bude líbit,“ usmál se. „Je jedna z nejlepších, jaké jsem kdy viděl, a to je fakt, i když to říkám já.“

„Co je tohle?“ zeptal se Ray, když stáli u menšího ze dvou Henryho soustruhů, desetipalcového Hardinge. V upínači bylo cosi, co vypadalo jako ocelový válec o průměru asi $\frac{3}{4}$ palce s měděným pruhem, který jej obepínal poblíž odkrytého konce. V lepenkové krabici položené vedle bylo několik dalších. Byly obrácené špičkou k němu a Ray si uvědomil, že to jsou velké projektily.

„Volal mi jeden známý, když ve šrotu narazil na velkou hromadu vystřílené mosazi od nějakých vojáků. Prý abych se přijel kouknout, zda tam není něco, co bych užil, než to celé pošle do tavniny.“

A nevěřil bys, vedle spousty mosazi z padesátek a dvacítek z Vulcanu jsme tam našli i pár tuctů nepoškozených střel 20 mm, a dovolil mi, abych si je vzal. Nikdy jsem neměl žádnou americkou dvacítku, ale když jim stáhneš základnu o devět tisícín, dají se krásně přebít do nábojnice 20×138 a vystřílet z Lahti nebo Solothurnu.

Nemohu ale říci, že bych si byl moc jistý stran barevného značení na špičkách, obzvlášť u moderního střeliva. Nejprv jsem myslel, že by to mohl být ochuzený uran, ale ukázalo se, že na to jsou moc lehké. Rozhodně to nejsou obyčejné střely; na to je tam těch barev příliš mnoho. Vím ale, že některé z dnešních výbušných střel mají odjištění rotací, a někde jsem zaslechl, že prý některé z nich dokonce po určitém počtu otáček automaticky vybuchují ještě ve vzduchu, aby piloti při leteckých soubojích nespali nevybuchlé náboje pěšákům na hlavy.

Sice mi něco takového přijde jako docela složitý mechanismus na celkem malou 20mm střelu, ale nepochybuji, že je to technicky možné. Takže jsem ty základny stáčet opravdu pomalu, padesát otáček za minutu.“

„To bylo moudré,“ řekl suše Ray. „A co tedy myslíš, že se stane, když ta věc dopadne na cíl?“ Henry otevřel sklíčidlo, vytáhl projektil z Hardinge, uložil jej k ostatním do krabice a tu podal Rayovi.

„Tak jsem si říkal, že bychom to mohli jít zjistit. Vezmi je prosím támhle k tomu velkému přebíječcímu lisu na druhém konci ponku. Matrice pro Solothurn jsou v držáku na polici, a já mezitím půjdu vyhrabat nějakou mosaz a vhodný prach.“

„Jasně.“

~

„Uši?“

„Jen do toho.“

„Sleduj střed toho velkého vápencového balvanu. V noci by to určitě vypadalo lépe, ale snad něco uvidíme i teď.“ Henry Bowman se zavrtil na břiše, přiložil pravé oko ke gumovému okuláru dalekohledu velké pušky a zamířil na cíl vzdálený tři sta čtyřicet yardů. Stiskl velkou spoušť ukazovákem a prostředníkem pravé ruky a pětapadesát let stará zbraň zahřměla.

„Moc hezké,“ řekl Ray procítěně. „Rozlétna se tam spousta malých mihotavých věcí, široko kolem celého kamene. Vypadalo to jako hromada světlušek. Udělaly oblak velký tak asi jako garáž.“

„Trošku jsem to zahlédl levým okem,“ usmál se Henry a otočil se ke svému příteli. „Myslím, že to asi budou ty ‚podpalovače‘, o kterých před časem vyprávělo pár chasníků z Pouštní bouře. Mají v nich kousky termitu a hoří to jak peklo. Ještě si vystřelím jednu a pak ti jich pár nechám. Docela rád bych si ale nějaké ušetřil na noc v Knob Creek. Vsadím se, že ve tmě to bude něco velkého.“

„Máš to tady hezky zařízené s tímhle starým lomem.“

„Jo, mohu tady bezpečně střílet naprosto cokoliv. Skalní stěna támhle vzadu spolehlivě zachytí jakýkoli odraz. Proto jsem to tady koupil. Každý střelec, který to myslí vážně, by měl mít svůj vlastní kamenolom.“

„Nechodí ti sem lidé plavat? Nebo to máš komplet oplocené a všude zákazy vstupu?“

„Kdepak. Ano, mám tam všude cedule, ale to není to, co je drží venku. Právníci mě varovali, že i tak, kdyby sem někdo vlezl, mohl by s tím být problém, ale zjistil jsem jednu legrační věc: nikdo ti nepoleze potají někam, odkud slyší kulometnou palbu.“ Ray i Henry se rozesmáli.

„A až vystřelíme těch pár termitů, mám tady spoustu obyčejných kulí — také jsou to původně střely z Vulcanu se staženou základnou, ale cvičné. Největší zábava je střílet je do vody. Naházíme pár klacků do jezírka a zkusíme, jak vysoko je dokážeš vyhodit do vzduchu.“

„To zní jako plán.“

„Člověče, tohle všechno sis přebil ručně?“ zeptal se Ray, když pomáhal Henrymu posbírat vystřílené nábojnice velikosti banánu, které ležely všude kolem.

„Nic jiného mi nezbylo. Z původních armádních přebytků už nezůstalo prakticky nic. Když je někde seženeš, dáš dvacet, třicet babek za náboj. V Evropě toho najdeš hromady — já sám mohl koupit snad pět set tun, prakticky zadarmo. Do žádné dnešní zbraně se nehodí, střílet je mohou jen sběratelé jako my, kdo máme ještě pořád pár starých Lahti a Solothurnů, zbytek z těch několika stovek, co sem přivezli před více než třiceti lety. Nabízeli mi to tam za čtvrták za kus, ale tady

mi zakázali import. Ta pitomá klauzule z roku 68, není to ‚sportovní střelivo‘. Takže používám cvičné střely z Vulcanu, které skončí ve šrotu, když se vláda zbaví starého střeliva. Udělal jsem si na to matrici a normálně ty základny srazím v ní, ale dnes jsem ji raději nepoužil, protože jsem se moc nehrnul do lisování střel obsahujících bůhvíco.

„Taky musím vyžítat krčky, protože mosaz je pětapadesát let stará, a lůžka pro zápalky si musím přelisovat na hydraulice, abych mohl používat ty dnešní pro padesátky.“

„Přebíjíš a nastřílíš toho tedy opravdu hodně,“ potřásl hlavou Ray. „Řekni, zamyslel ses někdy nad tím, kolik času a peněz lidé jako my utratí, když shánějí staré součástky a vyrábějí si ty nesehnatelné, upravují si mosaz, formují střely a bůhvíco ještě, jen proto, abychom to pak prohnali hlavní?“

„Jen asi třikrát nebo čtyřikrát denně,“ řekl Henry s úsměvem.

~

„Je to *kulturní* otázka, jak neustále říkám tady Henrymu,“ vysvětloval Thomas J. Fleming, zatímco si krájel steak.

„Jak to myslíš?“ Ray měl pocit, že dobře ví, o čem Fleming mluví, ale chtěl slyšet jeho argumentaci. Tři muži večereli v soukromém klubu, jehož byl Henry členem. Na stěně nad krbem visela hlava jednoho z buvolů, které před šestnácti lety zastřelil.

„Lidé, kteří sami nestřílejí, obvykle mají tu z médií převzatou představu tlustocha v montérkách, co nedokončil základní školu, na vedlejším sedadle svého pickupu má karton piva, které upíjí při cestě domů ze svatby, kde se brala jeho sestřenice s jeho bratrancem. Přesně to jim naskočí, když někde slyší ‚cvok do zbraní‘ nebo ‚NRA‘. Jiní si zase představují blbce s vyholenou hlavou, který má na sobě maskáče, v kapse bílou kápi s dírami pro oči, a chlubí se, že odpráskne každého barevného, jehož uvidí na deset yardů od bílé holky. Pro mnoho lidí představují právě tyto dva stereotypy střeleckou kulturu.“ Napil se ledového čaje a pokračoval.

„Ne, že by takoví vůbec neexistovali, ale ve srovnání s námi ostatními je jich strašlivě málo. Skuteční členové střelecké kultury jsou právě lidé, jací teď sedí u tohoto stolu.“ Fleming se na chvíli odmlčel, aby své tvrzení zdůraznil, usmál se na Raye a pokračoval.

„Možná si myslíš, že tady Henry je extrémní příklad, ale to by byl omyl. Takových chasníků jako on je spousta. Víš, co je to IPSC, že? Pořádají mistrovství světa v Jižní Africe.“

„Jistě,“ odpověděl Ray. „Předtím byli v Rhodesii.“ Fleming a Johnson měli na mysli Mezinárodní konfederaci praktické střelby. Jde o systém střeleckých ‚soubojů‘, při nichž závodníci procházejí trati, na které jsou různé cíle — jak ‚nepřátelské‘, tak i ‚přátelské‘ — ve snaze co nejlépe při sportovním klání simulovat reálné bojové situace.

„Přesně tak,“ potvrdil Fleming a zvedl prst. „No, tak v téhle zemi máme přes padesát tisíc registrovaných závodníků IPSC. Ti z nich, kdo to myslí aspoň trochu vážně, vystřílejí při nácviku nějakých čtyřicet až sto tisíc nábojů ročně. Jejich soutěžní pistole přijde minimálně na dva tisíce. Střílíš IPSC, Henry?“

„Ne.“

„Já taky ne. Takže Henry ani já nejsme součástí těch padesáti tisíc.“ Fleming zvedl druhý prst. „Siluety, ty střílí něco mezi třiceti a čtyřiceti tisíci závodníky. Při tréninku toho nastřílejí skoro stejně, jako kluci z IPSC. Střílíš na siluetu, Henry?“

„Před pár lety jsem zkusil pár soutěží, ale tady nemáme žádnou střelnici.“

„Tak ani sem nepatříme. Já to nikdy ani nezkoušel.“ Zvedl třetí prst. „PPC, soutěž v praktické pistolové střelbě. Nejméně tolik soutěžících jako IPSC, nácvik mají srovnatelný, pistole jsou o něco levnější. Střílíš PPC, Henry?“

„Nikdy jsem to nezkusil.“

„Ani já ne. Střelba na kuželky,“ řekl a zvedl čtvrtý prst, „náhodou vím, že to Henry dělal; a tihle chasníci cvičí pořád. Pak jsou tu různé terčové soutěže, siluety pro náboje s okrajovým zápalem, kovbojské střelby s černým prachem a spousta dalších věcí, které si někdo někde vymyslel.“

„A to se pořád zatím bavíme jen o organisovaných soutěžích pro krátké zbraně. Tak se podívejme na pušky,“ složil prsty a začal znovu. „Máme nějakých dvacet nebo třicet tisíc lidí, kteří střílejí benchrest a na dvě stě yardů mají skupiny menší než měďák. Skoro stejně jich střílí puškové siluety. NRA má XTC a DCM. Je tu spousta malorážkových střelců, je tady GM Sportsman's Truck Challenge. Jsou tu střelby podobné jako IPSC, ale pro samonabíjecí pušky.“

„Loni jsem jednu z těch soutěží vyhrál s opakovačkou,“ usmál se Henry.

„Vejtaho. Do dálky střílejí také na Coors Schuetzenfest a dalších soutěžích s černým prachem, dokonce máme benchrest s černým prachem.“

A opravdu bláznivá čísla dostaneme u brokovnic. Jen loni jsme na hliněné holuby vystříleli o dost víc než dvě miliardy nábojů. A to není všechno; brokaři také střílejí na kuželky a mají další soutěže. Kolik brokových nábojů jsi loni vystřílel, Henry?“

„Ani jeden.“

„A lov, abych nezapomněl. Kolik při lovu?“

„Ani jeden.“

„A snad nejvíc je těchto lidí,“ pokračoval Tom Fleming, „lidí jako já nebo jako Henry, kdo střílíme jen proto, abychom si udrželi své dovednosti a proto, že nás to baví, aniž bychom se nějak zvlášť zajímali o soutěže.“ Fleming se nadechl, aby pokračoval, ale Henry mu skočil do řeči.

„Tom má naprostou pravdu,“ potvrdil. „Jen za minulý rok prodali zdejší výrobci munice přes tři miliardy nábojů s okrajovým zápalem. Středový zápal, puškové i pistolové dohromady, vyjde na další asi dvě miliardy. A ještě jednu miliardu dá import.“

A to nezahrnuje přebíjení. Nemám sice čísla od dodavatelů komponent, ale i tak se to dá docela slušně odhadnout. Téměř nikdo nekupuje hotové náboje se středovým zápalem po několika bed-

nách najednou, ale skoro každý kupuje zápalky po tisících. Vsadím se, že na každý tovární náboj se středovým zápalem připadají minimálně tři nebo čtyři přebité. A vůbec jsem ani nezkusil počítat brokové.

Takže dohromady mluvíme o — hm, kolika? Každoročně se vystřelí nějakých patnáct miliard nábojů?“

„Tak nějak to bude,“ souhlasil Tom Fleming. „A ten šišlavý blbec ze Senátu na to chce uvalit daň deset tisíc procent.“ Zavrtěl hlavou.

„Tolik nábojů nemohou vystřílet nezaměstnaní vidláci, co nedokončili školu. Ani chlápci s přecerpanými kreditkami, co jen pijí pivo a koukají na televizi. Tohle jsou prakticky všechno vzdělaní a úspěšní lidé jako ty, Henry nebo já. Všichni máme vysoké příjmy, jinak bychom si nemohli dovolit střílet tolik. Nikdo z nás v životě nebyl na podpore. Tu a tam pár chlapů pije, ale tedy já neznám ani jednoho, co by chodil na fotbal nebo visel u televise. Ty ano, Henry?“

„Nikoho takového neznám.“

„Vidíš. A teď zkuste zavzpomínat na dětství. Vsadím se, že skoro všechny vaše nejlepší vzpomínky budou na to, jak jste stříleli nebo se o tom s někým bavili.“

„Je to tak,“ pokývl Ray.

„A to je pravda pravdoucí,“ skočil mu do řeči Henry. „Když jsem byl na střední škole, vzal mne strýc do Rena. Nejlepší věc, jakou jsem kdy zažil. Byli tam machři ve střelbě na živé holuby; docela koukali, když jsem střílel trap svou .375. Pak s námi vyrazili do pouště, zastřílet si z kanónů. Všichni jsme si to pekelně užívali. A ti chasníci tam většinou až do toho dne neměli v ruce nic než brokovnice, ale vsadím se, že dneska spousta z nich střílí z pořádných pušek.“

„Tak vidíte, co tím myslím?“ řekl Fleming. „Jsme na tom všichni stejně. A každý z nás je pevně přesvědčen, že jako dospělí a řádní občané máme absolutní právo vlastnit jakékoliv ruční zbraně a střílet z nich přesně tak často, jak se nám zachce. Tohle je opravdu otázka specifické kultury. Zbraně a střelba jsou pro nás velmi důležité, podobně jako byl pro indiány důležitý život kočovníků a lov buvolů. Jsme ochotni tvrdě pracovat; jsme ochotni nechat vládu zkonfiskovat polovinu našich peněz a použít je na věci, ze kterých nikdy nemáme žádný užitek — jen když si budeme moci dál kupovat zbraně a munici a komponenty a vše potřebné a střílet.“

Naše kultura je pro nás důležitá a jsme ochotni za ni zaplatit. Máme nadprůměrné vzdělání, nadprůměrné příjmy a téměř nulovou kriminalitu. Odevzdáváme mnohem víc na daních než jakákoli jiná skupina lidí a nepobíráme prakticky žádné dotace. Člověk by si myslel, že Washington bude mít radost; ale místo toho dělají všechno pro to, aby naši kulturu zničili.

Ve 20. letech seděli vojáci na svých palandách v Perry a čistili své ručně vyladěné pušky na soutěž druhý den. Teď, o sedmdesát let později, president hrdě oznamuje, že dnes se prý ty samé zbraně mají hodit do vysoké pece. A my ve střelecké kultuře cítíme silné emoce. Jsou to stejné emoce, jaké by cítil Indián, kdyby president hrdě nařídil zničení tomahawků a dalších posvátných kmenových artefaktů. Jsou to stejné emoce, jaké cítili Židé při sledování filmového týdeníku, kde nacistické jednotky s nadšením pálí opisy Tóry.

Jsme ochotni odkoupit od vlády zbraně z vojenských přebytků, a oni místo toho vydají peníze, aby je zničili. Nabízíme, že vykoupíme jejich přebytečnou vojenskou municí, vystřelíme ji, mosaz prodáme hutí a vrátíme vládě výtěžek, a oni místo toho vydávají peníze, aby ji spálili.

Tahleta vládní banda nám zakazuje zbraně a zakazuje nám zásobníky a zakazuje nám municí. Zakazuje tlumiče, díky kterým jsou naše zbraně tišší, a pak zakazuje střelnice pod širým nebem, protože naše zbraně jsou příliš hlasité. Zakazuje municí s ocelovým jádrem, protože je „protipancérová“, a pak zavírá střelnice, kde lidé střílejí olovené náboje, protože tvrdí, že by mohli dostat otravu olovem.

Lidé ze střelecké kultury mají menší kriminalitu než kterýkoli policejní sbor v zemi, ale v několika státech nám zakazují používat zbraně na sebeobranu a ve všech ostatních státech kromě jednoho nás nutí koupit si licenci. Zdaňují nás, aby měli peníze na víc policistů, a když kriminalita stále stoupá, zdaňují nás ještě víc a zakazují nám další zbraně.

Snášíme takové čekací lhůty, které by žádná jiná skupina nesnesla. Podstupujeme prověrky, které žádný zákonodárce, soudce, lékař nebo policista nemusí akceptovat, a podřizujeme se jim ne jednou, nebo jednou za rok, ale znovu a znovu. Potom, když se této nehoráznosti podvolíme, usmějí se a zakážou nám koupit víc než jednu zbraň během třicetidenní lhůty.

Když prodáme jednu zbraň, kterou vlastníme a jejíž hodnota stoupá, mohou nás obvinít z obchodování se zbraněmi bez federálního průkazu prodejce, což je trestný čin. Když si ten průkaz seženeme, řeknou, že ve skutečnosti nepodnikáme, a nahlásí nás místním úřadům za porušení územních vyhlášek tím, že provozujeme komerční podnik mimo bydliště.

Když je ocel nebo dřevo na našich zbraních příliš dlouhé nebo příliš krátké, donutí nás zaplatit 200 dolarů daně a nechat si sejmout otisky prstů a vyfotografovat se. Donutí nás získat osvědčení od místního policejního šéfa. Když odmítne podepsat, nemáme žádné východisko. Když si vezme formuláře do vedlejší místnosti a přinese je podepsané zpátky, může později tvrdit, že podpis není jeho, a federálové obviní z trestného činu nás.

Hrajeme všechny ty jejich stupidní hry, od NFA až dodnes přes půl století, aniž by kdokoli z nás spáchal jediný násilný zločin. A když pak konečně přijde na řadu jeden slušný zákon, který má lidi cestující se zbraněmi zamčenými v kufru auta chránit před vězením, co se stane? Nějaký smrad

z New Jersey, kde jsou zbraně NFA nelegální už teď, k němu přilepí dodatek, kterým to zavře pro celou zem.

Když mají jen stín podezření, že jsme se jim mohli vykašlat na daň ve výši 200 dolarů za to, že je někde kus dřeva nebo oceli o palec delší nebo kratší, než by se jim líbilo, klidně utratí přes milion dolarů na to, aby nás celé měsíce šmírovali. Pak zastřelí naše ženy a děti nebo nás upálí. Když už je to dokonce i na veřejnost příliš, vrahové dostanou důtku nebo odjedou na placenou dovolenou. Za všechna ta dlouhá desetiletí, kdy federálové přepadávali a zabíjeli lidi ze střelecké kultury kvůli pouhému podezření, že třeba nezaplátili dvoustodolarovou daň, nedostal ani jeden jediný federální agent pokutu jeden jediný dolar ani nestrávil jednu jedinou noc ve vězení.“ Fleming se na chvíli odmlčel a znovu se napil čaje.

„A víš, Rayi, co dalšího se ještě ani jednou jedinkrát nestalo? Do dnešního dne si ani jeden jediný člověk ze střelecké kultury nevzal žádného z těch federálů na mušku. Ani jednou.

A potom, co tihle státní parchanti všechno tohle provedli, se jen zašklebí a řeknou nám, že sami moc rádi loví kachny a že jediné zákony, které chtějí schválit, jsou ty ‚rozumné‘.“ Henry i Ray se podívali na svého přítele. Ani jeden z nich neměl v tu chvíli co dodat. Nakonec promluvil Ray Johnson.

„Já už teď vím, že tohle všechno, co říkáš, je pravda,“ řekl. „Ale pořád tomu nemohu docela uvěřit.“ Znovu se odmlčel a pak položil otázku. „Co si myslíš, že se stane?“

„Jedna ze dvou věcí,“ povzdechl si Fleming. „Jedna z politických stran se musí probrat, vzít rozum do hrsti a začít potvrzovat všechny články z Listiny práv — hlavně druhý, čtvrtý, pátý a desátý dodatek — a rušit zákony, které jsou s nimi v rozporu.“

„A co když k tomu nedojde?“ zeptal se Ray tiše. Flemingovi dost dlouho trvalo, než odpověděl, ačkoli bylo zřejmé, že celou dobu přesně ví, co říci.

„Pak přijde občanská válka.“

31. ČERVENCE 1994

„Haló? Je tahle věc zapnutá?“ optal se nervózně břichatý, plešatější muž středního věku. Bylo zřejmé, že ho obrovský dav dokonale slyší. „Zkouška, zkouška...“ pokračoval David R. Hinson ve snaze oddálit nevyhnutelné. Z davu se ozvalo několik výkřiků, že zvukový systém funguje dobře a že má spustit. Administrátor Federálního leteckého úřadu Spojených států pohlédl na své zaměstnance, kteří stáli kousek za ním, nervózně si olízl rty a nadechl se.

„Dovolte mi hned na začátku... ehm... otevřít otázku Boba Hoovera, protože dobře vím...“

Zbytek jeho věty přehlušil bouřlivý potlesk publika. Když výbuch utichl, Hinson pokračoval.

„... že na to všichni myslíte, a já vím, že se vám nebude líbit, co musím říct, ale musím to říct.

Znám Boba Hoovera mnoho, mnoho let. Protože je ten problém u odvolacího soudu Spojených států, tedy v probíhajícím soudním sporu, nesmím to nijak komentovat.“ Na okamžik se v davu rozhostilo ohromené ticho, neboť obecnstvo čekalo, až Hinson řekne víc. Když to neudělal, mezi diváky se rozlehlo mumlání.

„To je vcelku standardní ochrana, ehm, jeho zájmů,“ prohlásil Hinson nakonec, „a já se tímto, ehm, léty prověřeným pravidlem budu řídit. Teď prostě nemohu komentovat problém pana Hoovera. Po dořešení této otázky, na jakémkoli fóru, které bude vhodné, určitě někdy příští rok, bych byl více než potěšen, kdybych se mohl zapojit do dialogu o této otázce. Doufám, že všichni pochopíte,“ váhal administrátor, nejistý, jaká slova zvolit, „že to není proto, že bych se já chtěl něčemu nějak vyhýbat... ehm, doufám, že to budete respektovat a pochopíte.“ Hluk z davu se po tomto ukázkovém příkladu pokrytectví zvýšil. Hinson rychle začal představovat svůj štáb, pak se pustil do další zbytečné zvukové zkoušky.

Starý muž na okraji davu posluchačů přimhouřil oči, otočil hlavu a odplivl si na podlahu.

„Ty seš ale nemytej čurák,“ řekl bez sebemenší snahy ztlumit hlas. Ani na okamžik nespustil zrak z muže na pódiu.

V kterékoli jiné části velké každoroční letecké přehlídky EAA — Asociace experimentálních letadel — ve městě Oshkosh ve Wisconsinu by starcovo chování bylo důvodem k okamžité a ostré výt-

ce. I přesto, že během devíti dnů, které akce trvala, jí prošlo více než milion návštěvníků, nebylo na celém Wittmanově letišti možné najít ani jediné smítko odpadků; a stejně nevídané bylo i hrubé nebo neomalené chování.

Kdekoli jinde v celém areálu by si devadesátník za svůj komentář vysloužil okamžitou nechuť a pohrdání. Na letové lince, v dílnách stavitelů nebo na kterémkoli jiném fóru sponsorovaném EAA by se ihned stal vyvrhelem a všichni v okolí by přinejmenším znechuceně odvrátili hlavu, pokud by jej vůbec okamžitě nevyvedli.

Tohle však nebyla letová linka. Šlo o každoroční fórum „Meet the Boss“, spolusponsorované EAA a FAA, na které letos posluchači přišli jen z jednoho jediného důvodu. Přišli si poslechnout, jak ředitel FAA vysvětluje, proč Federální úřad pro letectví zakázal Bobu Hooverovi létat. Starcova hrubá slova docela přesně odrážela myšlenky naprosté většiny lidí v publiku.

Nemá žiadnej smysl tu smrdieť celou dobu, co si bude ten sráč cintat pentli, pomyslel si stařec a obrátil se k odchodu. Viděl, že většina lidí v místnosti zůstává, očividně doufající, že jejich nemalé množství nějak přiměje FAA k rozumnému vyjádření, neřku-li ústupu. 'Depa, takle to s těma hajzlama nefunguje, pomyslel si a otočil se k východu. To tak snad leda dyby někdo smáznuť ty dva smrady, co s tímhle svincem začli. Jo, takle je kuchnout, stáhnout, kůži vydělat na pergamen a na tom poslat pěkněj jasnej dopis tý naší posraný vlá—

Vtom se zastavil na místě, jako kdyby narazil do zdi, a poklesla mu čelist. Nevěřicně zíral na muže v khaki kalhotách a košili, který stál v zadní části místnosti a právě se vydal podél zadní stěny směrem k východu.

Tohle je kurva Blackout! Dvakrát zamrkal, ale obraz se nezměnil. Pořád viděl téhož muže, jenž už mezitím byl skoro u dveří. *Tohle není možný! Vypadá lautr stejně, jako dyž sem ho viděl naposled padesát roků zpátky!* Stařec otevřel ústa k výkřiku, ale nedokázal vydat ani hlásku. Stál tam jako ochromený a jen se díval, jak ten, kdo tak hluboce ovlivnil jeho život, vyšel ze dveří a zmizel.

Stařec se nejistě opřel o zeď. Oči měl rozostřené a dýchal mělce. Pak ale pocítil v celém těle klid a vnímal velký jas; příval adrenalinu způsobil, že si připadal na méně než na polovinu svých třia-
devadesáti let.

Nezahld' sem kostel zevnitř vod tý doby, co sem v patnáctym vodešel z domova, a teďka, po vosumdesáti rokách whisky, cigaret a piva hnedka k snídani mi Bůh dal znamení. Zvedl oči ke stropu a páter se mu znatelně narovнала. Slyšel jsem Tě, Pane. Nahlas a jasně. Žádný ,leda dyby někdo'. Ty parchanti z vlády, co podrazili Boba Hoovera, sou mrtvý maso.

Když odcházel z fóra EAA, Buell Anvil Jenkins si uvědomil, že se už skoro padesát let necítil tak dobře.

1. SRPNA 1994

„No ale k čertu!“ zamumlal si Jenkins pod vousy, když uviděl muže, který nahlížel do kokpitu letadla. „Já ho *fakt* viděl.“ Stařík se vydal nejrychleji, jak jen dokázal, k dvojpláštníku, který ho každý den letecké show přitahoval jako magnet.

„No to mě fakt *poser*.“ Ještě trochu na cestě k duchovi ze své minulosti zrychlil.

„Vy jste tam nechal i tu plaketu!“ Henry bezmála vykřikl.

Terry Mace se otočil. Už se chystal tomu chasníkovi říci, aby mu nelezl na křídlo jeho letadla, ale pak jej cosi v cizincově výrazu přimělo změnit názor. Ten mezitím již ostatně stejně slézal dolů.

„Tu na přístrojové desce?“ zeptal se Mace. „Už tam byla, když jsem ji kupoval. Vy jste snad slyšel o tom chlapíkovi? Chlápek, od kterého jsem ji koupil, mi nedokázal říct vůbec nic ani o letadle, ani o původním staviteli. Sám ji koupil z pozůstalosti nějakého pilota letecké show; jak ji chtěl prvně vyzkoušet, zapích’ ji do země a ulomil konec křídla. Tak ji nechal válet v hangáru. Když jsem ji dostal já, nikde nebyl vůbec žádný záznam.“ Mace si všiml, že člověk, s nímž mluvil, má slzy v očích.

„Ehm... vy už jste snad to letadlo někdy viděl?“ zeptal se nejistě. „Snažím se toho o něm zjistit víc.“

„Walter Bowman — to jméno na té plaketě — to byl můj táta.“ Henry zamrkal a potřásl hlavou, aby si ji pročistil. „S tímhle letadlem jsme létali spolu, když jsem byl kluk. Táta ho prodal v sedmašedesátém, když zjistil, že má rakovinu. To mi bylo čtrnáct. Vyměnil ho za Cuba se zkrácenými křídly a za peníze na moje školné. Toho Cuba pořád mám.“ Henry polkl. „Pokaždé, když jsem sem přijel, jsem se po téhle krásce rozhlízel a doufal, že ji tu jednou uvidím.“ Přejel rukou po trupu. Stearman byl teď celý natřen bílou barvou s hladkým polyuretanovým povrchem. Henry se otočil k majiteli. „Já jsem Henry Bowman.“

„Terry Mace,“ řekl pilot a potřásl mu rukou.

„Tak,“ řekl Henry s úsměvem, jak se mu vrátila vyrovnanost, „a co říkáte výkonu?“

„Ach, člověče!“ Mace procítěně řekl: „Motor jsem dal dohromady asi před půl rokem a při prvním vzletu jsem taky málem zapích’ levý křídlo do asfaltu.“

Poslyšte, můžete mi něco říct o tom motoru? Vrtule má příšerně plochý stoupání a někdo namaľoval novou červenou čáru k naprosto šíleným otáčkám. A ještě k tomu je komprese moc vysoká, než abych na nejlepším avgasu široko daleko dokázal víc než volnoběh. Koukal jsem na hlavy; vypadají jako z Reno Unlimited, ale nikdo ze všech profíků, se kterými jsem o tom mluvil, neměl vůbec tušení, kdo tuhle práci mohl dělat. Přitom zrovna moc chlápků, kteří by dělali takhle velké věci na Waspech, není; a když jsme ho rozebírali, narazili jsme na spoustu součástek, co nikdo z nás nikdy předtím neviděl. Teď na něm mám celkem slušnou sadu standardních hlav.

A víte, co je nejbáznivější? Žena říkala, že když jsem zrovna byl na setkání pilotů, přišel sem nějaký starý kozel, a ten říkal, že prej on ten motor postavil, když byl u námořnictva za druhé světové. Říkala, že –“

„Anvil Jenkins je ještě naživu?“ skočil mu Henry do řeči. „A je tady?“

„To teda sakra sem,“ řekl Jenkins. Oba letci se otočili a podívali se na starého muže, který stál za nimi. „Bych se sázels, že vidim ducha, dyž ste byl na tom křídle, pane,“ řekl s úsměvem. „Vypadáte lautr jako váš tatík, dyž sem ho viděl naposled.“

„No, to je tedy něco,“ smál se Henry a potřásl Jenkinsovi rukou. „Když jsem byl malý, táta o vás pořád mluvil. Obešli jsme tehdy spoustu závodních týmů a snažili se zjistit, kde jste. Našli jsme ale jen jednoho chasníka, který vás viděl na konci třicátých let, a to bylo všechno.“

„Ste měli s poručíkem jít tam, kde mě viděl naposled,“ odpověděl mu Jenkins. „Nakonec sem tam zkejsnul. Nák mi ty velký mašiny přirostly k srci. Nakonec mě vykopli v devětašedesátym jako nadpráporu.“

No, vzpomněl sem si na ty časy, dyž sme s vaším staříkem dělali na tomhle Stearmanu, tak sem zkusil vlízt do FAA. Nakonec ze mě udělali inšpáka, a až do třiaosmdesátýho sem koukal na doma udělaný lítadla. Sem už chodim pětadvacet roků. Dycky sem si říkal, že třeba eště jednou uvidim poručíka a tuhle starou holku.“ Zíral na letadlo a pak se otočil k Terrymu Maceovi.

„Synku, dyž na tenhle motor dáš sadu hlav z fabriky, zahodiš dobrejch dvě stě koníků. To by moh’ porušit Zeuschel; ukaž mu ty mý hlavy a řekni, že chceš stejnej průtok, ale vobjem spalovací komory tak vo pětadvacet procent větší, aby srazil kompresi někam, kde to zvládnou ty chcanky, co teď maj’ místo benzínu.“

Votáčky sou dobře; takle točit se může třeba navěky, esli se teda někdo nehrabal v protizávažích na klíce. Proto je taky vrtule tak placatá; tahle holka umí šplhat.“

Terry Mace přikývl. Nepředpokládal, že by se vůbec mohl setkat s původním konstruktérem motoru; to, že přišel k jeho letadlu a vše mu popsal, byl dar od Boha. Trojice mužů si chvíli povídala o historii letadla. Jenkins vyprávěl historky o Walterově působení v roli leteckého instruktora. Vzpomínal, jak se nabídl, že poručíkovi pomůže utrhnout křídla jednomu z jejich cvičných letadel a na Walterovy neortodoxní instruktážní techniky.

„Vzhledem k tomu, že letadlo vlastnil váš táta,“ řekl Mace Henrymu, „a pane Jenkinsi, když jste postavil motor, možná byste vy dva mohli vědět, proč, když jsem přišel k vlastnictví téhle obludy, byla v ocasní části kovová přepážka a olovený blok opracovaný na míru s odpovídajícími montážními otvory. Nový motor je sice těžší než původní Continental, ale když jsme přepočítali vyvážení s tím olovem, vychází furt ukrutně daleko za zářovým limitem. To asi přišlo až potom, co ji váš otec prodal?“

„Ne,“ řekl Henry, „to jsme tam měli už my, a mělo to svůj dobrý účel. Potřebujete dostat váhu tak daleko dozadu, abyste udělal lomcovák.“

„Cože?!?“

„Tenkrát sme tomu říkali ‚B na druhou‘,“ skočil mu do řeči Jenkins. „Poručíkovi sem poradil, že dyž se chce srát do CG, ať to nejprv zkusí někde, kde nebude vadit, dyž si vystoupí. Vyšlo to ale nakonec fajn, akorát se musel držet kurva nahoře, protože ten starej Continental neměl sílu ani aby vytáhl sám sebe, vo srovnání těch kotrmelců bez ukrutný ztráty vejšky ani nemluvě.“

Terry Mace se chystal nevěřicně protestovat, ale Henry Bowman vytáhl z tašky malou složku s fotografiemi. Nejdřív ukázal snímky Jenkinsovi.

„No to mě... to je přece ten voblouček, co máte v Missouri.“ Jenkins se díval na snímek, který Walter pořídil, když zamířil Stearmana obráceným střemhlavým letem mezi nohy památníku. Starý muž si pozorně prohlížel ostatní fotografie, až došel k jedné, kde letadlo mířilo přímo na zem a podle jeho odhadu bylo ve výšce necelých tisíc stop. Obraz země byl rozmazaný do stran, ale přístrojová deska byla zaostřená. Příze na vršku čelního skla také vlála do strany.

„To je vono,“ řekl Maceovi a podal mu fotografii. „Jen se, synku, jukni na rychlost letu.“

„Ukazuje nulu.“

„Protože je v kopanym vejkrutu.“

„No to mě...,“ zopakoval Mace Jenkinsovu předchozí poznámku.

„No do hajzlu, podívejte na tohle!“ vykřikl Jenkins a zíral na další fotografii. „To ste vy, Henry? Váš tatík tohleto dělal s kadetama furt. Do prdele, vy tady přistáváte s tou zatracenou věcí.“ Anvil se díval na snímky, které Walter pořídil, když Henry přistával se Stearmanem, zatímco Walter stál na křídle. „To ste dřepěl u kniplu taky vy, dyž fotil ten lomcovák?“

„Ano,“ usmál se Henry smutně. „Byl to poslední den, co jsme spolu letěli, těsně předtím, než přišel o zdravotní. Nejprve proletěl tím obloukem, pak mi ji předal a věnoval se fotografování.“ Tři muži chvíli mlčeli, pak promluvil Terry Mace.

„Můžete mi udělat kopie těchhle obrázků?“ zeptal se a podal mu dva snímky, na nichž byl Stearman z profilu usazený na rampě.

„Jistě. Proč?“ zeptal se Henry.

„Bílou jsem tam dal jako základ a přemýšlel jsem, co na to.“ Rozhodně přikývl. „A teď to mám vyřešené. Namaluju ji přesně tak, jak vypadala původně.“

„Všecky ty tři mizerný hajzly zabiju,“ usmál se tiše Jenkins. Úsměv jej neopouštěl už od chvíle, kdy našel Henryho u zakázkového Stearmana.

„Cože?“ Henry se rozhlédl po jídelně, jestli je někdo neposlouchá, a pak se zadíval na muže naproti němu u stolu. „O kom to mluvíte?“

„Šak dobře víte, koho myslím. Byl ste včera na schůzi FAA.“ Henry naklonil hlavu v tichém dotazu a Jenkins pokračoval.

„Clint Boehler a Jim Kelln, to sou ty, co dohromady sepsali ty zasraný ‚nezávislý‘ hodnocení Boba Hoovera. No a Glen Nelson, co si vymyslel tu pitomou historku vo jednom Hooverově vystoupení, kerý ani neviděl, a ty kecý pak vyprávěl doktorum.“ Jenkins se otočil a odplivl si na zem.

„Nelson. Velkej šéf prevence nehod pro FAA. Měl by ‚udržovat odbornost a mít stálý přehled stran provozu FAA a pronajímaných letadel‘. Kurva přehled. Ten mizernej smrad neměl přehled lautr vo ničem vod tý doby, co sem si prvně vrznul.

Žárlivý malý usmrkanci. A federálové mu to žrali, i dyž každej moc dobře ví, jaká to je blbina. Bojey se, že celej FAA bude vypadat jako banda pitomců, dyby je vyhodili. Zmrdi. Dneska mi je hamba, že sem s nima měl něco společnýho. Chlápek vytáhne takovouhle sračku, aby druhýmu zkurvil život, a pohlaváří to koupěj a hoděj ho přes palubu. Kurvy federální.“ Úsměv mu pohasl.

„Vždycky mi přišlo nesmyslné a šílené, že vůbec musím mít lékařskou prohlídku,“ řekl Henry staříkovi. „Vždyť obloha je ve srovnání s ulicemi úplně prázdná.“

„Hoover má teďka australský papír,“ pokračoval Jenkins, neboť neslyšel, co Henry řekl. „Lítá náskou show s dalším pilotem na levým sicu, ale není to vono.“ Jenkins zavrtěl hlavou.

„Já sem ho viděl, jak dělal tu fintu, co ste dycky dělal vy, poručíku. Tu s tou vodou a sklenicí na palubce. Moc rád bysem někdy viděl vás dva letět pohromadě. Jo, to bysem sakra chtěl.“ Jenkinsovy oči se upíraly do nekonečna. „Už je to kurva nějaký pátek, co sem naposled udělal cokoliv, co by něco změnilo.“ Pokusil se usrknout ze sklenice, ale byla prázdná.

„Boehler, Kelln a Nelson sou akorát pár ze spousty hajzlů. Ale musej stačit.“ Poprvé po několika měsících se nahlas zasmál. „A co mi federálové udělaj, Blackoute? Hm? Daj mi doživotí?“ Znovu se zasmál, pak se předklonil a jeho oči se zabodly do Henryho. Popadl mladšího muže za paži a Henryho zarazila překvapující síla, kterou Anvil ještě ve svém věku měl.

„Zkusíte mě zastavit, poručíku?“ vyzval ho Jenkins. „Rozmluvíte mi to?“

„Ne, nerozmluvím.“

Anvil Jenkins pustil Henryho předloktí a opřel se do tvarovaného plastového křesla. „To sem rád,“ řekl stařec tiše. V očích měl nepřítomný pohled.

„Přinesu vám další čaj, Anvile,“ usmál se Henry a vstal.

Henry Bowman čekal u pokladny a zaslechl, jak lidé křičí. Nechal táč ležet a běžel k místu, kde seděl Jenkins.

Anvil ležel zhroucený na boku v tvarovaném křesle. Oči měl otevřené, ale bez života.

„Umí tady někdo resuscitaci?“ zakřičel nějaký muž.

„Já!“ ozvala se rychlá odpověď. „Položte ho na zem!“

Byl by to hřích nechat Anvila odpíchnout odchod v pitomém stanu s kolou a hamburgry, pomyslel si Henry. Přistoupil k druhému muži, položil mu ruku na biceps a silně stiskl.

„Nechte ho být.“

„Ale –“

„Občas se mu to stává. Jen se dneska trochu moc nachodil, to je všechno. Pojd', Anvile,“ řekl Henry, když zvedl Jenkinsovu mrtvolu do náruče. „Pojďme najít golfový vozík, odvezeme tě zpátky k autu.“ Henry vynesl tělo ze stanu a pryč od davu. Pár lidí na něj zíralo, ale během pár okamžiků se začali zajímat o jiné věci.

Blue Angels, akrobatická skupina námořnictva; to je ono, pomyslel si. Stan mají ani ne půl míle odsud. Zatímco kráčel ke vzdálenému přístřešku, přemýšlel Henry Bowman o plánech, které Anvil Jenkins spřádal, než mu vypovědělo srdce.

„Měl jste kliku, seržante Jenkinsi,“ řekl Henry tiše mrtvole v náruči. „Ne každý umírá šťastný.“

14. SRPNA 1994

„Tohle vůbec není špatná účast,“ řekl muž při pohledu od Lincolnova památníku přes zrcadlíci jezírko směrem k Washingtonovu monumetu. „Hádám dobře osm, možná deset tisíc lidí.“

„Víc než to,“ odpověděl mu fotograf z *New York Times*. „Skoro patnáct. V tisku to ale nebude. Přinejmenším pokud nedojde k nějakým výtržnostem.“ Jeho společník přikývl. Celostátní shromáždění na podporu práva občanů na držení zbraní nezapadalo do redakční politiky největších novin v zemi. „Lidé, se kterými jsem tady mluvil, nejsou ani zdaleka tak nadšení, jak jsem čekal, že ten ‚zločinný zákon‘ spláchní,“ řekl fotograf. Druhý muž zavrtěl hlavou.

„Podařilo se to jen trochu zdržet a všichni to dobře vědí. President klidně vyplení státní pokladnu dočista, aby si koupil hlasy, které na tohle potřebuje.“ Smutně zavrtěl hlavou.

„Víte, vyrůstal jsem s chlapíkem, který se nestyděl za svůj rasismus. Spousta lidí je takových, ale Jerry byl jedním z mých nejlepších přátel. Měl oblíbený vtíp, možná ho znáte: Jak zabrániš pěti negrům, aby znásilnili bílou holku? Hodíš jim basketbalový míč.‘ At' už je kdekoliv, Jerry se teď musí strašně chechtat, protože naše slavná administrativa uznala za vhodné přijmout přesně tuto strategii jako hlavní součást své politiky proti kriminalitě.“

Měl na mysli jedno z mnoha kontroverzních ustanovení v navrhovaném ‚zákonu o kriminalitě‘, o němž sněmovna před třemi dny rozhodla, že se jím nebude zabývat, a který by, pokud by přesto prošel, stál daňové poplatníky přes třicet miliard dolarů. Návrh kromě jiného také požadoval, aby peníze z berní byly vynaloženy na financování volně přístupných městských basketbalových hřišť mezi desátou hodinou večerní a druhou ranní v absurdní představě, že se tím sníží kriminalita.

Patnáct tisíc lidí shromážděných toho dne u Lincolnova památníku však bezprostředně zajímalo jiné ustanovení navrhovaného zákona, které zakazovalo výrobu více než 200 druhů palných zbraní a několika tisíc typů zásobníků.

„Držme si palce, aby ti, kdo to odhlasovali, předvedli nějakou páteř a nezměnili názor,“ pokývl fotograf. „Slyšel jsem spoustu lidí říkat, že pokud ten ‚zákon o zločinu‘ projde, budeme mít mnohem blíž k občanské válce.“ Vzhlédl na pódium a změnil téma: „Hele, slyšel jsem, že tenhle chlápek je fakt dobrej.“

Oba muži se zadívali na dalšího řečníka, kterého hlavní organisátor právě představoval. Byl to muž střední výšky s krátkými tmavými vlasy, na sobě měl tmavomodrý oblek a světlou jarmulku. Jmenoval se Jay Simkin a byl to odborník na holocaust; hovořil za společnost na ochranu občanských práv JPFO — Židé za ochranu vlastnictví palných zbraní.

„V minulém století proběhla řada genocid,“ začal Simkin. „A holocaust z nich možná ani nebyl nejhorší. Od té doby došlo a stále dochází k dalším genocidám, a nejméně dvě z nich jsou počtem obětí s holocaustem srovnatelné, pokud nebyly ještě rozsáhlejší. Holocaust ovšem má mnohem lepší mediální a literární pokrytí a je daleko diskutovanější než jakýkoli jiný případ, a to ze dvou důvodů: je to až dosud jediná genocida, která byla pečlivě prozkoumána a zdokumentována, a je také až dosud jediná, po níž ti, kdo za ni nesou zodpovědnost, byli za své zločiny postaveni před veřejný soud.“

Oba muži spolu davem naslouchali, jak Simkin rozebírá holocaust a všechny ostatní genocidy dvacátého století. Pro reportéra *New York Times* velká část projevu nebyla žádným překvapením, protože četl Simkinovu první knihu *Gateway to Tyranny*, která mj. obsahovala celý text nacistického zákona o zbraních z roku 1938, vytištěný vedle amerického zákona přijatého o třicet let později. Bylo tak jasně vidět, že domácí legislativa mohla být téměř doslova opsána od nacistů.

O ostatních, méně známých genocidách pojednávalo Simkinovo druhé dílo *Lethal Laws*, které právě vyšlo. V naprosto každém případě masovému zabíjení předcházela zákaz zbraní a Simkinova kniha to podrobně dokumentovala. Oba muži sledovali, jak drží nad hlavou výtisk knihy a začíná mluvit o současné genocidě ve Rwandě ve střední Africe.

„V této knize, kterou držím v ruce, je autentický text zákona o omezení zbraní, jak byl schválen rwandskou vládou a zveřejněn 21. listopadu 1964. Právě tento zákon je klíčem k povraždění více než 250 000 lidí jen během posledních několika měsíců. Mezi všemi mediálními zprávami o vraždění ve Rwandě,“ zvýšil Simkin hlas, „nenaleznete jednu základní a jednoduchou otázku. Žádný novinář z žádného národního média se jí až dosud nezabýval. Je to otázka, která jde přímo k jádru každé genocidy, ke které kdy došlo. Ta otázka zní: jak je vůbec technicky možné, aby poměrně malá hrstka tyranů dokázala zavraždit tolik lidí za tak krátkou dobu? Odpověď je zřejmá: zákazy zbraní.“

Zákony omezující zbraně mají své stinné stránky, a těmi není, opakuji *není*, znepříjemnění života lovcům nebo problémy, které mají lidé, již si chtějí koupit zbraň, aby mohli střílet na terč. Problémem, který přináší omezení zbraní, je *genocida*. Hory mrtvol. Každé ze sedmi velkých genocid v tomto století, v nichž bylo dohromady zavražděno přes 56 milionů lidí, včetně milionů dětí, předcházela nejméně jeden a ve většině případů několik zákonů omezujících zbraně. Prostě nemůžete mít genocidu, aniž byste nejprve obětem zakázali zbraně.“ Potlesk, který publikum věnovalo Simkinovi, byl ohromující.

„Neklepla by Carla Schaumberga pepka, kdyby slyšel toho chlapíka mluvit?“ usmál se fotograf. Měl na mysli amerického kongresmana, který předsedal kriminálnímu výboru a který byl hlavním strůjcem mnoha nedávných návrhů, jak zabránit americkým voličům vlastnit palné zbraně.

„No, já se na to dívám z druhé strany. Zajímalo by mne, co si o Židech jako je Schaumberg myslí ti, kdo přežili holocaust. Jsou pomýlení? Myslí to dobře? Mají odvahu? Co asi?“

Fotograf pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. Netušil, jak odpovědět na otázku svého společníka.

I když si to málokdo uvědomí, až ji uvidí vytištěnou, správná odpověď na mužův dotaz se nakonec najde na titulní straně právě těch novin, které vyslaly fotografa na shromáždění u Lincolnova památníku.

20. SRPNA 1994

„Ano, haló?“

„Henry, tady je Tom Fleming. Pusť si C-SPAN. A pokud můžeš, nahraj si to. Právě teď.“

„Zavolám ti.“ Henry Bowman zavěsil a odešel do své pracovny. Vzal prázdnou videokazetu z police, zasunul ji do videorekordéru, zapnul jej i televizor a ten přepnul na VCR. Na tuneru videa zvolil kanál C-SPAN a stiskl tlačítko RECORD. Pak se pohodlně opřel a díval se.

V záběru stálo pódium a kolem něj velký dav. Henry v pozadí rozeznal Lincolnův památník a uvědomil si, že se dívá na záběry z demonstrace za právo držet palné zbraně, která se konala v hlavním městě minulou neděli. Vousatý muž v šedém obleku právě pronášel projev k více než deseti tisícům lidí, kteří se shromáždili kolem bazénu, plného slunečních odlesků. Mhouřil oči před jasným slunečním světlem, ale v jeho hlasu nezněla žádná nejistota.

„... dnes jsme tady slyšeli spoustu dobrých informací z historie a já je nebudu opakovat. Co však udělám je to, že rozeberu pár věcí, které jste nejspíš dosud neslyšeli. Některé z nich jsou docela hanebné, ale musíme o nich vědět a přijmout je. Potom vám řeknu, co můžete dělat vy, místo toho, abyste tady jen tak stáli a cítili se dobře. Nejprve bych ale rád doplnil to, co už o svobodě řekli jiní: Druhý dodatek je otázka svobody a lidé, kteří za ni bojují — vy všichni tady — jste hlavní a skuteční bojovníci za lidská práva.

V řadě zemí lidé nemají možnost řídit svůj vlastní osud, vládnou jim tyrani; a právě Amerika se už dávno stala adoptivním domovem mnoha utlačovaných lidí z celého světa. Proto existuje prvních deset článků naší Listiny práv: aby vládě připomínaly svobody, na které mají právo všichni lidé, už jen tím, že se poprvé nadechnou. Zakladatelé naší země dobře a z první ruky věděli, co se může stát, když má vláda, její stálá armáda a policie příliš velkou moc. Listinu práv napsali jako připomínku pro vládu, aby nezapomínala, že je spousta oblastí, v nichž nemá naprosto žádnou pravomoc. Devět z těchto deseti článků jsou sliby, sliby konkrétních svobod. Ten zbývající je Druhý dodatek, a ten není slib. Ten je zárukou, která všechny sliby podepírá.

Ta záruka byla a stále je velmi jednoduchá. Každého občana staršího šestnácti let lze považovat za člena milice a ten musí mít stejnou základní zbraň jako voják v moderní armádě. V roce 1775 byla touto zbraní křesadlová mušketa. V roce 1925 to byla opakovací puška a BAR. V roce 1945

to byl BAR a samonabíjecí Garand a v roce 1995 to bude puška M16A2 a lehký kulomet M249. Armáda může mít děla, minomety a bůhvíco ještě, ale pokud má každý občan základní pěchotní výzbroj, žádná armáda, zahraniční ani domácí, nemůže nikdy zemi obsadit. To platilo v osmnáctém století, kdy z kanónů létaly kule a bomby byly plné černým prachem, a platí to i dnes, kdy děla střílejí mnoho desítek mil daleko a bomby nesou jaderné hlavice. Ve Švýcarsku je v každé domácnosti alespoň jedna útočná puška, stejná, jakou je vyzbrojena armáda. Kdekoliv na Zemi, kde mají občané stejné ruční zbraně jako vojáci, najdete svobodný národ. Kdekoliv je tyranie, zjistíte, že lidé byli nejprve odzbrojeni.

Amerika sloužila jako maják utlačovaným lidem po celém světě. Šli jsme příkladem a sledovali jsme, jak náš příklad individuální svobody přijímají ostatní, kteří si svobody váží. Je hořkou ironií, že dnes, kdy sledujeme rozpad Sovětského svazu a vidíme, jak lidé po celé planetě odhazují svá jára útlatu, my sami pokorně přihlížíme, jak nás naše vlastní vláda pomalu zbavuje konečné záruky svobody.

A co s tím můžete dělat? Několik věcí. Za prvé: vždy mějte na paměti, že svoboda není zadarmo a že je příliš cenná na to, abychom mohli očekávat, že nám ji zajistí někdo jiný. NRA byla založena před 120 lety, aby podporovala bezpečnost, odbornou manipulaci se zbraněmi a soutěživost. To jsou samé dobré věci, ale pořád je to rekreace. Dokonce i dnes NRA vydává jen zlomek svého rozpočtu na boj za občanská práva. Nečekejte, že někdo jiný, zejména ne skupina, jejímž hlavním zaměřením je rekreace, ochrání vaši svobodu.

Za druhé: nikdy si nemyslete, že se to tady u nás přece nemůže stát. Už se to stalo. Máme v historii mnoho ostudných momentů; nikdy na to nezapomínejte. V roce 1932 se dvacet tisíc veteránů z první světové války pokojně shromáždilo tady ve Washingtonu, s žádostí, aby jim Kongres odsouhlasil předčasné vyplacení válečných premií. Vláda však proti nim poslala armádu: generál Douglas MacArthur použil pušky s bajonety, kavalerii s pistolemi a šavlemi i tanky. Přivedl své vojáky na místo, kde tábořilo dvacet tisíc neozbrojených amerických válečných veteránů, a prostě to tam vypálil. Nenechal na pokoji ani jejich ženy a děti, které umíraly po vdechnutí slzného plynu. Výsledkem této hrůzy bylo, že Hoover byl poražen a moci se chopil Franklin Roosevelt — jen aby drasticky rozšířil vládní zásahy do vašich životů. Kromě jiného to také zahrnovalo schválení protiústavního zákona NFA v roce 1934; a právě ten byl počátkem hrozné situace, které nyní čelíme. To, co se stalo ve Wacu a katastrofa, které čelíme nyní, není nic nového. Začalo to před šedesáti lety s Franklinem Rooseveltem, od té doby se to ještě zhoršilo a jsme to my, kdo to dopustil!

Další důležitá věc se týká těch z vás, kdo máte dojem, že je důležité podporovat vymáhání zákonů. Opravdu byste si měli uvědomit, že když policie dostane na základě hanebného zákona rozkaz porušit vaše práva, nebude na vaší straně. A to nás přivádí k číslu tři: rozhodně nedoufejte, že policisté raději odstoupí, než aby plnili rozkazy, které se jim nelíbí. Neodstoupí. Státní policisté neodstoupili před třiceti lety. Místo toho použili slzný plyn a obušky a hnali psy proti demonstrantům za občanská práva. Federální policisté ve Wacu v Texasu loni neodstoupili. Místo toho

použili kulometry a tanky proti skupině lidí, o kterých měli podezření, že možná nezaplatili dvoudolarovou daň — a pak jich všech osmdesát šest upálili zaživa. V Los Angeles, St Louis nebo Chicagu policisté neodstupují. Místo toho provádějí neoprávněné prohlídky. Zabavují zbraně, které nebyly ukradeny, a zabavují je lidem, kteří nemají žádný záznam v trestním rejstříku. Federální formuláře pro žadatele o přijetí do speciálních jednotek obsahují otázku ‚Zabavili byste zbraně americkým občanům, kdyby vám to bylo nařízeno?‘ Ručím vám za to, že odpověď, kterou chtějí dostat, zní ‚Ano‘, a nikoli ‚Ne‘.

Číslo čtyři: zbraně jsou naší nejvyšší zárukou svobody, ale samy o sobě nestačí. Abychom získali svá práva zpět, musíme se spojit s miliony lidí v naší zemi, kteří neuvažují o zbraních, ale pohrdají vládními zásahy do svých životů.

Miliony lidí nechtějí, aby jim vláda určovala, k jakému lékaři mohou jít. Miliony lidí nestojí o to, aby jim policie zabavila majetek, aniž by je obvinila z jakéhokoli zločinu. Miliony majitelů půdy si myslí, že by měli mít možnost postavit si na svém vlastním pozemku kůlnu na nářadí, aniž by tím riskovali, že je vláda bude stíhat za ‚ničení mokřadů‘. Miliony majitelů firem si vůbec nemyslí, že by jim Kongres měl diktovat, kolik by si měli účtovat za své služby, co by měli platit za suroviny, jaké výrobky by měli prodávat nebo kolik by měli platit svým zaměstnancům. Miliony obyvatel chudých oblastí v této zemi by uvítaly, kdyby je vláda nechala pracovat za nízké mzdy, místo aby prosazovala ‚minimální mzdu‘ a podporovala továrny v Mexiku. Miliony řidičů mají za to, že rozhodně není věcí Kongresu rozhodovat o tom, kde jejich stát stanovuje, jaké rychlostní limity nebo co by měli motocyklisté nosit na hlavě. Miliony lidí jsou pevně přesvědčeny, že jsou to oni, a ne vláda, kdo by měl rozhodovat o tom, zda podstoupí plastickou operaci, nebo ne.

Musíme uzavírat spojenectví s těmito lidmi. Věci, které tito lidé chtějí, leckoho z nás možná nijak zvlášť nezajímají, ale všichni máme jedno společné: nikdo z nás nechce, aby naše životy řídili byrokraté bez tváře, v uniformách a ve vysokých botách.

Za páté, přestaňte vést jen obranné bitvy. Protlačte ve svém státu zástupce, kteří podporují lidská práva, a postarejte se, aby stát schválil odpovídající zákony. Funguje to. Jenom v posledních dvou letech několik států zrušilo hanebné ‚zákony Jima Crowa‘, původně navržené pro odzbrojení černochů a dnes fungující jako hanebná záruka násilným zločincům, že jejich oběti budou bezbranné. Třicet sedm států nyní umožňuje alespoň některým svým občanům, aby se chránili mimo své domovy. Více než 200 let mají ve Vermontu nejen jeho obyvatelé, ale každý občan USA výslovné právo nosit zbraň na sebeobranu, aniž by žádali vládu o povolení, přesně tak, jak naši zakladatelé slíbili. Vermont sdílí dlouhou hranici s New Yorkem, a přitom je nejbezpečnějším státem v celé Unii. Kniha *Žákony upravující možnosti sebeobrany a násilná kriminalita ve Spojených státech* podrobně dokumentuje, že to jsou právě ozbrojení občané, a vůbec ne policie, kdo snižuje kriminalitu a vytváří bezpečí a svobodu. Pořídte si její kopie a přimějte své zákonodárce, aby si je přečtli. Musíme přimět každý stát, aby se vrátil k vermontskému zákonu. Musíme si zvolit zástupce, kteří

podporují lidská práva a kteří zruší zákony NFA z roku 1934 i GCA z roku 1968. Musíme zbavit zákonodárné sbory těch, kdo prosazují moc státu na úkor lidských práv!

Za šesté, využívejte technologií, které jsou nám všem nyní k dispozici. Nejste-li dosud na Internetu, připojte se! Kdykoli uslyšíte o politikovi, který předkládá zákon, jenž omezuje naše svobody, rozšiřte to dál, mobilizujte a bojujte! A pokud zákonodárce předkládá zákon, který naše práva obnoví, mobilizujte a pomáhajte.

ATF má nyní bojová vozidla Bradley a FBI nakoupila přes dva tisíce odstřelovacích pušek s tlumiči. Po Wacu a Ruby Ridge se rozhodli, že potřebují ještě větší palebnou sílu. Pokud nechcete další Waco, pokud nechcete, aby se vaši sousedé stali dalšími Weavery, je jen na vás, abyste tomu zabránili. Vnitřní bezpečnost ATF je bídna. Když uslyšíte o blížícím se zátahu poblíž vás — a je naprosto jisté, že někdo někde o něm zaslechne —, dejte vědět každému, koho v oblasti znáte. Seberte se a jeďte tam s videokamerami, abyste vše zaznamenali. Veřejný záznam je to poslední, o co tahle banda stojí. Státní násilníci mají z videokamer podobný strach, jako upíři z křížů a slunečního světla.

A konečně, dobře vím, že každý z vás tady se mnohokrát cítil znechucený každým novým vládním pokusem vzít vám svobodu. Víím, jak bezmocní jste se cítili, když jsme se dozvěděli, že lidé zodpovědní za upálení osmdesáti občanů zaživa kvůli sporu o 200 dolarů na daních zůstávají nepotrestáni.

Kdykoliv se takto cítíte, nenechte se tím docela ubít. Pamatujte, že tato tyranská politika nakonec selhala naprosto všude, kde byla lidem vnucena. Stalin byl ochoten zavraždit dvacet milionů svých vlastních lidí, jen aby prosadil socialismus, a stejně nakonec neuspěl. Lidé budou vždy směřovat ke svobodě. I ti farmáři v Albánii to dnes vědí, tak na to vy nezapomínejte.

Současná politika zvyšování daní, zákazů zbraní, zabavování majetku a omezování svobod je už posledním nádechem zlého draka. Ten drak se jmenuje „socialismus“ a umírá. Těším se, že se všichni sejdem na jeho pohřbu. Děkuji vám.“

Potlesk byl bouřlivý, a když muž odstoupil, moderátor se jal ohlašovat dalšího řečníka. Henrymu opět zazvonil telefon. Byl to Tom Fleming.

„Co si o tom myslíš? A tenhle chasník nebyl ani nejlepší. Viděl jsem pár dalších, a ti mluvili ještě lépe. Zdá se, že podobných projevů tam bylo plno. Jen počkej, až to uvidíš celé.“

„Proč se tomu nevěnovaly žádné jiné zprávy, ať už v místních nebo celostátních médiích? Ježíši, při záběrech do davu se zdálo, že tam muselo být dobře deset patnáct tisíc lidí. A v žádných novinách jsem neviděl ani slovo.“

„Opravdu tě to překvapuje?“ zeptal se Tom Fleming. „Jen si vzpomeň, jak ten chasník říkal ‚hlavu vzhůru, socialismus vymírá po celé zeměkouli‘. Washington to akorát chce ještě jednou zkusit.“

„Jen aby sami nevymřeli první,“ řekl Henry, než zavěsil.

12. KVĚTNA 1995

„Co tady dělají všichni ti chlápci z dálniční hlídky?“ ptala se Cindy Caswellová. „To snad chtějí všichni lobbovat proti našemu zákonu?“ Cindy právě dorazila do jídelny Kapitolu v Jefferson City. Byl poslední den zasedání zákonodárného sboru v Missouri v roce 1995 a opět se blížilo konečné hlasování o zákoně umožňujícím skryté nošení zbraní.

„Ahoj, Cindy,“ pozdravil ji jeden z členů skupiny. „Tys to ještě neslyšela? Předseda senátní většiny tvrdí, že je ohrožen na životě. Policisté jsou tady proto, aby jej chránili. Zákonodárci jsou z toho všichni jak na trní.“ Všichni dobře věděli, že předseda senátní většiny je neoblomně proti možnosti, aby kdokoli pro svou ochranu nosil zbraň — kdokoli jiný než policie a samozřejmě on sám. Vlastnil v ghettu bezpečnostní firmu, takže možnost, aby se lidé bránili sami, by jeho podnikání vůbec neprospěla.

„Ale proč všichni vypadají tak sklesle?“ nechápala Cindy. „Copak nemáme dostatek hlasů?“

„Máme, ale teď možná nedojde ani k projednání. Senátor tvrdí, že ta výhrůžka smrti přišla od jeho největšího sponsora, právě kvůli skrytému nošení.“

„Cože?“

„Říká se, že mu guvernér nasliboval hory doly, aby to udělal.“

„Jo,“ vložil se do toho další člověk. „Vždyť přece všichni vědí, že jeho obvod akorát plní vězení, a on rozhodně chce, aby to tak zůstalo. Ten jeho podnik zaměstnává úplně všechny policajty, co je v St Louis suspendovali, protože vydírali motoristy.“

„Snažíme se vymyslet, co teď udělat jako další krok,“ vysvětloval mohutný muž s plnovousem. Jmenoval se Arthur Bedderson a byl majitelem firmy na výrobu lékařských přístrojů se sídlem v St Louis. Blízcí známí Beddersonovi říkali ‚B. I.‘ — byla to přezdívka, kterou získal na vysoké škole a která znamenala ‚Špatný vliv‘. Ti, kdo se s ním setkali až v polovině osmdesátých let, ji odvozovali od postavy televizního pořadu A-Team nazývané ‚Bad Attitude‘ Baracus; Beddersonova přezdívka ale byla bezmála o deset let starší.

„No a co tedy budeme dělat?“ zeptala se Cindy.

„Ať jsem čertův, jestli to vím.“

Zákon o skrytém nošení vznikl v Senátu, kde prošel drtivou většinou. Za rok od hlasování v roce 1994, kdy guvernérova zdržovací taktika zabránila tomu, aby se návrh stal zákonem, schválily další čtyři státy své zákony o skrytém nošení, čímž se celkový počet zvýšil na 41. Nálada v zemi byla silně nakloněna individuálním právům; porážka bývalé texaské guvernéřky Ann Richardsové v listopadu 1994 byla všeobecně připisována právě skutečnosti, že rok předtím zákon o skrytém nošení vetovala. Její vyzyvatel, syn bývalého presidenta George Bushe, úspěšně vedl kampaň se slibem, že jakmile se mu tento zákon objeví na stole, podepíše jej. Missouri tak zůstávalo jedním z pouhých devíti států, které ještě pořád absolutně zakazovaly zákona dbalým občanům chránit se proti kriminálníkům mimo své domovy a příčinou bylo osobní úsilí guvernéra Kena Flanagana.

Poté, co návrh zákona z Missouri z roku 1995 prošel Senátem, byl ve Sněmovně upraven a následně schválen v poměru tři ku jedné, stejně jako tomu bylo v předchozích třech letech. Nyní se návrh zákona vrátil do Senátu ke konečnému hlasování, jehož výsledek byl předem zřejmý. Tvrdění o výhrůžce smrtí bylo překvapením pro všechny. Vedoucí představitelé různých aktivistických organizací se shromáždili kolem velkého stolu v jídelně Kapitolu a snažili se rozhodnout o svém dalším postupu.

„Guvernéř udělá všechno, co je v jeho silách, aby mu náš návrh zákona nepřistál na stole,“ řekl prezident Sdružení řidičů taxislužby z Kansas City. „Moc dobře ví, že když ho bude vetovat, tak skončí, přesně stejně, jako to bylo v Texasu.“

„Někdo ho varoval?“

„Jen asi deset jeho velkých sponsorů,“ odpověděl Arthur „B. I.“ Bedderson. „Snaží se to zašvindlovat tak, aby konferenční výbor vypsal veřejné referendum a poslal návrh k celostátnímu hlasování. Tím pádem by to šlo mimo něj.“

„Myslela jsem, že máme dost hlasů na to, abychom veto přehlasovali,“ řekla Cindy.

„Máme. Právě proto Flanagan chćije krev,“ vysvětloval předseda asociace realitních kanceláří v St Louis. „Slíbil Toddu Barnesovi a Donnymu Rivettsovi jedno a totéž vězení, pokud budou hlasovat pro to, aby se zákon poslal k referendu.“

„Člověče, docela nerad bych bojoval proti pomlouvačné kampani, kterou ti grázlové budou platit z veřejných peněz, půjde-li o referendum,“ řekl jiný muž. Narážel na dopis, který týden předtím rozeslala asociace policejních šéfů v Missouri. Ten tvrdil, že příznivci zákona o skrytém nošení v Missouri jsou spočtení s lidmi, kteří vyhodili do povětří federální budovu v Oklahoma City.

„Občanská práva nepodléhají většinovému hlasování,“ zdůraznil Thomas J. Fleming. „Myslím, že by to měl někdo vysvětlit guvernérovi.“

„Jo,“ přisvědčil Arthur Bedderson. „Kdyby se o občanských právech hlasovalo tady v Missouri v roce 1964, náš současný předseda senátní většiny by se v téhle jídelně nesměl ani posadit.“ Pak ho něco napadlo.

„Říkal jste, že guvernér slíbil stejné vězení dvěma různým zákonodárcům, a oba nás prodali?“ zeptal se Bedderson.

„Jo. Rivetts je největší děvka v Senátu. Jeho obvod je tam dole u hranic s Arkansasem, kde si svou vlastní sestru nebere jen ten, kdo žádnu nemá. Barnes je nováček kousek od St Louis, který ještě nepřišel na to, jak se tahle hra hraje, a bude ten, kdo ostrouhá.“

„Co můžeme udělat proti Rivettsovi?“ zeptal se Bedderson.

„Politicky nic. Nikdo nekandiduje proti němu. V minulých volbách dostal 80 % hlasů.“

„Něco tu musí být,“ uvažoval Bedderson nahlas.

„Tak dobrá,“ vstoupil do diskuse mladík, který až dosud naslouchal diskusi. Byl poradcem demokratického senátora, který sponzoroval missourský zákon o skrytém nošení. „Jsme na tom přesně takhle: předseda nás ojebe nasucho. Bude brečet kvůli té vymyšlené hrozbě a dělat obstrukce, dokud nevyprší čas. Jediný způsob, jak se tomu můžeme vyhnout, je předat návrh zákona členům Sněmovny, jenže ti slíbili guvernérovi, že k němu vypíší referendum. Pokud to ale uděláme, Harold nad ním ztratí kontrolu úplně.“

„Chcete říci, že už nebude jeho? Nemůže jej ani odvolat?“ ptala se Cindy.

„Přesně tak. A rád by věděl, co po něm teď vy lidé chcete.“

„Sakra... spláchnout.“

„Spláchnout.“

„To si piš. Spláchnout.“

„Ať vyřídí Flanaganovi, že se vrátíme příští rok. A pak referendum bude o jeho místě, ne o našem návrhu zákona,“ řekl Tom Fleming. „Otázky občanských práv jen tak nemizí.“

„Nesouhlasí někdo?“ zeptal se pobočník. Nikdo se neozval. „Řeknu mu to,“ potvrdil. Pak se usmál: „Guvernér bude pěkně naštvaný.“

„Pročpak asi mají naši oponenti tak protažené ksichty?“ optal se prezident Asociace maloobchodníků. „Člověk by čekal, že budou šťastnější. Zákon je mrtvý.“

„Jo, ale jen dočasně,“ odpověděl muž jménem Greg. „Na příštím zasedání, které bude v průběhu volebního roku, bude zase zpátky — ale všichni tihle chlápci počítali s tím, že jej spláchnou natrvalo tím trikem s referendem. Ostatně myslím, že guvernér právě prohrál příští volby.“

„Nevím, jestli to bude pro Lindu Kravisovou velká útěcha,“ řekl Arthur Bedderson. Měl na mysli jednu ze svých zaměstnankyň, kterou zbil a znásilnil gang kriminálníchků, když odcházela z nákupního střediska St Louis Union Station. Kromě jiných traumat zcela přišla o zrak v jednom oku.

Ostatní přikývli. Ten příběh všichni dobře znali. Všichni také věděli o Beddersonovu přání otevřít druhý závod v severním St Louis, což byla špatná část města s vysokou kriminalitou. Mohla by být více než zralá pro ekonomický rozvoj; Arthur Bedderson však odmítl pokračovat ve svých plánech, dokud nebude mít jistotu, že se všichni jeho budoucí zaměstnanci mohou legálně chránit při cestách do a z místa svého zaměstnání.

„Víš, B. I., tohle je jedna věc, která mi vždycky nejvíc vadila na celém tom procesu, vymetení slizu z vlády,“ řekl Thomas J. Fleming.

„Jak to?“

„Chci říct, přiznejme si to. Příští rok pošleme Kena Flanagana balit a co přesně se stane? Nechá si všechny finance, které mu zbudou z neúspěšné kampaně za znovuzvolení. Dej si to dohromady s tím, co si dokázal nahrabat prodejem milostí a rozdáváním státních zakázek a dalších laskavostí, a je z něj boháč. Přinejmenším v poměrech venkovského Missouri úplný Krésus,“ dodal znechuceně.

„Obrana proti násilí prostě není jen nějaká politický otázka podléhající většinovému hlasování, jako, já nevím, třeba emise dluhopisů nebo omezení rychlosti,“ pokračoval Fleming. „Je to naprosto základní lidské právo. Flanagan složil přísahu, když se ujal úřadu, že bude hájit naše základní práva, a tuto přísahu porušuje. A teď si může odejít do důchodu a žít si zatraceně dobře, zatímco Linda Kravisová a stovka dalších slušných občanů jsou jeho vinou zmrzačeni nebo mrtví.“

Moje žena je Židovka,“ připomněl, „a já se na tuhle situaci dívám stejně, jako když před časem konečně sebrali Klause Barbieho. Hodně lidí tehdy říkalo: ‚Hele, tomu chlapovi je osmdesát,

nikoho už neobtěžuje, nechte ho být.' Moje reakce byla, že jsme ho měli popravit už před padesáti lety. Tenhle parchant měl padesát let dobrého života, zatímco lidi, které zavraždil, dávno leží šest stop pod zemí. Každý další den, kdy vůbec smí dýchat, je příliš mnoho.“

„To máš pravdu,“ souhlasil Bedderson, „ale obávám se, že se budeme muset spokojit s tím, že Flanaganova vrátíme do soukromého sektoru.“

„Asi ano.“

15. ČERVNA 1995

„Ještě jednou: co že je tahleta věc, co na ni jedem, přesně zač?“ optala se dívka na zadním sedadle. „Ta... leasingová společnost, nebo jak jste to říkali?“ *Thereso, vážně musíš být tak strašně pitomá?* prolétlo Cindy Caswellové hlavou. Na předních sedačkách se na sebe s Henrym navzájem podívali.

„Hele, je vlastně skvělé mít s sebou holku, která udělá cokoli, co chceme, žádné další otázky. Chceš jet s námi?“ Jasně. „Potřebuješ vědět, kam pojedeme, co tam budeme dělat, kde budeme bydlet, jaké oblečení si vzít s sebou?“ „Nee, na co.“ Řeknu ti, Cindy, že tady Theresa je naprosto ideální společnice.“

„No, počítám, že si to... užijeme,“ rozesmála se mladá žena. „A co s oblečením. Říkali jste, že to nebude žádný nóbl místo. Mám tanga, pár triček, nějaké bodýčko — v tomhle počasí, co jinýho bych potřebovala?“

„Co jiného,“ souhlasil Henry. „Ale abych přece jenom odpověděl na tu tvoji otázku, jedeme na každoroční střeleckou akci New Lease Body Armor Shoot. Organisuje ji můj dobrý kamarád David Richards. David vyrábí to, čemu většina lidí říká ‚neprůstřelné vesty‘ a každým rokem pořád— *k sakru, zatraceně*, Thereso, tohle *nedělej*,“ zařval Henry při pohledu na dívku ve zpětném zrcátku. Cindy Caswellová se na sedadle otočila, aby se podívala na jejich společnici. *Splněný sen každého mládence...* pomyslela si.

„Zlato, víš, vzadu máme hromadu zbraní a to úplně poslední, co potřebujeme, je, aby nás zastavil nějaký policajt, protože narušujeme mravní výchovu mládeže,“ řekla Cindy jemně. „Ti lidé by mohli mít klidně v autě telefon,“ dodala, zatímco Henry zrychlil, aby se co nejdříve vzdálil od kombíku ve vedlejší pruhu, uvnitř nějž na mladého středoškoláka s vykulenýma očima křičela jeho matka.

„No tak teda promiň,“ otočila se Theresa čelem po směru jízdy a znovu si navlékla tílko.

„Ehm. Nu, říkal jsem, že každý rok pořádá David opravdu velkou týdenní střeleckou soutěž kousek od své továrny. Střelba na kuželky, kde každý může předvést, jak rychle dokáže s pistolí na pětadvacet stop sundat se stolu pět kuželek. Ty stojíš na předním kraji a stůl je tři stopy široký, takže náboj musí mít nějakou sílu, aby odhodil kuželku dost daleko. Čas běží tak dlouho, dokud posled-

ní kuželka nedopadne na zem. Ovšem, čím účinnější je zbraň při odklizení kuželek, tím těžší je rychle opakovaně střílet, kvůli zpětnému rázu. Je to moc hezká soutěž, skoro jako skutečná střelba v reálných situacích.“

„Trénovala jsem s Henrym devítku,“ usmála se Cindy. „To je teď novější závod, kde sice je devět kuželek místo pěti, ale jen stopu od zadní strany stolu, protože tyhle pistole sice pojmu více nábojů, ale nejsou tak silné jako ráže .357, .44 nebo .45.“

„Musím říci, že ti to jde docela dobře,“ připustil Henry. „David tam má i spoustu dalších soutěží. Dvojčlenné týmy, střelbu z brokovnice, nebo třeba takovou střelbu ze skladu knih.“

„A to je sakra co?“

„David si tam postavil na kopci moc hezký model Texaského školního knižního skladu s několika starými kabriolety, pár figurínami z obchodního domu a s dlouhým kabelem, kterým táhne cílový vůz tou správnou rychlostí. Musíš střílet z Carcana 6,5 s optikou Tasco z roku 1962 se čtyřnásobným zvětšením. Davida by moc zajímalo, zda někdo dokáže napodobit to, co údajně tehdy předvedl Oswald, protože spousta lidí tvrdí, že je to nemožné.“

„Tenhle Richards vypadá jako fajn chlápek,“ zasmála se Theresa. „No a kvůli čemu berete vy dva s sebou mě? Na trochu perverzního sexu, když se večer přestane střílet?“

„No, to je vlastně docela přesné,“ připustila Cindy Caswellová.

„To beru,“ zasmála se souhlasně Theresa.

16. ČERVNA 1995

„Střelci připravit... zbraně na mantinel... časomíra připravit,“ zvolal David Richards u řečnického pultu. Pak vypálil slepou ránu do vzduchu. Při zvuku výstřelu stiskli tři časoměřiči tlačítka elektronických stopek. Henry Bowman držel v ruce svůj Smith & Wesson Magnum .44 s pětipalcovou hlavní, jehož ústí se dotýkalo opěrky v úrovni pasu. Jak uslyšel Richardsův výstřel, švihl zbraní do palebné pozice ve Weaverově postoji a začal se stolu dvacet pět stop daleko sestřelovat kuželky. Ty létaly dobře osm stop za zadní okraj stolu, než dopadly na zem. Od každé z nich se rozletěly velké třísky; pátá kuželka se při dopadu do hlíny rozlomila na dvě části.

Je kapku pomalejší, pomyslela si Cindy Caswellová, když Henry vysypal z revolveru pět prázdných nábojnic a jeden nevystřelený náboj.

„Čtyři celé jedna.“

„Čtyři celé dva.“

„Čtyři celé jedna.“

„Čtyři celá jedna platí,“ oznámil David Richards pro oficiální zápis skóre, kde se ignoroval jeden odlišný čas ze tří. Pro střelbu na kuželky bylo připraveno sedm samostatných stolů. Pět z nich mělo po jednom pomocníkovi se stopkami. Jeden stůl používal dva časoměřiče. David Richards stál tak, aby měl dobrý výhled na poslední stůl, vyhrazený pro ty nejrychlejší střelce. Čím lepší závodník, tím více časoměřičů. Několik soutěžících v posledním kole bude mít patery stopky.

„To je průměr čtyři celé nula za celou šňůru,“ ohlásil zapisovatel.

„Pěkná střelba, Henry,“ usmál se Richards na Henryho Bowmana, jenž odcházel z palebného prostoru. „Možná ještě udělám samostatnou soutěž pro magnumy.“ Pak šel ověřit rozpis dalších střelců.

Tohle je opravdu pořádná parta nadšenců, rozhlédla se Cindy po soutěžících. Řada z nich byly ženy, což ji trochu překvapilo.

„Gratuluju,“ pochválila jej Theresa, když Henry došel k místu, kde obě dívky stály. „Tohle byla ta nejvíc nejrychlejší střelba, co jsem kdy viděla.“ *Ještě včera ji vůbec nezajímalo, co se tady bude dít*, pomyslela si Cindy s úsměvem.

„Ti opravdu dobří střelci ještě nepřišli. Jerry Miculek tohle střílí pod tři sekundy.“

„Je to policajt?“ zeptala se Theresa. Henry s Cindy se bouřlivě rozesmáli.

„Ne,“ řekl Henry, když se uklidnil. „Jen hrozně málo policistů střílí tak, aby to vůbec stálo za honor. Skoro žádný z nich se tady nikdy neukáže; nechť si dělat ostudu.“

„Jak to, že ta tvoje pistole odpálí ty kuželky tak daleko za stůl a občas je rozštípne?“ zeptala se Theresa.

„Já si na tuhle akci neberu speciální náboje. Střílím plnohodnotnou ráži .44, což je mnohem víc, než je na sundání kuželky zapotřebí. Zkusil jsem si přebít nižší navážku, ale to mi zase pokazilo načasování, protože právě tohle střelivo používám už od dětství a jsem na jeho zpětný ráz zvyklý. Jasně, dokázal bych si to nakonec natrénovat s nízkovýkonným střelivem, ale stejně bych nikdy nebyl zdaleka tak rychlý jako ti nejlepší. A co ty, jak ti to šlo?“ otočil se k Cindy.

„Dvanáct celých tři.“

„To je na devět kuželek hezký čas, obzvlášť vzhledem k tomu, že jsi s tím Glockem nijak moc netrénovala. Navážka ti fungovala dobře?“

„Skvěle. Ani jediný ‚povaleč‘,“ usmála se Cindy, majíc na mysli příliš slabé náboje, které kuželky sice převracely, ale neshodily se stolu.

„Jaký byl zatím v devítce nejlepší čas?“

„Těsně pod devět sekund. Pan Richards říkal, že mám až dosud nejlepší čas ve skupině nováčků.“

„Dobrá práce. I když se tě možná jen snažil sbalit. Rozvádí se a myslím, že se občas začíná cítit kapku osaměle.“

„Hmm,“ zamyslela se Theresa, „možná bysme ho měli pozvat k nám. Jak vypadá?“

„Ty sis ho nevšimla? Zrovna tady byl. Ten chasník támhle v kraťasech a v žabkách.“

„Ale ten je fakt ňůňu!“ vykřikla Theresa. „Vypadá docela jako plyšovej medvídek.“ Henry se zasmál a náhle se zarazil.

„Nechcete mu vy dvě trochu zvednout tep? Mám nápad.“ Řekl jim, co má na mysli.

„To by ale šlo ještě lépe,“ usmála se Cindy, když to slyšela. Henry s jejím návrhem nadšeně souhlasil.

„Dostříleno?“ ptal se David Richards prostřednictvím rozhlasu. Rozhlédl se po sedmi střelištích. „I čtyřka? Ano? Výborně. Dobrá, lidi, dáme si teď hodinovou přestávku, necháme časoměřiče oddechnout a dáme třídičům kuželek šanci vyházet ty špatné. Máme tady spoustu masa na grilu, hektolitry limonády — a ve dvě hodiny na to zase vlítáme. Všechna střeliště jsou teď zavřená.“ Richards odložil mikrofon, vypnul zesilovač a ovíval se čepicí. Polední slunce bylo na Michigan neobvykle teplé a on se už skoro čtyři hodiny nezastavil.

Po chvíli David Richards sestoupil s pódia a zamířil k velkému skladu, kde byly uloženy použité kužely. Chtěl si ověřit, jak to vypadá se zásobami a zda nebude zapotřebí přivést další z druhé budovy.

„Už jde,“ zašeptala Theresa, jež spolu s Cindy vyhlížela škvírou mezi dveřmi a rámem. Obě ženy si rychle svlékly krátké kalhoty, spodní prádlo i trička a pohodily je pod stůl v rohu, nějakých osm stop napravo ode dveří. Cindy vyskočila na stůl a lehla si s roztaženými nohama. Theresa si na ni vylezla, otočila se opačným směrem a začala se hihňat.

„Pššt!“ sykla Cindy. „Nechceme přece, aby si nás hned všiml.“ Druhá dívka se kousla do rtu a zmlkla.

David Richards otevřel dveře do skladovací budovy. Jak vcházel dovnitř, instinktivně sáhl po vypínači, ale pak si uvědomil, že nejspíš musel nechat zářivky zapnuté. Krabice s použitými kuželičky byly na paletových regálech u protější zdi, a tak zamířil přímo k nim, aniž by se vůbec rozhlédl. Právě se chystal stáhnout s police jednu z krabic, když vpravo za sebou zaslechl ostré nadechnutí. Ohlédl se.

„Ach!“ řekla Theresa, zvedla se do kleku a v gestu překvapení si zakryla ústa rukou. „Promiňte, já... ehm, to je tak... poslyšte, já vím, že bysme tu neměly být, ale... nechtěly jsme tady nic sebrat, fakt ne.“ *„Jako by si snad mohl myslet, že jsme sem přišly krást,“* pomyslela si Cindy, zatímco se držela, aby se nerozesmála nahlas.

„No, ehm...“ David Richards se zakoktal: „Já...“

„Prosím vás, nechceme žádný problémy, hned odsud vypadnem. Poslyšte, je mi to fakt líto, doufám, že nic neřeknete vedoucímu, protože...“

„Já jsem vedoucí,“ řekl Richards svým nejmedovějším hlasem. „A vy jste kdo?“

„Já jsem Theresa a tohleto je moje kamarádka Cindy,“ odpověděla dívka a seskočila ze stolu. „Cin, radši se oblíknem’.“ Sklonila se, aby se rozhlédla po jejích oblečení a poskytla tak Davidu Richardsovi luxusní výhled odzadu.

„Doufám, že jsme vás nepřivedly do rozpaků, pane Richardsi,“ řekla Cindy a posadila se. „Ne-
chtěly jsme udělat nic špatného. Byly jsme prostě... nu, v náladě.“

„No... jasně,“ odpověděl Richards a snažil se, aby to znělo, jako že se něco takového děje na jeho střelecké soutěži dnes a denně. „To je fajn. Jsem rád, že byla budova odemčená, ha ha. Vůbec nic se nesta—“ Zarazil se uprostřed věty, když poznal Cindin obličej. „Vy jste přece... přítelkyně Henryho Bowmana.“

„No jo,“ řekla Theresa, „ona Cin se s ním halt potkala dřív, takže...“ Pokrčila rameny a nechala větu nedokončenou. *Těd’ jsme ho už zmátly dokonale*, usmála se Cindy Caswellová.

„Podívejte, já musím, ehm, ještě ven,“ vykoktal David Richards, couvaje k východu, „takže... ehm... si něčím zablokujte dveře a můžete... ehm... cokoliv...“ Odešel a pečlivě za sebou zavřel dveře. Obě ženy spěchaly ke dveřím a chvílku počkaly, než vyhlédly škvírou.

„Je tam Henry,“ smála se Cindy. „Ptá se ho na nás.“ Cindy a Theresa sledovaly, jak Henry Bowman mává na nervózně vypadajícího Davida Richardse.

„Hej, Davide! Neviděl jsi mou přítelkyni Theresu? Měly se s Cindy sejít kousek od střelnice a já nemůžu najít ani jednu z nich.“ Henry se spiklenecky podíval na druhého muže. „Mám takový dojem, že Theresa má dnes na noc docela jiné plány než střelbu.“

„Ne, ne, jen jsem si ze skladu bral nějakou výstroj. Nemůžu ti pomoci, musím běžet,“ řekl rychle a spěchal pryč. Henry předstíral, že se rozhlíží, dokud David Richards nezmizí z dohledu. Pak otevřel dveře do kůlny.

„Zabralo to?“

„Myslím, že tvůj kamarád David Richards se asi právě zamiloval, Henry,“ rozesmála se Cindy Caswellová.

„Střelci připravit... zbraně na mantinel... časomíra připravit...“

Richards výstřelem soutěž odstartoval a oba muži s brokovnicemi Remington 1100 pozdvihli ústí svých zbraní a začali střílet na deset kuželek, jež stály na dlouhém stole dvacet pět stop od nich. Postupovali z opačných konců, což byl nejlepší způsob, jak střílet soutěž ‚Dvojice s libovolnou zbraní‘. Oba muži stříleli i ve stresu dobře, nespěchali zbytečně a ani jeden z nich neminul jediný z terčů. Střelec nalevo byl malinko rychlejší, a tak šestou kuželku zasáhly oba brokové shluky prakticky najednou. Kuželka prudce sletěla se stolu a zastavila se asi o dvacet stop dál v trávě.

„Tři celé osm.“

„Tři celé osm.“

„Tři celé sedm.“

„Tři celé osm.“

„Díky, dobrá práce, časoměřiči, skóre je tři celé osm, zápis,“ zavolal David Richards, zatímco pomocníci spěchali postavit dalších deset kuželek. „Vypadá to, že právě teď je tohleto nejlepší čas; dokáže jej někdo překonat? Další střelec,“ zavolal. Pak se nahlas rozesmál, když viděl, jak přešel na střeliště Henry Bowman.

„No, zdá se, že na tohle budeme potřebovat buď patero stopek, nebo taky možná budou úplně stačit sluneční hodiny. Kde máš partáka, Henry?“

„Cindy, pojď sem.“ Henry se otočil ke svému obtloustlému příteli na pódiu správce. „Pravidla určitě neříkají, že oba soutěžící musí mít zbraně. Sluchátka a brýle?“ zeptal se mladé ženy. „Kolem tohohle krámu toho lítá spousta na všechny strany.“ Cindy Caswellová přikývla, popošla stranou a pak ještě o krok ustoupila. „Perfektní,“ řekl jí Henry.

Zbraň, kterou nesl Henry Bowman, byla samočinná puška FN model D, nejnovější vylepšení BARu Johna Browninga, vůbec nejoblíbenějšího Henryho kulometu. Model D byl poslední variantou vyrobenou předtím, než byl BAR nahrazen lehčími a levnějšími zbraněmi. Byl vyroben v padesátých letech pro Israel a na rozdíl od starších verzí byl komorován v ráži 7,62 NATO a používal zásobníky FAL.

Henry Bowman odstranil dvojnožku a na její místo na přední straně plynové trubice připevnil závěs pro popruh, původně určený pro brokovnici. Druhý závěs byl umístěn na těle zbraně. Na nich byl dlouhý polstrovaný popruh M60 vyrobený z černého nylonu. Smyčka obepínala Henryho rameno a krk, tak, aby puška zůstávala v úrovni pasu. Na ústí zbraně byla přišroubována nerezová ústová brzda navržená Henryho přítelem Brucem McArthurem, který se také přátelil s Davidem Richardsem.

Henry zaklapl plný zásobník na místo, sevřel kulomet pevně pro střelbu od boku a zatlačil pažemi, aby smyčku popruhu pevně napjal. Soustředil všechnu svou pozornost jen na střelbu.

„Tak střelba od boku, jo?“ usmál se Richards. „Mohl bys to zvládnout. Šest stopek k časomíře,“ zavolal. David Richards celý život střílel od boku z karabiny M-1 a byl v tom velmi dobrý. Věděl, že s FN-D s jeho nízkou kadencí 350 ran za minutu není nijak obtížné střílet jednotlivé rány včasným uvolněním spouště, takže zbraň bylo možné používat i jako samonabíjecí.

„Střelec připravit... zbraň na mantinel... časomíra připravit...“ Richards zavolal, jakmile viděl, že Henry zatlačil belgickou zbraň dolů a dopředu a napjal smyčku přehozenou přes rameno a záda. Pak vypálil startovací slepý náboj.

Při tom zvuku Henry Bowman lehce pozvedl hlaveň, stále udržuje napětí popruhu. Stiskl spoušť a držel ji tak, zatímco táhl svůj model D v plynulém oblouku. Osmnáctilibrová zbraň působila dojmem, jako kdyby neměla skoro žádný zpětný ráz, a deset kuželek zmizelo, jedna za druhou, jako by je se stolu smetla obří neviditelná ruka.

„Kriste Ježíši!“ zařval jeden z diváků.

„No ale sakra,“ ozval se další.

„Jedna celá osm,“ vykřiklo šest časoměřičů téměř jednohlasně. Henry vyňal napůl vystřílený zásobník; puška, střílející z otevřeného závěru, tak byla zcela bezpečná.

„Zase mi je tam postav,“ křikl Henry Bowman vesele, když odkládal zásobník a z opasku vytáhl nový. „Už vím, jak na to.“

Střílel ještě dvakrát s totožnými výsledky. Pravidla nařizovala čtvero pokusů a zahození nejhoršího času, ale Henry poslední střelbu odmítl.

„Nemá to smysl. Jediný způsob, jak bych mohl dosáhnout odlišného výsledku, by bylo minout. Čas je pevně daný kadencí.“

„Ty tenhle čas přijmeš jako platný?“ zeptal se jeden z dalších soutěžících ve třídě ‚Dvojice s libovolnou zbraní‘. „S kulometem?“ David Richards měl vždy pro výherce jednotlivých soutěží připravené jako ceny zajímavé zbraně, a nejlepším střelcům proto na výsledku docela záleželo.

„Oficiální porotce o tom bude uvažovat,“ oznámil Richards panovačně. Henry se zasmál. Nepřijel kvůli cenám a dobře věděl, že jeho kamarád už vymyslí nějaký způsob, jak finální vyhodnocení soutěže oživit.

„Poslyš, jak se ti to vlastně povedlo?“ obrátil se na něj Richards.

„No, viděl jsem před pár lety Steva McCrearyho, jak ten trik předvádí se svým Thompsonem ve třídě samopalů, tak jsem doma trochu cvičil na střelnici s touhle belgickou sbíječkou,“ poplácal FN-D. Henry se nezmínil o tom, že jej stálo třináct tisíc vystřílených nábojů, než dokázal správně načasovat první výstřel a srovnat svůj švih s rozstupem kuželek a kadencí zbraně.

„Zatroleně fascinující,“ řekl muž s kudrnatými blond vlasy a širokým úsměvem. Stál za Davidem Richardsem a Henry Bowman si jej proto nevšiml. Jinak by s ním určitě zašel prohodit pár slov.

„Tak co, půjdeme si najít naši přítelkyni?“ zeptala se Cindy.

„To zní jako plán,“ odpověděl Henry. David Richards se díval, jak odcházejí, a vůbec nevnímal, nač se jej ptá jeden z časoměřičů.

„Měl's vidět, jak se tvářil, když nás zahlíd', Henry,“ smála se Theresa, když vyšla nahá z motelové koupelny a utírala si vlasy ručníkem.

„Byl to opravdu podařený žertík,“ souhlasila Cindy, spokojeně se usmála a natáhla se na svou stranu velké postele. I ona byla nahá.

„Nemyslíš, že jsme to kapku přepískly?“ zeptala se Theresa a vklouzla do postele mezi oba své milence. „Chci říct, nebyla to kapku sprostárna? Nakonec, je to hlavní šéf.“

„Myslím, že mu to až tak moc nevadilo, miláčku,“ řekl Henry Therese, přitiskl se k jejímu tělu a začal jí masírovat zadeček.

„Skoro bych řekla, že Henry má pravdu,“ objala dívku i Cindy a začala ji hladit.

„Lidé od zbraní jsou vždycky v pohodě.“

20. KVĚTNA 1995

„Už to někdo zvládl?“ zeptal se Henry, když s Cindy přišli k maketě Texaského školního knižního skladu. Byl poslední den soutěží New Lease a na večer se chystal banket a předávání cen.

„Kdepak,“ odvětil jeden ze soutěžících. „Máme tady tři chlapy z víc než stovky, co maj' tři trefy, ale všechny jsou nejmní o vteřinu a půl pomalejší. Pár jich tvrdí, že by měli lepší šanci s otevřenejma mířidlama.“ Problém byl v tom, že puškohled značně komplikoval rychlý návrat k cíli poté, co zbraň vystřelila a střelec ji musel stáhnout zpět ze zpětného rázu. „Jen běžte támdle do fronty, jestli si to chcete taky zkusit. Vemte si náky Carcano, co se tam válí, ať si mezitím můžete zkusit střelbu nasucho.“

Henry přijal mužův návrh. Když na něj přišla řada, dokázal za rovných šest sekund umístit do figurín v pohybuujícím se kabrioletu tři zásahy.

„Sakra,“ vydechl jeden z diváků. „A s vypůjčeným krámem.“

„Už jsem párkrát viděl, jak tenhle chasník střílí,“ řekl další. „Naklepe ti to klidně s tvou vlastní bouchačkou.“

„Vypadá to, že jsi zatím druhý nejrychlejší,“ řekl Henrymu správce záznamů, když skončil. „Jenom o jednu celou čtyři pomalejší. Vyhraješ láhev koly. To je Davidova cena pro každého, kdo zaskóruje všechny tři zásahy.“ Cindy se zatvářila zmateně a Henry jí ten vtip vysvětlil.

„Dvě minuty po střelbě viděli Oswalda, jak sedí a klidně pije kolu o pět pater níž, než kde našli pušku. A ta stála opřená v protějším rohu šestého patra, než odkud se z ní mělo střílet.“

„Jo,“ přerušil jej další muž, „David chtěl nejprv střelce nechat přeběhnout na druhou stranu, tam odhodit flintu, seběhnout pár schodů a vrazit peníze do automatu na kolu, ale bál se, že někdo dostane infarkt a zažaluje ho.“

„Překvapilo tě to?“ zeptala se Cindy na výsledek, jehož Henry dosáhl.

„Ani ne, celkem přesně jsem to čekal. Hlavně jsem si chtěl ověřit, zda můj odhad, když mi bylo jedenáct, byl správný.“

„Jaký odhad?“

„Jestli Oswald skutečně dokázal to, co mu Warrenova komise přišla, musel být naprostá špička, úplně bleskový střelec z opakováčky, ten nejlepší v celé zemi. A je opravdu těžké si představit, že nejrychlejší střelec v celých Spojených státech by měl nádor na mozku.“

„To jako že je to jediné možné vysvětlení, proč by se pokoušel zavraždit presidenta?“

„Ne, ale je to jediné možné vysvětlení, proč by se o to pokoušel s Carcanem.“

~

„V devítce nováčků je našim nejlepším střelcem Cindy Caswellová,“ oznámil David Richards rychle a bez nádechu, jak měl ve zvyku mluvit. Cindy vstala a šla si pro svou trofej, zatímco ostatní v jídelně tleskali.

„Děkuji, Davide,“ řekla a potřásla Richardsovi rukou.

„Tady, vezměte si číslo,“ řekl moderátor a podal jí cylindr. Cindy sáhla dovnitř a vytáhla kousek papíru s číslem. Vítězové všech tříd si losovali čísla, jež určovala pořadí, v jakém si později budou vybírat ceny. Mezi těmi bylo množství zbraní v cenovém rozmezí 500–700 dolarů, mnoho dalších, které byly méně hodnotné, spousta neprůstřelných vest a dostatek střeleckých doplňků téměř pro každého, kdo se zúčastnil.

„Dobrá práce,“ pochválil ji Henry, když se znovu posadila ke stolu. David Richards právě oznamoval dalšího vítěze.

„Jaký číslo máš?“ zeptala se Theresa.

„Jedenáctku.“

„Prohlídla sis ty věci?“

„Jo. Má tam spoustu moc hezkých hraček. Chtěla bych jeden z těch Glocků ráže .40, pokud nebudou všechny zabrané. Nebo Seecampa.“

„Vsadím se, že Seecampy zmizí rychle,“ vstoupil do hovoru Henry. „Čeká se na ně dlouho, tovarna moc nestíhá.“

„Jo.“

„No, v nejhorším případě,“ rozesmál se Henry, „si můžeš vybrat jednu z těch jeho nových lehkých dámských vest. Vezmi si ji v práci na pódium, s policejní košilí a kloboukem, a počkej na ty ovace.“

„To je nápad. Ale ten člověk, který by *tohle* měl udělat, je Theresa! Myslíš, že by dokázala najít takovou, která jí bude sedět?“ zeptala se Cindy a podívala se na jejich přítelkyni.

„Bez problémů. David umí udělat vestu pro každého. A nejspíš by ještě sám zaplatil, aby připravil jednu na míru Therese.“ Mladá tanečnice se zasmála. Měla dvaadvacet palců v pase a hrudník, na který byli oba se svým plastickým chirurgem velmi pyšní.

„Jestli na mne nezbude žádná ze zbraní, které chci, udělám to,“ rozhodla se Cindy.

„A nakonec tu máme soutěž ‚Dvojice s libovolnou zbraní‘,“ oznámil David Richards. „Jakožto celoživotní hlavní šéf a nejvyšší administrátor prohlašuji Guye Arnolda a Toma Battlea vítězi v této kategorii s časem tři celé devět sekund. Gratuluji, pánové,“ řekl, když oba muži přistoupili a potřásl si s ním rukou.

„A co ty, Henry?“ zašeptala Theresa. Rozhlédla se a viděla, že ostatní v místnosti hovoří mezi sebou a kladou si stejnou otázku.

„O mě se neboj,“ usmál se Henry.

„Díky Davide; soutěž byla skvělá,“ řekl Guy Arnold.

„Jo, díky,“ souhlasil jeho partner. Oba muži si vytáhli čísla z cylindru.

„A teď bych rád učinil zvláštní oznámení,“ pokračoval David Richards rychle. „V závodě ‚s libovolnou zbraní‘ otvíráme novou třídu ‚Outlaw‘. Někteří naši soutěžící žijí ve státech bez kulometů, takže při tréninku jim nezbývá, než používat jen podřadné brokovnice. Proto dostanou kulometry vlastní třídu; a ta se jmenuje Outlaw, protože při nácviku toho musíte vystřílet tolik, že nutně překročíte úplně všechny ty šílené zákony o omezení počtu nábojů, co se ti pitomci snaží zavést.“ Při této poznámce publikum ožilo.

„Všichni jsme v týhle třídě, Davide!“ vykřikl jeden muž.

„A to je teda fakt,“ souhlasil moderátor. „No a vítězem doela první výroční soutěže New Lease Outlaw je Henry Bowman. A pro jednu si Henry nevylosuje číslo, dostane rovnou vlastní speciální cenu. Pojď sem nahoru, Henry.“ Dav jásal, zatímco Henry vystoupil na pódium a přijal dlouhou lepenkovou krabici.

„O-te-vřít!“ zařval někdo. Henry poslechl a zvedl zlamovací jednohlavňovou brokovnici s puškovými mířidly. Její hodnota mohla být snad devadesát dolarů. Dav zavyl nadšením.

„Souběžně s novou třídou Outlaw,“ oznámil Richards, „vyhlašuji i soutěž ‚Shootaholic Rehab‘, a v té budete muset použít právě takovou zbraň, jakou právě vyhrál Henry Bowman. Všimněte si, že tahle brokna H & R má paradox, takže musíte použít slugy. Třída Rehab je pro chasníky, co se snaží s tím skončit. Je to střelba na tři kuželky. Máte povolené akorát tři náboje a musí to být slugy také proto, že s tímhle vývrtem byste jinak na dvacet pět stop dostali shluk ve tvaru koblihy s dírou asi čtyři stopy v průměru. Jo, a, ještě jedna věc: začnete s prázdnou zbraní.“ Z davu se ozval výbuch smíchu, když si představili, jak soutěží podle těchto pravidel. Henry Bowman se zasmál s nimi a vykročil zpět na své místo.

„Počkej, Henry, ještě ses nepřihlásil o zbytek své výhry,“ řekl Richards. „Chlapci!“ vykřikl.

Z druhého konce jídelny se do místnosti začali trousit pomocníci a další střelci, jeden po druhém. Každý přinesl lepenkovou krabici asi o velikosti příručního zavazadla letecké společnosti. Krabice byly očividně dost těžké. Každý odložil svou krabici na pódium a hned vyšel ven pro další. Brzy tam stály tři stohy krabic, každý vysoký jako člověk.

„Nová soutěž bude vyžadovat spoustu cviku,“ oznámil Richards, „takže spolu s tou broknou dostane Henry pětadvacet beden slugů ráže dvanáct. Doufám, kamaráde, že tady máš nákladák.“ Dav šlel, jásal a podupával, když si Henry ještě jednou potřásl rukou s Davidem Richardsem a šel si zase sednout k oběma ženám. Všem bylo jasné, že Richards utratil za výhru Henryho Bowmana přes dva tisíce dolarů. To byl přesně ten typ vtipků, jež David Richards při svých soutěžích rád dělal.

„A to je všechno, co se týká výher,“ oznámil Richards. „Během chvilky by tu měly být moučníky. Dejte se do toho!“ skončil a odešel si najít místo u jednoho ze stolů.

„Earle!“ vykřikl Henry, když viděl, že židli vedle Theresy zabral hubený, svalnatý padesátník s krátkými kudrnatými blond vlasy. „Nevěděl jsem, že jsi tady. Bože, neviděl jsem tě věky!“ Earl Taylor-Edgarton vstal a sevřel svému starému příteli ruku.

„Nechtěl jsem rušit, když sis užíval společnosti těchto dvou okouzlujících dam, ale když sis šel dopředu pro cenu, usoudil jsem, že už se každý může starat sám o sebe.“

„Cindy, Thereso, tohle je Earl Taylor-Edgarton, původem z Rhodesie. Léta jsme se neviděli.“

„Vy jste ten instruktor, co přednáší ochranu před teroristy a pokusy o atentát?“ zeptala se Cindy.

„Ano, při té příležitosti jsme se s Henrym vlastně před lety seznámili. Během posledních několika roků zájem trochu polevil,“ připustil. „Ale v poslední době se obchody zase zvedají,“ usmál se augursky.

„Omluvíte mě na moment?“ zeptala se Theresa. „Pan Richards na mě mává a myslím, že asi něco chce.“

„Jistě,“ řekl Henry. Oba s Earlem společensky povstali, mladá žena se zdvihla a odešla od stolu.

„Myslím, že David je do té vaší přítelkyně docela blázen,“ řekl Earl Henrymu a Cindy. Oba se rozesmáli. Pak Henry zvažněl.

„Earle, než to zmluvíme jinými věcmi, co si myslíš o té záležitosti v Oklahoma City? Já mám víc zkušeností s výbušninami než většina lidí a je spousta věcí, které mi na tom nesedí, ale je pravda, že nejsem ani zdaleka odborník na improvizované nálože ani na vyhazování městských cílů do povětří. Od té doby, co se to stalo, o tom sice úplně všichni mluví, ale od opravdového profesionála jsem neslyšel ani slovo. Co si o tom myslíš ty?“

„To je zajímavé, že jsi vůči těm informacím skeptický, Henry,“ usmál se Earl Taylor-Edgerton. „Je tam řada věcí, které mi též jaksi nejdou do hlavy. Jednu věc však mohu říci s naprostou jistotou: kdyby pan McVeigh udělal to, co údajně provedl tady, v Evropě, všechny noviny a časopisy by jej oslavovaly jako naprostého mistra ve svém oboru.“

„Proč?“ zeptala se Cindy.

„Už jenom kvůli jeho zcela bezchybné konstrukci improvizované tvarované nálože v tak velkém měřítku. Ten výbuch v Oklahoma City byl směřovaný. Bomba v autě umístěná na otevřeném prostranství obvykle vyžáří svou sílu rovnoměrně všemi směry. Nicméně v Oklahomě tomu tak nebylo; tam devastace směrem k té federální budově daleko přesáhla škody na druhé straně. Zahlédl jsem kdesi letmou zmínku o teorii, že prý snad atentátník narovnal pytle s pískem uvnitř vozidla, aby usměrnil výbuch, ale musím říci na rovinu, že to je naprostý nesmysl.“ Henry i Cindy chápatě přikýkli.

„Další znepokojivá věc,“ pokračoval Earl, „se týká toho hnojiva. Jak dobře víte, ANFO je velmi slabá výbušnina. Hodí se k přehazování velkých hromad hlíny, když ji zahrabete do řady děr v zemi, ale odpálit ji na otevřeném prostranství a čekat, že roztříští konstrukci bůhvíkolik metrů daleko, navíc pokud mezi náloží a konstrukcí není nic než vzduch? Ne,“ řekl prostě. „Ty svislé ocelové podpěry byly podseknuty výbuchem něčeho mnohem brizantnějšího, jako je třeba semtex.“

„Proto také ve zprávách neustále zvyšují množství hnojiva, které prý mělo být v té dodávce,“ navázal okamžitě Henry. „Začalo to jako tisícilibrová bomba. Pak patnáct set, potom dvacet pět... Myslím, že teď hovoří o pěti tisících liber.“

„A to vyvolává další zásadní problém. Těch... pět tisíc liber, chcete-li, muselo být v řadě menších kontejnerů. Není možné prostě do dodávky nalít dvě a půl tuny jako ovesnou kaši do mísy. Řekněme, že náš mistr ženista si postavil přihrádky, v nichž bylo po pěti stech librách — a už jen to samo o sobě by byl nebyvalý výkon. Není vůbec jednoduché přimět deset velkých nádrží hnojiva, aby vybuchly naráz. Minulý měsíc jsem kdesi četl teorii, že ANFO bylo ve sto čtyřiceti pětigalonových kbelících. Ne. Prostě ne. Je prakticky nemožné dosáhnout dobrého simultánního odpálení stovky náloží, přinejmenším bez špičkové komerční bleskovice nebo jiných specializovaných rozbušek, a ty se dají sehnat ještě mnohem hůř než samotné vysoce výkonné výbušniny.“

„A vy byste dokázal... improvizovat bombu, která by roztrhala ty ocelové nosníky?“ zeptala se Cindy.

„Snad. Možná. Ale znovu, bez zbytečné skromnosti, jasně to naznačuje, že tuto explozi zosnoval skutečný mistr. Existují přísady, které můžeme přidat do základní směsi ANFO, abychom zvýšili její brizanci, ale upřímně řečeno, já skutečně nevím, zda bych dokázal zajistit takový výsledek, jež jsme viděli v Oklahomě. Obávám se, že spíše nikoli, ne s ANFO jako základem. Pokud to pan McVeigh zvládl, pak je to skutečně pravý génius v oboru výbušnin.“

„Je to zase přesně totéž, co dnes říkal Henry při té oswaldovské střelbě,“ připomněla Cindy Caswellová. Earl Taylor-Edgerton souhlasně přikývl a na tváři se mu objevil zamýšlený výraz.

„Víte, v roce 1969, tuším, že to tak bylo, vyhodila skupina osmi mladých lidí do povětří matematickou laboratoř americké armády na universitě ve Wisconsinu. I v tehdejším případě byly použity výbušniny podstatně sofistikovanější, než byste čekali od party nakrnutých študáků. Úřady jich sedm chytily, a jak se dalo čekat, všichni byli, nu, hm, pravý opak sofistikovanosti, abych tak řekl. Všech sedm se však shodlo na tom, že veškerou technickou práci provedl zbývající člen, o kterém toho zřejmě nikdo moc nevěděl. FBI našla falešný rodný list, pokud si vzpomínám, a dalších pár dokladů, které také nikam nevedly. Čím je to směšné?“ zarazil se Earl.

„Něco jsi mi připomněl, starou historku, jež nijak nesouvisí,“ smál se Henry při vzpomínkách na to, jak během studií pročešával hřbitovy, aby si zajistil náhradní průkazy, adresy a kreditní karty. „Promiň. Pokračuj, prosím.“

„Nikdy jej nenašli,“ pokračoval Rhodésan, „a dnes mají všichni za to, že to byl agent provokatér. Vaše vláda tehdy takové věci dělávala. Až do nynějška jsem na ten případ docela zapomněl.“

„On to ostatně zdaleka není jediný historický precedens,“ navázal Henry. „Asi nejslavnější historický příklad bude to, jak Hitlerovi muži vypálili Reichstag, aby to vypadalo, že se proti nim zdvihá násilný odpor, a aby tak ospravedlnili násilnou odplatu. Tehdy to zabralo skvěle. Nebo u nás na Amherstu, pár let po mé promoci, někdo tam postavil hořící kříž před studentský klub černých, zrovna když se mělo snížit financování pro organizaci Afro-Am. A zkuste hádat, kdo se nakonec přiznal — poté, co ho jeho přítelkyně práskla?“

„President Afro-Am?“ optala se Cindy.

„Musel jsem ti ten příběh už někdy vyprávět.“

„Zlynčovali toho prevíta?“

„Ne, ale podle toho, co jsem slyšel, to na nějakou dobu značně zkomplikovalo rasové vztahy ve škole. Každopádně si myslím, že vypadá poněkud podezřele, že si náš atentátník vybral právě tu federální budovu, ve které je školka, a že lidé z ATF byli všichni moc šikovně někde venku, když ta bomba vybuchla.“

„Cože?“ zeptala se Cindy. „To jsem neslyšela.“

„Je to tak. Všichni byli na konferenci někde mimo město. Kancelář ATF byla prázdná. Pak je tu samozřejmě takzvaný útěk našeho mistra atentátníka z místa činu. Snaží se zmizet, ujíždí v autě bez poznávací značky. Má na sobě podpažní pouzdro s pistolí Glock, natažené shora přes tričko, aby nešlo přehlédnout. Ale když jej zastaví policista, čekali byste, že jej tenhle brutální vrah, který právě zabil sto lidí, na místě odpráskne a ujede? Kdepak. Nechá se pokorně zatknout. Mimocho-dem, ne kvůli té pistoli, na tu měl povolení. Kvůli kapesnímu noži. To bylo to ,obvinění z vlastnictví skryté zbraně‘.“

„To nemyslíš vážně,“ řekl Earl Taylor-Edgerton užasle.

„Je to tak. A hned se jim to moc hodilo v těch několika státech, které ještě pořád nemají rozumný zákon o nošení zbraní. ‚Ach můj bože! Ten zlý atentátník z Oklahomy měl u sebe pistoli, a bylo to docela legální! To je hrůza!‘ Guvernér Flanagan v Missouri z toho musel mít několikanásobný orgasmus.“

„Myslíš, že to zorganizovali v ATF, Henry?“ zeptala se Cindy.

„Nemám nejmenší ponětí. Ale, no, v každém případě pochybuji, že by v tom jelo těch agentů nějak moc najednou. Kdyby, někdo už by dávno ty ostatní napráskal. Přiznám se, moje první reakce, když jsem se dozvěděl, co se stalo a že mládenci z ATF byli všichni mimo, byla, že to byla nehoda.“

„Nehoda?“ Zeptali se nechápavě Earl i Cindy.

„Ne nehoda, že bomba vybuchla, ale nehoda, že vůbec zahynuli nějakí lidé. Proto jsem se tě chtěl zeptat, jak to vidíš s těmi výbušninami, Earle. Chci říct, že bych ani ve snu nevěřil, že bomba na parkovišti by mohla způsobit zřícení takhle velké budovy, nemyslíš? Na něco takového by bylo podle mne zapotřebí dostat nákladák dovnitř, třeba do garáže v suterénu.“

Takže první, co mě napadlo, bylo, že se asi pár agentů bojí, že přijdou o práci kvůli těm nadcházejícím soudům s ATF, Waco a Ruby Ridge. A tak si zajdou na výročí Waca strčit dodávku s bombou doprostřed parkoviště, jen tak, aby rozbili hromadu oken, všechny vystrašili a soustředili pozornost na milice a lidi od zbraní, budou toho plné zprávy a koho pak ještě budou zajímat berní agenti v nindžovských oblecích se samopaly?

Jenže nepočítali s tím, že je to vládní budova v demokratickém státě, takže když ji stavěli, kontrahent spolu s guvernérem pořádně zbohatli, neboť ve zdech je daleko méně cementu a železa než v plánech. Takže místo toho, aby to jen rozbilo pár oken, zřítíl se celý barák. Sakra, v Chicagu, když mi bylo devatenáct nebo dvacet, se jim úplně přesně z téhož důvodu sesypala celá dálnice. Nebyla v ní ani čtvrtina roxorů, co tam být měla. No, jak jsem řekl, mám docela omezené zkušenosti s tím, jak fungují tyhle výbušniny, takže ta moje teorie o nehodě možná nebude akceptovatelná. Ale vůbec by mne nepřekvapilo, kdyby se historie opakovala.“

„Nevšiml jsem si, že by se tahle teorie objevila v tisku,“ řekl s úsměvem Earl Taylor-Edgerton. „Možná bys ji měl nabídnout FBI.“

„Výborný nápad, díky moc,“ ušklíbl se Henry.

„Ten McVeigh podle všech zpráv, co jsem četl, drží jazyk za zuby. Nejchytřejší věc, jakou mohl udělat,“ prohlásil Taylor-Edgerton. Henry střelil po Cindy pohledem a ona se při vzpomínce téměř neznatelně usmála.

„Zajímalo by mě, jak tráví čas ve vězení,“ řekla Cindy. Rhodésan se náhle zazubil.

„Jestli má náš přítel Henry pravdu,“ řekl jí Earl, „a historie se skutečně opakuje, má pan McVeigh spoustu práce.“

„Jaké práce?“

„No, ten McVeigh se prý rozčertil na vládu, prý měl pocit, že jej utlačuje, a tak údajně nastražil bombu u vládní budovy a vyhodil ji do povětří, zabil desítky vládních zaměstnanců, žen a dětí.

Něco podobného z historie už známe. Po druhé světové válce vedl jistý Menachem Begin partyzánské hnutí Irgun proti britské vládě, protože Britové okupovali Palestinu. V roce 1946 vyhodil v Jeruzalémě do povětří hotel King David, který byl centrem britských vládních operací. I on tehdy zabil mnoho desítek lidí — vojáky, jejich manželky, děti a hotelové dělníky.“

„No a?“ zeptala se Cindy. Henry se lehce usmál, protože viděl, kam Earl míří.

„Takže pokud je vskutku našim průvodcem historie,“ dokončil Taylor-Edgerton se zdviženým obočím, „pak si pan McVeigh v současnosti nepochybně sestavuje svůj projev k přijetí Nobelovy ceny míru.“

21. ČERVNA 1995

„Poslyš, já, ehm... mrzí mne to,“ řekla Cindy Caswellová a ještě o několik stupňů si sklopila opěradlo. „Tohle jsem vážně nečekala.“ Henry se rozesmál, sňal ruku s volantů a pohladil kamarádku po noze.

„Víš, děvče, připomíná mi to jeden ukrutně vousatý vtip o chlápku, kterému umře žena, a on si na pohřbu může oči vyplakat. Kamarádi mu říkají, aby se vzpamatoval, a on na to: ‚Nemám teď nikoho, koho bych mohl objímat, koho líbat, s kým se mazlit a vášnivě se milovat, ach, bože, já to nevydržím!‘ A kamarád na to: ‚Podívej, Harry, je ti teprve pětatřicet, jsi ve skvělé formě a lidi tě mají rádi. Najdeš si jinou ženu a budeš mít zase všechny ty věci. Vzchop se, chlape.‘ A tenhle Harry se podívá na kamaráda a řekne: ‚Jasně, ale co budu dělat *dneska večer?*‘“

„Pořád nemůžu uvěřit, že se k němu nastěhuje, aniž by se nejdřív aspoň zastavila doma,“ řekla Cindy. „Je to moje chyba. Nikdy jsem neměla navrhnout ten pitomý fórek.“

„Dej pokoj. Poslyš, David dneska ráno vypadal šťastnější, než jak jsem ho viděl kdy dřív. Právě teď má nejspíš na sobě svoje anglické jezdecké oblečení, plácá Theresu po zadku bičikem a snaží se vymyslet, jak tu scénu zapracovat do instruktážního videa New Lease Body Armor. Tak se uklidni, vždyť o nic nejde; a najdeš nám přece další holku, no ne?“ usmál se na Cindy. Ta otočila hlavu a pak oba s Henrym unisono pronesli:

„Jasně, ale co budeme dělat *dneska večer?*“

12. SRPNA 1995

„Ahoj! Už je to nějaký pátek, co jsem tě naposled viděl,“ zvolal Stokely Meier, když viděl dveřmi obchodu se zbraněmi projít Henryho Bowmana. „Děje se něco nového?“

„Ale kdež; já se jen tak rozhlížím po šutrácích, když zrovna pracuju.“

„A drtíš je na prach tou svojí čtyřkou, když zrovna nepracuješ?“ zasmál se Stokely.

„Tak nějak. Vlastně jsem mezitím sehnal i dvojku.“

„Nekecej.“

„Je to tak. Jednohlavňový Farquharson, vyrábí je jeden chasník z Vermontu. Minulý týden jsem si docela pěkně zastřílel; mosazná střela o 3 145 gránech dělá něco málo přes dvanáct set. Bude se ti to líbit, věř mi.“

„No tak ji koukej příště přivalit s sebou, sakra. Hele — viděls dnešní titulky?“ zeptal se Stokely a hodil ranní *Saint Louis Post-Dispatch* na zasklený pult s pistolemi vedle pokladny. Henry Bowman se podíval na noviny.

FBI rozšiřuje záběr v cause Weaverových

Další čtyři podezřelí; zahájeno treštní
stíhání bývalého Freehova náměstka.

„Včera večer jsem o tom slyšel na CNN. Jen vyhazují ze záchraného člunu pár dalších batolat v naději, že tím žraloky zaměstnají, dokud se sami nedostanou na pevninu.“

„Další čtyři placené dovolené pro ty pitomce.“ Stokely narážel na poslední větu dlouhého článku, která připouštěla, že všichni čtyři agenti dostávají po celou plný plat.

„Přiznávají, že ničili důkazy,“ řekl Henry, zatímco si prohlížel noviny. „To vždycky veřejné mínění ocení moc pozitivně. A koukám, že Potts je *mucho bueno* naštvaný, že ho degradovali ze zástupce ředitele,“ komentoval vedoucího, který měl na starosti Weaverovo fiasko.

„Měl jsi slyšet, co říkali někteří chlápci, co sem přišli, když se dočetli, že Potts dostal přesně stejnej dopis s výtka za Ruby Ridge, jako oni za ztrátu mobilního telefonu.“

„To si dovedu představit. A kdybych byl Lon Horiuchi,“ řekl Henry, odkazuje na odstřelovače FBI, který střelil Vicki Weaverovou do hlavy, „najal bych si toho zatraceně nejlepšího obhájce ve věcech trestních, který v zemi vůbec je. Přestěhoval bych se do nějakého státu jako New York nebo New Jersey, a vykouřil bych ho tam guvernérovi, jen aby mě nevydal do Idaha. Jestli si tenhle grázl nedá dobrý pozor, mohl by skončit za mřížemi.“

„Tak na to si počkám. Hele, jestli chceš vážně něco na enormně rychlý trávení, přečti si tohle.“ Podal Henrymu poslední výtisk *Gun Week*, celostátního týdeníku zaměřeného na problematiku palných zbraní.

Strana 2

Nový *Gun Week*, pátek 11. srpna 1995

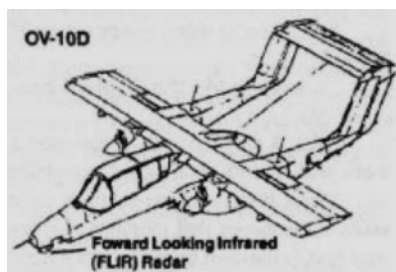
ATF si pořídí vlastní leteckou jednotku o 22 strojích

Máme pro vás novinku, po které možná někteří lidé budou v noci spát o něco hůř: Úřad pro alkohol, tabák a palné zbraně (ATF) si právě pořídil své vlastní letectvo.

The Washington Times, který citoval potvrzení mluvčí ATF Susan McCarronové, 18. července přinesl zprávu, že ATF získal 22 vojenských letadel schopných protiteroristické činnosti a schopných nést těžké zbraně.

Zdá se však, že se potvrzení v *Times* objevilo teprve poté, co neoficiální zdroje informovaly o převodu letadel pro ATF, a také až poté, co časopis *Soldier of Fortune* ve svém čísle určeném pro září 1995 otiskl článek reportéra Jamesa Patea, dokládající, že obchod s letadly byl završen za dosti nejasných okolností. (Zářijové číslo *Soldier of Fortune* vyšlo krátce před zveřejněním zprávy v *Times* 18. července.)

Informace, které v *Times* na rozdíl od *SOF* scházely, ukazují, že obchod s letadly začal poněkud utajeným způsobem již loni v září, téměř o celý rok dříve. Už tehdy Federální letecký úřad (FAA) zaznamenal vícenásobný převod vlastnického práva k nejméně dvěma letounům OV-10D Bronco od General Services Administration přes Mid-Air Salvage Inc. až k America Warbirds Inc. v Gaithers-

burgu, MD. Dokumenty FAA citované v *Soldier of Fortune* se přímo týkají dvou konkrétních sériových čísel letadel.

Letadla OV-10 D, schopná dosáhnout rychlosti 300 uzlů, sloužila námořní pěchotě během války ve Vietnamu pro střeleckou a raketovou podporu pozemních vojsk; letectvo je využívalo během operace Pouštní bouře pro noční pozorování. Nyní byla převedena z působnosti ministerstva obrany do vlastnictví ATF.

Turbovrtulová letadla, určená pro denní i pro noční sledovací podporu, byla navržena k tomu, aby lokalizovala lidi na zemi podle jejich tělesného tepla. Když je vlastnily vojenské služby, byla vybavena infračervenými sledovacími systémy, pozemním mapovacím radarem, laserovými zaměřovači a 20mm kanóny.

Mluvčí ATF Susan McCarronová potvrdila, že agentura získala letadla, avšak uvádí, že tato prý byla zbavena své výzbroje. Mluvčí řekla *Timesu*, že devět OV-10 D bylo funkčních, zatímco zbývajících 13 slouží jako zdroj náhradních dílů.

‘Žádné zbraně‘

„Máme devět OV-10 D, které jsou zcela neozbrojené,“ uvedla paní McCarronová. „Slouží jen pro účely sledování a fotografování. Zbytek je používán na náhradní díly.“

Paní McCarronová také uvedla, že letadla byla získána od ministerstva obrany, když se jich ministerstvo obrany zbavovalo, a že některá z nich obdržely i jiné agentury. Nepodařilo se však potvrdit, že by stroje pořízené jinými agenturami byly stejné modely, osazené delším špičatým nosem, ve kterém je umístěn systém FLIR — Forward-Looking Infra-Red — určený k detekci tepla vyzařovaného lidmi.

I *Times* poukázaly na to, že „předání letadla ATF přichází v době zvýšené veřejné skepse a vyšetřování vedeného Kongresem, zda je skutečně tato agentura schopna prosazovat zákon bez pošlapávání práv občanů“.

Dále uvádějí, že image ATF značně utrpělo po razii v roce 1993 a následné přestřelce v areálu Mt Carmel ve Wacu v Texasu, během níž byli zabiti čtyři agenti a šest davidíánů. Další ránu její pověst utrpěla poté, co vyšlo najevo, že agenti ATF pomáhali organizovat rasistický Good Ol' Boys Roundup v Tennessee Hills. (*Viz Gun Week*, 4. srpna 1995).

Jeden ze zaměstnanců Senátu potvrdil, že existuje „skutečný zájem“ o to, jak a proč ATF získala letadla a že „budou pravděpodobně velmi brzy položeny agentuře podrobné otázky“ ohledně specifik jejich použití a míst, na která byla přidělena.

Michael Pruitt, předák Business Jet Designs ve Shawnee, OK, potvrdil, že dva letouny ATF byly v jeho zařízení přetřeny a že minimálně jeden další OV-10 D „je na cestě“. Pruitt řekl, že letouny jsou natřené tmavě modrou barvou s červeným a bílým lemováním. Zdroje uvádějí, že každý ná-
těr stál kolem 20 000 dolarů.

Majitel firmy John Patterson v červnu řekl svým spolupracovníkům, že očekává přetření nejméně 12 letadel ATF.

Infračervený systém

Podle zdrojů *Times* byly stroje OV-10 D, jež nyní patří ATF, nedávno inovovány a byly vybaveny nejmodernějším infračerveným systémem, který umožňuje pilotovi lokalizovat a identifikovat cíle v noci, podobně jako sledovací systém na pokročilém útočném vrtulníku Apache.

OV-10 D, navržený společností Rockwell International, byl původně vybaven dvěma kulomety rá-
že 7,62 mm. Byl také upraven tak, aby mohl nést pod každým křídlem jednu střelu Sidewinder, případně bomby, zápalné bomby, nosiče raket nebo kazetové bomby.

OV-10 D může nést i 20mm dělo s 1 500 náboji.

Během války ve Vietnamu tyto stroje nalétaly přes 200 bojových misí, ve kterých jim bylo připsá-
no zabití 300 nepřátelských vojáků.

Jak podotýká *Soldier of Fortune*, letka ATF je znepokojivá ze dvou hlavních důvodů:

Za prvé, úřad se zřejmě snažil skrýt vlastnictví OV-10 D převodem vlastnického práva přes jednu falešnou společnost na jinou. Kontrola názvů obou společností ukázala, že adresa udaná pro Mid-
Air Salvage je městský dům bez zjevné obchodní činnosti; adresa American Warbirds patří kance-
láři pro elektroniku a rádio divize speciálních operací ATF.

Za druhé, podezření se vznáší i kolem finančních transakcí a tajného přidělování vládních pro-
středků.

To jsou otázky, kterými se Kongres může chtít zabývat během slyšení o přidělení prostředků. Po-
kud snad skutečně má ATF legitimní využití pro taková letadla, proč ta snaha o utajení?

„No vida. Nepřináší tohle člověku hřejivé a nadějeplné pocity stran budoucnosti, hm?“ zamyslel
se Henry, když článek dočetl.

„Je to ještě horší, než když ATF začátkem roku vtrhla do domu pořadatele té marylandské výstavy zbraní a ta agentka ušlapala jeho kočku k smrti,“ souhlasil Stokely s odkazem na nedávné pobouření, které se objevilo v některých novinách.

„Válečná letadla pro bandu mizerných berních úředníků? Co ještě sakra musí přijít, aby se lidé probrali, Stoke?“

„Ať se propadnu, jestli to vím, Henry. Ať se propadnu, jestli to vím.“

20. PROSINCE 1995

„Co to k čertu je?“ zeptal se švagr Thomase J. Fleminga a ukázal prstem na výrazný billboard napravo před nimi. Fleming jej právě vyzvedl na letišti a nyní trčeli v dopravní špičce po cestě na jih. Viděli dělníka stát na lešení po levé straně velké cedule:

Flanaganovi mrtví:

**117 zákona dbalých dospělých bylo zavražděno,
jen proto, že
guvernér nám nevěří!**

Zaplaceno rodinou zesnulé Elicie T. Boultonové

„Ty’s o tom neslyšel?“ zeptal se Fleming a zapnul klimatizaci v autě. „Vlastně není divu, když tady nebydlíš. Ono se to nedostalo skoro ani do místního tisku, natož mimo stát. Novinám a redaktorům novin se to nelíbí, ale nemohou popřít, že fakta sedí, a tak to ignorují. Platí to rodina ženy, zavražděné při krádeži auta: chudák to kapku nedomyslela a koupila si Cherokee místo něčeho jiného, co by černí gangsteři považovali za méně žádoucí.“

„No a?“

„No, a nebyla ozbrojená, takže nepřežila. Jenže po té vraždě jedna z aktivistických skupin našla dopis, který před šesti týdny napsala guvernérovi. Požadovala po Flanaganovi, aby změnil svůj postoj k otázce skrytého nošení a aby podpořil licenční systém pro zákona dbalé dospělé. Přiložila k tomu hromadu dokumentace, dokazující, že držitelé licencí nezpůsobili naprosto žádné problémy ani v jediném ze 41 států, kde lze povolení získat. Zdůraznila, že stát jí v nemocnici svěřuje životy jiných lidí, ale nenechá ji venku na parkovišti chránit svůj vlastní.“

„Ona byla doktorka?“

„Sestřička anestezioložka. Už jen to byla pro guvernéra dost velká ostuda, ale pak ještě její šéf v nemocnici řekl novinám, že si vzala několik dní neplaceného volna, aby mohla zajet do Jefferson City. Stálo jí za to navštívit kvůli tomu zákonodárce; snažila se dostat i do guvernérovy kance-

láře, ale tam neměla štěstí. Po vraždě mělo tohle všechno docela velký ohlas v novinách; a pak její rodina nechala postavit ten billboard. To číslo ,117‘ jsou vraždy od Flanaganova nástupu do úřadu v roce ’92.“

„Myslel jsem, že ročně tady dojde asi ke dvěma stovkám vražd.“

„Počítají jen neozbrojené oběti starší jedenadvaceti let, které nemají žádný záznam v trestním rejstříku, a to jen tehdy, když je oběť zabita mimo svůj domov. Vzájemné vraždy mezi zločinci a oběti mladší 21 let do toho nezahrnují, protože ani jedna skupina by neměla nárok na licenci na skryté nošení. A doma se může chránit kdo chce čím chce, a pokud ne, je to jeho rozhodnutí, ne diktát vlády.“

„Tyhle informace o obětech jsou snadno dostupné?“

„V novinách je nenajdeš, jestli ti jde o tohle. Ale v tomhle státě jsou statisíce skalních příznivců skrytého nošení a někteří z nich jsou policisté s přístupem do kriminálních databází. Pokaždé, když se někdo doslechne o vraždě, okamžitě se to prověří a zdokumentuje, ať už o tom noviny psaly nebo ne. Spousta redaktorů má kvůli tomu pěknou hromadu másla na hlavě.“

„Chystají se to sundat?“ zeptal se host a ukázal na dělníka na lešení.

„Ne, rodina slíbila, že bude platit tak dlouho, dokud se nezmění zákon nebo dokud nevyhodí guvernéra. Ten chlápek tam jde jen změnit číslo.“

„Myslíš, že to ve volbách pomůže?“

„No, mohlo by to stačit k tomu, aby Flanaganova porážka byla opravdu ponižující a ne jenom trapná. Ten chlápek na nás vytáhl George Bushe a podřízl si krk, tedy politicky. S billboardem nebo bez něj.“

BLÍZKÁ BUDOUCNOST, KRÁTCE PO ROCE 1995

17. DUBNA

„Myslím, že tohle by mohlo být to, co potřebujeme,“ obrátil se technik na svého nadřízeného. „Nejdřív je tam hromada keců o munici, ty můžete ignorovat, ale pak to začne být zajímavé. Poslouchejte.“ Stiskl tlačítko PLAY na magnetofonu.

„Tak co, stačil's berně včas?“ ozval se hlas ze stroje. „To je Kane, mluví s Henrym Bowmanem v Missouri,“ vysvětlil technik rychle.

„Rozhodně. Ta poslední věc, o kterou bych stál, je podat si žádost o prodloužení a nechat si to celé viset nad hlavou dalších pět nebo kolik měsíců,“ odpověděl Henry Bowman. „Ostatně, právě na to přece Bůh vymyslel účetní — aby se s tím vypořádali a vše, co musím udělat já, je vypsát šek. Přišla nějaká nová munice?“ změnil téma. „Naposledy jsem slyšel, že by měla dorazit zásilka západoněmeckých .308 a Dale jich měl dostat hromadu.“

„Jo, za patnáct centů za kus. Jenže se to bůhvíjak dlouho válelo pod vodou. Spousta nábojnic rupla a teď se to Dale snaží rozprodat na komponenty po desetníku.“

„Sakra, to je pětadvacet táců za kontejner v háji, a ještě musí dělat první poslední, aby se toho zbavil. Kolik kontejnerů mu tam zůstalo?“

„Radši se ani neptej,“ odpověděl Kane. „Každopádně federálové teď moc formulářů šest neschvalují. Čína je pořád mimo, ale já pracuju na nějakých 7,62×54R z Ruska.“

„Kolik?“

„Niklák, v pásech z gorjunova.“

„Člověče, to by se šiklo. Jedna věc jsou moje 17 A1, a pořád taky mám ty dva čínské Maximy. Ale můžeme to sem takhle vůbec dostat?“ napadlo náhle Bowmana. Měl na mysli zákaz zásobníků v takzvaném ‚trestním zákoně‘, který Kongres schválil v září 1994. Skutečnost, že munice byla uložena v nábojových pásech, by mohla způsobit, že dovozní oddělení žádost zamítne.

„To se ještě uvidí. Nezaplatím za to, dokud mi to nepřistane na prahu.“

„Když to bude za něco stát, vezmu si kontejner za jakoukoli cenu pod šest centů,“ řekl Henry. „To je — hm, dvacet tisíc dolarů?“

„Něco takového. Pásky přidávají na váze.“ Standardní hmotnost kontejneru byla dvacet tun, což se dalo dopravit v jednom návěsu. „Je to trochu divný kšeft,“ pokračoval Kane. „Ten materiál je v Izraeli a já —“

„Co sakra dělali Izraelci s ruskými 7,62?“ přerušil jej Henry.

„Zeptej se mě. Mají toho ale ukrutné hromady. Narazil jsem na to, jak se pořád snažím sem protáhnout ty israelské .308 AP na certifikát o výjimce pro SACO Defense.“

„Cože? To ty třistaosmičky ještě nemáš?“ zeptal se nevěřicně Henry. „Od roku 1994?“

„Ne, tohle už je další balík, protože tam pořád mají problémy. Ale na tuhle várku asi taky budu muset čekat věčnost.“

Federální agenti, kteří nahrávku poslouchali, vůbec nechápali, o čem to Allen Kane a Henry Bowman mluví, kromě toho, že mají nějaké problémy se schválením munice pro dovoz. Ani je to ale nezajímalo. Dovoz nebyl jejich obor.

„No, každopádně,“ pokračoval Kane, „důvod, proč ti volám, je, že jsem mluvil s Philem, a podle něj je tohle léto vrchol cyklu a mělo by být daleko nejlepší na zájce za posledních víc než dvacet roků. Tak mne napadlo, co kdybychom si zase zajeli na na Pahsimeroi, jako v ’69?“

„Kdy?“

„Nejspíš odsud odjedu začátkem června. Vezmu si svou dvoapůltunku. Pojedeš taky?“

„Na jak dlouho to vidíš?“

„Možná měsíc, jestli mi tak dlouho vydrží munice.“

Po dlouhé odmlce Henry odpověděl: „Pochybuji, že bych mohl zůstat déle než dva nebo tři týdny. Nevadilo by, kdybych odjel o něco dříve?“

„Vůbec ne.“

„Tak se mnou rozhodně počítej.“

„Skvělý.“

„Jen prosím tě dej vědět, kdyby se ti nějak změnil časový plán, protože budu muset kapku žonglovat s některými klienty, abych mohl zmizet na tak dlouho.“

„Žádný problém. Jo, a hele — je to blbá otázka, ale převedl jsi mi vůbec ty A4? Tři chlapi na mě tady řvou a já jim ani nemůžu dát sériová čísla a —“ Kaneův hlas byl přerušen, když agent vypnul nahrávku.

„Zbytek jsou jen pindy o zbraních,“ vysvětlil agent.

„Kdy se ten rozhovor odehrál?“ zeptal se nadřízený.

„Včera v noci. Budeme dál sledovat Kanea a Bowmana, abysme se ujistili, že nezmění svoje plány. Ale na základě našeho pozorování i dosavadní historie můžu říct, že se Allen Kane drží plánů, co si udělal, a nehodlá dopustit, aby mu něco narušilo jeho dovolenou.“

„Udržuj odposlech na Kaneově lince a sleduj také Bowmanovu. Pořád máme ten odposlech na Milleta?“

„Ano, pane.“

„Dobře. Sleduj i jeho.“ Nadřízený se usmál. „Nechte vypracovat návrh akce a předložte mi ho ke schválení,“ nařídil. „Chci ho vidět v úterý.“

„Hned se do toho pustím.“

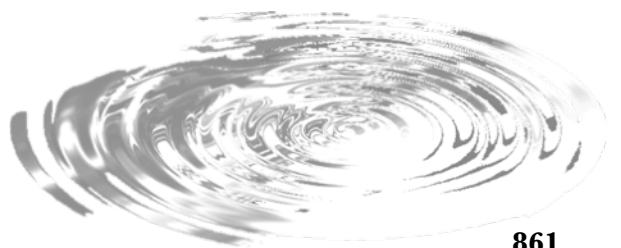
20. DUBNA

„Fajn; šroubení je utažené, začněte pumpovat,“ zavolal zaměstnanec čistírny Wingfoot v Kansas City, zatímco už vstával, aby postavil oranžovobílé zábrany napříč příjezdové cesty. Bylo 5:58 ráno, dvě minuty před začátkem otvírací doby čistírny Eso. Než ale stačil zablokovat vjezd, vrazil dovnitř první zákazník toho dne. Řidička nejnovějšího modelu Cadillac ostře zatočila právě ve chvíli, kdy levá přední pneumatika vozu přejížděla přes spoj vysokotlaké hadice a mosazné armatury. Kombinace váhy vozu, pohybu pneumatiky a hrubého asfaltu stačila k roztržení hadice. Z té začala vytékat čistící kapalina a pod vozem se vytvořila louže. Muž z čistírny si toho hned nevšiml; mezitím už vešel do kanceláře se svými papíry.

„Promiňte, madam,“ řekl o chvíli později, když se vracel z budovy. „Nevadilo by vám, kdybyste mohla popojet ještě o tři yardy dál? Musíme se dostat ke – Kristepane!“ zařval, když si všiml louže pod vozem. „Ronnie! Vypni to, hned! Máme prasklou linku!“ Muž u nákladáku udělal, co mu bylo řečeno.

„Co se děje?“ ptal se malý, plešatějící muž jménem Billings, který zaslechnuv křik, vyšel z budovy a mžoural do jasného slunečního světla. Billings byl majitelem firmy Ace Cleaners. „No ale sakra,“ zavrtěl hlavou, když uviděl asi osm stop velkou louži tekutiny, která se vsakovala do horkého asfaltu. V duchu viděl to příšerné množství formulářů, které teď bude muset vyplnit.

„To je zase jednou ráno.“

21. DUBNA

„Cože? *Vykopat komplet celé parkoviště?*“ křičel do telefonu majitel čistírny Eso. „Kvůli blbým pěti galonům té sračky? To si snad děláte srandu!“

Billings naslouchal s rostoucím strachem, když mu vládní zaměstnanec vysvětloval nové předpisy EPA. Kompletně celé parkoviště čistírny Eso musí být vykopáno a kontaminovaný asfalt zpracován tak, aby se odstranily naprosto všechny stopy rozlité tekutiny. „Tady jsme přece v průmyslové zóně; je to tu komplet vydlážděné a na bloky daleko tu není ani stéblo trávy. Jde snad o to, že by se to mohlo dostat do podzemních vod? Poslyšte, na tomhle parkovišti přece kape nafta z aut už čtyřicet let, a i kdyby ne, nafta je rovnou v tom zatraceném asfaltu, proboha.“

Billings ztichl, když mu úředník na druhém konci začal vysvětlovat, že by měl zavolat firmě Wingfoot, která dodává čisticí prostředky, a přimět je, aby se spojili se svým pojišťovacím agentem.

Majitel čistírny se brzy dozví, že pro firmu Wingfoot se pojistné sazby už dávno staly neúnosně vysokými, takže firma fakticky žádné pojištění neměla. Eso a Wingfoot nyní společně a nerozdílně ručily za úklid toxické skvrny. První odhad nákladů na tento úklid podle současných úředně nařízených podmínek — bez ohledu na míru jejich smysluplnosti — byl něco přes půl milionu dolarů.

27. DUBNA

„Děláte si legraci.“

„Ne. Je to naprosto vážné, Alexi. Každý tím musí projít. Je to nová politika Úřadu.“

„Výcvik pro zvýšení povědomí o sexuálním obtěžování“. *VÝPOSO*, jo? Mně to tedy připadá spíš jako ‚výsero‘, pane.“ Alex Neumann položil ruku na mluvítka, zasmál se a ušklíbl se na svého přítele Harkera Edwarda Mullinse, kterému všichni říkali ‚Trey‘, druhého agenta FBI v kanceláři v Cheyenne.

„Tohle není zrovna přístup, který by FBI ráda viděla u svých mužů, agente Neumann“, zchladl hlas na druhém konci. Neumann se přestal smát a rychle ruku odtáhl.

„Rozumím, pane“, řekl Alex Neumann, „ale tady přece nejsou žádné agentky FBI. Ani jediná. A já také nejsem zrovna dvacetiletý kluk. Sakra, pane, vždyť už nemám moc daleko k předčasněmu důchodu.“ Trey Mullins začal předvádět pantomimu starého muže s holí.

„V této agentuře neplatí žádné výjimky, Alexi.“ Muž ve Washingtonu se uchechtl. „A věk s tím nemá nic společného. Kdo ví? Mohl byste být Lyndon Johnson z FBI.“

Agent Neumann se ještě jednou naposledy pokusil. „Podívejte, vždyť tady v Cheyenne nejsou prakticky žádné ženy, které by kdokoli mohl obtěžovat. Žádné. Natož pak agentky FBI.“

„Ale no tak, Alexi. Je to přesně stejné, jako každý jiný výcvik, který FBI vyžaduje. Možná si myslíte, že jej nebudete potřebovat, ale Úřad to nehodlá riskovat. Třeba vás zase přeloží jinam. Berte to jako takovou pojistku.“

„No dobře. Tak kdy musím absolvovat to vaše *VÝPOSO*?“

„Je to desetidenní kurz v Quanticu, který začíná –“

„Deset dní?“ Alex Neumann skoro zařval do telefonu. „O čem se sakra chtějí bavit deset dní s partou dědků? Nejlepší finty pro sbalení někoho z forenzního?“ Hlas na druhém konci telefonu zcela zledověl.

„Kurz je dlouhý deset dní. Bude se konat v zařízení v Quanticu přesně od 8:00, 9. června. Naše kancelář vám pošle letenku na odlet 8. června. Agent Mullins se mezitím postará o vše potřebné, zatímco budete pryč. Nezmeškejte let.“ Agent FBI a člen HRT Alex Neumann se chtěl omluvit, ale uvědomil si, že drží v ruce hluché sluchátko.

„Ty sis taky prošel tímhle nesmyslem?“ zeptal se Treye. Ten jen pokrčil rameny.

„Ale jo, měli tu nějaký dokonale pitomý kurs, co jsem musel před časem prochrápat. Netrvalo to deset dní, ale připadalo mi to ještě delší. Myslím, že se od té doby věci trochu změnily. Heslo dne je teďka ‚Kryj si zadek‘, kamaráde.“

„Pitomá ztráta času.“

„No, nedá se říct, že bychom nevěděli, kam dřív skočit. Ani když tu zůstanu sám, nebudu mít dohromady co dělat.“

„V D. C. se nudou ukoušu k smrti, to přece víš, ne?“ Trey Mullins v odpověď pokrčil rameny.

Předpovědi obou mužů se však měly ukázat jako naprosto mylné.

~

„Haló?“

„Curte! Tady je Orville Crocker z Wyomingu. Neruším vás při večeři, že ne?“

„Ne, my jíme kolem šesté,“ řekl Curt Behnke s úsměvem. „A byl bych býval sám volal zítra nebo tak nějak. Dokončil jsem už ten kousek pro ten váš kanón.“

„Děláte si legraci! Vždyť to není ani týden.“

„No, od té doby, co jsem odešel do důchodu, mám tak nějak víc času na práci se zbraněmi. A ještě pořád mám výkresy, jak jsem týž díl vyráběl pro Henryho Bowmana. Druhý kus jde vždycky mnohem snáze.“

Orville Crocker byl prodejcem třídy 3 v Laramie ve Wyomingu. Vlastnil finskou protitankovou pušku Lahti ráže 20 mm, podobnou té, již Henry Bowman koupil v roce 1968 od firmy Potomac Arms. Zastaralá munice Lahti/Solothurn se dala v Evropě sehnat za 50 centů kus, ale zákaz dovozu ‚nesportovních‘ nábojů z roku 1968 k ní Američanům uzavřel přístup. Místní zásoby byly na dně a domácí cena se nyní pohybovala nad 30 dolary za náboj. Pro střelce z ráže 20 mm, jako byli Henry Bowman nebo Orville Crocker, bylo jedinou zbývajícím možností přebíjet si nábojnice americkými projektily Vulcan s trochu zmenšenou základnou.

Problém s puškou Lahti spočíval v tom, že na rozdíl od Solothurnu vyhazovala vystřelené nábojnice přímo dolů a prudký dopad na zem je poškodil, takže už je nebylo možné znovu přebít. Henryho řešením byla úprava regulátoru samonabíjecího mechanismu s uzavřením otvoru pro odvod plynů. Tolerance však byly takové, že se Henry rozhodl raději nechat vyrobit potřebné součástky Behnkeho, než aby se o to pokoušel sám.

Uzavřený regulátor zcela deaktivoval samonabíjecí mechanismus Lahti, takže vystřelené nábojnice zůstávaly v nábojové komoře. Ze zbraně se tak stala ručně ovládaná jednoranka; vzhledem k enormně silné pružině závěru navíc střelec musel pro každý výstřel několikrát otočit nabíjecí rukojetí, jež fungovala podobně, jako středověké napínáky pro silné kuše. Nebylo to ani zdaleka tak pohodlné jako zamířit a stisknout spoušť, ale zachovávalo to nepoškozenou mosaz. Crocker toto zařízení u Henryho viděl při střelbě v Knob Creek; vyloudil z Henryho kontakt na Behnkeho a přesvědčil puškaře ze St Louis, aby své úsilí zopakoval.

„No, to je milé překvapení,“ zasmál se do telefonu. „Musím se přiznat, že nejsem úplně zvyklý, že by práce na zbraních taky někdy mohly být hotové dřív, než bylo domluveno. Ale kvůli tomu jsem nevolal. Henry říkal, že jste lovec psounů. Jeden můj dobrý přítel má asi padesát mil odsud ranč, pronajal si nějakých deset tisíc akrů na pastvu dobytka. Chtěl, abych k němu přijel nějaké psouny odlovit, jenomže já střílím jenom z pistolí a pak z hraček pod NFA — víte, z kulometů a kanónů. Tak jsem si chtěl nechat postavit dobrou pušku na škodnou a Henry říká, že vy jste na to nejlepší.“

Nechtěl byste sem přijet na pár dní? Zajeli bychom pak na ranč a vy byste mi ukázal, jak se to dělá. Mám docela slušný spotter, tak bych vám mohl dělat pozorovatele. Můžete sem přijet autem, jestli chcete, ale říkal jsem si, že by možná bylo pohodlnější, kdybyste sem nejprv poslal zbraně a munici prostřednictvím UPS a sám pak přiletěl do Cheyenne. Ušetřilo by vám to spoustu nudných hodin na cestě.“

„No,“ řekl Behnke a přemýšlel o nabídce, „na léto ještě žádný lov neplánuji...“ Henry Bowman se mu už dříve přiznal, že tentokrát je jeho letní program naprosto plný a Behnkeho syn, který také rád střílel, nemohl v tuto roční dobu dostat ani týden volna z práce. Zbrojír by sice cestu po dálnici dlouhou 1 600 mil zvládl, ale jako většina řidičů by měl mnohem raději s sebou někoho, kdo by se s ním střídal při řízení a dělal mu společnost. Nabídka Orvilla Crockera zněla dobře.

„Jste si jistý, že by to vašemu příteli nevadilo?“ Crocker se té otázce zasmál.

„Bude si stěžovat, že nás není víc. Tak kdy byste asi přijel? V půli, koncem června?“

„Jistě, to by šlo. Budu muset zavolat aerolinkám a zjistit, jaké mají lety.“

„Výborně. Sepište a pošlete mi prosím také seznam věcí, které chcete, abych tady měl, až přijedete. Víte, co myslím — pytle s pískem, sady šroubováků a tak. Většinu toho už asi mám a co ne, to bych si beztak měl koupit, protože to budu potřebovat. A vy tak nebudete muset posílat nic kromě samotných zbraní a munice.“

„Většinou budeme střílet ze skládacích dvojnožek, ale je to dobrá připomínka. Jestli to myslíte opravdu vážně, měl byste si asi objednat přenosnou lavici od Armor Metal Products. Pošlu vám jejich katalog spolu s tím regulátorem plynu. A mohu také vzít s sebou pár pušek navíc a samozřejmě i odpovídající střelivo. Pokud by se vám některá z nich líbila, mohu vám ji hned nechat za dobrou cenu; přišla by vás asi na třetinu toho, co by stálo postavit úplně novou. Na stará kolena mi tady nějak zůstalo trochu víc přesných dalekonosných pušek, než s kolika si umím poradit.“

„To zní skvěle. Naplánujeme to tedy někdy na konec června a do té doby ještě probereme detaily.“

„Ten regulátor pošlu zítra. A pak, hádám, bych se asi měl pustit do přebíjení,“ zasmál se.

„Těším se, až se setkáme, Curte.“

„Já také, ať se daří,“ řekl a zavěsil.

2. KVĚTNA

„Taylor Lowell?“ zeptal se muž v obleku.

„To jsem já,“ odpověděl Lowell a zdvihl se od prohlídky levého brzdového kotouče na svém Pittsu S2-B z roku 1994. „Mám-li být zcela přesný, Taylor Lowell je můj táta. Já jsem Taylor Lowell junior.“ Utřel si pravou ruku do ručníku a podal ji cizinci, který však jeho gesto ignoroval.

„Mendez, FAA,“ řekl a mávl svým průkazem. „Jsem tady kvůli bezpečnostní prohlídce. Je tohle letadlo registrované jako experimentální nebo výstavní?“ zeptal se náhle.

„Ne, je přesně jak přišlo z továrny,“ řekl zaraženě Lowell. Neposkvrněný akrobatický dvouplošník o výkonu 260 koní a s méně než 300 hodinami celkového nalétaného času na hobbsu koupil před sedmi měsíci za 104 500 dolarů. Prodávající jej dopravil ze svého letiště v Houstonu k Lowellovi do Phoenixu. Od té doby Lowell nalétal 110 hodin. Létání, zejména akrobatické, bylo jeho jedinou zálibou.

Inspektor FAA vystoupil na spodní křídlo a nahlédl do kokpitu. „Co je tohle?“ zeptal se a ukázal na sedadlo.

„To je udržovací nabíječka, kterou mám napojenou na baterii. Aby zůstávala plně nabitá, kdybych snad víkend nebo dva promeškal.“

„Máte na to STC?“ zeptal se muž z FAA; měl na mysli doplňkové typové osvědčení, které FAA vyžadovala pro jakékoli dodatečné úpravy továrního letadla.

„Ne, vyndám ji samozřejmě, než půjdu na ranvej. Mám ji teď připojenou, protože jsem už dva týdny nebyl nahoře.“ Pak, protože se nemohl dočkat, až půjde létat, a muž z FAA mu ubíral letový čas, udělal Taylor Lowell obrovskou chybu. „Člověče, rozuměl jste mi? Je to jenom udržovací nabíječka.“ Z tónu jeho hlasu bylo patrné tolerantní pobavení.

„Máte tu jednotku přišroubovanou k bateriovým svorkám, které —“

„To je jen proto, aby to nemohlo zajiskřit, jako se někdy stává s pružinovými svorkami,“ skočil mu Lowell rychle do řeči.

„A znamená to, že jde o trvalou instalaci,“ řekl Mendez uhlazeně.

„Snad si nemyslíte, že půjdu létat, když je to tam pořád napojené. Ježíši, máte mne za nějakou princeznu na hrášku?“ zasmál se Lowell při představě, jak by řídil letadlo, kdyby seděl na kovové krabici velikosti půlky bochníku chleba.

„To nic nemění na tom, že je to trvalá instalace,“ řekl Mendez s úsměvem; sáhl do pilotní kabiny a vytáhl z průhledného plastového pouzdra malý kousek papíru s razítkem FAA. „Obávám se, že vám musím odebrat osvědčení letové způsobilosti. Prozatím,“ dodal, zatímco sestupoval s křídla.

„Cože?“

„Budeme potřebovat nějaký čas a více lidí, abychom prověřili případná další porušení letové způsobilosti. Budeme si muset váš letoun velmi důkladně prohlédnout, pane Lowelle.“ Pilotu Pittsovi poklesla čelist a tvář mu zrudla.

„Nemůžete mi zakázat –“

„A doporučil bych vám, abyste si obnovil lékařské vyšetření. Váš vzhled naznačuje, že by váš krevní tlak mohl přesahovat limity FAA. Také budu chtít vidět výsledky neurologického vyšetření. Informuji vás, že váš status pilota už není aktuální.“ S tím se inspektor Mendez otočil na podpatku a odešel.

Taylor Lowell mladší nalétal přes dva tisíce letových hodin v tuctu různých typů soukromých letadel. Svou vášeň zdědil po otci, který jej poprvé vzal do vzduchu krátce poté, kdy se chlapec naučil chodit. Taylor Lowell starší byl bývalý pilot námořnictva; s létáním musel skončit na sklonku sedesátky, neboť mu začal slábnout zrak. Nikdy však nezapomněl na svého bývalého instruktora, který mu jako první vštípil kombinaci respektu, úcty a potěšení z toho, k čemu všemu lze letadlo přimět.

Stařík se vždycky usmíval, když vyprávěl o tom, jak v roce 1944 absolvoval leteckou školu. Jeho syn měl nejraději příběhy o tom, jak otcův instruktor za letu vylézal z otevřené pilotní kabiny na spodní křídlo, aby mohl studentovi křičet přímo do ucha a volnou rukou předvádět, co a jak je zapotřebí udělat.

Taylor Lowell junior stál u svého letadla, snažil se zklidnit zrychlený dech a tep, a proklínal se za to, že si nedal pozor na jazyk před vládním agentem, který má takovou moc nad jeho budoucností. „Jsem zatracený blázen,“ řekl potichu. Pak jej napadlo, jak by asi reagoval jeho otec, a zavřel oči. „Tohle táta vážně nepotřebuje vědět.“

Irwin Mann usrkával kávu a otevřel nekrology v *Saint Louis Post-Dispatch* jako první, dříve, než se podíval na cokoli jiného. Byl to zvyk, který dodržoval už mnoho let: postavit se smrti, smířit se s ní a pak jít dál. Mann přelétl seznamy, ale neviděl žádné jméno, které by znal. Spokojeně noviny obrátil a pustil se do titulní strany. Jeho pozornost upoutala zpráva v dolní části stránky:

Sol Schenker, vládní poradce a historik holocaustu, zemřel.

Prezident oceňuje jeho práci a hledá nástupce.

Ze zpráv WASHINGTON, D. C. — Sol Schenker, známý svou klidnou, ale neúnavnou oddaností pro zaznamenávání faktů holocaustu, zemřel v neděli. Bylo mu 92 let.

Pan Schenker, který podstoupil operaci rakoviny v roce 1993, zemřel v nemocnici Cedars Sinai, řekl jeho vnuk Alvin Rosenfeld. Uvedl, že pan Schenker měl ve čtvrtek mrtvici. Když lékaři nezaznamenali žádnou zbývající mozkovou funkci, rodinní příslušníci požádali, aby byl Schenker odpojen od podpůrných systémů, řekl Rosenfeld.

V době své smrti byl Schenker mluvčím washingtonského Centra pro studium holocaustu a sloužil jako primární spojení mezi Centrem a Bílým domem. „Bude velmi obtížné nahradit Sola Schenkera,“ řekl prezident na včerejší tiskové konferenci. „Naplnil životně důležitou roli. Budeme potřebovat stejnou vážnou, neústupnou oddanost historii.“

Viz SCHENKER, strana 3

Irwin Mann obrátil stránku a článek dočetl. Prezident prohlásil, že potřebuje někoho, kdo zaplní prázdnotu po Schenkerově smrti. Manna na krátký okamžik napadlo, zda by se neměl o místo ucházet. Pak se však sám sobě zasmál.

„Dědku, neblázni. Oni chtějí historika, který bude lidem připomínat tu tragédii,“ řekl nahlas. „Rozhodně tam nestojí o starého rváče, který by je mohl znervózňovat řečmi o tom, co mohlo být a není.“

Irwin Mann pročetl zbývající novinové články, avšak nedokázal se na ně zcela soustředit.

2. ČERVNA

„Tohle jsme si vyzvedli dneska ráno, pane. Vypadá to, že všechno jede podle plánu,“ řekl agent ATF a stiskl tlačítko PLAY na magnetofonu.

„Haló.“

„Máš připravenou všechnu munici?“ ozval se hlas, o kterém už všichni muži v místnosti věděli, že patří Allenu Kaneovi.

„Abych řekl pravdu, mám. Vlastně jsem to připravil trochu dřív, než bylo v plánu. Přijedeš mne vyzvednout pátého?“ zeptal se Henry Bowman.

„Jo. Nejspíš odsud vypadnu kolem páté ráno, takže tak kolem poledne bych měl být u tebe. Pak naložíme ty tvoje krámy a vyrazíme na cestu. Je to takhle v pořádku?“

„Perfektní.“

„Dobře. Hele, teď by ses mi tady ale sakra hodil — akorát mi přišel zadek hlavně pro tu mojí 105. Trvalo to zatracených devět měsíců. A je to opravdu mrcha, když ji má montovat člověk sám.“

„Ale no tak prostě přivěs tu 105 za nákladák a zadek hlavně nalož dozadu, dáme to dohromady tady u mě a můžeme to celé vzít s sebou. Zastřílíme si pak nad Mormonskou roklí.“ Nastala dlouhá odmlka, a Henry Bowman si uvědomil, že jeho přítel o tom absurdním nápadu docela vážně přemýšlí.

„Allene, dělal jsem si legraci! Ježíši, vždyť je to osmnáct set mil tam i zpátky. Usmažíme ložisko a jsme v háji.“

„Jo, já vím...“ řekl jeho přítel smutně. Z tónu hlasu bylo zcela zřejmé, že chce houfnici co nejdříve sestavit a vyzkoušet.

„Hele,“ řekl Henry, „pojďme to udělat takhle. Vzhledem k tomu, že pro mne a všechny moje věci přijedeš až sem a pravděpodobně mne i dovezeš zase zpátky, jakmile pak budeš zase doma, já se tam na pár dní přičítám a tu věc spolu zprovozníme. Vývezeme ji k nádrži nebo do starého lomu

a dáme jí pořádně zabrat. Ty aspoň nebudeš v pokušení to dát dnes večer dohromady sám, upustit si to na nohu a zkazit nám oběma dovolenou. A budeš se mít na co těšit, až se budeš vracet. Co ty na to?“

„Jo, to беру.“

„Dobře. Budu tě čekat za tři dny, nějak kolem oběda.“

„Hlavně si dej pozor, abys měl dost nábojů do revolverů. Phil říká, že zajců je letos tolik, že na každé silnici kolem Mackey leží kus co deset stop.“

„No, ve čtyřiačtyřicítce mám dvanáct tisíc expansí Hemsted, stopětašedesát gránů s dutinou, která vede skoro až do prachu. Z mých Smithů létají 1 850 a na stovku dělají třípalcové skupinky. Mosaz je nová od Winchestera, navážka staré rychlé H110.“

„Ty to ještě pořád máš?“

„Nakoupil jsem od Jurrase šestnáct set liber, když v třiasedmdesátém zkrachoval. Ještě pořád mi zbývají dva soudky.“

„Kdyby se tak pořád dal kupovat prach za dolar za libru.“

„Ani nemluv. Hele, musím běžet. Máš ještě něco?“

„Ne, jen se ujišťuju, že jsi připravený.“

„Jo, všechno je efef. Uvidíme se za pár dní.“

„Ahoj.“ Ozval se zvuk dvou zavěšených sluchátek a agent stiskl tlačítko STOP na magnetofonu. Zvedl hlavu a usmál se na svého nadřízeného.

„Až se pan Kane vrátí domů,“ řekl vesele, „bude na něj čekat hezké malé překvapení, že, pane?“ Starší muž zavrtěl hlavou v odpověď.

„Bude v celostátních zprávách ještě dávno předtím, než se vůbec vrátí do Indiany.“

~

Henry Bowman zapnul zabezpečovací zařízení na domě a přešel do oddělené garáže pro šest aut. V levé ruce nesl nylonovou tašku a v pravé pevný plastový kufřík. V tašce nesl nějaké papíry, holičskou soupravu, pár běžeckých bot, čisté ponožky a spodní prádlo, mobilní telefon a nabíječku baterií. V kufříku měl přenosný počítač, přenosnou tiskárnu a ještě nějaké další příslušenství.

Henry odložil kufřík s počítačem, odemkl si malé dveře do garáže, sáhl dovnitř a stiskl levé ze tří tlačítek, jimiž se ovládala velká vrata. Zavřel a zajistil dveře a přešel na vzdálenější konec garáže, kde měl uloženy své motocykly.

BMW bylo ze šesti jednostopých vozidel, které Henry vlastnil, nejméně výkonné, ale byl to jediný skutečně univerzální stroj. Zatímco ostatních pět bylo vyrobeno čistě pro silnici, GS1000 z roku 1989 byl od začátku navržen jako motocykl více než schopný spolehlivě zvládnout asfalt, hlinu, šterk, písek a (v nouzi) i sněh. Vpředu i vzadu měl přes osm palců odpružení, pneumatiky s terénním vzorkem a byl lehčí než jakýkoli jiný stroj o objemu 1 000 ccm bez dodatečných úprav. Měl také sedmilitrovou nádrž, která mu zajistila dojezd přes 300 mil, integrované sedlové vaky i zavazadlový nosič a kompletní sadu nářadí pro údržbu. Byl to jeden z velmi mála motocyklů přímo určených k tomu, aby pohodlně unesly jezdce a množství výstroje na značnou vzdálenost, bez ohledu na to, zda je trasa dlážděná, neupravený terén, nebo kombinace obojího. Několik podobných strojů — ovšem v upravené podobě — během let úspěšně soutěžilo v rallye Paříž-Dakar.

Henry získal BMW před třemi týdny výměnou za nescíslovaný Thompson z roku 1921 a najel na něm až dosud necelých sto mil. Bývalý majitel nedostane federální souhlas k převzetí své nové zbraně ještě nejméně tři a možná, podle rozmaru úředníků, až dvanáct měsíců; s Henrym Bowmanem však obchodoval už dříve a věděl, že Henry potřebuje BMW pro svou cestu do Idaha. Souhlasil s tím, že si stroj Henry převezme okamžitě, a Henry zase zdarma přihodil jeden náhradní zásobník na padesát nábojů a pět zásobníků po třiceti.

Bylo by dobré na téhle věci najet pár mil a trochu si ji vyzkoušet, než se na ni spolehnu jako na pohotovostní vozidlo, běželo Henrymu hlavou, zatímco zasouval kufřík s notebookem do pravé sedlové tašky BMW. Počítač nezabíral ani polovinu prostorného vaku, takže Henry přidal ještě šest nylonových vázacích popruhů pro upevnění motocyklu ve velkém nákladáku Allena Kanea. Nylonová taška se všemi zbývajících věcmi se snadno vešla do levého vaku. Složená kombinéza už byla uložena pod nákladní síť na zavazadlovém nosiči.

Henry Bowman si oblékl bundu, přilbu a rukavice, vyjel z garáže, nastavil alarm a stiskl tlačítko, kterým se spouštěla velká vrata. Přehodil pravou nohu přes vysoké sedlo, zaklapl stojánek, zapnul palivo, nastavil sytič, otočil klíčkem v zapalování, přitáhl páčku spojky a pravým palcem stiskl tlačítko startéru. Litrový motor s protilehlými válci naskočil při druhé otáčce a usadil se v rychlém volnoběhu. Henry trochu nešikovně vylovil prsty v rukavicích sluneční brýle z kapsy košile, nasadil si je a sklopil hledí. Sešlápl řadičí páku na jedničku, otevřel škrticí klapku a uvolnil spojku.

Po cestě k bráně na hranici svého pozemku Henry pohlédl na ukazatel paliva a vzpomněl si, že naposledy, když jel na GS, dotankoval plnou nádrž. *To by mne zajímalo, jestli to zvládnou celou cestu bez zastávky u pumpy*, pomyslel si Henry, povolil sytič, otevřel škrtecí klapku a vyzkoušel brzdy. *Až tam dojedu, bude tma. Doufám, že si Allen ještě neudělal kýlu.*

~

„Co pro mě máš, Bene?“

„Dostali jsme něco, o čem byste měl vědět, pane presidente. Nabídku od člověka z Missouri, který má zájem obsadit Solovo místo v Centru.“

„Jakou má kvalifikaci?“

„No, výslovně uvádí, že nemá žádné pedagogické zkušenosti a že za posledních dvacet let nedělal žádný výzkum.“

„Přežil tábor smrti?“

„Vlastně ne. I když podle toho, co dokázal zjistit po válce, se zdá, že celá jeho rodina zahynula v Treblince a Osvětimi.“ Zástupce ředitele Centra pro studium holocaustu se pousmál.

„Myslel jsem si ale, že by vás mohlo zajímat, pane, že pan Irwin Mann, dá-li se mu věřit, sice nepřežil tábory smrti, ale povstání ve varšavském ghettu.“

„Varšavské povstání? Myslel jsem, že tam nepřežil nikdo.“ Zástupce ředitele zavrtěl hlavou.

„To je běžná, ale mylná představa, pane presidente. Skoro všichni tam zemřeli, když nacisté vypálili ghetto do základů, ale několika lidem se podařilo uniknout kanalizací. Většina z těch, kdo se o to pokusili, se udusila nebo utopila — příslušníci úderných oddílů spouštěli do kanálů jedovaté kouřové svíčky a v některých případech je také naplnili vodou. Ale několika se to přesto podařilo. To je velmi dobře zdokumentováno.“

Pan Mann je zajímavý hlavně tím, že za předpokladu, že je jeho příběh pravdivý, byl sám přímo účastníkem povstání, nikoli pouze obyvatelem ghetta v té době. Všichni až dosud známí přeživší — snad bych měl raději říci, všichni dosud známí přeživší, kteří jsou dnes ještě naživu — sice žili v ghettu, ale na samotném povstání se aktivně nepodíleli.“ Zástupci ředitele jiskřilo v očích.

„Můžete prověřit... důvěryhodnost jeho tvrzení?“

„Právě na tom pracujeme. Uvedl jména členů své skupiny a také jejich povolání před válkou; podle nich by naši výzkumníci měli být schopni velmi brzy určit, zda je pan Mann skutečně tím, za koho se vydává. A musím říci, že podle toho, co víme až dosud, to vypadá, že Irwin Mann je pravý a ryzí.“

„Co si o něm myslí ostatní z Centra?“

„Pane presidente, nebyl bych docela upřímný, kdybych vám řekl, že všichni jsou stejně nadšení jako já. Jsou tam i tací, kdo by dali přednost jakémukoli odborníku na holocaust před libovolným kandidátem, který není vzděláním a povoláním historikem.“

„Ale tenhle pan Mann by byl vaší první volbou, Bene, za předpokladu, že se ten příběh potvrdí?“

„Ano, pane.“

„I kdyby alternativou bylo nabídnout to místo vám?“ Náměstka ředitele ta otázka překvapila, ale odpověděl rychle.

„Ano, pane presidente. Bez debat. Doufám, že se jednou stanu ředitelem Centra, to připouštím. Ale pro styk s prezidentem Centrum potřebuje někoho, kdo může... inspirovat ty, kdo se normálně vůbec nezajímají o naši věc. Amerika má ráda hrdiny. Kdyby nic jiného, hodně nám pomohou s financováním.“ Odmlčel se a pak dodal to, co už prezident stejně tušil. „A abych byl docela upřímný, pane, já sám bych dal přednost pozici, která by vydržela přes řadu administrativ.“

„Dobrá připomínka,“ připustil prezident. „Je zdravotně v pořádku?“

„Říká, že ano, a rozhodně nemá artritidu. Jeho dopis byl natypován na ručním psacím stroji tak úhledně, jak by to udělal vládní tajemník z doby před padesáti lety.“

„Dobrá. Ověřte ještě, nemá-li ve skříni nějaké kostlivce,“ dodal prezident. Zástupce ředitele Centra se slabě usmál.

„Ano, pane. V tom jsme docela dobří.“

~

„Ahoj, Eugene. Ahoj, kamaráde,“ hladil Henry Bowman psa Allena Kanea, který nevrtil jen ocasem, ale celým zadkem. Eugene byl směska ras, z poloviny australský ovčák, a ze všech sil se snažil se ovládnout, aby na svého přítele z Missouri neskočil.

„Co tady ksakru děláš?“ houkl Allen Kane se širokým úsměvem, když si Henry sňal přilbu a Kane rozeznal, kdo vjel na jeho dvůr. Kane měl na sobě džíny a tričko bez rukávů a byl značně umaštěný. Pracoval právě na své houfnici, jež stála mezi starou stodolou a domem, zatímco halogenové reflektory namontované na stodole jasně osvětlovaly celý dvůr. „Bojiš se, že bych tě zapomněl vyzvednout?“ Henry přimhouřil oči na svého přítele, jež viděl jen jako siluetu. Díky ostrým světlům vrhalo všechno na dvůr ostré a dlouhé stíny.

„Přesně toho jsem se bál! Ne, víš co, když jsem zavěsil, napadlo mě, že stejně neodoláš a pustíš se do té 105, tak jsem ti přijel pomoci. Stejně jsem chtěl na téhle motorce najet pár mil a ověřit si, zda je opravdu spolehlivá. Říkal jsem si, že bychom ji mohli vzít s sebou; kdybychom snad měli narazit na nějaké potíže s nákladákem, určitě by to bylo daleko lepší, než pěší túra pro součástky nebo pro pomoc. Ještě musím vyřídit nějaké papíry, než vyrazíme, ale vzal jsem si je s sebou. A můžu ti také pomoci s nakládáním.“

„Hledals akorát záminku, aby sis mohl zajezdit na tom žihadle,“ zasmál se Allen Kane.

„To, hm, jaksi také.“

„No, jsem náhodou moc rád, že ses tady ukázal. Mám tady pár nových noctovisorů, co by měly být něco super. V SEAL Six by chtěli podrobnou recenzi, než jich nakoupí hromadu. Chtěl jsem vzít aspoň jeden z nich s sebou, ale chtějí je mít oba hned zpátky, takže je musím vrátit, ještě než odjedeme. Včera večer jsem si s jedním z nich trochu hrál a obraz byl opravdu něco. Trochu se opláchnu a uvidíme, co jim řekneš ty.“ Henry přikývl v odpověď, ale nespustil oči z houfnice, která stála na dvoře.

„Pověz mi něco o téhle potvoře.“

„No, člověče, tak tohle se ti bude líbit,“ rozesmál se Allen Kane, když se otočil k polnímu dělu z armádních přebytků. „Sedmatřicetilibrová střela z toho vyletí rychlostí čtrnáct set stop za sekundu. Vývrt je jako nový. Musím to tady ještě trochu opracovat, aby se dal nasadit ten zadek hlavně, ale když jsme na to dva, počítám, že do zítřka to budeme mít hotové. A vůbec, přestaň se tady jen tak poflakovat — neříkal's náhodou, že jsi sem přijel pomoci?“ Henry se usmál a přešel ke svému příteli.

„Rozkaz, šéfe. Jen mi řekni, co mám dělat.“

4. ČERVNA

„Nač potřebuješ golfové míčky?“ zeptal se Henry svého přítele, když si všiml krabice označené „Titleist“ na polici v dílně. Allen Kane se zasmál.

„Jeden známý přišel s tím, že jsou jen nepatrně větší než čtyřicítka. Tak si chci vyrobit ocelovou nábojnici, do které půjde usadit slepá dvaatřicítka nebo tak něco, a zkusím je střílet z M79. Mohla by to být docela zábava, jestli to vyjde.“

„Hele, to zní jako přesně taková pitomost, co by mohla napadnout mě,“ rozesmál se Henry. „Dej mi pak vědět, jak to dopadlo.“

„Haló, máte pro mě dneska něco?“ zaslechli zvenčí křik řidiče UPS. Allen Kane se zdvihl ze židle uvnitř staré stodoly, kde měl dílnu, a šel ke dveřím.

„Jo,“ houkl zpátky. „Jenom vteřinku.“ Vrátil se k místu, kde seděl Henry. „Máš ty svoje věci připravené k odeslání?“

„Ne, zbývá na nich ještě pár hodin práce. Zítra, než budeme odjíždět, je strčím do obálky, aby šly přes noc.“

„Dobře.“ Kane odešel ke svému stolu, kde ležely dvě dlouhé krabice, hranatá bedýnka a jeho přepravní záznamník UPS. Odnesl to vše k čekajícímu automobilu a za necelou minutu se vrátil.

„UPS ti sem jezdí každý den?“ zeptal se Henry. Dům Allena Kanea v jižní Indianě stál asi čtyřicet mil od hranic s Kentucky uprostřed rozlehlých lánů zemědělské půdy.

„Mhm.“

„Účtují si něco extra?“

„Ne, jen standardní týdenní sazbu, stejně jako kdyby jezdili do baráku v Indianapolis.“

„Hezké. Já to mám stejně, ale já přec jen nebydlím až tak hluboko uprostřed pustiny jako ty. Vždycky mě překvapí, že tihle chlapíci dokážou lidem jako my poskytnout stejnou službu jako měšťákům a ještě si přitom vydělat. Co jsi to právě odeslal?“ změnil Henry téma.

„Ty krámy pro noční vidění, samozřejmě. Škoda, že nefungují na opravdické pušce,“ usmál se Kane. Allen s Henrym včera večer namontovali jeden z obou prototypů na jednorannou pušku ráže 50 a zjistili, že zesilovač obrazu nevydržel ani sto šedesát výstřelů, než definitivně přestal pracovat.

„Taky jednu funglnovou M16, za kterou mi jeden chasník vyplázl tři a půl tácu. Šel úplně do kolen, když zjistil, že tady mám jednu, na kterou nikdo ani nesáhl už od '83. A taky BAR, co jsem obnovil pro Stemberbridge.“

Henry přikývl. Stemberbridge Gun Rentals v Hollywoodu byl největším a nejstarším dodavatelem správných dobových zbraní pro filmaře a hodně spoléhali na Allena Kanea a jeho bezpříkladnou schopnost obnovit staré, nekompletní kulometry a zajistit, aby fungovaly lépe, než když byly nové.

BAR byl registrovaný DEWAT — deaktivovaná válečná trofej — s ucpanou a zavařenou komorou a se zavařeným závěrem. Allen Kane získal povolení zbraň obnovit, pak odstranil svary, vyměnil závěr i hlaveň, našel a namontoval správnou dvojnožku i tlumič plamene odpovídající době, kdy byla zbraň vyrobena; znovu nabryňoval kov a vyleštil dřevo. Byla to jedna z jeho nejméně namáhavých restaurátorských prací.

„Nemáš ještě nějaký levný DŠK, který by si mohli pronajmout pro Stallonea?“ zeptal se Henry s úsměvem.

„Víš ty co, polib mi prdel,“ odpověděl Allen dobromyslně. Henry právě zopakoval vtip běžně rozšířený mezi obchodníky se zbraněmi a výrobci licencovanými NFA — a byl to vtip, který sám stvořil.

Tvůrci moderních akčních nebo válečných filmů se rádi pyšnili svou pozorností k detailu, pokud šlo o zbraň použité v jejich filmech. Zbrojní experti jako Henry či Allen dokázali pochopit uměleckou licenci, jako třeba to, že jedna z postav v *Predátorovi* střílela dlouhé dávky od boku z kulometu GE Minigun, napájeného z batohu a neseného v holé ruce. Neměli také žádné výhrady vůči nutnosti přimhouřit oko u filmů obsahujících scény se zbraněmi, které prostě nejsou žádným způsobem dostupné. Nebyli však ochotni akceptovat, když velkorozpočtové filmy se známými hvězdami předváděly zbraně, jež byly pro danou scénu zcela nevhodné.

Příkladem, který přiměl členy střelecké kultury řvát smíchy, byl film *Rambo III* z roku 1987 odehrávající se v Afghánistánu. Těžký kulomet, který Sověti používali v boji proti mudžahedínům, byl samozřejmě 12,7mm DŠK, uvedený do služby v SSSR v roce 1938. Zbraň byla mírně vylep-

šena v roce 1946, a i když tyto kulometry nebyly v USA úplně běžné, několik z nich bylo k vidění při každé střelbě v Knob Creek. Henry i Allen oba vlastnili jak původní model z roku 1938, tak i novější variantu z roku 1946. Těžká zbraň bez lafety vážila hodně přes sto liber a střelila náboj podobný, ale o něco větší než americký Browning .50.

Filmaři se však při natáčení v USA neobtěžovali použít skutečný DŠK. Namísto toho ve filmu *Rambo III* ruští vojáci střelili z amerických kulometů M2 ráže .30 — mnohem lehčích —, osazených hrubě vytvarovanými atrapami krytů hlavní, jež velmi vzdáleně připomínaly siluetu sovětské zbraně. Henry Bowman okamžitě rozšířil fámu — naprosto a dokonale vycucanou z prstu —, že to byl právě Allen Kane, kdo tyto úpravy provedl a kdo přesvědčil producenty, že nikdo nepozná rozdíl. Henry byl ohromen počtem jinak inteligentních lidí, kteří tomu absurdnímu příběhu uvěřili a z Allena Kanea si ještě pořád kvůli tomu dělali legraci.

„Pořád ještě obchoduješ se Stenbridgem?“ zvažněl Henry.

„Víc než kdy dřív,“ odpověděl okamžitě Kane. „Z toho '86 mají ještě pořádné bolení hlavy.“ Zákaz z roku 1986 znemožnil filmovým studiím či jejich návrhářům legálně vyrábět plně automatické zbraně nebo si je upravovat ze samonabíjecích variant, protože hollywoodská studia nepatřila mezi vládní či policejní agentury.

„Některá studia teď prostě úplně ignorují zákony,“ pokračoval Kane. „Tim říká, že si prostě najímají mechaniky, aby jim na místě vyrobili potřebné kulometry; používají je jen po dobu natáčení, a když skončí všechny scény se zbraněmi, zase je rozeberou.“

„Sakra! A to se nebojí, že si na nich nějaký federální hajzlík bude chtít udělat jméno?“

„Toho by se člověk taky bál, ale nejspíš mají tolik peněz, že si můžou koupit úplně kohokoliv. Rozhodně to tak ale nedělá zdaleka každý. Ze Stenbridge mi poslední dobou volají kvůli něčemu každou chvíli.“ Allen se podíval na Henryho. „Nechceš zajít na oběd? Říkal jsem si, že zaběhnu do baráku a něco uklohním.“

„Určitě, ale nech mě na tomhle ještě chvíli pracovat. Tak dvacet, třicet minut?“

„Domluveno.“ Kane vyšel z dílny a zamířil k domu.

Henry Bowman se posadil na dřevěnou židli s rovným opěradlem a obrátil pozornost zpět ke svým papírům a žlutému poznámkovému bloku. Od chvíle, kdy přišel, používal jako pracovní stůl jeden z přebíjecích ponků Allena Kanea. Henry zatím trávil víc času s perem v ruce než u klávesnice počítače. Skoro už dokončil hodnocení třírozměrného geologického zobrazovacího procesu, o které jej požádal jeho makléř.

Proces byl patentován malou společností Petromag, jejíž akcie sledovala jen hrstka analytiků. Henryho makléře, který neustále hledal společnosti, jež porostou rychleji než ekonomika jako celek, to zaujalo. Technologie Petromagu spočívala v analýze zvukových vln procházejících podloží; výsledkem analýzy byl odhad polohy ropných ložisek. Společnost pronajímala své techniky těžařům za kombinaci předem zaplaceného poplatku a procenta z budoucích výnosů těch vrtů, které vznikly na základě dat získaných technologií Petromag.

Společnost měla také malou vrtnou firmu vedenou jako dceřinou společnost ve stoprocentním vlastnictví. Ta za poslední dva roky připravila sedmnáct průzkumných vrtů. Pouze tři z nich byly suché.

Makléř Henrymu vysvětlil, že tyto výsledky mohou být ještě pořád čistě jen dílem štěstí, a chtěl nestranný názor, zda by nový proces mohl být opravdu až tak dobrý, jak společnost tvrdila. Makléři se podařilo zjistit, že firma si udržovala záznamy o všech geologických průzkumech, pro které využila svůj zobrazovací proces, a že pro účetní účely počítala u každého souboru dat s pětiletou životností.

Pokud ovšem tyto mapy byly vůbec k něčemu, pak jejich hodnota s časem nijak neklesala, protože ropa nikam nezmizí. Pokud tedy jejich proces doopravdy spolehlivě fungoval, pak současná cena akcií zdaleka neodrážela skutečnou hodnotu firemních mapových záznamů.

Henry se natáhl k nabíječce, již měl položenou vzadu na lavici, a vytáhl z ní mobilní telefon, který si přivezl z Missouri. Allen neměl rád, když jej někdo vyrušoval při práci na zbraních, a proto ve své dílně neměl telefonní přípojku. I kdyby ji byl býval měl, Henry by nejspíše stejně sáhl pro vlastní mobil, protože neměl ve zvyku využívat nástroje ostatních, když měl k dispozici své vlastní. Rozevřel přístroj, zapnul jej a zadal číslo.

„Bartram, Meeks.“

„Ahoj Tino, tady Henry Bowman. Je tam Mitt?“

„Moment.“

„Ahoj, Henry. Kde jsi? Snažím se tě sehnat už dva dny.“

„Zrovna jsem u kamaráda. Studoval jsem ty věci, co jsi mi poslal stran Petromagu —“

„Jo, kvůli tomu jsem se ti právě snažil dovolat. Oni —“

„Podívej, sečteno a podtrženo,“ skočil mu do řeči Henry, „myslím, že ti mládenci z Petromagu na něco vážně káplí. Možná to není o tolik lepší než ostatní technologie, jak oni tvrdí, ale vypadá to rozhodně jako zlepšení oproti tomu, co jsme měli až dosud.“

Řeknu ti to takhle: u závěrečných zkoušek z organické chemie ti profesor dá výchozí a koncovou sloučeninu a chce po tobě, abys rozepsal všechny postupné chemické reakce. Když neznáš odpověď a navymýšlíš si nějaké nesmysly, mají ve zvyku vzít velkou červenou fixu a napsat ti přes celou písemku velkými písmeny „Kouzlo!“.

No, a kdyby tihle mládenci ukázali profesorovi to vysvětlení svého procesu, které jsi mi poslal, myslím, že by ten červený fix nechal v kapse. Dává to dobrý smysl a nic v tom technickém popisu nevypadá jako nějaká alchymie. To je asi maximum, co s tím, co jsem dostal, mohu dokázat.“

„No, to je dobrá zpráva, ale ještě jsme neskončili. Petromag právě oznámil nové vylepšení svého procesu, které by se prý mělo vyhnout některým z falešných pozitiv, která dostávali. Včera jsem mluvil s jejich hlavním inženýrem a on mi poslal spoustu dalších snímků, na které chci, aby ses podíval.“

„Sakra, Mitte, já se chystám na dovolenou,“ řekl Henry nešťastně. Už ve chvíli, kdy ta slova pronášel, však Henry Bowman dobře věděl, že najde nějaký způsob, jak vyjít svému makléři vstříc. Stewart Mittendorfer prováděl své vlastní analýzy velmi důkladně a vždy je konsultoval se všemi odborníky, které dokázal nalézt, jen aby se dostal k pravdě. Jeho doporučení ztrojnásobila hodnotu Henryho portfolia během posledních osmi let. Zvláště dobře makléř dokázal odhadnout, kdy je na čase vyprodat.

Mitt neodpověděl a Henry věděl, že může klidně držet telefon deset minut a makléř nepromluví, dokud Henry sám neprolomí ticho.

„Dobře, musím přiznat,“ řekl Henry, „že jsi mě opravdu zaujal. Kdy je zapotřebí, abych se podíval na tyhle nové věci? Včera?“

„Docela jo. Tahle věc může prasknout každým dnem. Momentálně nikdo tuhle firmu nesleduje, ale...“ nechal makléř zbytek věty nedokončený.

„Zavolám ti asi za hodinu,“ povzdechl si Henry. „Nejdřív si musím projít všechny vzkazy.“

„Když jsem se s tebou posledně pokoušel spojit, neměl jsi zapnutý záznamník,“ řekl makléř. „A neměl jsi zapnutý ani mobil. Proto jsem tak trošku vyšiloval.“

Ale k čertu, pomyslel si Henry. Zapomněl jsem zapnout záznamník, než jsem odešel. Začal si v duchu probírat, s kým si nutně potřebuje promluvit, než se na dva až tři týdny zcela vyřadí z provozu.

„Budeš v kanceláři ještě tak hodinu nebo dvě?“ zeptal se Henry.

„Celý den.“

„Zavolám ti zpátky.“ Henry se na chvíli zarazil a pak se rozhodl jinak. „Ne, to by bylo na dlouho. Kolik stran to má?“

„Ehm, myslím, že šest, to tady mám právě teď. Přijdou ještě další, ale to nebude dřív než zítra. Někdy před půl jedenáctou, nejspíš.“

„Dobře, pokud je tam něco moc velkého, vezmi kopírku a zmenši to. Pak odfaxuj všechno, co zatím máš, na můj mobil. Jakmile tady skončím s telefonováním, připojím si jej k počítači. Kdybych pak nějaké seismické grafy nebo cokoli nemohl přečíst, mohl bych se hned ozvat, abys mi poslal originály, ale snad to potřeba nebude. Kdyby ti ten fax neprošel napoprvé, zkus to prosím znovu — zatímco si to budeš připravovat, já musím ještě vyřídit pár hovorů, tak je možné, že budeš rychlejší.“

„Domluveno,“ řekl makléř se zjevnou úlevou v hlase. Henry zavěsil a začal vytáčet číslo domů, aby se ujistil, že telefonní záznamník je skutečně vypnutý, než začne obvolávat ostatní.

„Změna plánu, Allene,“ řekl Henry s velmi rozpačitým výrazem ve tváři, když přišel na oběd. „Musím se přiznat, že si připadám jako dokonalý idiot.“

„Sebepoznání je cestou k dokonalosti,“ odvětil Kane s úsměvem a pokynul Henrymu, aby si vzal jeden z tlustých hamburgerů, které před chvílí připravil. „V čem je problém?“

„Vyplavaly mi dvě nové věci,“ vysvětloval Henry, zatímco si z kohoutku doléval vodu do sklenice, ignoruje Allenovo rýpnutí. „Dělal jsem analýzu seismického procesu, který používá společnost poskytující ropné služby, a před chvílkou jsem zjistil, že je zapotřebí tu analýzu ještě rozšířit. Mohl bych se na to vykašlat, ale už jsem udělal většinu práce a počítám, že si nakonec sám koupím pěkných pár jejich akcií. Takže to chci dokončit. Nejspíš mi to zabere ještě celý den.“

„Můžu klidně počkat ještě den,“ řekl Allen okamžitě. „Hele, ty máš rád ostrá jídla — dej si na to kousek tohoto,“ řekl Kane a podal Henrymu červenou papričku, velkou asi jako střela ráže .458. „Ale jen hodně malý kousíček. Tak asi jako půlku rýžového zrnka. To je Habanero. Kamarád má zahradu a nepěstuje nic jiného než papriky. Říká, že tahle je vůbec to nejpálivější, co existuje.“ Henry se na přítele pochybovačně podíval, vytáhl z kapsy nůž a jednou rukou otevřel oboustranně broušenou čepel.

„Applegate?“ zeptal se Allen Kane a prohlížel si saténový povrch kovu a dvě jména, která do něj byla vyryta laserem.

„Správně. Na plukovníka Rexe se můžeš spolehnout, že navrhne kapesní nůž, za který tě ve třiačtyřiceti státech strčí za mříže,“ zasmál se. Henry narážel na to, že nůž, který držel v ruce, se dal snadno otevřít jednou rukou a jeho čepel měla tvar dýky s oboustranným ostřím — pro kapesní skládací nůž něco zcela výjimečného. Byl na trhu od roku 1996 a šlo o poslední čepel navrženou plukovníkem Rexem Applegatem, bývalým důstojníkem OSS, který měl za druhé světové války za úkol cvičit Američany v boji zblízka. Applegate si vzal svou práci k srdci a neviděl důvod, proč by měl polevovat ve svém úsilí jen proto, že válka skončila. Pokračoval ve výcviku až do své smrti v srpnu 1998. Plukovník Rex patřil mezi velké oblíbence Henryho a Allena.

„Naposledy jsem ho viděl začátkem '98, asi šest měsíců předtím, než zemřel. Podepisoval zrovna kamarádovi výtisk knihy *Kill or Get Killed*. Měl na krku nějakou velkou zlatou placku, vypadala, jako by vážila pěkných pár uncí.“

„Víš, proč ji nosil, že?“ zeptal se Henry, zatímco odkrajoval malý kousek papriky a pokládal si jej na okraj hamburgeru. „Byla to návnada pro pouliční grázlíky, aby se ho pokusili okrást. Někáký pitomec před SHOT — však víš, Shooting, Hunting and Outdoor Trade Show — v roce 1996 si myslel, že kulhavý chasník kolem osmdesátky bude snadná kořist,“ pokračoval Henry a chystal se zakousnout do sendviče. „Skončil na zemi, ječel jako ženská, s tou nejbolestivější sadou — Ježíši Kriste!“ vykřikl Henry plnými ústy.

„Neříkej, že jsem tě nevaroval,“ rýpl si Allen Kane a pak se nad výrazem Henryho obličejce neudržel a rozesmál se nahlas. „Není to na tebe moc ostré?“ zeptal se nakonec.

„Ne,“ řekl Henry a polkl, „ale vážně sis nedělal legraci ohledně toho dávkování. Myslím, že proto tyhle věci v supermarketu nikdy neuvidíš — moc by na tom nevydělali, když jeden kousek stačí tak asi pro tisíc lidí.“ Henry velmi uvážlivě odkrojil z Habanera čtyři ještě menší kousky a naaranžoval si je na zbytek hamburgeru. Dlouze se napil vody a opatrně si prohlédl sendvič, než si z něj ukousl další, menší sousto.

„No, zpátky k těm problémům, co musím ještě vyřešit, než odjedu,“ vrátil se ke změně plánů, „pamatuješ, jak jsem ti říkal o té tankovací společnosti, s níž jsem řešil ty odboráře?“

„Hmmm... to bylo něco kolem účtování dvojnásobných cen paliva, když tam tankovali odborově organisovaní řidiči, ne? A ještě mám dojem jsi říkal, že odbory zakazovaly svým řidičům, aby si sami natankovali, kdekoli chtějí?“

„Jo, to je přesně ono. Před necelými třemi lety jsme s nimi uzavřeli kompromisní smlouvu na pět let, akorát že teď odboráři mají pocit, že je to málo, a chtějí se z toho vyvázat. Pak si přečtli to, co

je tam dole drobným písmem o vypovězení smlouvy, a trochu se naštváli. Hacku Carterovi — to je šéf té společnosti — zrovna propíchli pneumatiky a začali mu vyhrožovat smrtí.“

„Ježíši! To je přesně to, co potřebuješ.“

„No, ono to nebude zase až tak zlé,“ řekl Henry a velmi opatrně si ukousl další sousto ze svého hamburgeru. „Já nemám žádnou aktivní roli v řízení společnosti a myslím, že to dokáží vyřešit telefonátem jednomu známému, pokud se mi ale podaří jej vůbec sehnat. Zdá se, že je taky mimo svou kancelář.“ Henry pak vyprázdnil sklenici s vodou a šel k umyvadlu, aby ji znovu naplnil.

„Takže přece jenom jedeš do Idaha?“

„Sakra, ne, ono je to složitější. Vypadá to tak, že mi tohle svinstvo může zabrat kapku víc než den nebo dva. Stejně jsem ale neměl v plánu zmizet na celý měsíc, tak poslyš, co kdybychom to otočili: přijedu za tebou o deset dní později, místo abych odjížděl o deset dní dřív.“

„A co tvoje zbraně? Jak se s nimi chceš dostat někam, kde zrovna budu za deset dní?“

„Přemýšlel jsem o tom. Vzhledem k tomu, že pásem nabíjené kulomety i dvacítku vezeš ty, zbývá mi jenom půl tuctu revolverů, tři opakovačky a BAR. To krásně naložím do svého Cubu, žádný problém. Podívám se ještě do mapy, ale sázím se, že v okruhu deseti mil od libovolného místa, kde budeš tábořit, se najde malé letiště nebo aspoň cesta, na které dokážu přistát.“ Henry se odmlčel a viděl, že Allen o tom nápadu přemýšlí.

„Hele, a nemohl bys to, co potřebuješ, dělat pár dní tady odsud, než se vrátíš do Missouri?“ zeptal se pak.

„Myslím, že asi ano,“ připustil Henry se zmateným výrazem. „Proč?“

„No, víš, když jsi byl v dílně, volal mi Dale Price. Snad si na něj vzpomínáš — je chovatel prasat, bydlí asi pět mil západně odsud, má rád velké ráže.“

„Ten chasník s .577 postavenou na těle Fixu od Q, co chtěl vidět mou čtyřku?“

„Jo, to je přesně on. Každopádně měl v noci přijet a vyzvednout Eugena, aby se o něj postaral, než se vrátím,“ řekl Kane a podrbal psa za ušima. „Zrovna volal z Pennsylvánie, říkal, jestli bych ho nenechal zavřeného se spoustou žrádla a vody, že dorazí za pár dní. Což samozřejmě v žádném případě neudělám, jenže tady teď nemám nikoho jiného, u koho bych ho mohl nechat.“

„Žádný problém. Zůstanu tu pár dní, budu pracovat na těch věcech kolem Petromagu, a až budu muset jet, kdyby se do té doby Dale pořád neukázal, vezmu Eugena s sebou zpátky do Missouri.“ Allen Kane se zasmál.

„Na motorce?“

„Jasně. Přišroubuji dřevěnou krabici s otevřenou horní stranou k držáku na zavazadla. Bude nadšený.“

„Vidíš, takhle by to docela mohlo vyjít,“ řekl Allen a přemýšlel. „A co tvoje munice?“

„Veškerá moje munice je připravená hned za dveřmi do garáže, jen ji hodit na nákladák, pokud by ti nevadilo zastavit se u mého domu a vyzvednout si ji. Dám ti kódy k alarmu.“

„Fajn. Žádný problém.“

„Tak se sejďeme v Mackey ode dneška za deset dní,“ navrhl Henry. „Tam co je Lindbergh Truck Lines, pamatuješ? Jak jsme tam kupovali ten dynamit. Deset dní by mělo bohatě stačit na to, abych se zbavil těch otravů. Sejďeme se tedy u Lindbergha čtrnáctého června. Den dva předtím, pokud se dostaneš k telefonu, jím ještě pro jistotu cinkni. Kdyby se tu přihodila nějaká katastrofa a já to nestíhal, zavolám jím a nechám pro tebe vzkaz. Rozhodně nejpozději dvanáctého. Pokud se neozvu, abych to zrušil, dorazím. Zní to dobře?“

„Jo... to půjde,“ odpověděl Allen. „A po obědě mi můžeš pomoci naložit dvouapůltunku.“

„Pořád jsem se bál, že si na to přece jenom vzpomeneš.“

7. ČERVNA

„Pánové,“ řekl velitel. „Dámy,“ dodal a kývl na pozdrav oběma agentkám přítomným v konferenční místnosti, „nemohu dostatečně zdůraznit důležitost mise, kterou se chystáme vykonat. Úspěšný třířázový záťah zlomí vaz té největší překážce v naší zákonné autoritě a schopnosti vykonávat naši práci: nezávislým výrobcům třetí třídy.“ Wilson Blair neříkal svým lidem nic, co by nevěděli už dříve, ale silně věřil v závěrečný povzbuzující projev těsně před důležitou akcí.

„Z nich Grant Millet a Allen Kane společně představují téměř třetinu ročních převodů zbraní NFA mezi dealery v této zemi. Dostat oba ty chlapy najednou bude znamenat jasné ‚a dost‘ pro všechny lidi v této zemi, kteří si myslí, že jen proto, že náhodou mají hromadu federálních licencí a platí spoustu daní, mají právo vyrábět a vlastnit zbraně, které by měly být správně k dispozici výhradně vládě.

„Kane a Millet mají dohromady registrováno přes dva tisíce kulometů a destruktivních zařízení. Zaručuji vám, že kořist, kterou si z těch dvou míst odvezeme, bude dlouho na titulních stránkách všech novin v téhle zemi,“ řekl. *A tentokrát nedojde k žádným zatraceným katastrofám, jaké jsme zažili v roce 1993,* pomyslel si.

„Henry Bowman není výrobce jako Kane a Millet a v porovnání s těmi dvěma je jeho obrat ve zbraních NFA jen maličký. Přesto je pořád třetím největším obchodníkem se samočinnými zbraněmi v Missouri a vy rozhodně budete mít skvělou příležitost se vyfotografovat s tím vším, co u něj najdete. Podle aktuálního registru NFA má Bowman více než stovku automatických zbraní.

Skutečný důvod, proč je Henry Bowman součástí této razie, ale spočívá v tom, že je celoživotním přítelem Allena Kanea a že má také velmi blízko ke Grantu Milletovi. Můžeme tedy s jistotou předpokládat, že toho ví o Kaneovi a Milletovi stejně nebo spíš víc než kdokoli jiný v zemi. Je to také velmi bohatý muž, který má kromě svého inventáře palných zbraní i značný další majetek.

Kane a Millet mohou přijít jen o své zbraně,“ zdůraznil Blair. Naprosto přehlížel vše, co by jakkoli souviselo s osobní svobodou či důstojností, ale nikdo z agentů v místnosti si toho ani nevšiml. „Proto,“ pokračoval, „u těch dvou nemáme moc velký prostor k vyjednávání.“

„Bowman však kromě zbraní vlastní ještě několik milionů dolarů v cenných papírech a v nemovitostech. Nikdy nevlastnil licenci výrobce a má mnohem menší podíl na obchodě se zbraněmi, ale

celkově může ztratit mnohem víc než jeho dva přátelé. Věříme, že právě Bowmana dokážeme přimět, aby nám svědčil proti Kaneovi s Millem. Zasáhnout všechny tři najednou je ideální způsob, jak toho docílit.

Bowman je momentálně na dovolené; tráví společně s Kanem tři týdny někde ve Skalisticích horách v Idahu. Naše sledování potvrdilo, že Kaneův dvouapůltunový nákladní vůz opustil Indianu před dvěma dny a dnes ráno byl spatřen ve Wyomingu. Jejich cíl je někde v údolí Pahsimeroi v centrálním Idahu. Brzy by tam měli být, pokud tam nejsou už teď. To je nějakých osmnáct set mil od Kaneova domu a patnáct set mil od Bowmanova.

Táboří ve svém vozidle a jejich přesná poloha není známá ani nám, ani nikomu jinému. To nám dává velkou výhodu, protože to znamená, že se k nim žádná zpráva nedostane přinejmenším několik dní a možná dokonce až několik týdnů.

Podobně je na tom Millet, který se v současné době nalézá v Ekvádoru. Je v polovině třítýdenní cesty po Střední a Jižní Americe, kde hledá přebytečné stativy, optiku a jiné díly zbraní pro budoucí dovoz. Stejně jako tomu je u Bowmana a Kanea, je i Milletův přesný rozvrh naprosto neznámý a skutečnost, že je na jiném kontinentě, nám dává spolehlivou jistotu, že než se o čemkoli dozví, budeme proti němu mít dokonale neprůstřelný případ.

Bowman je svobodný a momentálně žije sám. Kane s manželkou žijí odděleně už téměř rok; ona bydlí s jiným mužem v Indianapolis a jejich dvě děti jsou dospělé a žijí mimo stát. Milletova žena a jejich tři děti jsou momentálně v Orlandu na Floridě a brzy navštíví Disney World, kde se s nimi Millet setká na cestě domů do Ohia. "Velitel se široce usmál.

„Všechny tři domy našich tří cílů jsou v tuto chvíli zcela prázdné. Máme tady skvělou příležitost, lidi,“ zdůraznil, „jakou jsme ještě neměli.“ *A tohle nám konečně vynahradí všechny ty průšvihy, které jsme měli předtím,* dodal v duchu sám pro sebe.

„Chystáme se ty tři parchanty sebrat a budeme mít na každého z nich seznam obvinění tři stopy dlouhý, než si vůbec všimnou, že se něco děje.“

~

Henry Bowman seděl ve starém křesle vedle Kaneovy přebíjecí lavice. Zhasl světla a potmě přemýšlel o nejnovějším faxu, který mu přišel ohledně společnosti Petromag, a v tom mu zazvonil mobilní telefon. Pohlédl na hodinky. *23:17. Doufám, že je to Sam.* Sam Ashton byl soukromý detektiv a lovec uprchlíků, jenž byl placen ručiteli a vyhledával a přivázel zpět ty, kdo utekli pod kaucí. Snad s výjimkou Earla Taylora-Edgartona by byl Sam první člověk, kterého by si Henry přál mít na své straně v boji, v němž by stál proti velké přesile.

„Ano?“

„Ahoj, člověče, co potřebuješ?“

„Same!“ vykřikl Henry. „Díky, že jsi mi zavolal zpátky. Poslyš, jsem mimo město a mám problém. Je to firma v St Louis, ve které mám nějaké peníze, jmenuje se On-Site Refueling, kousek od letiště u Dunn Road. Mají dlouholetou smlouvu s kamionovou linkou, jenže teď jsou tam odboráři naštvaní a chtěli by, aby On-Site tu smlouvu spláchl do záchoda. President On-Site se jmenuje Hack Carter a má momentálně propíchané pneumatiky a po telefonu mu někdo vyhrožuje smrtí. Tedy, takhle to vypadalo, když jsem s ním před pár dny mluvil — možná se mezitím stalo průserů víc. Tady je jeho domácí telefon,“ pokračoval Henry a odříkal číslo do Bridgetonu.

Pak je ještě pro jistotu zopakoval a v té chvíli zaslechl, jak se venku hlasitě rozštěkal Eugene. *Doufám, že je to Dale Price*, pomyslel si.

„Same, zrovna sem někdo přijel, takže ti budu muset zavolat znovu za chvíli. Ale mohl bys za mě promluvit s Hackem a nějak mu pomoci? Začíná z toho trochu vyšilovat.“ Sam Ashton se vesele zasmál.

„Podle toho, jak jsi zněl na záznamníku, jsem se bál, že to bude nějaký opravdický problém. Musím sice za dva dny odjet z města, ale tihle odboroví šéfové mají každý na triku tolik svinstva, že je dokáže snadno vystrašit i ten úplně nejpitomější detektiv. Dej mi jeden den a ten tvůj člověk už nebude mít žádné potíže. A nebude to nejspíš stát víc než pět stovek.“

Eugene teď štěkal ještě zběsileji a Henry zaslechl od vzdálenějšího okraje dvora něco, co vypadalo jako několik hlasů.

„To zní skvěle. Jsem si jistý, že Hack po takovém řešení přímo skočí.“ *Co se to tam sakra děje?* říkal si Henry a zdvihl se z křesla. „Same, zavolám ti za chvíli. Někdo zrovna přijel a já musím zjistit, kdo to je.“

„Neobtěžuj se — já už tady nebudu. Ale mám všechny informace, co potřebuju. Zítra touhle dobou to bude vyřešené. Ahoj.“ Sam Ashton zavěsil.

Henry Bowman ukončil hovor, uložil svůj mobilní telefon a natáhl se ve tmě ke dveřím do místnosti, ve které měl Allen Kane své slévací pícky. Nahmatal okraj rámu dveří a přešel prsty po stěně k místu, kde si vzpomínal, že by měl být vypínač. Právě se konečky prstů dotkl jeho plochy, když uslyšel velmi zvláštní zvuk a Eugene náhle zmlkl.

Henry Bowman okamžitě ztuhl; cítil, jak se mu ježí chlupy na zádech a jeho druhá ruka instinktivně zamířila k 5" revolveru, který měl v pouzdře Ken Null ze žraločí kůže malý kousek od pravé ledviny. *Žnám jenom dvě věci, které vydávají tenhle zvuk*, pomyslel si, zatímco velmi zvolna odtahoval prsty od vypínače. *A jedna z nich potřebuje zdroj stlačeného vzduchu. Jaksi pochybuji, že ten, kdo je tam venku, má s sebou zrovna náhodou vzduchovou lahev a pneumatickou nastřelovací pistoli. A také myslím, že Eugena štekání jen tak neomrzelo.* Henrymu bylo jasné, že Kaneův miláček je téměř jistě mrtvý. Přinutil však svou mysl, aby se soustředila na záchranu vlastního života; na oplakání psa bude čas později.

Především musím něco vidět, vzpomněl si Henry na dva nejmodernější noční dalekohledy, jež Allen odeslal před třemi dny. *Kde jsme nechali ty ostatní noctovisory... už vím.* Přešel tiše tmou k druhému konci místnosti. Záclonami dovnitř pronikalo dost měsíčního světla, aby Henry viděl obrysy velkých věcí v přeplněné dílně, ale kráčet velmi opatrně a natáhl před sebe ruce, aby nenarazil do něčeho menšího a nezpůsobil hluk.

Osm přístrojů pro noční vidění, které Allen a Henry používali pro srovnání s novinkami, jež testovali pro tým SEAL, leželo na polici vedle krabice se sadou upínačů pro Allenovu frézku. Henry mezi nimi opatrně hmatl, dokud jeho ruce nerozeznaly známý tvar brýlí pro noční vidění AN-TVS-5 se dvěma objektivy; ty vyňal z police a nasadil si je na hlavu. Novější generace TVS-7 s jedním objektivem sice byla o něco lepší, ale Henry chtěl -5 ze dvou důvodů: předně, sám dva přístroje TVS-5 vlastnil a občas používal, takže byl zvyklý na rozložení jejich ovladačů. Za druhé, Allen byl poslední, kdo při testování použil -7, zatímco Henry naposled nosil -5. Věděl tedy, že jednotka se dvěma objektivy je správně nastavena pro jeho hlavu a oči.

Henry Bowman sňal obě krytky čoček a zapnul napájení. Odměnou mu byl rozmazaný zelený obraz Kaneovy dílny. *Mám zaostřeno na nekonečno*, uvědomil si s uspokojením. *A teď ještě uši.* Sňal s háčku na stěně jednu z několika sluchátek s elektronickým zesilovačem, nasadil si je na hlavu přes postroj noctovisoru, zapnul je a zvýšil zesílení na maximum. Teprve pak Henry vytasil svůj Smith .44 a vykročil k velkým posuvným dveřím, které jej oddělovaly od dvora Allena Kanea.

„Neměli bychom se jít napřed porozhlédnout po ostatních budovách?“ ptal se Ralph Compton, zatímco špičkou boty štouchal do mrtvoly Allenova psa. V duchu si přitom gratuloval k zásahu do hrudníku, který před chvilkou umístil na pouhých deset stop. Dávka 147gránových devítimilimetrových střel z jeho utlumené H & K MP5 psa na místě zabila.

„Ne, nebude nám trvat ani minutu, než budeme uvnitř. Až projdeme dům, pak se můžeme všichni rozptýlit a zkontrolovat zbytek pozemku.“

Na dvouakrovém pozemku Allena Kanea stál jeho dům, stodola, kterou proměnil ve velkou dílnu, dvě kůlny, jež používal k uskladnění trojnožek a těžkých lafet, stará kovárna, kde skladoval olověné ingoty a vystřílené náboje ráže .50, a dvě moderní boudy z ocelového plechu; v jedné z nich měl kulometné pásy a zásobníky a ve druhé velkou zásobu bezdýmného prachu pro přebíjení. Zbraně byly uloženy v bezpečnostních skříních uvnitř podzemní trezorové místnosti, dostupné pouze z obytného domu.

Henry Bowman stál ve tmě pár stop od škvíry na okraji posuvných dveří a hleděl do noci směrem k domu. To, co viděl, jej vyděsilo. Na štěrku vedle Kaneova domu parkovala velká bílá dodávka. *A lidé... no do prdele! Je jich tam... šest!* spočítal hlavy. *Nejméně šest*, opravil se, když si uvědomil, že další vetřelci mohou být mimo dohled. *Nemají přístroje pro noční vidění a dojeli si klidně přímo k zadním dveřím domu. Vědí přesně, kde jsou zbraně, a mají za to, že je to tady úplně prázdné.* Henry si všiml mrtvého Eugena, který ležel u zadní verandy, a dobře rozeznal nezaměnitelné tvary utlumených MP5. *Šest chlapů s MP5*, pomyslel si v naprosté hrůze. Smith & Wesson v pravé ruce mu najednou připadal asi stejně účinný jako špuntovka.

Musím najít něco lepšího, přemýšlel horečně a rozhlížel se po dílně. Zelený obraz byl trochu rozmazaný, a proto Henry zdvihl ruku, přeostril přístroj na vzdálenost osmi stop a zapnul malou infračervenou žárovku, jež v noctovisoru místnost osvětila jako reflektor.

Allen Kane mívával vždy všechny své zbraně v trezoru, ovšem samozřejmě kromě těch, na kterých právě pracoval nebo z nich střílel. Obvykle jedna dvě takové v dílně bývaly, ale jelikož Allen odjel na měsíc do Idaho, vše bylo uklizené. Jediná zbraň v dílně, o níž Henry věděl, byla pistole ráže 22, ze které sám odpoledne střílel. Šlo o Hi-Standard Olympic v ráži .22 Short; nabitá byla náboji CB s lehkou 29gránovou kónickou střelou a jen zcela zanedbatelným množstvím střelného prachu. Jejich rychlost ani zdaleka nedosahovala rychlosti zvuku a zblízka pronikly jen asi 3/4 palce do borového trámku. Při výstřelu dělaly jen velmi malý hluk. Allen měl pistoli spolu se slabounkým střelivem v dílně při ruce, aby mohl střílet myši.

Lepší než nic, pomyslel si Henry a spěchal ke stolu s čištěním, kde Hi-Standard nechal. Závěr byl zachycen na prázdném zásobníku, ale vedle ležely čtyři plně nabitě, jež Henry zatím ještě nestihl vystřílet. Vyměnil prázdný zásobník v pistoli za plný, zbývající tři nabitě si strčil do levé kapsy a dál se rozhlížel po dílně. *Nemívá tady Allen někde Garanda?* uvažoval, pak si ale vzpomněl, že si jeho přítel vzal pušku s sebou. Nakonec Henry přece jen objevil ještě jednu zbraň — v rohu za lisem stála opřená stará dětská dvaadvacítká. *Zásobník chybí*, všiml si Henry a málem ji nechal tam, kde byla. Pak si ale uvědomil, že by to byla hloupost. *Aspoň do ní mám náboje*, pomyslel si

sardonicky, vytáhl zbraň z kouta a vrátil se na své místo u posuvných dveří. Trhl sebou, když elektronika ve sluchátkách zesílila zvuky jeho vlastních kroků.

„Dveře vypadají docela pevně, pane,“ řekl Peter Hagedorn a posvítíl po obvodu dvevního rámu.

„G. G., přines z dodávky brokovnici,“ přikázal Wilson Blair a jeden z agentů okamžitě spěchal k bílému fordu.

G. G. Jacksonová byla jednou z mnoha žen v agenturách federální vlády. Narodila se v chicagské čtvrti South Side v roce 1963. Její matce Shavonně Jacksonové bylo tehdy patnáct let. Stejně jako většina patnáctiletých svobodných matek se ani Shavonna příliš nezabývala realitou mateřství; jedním z mnoha problémů, jež ponechávala zcela stranou, byla i otázka, jak pojmenovat své potomky.

Těžce přepracovaní stážisté, kteří se střídali v nemocnicích v ghettech, dělali, co jen mohli, aby se během dvacetihodinových pracovních dnů v naprosto depresivním prostředí alespoň nějak zabavili. V roce 1963 — stejně jako jindy —, patřila mezi oblíbené kratochvíle stážistů přidělených do porodních sálů v centru města neformální soutěž o to, kdo dokáže na rodné listy dětí narozených náctiletým matkám z ghetta dostat co nejvtipnější jméno.

Ve druhém únorovém týdnu roku 1963 se účastníci této soutěže v jižním Chicagu vzepjali k nebývalým výkonům. V pětidenním období byli v této oblasti registrováni novorozenci se jmény Madison Avenue Washington, Epluribus Wilson, Nosmo King (inspirovaný nápisem v čekárně), Simian Cook a Anus Brown. Vítězství v onom týdnu však nakonec připadlo mladému lékaři z Grosse Pointe v Michiganu, který práci v chicagském zařízení upřímně nenáviděl. Navrhl slečně Jacksonové, aby své dcerce dala výrazné, vesele znějící jméno, a hned jí jedno takové doporučil. Vyslovil jméno s přízvukem na druhé slabice a Shavonně se zdálo, že zní opravdu hezky. Jako „Gloria“, ale ještě mnohem víc nóbl. Lidé, kteří by to jméno četli, by je vyslovovali trochu jinak, ale Shavonna sama číst neuměla, takže dopad vtípu stážisty nějakou dobu nikdo nepocítil.

Když se Shavonna o dva roky později dozvěděla pravdu, začala svou dceru oslovovat jen iniciálami a dívka vyrůstala v domněnce, že se jmenuje po nějaké hezké dámě z filmu. G. G. Jacksonová dodnes netušila, co je vlastně v jejím rodném listě přesně napsáno.

Henry Bowman právě dorazil k posuvným vratům dílny. Nebyl tam natolik včas, aby slyšel pokyn Wilsona Blaira, ale dobře viděl, jak se agent Jacksonová rozběhla zpátky k dodávce. *Ten obtloustlý černoch utíká jako holka*, pomyslel si při tom pohledu. Odraz Hagedornovy svítilny od zadních dveří domu Allena Kanea v Henryho brýlích pro noční vidění vypadal jako nazelenalé denní světlo. Přestože noctovisor nenabízел žádné zvětšení, Henry na vzdálenost šedesáti yardů rozeznával

řadu detailů. Sáhł do levé kapsy, vyňal jeden z desetiranných zásobníků pro pistoli Hi-Standard ráže .22 a začal jej vybíjet, aby měl co použít v pušce. Zatímco si náboje vkládal mezi rty, analyzoval své protivníky a zbraně v jejich rukou.

Běloch s MP5. Vysoký černochoch s AR-15 nebo M16. Spíše to bude -16, když mají utlumené H & K. Běloch s kufříkem, na rozdíl od ostatních prostovlasý; zdá se, že dává rozkazy, pravděpodobně bude mít pistoli pod sakem. Běloch s baterkou a pistolí v pouzdře, malý chlapík — není to nakonec holka? — stojí kus nalevo, také s pouzdem na opasku; tlustý černochoch se vrací od dodávky s plochým kufříkem, na pušku s optikou je to moc malé. Na této straně na opasku žádné pouzdro nemá, možná je to levák.

Útočná jednotka vyzbrojená automatickými zbraněmi, složená nejspíše z mužů i žen a zcela jistě zahrnující různé rasy, která vpadne takhle uprostřed noci do domu Allena Kanea, mohla podle Henryho Bowmana znamenat jen jediné. *Nějaká teroristická organizace, která hledá výzbroj pro své vojáky, usoudil při pohledu na šest vetřelců. Možná drogový gang. Motorkářský gang? napadlo jej. Ne, ti by rozhodně mezi sebou neměli černochochy. Ani takhle krátce sestřižené vlasy. A co nese ten černý v tom kufříku? Výbavu pro otevření zámku?*

Henry se na chvíli zamyslel nad načasováním útoku. *Patrně na některé výstavě zbraní zjistili, že bude Allen pryč. Nejspíš nejsou z tohoto státu. Pravděpodobně Kalifornie. Allen Kane vystavoval a prodával zbraně od Kalifornie po Floridu. Zákon státu Kalifornie sice zakazoval soukromé vlastnictví samonabíjecích zbraní a omezoval i prodej většiny samonabíjecích, ale Kane měl velké obchody s filmovými studií a půjčovnami, které jim sloužily.*

Henry se znovu rozhlédl do stran, kam až mu jeho škvíra mezi vraty dovoľovala, ale žádné další vetřelce neviděl. *Allenův sklad zbraní je bezpečnější než bankovní trezor, ale když je dost času, dá se proklouznout kamkoliv. Tu dodávka mají nejspíš plnou vybavení. Mají všechnen čas na světě; a když se pokusím utéci a někoho přivést, zabijí mě. Zvažoval, zda by se neměl pokusit zavolat z mobilu místnímu šerifovi. Tady venku, uprostřed lánů zemědělské půdy, bude mít nejspíš jenom jediný vůz, který by mohl přijet, a v něm by sedělo pár ospalých zástupců, které by vytáhl z postele. Bůhví, jak dlouho by trvalo, než by vůbec dorazili; a pak by je tahle banda rozstřílela na sracky, ještě než by vůbec vylezli z auta.*

Henry dospěl k rozhodnutí. *Je na čase, kamaráde, řekl sám sobě v duchu, abys sám poslechl tu radu, kterou lidem dáváš už přes dvacet let. Udeř, dokud jsi silný, dokud máš všech pět pohromadě, a dokud to nepřítel nečeká. Ukaž jim zuby, a ne břicho.* Jeho mozek se rozeběhl na plné obrátky, jak se snažil vymyslet účinnou obranu proti šesti útočníkům. Plán se mu začínal zhruba rýsovat; Henry Bowman se plně soustředil na jeho dopracování, tak, aby zastavil všech šest teroristů a sám přitom zůstal naživu.

Jeden z bělochů otevřel kufřík, který před chvilkou černý útočník přinesl z dodávky, a Henry konečně viděl, co je v něm: Remington 870 ráže 12 s dlouhou hlavní. *Jo, taký způsob, jak otevřít dveře.* Henrymu bylo okamžitě jasné, co se bude dít dál, a dostal nápad, jak toho využít pro svůj plán.

Sňal si elektronická sluchátka i brýle pro noční vidění; ty odložil na soustruh, který stál po jeho levé ruce, a nasadil si samotná sluchátka. Pistoli Hi-Standard měl v kapse kalhot se závěrem pořád na záhybu; ignoroval ji pro tu chvíli, a zdvihl pušku, kterou si přinesl z druhého konce dílny. Šlo o model 37 od firmy Remington; byla to dětská terčová zbraň ráže .22 vyrobená v roce 1946. Zásobník chyběl, takže aby Henry pušku mohl vůbec nabít, musel hlaveň sklopit dolů, vyjmout z úst náboj a ručně jej zasunout do komory, aniž by mu propadl zase ven zásobníkovou šachtou. Stáhl se o krok dozadu, opřel se o soustruh, aby své postavení co nejlépe ustálil, a krátce zdvihl svou zbraň, aby si ověřil zamíření. Odraz svítlny od zadních dveří domu vykreslil všech šest vetřelců jako ostré a jasné siluety.

„Zapřete někdo něčím ty síťové dveře,“ řekl agent Peter Hagedorn, stojící vedle vstupu do Kaneova domu. „Přece tam nechcete stát a držet je.“ Agent Ellen Martinezová se rozhlédla po dvoře, uviděla pětigalonový kbelík a došla pro něj. Hagedorn mezitím pečlivě zkoumal okraj dveří, aby se rozhodl, kam přesně střílet.

Henry Bowman sklonil pušku a o krok ustoupil. Sáh si do úst a srovnal tři náboje CB tak, aby mu jejich zadní konce vyčnívaly mezi rty. Když opět zdvihl nabitou zbraň, pět ze šesti vetřelců už ustoupilo na několik kroků ode dveří. Všichni kromě bělocha s brokovnicí a černocho, který měl v ruce M16, si ucpali rukama uši; muž s utlumeným samopalem H & K kvůli tomu nechal zbraň volně viset na řemenu. Jeden z ostatních si zakrýval jen jedno ucho; ve druhé ruce držel svítilnu namířenou na levou stranu dveří.

Skrytý tři stopy za dveřmi dílny, Henry Bowman pečlivě zamířil na muže, jenž držel M16, umístiv bílý korálek hledí na dolní okraj jeho lebky. Namáčkl spoušť asi librovým tlakem — maximálním, kterého se odvážil s neznámou zbraní, aby ještě nevýšel výstřel — a čekal.

Peter Hagedorn zvedl 870 k rameni. Ze vzdálenosti asi čtyř stop zamířil na místo na dveřích, za nímž předpokládal spodní pant, a stiskl spoušť. Jak z hlavně brokovnice vyšlehl plamen a jednotná střela narazila do levého spodního okraje dveří z pevného dřeva, Henryho prst se automaticky sevřel na spoušti modelu 37 a i jeho zbraň vystřelila.

Dvaadvacítka CB, takové, jaké Henry vyňal ze zásobníku Hi-Standardu a připravil si je do úst, mají prachovou nálož, jež jim udělí při výstřelu z pušky rychlost asi 800 stop za sekundu. To je mnohem méně, než rychlost zvuku. Pokud střela nedosáhne rychlosti zvuku, není její průlet nijak slyšet, nedojde k žádnému třesku, jako u běžnějších střel nadzvukových. Jediným hlukem tak je rozptýl prachových plynů na konci hlavně; proto se také podzvukové střelivo běžně používá ve zbraních s tlumičem. Střelivo CB však obsahuje jen asi tisícinu unce prachu, a ten zcela vyhoří dříve, než střela proletí prvních deset palců hlavně. Při výstřelu z pušky s hlavní dlouhou 24 " není výstřel skoro vůbec slyšet, obzvláště ve srovnání s brokovnicí ráže 12. Proto nikdo venku neměl vůbec šanci zaslechnout Henryho výstřel, vypálený zevnitř stodoly, a ještě navíc zároveň s hluč-

nou ranou 870, jejíž ozvěna se ještě odrážela od okolních budov, spolu s úderem unci těžké střely, která se prorvala dřevěnými dveřmi a narazila na druhé straně do ocelového závěsu.

Ještě než dozněla ozvěna brokovnice, Henry Bowman otevřel závěr svojí mnohem menší zbraně a vystřelenou nábojnici vyhodil. Z úst vytáhl druhý náboj, sehnul se hluboko v pase, aby pušku dostatečně naklonil, aniž by musel odsadit pažbu s ramene, a zasunul náboj do komory. Jak se narovnal v přípravě na druhý výstřel, všiml si, že jeho první cíl leží na zemi a že muž s brokovnicí znovu míří. Přesunul mušku na bod za uchem útočníka ozbrojeného samopalem MP5, namáčkla spoušť a zadržel dech.

Mezitím pět vetřelců sledovalo osvětlené místo na dveřích. Ze všech si jen Ellen Martinezová všimla, že agent Levar Williams upadl na zem. Logicky předpokládala, že jej zasáhl úlomek střely nebo odštěpek dveří.

„Hej, myslím, že Levar —“ spustila, ale agent Hagedorn se soustředil na míření a v uších mu zvonilo, takže ji nevnímal. Druhý výstřel brokovnice přehlušil zbytek toho, co se Martinezová snažila říci. Tentokrát se zhroutil agent Compton.

„Hagedorne!“ zaječela agent Martinezová. „Přestaň kurva střílet! Williams a Compton jsou zranění! Nejspíš se střely odrážejí! Může to být zlé!“ Tentokrát ji střelec uslyšel, sklonil brokovnici a začal se otáčet k ostatním agentům. G. G. Jacksonová si posvítla na mrtvolu Levara Williamse a Ellen Martinezová ještě pořád křičela, když třetí výstřel Henryho Bowmana zasáhl Petera Hagedorna půl palce doleva od kořene nosu.

Lidská mysl dokáže zpracovat v daném čase jen omezené množství informací. Pokud mozek očekává nějakou sadu vstupů, avšak namísto ní dostane něco úplně jiného, vyhodnocovací proces trvá mnohem déle. Nadřízený agent Blair a agent Jacksonová sledovali, jak jejich společník střílí z brokovnice na dveře domu, o jehož majiteli dobře věděli, že je téměř dva tisíce mil daleko. Očekávali tedy, že uvidí, jak se dveře zhoupnou dovnitř na posledním zbývajícím pantu.

Namísto toho však Blair s Jacksonovou zírali na dvě těla ležící na zemi a naslouchali (se zvoněním v uších po dvou blízkých výstřelech z brokovnice) agentu Martinezové, jak cosi křičí o odražených střelách. Když jim došlo, že dva jejich muži jsou zranění, jejich mozky byly zahlceny novými údaji a vinou stresu měli částečně omezené vnímání, což je za daných podmínek běžné. Ani Wilson Blair, ani G. G. Jacksonová, ani v tuto chvíli téměř hysterická Ellen Martinezová vůbec nemohli zaslechnout první dva výstřely ze stodoly, překryté hlukem brokovnice. Vzhledem ke kombinaci stresu a toho, že Martinezová křičela čím dál tím hlasitěji, nezaregistrovali ani ten třetí, ostatně velmi tichý.

Blair, Jacksonová a Martinezová proto jen zírali s otevřenými ústy, jak agent Hagedorn upustil svou pumpu Remington 870 na betonový práh před zadními dveřmi do domu a sám se zhroutil

na ni. Tři agenti, kteří dosud stáli na nohou, se divoce rozhlíželi, ale byla tma a jejich noční vidění bylo prakticky nulové, protože se až dosud dívali na bílé dobře nasvícené dveře, o zášlehu z brokovnice ani nemluvě.

„Zbraně!“ zaječel Blair, který se probral nejrychleji, odhodil kufřík, který až dosud držel v ruce, a tasil svou devítimilimetrovou berettu. Právě se chystal vydat rozkaz k útěku do krytu vozidla, když se noc změnila v den: Henry Bowman rozsvítil všechny čtyři výkonné halogenové reflektory, jež měl Allen Kane na střeše stodoly. Tři agenti ATF stáli v oslepujícím světle jako přimrazení.

„Odhoďte zbraně!“ zařval Henry. Zároveň tasil svou pětačtyřicítku, natáhl kohout a zamířil na prostřední postavu. Jeho hlas byl tak hlučný, že aktivoval obvody ve střeleckých sluchátkách určené pro ztišení střelby a zesilovač se automaticky vypnul. Samotnému mu proto jeho vlastní slova zazněla tlumeně; pak elektronika opět zesilovač spustila a Henry znovu slyšel noční zvuky.

Tři vetřelci v jasném světle přimhouřili oči a Henry si nyní potvrdil, že zavalitá černá postava je skutečně žena. Byla jediná z těch tří, kdo poslechl Henryho rozkaz. Oba zbývající stále svírali své devítimilimetrové Beretty. Muž si držel druhou ruku před obličejem, zřejmě ve snaze zakrýt si oči před silným světlem reflektorů.

„Na můj povel se stáhneme do krytu,“ nařídil tiše Wilson Blair. „Martinezová jde pro dodávku, Jacksonová na druhou stranu za dům.“ Henry Bowman rozkaz jasně slyšel díky svým elektronicky zesíleným sluchátkům a také viděl, jak obě ženy reflexivně otáčejí hlavy ke svému nadřízenému. Rychle se rozhodl. *Pořád jsou tam tři na jednoho. Pokud se rozdělí, mohou mne obklíčit a dostat zezadu. A ten chlap je velitel, s ním potřebuji mluvit.* Zamířil na ženu, jež stále měla zbraň v ruce, usadil jí mušku revolveru na hranu čelisti a stiskl spoušť.

G. G. Jacksonová měla dojem, že Ellen Martinezové vybuchla hlava; v hrůze z toho pohledu se jí mimoděk uvolnil močový měchýř.

Wilson Blair, který se právě chystal vydat povel k útěku, sebou při výstřelu silného revolveru vzdáleném jen šedesát yardů prudce trhl. Měl dojem, že slyší i ohavné žuchnutí střely, která zasáhla cíl, a viděl, jak se tělo Martinezové zhroutilo do trávy. Upustil svou berettu, jako by páčila. Dopadla hned vedle jeho kufříku.

„To je lepší,“ zařval Henry Bowman. „A teď oba ruce na hlavu. Dobře. Otočte se čelem k domu.“ Blair a Jacksonová poslechli. Na osvětlené zadní stěně domu Allena Kanea oba agenti viděli stín jediného muže, který se k nim blížil s pistolí v levé ruce a s nějakým sáčkem v pravé. Wilson Blair se vzpamatoval natolik, aby dokázal promluvit.

„Jsme agenti vlády Spojených států,“ řekl; hlas mu nejprve přeskočil, ale pak se trochu zklidnil.

To určitě, pomyslel si Henry, když uslyšel toto tvrzení. A já jsem svatý Mikuláš. Zkontroloval tělo, které leželo nejbliž k němu. Černoch měl otevřené oko a ze spodní části lebky, kde Henryho první náboj zasáhl cíl, mu vytékal pramínek krve.

„Ministerstvo financí, Úřad pro alkohol, tabák a palné zbraně,“ pokračoval Blair. *Ty jsi mi ale pitomec,* pomyslel si Henry. *Když už chceš předstírat, že jsi policajt, tak proč si nevybereš nějaké oprávněné, místo těchhle blbců.*

Henry nechal svá elektronická sluchátka v dílně. V levé ruce držel svého 5" Smithe; hlaveň pistole Hi-Standard .22 měl zasunutou v pravé kapse modrých džínů tak, aby snadno dosáhl na vyčnívající rukojeť. Zbraň měla náboj v komoře, ale byla zajištěna. Henry se zastavil dvacet stop od obou útočníků.

„Držte pořád ruce na hlavě a pomalu se otočte.“ Běloch a černoška udělali, co jim bylo nařízeno. Henry Bowman pro ně byl jen tmavá silueta před jasnými světly.

Henry znovu zkontroloval čtyři těla, ležící na zemi. Muž s M16 byl zcela jasně zasažen a žena, kterou střelil do hlavy svou čtyřiačtyřicítkou, byla očividně také mrtvá. *Ale na tom chlápkovi s brokovnicí nevidím žádnou krev a jak on, tak i ten druhý s MP5 leží na svých zbraních.* Zamyslel se nad dvěma útočníky, kteří by mohli být ještě naživu. *Brokovnice je největší hrozba, rozhodl se. Pak MP5.* Viděl, že velitel, který se díval přímo do hlavně jeho Smithe, si olizuje rty a chystá se promluvit.

„Jsem dozorčí agent Wilson Blair z Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně,“ zopakoval Blair, zatímco Henry upustil z pravé ruky plátěný vak a vytáhl z kapsy Hi-Standard. „A žádám, aby –“

Blair se zarazil uprostřed věty, když Henry Bowman stiskl spoušť dvaadvacítky a poslal střelu CB doprostřed temene mrtvolky Petera Hagedorna. Zbraň nebyla o nic hlasitější než silná vzduchovka. Než si Blair vůbec uvědomil, co se stalo, Henry namířil na svůj druhý cíl.

Až dosud nehybná postava Ralpa Comptona se pohnula jako blesk. Když na něj Henry předtím vystřelil, Compton byl v pohybu, takže 29gránová střela ze staré terčové pušky ráže .22 zasáhla jeho hlavu v mírném úhlu zezadu. Odrazila se od lebky, lehce naštípala kost a otevřela tržnou ránu v kůži, aniž by způsobila nějaké vážnější poškození. Compton byl nejprv úderem střely omráčen; brzy se však vzpamatoval a zůstal bez hnutí ležet tak, jak předtím padl, na břicho s tváří odvrácenou od člověka, který zastavil jejich útok. Nyní dobře slyšel každé slovo, jež kdo řekl, a správně odhadoval, že obránce Allenova domu je asi deset stop daleko. Zaslechnuv výstřel, pokusil se rychle překulit a namířit samopal na muže, který jej předtím zasáhl.

Na tři yardy Henry Bowman nepotřeboval mířidla. Během devíti desetin sekundy vystřelil třikrát a všechny projektily CB skončily v třípalcovém kroužku před pravým uchem Ralpa Comptona.

„Tak bych řekl, že tady mám vyšší hodnotu než vy, pane Blaire,“ navázal Henry konverzačním tónem, znovu zajistil Hi-Standard a zasunul hlaveň pistole zpět do kapsy. „A musím rovnou říci, že si vás chlapů z F-týmu nijak zvlášť nevážím. Jako ostatně nikdo z nás.“ Viděl, že černoška zavřela oči a zatíná zuby.

„Kdo vás sem poslal? Co tady děláte?“ Wilson Blair začínal propadat hysterii. Nesnášel, když ostatní federální agenti nazývali ATF ‚F-týmem‘. „Měli jsme to všechno na lopatě!“ zajechl a pak se opět dokázal trochu uklidnit.

„Nevíte, do čeho jste se zapletl,“ pokračoval mírněji. „Chceme dostat Kanea, Milleta i Bowmana všechny najednou, a teď se do toho zamotáte vy.“ *Bowmana!* Henry měl pocit, jako by jej při zmínce vlastního jména zasáhl elektrický obušek, ale dokázal se udržet a zůstat zticha.

„Zavolejte své družstvo a pojďme si ujasnit, co se tady stalo,“ řekl Blair prosebně. „A, ehm, která že agentura vás poslala?“ dodal, spustiv ruce.

„Ruce zpátky na hlavu,“ nařídil Henry Bowman, zatímco se jeho mysl horečně snažila zpracovat důsledky toho, co ten člověk říká. *Co se to tady, ksakru, děje?* ptal se sám sebe. Obrovskou úlevu, kterou mu přinesl fakt, že je stále naživu, zdravý a má vše pod kontrolou, postupně nahrazovalo zděšení. *O čem to ten chlap mluví? On vážně věří, že jsem nějaký federál. A nebojí se, že ho zatknou — naopak, chce, abychom si to, proboha, ujasnili. A to může znamenat leda...* Henry pohlédl na černošku.

„Jméno?“ zeptal se.

„Zvláštní agent G. G. Jacksonová,“ popotáhla žena.

No do hajzlu, pomyslel si Henry Bowman a pak si vzpomněl na staré rčení, které platí jak pro účastníky odboje, tak i pro zločince: *Ža prvního se vždy platí nejvyšší cena. Všichni další už jsou zadarmo.* Neslyšně si vzdychl. *Musím vymyslet, co s tím zmatkem. Mezitím toho parchanta svážu.*

Náhle se Henrymu vybavila vzpomínka stará mnoho let, z doby, kdy ještě nebyl ani dost starý na to, aby řídil vůz. *Jak že se jmenoval ten sígr, kterého jsem pustil? Nat, už vím.* V hlavě se mu začínaly rodit ty nejprostší začátky plánu. *Možná bych tady mohl využít stejný trik, na jaký se tehdy chystali ti burani, než jsem se k tomu nachomýtl já a zkažil jim zábavu. No, nejprve toho musím ještě hodně zařídit a pak uvidíme.* Potom se usmál.

„Nu, zvláštní agente G. G. Jacksonová,“ přiměl se Henry Bowman k rozvernému tónu, zdvihl svůj plátěný vak a vytáhl z něj cívku lepicí pásky, „právě jste vyhrála dočasný převod do mnohem významnější agentury.“

ČTVRTÁ ČÁST

VÁLKA

*...ten, kdo neochoten bojovat,
má volno jít. List průvodní mu dejte
a do měšce dost peněz na cestu.
My nechceme vedle toho umřítí,
jenž strach má umřít s námi společně.
Dnes máme den svatého Krispína.
Kdo dnešek přežije a zdrav se vrátí,
dech ztají při zmínce o tomto dnu
a vzbopí se, když „Krispín“ řekne kdos.
Kdo zůstane dnes živ a zestárne,
vždy v předvečer si pozve sousedy
a řekne: „Žítka Krispínův je den.“
Pak rukáv vyhrne a ukáže
své jizvy, řekne: „Tyto rány v den
jsem utržil svatého Krispína.“
Kmet zapomíná, ale všechno až
mu sejde z paměti, on vzpomene
si dobře, toho dne co vykonal.*

— W. Shakespeare, Jindřich V. (v překladu J. V. Sládka)

Každý normální muž musí být čas od času v pokušení plivnout si do dlaní, vyvěsit černý prapor a dát se do podřezávání krků.

— H. L. Mencken

*Tu naše jména, běžná u něho
jak známá, družná slova: Jindřich král
a Bedford, Exeter a Warwick, Talbot
a Salisbury, Gloster oživnou
při plné číši v čerstvé paměti.
Těm dějům bude syna učiti
ten dobrý muž a Krispín, Krispian
od těchto dob až do skonání dnů
se nikdy neoslaví, aniž by
se při tom nevzpomnělo také nás,
nás mála, mála šťastných, hrstky bratří;
neb ten, kdo se mnou dnes vycedí krev,
mým bratrem bude; ať si nejprostší,
dnem tímto jeho stav se pošlechtí
a šlechtic, jenž si hoví v Anglicku
teď na loži, mít bude za kletbu,
že nebyl zde, a vážit za cetku
svou mužnost, dokud mluvit bude kdos,
jenž s námi bojoval v den Krispínův.*

7. ČERVNA, JEŠTĚ POZDĚJI

„Uděláme to takhle,“ vysvětlil Henry Bowman svému vězni, zatímco si mezi prsty připravoval pěnové špunty do uší. „Mám teď ještě pár věcí na práci. Nechám tě tu sedět a přemýšlet o tom, co mi řekneš, až se vrátím. Jacksonová čeká spoutaná stejně jako ty, ale na druhé straně stodoly. Zeptám se jí na spoustu věcí a tobě položím stejné otázky. Na většinu z nich už ostatně znám odpovědi dávno, ale vy nevíte, které to jsou. A budeš-li mi lhát nebo zkusíš-li něco zatajit, bude to pro tebe mnohem, mnohem horší.“ Henry zasunul špunty jeden po druhém Blairovi do uší.

Wilson Blair svého věznitele neviděl, vlastně mu až dosud vůbec nedokázal pohlédnout do tváře. Seděl na zemi opřený o kmen stříbrného javoru o průměru asi šesti palců. Ruce měl až za stromem, pevně svázané od zápěstí až po lokty. Neměl žádnou možnost se opřít, kdyby se chtěl zkusit osvobodit, a bolelo to. Čelo a krk mu také obepínala lepicí páska, takže měl hlavu upevněnou ke stromu a téměř nepohyblivou. Role pásky stále visela na poslední smyčce kolem kmene.

„Otevři pus,“ poručil Henry Blairovi zezadu. Natáhl obě ruce kolem stromu a ukázal muži v jedné z nich golfový míček a ve druhé zlověstně vyhlížející nůž Applegate. Blair neochotně otevřel ústa, aniž by si povšiml, že golfový míček se vlhce leskne.

Henry míček zasunul za Blairovy zuby a špičkou nože jej štouchl pod bradu, aby jej přinutil ústa opět zavřít. Volnou rukou pak uchopil roli lepicí pásky a omotal čtyři vrstvy kolem Blairových úst, krku a kmene stromu a při poslední otáčce zakryl útočníkovi oči.

„Vrátím se za patnáct minut,“ řekl Henry Bowman dost hlasitě, aby jej Blair slyšel i přes střelecké špunty v uších. „Pamatuj, že to může být daleko horší.“ Když Henry odcházel ke stodole, kde byla podobně spoutaná G. G. Jacksonová, slyšel, jak Blair vydává nosem podivné hrdelní zvuky. Wilson Blair právě poznal, že vlhký povlak na golfovém míčku v jeho ústech není voda.

Henry připoutal Jacksonovou k těžkému vozíku, na němž Allen Kane převážel bedny s municí. Vytáhl z kapsy další pěnové špunty do uší a následující dvě minuty strávil tím, že agentce dopřál přesně stejnou kúru, jako dříve jejímu veliteli.

„Vrátím se za patnáct minut,“ zalhal znovu Henry, když omotával pásku Jacksonové kolem hlavy. Než jí zakryl oči, všiml si, jak je vyvalila a začala slzet a jak se jí rozšířily nozdry. Než odešel, ještě

jednou zkontroloval, zda jsou všechna pouta pevně zajištěná a zda skutečně není možné, aby unikla; pak se tiše vrátil k místu, kde u stromu seděl Wilson Blair.

Ten se pokoušel nadzdvihnout horní část těla a šlachy na krku mu vystupovaly, jak se marně snažil pohnout znehybněnou hlavou. Pohybovala se mu čelist, nejspíše ve snaze přesunout golfový míček na jiné místo v ústech, v marné naději, že by úspěch takové akce zmírnil jeho agónii.

Henry se usmál a vydal se kolem domu. *Moc pochybuji, že by člověk mohl umřít na šlávu Habanera v puse*, pomyslel si. *No, každopádně si to dnes ověříme.* Podíval se na hodinky a rozeběhl se. *Skoro půlnoc. Ještě štěstí, že jsem nikdy nepotřeboval moc spánku.* To, co měl nyní Henry Bowman v plánu, zabere mnohem déle než patnáct minut.

8. ČERVNA

Svléknout sako a košili z černé mrtvolý stálo víc úsilí, než by si Henry byl býval dokázal pomyslet, ale když se mu to konečně podařilo a vyzkoušel si je, docela mu padly. Levar Williams byl o dobré čtyři palce vyšší než Henry; tomu bylo jasné, že kalhoty černého agenta by mu byly příliš dlouhé. Ty, které měl na sobě běloch se samopalem MP5, se zdály být v pase trochu velké, ale délka vypadala dobře. To se také potvrdilo, a když si Henry pořádně utáhl opasek, usoudil, že to půjde. Opět si sako a košili svlékl a límec košile vložil do umyvadla se studenou vodou, aby z něj vymyl krvavé skvrny. Pak svým ostrým nožem odřezal zbytek oblečení čtyř mrtvých agentů ATF.

A teď přijde ta hodně ošklivá část, řekl si Henry. V zadním rohu dílny se svlékl, ponechav si jen boty, a vydal se k místu, kde měl Allen Kane rozvěšené různé ruční pilky. Zahlédl přitom na Kaneově ponku ležet khukri, těžký zakřivený nůž, jaký používali Gurkhové v Nepálu. Henry kdysi dokázal nožem khukri trojím seknutím přepřít trámeček ze žluté borovice dva krát čtyři palce. *Nic mi nebrání vyzkoušet je všechny,* říkal si, sňal s věšáku dvě pilky a druhou rukou zdvihl těžkou čepel.

Když dokončil svůj příšerný úkol, byl od hlavy k patě od krve. Umyl se pečlivě zahradní hadicí, než naložil výsledek své práce do zadní části dodávky. Pak se umyl ještě jednou, vrátil se do dílny a začal studovat osobní věci šesti vládních agentů.

Kromě odznaků a federálních průkazů měl každý z nich u sebe celkem běžnou sbírku rodinných fotografií a podobných drobností. Ty Henrymu ještě zhoršily už tak mizernou náladu. Odložil je stranou a otevřel západky na kufříku, který si přinesl Wilson Blair.

To, co našel uvnitř, jej přimělo dokonale zapomenout na rodinné momentky. Spustil těžce hlavu do dlaní: *a co tak asi u všech ďasů mám dělat s tímhle?* ptal se sám sebe. Pak si vzpomněl na příběh, s nímž se seznámil, když mu bylo dvacet let.

Po dobu asi dvou desetiletí jezdívali muži ze sboru koleje Amherst každé druhé léto na velké koncertní turné a zpívali v řadě cizích zemí. Henry Bowman se tak dostal se sborem jednoho léta do Evropy a v době, kdy projížděli Francií, si ještě s jedním kamarádem na jeden z mála volných dnů pronajali auto, aby navštívili musea a pláže v Normandii, kde 6. června 1944 přistál v invazním kluzáku také Henryho strýc Max.

V museích si prohlédli restaurované kluzáky, dobové fotografie, popisy plánů invaze a mnoho dalších působivých exponátů, mezi nimiž byly také až děsivé dojemné pohledy na ohromné plochy křížů v perfektním zákrytu. Nejživěji si však Henry Bowman zapamatoval jednu malou výstavku památek z minulých výročí Dne D.

Mezi exponáty tam byl výstřížek z amerických novin, který vyšel 6. června, mnoho let po válce. Byl na něm snímek obtloustlého muže s brýlemi, jenž seděl ve velkém, pohodlně nacpaném křesle a popíjel pivo. Text vedle obrázku vyprávěl, jak v květnu '44 rodině tohoto muže přišel telegram, že byl ve válce zabit. O několik měsíců později však zjistili, že jejich syn je stále naživu. Příčinou omylu bylo to, že mladého vojáka ve Francii zajali Němci, avšak jemu se brzy podařilo zabít jednoho ze svých vězňů, vyměnit si s ním šaty a v německé uniformě se proplížit do bezpečí. Mezitím ovšem nacisté našli mrtvolu oblečenou do amerického stejnokroje s americkými identifikačními známkami na krku a svědomitě informovali příslušné úřady.

Autor novinového článku se podrobně rozepsal o tom, jak se vojáková rodina před dávnými lety radovala z toho, že jejich syn žije a je zdravý, a věnoval spoustu místa také tomu, co mladík udělal se svým životem. Henry však v zažloutlém článku našel něco, co mu přišlo ještě mnohem úžasnější. Při vyprávění svého příběhu se muž zběžně zmínil o tom, kterak strávil v okupované Francii několik týdnů ještě před invazí do Normandie. V polovině dubna sám seskočil do země padákem s úkolem ničit a narušovat německou komunikaci, jakkoli jen dokáže, dokud bude v jeho silách se vyhnout odhalení a zajetí.

„Tohle snad není pravda!“ vykřikl tehdy Henry. V novinovém článku byla i menší fotografie téhož muže, pořízená v době, kdy narukoval. Henry ukázal prstem na malý obrázek v novinovém výstřížku.

„Podívej se na to. Tohle je devatenáctiletý kluk ze Zakopané Prdele někde v Georgii. Jak víme, neumí ani jediné slovo jinak než anglicky a nejspíš za celý život nebyl dál než sto mil od místa, kde se narodil, dokud nevstoupil do armády.

Teď mu pověsí na záda padák, dají mu nůžky na stříhání drátů a pár konzerv sušeného hovězího a řeknou mu: „Hodně štěstí, Duane. Běž tam zničit všechny vysílačky, co dokážeš, a také můžeš při cestě přeříznout pár telefonních linek. Byl by dobrý nápad nenechat se při tom chytit. Jídlo? Úkryt? Skopčáci všude kolem? Lidé tam mluví jazyky, kterým nerozumíš? No, sakra, chlapče, však ty to nějak vymyslíš. Posily? No, synku, tohle je přísně tajné, a abychom pravdu řekli, zatím je to pořád ve fázi plánování. Rozhodně bys ale neměl počítat s nikým, kdo by ti mohl přijít na pomoc dřív, než za pár měsíců, jasné? Tak se opatruj,“ a vykopnou jeho zadek ze dveří Skytraina ve výšce deseti tisíc stop uprostřed noci nad nepřátelským územím. Ježíši Kriste!“

„Vypadá to, že si vedl docela dobře,“ konstatoval tehdy jeho přítel.

„Docela,“ usmál se Henry. Nikdy nezapomněl na nesmírnou a neuvěřitelnou náročnost úkolu, jež hož se onen mladík podjal, a to zcela dobrovolně.

No tak, Duane, chlapče, řekl si Henry, zatímco zíral do otevřeného kufříku, máš toho mnohem víc než jen blbé kleště na dráty, máš spoustu jídla, a kolem tebe jsou momentálně jenom dva nepřátelé, a oba jsou svázání. Tak nač si teď stěžuješ, synku?

„Je na čase si promluvit,“ řekl Henry G. G. Jacksonové poté, co kouskem železa z Allenovy dílny zachytil pěnové špunty a vyňal jí je z uší. Otevřel nůž a opatrně prořízl vrstvy pásky, které agentce zakrývaly ústa.

Hodina a půl extrémního nepohodlí spojená se zrakovou a zvukovou deprivací si vybrala svou daň. G. G. Jacksonová měla sotva dost sil, aby vyplivla golfový míček. Vydávala dusivé zvuky, jak bojovala o dech přes vrstvy hleny, které jí stékaly do krku. Henry jí přidržel ke rtům naběračku vody a pak kousek chleba.

„Dokud budu dostávat pravdivé odpovědi, je tu toho víc. Kdyby ne, no, těch golfových míčků mám také víc.“

„Ne!“ zalapala po dechu. „Šecko povim. Mi to nevadí. Beztak toho většinu víte,“ oddechovala. Pak začala mluvit.

Po necelých deseti minutách se G. G. Jacksonová začala opakovat. Henrymu se zdálo zřejmé, že je jen obyčejný pěšák a že nebyla součástí strategického týmu, který zátah naplánoval.

„Kterí agenti jsou v ostatních případových týmech?“ zeptal se Henry. Jacksonová odpověděla bez zaváhání.

„Neznám z nich ani nohu. Šecky si vybral Blair. Furt měl hromadu řečí vo tom, jakej to bude v novinách vejbuch, až budem’ šicky ve zprávách. Druhej tým ’de v Ohio po Milletovi a další někde v Missouri po... po tom třetím chlápku. Chcete ména, tak ať Blair nahodí ten svůj zasranej počítač. Tam bude méno, adresa i to, co maj’ k vobědu. Je pod předníma sedačkama v káře.“

Počítač? Musel jsem jej přehlédnout, když jsem nakládal dodávku, pokáral se v duchu Henry. Prohlédnu si ji celou znovu a pečlivěji a Blaira nechám ještě chvíli podusit.

„A co ty podivné peníze?“ změnil Henry náhle téma, aby ženu vyvedl z míry. Jacksonová se však zatvářila naprosto nechápavě a zavrtěla hlavou.

„Nešlo vůbec vo žádný prachy,“ odplivla si a polkla. „Žádněj extrovní přídavek. Šecko, co nám Blair nasliboval 'sou dva volný dny, plnej plat, že prej za tu noční šichtu. Měli sme tam vlítnout, vytahat šecky bouchačky, a nadělat milión fotek.“

Henry přikývl. Sám už našel v dodávce dost fotoaparátů a kamer, aby vystačily pro zpravodajský štáb slušně velkých novin. Rozhodl se, že o snímcích, které byly v kufríku spolu s penězi, se agentu Jacksonové vůbec nezmíní. Byl si prakticky jistý, že o nich beztak nic neví.

„Myslím, že je načase, abych si promluvil s vaším šéfem,“ řekl Henry a vydal se k domu. Najít počítač a zjistit, zda se dokáže dostat k datům, jež jsou na něm uložena, nebo zda je vše zašifrováno, zabere jen malou chvíli, než zahájí výslech velitele týmu ATF.

Wilson Blair měl na štávu z papriky Habanero ještě silnější reakci a byl v ještě horším stavu než G. G. Jacksonová. Trvalo téměř patnáct minut, než byl vůbec schopen srozumitelně komunikovat. Henry tak měl naprostý dostatek času, aby do trávy položil malý magnetofon. Bateriový přístroj používal Allen Kane — stejně jako většina obchodníků s palnými zbraněmi —, kdykoli telefonoval s agenturou ATF. Když Blair začal mluvit, nebylo vůbec třeba jej pobízet.

Henry považoval za jisté, že velitel bude o plánovaném zátahu vědět mnohem víc než mladá černoška. Překvapilo jej však to, že Wilson Blair sám celou operaci vymyslel a zorganizoval. Během další půlhodiny Henrymu podrobně vyprávěl o celé trojitě razii, počínaje odposlechy telefonů. Henrymu se bezmála obrátil žaludek, když si uvědomil, že dokázal přepadovou skupinu šesti agentů překvapit jen a jenom díky tomu, že náhodou použil svůj mobil namísto Allenovy pevné telefonní linky.

Henrymu Bowmanovi bylo naprosto zřejmé, že jeho život se právě nezvratně změnil a že by tomu tak bylo bez ohledu na to, kde ten večer strávil — ať už doma v Missouri, s Allenem Kanem v horách v Idahu nebo tady v Kaneově dílně v Indianě. Henry proklel svou smůlu a pak si připomněl, co vysvětloval Danielle Pelletierové před více než dvěma desítkami let, když nechápala, proč se pokoušel narukovat do Vietnamu: *máš-li šanci ovládat svůj vlastní osud, neváhej ani chvíli a využij ji*. Přikývl si pro sebe. *Takhle aspoň*, pomyslel si Henry, zatímco hleděl zezadu na hlavu Wilsona Blaira, *mám možnost nějak ovlivnit to, co se bude dále dít*.

Kolem půl druhé ráno se Wilson Blair odvážil doufat, že jej ten člověk snad ani nezabije jako ty čtyři ostatní, a dovolil si položit několik vlastních otázek.

„Jak se jmenujete a pro jakou agenturu pracujete? Proč se vaši lidé pletou do naší operace? A proč pořád nesmím vidět vaši tvář?“

Ježíši! pomyslel si Henry. *Ten idiot si ještě pořád myslí, že jsem také federál!* Chvilí o tom uvažoval a snažil se přijít na nějaký trik, jak toho využít. Jedna možnost se mu skutečně začínala vágně rý-

sovat. *Chce to ale pořádnou drzost, zvažoval svůj plán Henry a pak se pro sebe sardonicky usmál. Drzost, no k čertu. Po tom prvním už jsou všichni další zadarmo. Bylo to tak, že, Duane?*

„Mám za to, že moc dobře znáte důvod, proč jsem vám ani slečně Jacksonové neřekl své jméno, ani jsem nikomu z vás neukázal svou tvář,“ odpověděl nakonec. „A mělo by vám to dělat náramnou radost. Až tady s tímhle zmatkem skončíme, jsem oprávněn zařídit vaše bezpečné vyzvednutí a přechod do programu na ochranu svědků, pokud, a to slovo zdůrazňuji, pokud usoudím, že to nepředstavuje nepřijatelné bezpečnostní riziko.

Upřímně řečeno, pane Blaire, já nemám rád nedokončené případy a vaši mrtvoly bych se dokázal zbavit stejně snadno jako těch ostatních.“ *Tady máme bič,* pomyslel si Henry s chmurným úsměvem. *A teď trochu cukru.*

„Náš vrchní velitel je ovšem toho názoru, že ti, kdo mu pomohli vyřešit obtížný problém, by měli být chráněni, dokonce i tehdy, když ti lidé byli předtím sami původní příčinou onoho problému. Proto na můj rozkaz dostanete novou identitu a novou práci v novém působišti.“

„A co moje rodina?“ zeptal se Blair automaticky.

„Mohou se k vám připojit, pokud si to budete přát. Víte, je docela zajímavé, jak mnoho účastníků programu dochází k názoru, že jejich vazby na rodinu vlastně nejsou až tak silné, a raději začínají s čistým stolem.“ *Jen ať si to pořádně promyslí,* říkal si Henry v duchu.

„Měl byste si také uvědomit,“ navázal pak, „že já osobně nepocituji vůči programu na ochranu svědků nikterak vřelý obdiv. Vedou jej nedbalí amatéři, kteří se — celkem pochopitelně — nijak zvlášť nestarají o dlouhodobou budoucnost účetních mafie a dalších typických... hm, účastníků. S alarmující pravidelností nedokáží udržet ústa zavřená, což je jeden z hlavních důvodů, proč se výsledky programu v ochraně lidí před skutečně motivovanými nepřáteli blíží ke stovce procent... hm, neúspěchů.

Ve vašem případě je tomu ale jinak. Existuje pouze jediný člověk, který by vás mohl chtít vyhledat a zabít, a to jsem já; a já beztak budu znát vaše nové jméno, číslo sociálního pojištění, adresu i všechny ostatní údaje. Proto vám teď vřele doporučuji nedělat vůbec nic, co by mě mohlo naštvat. Jako třeba dát mi špatné nebo nekompletní informace,“ zdůraznil.

„Pokud jde o to, proč jsem zastavil tuhle vaši malou osobní válku proti majiteli tohoto domu, nu, odpověď na tuto otázku byste si opravdu měl být s to sám snadno domyslet, ale já vám to přesto vysvětlím.

Už spoustu let vy pitomci používáte nevyplněné soudní příkazy k domovním prohlídkám, podstrkujete falešné důkazy a krivě svědčíte u soudu. Myslíte si, že máte právo dělat cokoli, co se vám

jen zachce. Připravujete pasti, které přivedou lidi za mříže pro neúmyslnou chybu v nějakém hloupém formuláři — a mnohdy jde o chybu na vaší straně. Zabíjíte občany kvůli pouhému podezření, že nezaplatili daň ve výši 200 dolarů a upalujete jejich děti. Protiprávně vnikáte do domů lidí, kteří platí každým rokem vyšší daně, než president a jeho manželka dohromady za celý svůj život.“ Henry se nadechl a naklonil se blíž k Wilsonu Blairovi.

„Ale teď si jistí lidé z vnitřních kruhů Beltway konečně všimli, že tahle vaše banda neschopných rádo-by-gestapáků spáchala ten vůbec nejhorší myslitelný zločin: připravujete je o volební hlasy. President chce tento problém vyřešit nějakým způsobem, který mu nepřinese žádné nové starosti, a tak si trochu popovídal s mým nadřízeným. A proto jsem tady.“

„Copak vy tady jste sám?“ zeptal se nevěřicně Blair. Henry Bowman se usmál, neboť si vzpomněl na prastarý aforismus texaských jednotek: *Jedna vzpoura, jeden ranger*.

„S takovouto prací to nejde jinak,“ odpověděl. „Kdyby se tady kolem motala banda dalších lidí, dříve nebo později by se rozkřiklo, co se doopravdy stalo, a to by presidentovi mohlo přinést problémy. A nebyla by už vůbec žádná možnost vás nechat naživu. Příliš mnoho lidí, kteří by věděli o vás a o tom, co provádíte.“ Narovnal se.

„Je čas, abych došel pro slečnu Jacksonovou. Je tu pár věcí, které vám musím říci oběma.“ Wilson Blair naslouchal vzdalujícím se krokům svého vězněte a napadala jej spousta věcí, o nichž by se toho rád dozvěděl víc; moudře však držel jazyk za zuby.

„Ani vás nekrouh’,“ řekla G. G. Jacksonová zpříma. Byla stále připoutána k vozu, ten ale právě Henry přivezl jen pár stop od velitele ATF. Wilson Blair na to nereagoval.

„Teď mne dobře poslouvejte,“ spustil Henry Bowman rázně, když se znovu přesvědčil, že oba jeho zajatci jsou bezpečně svázáni. „Oba jste mi značně pomohli. Slečno Jacksonová, věděla jste o téhle operaci mnohem víc, než mi bylo řečeno, že byste měla. Měl jsem za to, že o materiálech, které měly být podstrčeny do domu, ví jen váš nadřízený. A to, že jste dobrovolně poskytla informace o ostatních agentech a o tom, kde Blair má počítač, to bylo taky dobré, přestože jsem už předtím laptop našel a zkopíroval všechny soubory.“ Když ta slova Blair uslyšel, trhl sebou.

„Vy jste mu řekla —“ začal, ale zarazil se, když ucítil za pravým uchem dotek hlavně Hi-Standardu ráže .22.

„A vy, agente Blaire,“ pokračoval Henry hladce, jako kdyby vůbec nebyl přerušen, „jste přesně popsal, co máte v úmyslu a jaké jsou instrukce ostatních přepadových týmů.“ Přecházel sem a tam za svými dvěma zajatci a nechal napětí narůstat.

„Problém ovšem je v tom,“ pokračoval po chvílce, „že rozkazy, které jsem dostal, mi umožňují do programu na ochranu svědků vzít pouze jednoho z vás. Otázka tedy zní, který z vás to bude? Hm? Kdo z vás mi bude ochoten nejvíc pomoci? Kdo z vás opravdu chce zůstat naživu?“

„Vy ste tady ten velkej šéf, co mává bouchačkou,“ řekla ostře G. G. Jacksonová.

Ždá se, že už zapomněla, jak sem sami vrazili, ušklíbl se Henry Bowman v duchu, ale nahlas nic neřekl a nechal ženu pokračovat: „Dyž už teda rozkazujete, taky si vyberte. Já tu brečet nebudu.“

„Pane,“ skočil jí do řeči Wilson Blair. „Můžu toho říct mnohem víc, než by dokázala ona. Je spousta dalších věcí, které nemám v počítači, ale vím o nich. Na ten počítač jste se neptal,“ řekl zoufale, „a já zapomněl. Řekl bych vám o něm — beztak v něm asi není nic, co byste stejně už dávno neměl. Seznamy ostatních agentů, další naplánované zátahy, to už máte, já vím, ale můžu toho říct mnohem víc! Všechno, co chcete vědět o jakémkoli agentovi, jakékoli misi, já to vím nebo můžu zjistit. Ona nic neví, tak si proboha vyberte mě!“

„Tak tím bychom to asi měli vyřešené,“ řekl Henry tiše. *Je naprosto jasné, kdo tady má páteř.* Zdvihl Hi-Standard, uvolnil pojistku a dvakrát stiskl spoušť. Obě 29gránové střely zasáhly půl palce jedna od druhé, těsně za levým uchem a malinko pod ním.

Gonorhea Gaily Jacksonová, původem z jižního Chicaga, byla mrtvá.

„Tak jo, Blaire,“ promluvil Henry Bowman zpoza reflektoru. „Máme spoustu videokazet a máme spoustu času. Budeme to opakovat tak dlouho, dokud to neuděláte správně. Víím, že jste zkušený lhář, tak se koukejte snažit. Kdyby to náhodou začalo znít, jako že to nemyslíte vážně, zastavíme, přetočím to zpátky a začneme znovu. Až uvidíte červené světlo nad objektivem, znamená to, že nahrávám. Připravte se.“

Wilson Blair seděl ve skládací kovové židli v obývacím pokoji Allena Kanea. Před ním stál skládací stůl o rozměrech 3×6 stop. Henry jej přinesl z Kaneova sklepa, kde stál vedle sušičky, a zakryl jej bílým prostěradlem. Na stole ležel Blairův kufrík a vedle stála sklenice s chladnou vodou. Dřevem obložená stěna za Blairem byla také potažena bílým prostěradlem, jež Henry zavěsil těsně pod stropem.

V hledáčku videokamery na stativu byl vidět Blair, jeho strana stolu a čistě bílé pozadí. Kamera byla nastavena tak, že okraje stolu už nebyly v záběru, stejně jako cokoli, co bylo více než stopu nad Blairovou hlavou. Nepřipadalo v úvahu, aby divák, který bude zkoumat hotové video, mohl říci cokoli bližšího o místnosti, o druhu a velikosti stolu, či zda to vůbec je stůl, nebo třeba jen přepravní bedna převrácená na bok.

„Tři sekundy, a jedeme,“ nařídil Henry Bowman. Blair si všiml, že se rozsvítilo červené světlo, a olízl si rty.

„Jmenuji se Wilson Blair,“ řekl jasně a zřetelně. „Jsem oblastním ředitelem Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně. Vláda této země se prostřednictvím mé agentury dopouštěla systematicky a pravidelně lži, vydírání a podstrkování důkazů s konečným cílem odzbrojit své občany. Naše činnost podkopávala základní občanské svobody těch nejvýznamnějších obhájců osobních práv v této zemi.“ Odmlčel se krátce, aby se napil vody.

„V dubnu tohoto roku,“ pokračoval, „jsem osobně inicioval trojitou razii v domech tří občanů USA, kteří nikdy v životě nespáchali žádný zločin závažnější než běžné dopravní přestupky. Pro naplánování této akce jsem využil řadu ilegálních odposlechů a byl jsem připraven použít tři nevyplněná povolení k prohlídce, která byla předem podepsána federálním soudcem, jenž nám v minulosti už řadu prázdných povolení podepsal.“

Wilson Blair zdvihl svou aktovku na stůl a otevřel ji. Vyňal tři listy papíru, podržel je před kamerou a pak je opět odložil.

„Naplánoval jsem všechny tři razie tak, aby se uskutečnily, až budou jejich... hm, subjekty tisíce mil daleko. Chtěl jsem, aby tito tři lidé byli uvězněni dříve, než se vůbec o čemkoli dozvědí, a bez sebemenší šance na propuštění na kauci. Abych měl jistotu, že se tak stane, připravil jsem si několik důkazů, které jsem měl v úmyslu nastražit do všech tří domů tak, aby je později našli jiní agenti při následných prohlídkách.“ Blair se zamračil, vzpomněl si, že jeho věznitel velmi přesně zdůraznil, že musí tuto část jasně vysvětlit, a zhluboka se nadechl.

„Nastrčil jsem podvodné důkazy už při mnoha předchozích příležitostech,“ vysvětlil, „ale až dosud to vždy byly předměty souvisící s palnými zbraněmi: zakázané díly pro úpravu zbraně pro palbu dávkou, hlaveň, kterou jsme uřízli na délku kratší než zákonné minimum, ocelové trubky a gumičky, o kterých jsme mohli prohlásit, že jsou to ilegální díly tlumičů, atrapy granátů, o nichž pak může placený informátor dosvědčit, že jsou nezákonně reaktivovány, nebo kovové matrice a razítka, o kterých lze tvrdit, že je občan používal k přecíslování střelných zbraní.“

Tato taktika sice vždy vyústila v obvinění, ale také v těchto případech obviněný měl neomezenou možnost najmout si právníky a shromažďovat důkazy o našich podvodech. Přestože i tak obvykle nakonec obviněný občan — poté, co utratil několik set tisíc dolarů na právních výlohách a soudních poplatcích — byl odsouzen pro spiknutí proti federálnímu zákonu k několika letům vězení, nebylo možné se na to stoprocentně spolehnout, a někdy to vládě přišlo nepříjemně drahé.

Proto jsem při těchto razích chtěl mít jistotu, že všichni tři podezřelí budou uvězněni bez možnosti kauce. To ovšem vyžadovalo mnohem závažnější obvinění, a tedy také mnohem závaž-

nější důkazy.“ Blair zahlédl, jak se zpoza reflektoru vysunulo ústí Smith & Wessona, a rychle pozměnil svou poslední větu.

„Mnohem závažnější falešné důkazy,“ zdůraznil muž z ATF a znovu sáhl do kufříku. „První položka,“ vysvětloval, „vůbec nesouvisela se zbraněmi. Místo toho...“

Henry Bowman za svítilnou sledoval, jak Blair pokračuje ve své presentaci. *Jeho podání je hladší, než jsem čekal*, pomyslel si s lehkým úsměvem. Ačkoli Blair byl jen stěží v postavení, kdy by vůbec mohl zahájit účinný útok, Bowman pro každý případ držel svůj pětipalcový revolver ve výši pasu, zaměřený přibližně směrem k nosu svého zajatce.

„Opustil jsem svou pozici v ATF, už nepracuji pro federální vládu a není možné mne žádným způsobem kontaktovat,“ ukončil Blair svou presentaci. „Možná ale předám veřejnosti další informace. Jejich součástí už nebude videozáznam, protože ze snad zřejmých důvodů zcela zásadně změním svůj vzhled ihned po ukončení této nahrávky.“ Polkl. „Všechny zprávy však budou obsahovat informace, které mohu znát jen já a snad jen několik málo dalších lidí.“ Blair seděl nehybně v křesle a Henry Bowman vypnul videokameru. Agent vydechl úlevou, když červené světlo zhaslo.

„Nehýbejte se, pane Blaire,“ nařídil Henry a hodil na stůl utěrku. „Otřete si obličej a pak hoďte ručník na podlahu. Uděláme to ještě jednou, tentokrát s několika změnami.“ Bowman vytáhl pásku z kamery a vložil novou.

„Bude zapotřebí ještě zkouška či dvě; potřebuji, abyste změnil trochu vyznění. Tentokrát nepůjde o osobní přiznání. Budete formulovat stejná fakta, ale nyní jako člověk, který dostal přímé rozkazy od svého nadřízeného. Jste však už tím vším i sám sebou znechucený, že jste to nechal zajít tak daleko. Nechcete čekat na svůj norimberský soud a pak se vymlouvat, že jste jen plnil rozkazy. Půjdete raději hned s pravdou ven. Uvedete jména a pak povzbudivě promluvíte k americké veřejnosti.“ Henry Bowman podrobně vysvětlil, co přesně od Blaira očekává.

Ten byl zděšen. „Tohle přece nemůžu říct!“ protestoval.

„Ale můžete,“ usmál se Henry. „Celý život jste zvyklý běžně říkat mnohem horší lži. Ostatně, já ani nemám v úmyslu to doopravdy použít,“ sám plyně lhal. „Potřebuji ale mít vlastní malou pojistku, jestli chápete, jak to myslím.“

Wilson Blair sice nechápal nic, ale neměl v úmyslu se o tom dohadovat. Čím dříve to dokončí, tím dříve bude opět na svobodě.

„Výborně!“ pochválil agenta Henry Bowman, když naposledy vypnul kameru. „Teď vstaňte, otočte se, držte ruce za zády tak, abych na ně viděl, a pomalu jděte k zadním dveřím. Půjdem k autu a pojedeme pro vaši novou identitu.“

Zatímco se Wilson Blair přesně řídil těmito instrukcemi, Henry si přendal revolver do levé ruky. Pravou natáhl k opěradlu pohovky, kam předtím odložil kladivo, jímž přitloukl prostěradlo na stěnu v pozadí. Zvedl je za jeho koženou rukojeť. Šlo o Estwing, velmi podobný tomu, který dostal od Waltera, když byl ještě batole; jen o několik uncí těžší. Allen Kane, stejně jako Henry i jeho zesnulý otec, měl rád kvalitní nástroje.

„Musíte mi říct, pro jakou agenturu pracujete, kdo tohle všechno naplánoval,“ řekl Wilson Blair s úsměvem v hlase, jak aspoň doufal. Cítil se emocionálně i fyzicky vyčerpaný.

„Vy jste o nás nikdy neslyšel,“ odpověděl Henry, když vyšli do nočního vzduchu. Pak, protože i on už byl unavený, napadla Henryho bláznivá lež a dovolil si ji jen tak pro radost říci nahlas. *Ten chlápek nejspíš stejně kouká na úplně jiné filmy*, pomyslel si.

„Zodpovídáme se prezidentovi,“ řekl Henry, „ačkoli já si mnohem víc vážím svého přímého nadřízeného. Těch pár lidí, již o nás vůbec vědí, nám říká ‚Sedm štítů‘.“

Henry mávl kladivem hladkým a jistým švihem, kterému jej před desítkami let naučil otec. Šestnáct uncí těžký Estwing zasáhl agenta ATF Wilsona Blaira přímo do týlního výčnělku a Blair se zhroutil jako podřátý.

Že bych toho pitomce zabil? uvažoval Henry a sklonil se, aby nahmatal tep na agentově krku. Náhle se mu vybavila vzpomínka z páté třídy, kdy se naučil nalézat tep jak na sobě, tak i na ostatních. *Vypadá to, že moje drahé vzdělání má nakonec přece jen nějaké praktické využití*, usmál se, když ucítil pod kůží slabý puls. Zdaleka ne poprvé jej napadlo, oč raději by teď seděl v armádním nákladáku Allena Kanea a jezdil po důlních cestách v Idahu, na míle daleko od současné svízelné situace. Pak tu myšlenku vyhnal z hlavy a vrátil se ke své naléhavé práci.

Henry Bowman zacouval s bílou fordkou k domu a otevřel dvojité zadní dvířka. Se značným úsilím naložil Wilsona Blaira na plastové pytle na odpadky, jež nanosil do vozu už dříve. Agent nevážil o nic víc než sám Henry, ale když konečně ležel vzadu v dodávce, Henry ztěžka oddychoval. *Tak už vím, proč se tomu říká ‚mrtvá váha‘*, pomyslel si roztržitě. Manipulace s tělem mladé agentky u zdi budovy se ukázala mnohem snazší.

Henry si zaběhl do dílny pro plastový pětigalonový kbelík, který přihodil do automobilu na hromádku ručních pil a nože khukri. *Rukavice*, připomněl si a vrátil se pro ně znovu do dílny.

Zašel pak ještě do obytného domu a vzal si tam z koupelny nějaké oblečení a ručníky. Nastoupil do kabiny, položil oblečení vedle sebe na sedadlo spolujezdce, uvolnil parkovací brzdu, nastartoval a vyjel ze dvora.

„Malá půlnoční svačinka, holky“ řekl potichu Henry čenichajícím zvířatům, jen co vystoupil z dodávky. „Minutku a budu servírovat.“ Převlékl se do kalhot a košile, které našel v domě; své vlastní oblečení nechal ležet na sedadle spolujezdce. *Když máš spolknout žábu, nemá smysl nad tím moc špekulovat*, připomněl si Henry už počtvrté nebo popáté a opřel palec o kolík na čepeli Applegate. Dvoubřitý nůž se otevřel a uzamkl a Henry se pustil do práce. Za necelých deset minut bylo tělo G. G. Jacksonové nahé a pod dodávkou ležela hromádka roztrhaného oblečení a lepicí pásky. Wilson Blair ležel nahý a v bezvědomí ve voze s hlavou visící přes zadní okraj nárazníku.

Henry Bowman si znovu navlékl rukavice, postavil kbelík, který si přivezl z dílny, přímo pod hlavu Wilsona Blaira a pak znovu nahmatl jeho tep. Podíval se na svůj nůž, jehož ostří neustále udržoval nabroušené jako břitvu. Byl to zvyk, který převzal už před mnoha lety od svého strýce Maxe.

Kéž by tu teď byl plukovník, napadlo Henryho. *Nejspíš by mi ukázal, jak tohle dělat mnohem efektivněji, abych se tolik nezapotil*. Rozhodným pohybem ruky s ostrou čepelí otevřel hluboký řez v krční tepně Wilsona Blaira a rychle posunul kbelík tak, aby zachytil všechnu krev, která proudila z rány na agentově krku.

Trvalo přes deset minut, než srdce Wilsona Blaira přestalo bít. Tou dobou už bylo v kbelíku přes galon čerstvé krve. Bowman sklapl a uložil svůj nůž, sáhl po velkém zakřiveném nástroji z Nepálu a ulehčil čerstvé mrtvole od hlavy, rukou a nohou. Blair byl větší než všichni ostatní, ale Henry už měl dost praxe a bezchybnou techniku. Už dříve zjistil, že zbraň Gurkhů je na některé věci, které je třeba udělat, mnohem účinnější než pilka, byť i nadělá trochu víc nepořádku.

To by byla povídka: „Jak jsem trávil prázdniny“, táhlo mu hlavou. *Nu, pokud mne někdy přestane bavit geologie, vždycky si mohu najít novou práci na jatkách*. Netrvalo ani tři minuty, než z těla odstranil všechny snadno identifikovatelné části a zabalil je do plastového pytle na odpadky.

„Přece sis doopravdy nemyslel, že tě pustím zpátky do genofondu, že ne?“ Henry se přistihl, jak nahlas říká useknuté hlavě, když ji strkal do pytle. *Ježíši!* pomyslel si a zaklapl ústa. *Už mi to vážně leze na mozek — povídám si tady s hlavou mrtvolý!* Pevně zavřel oči a prudce potřásl hlavou. *No tak, chlapče*, řekl si. *Máš tady ještě spoustu práce*. Pak začal zpracovávat tělo G. G. Jacksonové.

Henry Bowman byl doslova promáčený potem a krví, když se na chvilku zastavil, aby si odpočal. Pociťoval bodavý hlad a vzápětí následovala prudká vlna nevolnosti při představě, že by se za těchto okolností najedl. Zavřel oči a počkal, až to přejde. Henrymu se náhle vybavilo, co mu kdysi řekl spoluhráč z ragbyového týmu na vysoké škole během zápasu, kdy se vyčerpaný Henry nedokázal ani postavit, natožpak rozběhnout, zatímco ostatní bojovali o míč na druhé straně hřiště: „*Jsí*

vyřízený a potřebuješ si odpočinout. Nemůžeš se rozběhnout tam, kde se hraje. To je v pořádku. Nemusíš. Prostě jdi k míči, krok za krokem; dojdeš tam dřív nebo později a cestou si odpočineš. Ale když tu budeš jen tak stát, nikdy se do hry nevrátíš.“

Henry se při té myšlence usmál, otevřel oči a úsměv se opět vytratil. *Měl jsi pravdu, Randy. Člověk musí jít dál, třeba i pomaličku.* Vzal pod pažemi největší část toho, co zbylo z Wilsona Blaira, s námahou to vytáhl z dodávky a nechal to spadnout do hlíny.

Mimoděk se rozhlédl kolem sebe a pak se prudce otočil k tělu. Předklonil se a levou rukou v rukavici uchopil penis a šourek mrtvého muže. Máchnutím pravice odřízl scvrklý úd a hodil jej do prasečí ohrady. Sledoval, jak se v měsíčním světle převrátil, zatočil se kolem svého těžiště a s lehkým plesknutím dopadl do hlíny. Nejbližší prase zafrkalo a okamžitě začalo nečekanou delikatesu hltat. *Do hajzlu s tím vším,* pomyslel si Henry. *Šest grázlů by nemělo zabrat ani tolik času, jako jeden kaferský buvol. Věděli moc dobře, co dělají, a zemřeli rychle. Na rozdíl od těch dětí na Mt Carmel.*

S touto myšlenkou už mu nepřipadalo tak hrozné vykuchat a rozčtvrtit těla šesti bezhlavých, bezrukých a beznohých agentů ATF a nakrmit jimi prasata Dalea Price.

Než Henry Bowman vše uklidil, rozebral oba samopaly na součástky, srovnal obývací pokoj do původního stavu a uložil zbraně mrtvých agentů a další potřebné věci do sedlových brašen svého BMW, začínalo svítat. Podíval se na zadní dveře domu s ustřeleným spodním pantem. *A co teď? Vyjet do Ohia a vyspat se na půl cesty v dodávce?* uvažoval. *K čertu s tím,* rozhodl se. *To bych mohl tak leda omdlít za volantem.* Zajel s dodávkou za jednu z hospodářských budov, přehodil přes ni plachtu a vrátil se do ložnice Allena Kanea, aby si zdříml.

Nastavil budík a položil hromádku oděvů a průkazů ATF na podlahu vedle postele; hlavou mu však vrtala ještě jedna věc, a ta mu nedala usnout. Došel si do obývacího pokoje pro magnetofon, přetočil pásku o kousek zpět a pak si ji vypočetl až do konce. Přepnul na záznam a vyslechnutá slova zopakoval. Přetočil, znovu stiskl PLAY a zaposlouchal se do obou versí Wilsona Blaira. *Trochu výš, ale ne tak nosově.* Přetočil pásku zpátky na začátek svého pokusu, nahrál další versi a poslechl si opět oba hlasy. *To už je lepší,* usmál se. *Za pár hodin to ještě pořádně procvičím,* slíbil sám sobě a konečně padl do postele.

Za třicet sekund už tiše chrápal.

„Kávu, pane?“ zeptala se letuška. Alex Neumann otevřel oči a vzhlédl.

„Cože... Ach, ne, díky,“ řekl a slabě zavrtěl hlavou. Agent FBI se znovu soustředil na výpočty, kterými se v duchu zabýval.

Žpáteční letenka, i kdyby ji dostali opravdu hodně lacino, musí stát pár stovek. Ubytování na deset nocí, dalších pár stovek. Jídlo, možná stovka. Doprava, nějakých padesát babek. Kousl se do rtu. Kolik si tak asi může účtovat instruktor kursu o sexuálním obtěžování? Pár tisíc? Řekněme dvě stovky by mohly být můj díl. Celkem tedy dvanáct set. Pak další personál, amortisace budov... Znovu zavřel oči. Nejspíš se to za celou dobu nasčítá přinejmenším na dva tisíce. To je víc, než kolik mě stál semestr na vysoké škole. Neumann si povzdechl. A to ani nepočítám, že mi přitom vlastně pořád běží plat. A za celé příští dva týdny pro Úřad udělám leda tak kulové hovno.

Agent FBI Alex Neumann se v odhadu celkových nákladů na jednoho agenta na speciální kurs, jehož se měl zúčastnit, zmýlil. Šlo o částku mnohem vyšší. Mýlil se také, když se domníval, že následující dva týdny nebude Úřad dělat nic jiného, než darmo plýtvat jeho časem.

„Je mi to líto,“ řekl muž středního věku osmi zaměstnancům, kteří stáli před ním. V očích měl slzy.

„Pane Billingsi, jestli přijdu o tuhle práci, mohl bych přijít o dům.“

„Já vím, Jackie,“ řekl tiše. „Jenže ona už tady vůbec žádná práce není. Firma Ace Cleaners zkrachovala. Ani už mi to tady nepatří; teď to celé vlastní správce konkursní podstaty.“

„Co s tím budou dělat?“ zeptala se jedna z žen. Billings si olízl rty. „Já nevím. Nejspíš to tu srovnají se zemí.“

„Nebyla to chyba těch druhých lidí, tam u Wingfoota?“ zeptala se jiná. Billings si povzdechl.

„Je to vina nás obou. My jsme tady ten sajrajt měli. Kdyby tomu tak nebylo, nepřijeli by sem. A zbankrotovali ještě rychleji než my.“ Posluchači váhavě odkývali své pochopení situace.

Billings se rozhlédl po tvářích lidí, již pro něj až dosud pracovali, někteří už přes dvacet let. Byl to nejsmutnější okamžik jeho života.

Krátce před desátou hodinou dopoledne Henry Bowman vyjel z příjezdové cesty Allena Kanea a zamířil na východ. Měl na sobě tmavomodré oblečení po dvou zabitých agentech a v pravé zadní kapse si nesl pověřovací listiny Wilsona Blaira. Na očích měl tmavé sluneční brýle a na hlavě jednu z kšiltovek agentů ATF. Byl si zcela jist, že nikdo z těch, kdo jej uvidí přes zaprášené čelní sklo, nebude později schopen podat lepší popis než „čistě oholený běloch, tak asi mezi třiceti a pětadesátí“.

Henry strávil asi deset minut v Kaneově dílně přebíjením osmnácti nábojů do své čtyřiačtyřicítky velmi slabými navážkami, aby dosáhl enormně nízké ústové rychlosti. Posbíral všechny kanystry, které našel, a naplnil je z Kaneovy velké palivové nádrže. Čtyřicet galonů benzínu navíc by mu usnadnilo život, pokud by se věci nevyvíjely dobře.

Cestou do Columbu v Ohiu měl stále při ruce přenosný magnetofon a trénoval si napodobování hlasu Wilsona Blaira, ačkoli už měl pocit, že má jeho tón i vzorce řeči spolehlivě zažité. *Trocha cvičení navíc nikdy ničemu neublížila*, řekl si a pak se usmál: *No jasně, frajere, však nakonec díky tomu jsi ještě naživu*.

„Haló?“ ozval se hlas s výrazným přízvukem.

„Cruzi, tady Blair,“ řekl Henry Bowman do mluvítka telefonního automatu a pak zadržel dech.

„Tak co, jak to šlo u Kanea?“ zeptal se muž okamžitě.

„Perfektně,“ odpověděl Henry, rozhodnutý nepouštět se do příliš dlouhých vět. „Ale v Milletově domě je asi problém. Millet možná nastražil past.“

„Cože?“

„Jo. První tam musí specialista, pyrotechnik. Je už na cestě, aby tě vyzvedl. Jmenuje se Eric Cutter. Má bílou dodávku. Kde jsou ostatní?“

„J. P. je tady se mnou. Heywood s Mary jsou u Heywooda, myslím.“

„Dobře. Řeknu Cutterovi, aby je taky vyzvedl. Je toho hodně, co jsme našli u Kanea, a proto dost spěcháme, tak ať Cutter nemusí čekat.“ Odmlčel se a pak se rozloučil: „Třetinu máme za sebou, Cruzi. Ještě dva parchanti, a máme to.“

Henry Bowman ukončil ukazováčkem hovor, nasypal do přihrádky další mince a vytočil druhé číslo. Na druhé zazvonění se ozval černocho.

„Heywood? Wilson Blair,“ představil se Henry Bowman a vedl dále hovor stejně, jako před chvílí s Lorenzo Cruzem.

Když skončil a uslyšel, jak Heywood Downing zavěsil, vytáhl Henry z kapsy těžké štipací kleště a přestříhl kovový kabel, kterým bylo sluchátko připojeno k telefonnímu automatu. Downingův telefon teď zůstane mimo provoz, dokud někdo nestiskne páčku telefonního automatu. Pak Henry zavřel oči a na chvíli se opřel o stěnu, na níž byl přístroj upevněn.

Ted' si dej bacha, chlapče, abys něco nezoral, pomyslel si.

„Vy 'ste určitě Cutter,“ řekl vysoký muž s podobeným obličejem, otevřel dveře dodávky na straně spolujezdce a natáhl přes hromadu hliníkových kufrů Halliburton pravou ruku. „J. P. Stewart. A to je Lorenzo Cruz,“ řekl a ukázal na hispánského muže střední výšky, který stál za ním.

„Eric Cutter,“ řekl Henry svým vlastním hlasem a potřásl Stewartovi rukou. „Omlouvám se za ten nepořádek tady, ale Blair řekl, že to ukrutně spěchá, tak jsem to jen naházal dopředu.“

„Žádný problém. Prostě si vlezem' dozadu.“ Stewart odsunul boční dveře a oba muži se vyšplhali na prostřední sedadlo dodávky.

„Budete mu muset pomoci s těmi dveřmi,“ usmál se Henry na dlouhána, který vstoupil první. „Zatlačte prosím na horní okraj, než je pan Cruz prudce zabouchne, jinak se nedovřou.“

„Zatracený fordky,“ zamumlal Stewart, nakláněje se, aby se opřel o horní část dveří. Nevšiml si drobného pohybu řidiče. Lorenzo Cruz uchopil kliku dveří, prudce za ni zatáhl a posuvné dveře rychle sjely po své kolejnici.

Hned, jak se zabouchly, Henry Bowman střelil Jedediaha P. Stewarta zezadu do hlavy. Stewartova mrtvola se složila Lorenzu Cruzovi přes kolena a pak se zaklínila o přední sedadlo.

„Hej, co –“ spustil Cruz, ale nedořekl, neboť mu Henry vpálil do levého očního důlku dvě 29gránové střely. Cruz zemřel s otevřenými ústy a zůstal vzpřímeně sedět.

Díky Bohu, že tahle kára nemá vzadu žádná okna, pomyslel si Henry Bowman, zatímco odkládal Hi-Standard na sedadlo spolujezdce, zařadil a vyjel od obrubníku. Až pak přendal svůj pětipalcový Smith & Wesson z levé ruky do pravé a zasunul jej do pouzdra uvnitř kalhot na pravém boku. *I ty čtyři grány Bullseye by stejně nadělaly pořádnou paseku. Jsem moc rád, že jsem ho nemusel použít,* děkoval v duchu, že dvaadvacítka spolehlivě přebíjí i s náboji CB.

Ani po více než třech desítkách let střelby z nejrůznějších zbraní Henry Bowman nebyl ochoten svěřit svůj život jakékoli samočinné pistoli, kterou navrhl někdo jiný než John Browning.

Doufám, že mě štěstí neopustí, zkrřížil Henry prsty, zatímco vjížděl do ulice, kde měl byt Heywood Downing. Bylo to v hustěji obydlené části města, než kde stál Cruzův dům, a u obrubníku stála řada automobilů. Zastavil dodávku a tůkl na klakson. Několik černých obličejů, jejichž vlastníci seděli na schodech, se obrátilo jeho směrem. *Správně, lidičky,* pomyslel si. *Dobře si to zapamatujte, až se tak asi za týden přijdou vyptávat.*

Čekal něco přes minutu, než vyšel z předních dveří černošský pár v tmavě modrých uniformách. „Cutter?“ zeptal se muž.

„Ano. Blair má problém. Musíme nabrat ostatní a sejít se s ním ještě dnes večer. Naskočte si.“

„Potřebujem něco?“ zeptal se Heywood Downing.

„Ne, budete mít čas se sem vrátit. Blair teď chce všechny vidět, protože za hodinu musí už zase být někde jinde, nebo tak něco.“ Černý pár chápavě přikývl a nastoupil do dodávky. Wilson Blair rád hrával roli velmi zaměstnaného šéfa.

„Co je to za smrad?“ zeptala se Mary Brightová a nasála vzduch, zatímco dodávka zrychlovala městskou ulicí.

„Lysol a cedrové hobliny,“ odpověděl Henry. „Blairův kluk to tady pozvracel, no, tak mi to aspoň řekl. Co já vím, mohl si to poblít sám,“ dodal Henry podrážděně. „Já jsem přece akorát zatracená uklízečka.“ Downing a Bright se na sebe usmáli. Wilson Blair nebyl jejich oblíbeným nadřízeným.

„Takže nač tu vlastně `ste?“ zeptal se Downing.

„V Indianě něco našli. Dopis myslím, nebo tak něco. Blair se bojí, že ten chlap — Millet? — bojí se, že Millet ještě před odjezdem zaminoval svůj dům. A to je moje práce: zneškodňování bomb a nástražných zařízení.“

„Člověče, to nenašel's lehčí způsob, jak se uživit?“

„Přesně to říkala moje bývalá žena,“ zasmál se Henry. „Bojí se, že nechám propadnout pojistku a pak si nedám pozor.“

„Tak už chápeš, proč říkám, že bysme měli žít jen tak na hromádce, zlato?“ řekl Downing a Mary Brightová se na něj zamračila. Henry se znovu zasmál a přelétl pohledem okolí před sebou. Na další křižovatce byla stopka; na jednom rohu stála zabeďněná benzinová pumpa, na druhém vy-

hořelá cihlová budova. Jediný člověk, jehož bylo vidět v širokém okolí, byl kluk na bicyklu, který šlapal přes křižovatku zády k dodávce. Henry se podíval do zrcátka a ani za sebou nezahlédl žádné auto.

„Poslyšte, mám tam vzadu kufrík?“ zeptal se Henry, když zabrzdil na stopce a otočil se čelem k oběma agentům. „Pod sedadlem, nebo na sedadle za vámi? Tady není.“ Heywood Downing se otočil, aby se podíval přes opěradlo sedadla, zatímco Mary Brightová se sklonila, aby se podívala pod místo, kde seděla.

„Tady dole nic není,“ stěží dořekla Brightová ve chvíli, kdy Henry Bowman střelil jejího milence dvaadvacítkou do zátylku. Heywood Downing spadl bokem přes lavici dodávky a Henry vypálil dvě rychlé rány do temene ženy hlavy; čtvrtou střelu jistoty ještě poslal Downingovi do ušního kanálku. Zajistil Hi-Standard a zasunul si pistoli pod nohu. Pak opět uložil svůj Smith & Wesson do pouzdra a rozjel se přes prázdnou křižovatku.

Čtyřčlenný přepadový tým, který si Wilson Blair pečlivě vybral pro vloupání do domu Granta Milleta, přestal existovat.

„Poslouchejte pozorně a nemluvte,“ řekl Henry Bowman do sluchátka telefonního automatu, tiše a hlasem Wilsona Blaira. „Grant Millet je v Jižní Americe a ATF má naplánovanou razii v jeho domě někdy v příštích deseti dnech. Mají tam hromadu falešných důkazů, které se chystají podstrčit, a je toho dost na to, aby ho zavřeli bez kauce. Může to být už dneska večer. Rozumíte?“

„Ježíši! Dnes večer? Kdo jste –“

„Sklapněte. Mohl bych kvůli tomu přijít o práci, nebo ještě hůř. S touhle informací si dělejte, co chcete,“ řekl Henry a přerušil spojení.

Henry Bowman přesně věděl, co s tou informací udělá Keith Werner, další prodejce zbraní podléhajících NFA v Ohiu. Přesně totéž, co dělali obhájci Druhého dodatku Ústavy po celé zemi už od katastrofy ve Wacu, kdykoli prosákla zpráva o nějaké blížící se razii.

Byl si jist, že Keith Werner právě v tu chvíli telefonicky organisuje nepřetržitou hlídku u Milletova domu. Na hlídce se bude střídat deset až dvacet místních držitelů federálních zbrojních průkazů a dalších členů střelecké kultury, všichni vyzbrojeni videokamerami.

Jak to ten chasník řekl? Henry se zamyslel s úsměvem. Agenti ATF mají z videokamer podobný strach, jako upíři z křížů a ze slunečního světla. Jo, tak to říkal. Zasmál se, nasypal do telefonu hrst čtvrtáků a zase zvažněl. Tenhle hovor bude mnohem nebezpečnější.

„ATF, Brown.“

„Wilson Blair. Dejte mi Hernandez.“

„Čekajte.“ Henry chvíli čekal, než se na lince ozval druhý muž. „Hernandez. Co je?“

„Jsem v Ohio. U Kanea to šlo jako po másle, ale to, co jsme tam našli, pár věcí docela mění. Čas přepadení Milleta musíme posunout a já to asi nestihnu na původní sraz. Jsou vrtulníky na zítřek připravené?“

„Jo, už namontovali i ty kulomety. Všecky sme připravený vyrazit.“ Henry Bowman na moment oněměl. *Kulomety?* zarazil se. Pak si uvědomil, že ten člověk nejspíš čeká na pochvalu.

„Dobrá práce.“ Henry Bowman horečně přemýšlel a snažil se vyrovnat s novým vývojem situace. „V kolik poletíte?“ zeptal se jen aby získal čas vymyslet nějaký plán.

„Porád platí vodlet ve dvě, jestli do té doby stihnete bejt na letišti. Můžem’ to ale posunout na pozdějc vodpoledne, esli tam ten tým nestúhá.“

„Kvůli tomu jsem právě volal. Nebudu se s vámi moci setkat na letišti a ve dvě hodiny je to příliš brzy. Jak jsem říkal, našli jsme tu nějaké věci, které náš případ ještě posílí — rozšíří záběr. Večer se musím setkat s nějakými lidmi z Washingtonu, které pak přivedu s sebou.“

„Vo co de?“ zeptal se Hernandez.

„Povím vám o tom raději až osobně.“ *Trochu paranoie nikdy neuškodí*, pomyslel si Henry. „Máte po ruce letecké snímky Bowmanova domu? Jestli ne, dojděte si pro ně.“

„Ležej tu přede mnou.“

„Dobře. Vidíte ten starý lom na severovýchodním rohu jeho pozemku?“

„Mám ho.“

„Na západní straně je mýtina. Je dost velká, aby tam mohly přistát vrtulníky, kolem nejsou žádné domy a já se tam mohu dostat, aniž by mne někdo viděl. Vyzvedněte mě tam přesně ve čtyři. Ne- uvidíte mě, dokud nepřistanete. Musím vás informovat o nějakých změnách, takže ať všichni co nejrychleji přistanou; žádné poletování kolem. Jasně?“

„Ano, pane.“ Henry rozpoznal zaváhání v mužově hlasu a bylo mu jasné, že mu musí dát ještě nějaké informace.

„A ujistěte se, že všichni vezete maximum paliva a spoustu munice. Náš trojitý nájezd se právě změnil ve čtyřnásobný.“

„Ano, pane!“ Hernandez nadšeně odpověděl. „Ve čtyry na mýtině u jezera. Všecky helikoptéry na zem, s plným palivem a naládovaný na medvěda.“

„Tak zatím,“ slíbil Henry Bowman a přerušil spojení.

Bylo něco po sedmé večer, když se Henry Bowman dostal zpátky k domu Dalea Price v jižní Indianě. S úlevou viděl, že Daleův vůz stále není nikde vidět, a ihned zajel k velkým ohradám pro vepře a vystoupil z dodávky. Prohlédl si důkladně každý čtvereční palec vnitřku ohrady, ale nic, co by připomínalo úlomek kosti, nespátřil.

No sakra, pomyslel si. Tyhle potvory opravdu sežerou všechno do posledního kousku. Risknu to s rukama a nohama. Ale s hlavami ne. Prasata začenichala a podívala se na něj.

„Držte se, holky,“ řekl Henry nahlas. „Jen co se setmí, budu pro vás mít další čtyři.“ Otočil se a vrátil se k dodávce.

Henry Bowman si v duchu celý plán ještě několikrát prošel a ujistil se, že na nic nezapomněl, pak vyvezl své BMW po trámku do zadní části vozu, kde byl nyní dostatek místa. K zajištění motocyklu použil uvazovací lana, která si přivezl z Missouri. Posbíral kusy sedadel, která předtím vyňal a rozřezal kotoučovou bruskou Allena Kanea, a zaklínil je mezi BMW a boky dodávky.

Po nich přišly na řadu plné kanystry, igelitový pytel s mrtvým psem Eugenem a zakrytý plastový kbelík. Jako poslední Henry naložil dvě velké lepenkové krabice, mnohonásobně omotané lepicí páskou. Cítil, jak se mu při nakládání obou těžkých balíčků zvedá žaludek a rychle zabouchl zadní dveře. *Ted' ne, ty idiote,* okřikl sám sebe. *Tohle už máš konečně za sebou. Aspoň prozatím.*

Poblíž Indianapolis se začal Henry Bowman rozhlížet po celonočním supermarketu v rušné části města. Netrvalo dlouho, než jeden našel; zastavil dodávku vzadu vedle kontejnerů, kde se obchod zbavoval zkaženého zboží. Měl připravenou historku o tom, jak se pes utrhł z řetězu a přejelo jej auto a jak byla manželka hysterická, že do vozu nenastoupí, dokud se nezbaví těla.

Za zadní část budovy však nikdo nepřišel, zatímco Henry nakládal krabice do z poloviny plného kontejneru. Otevřel víko kbelíku se shnilými potravinami, vylil je na oba balíčky a kbelík vhodil

také dovnitř. Pak zvedl Eugenovu mrtvolu z úložného prostoru, kde ležela na plechovkách s benzinem, a hodil ji na hromadu odpadků.

O deset minut později už byl Henry Bowman několik mil od supermarketu. Bylo skoro jedenáct večer a měl před sebou ještě dobré čtyři hodiny cesty. Čtyři hodiny na přemýšlení o tom, co už zvládl a co je ještě zapotřebí. *Dvě věci se musí udělat hned teď*, připomněl si a zajel na parkoviště u obchodu se smíšeným zbožím Walgreens. Nejprve se zastavil u telefonního automatu.

Na prvním čísle se nikdo neozýval, ale když Henry telefonoval podruhé, ozval se ospalý hlas. Bowman dal muži na druhém konci stejné varování, jako předtím v Ohio, ale tentokrát šlo o dům Allena Kanea, kde mělo v příštích několika dnech dojít k razii.

Odpověď byla téměř totožná a Henry Bowman se usmál, když pokládal telefon. *Přesně tohle teď potřebuji*, pomyslel si s uspokojením. *Tucet Allenových přátel ověřených kamerami, kteří budou tábořit na jeho pozemku a doufat, že chytí ty mizerné federály při činu. A hlavně budou pobíhat všude kolem a zašlapou stopy po pneumatikách, krvavé skvrny v trávě nebo jakékoli jiné důkazy, které jsem snad mohl přehlédnout.* Otevřel dveře a vešel do obchodu.

„Mohu vám nějak pomoci?“ zeptala se pokladní, když vešel. Byla klidná noc.

„Balíček kamínků do zapalovačů,“ usmál se Henry. „A kde máte visací zámky a podobné věci?“

„Ulička číslo šest, na druhém konci vlevo.“

„Díky.“ Henry se vydal uličkou a přemýšlel, zda by se mu nehodilo ještě něco.

Henry Bowman se držel okresních silnic a nevjel na dálnici. Věděl, že místní policisté budou mít mezi sebou horší spojení než hlídka, která projížděla dálnici I-70. Vozy, které jezdily po vedlejších silnicích, bylo mnohem obtížnější sledovat. Lidé, již se vraceli z hospody nebo si vezli domů přítelkyni, se nerozhlíželi po svém okolí zdaleka tolik, jako dálkoví cestovatelé. Bylo mnohem snazší být neviditelný mezi tou první jmenovanou skupinou.

Nu tak, Duane, řekl si Henry a přepnul na dálková světla, *dostal ses, chlapče, docela daleko se svými štípačkami a plechovkou sušeného hovězího. Ted' to nezorej.*

9. ČERVNA

Východní St Louis — Illinois — dostalo jméno podle města, které stálo v Missouri hned za řekou Mississippi, ale veškerá podobnost končila tím názvem. Illinois na této straně bylo děsivě zpustlé ghetto slumů z dehtového papíru a rozbitého skla, jen občas prostřídáných obchody s lacinými lihovinami.

Tato obec dosáhla krátké celostátní slávy v polovině osmdesátých let, kdy se novináři chopili příběhu jedné její obyvatelky, jež našla mezi věcmi po dědečkovi dvousetdolarový dluhopis vydaný městem někdy v době občanské války. Podmínky směnky zněly, že má růst o 10 % ročně až do chvíle, kdy ji město opět vykoupí. Východní St Louis držitelce směnky dosud nezaplatilo a rychlý výpočet ukazoval, že dlužná částka činí něco přes sto padesát milionů dolarů.

Starosta byl okázalý, kontroverzní a zkorumpovaný; své osobní bodyguardy platil z městského rozpočtu a mával na policejní vozy, když kolem nich projížděl svým kupé Jaguar rychlostí přes 100 MPH. Tu historku ještě vylepšil; často bylo citováno jeho prohlášení: „Východní St Louis má zaplatit té babě úrok sto padesát milionů dolarů? Ale do hajzlu, vždyť my nemáme ani ty mizerné dvě stovky!“

Poblíž hromady trosek na konci jedné z pochmurných ulic právě v této oblasti Henry zaparkoval dodávku agentů ATF. Otřel pečlivě otisky prstů, nechal sklopené okénko na straně spolujezdce a vyvezl BMW po trámku ven. Nastartoval motocykl, počkal, než se zahřál na volnoběh, vrátil se k dodávce, otevřel všechny kanystry a kromě jediného je převrátil na bok. Benzinem ze zbývajících kanystrů důkladně prolil čalounění vozidla, včetně rozřezaných zbytků zadních sedadel. Pak zavřel zadní dveře, nasadil si přilbu a odjel do vzdálenějšího rohu parkoviště. Stromy a porost jej tam kryly ze všech stran kromě směru k dodávce.

Henry spustil stojánek, z pravé sedlové brašny vytáhl Hi-Standard ráže .22 a sáhl do kapsy košile pro tři náboje ráže .22. *Měl by stačit i jeden, leda bych se nestrefil a vletělo to do sedadla nebo tak něco,* říkal si při pohledu na špičky střel. I ve světle měsíce bylo dobře vidět, že kamínky jsou stále na svém místě. Zasunul jeden z upravených nábojů do komory pistole a pustil závěr.

Byl to trik, který Henry objevil, když mu bylo jedenáct let, a na Waltera to tehdy udělalo ohromný dojem. Kamínek zapalovače koupený ve standardním balení v krabici po pěti kusech v nejbližší drogerii a zasunutý do špičky duté dvaadvacítky při zásahu kamene či oceli překvapivě silně

zableskl. V roce 1964 zkusil Henry napsat firmě Ronson a vyžádat si cenovou nabídku na deset tisíc drobných, červených, válcovitých kamínků, volně sypaných namísto balení po pěti kusech v těch otravných žlutých plastech. Firma Ronson však neměla zájem kamínky tímto způsobem prodávat, ani obcházet své běžné distributory. Když si je nyní Henry koupil v obchodě Walgreens v Indianapolis, viděl, že jsou stále stejně balené po pěti v prolisech žlutého plastu.

Dodávka byla asi osmdesát yardů daleko. Henry uchopil pistoli do držení obouruč, zamířil na horní okraj otevřeného okna dodávky na straně spolujezdce a stiskl spoušť. Střela vletěla dovnitř, narazila do ocelového výztužného sloupku za dveřmi řidiče a malý kamínek na její špičce vyvolal gejzír doběla rozžhavených jisker. Výpary benzínu se okamžitě vznítily s bafnutím, které vyrazilo přední sklo i okénko na straně řidiče a vybouřilo boky karoserie. Pak dodávka vzplála doopravdy.

Henry uložil Hi-Standard do sedlové brašny, naskočil a odjel pryč od hořícího vozidla.

Kromě dodávky ATF hořely na několika volných parcelách v okolí malé ohně, o které se starali obyvatelé různého věku. Ve východním St Louis bylo překvapivě mnoho lidí, mladých i starých, ještě ve tři hodiny ráno vzhůru. Nevšimli si však hořícího ukradeného auta ve svém sousedství, ani osamělého muže, který řídil motocykl směrem k mostu, jenž se klenul přes řeku Mississippi.

Největší dilema, se kterým Henry zápasil celou cestu z Indiany, bylo, kde motocykl zaparkovat, aby nebyl příliš daleko od letiště, ale přitom aby si jej nikdo nevšiml. *Jestli tuhle věc zkopu*, říkal si, *jsem v hajzlu*.

Decker Field bylo komerční letiště jižně od St Louis, jehož služby byly zaměřeny na soukromé piloty, zejména takové, kteří se zajímali o sportovní létání. Na letišti parkovalo několik podomácku vyrobených strojů a pět či šest akrobatických letadel, včetně jednoho Stearmana. Henry Bowman tam létal poměrně často a on i jeho černožlutý Cub byli pravidelným návštěvníkům Deckeru dobře známi.

Na každém malém letišti s mnoha soukromými letadly se vždy najdou i taková, jejichž majitelé nemají dostatek času na létání, a mnohdy jsou tyto stroje na prodej. Ani Decker nebyl výjimkou. Henry věděl o nejméně dvou a možná i třech Cessnách 172 Skyhawk, které tam byly připraveny k prodeji. Chtěl nalézt nějakou s autopilotem; a pokud by snad bylo takových na vybranou více, pak tu s nejzanedbanějším vzhledem.

Henry zhasl světla BMW a přešel po pojezdové dráze až za poslední ze zaparkovaných letadel. Odstavil motocykl na stojánek, ze sedlové brašny vytáhl malou Mag-Lite a posvítíl si do plexisklového bočního okénka modrobílého stroje z roku 1973, hned vedle nalepené cedulky „Na prodej“. *Chybí jí autopilot. A zvenku je daleko čistší, než by se mi líbilo*. Přeběhl o třicet yardů dál k další 172

a zopakoval celý proces. *Autopilot. A už dávno ji nikdo nemyl.* Posvítíl si na brzdové kotouče a viděl, že jsou rezavé. *Už dost dlouho se s ní nelétalo. Baterie by mohla být vybitá.* Proběhl řadami letadel a našel další tři Skyhawky, ale na jednom byl zakázkový lak a v dalších dvou Henry rozeznal stroje, které létají pravidelně. Vrátil se k druhému letadlu.

Musí to být tahle, rozhodl se Henry Bowman, uchopil konec křídla a zavíklal s ním nahoru a dolů. Bylo docela těžké a ozval se šplouchavý zvuk. *Je skoro plná,* usmál se. Rozhlédl se po opuštěném letišti, není-li tam ještě někdo jiný, kdo by jej mohl zahlédnout. Henry měl pro každý případ připravenou historku, že prohlíží 172 pro přítele z města, který by rád jednu koupil. Skutečnost, že byly čtyři hodiny ráno, byla sice poněkud zvláštní, ale všichni věděli, že piloti jsou blázni, a nikdo by Henryho Bowmana ani žádného jiného pilota ve snu nepodezíral, že by mohl chtít ukrást některý ze strojů. Jakékoli vyrušení by nicméně jeho plán zásadně ohrozilo, a proto se Henry držel ve stínu, zatímco pracoval na zámku dveří.

Lehká letadla obecně a ta starší obzvlášť se až směšně snadno otevírají i startují bez klíče. Soukromá letadla jsou samozřejmě konstruována co nejlehčí a krádeže nikdy nebyly velkým problémem, neboť pilotů je relativně málo a téměř všechna letadla musí být umístěna na letištích. Existuje sice určité riziko, že některý stroj bude ukraden pro vývoz, a také obchod s drogami v poslední době přiměl některé majitele dopravních letadel přijmout přísnější opatření, ale nízkovýkonná čtyřmístná letadla se základnou na středozápadě profesionální zločince zpravidla vůbec nezajímají.

Henry Bowman měl kapsu plnou malých klíčů, které zčásti našel v dílně Allena Kanea, zčásti si je před několika hodinami přikoupil ve Walgreens. Netrvalo mu ani minutu, než zjistil, že dveře Skyhawku z roku 1973 otevře klíčkem od krabice s náradím Craftsman, a během dalších dvou minut zkratoval startovací skříňku a zjistil, že baterie je dostatečně nabitá na to, aby motor roztočila. Jakmile si byl jist, že stroj poletí, přenesl obsah sedlových brašen na zadní sedadlo letadla a odjel s BMW z letiště do nedaleké průmyslové zóny. Zaparkoval motocykl za poslední budovou v řadě kanceláří nejbližší k ranveji, a rozběhl se zpět na letiště; zabralo mu to patnáct minut.

Lycoming o výkonu 150 koní se chytil při třetí otáčce startéru. Henry obohatil směs na maximum, lehce ji stáhl zpět, uvolnil brzdy a rozjel se rychle po pojezdové dráze. Vyšlápl pravý pedál, odbočil na jižní ranvej, a zakýval kniplem, aby se ujistil, že ovládání je volné. *Řídí se to jako nějaké zatracené auto,* pomyslel si roztržitě. Henry byl zvyklý na letadla, která se dokáží na zemi otočit v prostoru ne větším, než je jejich vlastní délka.

Vzhledem k situaci vynechal předstartovní kontroly a přidal rovnou plný plyn, udržuje stroj ve středu ranveje. Při rychlosti 70 MPH se letadlo odlepilo od země. Ověřil tlak oleje a paliva, pohrál si se směsí, aby dosáhl co nejlepšího výkonu, a nabral směr, který jej dovede přímo domů.

Po setmění vypadá pohled ze vzduchu docela jinak než ve dne, ale Henry Bowman měl dostatek zkušeností s nočními lety kolem svého domu, aby neměl ani nejmenší problém jej najít, ani při-

pravit se na přistání v nezvyklém stroji. Cessna s vysunutými klapkami měla trochu strmější přistávací úhel než jeho Cub, ale to se dalo čekat.

Táta by na mne byl pyšný, pomyslel si, když se podvozková kola dotkla travnatého pásu v rychlosti necelých 60 MPH.

Vystoupil ze Skyhawku a pohlédl na hodinky; ukazovaly, že je tři čtvrtě na pět. Zatlačil letadlo do náhradního hangáru, zavřel vrata a vyběhl do kopce ke své garáži. Vypnul alarm, zavřel dveře, rozsvítil a začal prohledávat policičku s nářadím.

„Bingo,“ řekl nahlas, když sáhl pro elektrickou rozbrušovačku. Vyvedl Kawasaki Z-1 z roku 1979 doprostřed pracovní plochy, rozbrušovačku zapnul do prodlužovacího boxu, jehož součástí byla i dílenská svítlna, mezi rám motocyklu a palivovou nádrž vecpal několik starých hadrů a začal stroj zbavovat sériových čísel na rámu a motoru.

Pak dofoukl pneumatiky dílenským kompresorem, zkontroloval nádrž, není-li prázdná, nastavil sytič, zapnul odvzdušňování, otočil klíčkem v zapalování a stiskl tlačítko startéru. Nic se nestalo. *Docela mrtvý. No, to už bych opravdu měl až příliš štěstí najednou*, usmál se a zdvihl sedadlo, aby mohl připojit startovací zdroj k baterii Kawasaki. Ještě prostříkl éterem karburátory, připnul kabely zdroje, nastavil číselník na 200 AMP CRANKING ASSIST, zapnul zdroj a stiskl tlačítko startéru.

Litrový motor se protočil a po několika sekundách chytil a usadil se v rychlém, trhaném volnoběhu. *Žní to, jako kdyby byl nejméně jeden karburátor trochu ucpáný*, pomyslel si. *Nevadí*. Henry odpojil zdroj, zavřel sedadlo, zhasl světla v garáži a stiskl tlačítko, kterým se otevírala hlavní vrata. *Sakra, nemám značky*, zarazil se. Z-1 byl záložní stroj, na který nikdy neměl žádnou licenci. Zabralo mu další minutu, než z jedenapůllitrové GSXR s motorem Gatlin o výkonu 210 koní odmontoval značku a připevnil ji na zadní část pomalejšího motocyklu. Než si nasadil přílbu a vyvedl Z-1 ven, stroj už běžel mnohem lépe, ale pořád hrozilo, že chcípne, až stáhne sytič. Henry zavřel vrata garáže, obkročil starou Kaw a zamířil zpátky na letiště, aby si vyzvedl BMW.

Bylo krátce po sedmé hodině ranní, když Henry Bowman na žlutočerném BMW zajel před garáž s poznávací značkou GSXR v kapse. Měl pocit, jako by byl vzhůru už celou věčnost. *Drž se při vědomí, chlapče*, říkal si. *Ještě nějaké dvě hodinky práce a pak se můžeš vyspat dobré tři, možná dokonce čtyři hodiny*.

Prvním úkolem bylo připevnit tři hliníkové kufry na BMW. Druhým vybavit Skyhawk pro opravdu dlouhou cestu.

Jak to říkal Randy, připomněl si Henry, *prostě jen pořád dávej jednu nohu před druhou*.

~

Bylo pár minut po čtvrté odpoledne, když konečně uslyšel přilétající vrtulníky. Vítr váł jemně směrem k němu a nesl zvuk dobře. *Dva vrtulníky*, odhadl podle zvuku motorů, *možná tři*. Henry si uvědomil, že to prvé, co vnímal, když zaslechl hluk blížících se rotorů, byl nesmírný pocit uvolnění. Čekání skončilo.

Následující myšlenku věnoval příbuzným mužů, již měli zahynout. *Vdovy a sirotci nikdy nepochopí, že jejich milovaní museli zemřít jen proto, že si jeden grázlík z úřadu, který se trochu vymkl z ruky, chtěl hrát na velkého hrdinu. Vlastně, zarazil se Henry, Blair byl až ta poslední kapka. Začalo to tím, že vláda trochu příliš přitáhla šrouby po červnu 1968.*

Vlastně ani tohle není zcela přesné. Zabití Kennedyho a Kinga nebyly první články řetězu, který nás sem vtáhl. Ne, ortel smrti pro ty chudáky ve vrtulnicích byl vyřčen mnohem dříve. V červnu 1934.

Henry se uvelebil za velkým Solothurnem a zkontroloval si výhled skrze jeho teleskopické hledí. Nabýskaná ukázka švýcarského řemeslného umění byla vyrobena v roce 1939. Dobře si tu ironii uvědomoval. Právě v roce 1939 Nejvyšší soud rozhodl případ Miller, když nepřišla obhajoba.

Nejvyšší soud se od té doby celé věci vyhýbá, říkal si Henry a zaposlouchal se, aby zachytil každou změnu v blížícím se hluku. Dobrá, chlapci; vítr se obrací. Je načase, abyste, vy hrdlořezi, dostali lekci z dějin. Nepředpokládám, že byste věděli, co se přihodilo ve varšavském ghettu ve '43. Henry se jemně usmál, když se mu vybavila dávná vzpomínka. Je to jako ten příběh, který mi vyprávěl strýček Max, když jsem byl kluk. Jak Billy Dell na policajty vytáhl Pavlíčka Bůňu.

Henry Bowman pevněji stiskl ořechovou rukojeť pušky Solothurn S18-100. Metodicky si rozhýbal krk a záda, aby z těla vyhnal ztuhlost, jak ležel na břiše. Už déle než hodinu byl ve stejné poloze s obličejem přitisknutým k okuláru a předtím, než udělá to, co musí, se potřeboval uvolnit.

Vrtulníky se objevily nad hřbetem, jehož vzdálenost si Bowman už dříve změřil: jen o malinko více než dvě míle. Letěly směrem, který je přivede na místo, jež si vybral, přímo u lomového jezírka. Opřel si ruku o závěr Solothurnu, aby ustálil dalekohled, a zvedl zvětšení z desítky až na maximálních dvacet. Dalekohled v tomto nastavení zvýraznil vlny horkého vzduchu, neviditelné prostým okem; vlny, jímž soutěžní střelci zvyklí na výkonné puškokohledy říkají ‚miráž‘.

Obraz v dalekohledu se mihotal a měnil, až v něm přilétající vrtulníky vypadaly surrealisticky; Henry je ale viděl dost dobře. *Jsou tři. Turbínové Belly, Jet Rangery nebo nějaký pozdější model. Ze dveří na pravé straně každého z nich vykukuje střelec s kulometem. Možná belgické MAG-58, ale daleko spíš em šedesátky*, pomyslel si uštěpačně.

Měli si vzít pancéřové Apache a napalm, říkal si. *Nebo atomovky*. Ušklíbl se.

Ach, ti uboží parchanti.

„Přistanu ve východním rohu, u vody,“ oznámil pilot vedoucího vrtulníku do vysílačky. „Dvojko, vezmi si jižní okraj, trojko, přistaň v severozápadním rohu.“ Zbylí dva piloti potvrdili příjem, všechny tři stroje ubraly plyn a zahájily sestup.

Calron Jones, přikrčený za M60 ve třetí helikoptéře, se cítil nespokojen už od chvíle, kdy nastoupil dovnitř. Letěl poprvé v životě něčím jiným než běžným proudovým dopravním letadlem a poryvy větru přicházející skrze otevřené dveře jeho úzkost nijak nemírnily. Nervózně hmatl rukama po kulometu, až zbraň nabíjenou pásem odjistil, aniž by si vůbec uvědomil, co právě udělal. Zatímco vrtulník stále klesal, pravou rukou pevněji sevřel černou pistolovou pažbu.

Jaime Hernandez ve vedoucím letounu se rozhlížel po terénu pod sebou, zda nezahledne nějakou známku po Wilsonu Blairovi. Neviděl však nic než zalesněné zvlněné kopce a otevřenou travnatou plochu vedle lomového jezírka. Štěrková cesta vedoucí od okresní silnice k domu Henryho Bowmana byla od mýtiny vzdálená více než půl míle přímou čarou. Hernandez se zamračil a snažil se uhádnout, jak se mohl Wilson Blair dostat na toto odlehlé místo. Neviděl žádnou jinou možnost, než že by musel přijít pěšky.

Jako když se kačeny slétají k návnadě, pomyslel si Henry, zatímco je sledoval v optice své 20mm pušky. Tři vrtulníky ostře sestupovaly a mířily na mýtinu západně od lomové jámy. Henry Bowman položil pravý ukazováček a prostředníček na spoušť Solothurnu a čekal.

Vrchol kopce, na němž ležel, byl podle měření laserovým dálkoměrem čtyři sta dvacet tři yardů od středu mýtiny. Puška byla nastřelena na tři sta yardů a na tuto vzdálenost Henry dokázal umístit všechny výstřely do kruhu velikosti jídelního talíře. Na 425 yardů střely opadnou asi o patnáct palců níž oproti vzdálenosti tří set yardů. Na šest set yardů už by byly 45 palců pod záměrným bodem.

Henry zachytil nejvzdálenější vrtulník do středového kříže. Byl asi tři sta yardů nad zemí, letěl přímo na něj a byl asi 650 yardů daleko. Přesunul záměrný bod na samý vrchol rotoru a sledoval, jak stroj postupně klesá.

Posíláte mi nad barák letadla s kulomety? Děláte podrazy a falšujete důkazy, aby DEA a tajná služba sebraly moje kamarády? Tak dneska to nevyjde, zašeptal Henry a stiskl spoušť. *Je čas vyrovnat skóre.*

Velká puška zahřměla a nadzdvihla se asi palec nad zem; Henryho odstrčila o půl yardu zpátky. Čtvrt libry těžká zápalná střela plná termitu překonala vzdálenost třetiny míle za necelou sekundu. Ve chvíli, kdy narazila na tenkou hliníkovou stěnu pod plexisklovým čelním sklem vrtulníku, měla ještě pořád dvojnásobnou rychlost zvuku, prolétla skrz a vybuchla na zadní straně přístrojového panelu těsně před pilotem a kousek nalevo od něj.

Dvacet tisíc joulů kinetické energie, již projektil nesl jen díky svému pohybu, bylo ještě násobně posíleno malou náloží uvnitř. Výbuch odpařil levou stranu pilotova trupu těsně nad kyčlí, roztrhl šest z osmi ušních bubínků na palubě a vyrazil všechna okna na levé straně. Tisíce drobných, do běla rozžhavených částic termitu se rozlétly nadzvukovou rychlostí po celém vrtulníku.

Pilotovo tělo ochránilo Calrona Jonese před většinou úlomků, ale samotná síla výbuchu vyhodila střelce z otevřených dveří. Stále se však křečovitě držel pistolové pažbičky M60 a navíc ukazovákem reflexivně stiskl spoušť. Kulomet byl uložen na otočné lafetě, která se mohla protočit o celých 360 stupňů, takže na krátký okamžik visel Jones mimo vrtulník, držel se zbraně a hnal dovnitř proud 147gránových projektilů ráže .308, z nichž každý letěl rychlostí 2 600 stop za sekundu. Za necelé dvě sekundy odstředivé zrychlení rotujícího neovladatelného vrtulníku přesáhlo sílu Jonesova sevření a ten byl odmrštěn pryč od stroje odsouzeného k záhubě.

Kulomet M60, stejně jako většina těchto zbraní, pokud nebyly zbrusu nové, měl opotřebovaný záchyť závěru. Tento kus byl v až natolik špatném stavu, že zbraň nepřestala střílet, ačkoli spoušť již nikdo nedržel. Pokračující palba ráže .308 vyrvala díry do palivových nádrží a ze stroje se rázem stala obrovská ohnivá koule. M60 ještě pořád drkotala, až jí nakonec došla munice jen pár sekund předtím, než hořící masa oceli a hliníku narazila do stromů v rychlosti přes 200 MPH.

„Co to kurva je?“ zaklel pilot druhého vrtulníku, když za sebou uslyšel hluk, a pootočil svůj letoun, aby se podíval, v čem je problém. Čelist mu poklesla hrůzou a nevírou, když sledoval, jak s nebe padá hořící vrak.

„Hoří!“ řval do mikrofonu, zatímco přidal plný plyn a zvýšil sklon kolektivu, aby zastavil svůj sestup. „Davis hoří a je —“

Křik pilota přerušil druhý Henryho výstřel, jenž pronikl levou stranou jeho stroje a vybuchl na krytu turbín motoru. Turbínové kolo se otáčelo obrovskou rychlostí a když byla zničena struktura jeho pouzdra, rozlétlo se jako přetočený setrvačnick. Jeho úlomky vrtulník roztrhly, jednoho člena posádky na místě zabily a ostatní zranily. Vrtulník spadl z výšky dvou set stop a napíchl se na vrchol šedesát stop vysokého dubu. Pak začal hořet.

Vedoucí vrtulník byl asi patnáct yardů nad zemí ve chvíli, kdy muži zaslechli křik pilota druhého letounu o tom, že třetí stroj hoří. Pilot se stočil o devadesát stupňů doleva, aby se podíval, co se děje. Jak on, tak i agent ATF Jaime Hernandez viděli explozi v lese po své levici i druhý oheň, který hořel o několik set yardů dál. „Vem’ nás kurva hned pryč!“ zařval agent Hernandez na pilota. Střelec u dveří se vrhl na podlahu a čtvrtý muž se stočil do klubíčka vedle něj.

Pilot Národní gardy byl dobrý, ale fyzikální zákony stály proti němu. Jeho pohyb vpřed byl téměř nulový, neboť se připravoval na přistání. Aby se dostal co nejdříve pryč, potřeboval teď maximum horizontální rychlosti, takže udělal jedinou logickou věc, přesně tu, kterou Henry předpokládal:

srovnal sklon listů rotoru, přidal plyn na maximum a zamířil k okraji lomového jezírka, aby malou výšku, kterou měl, směnil za rychlost.

Během těch dvou dlouhých hodin, kdy čekal na úbočí kopce, si Henry Bowman propočítal předsazení i výškové korekce pro různé rychlosti a vzdálenosti cíle. Jedním ze scénářů, o nichž uvažoval, byl právě vrtulník vznášející se nad místem přistání, který se náhle pokusí co nejrychleji odletět. Henry odhadl, že v takové situaci by letoun nebyl schopen zrychlit na více než šedesát mil za hodinu, než by sám stačil vystřelit. Šedesát mil za hodinu je osmdesát osm stop za sekundu, tedy čtyřicet stop předsazení na 425 yardů, pokud by cíl letěl napříč palebné linie, nebo méně, poletí-li v úhlu k němu nebo od něj.

Pilot udržoval před skloněnou dolů a mířil na místo na vzdálenějším konci jezírka, kde nestály žádné stromy. Tato dráha nebyla přesně v pravém úhlu k Henryho pozici. Henry Bowman zachytil prchající stroj do nitkového kříže, posunul záměrnou dopředu pro předsazení o něco menší než délka vrtulníku, a potřetí stiskl spoušť Solothurnu.

Doufal, že zasáhne motorový prostor, ale podařilo se mu zachytit cíl rychleji, než předpokládaly jeho dřívější výpočty, takže vrtulník letěl rychlostí jen asi 40 MPH, když velká puška zahřměla potřetí. Střela prolétla postranním okénkem z plexiskla a explodovala při zásahu ramene Jaimeho Hernandeze.

Exploze okamžitě zabila Hernandeze i pilota. Špičky rotoru se dotkly vodní hladiny, obě lopatky se ihned utrhly a vrtulník se s ječícím motorem roztočil na hladině. Střelec u dveří si zlomil vaz, jak hlavou narazil do pilotova sedadla, ale čtvrtý pasažér byl ještě stále naživu, ochrnutý s přeraženou páteří, zatímco se letoun začal potápět ke dnu vápencové jámy sto dvacet osm stop pod hladinou.

Uvězněný agent ATF se snažil vytáhnout rukama, ale náraz mu vyrazil dech a ve změti potápějícího se kovu jej dokonale dezorientoval. Nevědomky se posledními zbytky sil protáhl hlouběji do vrtulníku, pryč od velkých dveří s namontovaným kulometem. Vrak mezitím dál mířil ke dnu.

Než muž odsouzený k smrti přestal zadržovat dech a vdechl vodu, Henry Bowman už posbíral všechny tři vystřelené nábojnice, nastartoval BMW a rozložil těžkou zbraň na tři hlavní díly. O deset minut později už stál motocykl v bezpečně zamčené garáži a Henry přitahoval knipl ukradeného Skyhawk a zvedal se z travnaté ranveje. Solothurn i se zbytkem výstroje měl uložený v kabině za sebou.

Rádio bylo nastaveno na frekvenci UNICOM 118,3, již používali piloti v neřízeném vzdušném prostoru. Zapnul mikrofon, pokusil se o přízvuk Severní Karolíny a vzrušeně vykřikl: „Mayday! Mayday! Srážka v lese, hoří! Jsou tam dva západně od řeky, letím se podívat.“ Uvolnil tlačítko

TRANSMIT a poslouchal. Kanál se na chvíli zaplnil nesrozumitelným drmolením: ostatní piloti na téže frekvenci zachytili útržky jeho volání a ptali se na další informace.

Než místní policie a hasiči vůbec zareagovali na zprávy o tom, co bylo ohlášeno z různých míst jako lesní požár, výbuch plynu a letecká havárie, byl už Henry Bowman o dvacet mil dál na západ a právě vystoupal nad šest tisíc stop.

Henry vytrimoval Skyhawk ve výšce 10 500 stop, což odpovídalo pravidlům FAA vyhražujícím letové hladiny sudé-tisíce-plus-500 pro ty, kdo směřovali na západ. Pohrával si s nastavením plynu a s ovládáním směsi, dokud se motor nedržel na 2 000 otáčkách v minutě a zhruba 40 % výkonu. Pak se začal věnovat přijímači GPS a porovnal jeho údaje s tím, co viděl na přístrojovém panelu.

Kapku mne to snáší na sever, řekl si, když se podíval na skutečný kurs a srovnal jej s azimutem odečteným z kompasu. A proti zemi dělám dvaosmdesát uzlů; to vůbec není zlé na to, že pálím asi čtyři galony za hodinu. Měl bych tam být dřív, než vůbec zvednou průzkumná letadla do vzduchu.

Henry Bowman schválně letěl vysoko, kde byl řídký vzduch, a s co nejnižším výkonem, aby minimalisoval spotřebu paliva a maximalisoval počet mil na galon, přičemž ochotně obětoval rychlost. Měl před sebou dlouhou cestu a nechtěl přistát s ukradeným letadlem na žádném letišti, pokud to nebude absolutně nutné.

Ověřiv si, že je na kursu, který jej nezavede nad žádné velké letiště ani do jiných problémů, Henry nastavil autopilota, sňal nohy s pedálů kormidla a pustil knipl. Během deseti minut se jeho kurs nijak nezměnil, stejně jako výška. Spokojeně vytáhl zpod sedadla polštářek ve tvaru písmene U, nasadil si jej kolem krku a vyměnil sluneční brýle za jiné, jež měly skla přelepená tmavou páskou.

Pak udělal něco, co kdy při řízení letadla udělal jen málokterý osamělý pilot úmyslně: usnul.

„To byla zatracená klika, že ten požár zarazili dřív, než z půlky okresu byl zatracený popel. Ti dobrovolníci by za to, co dělali, měli dostat zatracené metály,“ prohlásil šerif Krause.

„Myslím, že by asi dali přednost pivu,“ usmál se zástupce. Pak pokynul šerifovi, aby šel blíž. „Koukni na tohle, šéfe.“ Šerif okresu Jefferson se otočil k troskám helikoptéry.

„Co tam máš, Dee?“

„Dává ti to nějaký smysl?“ zeptal se mladší muž a ukázal dovnitř pokrouceného trupu helikoptéry. Kancelář koronera už mezitím odstranila ohořelá těla tří mužů, která v něm našli. Roztráštěná mrtvola Calrona Jonese ležela zatím neobjevená v lese skoro čtvrt míle daleko.

„To jsou zatracené díry po kulkách,“ řekl okamžitě Krause. „Ráže třicet, řekl bych,“ dodal a podíval se na vnější stranu letounu, kudy střely vyletěly ven. „Je jich spousta, a jsou taky zatraceně blízko u sebe.“

„A všechny jdou zevnitř ven,“ zdůraznil mladší muž. „Nikde ani jediný vstřel zvenčí.“

„Mmm-hmm,“ dodal a prohrábl popel na podlaze helikoptéry. Vytáhl z něj symetricky ohnutý kus uhlově šedého kovu. „Tohle je přece spona z pásu M60,“ potřásl hlavou. „Když ten popel prosejeme, vsadím se, že jich najdeme spoustu. A taky mosaz. Ten druhý má plně nabito. Tady není ani ň.“

Sklonil se, aby si prohlédl kulomet, který byl stále upevněn na rotační lafetě. Plastové části se v ohni roztavily, ale kov zůstal nepoškozený. Šerif se podíval do ústí hlavně. „Skoro komplet potažená měď,“ konstatoval, pak otočil zbraň na lafetě a pokýval hlavou.

„Co si o tom myslíš, šéfe?“

„Myslím, že tím zatraceným krámem sestřelili sami sebe.“

„Hmm. Zevnitř? A co ten druhý?“ Až do této chvíle se muži, kteří našli dva havarované vrtulníky uprostřed lesního požáru, domnívali, že šlo o srážku ve vzduchu.

„Nevím,“ odpověděl pomalu. „Ale ještě víc než to, jak havarovali, bych rád věděl, co dělaly dva zatracené vrtulníky s kulomety M60 a parta zatracených vojáků nad barákem Henryho Bowmana, zatímco on je někde u všech čertů na dovolené.“ Přimhouřil oči a rozhlédl se po spálené oblasti. „Jo, tak to bych zatraceně rád věděl.“

To, že na dně lomového jezírka leží třetí vrtulník, nevěděl nikdo.

10. ČERVNA

Bylo už po půlnoci missourského času, když se Henry Bowman probudil ze spánku. *No ale sakra*, pomyslel si, když se podíval na hodinky. *Skoro osm hodin. To mám docela jako transatlantický let s velkým dopravákem. A hádám, že jsem opravdu nastavil dobrý kurs, který nenarazil nikde na žádné problémy*, usmál se. Alarm na GPS, který by se rozezněl, kdyby se dostal příliš blízko k omezenému vzdušnému prostoru, zůstal po celou dobu tichý.

Letmý pohled na kompas, výškoměr a měřidla potvrdil, že autopilot jej udržoval na správném kursu a ve správné výšce a s motorem nebylo nic v nepořádku. Hladina paliva ukazovala méně než $\frac{1}{4}$ z původně zbývajících 40 galonů. *Nějakých 4,2 galonu za hodinu. Přesně podle předpokladů*, pomyslel si s dalším úsměvem.

Poté, co se odpočatý pilot ujistil, že je na správném kursu a že vše běží hladce, sáhl po prázdném půlgalonovém kanystru od pomerančové šťávy a podjal se hned další nejnaléhavější záležitosti v pořadí: vyprázdnit močový měchýř.

Ted' je to už mnohem lepší, pomyslel si, když zašrouboval víko kanystru a opatrně si zapínal kalhoty. *Je na čase zjistit, k jakým čertům mne to doneslo*. Vyžádal si na přijímači GPS vyhledání nejbližšího letiště, jímž se ukázal být asi čtyřicet mil vzdálený Bridgeport v Nebrasce. *No, tak to není žádné překvapení*, řekl si Henry, ačkoli se mu ulevilo, že je skutečně stále na správném kursu. Vyhledal si Arco, Idaho a vyžádal si aktuální kurs. Obrazovka mu sdělila, že k tomuto letišti zbývá 517 námořních mil a že je zapotřebí upravit směr o devět stupňů dál na sever.

Po drobné korekci kursu rozsvítil Henry slabé světlo v kokpitu Skyhawku. *No, a teď máme na řadě trochu otravné práce*, pokrčil rameny a mezi materiálem, který měl narovnaný na podlaze vedle sebe, vyhledal, co potřeboval pro další fázi svého plánu.

Henry Bowman si vybral pro svůj únik právě Cessnu 172 Skyhawk z několika důvodů, z nichž všechny byly důležité. Prvním bylo to, že Skyhawk je vůbec nejběžnější soukromé letadlo na světě. Navíc továrna nikdy příliš neměnila barevná schémata. Bílá s modrým lemováním nebo bílá s červeným lemováním byly barvy dobrých 90 % všech 172 v zemi, ať už bylo letadlo vyrobeno v roce 1959 nebo o pětadvacet let později.

Druhým důvodem, proč si Henry vybral 172, byla její proslavená spolehlivost, stabilní a shovívavé letové vlastnosti a schopnost unést spoustu zátěže. Čtyři dospělí pasažéři normální velikosti i váhy se svými zavazadly představovali naprosto běžný náklad Cessny 172. Piloti s nonšalantním postojem vůči podobným věcem své Skyhawky naprosto běžně přetěžovali nebo létali s CG za zadní hranicí — a skoro vždy jim to prošlo.

Za třetí, novější 172 měly motory Lycoming o výkonu 150 koní, přesně stejné, jaký byl dodatečně namontován do Henryho Cuba. Henry proto dokázal velmi dobře odhadnout, jaká bude spotřeba paliva při všech nastaveních výkonu, včetně takových, která vůbec nebyla popsána v návodu k obsluze.

Konečně pak, Cessna byla — stejně jako Cub — hornoplošník. Palivo v křídlech tak nepotřebovalo čerpadlo, ale využívalo jednoduše gravitaci, aby se dostalo k motoru. Navíc právě nad čelním sklem vedlo křížové palivové potrubí, jež — opět stejně jako v Cubu — vzájemně propojovalo obě nádrže. Ve Skyhawku sice bylo potrubí zakryto plastovým vnitřním obložením, ale když Henry v Missouri připravoval letadlo na svůj dlouhý přelet, netrvalo mu ani minutu kryt odstranit.

Potom do potrubí zabudoval odbočku, k níž připojil hadičku a ruční pumpu. Odbočka ve tvaru T pocházela z jeho Suzuki GSXR; pumpu běžně používal k přečerpávání vysokooktanového závodního benzínu Union 76 z pětapadesátigalonových sudů, ve kterých jej nakupoval, do speciální nádrže ve svém Typhoonu a do motocyklů. Teď ji hodlal využít pro doplnění hlavních nádrží zevnitř letadla.

Když načisto vyčerpal GMC, 'pětičtvrtětunový' Kaiser 715, všechny motocykly a vše, co zbývalo v sudu, a poté, co doplnil 172 před vzletem, zůstalo Henrymu třiapadesát galonů benzínu. Ty měl nyní uloženy uvnitř kabiny: v zadní části letadla byly čtyři plastové pětigalonové kanystry, kulatý šestigalonový kontejner označený 'Pouze závodní benzin', jeden dvoulitrový plechový kanystr, devět kulatých kovových kontejnerů se šroubovacím uzávěrem, z nichž každý ještě před 24 hodinami obsahoval osm liber střelného prachu, sedm galonových džbánů na mléko, čtyři půlgalonové džbány na pomerančový džus a lahev Jeroboam Moët-Chandon z roku 1952, kterou Walter dal Henrymu (prázdnou) k jeho pátým narozeninám, protože se tehdy chlapci lahve líbily.

Nádoby s palivem ležely spolu s jeho Solothurnem a další důležitou výbavou tam, kde původně bývalo zadní sedadlo. Henry vymontoval zadní sedadla i sedadla pro cestující, rozřezal je rozbrušovačkou a nacpal je do zavazadlového prostoru v zadní části letadla hned poté, co provedl úpravy palivového potrubí.

Nyní sáhl dozadu, přitáhl si jeden z pětigalonových kanystrů a posunul jej vedle sebe. Odšrouboval víko a zasunul volný konec hadice do ústí kanystru. Druhý konec byl připevněn k sací straně ruční pumpy. Henry otevřel svorku, kterou uzavřel spojovací linku, a začal pumpovat. *Obávám se,*

že tahle věc má výkon nanejvýš nějakých dvacet nebo pětadvacet galonů za hodinu, takže —, zamračil se. Pak se ale rozesmál.

„Ale čerta starého,“ řekl nahlas, „nedá se říci, že bych tady měl moc lepších věcí na práci.“

~

„Tři zatracené vrtulníky Národní gardy odletěly ze St Louis včera krátce po třetí hodině,“ prohlásil šerif Krause a zavěsil telefon. „Byly zapůjčeny ministerstvu financí,“ pokračoval, „jako součást nějaké, cituji ‚rozsáhlé, vícedílné mise‘, konec citátu. Koordinátorem této *rozsáhlé, vícedílné mise* je podle chasníka, se kterým jsem právě mluvil, nějaký zatracený chlápek jménem Wilson Blair, který působí v zatraceném Ohiu.“

„V Ohiu?“ zeptal se okamžitě jeden ze zástupců.

„Jak vysvětlili ti chlapi ze třetí helikoptéry, co tady ksakru dělali?“ zeptal se jiný muž.

„To by všechny zatraceně zajímalo,“ odpověděl Krause, aniž by si všímal prvního zástupce. „Ta zatracená třetí helikoptéra se totiž ještě neukázala.“ Podíval se na hodinky. „A protože už je to zatracených šestnáct hodin, co odletěl, dá se předpokládat, že asi nejspíš někde přistál. A federálové jsou tak smutní, že nenapíše, nezavolá,“ dodal Krause vysokým dívčím hlasem. Ostatní muži v místnosti se srdečně rozesmáli. Jako většina místních strážců zákona neměli vůbec v lásce federální policii, která si často usurpovala jejich autoritu.

„Co na to všechno říká ten Blair?“ zeptal se jeden z ostatních mužů.

„Podle toho, co jsem se dozvěděl, je ‚momentálně zaneprázdněný jinde‘,“ odpověděl Krause. „Mně to připadá, že ho taky zatraceně nemůžou najít.“

„Tak co budeme dělat?“ zeptal se jeden ze zástupců.

Krause pokrčil rameny. „Tate zkontroloval Henryho pozemek. Všechno vypadalo v pořádku, vidě, Spude?“

„Brána byla zamčená, jak jsem čekal, no, tak jsem přelezl plot a vešel dovnitř. Dům vypadal bez problémů — žádná rozbitá okna ani vypáčené dveře. To samé garáž. Kapku jsem přiohlnul dveře hangáru, posvítíl jsem si baterkou dovnitř a jeho letadlo tam pořád stojí, nezdá se, že by se tam někdo hrabal. Kdy se má vrátit, šéfe?“

„Říkal, že asi nějak koncem června,“ odpověděl šerif.

„Tak co budeme dělat?“

„Zatraceně,“ řekl Krause tónem, který dával najevo, že sám neví, co si o tom všem myslet, „mně to připadá, že je Henry v pořádku a jeho majetek je v pořádku, až na pár zatracených stromů. Tak ať si to ti zatracení federálové vyřeší sami.“

~

„Pošlete vyplněné formuláře dopředu, prosím,“ řekl instruktor kursu SHAT třídě agentů FBI. „Ohodnotím je během polední přestávky. Dáme si oběd, a až se vrátíme, zahrajeme si — v rolích, které budou vycházet z materiálů, které jste si dnes přečetli. Uvidíme se za hodinu.“

Ale božínku, ušklíbl se v duchu Alex Neumann, když se zvedal ze židle. *Je to přesně totéž, jako na zasratém gymplu*. Rozhlédl se po mužích středního věku, kteří také vstali, aby si protáhli nohy. *Je tu akorát jeden kluk mladší než já. To jsem fakt zvědavý, jaká ta role bude tentokrát. Nejspíš se navlíknu do sukni a budeme se střídát ve hře na chytání za prdel*. Neumann se při té představě v duchu mimoděk usmál. Pak se rozesmál nahlas a několik dalších agentů se k němu otočilo a upřeně se na něj zadívalo. *Nejspíš si myslí, že mi z toho už docela přeskočilo. A sakra kdo ví, možná, že fakt jo*. Byl už venku na chodbě, když ucítil na paži cizí ruku.

„Agent... Neumann, že? Angela Riggssová.“ Neumann se otočil a stanul tváří v tvář vysoké, asi pětatřicetileté hnědovlasé ženě se štíhlou postavou a podmanivým úsměvem. *Nádherné oči*, pomyslel si. Její oblek byl ušitý tak, aby zdůraznil její postavu, a přestože se Neumann soustředil na ženinu tvář, hned druhá myšlenka, která proběhla Alexi Neumannovi hlavou, byla, že agent Riggssová má nádherná i nadra.

„Alex,“ odpověděl a potřásl jí rukou. „Rád vás poznávám.“

„Nechcete se ke mně připojit na oběd, Alexi?“

„Myslíte, aby nám ten kašpar hned přidělil nějaké trestné body? Dva agenti, a obědvají spolu?“

„Já nejsem agent FBI. Jsem psycholog. Požádali mě, abych si vypočetla tyto přednášky, protože uvažují o tom, že bych to tady mohla učit.“

„A vybrala jste si mne jako partnera na oběd, hádám, nejspíš asi pro to moje očividné znechucení celou tou šaškárnou?“

„Abych pravdu řekla, vlastně jsem si vás vybrala jako partnera na oběd, protože jste jediný muž v této místnosti zhruba mého věku, který nenosí snubní prsten. A také proto, že máte ploché břicho.“ Alex Neumann se zasmál a napadla jej třetí myšlenka: *Tahle ženská se mi fakt líbí*.

„Tak se pojďme najíst.“

~

172 ukazovala, že palivo vystačí na o něco málo více než tři hodiny při 65% výkonu. Henry si netroufal držet se s výkonem o moc níž se všemi těmi horami kolem. Už před nějakým časem našel horu Borah Peak, nejvyšší v Idahu, a nyní prolétával klikatou pátrací trasou nad údolím Pahsimeroi, které leželo pod ní. Asi po hodině konečně zahlédl dvouapůltunový armádní nákladní vůz.

Napoprvé jsem musel letět přímo nad ním, pomyslel si s úsměvem. Mohlo mne napadnout, že si Allen najde nějaký pořádný stín. Snesl se se Skyhawkem na nějakých 500 stop nad terén a třikrát proletěl nad vozem, ale po svém příteli nezahlédl ani stopy. Je někde na výletě, usoudil. No, s touhle rezervou paliva si mohu dovolit ještě se trochu porozhlédnout, když už jsem našel základní tábor. Henry Bowman přidal letadlu plný plyn a vystoupal o dva tisíce stop výš.

Zatímco se zdvihal nad otevřené údolí, napsal fixem vzkaz na jeden z plastových džbánek od pomerančového džusu, k němuž už předtím přivázal jedno ze svých triček. Vybral to, které mu před několika lety dal sám Allen Kane v Knob Creek. Na černé látce byl žlutý panel s nápisem

**NEŘÍKEJTE MOJÍ MÁMĚ,
ŽE JSEM PRODEJCE ZBRANÍ NFA —
ONA ZATÍM POŘÁD VĚŘÍ,
ŽE VEDU BORDEL V NEVADĚ**

Takhle jej aspoň nenapadne, že bych mohl být nějaký federál z Úřadu pro správu půdy, který jej chce zatknout za podvod s dolem na olovo, pomyslel si Henry s úsměvem a začal znovu a znovu prohledávat spodní patra hory Borah Peak, která se zvedala od místa, kde Kane rozbil tábor.

Zrovna se otočil o sto osmdesát stupňů na vzdáleném okraji oblasti, kde by nejspíše mohl být jeho přítel, když si všiml červených pruhů v dálce. Henry Bowman se zašklebil.

Nic není lepší než zásobník plný stopovek, když chce jeden vykřičet do světa svoji polohu, pomyslel si, zatímco naváděl letadlo ke zdroji pyrotechnických efektů. V téže chvíli se údolím prohnal další, mnohem delší záblesk červených čárek přímo k tmavé skvrně na vzdálené skalní stěně. Tentokrát se Henry Bowman rozesmál nahlas. *Tak tohle střílí z pásu. Allen Kane se vlekl na takovouhle horu jak soumar s kulometem a pásy, aby si mohl vystřelit řadu stopovek přes údolí.*

Ubral trochu plyn a sklopil nos letadla, aby udržel rychlost. *Nemusel bych se tady teď rozmáznout, napomenul se. To by bylo poněkud trapné.* Přelétl souběžně se svahem hory, a když byl nad Allenem, sklopil stroj doleva a několikrát zamával křídly. Držel se pak ve velmi mírné zatáčce doleva směrem nad údolí. Chtěl udělat velký kruh a proletět stejnou trasu jako předtím, když už upoutal pozornost svého přítele. Létat takhle blízko hor nebylo nic, co by se dalo brát na lehkou váhu, obzvlášť ve stroji, který není uzpůsoben pro akrobacii. Vzdušné proudy byly nepředvídatelné a on musel letět hodně nízko a pomalu, nepříjemně blízko ke svahu, až bude odhazovat džbánky se vzkazem.

Allen Kane sledoval, jak stroj letí přímo nad ním a zahýbá doleva, nad údolí. „Ten pitomej prevít by si měl hledět svýho, a neotravovat, když někdo střílí stopovky,“ zabrumlal si pod vousy. Kane se domníval, že pilot právě používá rádio, aby jej nahlásil úřadům, ale v tu chvíli si všiml, že letadlo mává křídly a chystá se k dalšímu okruhu.

Ve chvíli, kdy letoun zakroužil a chystal se znovu přeletět nad Allenem Kanem, byl už daleko níže a jeho motor vydával mnohem méně hluku. Těsně předtím, než nad ním přeletěl, zahlédl Kane cosi, co se objevilo pod modrobílým strojem a padalo k zemi. Podle toho, jak to letělo, bylo zřejmé, že ten předmět moc neváží, a Allen viděl, jak dopadá za kameny na svahu morény asi sto yardů před něj. Uvědomil si, že to bude nejspíš nějaký vzkaz, a rozběhl se k místu, kam ta věc spadla. Henry Bowman byl první člověk, na kterého si vzpomněl, ale nedávalo mu žádný smysl, aby tu jeho přítel byl tak brzo a ještě k tomu v cizím letadle.

Allen Kane snadno našel plastový džbán mezi kameny a když uviděl přivázané tričko, bylo mu jasné, kdo ten stroj pilotuje. Podíval se na vzkaz napsaný na plastu a obočí se mu sraštilo. **SRAZ V ÚDOLÍ**, stálo tam prostě. Pod těmi slovy byla písmena **AKR**, mnohem větší než samotný vzkaz.

Allen Kane neznal nikoho, kdo by měl iniciály **A. K. R.** Znal však jiný význam těch tří písmen, zkratku, kterou oba s Henrym Bowmanem občas používali.

Znamenalo to *A kurva rychle*.

Henry Bowman ležel pohodlně natažený v trávě pod stínem pravého křídla Cessny, když Allen Kane vyjel se svým nákladním vozem k místu, kde stálo letadlo, asi míli od tábora. Vstal a oprášil se, zatímco Kane sestupoval z velkého vojenského vozidla.

„Jsi tady brzo,“ řekl Kane se širokým úsměvem. „A máš nová křídla.“ Úsměv pohasl, jen co zahlédl výraz na tváři svého přítele.

„Mám problémy, Allene. Opravdu vážné. Mrtví lidé. Chceš riskovat, že tě obviní z napomáhání trestnému činu?“ řekl Henry bez úvodu. „Jestli ne, hned odletím.“

„Byl to někdo, koho jsem měl rád?“ zeptal se Allen Kane se skeptickým výrazem ve tváři. Henry se mimoděk usmál.

„Ne, to bych neřekl.“

„Tak to vyklop, debile.“

„Než se do toho pustím, potřebuji vědět, zda existuje někdo, s kým jsi mluvil, než jsi odjel, komu jsi řekl, že jsem s tebou chtěl odjet, ale nemohl jsem?“ Allen se na chvíli zamyslel, pak zavrtěl hlavou.

„Zapnul jsem záznamník už den nebo dva předtím, než jsi změnil plány. A pak už jsem ho nechal; chtěl jsem se sbalit a vyjet v klidu, aniž by mě otravovala spousta zákazníků. Jediné hovory, co jsem uskutečnil, byli dva chasníci, co mi předávali zbraně. Nikdo, kdo by tě znal.“

„No a mluvil jsi o mně vůbec s někým? Třeba na benzínce, nebo kolem mého domu, když jsi vyzvedával střelivo, nebo u Lindbergha v Mackey, když jsi kupoval dynamit, nebo cokoli?“ Kane se nad otázkou zamyslel.

„Ne, myslím, že ne. U Lindbergha jsem ještě nebyl. Mluvil jsem s chlápkem v kavárně v Arcu, který se ptal na můj nákladák, a řekl jsem mu, že jsem tady, abych si zastřílel. Řekl jsem já, ne my, a nezmínil jsem se o tobě ani o nikom jiném, a řekl bych, že si myslel, že jsem tady sám, ale to nic neznamená. Mohl's prostě čekat v táboře nebo se zrovna nechávat přes ulici ostříhat nebo tak něco, a já jsem se o tom jen prostě nezmínil.“

„A když jsi šel ke mně domů?“

„Nikoho jsem neviděl. Odemkl jsem bránu, vjel dovnitř, vyndal jsem municí z garáže, zamknul jsem, zamknul jsem bránu na cestě ven, přijel jsem sem.“ Henry chápavě přikývl, pak se usmál a olízl si rty.

„A kdyby tě někdo viděl, stejně jsme měli v plánu jet kolem mého domu a vyzvednout moje věci. Kdyby v nákladáku viděli jen tebe a ne mě, mohl jsem spát vzadu nebo něco zvedat z podlahy —“

„Nebo mi ho zrovna kouřit,“ navrhl Allen přívětivě. Henry potřásl hlavou a zhluboka se nadechl.

„Nebo tak. Každopádně, jestli je to tak, jsi vůbec jediný žijící člověk, který ví, že jsem zůstal u tebe doma, místo abych jel s tebou, když jsi odjížděl v tomhle nákladáku z Indiany. Jsi jediný žijící člověk, který ví, že jsem s tebou nejel celou cestu přes celou zemi, a jsi jediný žijící člověk, který ví, že jsem s tebou posledních dvaasedmdesát hodin nebyl tady v Idahu. A rád bych, aby to tak zůstalo.“

„Dobře,“ řekl Allen. „Rozumím. Co se tedy ksakru stalo?“

Henry mu to řekl.

Kane poslouchal bez komentáře, ačkoli mu obočí vylétlo nahoru a opakovaně se mu zachvělo chřípí. Henry domluvil, Allen Kane chvíli mlčel a pak položil jednu otázku.

„Proč se rozhodli, že se do nás pustí zrovna teď?“

„Na to jsem zapomněl. Všechny tři naše telefonní linky jsou napíchnuté, už víc než půl roku.“

„Šest měsíců? My všichni? Kristepane!“

„Jo. Tenhle Blair měl těžkou žízeň na všechny prodejce NFA, ale na nás dva zvlášť, kvůli té věci na přehlídce v Columbu v devadesátém,“ vysvětlil Henry znechuceně. „No, a jediný důvod, proč nevěděli, že tam ještě pořád jsem, bylo to, že jsem byl většinu času zalezlý v dílně, a že pokaždé, když jsem někomu volal, jsem použil mobil.“

Allen přikývl. „A teď už je po všem. Postřílel jsi je, vykuchal jsi všech šest federálů a nakrmil jimi prasata Dalea Price.“

„No, vlastně jich bylo deset,“ přiznal Henry. „U tebe jich bylo šest. Další čtyři jsem pak ještě zabil v Columbu.“

„Správně. Deset agentů ATF, vykuchaných a zkrmených Daleovými prasaty.“

„Všechny kromě hlav. Hlavy jsem důkladně omotal lepicí páskou a novinami, dal do krabic a ty krabice jsem opravdu dobře zalepil. Pak jsem je hodil do kontejneru za supermarketem v Indianapolis a navrch jsem nasypal nějaké zkažené jídlo.“ Potrásl hlavou, protože si vzpomněl na další věc, kterou vynechal.

„Než jsem ty hlavy zabalil, vyrazil jsem zuby tupou stranou sekery a párkrát jsem přes ně přejel dodávkou. Pochybuji, že by se daly identifikovat, i kdyby se někdy našly, což se stejně zdá nepravděpodobné.“ Henry pokrčil rameny. „Chci říct, že podle toho, jak jsem se to snažil zařídit, by si všichni měli myslet, že ti chlapi prostě foukli.“ Odmlčel se a pak pokračoval. „Jo, a tu prasečí ohradu jsem důkladně zkontroloval chvíli poté, co jsem tam naházal těch prvních šest. Neviděl jsem, že by tam zůstaly nějaké kosti.“ Při té vzpomínce se mu obrátil žaludek.

„Opravdu si myslím, že z pohledu federálů těch deset dokonale zmizelo,“ opakoval Henry. „A s tou páskou, kterou natočil Blair, a dalšími věcmi, které mám v plánu udělat, se budou daleko spíše snažit zjistit, kam utekli, než kam zmizela těla.“ Henry se kousl do rtu.

„Spíš se bojím toho, co si pomyslí o těch třech havarovaných helikoptérách u mě a jestli mě někdo náhodou neviděl vzlétnout hned poté, co havarovaly. Ale sakra,“ pokrčil rameny, „co mohou mít? 172, která vzlétla, nebo spíš jen prolétala, v té oblasti. Mohl to být kdokoli. Zvlášť někdo, kdo se tam dole chce rozhlédnout — víš, po tom Mayday.“ Kane přikývl a chvíli přemýšlel.

„Co s tím uděláme?“ zeptal se a ukázal na letadlo. „Rozřežeme ho a hodíme do rokle?“ Henry zavrtěl hlavou.

„ATF přece má teď ty zatracené OV-10 s radarem na vyhledávání lidí na zemi. Budou nás hledat, Allene, aby se ujistili, že jsme opravdu tady. Mohli by už být na cestě a já fakt nechci, aby si té 172 všimli ze vzduchu.“

Zajedeme s nákladákem do města, naplníme kanystry benzinem, vrátíme se a natankujeme letadlo. Já pak odstartuji, nastavím autopilota někam na západ a vyskočím. Vzal jsem si s sebou padák. Cessna bude dobrých tři sta mil nad Pacifikem, až jí dojde palivo. Radši sebou hodím a udělám to hned,“ vyskočil Henry, „protože by nás mohli hledat každou chvíli.“ Allen Kane se usmál.

„To se mi líbí,“ řekl po chvíli. „Letadlo navždycky zmizí a ty’s tady byl celou tu dobu se mnou. Ale nepotřebujeme jezdit zpátky do Mackey pro palivo. Mám tady s sebou padesát galonů, jestli to tedy stačí.“

„Dobrý bože, to je dvakrát víc, než potřebuju,“ řekl Henry. „Ale já myslel, že tahle věc jezdí na naftu.“

„To je ta druhá,“ vysvětloval Kane. „Tahleta je na benzín.“

„Tak se do toho hned pustíme. Řeknu ti víc o tom, jak jsem si to plánoval, zatímco budeme vynášet moje věci z letadla. Pak natankujeme, a zatímco já budu ve vzduchu, ty se koukni na ty pásy, které jsem natočil, a uvidíme, co si myslíš o mém plánu.“ Henry se na chvíli zastavil a podíval se na svého přítele.

„Uvědomuješ si, do čeho jdeš, že, Allene?“

„Jo,“ odpověděl Kane. „A už bylo zatraceně na čase.“

Henrymu Bowmanovi trvalo asi půl hodiny, než se dostal do potřebné výšky, stočil se od východu a nastavil letadlo na přímý a rovný let s 2 100 otáčkami za minutu. Seděl na jediném zbývajícím předním sedadle našikmo, protože padák na jeho zádech byl silný dobrých sedm palců.

Cessna byla upravena tak, aby na ní pokud možno vůbec nic nepoznalo jakékoli letadlo, které by snad letělo poblíž. Henry zabarvil boční okna zevnitř černým sprejem hned poté, co s Allenem vyložili z letadla všechno cenné, takže nyní celý interiér páchl jako barvířská dílna. *Nebylo by prostě dokonalé omdlít teď z výparů?* řekl si Henry. Čísla na ocase byla také přemalována. Všechny vnitřní povrchy byly pro jistotu očištěny od otisků a Henry letěl v rukavicích, kvůli nepravděpodobné

možnosti, že by se Skyhawk z nějakého důvodu zřítil dříve, než doletí k oceánu. Allen připomněl pohotovostní vysílač, určený k automatické aktivaci při prudkých nárazech, ale z toho Henry vyňal baterie už před odletem z Missouri.

Henry zapnul autopilota, uvolnil ovládání a ujistil se, že letadlo udržuje správný kurs. Spokojený, že elektronika funguje tak, jak má, se Henry naposledy podíval na přístroje a chytil se kliky dveří. *A teď to bude zajímavé*, ušklíbl se v duchu.

Parašutisté, kteří používají Cessny, všichni bez výjimky nahrazují standardní dveře speciálními „skákačimi dveřmi“, které jsou zavěšené nahoře a za letu se dají snadno otevřít. Henry už jednou skákal ze 172 se standardními dveřmi, když s ním kamarád letěl přes vysokoškolský fotbalový zápas v pronajatém letadle a on naskočil v poločase do týmu. Při onom skoku však pilot přidusil plyn, vzal si řízení a stočil letadlo doprava, aby snížil nápor větru. Henry tentokrát žádný takový luxus neměl.

No tak, nezdržuj se. Jen se jednou pořádně pohni, řekl si, otočil klikou, nacpal prsty mezi odtokovou hranu dveří a trup a přikřčil se na podlahu vedle pilotního sedadla.

Ted! řekl si tiše. Oběma nohama se odstrčil od pilotního sedadla, levým ramenem se opřel do dveří a levou rukou si chránil lanko padáku na břiše.

Podařilo se mu procpat většinu trupu za hranu dveří, ale stomílový vítr se jej snažil sevřít mezi dveřmi a trupem. Setřepal se o pár palců níž a znovu prudce zatlačil nohama, zatímco rameny a nadloktími tlačil na dveře a trup.

Ted' ještě abych se nechytil za koule o podvozek, ušklíbl se Henry, když konečně vypadl ze dveří pod úhlem 45 stupňů k zádi Skyhawku. Levým stehnem bolestivě narazil do podvozkového kola a pak už se volně převracel vzduchem.

Ohnul se v pase, uvolnil paže a jeho tělo se okamžitě srovnalo do polohy zády k zemi. Chvilku sledoval, jak Cessna postupuje po obloze, ale poté, co napočítal do pěti, stáhl levou paži a převrátil se do polohy břichem dolů. Viděl, že je západně od Allenova vozu, tak přitáhl paže k bokům a nahrbil ramena, aby se dostal co nejbliže k místu, kde měl v úmyslu otevřít padák.

Allen Kane se původně chystal pozorovat, jak Henry vylézá z letadla a otevírá padák, ale nedalo mu to a začal se dívat na nahrávky Wilsona Blaira na devítipalcovém kombinovaném televizoru s videorekordérem, který Henry přivezl. Přenosné zařízení běželo na baterie, protože Allenův nákladník měl vojenský standard 24 V. V tuto chvíli byl zbrojír z Indiany naprosto soustředěný na to, nač se díval. Byl už skoro u konce druhé pásky, kterou Henry s Wilsonem Blairem natočil.

„Tohleto je sakra čisté plutonium,“ šeptal si Allen při pohledu na obrazovku sám pro sebe. Pak uslyšel nezaměnitelný zvuk otevření padáku. Stiskl tlačítko STOP a dalších devadesát sekund sledoval, jak jeho přítel prolétá středem údolí a přistává ani ne padesát stop od nákladního vozu.

Henry narychlo sbalil padák a přešel k Allenovi a k vozu. Lehce si masíroval levou nohu v místě, kde si při vystupování z letadla narazil stehno. Na jeho tváři se objevil široký úsměv.

„Kupodivu se zdá, že se padák otevřel,“ konstatoval Allen suše.

„Ovšemže,“ odpověděl Henry spokojeně. „Balil jsem si jej sám.“

„Díval jsem se na ty pásky,“ změnil Allen téma. „Už jsem skoro skončil s tou druhou. Sakra dobrá diverse.“

„Byl jsem malinko v chvatu, ale dělal jsem, co jsem mohl.“

„Poslyš, Bowmane,“ řekl Allen Kane s úsměvem, „kdyžs tady před chvílí přistál a řekl mi, co se stalo, jediné, na co jsem dokázal myslet, bylo to, jak strávíš zbytek života za mřížemi. Ale když jsem viděl tohleto,“ řekl a ukázal na přenosnou televizi, „myslím, že to je opravdová šance se problémům docela vyhnout a ještě navíc ukázat celé zemi, co ti smradi prováděli. Myslím, že tahle nahrávka by mohla doopravdy něco dokázat.“ Sál si zuby.

„A nebudou mít ani nejmenší ponětí, kdo za tím stojí,“ usmál se Henry.

„Tak. Zdá se, že zatím jde všechno podle plánu,“ pokračoval Allen. „Takže si už ani nemyslím, že sis ho akorát honil celou dobu, než jsi sem přilít. Hádám, že máš i nějaký dlouhodobý plán? Co bychom podle tebe teďko měli dělat?“ Henrymu se zvedla nálada, když slyšel, jaká Allen Kane zvolil zájmena.

„No tak nejdřív musím přebalit padák, abychom jej tady někde mohli zakopat, a taky Solothurn,“ usmál se Henry. „Potom, až se vrátíme do města, chci zavolat Rayi Johnsonovi do Colorada.“

„To je ten chasník z Afriky, co jsem ho tehdy potkal u tebe doma?“

„Správně. Myslím, že přišel čas sehnat si na tohle dobrého právního zástupce. Jako zálohu, kdyby už nic jiného. No, a pak se, myslím, tady necháme najít, myslím od federálů.“

„To zní jako plán.“

~

„Ne, Blair se mi neozval!“ muž v Chicagu bezmála křičel.

Dwight Greenwell, sedm set mil východně, skřípal zuby a poslouchal, jak mu oblastní ředitel sděluje špatné zprávy. *To si vážně neuvědomuješ, že zvyšovat hlas na šéfa není úplně ideální způsob, jak se prosadit ve vládě?* pomyslel si kysele. Jeho washingtonská kancelář byla čím dál tím plnější lidí a Greenwell cítil, jak jeho krevní tlak dosahuje docela nových rekordů.

„Omloouvám se, pane,“ uklidnil se muž na druhém konci telefonu, jako kdyby Greenwelovi četl myšlenky. „To jen, že my na tomhle konci toho moc nemáme. Podle prvních zpráv z Missouri se zdálo, že havárie u Bowmanova domu byla srážkou vrtulníků ve vzduchu, ale pořád nemáme žádné zprávy o tom, kam se poděl ten třetí, a Garda se může pominout. A k tomu navíc si jeden z místních chlapíků v oddělení šerifa všiml, že jeden ze dvou havarovaných vrtulníků byl komplet rozstřílený kulometnou palbou. Zevnitř.“

„Cože?“ Greenwell se posadil zpřímá na židli.

„Pořád se snažíme dát si to nějak dohromady, pane, ale vypadá to, jako kdyby se nějak porouchal kulomet u dveří a roztočil se na své lafetě. Rozstřílel vnitřek vrtulníku, ten se vymkl kontrole a srazil se s tím druhým.“

„A třetí pilot se rozhodl odjet na dovolenou do Mexika,“ řekl Dwight Greenwell se zjevným znechucením.

„Blair měl zřejmě nějaký detailně propracovaný plán, který zahrnoval razie v Ohio, Indianě a Missouri, a to vše v rozmezí tří dnů,“ odpověděl muž v Chicagu, moudře ignoruje sarkasmus svého nadřízeného. „Mluvil jsem s lidmi v kancelářích v Columbu a Indianapolis a Blair měl celkem deset agentů, když započítám i jeho samotného, určených k razím v domech jistého pana Granta Milleta a jistého pana Allena Kanea. Millet bydlí v Columbu a Kane uprostřed pustiny v jižní Indianě. Oba tito muži mají licenci druhé třídy a mají také licence pro destruktivní zařízení.“ Nadechl se a pokračoval.

„Kane je momentálně na dovolené v Idahu s Bowmanem. Millet je v Jižní Americe. Razie byly naplánovány na sedmého a osmého, ale zdá se, že se nakonec neuskutečnily. „Ehm... vypadá to, že zpráva o plánovaných razích nějak prosákla mezi přátele obou těchto mužů. Na obou místech táboří deset až dvacet lidí s kamerami.“

„No ale do hajzlu!“ odplivl si Greenwell. „Nesnáším, když nám tohle ti mizerní posraní parchanti dělají!“ Uklidnil se a položil další otázku. „Proto se nájezdy neuskutečnily? Protože jsme přišli o moment překvapení?“

„To doopravdy nevíme, pane.“

„Tak ale co říkají agenti z těch přepadových týmů?“ Greenwell měl občas pocit, že je učitel ve školce.

„Žádného z nich nelze nalézt, pane,“ odpověděl nešťastně muž v Chicagu. „Víme, nebo alespoň máme důvody pevně věřit, že Blair kontaktoval nejméně dva členy přepadového týmu z Ohia v den, kdy se měla razie uskutečnit. Nevíme, co se dále dělo, ale nikdo, s kým jsme mluvili, neslyšel žádnou zmínku o tom, že by byla akce zrušena. Krátce nato však naši čtyři agenti zmizeli.“

Máme alespoň jednu zprávu,“ pokračoval oblastní ředitel, „o dvou agentech z Ohia, Heywoodu Downingovi a Mary Brightové. Podle svědků nastoupili do bílé dodávky, která odpovídá popisu té, se kterou Wilson Blair odjel před dvěma dny. Řidičem byl běloch v tmavém oblečení a se slunečními brýlemi. Svědek si nemyslí, že by měl vousy nebo knír. Předpokládáme, že to byl Blair.“

„No, a kde předpokládáte, že je teď? A kde předpokládáte, že jsou ti agenti z Indiany?“ dožadoval se Greenwell.

„Nemám tušení,“ odpověděl podřízený upřímně.

„Najděte ty tři,“ řekl Greenwell náhle.

„Tři...?“ Oblastní ředitel nechápal, jaké tři má jeho šéf na mysli.

„Milleta, Kanea a... toho dalšího,“ vysvětloval ředitel stejným tónem, jako kdyby mluvil s idiotem. „Ujistěte se, že jsou sakra opravdu v Jižní Americe nebo Montaně nebo kde vlastně. Zvedněte ty svoje OV-10 do vzduchu a najděte mi aspoň ty dva, co jsou v téhle zemi. Najděte je, vyslechněte je a dejte mi vědět.“

„Ano, pane,“ řekl agent a pak si uvědomil, že už mluví do hluché linky.

Dwight Greenwell seděl ve své kanceláři a přemýšlel. *Nechtělo se mi to říct nahlas, pomyslel si, ale vsadím se, že Blair od těch dvou mužů dostal moc pěkný, tučný úplatek. Kdyby se mě někdo zeptal, jak zařídít, aby byly takovéhle razie zrušeny a aby všichni agenti zmizeli na hodně dlouhou dovolenou, tak bych doporučil přesně tohleto. Aplikaci mnoha, mnoha peněz.*

11. ČERVNA

„Ale podívejme se, co kočka přitáhla,“ řekl Allen Kane s úsměvem a zamžoural k obloze. Nad údolím kroužilo tmavě modré dvoumotorové turbovrtulové letadlo. Když se k nim přiblížilo, Henry viděl, že letadlo má červenobílé doplňky. „Myslíš, že bys ho mohl trefit?“ zeptal se Allen.

„Solothurnem? Ale jistě, kdyby tam pořád kroužil a kdybych měl pěknou lafetu na kolech, jako ty, co máš v Indianě. Se svojí malou dvojnožkou se ale nedostanu dost vysoko. Musel bych počkat, až se dostane mnohem blíž, ale vypadá to, že stejně míří sem. Jednu bych mu poslal přímo do čelního skla.“

Rozhovor, který vedli Allen a Henry, byl čistě hypotetický. Henryho 20mm volnotržní neregistrovaná puška byla v tu chvíli rozebraná na části, pečlivě vyčištěná, zabalená spolu s hygroskopickým papírem do vzduchotěsných igelitových pytlů a zahrabaná v národním parku, na místě přesně zaznamenaném a důkladně zašifrovaném uvnitř jeho přijímače GPS. Henry si uvědomoval, že se už možná nikdy nebude moci vrátit pro velkou zbraň, kterou mu otec dal v roce 1967, ale uvažoval pozitivně a nechtěl si uzavřít žádnou budoucí možnost.

„Prohlíží si nákladák.“

„Jo.“

„A co teď?“ zeptal se Allen, když letadlo konečně zmizelo z dohledu.

„Pojďme si chvíli zastřílet, ale pak, myslím, bychom si asi měli vyjet do města. Ukutně nerad těm pitomcům usnadňuji život, ale nebyl bys radši, kdyby nás našli mezi lidmi na veřejnosti, a ne někde tady úplně beze svědků?“

„Dobrá připomínka,“ souhlasil Allen.

12. ČERVNA

„Pár chlápků se tady na vás dva ptalo,“ řekl muž za pultem na čerpací stanici, když Allen a Henry vešli, aby zaplatili za palivo. „Já jim nic neřek’, ale ptali se všude. Řek’ bych, že to byli nějaký výběrčí daní. Ne zdejší.“

„Výběrčí daní?“ Henry odpověděl. „Co by po nás tady ale chtěli?“ Allen Kane vypadal stejně zmateně.

„Nevím. Zdá se, že je spíš zajímavé, jestli ste vy dva tady fakt byli a jestli vás tu někdo viděl. Nevypadalo to, jako že vás chtějí hned sbalit. Ste v maléru, chlapi?“ zeptal se muž nejistě. „Houby mi do toho, i kdyby jo.“ Henry i Allen zavrtěli hlavami.

„Rád bych věděl, co chtějí,“ řekl Kane klidně. „Jestli je ještě uvidíte, řekněte jim, že míříme zpátky k Pahsimeroi a pak nahoru k Modrému dómu.“ Podal muži stodolarovou bankovku, vzal si drobné a následoval Henryho zpátky k vozidlu.

„Pojďme zajet ještě na pár míst, možná si dáme něco k jídlu,“ navrhl Henry v kabině nákladního vozu. „Dejme jim šanci, aby nás našli.“ Muž u čerpací stanice byl toho rána už třetí, kdo Allenovi a Henrymu o federálních agentech řekl. Lidé v Idahu neměli vládu moc v lásce, ani předtím, než její agenti zavraždili manželku a syna Randyho Weavera.

„To zní jako plán,“ řekl Kane, když nastartoval motor.

„Jste Allen Kane a Henry Bowman?“ Allen a Henry se na sebe podívali, pak pohlédli na dva muže v oblecích, kteří přišli k jejich stolku v kavárně.

„Ano, jsme,“ řekl Kane. „Nějaký problém?“

„Jsme z ministerstva financí,“ řekl jeden z mužů a vytáhl pověřovací listiny.

„Jste ATF z Boise,“ řekl Henry, když si je pročetl. „Jestli někdo nahlásil střelbu dávkou, nu, jsme oba daňoví poplatníci ve zvláštním režimu NFA a máme u sebe kopie registračních dokladů ke

všem automatickým zbráním, které jsme si s sebou přivezli.“ Jen co Henry ta slova vyřkl, Allen Kane sáhl do svého otlučeného koženého kufříku. Henry Bowman se zájmem zaznamenal, že oba agenti tomu vůbec nevěnovali pozornost. Allen vytáhl svazek formulářů ATF 3 a položil je na stůl. Oba federálové dokumenty zcela ignorovali.

„Mohli bychom, ehm, mohli bychom vidět nějaký průkaz totožnosti?“ zeptal se nejistě druhý z obou agentů ATF.

„O co jde?“ řekl Henry a pomalu sáhl po peněžence. „Máme všechny doklady. Idaho nemá žádný zákon, který by zakazoval střílet na území státu dávkou. Nestříleli jsme na nic jiného než na pár zajíců, a to bylo s revolvery, i když ze zákona by na tom nijak nezáleželo, i kdybychom je stříleli z kulometů. Vy federálové byste stejně nejeli až do Salmonu z Boise, abyste řešili nějaké sporné porušení pravidel hry nebo stížnost na hluk. Tak oč tady jde?“

Agent vzal Henryho řidičský průkaz, podíval se na něj, totéž udělal s Kaneovým a oba podal svému kolegovi. Jeho výraz vyjadřoval zklamání. „Jsou to oni,“ řekl druhému muži a zavrtěl hlavou.

„Cože?“ zeptal se Allen znovu, tentokrát důrazněji. „Tak ale, kvůli čemu jste tady? Obviňujete nás z něčeho?“

„Neznáme podrobnosti,“ přiznal druhý agent. „Řekli nám jen, abychom zjistili, jestli jste tady na hoře. Ředitel se tvářil, jako kdyby čekal, že nejste.“ Svraštil obočí, což odporovalo jeho výcviku, podle nějž měl zůstat zcela netečný.

„Před třemi dny se na váš pozemek zřítily dvě vládní helikoptéry,“ vysvětlil a kývl na Henryho. „Všichni na palubě zahynuli.“

„Já tomu nerozumím,“ odpověděl Henry. „Co se stalo? A proč vás poslali, abyste mě našel? To přece není vaše prá– moment. Cože? Zřítily se na můj dům?“ zeptal se, jako kdyby si náhle uvědomil, co vlastně muži říkají.

„My nevíme,“ přiznal agent upřímně. „Poslali nás, abychom vás našli, protože ti muži byli z našeho oddělení,“ dodal nepřesvědčivě. Oba agenti se už z tuctu místních zdrojů dozvěděli, že velký armádní nákladník vjel do oblasti dva dny před pádem helikoptéry a že muži v něm byli na dovolené, aby si zastříleli na zajíce.

„No, tohle mne ale opravdu zajímá!“ řekl Henry, rychle se zdvihl a svižně kráčel k telefonnímu automatu poblíž pokladny.

„Kdy jste se vy dva dostali do této oblasti?“ zeptal se druhý agent Allena Kanea.

„Minulý týden,“ odpověděl Kane. „Ve středu, myslím, že to bylo, jeli jsme přes Arco, pozdě odpoledne,“ dodal a potvrdil jen to, co už si federálové zjistili z různých zdrojů. „Utábořili jsme se tu noc v Pahsimeroi.“ Kane se oběma mužům podíval do očí.

„Co se to tady děje, mládenci?“ pokusil se expert na zbraně z Indiany o vstřícný tón. „Proč vás dva posílají až z Boise? Byl snad Henryho barák vypálený do základů? Jste tady, abyste zjistili, jaké zbraně má s sebou, abyste mohli svým kamarádům ve Washingtonu říct, která sériová čísla máte mít v systému a která nahlásit jako zničená?“

Agenty tato otázka polekala a bylo to vidět na jejich tvářích. Neobtěžovali se přemýšlet o tom, jak by si jejich přítomnost mohli ti dva muži vyložit.

„Řekli nám jen, abychom vás našli,“ zopakoval jeden z agentů ostýchavě.

„Pane Kane,“ řekl druhý agent vstřícnějším tónem, „víte, faktem je, že my o téhle věci nevíme o moc víc než vy. Jak jsme řekli, jsme jen z Boise. Zavolali nám, abychom sem zajeli a ujistili se, že jste vy dva v pořádku.“ Usmál se. „A já jsem rád, že jste.“

„Hmmm... a jak jste vůbec zjistili, že jsme v Mackey? Nebo vůbec někde v tomto státě, když na to přijde?“ zeptal se Kane. „Oba jsme svobodní a já té své bývalce rozhodně neřekl, kde budu — jak jste tedy věděli, kde nás hledat?“ Obličej obou agentů okamžitě ztratily výraz.

„Dostali jsme rozkazy z Washingtonu,“ řekl po chvíli první z nich. Jeho tón naznačoval, že očekává, že Kane bude touto zprávou ohromen.

„Takže tohleto je všechno?“ zeptal se Kane. „Teď prostě zavoláte svému šéfovi na východním pobřeží a řeknete Jo, jsou tam, v pořádku a položíte telefon? Co se ksakru děje?“ zdůraznil Kane. Oba agenti se zase začínali vymlouvat na nevědomost a rozkazy shora, když se vrátil Henry.

„Mluvil jsem se starým Krausem,“ řekl Henry svému příteli a vklouzl zpátky do boxu. „To je šerif tam, kde bydlím. Federálové toho moc nenamluví, ale řekli mu pořad o něco víc, než těmhle dvěma chlápům. ATF si vypůjčila tři vrtulníky Národní gardy i s piloty. Dva z nich se zřítily v lese na mém pozemku. Nikdo neví, kde je ten třetí. Neohlásil se a oni nemají tušení, kam fouknul,“ Oba agenti se na sebe podívali. To bylo opravdu víc informací, než co se dozvěděli oni. „Nejspíš se nezřítily,“ pokračoval Henry, „protože tam nebyl signál ELT, jako u těch dalších dvou.“ Vysílač nouzového lokátoru třetího letounu byl ve skutečnosti také aktivován při nárazu, ale jeho signál nepronikl značnou vrstvou vody.

„Šerif Krause říká, že ATF nechce moc mluvit o tom, co tam zatraceně dělali, ale nejspíš to byl nějaký speciální projekt, na kterém pracovali.“ Henry se na chvíli odmlčel a přimhouřil oči.

Kaneovi se zdálo, že zahlédl jen první náznak úsměvu, který vypadal, že se snad zformuje, ale dříve zmizel. Pak Henry federálům předhodil bombu.

„Nejzajímavější na tom je, že Krause říká, že podle všeho to vypadá, jako kdyby se ti chlapi z ATF postříleli navzájem sami.“

„Cože?“ řekli Allen a jeden z obou agentů téměř současně.

„No, všechny tři vrtulníky měly na otočných lafetách v bočních dveřích M60. Oba dva, co tam havarovaly, byly zčernalé vraky; ale v jednom byla spousta děr po střelách z M60, které šly zevnitř ven.“

„O čem to mluvíte?“ zeptal se první agent.

„Jeden ten stroj byl skoro rozříznutý vejpůl od střelby z třícítky, která přišla *zevnitř*. Nejdřív si mysleli, že se ty vrtulníky srazily ve vzduchu, a to že nějak spustilo ten kulomet a otočilo jej. Dávalo by to tak trochu smysl, protože to byla M60, a ty krámy si dělají, co chtějí. Jenomže inspektor FAA vysvětlil šerifovi, že vzhledem k tomu, že ty dva vraky byly daleko od sebe a že lopatky rotoru každé helikoptéry stále visely na hlavním hřídeli a tak dále, no prostě to nemohla být srážka ve vzduchu.

A navíc v tom s dírami zevnitř našli na místě havárie jenom tři těla, ale všechny helikoptéry vzletly se čtyřmi muži. Nakonec našli tělo střelce o čtvrt míle dál v lese. Šerif říkal, že to vypadalo, jako kdyby se prostě vyhoupl ven a rozstřílel ty uvnitř a pak se pustil a skočil.“

„To je úplná pitomost,“ řekl druhý agent rozhořčeně. Allen Kane zavrtěl hlavou.

„No, já nevím,“ usmál se prodejce z Indiany. „Vlastně mi to dává docela smysl. Henry, co ten chlap říkal o té druhé helikoptéře — neměla v sobě náhodou zvenčí hromadu děr?“

„O tom se ani nezmínil. Jen řekl, že to byly oba vyhořelé vraky.“

„Vsadím se, že se to přesně takhle stalo,“ pokračoval Kane, „ten chasník nejspíš vypálil první dávku na druhý vrtulník a sestřelil ho. Pak se vyhoupl ven, zbytek pásu nasypal do vlastní helikoptéry a vyskočil dřív, než začalo hořet všechno palivo.“ Oba agenti se nad tím zatvářili náramně uraženě a začali protestovat.

„To je absurdní! Vy nic nevíte —“

„To dává smysl, Allene,“ pokračoval Henry, zcela ignoruje oba federály, již zcela ztratili kontrolu nad diskusí. „Odpovídá to docela hezky tomu, co se stalo už dřív. Víš přece, tehdy v Kalifornii.“

„No jasně!“ řekl Kane. „Ten chlap z ATF v Los Angeles.“ Jeden z agentů u stolu se pokusil vstoupit do debaty. „O čem to mluvíte –“

„Nejlepším ukazatelem budoucího je minulé,“ zarecitoval s úsměvem Henry Bowman, obrátiv se na Allena, jako kdyby tam ti dva vládní muži vůbec nebyli. Druhý agent položil ruku na partnerovu paži. Vysvětlím ti to později,“ řekl mu.

„Aha, vy jste v oddělení nový?“ zeptal se Henry, rozevřel oči a konečně vzal viditelně na vědomí muže z ATF. „Stalo se to před časem v jižní Kalifornii. Chlápek z ATF z jedné z místních kanceláří nejprv střelil svého partáka do hlavy a pak spáchal sebevraždu. Úřad se prý zpočátku snažil prosadit, že to byla nehoda. Když jim nikdo na ty kecy neskočil, zkusili to s tvrzením, že ten chlap byl mimo, protože nemohl najít ženskou. Chápete to, nemohl najít ženskou v jižní Kalifornii,“ zdůraznil Henry a oba se s Allenem rozesmáli na celé kolo. „Není divu, že ten poslední pilot od tamtud odletěl a od té doby o něm nikdo neslyšel. Nejspíš nebyl úplně připravený umřít pro slávu F-týmu.“ Henry náhle zvažněl a upřeně se zadíval na staršího agenta z Boise.

„Moc dobře jsem si ale všiml, že jste se za celou tu dobu neobtěžoval mi vůbec říci, co dělaly tři ozbrojené helikoptéry plné agentů ATF nad mým pozemkem.“ Nastala dlouhá odmlka, než agent promluvil.

„Nejsme oprávněni o tom mluvit.“

Henry a Allen si vyměnili pohledy. Oba dobře věděli, že není možné, aby se tito dva federálové z místní pobočky dozvěděli cokoli o plánované razii vzdálené přes tisíc mil. To, co teď slyšeli, byla jen do očí bijící póza a nic jiného.

„Nechceš se sbalit a vyrazit domů?“ zeptal se Allen Kane svého přítele. Henry se zamyslel a zavrátil hlavou.

„Pořád máme dost střeliva a ti zajíci jsou letos opravdu neuvěřitelní. Šerif řekl, že každých pár dní zkontroluje můj pozemek a odstřelí každého, kdo by se pokusil to tam vyrabovat. Zůstaneme, dokud nám nedojde munice. Možná se podíváme, jak to vypadá v Montaně.“

„Máte ještě něco, na co byste se nás chtěli zeptat?“ Kane se zeptal obou federálů. „Jestli ne, odcházíme. Už je pozdě, měli jsme v plánu vyrazit mnohem dříve.“ Oba s Henrym vstali. Kane zvedl účtenku. Starší federál otevřel ústa, pak je zase zavřel. Ze zvyku chtěl říci Henrymu a Allenovi, aby nechodili nikam, kde by je nemohli zastihnout, ale uvědomil si, že nemá žádné oprávnění takový požadavek vznášet. Federálové se nelíbilo, jak rozhovor dopadl, ale nezbývalo mu nic jiného, než předat hlášení do Washingtonu. S partnerem se beze slova otočili a odešli z kavárny.

„Dělali vám ti dva chlapi z ATF nějaké potíže, mládenci?“ zeptala se žena za pokladnou. Henry se zazubil a podal jí dvacetidolarovou bankovku. Pokladní byla jen o pár let starší než on a přinejmenším o pět let mladší než Allen Kane. Měla špinavě blond vlasy a drobný úsměv, který oběma mužům prozradil, že bez ohledu na to, kolik nežádaných nabídek každý den dostává, mužská pozornost ji stále těší.

„Ne víc, než byste čekala,“ řekl jí Allen. „Obtěžovali vás?“

„To zase nemůžu říct. Jenom se tu poflakovali, vyptávali se na vás dva a každého znervózňovali. Lidi tady kolem si o té bandě nemyslí nic dobrého. Po tom, co se stalo Weaverově rodině a tak.“

„Amen.“

„Dvě jejich helikoptéry se zřítily na můj pozemek v Missouri,“ vysvětloval Henry. „Chtěli mi o tom říci.“

„No, tak to tedy alelúja!“ Henry a Allen se ohlédl po hlase a viděli, jak se od nedalekého stolku zvedá ošlehaně vyhlížející muž ve vybledlých modrých džínách a otlučeném stetsonu. „Nechtěl bych vypadat, jako že šmíruju; ale ti dva se tady na vás vyptávají už pár dní a to jméno jsem poznal. Vy jste Allen Kane, že? Čtu ty vaše věci už víc než dvacet let.“ Natáhl ruku a Kane mu jí potřásl.

„Lidi si mysleli, že Elmer Keith je lhář, když psal, jak střelil z pistolí na doopravdickou dálku, ale vy jste všem říkal přesně to samé. No, tak já jsem si tedy koupil v jednasmdesátém Super Blackhawk .44 a zkusil jsem si to sám. A ukázalo se, že říkáte naprostou pravdu. Pak se objevila tahle zábava se střelbou na siluety a ti, co vás nazývali lháři, nějak sakra rychle zmlkli. Je mi ctí, že vás poznávám, pane Kane. Hm, vy říkáte, že někteří z těch chlapů z ATF havarovali se svými helikoptéry na vašem pozemku?“ podíval se na Henryho.

„Tak mi to řekli. Před pár minutami jsem volal šerifovi. Oba vrtulníky vezly kulometry M60. Jeden z vraků byl plný děr po kulkách, které šly zevnitř ven, a tělo toho chlapa, který tam dělal střelce, našli čtvrt míle daleko v lese. Řekl, že to vypadá, jako kdyby sundal druhý vrtulník, otočil zbraň a zbytek pásu poslal do vlastního stroje a pak vyskočil. Podle toho, co mi šerif řekl, se právě teď probírají jeho minulostí,“ řekl Henry. „Kdo ví, třeba byl na drogách, nebo tak něco.“ Henry se otočil ke svému příteli.

„Musím ještě vyřídit pár telefonátů. Allene, sedni si tady s tím chasníkem a pověz mu o těch skupinkách na sto a dvě stě yardů, co děláš s novým designem hrotu střely.“ Henry vykročil k telefonnímu automatu.

„Řekli, proč k vám přiletěly ty dvě helikoptéry ověšené kulomety?“ zeptal se cizinec. Henry se zarazil, otočil se k němu a pokrčil rameny.

„Ti dva chlapi to nechtěli říct, no, ale já mám docela hodně zbraní a obávám se, že to je pro ně dostatečný důvod.“

„Kdyby se zjistilo, na čem ten chlápek jel,“ usmál se muž, „možná byste to mohli pustit na veřejnost, a třeba by se tam nahoře ve Washingtonu chytili za nos.“

~

„Ksakru, řekl jsem přece jasně, že chci mít tenhle ten zasraný bordel kompletně pod dekou!“ Ředitel ATF Dwight Greenwell práskl telefonem a rozeřval se na svůj štáb.

„Tohle už je čtvrtý hovor, co mám za poslední půlhodinu od novin, a všichni se ptají na Calrona Jonese a co že prý ho přimělo sestřelit vlastní vrtulník. Měl problém s drogami? Souvisí to s tou vraždou a sebevraždou v Los Angeles před pár lety?“ Ježíši!

Chtějí vědět, co tam ty dva vrtulníky dělaly, a taky chtějí vidět kopie povolení k prohlídce. A taky se k tomu všemu zdá, že všichni vědí i tom třetím, co zmizel.“

„Jak by o tom mohli vědět?“ zeptal se jeden ze štábu.

„Do prdele, mohl o tom mluvit kdokoli. Ale tenhle poslední chlap chtěl vědět, jestli na tom dělá *Blair*. Řekl, že mu ten tip prý dal nějaký agent. Kde je, kurva, loajalita v téhle agentuře?“ Zavrtěl hlavou a rozhlédl se po ostatních v kanceláři.

„Chci, abyste si vy, lidi, sedli k telefonu v každé z našich kanceláří. Najděte mi Blaira. Zavolejte na každé zatracené letiště, kde by vrtulník Národní gardy mohl natankovat. Chci od toho parchanta slyšet nějaké odpovědi, a chci je slyšet rychle.“ Podíval se každému ze svých podřízených do očí.

„Nemusím snad ani zdůraznit, že nikdo z vás o ničem z toho nesmí ani *špitnout* novinářům.“

Nikdo z Greenwellových zaměstnanců neměl v úmyslu se tomuto rozkazu ani v nejmenším protivit, ale už bylo pozdě. Devět dobře promyšlených telefonátů z kavárny v Idahu navedlo novináře na stopu, které se jen tak nepustí.

~

„Vy jste měl ZX-11 a někdo vám ji *šlohnul*?“ zeptal se mladík Henryho. Oba muži stáli a dívali se na Kawasaki z roku 1981, jejíž prohlídkou právě Henry strávil dvacet minut. ZX-11 byl nejrychlejší motocykl, jaký kdy v Kawasaki vyrobili. Testovalo jej nezávisle několik motocyklistických časopisů a stroj dosahoval v neupraveném továrním provedení rychlostí přes 170 MPH.

„Přímo před mým motelovým pokojem v Idaho Falls. Věci jsem měl s sebou nahoře, ale motorka je bohužel nadobro pryč. Na brzdovém kotouči byl zámek, takže ji nejspíš odvezli na pickupu. Nejlepší silniční mašina, jakou jsem kdy měl,“ řekl Henry smutně. Pokrčil rameny. „Teď ale musím dokončit cestu a pojistku mi vyplatí až za pár měsíců, a to přinejlepším.“

„To je blbý.“

„Ani nevíte jak moc,“ pohlédl Henry na třicátníka, jehož inzerát si vyhlédl v místních novinách. „Podívejte se. Za takhle starou motorku chcete opravdu vysokou cenu. Ale je vidět, že byla pořád garážovaná, olej je čistý, elektrika funguje, motor zní dobře, pneumatiky nejsou sjeté a Z-1 se nerozbije. Já to vím — mívál jsem ji, než jsem získal jedenáctku. Musím si něco koupit rychle, protože potřebuji být co nejdřív zase na cestě, takže nemám moc na vybranou. A vy nabízíte i sedlové brašny, to mi také pomůže.“

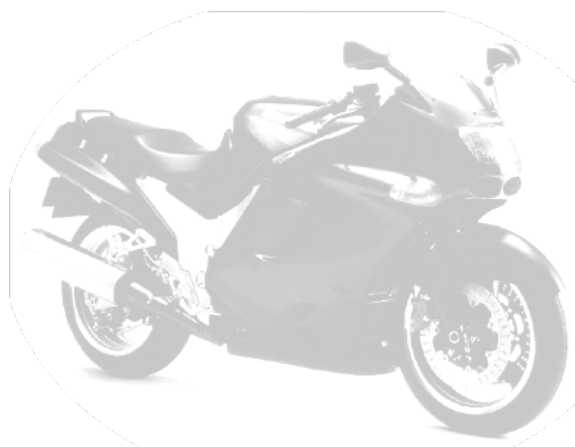
Zaplatím tedy vaši cenu, bez smlouvání a v hotových, ale musíte pro mě udělat jednu věc.“

„A to by bylo co?“ zeptal se prodávající.

„Nemohu jet až do Pensylvánie bez značek. A musím přiznat, že bych na tak dlouhé cestě neměl velkou důvěru k jednomu z těch papírů, co je na nich napsáno ‚Žádost o licenci podána‘. Pojištění není žádný problém — mám pojistku, která pokryje cokoli. Ale jízda bez poznávací značky, to znamená dneska samé potíže. Takže, zavolejte svému agentovi a zrušte pojistku třeba hned teď, jestli chcete, ale značku mi tam nechte. Motorka bude pořád vedena na vaše jméno, dokud se nedostanu domů a nevyřídím to na dopravním inspektorátu.“

Mladík se na chvíli zamyslel a pak přikývl. „Tak dobře,“ řekl s úsměvem. „To zní fěr.“ Henry vytáhl peněženku a začal odpočítávat stodolarové bankovky.

Bylo skoro deset hodin večer, když Henry Bowman zastavil na dlouhodobém parkovišti u letiště v Salt Lake City. Zdvihl Kawasaki na stojánek a sklonil se, aby přes průhled zkontroloval hladinu oleje. *Nevypadá to, že by jej ubylo.* Usmál se v duchu: *Motocykly jsou dokonalý způsob, jak cestovat anonymně. Stačí nějaký běžnější typ bez zvláštních barev a celoobličejová helma, a nikdy nikdo nedokáže s jistotou identifikovat ani stroj, ani jezdce.* Uložil si klíč do kapsy, sňal zavazadla a vydal se na dlouhou cestu k pokladně United Express.

13. ČERVNA

„Stihl jsi to dřív, než jsem čekal,“ řekl Ray Johnson do telefonu. Nepoužil žádná jména. „Ale to je dobře. Mohu tě vyzvednout asi za dvacet minut. A...“ Ray zaváhal, chtěl ještě něco říci, ale pak si to rozmyslel. *Mám z toho nějaký divný pocit*, pomyslel si a vzpomněl si na nedávnou situaci, kdy byly role obrácené a on byl ten, kdo volal z letiště. „A uvidíme se pak,“ dokončil. Otázky, které chtěl Henrymu položit, mohou počkat, až setkají tváří v tvář v soukromí.

„Tak co se děje?“ *Vypadá trochu unaveně, ale zdá se jinak být docela v pořádku a v dobré kondici*, pomyslel si Ray. Henry se usmál. „Jsi ještě pořád právník, Rayi?“ potočil se na sedadle spolujezdce Rayova pickupu, aby se mohl podívat svému příteli do očí. „Myslím, zda pořád můžeš oficiálně pracovat jako právní zástupce?“

„Ale ano, to jsem ti říkal už do telefonu. Stálo mne to jen dvacet babek ročně, abych zůstal členem komory, když jsem byl v Africe. Usoudil jsem, že je to zadarmo ve srovnání s tím, co vše bych musel jinak absolvovat, kdybych si chtěl po návratu do Spojených států členství obnovit, abych mohl dělat advokáta. Nechceš mi konečně říci, proč je to důležité?“

„Chci si tě najmout.“ Sáhl do kapsy u košile a vytáhl tenký svazek bankovek. „Tady. To je tisíc dolarů.“ Ray mávl rukou.

„Právník může mít klienta, aniž by od něj dostal vůbec nějakou zálohu. Stačí, je-li přesvědčený, že klient zaplatí, až bude zapotřebí.“ Rychle zívá a pak zavřel ústa. „Dobře, takže od této chvíle pracuji pro tebe. Cokoli, co mi řekneš, je spolehlivě chráněno advokátní mlčenlivostí. Takže, o co kráčí? Jsi v průšvihů?“ Při této otázce se Henry Bowman tiše rozesmál a Ray cítil, jak se mu zjezily chlupy na zádech. Otočil hlavu a podíval se na svého mladšího přítele.

„Dávej pozor, kam jedeš, Rayi,“ řekl Henry jemně. „Bylo by docela trapné vjet do řeky Roaring Fork docela strízlivý a za bílého dne. No, a abych odpověděl na tvou otázku, podle mého nejlepšího vědomí ne, nemám žádný průšvih. Aspoň zatím ne. Ale může se to kdykoliv změnit, a rychle.“

„Víš co, to zní jako něco, co by mohlo být docela zajímavé,“ usmál se Ray a sjel se silnice na šterkovou krajnici. „Takže bych se možná měl raději malinko soustředit.“ *Jak začít?* uvažoval, zatímco se na sedadle otočil ke svému příteli. „Nu, pro začátek, z čeho... asi tak předpokládáš, že bys mohl být obviněn? Právníci vždy potřebují vědět, jaká jsou obvinění a jaké důkazy má obžaloba. Nepo-

třebují naproti tomu vůbec vědět, zda je klient skutečně vinen nebo ne.“ *Ačkoli jsem se až dosud nesešel s žádným obhájcem, kterého by to doopravdy nezajímalo*, dodal v duchu.

„Vzpomínáš si na mého přítele Allena Kanea?“ zeptal se Henry.

„Jistě. Chasník z Indiany. Potkal jsem jej tehdy u tebe.“

„To je on. Nu, ATF prostě začala letos na jaře odposlouchávat jeho telefon. Mají nahrávky, jak plánujeme výlet do Idaha a chystáme se tam střítet zajíce. Takže ATF ví nebo přinejmenším má podezření, že...“ Henry se zhluboka nadechl a změnil tón hlasu; nyní mluvil ploše a bez emocí, jako kdyby četl novinové zprávy.

„Ráno pátého června byl Allen Kane viděn, jak opouští svůj dům v jižní Indianě ve svém armádním dvouapůltunovém nákladním vozu. Téhož dne odpoledne byl viděn, jak vjíždí na pozemek Henryho Bowmana v Missouri.“

Sedmého června se šest agentů ATF včetně oblastního ředitele Wilsona Blaira vydalo z Indianapolis, aby provedli domovní prohlídku u Allena Kanea. Od té doby nebyl spatřen žádný ze šesti agentů ani bílá dodávka, ve které jeli. Má se však za to, že Wilson Blair následujícího dne kontaktoval jednoho nebo více agentů v pobočce ATF v Columbu v Ohio. Zmizeli také další čtyři agenti z této kanceláře, kteří pod Blairovým velením plánovali provést druhou razii u dalšího prodejce NFA v Columbu osmého června.

Nejméně dva a možná všichni čtyři pohřešovaní agenti z druhé skupiny byli naposledy spatřeni v Columbu, jak nastupují do bílé dodávky velmi podobné té, kterou naposledy odjel Blair a dalších pět agentů z Indianapolis. Svědci uvedli, že řidičem byl běloch, jehož fyzický vzhled a způsob oblékání odpovídají Wilsonu Blairovi. Zmíněná razie, která měla být provedena v domě prodejce NFA, který je v současné době v Jižní Americe, měla být tajná. Přesto však řada dealerů NFA a jiných přátel tábořila na tom místě následující den, a zdá se být zřejmé, že tam již trávili nejméně 24 hodin. Je tedy jasné, že jim někdo dal na plánovanou akci tip.

Následující ráno, devátého června, Blair nebo někdo, kdo se za něj vydával, zavolal do kanceláře ATF v Missouri, aby si promluvil s agentem, který se s ním chystal na třetí akci, naplánovanou na odpoledne toho dne. Šlo o razii v domě a na pozemku Henryho Bowmana v Missouri a vzhledem k obtížnému terénu se tam agenti vydali ve třech vrtulnících Národní gardy, které si pro tuto příležitost vypůjčili.

Dva z těchto strojů se však zřítily v lese nad Bowmanovým pozemkem, ještě než dorazily k jeho domu. Třetí se pohřešuje. Prohlídka vraků odhalila, že jeden z vrtulníků byl prostrřelen kulometnou palbou, která vycházela z jeho vlastního vnitřku. Tělo střelce bylo nalezeno čtvrt míle daleko v lese. Jedna z teorií, která získává na významu, je, že střelec u dveří nejprve sestřelil druhý

vrtulník, pak otočil zbraň o 180 ° a sestřelil vlastní letadlo. Nakonec buď spáchal sebevraždu skokem ze dveří, nebo jej z nich vyhodil výbuch, když se vzňalo unikající palivo v padajícím stroji. Nikdo dosud nepřišel s uspokojivým vysvětlením pro fakt, že třetí vrtulník a muži v něm stále zůstávají nezvěstní.

Poté, co se ředitel ATF ve Washingtonu dozvěděl o haváriích a vyslechl předběžné vyhodnocení důkazů, zavolal oblastní kancelář ATF v Boise. Dal instrukce tamním agentům, aby vyhledali Kanea a Bowmana v Idahu. Ředitel si chtěl ověřit, zda se tam oba muži skutečně nacházejí.

Agentům se nakonec podařilo nalézt Kanea s Bowmanem dvanáctého června; právě snídali v kavárně v Salmonu v Idahu. Během dvou dní před tímto setkáním agenti ATF hovořili s mnoha lidmi v několika městech, kteří viděli velký zelený armádní nákladní vůz a mluvili s oběma muži, již si do Idaha přijeli zastřílet z revolverů na zajíce v běhu.

Několik svědků hovořilo o tom, že Kane s Bowmanem byli desátého června v odlehlé části údolí Pahsimeroi. Jedním z nich je chovatel dobytka žijící na svazích hory Borah Peak, ten si vzpomíná, jak se dva muži zastavili u jeho domu toho dne při cestě z údolí. Přesně popsal Kaneovu zraněnou levou ruku a hnědé skvrny v Bowmanově pravém oku. Uvedl, že Kane s ním popíjel kávu, zatímco Bowman si hrál s jeho psy, párem australských ovčáků.

Grant Millet, majitel nemovitosti v Columbu v Ohiu, kde mělo dojít k razii osmého června, je stále v Jižní Americe, kde již pobývá déle než dva týdny. Zdá se tedy, že žádný ze tří prodejců NFA, proti nimž byly razie plánovány, se podle všeho nemohl aktivně podílet na zmizení deseti agentů v Indianě a Ohiu, ani na smrti či zmizení dvanácti agentů a členů Národní gardy v Missouri.

V současné době se proto úsilí vyšetřovatelů soustřeďuje na další dealery NFA, kteří se Kanem, Bowmanem nebo Millem znají či jsou jejich přáteli. Zatím však nebyly objeveny žádné slibné stopy.“ Ray chvíli čekal, čím bude Henry pokračovat, pak si ale uvědomil, že jeho přítel už skončil. *Pokouší se o bezvýraznou pokerovou tvář, ale něco má v očích*, pomyslel si Ray.

„A ty teď... očekáváš, že budeš obviněn z nějakého zločinu?“ zeptal se nakonec Ray. Henry pokrčil rameny.

„Neočekával jsem, že na můj dům zaútočí tři helikoptéry Gardy ozbrojené kulomety, ale zdá se, že se přesně to stalo.“

„Mám velmi silný dojem, že o tom, co se stalo, víš daleko víc než kdokoli z ATF. Nebo FAA, když už jsme u toho.“ *Nemůže se rozhodnout, jak na tohle odpovědět. Nebo zda má vůbec něco říkat.* Ray tiše čekal a nenaléhal. *Do čeho jsi to šlápl, Henry Bowmane?* Lovecký průvodce se necítil tak plný života od doby, kdy se vrátil do Spojených států.

„Řekněme to tak,“ řekl po dobré úvaze Henry, „že naprosto žádná z událostí, které jsem právě popsal, pro mne není záhadou.“ Když ta slova uslyšel, Ray Johnson měl náhle pocit, jako kdyby v jeho mysli něco právě zapadlo na své místo.

„Jdu do toho s tebou.“

„Cože?“

„Chci se přidat. Ať už jsi měl na tom, o čem jsi mi právě řekl, jakýkoli podíl, ještě jsi neskončil. Máš další plány.“ *Ted' jsem ho dostal*, usmál se Ray v duchu, když viděl Henryho reakci.

„Chci se toho, co plánuješ, zúčastnit. Jako spolupachatel, ne jako právní zástupce.“ Otočil klíčkem v zapalování a nastartoval. *Sakra, připadám si dobře o dvacet let mladší*, pomyslel si šťastně.

„Ehm, Rayi, já si nemyslím —“

„Počkej, až budeme v domě,“ přerušil Ray Henryho v půli věty a vyjel zpět na silnici.

~

„Přestaňme chodit kolem horké kaše,“ odložil Ray kávu a naklonil se v křesle dopředu. „Bylo tam dohromady dvaadvacet federálů, o kterých ses zmínil, když jsme sem jeli autem. Dvanáct jich je mrtvých a deset se pohřešuje. Předpokládám, že jsi některé z nich zabil?“

„Ne některé,“ zavrtěl Henry hlavou. „Všech dvaadvacet.“

„No sakra,“ řekl Ray, „tohle je horší malér, než když ses dostal mezi ty splašené buvolky.“

~

Ray mlčky seděl a přemýšlel o všem, co mu Henry řekl, a o videokazetě, kterou právě zhlédl.

Federálové budou pátrat po lidech, kteří neexistují, uvažoval. I kdyby našli vrtulník v lomu, nic to na věci nezmění. Pořád to perfektně sedí. A pokud analyzují vraky a najdou v nich stopy termitu, čehož se Henry bojí nejvíc, tak co? To jen zvýší bizarnost celé jejich mise. Henry je v bezpečí. Ray zavřel oči a promnul si spánky. Ale má celý ten seznam a všechny ty další údaje z Blairových složek... Ray otevřel oči a pohlédl na svého přítele.

„Je to dobré, ale není to dost dobré,“ řekl.

„Nenapadá mě žádná další pojistka nebo trik,“ pokrčil Henry bezmocně rameny. „Buď to takhle bude fungovat, nebo ne. Nemohu se vrátit a udělat to znovu a jinak, takže nemá cenu zabývat se čímkoli, co jsem byl býval mohl či nemohl nebo měl či neměl. Jsem si ale naprosto jistý, že mě Allen nenechá na holičkách, pokud jde o to alibi.“

„Tohle jsem na mysli neměl,“ usmál se Ray. „Co se toho týká, troufám si říci, že tvůj plán nemá chybu,“ pokýval hlavou. „Zlikvidoval jsi důkazy a postaral ses, aby to vypadalo, že jsi byl v Idahu, když se to stalo. Máš na záznamu velitele, který přiznává, že ATF se chystala podstrčit falešné důkazy a lhát, aby vás tři mohli zatknout, a že on to zarazil. To jeho volání do akce, které jsi vymyslel, kamaráde, to byl zatraceně geniální tah. Není vůbec sporu o tom, že pár kopií na správných místech přivede celé oddělení k naprostému šílenství a jestli něco nepřipadá v úvahu, pak to, aby vůbec uvažovali o tom, že ty chlapy ve vrtulnících jsi mohl pozabíjet ty. Jsi natolik v bezpečí, na kolik to je vůbec možné. Ale... nejde to dost daleko. Neřeší to problém.“

„Neřeší to problém? To, že nakonec opravdu snad neshniji ve vězení, a hlavně to, že mne nejspíše ani vůbec nezatknou, to není řešení, nebo by to nebyl problém?“ opáčil okamžitě Henry. *Nevídí to, pomyslel si Ray. Alespoň zatím ne. Jsem zvědav, jestli si bude myslet, že jsem se docela zbláznil.*

„Neřeší to problém ATF a všech těch ostatních vládních pitomců. Budou vyšetřovat, na nic neprijdou, a nic se nezmění. Víš, tohle je první věc, na kterou jsem myslel, když jsi mi popsal, co se stalo.“ Ray se pohodlně opřel v křesle a zadíval se z širokého okna, jež skýtalo velkolepý výhled na pohoří Aspen.

„Henry, když jsem tehdy v roce 1994 odcházel z tvého domu, nedokázal jsem uvěřit úplně všemu, co jste mi s Allenem řekli. Ne, že bych měl za to, že si vymýšlíš, ale hádal jsem, že za těmi příběhy bude asi víc, než o čem vy dva vůbec víte. Takže jsem se vrátil domů, vytáhl jsem nějaké peníze a staré známosti a pustil jsem se do malého vlastního vyšetřování. A víš, co se ukázalo? Ukázalo se, že je to celé ještě daleko horší. Zjistil jsem, že to, co jste mi s Allenem vyprávěli, je jenom špička ledovce.

Dozvěděl jsem se spoustu věcí, které mi hodně vadily, ale definitivně mne přesvědčila jedna informace, kterou jsem zjistil začátkem roku '95. Noviny byly tehdy plné článků o tom vyšetřování, jak soudy hledaly vysvětlení toho, že agenti FBI střelili do zad syna Randyho Weavera a vystřelili jeho ženě mozek, zatímco kojila dítě. Dostal jsem kopie všech spisů, a měl jsi pravdu, byly to samé lži a mlžení a „naši stateční agenti jednali hrdinně i přes strašlivou nepřízeň osudu“, bla bla bla. To mě vlastně ani nepřekvapilo, i když přiznávám, že jsem od nich čekal něco trochu lepšího.

No, a tou poslední kapkou bylo tohle: přesně ve stejnou dobu, kdy se hájili, že Horiuchi možná opravdu neměl zavraždit Vicki Weaverovou a že si tedy budou mnohem důkladněji a spolehlivěji hlídat svá pravidla, si FBI objednala téměř dva tisíce odstřelovacích pušek ráže .308 s dalekohledy pro noční vidění a s tlumiči.

Henry,“ řekl Ray a naléhavě se předklonil, „když dostaneme ven tyhle informace, spolu s tou nahrávkou, kterou jsi pořídil s Wilsonem Blairem, můžeme ty parchanty konečně zastavit. Zahnat je na útěk, ve strachu o život, a —“

„Ty pušky,“ skočil mu do řeči Henry, „byly vyrobeny firmou Brown Precision. Tlumiče AWC a noční vidění STAND?“ Ray vytřeštil oči. *Jak to mohl vědět?*

„A-ano,“ řekl zaskočeně. „Jak...?“

„Rayi, všichni to vědí. Sakra, ty tři společnosti se zdržely s běžnými dodávkami o celé měsíce ve druhé polovině '94 a v první polovině '95. Nikdo z nás s licencemi NFA od nich nemohl ukrutně dlouho dostat ani ň. Bylo to něco podobného, jako když si člověk objednal samočinné pistole od Smithe & Wessona na konci války ve Vietnamu.“

„No, já jsem do těch firem volal, protože mne opravdu zajímalo, proč si FBI myslí, že potřebuje dva tisíce nočních odstřelovacích pušek s tlumičem, a zrovna v té době. A víš, Henry, co mi jeden z nich řekl?“

„Nech mě hádat. Když jsi mluvil s hochy z AWC a STANO, buďto prohlásili, že je to důvěrné a tajné a že musí být zticha, nebo možná napovídali hromadu nesmyslů o tom, že FBI nás chrání před teroristickou hrozbou, nejspíše by jako příklad použili ty pitomce, co se pokusili vyhodit do vzduchu WTC. Nebýt toho, že tu objednávku zadali dávno před Oklahomou, vymlouvali by se spokojeně i na McVeigha.

Jiné to asi bylo v Brown Precision. Ti chasníci tam nejspíš napůl žertovali, že je to proto, aby FBI mohla vraždit lidi ze střelecké kultury, jako jsem já nebo Allen, s menším risikem, že při tom sami nějakou koupí. A hádám, že se až skorem omlouvali, že vůbec obchodují s těmi zatracenými federálními grázly, protože Chet Brown je starý lovec psounů a střílí benchrest a vůbec je správný chlap, jenže halt firma ten kšeft potřebovala a také usoudili, že nemůže uškodit, když budou mít u vlády dobré oko.“

Ray Johnsonovi spadla čelist. „Jak jsi tohle mohl vědět?“ zeptal se ohromeně. Henry pokrčil rameny.

„Ono je to všechno tak nějak všeobecně známo. Když sis dělal ten průzkum, nenarazil jsi náhodou na případ Billa Fleminga, stalo se to asi ve stejnou dobu? Výrobce kulometů v Oklahomě, není nijak příbuzný s mým přítelem právníkem Tomem. Bill obchodoval se spoustou policejních oddělení, vymyslel řadu vylepšení HK, o kterých výrobce tvrdil, že je nelze udělat, jako třeba MP5 v pětačtyřicítce — a skončil ve vězení?“

„Ano,“ řekl živě Ray. „To byl hned další případ, o kterém jsem ti chtěl říct, že jsem na něj narazil. Dostal tři roky vězení za daňový spor ve výši 1 200 dolarů — po \$ 200 za šest zbraní. Podíval jsem se na to a on byl od té daně ve skutečnosti osvobozen, protože šlo o transakci s policejním oddělením. Henry, když lidé zjistí, co dělá naše vláda, tak —“

„Všichni už to vědí,“ přerušil jej Henry. „A našel jsi skutečný důvod, proč je Bill ve vězení?“

„Co tím myslíš?“

„Bill před pár lety vystupoval jako soudní znalec v případě, který se ATF pokusila navléci proti nějakému chasníkovi a který se týkal tlumičů. Bill přiměl porotu, aby poznala a potvrdila, že federálové nemají jediný smysluplný důkaz. To by mu snad ještě samo o sobě prošlo, jenže Bill jim v tom pořádně vymáchal nos, takže u soudu vypadali jako úplní idioti. To mu nikdy neodpustili. Věděl, že to zoral, a nějakou dobu měl v inzerátech obrázek svojí rodiny oblečené jako agenti při razii, připravení vyrazit zadní dveře nějakého domku. Všichni drželi samopaly, Bill měl minigun G. E. Všichni to považovali za velkou legraci. Federálové však ne, pořád po něm šli a nakonec jej dostali.

Nebo třeba takový Jerry Drasen z Illinois. Od něj federálové koupili hlaveň AR-15. Ne zbraň, jen samotnou hlaveň. Byla to jedna z těch krátkých vojenských a Jerry na ní měl dlouhý tlumič plamene, pevně přivařený, aby zajistil, že délka bude přes šestnáct palců. Federálové tu věc dali do svěráku a tlumič se pokusili ulomit hasákem. Nešlo to, protáčela se jim; tak vzali frézu, udělali na ní pár plošek, aby se netočila, a nakonec se jim podařilo ten tlumič plamene opravdu čtyřstopým Stillsonem urvat. Tak Jerryho žalovali, že prodal pár stovek pušek s nezákonně krátkou hlavní — tolik jich totiž měl na skladě —, a navrch přihodili pár stovek obvinění ze spiknutí za účelem porušení federálních daňových zákonů, protože to je přece oficiálně NFA, čistě daňové opatření.“

„Myslel jsem, že jsi říkal, že šlo jen o samotnou hlaveň, že to nebyla zbraň.“

„Nebyla, ale Jerry měl AR-15 na prodej, a to jim stačilo. Utratil půl milionu babek za právní obranu, a nakonec mu dovolili, aby se přiznal k několika menším obviněním a oni jej pustili se stotisícovou pokutou. Protože je to usvědčený zločinec, už nikdy nemůže vlastnit ani prodávat zbraně. A jediný důvod, proč z toho vyvázl tak snadno, je to, že zatímco se tohle všechno dělo, měl autonehodu — přední sklo mu prorazila pneumatika. Skoro ho zabila, a teď je invalidní s poškozením mozku.

A co Aron Lippman?“ pokračoval Henry. „Jeho casu jsi prověřil? Žid kolem padesátky, dealer NFA, který prodával zbraně policejním oddělením a natáčel sebeobránná videa. Jel na Floridu se svou přítelkyní, a když se vrátil do Pensylvánie, zjistil, že chlápek, který pro něj pracoval, rozprodal půlku skladu a utekl s penězi. Aron jej tedy nechal zatknout, a ten grázlík, aby si zachránil

zadek, nabídl federálům, že když jej pustí, dá jim důkaz, že Aron vyrábí tlumiče a samopaly bez odpovídající licence.

Ukázal jim hromadu ocelových trubek, co se povalovaly po obchodě, a starou otrískanou samonabíjecí MAC M-11, o které tvrdil, že prý je upravená pro střelbu dávkou. Federálové na to skočili s nadšením, zabavili ty trubky a MAC a také všechny ostatní zbraně, co měl Aron skladem, a obvinili jej z osmdesáti sedmi případů nelegální výroby a spiknutí za účelem porušení federálních zákonů o střelných zbraních nebo daňových zákonů, už přesně nevím, kterých. Dokonce i prokurátor viděl, jaká je to blbost, a spláchnul to. Jenže federálové si nechali všechny Aronovy zbraně, které měly hodnotu kolem šedesáti tisíc. Ten starý trouba je zažaloval, aby je dostal zpátky, takže federálové proti němu vytáhli se vším, co měli, aby nevypadali jako dokonalí idioti.“

„A –“

„A soud rozhodl o vině ve všech osmdesáti sedmi bodech. Právě teď Aron sedí ve federálním vězení.“ Henry naklonil hlavu na stranu. „Dave Green ze springfieldské zbrojovky a Jack Birge z Ohia — o těch víš?“

„Ne,“ řekl Ray s rostoucím hněvem. Henry se zamračil.

„Byl tam ještě jeden chasník, jeho jméno jsem zapomněl, protože jsem se s ním nikdy nesetkal. Každopádně všichni tři byli prodejci NFA, stejně jako já. Dave měl jednomu z těch dalších dvou, myslím tomu třetímu chlápku, poslat dvacet kulometů M60, jenže jeho sekretářka si popletla jména a do formuláře místo toho napsala Jacka Birgeho. Dave si tu chybu uvědomil, když se mu vrátily schválené převody a viděl na nich špatné jméno. Tak prostě zavolá Jackovi, vysvětlí mu ten průšvih a Jack na to, že to není problém, že je převede tomu třetímu chlápku, kam měly jít původně. Jack tedy vyplní štos formulářů a pošle je do Washingtonu. Dave zavolá tomu třetímu chlápku, omluví se mu, řekne, že to zdržení bude jen pár týdnů, že těch dvacet zbraní pošle, jen co Jack dostane ty papíry zpátky schválené. Chasník na to, že to nic, počká. Papíry jsou vyřízené za tři týdny, Dave pošle zbraně.“

„A v čem je proboha problém?“

„Problém je, že se o tom doslechl někdo, kdo měl sám nějaké obtíže, a napráskal je federálům, aby si zachránil vlastní zadek.“

„Ale napráskal co?“ nechápal Ray. „V čem je jaký zločin?“

„Jack Birge byl obviněn z dvaceti převodů zbraní NFA, které ve skutečnosti neměl u sebe. Všichni tři byli obviněni z dvacetinásobného spiknutí za účelem porušení federálních zákonů, bla bla bla, protože o tom průšvihu spolu mluvili po telefonu. Pochybuji, že by kohokoli z nich vůbec napad-

lo, že by Dave měl poslat devět set liber zboží v hodnotě čtyřiceti tisíc dolarů nesprávnému chlapkovi, aby ten to pak mohl sám poslat tomu správnému. Všichni tři ale utratili hromadu peněz za právní zastoupení a nakonec, aby unikli vězení, se přiznali k několika věcem s jenom šestimístními pokutami. Ani jeden z nich už nemá licenci.

O tomhle by se dalo povídat týdny a týdny, aniž by docházely příklady. Chlápek jménem Lamplugh v Pensylvánii, organizoval výstavy zbraní. Patnáct federálů vrazilo do jeho domu, rozbili co mohli a zase odešli. Cestou ven na dvoře jedna agentka ušlapala k smrti kotě Lamplughovy ženy, před ní a dalšími svědky.“

„Ušlapala kočku k smrti?“ neudržel se Ray a zdvihl hlas.

„Tak. Smála se při tom na celé kolo a řekla Lamplughovi a jeho ženě, že měli ještě kliku.

Nebo Louie Katona, zjistil jsi něco o něm? Měl sbírku samopalů, daně všechny zaplacené, papíry v pořádku. Jenže policejní šéf, který mu to všechno podepisoval, se dostal do průšvihů kvůli obtěžování dětí; a dohodl se s těmi parchanty, že jej pustí z háčku, když jim dá Louieho. Tvrdil pak, že prý nikdy nepodepsal žádný z těch formulářů — dělala to jeho sekretářka —, takže nejsou legální. Federálové vrazili do Katonova domu a praštili jeho těhotnou manželkou o zeď tak, že potratila. Louie nakonec dostal své zbraně zpátky, ale stálo ho to asi sto tisíc, o tom potratu nemluvě.

Existují doslova tisíce případů — já mluvím jen o těch, které jsem znal osobně.“ Henry se zarazil a Ray nevěřil vlastním očím. *Ždá se, že každou chvíli začne řvát*, pomyslel si Ray. Sám se přinutil ke klidu a čekal, až bude jeho přítel pokračovat.

„Nejhorší ze všech, aspoň podle mého názoru,“ řekl Henry po chvíli, „bude případ Chrise Leeho. Chris je prodejce a výrobce NFA, bydlí v Indianě, kus na sever od Allena. Ještě nikdy nikdo neviděl zbraň, kterou by Chris nedokázal opravit. Kdykoli se v Knob Creek nestřílelo, úplně všichni za ním chodili, protože tam pracoval zadarmo. Jen aby si dokázal, že to zvládne,“ hádal Henry.

„No, a jednou v Knob přijde takový velký tlustý chlápek z Michiganu k Chrisovi na palebné čáře a povídá: ‚Hej, Chrisi, kde najdu Dana Huntera? Potřebuju s ním mluvit.‘ Chris na to: ‚Támhle na druhém konci,‘ nebo tak nějak, a tlustoch jde a skutečně Huntera najde.

Ten tlustý chlápek chtěl od Huntera, aby mu sehnal ‚papíry‘. Tedy registrační formulář schválený před 19. květnem 1986, kdy federálové kompletně zabouchli dveře vinou toho pitomého smrada z New Jersey, Hughese. Takové papíry, co byly schváleny, aniž by k nim někdy existovala zbraň. Někteří výrobci si pár takových tehdy připravili, aby jim zůstal aspoň nějaký kšeft poté, co jim změna zákona kompletně zničila celé živobytí.

Tenhle Dan Hunter byl vždycky mizerný parchant a vždycky dokázal sehnat takové papíry, jaké lidi potřebovali. Dneska by asi leckoho leccos napadlo, ale tenkrát o tom chlapi, jimž to prodával, takhle nepřemýšleli.

No, prostě ten tlustoch si koupil papíry, aby zlegalizoval nějaký krám, který si sám vyrobil, a Dan Hunter ho prásknul. Udělal to proto, že práskáním se Dan Hunter živí. Je to nejlépe placený informátor v celé mizerné historii celé mizerné ATF, a proto také má vždycky zásobu papírů z doby před 19. květnem; federálové mu moc rádi dají, cokoli zrovna potřebuje, se všemi patřičnými datovými razítky a oficiálními podpisy.

Tlustoch z Michiganu se docela sesypal. Federálové na to, že by třeba šlo uvažovat o nějakém snížení trestu, když jim dá Chrise Leeho.

Většina lidí nejspíš nechápe, jak by Chris mohl spáchat nějaký zločin, jenže většina lidí také nedělá pro ATF. Chris Lee byl obviněn z jejich nejoblíbenějšího „spiknutí proti federálnímu zákonu“. Řekl přece tomu tlustochovi, kde najde Dana Huntera, no ne?“

„Ale to přece –“ neudržel se Ray, ale Henry jej hned přerušil.

„Nehádej se se mnou, Rayi. Já jsem říkal přesně totéž, dokud jsem neviděl kopii obžaloby. Tam jsem to četl, slovo za slovem.“ *Ted' už je ale opravdu rozzuřený*, pomyslel si Ray, když sledoval, jak nad sebou Henry opět získává kontrolu. Rayovo vlastní pobouření se přitom stále stupňovalo.

„Takže k němu vrazili s tuctem agentů, jeden z nich zapíchne Chrisovi pistoli do úst a ostatní mezitím rozřezali jeho sejfy a sebrali mu zbraně za nějakých dvě stě tisíc dolarů. Pak s tím chodili k jednomu prokurátorovi za druhým a nikdo se toho hnoje nechtěl dotknout ani tyčí, ale nakonec přec jen našli nějakou píču z Detroitu, co je pevně přesvědčena, že nikdo jiný než policie či armáda by žádné zbraně mít neměl, a ta se s nimi do toho pustí.

Všichni včetně Chrise čekali, že federálové jako obvykle nejprv rozjedou ukrutný proces a pak mu nabídnou, že pokud se přizná k nějakému menšímu přestupku a zaplatí větší pokutu, asi tak čtvrt milionu dolarů, že by to mohlo skončit. Tentokrát ne. Federálové se pevně rozhodli, že pro jednu dostanou aspoň jeden pořádný trestný čin. Víš, Chris Lee je asi ten největší střelecký nadšenec na celé téhle planetě, a všichni, včetně federálů, to moc dobře vědí. Vedle něj ty, já, Allen i Tom Fleming dohromady vypadáme, jako kdyby nás střelba nudila. Chris vystřílil přes půl milionu nábojů ročně. A všichni také moc dobře vědí, že šance, že by Chris Lee někdy práskl nějakého jiného střelce, je docela přesně nulová. Takže pro ty zatracené mizery je věcí hrdosti, aby se postarali, že Chris Lee už nikdy v životě nebude smět zbraně vlastnit nebo z nich střílet.

Chris si najal Boba Sanderse, bývalého šéfa chicagské pobočky ATF. Sanders odešel z ATF v roce 1982, poté, co viděl, že jeho agenti podstrkují falešné důkazy a dopouštějí se křivých svědectví,

a jeho šéfové ve Washingtonu mu rozkázali, aby o tom mlčel. Šel do soukromé praxe a nedělá nic jiného, než že hájí lidi ze střelecké kultury v takovýchto případech. Chris si najal také George Bealla, toho bývalého prokurátora, který v 70. letech dostal Agnewa. A do třetice si Chris najal Stephena Halbrooka, nejlepšího právního odborníka v celé zemi, pokud jde o Druhý dodatek.

Tihle tři chasníci jsou to nejlepší, co vůbec existuje, takže samozřejmě nejsou levní, zvlášť pro někoho, kdo se snaží vydělat si na živobytí prodejem zboží, jež vláda v roce 1986 zakázala vyrábět. Federálové mu navíc hodili na hlavu pár dalších obvinění v jiných okresech, aby musel bojovat na víc frontách; a zároveň na něj poslali audit z berňáku. Jakýkoli převod, který si vyžádal, trval věčně. Jeho právníci žalovali stát pro obtěžování, zdokumentovali spoustu ilegálních akcí všech zúčastněných agentů, prokázali, že už ten původní zatykač byl jen špatný vtíp, a dokonce získali soudní příkaz, že každý agent, který o případu diskutuje, se dopouští trestného činu, protože vyzrazuje důvěrné daňové informace.

Pak přijde Waco, veřejnost je docela pobouřená a my všichni věříme, že Chrisův případ bude konečně zamítnut.

Ale ne. Federálové mají naprosto neomezené peníze, takže je pořád sypou a sypou, aby se případ táhl dál a dál, tak dlouho, dokud Chris nezbankrotuje. Pak jej donutí, aby se přiznal k trestnému činu, když nebude mít žádnou další obranu.“ Henry se opřel v křesle. Oči měl upřené do dálky.

„To už se stalo?“ zeptal se nakonec Ray.

„Já nevím,“ odpověděl Henry, aniž by se na přítele podíval. „Stydím se to říci, ale poslední, o čem jsem slyšel, bylo to, že se vše pořád zdržuje, a federálové doufají, že Chris zkrachuje dřív, než půjdou k soudu, protože se bojí, že tam to prohrají. Ale to už je hodně dávno.

Viš, v pětadevadesátém roce jsem zjistil, že ve federálním vězení sedí více než tři tisíce lidí za porušení předpisů o zbraních, a bylo mi jasné, že dříve nebo později budu na řadě i já. Přestal jsem jezdit do Knob Creek, přestal jsem navštěvovat výstavy zbraní, přestal jsem prodávat zbraně a bezmála jsem je i přestal kupovat. Kromě lidí v Missouri jsem ztratil kontakt se všemi střelci, které jsem běžně vídal, krom jediného Allena Kanea. Střílel jsem skoro jen doma. Měl jsem za to, že tak mne federálové nechají na pokoji.“ Henry se zhluboka nadechl.

„Je to asi jediná věc, kterou jsem v životě udělal, za kterou se doopravdy stydím.“ Zasmál se nevesele. „A vidíš, jak dobře ten plán fungoval.“

„A to je přesně to, o co mi od začátku jde,“ ožil Ray, když mu téma debaty umožnilo vyjádřit hněv, který se v něm celou dobu sbíral. „Doba pasivního odporu a nápravy právní cestou je už za námi; teď přišel čas chopit se zbraní. Nemůžeme přece dopustit, aby jim takovéto věci napořád procházely. S tím, co jsi udělal a s tou nahrávkou, kterou jsi natočil, máme šanci to zvrátit. Jestli jsi

ochotný pokračovat v boji, počítej se mnou. Jestli ale teď ustoupíš, budou se takové a horší věci dít i nadále.“

„Takže my dva spustíme válku proti velké vládní organizaci?“ Henry se tiše uchechtl. „To je na mě asi kapku nevyrovnané, Rayi. Nespěchám do hrobu zase až tak moc.“

„Nemluvím přece jen o nás dvou, Henry. V téhle zemi je nejméně pět nebo šest milionů seriózních obhájců Listiny práv, kteří všichni chápou nesmírnou důležitost Druhého dodatku. Naproti tomu mezi vládními agenty může být nanejvýš — kolik? — snad deset nebo dvanáct tisíc lidí, kteří se snaží Listinu spláchnout. Máme výhodu 500:1. A přitom tobě, jednomu jedinému člověku, už se podařilo zabít těch grázlů dvaadvacet. Nemají proti nám šanci.“

„Ale já do toho prostě spadl,“ opáčil Henry. „Neměl jsem na vybranou, musel jsem něco udělat. Nikdo jiný v takové situaci není.“ *Pořád to nevidí,* povzdechl si v duchu to Ray. *Žkusme to z jiného pohledu.*

„Tohle je křižovatka, Henry. A máme přece historii, která nás může vést, která nám poradí, kterou cestou se vydat. Pomysli, jak jinak by vypadalo posledních padesát let, kdyby Židé v Německu byli bývali zvolili tu druhou cestu. Byla tam spousta německých Židů, kteří bojovali ve Francii ve Velké válce, a mnozí z nich si domů přinesli zbraně. O dvacet let později, když si pro ně přišli mládenci z SS, měli na vybranou — jenže to, co si vybrali, bylo pokleknout a pomodlit se a připravit se na smrt.“

Řekni mi, co by se stalo, kdyby po Křišťálové noci smetli rozbité sklo, vytáhli své dvacet let staré válečné suvenýry a řekli: ‚ti mládenci neměli masky. Víme přesně, kdo to byl. Oko za oko, zub za zub‘, a jakmile by je příště zahlédli o samotě, rozstříleli by ty grázly na kusy? Kdyby pokaždé hned po napadení nějakého židovského obchodu odvezli pár těch blondatých árijců do márnice — a ti ostatní by tam za nimi přišli jen o něco málo později?“

„V tom s tebou nemohu vést spor; přesně takhle jsem sám argumentoval už mnohokrát.“

„Tak. Nebo si vezmi Ku Klux Klan tady v Americe. Měli dost velkou moc nějakých šedesát nebo sedmdesát let. Ale co kdyby pokaždé, když pět nebo šest chlapů v bílých prostěradlech přišlo hodit do černého kostela zápalnou bombu nebo i třeba jenom někomu spálit kříž na trávníku, někdo z místních jednoho z nich jednoduše desetidolarovou dvaadvacítkou střílel do nohy, aby mu neutekl? A pak by mu přidržel břitvu u koulí a velmi slušně by se jej optal na jména a adresy jeho přátel? Potom by každého z nich v příštích pár týdnech někdo střílel do zad, třeba na cestě do kostela nebo do drogerie? Klan by nevydržel ani sedmdesát minut, natož sedmdesát let.“

Jistě, dobře vím, že Židům se ten poráženecký přístup zažíral pod kůži nějakých sto generací. A že se vždy prosazovali duševně a jen výjimečně fyzicky. Byl tu Sandy Koufax a Mark Spitz,

a tím jsme tak zhruba vyčerpali seznam židovských atletů. Černoši to měli v minulosti taky těžké; podlézavosti je učilo už otroctví, ‚zákony Jima Crowa‘ jim na mnoha místech bránily v držení zbraní, a tam, kde to bylo legální, zase neměli dost peněz na to, aby si koupili cokoli lepšího, než jednoranky od vetešníka.

Ale sakra, Henry, lidé na té dnešní křižovatce přece nemají žádný z těchto problémů!“ Ray se zadíval na svého přítele, který očividně přemýšlel o tom, co právě slyšel.

„Během posledních dvaceti třiceti let jsem sám mnoha lidem zdůrazňoval spoustu přesně stejných věcí,“ připustil Henry zamyšleně.

„Takže souhlasíš s tím, že tenhle problém sám od sebe nezmizí a bude se jenom zhoršovat, tak dlouho, dokud se nezmění ve skutečnou občanskou válku?“ zeptal se Ray.

„Obávám se, že o tom už není pochyb. Ale jak přesně si představuješ to ‚volání do zbraně‘, Rayi? Budeme-li se organisovat proti vládě, ocitneme se za mřížemi během *pikosekundy*. Vždycky se najde někdo, kdo ostatní práskne, aby si zachránil vlastní zadek.“

„Nebudeme se organisovat. S kým a jak ses organisoval v minulém týdnu? S nikým. Nikdo nás nemůže prodat, když nikdo neví, co děláme. Použijme Internet, jeho stránky a BBS. Prostě jen rozešleme zprávu: kdo jsou cíle, jak je snadné je zabít, a jak malé je riziko, když někdo pracuje sám a drží ústa zavřená.“

Nepotřebujeme ani kdoví jak velkou účast, Henry. K čertu, vezmi si těch pět milionů, o nichž jsem se zmínil předtím — i to je podle mě málo, ale dejme tomu. I když se jen jeden jediný člověk z pěti tisíc rozhodne, že je to dobrý plán, a odstřelí jednoho jediného federála, nemyslíš, že tisíc mrtvých agentů ATF by ty grázly přimělo poněkud přehodnotit své priority?“

„Hmmm. Tak se tedy podívejme, zda mám ten tvůj plán v hlavě správně srovnaný. Chceš využít Internet a BBS. Anonymně, samozřejmě. Tam chceš vydat nějaký manifest, hm, dejme tomu, ‚Okamžité propuštění‘ všem členům ATF a vládním úřadům.“ Henry se na chvíli zamyslel a pak pokračoval.

„Bude tam napsáno něco jako: ‚Vy z ATF, užívali jste si a až doteď bylo to nejhorší, co jste riskovali, záznam v osobním spisu nebo pár dní placené dovolené. S tím je teď konec. Tisíce slušných amerických občanů jsou ve vězení nebo mrtví, jen proto, že nevyplnili správně jeden jediný řádek na jednom z těch vašich stupidních formulářů, nebo že měli kus dřeva či kovu o palec delší nebo kratší, než by se vám líbilo, nebo něco stejně pitomého. Už tomu tak nebude, vaše zábava končí.“ Henry se zarazil. „Zabíjet údržbáře ve federálních budovách by ničemu nepomohlo, tak zkusme stanovit nějakou hranici, řekněme, GS-7.“ Opět se přeladil na ‚hlasatele zpráv‘.

„Od této chvíle se každý zaměstnanec ATF s klasifikací vládní služby GS-7 nebo vyšší považuje za účastníka velezrady a může být kdykoli popraven. Totéž platí pro všechny informátory ATF, bez výjimek.

Za druhé, kterýkoli soudce, jenž potvrdí libovolný zákon jakkoli omezující získávání, vlastnictví, nošení či používání zbraní, je vinen velezradou a může být kdykoli popraven. Bez výjimek. Od této chvíle platí pro zbraně přesně stejná omezení jako pro knihy, tedy žádná.

Za třetí, jelikož volení funkcionáři a orgány činné v trestním řízení mají striktní povinnost bránit Ústavu, každý volený úředník nebo policejní agent, který podporuje nebo prosazuje jakékoliv opatření, minulé nebo současné, jež porušuje Druhý dodatek, může být kdykoli popraven. Soukromníci samozřejmě smějí svobodně obhajovat jakoukoli politiku či myšlenky podle Prvního dodatku. ‘‘ *To není úplně špatné*, usmál se Ray, ale Henry mezitím už pokračoval.

„No, prohlášení bychom měli. Spolu s ním, hádám, bys asi chtěl zveřejnit seznam všech agentů ATF a jejich domácích adres. Informátory také, samozřejmě, a možná přidat i ty politiky, kteří hlasovali pro zákony proti zbraním, aby si lidé nemuseli všechny ty informace dohledávat sami. K tomu pár tipů stran taktiky, samostatného jednání, jak důležité je nepouštět si pusu na špacír a obzvlášť stran toho, jak je zcela zásadní vůbec odmítnout jakkoli vypovídat před policisty. Něco takového jsi měl asi na mysli?“ optal se Henry svého přítele.

„Ach, moment, a málem bych zapomněl — asi bychom chtěli dát všem těm grázlům nějakou alternativu k popravě, nějakou bezpečnou cestu ven; třeba veřejné oznámení mezi inseráty ve *Wall Street Journal*, jímž ten který agent definitivně resignuje na vládní služby nebo na povinnosti strážců zákona, což by mu zajistilo odpuštění jeho předchozích zločinů. Jakýkoli návrat do vládních služeb ovšem obnoví trest smrti.

Stačilo by to takhle, Rayi?“ zeptal se Henry s pozdviženým obočím a se slabým úsměvem. „Důchody jim necháme?“

„Ty si nemyslíš, že by takovýto plán vyšel?“ zeptal se Ray. Jeho tvář byla zcela bez výrazu. I Henry se přestal tvářit pobaveně a Ray sledoval, jak se zhluboka nadechuje k odpovědi.

„Ne, je mi líto, ale opravdu nevěřím, že by to mohlo fungovat. Nechme stranou jednu věc, totiž to, že žádný systémový operátor se zdravým rozumem by vůbec na svou BBS ten vzkaz nepustil, protože jde o výzvu k vraždě a vláda by jej za to činila odpovědným. Ale i za předpokladu, že bys dokázal předat svůj vzkaz bez problémů a úplně přesně tak, jak bys chtěl, tahle vzpoura by stejně nikdy nenastala. Důvody jsou jednoduché.

Nejspíše bychom získali pár chlapů z okraje společnosti. Chasník jako Randy Weaver by snad mohl náš plán brát vážně, snad. Mohli bychom získat jednoho nebo dva Timy McVeighy. Chlápci

bez práce, již tráví svůj čas plácáním o tom, jak vytvářet domobranu, by se snad mohli také přiživit; jenže ti by jen žvanili o všem, co by je jen napadlo, a rozhodně by je chytili dřív, než by cokoli doopravdy dokázali.

Jenomže aby tento plán opravdu fungoval, potřebujeme v něm mít především inteligentní, přemýšlivé, motivované lidi. Potřebujeme vůdce, ne ztroskotance.“ Henry se nadechl a pomalu zavrtěl hlavou.

„A přesně to se nikdy nestane, ze dvou důvodů. Za prvé, chceme po lidech, aby udělali tu vůbec nejtěžší věc na světě: chceme po nich, aby zůstali úplně sami bez jakékoli podpory. Žádáme je, aby byli opuštěni na nepřátelském území, stejně jako ten chasník, jenž seskočil padákem do Francie před invazí v Normandii.

Vlastně ne docela stejně. Náš voják nebude mít na své straně vůbec nikoho, kdo by věděl, co má za lubem a kdo by mu mohl pomoci. Nemůže se těšit na to, až se dostane z nepřátelského území a až splní svůj úkol. Náš voják nemůže mluvit ani se svými kamarády o tom, jak byl vyděšený a jak je rád, že je už doma a v bezpečí. Náš voják nemá žádného velícího důstojníka, jemuž by mohl věřit. Náš voják je neuvěřitelně a naprosto sám.

Nenapadá mě ani jeden jediný člověk, kterého znám, jenž by se něčemu takovému byl ochoten vystavit jen na základě anonymní zprávy na Internetu.“ *A v tom bude mít asi pravdu*, pomyslel si Ray a bojoval s pocitem bezmocného vzteku.

„A máme tu ještě jeden problém,“ pokračoval Henry, „a ten je dokonce ještě horší než ten první. Chceme totiž, aby ti naši dobrovolníci šli na ulici a tam zabíjeli lidi, kteří jsou úplně stejní jako oni. Kdybychom mohli říci něco jako: ‚Hej, vidíte toho chlapa támhle, u toho ostnatého drátu? Toho, co má na sobě tu divnou uniformu, mluví divným jazykem, kterému nerozumíte, a směje se na celé kolo, zatímco jeho pes rve támhleť nahé ženě dítě z břicha? Běžte ho odprásknout!‘

Tak to by bylo ukrutně snadné. Podobně, jako třeba když si tak sedíš v obýváku v městysu Bozeman, Montana, a všimneš si, jak nějací taliáni v modrých baretech rozbíjejí dveře přes ulici. To pak člověk může snad i celé tři sekundy přemýšlet, než se rozhodne, co s tím: Prásk! Spousta mrtvých Italů. Musel jsem se smát, když jsem četl návrh kriminálního zákona z '94, kde si prezident chtěl najmout partu hongkongských městských policistů, protože jsou dobří a moc zkušení v zabavování zbraní. ‚Nebezpečné zaměstnání‘ právě získalo nový význam! Pošli partu Číňanů, aby zabavili zbraně lidem v Kentucky, a funebráci budou pracovat na tři směny.

Ale to není náš případ, že ne, Rayi? My se chystáme lidem říkat: ‚Hej, vidíte toho chlapa támhle, co čeká v bance na hypotéku, protože jeho žena chce předělat koupelnu? No toho, co má na sobě oblek ještě trochu zmačkanější než ten váš? Myslím toho chlápka, co ráno odvezl děti do téže školy, kam chodí ty vaše, a teď obědvá s manželkou v té restauraci na rohu? Jo, tak to je on. Je to

agent ATF. Minulý týden kontroloval sklad místního obchodu se zbraněmi. Našel tam jednorannou dvaadvacítku s hlavní 16½ " dlouhou. Podíval se na ni zblízka, všiml si, že nemá vývrt — jak je u flobertek běžné — tak zavolal svému nadřízenému. Šestnáct palců je zákonný limit pro pušky, ale méně než 18 " pro brokovnici bez registrace za \$ 200, to je, ilegální držení brokovnice s upilovanou hlavní. Sice nejde o brokovnici, ale vzhledem k hladké hlavní se to tak může brát, když chtějí. Majitel obchodu a jeho zaměstnanci jsou teď ve vězení, snaží se získat kauci 250 tisíc dolarů, jsou obviněni z porušení státního zákona o palných zbraních, ze spiknutí za účelem porušení federálních zákonů o zbraních a porušení RICO. Celý sklad obchodu i samotná budova byly zabaveny podle nových zákonů o propadnutí majetku. No, ten agent se teď chystá jít na parkoviště banky. Tak jej střelte zezadu do hlavy dvaadvacítkou, zatímco sahá do kapsy pro klíčky od auta, a pak tiše zmizte.

Rayi, nikdo tohle neudělá. Historie to perfektně dokazuje. Není možné přimět inteligentní, přemýšlivé a duševně vyrovnané lidi, vůdce a nikoli ztroskotance, aby vyhlásili násilnou válku svým sousedům, jejichž děti chodí do stejné školy jako jejich děti. Pro většinu lidí je dost těžké bojovat s úplně cizími vojáky, když vtrhnou do jejich země. Žabožrouti to ve dvaadvacátém nedokázali. Italové, Jugoslávci, Řekové, přesně totéž. Sakra, ani Češi ve třicátých letech nic neudělali — a přitom Češi měli tehdy jedny z nejlepších zbraní na světě, vyrobené v jejich továrně ZB.

Říšský protektor si jezdil po Čechách v otevřeném autě jen s řidičem a ten řidič měl jen P38 v pouzdře u pasu. Nakonec, po pár letech okupace, se Beneš v Anglii — ne lidi doma! — rozhodl odstřelit Heydricha a jeho agenti vyhodili protektorovo auto do povětří. On sám nakonec zemřel na otravu krve, protože se mu pod kůži dostaly kousky potahu sedaček a tehdy neměli žádný penicilin. Ale víš co? Heydrich byl v tu chvíli velký hrdina a měl slavný pohřeb a obrovský pomník. Kdyby frickové tu válku byli bývali vyhráli, dnes by byl jako jeden z největších politiků v každé učebnici dějepisu.“

„V tom máš pravdu,“ připustil Ray. „Momentík, donesu pár limonád, ať si nevymluvíme krky do sucha.“ Na chvilku odešel a vrátil se se dvěma plechovkami a s hnědým papírovým sáčkem. Podal Henrymu jeho kolu a znovu se posadil.

„Můj nápad by opravdu nemohl fungovat tak, jak jsi jej rozebral, v tom máš rozhodně pravdu. Taky uznávám, že je daleko těžší rozpoutat válku, když nepřátelé vypadají a mluví stejně jako ty. Ale ty zase zapomínáš na jednu věc.

Tohle není Německo, Francie ani Československo. Tohle je Amerika. Američané jsou lidé, kteří *nechtějí*, aby jim vláda řídila život. Právě proto jsme tady. Kolonisté bojovali proti vůbec nejlepším armádám v celém tehdejší světě právě z tohoto jediného důvodu. Přistěhovalci se sem hrnou především z tohoto důvodu a právě díky této filosofii se tato země stala jejich skutečným domovem.

Máš naprostou pravdu, že po přečtení nějakého anonymního volání do zbraně bych se do ničeho nepouštěl. Ale přidal bych se, kdybych sám na své vlastní oči viděl, že je čas. A já to vidím; vidím to právě teď, po tom, co se stalo a pořád děje. Ty máš jména, adresy a spoustu dalších věcí a já, já mám zdroje. Chci s těmi parchanty bojovat, Henry. Ty ne?“

„Rayi,“ řekl Henry, když pozoroval svého přítele, jak si pohrává s papírovým sáčkem, „přišel jsem, protože jsem potřeboval tvou pomoc, hlavně nějaké rady, jak se postarat o to, abych neskončil ve vězení. Na rovinu ale přiznám, že bych ty grázly docela rád střílel dál, a pravda je, že jsem se ještě tak docela nerozhodl, že toho nechám. Ne, když prvních dvaadvacet šlo tak snadno,“ usmál se.

„Ale ty jsi přece v úplně jiné situaci,“ pokračoval hned. „Já do toho zapadl až po uši a už nemohu vrátit čas. No, a opravdu si nemyslím, že by ses měl dobrovolně namočit do něčeho, co tě může také dostat na doživotí za mříže.“ Henry Bowman si poposedl v pohodlném křesle.

„Nejsem nijak v obraze stran hodnoty pozemků v Aspenu, ale tak zhruba odhaduji, že by se tvé čisté jmění mohlo pohybovat někde kolem patnácti, dvaceti milionů babek.“

„Ne, opravdu nejsi v obraze,“ usmál se Ray, „a jenom ty peníze, jež jsem kdysi vydělal na tom právním vyrovnání a pak jsem je vložil do podílového fondu, dneska dělají něco přes sto milionů.“

„Děláš si legraci.“

„Ale ne. To je prostě jen čtrnáct čistých procent ročně, které se krásně hromadí, když se dokážeš vyhnout berním, co ti každým rokem ukusují z jistiny.“

„No, ale tím spíš. Ať naše zatracená vláda dělá, co chce, nedokáží si představit, že by znárodnili všechna tvoje aktiva. A ten tvůj fond bude mít pořád hodnotu šedesáti milionů, i kdyby jej federálové zkroutil o čtyřicet procent. Člověk ve tvé situaci se dokáže zcela izolovat od Washingtonu.“ Henry povytáhl obočí a pokračoval. „Možná tak shoří většina tvých peněz, než umřeš, ale pořád je to zatraceně lepší, než kdyby ti je federálové zkonfiskovali a poslali tě za mříže, aby ti tam roztahovala prdel banda doživotních vězňů s AIDS.“

„To já dobře vím, Henry. Stejně tak ale také vím, že v osmnáctém století neměli hlavní představitelé americké revoluce rodinné přídavky, sociální zabezpečení, podporu v nezaměstnanosti ani sociální dávky, o které by se mohli opřít. Kdyby tehdy přišli o dům, půdu a živobytí, neměli by zhola nic. Daně, které kolonisté platili v Americe, byly nižší než ty, jež platili Britové v Anglii, ale to nehrálo roli. Kolonisté řekli ‚a dost‘. A když pak přišel čas střílet na ty chlápky, kteří vypadali stejně a mluvili stejně jako oni — stříleli. Jen díky tomu jsme všichni tady.“

To, co chci udělat, je jen bagatelní drobnost ve srovnání s tím, co udělali Zakladatelé. Každý z mužů, kteří podepsali Deklaraci nezávislosti, dobře věděl, že si právě možná podepisuje rozsu-

dek smrti. A mnoho z nich také skutečně bylo zajato, mučeno a zabito. Já nejsem ani zdaleka tak statečný jako oni, ale aspoň dokáži postavit své peníze tam, kde mám hubu. Víš, jeden z těch statečných mužů tehdy měl nemovitosti, vedle nichž ty moje vypadají jako kapesník. Vlastnil víc půdy než kdokoli jiný v celém státě Virginie a jeho majetek sahal až do Ohia. Jsem si zcela jistý, že by se byl býval tehdy dokázal dohodnout s králem a udržet si všechno — nebo alespoň většinu — toho, co měl, kdyby se byl býval přidal na jeho stranu, ale neudělal to.

George Washington se mohl na svém panství na všechno vykašlat, chrápat se svou ženou, když na to zrovna měla náladu, a se svými otrokyněmi, když ji neměla — ale místo toho se rozhodl riskovat smrt hladem a podchlazením v zimě nebo horečkou v létě, bojovat v lesích po boku bandy otrhanců, jaké by jinak možná milostivě nechal dělat na svých polích. Kdybys byl býval chodil na právnickou fakultu, možná by ses o tom něco dozvěděl,“ popíchl Ray svého přítele s úsměvem.

V Africe jsem se musel každou chvíli stěhovat z jedné země do druhé, protože tamní vlády se vždycky pustily do hanebných krádeží bohatství, které vytvořili jejich nejproduktivnější obyvatelé. Stěhuji se zpátky domů, kde se taková svinstva nedějí — a jen co se dostanu na letiště, zjistím, že zatímco jsem byl pryč, federální vláda Spojených států nabírá manýry německých hnědokošiláčů z třicátých let.“ Podal mu papírový sáček. „Takže já do toho jdu, kamaráde.“

„Co to je?“ Henry se ani nepohnul, aby si sáček vzal.

„Zastavil jsem se u jednoho ze svých sejfů, když jsem šel pro ty limonády. Každá válka stojí na penězích.“

„Vážím si toho, díky; ale já mám u sebe dobrých čtyřicet tisíc.“

„Pak by dalších čtvrt milionu nemuselo úplně uškodit,“ usmál se Ray a hodil sáček kamarádovi do klína.

„Ježíši Kriste,“ vydechl Henry, když nahlédl dovnitř. „Ty to myslíš vážně vážně.“

„A neříkal jsem to?“ *Konečně se mu roztočila kolečka v hlavě.* „Ten tvůj odhad hodnoty pozemků byl vážně mimo, víc než o polovinu; a loni jsem část prodal a uložil výnos v zahraničí. Peníze nejsou opravdu žádný problém. Ty jsi měl vždycky spoustu nápadů: pořád si myslíš, že je to nemožné?“

„Uuuuufffff...“ vydechl Henry. „Tak tohle je úplně jiná liga. Nepůjde to, aniž by se do toho pustila spousta lidí, ale...“

„Ale co?“

„Ale oni přece nemusí být ti první,“ řekl Henry pomalu a zvolna přikývl. Ray mlčel a čekal, až vysvětlí, co tím myslí.

„Ti inteligentní vůdci, které potřebujeme, jsou často motivováni dvěma emocemi, protilehlými stranami jedné mince. Právě jsi to krásně předvedl sám.“

„Které dvě myslíš?“

„Inspirace je ta hlavní. Přemýšlíš o tom, čím Zakladatelé prošli, o tom, jak snadno mohli najít snadnou a bezpečnou cestu ven — a neudělali to, a to tě nutí, abys byl sám lepším člověkem. Tou druhou motivací je stud. Cítíš, jak málo jsi toho sám udělal, když jsi vždy nechal někoho jiného, aby skočil do vody před tebou. Pokud dokážeme vyvolat oba tyto sentimenty, možná nebudeme muset nikoho žádat o pomoc ani rozdávat příliš mnoho instrukcí. Lidé by přece jen nakonec mohli dělat všechny ty věci, o nichž jsem tvrdil, že by pro ně byly příliš těžké. Nepustí se do nich jen na základě nějaké ústní neřkuli snad písemné prosby, ale mohli by se inspirovat tím, že budou cíli věřit — a že uvidí někoho jiného, jak o něj usiluje.“

„Nás dva?“ zeptal se Ray. Henry potřásl hlavou.

„Potřebujeme víc než jen nás dva. Spolu to můžeme rozjet, ale budeme potřebovat ještě alespoň jednoho člověka. A to by snad mohlo stačit, pokud to s tím financováním myslíš vážně.“ Henry hleděl nepřítomně do dálky, oči rozostřené.

„Myslíš někoho konkrétního?“

„Myslím, že už se k nám vlastně přidal.“

~

„Nepočítal jsem s tím, že bychom měli k dispozici tryskáč,“ usmál se Henry, když nastoupali do výšky dvaceti tisíc stop. „Kdy sis tuhle věc pořídil?“

„Loni. Stařík jako já si v Aspenu ani nevrzne, pokud nemá přinejmenším jedno soukromé letadlo. Koupil jsem si tuhle malou Cessnu Citation, protože na ni stačí jen jeden pilot.“

„Běžně létáš na nejružnější místa jen tak z ničeho nic? Nepřijde pilotovi, že se děje něco divného?“ zašeptal Henry, ale Ray zavrtěl hlavou.

„Bill létával s drogami. Jednou se rozbil v Everglades a to jej vyléčilo z zízne po dobrodružství, abychom tak řekli. Teď prodává nábytek a létá pro mě, když to zrovna potřebuji. Nijak mu nevadí, když čeká někde v motelu nebo na letišti. Může tak aspoň psát svůj scénář televizního seriálu.“

„Děláš si legraci.“

„Ne, jeden z jeho kamarádů přesně takhle vydělal velké peníze a Bill je přesvědčený, že to zvládne ještě lépe.“

„Hm. Kdo ví, třeba zvládne.“

„Tak. Každopádně, abych odpověděl na tvou původní otázku, Bill má za to, že se rozhlížím po vhodných místech pro nová nákupní centra, do nichž bych mohl investovat. Ty jsi tady jako konzultant. Řekl jsem mu, že mám známé ve všech třech městech a že kdekoli mohu zůstat hodinu nebo pár dní, podle toho, jak se věci vyvinou. Je na to zvyklý.“ Ray viděl, jak se jeho přítel lehce zamračil. „Copak?“

„No, stejně budu raději sledovat přibližovací rychlost a pročtu si pořádně manuál k téhle hračce,“ odpověděl Henry. „Na tomto výletě to asi problém nebude, ale pokud se ten tvůj Bill nevyhýbá úplně všem možným zprávám, asi by mu leccos brzy začalo vrtat v hlavě. Buď to,“ usmál se Henry široce, „nebo dojde k názoru, že jeden z nás nosí opravdu nevídanou smůlu.“ Všiml si Rayova pohledu.

„Copak, bojíš se, že ti s tím praštím o zem?“ zeptal se s předstíraným rozhořčením. „Ale no tak; štěstěna přece přejí odvážným.“ Zdvihl se, sehnul se v nízké kabině a vykročil k pravému sedadlu pilota.

Dobrý Bože, doufám, že nám přát bude, pomyslel si Ray Johnson.

Když dorazili na letiště v Tulse, ještě nezačala dopravní špička. Rychlý pohled do Zlatých stránek nabídl Henrymu jméno slušného obchodu s počítačovými potřebami a řidiči taxíku netrvalo ani patnáct minut, než se tam dostal. Zatímco šli nakupovat, nechal taxametr běžet. Půl hodiny poté už seděli Ray s Henrym u stolu v restauraci Benny's. Ray popíjel ledový čaj, zatímco Henry připojoval nové zařízení ke svému přenosnému počítači.

„K čemu to je dobré?“ zeptal se Ray při pohledu na malou krabičku, na které bylo napsáno ‚Kon-nex Coupler‘.

„Ptáš se asi, k čemu tyhle věci používají normální lidé, kteří neplánují rozpoutat válku?“ zasmál se Henry. „Mohou se docela hodit lidem, kteří si vezmou s sebou notebook na dovolenou a potřebují se dostat ke svému počítači domů nebo do firmy. Na spoustě míst se nemůžeš připojit rovnou do telefonní sítě, o Internetu samotném ani nemluvě. Jsou lidé, kteří si vezmou nářadí a připojku k telefonu si sami udělají, není to těžké; ale to může člověku přinést problémy v místech, jako je třeba takové Mexiko, když mu na to přijdou, a pak už jen vysype *mucho mordida* místním *federales*.

Tahle hračka místo toho používá starý přístup: zacvakne se do ní telefonní sluchátko, a ona vysílá a přijímá signál akusticky, přes mikrofon a sluchátko. Je to daleko pomalejší, ale funguje to. Mívali to pojišťovací agenti na začátku osmdesátých let. Nosili s sebou k zákazníkům takový kufrík, bylo v něm zabudované tohleto a klávesnice a tiskárna. Půjčili si telefon, vytočili číslo své domácí kanceláře a připojili se takhle k počítači; zadali tam věci jako věk, pohlaví a zda ten člověk kouří a tak dále. Počítač v kanceláři jim spočítal návrh a poslal jej zase přes telefon do tiskárny. V téhle zemi už to dneska nikdo nepoužívá, máme mnohem rychlejší a lepší možnosti připojení.“

„Tak proč ho máme my?“

„Protože nám umožní připojit notebook k veřejnému telefonnímu automatu.“

„Aha. Dobrý nápad.“ Ray byl skoro minutu zticha, než znovu promluvil.

„Vzpomínám si, jak jsi jednou říkal, že Internet je něco jako obrovská hromada odpadků, kterou se musíš probrodit. Platí to pořád?“

„Ano, ale tady v tom našem případě to není zase až tak podstatné. Tohle rozhodně upoutá pozornost některých lidí a ti na to pak upozorní ostatní. A našel jsem si osm BBS a internetových stránek, na které se chystám poslat úplně stejný vzkaz.“

„A co když tě vystopují?“

„To hodně těžko. Pořídil jsem si konto k připojení na síť na fiktivní jméno i adresu; tahle firma dává dva týdny zadarmo, aby nalákala klienty. Za čtrnáct dní mne odstřihnou, pokud samozřejmě

mezitím nepošlu nějaké peníze jako předplatné, ale tou dobou už si najdeme zase něco jiného. Za chvíli se vrátím.“ Dopsal větu na klávesnici notebooku, vstal a odnesl si celé zařízení k veřejnému telefonu vedle pánských záchodků.

Nasypal do automatu hrst čtvrtáků, na dotykovém panelu telefonu vyklepal desetimístné číslo a zaklapl sluchátko do svého nového přístroje. Chvilku čekal a pak začal s úsměvem opět pracovat na notebooku. *To je ono. A teď ještě BBS.* V následujících dvaceti minutách se Henry Bowman přihlásil k osmi různým stanicím a všem poslal jeden a týž materiál. „Hotovo?“ zeptal se Ray.

„Prozatím ano. Pojdme se najíst a já pak zavolám operátorům a vysvětlím jim, co se jim tam objevilo pěkného.“

„No do prdele,“ řekl si mladík v bytě v Houstonu potichu, když se začel do textu na obrazovce svého počítače. „Asi jsem se ještě neprobudil.“ Správce ‚Texaské nástěnky bojovníků za svobodu‘ — Texas Freedom Fighters — běžně nemluvil sám se sebou, ale tohle nebyly ani zdaleka normální okolnosti. Byl už skoro u konce zprávy, když mu zazvonil telefon.

„TFF,“ řekl automaticky.

„Vy jste správce?“

„A-ano.“ Henry se zasmál správcovu zakoktání. „Zníte nějak nervosně. Předpokládám, že jste si už zkontroloval složku s novými zprávami.“

„Zrovna to čtu. Kdo jste? Je to na rovinu?“

„Býval jsem v ATF a ano, je. Jste jeden z osmi správců, kterým jsem to poslal. Dám to i na internetové stránky, ale ty může Washington blokovat. Pokud to udělají, bude to jen na vás, chlapi. Chcete se na tom podílet? Jestli ne, stačí říct, jednoduše smažete, co jsem vám poslal, a už o mně nikdy neuslyšíte. Nejsou to žádné kecy a bude to ještě pěkně horké.“

„Ano. Chci se přidat,“ řekl mladík po chvilce váhání. Pokušení bylo neodolatelné.

„Tak dobře, poslouchejte. Za prvé: dostanete poštou diskety s duplikátem každého uploadu, který vám pošlu. To proto, abyste si mohli ověřit, že je to všechno opravdu ode mě. Za druhé, pro všechny hovory, které odtěd nadále povedeme, použiji hlasový syntetizér, jeden z těch hodně laciných, které přišly hned s prvními multimediálními deskami. Za třetí, pokud by se vás federálové aktivně snažili přimět k tomu, abyste mne chytili do nějaké pasti, chci, abyste v hovoru použil slovo ‚podstav‘. Třeba se optám, zda máte nějaké problémy s vládou, a vy odpovíte: ‚zatím žádné,

myslím si, že mají podstav a nemohou otravovat každou BBS'. Ale použijte je jen, budou-li vás skutečně k něčemu nutit. S tím, že se pokusí stopovat hovory, počítám. Je to všechno jasné?"

„Ano. Podstav.“

„Poslední věc. Zavolám vám na tohle číslo ještě jednou, někdy během zítřka. Do té doby si najděte telefonní automat, ke kterému se snadno a bezpečně dostanete, a zaznamenejte si jeho číslo. Musí to být ve slušné vzdálenosti od vašeho domu nebo podniku. Federálové obvykle odposlouchávají všechny telefonní automaty v okruhu dvou nebo tří bloků od místa, na které se zaměřili. Od té chvíle už vás pak budu kontaktovat jen tam. Budu-li s vámi chtít mluvit, uložím vám do systému zprávu, která bude obsahovat slovo ‚návrtný‘, datum a čas. Zbytek zprávy ignorujte, kromě data a času. Je to jasné?"

„Rozumím. Ehm, měl bych jednu otázku: vy si fakt myslíte, že začnou blokovat Internet?"

„Vůbec by mne to nepřekvapilo. Sledujte noviny.“

„Dobře.“

„Kdyby to začalo být až moc horké, použijete to slovo. Pamatujete si je?"

„Podstav.“

„A můj kód pro navázání kontaktu?"

„Návrtný.“

„Správně. Udržujte si prach v suchu.“ Henry přerušil spojení a začal vytáčet číslo dalšího správce, tentokrát v Michiganu.

Muž z Houstonu pomalu zavěsil. Měl pár zkušeností s parašutismem a teď měl pocit, že se právě dostal do volného pádu a stále zrychluje. Vstal, aby šel vyhledat vhodné telefonní automaty, ale pak se zase posadil.

„Musím si to nejprv ještě jednou přečíst,“ řekl nahlas a obrátil pozornost zpátky k obrazovce.

PŘESTAŇTE FŇUKAT, AMERIČANÉ – Wilson Blair, bývalý agent ATF

Až do minulého týdne jsem pracoval pro vládu. Byl jsem byrokrat. Kontroloval jsem daňové doklady tabákových společností. Nebyla to vzrušující práce, ale nebyla ani špatná.

Před krátkou dobou jsem ale byl přeložen od tabáku do oddělení palných zbraní. Bylo mi řečeno, že mnoho Američanů nenávidí agenty ATF v této

skupině. Předpokládal jsem, že je tomu tak jen proto, že jednotliví lidé si vždy stěžují na placení daní, kdežto korporace dobře vědí, že stížnosti jim nic nepřinesou. Brzy jsem však zjistil, že placení daní nemá nic společného s tím, proč nás veřejnost nemá ráda.

Jako agent v novém oddělení jsem dostal rozkaz nabízet soukromým občanům na výstavách zbraní přehnané ceny za zbraně, které si právě koupili, a pokud obchod přijmou, na místě je zatknout za obchodování bez licence.

Bylo mi také řečeno, abych se vydával za nováčka, ptal se na mechanické rozdíly mezi samonabíjecími zbraněmi a variantami, jež střílejí dávkou; pokud mi někdo podá vysvětlení, měl jsem takovou osobu zatknout a obvinit ji ze "spiknutí za účelem porušení federálních zákonů o palných zbraních".

Dostal jsem samopal a měl jsem za úkol zastrašovat rodinné příslušníky muže, v jehož domě byla provedena razie na základě nevyplněného povolení k prohlídce.

V dubnu jsem pomáhal monitorovat ilegální odposlechy telefonů tří dealerů ve třech středozápadních státech. Zjistili jsme, že všichni tři budou v polovině června mimo město. Bylo mi nařízeno podstrčit do jejich domů důkazy, které by vedly k jejich zadržení bez možnosti kauce.

To byla už poslední kapka, pro mě i pro většinu ostatních, kteří se podíleli na dvou ze tří razií. Spolu s dalšími bývalými agenty jsme těmto dvěma raziím zabránili.

Třetí útok měl být proveden s využitím vrtulníků ozbrojených těžkými kulomety. Jen jednomu z agentů vadily hanebné rozkazy, které dostal, ale byl to člověk, který byl ochoten pro své přesvědčení přinést i nejvyšší osobní oběť. Tento muž, který byl stejně jako já také nováčkem v oddělení zbraní, našel jen jediný způsob, jak zastavit útok na dům nevinného amerického občana. Když mi řekl, co má v úmyslu, bylo mi jasné, že je to sebevražda a prosil jsem jej, aby si to ještě rozmyslel. On však udělal to, co považoval za správné: použil svůj kulomet na ostatní vrtulníky, než dorazily k cíli svého útoku, a pak obrátil zbraň dovnitř svého stroje a sestřelil i ten. Vědomě položil svůj život za to, v co věřil nejvíc: za svobodu.

Myslím na tohoto mladého muže, který obětoval svůj život, aby bránil vaši svobodu. A myslím také na úspěšné, zámožné občany vlastníci zbraně, jako jste vy všichni, kdo tak dlouho kritizujete ATF, a jsem znechucen.

PŘESTAŇTE FŇUKAT, lidi! Desítky let jen bečíte jako stádo ovcí. "Naše zbraň jsou zárukou naší svobody," pokřikujete, ale nikdy se vám toto přesvědčení z huby do rukou vraziti neráčilo. Přecísľujete své utlačovatele v poměru 500:1, ale přesto jim stále dovolujete, aby hlasovali pro omezování vašich svobod a necháváte se bez odporu odvádět do vězení.

Pokorně se podřizujete lidem s diplomy z policejní akademie, kteří vás posílají do káznice jen proto, že nějaký kus dřeva byl o půl palce příliš krátký nebo příliš dlouhý, že nějaká střela byla z mosazi a ne z olova, protože jste vlastnili kus ocelové trubky nebo pár gumových podložek, nebo proto, že v hlavní pušky jsou či nejsou drážky.

Už příliš dlouho mluvíte o bezpráví, jehož se dopouštějí agenti ATF. Skončete s tím, pokud nejste ochotni sami přispět k řešení tohoto problému. Jeden bývalý agent už položil svůj život za vaši svobodu. A je tady několik dalších, kteří mají v úmyslu zůstat naživu, přijmout a plnit závazek, kterému jste se vy až dosud vyhýbali. Nezneuctěte tyto statečné muže a ženy svým zlostným fňukáním.

Následuje seznam současných agentů oddělení pro palné zbraně a seznam informátorů ATF; oba jistě budou zajímat každého statečného a odpovědného člověka.

Správce z Houstonu přelétl očima zbývající stránky v přenosu. Rychle spočtl řádky; ukázalo se, že jmen a adres agentů ATF je více než šest stovek. Překvapilo jej, kolik je na seznamu informátorů.

Nemohl samozřejmě vědět, že na seznamu nejsou uvedena jména šesti agentů z Indiany a čtyř z Ohia.

~

„Haló?“

„Agenta Shawna Montoyu, prosím.“

„Mluvíte s ním.“

„Tady je Getz z chicagské pobočky. Zastihl jsem vás ve špatnou chvíli? S rodinou?“

„Ale houby. Sedím tu sám a čumím na televizi s pivem v ruce. Co pro vás můžu udělat?“ *Bingo*, pomyslel si Henry Bowman. *A hned na první pokus.*

„No, máme tady situaci, která se týká jednoho z vašich místních informátorů a také něčeho, na čem jsme pracovali v naší oblasti. Šéf je naštvaný a chce, abychom to probrali z očí do očí, proto jsem teď tady dole. Nemělo by to zabrat moc času — můžete mi věnovat pár minut, abych vám ukázal, co tu máme?“

„Jasně, ehm... chcete se někde sejít, nebo jak?“ Henry se usmál. Byla to přesně ta otázka, na kterou čekal.

„Když máte už po pracovní době, kdežto já pořád dělám za peníze z Chicaga, tak co kdybych se zastavil u vás a vyřídili bychom to tam. Pak vyberete nějaké místo, kde můžeme dostat slušnou večeři a pár drinků, a necháme mou kancelář, aby to zaplatila.“

„To zní jako plán. Máte adresu a trefíte sem?“

„Pojďme se raději ujistit, že to, co mi dali, nepřestalo platit před pěti lety,“ odpověděl Henry a pak odříkal adresu, již získal z přenosného počítače Wilsona Blaira, následovanou popisem cesty, který si sám vyhledal podle plánu ulic v Tulse.

„Máte to dobře,“ řekl Montoya vstřícně.

„Fajn. Objevím se tak za deset patnáct minut, jestli někde nezabloudím.“ *Už bych ten Blairův hlas uměl napodobit i ze spaní*, pomyslel si Henry s úsměvem a přerušil spojení.

„Proti tomuhle vypadá můj byt jako krysí díra,“ řekl Henry procítěně, když se rozhlížel po bytě střední třídy. *Řekl bych, že je mu tak pětadvacet*, odhadl Henry a pak se široce usmál a zadíval se na levou ruku mladšího muže. „Očividně jste nikdy nebyl ženatý,“ řekl a prostrčil prst smyčkou koženého obušku, který měl v zadní kapse. Montoya se zasmál.

„Gringo děvčata z univerzity říkají, že Shawn *muy exótico*,“ řekl s přehnaným akcentem Rychlého Gonzalese a pak opět normálním hlasem: „Dáte si něco k pití?“

„Cokoliv vyberete.“ Jak se Montoya otočil ke kuchyni, vytáhl Henry z kapsy zbraň naplněnou olovem. Plynulým pohybem, velmi podobným hodu baseballovým míčkem, sklopil Henry Bowman zápěstí ve chvíli, kdy udeřil Montoyu zezadu do hlavy. Agent ATF padl jako loutka, jejíž struny byly přestřiženy. Henry zasunul obušek zpátky do kapsy a sklonil se, aby si prohlédl svou práci.

Ve filmu by se ten chlápek za chvíli probudil, akorát by jej pak trochu bolela hlava, pomyslel si Henry se sardonickým úsměvem. Velmi dobře věděl, že jakýkoli úder do hlavy dost silný na to, aby člověka omráčil, je z podstaty věci zároveň dost silný na to, aby zabil. Henry vložil do úderu, který právě zasadil, všechnu nezanedbatelnou sílu, jíž disponoval v horní části těla. Vytáhl z kapes mrtvého muže peněženku, klíče a pověřovací listiny, pak sáhl do vlastní bundy pro pár tenkých bavlněných ponožek a navlékl si je na ruce.

Nezabralo mu ani tři minuty vysypat všechny zásuvky, vyprázdnit skříně, naházet všechny polštáře z křesel na podlahu a nechat chladničku s mrazicím boxem otevřenou a odpojenou od sítě. Pak sáhl po telefonu. *Čas na další hlasové kouzlo mistra imitátora,* pomyslel si a vytočil číslo ze svého zápisníku.

Dalšího agenta chicagské ATF, který byl ten večer sám doma, našel na třetí pokus.

„Sakra, to ale šlo rychle,“ pochválil jej Ray, když jeho přítel vklouzl na sedadlo spolujezdce do pronajatého buicku. „Pěkný klobouk.“ Henry měl na hlavě jeden z Montoyových klobouků, který našel ve skříni. Střechu měl sklopenou dolů a zakrývala mu velkou část obličeje.

„Z parkoviště to vezmi doprava a pak jeď rovně, dokud nenarazíš na Madisonovu. Mělo by to být tak deset dvanáct bloků.“ Ray přikývl a pomalu vyjel z parkoviště supermarketu.

Perfektní, pomyslel si Henry, když se otevřely dveře, aby mohl vstoupit. Muži před ním bylo něco přes padesát a byl to ten nejtlustší člověk, jakého Henry za poslední více než měsíc viděl. V levé ruce držel velký sendvič. Jeho čelisti se metodicky pohybovaly.

„Vy musíte být Getz,“ zamumlal plnými ústy, pak polkl a usmál se. Henry začal rozkládat peněženku, aby ukázal odznak Wilsona Blaira, ale obézní agent mávl rukou. „Pancho Villa mi všechno vysvětlil, a řekl, že jste na cestě. Pojďte dál.“ Ukázal Henrymu, aby vešel do bytu.

„Doufám, že vám to není nepříjemné,“ řekl Henry se směsí omluvy a nezájmu. „Nezabere to příliš dlouho a pak se můžete zase věnovat rodině.“ Getz mávl rukou.

„Sharon se z binga nevrátí dříve, než za pár hodin; děti jsou dospělé a odstěhovaly se. Posadte se, a já dojdou do kuchyně,“ řekl a otočil se. „Dáte si pivo?“ optal se přes rameno. „Mám Stag a myslím, že Schae —“

Nedořekl, protože mu Henry Bowman ovinul paže kolem obézního těla a vtiskl pěsti do jeho hrudi. V pravé měl elektrický paralyzér a ten vyslal do centrálního nervového systému agenta ATF devadesát tisíc voltů. Muž se zhroutil na 440 liber těžkou hromadu s Henrym na zádech.

Mám zatracenou kliku, že mi ji nezlomil, pomyslel si Henry, pustil paralyzér a vyprostil pravou ruku zpod agentova těla. Muž měl hlavu otočenou na stranu. Čelist se mu pohybovala, ale nevydal ani hlásku. Z úst mu na koberec vypadly kousky rozžvýkaného sendviče.

Henry sáhl do vnitřní kapsy saka a uchopil dřevěnou rukojeť sekáčku na led. Jeho ocelovou špičku chránil kousek gumového palivového potrubí a tato pochva mu zůstala v kapse, když nástroj vytáhl. Než si agent mohl uvědomit, co se děje, Henry mu zasunul sekáček na led přímo do ucha a dlaní udeřil do pažby dřevěné rukojeti. Celý 6" hrot zmizel v agentově hlavě.

Po jeho tváři přelétl překvapený výraz a z hrdla se mu vydral syčivý zvuk. Henry několikrát udeřil ze strany do rukojeti sekáčku, pokaždé jiným směrem. Vzduch náhle naplnil prudký zápach. Muž byl mrtvý. Oděr byl mnohem horší, než když zemřel agent Montoya. *Jako by se to nedalo čekat,* pomyslel si Henry zachmuřeně, když sekáček vytahoval.

Vida, ani kapka krve, řekl si lhostejně. Hrot zbraně byl vlhký od čírého mozkomíšního moku. Henry vrátil sekáček zpátky do gumové trubice v saku a sáhl do kalhot pro kousek celofánu. V něm si přinesl hrudku Aloxy smíšeného s včelím voskem a tu vtiskl mrtvému do zvukovodu. Dával si přitom velmi dobrý pozor, aby se hnědého voskového materiálu nedotkl prsty. Otočil mrtvole hlavu natolik, aby mohl provést stejný zákrok v protějším otvoru, a pak zbytek mazadla na střely pečlivě zabalil a zasunul zpátky do kapsy.

Narovnal se a prohlížel si výsledek své práce. *Analýza sice může ukázat, že tohle není produktem lidského těla, ale upřímně pochybuji, že by se o to koroner moc vážně staral,* pomyslel si. *Vypadá jako každý jiný tlustoch s nevyčištěnými ušima, jehož srdce nevydrželo.* Chvilí uvažoval, kdy řada mrtvol vzbudí podezření, ale pak v duchu pokrčil rameny. *Ža chvíli jim stejně bude naprosto jasné, že jsou to všechno popravky. Pořád udělám nejlépe, když budu měnit modus operandi.*

Henry se vrátil ke dveřím od bytu. Když je otvíral, použil šos svého kabátu, aby se rukou nikde nedotkl kliky. Na chodbě nikdo nebyl. Henry za sebou dveře zaklapl a vyšel na ulici.

Čtyřicet, řekl si s chmurným uspokojením. A den ještě zdaleka nekončí.

„Koho můžeme sehnat?“ zeptal se ředitel FBI Roland Lemp. „Prezident nás chce za dvě hodiny na jednání a já zatraceně potřebuju mít s sebou dobrého terénního agenta. Musí to být někdo, kdo má zkušenosti s touhle záležitostí kolem zbraní, ale rozhodně nikdo z těch, co se motali kolem toho průseru ve Waco.“ Lemp vtáhl vzduch mezi zuby. „Nemáme tady při ruce někoho, kdo má zkušenosti s tou věcí v Idahu z dvaadevadesátého? Samozřejmě kromě toho odstřelovače.“

„O tom pochybuji, pane. Prověřím záznamy o převodech agentů, ale nemyslím si, že by kdokoli z těch, které tu teď máme, byl tehdy umístěný v Idahu. Stáhli sice tehdy pár mužů z jiných oblastí, ale myslím, že nikoho od nás. Ale moment... ten kurz sexuálního obtěžování, co tento týden pořádají v Quanticu! Tam jsou agenti ze všech koutů světa. Možná tam někoho, kdo byl v Ruby Ridge, najdeme. Chcete, abych to prověřil?“

„Určitě, ale nejdřív zkontrolujte jejich složky a ozvěte se mi, koho jste tam vyrochal. Raději půjdu k prezidentovi sám, než abych zjistil až na místě, že jsem si tam přitáhl nějakého pitomce. Ale jestli tam bude někdo rozumný, vytáhneme ho z jakéhokoli kurzu, ve kterém zrovna je, a chci ho tady nahoře.“

„Ano, pane.“

993

16. ČERVNA

„Pane prezidente? Říkal jste, že vás mám vzbudit, kdyby přišly nějaké další... zprávy od toho Wilsona Blaira.“

„Správně. Co se objevilo?“ optal se tiše mezerou ve dveřích ložnice. Nechtěl svou ženu budit.

„Tohle bylo v posledních několika hodinách rozesláno po Internetu.“ Agent tajné služby podal svému vrchnímu veliteli list papíru.

„Díky, Rone,“ řekl president. „Řekněte jim, že tam budu za dvacet minut.“ Agent kývl a odešel.

President začal zprávu číst. Agent tajné služby s ní zacházel jako s důvěrným textem, ale ve skutečnosti už mezitím dávno byla v desítkách tisíc domácností po celé zemi. President se ušklíbl, když se jeho unavené oči konečně zaostřily na papír. Stále ještě si nedokázal úplně zvyknout na fakt, že jakákoli osoba, která má přístup k osobnímu počítači a telefonní lince, může bleskově rozšířit jakoukoli informaci po celém státě.

Debrífung – Wilson Blair

Pro ty z vás, kteří si vzali můj poslední vzkaz k srdci, rychlé zhodnocení akce:

Dobrá práce v Houstonu, Little Rocku a Pittsburghu. Pokračujte a oni to nakonec pochopí. Slyšel jsem zvěsti, že někteří z nich by chtěli imunitu, a my pracujeme na tom, jak se s tímto problémem vypořádat.

Někteří z vás, chlapi, ale očividně chtějí být víc slavní, nežli úspěšní. Dvaadvacítka při ranní cestě do práce je chytrý přístup. Sekáček na led v kině je chytrý přístup. Ale AK v kanceláři ve federální budově je pitomost. Pokud potřebujete detailní instrukce, neměli byste se raději pouštět do takového projektu.

Na optimističtější notu, doneslo se ke mně, že někteří z vás by chtěli rozhodit síť do trochu větší šířky. To zní dobře, ale držte se rozumné taktiky.

KONEC.

„Imunitu?“ zeptal se president sám sebe potichu. Složil list papíru a jemně zavřel dveře, aby nevzbudil manželku. Zatím nebyla zvyklá na krizové situace, které se vždy objevují v těch nejhorších

nočních hodinách. Stále přemýšlel, o čem to ten internetový autor mluví, když se vracel do ložnice, aby se osprchoval a oblékl.

Bylo mu jasné, že tohle bude velmi dlouhý den.

~

„Nějaké problémy?“ zeptal se Henry, když Allen Kane vklouzl do boxu naproti němu. Mluvil velmi tiše, a jeho rty se téměř nepohybovaly.

„Jen jsem ti vystřílel náboje,“ usmál se Kane.

„Na to si nebudu stěžovat. Protentokrát,“ dodal se zdviženým obočím.

„A co ty, šlo vše dobře?“ Allen Kane se ptal trochu znepokojeně.

„Ale ano. Vlastně ještě lépe, než jsem čekal.“ Henry se zhluboka napil vody. „Ta stará Z-1 běžela tam i zpátky jako hodinky.“ Zmínka o motocyklu mu připomněla důležitou otázku. „Máš tu nějaký trámek dvakrát dvanáct, který bychom mohli použít jako rampu, a provazy na upevnění?“

„Všechno je v nákladáku.“ Allen se na svého přítele pozorně zadíval. Cítil v Henrym energii, mnohem silnější než obvykle. „Vypadáš... vzrušeněji než předtím.“ Henry přikývl.

„Ray mi řekl pár věcí, a ty mne přiměly, hm... přehodnotit své bezprostřední plány. Povím ti o tom později, jsem opravdu zvědav, co na to řekneš.“

„Chceš se už dnes vrátit domů? Můžeme se střídat za volantem, a když pojedeme bez zastávky, můžeme k tobě dorazit do zítřejšího večera. Nákladák už je naložený.“ Henry se podíval na hodiny na stěně a uvažoval o tom návrhu.

„Ano,“ řekl nakonec. „Pusťme se do toho. Sejdeme se za městem, někde, kde nás nikdo neuvidí; motorku hodíme dozadu a pojedeme. Nejdřív se ale chci najíst. Posledních pár dní jsem neměl vůbec chuť k jídlu, ale teď se mi vrátila — i s úroky. Udělají tady člověku k snídani steak?“

„To můžeme snadno zjistit,“ usmál se Allen a vzal do ruky jídelní lístek.

„Charlie, nevím o tom o nic víc, než když jste volal před půl hodinou, a já –“

„Pane?“ přerušil ho podrážzený.

„Vydržte chvíli,“ řekl Dwight Greenwell do telefonu, pak zakryl náustek, když vzhledl k agentovi stojícímu ve dveřích jeho kanceláře. „Co je?“

„Pane, našli dalšího.“

„Kde?“ zeptal se. Greenwellovy rozšířené nozdry jasně prozrazovaly míru jeho vzteku, ale ředitel ATF dělal, co mohl, aby se udržel na uzdě. Považoval se za příliš dobrého profesionála, než aby střílel posly špatných zpráv.

„Před Pittsburghem, pane. Agent Karbo. Našl–“

„Pittsburgh!“ Greenwell málem zaječel. Uklidnil se, sňal ruku z náustku telefonu a promluvil do přístroje. „Charlie, budu vám muset zavolat zpátky.“ Ředitel zavěsil telefon a podíval se na agenta. „Mluvte.“

„Policii v Pensylvánii někdo zavolal, že tam v rokli leží koly vzhůru nabourané auto. Když se k němu dostali, nebylo dávno po řidiči ani stopy. Jak je tahali nahoru, kufr se otevřel a tělo agenta Karba vypadlo ven. Ruce měl svázané za zády drátem z ramínka na kabáty a za uchem měl jednu ránu dvaadvacítkou. Policisté zkontrolovali VIN, bylo to Karbovo služební auto.“

„Nepředpokládám, že by na něco přišli mládenci z forenzního,“ řekl Greenwell a mnul si kořen nosu. Agent zavrtěl hlavou.

„Ne, pane. Kolem se potulovala spousta lidí a to auto bylo dočista otřené. Policie dokonce zkontrolovala otisky na vnitřku kufru, ale...“ pokrčil rameny, což naznačovalo, že nebylo co najít.

„Pane,“ zapraskal v interkomu hlas Greenwellova sekretáře. „Prezident je na lince čtyři.“

17. ČERVNA

„Přivezl jsem nějaké noviny,“ řekl Henry, když se vyšplhal do zvýšené kabiny vojenské dvouapůltunky.

„Můžeme měnit,“ odpověděl Allen, sáhl pro *USA Today* a podal Henrymu zároveň hamburger. „Zase tam mají toho idiota Michaela Gartnera, jak bečí pro zrušení Druhého dodatku?“ Podíval se na titulky novin.

Počet mrtvých agentů ATF stále vzrůstá

**Podezřelý ze zabíjení Tibbse byl
propuštěn.**

„Vypadá to, že chytili nějakého chlapa, ale museli ho nechat jít,“ řekl Allen. „Tady se píše: ‚Muž zadržený při úterní vraždě Ronalda Tibbse byl propuštěn z vazby a už není podezřelý...‘,“ Kane četl nahlas. „Píší, že toho chlapa zastavili pro rychlou jízdu, policista si všiml ‚silného zápachu benzínu‘, a v zadní části auta našel tlakový sprej na plevel plný bezolovnatého. Hmmm... V podezřelém vozidle byl také lístek papíru z poznámkového bloku se jmény a domácími adresami čtyř místních agentů ATF, ručně psanými modrým inkoustem.“ Zajímalo by mě, co je na modré barvě tak důležitého,“ dodal.

„Znamená to jen, že ten chasník nemá u počítače tiskárnu,“ pokrčil rameny Henry. „Proč ale lil benzín do spreje na plevel?“

„Tak se podívejme. Odborníci na bomby a žhářství se domnívají, že Tillotson měl v úmyslu použít sprej na plevel jako podomácku vyrobený plamenomet. »Měl to všechno naplánované,« řekl jeden důstojník, který požádal, aby jeho jméno nebylo zveřejněno.“

„Podomácku vyrobený *plamenomet*!“ skočil mu Henry do řeči. „*Tohle* by nenapadlo ani Ragnara Bensona! Odkud ten chlápek je, z Arkansasu?“ Allen Kane vzhlédl.

„Ty už jsi to četl,“ řekl vyčítavě a pak obrátil pozornost zpět k článku.

„Jméno, adresa a tajné telefonní číslo agenta Tibbse byly napsány na listě nalezeném v Tillotsonově vozidle, spolu s kontakty na další trojici agentů. Tibbsovo jméno bylo přeškrtnuto velkým ‚X‘ a úřady zpočátku považovaly Tillotsona za hlavního podezřelého z vraždy z 15. června. V době vraždy se však Tillotson účastnil svatby o sedmdesát mil dál v Hagenportu. ‚Byla to prostě jen taková náhoda,‘ řekl zatýkající důstojník. Tillotson dostal pokutu 250 dolarů za nebezpečné skladování hořlavé látky a byl propuštěn.“

„Takže ho někdo u Tibbse předběhl?“ zeptal se Henry.

„Vypadá to tak. Tady se píše ‚Vizte také redakční úvodník.‘“ Allen Kane obrátil noviny.

Dnešní debata:
Teroristé na informační superdálnici
Je zapotřebí omezit přístup k Internetu?

„Teď už se mluví o *uzavření* internetu,“ řekl Kane.

„To by mělo veřejnost přímo nadchnout, takhle budou všichni vládu přímo milovat,“ odpověděl Henry. „Jak se k tomu staví *USA Today*?“

„Náš pohled: Neporušovat První dodatek.“

„To zase od novinářů tak úplně nepřekvapí,“ přitakal Henry s úsměvem. Dojedl zbytek hamburgeru a vzal do ruky *New York Times*. Allen natáhl krk, aby si přečetl titulek.

Prezident jmenuje pracovní skupinu
Přisáhá „Spravedlnost zvítězí“ nad vraždami v ATF

„Vypadá to, že se i nejvyšší šéf přidal k oblíbené vládní hře ‚kryj si prdel‘,“ usmál se Allen.

„Také bych řekl. Za chvíli si to rád přečtu,“ řekl Henry a podal svou část Allenovi. „Nejprve ale chci vidět, co si o současných problémech ATF myslí dobré noviny.“ Vzal do ruky *Wall Street Journal* a podíval se na úvodní stránku.

Kdo je Wilson Blair?
Spolupracovníci mlčí o elektronických zprávách

„To je mnohem lepší,“ řekl Henry a začel se do článku. Pak ale sraštil obočí a na tváři se mu objevil výraz, který si Allen nedokázal vyložit.

„Co se tam píše?“

„Pro jednou se ATF zatáhla víc než bejčí prdel, když lítaj’ střechi,“ řekl Henry, použiv zcela netypicky jedno z oblíbených přirovnání Maxe Collinse. „Ani jeden jediný člověk v celé agentuře není ochoten říct ani jedno jediné slovo, ať už na záznam nebo mimo, o našem starém příteli Wilsonu Blairovi. Ředitel na nich musí rajtovat nevídaným způsobem. Celý ten článek není nic jiného než dohady těch chlapců od novin.“ Henry se kousl do rtu. „Myslím, že v ATF jsou vyděšení.“

„To je mi novinka.“

„Ne, počkej. Myslím to tak, že jsem napevno čekal, že začnou na celé kolo křičet, že Blair ten internetový článek nikdy nemohl napsat. Místo toho to ale odmítají komentovat. Takže před celým světem to samozřejmě vypadá, že to opravdu udělal, oni to vědí, a mají z ostudy kabát.“

„Zveřejníš tu nahrávku?“

„Zatím ještě ne.“ Henry zavřel oči a přemýšlel. „Třeba by si v *Journalu* mohli najít místo na vydání úvodníku od nějakého externího autora.“

„Jako třeba od toho nedávného konvertity k otázkám občanských práv, Wilsona Blaira?“

„Právě od něj.“ Henry si vzal pár hranolků a kývl na svého přítele. „Oni to asi nakonec nepustí ven, ale co, člověk nikdy neví. Sakra, já ale mám hlad,“ řekl a dojedl hranolky.

„Mám dojít pro další rundu? Ani já nejsem zrovna přecpaný.“

„To vůbec není špatný nápad. A půjč mi ty *Timesy*.“ Allen Kane podal velké noviny svému příteli. „Ježíši!“ Henry zařval, jen co zahlédl titulek článku v dolní části první strany. „Jen se podívej na tohle!“

Veterán z varšavského ghetta nastoupí do Centra holocaustu

Irwin Mann mluvčím pro styk s prezidentem

UPI

WASHINGTON, D. C. — Irwin Mann, jeden z mála přeživších povstání ve varšavském ghettu z dubna 1943, se právě stal mluvčím Centra pro studium holocaustu ve Washingtonu. Nahradí Sola Schenkera, který zemřel v dubnu tohoto roku.

Mann, který žije v Missouri od konce 50. let, se aktivně podílel na ozbrojeném povstání proti nacistům, které vyústilo ve vypálení varšavského ghetta do základů. Mann a několik dalších uteklo kanálem. Při požáru zahynulo přes 60 tisíc lidí.

Toto jmenování vyvolalo kritiku některých představitelů Centra. „Já sám bych očekával spíše historika,“ řekl Michael Stix, výzkumník Centra. „A pochopte, že činy pana Manna, jsou částečně to, co...“

Více viz MANN, **strana 5**

„Co je to? Ty ho znáš?“

„Je to můj starý přítel. Znáám jej od malička. On a můj strýc si ve třicátých letech vzali sestry z Polska.“ Henry si článek rychle přečetl.

„Nedokážu tomu uvěřit,“ řekl Henry, když skončil. „Jaké bude příští presidentské jmenování? Charlie Askins v čele ministerstva pro imigraci?“ Na to se Allen Kane rozesmál tak, až mu zaskočil kousek hamburgeru a začal se dusit.

„Tak pověz, o co jde?“ optal se hned, když se vzpamatoval. „Co je ten tvůj příbuzný Mann přesně zač?“

„Já ti nikdy nevyprávěl o Irwinovi?“ podivil se Henry. „Nacisté zavraždili jeho manželku a jeho samotného zavřeli do varšavského ghetta. Když tam Irwin zjistil, že je všechny postupně posílají do táborů smrti, přidal se k několika dalším lidem, kteří se rozhodli bránit. Ve své skupině měl asi tucet chasníků s hrstkou mizerných zbraní, které bůhví kde posháněli. Irwin sám zabil spoustu skopčáků jednoho po druhém jediným revolverem a tak sehnal své skupině další a lepší výzbroj. Bylo tam několik podobných jednotek, jako byla ta jeho — celé to vedl Mordecai Anielewicz. Úspěšně drželi komplet celou německou armádu v šachu několik týdnů s ani ne desetinou toho,

co jsme my měli na korbě jediného nákladáku. Irwinovi se nakonec podařilo dostat se ven kanalizací, ale ostatní zahynuli. Když frickové viděli, že s nimi nijak jinak nehnou, vypálili komplet celé varšavské ghetto až do základů.“

„Páni, to mi zní nějak povědomě.“

„Ani nemluv.“

~

„Co si myslíte o tom chasníkovi na Internetu?“ zeptal se muž na invalidním vozíku. Táž otázka se objevovala po celé zemi, všude, kde se lidé scházeli, a zaplněná kansaská hala válečných veteránů nebyla výjimkou. Billings seděl sám na konci baru a mlčky usrkával pivo. Byl jediným veteránem z korejské války v celé místnosti a nadto nikdy nebyl zvlášť společenský, ale přece jen se mezi ostatními bývalými vojáky cítil příjemně.

„Nějaký kluk dostal novou hračku,“ odpověděl jeden.

„Tady Homer si myslí, že cokoli, co má v sobě víc elektroniky než alternátor z džípu, je tak akorát nějaký potrhlý vynález, bez kterého bychom se snadno obešli,“ řekl se smíchem jeden z bývalých vietnamských radistů.

„Jo, no, však bez těch všech parádiček, co měl George Bush v Iráku, jsme si vůbec nevedli zle.“

„Podle mne je naopak sakra moc velká škoda, že jsme ve čtyřiačtyřicátém neměli pár těch dnešních ‚chytrých bomb‘.“

„Amen.“

„No, ale co ten chasník z vlády, co rozesílá ty počítačové zprávy?“ opakoval muž na vozíku. „Co si o tom myslíte vy, chlapi?“

„Proti tomu, co píše, nemůžu říct ani ň.“

„Já taky ne. Vnuk se vrátil z Iráku s hromadou arabášských hraček a všechno mu sebrali. Federálové se ještě smáli, že měl velkou kliku, že nešel za mříže. Samí sráči v oblecích, co nestrávili ve službě ani minutu.“

„Co se mě teče, myslím, že by si měl na ten svůj seznam připsat ještě hromadu dalších federálních agentur.“ Majitel bývalé čistírny Ace Cleaners docela ztuhl, když ta slova uslyšel, s lahví piva jen palec od rtů. Billings vrátil lahev na barový pult a zadíval se na mluvčího.

„Muj synek nejspíš přijde vo farmu,“ pokračoval muž, „páč se stará vo ten svůj jeden a půl akru a vláda tvrdí, že tam ‚poškodil přirozené mokřiny‘, nebo nějaký podobný kec. Usmrkanej malej sráč s padesátidolarovým sestřihem přišel k němu s nějakýma právníkejma papírama. Dybych měl aspoň kus páteře, zapích’ bych tomu parchantovi hlaveň svýho Garanda do ucha, zmáčknu bych spoušť a houknul si na ně: ‚Polibte mi prdel, rak mě dostane dřív, než porota.‘“

„Šli by po tvým majetku. Děti by nedostaly ani pěták.“

„Jo, no, možná to je taky trochu ten důvod, proč se chovám jako zbabělej sráč,“ řekl muž s výrazem znechucení. Billings se konečně napil piva a beze slova sledoval, jak ostatní reagují na to, co bylo řečeno.

„Co tím myslíš, Skeetsi?“ řekl polemicky jeden z nejstarších mužů v místnosti, „Vždyť federální vláda platí většinu účtů za léky pro lidi tady. Včetně tebe.“

„Já si milerád zaplatím šecsko sám do posledního centu, jenom dyby ty hajzlové nechali mě a mojí rodinu na pokoji.“ Po celé místnosti se ozvalo souhlasné mručení. Billings si dlouze lokl ze své lahve a postavil ji na bar. Na tváři se mu objevil slabý úsměv. Poprvé od chvíle, kdy se dozvěděl, že přijde o firmu, měl pocit, že jeho život má smysl.

19. ČERVNA

„Prezident a první dáma tu budou za pár minut,“ oznámil náčelník štábu. „Prosím, udělejte si pohodlí.“ Otočil se a vyšel z místnosti.

Roland Lemp se podíval na Alexe Neumanna. Ředitel Federálního úřadu pro vyšetřování nečekal, že presidentova manželka bude přítomna na schůzce, na kterou byli předvoláni. Oba muži z FBI stáli prakticky v pozoru.

George Cowan, ředitel CIA, zůstal netečný. Cowan, hubený muž kolem padesátky s řídnoucími hnědými vlasy, měl na sobě svůj typický šedý oblek. Šaty mu vždy seděly špatně, jako kdyby nedávno zhubl o patnáct liber. Stál uvolněně s rukama v kapsách. Zdálo se, že jej současná situace osobně neznepokojuje, a skutečně tomu tak bylo. George Cowan neměl v úmyslu si namočit ani jeden jediný prst do bažiny, která se právě otevírala před presidentem.

Richard Gaines, demokratický kongresman z Missouri, se rozhlížel po místnosti. V Bílém domě byl teprve podruhé v životě a měl nepříjemný pocit, že tam nepatří. Obzvláště jej znervózňovaly pohledy agentů Tajné služby.

Lawrence Mills, ministr financí s jestřábí tváří, nespouštěl oči s ředitele ATF Dwighta Greenwella. Greenwell se přinutil vracet mužův pohled a přitom se tvářit netečně. Obával se, že jej Mills považuje za hlavní příčinu současné situace. Tento předpoklad byl velmi přesný.

Harrison Potter, bývalý předseda Nejvyššího soudu, nyní v pensi, se usmál na Helenu Schuleovou, jež byla jedinou ženou v místnosti. Vdovec Potter byl neobyčejně pohledný muž a vypadal mnohem mladší než na svých sedmdesát devět let. Jeho oblek v námořní modři s jemným proužkem byl daleko nejdražším oděvem v celé místnosti. Potter měl divokou hřívu bílých vlasů a ostré rysy, které mu téměř neznatelně klesaly k jedné straně. Předseda Nejvyššího soudu utrpěl minulý rok lehkou mrtvici. Lékaři mu sdělili, že se velmi pravděpodobně bude těšit z úplného uzdravení a zdálo se, že se nemýlili. Postižena byla pouze částečně svalová kontrola, ale Potterovy výjimečné duševní schopnosti zůstaly nedotčeny; přesto okamžitě opustil své postavení u soudu. Pro Harrisona Pottera to byl skvělý důvod k odchodu.

Helena Schuleová mu úsměv oplátila. Čerstvě zvolená kongresmanka ze státu Vermont za republikány si vůbec nebyla jistá, proč právě ji prezident povolal do Bílého domu. Až dosud se s ním

setkala pouze jednou, a to na celých deset sekund. Helena měla pocit, že výraz v očích předsedy Nejvyššího soudu potvrzuje její údiv, a její úsměv se mimoděk rozšířil.

Carl Schaumberg, dlouholetý demokratický kongresman z New Yorku, člen sněmovního výboru pro trestní právo, se opřel o zeď a také se usmál. Výsledek však nebyl ani zdaleka tak příjemný jako u Heleny Schuleové nebo Harrisona Pottera. Když byl Schaumberg ještě dítě, spolužáci mu přidělili přezdívku 'Ještěří huba', a jak zestárl, tyto jeho rysy se ještě zvýraznily. Byl jedinou osobou v místnosti, která sama výslovně požádala o zařazení do této pracovní skupiny.

Andrew Ward, republikánský kongresman z Indiany, a Jonathan Bane, jeho demokratický protějšek z Ohia, stáli stranou. Ani jeden z nich neměl na presidenta žádné osobní vazby, ale oba jasně chápali, proč byli požádáni o účast.

Jedenáct lidí v místnosti se rychle postavilo do pozoru, když president s manželkou prošli dveřmi. První pár následovali v diskrétní vzdálenosti dva agenti Tajné služby. Harrison Potter se mírně uklonil směrem k první dámě. Presidentova štíhlá tmavovlasá manželka mu na oplátku věnovala vřelý úsměv. Jako většina lidí, kteří se kdy s Potterem osobně setkali, měla pocit, že chtít nechtít tohoto muže musí mít ráda. Pak ustoupila stranou a postavila se čelem ke svému manželovi, stejně jako zbytek skupiny.

„Děkuji vám,“ řekl president bez úvodu, když očima přelétl dvanáct tváří před sebou. „Děkuji vám všem, že jste všeho nechali a přišli sem, abyste mi pomohli řešit tento naléhavý problém.“ Způsob, jakým ta slova pronesl, vyvolával v každém posluchači pocit, že mu skutečně upřímně děkuje za nezištnou nabídku pomoci, přestože většina jen splnila presidentův příkaz.

„Mohu tu zůstat jen pár minut, protože mne čeká tisková konference. Očekávám však, že tu se mnou zítra ráno strávíte nějaký čas. Přál bych si, aby do té doby byli všichni v obraze, a chci, abyste si vše co nejlépe promysleli.“ Členové skupiny přikýkli. Všichni dobře věděli, že tento president trvá na stručných, ale smysluplných formulacích.

„Myslím, že všichni tady asi znají všechny ostatní, ale pro případ, že by tomu tak nebylo, rychle vás navzájem představím. Všichni jste se samozřejmě setkali s první dámou,“ usmál se. Pak vyjmenoval všechny členy skupiny a uvedl jejich postavení a pokaždé se trochu odmlčel, aby ta slova zapadla do paměti každému, kdo je snad dosud neznal.

„Máme na krku vážný problém, dámy a pánové. Pohřešuje se dvanáct federálních agentů z Úřadu pro alkohol, tabák a zbraně a také jeden pilot vrtulníku Národní gardy státu Missouri,“ bleskl očima na list papíru, který držel v ruce, „spolu se samotným vrtulníkem. Šestadvacet agentů ATF a dva piloti vrtulníků Národní gardy jsou mrtví, a —“ president se zarazil, když si všiml, jak Rolandu Lempovi cuklo v obličejí.

„Co je, Rolande? Pochopil jsem něco špatně?“ Rolanda Lempa ta otázka vyděsila, ale rychle se vzpamatoval.

„Je mi líto, pane prezidente,“ řekl a v duchu si nadával, že dal najevo emoce, „ale před necelou hodinou jsme dostali nové zprávy. Dnes ráno byli v Nebrasce zavražděni další dva agenti ATF. Podezřelý je ve vazbě.“

„Takže osmadvacet agentů ATF,“ opravil se prezident. „Navíc někdo, kdo tvrdí, že je jedním z pohřešovaných agentů, rozesílá prostřednictvím elektronických médií krajně pobuřující materiály, jež mimo jiné implikují, že za tuto situaci sám nese přinejmenším částečnou zodpovědnost. To jsou známá fakta, a pokud jsem něco důležitého vynechal, prosím, abyste mi o tom určitě řekli později.“ Každému člověku v místnosti se zadíval na chvíli do očí.

„Prezidenti vždycky rádi, snadno a rychle jmenovali výbory, jak snad až příliš často předváděli moji předchůdci. Pokud ale vůbec někdy existovala doba, kdy má presidentská pracovní skupina smysl, je tomu tak právě nyní. Dále pak existují velmi dobré důvody, proč jsem požádal každého z vás, abyste se stali jejími členy.

Nemusím jistě vysvětlovat, proč jsem povolal ředitele FBI, CIA a ATF. Ředitel Lemp požádal, aby byl do této skupiny zařazen také agent Neumann. Alex je členem týmu FBI pro záchranu rukojmí a má zkušenosti z terénu s teroristickými situacemi. Protože FBI bude provádět většinu přímého vyšetřování a protože je primárním federálním orgánem prosazujícím právo v této zemi, ochotně jsem souhlasil. Upřímně se obávám, že oba muži budou i tak neustále přerabováni.

Požádal jsem Lawrence, aby se stal součástí tohoto týmu, protože ATF patří k ministerstvu financí a protože jsou to jeho muži, kteří jsou zabíjeni.“ Ministr financí Lawrence Mills úsečně přikývl. Tvářil se uctivě, ale byl by mnohem raději, kdyby prezident použil slovo ‚vraždění‘ místo ‚zabíjení‘.

„Harrison Potter, jako bývalý předseda Nejvyššího soudu, mi pomůže udržet si přehled v právních aspektech této situace. Někteří z vás jsou také právníci, ale Harry má zkušenosti s ústavním právem, kterým se tady, při vši úctě, nikdo nemůže vyrovnat.“ Ostatní pohlédli na bělovlasého muže. Všichni dobře věděli, že prezident vkládá značnou důvěru v Potterův úsudek a že jeho názorům věnuje více pozornosti než komukoli jinému, snad s výjimkou První dámy.

„Tento výbor ovšem bude nutně potřebovat podporu od volených zástupců obou stran. Ti navíc mají i lepší kontakt s veřejností, než jaký mám já nebo kterýkoli z ředitelů státních agentur. Carl Schaumberg působil v Kongresu mnoho let a má bohaté zkušenosti z výboru pro domácí kriminalitu.“ Schaumberg se tomu uznání usmál.

„Jon Bane, Andy Ward a Dick Gaines,“ pokračoval president a kývl směrem ke třem mužům, „požádal jsem vás o účast, protože agenti, jejichž akcí to celé začalo, všichni zmizeli nebo zemřeli v Ohiu, Indianě a Missouri. Možná se ukáže, že budu muset být v ještě užším kontaktu s lidmi z těchto států než se zbytkem národa. Doufám, že mi vy tři pomůžete.“ Pak se jeho pohled přesunul na republikánskou kongresmanku z Vermontu; bylo zřejmé, že se nemůže dočkat, až uslyší, co řekne o ní.

„Heleno, v médiích se určitě najdou tací, kdo budou tvrdit, že jste v této jednotce jen proto, že jste žena.“ Helena Schuleová se opět usmála. Tato možnost už ji napadla, spolu s faktem, že tři z dalších čtyř kongresmanů jsou demokraté, takže pro rovnováhu ve výboru je zapotřebí dalšího republikána. Také si říkala, že se mohlo v její prospěch započítat i to, že je čerstvým zákonodárcem.

„Ať však budou tvrdit cokoli,“ pokračoval president, „skutečný důvod, proč jste v této komisi, je ten, že mi předseda soudu Potter řekl, že byste v ní měla být, a já jsem se naučil Harryho důkladně poslouchat, když mi říká, že bych měl něco udělat.“

„Ještě jedna poslední věc: prosím vás všechny, abyste čerpali ze všech zdrojů, které máte k dispozici, ale nakonec chci slyšet vaše vlastní, osobní hodnocení. Necitujte mi prosím žádné odborníky, pokud nejste ochotni sami obhájit to, co říkají.“ Obrátil se ještě k oběma mužům z FBI.

„Rolande, Alexi, informujte prosím zbytek skupiny o tom, co všechno zatím víme.“ Očima přelétl jedenáct tváří. „Uvidíme se zítra ráno,“ řekl na rozloučenou a pak president s manželkou opustili místnost.

~

„Opravdu nechápu, proč pořádáš večírek zrovna pro tu starou... pro bývalého guvernéra,“ zarazil se na poslední chvíli Arthur ‚B. I.‘ Bedderson.

„Jestli o něm budeš mluvit takto, zruším svou nabídku, že tě zařadím na seznam hostů,“ usmála se jeho matka. „On o tobě rozhodně takto nemluví.“

„Ne před tebou,“ rozesmál se mohutný muž. „Nevíme ovšem, co o mně říká své matce. Hádám, že jí nejspíš volá každý večer, aby se vyplakal, že jsem jej připravil o místo guvernéra.“ Postarší žena se nahlas zasmála představě Kena Flanagana, jak vytáčí číslo své matky, aby fňukal kvůli tomu, co mu její syn provedl.

„Abych ale odpověděla na tvou otázku, nu, tuhle večeri pořádám, protože jsem slíbila, že to udělám. Kdybych tehdy byla bývala věděla, jak se guvernér chová k tobě a k lidem v okolí, snad bych tak nebyla učinila. Leč stalo se, a já v žádném případě nehodlám vzít své slovo zpátky.“

„Na rozdíl od něj.“ Lois Beddersonová se nad synovou poznámkou zamračila. Značně ji pobouřilo, když Flanagan jmenoval právního zástupce jedné ze společností vlastnicích kasína do čela missourské herní komise. Na krátký okamžik ji to bezmála přimělo k přiznání, že by nakonec možná její syn mohl mít v nechuti k tomu muži pravdu. Lois Beddersonová však byla přesvědčenou demokratkou už přes šedesát let, a tak Flanagana stále omlouvala, byť ji mrzely jeho charakterové vady.

„Ty jej prostě nemáš rád, protože je demokratem,“ opáčila, ale její odpověď postrádala přesvědčivost.

„To není ten důvod a ty to dobře víš, mami. Třeba Harolda bych podpořil bez nejmenších výhrad,“ připomněl demokratického senátora za Missouri, který v roce 1995 prosazoval zákon o skrytém nošení a který dodržel slib, jenž dal svým příznivcům. „Nemám rád Flanagana, protože je to demokrat, který prosazuje posilování státní moci na úkor občanských práv,“ zdůraznil. „Ostatně z přesně stejného důvodu nemám rád toho pitomce Jerryho Abela, protože to je republikán, který prosazuje přesně totéž.“

„No, Abel je *skutečně* pitomec,“ souhlasila s tématem, na kterém se bez obtíží shodli. Její syn projevoval silnou podporu i prudký odpor ke kandidátům v libovolné straně, čistě jen podle toho, jak se jejich počínání srovnávalo s Listinou práv. Lois Beddersonovou tato absence loajality k jedné straně velmi znervózňovala.

„Však dobře víš,“ objal velký muž se širokým úsměvem svou matku, „že neprovedu nic, co by tě u večere uvedlo do rozpaků. Ke všem těmhle chlapíkům v zákonodárném sboru jsem vždycky přátelský. Když zjistí, že jsi silnější, než čekali, mnohdy změní tón. A je to pro ně mnohem snazší, pokud předchozí jednání nespálilo žádné mosty.“ Matka chápavě přikývla.

„Flanaganův náčelník štábu mi řekl, jak zdvořilí a slušní jste ty a tví přátelé byli nahoře v Kapitolu.“ Smutně se usmála. „Dokonce zašel až tak daleko, že mi řekl, že guvernér si prý přál, aby s tebou byl býval ochoten mluvit. Myslím, že teď lituje toho, že tě ignoroval.“

„Ovšemže toho lituje,“ zasmál se Bedderson. „Stálo ho to místo guvernéra.“

„Hm, uh, co... cože?“ Cindy Caswellová zamumlala v polovědomí, než se úplně probudila. Byl to zvuk výstřelu, co ji probralo z lehkého spánku, ale to nevěděla. Pak, o několik okamžiků později, zaslechla vzdálený zvuk velkého vozidla na šterkové cestě, která vedla od okraje pozemku Henryho Bowmana k jeho domu. *Ta sedadla nejsou až tak nepohodlná*, pomyslela si, když otevřela dveře své tmavě červené toyoty, vystoupila a protáhla se. *No ale sakra. Proč mne vůbec nenapadlo, že nebude sám?* Henry Bowman seděl na sedadle spolujezdce v blížícím se armádním nákladáku. Řídil muž, jehož nikdy předtím neviděla.

Allen Kane vypnul motor a oba otevřeli své dveře a vystoupili z vysokého vozidla.

„Jak dlouho tu čekáš?“ optal se Henry. „My jsme právě přijeli jedno karé rovnou z Idaha. Cindy, tohle je Allen Kane z Indiany. Allene, tohle je moje kamarádka Cindy Caswellová.“

„Líbilo by se mi mít doma *takovýhle* uvítací výbor,“ zasmál se Allen. Cindy se také usmála.

„Ráda vás poznávám,“ řekla a podala mu ruku. Allen jí potřásl, než si uvědomil, že jeho vlastní ruce mají k čistotě daleko. Cindy to nevzala na vědomí. „Každý večer, než jdu do práce, sem jezdím na kontrolu. Četla jsem o tom celém zmatku v novinách a tak jsem si řekla, že tady rozhodně neuškodí pár očí navíc, než se vrátíš.“

„O to se ale měl postarat Krause. Když už o tom mluvíme — jak ses dostala dovnitř? Na bráně byl nový zámek, který jsem musel odstřelit, abych se vůbec dostal domů.“ Cindy se usmála a ukázala klíč.

„Vymámila jsem z šerifa kopii. Uvěřil mi, když jsem mu vysvětlila, že jsme přátelé. Mimochodem, UPS ti doručila balíček. Mám ho v kufru.“

„Tak pro něj sáhni a nech mě konečně otevřít dům a vypnout alarm; pak si tam můžeš sednout, jestli chceš, zatímco já s Allenem vyložíme všechny ty krámy. Pak si dám ukrutně dlouho odkládanou sprchu a převléknu se do čistého a potom hodím na gril nějaké steaky. S Allenem jsme toho dnes moc nesnědli.“

„Ukaž mi, kde je najdu, a já se o to postarám, zatímco vy dva vyložíte a umyjete se.“ Henry se na ni zadíval. *Jen jednou jedinkrát jsem je nechala na grilu trochu moc dlouho*, pomyslela si Cindy a zrudl jí obličej.

„To je v pořádku, Cindy.“

„Henry Bowmane, já jsem naprosto schopná udělat steaky pro tebe a tvého přítele, aniž bych je zničila,“ řekla podrážděně. „Jen proto, že sama maso moc často nejím a jednou jsem nechala hamburgery na grilu malinko déle, není důvod předpokládat, že se mi s jídlem nedá věřit. Hlídám

ti tady barák a první, co uděláš, když se vrátíš, je, že se na mne koukáš, jako kdybych byla úplný idiot.“

„Prostě jen řekni Cindy, jak máš steaky rád, Allene,“ řekl Henry. „Nejspolehlivější asi bude well done,“ dodal jevištním šepotem. Všichni tři se nahlas rozesmáli.

„Henry, poslyš, četl jsi noviny?“ zeptala se Cindy, zatímco obracela steaky na Henryho hliníkovém rozmrazovacím talíři. Otevřenými dveřmi se slabě ozýval zvuk sprchy, v níž byl Allen Kane. „Víš, co se dělo, zatímco jsi byl pryč?“ *Musel bys být na opuštěném ostrově, abys o tom aspoň nezaslechl*, pomyslela si. Henry seděl u kuchyňského stolu a usrkával pomerančový džus.

„Ale ano. Něco o tom, že se agenti ATF navzájem postříleli nad mým lesem a další se ztratili, a teď jeden z těch pohřešovaných agentů rozesílá na Internetu zprávy o tom, jak je ATF zkorumpovaná a prohnílá a nekontrolovatelná, a chystá se s tím něco udělat. Chlápek jménem Blair. Je to ve všech novinách. Krause mi popsal všechno, co se tady stalo.“

„Žádné ‚chystá se‘, Henry,“ řekla a posadila se naproti němu. „On to *dělá*. Zabil během pár dní nějakých osm nebo deset agentů ATF a seznam všech ostatních v celé zemi zveřejnil na Internetu. Někteří lidé mu s tím zřejmě začali pomáhat.“ *Sakra, kéž by tak tady byl sám*, posteskla si Cindy znovu v duchu.

„Copak tyhle chlápky nechtyli? To jsem taky slyšel někde někoho říkat.“

„Dva z těch pomocníků. A to byli pitomci.“ *Nemá smysl obcházet kolem horké kaše*, řekla si Cindy, když viděla, jak se na ni Henry dívá. „Poslyš,“ řekla a mávla směrem k pokoji pro hosty, kde ještě pořád tekla voda, „chtěla jsem si s tebou promluvit o samotě, ale vypadá to, že se budu muset spokojit jen s krátkou versí, dokud je tvůj kamarád ještě ve sprše. Já si myslím, že tenhle Wilson Blair na něco kápnul, jenomže se zaměřil na nesprávné lidi. Soustředí se na agenty ATF, protože byl jedním z nich, ale oni nejsou ten hlavní problém. Ti, kdo by se opravdu měli zkrouhnout, jsou ti parchanti v Kapitulu.“

„Počítám, že mluvíš nejspíše o tom, jak vás všechny v Jefferson City rok za rokem ojebávali se skrytým nošením.“

„Přesně to mám na mysli.“ *Aspoň mi ještě neřekl, že jsem úplný cvok*.

„A proč mi to říkáš? Není to náhodou přesně důvod, proč chytili ty pitomce? Že si pustili pusu na špacír? Jestli chceš jít a smáznout guvernéra Flanagana, měla bys to udělat a nikomu neříci ani ň.

Nikdo o tom neví, nikdo tě nemůže prásknout. Drž pusu zavřenou a nestrávíš ani jedinou noc ve vězení. Jsi ženská, pro tebe to platí dvojnásob.“

„Já vím,“ řekla Cindy. „Ale nevěřím si, že zrovna ty bys mě prodal, a... potřebuju tvou pomoc. Ne pomoc při tom zabíjení,“ řekla rychle, „ale... radu předem. Abych neudělala žádnou moc velkou pitomost.“ *Bože, jestli něco vyznělo hloupě, tak tohle.*

„Předpokládám, že myslíš jakoukoli jinou pitomost než samotné plánování vraždy,“ řekl Henry jemně. „Zapomínáš ale, že nápomoc při plánování vraždy ze mě udělá spoluviníka, a teď jsem to pro změnu já, kdo se musí do konce života bát, že se ti něco někde nějak vymkne z ruky a naservíruješ mě policajtům, aby ses z toho vykroutila. Představ si jenom ty novinové titulky: ‚Obchodník s kulomety donutil striptérku, aby zabíjela‘. Zapomeň na to, Cindy.“ *Pořád ale neřekl, že by snad byl nějak z principu proti tomu,* běželo Cindy hlavou. *Je čas vyložit vše na stůl.*

„Ty ale máš záruku, že se to nestane,“ řekla tiše. „Když jsem tě potkala v Anonymních alkoholících a vyprávěla ti o tom, co se mi stalo ve Vegas, neřekla jsem ti úplně všechno. Myslím, že sis to asi domyslel, a nejspíš sis to sám ověřil a znáš většinu pravdy. Proto jsi mi asi povídal o tom případu Joea Columba a o důležitosti toho, když člověk drží jazyk za zuby.“

„Na to si vzpomínám.“

„No, čistě jen pro případ, že sis náhodou nezjistil, co se přesně stalo, řeknu ti to. Když Tony Farratto ležel v posteli a já mu seděla na obličejí, vytáhla jsem si z vlasů jeden z kolíků z tvrdého dřeva, kterými jsem si zpevňovala účes, a vrazila jsem mu ho přímo do očního důlku a do mozku. Zamíchala jsem jím, dokud jsem si nebyla naprosto jistá, že je mrtvý. Pak jsem zapnula sprchu, oblékla se a odjela z města. Od tebe vím, že Sal Marino někam odvezl jeho tělo a narafičil to tak, aby to vypadalo, že Tonyho zastřelili, a pak převzal Tonyho podnik. Sal mě nehledá a bylo by mu to asi úplně jedno, kdyby mu někdo řekl, kde jsem.“

Ale Tony Farratto má pořád ještě nějaké příbuzné a myslím, že bys jim dokázal dát vědět, co se doopravdy stalo, a také si myslím, že by věděli, komu položit ty správné otázky, aby si ověřili, zda je ten příběh pravdivý. Do třetice, myslím, že v důsledku bych asi měla nepříjemnější smrt, než si vůbec dokážu představit, a jen těžko bych proti tomu mohla cokoli udělat.“ Henry přikývl, ale dlouho mlčel, než odpověděl.

„To, co jsi tehdy udělala, byl boj o přežití. A to je něco úplně jiného než zabít člověka jen kvůli tomu, jak o něčem hlasoval.“ Cindy Caswellová prudce zavrtěla hlavou.

„Ne při takovýchto hlasováních. Dobrá, bezbariérové rampy nebo varovné nálepky na cigaretách, proč ne, tam jde jen o peníze.“ *Must to přece konečně pochopit,* doufala. *Nechci, aby si Henry myslel,*

že jsem nějaká psychopatická vražedná pekelná mrcha. Ale kdo ví. Třeba fakt jsem. Cindy se zhluboka nadechla.

„Henry, unesli mě z ulice v Chicagu, když mi bylo osmnáct let. Tehdy mi vůbec nedošlo, že nikdo kromě mě samotné nemá žádný zájem na tom, aby se takové věci neděly. Takže dalších dva a půl roku jsem sloužila pro zábavu bandě chlapů, kteří si objednávali mrzačení nebo zabíjení lidí stejně snadno, jako si ty nebo já objednávali pizzu. Tihle lidé si se mnou mohli dělat, co chtěli. A taky to dělali. Fackování bylo docela běžné a pár jich rádo používalo zapálené cigarety. Kdokoliv z nich mě mohl jen tak z plezíru zabít a můj majitel — přesně to byl — by se zachoval asi tak stejně, jako kdyby mu jeho nejlepší kamarád nerad vylil na drahý koberec sklenku vína.

Z té noční můry se mi podařilo čistou náhodou vyváznout s větší částí zdravého rozumu a jediné, co opravdu chci, je, aby se to už nikdy, nijak neopakovalo. Jenže ti chytrolíni v naší vládě říkají: ‚Zbraně jsou jen pro policii, děvenko, jsou to přece profesionálové. Možná byste ty a ta holka, se kterou žiješ, neměly radši v noci moc vycházet ven.‘ “ Pohlédla Henrymu do očí a právě v tu chvíli zvuk tekoucí vody ustal. Allen právě ukončil svou sprchu.

„Věř mi, že potom budu spát sladce a nevinně jak mimino,“ dodala Cindy, „ale potřebuji, abys mi poradil, jak to mám udělat.“ *No tak už konečně řekni ano, sakra.*

„Proč si myslíš, že bych dokázal sestavit lepší plán než ty?“ zeptal se. Cindy obrátila oči v sloup.

„Henry, no tak. Ty tyhle věci znáš. Léta jsi je studoval. A máš velmi... spořádanou mysl. Co? Co je na tom k smíchu?“ zeptala se, když se Henry nahlas rozesmál.

„Děkuji. Myslím aspoň,“ dodal. „Mám jednu jedinou otázku,“ řekl, když se uklidnil. „Uděláš cokoli, co řeknu?“ Cindy se nad tím na chvíli zamyslela. *To je přece přesně to, co od něj od začátku chci, že ano?*

„Ano,“ řekla nakonec.

„Pak bych si přál, aby sis teď s Allenem sedla, až se obleče, a abys mu vyprávěla, co se ti stalo v Las Vegas, a abys mu řekla, s čím teď chceš, abych ti pomohl. A pak, zatímco se budou steaky grilovat, se podíváš na jednu videokazetu, kterou jsem natočil, a mám takový dojem, že tě to bude docela zajímat. A pak si u večere promluvíme.“

„Ale já ne—“ Cindy se zarazila uprostřed věty. „Já vím, co jsem řekla, ale...“ *Proč do toho ksakru chce zatahovat toho druhého?* pomyslela si, ale své obavy nechala nevyslovené.

„Víš, kromě jiného jde také o to,“ řekl Henry velmi jemně, „že zákonodárci z Missouri budou muset ještě chvíli počkat. Nejprv musíme usmažit větší rybu ve Washingtonu.“ *Washington!* pomys-

slela si Cindy. *Jestli chce Henry jít po federálech, museli už o tom se svým přítelem také přemýšlet.* Přikývla.

„Půjdu si popovídat s Allenem.“ Vstala a přešla do obývacího pokoje.

„Pořád tomu nedokážu úplně uvěřit,“ řekla Cindy Caswellová a dojedla poslední kousek salátu. „Ta třetí helikoptéra se nikam neztratila, leží tam venku na dně tvého lomu? Ježíši!“ Henry odstrčil židli od stolu a dopil zbytek své vody s ledem.

„Otázkou teď je, zda se chceš skutečně připojit k Allenovi a ke mně v téhle věci. Není to legrace. Když sama uděláš nějaké sólo číslo nebo dvě a budeš o tom držet jazyk za zuby, nikdo tě nikdy nechytí. My dva se ale chystáme rozpoutat takovou malou válku, a při tom určitě každou chvíli škobrtne o nějaký bezpečnostní zvonek. Ostatně už teď federálové zkoumají řadu míst, kde vědí, že se stala vražda, a zatím nevědí, že jsem tam byl. Zatím.“ Henry se poškrábal na bradě a chvíli hleděl na podlahu, než zdvihl oči.

„President se klidně může odvolat na zákon o výjimečném stavu a donutit úplně všechny v zemi, aby federálům dali nejen otisky prstů, ale také vzorek DNA. Byl jsem hodně opatrný a díval jsem se opravdu zblízka, ale na některém z těch míst jsem mohl snadno přehlédnout jeden nebo dva spadlé vlasy. A to je jen jedna možnost. Existuje pravděpodobně dalších sto, na které jsem ani nepomyslel.“ Cindy přikývla, když o tom uvažovala.

„Nebudou jim chybět lidé na pokrytí všech těch případů?“

„V to přesně doufáme,“ vstoupil do diskuse Allen Kane, „ale víš, Henry má pravdu. Tihle hoši mají naprosto absurdní zdroje, neuvěřitelnou spoustu lidí i peněz. A k tomu teď skoro všechno ostatní bude mít nulovou prioritu. Padělání peněz, tví staří kamarádi z organizovaného zločinu, krádeže aut, ti všichni si teď budou moci dělat, co se jim zachce, protože každý federál, ať dosud dělal cokoli, bude nasazen do akce ‚Kdo nám zabíjí chlapy z ATF?‘“

„Jasně, ale... jdu do toho, hoši. Ve Vegas to byl jen zatracený zázrak, že se Sal rozhodl, že si mě nechá u sebe, místo aby mě nechal ležet někde v uličce s kulkou v hlavě. Od té doby, co mi tohle došlo, mi připadá, že všechn čas, který mi zbývá, je čistý bonus. Víte, co jsem viděla na jedné poznávací značce? Přijde mi to jako skvělá rada: žít svobodně, nebo zemřít.“

„To je New Hampshire,“ přikývl Allen. „Nebo tomu tak alespoň bývalo.“

„Tohle všechno zní moc hezky,“ řekl Henry tiše, „ale až ten čas přijde, bude ti připadat, že je všechno jinak; docela jinak, než to vidíš teď. Tady nepůjde o nějakého grázla z mafie, který si tě chce

jen tak pro radost pomučit uprostřed znásilnění. Tady půjde o předem promyšlenou vraždu lidí, kteří mají rodiny, milence a děti v mateřské škole; kteří mají přesně stejné starosti o budoucnost jako my. A jsou to lidé, kteří prosazují demokratický proces. Zabiješ někoho jen proto, že volil špatně.“

„Ne,“ opáčila Cindy bez váhání, „zabiji někoho proto, že si vůbec dovolil tu strašnou drzost hlasovat o něčem, do čeho vůbec nemá právo jakkoli mluvit. Lidé, co tvoří zákony, si myslí, že je všechno v pořádku, když se jim podaří přesvědčit 51 % lidí, aby s tím či oním souhlasili. Sto procent ‚oprávněných voličů‘ ve Vegas bylo pevně přesvědčeno, že je v naprostém pořádku, když mě zamknou do cely a vytáhnou ven, jen když na mne zrovna dostanou chuť. Je to přesně stejné svinstvo a mám toho tak akorát dost.“

„Takhle v teorii to zní skvěle,“ souhlasil Henry. „Nicméně, kdybys třeba časopisu *People* vyprávěla o svém utrpení v Las Vegas a o tom, co jsi nakonec udělala, stane se z tebe ta nejstatečnější žena v celé zemi. Ale až na nás přijdou — a nebudeme si lhát do kapsy, nejspíš se to dříve či později stane — hodně přes sto milionů amerických občanů bude pevně přesvědčeno, že jsme ti nejhorší mizerové, jaké kdy tato země viděla.“

„Najde se pár, kteří budou smýšlet jinak.“

„Pár.“

„Já si myslím, že je s námi,“ vstoupil do debaty Allen. Henry se proti své vůli usmál.

„V tom případě,“ zeptal se, „měla bys něco proti sexu s některými z těch chlapů? Půjde to pak mnohem snáz.“

„Žádný problém,“ řekla Cindy okamžitě. Obrátila se k Allenovi. „Já mám ráda sex s ženami. S muži to pro mě není žádné potěšení, ale zase to není o nic horší než, řekněme, odhazování sněhu z chodníku.“

„Kéž by se to tak moc líbilo mojí bývalé ženě,“ řekl Allen suše. *Toho chlapíka mám ráda*, pomyslela si Cindy a vybuchla smíchy. Allen a Henry se přidali. Všichni tři byli rádi, že mohli prolomit napětí.

„Co máš konkrétně na mysli?“ zeptala se nakonec Henryho.

„No, měl bych nápad či dva. Dokážeš si vzít narychlo volno, aniž by nad tím někdo zvedl obočí?“

„Kdykoli. Už skoro rok jsem neměla dovolenou. To je mezi holkami v klubu skoro neslýchané. Večer jim to řeknu, a všichni budou v pohodě.“

„Co kdybychom tedy vyrazili nazítří? S Allenem ještě dořešíme detaily večer, zatímco budeš v práci. Kdy potřebuješ být v klubu?“

„V půl dvanácté. Poslední dobou pracuji od půlnoci do zavíračky.“

„Čtyři hodiny,“ řekl Henry při pohledu na hodiny na stěně a kousl se do rtu.

„Na co myslíš?“

„Nechceš se trochu rozcvičit, než půjdeš do práce? Trochu si rozproudíš adrenalin?“ zeptal se Henry.

„Což by mohlo znamenat třeba?“

„Třeba kongresmana Jerryho Abela, chláпка, kterého tady před časem střelecké skupiny zvolily, protože měl slibů jak koza bobků. Ale hned, jak nastoupil do úřadu, šel a hlasoval pro ten pitomý zákaz zásobníků v roce 1994 a stejně tak i pro zákon o zrušení Čtvrtého dodatku Ústavy v roce 1995.“

„Takový ten pitomě vypadající právník? Bydlí západně od St Louis?“

„To je on. Jeho žena je taky právníčka a pochybuji, že by s ní byl ještě ženatý, kdyby se nebál, že následný spor poškodí jeho kariéru. Jerry docela rád pije a já jsem si docela jistý, že vím, kde. Myslíš, že bys ho mohla najít a přemluvit ho, aby tě vzal někam na jedno rychlé číslo do auta?“

„Za pokus to stojí. Mám v tašce hromadu různých oblečení do klubu. Jaký typ holky by asi mohl být nejhodnější, aby jej nastartovala, co myslíš?“

„Rhonda je cuchta a vypadá, že by radši vzala do pusy sto citrónů než jednoho ptáka, takže by na něj mělo fungovat skoro cokoli. Hádám, že dívka atletická, veselá a přímočará — hlavně stran chuti na sex — by měla panu Abelovi naprosto stačit. Ostatně ona by stačila i nějakým 98 % ostatních mužů v téhle zemi.“

„Tak tedy mladá holka v tenkých bavlněných šatech, na kterou udělalo dojem jeho důležité postavení a která považuje chlapce svého věku za dětinské? Něco takového?“

„Očividně vůbec nepotřebuješ moje rady.“

„Můžu nějak pomoci?“ zeptal se Allen Kane.

„No jasně — pomoz Cindy s nácvikem. Běž si sednout na gauč, jako kdyby to byla sedačka v autě. Budeš vážený kongresman. Zapomněl jsem, čím přesně jezdí, ale bude to určitě něco velkého a amerického. Cindy, přiměješ ho, aby si přesedl od volantu na sedadlo spolujezdce, aby ses na něj mohla posadit obkročmo. Allene, až bude sedět na tobě, ať si procvičí, jak ti pod hrudním košem rychle nahmatá to správné věčko. Myslím, že srdce je ideální cíl,“ řekl Henry na cestě do kuchyně.

„A co budeš dělat ty?“ zeptala se Cindy.

„Vezmu jeden ze svých víceméně použitelných kuchyňských nožů na hrubou brusku a udělám z něj něco, co by tak nejspíš mohla u sebe nosit zfetovaná kurva z východního St Louis. Pak omotám rukojeť páskou, na které rozhodně nezůstanou žádné otisky. Nejlepší místo, kde nechat oběť vraždy, je v oblasti s pramizerným kriminalistickým oddělením, ideálně v takovém stavu, aby to vypadalo, že si své potíže způsobila sama.“

„Říkala jsem, že máš spořádanou mysl,“ usmála se Cindy. Obrátila se k Allenu Kaneovi, který seděl na pohovce a vypadal nervózně. „Allene, nedívej se na mne tak. Budeme cvičit bez nože.“ *Muži jsou tak předvídatelní*, pomyslela si vesele.

„Zrovna tohle mi starosti nedělá.“

„No, a co se týká té druhé věci,“ řekla Cindy s úsměvem, „buď také bez obav. Jsem profesionál.“ Usadila se Allenu Kaneovi na klín. „No vida,“ zasmála se. „Doufáme, že kongresman bude reagovat přesně stejně.“

„Napotřetí kouzlo vyjde,“ řekl Henry, když se podíval přes Allenovo rameno oknem přeplněné restaurace West County. Bar měl čtyři strany, uprostřed stály dvě ženy ve smokingových košilích s rozhalenkou a servírovaly nápoje. „Je asi pět stop od rohu na druhé straně. Brýle s drátěnými obroučkami, modrý oblek, bílá košile, červená kravata, povídá si s plešatým židem.“

„Mám ho,“ řekla Cindy. *Mnohem hubenější, než jsem čekala.*

„Zavolej mi, až budou na cestě,“ řekl Henry Allenovi, pak se otočil a zamířil zpátky na parkoviště, zatímco jeho přátelé kráčeli ke vchodu do baru.

Allen vešel první a okamžitě zamířil na pánské záchodky. Cindy chvíli počkala, pak otevřela dveře a zamířila k baru. Jerry Abel po ní reflexivně přejel očima, stejně jako po každém novém přichozím do místnosti. *Usměj se a podívej se mu do očí, ale drž kontakt jen o chloupek déle, než je obvyklé.*

Našla si u baru stoličku s nedopitým nápojem, před kterým leželo pár bankovek, a požádala o sodu s limetkou.

Jerry Abel během následujících dvaceti minut několikrát sklouzl pohledem na Cindy Caswellovou. Pokaždé se mu zadívala do očí, ale pak se nervózně podívala směrem k místu, kde u malých stolků seděli ostatní hosté baru. *Tohle by mělo stačit*, pomyslela si, když si poklepala ubrouskem na ústa a sklouzla ze stoličky.

„Promiňte,“ řekla Cindy, protáhla se kolem kongresmana a pokračovala na dámský záchod.

„Nejspíš porušují požární řád, když tu mají takhle narváno,“ řekl Abel se širokým úsměvem. „Mohl bych k—“ Zarazil se uprostřed věty, když ucítil, jak mu mladá žena vtiskla do ruky složenou vizitku. Mimoděk ji sevřel prsty, zatímco se kolem něj s kývnutím protáhla.

Kongresman Abel se napil skotské, nepřítomně se rozhlédl po některých dalších hostech baru, pak rozložil vizitku pod barovým zábradlím a přečetl si ji. *Nejlepší přítelkyně mého bývalého manžela sedí u stolu kousek nalevo, takže bych tu raději nežůstávala. Pokud byste chtěl zajít někam jinam, zajed'te prosím autem do jihozápadního rohu parkoviště.* Kongresman Abel obrátil vizitku a přečetl si jméno a firmu, které na ní byly vytištěny.

„Účet, prosím,“ řekl barmanovi. Zaplatil účet, nechal štědré spropitné, podíval se směrem k toaletám a zamířil k východu.

„Jsem moc ráda, že jste opravdu chtěl odjet,“ řekla Cindy, vklouzla na přední sedadlo lincolnu a natáhla pravou ruku na pozdrav. „Christine Weldová,“ dodala, používši jméno realitní makléřky, jejíž vizitku našel Henry v zásuvce stolu.

„Rád vás poznávám. Jerry Abel.“

„Doufám, že vás to moc nepřekvapuje. Víím, že jste ženatý — chci říct, vidím, že máte snubní prsten. Ale jak jsem se na vás dívala...“ Nechala větu bez konce a pak sklopila oči. „Chtěla jsem si jen tak zajít na skleničku, promluvit si o něčem jiném než o nemovitostech, ale můj bývalý manžel...“ Zachvěla se. „Má soudní zákaz přiblížení, ale nevěřím tomu, že by jej dodržoval. Rád mě špehuje a jeden monokl a jeden prasklý ušní bubínek mi docela stačily. Díky, že jste byl ochoten se tady se mnou sejít,“ řekla Cindy znovu s hřejivým úsměvem.

„Spolupracuji právě na federálním zákonu proti stalkingu,“ řekl Abel. „Váš případ je jen dalším dokladem, proč jej opravdu nutně potřebujeme.“

„Myslíte, že budete mít dost hlasů, abyste jej schválili?“ řekla Cindy nahlas. *Jako kdyby další pro-
hřešek proti dalšímu federálnímu zákonu cokoli změnil u někoho, kdo dokonale kašle na minimálně desítky
těch, které přestupuje už teď, proběhlo jí při tom hlavou. Idiote.*

„Jsem si tím skoro jist. Ve vaší situaci je spousta žen a je na čase, abychom pro ně něco udělali,“
prohlásil Abel. Cindy se usmála. *Je tak krásně zpitomělý, když se v něm zhlíží dívka, která vysoce ho-
dnotí jeho postavení v zákonodárném sboru. Asi takových moc není.*

„Vždycky mi to dělá starosti, zvlášť když předvádím prázdné domy mužům, které jsem nikdy
předtím nepotkala.“

„Pak jste dokonalým příkladem, proč ten nový zákon potřebujeme.“

„Děkuji.“ *A že fakt není za co,* dodala v duchu. *Neudělals vůbec nic, abys nám pomohl prosadit zdejší
zákon umožňující skryté nošení. Kreténe.*

„Kam půjdeme, Christine?“

„To nechám na vás,“ usmála se Cindy a položila kongresmanovi ruku na stehno.

„Bože, to je neuvěřitelné, jak dlouho vydržíš,“ řekla Cindy, zatímco se houpala na erekci Jerryho
Abela a štípala jej do bradavek. „A já tak dlouho neměla šanci –“ Než stačil odpovědět, Cindy mu
zakryla ústa svými a ucpala mu je svým jazykem. Projela mu prsty chlupy na hrudi a rozevřela
mu ještě víc rozepnutou košili. „Chci, aby ses mi udělal do pusy,“ řekla náhle, sjela s kongresmana
a klekla si na podlaze na straně spolujezdce. Abel vydal nejasný hrdelní zvuk.

Cindy Caswellová rychle stáhla kondom, který před deseti minutami nasadila Jerrymu Abelovi,
a hodila jej na podlahu. Držela jeho úd levým palcem a ukazováčkem a jediným plynulým pohy-
bem vzala celou jeho délku do úst; volnou rukou přitom sáhla do kabelky. Neměla ani nejmenší
potíž nahmatat to, co chtěla; v kabelce měla jen dvě věci.

„Chci něco zkusit,“ řekla o chvíli později, kdy si od své práce na chvíli odpočinula. Předmět, který
držela v ruce, vypadal jako miniaturní spona na kolo pro zajištění cyklistických kalhot. Byl to
kroužek z pružné oceli, přerušný úzkou mezerou, kde byly jeho konce ohnuté do obrácených kři-
vek. *Vážně by mne zajímalo, jaké další věci ještě skladuje Henry v zásuvce svého nočního stolku,* usmála
se v duchu, zatímco prsty roztáhla pružnou smyčku a navlékla ji na Abelovu erekci. „Tohle tě
udrží tvrdého i potom.“ *Jako třeba po celý zbytek života.*

„Opři se a zavři oči,“ přikázala Cindy a rozmazávala otisky prstů, které snad mohla nechat na kovu. „Chci zkusit, jestli to zvládnou bez rukou.“ *Jako by to byl nějaký zvláštní problém*, dodala v duchu. Vzhlédla, aby se ujistila, že kongresman dodržuje její pokyny, a pak její rty znovu putovaly po celé délce jeho penisu, až dokud se nedotkly chladného kovu. Zvýšil se jí tep, když podruhé vklouzla rukou do kabelky. Tentokrát její prsty sevřely rukojeť Henryho přebroušeného kuchyňského nože. *Ta páska je cítit v ruce... lepkavě. Ne, spíše mazlavě*; to je přesnější, proběhlo Cindy hlavou. Bylo jí zřejmé, že Jerry Abel je na pokraji orgasmu.

„Vydrž...“ řekla mu. Abel sevřel zuby a zamhouřil oči, jak se snažil oddálit vyvrcholení. Zaklonil přitom hlavu a toho Cindy Caswellová využila: bez váhání zarazila šestipalcovou čepel, již držela plochou stranou nahoru, do měkkého místa těsně pod kongresmanovu hrudní kost. Když se rukojeť opřela o jeho hrudník, škubla jí na stranu. Jerry Abel otevřel oči a čelist mu poklesla, neboť ostří úhledně rozpúlilo jeho srdce.

Cindy se přitiskla k palubní desce, aby se udržela mimo příval krve, který měl z mrtvoly vytrysknout. S čistě rozseknutým srdcem se však Abelovi okamžitě zastavil oběhový systém a jediná zbývající síla, jež udržovala jeho krev v pohybu — gravitace — měla sama o sobě mnohem mírnější účinek. Od okraje nože pomalu vytékal tenký pramínek krve a stékal zesnulému kongresmanovi po hrudi až do klína. *Úplně přesně tak, jak Henry říkal, že to bude, když se správně střefím do srdce*, pomyslela si. Cindy se natáhla doleva a zatáhla za kliku u dveří na straně spolujezdce. Pak se zvedla z podlahy a vysunula nohy na chodník. *Ať už se stane cokoli, v žádném případě nezvracej uvnitř auta. To byla další věc, kterou Henry zdůraznil*, připomněla si. *Zvláštní, ale vůbec mi není nevolno*. Cindy vyklouzla z auta, sáhla dovnitř a vytáhla svou kabelku; pak za sebou jemně zavřela dveře, aniž by je nechala doklapnout. Když se otočila, viděla, jak k ní přes téměř prázdné parkoviště kráčí Henry s Allenem.

„Dobrá práce,“ kývl Henry, když se podíval na mrtvolu. „Kde je guma?“

„Uh, někde na podlaze.“

Henry si klekl vedle otevřených dveří a natáhl se do vozu.

„Je to, ehm, někde na straně řidiče, a —“ zarazila se uprostřed věty, když si uvědomila, že Henry právě prohledává kapsy mrtvého muže. Šlo to snadno, protože Abelovy kalhoty byly dávno zmačkané do klubička na podlaze.

„Tumáš,“ řekl Henry a natáhl ruku za sebe, aniž by se otočil. Držel v ní vizitku, již Cindy v baru kongresmanovi podstrčila. Pak Henry podal Allenovi peněženku, sponu na peníze a diář mrtvého muže a Allen si vše uložil do kapsy saka. Allen rychle ustoupil, když viděl, jak Henry vyhazuje kondom na chodník. Otřel kliku dveří rohem froté ručníku a pak jej podal Henrymu. Ten jím rychle přejel po výplni dveří, zámku a klíce a zavřel dveře.

„Dotkla ses ještě něčeho?“ zeptal se, obešel vůz na místo řidiče a otevřel dveře.

„Myslím, že ne. Ne.“

„Tohle asi nebudeme nakonec vůbec potřebovat,“ řekl Henry, sroloval ručník a zaklínil jej mezi polštář na sedadle řidiče a tělo, aby zajistil, že ani kapka krve neskane na místo, kam se bude za chvíli muset posadit. Pozorně se podíval na mrtvolu a usmál se.

„Tys ho ani nenechala se udělat.“

„Ne. Udělala jsem to těsně předtím.“ Henry se nad tím na chvíli zamyslel.

„To je vlastně ještě mnohem lepší,“ řekl. „Tak dobrá. Pojeďte za mnou, a kdyby se na nás pověsila policie, jeden z vás udělejte něco velmi mírně nelegálního, jako třeba zrychlit na dvacítce. Asi by bylo lepší, kdyby to byla Cindy, když už sedí ve vlastním autě.“ Henry sáhl do dveří u řidiče a strčil do mrtvoly kongresmana Abela, takže přepadla na bok přes sedadlo spolujezdce, pak se znovu přesvědčil, že ručník vytvořil účinnou bariéru. „Přejedeme řeku, Cindy, ty se pak odpoutáš a zamíříš na sever do práce. Sejdeme se u Bennyho jižně od klubu. Víš, kde to je.“ Otočil se k Allenovi. „Neztrať mě, jo?“

„Budu se snažit.“ Henry na to přikývl, pak vklouzl za volant lincolnu zesnulého kongresmana a nastartoval motor.

„Mám všechno, na čem jsme se domluvili,“ řekla Cindy a posadila se do boxu vedle Allena. „Myslím, že se ten prodavač do mne asi zamiloval.“

„Klientela tam asi není nic moc?“

„Většina chlápků v oblecích, abych pravdu řekla. A taky pár ženských. Asi si to umíš představit: natočené vlasy, ukrutná vrstva makeupu a doufají v zázrak.“

„Zázrak bychom užili všichni, ne?“ skočil jí do řeči Allen.

„Takže nebyl problém najít nějakou takhle pozdě otevřenou prodejnu?“ ujišťoval se Henry.

„Ježíši, Henry, kde žiješ? Úplně všichni mají otevřeno takhle pozdě — tohle je doba, kdy dělají vůbec nejlepší kšefty. Lidé v Brooklynu v Illinois by byli dávno všichni na podpore a celé město už by zbankrotovalo, nebýt barů s obsluhou nahoře bez, masážních salonů a obchodů se sexuálními hračkami.“

„Máš pravdu. Promiň. Nějak mi to nemyslelo.“ Henry naklonil sklenici a dopil svůj pomerančový džus. „Bude ta další věc nějaký problém?“

„No, jestli se to vedení dozví, mám padáka; ale tak jsi to asi nemyslel.“

„Vskutku nikoli,“ potvrdil Henry s lehkým úsměvem.

„Já budu docela v pohodě. Mám pár štamgastů, kteří by udělali úplně všechno, co jim navrhnou, jen za pár soukromých tanečků zadarmo, a ...“ Zasmála se a nechala větu nedokončenou. „Problém by mohl být leda v tom, co budou čekat napříště.“ Cindy se podívala na Allena. „Musím se přiznat, že mi tenhle nápad zněl nejprv jako úplně bláznovství, ale teď mi to už dává dokonalý smysl. Ale vůbec nikdy by mě to samotnou nenapadlo.“

„To znám. Jeho myšlení prostě funguje úplně jinak, než tomu je u většiny lidí.“

„Občas mívám pocit, že mám ukrutné štěstí, že vůbec nějak funguje,“ dodal Henry dobromyslně. „A jak jsi na tom s tím volnem? Jestli je to problém, zvládnou to nějak sám.“

„Ne, dají mi klidně pár týdnů volna ze dne na den. Dobře vědí, že tam nikoho spolehlivějšího než mne nemají. Některé holky prostě zmizí každých pár dní.“

„To je tak se vším. Ber to jako opravdový kšeft a skončíš s opravdovými penězi.“ Obrátil se k Allenovi. „Cindy má v současnosti akciové portfolio v hodnotě něco přes čtyři sta tisíc dolarů.“ Allen Kane vytřeštil oči.

„Cent k centu...“ usmála se Cindy.

„Asi se vážně přestanu bát, jestli se necítíš nějak zneužitá,“ ušklíbl se Kane. „Jak zápasíš s těmi grázly z bernáku?“

„Nakupuji peněžní poukázky v Seven-Eleven a ukládám si je do renty. Tam nemusím nikomu nic hlásit a neplatím žádné daně, dokud si ty peníze nevyberu. Poradil mi to Henry,“ dodala.

„Zajímavé,“ řekl Kane, na kterého to zjevně učinilo dojem. „Ostatně mi to připomíná,“ dodal a sáhl do kapsy. „Tumáš.“ Vyňal sponu s penězi kongresmana Abela a napřáhl k ní ruku. „Vydělala sis je poctivě.“ Cindy se podívala na Henryho, a ten přikývl.

„Allen má úplnou pravdu. S tebou to půjde mnohem lépe, než kdybychom to táhli sami; však jsi to dokonale předvedla před hodinou. A ať už je tam cokoli,“ řekl a kývl na bankovky v Cindině ruce, „bude to vypadat jako směšný pakatel, až federálové začnou nabízet odměny.“

„Jak vysoko myslíš, že půjdou?“ zeptal se Allen Kane s úsměvem. Henry otázku chvíli zvažoval, než odpověděl.

„Ne dost vysoko.“

~

„Chtěl bys jedno úplně a docela soukromé představení, Davide?“ zeptala se Cindy, zatímco seděla muži na klíně a přejížděla mu ukazováčkem po hrudi.

„Že se ptáš!“

„Tak potom pro tebe mám fajn překvapení. A se slevou. Vážně bych chtěla, aby ses dneska večer se mnou udělal.“ Zákazník vytřeštil oči. Cindy se usmála, když ucítila, jak se mu zvedá erekce. „Tumáš,“ řekla a jemně mu podstrčila do ruky pod deskou stolu balíček kondomů. „Zaskoč si na pány, sundej si prádlo a navlékni si tohle, ať si nezamažeš oblek.“ Ušklíbla se. „Víš, dneska jsem fakt nadržená,“ vstala, aby vzrušeného pojišťovacího agenta pustila ze židle.

„Ohhh... víš, co udělám, až budeme oba hotoví?“ šeptala Cindy, zatímco se rytmicky houpala na svém zákazníkovi a otírala mu o rozkrok svůj G-string. *Už brzy bude*, pomyslela si, právě když spustila třetí skladba. David měl zaťaté zuby a zavřené oči. „Počkám na tebe u záchodku, chci, abys mi tu gumu dal. Pak se zavřu v šatně a postříkám si tím prsa. Ach bože, nemůžu se toho už ani dočkat!“ *Jo, tohle ho nastartovalo*, pomyslela si Cindy, když cítila, jak pod ní pulsuje.

„Už taky budu,“ zasténala a několikrát si protáhla pánevní svaly. *Čistě jen pro případ, že by náhodou něco vnímal*, usmála se v duchu.

20. ČERVNA

„No kurva,“ řekl strážník a protahoval to slovo tak dlouho, až bylo několik slabik dlouhé. „Podívej se na tohle.“ Koncem svítilny nadzdvihl kliku a otevřel dveře lincolnu. „Vypadá docela čerstvě.“

„Sakra čerstvě,“ souhlasil druhý muž. „Zatím nikdy jsem neviděl, že by mrtvola měla ještě tvrdýho ptáka.“ První policista se rozesmál.

„Bílej kluk, vypadá, že má všechny prachy na světě, a zajede si zrovna sem do východního St Louis, aby si tady našel nějaký divný dvacetidolarový zboží. Ztraceně šílenej svět.“

„To máš pravdu. Půjdu to nahlásit. Pak se skočíme porozhlídnout po Lawandě a možná po Sharlene. Uvidíme, jestli o tom něco nevědí.“

Dva policisté z východního St Louis se budou smát ještě víc, až se dozvědí, na koho bylo vozidlo registrované. Ani jednoho to však nijak zvlášť nepřekvapí.

~

„Máš jich pět?“ zeptal se Henry nevěřičně, když mu Cindy podávala kondomy, každý asi v polovině zavázaný.

„Nejlepší večer za poslední měsíce. Nikdo z nich mě nenechal odejít jen s pětadvaceti. Jeden chlapík mi nechal dvě stovky. Dneska večer jsem vydělala čistých dvanáct set dolarů, poté, co jsem dala spropitné všem barmanům a personálu. Jaký je plán?“ zeptala se, zatímco Henry ukládal preservativy do termosky naplněné ledem.

„Allen nám šel pro dvě letenky,“ řekl Henry, nasypal do skleněné nádoby další led a zašrouboval víčko. „Tyhle krátké lety tam a zpátky nestojí ani padesát babek, takže nikdo ani nemrkne, když je zaplatí v hotovosti. Ty a já letíme do Chicaga. Jakmile se tam dostaneme, zamluvím nám cestu do D. C.“

„To zní jako plán.“

„Asi bych měl tohle raději poslat jako odbavené zavazadlo, spolu s ostatními specialitami,“ řekl a zadíval se na termosku.

„No, já nevím, Henry. Nejspíš jim lidé vozí takovéhle věci s sebou mezi příručními taškami každou chvíli, nemyslíš?“

„Vstal jsi brzo.“

„Těžko se zbavuješ třicetiletého návyku,“ řekl Billings vesele své ženě. „A já musím dnes navíc vyřídít pár pochůzek. Potřebuješ, abych cestou domů něco nakoupil?“

„Nějaké papírové ručníky a už nám skoro došla limonáda.“

„Dobře.“ Políbil svou ženu a byl venku ze dveří. O to, co nyní plánoval, se pokoušel už dříve, ale až dosud se vždy někde objevil nějaký zádrhel. Billingsovi to nevadilo. Když už nevedl čistírnu, měl spoustu volného času a byl odjakživa velmi trpělivý člověk.

Na konci bloku se Billings úplně zastavil, než se opět rozjel do křižovatky. Seděl v šest let starém čtyřdveřovém sedanu Chevrolet. Vedle sebe na předním sedadle měl položené dvě velké lepenkové krabice plné starých novin. Nad okny na zadních sedadlech byla přes celou šířku vozu zapřena ocelová trubka a na ní visely tři obleky a tucet košil, které bránily výhledu dozadu. Tyto doplňky budou mít své důležité funkce, až bude připraven.

Prozatím se však Billings soustředil výhradně na průzkum.

~

„S návratem čtyřiaadvacátého?“ zeptala se dívka prodávající letenky American Airlines.

„Tak to máme v plánu,“ odpověděl Henry a podal jí kreditní kartu, „ale nemohu ani vyloučit, že se zdržíme déle. Budeme v takovém případě mít problém, kdybychom chtěli převést zpáteční letenky na pozdější datum?“

„Ne. Vzhledem k tomu, že platíte plnou cenu, nemáte žádná omezení.“ Podívala se na jméno na kreditní kartě, než ji vrátila. „Vous êtes français, monsieur Kreyder?“

„Seulement techniquement,“ řekl Henry v narychlo vymyšlené pidgin francouzštině, a hned přešel zpět do angličtiny. „Víte, narodil jsem se tam, ale moje rodina nadobro opustila Francii, když mi nebyl ani rok, a od té doby jsem se tam nevrátil. Kam mám jít?“

„Až si odnesete letenky a zavazadla na check-in, půjdete k bráně B57,“ usmála se na něj dívka. „Máte něco málo přes půl hodiny. Užijte si cestu,“ dodala. Způsob, jakým to řekla, naznačoval, že nedokáže pochopit, proč by někdo vůbec mohl chtít cestovat do hlavního města, ale přeje vše nejlepší každému, kdo to přec jen udělá.

„Děkuji,“ řekl Henry a vzal si letenky. „Budu dělat, co mohu.“ Předal nenápadně jednu z letenek Cindy, když ji míjel cestou k odbavovací přepážce.

„Máte nějaká zavazadla k odbavení?“ zeptala se úřednice. Cindy Caswellová se na ni usmála a prostrčila jednu tašku otvorem v přepážce. Identifikační visačka připevněná na rukojeti byla běžná lepenková od společnosti Trans World Airlines, pro soukromí přeložená napůl. Uvnitř byla uvedena fiktivní chicagská adresa.

„Potkala jste někdy jakoukoli ženu — tedy, kromě letušek —, která by dokázala cestovat jen s příručním zavazadlem?“ *Dokonce ani kdyby s sebou nevezla hromadu BDSM krámů, anální kolíky a čtvrt libry kokainu*, pomyslela si.

„Musíme se vždycky zeptat,“ odpověděla úřednice se smíchem a připevnila pásku určující cíl letu k rukojeti. „Je to moje práce.“

O dvě přepážky vpravo Henry Bowman předával jinému zaměstnanci letecké společnosti zavazadlo na první pohled zcela stejné. Jeho taška však obsahovala balík nicneříkajícího oblečení, malou holicí soupravou a něco ke čtení. Nic z toho nenaznačovalo, kdo je její majitel ani odkud pochází. Na visačce TWA na rukojeti byl uveden Didier Kreyder, jehož adresou byla poštovní schránka v oblasti Bostonu. Zhruba za pět hodin bude visačka pryč a taška skončí mezi nevyzvednutými zavazadly na letišti Dulles, kde už také zůstane.

Skutečný Didier Kreyder zemřel na chřipku v roce 1955 ve věku pěti měsíců a byl pohřben na hřbitově nedaleko Paříže. Jeho rodný list byl jedním ze čtyř, které Henry získal během evropského koncertního turné se sborem koleje Amherst v létě 1973.

~

Billings sledoval druhý vůz, dokud nezastavil na parkovišti vysoké kancelářské budovy. Jeho trasa byla přesně stejná jako den předtím. Tentokrát Billings našel další vhodné místo pro to, co měl v plánu.

Usmál se, zatočil volantem a odjel z parkoviště.

~

„Chvilku nám to tentokrát zabere,“ řekl president, zatímco si rozepínal límeček. „Možná byste si, pánové, mohli povolit kravaty. Klimatizace je tady trochu slabá.“ Někteří z lidí v místnosti se lehce ošili na svých židlích, ale nikdo z mužů nezdvihl ruce; ty zůstaly v klíně s poznámkami, jež v nich většina z nich držela. Nikdo nebyl ochoten před presidentem Spojených států vypadat i jen o malinko hůř než nejlépe. „Tak povídejte,“ přelétl pohledem tváře před sebou. Dwight Greenwell si odkašlal. Pracovní skupina se předchozího odpoledne rozhodla, že by Greenwell měl promluvit jako první. Obsahem jeho plánované řeči bylo důležité pozadí pro vše, co bude následovat.

„Pane prezidente, znal jsem Wilsona Blaira šestnáct let,“ začal ředitel ATF. President pozvedl obočí nad Greenwellovou volbou slovesného času, ale neřekl nic. Greenwell se zhluboka nadechl a rychle mluvil dál.

„Není možné, že by ten člověk, kterého jsem znal, mohl být autorem té zprávy, která se objevila na Internetu. Blair však měl seznam agentů ATF. To mě přivádí k nevyhnutelnému závěru, že Wilson Blair je mrtvý a ten, kdo ho zabil, seznam ukradl a zneužil.“ Greenwell viděl, že president očekává podrobnější vysvětlení.

„Wilson Blair nepracoval, jak ta zpráva tvrdila, roky a roky v sekci tabáku a nebyl teprve nedávno přeložen ke zbraním. Agenti ATF na nižší úrovni jsou školeni ve všech třech sekcích hned od chvíle, kdy jsou najati a v odděleních se střídají každých pár měsíců. Dozorčí agenti, jako je Blair, však zůstávají téměř vždy v jediné sekci. Wilson Blair byl dozorčím agentem v divizi palných zbraní od roku 1987 a na nižším postavení v ní pracoval už nějakou dobu předtím.“

„Aha.“

„Wilson Blair byl také jedním z nejvýkonnějších mužů v ATF. Zkontroloval jsem jeho záznamy a jeho agenti dosáhli více než osmi set zatčení za porušení federálních zákonů o palných zbraních. Procento úspěšného odsouzení po těchto zatčeních bylo 99,7, což je třetí nejvyšší v celé agentuře.“ Helena Schuleová nad tímto číslem zakroutila hlavou, nebyla si jistá, zda je slyšela správně.

„Promiňte, ale — říkal jste devadesát devět celých sedm procent úspěšnosti usvědčení?“ přerušila jej. „A to je až *třetí* nejvyšší v ATF?“

„Správně, madam. Wilson Blair byl profesionál a nějaký blázen od zbraní ho za to zabil. Mohl to být kdokoli z nich. Bombový útok v Oklahomě na jaře 1995 ukázal, co jsou zač.“ Oba muži z FBI se na sebe při této poznámce podívali. Jejich nadřizený se zdržel jakéhokoli výrazu.

„Pane prezidente, každý, kdo četl tu internetovou zprávu, musí vidět, že je to zcela průhledný pokus navést lidi k útokům na agenty ATF. Zbraňoví blázni v této zemi drží pohromadě, a to je jedna z věcí, která činí tuto situaci tak nebezpečnou.“ Nervózně si olízl rty.

„Doposud jsme odmítali vydat jakýkoli oficiální komentář k té internetové zprávě, ale z hlediska styku s veřejností to je pro nás pravá noční můra. S vaším svolením, pane, bychom rádi vydali tiskovou zprávu, že ta zpráva nebyla dílem Wilsona Blaira ani žádného jiného člena ATF, a také bychom rádi čelili otevřeným pomluvám naší agentury, které zpráva obsahuje.“ Greenwell se snažil, aby to znělo co nejmírněji, ale polovina lidí v místnosti věděla, že presidentův rozkaz ‚Prozatím bez komentáře‘ ředitele ATF rozžhavil doběla.

„Vím, že to pro vás je to těžké, Dwighte,“ souhlasil president, aniž by se však jakkoli vyjádřil k samotnému požadavku. „A co to tvrzení o úmyslných pastech a jak je to s těmi třemi raziemi za použití nelegálních odposlechů, nevyplněných příkazů k prohlídce a podstrčených důkazů?“

„Všechno jsou to naprosté lži. Paranoidní zbraňoví magoři v téhle zemi si to na nás vymýšlejí už desítky let.“

„Nejsem si jistý, jestli tomu dobře rozumím. Byly skutečně naplánovány tři razie, nebo to bylo také vymyšlené?“

„Ne, ne, pane, omlouvám se,“ zarazil se rychle Greenwell. „Skutečně byly naplánovány tři razie, ale nedošlo k nim. No, vlastně, k té třetí došlo, ale...“ Hlas se mu vytratil, když si uvědomil, že k té katastrofě s vrtulníky nemá co říci.

„A kdo tedy jsou ti tři muži, které Blair se svým týmem plánoval přepadnout?“

„Tři prodejci samočinných zbraní, pane prezidente,“ řekl Greenwell sebevědomě a cítil se teď na daleko pevnější půdě. „Vlastně tři z vůbec největších v zemi.“

„Rozumím. A komu přesně ti muži ty samočinné zbraně prodávali — teroristům? Drogovým gangům? Syndikátům organizovaného zločinu?“

„Ehm, to ne, pane prezidente. Tedy ne že bych měl takové konkrétní informace, i když je to jistě možné,“ dodal rychle. „Vyšetřování vedl Wilson Blair a já zatím ještě pořád ověřuji jeho podrobnosti.“

„Vy nevíte, kvůli čemu ty zátahy byly? Co to bylo za obchody, do nichž se ti tři muži zapojili, Dwighte?“

„Pane prezidente, naši regionální dozorčí agenti mají pravomoc zahájit a vést vyšetřování a plánovat zátahy, aniž bych musel vše řídit osobně. Kdyby byl nyní Wilson Blair naživu a ve své kanceláři, místo aby úplně zmizel, měl bych samozřejmě odpovědi na všechny vaše otázky. Takhle je ale pořád hledáme.“ Harrison Potter si v tu chvíli odkašlal a president se na něj podíval.

„Ano, Harry?“

„Pane presidente, já sice o těch razíích nevím nic, ale po našem včerejším setkání jsem navštívil pobočku ATF se zaměřením na NFA v Pensylvánii a položil jsem jim několik dotazů. Od doby, co jsem v důchodu, pořád hledám něco, čím bych se mohl zabavit,“ usmál se, ale hned jeho tvář zase zvážněla. „Také mne velice zajímalo, komu vlastně ti tři muži prodávali samopaly.“

„Pokračuj, Harry.“

„Ti tři muži, o kterých tu ředitel Greenwell hovoří, mají všichni od ministerstva financí přidělenou licenci k obchodování se zbraněmi, jež podléhají federálnímu zákonu o palných zbraních z roku 1934,“ spustil vysloužilý předseda Nejvyššího soudu. Nahlédl do malého, v kůži vázaného zápisníku, který držel v ruce. Poznámky v něm byly psány plnicím perem.

„Zdá se, že prakticky všichni zákazníci Granta Milleta jsou další obchodníci — také s licencí od ministerstva financí — a několik policejních oddělení. Millet má zřejmě talent na vyhledávání vzácných vojenských předmětů v cizích zemích a většina jeho podnikání se ve skutečnosti týká zastaralých součástí zbraní pro sběratele a musea.“

„Takže Millet je dovozcem samopalů a zároveň jejich prodejcem.“

„To je pravda, pane prezidento,“ přerušil jej Dwight Greenwell.

„Vlastně ne, není,“ řekl Potter mírně. „Od roku 1968 je ilegální dovážet do země jakékoli hlavní části zbraní střelících dávkou, nejedná-li se o dovoz pro vládní agenturu nebo pro orgány činné v trestním řízení. Millet je... ‚výrobce třídy 2‘,“ ověřil si správný termín ve svých poznámkách, „původně vyráběl hlavní části těchto zbraní v Ohiu, a k tomu dovážel ostatní díly, kompletoval je a hotové zbraně prodával jiným prodejcům.“

Avšak dne... 19. května 1986,“ pokračoval Potter, opět nahlédnuv do svého zápisníku, „se i výroba zbraní střelících dávkou v této zemi stala nelegální, opět s výjimkou zbraní určených k prodeji vládním subjektům. Millet od roku 1986 několik těchto zbraní vyrobil nebo dovezl, ovšem všechny byly skutečně určeny jen pro policejní oddělení. Většina jeho podnikání v současnosti je dovoz náhradních dílů. Má ještě na skladě nějaké zbraně k prodeji jiným licencovaným obchodníkům, ale v současnosti neexistuje žádný způsob, jak by mohl tento inventář doplnit.“ Harrison Potter otočil několik stránek, aby našel poznámky k dalšímu tématu, o němž chtěl hovořit.

„Allen Kane, podle laskavých lidí z ATF, od nichž mám tyto informace, prodal policejním oddělením v této zemi více zbraní střelících dávkou než kterýkoli jiný držitel licence ve Spojených státech s výjimkou továrny Colt. Také jsem se od nich dozvěděl, že Kane hodně obchoduje se...

Stembridge Gun Rentals v Hollywoodu,“ řekl a ověřil si pravopis jména. „Jde o firmu, která zásobuje filmový průmysl potřebnými rekvizitami.

Zatelefonoval jsem do Kalifornie, abych si s jejím zástupcem promluvil. Gentleman, který se mi věnoval, mne ujistil, že pan Kane pravidelně získává pro Stembridge historické kulometry, které společnost sama předtím nebyla schopna vůbec nalézt, natož koupit. Velice si také pochvaloval mechanické a restaurátorské schopnosti pana Kanea. Prohlásil, že každá zbraň, již od Kanea koupili, fungovala bezchybně — dokonce i kusy z přelomu století.

Zdá se, že kromě prodeje zbraní policejním oddělením se pan Kane převážně živí tím, že vykupuje velké sbírky zbraní od soukromých osob a od prodejců, kteří se svým podnikáním končí, a pak je po případné renovaci prodává jednu po druhé. Je také držitelem výrobní licence, ačkoli od onoho zákazu z roku 1986 je jeho činnost v této oblasti zcela zanedbatelná.

Na třetím místě se dostáváme k panu Bowmanovi,“ pokračoval bývalý předseda Nejvyššího soudu a nalistoval další stránku. „Henry Bowman má licenci na obchod se zbraněmi podléhajícími zákonu NFA, avšak na rozdíl od Kanea a Milleta není držitelem licence výrobní. Prodej zbraní pro něj také není významným zdrojem příjmů; jeho obchody tohoto typu byly v posledních několika letech naprosto minimální. Například loňského roku prodal... sedmadvacet samopalů policejnímu oddělení v Missouri,“ nahlédl Potter opět do svého zápisníku, „a většinou prodá ročně dokonce ještě méně zbraní jiným prodejcům a stěží jednu dvě soukromým sběratelům.

Bowman v současnosti vlastní sedmdesát tři zbraní střelejších dávkou, se zanedbatelně malými duplicitami. Podle jednoho člověka z vašeho technického oddělení,“ pohlédl Potter na Dwighta Greenwella, „je mnoho Bowmanových zbraní unikátních, takových, jichž v civilním registru existuje jen hrstka. Mnohé z nich získal od Allena Kanea a některé od Granta Milleta, podle záznamů NFA.“

„Víme, že všichni tři muži jsou dobří přátelé,“ skočil mu do řeči Greenwell.

„Typický střelecký magor,“ zamumlal si Carl Schaumberg pod vousy. Slyšela jej pouze Helena Schuleová.

„Takže je to sběratel, a pokud výjimečně prodá nějaké samopaly, prodá je policejnímu oddělení,“ shrnul president. „Díky, Harry,“ usmál se na něj a pak se již bez úsměvu obrátil k řediteli ATE. „Dwighte, pořád čekám na vysvětlení, kvůli čemu byly právě na tyto tři muže naplánovány razie.“

„Pane prezidente, jediní lidé, kteří vám mohou dát přesnou odpověď na tuto otázku, jsou v tuto chvíli buď mrtví, nebo pohřešováni. Doufám, že se všechny potřebné odpovědi dozvím v blízké budoucnosti. Nicméně vám mohu hned teď říct, proč naši agenti zatklí jiné obchodníky se samopaly a výrobce s naprosto stejným pověřením a ti teď tráví čas ve vězení.“

„Prosím, udělejte to.“

„To, co mám podezření, že Wilson Blair snad mohl odhalit,“ pokračoval Greenwell rychle, „jsou důkazy, jež by mohly naznačovat, že Millet, Kane a Bowman se spikli, aby porušili federální zákony o palných zbraních. Předseda soudu Potter nám právě vysvětlil, že je nezákonné, aby kterýkoli soukromý občan vlastnil samopal vyrobený po 19. květnu 1986. Výrobci — a tím myslím jednotlivce s výrobními licencemi, pane prezidente, ne firmy jako Colt — se často spiknou, aby zfalšovali záznamy. Vyrobí novou zbraň a budou tvrdit, že je starší než zavedení toho zákona. Pak ji s velkým ziskem prodají.“

„Proč ji prostě neprodají policejnímu oddělení, aby se drželi na té správné straně zákona?“

„No, pak by zdaleka nedostali tak vysokou cenu. Samopaly, které jsou dostupné běžným občanům, mají mnohem větší hodnotu, protože, ehm, nabídka je omezena a nelze ji rozšířit.“

„Tak jak by tedy mohli tito lidé vyrábět další a registrovat je? Myslel jsem, že jste říkal, že od května 1986 to již není možné?“

„To je pravda, pane, ale, ehm, někteří výrobci si zaregistrovali hromadu neexistujících zbraní jen na papíře ještě předtím, než prezident Reagan podepsal zákon, ovšem až poté, co ho schválil zákonodárny sbor. Byly to zbraně, které ve skutečnosti ještě nevyrobili. Opět mluvím o výrobcích jako Kane a Millet, ne o Coltu.“

„Říkáte, že ještě než zákon nabyl účinnosti, vyplňovali tito malí výrobci registrační formuláře pro neexistující zbraně, aby si vytvořili papírový inventář, na kterém by mohli pracovat v budoucnosti, když očekávali, že zlikvidujeme jejich podnikání?“

„Přesně tak, pane prezidente.“ Šéf exekutivy se zamračil a sám pro sebe přikývl.

„A k celé té registraci tehdy neexistujících zbraní došlo ještě před 19. květnem 1986?“

„Správně. Říkáme jim ‚papírové samopaly‘, pane,“ dodal snaživě.

„Byl jsem veden k domněnce,“ řekl prezident pomalu, „že ATF provádí pravidelné kontroly shody záznamů se sklady federálně licencovaných obchodníků. Bylo mi také řečeno, že vzhledem k malému počtu obchodníků se zbraněmi podléhajícími NFA a jejich výrobců v této zemi tyto kontroly zajistily úplnou shodu celého registrovaného inventáře držitele licence s našimi záznamy.“

Chcete mi teď říci, Dwighte, že ve vašem systému jsou držitelé licence, jež podezíráte, že mají hromady těchto ‚papírových samopalů‘ v zásuvce, ale přitom vaši agenti jejich inventář od roku

1986 až dodnes ani jedinkrát nezkontrolovali? A že nyní namísto toho, aby si vaši agenti naplánovali tak dlouho odkládanou inventarizační kontrolu, připraví razii? To máte na mysli?“

„Ehm, ne, pane prezidente, omlouvám se, nevysvětlil jsem všechno přesně, ehm, my ne... my si nemyslíme, že by tu ve skutečnosti zbývalo nějak moc těch papírových samopalů, to vůbec ne. Ale, ehm, výrobci budou stejně falšovat své záznamy a, ehm...“ Greenwell si všiml výrazu presidentovy tváře a rychle vyhrkl: „Můžu to lépe vysvětlit na příkladu, pane.“

„Sem s ním.“

„No, tak. Výrobce jako Kane bude mít ve svém inventáři kulomet. A bude to nějaká zbraň, která bude mít hodnotu možná tisíc, patnáct set dolarů. Sežene si další kulomet z podkroví nějakého veterána, nebo možná jeden, který někdo někdy propašoval do země, a který by měl mnohem větší hodnotu než ten jeho, až na to, že tahle druhá zbraň není registrovaná, takže ji nemůže prodat.“

„Proč ji prostě nezaregistruje a pak neprodá?“ zeptal se president.

„To je nezákonné.“

„Je nezákonné, aby licencovaný výrobce kulometů zaregistroval zbraň vyrobenou před rokem 1986?“

„Je to nezákonné pro úplně kohokoli, kromě vládních agentur. A nejen od roku 1986. Tohle bylo součástí zákona GCA z roku 1968,“ vysvětloval Greenwell.

„Aha. Pokračujte.“

„Takže výrobce nebo prodejce přerazí sériové číslo první zbraně na tu druhou, pak první zbraň rozřeže na kusy a zahodí je. A má teď na prodej něco, co má cenu možná deseti, patnácti tisíc dolarů.“

„Není tohle spíše věc finančního úřadu?“ zeptal se president. „Neoznámít dodatečný příjem z prodeje?“

„To by nebyl trestný čin, pane. Nezáleží nám na tom, jestli výrobce nebo prodejce deklaruje každý pětník zisku. Ale vyrazit na zbraň nové sériové číslo a tvrdit, že tahle nová zbraň je ta, která je popsána v registračním formuláři, to je trestný čin.“

„Když registrační formulář popisuje zbraň, není snad zřejmé, že ta zbraň není ta pravá?“

„No, ano, ale některé zbraně mají stejnou délku a ráži a mají stejné číslo modelu, jako třeba ‚Mark II‘.“

„Takže abych se ujistil, zda tomu správně rozumím. Výrobce nebo prodejce náhodou narazí na zbraň, kterou si třeba někdo přivezl z války, a shodou okolností je to velmi vzácný typ, který by měl hodnotu deseti nebo dvaceti tisíc dolarů, až na to, že zákon znemožňuje ji registrovat. Tato zbraň však další zázračnou shodou okolností dost přesně odpovídá popisu některé registrované zbraně, kterou už prodejce náhodou vlastní. Ten tedy přerazí sériové číslo, zničí tu méně hodnotnou zbraň a prodá tu cennější sběrateli, přičemž vykáže příjem z prodeje a zaplatí z něj poctivě daň.“

Právě z tohoto tedy byli Millet, Kane a Bowman podezřelí?“ zeptal se prezident s důrazem. Dwight Greenwell pokrčil rameny a zatvářil se bezmocně.

„Je to možné, pane prezidente, ale jak říkám, nevím, jaká obvinění proti těm třem mužům Blair vznesl. Zatykač zmizel s ním a s jeho muži.“

„Ještě poslední otázku, Dwighte, než přejdeme k dalšímu tématu. Pochopil jsem, že všichni tři muži byli v době přepadení svých domovů mimo stát a že to vaši lidé dobře věděli. Je běžnou praxí, že ATF využívá zatykačů na taková obvinění, jaká jste popsal, když je známo, že cílové prostory jsou prázdné? Nemělo by být účelem zatykače, ehm, provést zatčení?“

„To záleží na nadřízeném, který to má na starosti, pane,“ bránil se Greenwell. Prezident přikývl, dospěl k rozhodnutí a rychle promluvil.

„Budeme i nadále důsledně zachovávat vyjádření ‚Bez komentáře‘ jako odpověď na všechny otázky týkající se Blaira, alespoň prozatím.“ Obrátil se k řediteli CIA. „Georgi?“

„Nic nenasvědčuje tomu, že by jakákoli část tohoto problému souvisela s územím mimo Spojené státy,“ pokrčil rameny George Cowan. Všichni v místnosti věděli, že stanovy CIA zakazují domácí operace. „Bůh ví, že jsme se poučili z Oklahoma City. Myslím ale, že by nám mohly hodně prospět zkušenosti ze zámoří, a tak jsem povolal Hapa Edwardse, aby nám s tím pomohl. Hap byl až do loňského roku šéfem centra CIA pro boj proti terorismu a přivede s sebou jednoho z nejlepších lidí ze severního Irska, abychom si s ním mohli promluvit o taktice.“

„Velmi dobře,“ přikývl prezident. Obrátil pozornost k řediteli FBI. „Rolande, řekněte mi, co mají tvoji lidé o těch internetových zprávách a o samotných vraždách.“ Lemp, který seděl rovně jako pravítko, promluvil bez nahlížení do poznámek plochým hlasem bez jakékoli emoce.

„První zpráva byla distribuována na Internetu po telefonních linkách, které vycházely z veřejného automatu v oblasti Tulsy. Volající použil smyšlené jméno a dočasné identifikační číslo na zkušební

dobu, aby se dostal do systému. Kromě Internetu poslal Blair stejnou zprávu také osmi BBS, které jsou oblíbené mezi střelci.“ Dwight Greenwell se zamračil, když ředitel FBI použil jméno Wilsona Blaira. Greenwell dobře věděl, že FBI považuje ATF za nekompetentní bandu pitomců. Roland Lemp mu nevěnoval pozornost a pokračoval.

„To je poměrně významné, protože nám to ukazuje, že Blair plně očekává, že zablokujeme Internet. Systémový operátor jedné z BBS nám řekl, že byl telefonicky kontaktován zhruba ve stejnou dobu, kdy dorazila Blairova elektronická zpráva. Volající mu řekl, že je z ATF a že BBS je záloha pro dobu, kdy bude Internet uzavřen. Můžeme tedy očekávat, že bude posílat další zprávy. Předpokládáme, že volající kontaktoval i dalších sedm systémových operátorů, ale ti odmítají odpovídat na naše otázky. Máme odposlechy na všech příchozích linkách na všech osmi BBS a zkoumáme každý příchozí hovor.“ Roland Lemp neřekl, o jak herkulovský úkol se jedná.

„Pokud jde o vraždy, k nimž včera odpoledne přibýly další dvě, až dosud byli vzati do vazby tři podezřelí a z nich byl jeden propuštěn. Žádný z těch tří nemá žádné vazby na ostatní. Nemají ani žádnou myslitelnou spojitost s internetovými zprávami, samozřejmě kromě toho, že je četli. Podezřelý, který byl propuštěn, u sebe měl seznam místních agentů ATF, první jméno bylo vyškrtnuto. Zmíněný agent byl zabit den předtím, ale –“

„Vím, co jsem četl v novinách, Rolande,“ přerušil jej prezident. „Řekněte mi, co tam není.“

„Není tam, pane,“ řekl Lemp uhlazeně, „to, že vraždy můžeme rozdělit do dvou skupin: amatérské úsilí, někdy soustředěné kolem kanceláří ATF ve federálních budovách a téměř vždy zahrnující střelbu; a profesionální poprav, při nichž vrazi použili celou řadu různých technik, téměř všechny tiché a nevystopovatelné.“

Některé z těchto vražd se téměř přesně shodovaly s přenosem první internetové zprávy. To je velmi silná indicie, že tyto vraždy byly dílem týchž lidí, kteří tuto zprávu odeslali, tedy ‚základní skupiny‘, jak ji nazýváme. Domníváme se také, že tato základní skupina je zodpovědná za zmizení nebo smrt agentů v Ohio, Indianě a Missouri. Skupina může zahrnovat Blaira a možná i některé další pohřešované agenty. Stále hledáme důkazy, které by tuto teorii podpořily nebo vyvrátily.

Máme za to, že všichni pohřešovaní agenti, kteří nepatří do základní skupiny, jsou nyní mrtví. První internetová zpráva uváděla jména a adresy všech současných agentů ATF, ale vynechala dvanáct pohřešovaných i šest zabitých při haváriích vrtulníků. Jména agentů ve vrtulnících byla zveřejněna v médiích, ale pohřešovaní agenti z Ohia a Indiany nikoli.“ President přikývl. Pochoopil logiku závěru FBI.

„Řekl jste, že některé z takzvaných ‚profesionálních poprav‘ byly zřejmě dílem této základní skupiny. Ne všechny? A co ty ostatní?“

„Dvě z těch vražd, které vypadaly jako práce profesionálů, se staly příliš daleko od sebe v příliš krátkém časovém období na to, aby mohlo jít o činnost jediné skupiny, přinejmenším pokud tato skupina není mnohem větší, než naznačují naše současné nejlepší odhady. Domníváme se, že některé z těch akcí jsou dílem bývalých vojáků nebo policistů, kteří na základě internetové zprávy jednali nezávisle. Máme nějaká svědectví očitých svědků, ale v tuto chvíli jsou útržkovitá a různorodá. Forenzní důkazy neexistují.“ V místnosti zavládlo hrobové ticho, když se členové operační skupiny zamysleli nad oblidností faktu, že vojenští veteráni a policisté se chopili zbraní proti agentům vlády Spojených států.

„Kdo jsou ti lidé?“ řekl prezident tiše.

„To nechám na Alexovi, pane,“ odpověděl ředitel FBI. Agent Neumann si odkašlal.

„Pane presidente, první internetová zpráva obsahovala neveřejné informace, konkrétně seznam agentů. Je tedy jisté možné, že základní skupina zahrnuje jednoho či více pohřešovaných agentů, včetně samotného Wilsona Blaira. Na druhou stranu je však zpráva také zřejmým propagandistickým pokusem získat podporu pro zabíjení agentů ATF. Důkladně jsme prozkoumali minulost Calrona Jonese, toho střelce z vrtulníku, který se údajně obětoval, aby nájezd zastavil. Nenašli jsme absolutně nic, co by tuto hypotézu podporovalo.“

„Co tedy ty vrtulníky zastavilo?“

„Jonesův vrtulník byl plný děr ráže .30 a v jeho troskách se našlo i několik střel. Jeho kulomet byl prázdný a hlaveň byla silně poškozena. To je v souladu s teorií, že zbraň se otočila na lafetě o 180 ° a střílela dovnitř, přičemž vystřílela komplet celý nábojový pás. Podle výsledků zkoumání druhého vraku Jones ten druhý stroj vůbec nezasáhl. Došlo tam k nějakému výbuchu. Naši forenzní experti stále dělají testy.“

„Existuje nějaké jiné vysvětlení pro tu střelbu z kulometu?“

„Šlo o model, o kterém je obecně známo, že mezi jeho poměrně běžné závady patří také to, že pokračuje ve střelbě i po uvolnění spouště. Domníváme se, že Jones byl při explozi z letadla vyhozen. Buď při tom omylem stiskl spoušť, nebo samotný výbuch zasáhl mechanismus tak, že zbraň začala střílet.“

„Rozumím. A proti jakým lidem to vlastně stojíme, Alexi?“ zeptal se prezident. „Jde o nějakou domobranu, o některou z těch milic?“ Alex Neumann zavrtěl hlavou a polkl.

„Ne, pane presidente, určitě nejde o milice. FBI má své tajné agenty v každé miliční organizaci ve Spojených státech. Bylo tomu tak ostatně už dávno předtím, než v roce 95 došlo k tomu výbuchu v Oklahomě. Kdyby se v kterékoli z nich objevil sebemenší náznak něčeho takového, dozvěděli

bychom se o tom dávno předtím, než by se vůbec cokoli začalo dít. Tam nic nenajdeme,“ řekl s důrazem.

„Od té doby, co před týdnem začaly útoky na agenty ATF, naši lidé zaslechli, jak se několik členů milic baví o tom, že by si snad mohli sepsat seznam agentů. A to je všechno. Každého z těch mužů jsme samozřejmě sledovali, ale jen tím darmo ztrácíme čas. V tuto chvíli bych řekl, že nejspíš nejrozumnějším a nejrozsudlivějším využitím naší databáze členů milice by bylo vyřazení potenciálních podezřelých z nesmyslného a zbytečného vyšetřování.“

„Ano, Dicku, o co jde?“ zeptal se prezident, zahlédnuv, jak je kongresman rozčilený. Richard Gaines se tvářil velmi rozpačitě.

„Nechtěl jsem nijak přerušovat, pane prezidente, ale myslel jsem si, že za tím, co se teď děje, jsou skoro jistě tyhle milice. A teď nám pan Neumann říká, že v tom vůbec nehrajou roli? A FBI v nich byla ještě před bombardováním Oklahomy? Jak je to možné?“

„I já bych si rád od FBI vyslechl vysvětlení,“ přidal se Carl Schaumberg. „Vždyť přece tihle zběsilí miliční šílenci jsou tím největším nebezpečím, jaké tato země kdy viděla.“

„Nebyl to ostatně právě ten důvod, proč jsme rozšířili pravomoci FBI?“ zeptal se Andrew Ward, kongresman z Indiany.

„Alexi?“ pobídl jej prezident. Neumann pohlédl na ředitele Lempa, a ten přikývl. Prezident, vida nechuť muže z FBI pouštět se do daného tématu, dodal: „Jen směle do toho. Nic, co se zde řekne, neopustí tuto místnost.“ Neumann pokrčil rameny a odkašlal si.

„Ono to není žádné velké tajemství. To, co se chystám říci, můžete najít v mnoha zdrojích, včetně veřejných. Jen ne v novinách; rozhodně se to nedočtete v *Timesech* či *Newsweeku*, ale to je tak asi všechno.“ Rozhlédl se postupně po každém členu operační skupiny.

„Milice jsou prakticky kompletně složené z mužů, kteří si prostě jen chtějí hrát na vojáky, mají z toho dobrý pocit, ale skončí s tím v půl páté, aby si mohli zajít na pár piv. Oblékají si maskáče a dělají kalisteniku a mají, hm, ‚výcvik‘ v lesích, to ano; ale budete muset velmi dlouho pátrat, než se vám podaří nalézt jednoho jediného člena milice, který dříve skutečně sloužil u pěchoty.“ Neumann se na pár sekund odmlčel, aby nechal informace na každého zapůsobit.

„Až budeme mít příště nějaké záplavy, hurikán nebo jinou přírodní katastrofu, nepřekvapilo by mě, kdyby miliční skupiny v postižené oblasti jako vůbec první shromáždily své členy, aby poskytlí pomoc,“ usmál se. „Kromě takovýchto věcí ale tihle muži nemají na vážné záležitosti o nic větší vliv než třeba ti pubertáci, co běhají po lese v ochranných brýlích a střílejí po sobě paintballovými pistolemi.“

„Ale vždyť jsou to šílení střelci!“ skočil mu do řeči Carl Schaumberg. „Jsou horší než kriminálníci. Spojují se jen proto, aby vraždili lidi, jako jsme my, a vymlouvali se na na ten jejich milovaný druhý dodatek.“ Neumann však zavrtěl hlavou.

„Většina z nich jsou střelečtí nadšenci, to ano,“ řekl agent FBI klidně. „A pravda je i to, že jsou to většinou voliči, kteří se rozhodují podle jedné jediné věci — podle přístupu toho kterého politika k právu na držení zbraní. Do třetice je také pravda, že mají obecně značnou nedůvěru vůči federální vládě. Jen zcela výjimečně však mluví o ozbrojené vzpouře. A i pokud ano, není to zhora nic víc, než právě jen to, že *mluví* — jsou to pouze plané řeči. Tim McVeigh přišel na jednu schůzi milice v Michiganu, na jednu jedinou, a jakmile se tam jen zmínil o ‚oplácení úderu‘, členové ho vyhodili. Po bombovém útoku v Oklahoma City v roce 1995 se všechny miliční skupiny veřejně distancovaly od atentátníků, stejně jako se nyní distancují od lidí zodpovědných za ty současné vraždy. Jsem naprosto přesvědčen, že milice do toho nejsou ani v nejmenším zapleteny.“

„Copak nejsou milice plné bílých rasistů jako Randy Weaver? Není to jejich hlavní téma, ještě tedy spolu s tou sektou z Waco?“ Neumann sebou trhl, když slyšel otázku Jonathana Banea; za chování FBI během obou těchto akcí se hluboce styděl.

„Tak především, rasistické milice neexistují,“ prohlásil Alex Neumann bez okolků. „Máme tady sice nějaké skupiny, jako je třeba sekta Aryan Nations, ale ty v žádném směru nepatří mezi milice; jejich tématem je jen nadřazenost bílých, snaha o zákaz smíšených sňatků a podobné věci.“

Naproti tomu milice, jak zdůraznil kongresman Schaumberg, jsou z převážné části složeny z lidí, kteří mají za to, že by měly být zrušeny zákony omezující zbraně. Chtějí, aby kdokoli měl právo vejít do jakéhokoli obchodu v jakémkoli státě Unie, a prostě si tam koupit jakoukoli zbraň, bez prověrek, bez čekacích lhůt a bez jakéhokoli papírování. A to je úplně to poslední, co by se bílým rasistům líbilo — protože pak by to samozřejmě mohli dělat i černoši.“ Zahleděl se ostře na kongresmana. „Také bych rád zdůraznil, i když mě to nijak netěší, že pan Weaver není bílý rasista, ale bílý separatista. Bůh ví, že si toho člověka moc nevážím, ale pravda je pravda, a pravda je taková, že když se mu nechtělo žít mezi černochoy, sebral se a odstěhoval se tam, kde žádní nejsou. A má-li snad tohle být nějaký zločin, pak by musela být ve vězení strašná spousta bohatých lidí. Včetně leckoho v této místnosti,“ dodal.

„Neodbíhejme od tématu,“ zarazil jej president. „Alexi, vy tedy tvrdíte, že milice jsou v této věci bezpochyby nevinné a nechcete na ně plýtvat žádnou pracovní silou. Rolande, je to i váš názor?“

„Agent Neumann a já jsme se v této věci poněkud rozcházel,“ sraštil obočí ředitel Lemp. „Nicméně musím v současnosti jeho názor spíše podpořit. Já osobně jsem si od začátku myslel, že by za to mohla být odpovědná nějaká miliční skupina a že bychom z toho měli při vyšetřování vycházet. Přesně to jsme také udělali, a naprosto nikam nás to nepřivedlo. Takže teď si myslím, že

bychom opravdu měli všichni naslouchat tomu, co tady Alex říká. Jeho teorie se může ukázat jako správná.“

„Pane presidente,“ navázal Neumann, povzbuzen důvěrou svého nadřízeného, „další věc je to, že milice jsou naprosto otevřené. Komukoliv. Naši agenti běžně chodí k jejich náborovým stolům na výstavách zbraní a hlásí se jako noví členové, a ten člověk, co tam sedí, se jenom usmívá a vítá je. Někteří z agentů dokonce přiznali, že pracují pro FBI, a nikdy nikdo nebyl požádán, aby odešel. Tihle lidé zcela otevřeně mluví o tom, v co věří. O jakýchkoli plánech na nějaké násilí v kterékoli z milic bychom se dozvěděli dávno předtím, než by se vůbec začaly uskutečňovat.“ Zhluboka se nadechl a pokračoval.

„Máme samozřejmě v zemi i odlišné organizace, takové, které skutečně mají v úmyslu trvale provádět ilegální činnost. Ty ovšem nutně musí mít nějakou metodu, jak si zajistit loajalitu i mlčení svých členů. Čím ohavnější zločiny, tím drastičtější musí být tato vnitřní opatření.“

„Máte na mysli mafii?“ zeptal se president.

„Organisovaný zločin sice skutečně je příkladem toho, o čem mluvím, ale ne zcela typickým. Velká část toho, co mafie dělají, je ve skutečnosti pro většinu populace společensky přijatelná. Nad sázkovými kanceláři, herními automaty a podobnými věcmi jen málokdo pozdvihne obočí. Dokonce to platí i pro drogy. Násilí páchané distributory drog je téměř dokonale omezeno na konkurenty a informátory. Mafie a drogové kartely jsou také velmi rozsáhlé a ovládají obrovské množství peněz. To samo o sobě pomáhá udržovat poslušnost, a navíc to umožňuje finančně motivovat orgány činné v trestním řízení, aby se dívaly jinam, a přimět soudy, aby vynášely požadované verdikty.“ President se na agenta pozorně zadíval. Nečekal, že tak ochotně přizná, že policie a soudci jsou pravidelně podpláceni.

„Mnohem drastičtější systém vnitřní bezpečnosti je nutný v malé skupině s omezenými zdroji, která má v úmyslu provádět činnosti, u nichž je zřejmé, že vyvolají masivní policejní reakci. Organizace, která provedla to, co jsme viděli minulý týden, by musela mít velmi přísná bezpečnostní opatření, aby zabránila infiltraci.“

„Můžete nám dát příklad, Alexi?“ zeptal se president.

„Nejtvrdší jádro různých motocyklistických gangů, které se pohybují mimo zákon, bude asi nejběžnější, nejznámější a nejtypičtější příklad takovýchto skupin.“

„Pekelní andělé?“ zeptal se Dick Gaines. Alex Neumann zavrtěl hlavou.

„Rituál při vstupu mezi Anděly obvykle zahrnuje oblečení, na které se vymočili a vykáleli stávající členové, a které nesmí adept sundat po dobu několika týdnů. Některé skupiny přidávají další for-

my nepohodlí a podmínky pro vstup do většiny gangů mají podobný styl. Často se používá sexuální bolest a ponižení — bičování na genitáliích, orální sex se ženou s pohlavní chorobou, takové věci. Jeden gang vyžaduje, aby rekruti podstoupili pasivní i aktivní anální sex s dánskou dogou před shromážděnými členy.

Ačkoli jsou tyto činy ponižující, dají se zvládnout a FBI má své tajné agenty ve všech organizacích, které mají podobné požadavky na své rekruty. Existuje však několik gangů, do kterých se nám nepodařilo proniknout. Abyste se k nim mohli přidat, musíte spáchat vraždu před svědky.“ Operační skupina mlčela, když zvažovala, co Neumann řekl.

„Omlouvám se, opět jsem odbočil. Tyhle motorkářské gangy v tomto případě rozhodně nepatří mezi podezřelé,“ pokračoval agent FBI. „Chtěl jsem jen ilustrovat, že ať už za tím stojí jakákoli skupina, má systém vnitřní disciplíny, který je lepší než cokoli, s čím jsme se až dosud setkali. Od chvíle, kdy se na internetu objevila ta zpráva, uběhl celý týden; a jsou to celé dva týdny od chvíle, kdy se dvanáct agentů ATF a vládní vrtulník rozplynuly ve vzduchu, a my stále nemáme vůbec žádné vodítko. Jistěže i v tomto případě nakonec dosáhneme průlomu — jako ostatně vždycky —, ale pravděpodobně jej budeme muset sami vytvořit, nenarazíme na něj náhodou.“

„Jak?“ zeptal se prezident.

„Peníze,“ odpověděl Neumann okamžitě. „Spousta peněz.“

„Něco jako byla ta dvoumilionová odměna, kterou nabídli za bombový útok v Oklahoma City v pětadevadesátém?“

„Myslím, že tentokrát to bude chtít mnohem víc,“ zamračil se Neumann. „Stojíme proti něčemu, co jsme ještě neviděli, pane. Tihle lidé jsou dobří. Nemluví o tom, co udělali, a nezanechávají za sebou stopy. Kdyby o nich někdo, kdo se na tom sám nepodílel, něco věděl a chtěl nás informovat, už by to dávno učinil. Pane presidente, ta odměna bude muset stačit na to, abychom získali jednoho z jejich velitelů, a nic z toho, co zatím udělali, nenasvědčuje tomu, že by byli motivováni finančně. Sto milionů by snad mohlo jednoho z nich přimět, aby přehodnotil své myšlení.“

Při zmínce o částce se všichni nadechli a každá hlava v místnosti kromě jedné sebou trhla, aby se její majitel zadíval na agenta FBI. Jen Harrison Potter, vysloužilý předseda Nejvyššího soudu, pozoroval prezidenta.

„Rolande, souhlasíte s tímto doporučením?“

„Pane prezidente... FBI nepodporuje to, aby vláda dělala z teroristů multimilionáře. Nicméně Alexovy argumenty mají logiku, kterou nelze ignorovat. Myslím, že bychom měli být připraveni na eventualitu, že budeme muset takovou sumu nabídnout, pokud se jiná opatření ukáží jako neú-

činná. Doporučoval bych to v tuto chvíli zamítnout. Pokud se jiné cesty, které v současné době sledujeme, ukáží jako úspěšné, nemusí to být vůbec nutné.“

„Alexi, vy jste naopak toho názoru, že nabídka sto milionů dolarů by měla být učiněna okamžitě?“ zeptal se president mladšího muže.

„Ano, pane. Vraždy jsou extrémní zločin, takže ukážeme-li nad nimi viditelné a vážné pobouření, neztrácíme tvář. Téměř jistě ty lidi nakonec dopadneme i bez odměny. Ale odměna věci urychlí a to znamená záchranu životů. Kromě toho, pokud budeme čekat, až selžou jiné metody, nebudeme vypadat dobře. Tohle je noční můra z hlediska styku s veřejností.“

Vzpomínáte si, pane, jak zabili bývalou ženu O.J. Simpsona a toho číšníka? O.J. se na pohřbu tvářil stoicky a nezdálo se, že by jej příliš pobouřilo, že někdo ubodal matku jeho dětí. Nabídl snad nějakou odměnu za nalezení vraha? Ne, dokud nebylo zřejmé, že je on sám jediným podezřelým. A ta dodatečná nabídka odměny mu zlomila vaz.“ Zavrtěl hlavou. „Pane presidente, já si myslím, že bychom měli nabídnout sto milionů hned teď, a ne až vyčerpáme všechno ostatní.“ Neumann se rozhlédl po místnosti a pak se znovu zadíval na presidenta.

„Děkuji, rozhodně máte pár dobrých postřehů,“ pokývl president. „Došlo k nějakému pokroku ve vyšetřování? Máme vůbec nějaké stopy?“

„Je bohužel pravda, že zatím nemáme žádné konkrétní indicie, které by vedly k tomu, kdo je za to zodpovědný. Nicméně samotné věci, které tito lidé udělali, a stejně tak důležité věci, které neudělali, nám umožňují vést naše pátrání velmi jednoznačným směrem. Budu pro vás mít úplnou zprávu na naší příští schůzce, pane presidente.“

„Velmi dobře. Georgi, kdy přijde ten váš člověk?“ obrátil se president na ředitele CIA.

„Hap a Nigel by měli dorazit zítra ráno, pane.“

„Zítra ve dvě hodiny by bylo příliš brzy na to, abyste měl svou zprávu připravenou?“ zeptal se president Alexe Neumanna. „Vůbec ne, pane presidente.“

„Vyhovuje ten čas v—“ President se zarazil uprostřed věty, když agent Tajné služby otevřel dveře a přistoupil k němu.

„Říkal jste, že chcete být okamžitě informován, pane,“ řekl. „Tohle se objevilo na internetu před necelými dvěma minutami.“ Podal presidentovi tenký svazek výstupů z laserové tiskárny. „Je tam patnáct výtisků, pane, pro případ, že byste je chtěl pro celou skupinu.“

„Díky, Bille.“ Agent tajné služby přikývl, pak řekl tiše něco, co ostatní neslyšeli. Presidentovy oči se mírně rozšířily, ale jinak viditelně nereagoval. Pak se muž otočil na podpatku a opustil místnost.

„Zdá se, že jste měl pravdu, Rolande,“ řekl president, hledě do textu. Pak podal stránky řediteli FBI. „Dejte prosím každému jeden výtisk.“

Zkušenosti z atentátu na Joe Columba – Wilson Blair, bývalý agent ATF

Joe Columbo byl dobře hlídáný šéf organizovaného zločinu, který operoval v New Yorku v 60. a 70. letech. V roce 1972 si jeho rival z mafie objednal vraždu Columba během přehlídky v New Yorku. Věděl, že atentátník může být chycen a může vypovídat, kdo si jej najal; učinil tedy další opatření, aby vraha umlčel.

Najatý vrah podle plánu střelil Columba při přehlídce. Ten sice nezemřel, ale zůstal trvale ochrnutý a brzy ztratil kontrolu nad svým zločineckým syndikátem.

Ve chvíli, kdy se střelec pokusil o útěk, chytilo jej pět velkých sicilských gentlemanů, strhli jej na zem a zakryli jej svými těly. Když pak pět mužů vstalo, útočník ležel mrtvý se dvěma průstřely v těle.

Na něm ležel revolver omotaný třetí páskou, jež nezachová otisky prstů. Celý incident byl zachycen několika televizními kamerami.

Pět Sicilanů odmítlo mluvit s policií. Mlčeli tak důsledně, že si policie ani nebyla jistá, zda muži vůbec mluví anglicky. Pokusy o výslechy v různých dialektech byly stejně bezvýsledné.

Všech pět podezřelých bylo pozitivně testováno na nitráty na obou rukou. Nikdo z pětice, nakolik bylo možné zjistit, neměl číslo sociálního pojištění. Všech pět bylo propuštěno poté, co strávili ve vazbě necelých 20 hodin. Nikdo z nich nebyl obviněn z žádného trestného činu.

Leckdo se ptal, proč nebylo vzneseno obvinění ze spiknutí. Jelikož však nikdo neřekl policii ani slovo, neexistoval žádný výchozí bod, z něž by se dal sestavit případ. Kdokoli z mužů se mohl vrhnout na vraha jen proto, aby jej odzbrojil; zbraň mohla patřit vrahovi a ke stisknutí spouště mohlo dojít jen náhodou při boji.

Bez jakéhokoli svědectví nemohla obžaloba nic dokázat a státnímu zástupci nezbylo nic jiného, než všech pět mužů propustit.

Poučení ze střelby na Joa Columba jsou jasná a nekomplikovaná:

1. Očité svědectví je daleko nejméně spolehlivé, i když existuje filmový záznam. Vždy může existovat více vysvětlení pro to, co někdo viděl.
2. Forenzní důkazy je mnohem těžší vyvrátit, ale s trochou předběžné prozíravosti mohou být zcela neutralisovány.
3. Vyberte si sami čas a místo pro akci, pokud chcete uspět; nenechte nikoho jiného diktovat podmínky.
4. Nikdy nemluvte s policií. Nikdy. O ničem. Dáte jim jen provaz, aby vám upletli oprátku. To je stejně důležité, i pokud jste zcela neviní. Jakmile otevřete ústa, státní zástupce spokojeně postaví svůj případ na nějakém nevýznamném fragmentu vašeho svědectví, a vy pak ponese vinu za někoho, kdo byl dost chytrý na to, aby držel ústa zavřená.

Mějte tyto lekce pevně na paměti. Budou vám dobře sloužit za všech okolností, včetně takových, kdy jste nikomu nic neudělali.

A konečně, doslechl jsem se, že někteří z mých bývalých kolegů by stáli o imunitu. Nic snazšího: opusťte své současné zaměstnání a oznamte to ve Wall Street Journal v rubrice "Hledám práci".

KONEC

„Není to krása, tahle informační superdálnice?“ ušklíbl se prezident. Odložil list papíru a náhle vypadal velmi unaveně. „Byl jsem informován, že tento internetový přenos pochází z Lincolnu v Nebrasce. Rolande, byl bych rád, kdybyste se do toho s Alexem pustili. Možná byste pro nás do zítřka mohli něco mít. Pochopil jsem správně, že přivedete svého experta na psychologický profil teroristů?“

„Ano, pane.“

„Georgi, jsou vaši lidé připraveni na zítřek?“

„Ano, pane prezidente.“

„Dwighte, a co vy?“

„Mám dva nové svědky. Ehm, pane prezidente?“

„Ano, Dwighte?“

„Ehm... myslíte, že bychom třeba mohli nazítří být schopni oznámit, že ten, kdo tohle celé dělá, není nikdo, kdo by kdy pracoval pro ministerstvo financí? Morálka v ATF je na historickém minimu.“

„Uvidíme,“ řekl prezident vyhýbavě. „Vypadá to, že zítra tady budeme mít spoustu nezávislých expertů. Ještě někdo něco, než to pro dnešek rozpustíme?“

„Pane presidente?“

„Copak, Heleno?“

„Nedávalo by smysl, abychom sami dali inzerát do *Journalu*? Mohli bychom se tak přímo zeptat Wilsona Blaira — nebo kohokoli, kdo to dělá — co přesně chce.“

„Chce vraždit agenty ATF!“ skočil jí do řeči vztekle Carl Schaumberg. „K tomu lidi od začátku povzbuzoval a teď jim ještě navíc říká, jak to mohou dělat beztrestně,“ nadával Schaumberg a třpal listem papíru, který držel v ruce. Kongresmanka z Vermontu se ohlédla na newyorského zástupce, ale pak se znovu podívala do očí šéfovi exekutivy.

„Kongresmane Schaumbergu, pane presidente — pokud by skutečně ten člověk chtěl jen zabít, proč teď šíří *tohle* oznámení?“

„Co tím myslíte, Heleno?“

„Nu, jeho první vzkaz mi připadal jako skrytá hrozba a zároveň výzva k činu. Druhý obsahoval pochvalu pro ty, kdo mu naslouchali, a bylo tam i pár rad ohledně... taktiky, kterou by jeho stoupenci měli používat, ale byla tam také ta věta o imunitě.

Teď dostáváme třetí vzkaz a jistě, hlavně je tam ten Columbův příběh — další rada, jak se nenechat chytit. Ale tady na konci,“ ukázala, „je navíc ten pokyn dát inserát do *Wall Street Journal*. K čemu to je?“

„Chcete říci, že tomu skutečně nerozumíte?“ vstoupil do debaty Harrison Potter a zahleděl se na Schaumberga. Všechny hlavy se otočily k bývalému předsedovi Nejvyššího soudu. „Připadalo mi, že je to zcela zřejmé.“

„Pověz nám to, Harry,“ řekl president.

„Ten člověk, který si říká Wilson Blair, vůbec nestojí o to, aby agenti ATF umírali. Chce jen, aby přestali dělat to, co dělají.“

~

„Dobrý večer, Rayi. Už je to doba, co jsme se neviděli. Gin?“

„Jen točené pivo, Petře, a *huevos rancheros*, prosím.“ Ray Johnson se rozhlédl po hospodě Woody Creek. Už to byl dobře měsíc, co se tu zastavil minule. „Posledních pár dní jsem trávil v Boulderu. Je tu něco nového?“

„Krom těch mrtvejch federálů?“ zeptal se Peter a postavil sklenici s pivem na bar před svého zákazníka. Ray tázavě sraštil obočí. *Mrtví federálové?* pomyslel si. *Tady v okolí?*

„Vy jste o tom ještě neslyšel?“ zeptal se překvapeně barman. „Byli tři,“ vysvětlil. „Vykuchaní jako jeleni a pohození v lese. Jeden chlapík na terénní motorce na ně náhodou narazil včera v noci.“

„Kde?“

„Poblíž severního Starwoodu.“

„Severní *Starwood*?“ zeptal se Ray nevěřicně. „A co hlídač?“ Starwood byla soukromá čtvrť a příjezdová cesta na úbočí Red Mountain osm mil severozápadně od města Aspen. John Denver tam měl dům a neustálý proud tuláků, kteří jej tam v sedmdesátých letech hledali, přiměl zpěváka, aby u jediného vstupu na příjezdovou cestu postavil strážní budku a zajistil její stálou obsluhu. Ostatní méně známí obyvatelé Starwoodu to jen uvítali a sami s nadšením přispívali na plat vrátných, již je 24 hodin denně hlídali před nechtěnými návštěvníky.

„Strážný říká, že o ničem neví. Záznamy ukazují, že jediný lidi, co pustil dovnitř, byli ty, co tam bydlej’. Jde řeč, že ty tři byli z narkotik a že je někdo umučil.“

„Koho našťvali?“ zeptal se Ray a pozdvihl láhev ke rtům. Barman pokrčil rameny. „No, víte přece o těch transformátorech, co jsou na sloupech rozvodných sítí?“

„Jistě.“

„Tehdy ’ste tady nebyl, ale tenkrát v roce ’79 nebo snad ’80, myslím, že to tak nák bylo, vyšlo najevo, že jeden z těch transformátorů je akorát atrapa. Vevnitř byla kamera. Federálové ji sem dali, aby mohli šmírovat dům toho chlapa v Missouri Heights, a dělali to dobře půl roku. Chlapík to zjistil náhodou, když jeho sousedi přepínali programy a najednou si všimli, že na jednom z kanálů je jeho barák. Zavolali mu, on se přišel podívat a podle toho obrázku přišli na to, kde ta kamera musí bejt. Našťvalo to tehdy spoustu lidí.“

„To si dovedu představit.“

„Správně. No, už je to docela dlouho a federály teď napadlo, že to provedou znovu. Akorát ve větším měřítku. Tentokrát těch kamer bylo dobře deset nebo dvanáct.“

„Sakra.“

„Sakra‘ je přesný slovo. Federálové si můžou sem tam drapsnout nějakýho chlapa na denverský dálnici, co má auták naloženej leccíms, ale v podstatě tady nechávali všechny na pokoji. Místní poldové z Aspeny se na ně dívaj‘ skrz prsty, to dobře víte. Chlápek, co dá deset, dvacet milionů babek, aby si tady koupil bydlení, rozhodně počítá, že za ty peníze dostane taky kapku soukromí, přinejmenším kolem vlastního baráku. No a pak přijde tohle.“

„No ale přesto, tři *umučení* federálové? Kdo ze zdejších by to mohl udělat?“ Barman zavrtěl hlavou v odpověď a sáhl po další sklenici, aby ji vyleštil.

„Ještě před tejdnem bych řek‘, že nikdo. Dneska? Čerta, že nikdo. Může to být ktorejkoli z pár desítek lidí. Řeknu vám, Rayi, že ta věc s těma chlapama z ATF přiměla hromadu lidí k pořádnému zamyšlení. Spousta lidí tady prostě chce mít akorát svatej pokoj, ale až doteďka se dycky postavili do pozoru. „Ano, pane“, „Jistě, pane“, když přišli federálové. Teď už ne.“ Barman se usmál. „Hádám, že o Hunterovi jste teda taky neslyšel,“ zmínil se o nejznámějším pravidelném návštěvníkovi hospody Woody Creek.

„Ne, co je s ním?“

„Přijímá sázky na to, kolik mrtvech federálů tady bude do prvního srpna. Sto dolarů vklad za tip, zadejte si kolikrát chcete; uzávěrka bude čtvrtýho července. Vítěz bere všechno, kdyby došlo k remíze, vyhrává ten, kdo hádal dřív. Prachy mám tady v sejfě. K dnešnímu ránu už máme v banku něco přes dvanáct táců. On mi –“

„*Dvanáct tisíc dolarů?*“ nenechal jej Ray domluvit.

„Jo. Hunter mi nechce říct, jaký je jeho vlastní odhad, ale prej má tři cifry. Řek‘, že to rozhodně nebudou jen agenti ATF, a vypadá to, že měl pravdu. Chcete se taky přidat?“

„Ne, díky.“ Barman pokrčil rameny.

„Jo, a ještě jedna věc. Koluje tu jedna fůma a spousta lidí si myslí, že je to šílený, ale já ne. Některý lidi říkaj, že při tom šmírování federálové vůbec nechtěli udělat zátah na koks.“

„A nač tedy?“

„Steroidy.“ Barman si všiml Rayova pohledu a pokračoval. „Přemejšlejte o tom, Rayi. Dává to smysl. Pár těch filmových akčních svalovců sem už nějakou dobu jezdí. A šéfové studií skupují pozemky ve velkém. Sakra, to přece víte, něco z toho bylo původně vaše.“

„A...?“

„A steroidy jsou teď stejně ilegální jako koks, takže se dovážejí i z Jižní Ameriky. Akorát že laboratoře, co to vyrábějí, jsou legální farmaceutické firmy jako Searle, Upjohn a Parke-Davis, ne banda uzenečů v zaplivaném skladišti.“ *Henry měl pravdu*, pomyslel si Ray užasle, zatímco barman pokračoval.

„Studia přece mají v hercích obrovský investice. Myslíte, že nechají nějaký fyzik z protidrogového, aby je připravili o pár stovek mega jen proto, že pár jejich kasovních kanónů je na štávě?“

„Mluvíš o tom dost zasvěceně, Petře,“ usmál se Ray.

„Sakra, není to žádný velký tajemství. Půlka chlapů v Aspen Clubu to občas brala. Nejspíš víc než půlka, když si vezmete, jak je tohle město vysazený na pořádný svaly. A ne, že by se to vůbec netejkalo holek.“ Spiklenecky se usmál. „Copak jste nikdy nenarazil v Aspenu na pošťvák jako prst? Aha!“ řekl triumfálně, když uviděl výraz v Rayově tváři.

„Takže ty si myslíš, že to byl ředitel některého hollywoodského studia, kdo umučil tři federální agenty a pohodil jejich těla ve Starwoodu?“ zeptal se Ray Johnson s kamennou tváří.

„Myslím, že to moh' bejt lautr kdokoli. A docela určitě vím, že nikdo, s kým jsem mluvil, si nemyslí, že je to něco zvlášť hrozného, a jestli to odteďka udrží federály, aby sem nestrkali nos, všichni jsou pro. Ani místní policajti nechtějí mít s tímhle bordelem nic společného. A lidi, co je federálové vyslyšali? Člověk by řekl, že se z ničeho nic změnili na ty pitomý pouliční mimy, co je člověk vídá na festivalech.“ Barman se podíval na stodolarovou bankovku, kterou Ray položil na bar.

„Chcete už účet? Huevos ještě nejsou; už musíte jít?“

„Ne, vůbec nikam nespěchám,“ usmál se Ray a posunul bankovku směrem k němu. „Jen jsem si to rozmyslel a chtěl bych si také přihodit v té Hunterově loterii.“

~

„Pane Neumann, myslím, že konečně něco máme.“

„Co to je?“

„Ten ve Filadelfii — víte, ten agent ATF, co shořel ve svém autě. Pamatujete, jak jste říkal, že ho podle vás nejspíš někdo srazil ze silnice, pak slezl dolů pěšky a zapálil mu nádrž?“

„Jo...?“

„Možná jsme našli ten vůz, kterým ho srazil.“ Agent FBI vzal svůj blok a nahlédl do poznámek, které si zapsal, aby na nic důležitého nezapomněl. „Chevy Suburban z poloviny sedmdesátých let. Ukutná kráva. Filadelfští policisté mu chtěli dát pokutu na parkovišti u obchodáku, protože si všimli, že nemá žádné značky, a přitom si všimli, že jsou v něm klíče. Zkusili zkontrolovat VIN, ale je pryč. Přední roh byl trochu pomlácený a vypadalo to čerstvě. Tak si jeden z tamních, co četl váš fax, dal jednu a jednu dohromady.“

„Rád vidím, že si nás aspoň někdy někdo z místních policistů všímá. Zavolejte tam a řekněte jim, ať nám to vozidlo schovají.“

„To už jsem udělal, ale ono je toho víc. Když šli ověřit sériové číslo na rámu, nenašli taky nic. Nebylo obroušené, jak se to obvykle dělá. Kdyby bylo, dokázali by je z toho vytáhnout kyselinou. Jenže tenhle chlápek to věděl taky, tak použil kladivo a raznici a celou plochu potloukl, a z toho už nedostane nikdo nikdy nic.“

„Roztomilé.“

„Takže pak hledali číslo na bloku motoru, ale jeden z jejich machrů na auta jim řekl, že to není původní motor.“

„Ten chlápek tam dal na tu práci nový motor?“

„Ne, ten už tam nějakou dobu byl, ale bylo to prostě dávno přestavěné.“ Nahlédl do poznámek. „Říkali, že prý ten parník měl na tachometru sto čtyřicet tisíc.“

„A našli vůbec něco někde jinde?“

„Žádná čísla. Výrobní značky jsou taky pryč a klíčky jsou laciné duplikáty z železářství, takže taky bez kódu. Policiáři si ani nejsou jistí, ze kterého roku přesně ten krám je. Ale napadlo je zkontrolovat olej a ten je skoro nový. Že prý ho museli vyměnit nanejvýš před pár sty mílemi. A všechny čtyři guma jsou fungl nové. Ten chlápek od aut říkal, že prý jsou opravdu dobré, mnohem lepší,

než co by na takovou starou káru dal on. Hledali otisky, samozřejmě, ale celá ta věc byla pečlivě umytá, nejspíš asi benzínem.“ Agent se podíval na svého šéfa. „Co si o tom myslíte?“

„Myslím, že jsme opravdu možná na něco narazili. Ať se do toho chlapi z filadelfské kanceláře pustí. Zjistěte, kdo tam vůbec prodává takové pneumatiky. Nejdřív zkontrolujte velké prodejce. Pokuste se najít toho chlápka, který je prodal. Možná si vzpomene na kupce a mohl by nám dát nějaký popis. Sežeňte kopie inzerátů s nabídkou za poslední tři týdny. Třeba to celé někdo koupil na poslední chvíli. Pokud jo, bude to spíš soukromý prodejce, ne bazar.“ Neumann se na chvíli zamyslel.

„A sežeňte místní poldy ve všech ostatních městech, kde byli zabiti agenti ATF. Ať se tam pořádně porozhlédnou po dalších opuštěných vozidlech.“

„Jdu na to.“

„Dobrá práce,“ usmál se Neumann a chtěl ještě něco dodat, když k němu přistoupil další muž. „Pane, jsme tak trochu ve slepé uličce s tím, co vyhodilo do vzduchu ty helikoptéry.“

„V čem je problém, Joe?“

„Vraky byly rozřezány, odvezeny a prodány do šrotu.“

„Děláš si legraci! Kdo vydal ten rozkaz?“

„To nevím, pane. Hádám ale, že někdo hodně vysoko.“

Greenwell, pomyslel si znechuceně Alex Neumann. Ten by to mohl zařídít. Agent FBI zvažoval tuto nejnovější informaci. Zlikvidovali nakonec vrtulníky skutečně agenti ATF? Je to šílená teorie, ale i kdyby byla pravdivá, věděl by o tom zrovna Dwight Greenwell? ptal se Neumann sám sebe. *V žádném případě. On by to byl býval zastavil, rozhodl se. Greenwell je stejně bezradný jako my ostatní. A nechal ty vraky zničit, aby si zachoval tvář. Jenom pro jistotu.*

„... se shodovaly s jedním z údajů, které jsme získali z —“

„Co jsi říkal, Joe? Promiň, byl jsem na chvíli myšlenkami jinde.“

„Říkal jsem, že jsem porovnal výsledky ze spektrometru se všemi americkými a zahraničními výbušninami a s výbušnou municí, které máme v katalogu. A mám jednu shodu, která je naprosto přesná, pane.“

„Co je to?“

„Je to výbušnina, která se používá uvnitř jistého 20mm zápalného projektilu, kterým střílí letectvo. Používají je ve vícehlavňovém rychlopalném kanónu, co nesou některé jejich stíhačky pro vzdušný boj. 20mm Vulcan. Vojenské označení toho projektilu je M246.“

„Jak velký je ten kanón, který tohle střílí?“

„Přesnou odpověď vám z hlavy dát nemohu, protože jsem viděl jen obrázky. Ale odhadem bude nějakých osm stop dlouhý a váží tak asi tři sta liber. Možná víc.“

„Mohl někdo jednu dát do té třetí helikoptéry — do té, která nám chybí?“

„To je mimo můj obor, pane, ale pochybuji. Vulcan na to má moc velký zpětný ráz.“

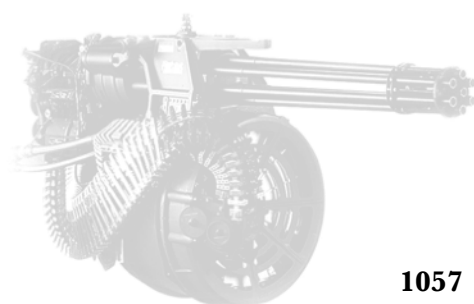
„A co třeba korba pickupu?“

„Snad...“ řekl agent nejistě. „Ale jak byste s tím chtěl mířit? A podle těch chasníků, se kterými jsem o tom mluvil, z Vulcanu létá šedesát sedmdesát ran za sekundu, což je jediný spolehlivý způsob, jak zasáhnout letící cíl. Když to střílí, zní to prý jako příklepová vrtačka samotného Satana, a nikdo v té oblasti ten den nic takového neslyšel. Ty velké tryskáče to zpomalí o dobrých dvacet uzlů. Myslím, že jakékoliv civilní vozidlo, na kterém by to bylo namontované, by se pořádně rozhoupalo — pokud by je to rovnou nepřevrátilo.“

„Jen přemýšlím nahlas, Joe. Takže teď nejspíš hledáme bombu vyrobenou z rozebraných 20mm nábojů?“

„Snad,“ zazněly mu v hlase podobné pochybnosti jako předtím. „Já bych tedy docela jistě nechtěl tyhle střely rozebírat, jen abych dostal třetinu unce něčeho, co si každý s půlkou mozku může mnohem pohodlněji a bezpečněji namíchat sám.“

„Hm.“ *Tihle chlapi určitě mají sakra víc než půlku mozku*, pomyslel si Alex Neumann. „Kéž bychom tak měli ještě ty vraky na další testy.“

21. ČERVNA

„Pocítujete dnes obzvlášť těžce střely a šípy rozkacené sudby, pane presidente?“ zeptal se Harrison Potter, když jeho starý přítel vstoupil do soudcovy kanceláře a posadil se. President přišel s Potterem ještě před schůzkou prodiskutovat některé otázky týkající se operační skupiny. Jeho dva ochránci z Tajné služby zůstali stát přede dveřmi.

„Jen pár maličkých, Harry,“ řekl s úsměvem, který náhle zmizel, když si na něco vzpomněl. „Ne jako ta ubohá žena v Missouri.“ Potter souhlasně přikývl.

„Novinové titulky a články dnes ráno byly ve skutečnosti nezvykle zdrženlivé, mám dojem. Mohly být mnohem horší.“ President pozvedl skepticky obočí.

„To bys neříkal, kdybys to byl ty, kdo musel vdově vyjádřit soustrast.“ Potrásl hlavou. „Jako kdyby ještě moc záleželo na tom, co přesně napíše noviny, když se tělo manžela najde v ghettu s nožem v hrudníku, s kroužkem na ptáku a nic moc jiného už na sobě nemá.“

„S kroužkem?“

„To je kus kovu nebo plastu, který se používá, aby –“

„Já vím, co to je, pane,“ přerušil jej Potter s divadelně předstíraným podrážděním. „Nevěděl jsem však, že zesnulý kongresman nějaký... měl ve zvyku používat.“

„Aha. No, zjevně měl.“

„A to se... všeobecně ví?“

„Mám takový pocit, že se to bude všeobecně vědět daleko dříve, než skončí dnešní den,“ povzdechl si. „Harry, proč je tolik politiků...?“

„Ochotných pustit se do sebedestruktivního chování?“ usmál se Potter.

„Děkuji, Harry. To je mnohem lepší. Já měl na jazyku spíše něco jako ‚obšourníci, co nemají ani tolik rozumu, jako hromada hnoje‘. Na tom nesejde,“ mávl rukou. „Řečnická otázka. Myslím, že

moje hlavní překvapení nespočívá ani tak dalece v tom, že se to stalo, ale že to nebyl někdo jiný. Například senátor z Massachusetts.“

„Pane presidente, domnívám se, že onen gentleman dává přednost, abych tak řekl, poněkud výběrovějšímu zboží.“

„Dobré odpoledne všem. Mám trochu zpoždění, tak hned spustíme. Rolande, chcete začít?“

„Ano, pane prezidente,“ přešel ke dveřím a otevřel je, aby něco zašeptal agentovi Tajné služby, který stál na druhé straně. *Přichází sám velký Sigmund Freud*, pomyslel si Neumann. Agent uvedl plešatějšího brýlatého muže, který vypadal přesně tak, jak většina lidí v místnosti očekávala, že bude vypadat psychiatr.

„Tohle je doktor Morris Berkowitz. Velice pomohl Úřadu, když vypracoval psychologické profily zločinců, které hledá FBI,“ představil jej Lemp. Doktor Berkowitz pokývl směrem ke skupině a posadil se k přednímu stolu za hliníkový džbán a plnou sklenici ledové vody. Než promluvil, zahleděl se na chvíli do svých ručně psaných poznámek. Jako většina lidí, kteří mají mluvit před prezidentem Spojených států, neztrácel čas rozvěklými úvody.

„Pro účely psychologického hodnocení dávají psychiatři přednost spontánnímu mluvenému svědectví. V tuto chvíli však od té osoby, jež o sobě tvrdí, že je Wilson Blair, nic podobného nemáme k dispozici. Máme jen tři písemná sdělení. Texty, zejména takové, které byly připraveny na počítači pro elektronické šíření, umožňují před odesláním neomezené revize a úpravy. Zcela tak ztrácíme spontaneitu; na druhou stranu však i to, co se člověk rozhodne říct po dlouhém přemýšlení, nám může hodně napovědět.

Za prvé, ty tři internetové zprávy nenapsal Wilson Blair. Ředitel Lemp mi poskytl videozáznam Blairova projevu, stejně jako zprávy a další sdělení, která napsal. Ty tři internetové zprávy neposílal týž člověk.“

„Jste si tím jistý?“

„Naprostě. Kromě podstatných rozdílů ve stylu a větné konstrukci nic z Blairovy minulosti nenačňuje nespokojenost ani rozčarování z vládních služeb. Zprávy jsou nepochybně práce někoho, kdo má své vlastní důvody k tomu, aby se vydával za Blaira. Může se domnívat, a oprávněně, že jeho slova budou mít větší váhu, pokud je veřejnost uslyší od vysokého vládního úředníka. Důležitější však je, že muž, který tato slova napsal, dělá na federální vládu dlouhý nos. Vysmívá se nám, vkládá svá vlastní slova do úst našich lidí.“ Berkowitz se napil vody.

Přesně tohle nám tady chybělo, pomyslel si Neumann. *Kéž by tu byla Angela. Vsadím se, že by to zvládla daleko lépe než tenhle chlapík.* Alex Neumann strávil už poměrně dost času s psycholožkou, s níž se setkal na školení o sexuálním obtěžování v Quanticu. Za poslední týden vzal Angelu Riggsovou třikrát na večeři, ale s rostoucími nároky tohoto nového úkolu bylo čím dál tím obtížnější nalézat volný čas na společné schůzky.

„Můžu jít do detailů a uvést podrobné vysvětlení, jestli chcete,“ pokračoval Berkowitz, „ale v zásadě je můj názor takový, že člověk, který psal tyto internetové zprávy, je inteligentní, vzdělaný a myslí si o sobě, že je mnohem chytřejší, nápaditější a celkově lepší než lidé, s nimiž normálně jedná. Na lidi s nižším vzděláním se dívá svrchu a rád ukazuje, jak je vtipný. Ve svém prvním vzkazu si dělal legraci z vládních zaměstnanců ‚s diplomy z policejní akademie‘.

V tom posledním zase použil frázi ‚sicilští gentlemani‘ k popisu mafiánských grázlů. Vybízí také agenty ATF k tomu, aby veřejně rezignovali a inzerovali to v novinách. Je to samolibý člověk, který pravděpodobně nemá žádné blízké přátele. Jeho obeznámenost s výpočetní technikou tomu dobře odpovídá. Tento člověk chce být nakonec chycen. Chce být chycen, aby celá země viděla toho geniálního jedince, který udělal z celé federální vlády obrovského hlupáka.“ Během tohoto projevu si Neumann náhle uvědomil, že se na něj prezident dívá. *Do prdele. Jen doufám, že jsem zrovna neobracel oči v sloup.*

„Rolande, souhlasíte s tímto hodnocením?“

„Pane prezidente, abychom mohli pokračovat, potřebujeme toho mít mnohem více, ale ano, souhlasím. Psychologické profily doktora Berkowitze byly naprosto přesné ve třech posledních případech teroristických atentátů, které FBI vyřešila.“

„Nějaké další připomínky, doktore?“

„Ne, pane prezidente. Ne, dokud nedostaneme další zprávy k vyhodnocení.“

„Děkuji za váš čas.“ Agent tajné služby vyvedl Berkowitze ze dveří.

„Alexi, vy vůbec nevypadáte přesvědčeně.“

„Pane prezidente, velmi si vážím úsudku doktora Berkowitze. Jsem však přesvědčen, že tento případ je odlišný. Tohle není nějaký uražený počítačový nerd, který posílá amatérské bomby lidem, o nichž má dojem, že nějak ublížili jemu nebo jeho světu. Pro malou chvilku ponechme stranou všechny agenty, kteří byli zabiti. Pane prezidente, tucet lidí je pryč. Zmizeli bez nejmenší stopy. Vrtulník Národní gardy se rozplynul ve vzduchu a my nemáme ani ponětí, co se mohlo stát. Psychologický profil, který nám právě popsal doktor Berkowitz, nejenže tyhle věci nevysvětluje, ale vůbec do nich nezapadá.“

„Máte odborné hodnocení od psychiatra, které se liší od toho, jež jsme právě slyšeli?“

„Pracuji na jeho získání, pane,“ dokázal Neumann zformulovat odpověď, aniž by přímo lhal. „Shromáždil jsem vše, co máme, a ještě dnes to předložím k vyhodnocení.“

„Udělejte to. Máte ještě něco?“

„Ano, pane. Při haváriích vrtulníků to byly výbuchy na palubě, nikoli střelba, co oba stroje srazilo na zem. Forenzní projeli část materiálu z obou míst havárie spektrometrem. Našli zbytky spálených částic termitu a stopy po vysoce brizantní detonační směsi používané ve výbušné výzbroji letectva. V současnosti se domníváme, že v každém ze dvou vrtulníků byla nejspíše umístěna nálož, možná odpálená vysílačem z třetího.“ Neumann se zamračil. „Obvykle v případech, kdy se jedná o takovéto menší nálože, pane presidente, toho dokážeme o jejich přesné konstrukci hodně zjistit podle forenzních důkazů, které zůstaly na místě činu.“

V tomto případě jsme ještě donedávna nevěděli, že hledáme nálož. Výsledky spektrometru máme od včerejší noci, a teď nám nezbývá než hádat, jaký typ rozbušek nebo jaký obal byl použit. I další aspekty prozatím zůstávají záhadou. Kombinace obou materiálů je velmi nezvyklá volba pro podomácku vyrobenou výbušninu. Zcela nepředstavitelná pro amatéra a velmi nepravděpodobná i u člověka s rozsáhlými vojenskými zkušenostmi. Přesto je to technicky možné. Náš nejlepší současný odhad, vzhledem k tomu, že vraky samotné nemáme k dispozici, je, že jedna nálož byla ukryta pod přístrojovou deskou prvního vrtulníku a připojena k elektrickému systému. Druhá byla umístěna někde na motoru druhého stroje; jeho turbínové kolo se rozletělo jako granát.“

„Proč nemůžete trosky prozkoumat?“ zeptal se prezident. Dwight Greenwell si odkašlal.

„Na to odpovím já, pane prezidente. Forenzní pracovníci FBI mě informovali, že mají všechny potřebné vzorky a fotografie z obou vraků a výrobce motorů chtěl mít jistotu, že jejich výrobek není příčinou závady. Měli obavy, jak se domnívám, o svou další vojenskou zakázku. Nechal jsem proto motory vymontovat a předat je výrobci. Zbytek vraků byl zlikvidován.“

„Aha,“ řekl prezident a přimhouřil oči. Když otevřel ústa, aby řekl ještě něco, prolétlo Neumannovi hlavou: *teď ho ukřižuje*. Vrchní velitel ale namísto toho nakonec jen přikývl.

„Nechte na tom dál pracovat své muže, Alexi,“ nařídil. „Georgi?“ obrátil se k Georgi Cowanovi. Ředitel CIA se trochu napřímil, než promluvil.

„Pane prezidente, vážení členové pracovní skupiny. Požádal jsem Hapa Edwardse, aby nás dnes informoval.“ Cowan otevřel dveře a vešel hubený tmavovlasý muž kolem padesátky. Měl na sobě námořnicky modrý oblek a jeho tvář byla zcela bez výrazu. Za ním do místnosti vstoupil o něja-

kých deset let mladší vysoký a svalnatý muž s pískově blond vlasy a s mírně pobaveným výrazem ve větrem ošlehané tváři.

„Myslím, že většina z vás Hapa zná. Pro ty ostatní, byl ředitelem Centra CIA pro boj proti terorismu; nyní je v důchodu.“ *Řezníci*, pomyslel si Neumann. *Zajímalo by mě, kolik lidí ten chlap pozabíjel.*

„Pane prezidente,“ začal Edwards, „uvědomuji si, že jsem zde pouze jako poradce, a kromě toho jsem v důchodu a nevykonávám už žádnou funkci v CIA. Navzdory těmto faktům bych rád hned na začátku uvedl, že vzhledem k tomu, že CIA má zakázáno podílet se na domácích operacích, mám pocit, že moje přítomnost zde, spolu s přítomností jakýchkoli jiných současných nebo minulých zaměstnanců Agentury, je nevhodná a nemístná. Domácí zločiny jsou v kompetenci FBI a vidím, že už zde máte nejvyššího muže Úřadu. Ve světle těchto faktů, pane prezidente, žádám, abych byl z tohoto fóra odvolán.“

„Uklidněte se, pane Edwardsi,“ řekl president s úsměvem. „Nebudu porušovat stanovy CIA ani po vás chtít, abyste ohrožoval národní bezpečnost.“ Úsměv zmizel a president změnil výraz, dokonale zvážněl. „Současná administrativa je možná malinko jiná než ta, kterou pamatujete.“ Edwards vrhl rychlý pohled na čtyři kongresmany a ředitele ATF. President to dobře viděl, což bylo také účelem.

„Nikdo z těchto lidí nebude mluvit s tiskem o tom, co nám tady řeknete, Hape. A i pokud by to nastalo, co z toho? Opravdu si myslíte, že by to ještě mohlo současnou situaci zhoršit?“ zeptal se president s povytaženým obočím.

„Znovu bych rád zdůraznil svůj názor, že moje přítomnost tady je nevhodná. Někteří volení činitelé v minulosti ostře kritizovali CIA za to, že se zapojila do událostí tohoto typu. A některé z těchto kritik stály agenty CIA životy a kariéru.“ *Ale ale, že byste měl na mysli Churchův výbor, pane Edwardsi?* usmál se v duchu Neumann, když se oči bývalého agenta CIA postupně zabodly do každého ze čtyř kongresmanů a Dwighta Greenwella.

„Ale dobrá, chcete vědět, co si myslím,“ pokračoval Edwards a přikývl si sám pro sebe. „A také chcete poradit, co máte dělat. Proto je tu se mnou major Nigel Hume-Douglas,“ řekl a ukázal na vysokého svalnatého muže po své pravici. Při těchto slovech se major usmál na všechny posluchače. „Major Hume-Douglas slouží u britských speciálních jednotek SAS. Posledních devět let strávil v aktivní službě v Severním Irsku. Jeho zkušenosti s domácím terorismem přesahují zkušenosti kohokoli jiného, koho znám i o kom jsem kdy vůbec slyšel. Dlouho jsme diskutovali o současné situaci a já naprosto souhlasím s majorovým hodnocením toho, jak si stojíme a co s tím můžeme dělat. Nigele, řekni prosím těmhle lidem o IRA v Severním Irsku.“

„Pochybují, že bych toho dokázal říci mnoho, co zrovna tito lidé dosud nevědí.“ Usmál se na presidenta. „IRA získává velkou část finančních prostředků od občanů této země. Váš předchůdce, pane, pozval Gerryho Adamse, aby sem přišel a byl jeho hostem. Myslím, že to bylo v březnu 1995. Na den svatého Patrika.“

„Pověz jim víc o tom, jak IRA funguje, Nigele,“ pobídl jej Edwards.

„Docela podobně jako tito chasníci, jimž teď čelíte,“ rozpovídal se muž z SAS. „Ti z nich, kteří jsou v aktivní službě, zabíjejí britské vojáky při každé možné příležitosti. Stejně tak my, samozřejmě, zabíjíme je,“ dodal s lehkým úsměvem.

„Promiňte?“ neudržela se Helena Schuleová.

„Není na tom nic tajného,“ obrátil Hume-Douglas svůj úsměv na kongresmanku z Vermontu. „Tam u nás platí trochu jiná pravidla, než jaká máte vy tady ve Státech.“

„SAS nepodléhá naprosto žádnému z našich omezení odposlechů, čtení pošty a dalších forem sledování, kongresmanko Schuleová,“ vysvětloval Hap Edwards.

„Náš běžný postup je identifikovat aktivního člena IRA, ať již těmito metodami nebo za pomoci informátora. Potom jej sledujeme, nakolik to jde, abychom viděli, s kým vším klábosí. Abychom jich při jednom identifikovali co nejvíce, chápete. Pak jej sebereme. K výsledku, samozřejmě,“ vysvětloval Nigel Hume-Douglas. „Snažíme se z toho chasníka dostat co nejvíc informací, než nám umře.“ Několik členů operační skupiny se zdálo být tímto odhalením viditelně znepokojeno. *Aspoň získal jejich pozornost*, usklíbl se v duchu Neumann.

„Důstojníci britské armády šmí... identifikují a vraždí členy IRA?“ zeptal se Jon Bane z Ohia. „Rozumím vám správně?“

„Naprosto správně.“

„A vy máte za to, že bychom měli v této zemi přijmout stejnou taktiku?“

„Právě o tom jsme včera večer s panem Edwardsem diskutovali,“ odpověděl důstojník SAS nenuceně. Pohlédl na presidenta a pak pokračoval. „Nu, je tu pár drobností o IRA, které je zapotřebí nejprv probrat, než začnete o těch vašich amerických chasnících přemýšlet stejným způsobem.“ Rozhlédl se po svých posluchačích. Mnozí se mračili. Presidentova tvář zůstávala zcela bez výrazu. Bělovlasý muž v obleku ze Savile Row se lehounce pousmál.

„Tak především, IRA jsou marxisté,“ zdůraznil svým znělým barytonem Hume-Douglas. „Chtějí, aby celému Irsku vládla jejich vlastní socialistická vláda, i dnes, v době, kdy se socialistické vlády po celém světě hrouťí svou vlastní vahou.“

Dále pak je vhodné si uvědomit, že IRA operuje na malém ostrově, kde naši lidé kontrolují všechny běžné možnosti příchodů a odchodů. Malý ostrov, asi tak o velikosti vašeho Arkansasu,“ blýskl úsměvem a použil příklad, který mu Hap Edwards poradil v předchozí soukromé debatě. „Víte, to nám tak trochu ulehčuje situaci.“ Harrison Potter se nyní již usmíval zcela nepřehlédnutelně a jeho výraz s jedním koutkem úst nepatrně výše než druhým byl pln upřímného potěšení z informací, jež očekával.

„IRA má poněkud problém, neboť musí cestovat po světě kvůli svému výcviku. Potřebují nějaký, hm, střelecký trénink, jak byste tomu asi řekli tady,“ věnoval posluchačům další úsměv. „Jezdí kvůli tomu většinou do Libye, což musí být poněkud nepohodlné, obávám se.“

„Proč to dělají?“ optal se president.

„Všechny zbraně u nás musí být uloženy ve střeleckých klubech,“ vysvětloval major s náznakem lehkého překvapení. „Téměř nikdo je nesmí mít doma. Každý, koho jen podezříváme, že by snad mohl mít vůbec jakoukoli sebemenší spojitost s IRA, má zakázáno patřit do takového klubu, takže výcvik ve střelbě je pro něj tak trochu riskantní. Střelivo je také zakázané, takže je pro ty chasníky poněkud vzácné a nemohou si dovolit jím plýtvat, ovšem s výjimkou opravdu důležitých věcí, jako jsou atentáty. Ale kupříkladu o střelbě do kolen už dnes vůbec neuslyšíte. O naprostou většinu poničených česek, které jsme viděli v posledních několika letech, se postaraly ty bezšňůrové elektrické vrtačky, jež vy Amíci máte tak rádi. Když tak o tom uvažuji, řekl bych, že Black & Decker je mnohem lepší odstrašující prostředek proti informátorům než pistole. Od té doby, co se ty vrtačky rozšířily, je čertovsky těžké najít práskače.“ Alex Neumann se zájmem pozoroval, že Dick Gaines nemá daleko ke zvracení.

„Ještě jim řekni, kolik je aktivních členů IRA, Nigele,“ připomněl Hap Edwards.

„Nejaktuálnější odhady se shodují na tom, že něco málo pod dvě stě.“

„Tisíc?“ neudržel se Dick Gaines.

„Dvě stě,“ zopakoval Hume-Douglas. „Ne dva tisíce,“ dodal, aniž si uvědomil, jak to vlastně kongresman myslel. „A tyto dvě stovky marxistů na tom našem malém ostrůvku velikosti Arkansasu už drží britské vojsko v šachu nějakých sto let. A já osobně počítám s tím, že až půjdu do hrobu, budeme ještě pořád válčit s těmi mizernými buzeranty. Ach, prosím za prominutí, madam,“ usmál se na Helenu Schuleovou.

„Říkáte tedy, že my tu teď máme počátky naší vlastní teroristické organizace typu IRA, která se ve Spojených státech začíná formovat?“ ujistňoval se kongresman Bane.

„Ani v nejmenším. IRA jsou *marxisté*,“ opakoval, zdůrazniv to slovo. „Oproti tomu, pokud jsem správně informován, ti vaši chasníci neoplývají zvláštním nadšením pro silný a všeprostupující stát, obzvláště levicového zaměření“ dodal a lehce se zasmál. Pak se major SAS obrátil k prezidentovi.

„Jestli to chápu správně, tihle mládenci, kteří vám tu jsou poněkud na obtíž, nevznesli až dosud zholu žádné požadavky? Pan Edwards mi říkal, že jediné, co si zřejmě přejí, je, aby je to vaše zbraňové gestapo nechalo na pokoji.“

„Zatím jsme s nimi neměli žádnou přímou komunikaci,“ potvrdil prezident zvolna. *Moc hezká odpověď*, pomyslel si Neumann. *A také se nemohu zbavit dojmu, že starého Dwighta Greenwella vůbec nepotěšilo, jak ten Anglán charakterisoval ATF.*

„Protože víte, jestli ti chasníci chtějí pouze to, abyste jim neomezovali svobodný trh,“ pokračoval Brit, „skoro bych si tak myslel, že v této zemi patrně získají poněkud větší podporu veřejnosti než ta naše banda marxistických socialistů. Máte zde přece všude množství střeleckých klubů, ne? Jeden jediný z nich by určitě dokázal snadno shromáždit víc mužů než celá Irská republikánská armáda.“

„Poslední střelecký klub, ke kterému jsem patřil, měl dvanáct set členů,“ souhlasil Hap Edwards. „Mnoho jich je ale větších.“

„Vskutku. A nyní, podíváme-li se na technickou zdatnost, osobně bych očekával, že ten daleko nejhorší zdejší nemotora bude mnohem lepší střelec než kdokoli, komu jsme kdy čelili v Irsku. Zahlédl jsem ve vedlejší místnosti pana Richardse, toho muže, jenž každé léto v Michiganu pořádá onu kouzelnou střelbu na kuželky, New Lease Body Armor Shoot. Sám jsem si tam zašel v roce 1993, a tolik musím přiznat, že mi to docela otevřelo oči. Vy Amíci umíte po čertech dobře střílet, to vám řeknu na rovinu. Viděl jsem tam dlouhou řadu mužů, které bych bez váhání vzal do té naší mordýrny s premiérem. A také spoustu žen,“ dodal se svým podmanivým úsměvem. „A nakolik mohu říci, nebyl mezi nimi ani jediný policista či voják.“

„Mordýrna“, o které mluvil Hume-Douglas, byla budova, v níž příslušníci SAS nacvičovali záchranu rukojmí. Nácvik byl enormně realistický, zahrnoval mj. ostrou munici v samopalech vojáků a živé lidi na místě rukojmí. Během nejméně jednoho nácviku ročně mezi nimi byl i skutečný premiér a členové královské rodiny.

„Pan Richards...?“ naklonil mírně hlavu prezident. Žádného takového muže neznal.

„David Richards je zde na mou žádost, pane prezidento,“ řekl Dwight Greenwell. „Je majitelem firmy New Lease Body Armor a má spoustu kontaktů ve střelecké kultuře. Čeká ve vedlejší místnosti pro případ, že bychom ho potřebovali.“

„Aha.“ President se obrátil zpět k majoru Hume-Douglasovi. „Dovolte mi to shrnout: Irsko je ostrov veliký asi jako dvě procenta Spojených států. Obyvatelé tam musí všechny zbraně ukládat jen ve vládou schválených střeleckých klubech. Každý, kdo má příbuzného byt' jen podezřelého z příslušnosti k IRA, nemůže vlastnit zbraň, nemůže patřit do takového klubu a musí vycestovat mimo zemi, pokud si chce jen zaštrílet na papírové terče. Příslušníci SAS mají v jednání s teroristy o dost větší... hm, volnost, než máme my tady, a SAS je jedna z nejlepších bojových jednotek na světě; je přinejmenším stejně dobrá, jako naše speciální jednotky. A tuto SAS za těchto podmínek desítky roků drží v šachu skupina marxistických socialistů, co do počtu asi tak odpovídající divákům na průměrném baseballovém zápase americké dětské ligy. Mám to vše správně?“

„Přesně tak tomu je,“ usmál se major beze stopy rozpaků.

„Takže pro nás nemáte žádnou radu, jak bychom se měli s touto... situací vypořádat.“

„Vůbec žádnou, pane.“

„Pane Edwardsi, máte k tomu, co nám řekl major, co dodat?“

„Ne, pane. Naprosto souhlasím s jeho hodnocením.“

Ježíši, on se tomu normálně kření, pomyslel si Alex Neumann, když se na tváři Nigela Hume-Douglase rozlil široký úsměv.

„Chcete ještě něco doplnit vy, majore?“ optal se president.

„Vlastně ani ne. Jen mne napadlo, co si teď asi vy lidičky musíte všichni tajně přát. Kéž by to tak naši mládenci v Concordu tehdy tak nezorali.“

„To je úvaha, kterou byste si patrně měl nechat pro sebe,“ odpověděl president suše. „Ačkoli mám jisté podezření, že kongresman Schaumberg by s vámi dokázal souhlasit.“ Zhluboka se nadechl. „Majore Hume-Douglasi, děkuji vám za váš čas,“ rozloučil se s Britem. „Pane Edwardsi, byl bych rád, kdybyste se mohl zdržet i po zbytek této schůzky.“ Kývl na agenta tajné služby stojícího u dveří, a ten příslušníka SAS rychle vyprovodil z místnosti. *A co bude teď?* napadlo Alexe Neumanna, a právě v tu chvíli padl presidentův pohled na něj.

„Alexi, existují jakékoli důkazy o koordinaci nebo vzájemných vazbách u vražd, které jsme tu viděli? Nemám na mysli ty, které provedla základní skupina, ale všechny ostatní?“

„Ne, pane presidente. Naprosto nic takového jsme nedokázali odhalit. Nakolik můžeme říci, všechno to byly nezávislé individuální činy, k nimž podle našeho názoru pachatele vyprovokovaly vzkazy od muže, který tvrdí, že je Blair.“

„Takže pokud toho muže a jeho skupinu najdeme, měli bychom být schopni zastavit všechny ty vraždy?“ *Jak na tohle odpovědět?*

„Nu, ano, určitě je to možné, pane presidente. Ale řekl bych, že... okno této možnosti nezůstane otevřené donekonečna. Čím déle se jakékoli podvrtné hnutí rozvíjí, tím méně se jeho původce stává významným pro přežití hnutí jako celku.“ President přikývl.

„Máte nějaký plán, jak zúžit seznam podezřelých z celého obyvatelstva v USA na poněkud zvládnutelnější skupinu?“

„Máme, pane, a začali jsme jej už realizovat.“

„Řekněte nám o něm, prosím, něco víc.“

„Pane presidente, mám rozebrat celou metodiku, nebo jen uvést konečné číslo?“

„Projděme si celý myšlenkový proces. Proto jsme ostatně tady, abychom se vzájemně podělili o naše postřehy. Třeba nám pan Edwards nabídne i nějaké své vlastní.“ *Na presidenta ta jeho snaha krýt si zadek neudělala nijak zvláštní dojem*, ušklíbl se v duchu Alex Neumann. *No, pochybuji, že by se mu ta moje líbila o moc víc.*

„Existují určité předpoklady, které můžeme přijmout stran našeho primárního cíle,“ spustil, „ale pokud bychom jich přijali příliš mnoho, riskujeme, že vyloučíme právě toho člověka, kterého chceme chytit. Budeme-li používat přísnější kritéria, měli bychom si dát pozor, aby nám sloužila jen pro určení priorit vyšetřování, ale nikoli jako filtr, který podezřelé zcela vyloučí.“

Prvním a nejlogičtější filtrem jsou současní a bývalí členové NRA. Ta je daleko největší skupinou zastánců občanských práv souvisejících se zbraněmi v zemi. Bylo by obtížné si představit, že by naše základní skupina byla složena výhradně z lidí, kteří k ní nikdy nepatřili.“

„O kolika lidech tady mluvíme?“

„Těch je asi čtyři a půl milionu.“ *To upoutalo jejich pozornost*, pomyslel si Neumann zachmuřeně a rychle pokračoval. „To zahrnuje ovšem i ženy, děti, osmdesátníky a další, které můžeme logicky vyřadit z našeho okruhu podezřelých. Pokud zúžíme naše zaměření pouze na muže ve věku od pětadvaceti do šedesáti let, zmenší se jejich počet na méně než tři miliony. Přednost by měli dostat doživotní členové, a zejména doživotní členové, kteří se svého členství vzdali.“

„Jako George Bush?“ přerušil jej Jon Bane z Ohia sarkasticky. *Tohle jsem ale měl čekat*, vytkl si v duchu podrážděně agent FBI.

„Víte, jsou dva důvody, proč se doživotní členové vzdávají členství v NRA,“ pustil se do vysvětlování Neumann. „Jedním z nich je to, že je uráží útoky NRA v tisku na ATF či FBI a mají za to, že NRA by měla vynakládat všechny své peníze — a ne jen většinu, jak tomu je — na akce výhradně loveckého a sportovního zaměření. Existuje hrstka bývalých členů, kteří spadají právě do této kategorie, a bývalý prezident Bush, který veřejně z NRA vystoupil v květnu 1995, je jedním z nich.“

Nicméně drtivá většina celoživotních členů, kteří NRA znechuceně opustili, tak učinila z přesně opačných důvodů: jsou přesvědčeni, že NRA utrácí zbytečně mnoho peněz za střelbu na terč a nevěnuje ani zdaleka dostatek svého úsilí takzvaným střeleckým právům.“

„O čem to mluvíte?“ skočil mu do řeči Dwight Greenwell. „Nevěnuje úsilí? Bavíme se přece o té organizaci, co v *USA Today* vydávala ty reklamy, kde nás vykreslovala jako vládní hrdlořezy v gestapáckých holínkách. Vaši agenturu stejně jako tu můj.“

„A to čekáte, že teď předají FBI seznam svých členů?“ optal se kongresman Ward z Indiany.

„Dostaneme jej,“ odsekl Neumann. *Aspoň myslím*, dodal v duchu. Pak se obrátil k řediteli ATF. „To je v poslední době taková móda, kritisovat federální agentury prostřednictvím celostránkových inserátů. Ty ostatně prý měly být právě tím důvodem, proč se George Bush v roce '95 vzdal svého členství. Ono to ale není tak jednoduché. Neměli bychom zapomínat, že Bush vstoupil do NRA teprve v roce 1988, pokud si dobře vzpomínám. Potřeboval střelce, aby vyhrál volby v roce '88, a musel se tehdy hodně snažit, protože řada z nich má dobrou paměť. Vzpomínáte tehdy na ty nálepky na náraznících? ‚Braňte si zbraně — zabraňte Dukakisovi‘, v modré a červené barvě.“

„Co myslíte tou dobrou pamětí?“ zeptal se Ward.

„Bush vystupoval proti střeleckým právům dávno, ještě než většina z nás byla dost stará na to, aby mohla volit,“ vysvětloval Neumann. „Předtím, než se mnozí z nás narodili, když na to přijde. Byl asi vůbec jediným legislativcem v celém Texasu, který byl pro zákon GCA z roku 1968, nepočítaje Johnsona. Takže v roce 1988 poslal pět set dolarů a stal se doživotním členem, ale jakmile pak v roce 1989 nastoupil do úřadu, hned presidentským výnosem zakázal dovoz samonabíječek. Nu, okamžitě řada členů NRA požádala organizaci, aby Bushovi členství zrušila a vrátila mu peníze. A právě o tomhle mluvím. Před rokem 1995 tisíce členů resignovaly, protože se NRA zaměřovala spíše na rekreaci, než na občanská práva. Ta kampaň ‚hrdlořezů v holínkách‘ byla daleko nejspěšnějším náborovým počinem v celé historii NRA.“ Neumann se zamračil.

„Ale nelze se soustředit jen na bývalé členy. Většina z tvrdého jádra byli a jsou stále doživotní členové a jen hrstka z nich se skutečně svého členství vzdala. Většina nespokojených doživotních členů sice přestala posílat další příspěvky, ale neudělala nic, čím by své členství reálně ukončila.“

Abych se vrátil k našim předpokladům, ke skupině 25 až 60 roků starých mužských členů NRA, minulých i současných, musíme přidat také seznamy členů menších národních organizací, které se zaměřují výhradně na práva na držení zbraní a za věci související se sportem či lovem neutrácejí vůbec žádné finanční prostředky. Členství se mezi těmito skupinami a NRA značně překrývá. Ukazuje se však, že obzvláště na nižším okraji naší věkové hranice je řada silných příznivců právě těchto skupin a ti nikdy neměli vůbec nic společného s NRA.“

„O jakých skupinách mluvíte, Alexi?“

„Je jich poměrně dost, pane presidente. *The Gun Owners of America* mají kolem čtvrt milionu členů. *The Second Amendment Foundation* a *Citizens' Committee for the Right to Keep and Bear Arms* jsou sice poněkud menší, ale mají pořád velmi významnou členskou základnu. Pravděpodobně nejagresivnější z těchto skupin je *Jews for the Preservation of Firearms Ownership*, a ta –“

„Židé pro zachování vlastnictví střelných zbraní?“ skočil mu Jon Bane do řeči a reflexivně pohlédl na Carla Schaumberga, jemuž bezmála vycházela pára z uší. „To je nějaký vtip?“ Ostatní členové skupiny na něj soustředili káravé pohledy, ale on je ignoroval. Neumann potřásl hlavou.

„Na svou velikost je to pravděpodobně nejvýkonnější organizace podporující střelecká práva v celé zemi. Vyvěsili plakáty s Adolfem Hitlerem a s titulem ‚Všichni příznivci omezování zbraní, zvedněte pravici!‘. Také zveřejnili nacistické zákony z roku 1938, v němčině i v anglickém překladu, spolu se zákonem GCA z roku 1968. Ty formulace jsou prakticky totožné a oni tvrdí, že Dodd prostě jen zkopíroval nacistický kodex.“

„Slyšel jsem o tom, ale myslel jsem, že je to jen propaganda NRA.“

„To je vlastně dlouhodobě velké trápení všech menších skupin. Mnoho lidí se často domnívá, že jejich nezávislé úsilí bylo dílem NRA.“ Neumann se obrátil zpět k prezidentovi. „JPFO sídlí v Milwaukee. Jejich výkonným ředitelem je muž jménem Aaron Zelman. Washingtonský reportér se ho kdysi před kamerou zeptal, proč téměř všichni židovští zákonodárci upřednostňují více omezení a restriktivnější legislativu týkající se zbraní. Zelman řekl, že mnoho Židů trpí, cituji, ‚mentální plynové komorou‘, konec citátu. Stanice tuto část nevysílala, ale já mám kopii celého záznamu.“ President na okamžik oněměl, ale když viděl, že se do diskuse chystá vstoupit Carl Schaumberg, rychle se vzpamatoval.

„Vraťme se k vašemu seznamu podezřelých, Alexi. Když k tomu připočteme ty další skupiny, bude to něco kolem tří milionů?“

„Trochu víc. Ale teď to začneme omezovat pomocí jiných úvah.“ Zvedl prst. „Za prvé, vzdělání. Naprosto každý odborník, se kterým jsme se radili, souhlasí s tím, že ten člověk musí být vzdělaný. Absolvent vysoké školy, prakticky s jistotou. Přestože členové střeleckých organizací mají značně nadprůměrnou úroveň vzdělání, omezení na absolventy vysokých škol nám sníží záběr na zhruba milion a čtvrt podezřelých.“ Zvedl druhý prst.

„Dále pak musíme započítat příjem. Náš hoch se vyzná v počítačích. Máme také za to, že přinejmenším jednou, a spíše několikrát, si on nebo jeho skupina koupili ojeté auto za hotové, dali na ně nové pneumatiky a poté, co je použili pro vraždu, je opět opustili. To není věc, jakou by si mohli dovolit tovární dělníci. Opět sice platí, že členové NRA mají nadprůměrné příjmy, ale pokud použijeme příjmovou hranici 50 tisíc dolarů ročně před zdaněním, měli bychom se dostat na nějakých půl milionu podezřelých. A ještě k tomu —“

„Promiňte,“ vstoupil mu do řeči Harrison Potter, „ale chápu správně, že FBI hodlá získat přístup k záznamům o dani z příjmu přinejmenším milionu amerických občanů za účelem pátrání po vrahovi?“ *Doufal jsem, že na tohle nikdo neupozorní*, pomyslel si Neumann.

„Máme v úmyslu to probrat s prezidentem.“

„Chcete využít válečné zákonodárství?“ řekl Potter. „Hm.“

„A na toho půl milionu,“ pokračoval rychle Neumann, „můžeme použít i několik dalších filtrů. Jeden, který zvažujeme, jsou držitelé federálních zbrojních licencí, oprávnění se zbraněmi obchodovat. Z 300 000 držitelů licencí v zemi by asi polovina mohla odpovídat ostatním podmínkám, které jsem uvedl. Nicméně ve střelecké kultuře je řada velmi významných lidí, kteří tyto licence nemají, takže to by se nám mohlo vymstít.“ Neumann upil ze sklenice před sebou.

„Daleko nejúčinnější omezení, pane presidente, by bylo zaměřit naše pátrání, alespoň zpočátku, pouze na lidi, kteří v té či oné době získali od federální vlády licenci na vlastnictví nebo obchodování se zbraněmi podléhajícími NFA. Právě na takové, jako jsou Kane, Millet či Bowman. To by zúžilo naši skupinu podezřelých na necelých třicet tisíc lidí. Právě tyto obchodníci a sběratelé nesli v posledních desetiletích daleko největší tíhu federálních zákonů. Většina obchodníků přišla o své živnosti v roce '86. Spousta z těch, kteří to ustáli, skončila záhy s obrovskými ztrátami, když ATF ze dne na den překlasifikovala jejich munici 7.62×39 na protipancéřovou a tedy nelegální. Každý z nich neustále riskuje trest odnětí svobody, pokud jen vynechá datum nebo udělá drobnou administrativní chybu na některém z federálních formulářů. Tihle lidé mají daleko nejvíc důvodů k hněvu vůči vládě.“

„Třicet tisíc,“ řekl prezident pomalu. „A co když na ně použijete ten test příjmů? Na kolik se to sníží?“

„Skoro nic to nezmění, pane. Zbraně podléhající NFA jsou velmi drahé. Průměrný příjem sběratelů a obchodníků se zbraněmi NFA je něco málo přes dvě stě tisíc dolarů ročně.“ V místnosti se ozvalo několikanásobné ostré nadechnutí.

„To je víc, než vydělávám já,“ řekl prezident. *To je zvláštní, že se nikdo nesměje*, pomyslel si Neumann. Členové operační skupiny zaraženě seděli v ohromném tichu, dokud se neozval Andy Ward z Indiany.

„Kdybych to byl býval věděl, vedl bych kampaň trochu jinak,“ řekl se širokým úsměvem. Zbytek skupiny se nervózně zasmál a pak prezident znovu převzal kontrolu nad diskusí.

„Takže tady máme třicet tisíc podezřelých. Každý z nich legálně vlastní nejméně jeden kulomet či samopal a možná i několik. Každý z nich téměř jistě má i řadu dalších zbraní. Těchto třicet tisíc lidí jsou dobře vzdělaní muži, již mají obzvlášť bohaté zkušenosti se slalomem mezi vládními nařízeními. A každý z nich má spoustu peněz, a tedy také značný vliv a vynikající zastoupení. Kolik agentů FBI máme, Alexi? Pět, šest tisíc?“

„Zhruba tolik.“

„Takže teď bude jeden každý agent FBI ve Spojených státech vyšetřovat pět skvěle vyzbrojených, velmi bohatých a vlivných občanů, kteří nesnášejí zákony o zbraních a kteří agenta považují za vládního hrdlořeza v holínkách. Tohle máme v plánu?“

„Je to naše práce, pane presidente,“ pokrčil rameny Neumann.

V té chvíli si ministr financí odkašlal. Lawrence Mills po celou dobu jednání až dosud mlčel.

„Pane prezidente, ať už to dělá kdokoli, zdá se, že má schopnosti, které bych si já osobně spojil s vojenským nebo policejním výcvikem. Neslyšel jsem ale pana Neumanna říkat nic o tom, že by se jeho seznam měl zúžit na lidi s těmito zkušenostmi.“

„Alexi?“

„Pane presidente, měl byste určitě vědět, že ředitel Lemp sdílí názor ministra Millse.“ Zhluboka se nadechl. „Já se však obávám, že použijeme-li vojenský nebo policejní výcvik jako filtr, s vysokou pravděpodobností našeho muže mineme. Velmi mnoho, ne-li většina lidí v této zemi, kteří mají výjimečné střelecké a další bojové schopnosti, nikdy nebyla v ozbrojených silách ani nepracovala na policejním oddělení. Major Hume-Douglas se o tom zmínil už dříve — výherci v nejrůznějších soutěžích v boji či ve střelbě, které se neustále konají po celé zemi, jsou prakticky vždy civilní občané. Pokud sem přijde promluvit David Richards, zeptejte se jej prosím na jeho názor.“

Policejní taktika a postupy jsou ostatně široce známy a lidé ze střelecké kultury jim rozumějí mnohdy lépe, než sami policisté. Články v časopisech o zbraních o nich pravidelně diskutují.“

„Rolande?“

„To, co Alex říká, může být pravda. Nicméně já si myslím, že ti ze seznamů, kdo jsou vojenští veteráni nebo mají policejní zkušenosti, by měli dostat přednost.“

„S tím souhlasím,“ řekl Alex Neumann. *Aspoň občas to taky musím hrát na jistotu, ksakru.*

„Dwighte, myslím, že nyní byste mohl zavolat toho pana Richardse.“

„Ano, pane,“ řekl Greenwell a vstal ze židle. „Ehm, pane prezidente, musím zdůraznit, že on nesympatizuje s naší agenturou ani s vládou obecně. A co se toho týká, dokáže být velmi výřečný. Richards nenávidí vládní omezení, týkající se neprůstřelných vest. Tvrdí, že vládní normy přímo způsobují smrt policistů. Já sice nevěřím, že to ovlivní jeho svědectví o těch teroristických vraždách, ale myslím, že bych vás měl varovat.“ President se zamračil, ale nic neřekl.

„Hlavní důvod, proč jsem sem Richardse přivedl,“ vysvětloval Greenwell, „je to, že sám patří mezi významné střelce a má mnoho přátel ve střelecké kultuře. Osobně zná Kanea, Milleta i Bowmana, všechny tři dealery NFA, které vyšetřoval Wilson Blair, když to celé začalo.“ President přikývl, a Greenwell vykročil ke dveřím, aby uvedl svého odborného experta.

David Richards vypadal jako cherubín s řídnoucími pískovými vlasy. Měl na sobě modrý oblek, mistrovsky ušitý tak, aby co nejlépe seděl na jeho sudovitém těle. Díky hladké pleti vypadal mladší než na svých dvaapadesát let. Alex Neumann se při pohledu na něj přistihl, že si představuje estrádního baviče, který se vyšňořil, aby se mohl oženit, a teď stojí u oltáře a přemýšlí, zda to vlastně opravdu byl dobrý nápad.

„Pane prezidente, tohle je David Richards, vlastník a ředitel společnosti New Lease Body Armor. Posadte se prosím, pane Richardsi,“ dodal Greenwell a kývl směrem k židli, na které předtím seděl doktor Berkowitz.

„Pane Richardsi, ředitel Greenwell vás sem pozval, protože měl za to, že vaše znalosti by mohly pomoci operační skupině pohnout s touto hroznou situací, které čelíme. Nicméně, než se do toho pustíme, vyrozuměl jsem, že máte nějaké stížnosti na vládní normy, jež se týkají vašeho podnikání. Bylo mi řečeno, že vaše prodejní literatura obsahuje vážná obvinění proti vládě. Je to pravda?“

„Myslíte, jak norma NIJ zabíjí policisty? Jistě, vysvětluju to napořád všem, ale oni nic nezmění.“ Richardsův způsob hovoru byl neobvyklý: prudký staccatový výbuch slov, který skončil stejně náhle, jako začal.

„Mohl byste mi to vysvětlit?“ President mluvil pomaleji než obvykle; podvědomě se snažil jít muži před sebou příkladem a přimět jej k volnějšímu hovoru. „NIJ“ znamená...?“

„*National Institute of Justice*, náš normotvůrce,“ vypálil okamžitě Richards. „Pochopte, pane presidente, úplně každý dokáže navrhnout vestu, která zastaví střelu. Vezmete náboj, proti kterému se chcete bránit, a prostě zkoušíte vestu silnější a silnější a silnější, dokud ho nezastaví. Není to nijak složité, že ne? To přece zvládne každý. Ta těžká část je vyrobit vestu, kterou bude člověk ochoten nosit pořád, a nebude si v ní připadat jak rytíř v turnajovém brnění. To je přesně to, co děláme my, vyrábíme pohodlné vesty, no ne? Děláme je v takové úrovni, jakou si zákazník přeje. Chasník chce tričko, které zastaví ráže .32 a .380, fajn. Jiný zase chce něco, co zastaví protipancéřovou .357, s keramickou vložkou přes srdce, která takovou věc zvládne, žádný problém. Když já řeknu, že nějaká z našich vest zastaví to a to, tak to znamená, že si ji obléknu a nechám někoho, aby mě tou věcí střelil. Ne, že bych si vymýšlel o tom, co naše vesty zastaví, že ne? Ne, že bych zavřel krám a odjel z města, když prvního chlapa zastřelí v jedné z mých vest. Jsme v tomhle byznysu přes dvacet let a máme zatím přes tisíc úspěchů, kdy vesta někoho zachránila — víc než všichni ostatní výrobci dohromady. A do toho nepočítám těch dvě stě testů, kdy někdo střelil na mě při předvádění mých vest. Naposled to bylo předevcírem,“ dodal po chvilce, kdy se dokonce i on musel nadechnout.

„Takže třeba opravdu vím pár věcí o tom, jak navrhnout pohodlnou vestu a dokázat, že opravdu funguje. Žádného zákazníka ani recensenta jsem nemusel zhypnotizovat,“ Richards se vlastnímu vtipu zasmál a naznačil očima, že nad touto možností uvažuje.

„Jenomže v roce 1980 se v NIJ rozhodli stanovit ‚normy‘ pro neprůstřelné vesty, chtěli mít pro ně nějaké certifikáty. Usoudili, že ‚tupé trauma‘ je důležité, a to je fakt, je; jenže oni tam nemají vůbec ponětí, kolik toho je až příliš, a vůbec netuší, jak to měřit a jak simulovat lidské tělo. Takže den před tím, než ty normy napsali, jejich šéfa nenapadlo nic lepšího, než vzít na to plastelinu, se kterou si hrál jeho synátor — náhodou to byla Roma Plastilina č. 1 — a prohlásit to za oficiální normu. Proč? Protože ji zrovna našel na chodbě před dětským pokojem a protože se s ní dobře pracuje. Nikdo si nikdy nemyslel, že by se snad chovala jako lidská tkáň, ale on ji zrovna měl po ruce, a to je všechno.

Takže z ní uplácali kouli, zakryli ji tou jedinou vestou, co měli zrovna náhodou při ruce — v dokumentaci ani neuvádějí, kdo tu věc vyrobil! — a střelili do toho desetkrát osmatřicítkou. Pak v hlíně změřili, a to si poslechněte, ‚signaturu zpětné deformace‘. ‚Signatura zpětné deformace‘ je vládou těžce financovaný termín pro ‚důlek‘. Tak oni změřili tenhle důlek v několika různých směrech a sečetli rozměry, a to je to, čemu říkají ‚standard NIJ pro tupé trauma‘. Každá vesta, která nechá v plastelině důlek větší, testem neprojde. Nikomu nevadí, že ještě žádný policista v historii nebyl střelen desetkrát do stejného místa. Nikomu nevadí ani to, že ještě žádný policista v historii si neodnesl nic horšího než modřinu od tohohle tupého traumatu poté, co jeho vesta zastavila střelu z pistole. NIJ prostě určuje pravidla. Bez odvolání.

Ale touhle pitomostí ještě neskončili. Rozhodli se, že vesta musí projít testem, když je mokrá, a tahle norma zabila ještě víc lidí.“

„Chápu, že tyto vládní normy vás jako výrobce rozčilují, pane Richardsi, a snad právem; ale upřímně nevidím, jak by mohly ‚zabíjet lidi‘, jak tvrdíte.“ Prezidenta stůžnosti výrobce vest zjevně ani v nejmenším neohromily. David Richards se však nenechal odradit.

„No, máte různou úroveň ochrany, podle toho, co každá vesta zastaví, no ne? Vesta testovaná NIJ, která zastaví vysokorychlostní náboj .44 Magnum vystřelený z pušky, dostane hodnocení úrovně III A. Já vám můžu prodat pohodlnou vestu, kterou můžete nosit celý den a která zastaví náboj .44 Magnum z pušky, a klidně si ji obléknu a nechám vás, abyste si pak na mě s touhle ráží také vystřelil, ještě než si ji koupíte. Až na to, že tahle vesta neprojde ani testem úrovně II NIJ, protože její ‚signatura zpětné deformace‘ v dětské plastelině bude příliš velká. Vesta bude moc ohebná, i když bude docela suchá. Mokrá? Tak to už je docela bez šance. Každé syntetické vlákno, které lidé až dosud vynalezli, se ohne mnohem víc, když je úplně promočené.

Té normě a NIJ je úplně jedno, že přes ni budete nejspíše asi nosit košili a bundu, a pokud bude pršet, patrně budete mít dost rozumu dokonce i na to, abyste si oblékl pláštěnku nebo vzal paraple. Každému je fuk, že jste asi ochoten mít nějakou modřinu místo díry v těle. NIJ prostě trvá na tom, že abyste získali hodnocení třetího stupně A, musí vesta projít plastelinovým testem poté, co skočíte do bazénu. Takže výrobce — to jsem já — teď má tři možnosti. První: vyrobit vestu z trojnásobně silnějšího materiálu, což znamená, že si ji nikdy nekoupíte, protože je mnohem dražší; a i kdybyste si ji koupil, stejně ji nebudete nosit, protože bude těžká jak turnajové brnění. Druhá: mohu ji celou přetáhnout nějakým nepromokavým materiálem a pečlivě všude prošíť, aby se vrstvy spojily. Tohle dělají moji konkurenti a vesta vám pak připadá jako dřevěné sako. Obléknete si ji na pět minut, a už máte u okrajů odřenou kůži. Třetí: prodávat vesty bez hodnocení NIJ a vysvětlovat v inzerátech a v prodejní literatuře, jak to doopravdy funguje. Problém ale je ten, že dneska prakticky každá státní organizace musí mít hodnocení NIJ, aby si kryla zadek, kdyby k něčemu došlo. Takže si všechny koupí vestu od někoho jiného, a ta je tak ukrutně nepohodlná, že ji policajt hodí do kufru auta a jakživo ji nevezme na sebe.“ Ukázal palcem na Rolanda Lempa.

„Jen se ho tady na to zeptejte. Miami, 1986. Tucet zvláštních agentů FBI vyrazí hledat dva známé bankovní lupiče, kteří už zabili pár lidí. Pět aut FBI — osm agentů — narazí na vrahy o dvacet minut později. A jen jeden jediný z osmi federálů má vestu na sobě a hádejte co? Ukázalo se, že lupiči umějí střílet. Dva agenti mrtví, pět zraněných. Vesty byly tak nepohodlné, že jenom jeden člověk ze všech byl ochoten tu svoji mít na sobě nějakých dvacet minut v klimatizovaném autě. A ještě ji neměl zapnutou,“ Richards kývl na Rolanda Lempa. Lemp nic neřekl, ale zatvářil se velmi nešťastně.

„My máme v nabídce i jednu vestu, která projde tím neskonale pitomým testem NIJ na vodu, alespoň většinou. Je to náš model ‚Tyrán‘. Líbí se vám to jméno? Sám jsem je vymyslel. Oproti ji-

ným je ještě docela pohodlná, ale zatraceně drahá, protože má vnější potah z Gore-Texu. Většina policejních oddělení takové peníze dát nechce nebo nemůže, takže kupují věci od našich konkurentů, a ty spolehlivě končí v kufru policejního auta. My máme přes tisíc záchran, víc než všichni ostatní; a skoro všechny ty případy jsou s nehodnocenými vestami — což je dneska jen nepatrný zlomek trhu. A víte proč? Lidi ty naše vesty do práce *opravdu nosí*.“ Obličej se mu rozzářil.

„Vy tu a tam vestu nosíte, pane, a já dobře vím, že to není ta moje. Co tomu říkáte? Máte po hodině a půl odřeniny? Měl jsem se vsadit,“ usmál se Richards, když viděl presidentův výraz. „No, tak si jen šáhněte na tuhle.“ David Richards vstal a začal si svlékat sako a kravatu.

„Pane Richardsi —“ začal protestovat Roland Lemp.

„V pohodě, neplašte se, mám pod tím ještě tričko,“ ujistil jej Richards, když si rozepínal poslední knoflík na košili a setřepal ji s ramen. Pak si přetáhl saténově hedvábný nylonový materiál přes hlavu a došel k místu, kde seděl president, rovnaje si tílko, aby zakryl své mohutné panděro.

„Tady, podívejte“ nabídl mu vestu. „Tohle je náš model ‚Perfektní kryt‘. Zcela spolehlivě zastaví .44 Magnum. Jen si na to sáhněte — není potřeba, abyste si ji oblékal,“ ujistil nejvyššího velitele. „Nemá vůbec žádné hodnocení NIJ, ale jestli chcete, teď si ji obléknu a nechám jednoho z vašich hochů z FBI, aby si na mě vystřelil třířannou dávku ze svého 10mm samopalu MP5. Ze vzdálenosti jedné jediné stopy.“

„Nemyslím si —“

„Je vám už jasné, co všechno je na NIJ špatné?“ skočil mu Richards do řeči, a hned pokračoval. „Hlavní traumatolog našich ozbrojených sil, Martin Fackler, se docela zajímal o neprůstřelné vesty a vyžádal si zkušební protokol NIJ. Nechtěli mu ho dát. Musel ho z nich vytlouct podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Pak si jej přečetl a okamžitě zařval, že ten test s plastelínou je snad špatný vtip. A nejen to. Fackler si projel ta jejich čísla a zjistil, že v osmdesátém, když sečetli různé rozměry těch důlků, pardon, signatur zpětné deformace, NIJ to dokonce mají špatně numericky!“

„Pane Richardsi,“ řekl president a vrátil mu neprůstřelnou vestu, „nevěděl jsem o sporech kolem vládních standardů ve vašem odvětví. Snad bychom to mohli probrat jindy, až budeme moci tomuto problému věnovat pozornost, jakou si zaslouží. Ředitel Greenwell vás však požádal, abyste dnes před námi promluvil, protože doufal, že byste nám mohl pomoci s hrozbou, které ATF nyní čelí.“

„Vy chcete vesty?“ zeptal se Richards nevěřičně. „Pro všechny agenty ATF? Ten chlápek mi řekl, že chcete mluvit o —“ náhle se zarazil. „Aha. Chápu, samozřejmě. Nechal jsem se odvést od věci těmi standardy NIJ. Bláhové přání, promiňte.“ Svrástil obočí. „Je to teprve, co? Týden a půl? FBI

si už prošla všechny podezřelé? Ježíši, nikdy bych nevěřil, že mají na tohle dost lidí.“ Teď byla řada na prezidentovi, aby se zatvářil zmateně. Dwight Greenwell vypadal nešťastně.

„Pane prezidente, pan Richards mi minulý týden předal návrh, avšak já jej jako takový doslovně nevzal v potaz. Věděl jsem, že FBI bude mít svá vlastní kritéria pro hledání —“

„Nebral jste to v potaz?“ přerušil jej Richards překvapeně. „Myslel jste, že si dělám legraci? A FBI má svá vlastní kritéria — chcete říct, že má na výběr lepší skupinu podezřelých, než co jsem vám dal? Co jste tady celou tu dobu dělali?“

„Pane prezidente,“ skočil mu do řeči Greenwell rychle, „pan Richards je přesvědčen, že nejpravděpodobnější skupinou podezřelých budou přátelé a příbuzní lidí, které ATF obvinila z porušení předpisů o palných zbraních.“

„Ale to ne, kdepak že ‚obvinila z porušení předpisů o palných zbraních‘,“ vzal si opět bez váhání Richards slovo a energicky zavrtěl hlavou. „Já jsem řekl ‚zabila nebo vsadila do vězení‘. To jsou hned první lidé, na které bych se podíval. Vy strčíte nějakého pětadvacetiletého kluka do basy, jen a jenom proto, že si namontoval skládací pažbu na svojí SKS; každý večer si ho tam berou černí grázlové do sprch, a vy si myslíte, že jeho táta řekne: ‚Ach, to jsem moc rád, že se poučí o odlišné kultuře‘, a pošle svým novým zetákům hezké blahopřání?“ Zasmál se nevesele. „Chcete-li toho chlapa najít, proveďte přátele a příbuzné lidí, které ATF zastřelila nebo upálila. Po nich si jděte prověřit přátele a příbuzné těch, které zavřeli do federálního vězení, protože nějaký kus dřeva nebo železa na jejich zbraní porušil momentální výmysl ATF.“

Chasník se kouká, jak jeho nejlepší kamarád jde do basy kvůli nějakému pitomému obvinění ze spiknutí založenému na gumových těsněních nebo bajonetových zámcích, které měl v dílně, na-prosto absurdní obvinění vznesená nějakým vládním blbcem, který si chce akorát vylepsit svoje záznamy o zatčeních. Nemyslíte, že je sakra pravděpodobným kandidátem na to, co se teď děje?“

„To jsme právě —“

„Co si vůbec myslíte o lidech v téhle zemi?“ přerušil Richards presidenta další otázkou dříve, než stačil odpovědět na tu předchozí. „Podívejte, já mám čubu, má ráda lidi, nikdy jsem ji neslyšel ani zavrčít. Děti z okolí si s ní rády hrají. Kdybych ji přestal krmit, nechal ji běhat se smečkou dalších opuštěných čoklů, kdybych po nich házel kameny, když si přijdou pro pohlazení, co se stane? Do-stanu něco, co se bude chovat jako rosomák s bolením zubů.“

A pro lidi platí přesně totéž. Když je válka, federálové chytnou kluka, co právě vylezl ze střední školy, strčí mu do ruky pušku a řeknou, aby zabil toho druhého mládence, co právě vyšel z jiné střední školy, protože má na hlavě helmu kapku jiného tvaru. A on to udělá, protože je válka,

a protože ho federálové přiměli, aby v tu věc věřil. Máme tady tisíce válečných veteránů, kteří přesně tohle dělali, když jim bylo osmnáct, a nikdo se nad tím dvakrát nezamýšlí.

Teď ale tady máte místo osmnáctiletého kluka chlapa, kterému je tak třicet, čtyřicet, padesát let. Dívá se, jak jeho kamarádům zničil život nějaký vládní blbec, a vidí, že vláda toho pitomce ještě povýší, místo aby ho vyhodili, když to tak zoral. To vás vážně překvapuje, že se takový člověk nakonec rozhodne, že tohleto mu vážně stojí za to riskovat vlastní život?“ Richardsův projev jako obvykle letěl dál, aniž by čekal na odpověď.

„Před dvěma týdny, co já vím, se na pozemek Henryho Bowmana zřítily nějaké vrtulníky plné kulometů. Ten Blair, co píše na Internet, tvrdí, že na Henryho udělali razii, spolu s dalšími dvěma prodejci. Tady Greenwell mi říkal, že ti další dva byli Grant Millet a Allen Kane. Je to pravda?“

„Ano, je.“

„No, já všechny tři dobře znám, a věřte mi, že mají dobře stovku přátel, co by byli vzteky bez sebe, kdyby na ně ATF poslala vrtulníky s kulomety. Taky čirou náhodou vím, že nejméně dva z těch tří zaplatili loni každý na federální dani z příjmu víc než vy, pane presidente. Proč udělali zátah na Bowmana, Kanea a Milleta? Hm?“ dožadoval se a jeho osobitý projev připomínal tlukot krup na kovové střeše. „Kromě toho, že Bowman rád jezdí po dálnicích stovkou nebo rychleji, jsem nikdy nezaslechl, že by kdokoli z nich porušil jeden jediný zákon. Co teda sakra vůbec měli provést, hm?“ Richards konečně ztichl a nastala dlouhá odmlka. Nakonec se president rozhodl říct Richardsovi čistou pravdu.

„To zatím nevíme, pane Richardsi. Wilson Blair byl pověřený velitel a on a ti agenti, kteří zmizeli, byli jediní, kdo znali podrobnosti těch útoků. Domníváme se, že Blair je nejspíše mrtev, a ten, kdo ty zprávy posílá jeho jménem, je patrně někdo jiný. Ale to zatím nevíme jistě.“ Smutně se usmál. „Abych byl docela upřímný, pane Richardsi, doufali jsme, že byste nám mohl pomoci zjistit, kdo ta osoba je.“

„Pane presidente,“ řekl David Richards pomalu — což všechny v místnosti překvapilo —, „začala FBI vůbec prověřovat příbuzné a spolupracovníky těch chudáků, které ATF zavřela do federálního vězení?“

„Rolande?“ ohlédl se president. Ředitel FBI se zamračil.

„Ne konkrétně. Ne.“

„Dwighte, kolik může být lidí, kteří odpovídají popisu pana Richardse?“

„Tuhle informaci u sebe nemám, ale můžu ji pro vás mít brzy. Jsem si jistý, že je to zvládnutelné číslo —“

„Teď je to víc než dvaasedesát lidí,“ skočil mu bez skrupulí do řeči David Richards, „kteří jsou ve vězení za formální a nesmyslné přečiny. A on to moc dobře ví. Obvinění skoro vždycky zní ‚spiknutí za účelem porušení federálních zákonů o palných zbraních‘. Několik chlapíků, se kterými jsem obchodoval, teď bručí za to, že prodali náboje do SKS — obrovský obchod, asi za padesát babek. Jenže ATF prohlásila, že jde o zakázané protipancéřové náboje. O jeden jediný den dřív jste si je mohli koupit v každém železářství. Ale o den později praští prodejce po hlavě obviněním za každý jednotlivý náboj, co prodá. Jeden náboj stál deset centů, dohromady pět set obvinění ze spiknutí, což se rovná asi tak deseti doživotním trestům. Jeden z těch pěti chlapů práskal pro ATF, takže z toho vyvázl, ale ostatní ne, a ti teď sedí na deset až patnáct, a jejich právník to označil za ještě výhru.“ Richards přimhouřil oči a náhle to nebyl ten příjemný cherubín, který se smál byrokratům a jejich plastelině.

„Grázlové, kteří jsou na podpoře, nikoho nezajímají. Tady pan ředitel Greenwell a jeho banda veselých chlapíků se snaží vyřadit všechny významné prodejce zbraní, především ty, kdo mají licenci NFA. Je hezké, že zátahy na Kanea, Milleta a Bowmana neměly úspěch; pojďme si ale promluvit o těch, které se ATF podařily. Bill Fleming, Fred Vollmer, Jerry Drasen, Chris Lee, Dave Green, Jack Birge, Aron Lippman — každý z těchto chasníků je můj osobní přítel. Každý z nich točil pár milionů dolarů ročně, hodně z toho byly obchody s policisty. A ti mizerní hrdlořezové z ATF utratili z berní víc než tohle, jen aby je dostali do vězení na zbytek života. Pochopte, ne za to, že by snad někoho zastřelili, ne za to, že by snad prodávali zbraně zločincům, dokonce ani ne za to, že by snad lhali o tom, kolik vydělali peněz. Stovky případů ‚spiknutí‘ se týkaly kousků těsnění nebo kusů dřeva nebo formulářů, o kterých ATF tvrdila, že prý nebyly správně vyplněné. Některé z těch případů jsou dosud otevřené; tady Greenwell dobře ví, že nemají jediný důkaz, ale tlačí do toho peníze ve velkém, snaží se ty chasníky zruinovat, prostě jen proto, že mu nelíbají zadek jako většina těch jeho zasraných práškačů.“ Richards se usmál bez sebemenšího náznaku veselí.

„Neslyšíte, že by mi odporoval, že ne, pane presidente?“ kývl směrem k Dwightu Greenwellovi. „Moc dobře totiž ví, že jakmile si to prověříte, zjistíte, že všechno, co jsem právě řekl, je pravda a nic než pravda. Chcete ty vrahy chytit? Řekněte támhle panu Lempovi, aby si udělal seznam známých a přátel těch lidí, které jsem vám právě jmenoval. Ti chasníci, kteří zabíjejí agenty ATF, jsou chytří, motivovaní a mají peníze, tak se neobtěžujte s nikým, kdo nemá v bance přinejmenším pár set tisíc babek. Moje jméno na tom seznamu bude hned mezi prvními. Ti chlapi, které hledáte, jsou lidi jako já.“ Richards vstal a přehodil si sako přes ruku.

„Pan Greenwell mne požádal, abych vám řekl svůj názor. No, tak tady jej máte: v ATF to dokonale a nevýslovně posrali. To, co se teď děje, už tu mělo být dávno a já ani malinko nelituju, že to konečně začalo. Moje rada? Zkuste se s těmi lidmi spojit a vyjednávat s nimi. Možná vám jejich

požadavky přijdou velmi rozumné. Vím, že ty moje by byly.“ Došel k východu a s rukou na klice dveří se ještě otočil k závěrečné poznámce.

„Tu vestu si nechte. Ten, kdo zabíjí agenty ATF, rozhodně nechce zabít vás, pane presidente, ale mohl byste ji třeba potřebovat při nějaké zahraniční návštěvě, nebo tak něco.“

„Proč se domníváte, že ti lidé nejsou pro mne hrozbou?“

„Protože kdyby vás zabít chtěli, už jste dávno mrtvý.“

~

„Porad mi, kde začít,“ řekl Alex Neumann. „Tomu, co říkal ten Berkowitz, prostě nevěřím.“

„Podle toho, cos mi říkal, já taky ne,“ souhlasila Angela Riggssová. „Snad až na tu část o egoismu a dlouhém nosu směrem ke vládě.“ Riggssová měla na sobě vybledlé džíny a žluté tričko a seděla bosá se zkříženýma nohama na podlaze svého bytu. Od Alexe Neumanna ji odděloval kávový stůl se skleněnou deskou. Na něm leželo půl tuctu otevřených krabic čínského jídla.

„Tak o co ale jde?“

„No, za prvé,“ řekla, zatímco se štourala hůlkami v kořeněném vepřovém mase, „myslím, že se tady díváme na práci jednoho jediného člověka. Tedy, samozřejmě, myslím plánování a strategii; ne nutně všechny ty... exekuce.“

„Hezká volba slov.“

„Cože? Aha. Dík.“ Požvýkala a pak pokračovala a přitom gestikulovala hůlkami. „Chci říct, že všechno, co jsem sama viděla, a všechno, cos mi řekl, ukazuje na ucelený jasný plán. Plán s přesně definovanými cíli a k tomu celková strategie, účelně navržená k dosažení těchto cílů. To ukazuje na jediného vůdce s nějakou vizí. Takhle to bereš?“

„Ano.“

„Prima. No, takovýhle plán s definovanými cíli a strategií k jejich dosažení rozhodně není přístup nějakého blázna. Tohle není chlápek, co si myslí, že je Ježíš, nebo kterému jeho pes říká, co má dělat. Může být egoista, jistě, ale to byl i Patton. Možná toho dokážeme využít, ale možná taky ne. Takže se soustředme na cíle toho chlápka. Jaké jsou? Od těch nejdůležitějších.“

„Ať jde ATF do háje,“ řekl Neumann váhavě, když si vzpomněl na poznámku Harrisona Pottera. „Radši to přeformuluji. Kdyby byla ATF rozpuštěna a jejich povinnosti by přešly na nás, nebo třeba zpátky na bernák, nic by to nezměnilo. Cílem toho chlapa je, aby vláda vůbec přestala regulovat zbraně.“

„Nejde o nic většího? Co ty narážky v jeho internetových zprávách na zabíjení jiných federálních agentů? Není konečným cílem toho člověka svrhnout vládu?“

„Myslím, že ne,“ řekl Neumann zamračeně. „Myslím, že tady mu jde hlavně o to, aby do toho zatáhl také ostatní a nám přidělal práci.“

„Abyste měli tolik práce s hašením jednotlivých požárů, že vám nezůstane dost času soustředit své prostředky na to, abyste ho našli a zatkli?“

„Správně,“ řekl Neumann s pusou plnou rýže.

„Alexi, a myslíš, že tohle dělá někdo, kdo ,někde hluboko uvnitř chce, aby ho chytili‘?“ Neumann na chvíli přestal žvýkat.

„Ani náhodou,“ řekl rychle, a zamyslel se nad historií 20. století. „Zní to trochu jako někdo, kdo je uprostřed války se silnějším nepřítelem a vyzývá ostatní s podobnými zájmy, aby se přidali. Kdysi Amerika bojovala jak s fanatickými Japončiky v Pacifiku, tak i s německou vojenskou mašinérií v Evropě. Takže jsme spojili zbraně se Stalinem a nechali Sověty zaměstnat nejlepší německé vojáky na ruské frontě. To stálo Stalina bůhvíkolik mužiků, ale Hitlera to rozptýlilo a on nedokázal udržet Francii.“

„No, tak nějak to bylo, přibližně. Rozhodně čím víc lidí tenhle chasník přitáhne, tím je pravděpodobnější, že nakonec dosáhne toho, co chce, a tím menší je risiko, že vy přijdete na to, kdo to vlastně je.“ Neumann kývl, zatímco o tom přemýšlel; pak jej napadlo něco jiného, co jej trápilo.

„Ale co když mají ještě nějaký jiný program, kromě změny federální politiky v oblasti zbraní? Něco mnohem většího.“

„Jako třeba?“ zeptala se Riggsová.

„Já nevím. Ale ta fakta z toho případu mi pořád nějak nesedí. Alespoň zatím ne. Razie jsou naplánované, ale neuskuteční se a agenti, kteří na nich měli být, zmizí. Dobře, možné vysvětlení: Někdo ve vládě si to rozmyslí, změní názor jako Šavel na cestě do Damašku. Proč by ne. Tak sabotuje razie, pozabíjí ostatní zúčastněné a pošle na internet tu výzvu do zbraně. Mám s tím dva problémy: za prvé, neexistuje a nikdy neexistoval agent ATF, který by tohle chtěl udělat. Za druhé, neexistuje a nikdy neexistoval agent ATF, který by to *dokázal*, i kdyby na tom měl záviset jeho život.

Druhá varianta: někdo, kdo patří do skupiny tvrdě prosazující střelecká práva, se o těch razích doslechne, naplánuje preventivní úder a pak to spustí. Skoro bych tomu i uvěřil, až na to, co se stalo v Missouri. Jak by mohl vyhodit do vzduchu ty dva vrtulníky? A i kdybychom na to našli odpověď — co ten třetí, který chybí? Ať se to na to díváme z jakékoli strany, někdo v té helikoptěře v tom prostě musel jet. Jinak bychom buď měli další vrak, nebo by se už muži z ní ozvali. To, co tady máme, to je nějaká bláznivá sci-fi.“

„Opravdu?“ zeptala se Angela Riggsová. „Kdyby to byla trysková stíhačka, pak jistě. Ta potřebuje letiště. Ale helikoptéra? Ti chlapi s ní přece mohli přistát naprosto kdekoliv. Nejspíš je teď schována někde v hlubokém lese, kde měli už od začátku připravenou čtyřkolku či dvě.“

„To беру, ale kdo všechno v tom plánu jel? Prověřili jsme ty tři agenty ATF, co v té helikoptéře byli. Oukej, řekněme, že to byli Tři Nastrčení. Ale i tak pořád zbývá pilot Národní gardy. Ten je v tom spiknutí taky zapletený? To mi nedává smysl.“

„Co černý pasažér?“ nadhodila. „Nemohl by držet pilotovi u hlavy pistoli? Vím, že je to slabé, ale...“

„Ale my nemáme nic lepšího,“ souhlasil Neumann. „Ale právě proto mám pořád dojem, že to musí být nějak jinak. Nemůžu si pomoci, ale mám pořád pocit, že se díváme na sloní ocas, ale nevidíme slona, Angelo.“

„Jak myslíš, že vypadá ten slon?“

„Nemám ani to nejmenší tušení.“

~

„Aaron Siteman? Jako fakt ten kongresman Aaron Siteman? Z New Jersey? Ježíš, to je tak vzrušující!“ řekla Cindy a zatleskala rukama jako malá holčička.

„No, vždyť o nic nejde, Ellen,“ řekl mladík, ač bylo vidět, jak je vzrušený. *Chce, abych si myslela, že jde naopak o strašně moc*, ušklíbala se Cindy v duchu.

„Ale tohle je tak úžasný. Jsem tady ani ne tři dny a už jsem narazila na tebe. Je to fakt... úžasný!“

„Odkud jsi?“ zeptal se kongresman, zatímco usrkával svou vodku.

„Z Kalifornie. A už to tam prostě nemůžu vydržet.“

„Vážně?“ zeptal se Siteman. Nikdy nebyl dál na západ než v Pensylvánii.

„No fakt jo. Je to hrozný. V San Franciscu jsou všichni chlapi buzíci. A Marina Del Rey? No říkám, dejte mi svátek. Však víš, tyhleto surfařský týpci, kdy by člověk nejradši zařval: ‚Hej, probud se!‘“ Cindy se lehce prohnula v zádech a rozhodla si vlasy. „Prostě to tam nebylo nic k žití, víš?“ *Jo, to je ono, jen se na ně pořádně podívej*, pomyslela si, když uviděla, kam míří Sitemanovy oči.

„Tohle už jsem slyšel,“ řekl souhlasně.

„Bože, furt nemůžu uvěřit, že jsem potkala zrovna tebe.“ Ztišila hlas a přitiskla hlavu těsně k jeho.

„Nebojíš se, když tu chodíš takhle sám?“

„Co tím myslíš?“ zeptal se Siteman zmateně a rozhlédl se po přeplněném baru.

„Chci říct, že nikde nevidím bodygárda. Každý důležitý člověk v Kalifornii má přece bodygárda, no ne? Jo, byl tam jeden chlápek, co si se mnou chtěl vyrazit, a já na to, to teda ani náhodou. Pořád se kolem něj motaly dvě gorily a to teda, nezám. Máš tady dva bodygárdy a seš frája? V žádným případě jsem se nehodlala motat kolem něj a jeho dvou svalovců.“

„No, já vlastně —“

„Teddy Kennedy má bodygárdy,“ skočila mu do řeči. „Viděla jsem je. Maj’ UZI a všecko.“ Blyskla po něm svým nejoslnivějším úsměvem a přistoupila blíž, aby mohla šeptat. „Co kdybych já byla tvůj bodygárd? Aspoň pro dnešní večer?“

Aaron Siteman se svému úžasnému štěstí začal smát a objal mladou ženu kolem pasu.

„Samozřejmě, neumím si představit lepšího.“

„Mmmm... líbáš hezky,“ řekla Cindy Caswellová, když se konečně nadechla.

Stáli před třetím barem v Georgetownu, který ten večer navštívili. „Máš nějaký místo, kam bysme mohli jít?“ „No, já, ehm –“ „To je oukej,“ vydechla Cindy tiše. „Můj hotel není moc daleko, ale nechci, abys měl problém, kdyby tě tam někdo zahlídl, jasný?“ *Nejspíš by si teď přál, aby jej mohl vidět úplně každý*, usmála se v duchu.

„Ne, ne, nemyslím, že by to byl problém. Tvůj hotel zní jako skvělý nápad.“

„Mmmm... pojďme se nejdřív chvíli projít,“ zašeptala a přitiskla ňadra na jeho hrud'. „Ráda se s tebou procházím.“

„Ach Bože, připadám si s tebou tak... nekonečně,“ dala si Cindy záležet na tom, aby vybrala tu daleko nejpitomější větu ze všeho, co ji narychlo napadlo. Odtáhla Aarona Sitemana od světla pouliční lampy do stínu blízkého dubu. „Ohhh, polib mě ještě,“ dožadovala se a prohnula záda, zatímco její ústa našla jeho. Kongresman si ji k sobě přitáhl pravou paží a volnou rukou jí začal mačkat pevná ňadra.

Cindy Caswellová otevřela levé oko a podívala se přes rameno svého společníka. Postava v tmavém pracovním obleku k nim tiše kráčela v botách s podrážkou z materiálu vyrobeného z gumy a vlny; nejen velmi pohodlného, ale hlavně dokonale tichého. Rozhlížela se všude kolem blížící se postavy a pátrala po dalších lidech. Žádní tam nebyli. Zdvihla pravý palec do vzduchu za kongresmanovými zády, přerušila polibek a pozvedla ústa k jeho pravému uchu.

„Ach, to je taaaak příjemné,“ řekla, protože dobře věděla, že její šepot překryje každý zvuk, který by snad mohl Henry vydat na posledních pár yardech. „Och, miluju to, když mě takhle hladíš, nepřestávej, to je nádherné, trochu víc, mám to ráda tvrdší, máš tak silné ruce, ach, to je tak dobré, když to děláš takhle, bože, myslím, že bych se takhle mohla udělat, ach, nemůžu uvěřit, co děláš, nepřestávej, tak, ach, to je prostě –“

Cindy pokračovala ve svém vášnivém monologu až do posledního okamžiku, kdy naleštěná ploška šestnáct uncí těžkého kladiva Estwing roztržila Aaronu Sitemanovi zátylek. Napjala svaly na nohou, aby ji zhroutivší se kongresman nestáhl k zemi s sebou.

„Běž,“ řekl Henry tiše. Cindy Caswellová se otočila a odešla. Henry se zdržel ještě sedm sekund, což bylo víc než dost času na to, aby kongresmana ubil kladivem, jehož rukojeť byla omotána páskou, spolehlivě chránící před otisky prstů. Odešel opačným směrem než Cindy, a při cestě vhodil náradí na podlahu vedle zadního sedadla zrezivělého fiatu, který měl pootevřené okno.

O blok dál si Henry začal pískat.

1085

22. ČERVNA

„Jak to sakra mohli rozjet, aniž bychom o tom věděli?“ dožadoval se Roland Lemp a mával novinami. „A co ty kecy, že to přišlo od Blaira nebo někoho jemu blízkého?“

„Na průvodním dopise byly Blairovy otisky prstů. Inkoustem, aby nešly přehlédnout,“ vysvětloval Alex Neumann. *Ted' se bude ptát, jak si mohli zaměstnanci deníku ověřit, čím jsou, aniž by nám nejprve zavolali.*

„A jak je sakra mohli zaměstnanci nějaké zatracené redakce v nějakých zatracených novinách prověřit, aniž bychom se přitom dozvěděli, co mají za lubem?“

„Na tom pořád ještě pracujeme, pane.“

„To z nás dělá pitomce, Alexi.“

„Pane, myslím, že to není tak zlé. Nikdy jsme o tomto tématu neřekli veřejně ani ň. Jediné, co jsme otiskli, jsou obecné komentáře k vyšetřování. Zato Dwight Greenwell vypadá, že bude chcát krev, pane.“ Ředitel FBI se nad tou poznámkou zamyslel a pak se proti své vůli usmál.

„Nemůžu říct, že by mi ho bylo nějak zvlášť líto.“

~

„Vaše snídaně, pane, a ty čtyřvery noviny, které jste si objednal.“

„Ach, děkuji vám. Je mi potěšením bydlet na místě s tak skvělou pokojovou službou,“ řekl Henry s pokusem o lehký francouzský přízvuk. „Tady,“ řekl a podstrčil číšníkovi dvacetidolarovku.

„Děkuji vám, pane Kreydere. Jen si mne vyžádejte, kdybyste ještě cokoli potřeboval. Jmenuji se Jimmy.“

„Udělám to,“ souhlasil, zatímco za sebou mladík zavíral dveře.

„Ty jsi naprosto nemožný herec, víš to?“ optala se Cindy Caswellová a vyšla z koupelny. Na sobě měla pánský bílý froté župan, převázaný v pase. „Co’s mi objednal?“

„Od všeho trochu. Ovoce, meloun, palačinky, toasty, vejce, slaninu, bramboráčky, džus, kávu.“ Henry přisunul židli a Cindy se posadila za jeden konec servírovacího stolu; pak sáhl pro noviny, aby si prohlédl titulky. Navrchu ležel list *USA Today*. Henryho uhodil do očí velký text:

ODMĚNA ZA VŮDCE TERORISTŮ: \$50M!

„Vypadá to, že se snaží upoutat naši pozornost,“ usmál se.

„Padesát milionů?“

„Jo. Ale jsou poněkud vágní stran smluvních podmínek,“ dodal, když si článek pročetl. „Jako třeba co přesně někdo musí udělat, aby tu odměnu získal. A také se tam nepíše, zda by to bylo považováno za zdanitelný příjem, nebo ne.“ Hodil Cindy noviny a sám se podíval na *New York Times* a *Washington Post*.

„Hm. A tady to máme.“ Na spodním okraji stránky druhých novin byl krátký článek.

SITEMAN ZAVRAŽDĚN V GEORGETOWNU

Motivy kongresmanovy smrti neznámé.

„Nic tu není,“ řekl, když si článek prolistoval. „Alespoň ale, že to otiskli.“

„Pomůže nám to?“

„Kdo ví?“

„Henry?“ řekla Cindy nejistě.

„Copak?“

„Poslyš, tohle... ehm... vzrušuje tě to?“

„To včera v noci?“ ujistil se, překvapen otázkou, ale ne natolik, aby byl natolik neopatrný a mluvil o vraždě, když seděli v hotelovém pokoji. „Ne.“ *Ale myslím, že asi vím, o čem mluvíš*, pomyslel si. „Proč?“

„Jen tak. Nemyslela jsem si, že by mělo, to ne. Já jen, že, no... tehdy poprvé, v Las Vegas, víš, to bylo...“

„Bylo to něco jiného. Úplně.“

„Ano. Máš pravdu. Bylo.“ Cindy se zahleděla na bod v prostoru několik stop před protější stěnou, pak potřásla hlavou a otočila se ke svému příteli. „Vyjádřil se president nějak k té záležitosti s odměnou?“

„Ani ne. Většinou se tam píše o schůzích té jejich pracovní skupiny.“

„Bylo by hezké, kdybychom věděli, co se v nich děje.“

„Dostal jsem mezitím jeden malý nápad, jak to udělat,“ usmál se Henry a vzal do ruky *Wall Street Journal* a přelétl pohledem titulní stranu. Pak otevřel část s úvodníky.

„Dobrý Bože, oni to nakonec otiskli,“ řekl hlasem, v němž byl znát nádech nevíry. „A nikomu neřekli, co chystají.“ Cindy povytáhla obočí. „Jen se podívej,“ podal jí noviny.

Volnotržní terorismus?

od Wilsona M. Blaira

Tento článek dorazil do redakce WSJ krátce před včerejší tiskovou konferencí ATF. Domníváme se, že jeho autorem musí být buďto sám Wilson Blair, nebo možná někdo, kdo s ním byl v úzkém kontaktu. Náš deník obvykle neposkytuje fórum pro ty, kdo páchají násilné trestné činy. V tomto případě jsme udělali výjimku.

Od doby, kdy jsem poprvé odsoudil ATF a vysvětlil své záměry, mají komentáře v médiích tři základní podoby: 1) pobouření nad tím, že by kterýkoli Američan mohl používat systematické vraždění jako nástroj pro změnu paradigmatu; 2) zděšení nad faktem, že někteří občané toto pobouření nesdílejí, a 3) spekulace, zda bývalý agent ATF Wilson Blair je skutečně autorem těchto zpráv.

Nápadně však chybí racionální diskuse o filosofii, ze které tyto vraždy vycházejí, o základní víře těch, kdo je plánují a provádějí. Všichni jen vyjadřují přesvědčení, že těmito „teroristy“ jsou buď bílí rasišisté, paranoici, kteří věří v úporná vládní spiknutí, nebo samotářští blázni, kteří jsou ochotni vyměnit své životy za bláhových patnáct minut slávy.

Nevyřčeným a dosud nezpochybněným předpokladem těchto názorů je to, že každý, kdo zabíjí zaměstnance americké vlády, nutně musí být přinejlepším iracionální, paranoidní, pravicový fanatik a přinejhorším naproštý šílenec. Představa, že by vrahy mohli být logicky uvažující lidé, jednající zcela racionálně, je pro strážce statu quo příliš hrozná, než aby o ní vůbec byli ochotni uvažovat. Bohužel pro ně však odbývání stále rostoucího hnutí jako iracionálního bláznovství a ignorování skutečného racionálního základu pro jeho existenci nikterak nepomůže k tomu, aby zmizelo ze světa. Ať se jim to líbí nebo ne, vláda bude muset začít zkoumat důvody, které stojí za našimi činy.

V Ústavě je mnoho slibů, ale jen jedna jediná věc, jež zajišťuje jejich splnění: Druhý dodatek. Velké množství lidí v Americe pevně věří, že poctiví dospělí lidé mají přirozená práva, práva, která nejsou přidělena vládou, ale která automaticky každý získá s prvním nádechem. Mezi nimi je také právo kupovat, prodávat, půjčovat si, vlastnit, přepravovat, nosit, půjčovat nebo rozdávat jakékoliv osobní zbraně, které se jim jen zachce, a to bez jakýchkoliv omezení. Nezáleží na tom, jak dlouhá je pažba, zda je hlaveň drážkovaná nebo ne, kolik nábojů se vejde do zásobníku nebo kdy a kde byla zbraň vyrobena.

Pro všechny tyto lidi nejsou vražda, loupež či přepadení o nic více či méně opovržením hodné vzhledem k použitému nástroji. Vrah s nožem by neměl dostat o nic menší trest ani vstřícnější soud než ten, kdo použil palnou zbraň.

Ať se vám to líbí nebo ne, miliony inteligentních, racionálních Američanů si myslí, že zbraně musí před zákonem mít úplně přesně stejné postavení jako knihy.

Tito lidé věří, že vláda nemá o nic větší pravomoc omezovat jejich práva souvisící se zbraněmi, než by směla třeba zakázat prodej automatických tiskařských strojů. Po léta se tito lidé zdráhavě podřizovali čím dál tím absurdnějším omezením, jen aby pak byli veřejně hanobeni jako fanatici pokaždé, když se pokusili říct „a už došt!“. A musíte pochopit také to, že když tito lidé poruší ony absurdní zákony o zbraních, jež tak nenávidí, nevěří, že by dělali cokoli špatného.

Paralela s tiskařskými stroji nebyla zvolena náhodně. Pokud chcete těmto lidem porozumět, představte si svou reakci, kdyby vláda přijala právě takové zákony o knihách, jaké v současnosti vynucuje pro zbraně.

Co kdyby vláda požadovala, aby každá kniha měla unikátní sériové číslo? Co kdyby byl závažný trestný čin prodat knihu druhému člověku bez federální licence? Co kdyby kdokoli (kromě vládních agentů), kdo si koupil knihu od

licencovaného knihkupce, byl povinen vyplnit federální formulář, uvést své jméno, adresu a sériové číslo knihy, a pak by musel čekat nejméně pět dní, než ji skutečně doštane? Co kdyby kdokoli (kromě vládních agentů), kdo by si přál knihu menší než určité velikosti, musel navíc zaplatit federální daň ve výši 200 dolarů, nechat si sejmout otisky prstů, spolu se svými fotografiemi je poslat vládě a potom čekat měsíce na schválení — přičemž trest za nedodržení těchto absurdních pravidel by byl 10 let vězení a pokuta 10 000 dolarů? Co kdyby byl trestný čin, pokud by kdokoli (kromě vládních agentů) kupoval nebo prodával knihy, jejichž stránky byly vyrobeny z čehokoliv jiného než z určitého typu papíru? Co kdyby některé státy ve svých zákonících stanovily, že trestný čin je také to, když si někdo (kromě vládních agentů) koupí více než jednu knihu měsíčně a kdyby rovnou pod přísným trestem zakázaly všem (kromě vládních agentů) knihy s větším než určitým počtem stran? Co kdyby se běžně stávalo to, že vládní agenti někomu zničí dům, zabaví veškerý jeho majetek a uvězní jej pro podezření z porušení těchto zákonů o knihách? Co kdyby vládní agenti čas od času naštražili zakázané knihy lidem domů a občany pak pošťříleli nebo upálili zaživa?

Možná si myslíte, že toto srovnání je naprosto šílené, a to je vaše plné právo. Ať se vám to však líbí nebo ne, miliony inteligentních, racionálně uvažujících lidí si skutečně myslí, že právo na zbraň je úplně stejně silné jako právo na knihy.

**[ATF] přiměla miliony občanů uvědomit si,
že už nemají co ztratit.**

Jakoukoli zbraň? ptáte se. A co třeba atomová bomba? Měli by je mít lidé volně a bez omezení? Federalistické listy se zabývaly právě touto otázkou. Svoboda bude vždy zajištěna, pokud budou mít lidé stejné základní zbraně, jaké jsou vydávány vojákům v současné armádě. V roce 1789 to byly muškety, ale ne kusy polní artilerie. O dvě století později jsou to pušky M16, ne však jaderné pumy. Před červnem 1934 tomu federální vláda ještě rozuměla.

Co je to za lidi, kteří mají tak radikální přesvědčení? Nejsou to bílí rasišisté. Státní zákony, jež omezovaly práva související se zbraněmi, mají své kořeny v dobách po občanské válce, v legislativě, již dnes pejorativně nazýváme „zákony Jima Crowa“. Bílí rasišisté chtějí svou moc nad nenáviděnými barevnými menšinami posilovat, nikoliv snižovat; a to poslední, o co by stáli, je, aby barevní měli neomezené právo se ozbrojit.

Tito lidé nejsou ani konspiračními teoretiky. Nemyslí si, že svět řídí ilumináti. Dobře vědí, že je téměř nemožné přimět půl tučtu egoistů, aby se na něčem vůbec dohodli, natož aby o tom pak ještě zachovali mlčení. Nedomnívají se, že by šlo o tajné spiknutí, když generál Douglas MacArthur v roce 1932 vypálil v D. C. tábor veteránů z Velké války. Nebyl za tím žádný utajený plán, když američtí vládní lékaři prováděli ve 40. letech experimenty s radiací na nevědoucích občanech a dávali chudým černochům se syfilisem placebo, aby mohli být kontrolní skupinou v experimentu s pohlavními chorobami. Žádné kompli-

kované spiknutí nebylo zapotřebí k tomu, aby starosta Filadelfie shodil v roce 1985 bombu na otravné obyvatele svého města a vypálil do základů deset čtverečních bloků. Federální agenti v roce 1992 nebyli součástí tajného spiknutí, když zabili ženu a syna muže z Idaha jen a jenom pro spornou délku brokovnice, ani když v roce 1993 upálili osmdesát občanů pro daň ve výši dvou set dolarů.

Všechny tyto události jsou jednoduše exhibicí moci, jež byla svěřena vládním úředníkům, a oni ji mohou uplatňovat tak, jak chtějí — a také to dělají. Lidé, kteří se dívají na zbraně jako na knihy, tomu rozumějí. Chápou jednoduchou, základní pravdu lorda Actona: Moc korumpuje a absolutní moc korumpuje absolutně. Ti, kdo jsou u moci, se budou vždy snažit tuto moc udržet a zvyšovat a budou se snažit rozdrtit každého, kdo si dovolí ji zpochybnit.

Ústava vyjmenovává některé oblasti, v nichž vláda nemá pravomoc omezovat přirozená práva svými zákony, a zdůrazňuje, že existuje i řada dalších; ale mnoho zákonodárců si myslí, že 51% většina hlasů stačí k popření jakéhokoli základního lidského práva. Američané chtějí žít ve svobodné společnosti. ATF je vězní, zabavuje jejich majetek, a dokonce je zabíjí kvůli věcem, které si nezaslouží ani jednodolarovou pokutu. Přiměli jsme miliony rozumných občanů, aby si uvědomili, že už nemají co ztratit.

Závěrečná poznámka: Někteří budou dál tvrdit, že Wilson Blair, bývalý supervisor ATF, by tyto věci nikdy nenapsal a že jejich autorem je ve skutečnosti někdo jiný. Namísto dlouhých diskusí o této otázce se raději optejte sami sebe: *Žáleží na tom?*

„Myšlíš, že to pomůže?“ zeptala se, když si článek přečtla.

„Rozhodně to nemůže uškodit,“ zasmál se Henry, přitáhl si židli a pustil se do jídla na servírovacím stolku.

„Tak jaký máme program?“

„Uděláme dnes nějaký průzkum po městě, připravíme se na další... setkání. V pět hodin chytíme letadlo do Denveru a pak do Aspenu. Zkontrolujeme, jak to vypadá u Raye, zjistíme, jestli se mu Allen nezval. Zítra se podívám, jestli bych mohl pilotovat ten jeho tryskáč.“

„Rušný den.“

„Nemají pokoje svévolníci.“

~

„Kongresmane, volá vás nějaký reportér z *Washington Times*. Snažil jsem se ho zbavit, ale říká, že potřebuje váš souhlas, aby mohl uzavřít reportáž. Prý něco o výsledcích SAT...? Chcete, abych mu praštil sluchátkem?“

„Ne, já si to vezmu. Přepněte mi to, ehm, do mé kanceláře, kde je větší klid. Na jaké lince je?“

„Na druhé.“

„Dobře. Díky.“ Richard Gaines vešel do své soukromé kanceláře a zavřel za sebou pečlivě dveře.

„Haló?“ řekl do telefonu.

„Kongresman Gaines?“

„U telefonu.“

„Tady je Jim Howard z Timesů,“ řekl Henry a vymyšlené jméno vychrlil tak rychle, aby si je Gaines nemohl zapamatovat. „Přednedávnm jsem měl krajně zajímavý telefonát s jistým Williamem Presslerem z Missouri. Tvrdí, že vás zná, nebo alespoň znával. Má docela zajímavou historku o tom, proč byly vaše výsledky v SAT tak dobré. Říká, že byste se jinak nedostal na Washingtonovu universitu. Nechtěl byste se k tomu vyjádřit?“ Rozhostilo se dlouhé ticho. *To je ono, chlapče*, řekl si Henry. *Jen si to pořádně promysli. Já si rád počkám. Ten první, kdo teď promluví, je kuře, ale já mám v úmyslu tohle vyhrát, pane kongresmane.*

„Myslím, že s takovým příběhem se moc neuplatníte. Rozhodně ne po takové době.“ Henry slyšel, jak Gaines polkl a nadechl se.

„Já osobně bych řekl, že v tomhle se trochu mýlíte, kongresmane. Veřejnost moc ráda čte tyhle příběhy ze života, třeba když vy lidi platíte chůvám svých dětí v hotovosti a podobně, a tohleto bude ještě mnohem zajímavější, co říkáte?“

„No, třeba Teda Kennedyho vyhodili z Harvardu za to, že si někoho zaplatil, aby za něj udělal test, a jeho politický kariéře to nijak neuškodilo.“ V Gainesově hlase se ozvalo zafňukání a Henry se usmál. *Tohle bych měl citovat hned na začátku*, pomyslel si. *A je to tedy zbožné přání, jestli jsem vůbec kdy nějaké slyšel.*

„Takže nějaké neprokázané tvrzení o něčem, co se snad prý údajně stalo někdy v šedesátech letech...“ Kongresman Gaines nechal větu nedokončenou a nervózně se zasmál.

„Kongresmane, rozhodně byste měl pravdu, kdyby vaše příjmení bylo Kennedy. Ale ono není. Pokud nemáte někde schovaných pár milionů, o kterých jsem nic neslyšel, mohla by se tahle věc pro vás ukázat docela špatná.“ *Tohle je bič.* „Jenže, víte,“ pokračoval Henry, „věřte nebo ne, já s vámi

docela souhlasím. Koho dneska zajímá, jestli jste si kdysi koupil přijímačky? A ne, že by existovalo nějaké minimální skóre, které musí člověk mít v SAT, aby se mohl stát kongresmanem. Jenže pochopte, já potřebuju příběh. To je moje práce.“ *A teď ten cukr.* „Tak mi tedy pomozte. Řekněte mi třeba, co se děje v té vaší pracovní skupině.“

„Ty schůzky jsou soukromé. S prezidentem.“

„Samozřejmě. Ale všechny agentury to zajímá a někteří z těch chlapů už mluví, jako ostatně vždycky. Dejte mi něco, abych jim mohl konkurovat.“

„Ale nezmíníte moje jméno?“

„Nikdy. Dokonce ani neuvedu, že zdrojem je někdo ze skupiny. Naznačím místo toho, že to přišlo zevnitř ATF nebo FBI, tak něco. Vždycky přece chráníme své zdroje.“ Nastala další dlouhá pauza, během níž opět Henry držel jazyk za zuby.

„Tak dobře,“ řekl Gaines nakonec. „Ono toho není zas tak moc. Všichni tvrdí, že Blair je mrtvý, a že je to nějaká teroristická skupina, co zabíjí a předstírá, že ji vede on. Maj’ seznam podezřelých, a ten je fakt ohromnej, asi tak pár set tisíc lidí. Ale nejdřív chtěj’ jít po nějakých speciálních dýlerech nebo co, a to ten seznam stáhne — asi na třicet nebo čtyřicet tisíc.“

„Po jakých dealerech?“

„Myslím, že snad říkali... z NSA? Nejen po těch dýlerech, ale vůbec po lidech s licencí NSA. Říkali, že jich má bejt něco přes třicet tisíc. Jo, a FBI našla ve Filadelfii auto, o kterým si myslí, že bylo použitý při jedný z vražd, ale bez sériovejch čísel.“

„Mají někoho ve vazbě?“

„Ne, byla to nakonec slepá ulička. Ale hledaj’ další opuštěný auta. Pak tam měla CIA nějakýho Brita, co mluvil o IRA. Moh’ byste ho zkusit sehnat a promluvit si rovnou s nim, to by byl pro vás výbornej zdroj. Nigel něco. Měl dvě příjmení. Vysmál se nám a řek’, že když ty jeho vojáci nedokážou zastavit IRA, my jsme tady naprosto nahraní. Byl to dokonalý pitomec. Jo, a Greenwell přived’ nějakýho chlápka z Michiganu, co vyrábí neprůstřelný vesty.“ *Davidu Richardse? Henry se zamyslel. Vsadím se, že to, co jim řekl, si za rámeček nedali.*

„Hodně si stěžoval na nějaký standardy, co se jima jeho společnost prej má řídit. Jo, a taky řek’ FBI, aby prověřila přátele a příbuzný lidí, co je ATF zabila nebo poslala do vězení. Řek’, že jsou to nejpravděpodobnější podezřelí. Povídal, že má sám ve vězení partu přátel, a to mě docela překvapilo, že tohle řek’ před prezidentem.“

„Kongresmane, jedna z věcí, které potřebuji pochopit, je lidský úhel pohledu, a toho jste se teď právě dotkl. Jaká je dynamika uvnitř té operační skupiny? Můžete říct, jaký mají lidé v ní pocity jeden vůči druhému?“

„No, nemám dojem, že by prezident měl rád Dwighta Greenwella. Nevypadá to, že by na něj Greenwellovy slova dělaly zrovna dojem. Ale myslím, že mu nevadí ti mládenci z FBI. Ten mladší, Neumann, mluvil hodně a vypadá to, že ho prezident vážně poslouchá. Schaumberg občas někomu skočí do řeči, a myslím, že ani jeho prezident nemá zrovna v lásce. Řekl bych, že si nejvíc váží Harrisona Pottera, toho starýho vrchního soudce. My ostatní toho moc nenamluvíme. Schaumberga nemá rád vůbec nikdo,“ dodal po chvíli. *No to je tedy objev století*, pomyslel si Henry.

„Jakou roli tam hraje ten Potter?“

„No, tomu moc nerozumím. Moc toho nenamluví, ale když už spustí, obvykle to někoho docela znervózní. Teda, ne prezidenta. A docela často se usmívá, když se všichni ostatní mračejí.“ Nastala další pauza a Henry usoudil, že Gaines nejspíše asi přemýšlí. „No, vlastně na tý první schůzce toho docela dost napovídal o zákonech o zbraních a o postupech ATF. Šel k nim do kanceláře a vyptával se na spoustu věcí. A mám pocit, že se to Greenwelovi ani trochu nelíbilo.“

„Potvrzujete mi věci, které jsem už slyšel z několika dalších zdrojů, kongresmane,“ lhal plynne Henry. „Na něco se vás zeptám. V čem je problém s Greenwellem? Proč jej lidé nemají rádi?“

„Řekl bych, že možná některý lidi viní Dwighta Greenwella z toho, co se děje. Jako by to byla trochu jeho chyba. A skoro si myslím, že ten pocit má snad i prezident. Aspoň trochu.“ *Jen si počkej na další zprávy*, pomyslel si Henry s úsměvem. *Bude to ještě daleko lepší.*

„Kongresmane, myslím, že z tohoto dokážu sestavit mnohem lepší reportáž než... tu druhou. Projdu si ještě to, co se mi podaří získat z různých agentur, a promluví si s šéfredaktorem. Moc se mu nechce v tisku obvinít Greenwella, ale vy jste mi poskytli několik zajímavých nových úhlů pohledu. A pošlete, tyhle informace shánějí i další reportéři, ale nikdo z nich neví o tom vašem SATu, takže je všechny můžete poslat do háje, pokud se někdo na vás obrátí. Vlastně bych tomu dal osobně přednost.“

„Dobře.“

„Tak jsme domluveni. A můžete mi říkat Bude. Moji přátelé to tak dělají.“

„Ale ta... ta druhá reportáž je mrtvá?“ ještě se rychle ujišťoval Gaines, než stačil druhý muž zavěsit. „Mrtvá jako Jerry Abel,“ ušklíbl se Henry a přerušil spojení.

23. ČERVNA

Na konci bloku Billings zkontroloval vnější zrcátka a ověřil si, že kolem nikdo není. Zajel s chevroletem k obrubníku a zastavil. Obě lepenkové krabice plné starých novin stále ležely na předním sedadle a stojan s obleky a košilemi stále zakrýval zadní okno.

Billings se sehnul, zdvihl kožený vak s pískem s podlahy a položil jej na jednu z krabic. Potom se natáhl přes sedadlo řidiče pro pušku, kterou si včera večer uložil mezi sedačky. Byla to páková opakovačka Marlin ráže .45-70, puška, kterou si oblíbilo mnoho lovců jelenů z Missouri. Kolem její pažby měl omotanou starou bavlněnou košili, připevněnou lepicí páskou, aby nespadla. Další zakrývala celou hlaveň. Odkrytá byla jen část závěru a samozřejmě spoušť s opakovací pákou. Billings položil zbraň na vak s pískem tak, aby se pažba dotýkala jeho hrudi a ústí mířilo k oknu na straně spolujezdce. Pak opět zařadil, pohlédl do levého zrcátka, je-li cesta stále volná, a vyjel zpátky na ulici.

Pár minut před sedmou hodinou, jak se Billings při předchozích průzkumech naučil očekávat, se napravo vpředu v příčné ulici objevil cadillac. Regionální ředitel Úřadu pro ochranu životního prostředí dodržoval mechanicky svou rutinu, což Billingsovi jeho celkem jednoduchý úkol ještě usnadnilo. Cadillac zpomalil před křižovatkou se stopkou a odbočil doprava do ulice, kde Billings čekal. Uvolnil tedy brzdu a dojel k prázdné křižovatce, na které na chvíli zastavil. Pak opět zrychlil, dokud se nedostal asi pětasedmdesát yardů za vůz sledovaného muže, a tuto vzdálenost pečlivě udržoval.

Řidič cadillacu zůstal ve středovém pruhu mířícím na západ a přibrzdl na mírném sjezdu, neboť signál semaforu změnil barvu ze žluté na červenou. Billings stiskl ovladač spolujezdcova okénka a spustil je zcela dolů, zatímco přejížděl do levého odbočovacího pruhu a zastavil vedle druhého automobilu. Znal již dobře všechny semaforey v této oblasti a věděl, že směr doleva dostane zelenou šipku asi za patnáct sekund, zatímco signál pro jízdu rovně zůstane červený. Billings si důkladně prohlédl cadillac, aby se ujistil, že jej skutečně řídí ten správný muž. Pak obrátil pozornost ke svému postrannímu zrcátku v naději, že za nimi při čekání na červenou nezastaví žádné další vozy.

Billings jemně upravil polohu pušky na vaku s pískem a uvolnil pojistku. Pak se pokusil co nejlépe rozdělit svou pozornost mezi zpětná zrcátka a signál uvolňující výjezd doleva.

Jakmile se světlo změnilo na žluté, Billings se zhluboka nadechl a otočil hlavu doprava. V levé ruce celou dobu držel pažbu marlinky, nyní sklonil hlavu tak, aby měl oko přímo nad hlavní, ověřil si znovu záměrnou a stiskl spoušť.

Plochému hrotu střely vážící 405 gránů trvalo asi 1/400 sekundy, než urazil tři stopy. Velmi mírně se zdeformoval, když prosekl zubatou díru do bezpečnostního skla okénka na straně řidiče cadillacu. Pak zasáhl ředitele EPA těsně nad levým uchem; v tu chvíli měl zbývající rychlost něco málo přes devět set stop za sekundu.

Výstřel uvnitř uzavřeného prostoru byl ohlušující a Billings sebou prudce trhl, když jej ušní bubínky zabolely v očekávané chvilkové agónii. Viděl hvězdicovou díru v levém předním okně druhého vozu, jen pár palců od místa, kam mířil, a zahlédl i spršku krve na straně spolujezdce v interiéru cadillacu. Pak se drahý automobil pomalu rozjel do prázdné křižovatky, neboť noha mrtvoly sklouzla s brzdového pedálu a tělo se sesunulo na přední sedadlo.

Bývalý majitel čistící firmy se ještě jednou podíval do zrcátek, rozhlédl se, nejede-li snad někdo ze strany na červenou, a ještě vyčkal poslední zlomek sekundy na zelenou šipku. Jakmile se rozsvítila, obrátil volant doleva a přidal na normální cestovní rychlost. Druhý vůz mezitím projel celou křižovatkou a na mírném svahu postupně nabíral rychlost, přejížděje zvolna do prázdných protisměrných pruhů.

Dvě stě sedmnáct yardů za křižovatkou cadillac ředitele EPA narazil rychlostí osmatřiceti mil za hodinu do levého předního rohu sedanu GEO zaparkovaného u obrubníku. Pravá kola menšího vozu se zachytila o obrubník a GEO se převrátil na střechu, načež se obě vozidla zastavila na chodníku, sevřená ve zkrouceném kovovém objetí.

Bude trvat ještě jedenadvacet minut, než dorazí policie. Poškrábou se na hlavách, když uvidí oba vystřelené airbagy a mrtvého řidiče s rozsáhlým zraněním hlavy, jak leží na podlaze. Teprve později přijdou na to, že muže v cadillacu nezabila havárie.

~

„Poslyš, jsi si tímhle vážně... opravdu jistý?“

„Nezačínáš se stávat nějak nervosním, Rayi?“ usmál se Henry Bowman, zatímco zkoušel řízení Cessny Citation a procházel dlouhý kontrolní seznam před startem. „Poslyš, jestli fakt chceš, tak si klidně vystup a já jenom vezmu Cindy na snídani do Denveru; sejdem se zase tady za pár hodin, domluveno?“

„No dobře, už jsem zticha.“

„Fajn,“ odpověděl a zapnul mikrofon. „Sardy Tower, Citation dva-devět Alfa Whiskey je připravena ke startu, cíl Denver International.“

„Citation dva-devět Alfa Whiskey, startovací dráha dva-osm, východní odlet povolen.“

„Dva-devět Alfa Whiskey,“ potvrdil Henry, uložil mikrofon a jemně posunul ovladače motorů. Ostře vyšlápl pravé kormidlo a velký tryskový stroj se stočil u vjezdu na ranvej. Jen co se jeho před srovnala na středovou čáru, Henry lehce srovnal levé kormidlo a spustil oba proudové motory Pratt & Whitney na plný plyn. Bílý stroj nebyl ani zdaleka naložen na maximální nosnost a jak se řítíl po asfaltu, prudce nabíral rychlost. Před se zvedla a za pár sekund se podvozek přestal dotýkat země. Henry si ověřil otáčky kompresoru, teplotu výfukových plynů a rychlost letu, pak zatáhl podvozek a srovnal trim.

„Jediné, co teď ještě potřebujeme, je krásná a vstřícná letuška,“ usmál se spokojeně, zatímco sklánil letoun, aby se srovnal na východní kurs. Musel mluvit hodně nahlas, aby jej bylo slyšet přes hluk motorů, jež právě poskytovaly 5 900 liber tahu. „Vypadá to, že máme zadní vítr o rychlosti asi padesát uzlů. Takže v Denveru bychom mohli být za necelých dvacet minut, pokud někde nebude nějaká zácpa.“

Ray Johnson se aspoň trochu uvolnil.

24. ČERVNA

„Děkuji, že jste si na mě udělal čas, pane presidente.“

„Žádný problém, Alexi.“

„Pane, víte, ten článek v novinách nám vůbec neprospěl. Máme sedmačtyřicet mrtvých a už to není jenom ATF. Včera byl ve Phoenixu zavražděn oblastní ředitel Agentury pro ochranu životního prostředí a dnes ráno v Kalifornii jeden terénní agent EPA. A na jedné z BBS se teď objevila zpráva, jež zdůrazňuje, že všichni agenti EPA, kteří nosí zbraně, mohou být kdykoli zastřeleni. Ale –“

„O čem to mluvíte, Alexi? Agenti EPA přece zbraně nenosí.“ *Ale no tak ksakru*, v duchu se otrásl Neumann. *Ted' abych vysvětloval i tenhle hnůj.*

„Nu, hm, nosí, pane presidente. Přinejmenším k tomu mají oprávnění. Stejně jako zaměstnanci naprosté většiny ostatních federálních agentur.“

„Cože? Kterých přesně federálních agentur? Snad jen FBI a DEA.“

„Ani zdaleka, pane. Ministerstvo zahraničí, ministerstvo práce, zemědělství, ministerstvo –“

„Cože? Zemědělství?“ vykřikl prezident. „K čemu sakra zrovna *oni* potřebují zbraně? O čem to mluvíte, člověče?“

„Ach, hm, no, já... předpokládal jsem, že tohle víte, pane presidente. Je to... všeobecně známo, alespoň mezi těmi, kdo jsou zapleteni do té, hm, záležitosti se zbraněmi. V časopisech o zbraních neustále vycházejí úvodníky, které si na to stěžují. Chcete, abych vám přinesl seznam agentur?“

„Čím dříve, tím lépe.“

„Ano, pane.“ *No tak, seber se, chlapče*, řekl si agent FBI. *Žachovej klid.* „Pane, problém se zhoršuje i v ATF. Tři jejich agenti byli zabiti a jeden zraněn jen za posledních čtyřiaadvacet hodin. Jeden z těch tří den předtím oznámil své odstoupení, je to v dnešním *Wall Street Journal*. Ptal jsem se v redakci a od včerejška už prý dostali dalších devět podobných inserátů.“

„Povězte mi o podezřelých, které máte,“ požádal prezident. *Tak tohle bude ještě horší*, pomyslel si Neumann, než začal tlumočit další špatné zprávy. FBI měla jen málo stop a podezřelí i možní svědci zcela odmítali mluvit. Nakonec se dostal ke skutečnému důvodu, proč si vyžádal slyšení.

„Pane presidente, vím, že to není situace s rukojmími v pravém smyslu slova. Ale obávám se, že je na čase, abychom se tak na ni začali dívat.“

„Chcete tedy vyjednávat?“

„Ano, pane. Myslím, že bychom se měli spojit s člověkem, který za tím vším stojí, a zjistit, co chce. Zjevně to nejsou peníze. Snad by stálo za to, abyste si s ním promluvil dřív... dřív, než se ten problém příliš rozroste.“

„A jak se s tím člověkem spojíme? Celostránkový inzerát ve *Wall Street Journal*?“

„Pane, musím se přiznat, že nevím, jak to udělat, aniž bychom tím spustili naprostou noční můru z hlediska toho, jak nás vidí veřejnost.“

„Agente Neumann, veřejnost se samozřejmě obrátí proti těm teroristům, a rozhodně je nebude podporovat. A kdyby FBI jen —“ prezident se zarazil uprostřed věty a zhluboka se nadechl.

„Tak jsem to nemyslel. Jsem hrdý na práci, kterou vy a vaši muži děláte. A ten nápad s vyjednáváním rozhodně dává smysl. Možná, že když dáme hlavy dohromady, vymyslíme nějaký způsob, jak se s těmi lidmi spojit, aniž by nás kvůli tomu média snědla hned druhý den k snídani. Jste ochotný na tom se mnou spolupracovat?“

„Bude mi ctí, pane presidente.“

25. ČERVNA

„S touhle věcí se létá opravdu skvěle, Rayi,“ křikl Henry přes rameno. „Jsem moc rád, že jsem si to mohl zkusit. Není Bill naštvaný?“

„Vlastně už jsem jej nějakou dobu neviděl. Bydlel na konci údolí s nějakou instruktorkou aerobiku, ale myslím, že ji už přestalo bavit, kolik jí protelefonoval peněz. Ani nevím, kde je teď.“ Ray popošel mezi obě pilotní sedačky. „Jak se vám daří?“ zeptal se Cindy.

„Nechává mě to občas řídit,“ odpověděla. „Je to tak v pořádku?“

„Samozřejmě,“ odvětil Ray, ale jeho srdeční tep a krevní tlak s touto novou informací poněkud stouply. *Těžko uvěřit, že tohle děvče je vlastně zkušená vražedkyně*, pomyslel si už snad podesáté. Jako většinu mužů i jeho Cindy Caswellová naprosto uchvátila.

„Vsadím se, že holky tohle letadlo naprosto milují. Už jste si to někdy s nějakou rozdál při letu?“ usmála se na něj. „Na to jsem už moc starý,“ rozesmál se Ray. *Ne*.

„Nevěř mu, Cindy. Jeho pilot mi vyprávěl, že stroj musí nejméně dvakrát do roka odvézt do servisu v Sardy, jen aby z polstrování odstranili všechny skvrny od semene.“

„Henry je nevyhlášený optimista, slečno Caswellová.“

„Poslyšte, znám v klubu dvě holky, Kimmy a Olivii. Kdyby se sem dostaly, budete potřebovat *komplet nové* polstrování. Zalétněte s tím někdy do St Louis a já to zařídím, až budeme mít tuhle věc s krku.“

„Jo, až to budeme mít s krku. To zní dobře.“ *Až to budeme mít s krku?*, pomyslel si. *To by mohlo chvíli trvat, milá Cindy*.

„Přestaň teď zkoumat, jak moc je Ray nadržенý, a raději stáhni trochu plyn pro sestup. Blížíme se k Washingtonu.“

„Pojďte dál, pane presidente,“ řekl Harrison Potter, když otevíral dveře své kanceláře. Šéf exekutivy vypadal vyčerpaně, což bylo velmi neobvyklé. Potter se zamračil a prezident zamířil k velkému koženému křeslu. Zavřel dveře a posadil se do klubovky naproti mladšímu muži.

„Málem jsem Alexi Neumannovi ukousl hlavu,“ řekl prezident bez úvodu, „a ten člověk mi jen předával nejnovější informace. Měl bych se stydět.“ Povzdechl si. „Harry, znáš ten příběh o prezidentu Trumanovi, jak ten hudební kritik napsal špatnou recenzi na zpěv jeho dcery a Truman jej v tisku veřejně roztrhal na kusy?“

„Samozřejmě, pane.“

„A znáš i celou tu historii, jak k tomu došlo?“

„Vypravujte,“ odpověděl Potter. Znal ten příběh, ale uvědomil si, že prezident má potřebu to někomu říci nahlas.

„Tiskový mluvčí Harryho Trumana byl jeho přítel z dětství, kterého si Truman vždycky vážil, muž jménem Charles Ross. Kdykoliv Trumana něco opravdu rozčílilo, nadiktoval mu vyjádření pro tisk. Charles Ross, jak se vypráví, se nikdy nepokoušel s prezidentem diskutovat a nikdy se ne snažil mu rozmluvit slova či formulace, jež byly pod jeho úroveň. Zapsal naprosto doslovně vše, co prezident řekl, a nechal to přepsat na stroji, aniž by změnil jedno jediné slovo. Ovšem k autorizaci a podpisu text vrátil až po čtyřadvaceti hodinách. A prezident jej vždycky roztrhal.

Charles Ross si nikdy nevzal dovolenou, a nejspíš si nemyslel, že by jej Truman mohl bez varování vyhodit, takže dohromady nikomu neřekl o té fintě, kterou používal, když se prezident rozhnil kvůli něčemu osobnímu.“

„Jenže pak dostal Charles Ross těžký infarkt a zemřel, zatímco Harry Truman byl ještě ve funkci,“ usmál se Potter.

„Přesně tak. A nový mluvčí nevěděl, jak to chodí, a když se tehdy ten hudební kritik nechal slyšet, že Margaret zpívá jako kavka v říji, ten člověk dovolil Trumanovi na místě podepsat tiskové vyjádření a odeslal je ranní poštou do novin. Vidím, že ten příběh znáš.“

„Rád jsem si jej poslechl znovu.“

„Já nemám dceru, a kdybych ji měl, pochybuji, že bych cítil nějaké nutkání bránit ji v tisku proti hudebním kritikům. Ale jsem si po čertech jistý, že každý prezident by měl mít svého Charlieho Rosse, se kterým by mohl mluvit na rovinu. A v mém případě jím jsi ty.“ Vrchní soudce ve výslužbě souhlasně přikývl a věnoval prezidentovi svůj asymetrický úsměv.

„Harry, z toho průšvihů s Wilsonem Blairem se všichni úplně zbláznil. Zrovna jsem měl schůzku s Neumannem. Sedm agentů ATF zavražděných za posledních čtyřiašedesát hodin. To je dohromady dvaapadesát, nepočítáme-li těch třináct pohřešovaných; a další tucet jich je zraněných. Ten počet nezahrnuje ani jejich rodinné příslušníky, kteří byli v některých případech popraveni také. A k tomu byli zavražděni dva úředníci EPA, jeden před Kansas City a —“

„Cože?“ Potter jej přerušil, což dělal velmi zřídka.

„Regionální ředitel EPA dostal před dvěma dny kulku do hlavy cestou do práce. Pravděpodobně se to nedostalo do zdejších novin, vzhledem k těm ostatním zprávám. A v Kalifornii byl dnes ráno zastřelen terénní agent EPA, když vystupoval z auta. Na vlastní příjezdové cestě kousek od domu, Harry. Neumann tvrdí, že jde asi o dva různé vrahy. Nemají žádné konkrétní podezřelé; bylo mi řečeno, že FBI teď prověřuje drobné podnikatele, kterým agentura vyměřila extrémně vysoké pokuty a podobně. Seznam takových lidí v oblasti Kansasu a Missouri je zřejmě poměrně velký — prý jsou na něm stovky jmen. V Kalifornii je to desetkrát víc. V soukromí Alex Neumann připouští, že nejspíše asi v dohledné době nikdo za ty vraždy asi zatčen nebude. A zhruba v době té druhé se na síti objevila nová zpráva, podle níž všichni agenti EPA, kteří nosí ve službě zbraně, jsou lovnou zvěří.“

„Kolik takových vůbec může být, pane presidente?“ zeptal se Potter. „Což snad agenti EPA jsou běžně ozbrojeni?“

„To je moc dobrá otázka, Harry. Já se ptal přesně stejně. Před pár lety jsi strávil nějakou dobu v nemocnici, což může být důvod tvojí nevědomosti, ale já žádnou omluvu nemám.“

Už několik roků, jak mě informoval pan Neumann, jsou zaměstnanci EPA ve službě běžně ozbrojeni, s naprostým vládním posvěcením. A nejsou zdaleka jediní. Alex mi poslal kopii memoranda FAA z oddělení pro leteckou bezpečnost. To jsou ti lidé, kteří obsluhují detektory kovů na letištích. Zajímalo by tě, které federální zaměstnance mají nechat projít bez kontroly?“

„Ano, zajímalo.“ Tohle byla pro bývalého předsedu Nejvyššího soudu novinka.

„Tak dobře poslouvej,“ řekl prezident a vyňal z kapsy saka složený list papíru. „Kromě FBI, Tajné služby a DEA, u kterých to dává smysl, mají nyní oprávnění nosit zbraně také zaměstnanci Agentury pro ochranu životního prostředí, ministerstev zemědělství, školství, imigrace, práce, energetiky a obchodu. Navíc totéž platí pro Úřad pro správu půdy, FAA, ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo bydlení a městského rozvoje a ministerstvo zahraničí. A samozřejmě také IRS,“ dodal. „Tito vládní zaměstnanci mohou být ozbrojeni kdekoli v zemi.“

Včetně, jak už jsem říkal, toho, když cestují komerčními aerolinkami. Jsi překvapen?“

„Vyděšen‘ by bylo mnohem přesnější.“

„To jsme dva. O této zarážející skutečnosti jsem byl informován před necelou hodinou. Ovšem mezi příslušníky střelecké kultury je to zřejmě všeobecně známo už od konce osmdesátých let.“ Nevěřicně zavrtěl hlavou. „Před nikým jiným to nahlas neřeknu, ale vůbec se nedivím, že jsou ti lidé tak naštvaní.“ Zamračil se.

„Kde jsem to skončil? Ach ano, mrtví federální zaměstnanci a jak se jejich počet každým dnem zvyšuje. Kromě toho už odstoupilo přes sto agentů ATF. Asi polovina z nich za posledních dvaasedmdesát hodin.“ President se nevesele usmál. „Ještě jsme ovšem nevycherpali zásobu nových zájemců o jejich místa, ale i jejich počet se rychle zmenšuje.“

Není to zcela jednostranné. Včera agenti ATF v Minneapolis zabili muže, který vešel do jejich kanceláře a spustil střelbu. Minulý týden došlo k podobnému případu v jiném městě. Myslím, že v Atlantě.“

„O těch dvou jsem četl.“

„To vyřešilo vrahy čtyř agentů. Co se týká všech ostatní vražd, o kterých jsem se zmínil, máme ve vazbě celkem čtrnáct podezřelých. Dva z nich se vzájemně znají a jsou to vůbec jediná ze všech, kdo mluví. Jsou patrně zodpovědní za zabití jednoho agenta na Floridě. Alex Neumann mi řekl, že pokud těch zbývajících dvanáct podezřelých z ostatních vražd udrží i nadále pusy na zámek, nejméně deset z nich bude do týdne doma.“ President se odmlčel, aby nechal svá slova zapůsobit.

„Harry, jsou chvíle, kdy mám chuť vyhlásit stanné právo a poslat námořní pěchotu, aby odstřelila každého, kdo je sebemeně podezřelý, že by v tom zabíjení federálních zaměstnanců snad mohl mít prsty.“ Smutně se usmál. „Ale tenhle pocit obvykle trvá jen asi pět vteřin.“ President se zhluboka nadechl a Harrisonu Potterovi bylo zřejmé, co jeho starý přítel prožívá.

„Alex Neumann se chce pokusit přimět Blaira, nebo kdo to je, aby mne kontaktoval. Zatím jsme ale nevymysleli žádný plán, jak to udělat, který by mi vyhovoval. Celostránkový inzerát na zadní straně *Wall Street Journal* by nejspíše pomohl, ale obávám se, že to by mě ve volbách zabilo.“ President potřásl hlavou. „Raději bych nechal FBI trochu víc času, aby ho našli sami.“

„To zní docela rozumně.“

„Co s tím, sakra, mám dělat?“ zeptal se president. Potter rozeznal řečnickou otázku, a usoudiv, že jeho přítel ještě chvíli potřebuje přemýšlet nahlas, držel sám jazyk za zuby. „Mojí předchůdci by nejspíš požadovali další posílení federální autority. Honili by legislativce, ať pracují přesčas a sepiší další a ještě rozsáhlejší ‚protiteroristický‘ zákon, vypečený jak krocan na Den děkuvzdání.“

„A vy to nechcete udělat?“

„Chvilkami, jak jsem říkal, mám chuť toho udělat ještě mnohem víc. A pak se za sebe zastydím. Takže ne — rozhodně nechci žádnou další legislativu. Mám pro to ještě jeden důvod, a ten se budu muset pokusit natlouci do hlav lidí v Kongresu, kteří nemají žádné z mých morálních výhrad.“ President se zadíval na Pottera a starší muž si uvědomil, že tentokrát odpověď očekává od něj.

„Protože takové zákony nefungují. Pokud něco změní, pak k horšímu.“

„Přesně tak. Víš, Harry, nikdy by mě nenapadlo, když jsem nastupoval do tohoto úřadu, že se budu muset stát expertem na teroristické skupiny.“

„Ale stal jste se jím,“ usmál se Potter a mimoděk pohlédl na rytou plaketu na stěně kanceláře. Stálo na ní: **Ti, kdo nejsou pamětlivi minulosti, jsou odsouzeni si ji zopakovat.**

„Ano,“ souhlasil president, „a dozvěděl jsem se spoustu věcí, o kterých jsem až dosud naprosto nic netušil. Na veřejnosti se k tomu nepřiznám, ale nemá smysl, abych zkoušel tajit svou nevědomost před tebou. Když nám ten Brit řekl, že v celém Irsku jsou jen dvě stovky aktivních členů IRA, stálo mne veškerou sílu, jen aby mi nespadla brada až někam na podlahu.“

„Ostatní byli mnohem méně úspěšní ve skrývání svého úžasu, pane presidente.“

„No, zavola jsem si později majora Hume-Douglese na další soukromý rozhovor a dostal jsem od něj ještě daleko větší porci. Pak jsem si nechal najít pár odborníků ze tří různých universit a požádal je, aby mě seznámili s filosofií a zkušenostmi teroristických skupin po celém světě, počínaje Rudými brigádami a skupinou Baader-Meinhofové v Německu. Víš, že tyto organizace se aktivně snaží přimět vládu k despotii? Že to je jeden z jejich hlavních cílů?“ Potter přikývl.

„To je běžná strategie. Donuťte vládu, aby zasáhla hrubě proti lidem, a získáte tak více konvertitů pro svoji věc — tak alespoň zní teorie. Nefunguje to ovšem moc dobře, když veřejnost všechny ty revolucionáře považuje jen za hrstku zpovykovaných fracků, kteří jen fňukají, jak velkokorporace ovládají vládu. Socialističtí mládenci v Itálii neměli v obracení veřejnosti proti vládě o nic větší úspěch než naši vlastní vysokoškoláci, když koncem šedesátých let podpálili Výcvikový sbor důstojníků v záloze.“

„A co se týče Německa...“ Potter pokrčil rameny a tiše se zasmál. „Používat právě tuto strategii na teutonskou mentalitu, to je něco jako osnovat komplikovaný plán, kterak dostat Bratra Králíka do brázdy.“

„Myslíš tu předpokládanou přirozenou náklonnost Němců k autoritám?“ zeptal se president s povytaženým obočím. Potter jemně přikývl.

„Smějte se, jestli chcete, pane presidente, ale někteří lidé mají doopravdy rádi přísnou organizaci a vyhovuje jim, když jim někdo diktuje, co mají dělat. Vzpomínáte si na rok '86, kdy byl rakouským prezidentem zvolen Kurt Waldheim a nějaký americký novinář náhodou zjistil, že za války sloužil v SS? Vzpomínáte, jaký se strhl pokřik a pláč — ale jen v této zemi, ne v Rakousku. Napůl jsem tehdy čekal, že v *USA Today* uvidím celostránkový inzerát od rakouské obchodní komory s tučným textem: ‚Hej, Amíci, zkuste si konečně vtlouci do těch vašich tupých palic, že *nám je to dokonale fuk!*‘“ President se tomu smutně usmál a zavrtěl hlavou.

„Jsem ztraceně v úzkých, Harry.“

„Já vím, pane,“ řekl starší muž a znovu zvažněl.

„Kongres na mě tlačí, abych vyhlásil stanné právo.“ Soudce na presidenta ostře pohlédl. „Přesně tak,“ řekl, když viděl Potterovu reakci. „Mnoho presidentů už bylo obviňováno, že se snaží obcházet Ústavu. Nechci být ten, který to potvrdí oficiálně.“

„Nevyčítám vám to.“ Bývalý předseda Nejvyššího soudu zavřel oči. „Víte, vždycky jsem měl za to, že prezidentem, který jako vůdce této země čelil té nejtěžší výzvě, byl Abraham Lincoln. A ten váš současný problém, ač je v mnoha ohledech podobný, se ani zdaleka nedá srovnávat s tím, s nímž se střetl on.“

„Pokračuj, prosím,“ řekl president a odolal nutkání komentovat adverbium, jímž Potter doplnil sloveso „srovnávat“.

„Občanské válce bylo možné předejít, kdyby si byl Lincoln býval uvědomil dvě enormně důležité skutečnosti. Za prvé, Jih měl odlišnou kulturu než Sever a přikládal značnou váhu tomu, aby tato kultura nebyla zničena federálním diktátem a vojenskou silou. Za druhé, otroctví jako instituce už tehdy bylo svou vlastní ekonomickou vahou vtahováno do hlubokého hrobu. Stačilo jen trochu volného trhu a bylo by naprosto po něm.“

„Tohle mi musíš vysvětlit, Harry.“ Starší muž se zhluboka nadechl.

„Otrok byl obrovská kapitálová investice. V roce 1850 přišel osmnáctiletý černoch v aukci na víc než tisíc dolarů. Potom jej jeho majitel musel neustále živit, oblékat, chránit a udržovat relativně zdravého. To znamenalo značné náklady. Musel jej také přinutit k práci a zabránit mu v útěku, což znamenalo najmout a platit dozorce. I tak měl otrok motivaci dělat nejvýše tolik práce, aby se vyhnul trestu, a ani o chloupěk víc. Otrokářství nikdy nebylo příliš nákladově efektivní a čím byla práce těžší nebo technicky náročnější, tím to bylo horší. Krásně se to ukázalo při stavbě železnic.“

„Povídej.“

„Železnice stavěla přistěhovalecká pracovní síla, ne otroci. Ti totiž byli příliš cenní, než aby byli jejich majitelé ochotni riskovat, že o ně přijdou. Železniční společnosti nechávaly své zaměstnance dřít až k padnutí za pětadvacet centů za den. Pokud některý ze zaměstnanců přišel o oko kvůli odlétajícím kovovým úlomkům nebo o nohu pod padající kolejí, byl to jeho problém. Prostě jej vyhodili a na jeho místo přišel další. Firma nepřišla ani o pěták, natož o investici v hodnotě tisíce dolarů.“

„To jsem si neuvědomil.“

„Bylo tomu tak. Při stavbě železnic zahynulo velké množství dělníků. Říkávalo se, že železniční trať mají pod každým pražcem jednoho Ira. V Kalifornii to byl Číňan.“ Potter zavrtěl hlavou. „Vlastnit stroj dává smysl. Vlastnit člověka, který může onemocnět, zemřít, utéci, a který se nejspíše rozhodne pracovat co nejpomaleji, nedává z ekonomického hlediska smysl vůbec žádný. Což byl přesně ten důvod, proč otroky vlastnil v roce 1860 už jen nepatrný zlomek jižanů. Šlo prakticky pouze o kulturní otázku a právě ta byla ústředním tématem celého hnutí za odtržení. Jižané, kteří by si nikdy nemohli dovolit ani jednoho jediného otroka, nechtěli, aby jim vláda diktovala, jak musí žít. Lincoln ostatně tehdy mohl snadno vyřešit celý problém s otroctvím tržně, ale bohužel se místo toho rozhodl pro válku.“

„Jak to?“

„Mohl rozhodnout, že vláda vykoupí všechny stávající otroky od jejich majitelů. Počet otroků byl omezený a konečný; jejich dovoz skončil o půl století dříve, v roce 1809.“ Potter se nevesele zasmál.

„Už to samo o sobě je úžasná věc, když se nad tím zamyslíte. Muži, kteří vlastnili otrokářské lodě, nedostali ani pěták z vládních peněz, a přesto se shodli, že během dvaceti let nechají celé své odvětví kompletně zaniknout. Dovedete si představit, co by se strhlo dnes, kdybyste předložil návrh zákona, který by... kdepak, který by neuzavřel nějaké odvětví; jen by za dvacet let zcela zrušil státní dotace a přinutil všechny vyrovnat se s volným trhem?“ Potter zavrtěl hlavou, jako by z ní chtěl vytrást kacírskou myšlenku.

„Každopádně, dovoz otroků byl v roce 1860 už přes půl století mrtvý, takže jediným zdrojem nových byly děti narozené otrokyním. Vykupte všechny na svobodu a celý problém s otrokářstvím zmizí bez jediného výstřelu. Nemluvte o tom, že se vyhneme té ošklivé otázce zabavování majetku bez náhrady.“

„To by ale bylo drahé.“

„Ve srovnání s cenou války? Prakticky zadarmo,“ opřel se v křesle Harrison Potter. „A to vůbec nepočítám hodnotu všech těch zmařených životů. Ten zmatek, který tu máme nyní, je také kul-

turní záležitost. Ještě před měsícem jsem si neuvědomoval, jak moc je to pravdivé. Kdokoli, kdo napsal ten článek v *Journalu*, strefil hřebík přímo na hlavičku: tihle lidé nemají dojem, že by dělali cokoli špatného, a my jsme je naučili, že už nemají co ztratit.“

„A na rozdíl od té otázky otroctví tentokrát vláda nemá ani morální převahu,“ dodal prezident tiše. Rozhlédl se po rozsáhlé Potterově knihovně. „Nemáš tady nějakou knihu o Lincolnovi, kterou bys mi mohl doporučit? Právě teď by se mi docela hodila nějaká inspirace.“

26. ČERVNA

„O tom bys neměl raději ani mluvit, Rayi.“

„Musíme, Henry. Nakonec k vyjednávání musí dojít. Mohli bychom ušetřit čas a zahájit tu diskusi hned teď.“ *Je daleko rozčilenější, než jsem kdy viděl,* pomyslel si Ray. *Mnohem víc, než když jsem tehdy trval na tom, že se do toho zapletu.*

„Ne.“

„Ale nemůžeme přece takhle pokračovat donekonečna, aniž bychom jim ukázali, že existuje cesta ven.“

„Rayi, jestli půjdeš do Bílého domu promluvit si s prezidentem, nikdy odtamtud nevyjdeš živý. A zemřeš tou nejhorší smrtí, jakou si vůbec dokážeš představit. Tím jsem si naprosto jistý.“

„To se nestane.“ *To přece není možné. Ne v téhle zemi,* pomyslel si.

„Proč ne? Protože tohle je Amerika?“ řekl Henry sarkasticky, jako kdyby svému příteli četl myšlenky. „Přesně to a nic jiného se stane. Copak bys dělal ty, kdybys byl na jejich místě?“ zeptal se. „Pověz. Den co den je víc tvých lidí mrtvých a ty nemáš naprosto nic. Nabídneš odměnu padesát milionů, nezájím. Každým dnem je to horší. Tvoji agenti resignují a jako vůdce jsi akorát k smíchu. Tvoje oblíba u veřejnosti je věcí minulosti — a najednou se u tvých dveří objeví chlápek, který tvrdí, že zastupuje Blaira a spol. Budeš se vůči němu chovat slušně? Ani náhodou. Zavolal bys starého Hapa Edwardse a řekl bys mu, aby zjistil naprosto všechno, co se dá, a pak aby dobře spláchl krev.“

„Henry, já —“

„Rayi. Poslouchej mě. Já si nevymýšlím. Zním Hapa Edwardse. Ne osobně, ale lidé ze střelecké kultury mají spoustu kontaktů v bezpečnostních složkách, včetně FBI a CIA. Vzpomínáš si na Toma Fleminga, toho mého přítele, s nímž ses potkal v St Louis? Toho právníka, který pomáhá vést výcvikové kurzy?“

„Ano, a...?“

„Tom zná Hapa a vyprávěl mi o něm příběh jen pár let starý. Tys byl tehdy v Africe, ale za Reaganovy vlády tady byl jeden reportér z New Yorku, jehož federálové opravdu neměli rádi, protože jim dával pěkně zabrat. Hap Edwards oficiálně seděl na ministerstvu zahraničí, to bylo jeho standardní krytí, i když každý, kdo vůbec něco věděl, jej znal jako šéfa úderné jednotky CIA. No, tak nějaký Reaganův administrativní poradce, který nevěděl vůbec nic, si na toho reportéra stěžoval a říká Hapovi: ‚Nešlo by s tím něco udělat? Tohle je pro presidenta trapné‘, nebo něco v tom smyslu. Hap řekne, že jistě, a ten chlápek odejde. O pět minut později náhodou jde chodbou, Hapovy dveře do kanceláře jsou otevřené a on cítí takový divný zápach, který bychom my oba okamžitě poznali jako Hoppe #9. Nedá mu to, nakoukne dovnitř, aby to vyšetřil, a Hap si čistí tlumič na svém Rugeru .22. Vyvalí oči a říká: ‚Co to děláš?‘, a Hap na to: ‚Řekl jsi mi přece, abych se postaral o toho otravného reportéra, ne?‘, a toho poradce málem na místě klepne pepka,“ rozesmál se Henry.

„Kdyby měl Hap ve zvyku čistit si pistoli po práci místo těsně předtím, nebo kdyby ten den náhodou nenechal otevřené dveře, byl by ten reportér do čtyřiaadvaceti hodin mrtvý jako loňské zprávy. Hap Edwards tohle dělá po celém světě. Mučí lidi, a když získá informace, zabíjí je; to je jeho práce, Rayi. Sakra, jen se podívej, koho si přivedl s sebou do té jejich pracovní skupiny — Nigela Hume-Douglaše. Ten chasník pouštěl chlápům z IRA elektriku do koulí, když jsem byl ještě v plenkách.“

„Henry, musíš sám uznat, že prezident Spojených států přece nenařídí mučení a vraždu amerického občana s majetkem v hodnotě dvou set milionů dolarů.“

„To je zajímavá otázka. Dejme tomu, že by někdo nastražil atomovou bombu v New Yorku a třeba Ross Perot by se z ničeho nic objevil v Bílém domě s tím, že zastupuje teroristy. Co myslíš ty, zdalipak by nepozvali starého Hapa a pak, až by dostali, co chtěli, by nevydali komuniké, že významný občan byl stížen nečekaným infarktem a zemřel na cestě do Waltera Reeda? Myslíš si, že je to nemožné? Kdo ví, snad máš pravdu. Ale Ross Perot je velmi známý a má velkou rodinu, jež by použila jeho peníze na zjištění, co se přesně stalo, a na odvetu. Ty nemáš rodinu a dohromady nikdo — nikdo významný — k tobě nemá žádné úzké vazby. Skončíš mrtvý, Rayi, a nějakí hodně vzdálení příbuzní budou nadšeně dědit. Půjdeš do Bílého domu a první, co Hap udělá, bude to, že vezme štěpačky a připraví tě o pár prstů. Teprve pak by se zeptal, co máš na srdci. Budeš mrtvé maso, kamaráde, a já, Cindy a Allen také, asi tak dva dny po tobě. Zapomeň na to.“

„Co když budu trvat na schůzce někde jinde?“

„Stejně budou vědět, kdo jsi, a dojdou si pro tebe později. Stejný problém, stejný konec.“

Má pravdu, uznal Ray zdráhavě. Ale nějaká cesta existovat musí. Pak jej něco napadlo a položil Henrymu otázku.

„Co kdybychom použili prostředníka?“

„Musel by to být někdo, kdo tě nepráskne, a koho nemůže dostat do ruky Hap. Pochybuji, že taková osoba vůbec existuje.“

„A co Harrison Potter?“ Nastala velmi dlouhá odmlka, než Henry odpověděl.

„Nemůžeš mu zavolat a domluvit si schůzku. Mohlo by se to nějak dostat k prezidentovi, Neumannovi nebo Hapu Edwardsovi, a už by tam na tebe čekali.“

„A co tedy?“ zeptal se Ray. Henry se na chvíli zamyslel.

„Budeš si ho muset někde vyčíhat, bez předchozí domluvy na něj narazit a upoutat jeho pozornost. Z jeho pohledu zcela náhodná schůzka, kterou si ty ovšem důkladně připravíš. Někde na benzinové pumpě, v drogerii, tak nějak. Maximálně pět minut, než mu řekneš, o co jde, a zjistíš jeho telefonní číslo; pak odtamtud okamžitě vypadneš, a už se s ním nikdy nesetkáš. Od té doby jen telefon; já vím, jak to zařídit, aby nás přes něj nedostali. Změníš svůj vzhled, vezmeš si brýle, havajskou košili a tak podobně. Nejlepší by bylo, kdyby kolem nebyl vůbec nikdo jiný, protože budou-li tam další svědci, jako třeba v restauraci, FBI všechny vyslechne a získá mnohem lepší představu o tvém vzhledu, než nač si vzpomene Potter.“ Henry se podíval na svého přítele. „Jsi pro? Nejprv bude nutné jej tak den dva sledovat.“

„Ještě není ani půl deváté,“ podíval se Ray na hodinky. „Takže máme před sebou celý den. Pustíme se do toho.“

„Soudce Pottere?“ řekl Ray. Bylo pozdní odpoledne a Harrison Potter si prohlížel novinky v oddělení životopisů v knihkupectví Barnes & Noble.

„Pane?“

„Jmenuji se Jones. Jsem právník a zastupuji někoho v poněkud choulostivé záležitosti. Týká se to toho, co řeší vaše současná pracovní skupina. Moji klienti si nepřejí setkat se s elektrickým generátorem pana Edwardse ani s bezšňůrovou vrtačkou majora Hume-Douglassa. Přiznám se, že ani já ne.“ Harrisona Pottera jen tak něco nepřekvapilo, ale nyní překvapen byl.

„Váš klient chce poskytnout informace, aby si mohl nárokovat odměnu.“

„Buďte prosím tak laskav a otočte se čelem k policím s knihami. Děkuji vám, pane,“ zašeptal Ray zdvořile. „Abych odpověděl na vaši otázku: ne. Skutečnost, že prezident nabídl takovou sumu, nás

přesvědčila, že Bílý dům je ochoten vyjednávat. Ale my nechceme peníze.“ Ray soudce stručně seznámil s některými částmi svého příběhu, jež považoval za podstatné, změniv řadu detailů. O většině věcí se vyjádřil zcela neurčitě.

„Chápu vaši neochotu objasnit, jak přesně jste se setkal s Wilsonem Blairem,“ řekl Potter, zatímco předstíral, že se dívá na knihy, „nebo kolik přesně lidí zastupujete. Vzhledem k tomu, že jste strávil většinu posledních třiceti let mimo Spojené státy, byly to otázky logické, ale nebudu je znovu otevírat. Ale vaše účast v této záležitosti je jistě založena na něčem, o čem mi říci můžete.“

„Je to tak, soudce Pottere,“ souhlasil Ray. „Jste obeznámen s úsilím fabiánské společnosti před více než sto lety v Anglii?“ Starého muže tato otázka překvapila, ale rychle odpověděl.

„Ano. Chtěli prosadit socialistickou vládu ve Velké Británii. Skupina, kterou založili, se později stala Labouristickou stranou a zbytek, jak se říká, je historie.“

„Jejich taktikou bylo podporovat postupné změny,“ řekl Ray. „Fungovalo to velmi dobře. Jistě znáte ono podobenství o vaření žáby.“

„Rozumím: když jste se před několika lety vrátil do Ameriky,“ přikývl Potter, „byl jste vhozen do hrnce vařící vody, a nebyl to příjemný pocit.“

„Přesně tak.“ Aniž by se zmínil o Henrym nebo o incidentu na celnici v New Yorku, Ray vyprávěl, jak se dozvěděl o nové měně, o předpisech týkajících se hotovosti, neoprávněných prohlídkách i o zabavování majetku bez zatčení či odsouzení. Zmínil se také o obrovském počtu lidí ve federálním vězení za technické porušování stále se rozšiřujících federálních zákonů proti zbraním. Potter znovu přikývl a pak se zamračil.

„A to, co vyjednáváte pro svého klienta nebo klienty, nejsou peníze za odměnu?“

„Studoval jste někdy Millerův případ, soudce Pottere?“ zeptal se Ray. „Z roku 1939?“

„O rozsudku vím. Samotný případ jsem nezkoumal.“

„Já ano, byla to jedna z věcí, které jsem udělal, než jsem se rozhodl tuto práci přijmout. V době odvolání u Nejvyššího soudu byl Miller dávno pryč, a jeho právník se rozhodl zbytečně k soudu nejездit. Ale když tam nebyl nikdo, kdo by je při tom mohl chytit, zástupci vlády lhali, soudce Pottere. Zdalipak se to stalo už někdy předtím, co myslíte?“ položil řečnickou otázku, ale hned pokračoval.

„Lhali, když prohlásili, že zbraň, jakou měl Miller, není typ, který by mohla používat milice. Soud řekl: ‚Dobře, protože nám nebyl předložen žádný důkaz, že by tato zbraň mohla mít miliční apli-

kací, je v pořádku ji omezit podle zákona z roku 1934,‘ a zákon nezrušil. Paradoxně onen rozsudek výslovně říká, že zbraně vhodné pro milice nesmějí být omezovány, ale legislativa to ignoruje a schvaluje další a další omezující zákony, nakonec v roce 1986 zakázali celou jednu třídu zcela typických miličních zbraní úplně.

Zákon NFA z roku 1934 byl akceptován jen jako opatření na zvýšení příjmů. Ale přitom Nejvyšší soud jasně stanovil, že má-li být jakýkoli daňový zákon ústavní, musí být jeho skutečným účelem pouze zvyšování státních příjmů, nikoli regulace nebo prohibice.“

„Drexel Furniture...“ řekl Potter tiše, vybaviv si přelomový případ Nejvyššího soudu.

„Přesně tak. Extrémní daňové sazby nelze použít pro skryté uzákonění regulační politiky. Ovšem zákon NFA ukládá daň ve výši \$ 200 na STEN v hodnotě dvaceti dolarů. Daň \$ 200 na desetidolarový doplněk pro střelbu dávkou. Daň \$ 200 na kus dřeva za dva dolary. Žádný slušný člověk se neodvážil s tím bojovat u soudu, protože prohra nese risiko doživotního trestu. Pak přijde zákaz z roku 1986 a co se stane? Tři různí soudci rozhodnou, že vzhledem k tomu, že vláda odmítá vyřizovat registrace a vybírat daň ze zbraní podléhajících NFA po 19. květnu 1986, je celý zákon NFA nulitní a nadále neplatí. Vláda však ignoruje i tato rozhodnutí.

Pak Nejvyšší soud rozhodne v cause Lopez, a najednou federálové zjistí, že zdaleka ne všechno na světě spadá pod mezistátní obchod. A k tomu Bownds, kde soud jasně rozhodl, že NFA je irelevantní pro člověka, který si sám vyrábí zbraně a nepřeváží je do jiných států.

Jediné, co v tuto chvíli mohla vláda udělat, bylo říci: ‚Tak dobrá, tohle všechno bylo opravdu protiústavní, promiňte nám, už to víckrát neuděláme.‘ Jenomže to se nestalo. Místo toho vláda ty rozsudky prostě ignoruje. Vydávají další zákazy a nakupují pro své daňové úředníky další sledovací letadla a další kulometry. Daňoví agenti si obléknou další černé obleky a lyžařské kukly, rozbijí domy dalším lidem, další těhotné manželky přinutí potratit, další kočky udupou k smrti a nastraží další falešné důkazy a další lidi zavřou do vězení.

A teď konečně, soudce Pottere, jeden z těchto lidí řekl: ‚a dost‘. Vláda si už léta odmítá uklidit ten nepořádek a soudní rozhodnutí ignoruje, takže se chopí té jediné zbylé možnosti a vyhlásí jedno-
duché ultimátum: ‚chovej se slušně, nebo zemři‘. A hrůza hrůz, ono to funguje. Přidává se k němu čím dál tím víc slušných lidí. To by ostatně nemělo nikoho překvapit; když si připomenete historii, uvidíte, že velmi podobná věc, jen v menším měřítku, už proběhla v roce 1946. Takzvaná ‚Bitva o Atény‘ v Tennessee.“ Než Potter stačil zareagovat, Ray změnil téma.

„Abych se vrátil k původní a hlavní otázce, pane, nikdo, koho zastupuji, nechce prodat přítele, aby získal třicet stříbrných. Bez ohledu na to, jak velké by ty stříbrňáky byly.“

„Co tedy chcete?“

„Řešení problémů obou stran. Vláda chce, aby jejich lidé přestali předčasně umírat. My chceme, aby naši lidé přestali být věznění, zabíjení nebo upalováni zaživa kvůli dani ve výši \$ 200 za kus dřeva nebo oceli. Nevidím důvod, proč bychom nemohli dospět k dohodě, která uspokojí obě strany.“

„Obávám se, že to bude tvrdý oříšek,“ povzdechl si Potter.

„Ovšemže to bude tvrdý oříšek, soudce Pottere,“ zašeptal Ray trochu hlasitěji, než měl v úmyslu. „Kdyby tomu tak nebylo, moji klienti a já bychom vás nepotřebovali.“

Starý muž vybuchl smíchy a Ray Johnson se rozhlédl, jestli jim někdo nevěnuje pozornost. Nikdo stále nebyl v dohledu.

„Obávám se, zda jsem neohrozil váš vlastní život, když jsem vám tyto informace předal.“

„Co by jej mohlo ohrozit?“

„Bílý dům, soudce. Myslíte si, že jsem blázen, když se toho obávám?“

„Ne... ne nutně. I když si opravdu nedokáží představit, že by se něco takového stalo.“

„Rozumím, ale bojím se, že možné to skutečně je. Stejně tak moji klienti. Proto je dnešní setkání poslední. Od této chvíle vám budu jen telefonovat. Předpokládám, že máte mobilní telefon?“

„Ano. Dovolte, abych vám dal číslo.“ Pak soudce Potter lehce otočil hlavu. „Počítám, že Jones nebude vaše pravé jméno.“ Ray pokrčil rameny, ale neřekl nic. „Tak tedy,“ řekl soudce, „možná je na čase, abyste uvedl podmínky, jež chcete vyjednat.“

Poté, co Ray skončil s vysvětlováním svého postoje, vytáhl z kapsy kabátu manilovou obálku a vysypal její obsah na podlahu. „Tohle by vám mohlo pomoci, až budete jednat s ostatními,“ řekl Potterovi. Soudce se sehnul, aby zvedl pouzdro s peněženkou a odznakem a Ray Johnson se otočil na podpatku a odešel z obchodu. Když byl o tři bloky dál, brýle a havajská košile už ležely ve dvou různých odpadkových koších a Rayův tep se zvolna vracel k normálu.

~

„Pane presidente, Jones je v neobvyklé situaci. Zastupuje, a já věřím, že je to skutečně správný termín, více než jednu osobu. Nikdo z těch, koho zastupuje, nebyl až dosud zatčen ani obviněn a tento stav chtějí udržet i nadále. Prozrazení jejich jmen nebo totožnosti nemůže nikomu z nich v žádném případě prospět a neřekl mi, o koho se jedná.“

„Určitě nejsou jeho klienty úplně všichni lidé, kteří stojí za tím, co se děje,“ řekl Edgar Loverin. Loverin byl právním poradcem Bílého domu. „Jeho klienti by mohli získat, řekněme... velmi mírné tresty výměnou za informace, které by nám pomohly to ukončit. V některých případech bychom možná byli ochotni uvažovat i o úplné imunitě.“ Odmlčel se a usmál se. „A samozřejmě je tu pořád ta odměna.“ Potter přikývl a přesunul pohled na presidenta.

„Jsem rád, že tuto otázku pan Loverin otevřel hned na začátku,“ řekl s úsměvem. „Sám jsem se ptal na totéž a věřím, že mohu citovat Jonesovu odpověď zcela doslova nebo přinejmenším v přesném významu: ‚Nikdo, koho zastupuji, nemá žádný zájem pomáhat federální vládě zatknout či odsoudit jakéhokoli soukromého občana. Nekontaktoval jsem vás, abych se stal informátorem za odměnu. Každá strana něco chce, soudce Pottere, a každá strana má co nabídnout, ale na našem seznamu nejsou peníze. Zrada také ne.‘ To byla jeho slova.“ President se zatvářil zamyšleně a poškrábal se na bradě.

„Co tedy navrhuje?“

„Domnívá se, že zájmy obou stran jsou... slučitelné, pane presidente. Vláda považuje zabíjení za nepřijatelné a chce, aby skončilo. Jonesovi klienti jsou pevně přesvědčeni, že federální vláda prosazuje legislativu v oblastech, nad nimiž nemá žádnou pravomoc. Věří, že vládní agenti, kteří tato opatření vynucují, nesou vinu rovným dílem. Norimberskou obhajobu nelze akceptovat.“

„Pokračujte.“

„Jonesovi klienti nemají ze zabíjení žádné potěšení, ale ani je neshledávají odpudivým. A mají rčení — filosofii, chcete-li: ‚Za prvního se vždy platí nejvyšší cena. Všichni další už jsou zdarma.‘ “ President se zamračil, když nad těmi slovy uvažoval.

„Jones také poukazuje na to, že to zabíjení funguje, pane presidente, a to dvěma cestami: za prvé, odrazuje od zlého chování. Každý den odstupuje více agentů a více zákonodárců se obrací na víru stran Druhého dodatku. Za druhé, zabíjení připomíná veřejnosti, že to chování, jež je vyvolalo, je *opravdu* zlé. Pokaždé, když je popraven nějaký agent nebo politik, veřejnost vidí, že porušování lidských práv má vážné důsledky, nejen dvoutýdenní placenou dovolenou a zápis v agentově složce. Právě proto podpora toho, co se děje, roste exponenciálně. Chcete-li zastavit zabíjení, budete, pane presidente, muset dosáhnout stejných nebo lepších výsledků jinými prostředky. Jones pochybuje, že byste byl ochoten to udělat. Nevěří, že byste byl ochoten veřejně říci americkému lidu, že určité zákony a vládní politika jsou od základu zlé a že trváte na jejich zrušení.“

„V jakých oblastech? Dejte mi příklad.“

„Jones říká, že s výjimkou FBI, Tajné služby, pobřežní stráže, maršálské služby a snad ještě DEA by mělo být vládním agentům zakázáno nosit zbraně, když jsou ve službě. Podle jeho slov jsou daňoví kontrolori, ozbrojení samopaly a oblečení v černých kombinézách, neprůstřelných vestách a lyžařských maskách, učebnicovou definicí ‚hrdlořezů v holínkách‘. To je špatně.“ President několik dlouhých chvil neodpovídal.

„Možná bych na něčem takovém dokázal zapracovat,“ řekl nakonec. „Co dál?“

„Ještě několik věcí,“ řekl Potter a vyjmenoval je. Zabralo to pár minut. Presidentovy oči se zúžily, zatímco vysloužilý předseda Nejvyššího soudu předkládal Jonesovy požadavky.

„To je absurdní!“ vyhrkl Edgar Loverin, jen co soudce Potter skončil. „Promiňte, pane prezidente,“ dodal rychle právník Bílého domu, očividně zahanbený svou instinktivní reakcí.

„To je v pořádku, Ede,“ řekl president klidně. Obrátil se k Potterovi. „Obávám se, že splnění těchto podmínek nepřichází v úvahu. Milost pro jeho klienty by mohla být akceptovatelná, ale pouze v případě, že Blair veřejně vyhlásí okamžité příměří, zatímco tato jednání budou pokračovat. Myslím, že to je jediný způsob, jak můžeme dál postupovat v dobré víře.“ Potter se zamračil a poprvé nahlédl do svých poznámek.

„Pane presidente, Jones uvádí, že my, vláda, máme neomezené peněžní zdroje, neomezenou pracovní sílu, neomezený přístup k médiím a neomezenou pravomoc vynucovat taková pravidla, jaká se nám jen zachce. Jeho klienti nic z toho nemají. Jediný způsob, jakým mohou vyrovnat šance, je získávat další příznivce. Což, jak zdůrazňuje, se děje den za dnem. Příměří by bylo kontraproduktivní pro jejich zájmy.“

„Pak bych řekl, že jsme ve slepé uličce a jednat s těmi lidmi nemůžeme, Harry. Budeme muset počkat, dokud si s tím Jonesem znovu nepromluvíte. Kdy máte další schůzku?“

„Nevěřím, že nějaká bude. Mohu jen čekat, až mi zavolá.“

„Pak budeme muset počkat, než se tak stane, Harry. Necháme FBI, aby mezitím na tom případu ještě trochu pracovala.“

„Jones mi řekl, že takový výsledek očekává,“ řekl soudce Potter a sáhl do kapsy saka. „Instruoval mne, abych vám v takovém případě předal tuto obálku, pane presidente. Nevím, co v ní je, ale byl jsem ujistěn, že nevybuchne.“ Podal mu tenký bílý obdélník, který si president neochotně vzal.

„Kromě toho také vzkazuje, že pro vás bude mít zítra ráno krátkou zprávu. Nevím, zda ji předá mým prostřednictvím, nebo nějak jinak.“ President přikývl. Pak stiskl tlačítko a agent Tajné služby nahlédl do dveří.

„Sežeňte mi Alexe Neumanna.“ Když přišel muž z FBI, president mu řekl o obálce a podal mu ji. Neumann si dával pozor, aby se dotýkal jen okrajů. Zdvihl ji ke světlu.

„Je tam jen lístek papíru s číslem. Řeknu technikům, ať to prověří, ale nic bych od toho neočekával. Číslo je 324452651, ať už to znamená cokoli. Uvidíme, jestli z toho něco dostaneme, pane.“

„Výborně,“ řekl president. Měl při tom však nepříjemný pocit, že při tomto prvním kontaktu s teroristy nedosáhl absolutně ničeho.

„Potter byl trochu nervózní, když se poprvé posadil, pane Edwardsi,“ řekl jeden ze dvou techniků, kteří zkoumali videozáznamy ze schůzky s presidentem a Edgarem Loverinem. „Tep mu kapku povyskočil. To je ale celkem běžná úvodní reakce, obzvlášť při jednání s prezidentem Spojených států. O pár slov později ale začal stres v jeho hlase klesat.“

„Žádné výkyvy?“ zeptal se Edwards.

„Ne, pane. V době, kdy mluvil o Jonesových požadavcích, byla jeho úroveň stresu téměř nulová.“

„Jste si jistý?“ Technik pokrčil rameny.

„Jestli se mýlím, pane Edwardsi, nejspíš bychom měli tenhle elektronický zázrak za sto tisíc hodit do koše a najmout si cikána s křišťálovou koulí.“ Pak se technik zatvářil zahanbeně. „Promiňte, pane, neměl jsem si pouštět pusy na špacír, ale myslel jsem tím —“

„Nedělejte si s tím starosti,“ řekl muž z CIA. „Mám, co potřebuji.“

„Všechno perfektně sedí, pane presidente. Je tam hromada otisků na kreditních kartách a dalších věcech uvnitř peněženky, nějaké Blairovy, nějaké neznámé. Nejspíš prodavačů v obchodě a podobně. Otisky soudce Pottera jsou jen zvenčí.“

„Můžete nám říct ještě něco, Alexi?“ Neumann pohlédl na ředitele CIA George Cowana, Hapa Edwardse a pak zpátky na presidenta.

„Jen věci, které se nestaly, pane. Wilson Blair se neutopil oblečený, ani mu do peněženky nestekla krev. Peněženka ani nestrávila žádný čas vystavená nějakým neobvyklým podmínkám v prostředí jako je varna PCP nebo továrna na výrobu kokainu. Nenašli jsme nic, co bychom mohli použít jako vodítko. Žádné útržky papíru s telefonními čísly, účtenky a podobně.“

„Pane prezidente,“ řekl George Cowan, „naše jediné vodítko k teroristům je Potter. Nemůžete soudce přesvědčit, aby nám řekl vše, co ví o té Jonesově postavě?“

„V rámci své role při těchto jednáních soudce Potter slíbil, že veškeré osobní informace o Jonesovi uchová v tajnosti. Upřímně řečeno, nemyslím si ani, že by mu Jones v tomto směru řekl cokoli užitečného.“

„Něco mu řekl určitě, pane prezidente,“ opáčil Cowan okamžitě. „A Potter ví, jak vypadá. Kdybychom věděli, co má Potter v hlavě, mohli bychom toho chlapa najít a zmáčknot ho. A měli bychom jména lidí, kteří za tím stojí.“

„Harry prostě dal své slovo. Už se k tomu nemá smysl vracet.“

„Mohl bych zjistit, co ví, pane prezidente,“ řekl Hap Edwards zcela plochým hlasem beze stopy jakékoli emoce. Presidentovi tentokrát doslova poklesla čelist a prudce otočil hlavu, aby se zahleděl na bývalého šéfa Centra pro boj proti terorismu CIA.

„Naznačujete mi, že bych měl autorisovat mučení bývalého předsedy Nejvyššího soudu?“ Hap Edwards presidentův pohled beze slova oplácel. Ten přimhouřil oči a na jeho tváři se objevila strašlivá parodie úsměvu. „To se nebojíte, že by mu selhalo srdce, pane Edwardsi?“ řekl tím nejjuštěpačnějším tónem, jakého byl schopen.

„Já bych ho udržel naživu dost dlouho,“ odpověděl Edwards tiše.

„Z tohoto jednání jste nadále omluven, pane Edwardsi. Vypadněte z této místnosti.“ Hap Edwards pokrčil rameny a pak beze slova odešel.

27. ČERVNA

„Hap Edwards se nabídl, že z tebe vynutí informace o tom Jonesovi, Harry. Mučením,“ řekl prezident bez úvodu. „Byla to ta nejurážlivější věc, s jakou jsem se od svého nástupu do úřadu vůbec setkal. A ta nejpřekvapivější. Myslím, že Hap Edwards je certifikovaný psychopat – Harry!“ zarazil se. „Ty se usmíváš?“ optal se zděšeně.

„Možná, že vás to překvapilo, pane presidente, ale přinejmenším jednu osobu to nepřekvapí, až jí o tom řeknu. Přesně před tímto mne varoval právě náš pan Jones, když se mne ptal, zda si jsem skutečně jist, že chci vystupovat při těchto jednáních jako prostředník. I já, přiznám se, jsem považoval toto riziko za směšné.“ Potterova tvář nabyla výrazu, který se dal jen těžko vyhodnotit.

„Věděl jste, pane presidente, že po devět let, během celé americké revoluce, žil Benjamin Franklin v Paříži? Zamyslete se nad tím na chvíli. Britové jej nikdy neunesli a nemučili, aby zjistili, co ví. Zmínil jsem se o tom i panu Jonesovi poté, co mne upozornil, že mne nadále bude kontaktovat pouze telefonicky, aby ochránil svou bezpečnost. Zasmál se. Zasmál se a připomněl mi, že Franklin měl slabost pro, hm, tělesné radovánky.

Víte, co mi tehdy Jones řekl? „Soudce, dnes by Hap Edwards nachytil Bena Franklina na nějakou vlnadnou agentku, která by jej přiměla se v posteli rozpovídat, ještě dřív, než by mu vybalili zavazadla. A kdyby to nestačilo, Hap by vzal svůj oblíbený generátor a poskytl by mu takové vzdělání v oblasti elektřiny, o jakém se mu s tím jeho drakem a mosazným klíčem ani nezdálo.“ Soudcův obličej zvažněl.

„Ti... teroristé,“ řekl Potter a jeho hlas naznačoval, že se mu to slovo příliš nelíbí, „často působí dojmem, že toho vědí o našich lidech víc než my sami, pane presidente. Tento fakt mi připadá čím dál tím znepokojivější.“

„Mně taky.“

„Jones mi také řekl, že tady nejde jen o zbraně, ale o celou státní politiku. Myslel jsem, že hovoří o mrtvém řediteli EPA, ale zmínil se také o našich současných konfiskačních zákonech a řekl mi, abych si prostudoval incident, který nazval ‚Bitva o Atény‘ v Tennessee v roce 1946.“

„Nikdy jsem o tom neslyšel.“

„Já také ne, ale naše Kongresová knihovna ano. Existuje kniha, toho času dávno rozprodaná, a ta ten případ rozebírá velmi podrobně.“

„Povídej.“

„Šlo o okres McMinn v Tennessee, mezi Knoxvillem a Chattanooga. Koncem třicátých let a během druhé světové války byla tamní vláda čím dál tím zkorumpovanější. Úřad šerifa byl financován z pokut. Překročení rychlosti, opilost na veřejnosti a podobné věci. Asi vám nemusím říkat, jak účinný podnět to byl k zatýkání.“

„Podobný, jako naše konfiskační zákony?“

„To je velmi dobrá paralela,“ souhlasil Potter. „Obě strany fixlovaly místní volby, ale bylo to za Rooseveltovy vlády, takže demokraté v tom byli trochu lepší než republikáni. Šerifem v letech '36 až '42 byl muž jménem Cantrell. Ve dvačtyřicátém se stal senátorem, v šestačtyřicátém viděl, že už se mu nepodaří znovu vyhrát, a tak se rozhodl kandidovat doma proti stávajícímu šerifovi, myslím, že se jmenoval Mansfield. Volby se konaly ve městě Atény.“

Jenže tam byly tři tisíce bývalých vojáků, kteří se právě vrátili z války. Asi čtvrtina registrovaných voličů. Měli docela nedávnou zkušenost s diktátory a Mansfielda i Cantrella vcelku právem vinili z protizákonného zatýkání, bití ve vazbě, přijímání úplatků a volebních podvodů. Sestavili vlastní kandidátku do místních politických úřadů, samé vojáky a nestraníky a slíbili, že budou spravedlivé volby bez švindlů s hlasy.“ Potter se nadechl a srovnal si myšlenky.

„V den voleb úřadující šerif rozdal odznaky dvěma stovkám svých kumpánů, dal jim zbraně a vysvětlil jim, co mají dělat. Především vyhnali od uren černochoy; jednoho, který nechtěl ustoupit, zastřelili. Na bývalé vojáky, kteří chtěli dohlížet na sčítání hlasů, zamířili zbraně a volební urny si odnesli do vězení. Nikoho jiného tam nepustili. Pokud se někdo přiblížil k budově, stříleli na něj.“

„A do hajzlu.“

„Přesně tak, pane. Bývalí vojáci si to líbit nenechali. Vzali si zbraně ze zbrojnice Gardy a tu bandu nepustili ven z vězení. Vchod pak vyhodili do vzduchu dynamitem a to už bylo na ty grázly moc, zpanikařili a vzdali se. Vrátili hlasovací lístky, ty se pak posílaly veřejně a Mansfield i Cantrell byli poraženi. Policisté, kteří z města utekli, byla nahrazeni novými a ti přijali pevný plat, nezávislý na pokutách.“

„Kde byl guvernér, když se tohle všechno dělo?“

„Zmobilizoval sice státní gardu, ale spousta těch mužů byli také bývalí vojáci. Tak raději odkládal jejich případné vyslání do Atén. Gardisté by nejspíš souhlasili s tím, co tam vojáci dělali, a přidali by se k nim.“

„Jones věděl o tomhle obskurním kousku historie...“ zamyslel se president. „Nemohl by sám pocházet z té oblasti?“ Potter zavrtěl hlavou.

„Už to není obskurní. Skoro každý ve střelecké kultuře o tom dnes ví všechno. Jay Simkin, výzkumný pracovník skupiny Židé pro zachování vlastnictví palných zbraní — ti z Milwaukee; Alex Neumann se o nich onedhy zmínil. Simkin vyhrabal tuto historii a v lednu 1995 o tom sepsal podrobný článek do novin JPFO. Popsal to přesně a se všemi detaily.“

„Naši staří přátelé,“ povzdechl si president. „To mají opravdu tak velký náklad?“ Potter pokrčil rameny.

„Dost velký a každým dnem větší. Prodávají dotisky a setkáte se s nimi všude, kde se shromáždí více lidí se zbraněmi. Spolu s tím dotiskem šíří také seznam otázek, na které musí policie a další státní zaměstnanci odpovědět podle zákona o ochraně soukromí z roku 1974. Vřele doporučovaný pro případ, že by policie žádala občany o pomoc.“ President zavřel oči, ale neřekl nic.

„Později téhož roku Simkin připravil trochu kratší versi toho článku o ‚bitvě o Atény‘ pro *Soldier of Fortune*, a ten má mnoho čtenářů. Navíc o něm ještě vyšlo dvoustránkové pojednání v říjnovém čísle časopisu *Guns and Ammo*. Ti patří mezi Petersenovy publikace a mají obrovský náklad.“ Potter sledoval, jak si president mne spánky. Chvilí bylo naprosté ticho a potom se soudce zhluboka nadechl.

„Budou zítra poslouchat radiopřijímače, a čekat na vaše potvrzení, že na tu dohodu přistupujete, pane presidente. Jste si docela jist, že je chcete odmítnout?“ Bylo to daleko nejsilnější vyjádření, jaké si kdy Harrison Potter dovolil jako zpochybnění presidentova úsudku.

„Nemohu přistoupit na to, co požadují, Harry,“ odpověděl. „Prostě nemohu. Budeme muset počkat, až vám Jones zavolá, a pak nějak pokračovat.“

Harrison Potter si vzpomněl na rozhovor, který vedl s presidentem před pouhými dvěma dny, o tom, jak tato záležitost už překročila rámec pouhého Druhého dodatku. Potter se obával, že velmi brzy už nebude vůbec záležet na tom, s jakými požadavky president souhlasit bude nebo ne; bude příliš pozdě.

Starý pán však také věděl, že už přitlačil tak tvrdě, jak si jen troul. Další návrhy budou muset počkat na jindy.

28. ČERVNA

Cindy Caswellová seděla v hotelovém pokoji se zapnutým radiopřijímačem a znovu pohlédla na hodinky. Bylo na čase. Poslouchala ještě dvacet minut, ale ta informace, již očekávala ve zprávách deset minut po celé hodině, nepřišla. Cindy přístroj vypnula a vyšla z pokoje. O patnáct minut později stála u veřejného telefonního automatu o tři bloky dál a na klávesnici volila číslo v Ohio. Nasypala do přístroje hrst čtvrtáků a čekala.

„Haló?“ ozval se po třetím zazvonění hlas Allena Kancea. „Nepřijali to. Jsi na řadě.“

„Jasně,“ řekl Allen a přerušil spojení.

Arnold Katzenbaum, bývalý senátor Spojených států z Ohia, dosáhl věku, kdy už byl namáhavý každý krok, ale přesto si každý večer dopřával krátkou procházku. Došel na roh bloku a právě se otočil, aby zamířil zpátky ke svému domu, když naproti němu na druhé straně ulice zastavil nablýskaný starší model Fordu Crown Victoria.

„Pane, ztratil jsem se,“ řekl řidič hlasem, který naznačoval jakousi dětskou vadu řeči, ještě ne zcela překonanou. Měl na sobě oblek a před obličejem držel mapu. Katzenbaum si všiml frustrovaného výrazu v mužově tváři. Senátor ve výslužbě se rozhlédl na obě strany, pak vstoupil na ulici a přešel k okénku řidiče.

„Můžete mi ukázat, kde jsem?“ zeptal se muž, otočil mapu k okénku, ale držel ji uvnitř auta, aby na ni viděli oba dva. Katzenbaum se zadíval na mapu. Ani se nemusel předklánět, protože chodil značně shrbený.

„Tak se na to podíváme,“ řekl a natáhl pravou ruku do okénka, aby se sukovitým prstem dotkl papíru. „Tady to je, ehm –“

Katzenbaumova slova se změnila v bolestné vyjeknutí, neboť řidič popadl senátora za zápěstí a přitiskl jeho ruku zevnitř k výplni dveří. Allen Kane sňal nohu s brzdy a sešlápl plynový pedál asi do poloviny. Sedan téměř neslyšně zrychloval předměstskou ulicí. Tachometr ukazoval 45 MPH,

když Allen zaslechl, jak staříkovi něco prasklo v rameni a viděl, že se jeho křehké tělo bezmocně opřelo o bok vozu.

Allen lehce srovnal řízení pravou rukou a levou pustil Katzenbaumovo zápěstí právě ve chvíli, kdy se jehla tachometru dotkla čísla 60. Byl připraven udeřit senátora levým loktem do obličeje, ale nebylo to zapotřebí. Ani za těch nejlepších podmínek by se Arnold Katzenbaum nedokázal rychle jedoucího vozu udržet příliš dlouho a s vykloubeným ramenem neměl vůbec žádnou šanci. Proletěl v kotrmelcích osmdesát sedm stop a pak se jeho tělo zastavilo ve škarpi.

Allen Kane uvolnil plynový pedál, pohlédl do zpětného zrcátka a pokračoval v cestě mírnější rychlostí 30 mil v hodině.

~

Vrtulník Národní gardy ležel tiše na vápencovém dně lomového jezírka na pozemku Henryho Bowmana. V jezírku nežily žádné ryby a neexistovaly tam ani žádné proudy, které by troskami pohybovaly. Po dvou týdnech se však těla čtyř mužů uvězněných v pokrouceném trupu začala rozkládat. Metan je nadnášel natolik, že se celý vrak začal sklánět, až se nakonec otvor v trupu obrátil vzhůru k hladině. Jedno z těl nebylo připoutáno ani zaklíněno na místě. Byl to agent ATF, který si zlomil páteř a utonul, když se pokoušel dostat z potápěcího se stroje. Mrtvola vyplavala otvorem ven a zvolna stoupala k hladině, kde se nafouklá kůže mastně zaleskla ve světle měsíce.

29. ČERVNA

„Haló?“

„Soudce Pottere? Tady Jones. Mám vzkaz pro presidenta. Nevím, co to znamená, ale moji klienti zřejmě věří, že mu to bude dávat nějaký smysl. Máte pero a papír?“

„Pokračujte, pane Jonesi.“

„Vzkaz zní: ‚Krok první: Obrátit pořadí. Krok druhý: Přidat tři ke každé z prvních čtyř číslic. Krok třetí: Přidat jednu ke každé z posledních pěti číslic.‘ To je ten návod a pak jsou tam tři slova: Jako v Norimberku.‘ A to je všechno.“

„Jako v procesu s válečnými zločinci?“

„Přesně tak, pane.“ Ray si vyposlechl, jak mu soudce Potter opakuje instrukce. „To je vše,“ řekl pak. „Znovu se vám ozvu tak asi za tři týdny.“ Ray přerušil spojení.

~

„Je to číslo sociálního pojištění Arnolda Katzenbauma, pane presidente,“ vysvětlil Alex Neumann zachmuřeně.

„Toho senátora v důchodu z Ohia?“ President i Alex Neumann dobře věděli, že senátor Katzenbaum dělal maximum pro přijetí každého zákona omezujícího práva souvisící se zbraněmi, o kterém se kdy v Senátu mluvilo.

„Přesně tak, pane. Dnes ráno ve 12:31 místního času byl prohlášen za mrtvého.“ President zavřel oči a promnul si spánky.

„Jak byl zabit?“ zeptal se.

„Nejsme si jisti. Jeho tělo našli tři bloky od domova, uprostřed ulice. Na pohotovosti říkali, že vypadal jako jedna z těch opravdu těžkých nehod motocyklistů. Obě ruce a nohy zlomené, krk zlomený, silné odřeniny od povrchu silnice a dlouhá řada vnitřních zranění, z nichž každé by jej samo o sobě zabilo. Prý mu část páteře vykukovala skrz kůži na zádech.“ Neumann se odmlčel. *Musím zachovat profesionální odstup.*

„Teorie, alespoň ta současná, je taková, že byl nejspíše vyhozen z korby pickupu. Na místě to prý vypadalo, jako by se kutálel skoro sto stop. Tvrdí, že ten nákladák musel jet skoro sedmdesát mil v hodině.“

„Byl naživu, když se to stalo?“

„Ano, pane. Řekli mi, že o tom není pochyb. A mám další špatnou zprávu stran toho telefonátu. Naše zařízení jej okamžitě vystopovalo, ale jeho zdrojem byl velkoobchod s přesměrovanými hovory v New Yorku.“

„Velkoobchod s čím?“ *Tohle jej určitě přímo nadchne,* pomyslel si Neumann.

„Jde o firmu, která má předplacené hovorné ve velkém. Prodávají takové bloky s různými přístupovými kódy. Koncový uživatel zavolá jejich bezplatnou linku, pak vyťuká svůj přístupový kód a číslo, na které chce volat. Hovor pak do cíle přepojí zařízení uvnitř toho velkoobchodu. Osoba, která hovor vyvolala, může být klidně pět států daleko, u veřejné telefonní budky.“

„Nemůžete od té firmy zjistit jméno zákazníka, který si koupil ten přístupový kód?“ zeptal se president a v jeho hlase byly patrné známky podráždění.

„To je právě ten problém, pane, nemůžeme. Ta firma by nám je nemohla dát, ani kdyby stokrát chtěla — nemají je. Oni vytisknou papírovou kartu s tím přístupovým kódem a zabalí ji do neprůhledného obalu jako čokoládovou tyčinku. Na obalu je uvedeno, na jak dlouhý hovor lze tu kartu

uvnitř použit. Nejběžnější jsou na dvacet pět minut, ty stojí obvykle padesát dolarů. Společnost prodává celé balíky těchto karet maloobchodním řetězcům, přesně stejně jako třeba krabice s tou čokoládou, s padesátiprocentní marží. Chlápek pak jen vejde z ulice třeba do drogerie nebo železářství a koupí si naprosté soukromí za dva dolary na minutu. Poté, co využije celých pětadvacet minut, nebo na kolik byla karta dobrá, jeho hovor počítač společnosti automaticky ukončí, a ten přístupový kód už se nikdy nepoužije. Kódy jsou dvanáctimístné, takže mohou vytisknout bilion karet, aniž by narazili na nějaký problém.“

„To je tak velký trh s hovory za dva dolary za minutu?“ podivil se prezident. Neumann pokrčil rameny.

„Ano, je dost lidí, kteří nemají rádi, když někdo sleduje jejich hovory. Já sám bych dal klidně daleko víc, pokud by mne to udrželo dost daleko od Hapa Edwardse, pane.“ Neumann okamžitě zalitoval, že to řekl, ale prezident vůbec nedal najevo, že to slyšel.

„Začínám si přát, abych nebyl býval snížil odměnu na polovinu toho, co jste mi doporučil, Alexi.“

„Nejsem si jistý, že je problém právě v tom, pane presidente,“ řekl Neumann nejistě. *„Jestli nestojí o padesát milionů, pomyslel si, nejspíš by nevzali ani sto. To nejsou normální lidé.“*

„Arnold Katzenbaum byl včera v noci zabit,“ oznámil prezident shromážděným členům operační skupiny, „tím nejstrašnějším způsobem. A tato událost se přímo týká naší práce.“ Pokračoval ve vysvětlování podrobností, co se stalo, aniž by se zmínil o setkání Harrisona Pottera s takzvaným panem Jonesem nebo o kódovaném čísle, které ukazovalo, že vražda byla pečlivě naplánována.

„Mluvím o tom hlavně proto, že FBI má pádné důkazy, které velmi silně naznačují, že tato vražda byla předem promyšlená a že byla provedena osobně někým ze základní skupiny teroristů, kteří vyvolali tuto... vzpouru.“

„Arnolda Katzenbauma jsem znal,“ řekl kongresman z Ohia. „Jaké důkazy má FBI?“

„To je důvěrné, Jone,“ odpověděl prezident. „Ale obávám se, že se musíme vyrovnat s faktem, že všichni zákonodárci, aktivní i ti v pensí, jsou nyní ohroženi. Obzvláště ti, kteří podporovali přísnější zákony omezující zbraně,“ dodal.

„Něco jste ale vynechal, pane prezidente,“ téměř křičel Carl Schaumberg. „Už byli zavražděni dva zákonodárci. Aaron Siteman byl utlučen k smrti v Georgetownu, sotva před týdnem. Nejde o to, že by ti lidé zabíjeli zákonodárce, oni vraždí Židy!“

„No, kongresmane Schaumbergu,“ přerušil jej Dick Gaines, „pár dní před Sitemanem došlo k další vraždě zákonodárce, vlastně tedy k první. Kongresman Jerry Abel, z mého státu. Myslím, že to byl gój. A republikán.“

„To byla jen náhoda, když hledal laciný sex,“ řekl Schaumberg odmítavě, „ostatně všichni vědí, že byl neustále opilý.“ Pak se obrátil zpátky k šéfovi exekutivy. „Pane prezidente, tohle je začátek dalšího holocaustu!“

„Carle, promluvíme si po schůzi. Chápu, kam míříte, a mám představu, co dělat, dokud se s tím nevypořádáme lépe.“ Obrátil se ke zbytku skupiny. „Musíme si tady projít pár novinek, tak se do toho pustíme.“

Schůze pracovní skupiny tentokrát netrvala ani půl hodiny. Všichni přítomní odcházeli s pocitem, že to byla ztráta času.

~

„Kongresmane, tady zase Bud z *Timesů*. Jak se dnes máte?“

„Jsem v pořádku.“

„Poslyšte, můj šéfredaktor si nemyslel, že bychom měli do Dwighta Greenwella moc kopat, zvláště když je docela na dně, tak ten článek, co jsem pro něj udělal, zahodil.“

„Podívejte, řekl jsem vám všechno, co jsem věděl, není moje chyba, že se mu nelíbila vaše —“

„No tak, klid, kongresmane.“ *Aby se ti nezaúzlovaly střeva, pitomče*, pomyslel si Henry. „Tu starou věc vytahovat nechci. Jen jsem si říkal, že se poptám, zda třeba nemáte v pracovní skupině něco nového, z čeho bych mohl udělat jiný článek.“

„Aha. No, dneska se vlastně nic nedělo, tedy kromě toho senátora Katzenbauma. Prezident nás varoval, že by mohli být ohroženi další zákonodárci, a pak se Carl Schaumberg rozzuřil a křičel, že je to další holocaust.“

„Holocaust? To slovo vážně použil?“ zeptal se Henry a na tváři se mu objevil úsměv.

„Jo. Kvůli tomu, že asi před týdnem zabili kongresmana Sitemana. Připomněl jsem mu, že zavraždili i Jerryho Abela z Missouri, ale nezdálo se, že by si myslel, že se to počítá.“

„Co se stalo pak?“

„Nic. No, úplně na konci schůzky jsem slyšel, jak prezident mluví se Schaumbergem. Snažil se ho přemluvit, aby si vzal na pár týdnů volno.“

„Kongresman Schaumberg? A vzal si tu dovolenou?“

„Jo.“

„Hm. Víte, to mě vede k nové úvaze, kongresmane Gainesi,“ řekl Henry zamyšleně. *Uvidíme, zda to dokáže zorganizovat*. „Což nenavrhla president přivést někoho, kdo by se touto otázkou zabýval? Třeba někoho z Centra pro holocaust?“

„Ne, pokud si vzpomínám.“

„Vážně? To mě docela překvapuje.“ Pak Henry pronesl ještě několik poznámek a položil pár dalších otázek. Dick Gaines ještě chvíli mluvil, pak oba muži svůj rozhovor ukončili.

Henry Bowman zavěsil sluchátko telefonního automatu a usmíval se.

4. ČERVENCE

Pes se bál, kdykoli slyšel výstřely, a pro takové zvíře na venkově v Missouri byl první červencový týden hrozným obdobím roku. Samotný Den nezávislosti byl nejhorší. Neustále někde bouchaly petardy a rakety. Zdálo se, že nelze uniknout hluku, který voříška jménem Betsy tak trápil.

Když dva nejstarší chlapci z rodiny začali střílet petardy hned na poli za domem, Betsy vyletěla zpod verandy a rozběhla se pryč. Nejprve běžela na severozápad, aby se dům dostal mezi ni a oba mládence, a pak zamířila k lesu, neboť zaslechla další výbuchy asi půl míle napravo. O deset minut později už byla víc než dvě míle od domova a hluk byl dokonce i pro ni téměř neslyšný.

Pes pokračoval v mírném klusu na západ a sotva zpomalil, když dorazil k plotu z ostnatého drátu s nápisy *ŽÁKAŽ VSTUPU* každých sto stop. Betsy proklouzla mezi druhým a třetím pramenem, aniž by se dotkla jediného ostrého hrotu, a pokračovala neznámým terénem dál. Neztratila se, protože přesně věděla, kde je a kudy zpět domů, ale ocitla se v oblasti, kam se až dosud nikdy nezatoulala.

Po několika dalších minutách dostala Betsy žízeň. Zastavila se a zvedla čenich do vzduchu. Ucítila vodu a ještě něco. Voda voněla dobře, ale to druhé vonělo naprosto báječně.

Betsy se rychlým klusem vydala za tou vůní.

„Tati, Betsy má zase něco mrtvého.“

„No, tak jí to běž vzít a hoď to do sudu na spálení. Jestli se v tom vyválela a smrdí, vezmi ji za kůlnu se svářečkou a umyj ji. Sundej s hadice trysku a dávej pozor, až jí budeš mýt kolem očí. Potom přijď dovnitř a vykoupej se. Máma bude mít za chvíli hotovou večeři.“

„Tak jo,“ řekl chlapec a odběhl. Za pár okamžiků se ale vrátil k oknu a znovu promluvil přes záves. „Tati,“ řekl, „neudělal bys to ty? Fakt to hrozně smrdí.“

„Tak jo, princezničko,“ zasmál se. „Nejspíš to bude zase nějaký svišť, kterého zabila před pár dny. V tomhle vedru uzrají pěkně rychle. Běž se umýt na večeři.“

„Díky.“

Otec ucítil zápach, jen co vstoupil do kuchyně. Tam, na druhé straně síťových dveří u paty zadního schodiště, stála Betsy. Poštěkávala a spokojeně vrtěla ocasem, čekajíc, až ji pochválí za ten drahocenný poklad, který uložila na prahu pro svého pána. Byl trochu potrháný a shnilý a kus ho scházel. Pro válečného veterána z Vietnamu byl ale naprosto nezaměnitelný.

Betsy si domů přinesla lidskou ruku.

Muž nejprve vzal staré noviny a rozkládající se maso do nich pečlivě zabalil. Zamyslel se a vzpomněl si na rozebranou pušku AK47, kterou si přivezl jako suvenýr z jihovýchodní Asie v roce 1970, a která nyní byla ve skříňce v dílně. Pozvat si do domu policii a možná i federály by k ničemu nevedlo a mohl by se leda ještě dostat do pěkné šlamastiky.

Vyhodil balíček do odpadkového koše, navrch přisypal ještě nějaké další smetí a igelitový pytel dobře uzavřel několika kusy lepicí pásky. Pak jej vyhodil a odtáhl obě své popelnice na konec příjezdové cesty.

Vzhledem ke svátkům bude odvoz hned následující ráno.

21. ČERVENCE

„To bylo barbarské. To, co jste provedli, je otřesné.“

„Nebyla to moje práce, soudce Pottere, ale na tom nesejde,“ řekl Ray Johnson do telefonu. „Přiznávám, že mi to nebylo nijak líto, když jsem to zjistil,“ připustil. „Ale nadávky nepřinesou ani jedné straně to, co chce. Přemýšlel president o návrhu mých klientů?“

„Ano, a říká si, že minule se rozhodl snad až příliš rychle. Také by si byl býval přál, abyste zavolal dříve. Dělo se příliš mnoho věcí, zatímco mezi námi neprobíhal žádný dialog.“ *President se už začíná potit*, usmál se tiše Ray. *Henry měl pravdu, když je nechal čekat.*

„Míč je na jeho straně, pane. To, co chceme, je stále přesně totéž, co jsme chtěli před třemi týdny, když ještě žila spousta federálních agentů. Žádné peníze, jen akci. Akci a reformu. Co myslíte, že řekne tentokrát?“

„Ve vašem seznamu požadavků je mnoho bodů, na nichž nebude problém dosáhnout dokonalé dohody. Moment, vezmu si své poznámky.“ Ray zaslechl šustění papíru. „Tady je to. President už vypracoval nové politické směrnice pro federální agentury týkající se nošení zbraní během služby. Chcete si poslechnout přesné právní formulace?“

„Teď ne, díky, soudce Pottere. Co dál?“

„Pokud jde o otázku federálních vězňů, již si v současné době odpykávají trest za porušení zákonů o palných zbraních, je připraven zřídit soudní revisní komisi, jejímž jediným úkolem bude posoudit individuálně každý případ a rozhodnout, jestli by předčasné propuštění toho kterého vězně mohlo představovat nějaké riziko pro společnost. Komise by měla pravomoc v některých případech i vymazat trestní rejstřík.“

„Rozumím. A co ATF?“

„Ti by byli pod přísnějším dohledem. Revize jejich praktik proběhne v rámci otevřených slyšení před komisí. Do klíčových pozic, jako je místo ředitele nebo vedoucího pobočky, která je zaměřena na dovoz, by byli dosazeni nově jmenovaní kandidáti. Podle vašeho doporučení,“ dodal Potter.

„Pane soudce, tohle není přijatelné,“ odpověděl ihned Ray, „a ačkoli jsem se s vámi setkal pouze jednou, mám podezření, že se asi trochu stydíte, že musíte tuto zprávu doručit. To, co president nabízí, je přesně stejná syfilitická děvka jako dříve, jen s trochou rtěnky a makeupu navíc, aby prošla na rychlý pohled ve špatném světle.“ *To upoutalo jeho pozornost*, pomyslel si Ray, když uslyšel ostrý nádech. „Máte náš seznam, prohráváte válku a to, co nabízíte, je triviální. Špatný vtip. Komise, které by naoko něco řešily a neurčité sliby o ‚reformě‘, ke které by nikdy nedošlo.“ Ray zaslechl, jak si Potter povzdechl.

„Pane Jonesi, obávám se, že plně nechápete, jak se věci musí dělat v zákonodárném sboru.“

„Pane soudce Pottere, já velmi přesně chápu, jak se věci dělají. Uzavírají se dohody a dělají se kompromisy a pak si všichni navzájem potřesou rukama. A když to nevyjde a dohoda se musí změnit, pak standardní reakce zní: ‚Inu, smůla, udělali jsme to nejlepší rozhodnutí na základě informací, které byly v té době k dispozici.‘

Všechno to funguje moc hezky, když vyjednáváte novou nájemní smlouvu na kancelářskou budovu nebo ukončení stávky, nebo kdo dostane zakázku na stavbu nového dálničního nadjezdu nebo jak jinak si rozporcovat medvěda.

Ale nefunguje to vůbec, pokud jde o základní lidská práva, pane soudce. Davidiáni byli upáleni zaživa, a když se tomu o dva roky později konečně začala věnovat nějaká komise, vláda říká: ‚Korresh měl sex s dětmi a ATF udělala ta nejlepší možná rozhodnutí vzhledem k informacím, které byly v té době k dispozici.‘ Nikdo kupodivu neřekl: ‚Daňoví úředníci by neměli používat samopaly a granáty k útokům na občany, a to z jakéhokoli důvodu. To je morálně nepřijatelné.‘

Zákon, který zavírá lidi do vězení, protože nějaký kus dřeva je o půl palce kratší, není ,to nejlepší rozhodnutí vzhledem k informacím v té době.‘ Je to morálně špatné, vždycky bylo a vždycky bude. Federální vláda se v této věci zabarikádovala v koutě, pane soudce, a vy to dobře víte. Aby se tento problém vyřešil, musí president nahlas zakřičet cosi, co v současnosti nikdo ve Washingtonu není ochoten ani zašeptat. Musí veřejnosti jasně říci: ‚To, co jsme dělali, je morálně nepřijatelné.‘

To je ten problém, vidíte, pane soudce?“ zeptal se Ray. „Loupež je loupež, útok je útok a vražda je vražda, ale Washington už desítky let dělá, co může, aby z našich nejcennějších, nejproduktivnějších a nejčestnějších občanů udělal zločince.“

„To jsou otázky, o kterých musíme diskutovat, pane Jonesi. Proto jsou ty rozhovory tak důležité.“ *Tohle zní jako věta, kterou dostal za úkol odrecitovat*, usoudil Ray. *Rozhodně do toho nedal srdce.*

„Obávám se, že zde není dohromady o čem diskutovat, pane soudce. Lidé, které zastupuji, jsou mnohem ochotnější riskovat, že je FBI chytí nebo zabije, než aby přijali to, co jim president právě

nabídl. Oni nepřijmou nic menšího než svobodu — a to, co nyní navrhl, je jen nablýskanější sada okovů.“

„Pane Jonesi, opravdu si myslím, že bychom to měli prodiskutovat podrobněji.“

„Prodiskutujeme. Ode dneška za tři týdny. Jedenáctého srpna. To by mohlo dát prezidentovi čas na rozmyšlenou stran toho, co jsem uvedl. Mezitím budou mí klienti poslouchat rádio a čekat na prezidentovu odpověď. Pokud nehodlá zítra ve 12:10 vložit do vysílání ten drobný, ale důležitý příspěvek, o kterém jsme mluvili minule, pak vás prosím, abyste mu předal následující zprávu. Předpokládám, že tento hovor je nahráván?“

„To není v mé kompetenci.“

„No, čistě jen pro ten případ, že by snad zařízení FBI mělo nějakou poruchu, napište si, prosím, vzkaz, který mám předat: ‚Z obou stran? Jaký to hráč!‘ Je to jasné?“

„Z obou stran, otazník, jaký to hráč, vykřičník.“

„Správně,“ řekl Ray Johnson. „Zavolám znovu jedenáctého.“ Ray už chtěl zavěsit, ale pak se zarazil, aby na rozloučenou přidal ještě jednu poznámku.

„Za tři týdny se toho může stát hodně, pane soudce.“

~

„Nepotřebuješ, abych zajistil něco na ten tvůj večírek pro bývalého guvernéra?“ ptal se Arthur „B. I.“ Bedderson matky, chystaje se k odchodu. „Skládací židle? Nějaký tonik? Ručitele na další kauci pro Flanaganova syna? Dej mi jen vědět, postarám se o to; mám na to ještě dva týdny.“

„Ale sklapni,“ hubovala jej Lois Beddersonová. „Říkala jsem, že ti nepošlu pozvánku, a ještě pořád se to dobře může stát. Ručitel na kauci...“ Zavrtěla hlavou a potlačila úsměv. „Mám všeho dostatek, díky. Jen si prosím nezapomeň zastříhnout vousy a vyber nějaký oblek, který v nedávné době viděl aspoň z dálky žehličku.“

„Ano, mami,“ řekl pokorně a před odchodem ji s úsměvem objal. „Ozvu se zase zítra.“

„Pojďte dál, pojdte dál,“ rozplýval se kongresman Schaumberg, otevíraje dveře do svého bytu. „Musím tedy uznat, že vy lidi jste rychlí. Právě jsem dorazil, ani ne před dvaceti minutami. Vy jste také z taktické jednotky?“ zeptal se ženy. Prohlížel si ji mnohem déle a důkladněji, než jejího mužského společníka.

„Ano, pane.“ Oba agenti, kteří vypadali jako perfektní tělesní strážci, se na sebe podívali a slabě se usmáli. Bylo jim zřejmé, že kongresmanovi Schaumbergovi se líbí představa dvou ochránců na plný úvazek.

„Kongresmane,“ řekl muž tiše a rozhlédl se kolem sebe, poté, co oba se ženou opět uložili své pověřovací listiny ATF, „ředitel Greenwell prostě nechce nic riskovat. Zvlášť s někým, kdo cestuje tak mnoho jako vy a ještě k tomu bydlí v takhle velkém domě.“

„Myslíte tuhle budovu?“ Schaumberga potěšilo, že jeho obavám někdo věnuje tak vážnou pozornost, i to, jak na agenta zapůsobilo jeho bydliště. „Tady ale nic nehrozí. Tohle místo je tiché jako hrobka,“ řekl a se smíchem uvedl dvojici do svého bytu. „To je taky hlavní důvod, proč tady bydlím,“ dodal, když zavíral dveře. Muž a žena si znovu vyměnili pohledy.

„První věc, kterou musíte udělat, je ukázat nám kompletní uspořádání bytu, kongresmane,“ řekla Cindy Caswellová a kývla hlavou směrem ke krátké chodbě.

„Pojďte za mnou,“ řekl jí Schaumberg a otočil se zády k Henrymu Bowmanovi.

24. ČERVENCE

„Poslyš, Brade, dostáváš často horké tipy od buzíků?“ zeptal se policista s úsměvem, zatímco pětice mužů stoupala po schodech. „Jsi jejich nejmilovanější reportér?“ Zaměstnanec *New York Post* otázku ignoroval a namísto toho položil vlastní.

„Ty máš nějakou fobii z výtahů, nebo co, Jacku? Bojíš se, že se pod tvoji váhou přetrhne lano?“

„Hele, my nejsme tak zazobaní jako všichni ty newyorští ranaři, o kterých píšeš. Nemáme žádné permanentky do luxusních posiloven. Kromě toho se policajti sakra rychle naučí, že každý druhý trhan si myslí, že je ukrutná zábava vypnout elektriku a nechat tě viset mezi patry.“

„Už jsme tu, je to tady v tom patře,“ řekl důstojník, ztěžka oddechuje. „Chodbou doprava.“ Brad pokynul fotografovi, aby šel před ním, hned za oběma policisty a domovníkem. Už cítil slabý zápach, který sílil, když se blížili k bytu. Nijak zvlášť nespěchal, aby viděl, co tam na ně docela jistě čeká.

„Dobře, teď na nic nesahejte,“ řekl policista fotografovi a nakrčil nos.

„Jo,“ souhlasil druhý policista. „A jak budete mít fotky hotové, hned odsud sakra vypadněte. Budu toho už takhle mít dost na vysvětlování kapitánovi. Zvlášť jestli se ukáže, že ten váš horký tip je akorát ztráta času.“ Novinář se zasmál.

„No tak, Jacku. Vymyslíš si nějakou dobrou historku, kterou mu povíš. Ale neboj, nejel jsem sem přes půl města a netáhnu s sebou chudáka fotografa jen proto, abychom si užili místní krásy.“

„Račte dále, pánové,“ řekl domovník, vytáhl klíč a otevřel dveře. „Je to tady celé vaše.“ Pach smrti prudce zasáhl všech pět mužů najednou. Policisté z D. C. vešli první, následování oběma muži z *New York Post*.

„Vypadá to na sakra mejdan a s uklízením se moc nesrali,“ konstatoval policista, když zkušeným okem přelétl obývací pokoj.

„Bingo,“ přitakal fotograf od dveří ložnice. „Vypadá to, že ten tvůj tip je vážně dobrý, Brade.“ Policisté jej odstrčili stranou a pak se všech pět mužů zahledělo na výjev před sebou.

Velká dvojitá postel, která zabírala značnou část ložnice, vypadala, jako by přes ni prošlo tornádo. Přikrývky byly namačkané u pelesti a prostěradlo bylo na jednom rohu uvolněné, takže bylo vidět holou matraci. Všude se válela kožená pouta a zpod zacuchaného přehozu vykukoval roubík.

Tělo kongresmana Schaumberga leželo na špinavém prostěradle tváří dolů. Mrtvola byla docela nahá. Jen pár palců od obličej se povalovala zarámovaná fotografie Schaumberga s bývalým prezidentem. Na skle stále bylo trochu bílého prášku a v rohu rámu ležela půlka žiletky. Bílý prášek měl kongresman i na okrajích nosních dírek. Na nočním stolku stála velká plechovka margarínu, hned vedle bílé svíčky, která byla skoro celá vyhořelá až asi na dvoupalcový oharek.

„Kluci, co zkoumají DNA, z toho tady budou úplně na větvi,“ řekl policista. Všiml si páru nerezových pout Smith & Wesson na posteli vedle Schaumbergova levého kolena. „Vypadá to, že tady kongresman měl fajn náramky.“ Fotograf měl plné ruce práce s pořizováním snímků těla ze všech možných úhlů. „Ničeho se tu nedotýkejte,“ napomenul jej policista ještě jednou.

„Myslíte si, že jsem se úplně zbláznil?“ odsekl zaměstnanec novin. „Až se odsud dostanu, vypotřebuju komplet celou kostku mýdla. Nemohl byste mi zaplatit dost, abych tu na cokoli sáhnul, a neumím si představit, jak tady dělá forenzní tým,“ dodal znechuceně, zatímco hbitými prsty měnil film. Pokývl směrem k tvarovanému latexovému předmětu dlouhému asi patnáct palců, který se povaloval Schaumbergovi mezi nohama. Vypadal jako model dětského předloktí s rukou zaťatou v pěst. Celý se čímsi leskl, a všech pět mužů upřímně doufalo, že to je jen margarín.

„Tenhle trik jsem ještě neviděl,“ řekl mladší z obou policistů. „Myslím ten s tou svíčkou.“ Ztuhlý vosk pokrýval Schaumbergovy hýždě.

„Zůstaň u policie a nebude to naposled,“ potřásl hlavou druhý. „Amylnitrát a koks, to je peklo pro staré srdce,“ řekl zamyšleně, použiv svorku na uzávěru pera, aby vyškrábl ze sklenice nepatrné množství bílého prášku. Špičkou jazyka se jej dotkl. „No sakra. Pochybuj, že sám starosta má takhle kvalitní zboží,“ řekl s rozšířenými očima. „Musíme to jít ohlásit. Brade, už ten tvůj kámoš má nafoceno? Vy dva byste měli radši co nejdřív zmizet.“

„Díky, Jacku. S tebou se dobře pracuje.“

„Jasně. Hlavně to neříkej kapitánovi.“

25. ČERVENCE

„Vypadá to, že se váš kámoš rozhodl odejít s pořádným popraskem,“ přivítal náčelník stanice FBI Alexe Neumanna, jen co se objevil mezi dveřmi. „*New York Post* předvádí svou typickou zdráhavou a decentní zdrženlivost.“ Podal Alexi Neumannovi kopii titulní strany novin, která přišla z New Yorku faxem. Bylo něco málo po sedmé hodině ráno východního času a tištěné kopie budou v D. C. k dispozici až za několik dalších hodin. Neumann hleděl na zmenšený obrázek. Titulek byl stále obrovský.

TOHLE JE TEDY ODCHOD S PLNOU PARÁDOU!

SCHAUMBERG ZEMŘEL PŘI HOMOSEXUÁLNÍ DROGOVÉ ORGII

„Nebyl to můj kámoš,“ zamumlal zbytečně Neumann, zatímco si článek prohlížel. „Hmmm... Píťva potvrdila, že krátce před svou smrtí předávkováním kokainem měl zesnulý kongresman několikrát sexuální styk.“ Jak to vědí? To poznají, že měl prázdné koule, nebo co?“

„Vy jste o tom neslyšel? Našli vzorky spermatu od několika partnerů v žaludku i v konečníku.“

„Co jste to říkal?“ zeptal se Neumann tiše. Cítil, jak mu tuhne krev v žilách, když si vzpomněl na záhadný vzkaz, který Jones dal soudci Potterovi. *Ž obou stran? Jaký to hráč!*

„Jo. Jeden z těch ostatních kuřbuřtů, co tam byl, když se to stalo, to ohlásil. Reportérovi, ne policajtům.“

„Reportérovi?“ zeptal se Neumann.

„Nemluvím dost nahlas? Jo, reportérovi. Hošan brnkne nějakému chlápku z *Postu*, a ten s tím zajde za nějakým okresním poldou, se kterým se zná, a dá mu to pod podmínkou, že toho novináře a jeho fotografa vezme s sebou, až otevřou ten byt.“

„Vzali tamní policisté v úvahu, že by to mohla být také promyšlená vražda?“ zeptal se Neumann.

„Naprosto žádné známky násilného vniknutí tam nejsou, takže policajti to vidí tak, že ať tam byl kdokoli, Schaumberg si ho pozval; a musel bejt v neskutečným rauši. Myslíte, že kongresman si třeba sezval pár hošanů na malou gaučovou párty, ale kouřil tak mizerně, že se ostatní naštváli a nacpali mu do nosu tolik koksu, že ho to zabilo?“

„Ne, ale mys—“

„Nebo to možná byl někdo, kdo ho chtěl celou dobu oddělat, jasně. Nějakej chlápek má firmu, co jí vlada pěkně sere. Třeba by to mohla bejt lodní společnost, co zkrachovala kvůli tý nový dani z luxusu, co si jí Schaumberg vyřval. Tak místo toho, aby do něj někde na ulici vrazili kudlu, předseda a zbytek správní rady si jen tak zajdou do kongresmanova vlastního doupěte, ošukají ho a donutí ho, aby jim vykouřil, než ho předávají koksem. Takže to vůbec nebude vypadat jako vražda. To je tvůj nápad, frajere?“ Neumann mlčel. *Ten blbec je pořád naštvanej, že si ředitel vybral do té prezidentovy pracovní skupiny mě místo něj*, proběhlo mu tou částí mozku, která se nesoustředila na vraždu. Jako by mu četl myšlenky, šéf stanice znovu promluvil.

„Promiň, Alexi, to jsem přepísk'. Fakt ale je, že místní nevědí, co si z toho maj' vybrat. Nikdo neviděl, že by kdokoli podezřelý vešel nebo vyšel z budovy. Ať tam s ním byl, kdo tam s ním byl, než vzal roha, pěkně po sobě uklidil, a já se mu ani nedivím. Slyšel jsem, že tam ale zůstalo dost zboží, aby se na něm sjela půlka města. Prej že sakra fajn matroš, ,lepší, než co má sám starosta', říkali forenzní. A taky to zdaleka není poprvý, co si některej z našich váženéjch volenejch funkcionářů přišláp' péro. Měli jsme podobnej případ před měsícem, akorát, že kongresman Abel preferoval šlapky z ghetta a radši nadhazoval, místo aby chytal.“ Neumann přikývl. *Takže vlastně Abelova smrt může být také jejich práce.*

„Říká se do třetice všeho zlého, tak přemýšlím, kdo asi bude příští kongresman, kterého najdeme mrtvého a s ptákem venku,“ ušklíbl se Neumann.

„Uvidíme.“

„Jo.“ *Měl bych si na to zvyknout*, řekl si agent FBI. *O moc horší už to být nemůže.*

Alex Neumann se mýlil.

~

„Rád vás zase vidím,“ řekl prezident a potřásl přichozímu rukou. „Děkuji, že jste přišel tak narychlo. Doufám, že to pro vás nebylo příliš obtížné.“

„Jak člověk stárne, jsou to nové úkoly, co jej drží naživu. Staří lidé, kteří nemají co dělat, chřadnou a umírají, pane presidente. Jsem si jistý, že jste to už zažil.“ Usmál se. „Já mám ale v úmyslu dožít se stovky.“

„Pokud tu ještě budu, pane Manne, doufám, že mě pozvete na oslavu. Prosím, posaďte se.“ Irwin Mann se posadil do křesla s rovným opěradlem a čekal, až mu šéf exekutivy sdělí, proč byl předvolán.

„Jak asi víte, pane Manne, židovští legislativci tvoří jen velmi malý zlomek našeho zákonodárního sboru ve Washingtonu. Minulý měsíc byl v noci na ulici v Georgetownu ubit k smrti kongresman Aaron Siteman z New Jersey. V případě nejsou žádné podezřelí a motiv je neznámý. Nicméně s ohledem na současnou národní situaci je docela dobře možné, že byl zabit kvůli svému hlasování o zákonech týkajících se zbraní.“

„Dával přednost přísnějším restrikcím?“

„Ano. Prověřili jsme jeho záznamy až do doby, kdy byl poprvé zvolen zástupcem státu New Jersey. Jediný zákon o kontrole zbraní, proti kterému za celý život hlasoval, byl před osmi lety, kdy se postavil proti opatření na zavedení systému okamžité kontroly při nákupu zbraní.“

„Aha.“

„O týden později byl před vlastním domem zavražděn Arnold Katzenbaum, vysloužilý americký senátor z Ohia. Vyhodili jej z vozidla jedoucího vysokou rychlostí. Víme jistě, že tato vražda souvisela s jeho voličskou historií a s podporou restriktivních zákonů o zbraních.“

Bezprostředně po Katzenbaumově vraždě kongresman Schaumberg velmi hlučně a důrazně prohlásil, že čelíme holocaustu, a že někdo či nějaká skupina systematicky zabíjí židovské federální zákonodárce. Trval jsem na tom, aby na tři týdny opustil Washington, aby se dostal mimo nebezpečnou oblast, dokud FBI ten problém nevyřeší. Bohužel jsem se tehdy neřídil dalším návrhem jiného kongresmana z pracovní skupiny a nevyžádal si váš názor. A to jsem udělat měl.“ President se zatvářil nešťastně, ale pokračoval.

„Kongresman Schaumberg se vrátil do Washingtonu před čtyřmi dny. Včera bylo jeho tělo nalezeno v jeho bytě. Předpokládám, že jste četl noviny?“

„Ano, četl.“

„Před měsícem dostal Bílý dům zprávu, která v té době nedávala smysl. Nyní je zřejmé, že to byla narážka na plánovanou kongresmanovu smrt. Dnes tedy již víme nade všechnu pochybnost, že Carl Schaumberg byl zavražděn stejnými lidmi, kteří zabili Arnolda Katzenbauma. Pane Manne, chci vás v pracovní skupině.“

„Pane presidente, nevím, jak bych vám mohl pomoci. Já ani nezastávám stejně silné politické názory jako muži, kteří byli zabiti.“

„Pane Manne, na tom vůbec nezáleží. Neměl bych říkat takové věci, ale vy jste příliš starý a já zase příliš unavený na to, abych se vás snažil ohlupovat běžným washingtonským doublespeakem. Ve skutečnosti jde o něco, co by bylo zcela zřejmé každému, kdo už se pohybuje v okolí Kapitolu delší dobu, takže to řeknu docela na rovinu: potřebuji si krýt záda.“

Nečekám, že vy či kdokoli jiný — samozřejmě kromě Alexe Neumanna a jeho mužů — vyřešíte ty vraždy, to je záležitost FBI. Ale byla by pro mne politická sebevražda přiznat veřejně, že s těmi vraždami židovských legislativců nemůžeme udělat vůbec nic, kromě toho, co už beztak dělá FBI. Nicméně, pokud oznámím, že v přímé reakci na tyto hrozné vraždy jsem požádal svého mluvčího v Centru pro studium holocaustu, aby se připojil k pracovní skupině, budu vypadat před veřejností dobře.“ President se usmál.

„Toto cynické rozhodnutí je pro mne mnohem snazší díky tomu, že vás osobně obdivuji, pane Manne, a skutečně věřím, že je možné, že nám nabídnete nějaký pohled na věc, který všem ostatním unikl.“ Irwin Mann se maličko napřímil ve svém křesle.

„Vaši nabídku přijímám s hrdostí, pane presidente. Slibuji, že udělám vše, co bude v mých silách, abych této zemi pomohl.“

26. ČERVENCE

„Teď, když jste všichni měli možnost představit se panu Mannovi,“ řekl president, „můžeme opět přejít k věci.“ Přejel pohledem tváře lidí v operační skupině. „Alexi, když jsme spolu včera mluvili, mám dojem, že jste mi řekl, že vaši lidé nevěří, že osoba, která za tím stojí, by ve skutečnosti mohl být Wilson Blair. Je to tak?“

„Správně, pane presidente. Stalo se už příliš mnoho věcí, které by pro Blaira bylo prakticky nemožné zajistit.“

„Je v FBI někdo, kdo by s tímto hodnocením nesouhlasil?“

„Pokud vím, tak ne, pane.“

„Je zde nějaká osoba nebo zástupce libovolné agentury, mající jakýkoli důvod se domnívat, že Wilson Blair je skutečně tím, kdo vede tyto teroristické útoky?“ President přelétl pohledem místnost, ale neviděl nic než záporná gesta. „Tak dobře. Dwighte, vaše agentura nyní může vydat to prohlášení, o které jste žádal.“ *Nejlepší zpráva, jakou ten chlap za celý měsíc dostal*, pomyslel si Neumann.

„Děkuji vám, pane prezidente,“ řekl Greenwell procítěně. „Rád bych hned na zítra svolal tiskovou konferenci, pokud mohu.“

„To bude fajn. A teď,“ obrátil se ke zbytku skupiny, „si projdeme ty nejnovější špatné zprávy.“ President se podíval do poznámek a zahájil schůzi.

28. ČERVENCE

„Obleč si župan. Mám z tebe erekci.“

„A to si stěžuješ?“ zeptala se Cindy, usrkávajíc pomerančový džus, který jim přinesla pokojová služba.

„Mám takový podivný pocit, že chlápkům, kteří mají poblíž tebe erekci, se stávají ošklivé věci.“ Cindy se pokusila marně zadržet smích, ale pak to nedokázala a lok pití jí zaskočil.

„Je to... není to... vlastně žádná legrace,“ lapala po dechu, „ale... nemůžu si pomoci. Jsem... nevím, tak trochu mimo, s lehkou hlavou, řekla bych.“ Po chvíli se uklidnila a pak se zadívala z velkého okna, které obhlíželo centrum Atlanty. Nakonec se otočila a podívala se Henrymu zpříma do očí. „A jsem taky strašně nadřžená.“

„O tom už ses jednou zmínila, asi před týdnem, a já jsem předstíral, že tě neslyším. Něčím jsem to zamluvil. Promiň, byla to ode mě hloupost.“ Trochu zahanbeně sklopil oči. „Je to normální, ozývá se život. Stává se to, kdykoli vidíš lidi umírat.“ Henry zamyšleně žvýkal topinku.

„Když jsem byl v sedmdesátých letech ve škole a hodně jsem skákal padákem, byl jsem jednou o víkendu na letišti v Orange v Massachusetts. Myslím, že to bylo asi koncem dubna. Byla krásná sobota, slunečno, kolem pětasedmdesáti stupňů, a byly tam spousty lidí. Přinejmenším tak dvě stovky. Jeden z kluků naplánoval velký mořský mejdan a nakoupil asi tak padesát liber škeblí, které celý den vařili. Pozváni byli všichni.“

No, kolem třetí hodiny odpoledne jeden z instruktorů, takový malý Ital, vyhodil řadu studentů na pevné šňůře, a když viděl, že všichni v pořádku otevřeli, vyskočil jako poslední. Hlavní padák se mu zamotal, protože si jej zrovna koupil a nevěděl, jak jej správně zabalit. Když je něco takhle špatně, musíš hlavní padák zahodit a vrátit se zpátky do volného pádu. Neudělal to. Záložní padák měl sice perfektně sbalený od profesionála s licenci, jenže ten blázen si myslel, že je chytřejší než výrobce a sám si tam přidal ‚lanko poslední naděje‘, ručně přišitě k chlopi. Tvrdil, že je to skvělá věc, za kterou může zatáhnout, kdyby se záloha neotevřela normálně. A nakonec si ještě tohle lanko přivázal ke své záložní šňůře, aby se vytáhlo automaticky, kdyby jej potřeboval otevřít.

Asi už tušíš, kam to povede. Rukojeť záložního padáku se mu zachytila za šňůru, když šel padák ven, což by nebyl vůbec žádný problém, až na to, že k němu měl přivázané to nesmyslné lanko poslední naděje, a to celý ten bordel pevně drželo, místo aby padák nechalo vyletět do vzduchu a otevřít se. Jestli ti to všechno zní zmateně a nepravděpodobně, souhlasím, mně také; ale stalo se to a je to podrobně popsáno ve zprávě FAA, která vyšla o pár měsíců později.

Každopádně ten chasník dopadl na zem rychlostí asi tak 80 MPH a odrazil se dobře čtyři stopy do vzduchu, a já vím, že to tak opravdu bylo, protože jsem se na to díval. Bill se k němu dostal první, asi za třicet sekund, poté, co málem přejel pár lidí, kteří se mu pletli do cesty, ale ten kluk byl očividně a naprosto mrtvý. Přijela tedy sanitka, Bill pak zapnul tlampače a oznámil, že došlo k úmrtí, což beztak dávno všichni věděli, a uzavřel letiště na zbytek dne. Pár lidí z toho bylo dost nešťastných a nikdo nevěděl, co má dělat.“

„A všechny ty škeble se vařily.“

„Jo, všechny ty škeble se vařily a snad se na to pár lidí vykašlalo a šlo domů, ale nebylo jich nijak moc. Mejdán se nakonec rozjel podle plánu a bylo tam hodně lidí. Vypilo se dost slušné množství kořalky, ale nemyslím si, že to bylo zase o tolik víc, než jak by tomu bylo, kdyby nikdo neumřel.“

Divné bylo ale to, že lidé od sebe nemohli odtrhnout ruce.

Všichni se muchlovali, osahávali jeden druhého a odcházeli do křoví s kýmkoli, koho právě potkali. George Goveia nikdy nekončival večírek sám, ale tenhle ten večer měl tři různé holky. A jsem si docela jistý, že je to pravda, protože mi o tom řekly ty tři dívky, a ne George. On si vždycky užíval a mlčel, což byl jeden z důvodů, proč si tak často vrznul.

Každopádně, Cindy, jde o to, že to je nějaká instinktivní automatická reakce, která nám zbyla z doby, kdy bylo riziko, že lidstvo vymře. Nejsi perversní,“ ujistil ji Henry. „No, tedy, myslím, ne v tomto smyslu,“ doplnil.

„To je dobré vědět, protože od těch dvou včerejších nedokážu myslet na nic jiného než na sex.“

„Tak si pojďme najít nějaký striptýzový bar. Tam určitě najdeme nějakou hezkou a vstřícnou bisexuálku.“

„Aha, takže ty jsi na tom stejně?“

„To jsem úplně přesně neřekl,“ snažil se Henry zachovat vážnou tvář. „Ale cítil bych se hrozně, kdybych tě pustil s očima a něco se ti stalo.“ Pak se rozesmál.

„Uvidíme, jak to půjde,“ řekla Cindy, jež se také snažila skrýt úsměv. „Co je v novinách?“

„Tady máš *USA Today*,“ řekl Henry, hodil jí list a zvážněl.

BLAIR JE MRTEV, ŘÍKÁ GREENWELL

Ředitel ATF označil agenta za „jednoho z našich nejlepších“, žádá o podporu veřejnosti v boji proti domácímu terorismu

„Takže federálové se konečně rozhodli, že za těmi vraždami nestojí Wilson Blair,“ řekla Cindy pomalu, zatímco čtla text článku. „Dwight Greenwell včera uspořádal tiskovou konferenci. Říkala jsem ti, že jsme si měli pustit zprávy. Prošvihli jsme to.“

„My jo, ale Allen ne.“

„Myslíš, že tu pásku poslal do CNN?“

„Já vím, že poslal. Mluvil jsem s ním, když jsi spala,“ potvrdil Henry. „Z telefonní budky dole v ulici. Zítra by měl začít pořádný ohňostroj.“

„Jsi si jistý, že to odvysílají?“

„Video s pohřešovaným agentem, o kterém federálové právě prohlásili, že je mrtvý? Je to vhodný materiál pro zprávy?“

„No, samozřejmě, ale to, co říká, je tak...“

„Věř mi, oni to pustí. Dobře vědí, že když to neudělají oni, udělá to některá jiná televize,“ ujistil ji Henry a sám si prohlížel článek v novinách. „Hele, tady je skvělý text: ‚Wilson Blair byl příkladem toho nejlepšího z oddané vládní služby. Teroristé budou nalezeni, zatčeni a odsouzeni. Veřejnost za námi stojí na 200 %, ale právě teď potřebujeme ještě víc.‘“ Henry si odfrkl. „To, co Greenwell ve skutečnosti potřebuje, je opravný kurs matematiky.“ Odložil noviny stranou a podíval se na *New York Times*.

TISKOVÁ KONFERENCE ATF

Ředitel chválí bývalého vedoucího agenta.

„No ale ať mne čert vezme!“ vykřikl Henry, pročítaje článek. „To je neuvěřitelné.“

„Copak?“

„O tom, že je Blair mrtvý, se zmiňují až dobře v polovině sloupku a ještě to výslovně uvádějí jako citaci.“ Vzhlédl k Cindy. „Myslím, že ten vyčůraný *New York Times* se pojišťuje na obě strany.“ Odložil list, vzal do ruky *Washington Post*, všiml si titulku a přelétl očima článek pod ním.

VYJÁDŘENÍ ŘEDITELE ATF

Federální agentura je stále pod útokem.

„Totéž v bleděmodrém,“ usmál se, odhodil noviny stranou a sáhl pro svůj pomerančový džus. „Něco mi říká, že zítřek bude docela zajímavý.“

29. ČERVENCE

„Agente Neumanne, myslím, že na tohle byste se měl přijít podívat,“ zavolal muž hlasitě. Alex vstoupil do kanceláře agenta v D. C. a zadíval se na televizi, která byla naladěna na kabelovou zpravodajskou síť. Většina lidí v CIA nebo na ministerstvu zahraničí měla ve svých kancelářích trvale zapnutou CNN, ale v budově FBI tato praxe nebyla ani zdaleka tak rozšířená.

„Tvrdí, že získali nějaké exkluzivní záběry, na kterých vyšel Blair na veřejnost,“ vysvětlil agent. „Tohle je ze včerejška.“ Neumann přistoupil k rohu stolu. Muž, se kterým mluvil, jej následoval a přidal se k nim další agent. Čtyři zaměstnanci FBI hleděli na obrazovku, kde se právě objevil klip z tiskové konference Dwighta Greenwella.

„...povzbuzujte FBI v jejím úsilí najít osoby zodpovědné za osud agenta Blaira a dohlédněte na to, aby tito ohavní teroristé byli postaveni před soud.“ Kamera se vrátila k moderátorovi.

„To bylo včera,“ řekl. „Dnes však CNN získala exkluzivní záběry agenta Wilsona Blaira, který je nezvěstný již od 7. června. Blair pronesl několik šokujících obvinění jak ředitele Greenwella, kterého jste právě viděli, tak i celého Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně.“ Obraz moderátora byl nahrazen obrazem muže, který seděl za stolem přikrytým bílým ubrusem či prostěradlem a podobný kus látky zakrýval i stěnu nebo přepážku za ním.

„Tohle je náš hoch,“ řekl jeden z agentů.

„Kolik myslíte, že za něj budou chtít výkupného, možná stovku?“ zažertoval další.

„Jmenuji se Wilson Blair,“ řekl muž na obrazovce jasným a dobře srozumitelným hlasem a agenti ztichli. „Jsem oblastním ředitelem Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně. Vláda této země se prostřednictvím mé agentury dopouštěla systematicky a běžně lži, vydírání a podstrkování důkazů s konečným cílem odzbrojit své občany. Naše činnost podkopávala základní občanské svobody těch nejvýznamnějších obhájců osobních práv v této zemi.“

„Někdo na něj míří pistolí,“ řekl Neumann, když se muž na obrazovce odmlčel, aby se napil vody. „Vsadil bych si na to,“ přitakal jiný.

„V dubnu tohoto roku,“ pokračoval Blair, „se mnou dlouze hovořil Dwight Greenwell, ředitel Úřadu pro alkohol, tabák a palné zbraně. Vysvětlil mi, jaké potíže má ATF při prosazování čím dále tím většího množství čím dále tím přísnějších zákonů o zbraních. Také mi objasnil, že mnoho zákonodárců a bývalých zákonodárců, kteří hlasovali pro tyto zákony, svádí své ztráty hlasů a poklesy v průzkumech na špatnou pověst ATF jako bandy neschopných flákačů.“

Ředitel Greenwell mi připomněl, že nejhlasitějšími kritiky ATF jsou lidé, kteří mají licenci NFA. To není žádná novinka. Po mnoho let, a zejména od roku 1986, se ATF cíleně zaměřovala na výrobce a prodejce NFA, ale některé z našich nájezdů a právních bitev nedopadly dobře. Ředitel Greenwell zdůraznil, že pokud máme doopravdy něčeho dosáhnout, musíme vyřadit z provozu každého nezávislého výrobce a prodejce NFA. Řekl, že naše předchozí úsilí nezašlo dostatečně daleko. Pak vysvětlil, že první krok, který musíme udělat, je vybrat několik zámožných, úspěšných nezávislých prodejců a výrobců a rozdrtit je. Měl v úmyslu dohlédnout na to, aby tito muži a ženy měli do konce života zakázáno vlastnit jakoukoli zbraň. Zbytek pak už bude mnohem snazší.

Na základě zcela konkrétních příkazů ředitele Greenwella začal můj úřad plánovat trojitou razii v domech tří občanů USA. Tito tři muži jsou držiteli federálních licencí pro obchodování s palnými zbraněmi a jejich výrobu, vydaných ministrem financí podle zákona NFA z roku 1934, ve znění odpovídajícím zákonu GCA z roku 1968. Nikdy v životě nespáchali žádný zločin závažnější než běžné dopravní přestupky.

K naplánování tohoto zátahu použila moje kancelář řadu ilegálních odposlechů a nechal jsem si předem podepsat tři blanco povolení k prohlídce federálním soudcem Ellettem Stevensem, který už nám v minulosti takto vyšel mnohokrát vstříc.“ Blair vytáhl ze saka tři kusy papíru a podržel je před hrudníkem. Kamera na dokumenty zaostřila.

„Ježíši Kriste,“ vydechl Neumann.

„Bianco povolení k prohlídce jak malina,“ řekl znechuceně jeden z agentů v místnosti. „Dokonce se dá přečíst i soudcův podpis.“ Záběr se vrátil k celkovému pohledu a Blair se opět ujal slova.

„ATF naplánovala všechny tři razie tak, aby se uskutečnily, až budou ti prodejci tisíce mil daleko. Chtěl jsem, aby tito tři lidé byli uvězněni dříve, než se vůbec o čemkoli dozvědí. Abych měl jistotu, že se tak stane, připravil jsem si několik důkazů, které jsem měl v úmyslu nastražit do všech tří domů tak, aby je později našli jiní agenti při následných prohlídkách.“

„Samé lži,“ poznamenal jeden z agentů.

„ATF podstrčila podvodné důkazy už při mnoha předchozích příležitostech, ale až dosud to vždy byly předměty souvisící s palnými zbraněmi: zakázané díly pro úpravu zbraně pro palbu dávkou, hlaveň, kterou jsme uřízli na délku kratší než zákonné minimum, ocelové trubky a gumičky, o kte-

rych jsme mohli prohlásit, že jsou to ilegální díly tlumičů nebo atrapy granátů, o nichž pak může placený informátor dosvědčit, že jsou nezákonně reaktivovány, nebo kovové matrice a razítka, o kterých lze tvrdit, že je občan používal k přecíslování střelných zbraní.“ Muž na obrazovce se znovu odmlčel, aby se napil vody.

„Jede podle scénáře,“ hájil jej rychle jeden z mužů v místnosti. „Ty zatykače nejsou nic zvláštního. No, svinstvo, ale každý ví, že se běžně děje. Nikdo neuvěří těm kecům o Greenwellovi.“ *Pokouší se přesvědčit sám sebe*, pomyslel si Neumann, pohlédnuv na druhého muže. *Tohle vůbec nevypadá dobře.*

„Tato taktika sice vždy vyústila v obvinění,“ pokračoval Blair, když odložil sklenici s vodou, „jenže v těchto případech má obviněný neomezenou možnost najmout si právníky a detektivy a shromáždit důkazy o našich podvodech. Je pravda, že i přesto obvykle nakonec obviněný občan — poté, co utratil několik set tisíc dolarů na právních výlohách a soudních poplatcích — bývá odsouzen pro spiknutí proti federálnímu zákonu k několika letům vězení.

To ovšem zabere mnoho času a spotřebovává to vládní zdroje, a na výsledek se nemůžeme sto procentně spolehnout. Muži, po kterých jsme šli, mají dohromady čisté jmění přes deset milionů dolarů a my jsme plně očekávali, že to vše využijí k prokázání své nevin. Dwight Greenwell trval na tom, že právě z tohoto důvodu musí být všichni tři muži uvězněni bez sebemenší šance na propuštění na kauci. To by jim značně ztížilo a prodražilo práci s detektivy a právníky. Uvěznění bez možnosti kauce ovšem vyžaduje velmi závažná obvinění, a tedy i velmi závažné podstrčené důkazy. To naštěstí nebyl žádný problém poté, co ředitel Greenwell získal spolupráci DEA a Tajné služby.“

„Co přijde teď?“ vyhrkl jeden z mužů FBI při pohledu, jak agent na televizní obrazovce otevírá západky na kufříku. „Vypadá dost nervózně,“ odpověděl další, když Blair vytáhl několik svazků bankovek a dvě cihly bílého prášku zabalené v igelitu. Alex Neumann zaťal zuby a pocítil nevolnost. *Žítra touhle dobou už tuhle pásku*, pomyslel si zachmuřeně, *uvidí sto milionů Američanů.*

„DEA nám poskytla šest liber kokainu farmaceutické kvality,“ pozvedl Blair obě cihly. „Samozřejmě neexistuje způsob, jak bych mohl ve videu dokázat, že to není jen prášková křída. Úřady si ale můžou vše snadno ověřit, budou-li chtít. Zdrojem této drogy byla razie v Titusville na Floridě loňského února; hlavní pachatelé utekli dřív, než se je podařilo dopadnout. Agent DEA Herbert Salvest měl na starosti vše, co bylo toho dne konfiskováno. Salvest prohlásil, že kokain zničil, ale ve skutečnosti většinu prodal zpátky původním majitelům a malou část si nechal pro budoucí použití. Výtěžek použil na koupi domu na Halifax Avenue ve Fort Lauderdale, vedeného na jméno zástupné firmy Paris Corporation. Agent Salvest je jediným akcionářem této společnosti a Paris je prostřední jméno jeho současné hlavní milenky Jennifer Fannonové, která v onom městě také žije.“ Blair položil oba balíčky na prostěradlem potažený stůl.

„Tyto svazky padělaných stodolarových bankovek pocházejí od agenta Kennetha Lenstroma z Tajné služby. Agent Lenstrom byl velitelem jednotky, která v prosinci loňského roku zatkla v Los Angeles padělatele. Jméno toho muže jsem zapomněl, ale mělo by se dát snadno dohledat. Lenstrom tehdy vyprávěl, že padělatel udělal pro novináře vtípek, prohlásil, že když chce vláda zvýšit peněžní zásobu, on rád pomůže.“ Agenti FBI uchváceně sledovali, jak Blair rozevřel svazek bankovek a několik z nich vybral.

„Na rozdíl od kokainu vám mohu snadno ukázat, že jde o padělky.“ Uchopil několik bankovek mezi palce a ukazováčky a přidržel je s napjatými spodními okraji proti bílé látce stolu. Kamera chvilí zaostřovala, až rozmazaný obraz zaplnil celou obrazovku. Pak doostřila a obraz se stal zcela jasným.

„Všimněte si sériového čísla,“ pokračoval Blairův hlas. „H10273160A. Každá z těch stovek má tohle číslo.“ Ruce sňaly prvou bankovku a odložily ji stranou, po malé chvilce udělaly totéž s další stodolarovkou. Agent pokračoval, dokud neukázal všechny, jednu po druhé. Každá z nich měla jasně stejné sériové číslo. „V tomto dalším svazku mají všechny bankovky číslo H33724233A.“ Ukázal na kameru, že je tomu skutečně tak. „Ředitel Greenwell zdůraznil, že bankovky musí být nalezeny ve velkých svazcích týchž sériových čísel, aby se vyloučila i sebemenší možnost, že by je obvinění mohli dostat kupříkladu v bance.“ Blair si odkašlal.

„Všimněte si také této série z roku 1993. Podíváte-li se zblízka na okraj kolem Franklinova obrazu, uvidíte, že není orámován třetí linkou, která by pod zvětšením ukazovala text ‚Spojené státy americké‘. Ověříte-li si to na vlastních bankovkách, uvidíte, že tato linka je přítomna na všech měnových řadách z roku 1990 a později, pět dolarů a větších. Na těchto bankovkách je také vždy svislý magnetický proužek vetkaný do papíru pro sledování pohybu měny, asi palec od levého okraje; je dobře vidět proti světlu.“ Alex Neumann a jeho společníci fascinovaně sledovali, jak se bankovka na obrazovce pohybuje a rozostřuje, pak se opět zaostřila se silnou světelnou v pozadí. V levé části žádný proužek nebyl vidět. „Takhle by to mělo správně vypadat,“ řekl hlas. „Tohle je bankovka z mé vlastní peněženky.“ Stovku nahradila desetidolarovka a všichni v místnosti uviděli tenký svislý proužek uvnitř papíru. Pak se kamera opět vrátila k celkovému záběru.

„Kromě drog a padělaných peněz mám připravené ještě výstřižky z novin popisující nadcházející řeč, plánovanou bývalým generálním prokurátorem, a detailní fotografie několika federálních budov ve třech státech. Na fotografiích jsou perem zakroužkovány strategické oblasti.“ Blair přidržel fotografie a výstřižky před diváky.

„Tato sada podstrčených důkazů měla vykreslit obraz licencovaných prodejců a výrobců, kteří stojí v čele teroristické organizace financované prodejem drog a paděláním bankovek. To by do případu zapojilo všechny federální orgány činné v trestním řízení, podezřelí by byli nepochybně zadrženi bez kauce a veřejnost by byla povzbuzena k podpoře posilování vládní autority, zejména pro ATF.

Já jsem byl vybrán pro vedení této operace. Dwight Greenwell bude tvrdit, že já a moji lidé jsme jednali sami a o své vlastní vůli. Pokud by to ale byla pravda, proč bych se teď přiznával? Že by se ve mně dodatečně hnulo svědomí?

Tohle je důrazné varování pro celou americkou veřejnost. Problém není v tom, že náhodou zrovna špatný člověk zaujal významnou pozici ve vládní agentuře. Zlo je mnohem horší, protože již se stalo institucionalizovaným. 18. října 1995 přednášel bývalý šéf pobočky NFA na semináři ATF. Připustil, že záznamy o registraci, které ATF udržuje, jsou hrubě nepřesné. Pak zdůraznil agentům, že v jakémkoli procesu musí vypovídat křivě a vždy pod přísahou trvat na tom, že registr je stoprocentně bezchybný. Tato přednáška byla natočena na video a bývalý federální prokurátor získal přepis záznamu podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Jeho kopie jsou v současnosti běžně dostupné mezi dealery NFA.

Nemalá část naší vlády už dlouho postupuje zcela bez ohledu na práva občanů a svou filozofii neomezené autority považují všichni zúčastnění za naprosto samozřejmou. Federální agenti zavírali občany do vězení, používali na ně plyn, stříleli a upalovali je zaživa kvůli daňovým záležitostem, které se týkaly zcela triviálních peněžních částek. Ani jeden jediný vládní zaměstnanec nestrávil jedinou noc ve vězení ani nezaplátil jediný dolar pokuty. Místo toho dostávají placené dovolené, jsou povyšováni a získávají ještě větší autoritu, aby si mohli dělat, co se jim zlíbí.

Nejhorší na tom je, že muži a ženy, kteří tato zvěrstva páchají, nejednají z nějakého hlubokého morálního důvodu. Je to pro ně jen práce, způsob, jak si udržet slušné výplaty. To dělá tyto lidi ještě opovrženějšími, ale zároveň to velmi zjednodušuje strategii, jak je zastavit.“ Všichni čtyři agenti FBI němě zírali na obrazovku a čekali, až Wilson Blair řekne slova, o kterých s jistotou věděli, že přijdou.

„Zabíjejte je,“ řekl prostě. „Jednoho po druhém, bez rizika pro kohokoli jiného. Věřte mi, vím to sám moc dobře: vládní zaměstnanci mají velmi silný pud sebezáchovy. Zabijte jich padesát nebo sto a mnoho dalších odstoupí a bude hledat méně riskantní práci. Ale zabíjejte je jednotlivě a tak, aby nehrozilo žádné riziko veřejnosti. Krev nevinných pomáhá té špatné straně.

„Jednoho po druhém,“ opakoval. „Vyberte si místo, použijte kus trubky, odejděte a držte ústa zavřená. Je to směšně snadné, když je Ústava na vaší straně a máte nad nepřítelem početní převahu více než pět tisíc ku jedné. Hodně štěstí.“ Blair se usmál a pak jej na obrazovce náhle vystřídal moderátor *Cable News*.

„CNN získala tento záznam z anonymního zdroje dnes ráno. Ředitel Greenwell nebyl k zastížení, aby se k tomu vyjádřil. Budeme vás průběžně informovat, jakmile získáme další novinky, ale v tuto chvíli se zdá, že agent Wilson Blair by mohl být v tuto chvíli skutečně naživu a v pořádku.

„V Los Angeles se dnes znovu sešli městští správci, aby projednali –“ Alex Neumann se natáhl a stiskl tlačítko, moderátor zmizel a obrazovka zčernala.

„Jak by se vám líbilo být teď v Greenwellově kůži?“ zeptal se jeden z agentů. „Nebo těch chlápků z Tajné služby nebo DEA, hmm?“

„Jsou v prdeli.“

„To jsou, ale my to nejspíš budeme muset vyšetřovat.“ Ostatní zabručeli. Nelíbilo se jim, když měli vyšetřovat ostatní federální agentury.

Alex Neumann neposlouchal. Byl myšlenkami jinde. *Žít tuhle dobou ten klip uvidí každý člověk v zemi. Několikrát, opravil se v duchu. FBI Blair vynechal, připomněl si. Díky Bohu. Úřad byl velmi hrdý na to, že se jeho agenti nikdy nesnížili k tomu, aby podstrkovali falešné důkazy. Jako by to stačilo, abychom po tom, co jsme provedli v Idahu a Texasu, pořád drželi hlavu zpříma, připomněl si zachmuřeně.*

~

Zvonek u dveří se ozval právě ve chvíli, kdy Orville Crocker připravil poslední pistoli. Celé dopoledne strávil vynášením svých zbraní z trezoru a přípravou formulářů, aby každoroční prohlídka proběhla co nejrychleji a bez problémů. Odpoledne musel zajet na letiště v Cheyenne, aby vyzvedl Curta Behnkeho, který měl přiletět ze St Louis. Crocker od předchozího dne nezapnul televizi ani rádio. O nahrávce Wilsona Blaira nevěděl zholá nic.

„Dobré ráno,“ řekla inspektorka kontroly dodržování předpisů ATF, když Crocker otevřel domovní dveře. „Vonetta Ecksová, Úřad pro alkohol, tabák a palné zbraně,“ pokračovala a napřáhla pravou paži. Ve tváři Orvilla Crockera se krátce mihl výraz mírného překvapení a znechucení, než si s mladou ženou potřásl rukou. Důvodem jeho reakce byly dvoupalcové umělé nehty zdobené zirkony, které měla žena nalepené na konečcích všech deseti prstů. Vonetta Ecksová si však letmý výraz špatně vyložila a její postoj ke Crockerovi se prudce změnil. Orville si toho nevšiml.

„Orville Crocker. Pojdte dál,“ řekl. „Všechno jsem připravil. Dáte si kávu?“

„Ne, děkuji.“

„Všechno je tady,“ uvedl ji do své jídelny. Velký stůl byl pokryt bílým prostěradlem a na něm bylo rozloženo sedmadvacet samopalů. Jedenáct z nich byly Thompsony, většinou modely z roku 1921. Na konci, vedle švédské Suomi, ležela samočinná pistole Mauser 712. Mezi dlouhými zbraněmi vypadala trochu nepatřičně. O pár stop dál stály dva karetní stolky, na nichž bylo úhledně rozloženo devětatřicet ručních zbraní, a o jedno z křesel se opírala dvojice pušek s okrajovým zápalem. Těžká dvacetimilimetrová Lahti ležela na podlaze u protější stěny. Crocker sáhl pro vázanou knihu, která přesně a bezchybně dokumentovala všechny jeho nákupy i prodeje zbraní od chvíle, kdy před jedenácti lety poprvé získal federální licenci prodeje.

„Podle našich záznamů máte třiadvacet zbraní NFA,“ řekla Ecksová brysčně. Byla otočena zády a tak jí unikla Crockerova reakce. „Začneme s nimi. Tohle jsou vaše záznamy?“

„Ehm, jo, ale já mám těch samopalů víc.“ Podíval se na stůl a začal rychle počítat. „Třicet,“ řekl po několika sekundách, „ne třiadvacet. A Lahti ráže dvacet milimetrů dělá jedenatřicet, ale tu v té vázané knize nemám, protože jsem si ji musel koupit prostřednictvím formuláře číslo čtyři.“ Crocker platil 500 dolarů ročně za status třetí třídy, ale to jej neopravňovalo k nákupu zbraní ráže přesahujících půl palce, jež měly vlastní kategorii. Lahti si proto musel koupit jako soukromá osoba, poté, co federální vládě odeslal své otisky prstů, fotografie a policejní podpis, po pětiměsíčním čekání a s daňovým kolkem za 200 dolarů.

Vonetta Ecksová se zamračila. „Máte pro ně všechny přepravní formuláře?“ zeptala se.

„Přímo tady,“ řekl Crocker a podal jí svazek papírů. Žena si je vzala a začala porovnávat sériová čísla se svým vlastním seznamem, který dostala z Washingtonu. Záhy jej začala opravovat. Bylo

zřejmě, že Crockerovy záznamy jsou správné, protože měl jak reálné zbraně, tak i přepravní formuláře s datovým razítkem ATF a s razítkem s vlastnoručním podpisem Dwighta Greenwella.

„Zatracený počítač,“ zamumlala tiše.

Rozdíl mezi oběma seznamy ve skutečnosti neměly zhola nic společného s počítačem. Fluktuace v oddělení NFA ve Washingtonu byla značná a nespokojení odcházející zaměstnanci často mazali, pozměňovali nebo ‚ztráceli‘ záznamy o registraci zbraní, podléhajících NFA. V jiných podnicích by to bylo značně nepříjemné. U zbraní NFA byl problém mnohem vážnější.

Zákon nařizoval, aby zbraň NFA byla zaregistrována právě jednou a tato registrace musela platit navždy. Současně ale zákon zakazoval registraci existujících neregistrovaných zbraní. Kombinace těchto dvou omezení stavěla dokonale na hlavu presumpci neviny. Pokud nějaký obchodník se zbraněmi nebo sběratel vlastnil samopal, který ATF ve svých záznamech neměla, bylo důkazní břemeno na soukromém občanu. Pokud nebyl s to dokázat předchozí registraci, kupříkladu pokud přesně stejně jako ATF své formuláře někam založil, vláda by mu zbraň zabavila a nechala ji zničit. Pokud by měl hodně velké štěstí, mohlo by to tím skončit. V mnoha případech však ATF na základě svého vlastního nepořádku vznesla obvinění a dotyčná osoba šla do vězení. Ve střelecké kultuře bylo mnoho lidí, kteří si odpýkali trest jen a jenom proto, že na tento podraz přišli příliš pozdě. Orville Crocker však mezi ně nepatřil; byl si velmi dobře vědom platných pravidel a rizik a všechny své papíry měl pečlivě uložené v zamčeném sejfu.

Crocker viděl, že inspektorce to bude ještě dost dlouho trvat a už se chystal odejít do kuchyně, když zazvonil telefon. Natáhl se a zvedl sluchátko.

„Haló? Ahoj, Dougu.“ Crocker se usmál, když slyšel dotaz svého přítele. „Zvláštní, že se ptáš, jsem zrovna uprostřed kontroly ATF. Ne, mám všechno v pořádku, ale oni si halt musí projít všechny moje záznamy a opravit všechny chyby, které jsou v papírech. Jen na jejich straně,“ zasmál se znovu Crocker. Vonetta Ecksová se na něj zamračila. „Zítra bude u tebe.“

Nastala dlouhá pauza, zatímco se Crocker soustředil na hovor. Vonetta Ecksová si všimla osamělé pistole, která ležela na stole mezi samopaly. Zvedla ji a podržela ve výši hrudi, aby se podívala na německé značky na těle zbraně. Stejně jako téměř všichni inspektoři ATF neměla ani Ecksová se zbraněmi naprosto žádné zkušenosti; jediné, co знала, byla jejich jejich sériová čísla. Nenapadlo ji, že by měla držet prst mimo spoušť, nenapadlo ji, že by měla namířit zbraň do bezpečného směru a zkontrolovat, zda není nabitá. Nepatřila do střelecké kultury.

Crocker poslouchal muže na druhém konci linky a nakonec si pobaveně odfrkl. „Dougu, slibuju, že nevezmu kulomet a nepostřím ti žádný dobytek. Dosud se to nestalo, že ne?“ dodal s úsměvem. „A myslím, že nebudu muset ani k tobě do baráku, ale kdyby ano, samozřejmě vrátím klíč zpátky.“ Ještě chvíli poslouchal. „Dobře. Dobře. Tak se měj.“ Zavěsil telefon a začal se otáčet.

„Jestli potřebujete kopie licencí pro prodejce, tak – *JEŽÍŠ!*“ zaječel Crocker hrůzou, když viděl zbraň, která mu mířila přímo na srdce. Zareagoval reflexivně. Vyzrazil dopředu, švihl pravou rukou obloukem zprava doleva a chytil zbraň za hlaveň. Jediným instinktivním pohybem ji prudce obrátil do rohu, kde by případný výstřel nenadělal žádnou škodu. Tím ohnul i ruku inspektorky a ona Mauser pustila. Měla však ukazováček na spoušti, takže zbraň by byla bývala vystřelila do zdi, kdyby byla bývala natažená a nabitá. Když se však lučik smekl kolem špičky jejího ukazováčku, zůstala tam jedna věc, která jej blokovala: dvoupalcový umělý nehet. Syntetický materiál i lepidlo se ukázaly být silnější a odolnější než nejlepší úsilí Matky Přírody.

Vonetta Ecksová zaječela, neboť se část jejího pravého nehtu odtrhla spolu s umělým. Orville Crocker padl na jedno koleno a svíral svůj Mauser 712, stále zaměřený do kouta, jak jej setrvačnost vyvedla z rovnováhy.

„*Ofay mothafucka!*“ zařvala Ecksová.

„Podívejte, k čertu,“ pokusil se Orville o diskusi, byť těžce oddechoval a měl prudce zvýšenou tepovou frekvenci, „vy jste právě –“

„Ty zasranej bílej smrade!“ zaječela znovu Ecksová dialektem naprosto odlišným od toho, kterým se ohlásila u vchodových dveří. Oči se jí zalily slzami a doslova se třásla bolestí a vztekem. Pak se její výraz změnil a po tváři se jí krátce mihlo cosi, co snad mohl být úsměv. „Jenom si počkej, co se stane teďka,“ řekla vítězoslavně. Pak popadla svou aktovku a bez dalšího slova vyběhla z domu.

~

„Ve snu bych nevěřil, že CNN tu pásku pustí na veřejnost,“ zamyslel se Stokely Meier.

„Ten chlápek Blair, myslíš, že za tím vším opravdu stojí on?“ zeptal se jeden ze skupinky zákazníků v obchodě se zbraněmi v St Louis.

„Copak na tom záleží?“ zeptal se jiný.

„Vlastně asi ne.“

„Málem jsem se pochcal, když ten kašpar začal vytahovat ty věci z aktovky. Koks, padělaný stovky, výstřižky z novin — sakra, měl tam úplně všechno kromě Dealey Plaza.“

„Federálové ale zapomněli na jednu věc.“ Skupina lidí v obchodě se zbraněmi se otočila k Thomasi J. Flemingovi, který si právě prohlížel soutěžní provedení Coltu z roku 1937. Nikdo si nevšiml mohutného vousatého muže, který stál o dvě uličky dál za stojanem s grafitovými muškami pro rybáře. „Když jsem viděl tu pásku s Blairem a jeho kufříkem plným dárků,“ vysvětlil Fleming, „další věc, co jsem s jistotou čekal, že přiměli vrchního poštmistra, aby jim dal nějakou dětskou pornografii, co poštovní úřad předtím zabavil.“ Arthur Bedderson zpoza rybářského vybavení naklonil hlavu, aby si právníka důkladně poslechl.

„Federálové zabavují dětské porno pořad,“ vysvětloval Fleming. Pokrčil rameny. „Asi to ředitele ATF akorát nenapadlo, no.“ Ostatní souhlasně zamručeli. Bedderson se jemně usmál a odvrátil tvář. Právě dostal nápad.

„Teď se teprve dočkáme pořádného exodu z ATF,“ zasmál se jeden z mužů. „Máš tady *Wall Street Journal*, Stoke? Zajímalo by mě, jak dlouho jim trvá, než vydají inserát?“

„Jeden se válí vzadu, jestli chceš,“ odpověděl Meier. „Normálně to trvá den nebo dva, myslím, ale možná mají teď pro federály nějakou speciální nabídku. Ve včerejších novinách jsem jich viděl ještě pár, ale nejvíc mne pobavil ten dnešní.“

„Co to bylo? Musel jsem to přehlédnout.“ Všichni sledovali rubriku „Hledá práci“ a bavili se nad desítkami výpovědí a předčasných odchodů do důchodu.

„Manželka nějakého chláпка z ATF,“ odpověděl Stokely.

„Cože?“

„Slyšels dobře. Dala si inserát, že podala žádost o rozvod a odstěhovala se z domu. Asi usoudila, že by to radši měli vědět všichni. Bála se hádám, že by se Blair a spol. mohli rozhodnout ji přibrat, jako to dělají Kolumbijci v drogových válkách.“

„Ale houby, toho se rozhodně nebála,“ zareagoval okamžitě Tom Fleming. „Spíš měla strach, že ji manžel oddělá a zkusí to hodit na krk těmhle mládencům. To je to, čemu chtěla zabránit. Aby si neudělal alibi.“ Dva z přítomných se bouřlivě rozesmáli Flemingově poznámce.

„Máš snad doma nějaké problémy, Tome?“ řekl jeden z nich, když se trochu uklidnil. „Ale kdež. Dělal jsem ale spoustu rozvodů.“ To vyvolalo další vlnu smíchu.

Nikdo z nich nevěnoval pozornost Arthurovi ‚B. I.‘ Beddersonovi, který vyklouzl z obchodu a zašel za roh. Na konci příštího bloku našel obchod s fotoaparáty a novinový stánek s velkou sekcí pro dospělé.

~

„Pane, řekl jste, abych vás upozornil na všechno, co se týká obchodníků a výrobců NFA.“

„O co jde?“ vyštěkl Dwight Greenwell.

„Jedna z našich kontrolerek tvrdí, že byla dnes ráno napadena při kontrole dodržování předpisů. Nahoře v Laramie ve Wyomingu. Zřejmě se to stalo, když objevila nějakou nesrovnalost v záznamech toho obchodníka. Myslí si, že by mohl být nějak, ehm, spojen s... s tím, co se děje, pane,“ řekl muž nakonec. Bylo mu nepříjemné zmiňovat se o čemkoli, co jakkoli souviselo s dnešními zprávami. Greenwell zavřel oči.

„Tohle svinstvo musí okamžitě přestat,“ řekl skoro šeptem. „Je ta ženská v pořádku?“

„Ano, pane. Myslím, že ano.“

„Aspoň, že tak. Kolik lidí tam můžeme poslat?“

„Dva, z oblasti Cheyenne. Mohli bychom jich dostat víc, kdybychom je přivezli z Denveru.“

„Udělejte to. Každého muže, kterého můžeme sehnat. Je na čase s touhle věcí začít něco opravdu dělat.“ Greenwell vzhlédl, něco jej napadlo. „Z Cheyenne přece pochází Alex Neumann. Zavolejte do kanceláře FBI, ať nám přidělí nějakou zálohu. Obrátte se na mne, kdyby se cukali.“

„Ano, pane.“

~

„Pořád můžeš aspoň létat ultralightem, miláčku,“ řekla Jenny Lowellová se smutným úsměvem. „Ověřila jsem si to a mají teď dokonce i nějaké, co mohou létat akrobacií.“ Od leckoho jiného by taková poznámka vyvolala krajně sarkastickou odpověď, ale v tomto případě Taylor Lowell svou ženu objal a políbil ji na temeno hlavy. Věděla přesně, jak mizerně na tom je.

„Možná na to dojde,“ připustil. Jeho poslední pokus o obnovení pilotního průkazu selhal, stejně jako ty předcházející.

Návrh Jenny Lowellové byl v tuto chvíli jediným zbývajícím způsobem, jak se Taylor Lowell mohl ve shodě se zákonem dostat do vzduchu. Jednosedadlový stroj vážící méně než 254 liber a s nejvyšší letovou rychlostí nižší než 60 mil za hodinu směl legálně řídit i bez pilotního průkazu. V zásadě šlo o motorová rogalá za 15 až 20 tisíc dolarů. Tyto letouny byly útočištěm všech, kdo neměli peníze na nákup ‚opravdového‘ letadla, kdo se nehodlali podřizovat stále rostoucím stohům čím dál tím absurdnějších předpisů o vybavení nebo kdo, stejně jako Taylor Lowell, dostali od FAA zákaz i přes upřímnou a poctivou snahu zůstat se zákony v souladu.

„Chceš, abych ti udělala něco k pití?“

„Díky, miláčku,“ řekl a poplácal manželku po zadku. „Dám si jenom kolu. Myslím, že si půjdu na chvíli sednout k televizi.“ Zvedl noviny s kuchyňské linky a vešel do obývacího pokoje.

Projekční televize už byla zapnutá a naladěná na CNN. Proběhl znovu záznam s Blairem a moderátor pak rozebral novinky o reakcích z celé země. Ze všech stran se projevovalo silné pobouření proti vládě. Lowell seděl v křesle a prohlížel si novinové titulky. Hlavní článek v *Kansas City Star* se zabýval vraždami, ale nebylo tam nic o Blairově videu: novináři tyto novinky nestačili do dnešní uzávěrky zpracovat. Lowell naslouchal zprávám v televizi a letmo si přitom prohlížel článek ve *Staru*.

Noviny se zmiňovaly kromě jiného také o tom, jak vláda zcela mlčí o stopách, které vyšetřování odhalilo. Autor přidal několik komentářů o zlé povaze vrahů a Taylor Lowell se nedokázal zbavit pocitu, že to dostal příkazem; rozhodně z těchto poznámek nečišlo žádné nadšení. Ve světle Blairova projevu v CNN vyzněly spíše trapně. Poslední část článku informovala o nedávné násilné smrti dvou kongresmanů. Oba mrtví zákonodárci měli nepřehlédnutelnou volební historii prosazující zákazy zbraní.

„Nemají ani hovno,“ řekl Lowell potichu, pak se usmál, rychle vstal a zamířil do zadní části domu.

„Kam jdeš?“ zeptala se jej manželka, když procházel kuchyní. „Tady máš tu kolu.“

„Díky,“ řekl a upil. „Zaběhnu si na chvilku do knihovny. Zrovna jsem si vzpomněl na pár věcí, které si potřebuji vyhledat.“ Usmál se a rychle zapřemýšlel, jak odvrátit další otázky. „No, a po cestě se zastavím u novinového stánku a podívám se, nemají-li tam nějaký časopis věnovaný těm ultralightům. Apatie mne zpátky do vzduchu nedostane a docela by mne zajímalo, jak je to přesně s těmi akrobatickými modely, o kterých jsi mluvila.“ Políbil manželku a byl venku ze dveří, než stačila odpovědět.

Jenny Lowellové pohled na manžela podstatně zlepšil náladu. Bylo to vůbec poprvé, kdy jej viděla vypadat spokojeně za celou dobu, co jeho Pitts seděl v hangáru, protože mu úřady zrušily osvědčení.

Cesta do knihovny netrvala ani deset minut a Taylor Lowell našel to, co hledal, velice rychle. Několik leteckých časopisů podrobně rozebíralo čtyři poslední návrhy zákonů, jež značně rozšiřovaly pravomoci FAA; součástí přehledu bylo i to, jak o každém z nich hlasoval každý americký kongresman a senátor. Jeden z amerických legislativců z oblasti Phoenixu, kongresman Heebner, všechny čtyři nadšeně podpořil.

Pilot se už zvedal k odchodu, ale vtom dostal ještě jeden nápad. Tentokrát strávil hledáním poněkud delší dobu, především proto, že zpočátku si Taylor Lowell nebyl jistý, jak se vůbec k potřebným informacím dostat. Zhruba za dvacet minut už však věděl, že kongresman Heebner také podpořil dlouhou řadu federálních zákazů zbraní a střeliva a důrazně se stavěl proti státním zákonům umožňujícím skryté nošení zbraní, které se nedávno podařilo prosadit v Arizoně.

Jeho první reakcí byl pocit úžasu nad takovou šťastnou náhodou. Sám nevlastnil žádnou zbraň a neměl zájem o střelbu, ale zároveň si nepřál, aby — až dokončí, co má v úmyslu — policejní oddělení sestavilo seznam podezřelých výhradně ze soukromých pilotů. Pak jej ale napadlo porovnat seznam zákonodárců, kteří prosazovali větší omezení pilotů, se seznamem těch, kdo hlasovali pro další restrikce práv majitelů zbraní a střelců. Oba seznamy byly prakticky totožné.

~

„Nazdar, drobečku,“ usmál se Arthur Bedderson, když jeho dvouletá dcera otevřela dveře do pracovny. Odvrátil se od klávesnice počítače a odstrčil židli od stolu.

„Táta,“ řekla holčička šťastně a jak se k ní sklonil, aby ji zvedl, natáhla ruce k otcovu plnovousu.
„Co děláš, táto?“

„Plánuji se stát doktorem politického spinu, ty maličká tluchubinko,“ odpověděl.

„Dok-to-rem?“ zeptala se.

„Přesně tak,“ řekl a klepl tlačítkem myši, aby si uložil práci, již měl rozdělanou na obrazovce.
„Chceš vidět ten nový foťák, co si tatík právě přinesl?“ pokračoval Bedderson poté, co pustila jeho vousy. Rozložil deset let starý Polaroid, který koupil za 90 dolarů, a podržel jej v natažené ruce.
„Podívej, tahleta velká blýskavá věc, tady,“ řekl, zamířil čočku na sebe a udělal obličej. Pak stiskl palcem tlačítko a přístroj spustil blesk. Ozvalo se zabzučení a snímek se vysunul. „Počkej chvílku a hned to uvidíš,“ usmál se na holčičku. Ta několik sekund zírala na lesklý povrch dosud nevyvolané fotografie.

„Oj?“ zeptala se dívka tázavě.

„Uh-huh,“ odvětil Bedderson souhlasně. „Teď jsi na radě ty. Pevně zavři oči,“ řekl jí a sám ukázal, jak si to představuje. Holčička se šťastně zahihňala a napodobila otce. Ten udělal další fotografii a položil snímek na stůl vedle toho prvního.

„Tati,“ zahihňala se. Pak se konečně začal objevovat obraz jejího otce na prvním snímku a holčička v údivu otevřela ústa. „Ještě, tati,“ řekla naléhavě a ukázala na fotoaparát.

„Chceš ještě? Udělat další fotky?“ zeptal se Bedderson.

„Ano!“

„Dobře, tak jich uděláme ještě víc,“ ujistil B. I. Bedderson svou dceru, která dělala obličej na přístroj. Byla zvyklá, že si ji lidé fotografují, ale okamžité výsledky, to bylo něco nového. Bedderson brzy vypotřeboval celý balíček s deseti fotopapíry a nahradil jej novým, zatímco jeho dcera Ráchel si fascinovaně prohlížela snímky rozložené na konferenčním stolku.

„Ale jejej,“ zarazil se Bedderson s předstíranou hrůzou. „Necítím snad pokakanou plenu?“ Vzal ji do náruče. „Tys má posraná plínka, mé dítě s plínkou moc plnou, ooooh, dítě moje plínkové,“ zazpíval, výborně napodobuje melodii písničky pro děti, kterou měla Rachel ráda.

„Ještě, tati,“ naléhala.

„Ještě?“ zeptal se. „Chce můj pokakánek další fotky? Dobře, tak ano; ale nejdřív ti vyměníme plínku a vykoupeme tě, abys šla do postýlky čistá. Čas na koupel, ty malá smraďoško,“ řekl a odnesl hihňající se holčičku hlavou dolů k přebalovacímu stolku ve vedlejším pokoji. Polaroid složil a nesl jej ve volné ruce.

Poté, co se zbavil špinavé pleny a vykoupal Rachel, Arthur Bedderson ji zabalil do nadýchaného ručníku a odnesl do ložnice. Holčička odhodila ručník stranou a otočila se v jakési piruetě.

„Hmmm, čas na pár pornosnímků?“ komentoval to Bedderson, zatímco připravoval fotoaparát. „Víš ty co, raději bychom se měli držet rodinných témat. Myslím, že u dvouletého dítěte by to nikdo nebral vážně. Možná tak, kdyby ti bylo deset.“

„Fotky,“ řekla šťastně, když viděla, jak její otec zdvihá fotoaparát.

„Tak jo, smíšku,“ řekl Bedderson, přistoupil blíž a hledáčkem zarámoval obličej své dcery.

Přístroj odrazil infračervený paprsek od Rachelina obličeje a zaostřil automaticky objektiv na čtrnáctipalcovou vzdálenost. Bedderson udělal dva snímky a položil oba k nohám postele. „To je prozatím všechno,“ oznámil. „Zbytek filmu ještě budu potřebovat.“ Podal obrázky své dceři. „Vezmi je do kuchyně a polož je na jídelní stůl, aby je tam maminka našla, hned jak ráno přijde. A pak tě uložíme do postele.“ Rachel popadla snímky a nahá běžela na druhý konec domu. Když se vrátila, Bedderson ji odnesl nahoru, dal jí plenku, uložil ji a vrátil se do pracovny. Tentokrát zamkl dveře, než se posadil k počítači.

Po několika nepříliš uspokojujivých pokusech se ‚B. I.‘ Beddersonovi zdařilo nalézt takové nastavení své aplikace pro úpravy obrázků, které přinášelo až překvapivě dobré výsledky. Z veřejně dostupných zdrojů získal řadu obrázků dívek ve věku od osmi do deseti let. V několika různých pornočasopisech si vyhledal snímky nahých žen s drobným tělem, plochým hrudníkem a bez pubického ochlupení, některé z nich přímo při sexu s enormně obdařenými partnery. Program pro úpravy a kombinace snímků z těchto zdrojů vytvořil umělé záběry nahých desetiletých i mladších dívek; ty nejlepší z nich vytiskl v maximální kvalitě na barevné inkoustové tiskárně.

„A teď se ukáže, jestli to bude fungovat,“ řekl si Bedderson, zatímco pokládal první výtisk na stůl, podržel nad ním polaroid a stiskl červené tlačítko. Ohnisková rovina fotoaparátu byla jen deset palců od vytištěného obrázku. Tato vzdálenost — ve srovnání s velikostí objektu — odpovídala zhruba vzdálenosti fotoaparátu od původního modelu v době, kdy byly snímky z časopisu pořízeny. Vytištěný list byl položen rovně, takže vzdálenost k jeho středu byla podstatně kratší než do stran obrazu. Fotografie z polaroidu vypadala jako naprosto přesně to, čím také byla: jako snímek obrázku na papíře.

„Ještě to není úplně přesně ono,“ zamumlal si Bedderson pro sebe. Jako většina střelců a balistiků měl velmi dobrou představu o vzájemných matematických vztazích objektů v třírozměrném prostoru. Bylo mu jasné, že potřebuje digitálně upravit obraz vytvořený počítačem tak, aby každý jednotlivý pixel působil dojmem správné vzdálenosti od snímací roviny původního fotoaparátu, přesně nad středem obrazu. Tyto vzdálenosti pak musely odpovídat vzdálenostem od středu výtisku k filmové rovině polaroidu.

Po dvou hodinách a padesáti minutách manipulace s nastavením programu měl přesně to, co potřeboval. Z barevné tiskárny vyňal obraz, který vypadal poněkud konkávně. Když jej pak položil na stůl a přesnímal polaroidem, získal přesně správnou geometrii. Arthur Bedderson si delší dobu prohlížel konečný výsledek a pak pořídil ještě jednu fotografii, tentokrát úmyslně nepatrně pohnuv fotoaparátem až poté, kdy jeho automat zaostřil na papír. Tím výsledný obraz velmi lehce rozostřil a ten se stal ještě realističtější. Konečný výsledek byl daleko lepší, než se Arthur Bedderson odvažoval očekávat.

„Technologie zlepšuje naše životy,“ zašeptal ironicky, když stejný postup použil i na ostatní upravené snímky. Za dalších deset minut měl Arthur ‚B. I.‘ Bedderson svazek polaroidových fotografií nahých desetiletých dívek v nestydatě sexuálních pózách.

‚B. I.‘ Bedderson měl značně vysoký práh tolerance a nijak mu nevadily nechutné obrázky, ale nad posledním z počítačem vytvořených snímků i jemu naskočila husí kůže. Zdrojem byla fotografie drobné mladé ženy na zádech se zvednutýma nohama, s níž análně souložil velký, chlupatý, nadprůměrně vybavený muž, ze kterého toho bylo vidět jen málo. Mladá žena ve zdrojovém časopisu měla na tváři výraz nadšené extáze. Bedderson však digitálně zaměnil hlavu, použiv veřejně dostupný snímek, na němž malá dívka plakala, neboť jí právě upadl kornout zmrzliny. Slzy zklamání se v nové kombinaci změnily ve výraz ponížené hrůzy a nesnesitelné bolesti. Konečný výsledek z polaroidu byl ještě o něco děsivější.

Arthur Bedderson vzal tuto fotografii a ještě dvě další opatrně za okraje a zasunul je do obálky. Všechny ostatní, stejně jako své pokusné výtisky, zabalil do novin, odnesl ke krbu a spálil. Obálku se třemi polaroidovými fotografiemi uložil do sejfu.

Pak pečlivě zašifroval všechna data, s nimiž pracoval, a ujistil se, že na disku počítače nezůstala žádná nešifrovaná kopie. Až poté si šel lehnout, ale ještě velmi dlouho trvalo, než dokázal usnout.

~

Po návratu z knihovny si Taylor Lowell sedl k počítači a otevřel internetové stránky. Chvilí trvalo, než se zorientoval, ale brzy našel diskusi o záhadném Wilsonu Blairovi a hlavně jeho rady těm, kdo nebyli ochotni snášet další vládní omezování svých životů. Když se Lowell znovu podíval na hodiny, bylo 2:07 ráno.

Také Tayloru Lowellovi trvalo dlouho — přes hodinu —, než usnul. V jeho případě to bylo na rozdíl od Beddersona v poslední době celkem běžné, neboť v minulých týdnech jej sžírala úzkost. Dnes večer však jeho nespavost způsobilo něco docela jiného: neustále promýšlel, jak správně naplánovat svůj důležitý úkol.

30. ČERVENCE

„Dwighte, tohle už musím vyřídit sám. Odpoledne mám tiskovou konferenci.“

„Pane prezidente, Wilson Blair nejednal ze své vlastní vůle.“

„Možná nejednal, když vznikalo to video, ale to není vůbec podstatné. Ty drogy a ty padělané peníze jsou pro moji administrativu skutečně velký problém, i pokud dokážeme přehlížet ty bianco příkazy k prohlídce. A Blair prohlásil, že je to všechno vaše práce.“

„Pane prezidente, neměl jsem ani nejmenší tušení, že Wilson Blair má v úmyslu podstrkovat falešné důkazy.“

„Kenneth Lenstrom, ještě nedávno člen Tajné služby, a Herbert Salvest, který dříve pracoval u DEA, říkají něco jiného. Ale ono je to vlastně jedno. Za své lidi jste zodpovědný vy, Dwighte.“

„Pane prezidente, já –“

„Očekávám vaši oficiální resignaci nejpozději do zítřejšího poledne. Dwighte, prosím, nenuťte mne, abych vás veřejně vyrázil.“

~

„Nemám vám s tím pomoci?“

„Ne, díky, to je v pořádku. Není zdaleka tak těžká jako ty, jimiž jsem střílel v soutěži bez limitů.“ Curt Behnke se usmál, opatrně uložil osmadvacet liber těžkou pušku na pytle s pískem a natáhl se pro vytěrák, aby protáhl hlaveň suchým hadříkem od komory k ústí. Bylo ještě docela brzy ráno a vzduch byl naprosto klidný, ani nejmenší náznak větru. Na návrh zbrojáře z Missouri vyrazili hned za rozbřesku, aby si co nejlépe užili první den střelby na psouny. Behnke se ujistil, že všechny čtyři jeho pušky jsou skutečně nastřeleny na vzdálenost 250 yardů.

Curt Behnke složil vytěrák, vyňal jeho vodítko ze závěru pušky, posadil se na stoličku a zašilhal na rám terče, který si připravil. Podle dálkoměru byl rovných 500 metrů daleko. *Pět set čtyřicet sedm yardů*, pomyslel si. *To by mělo být dost daleko na to, abych si vyzkoušel, jestli jsem jen neztrácel čas.*

„Můžete mi popsat, co jste si sem vlastně přivezl?“ požádal Orville Crocker staříka.

„Tohle je nejpřesnější puška na psouny, jakou jsem až dosud postavil,“ usmál se a otevřel první ze dvou plastových krabic, které ležely hned vedle zbraně. Uvnitř bylo sedmatřicet nábojů, nepodobných jakýmkoli jiným na světě — vyrobených na míru pro zbraň, která sama byla také jediná svého druhu. „Ráže šest milimetrů a k tomu nábojnice .348. Počítám, že nejspíš docela vypálí hlaveň po pár stovkách výstřelů, ale dokážu udržet soustřel menší než palec na tři sta yardů — v Missouri jsem nemohl vyzkoušet větší dálku — a střílí rozhodně daleko nejplošší křivkou ze všeho, co jsem kdy vyrobil.“ Vyňal malý šroubovák a ujistil se, že montáž optiky není uvolněná.

„Vlastně to začalo kdysi v časopisu *Precision Shooting*. Pár bláznů chtělo střílet na sviště v Idahu na půl míle a ještě dál. Tak společně umluvili výrobce, aby jim udělal opravdu výjimečně dlouhé střely,“ usmál se. „Sto gránů v ráži .243, samozřejmě boattail. Neztrácejí zdaleka tolik rychlost a jsou mnohem odolnější vůči snosu větrem. Dnes už je běžně vyrábějí i v rážích .22, .25, 7 mm, .30 a .338, ale pořád je daleko nejširší výběr v šesti milimetrech.“

Pro střelbu na tyhle ty bláznivé vzdálenosti potřebujeme naprosto přesný dálkoměr. Odhady jsou na nic. Tipněte si z hlavy vzdálenost o dvacet procent špatně při střelbě na dvě stě yardů a uletí vám to o nějaký palec, palec a půl, to je docela lhostejné. Když ale odhadnete vzdálenost špatně o dvacet procent na osm set yardů, už stříla mine cíl o dobrých čtyři pět stop. Takže další věc, bez které se neobejdeme, je optika se spolehlivým a přesným posunem záměrné. Vlastně potřebujeme kapesní verzi špičkového dělostřeleckého zaměřovače,“ usmál se Behnke. „Většina lidí, kteří střílejí tyhle šestimilimetrové projektily s nízkým odporem vzduchu, je nabíjí do mosazi .284, aby měli slušnou rezervu rychlosti i je-li náboj poměrně těžký. A já jsem si tedy řekl, že schválně zkusím, co dokáže ještě větší hromada prachu.“ Podal Crockerovi vystřelenou nábojnici.

Lesklá mosaz vznikla jako nábojnice pro ráži .348 Winchester. Pro tuto ráži existovala jen jediná továrně vyráběná puška, pákový model 71 Winchester, který byl představen v roce 1937 a přestal

se vyrábět v roce 1956. Pak ještě Browning vyrobil v roce 1992 malou sérii reprodukcí modelu 71 pro milovníky té zastaralé zbraně.

Behnke zvolil .348 jako základ pro svůj dalekonosný náboj proto, že šlo o vůbec „nejtlustší“ komerční nábojnici vhodnou pro jeho účely, která byla k dispozici od domácího výrobce. Při stejném množství střelného prachu by každá jiná dostupná nábojnice musela být delší než ta založená na ráži .348. Soutěžní střelci opakovaně prokázali, že krátké a tlusté nábojnice umožňují rovnoměrnější spalování prachu než varianty dlouhé a hubené. Další výhodou .348 byl také okraj, který posiloval dno a umožňoval Behnkemu třídit snadno mosaz podle tloušťky.

Před dvěma měsíci vzal Behnke starou hlaveň ráže 6 mm a vyrobil v ní komoru svým speciálním, právě pro tento účel vyrobeným výstružníkem 6 mm/.348. Pak pečlivě přeměřil tisíc továrních nábojnic Winchester ráže .348 a vybral z nich něco málo přes tři stovky těch, které měly přesně stejně tlustý okraj. Těm pak formovací matricí, již si také vyrobil, stáhl krček, osadil je zápalkami a malou navážkou rychle hořícího pistolového prachu, dosypal je jemnou pšeničnou moukou a každou pak vystřelil s ústím zbraně namířeným k nebi. Výsledkem bylo několik stovek nábojnic v tomto speciálním kalibru, perfektně zformovaných pro zvolenou ráži.

Další speciální nástroj, který si Curt Behnke vyrobil, byl přesný měřič tloušťky stěny. S ním pak vybral sto čtyřicet sedm nábojnic, které měly stěny lišící se o méně než tisícinu palce. Každou z nich vzal na soustruh, kde stočil krčky tak, aby tloušťka jejich stěn byla přesně 0,014 ", a pak ještě začistil celkovou délku každé z těchto nábojnic na přesných 2,080 ". Všechny odzápalkoval, vyčistil tetrachlormetanem a sjednotil velikost otvorů pro zápalky. Nakonec každou z nábojnic převážil. Třicet sedm se navzájem nelišilo ani v nejmenším a ty si odložil stranou. Dalších padesát osm mělo drobné odlišnosti v rozmezí dvou desetin gránu, což uznal za dost přesné pro testování navážky. Zbytek vyhodil.

Pak se vrátil k pušce. Starou hlaveň, již použil pro formování nábojnic, odložil stranou, a vystružil potřebnou komoru v soutěžní hlavni Hart; zároveň vyladil její usazení do těla jednoranné pušky Hall „Express“, jež byla tím nejpřesnějším, co měl k dispozici. Hlaveň pak opět vyňal a odeslal ji firmě v Illinois, která se jmenovala „300 Below“ a specializovala se na kryogenní kalení kovových dílů. V jejich zařízení hlaveň pomalu ochladili na mínus 318 stupňů Fahrenheita, ponechali ji tak jedenáct hodin a pak ji opět pomalu vrátili na běžnou okolní teplotu. To odstranilo z oceli všechna vnitřní pnutí a také to zvýšilo odolnost materiálu proti opotřebení. Behnke o tomto postupu kdysi četl článek v časopise *Precision Shooting* a zaujalo jej to; poslal jim na zkoušku jednu ze svých nejpřesnějších hlavní a také jednu z poměrně špatných. Ukázalo se, že obě dvě byly po kryogenním kalení mnohem přesnější. Od chvíle, kdy Behnke srovnal výsledky střelby před a po této úpravě, bez výjimky každá puška, kterou vyrobil, měla kryogenně ošetřenou hlaveň.

Pak zbrojář usadil tělo Hall do těžké laminátové pažby Lee Six se čtyři palce širokým předpažbím. Jakmile se mu hlaveň vrátila, našrouboval ji do těla, připevnil na ně montáž optiky a zaměřovací

dalekohled a vrátil se k nábojům, aby našel optimální navážku. Po každém z výstřelů důkladně novou hlaveň vyčistil, aby se řádně „zaběhla“. Nyní se Curt Behnke těšil, že uplatní v praxi výsledek celé té námahy.

„Jakou používáte navážku?“ zeptal se Crocker, když se Behnke posadil k lavici.

„Nábojnice je plná pomalého prachu, který mi sehnal Henry; s nábojem Berger vážícím 115 gránů se dostanu na ústovou rychlost něco přes 3 700, což je už docela na hraně pro pevnost těchto tenkých plášťů. Všechny jsou ošetřené molybdenem, možná je pak ve velké vzdálenosti malinko plošší křivka, ale hlavně jsem to dělal proto, abych omezil zanášení vývrtu a prodloužil životnost hlavně. Všechny náboje v poslední době ošetřuji molybdenem.“

„Přišlo mi divné, že mají tak matně šedou barvu.“

„To je laboratorní molybdenový prášek od NECO. Stačí střely nasypat do bubnovačky s ocelovými broky a se špetkou molyky. Pak je ještě proženu druhým bubnem s karnaubovým voskem, aby to člověk nesetřel prsty. A potom jsou opravdu po čertech kluzké.“ Crocker se zájmem poslouchal, jak Curt Behnke vypráví; ten mezitím odšrouboval ocelové krytky dalekohledu Unertl, ujistil se, že je dobře upevněn, a usadil se za puškou. Sáhł do své druhé krabice pro náboj, zasunul jej do komory a zaklapl závěr.

„Když byla ta hlaveň úplně nová a rýhování bylo velmi ostré, často se mi střely ve vzduchu rozpadly, nějakých padesát, sto yardů daleko. Zdá se ale, že molyka tomu docela slušně brání. Pořád se to však jednou za čas stává, zvláště když je velké horko.“ Zbrojír mluvil o tom, že tenký měděný plášť střely, poškozený průchodem rýhami hlavně, někdy praskne čistě jen rotační silou, která je při 350 000 otáčkách značná. V takovém případě je ve vzduchu vidět modrošedá stopa odpařeného olova, jak se projektil během letu rozpadá.

Behnke se lehce dotkl spouště, aniž by se díval dalekohledem; sledoval jen směr, kam zbraň míří. Puška zahřměla a sklouzla na pytích s pískem o tři palce dozadu. „Ale aspoň ten studený výstřel se nerozpadl,“ pokývl s úsměvem. „Tak se podívejme, jaké dostaneme skupinky.“ Otevřel závěr, vytáhl vystřelenou nábojnici a vrátil ji do krabice mezi ostatní střelivo nižší kvality. Z druhé krabice obsahující sedmatřicet nejlepších nábojů vybral pět kusů a opatrně je položil na složený ručník vedle pažby pušky.

Bylo dokonalé bezvětří. Curt Behnke s naprostým soustředěním pětkrát vystřelil, ponechav po každé z ran hlaveň s otevřeným závěrem vychladnout. Jako zaměřovací bod mu sloužila pětípalcová černá tečka na listu papíru velkém třikrát tři stopy, který si připravil na skládacím terčovém rámu ve vzdálenosti čtvrt míle.

„Odsud je to příliš daleko, než aby byly zásahy vidět,“ řekl nakonec a vstal. „Budeme muset zajet dolů.“

„Co kdybych si vzal auto a jednu z vysílaček a řekl vám, kam se strefujete. Pak malinko uhnu stranou a vy můžete přestavit mířidla a zkusit to znovu, zatímco já vám budu dělat cílného.“

„Dobře, díky.“

Orville Crocker zavřel zadní dveře a okno svého GMC, nasedl a odjel prérií. Za dvě minuty už zíral na papír ze vzdálenosti deseti stop a nevěřil vlastním očím. Tři z pěti otvorů se vzájemně téměř dotýkaly. Další dva skupinu trochu zvětšily, ale pořád se prakticky celá dala pokrýt čtvrtákem. Crocker stiskl tlačítko Vysílání.

„No, skupinka vypadá tak na palec, možná na palec a osminu,“ řekl udiveně. „Ale kde?“ ptal se ihned Curt Behnke.

„Aha — no, jasně. Je to, moment, devět palců nízko a tři palce doprava. Chvilíčku, hned uhnu.“ Crocker zařadil zpátečku a zacouval asi deset yardů. Uplynula minuta, pak se ozvalo hlasité sonické prasknutí, které rodáka z Wyomingu polekalo, neboť je nečekal, a asi půl palce od středu černé skvrny se objevila nová díra. Vzápětí se v kabině automobilu rozlehlo bouřlivé zadunění výstřelu, které vyvolaly plyny vytékající z úst pušky. Za půl minuty zasáhla cíl druhá střela a oba otvory se opět téměř dotýkaly. Za dalších třicet sekund se ozvalo třetí vzdálené zadunění, ale tentokrát mu nepředcházelo žádné nadzvukové prasknutí ani díra v terči.

„Tahle asi nedoletěla k cíli, že?“ ozvalo se z vysílačky.

„Ne.“

„Dobře, dejte mi minutku, zkusím to ještě jednou.“ Crocker čekal a byl odměněn dalším prasknutím.

„Jak vypadají ty tři?“

„Odsud se zdá, že jsou přímo uprostřed. Mohu se jít podívat?“

„Ano, mám vytažený závěr. Můžete.“ Crocker zařadil rychlost a přejel zpět k terči.

„Skupina je asi o půl palce nad středem. Stranově naprosto přesná. Všechny tři výstřely jsou hodně blízko, rozhodně mnohem blíž než palec, řekl bych tak tři čtvrtiny. Budete ještě střílet?“

„Ne, ušetřím si hlaveň pro psouny.“

„Dobře, tak já tady sbalím terč.“ Crocker uložil vysílačku do kapsy a pak ještě dlouho jen stál a nevěřícně zíral na obě neskutečně malé skupinky. Potom opatrně stáhl papír a začal rozebírat stojan.

~

„Hildebrandt, ATF,“ řekl černě oděný muž a natáhl pravou ruku. „Místní kancelář. Tady Kellogg je můj parták. Ruiz a Figueroa,“ dodal a naklonil hlavu ke dvěma mužům za sebou, „právě přijeli z Denveru.“

„Trey Mullins,“ odpověděl agent FBI. Zlomek sekundy zaváhal, než agentovi ATF potřásl rukou a udiveně hleděl na to, co měli všichni čtyři muži na sobě: černé ‚nindžovské‘ úbory, vysoké černé bojové boty, černé neprůstřelné vesty a na černých popruzích nesli černé samopaly. Na hlavách měli černé pletené lyžařské masky, pro tuto chvíli vyrolované nahoru a nasazené jako čepice. Mullins uvažoval kromě jiného i o tom, jak jim asi bude zanedlouho ukrutně horko.

„Potvrdil jste, doufám, že Crocker střílí na Pertzbornových pozemcích?“ zeptal se Hildebrandt. „Prohlédli jsme jeho dům a nikdo není doma.“ Trey Mullins se násilím přinutil zachovat bezvýraznou tvář.

„Mluvil jsem s nějakými lidmi, a ti viděli jeho auťák, jak tam míří,“ lhal bez zaváhání. „Volal jsem také do Pertzbornova domu, ale nikdo to nebere,“ dodal, což byla pro změnu pravda. „Zda je Crocker pořád tam nahoře, nebo ne...“ Pokrčil rameny a nechal svůj hlas vyznít do ztracena.

Treyi Mullinsovi se nikdy nelíbila představa, že by se měl zapojit do nějaké akce ATF. Po šokujícím videozáznamu CNN z předešlého dne viděl čtyři muže z ATF ve své kanceláři asi tak stejně rád, jako trakař plný plutonia. Představa ozbrojeného neohlášeného zátahu na muže, který patřil mezi elitu a veřejné zástupce místní komunity, připadala Treyi Mullinsovi jako naprosto dokonalá ukázka toho, jak jednání s veřejností nemá nikdy vypadat. A spustit navíc takový zátah ve chvíli, kdy si ten člověk vyjel na kamarádův ranč zastřílet ze svých Thompsonů, to hodnotil jako výtečný způsob, jak vyrobít další katastrofu jako v Ruby Ridge. Zavolal předtím svému příteli Alexu Neumannovi, a ačkoli ten se svým starým partnerem sympatisoval, vysvětlil mu, že spolupráce mezi agenturami je nyní bezpodmínečně nutná. Ustoupil však alespoň natolik, že bude stačit, pokud agent FBI bude hrát pouze roli zálohy, a přesně to měl nyní Trey Mullins v úmyslu.

„Však my ho najdeme,“ řekl sebevědomě velitel agentů ATF. „A vy chcete jít takhle? Do akce?“ Trey Mullins se podíval na svou bavlněnou pracovní košili, modré džíny a kovbojské boty. Pokrčil rameny.

„No, dobrá, vezmu si větrovku FBI. A stejně, budu jen stát v pozadí, pamatujete si dohodu? Tohle je vaše bojovka.“ Agent Hildebrandt se na něj podíval s nesouhlasem, ale neřekl nic. „Zaskočím si jenom pro pušku,“ pokračoval Mullins, „a půjdeme.“ Přešel do vedlejší místnosti a odemkl stojan se zbraněmi.

Vytáhl opakováčku Brown Precision, daleko nejpřesnější pušku v celé kanceláři v Cheyenne. Měla tělo Remington 700, těžkou hlaveň Douglas a laminátovou pažbu. Na ústí hlavně byl přišroubován tlumič AWC. Puška původně přišla osazená také dalekohledem pro noční vidění, ten však

Neumann s Mullinsem okamžitě sňali a nahradili jej variabilní optikou Leupold. Jednou za čas dalekohled vytáhli pro nějaké půlnoční sledování, ale ani jeden z agentů rozhodně neměl v úmyslu po setmění někoho tajně zastřelit z velké dálky.

Tlumič, to bylo něco jiného. Ve chvíli, kdy Mullins poprvé vystřelil z pušky ráže .308 a zjistil, že třesk, který vydává, spíše odpovídá nějaké dvaadvacítkce, se do pušky s laminátovou pažbou prakticky zamiloval. Agent Mullins v kraji vyrostl a bezvýhradně vyznával standardní rančerské krédo „tři Z“, pokud jde o stepní vlky: zastřelit, zahrabat a zapomenout. Puška s tlumičem hluku byla na kojoty naprosto ideální. Každý vlk, který se přiblížil na dvě stě yardů, byl už prakticky mrtvý, pokud měl Trey Mullins svou .308 po ruce. Agent Mullins byl mezi místními rančery velmi oblíben.

Tlumič AWC, který to umožňoval, vypadal zhruba jako dvě plechovky džusu. Kvůli němu byla zbraň o stopu delší a mnohem méně šikvná pro přepravu a nošení. Když jej však Trey Mullins jednou zkusil sejmut, zjistil, že se radikálně posunul bod dopadu. Puška zůstala stejně přesná; když si Mullins opřel ruce o kabát přehozený přes kapotu auta, pořád dokázal umístit tři výstřely na sto yardů do kroužku menšího než 1 1/4 ". Celá skupina však byla skoro o celou stopu napravo a výš, než kam mířil. Jakmile tlumič znovu našrouboval, bod dopadu se vrátil tam, kde jej očekával. Od té chvíle zůstal tlumič namontovaný.

Jakmile Hildebrandt zahlédl odstřelovací pušku s tlumičem, již si agent nesl v ohybu lokte, jeho nesouhlasný pohled, vyvolaný Mullinsovým neformálním civilním oděvem, se změnil v potěšení. Trey Mullins ještě zdvihl modrou nylonovou větrovku FBI, nasadil a srovnal si stetson a otevřel dveře kanceláře.

„Jdeme.“

~

„Člověče, tahle malá sedmnáctka je vážně k sežrání!“ řekl šťastně Orville Crocker, když se vracel k automobilu. Právě dostal dalšího psouna na vzdálenost více než 300 yardů. „Nejspíš bych tě měl poprosit, abys mi postavil taky takovou.“ Ještě včera by Crocker považoval pětinu míle za vzdálenost, na kterou bylo naprosto absurdní očekávat, že by člověk mohl spolehlivě zasáhnout psouna jakoukoli puškou, natož pak takovou, která váží pouhých devět liber. Stále jej udivovalo, že to je možné, a navíc se zbraní, jejíž zpětný ráz je tak nepatrný, že střelec může sledovat zásah zaměřovacím dalekohledem. Puška, z níž střílel, byla komorována pro malosériový náboj .17 Mach IV. Jeho nábojnice vznikla přeformováním pistolové .221 Fireball na menší velikost krčku a ostřejší úhel ramene. Většina pušek v ráži .17, které kdy Curt Behnke vyrobil, používala právě tento náboj. Jediný tovární náboj s projektily stejné ráže byl Remington .17, ale přestože svým střelám o průměru .172 " dokázal dát o něco vyšší ústovou rychlost, než jaké dosahovaly malosériové varianty s menšími nábojnicemi, Behnke s ním nikdy nedokázal dosáhnout tak špičkové přesnosti, na jakou byl zvyklý s Mach IV.

„Trvalo mi dlouho, než jsem byl ochoten přijmout fakt, že sedmnáctka dokáže držet krok s dobrou puškou v některé z ráží .22 se středovým zápalem. Před dvaceti lety ostatně nikdo nevyráběl slušné hlavně ráže .17 a neexistovaly také žádné opravdu dobré projektily, protože nikdo nevyráběl pláště soutěžní kvality. Teď ale Ed Shilen a Ken Johnson dělají hlavně v .17, které jsou přesně stejně dobré jako jejich dvaadvacítky, a Walt Berger umluvil mládence z J4 Precision, aby udělali velkou sérii pořádných plášťů.“

„Používají teď .17 i pro benchrest?“ zeptal se Crocker.

„Ne, tihle lidé odmontují hlavěň a vyhodí ji, pokud se spolehlivě nedrží pod dvěma desetinami, a to ty malé sedmnáctky v dlouhodobém průměru prostě nedokáží, ať děláš, co děláš.“ Behnke měl na mysli velikost pětiranné skupiny na sto yardů počítanou ve zlomcích palce od středu ke středu. „Ale pro psouny jsou dost dobré i tři desetiny.“ Zamžoural do jasného slunce. „Jestli opravdu chceš, abych pro tebe vyrobil další takovou, jako je tahle, mohu jen vyměnit hlavěň na té .223, ze které jsi střílel ráno. Nevýhodou ale pak bude to, že nedostaneš kvalitní střely v místním obchodě se zbraněmi, zatímco .223 tam samozřejmě mají. A mosaz si budeš muset vůbec vyrobit vlastní, ale já mohu požádat vnuka, aby jich zformoval tolik, kolik jen budeš chtít, zatímco budu měnit hlavěň.“

„Víš co, nechme tu .223, jak je, a v .17 mi postav druhou pušku,“ rozhodl se Crocker a zasunul do komory další náboj. „Máš úplnou pravdu, že .223 je daleko nejrozumnější kalibr. A konec konců, když člověk žije tady, copak dává smysl, aby měl jen jednu jedinou pušku na psouny?“

Jen půl dne a už je obrácen na víru, pomyslel si starý zbrojír, když se smíchem odpovídal. *Tohle je chasník podle mého gusta.* „Raději si ale dávej pozor. Než se naděješ, budeš jich ve skříni na zbraně mít tucet. Dáme si přestávku?“

„To zní jako plán. Stejně už je na čase pušky vyčistit.“

Ždá se, že už také přešel na správnou vlnu stran čištění, usmál se v duchu Curt Behnke. Vysvětlil už dříve Orvillu Crockerovi, že hlaveň pušky soutěžní kvality musí udržovat bez měděných otěrů. Někteří lovci psounů klidně vystřelí padesát či dokonce sto ran, než vyčistí hlaveň, ale Behnkemu dlouhé roky soutěžní střelby mezi těmi nejlepšími udělaly z čištění pravé náboženství. Měl mnoho zkušeností, že právě to bylo často jedinou příčinou rozdílu mezi naprosto přesnými zásahy a drobnými chybami při střelbě na čtyři sta yardů či dál.

„Já se do toho pustím sám. Kdybych něco dělal špatně, hned mě, prosím, zastav.“

„Tak dobrá. A já mezitím připravím nějaké náboje pro tu velkou pušku. Odpoledne můžeš zkusit pár dalších ran z lavice na opravdu slušnou dálku. Třeba po obědě narazíme na další dobré místo na dlouhou vzdálenost.“

„Nemůžu se dočkat,“ odpověděl Crocker. Ráno dostal jednoho psouna na vzdálenost přesahující pět set yardů a pořád ještě nepřestal žasnout, že vůbec něco takového připadá v úvahu.

Curt Behnke se usmál, popošel k zadním dveřím velkého automobilu a otevřel spodní zásuvku velké nářadové truhly, kterou s sebou vozil při střelbě. Vytáhl z ní přebíjecí náčiní a začal znovu sestavovat dalších třicet sedm nábojů 6 mm/.348.

„V těchhle místech jsem ještě nikdy nebyl,“ upozornil Orville Crocker, když se blížili k asi stopu hlubokému potoku. „Chceš jet dál?“

„Jistě. Vždycky se přece můžeme vrátit.“

„Tak jo.“ Crocker podřadil a sňal nohu s plynu, nechal vůz brzdit motorem, zatímco přední kola zvolna klesala do vody. Než je následovala i zadní, pevnostní ocelový nárazník vzadu hlasitě zaškrábal o kamenitý povrch a s hlučnou ranou prudce padl dolů.

„Ten břeh je mnohem ostřejší, než se zdálo,“ řekl Behnke překvapeně, zatímco se kodrcali přes patnáct stop široké koryto potoka a šplhali na protější stranu.

„Myslíš, že ti to mohlo hnout s optikou?“ polekal se Crocker.

„Ne, kdepak, v těch pevných pouzdrech vyložených molitanem se nemůže nic stát. Spíš jsem ale myslel na tvůj nárazník.“

„Právě na tohle tam je,“ ušklíbl se Crocker, zatímco opět zrychloval v kolejších, které v prérui za dlouhá léta vyjezdila jiná vozidla před ním. V dálce se zdvihal dlouhý, zvlněný kopec s kamenitým výchozem na vrcholu. Bylo to víc než míli daleko. Výjetá stezka v šalvějovém porostu mířila přímo k němu, u úpatí se pak ohýbala doleva, aby jej objela. „Nezajedeme si tam nahoru a nepodíváme se, jestli by se na druhé straně toho vršku nedalo střílet na nějakou slušnou dálku?“

„To je dobrý nápad. Ono je také daleko lepší používat dálkoměr v úhlu dolů než na úplné rovině. Psouni až tak moc nevyčuhují.“ *Musím zkusit, zda bych nedokázal Henryho umluvit, aby mi prodal ten ruský zázrak, pomyslel si. Nejlepší nástroj, jaký by si střelec na dálku mohl vůbec přát, spolu s jeho puškou.*

„Pravda, fajn připomínka.“ Orville Crocker popojel ještě o kousek dál a pak zastavil právě v místě, kde se stezka kolem kopce stáčela doleva. Otočil volantem, zapnul redukci a opět přeřadil na nižší převodový stupeň. Pak uvolnil spojku, a aniž by se dotkl plynu, ³/₄tunový GMC se na volnoběh rozjel do mírného svahu.

„Takhle uprostřed ničeho to vždycky беру radši piánko,“ vysvětloval. „Spousta chlapů by to rozpálila na setrvačnost na náhon na dvě kola, ale já to nemám rád. Protočíš kolo, a jeden z těchhle kamenů dokáže roztrhnout gumu. Není to moc pravděpodobné, zvlášť když je sucho jako teď, ale přece jen se to může stát, hlavně krátce po dešti.“ Curt Behnke přikývl. Minuty ubíhaly a terénní vůz se pomalu šinul do kopce. Dojeli ke skalnímu výběžku, Orville Crocker jej objel a zaparkoval na jeho druhé straně, s předkem namířeným na západ, jako kdyby chtěl pokračovat v cestě dál na druhou stranu.

„Nejprv se podíváme, co najdeme v chladničce,“ otevřel mladší muž zavazadlový prostor. „Šunka se sýrem na žitném chlebu, jak ti to zní? A čím to spláchneš, chceš kolu, nebo ledový čaj?“

„Dám si kolu,“ odpověděl Curt Behnke roztržitě. Dalekohledem 7×26 si prohlížel prostor pod kopcem a hledal psouní města. „Vypadá to, že na západ máme pár cílů, které nám dají zabrat. Odhadl bych, že nejbližší bude tak asi šest set yardů.“ Zasmál se. „A teď se dívej, jak ze mne ten dálkoměr udělá lháře.“

„Já sestavím lavici,“ nabídl se Crocker. Pokaždé jej znepokojovalo, když stařík začal dělat nějakou těžkou práci, ačkoli na Curtovi Behnkem nebylo vůbec vidět, že by se nějak namáhal.

~

„Jsou na druhé straně toho potoka.“

„Jak je hluboký?“

„Řek bych, že ani ne stopu.“

„Chcete, abych vystoupil a ověřil to?“

„Ne, vidím dobře,“ odsekl Hildebrandt a sňal nohu s brzdy. Trey Mullins otevřel ústa, aby navrhl, že by mohli všichni vystoupit, aby vozu odlehčili, ale bylo už pozdě. Podvozek hlučně zaskřípal, jak přední kola zapadla do koryta potoka. Řidič reflexivně stáhl nohu s plynu a automobil začal zpomalovat; ve chvíli, kdy se zadní kola přiblížila k okraji krátkého srázu, už skoro stál na místě. Než měl agent Hildebrandt dost duchapřítomnosti, aby přidal plyn, zadek dodávky se propadl o osm palců a ozvala se hlasitá rána, jak se zadní nárazník usadil na skalnatém břehu potoka. Teprve nyní řidič šlápl na plynový pedál, ale motor jen vyběhl do obrátek. Obě zadní kola se volně protáčela ve vodě.

„Do prdele.“

„Radši vystupte a zkuste zatlačit,“ zamračil se řidič. „Čtyři byste snad měli být schopní s touhle kraknou pohnout.“ Trey Mullins a tři agenti ATF vylezli z dodávky a přešli za ni na kamenitý břeh. Ať se však snažili sebevíc, těžký vůz se ani nepohnul.

„Pojďme najít něco, co dáme pod kola,“ řekl Hildebrandt a také vystoupil. Všichni prohledávali okolí, ale na nic vhodného, co by účinně ucpalo sedmipalcovou mezeru mezi pneumatikami a kluzkým dnem potoka, nenašli. Největší volné kameny byly přinejlepším velké jako pěst.

„Máte tam pajcr?“ zeptal se Mullins tónem, z něžž bylo zřejmé, že v kladnou odpověď příliš nedoufá. Vedoucí agent zavrtěl hlavou. Zbraně byly jediné nářadí, které si agenti ATF přivezli. „Tak to budeme muset jít hledat Crockera pěšky. Řekneme mu, aby nás vytáhl svým teréňákem.“

„Co když nevozí řetěz?“ zeptal se agent Ruiz.

„Tak si pro nějaký dojedeme,“ řekl Mullins s náznakem podráždění v hlase.

„Nejdřív zkusme naskládat ty menší kameny na hromadu,“ navrhl jeden z ostatních. „Než budem muset vyrazit na dlouhou procházku.“ Agenti se pustili do sbírání kamenů a snažili se je zaklínit pod pneumatiky.

„Stoupněte si zas dozadu a tlačte, až na to šlápnu,“ přikázal Hildebrandt a nastoupil zpátky do kabiny. Pot mu začínal smáčet neprůstřelnou vestu i černé oblečení. Vanul sice velmi mírný východní vítr, ale ten příliš nepomáhal. „Připravte se,“ křikl, nastartoval motor a zařadil. „Tak jo... ted!“ Sňal nohu s brzdy a dupl na plyn. Vzduch prořízlo bublavé zakvílení, jak se levá pneumatika roztočila na mokřích kamenech a hromada se zhroutila. Kolo se dál bezmocně točilo, zatímco pravé se vůbec nehýbalo.

„Myslím, že jste asi zlomil nápravu,“ znejistěl agent ATF Kellogg. Trey Mullins obrátil oči v sloup. „Dodávka má přece otevřený diferenciál,“ vysvětlil mu. „Žádný omezený prokluz.“

„To je fuk, prostě to nejede,“ utál Hildebrandt. „Tak jdeme. Nasadit kukly, chlapi. Jsme v akci.“

Curt Behnke se zastavil se sendvičem na půl cestě k ústům. „Slyšíš to?“ zeptal se.

„Znělo to, jako když někdo túruje motor. Nebo tak něco,“ zamračil se Crocker a otočil hlavu. Oba muži se zdvihli a přešli k okraji skalního výběžku, odkud bylo vidět na stezku, jíž přijeli.

„Vypadá to, že v potoce uvízla nějaká dodávka,“ sáhl Curt Behnke po malém dalekohledu se sedminásobným zvětšením, který měl na krku. Zvedl jej k očím a zaostřil. „Hm.“

„Copak?“

„Jen se podívej,“ přetáhl si Behnke přes hlavu popruh a podal přístroj mladšímu muži. Zamračil se. „Uvidíme, co tomu řekneš. Je to přes míli daleko. Dojdu pro velký dalekohled.“ Starý zbrojář se vydal kolem skalního výběžku k místu, kde parkoval Crockerův vůz.

Crocker se opřel o jednu stranu skalní škvíry a prstem pootočil zaostřovací kolečko. „Kristepane,“ vydechl tiše. To, co viděl, vypadalo jako čtyři muži v černém a s černými kuklami na hlavách, kteří nesli jakési krátké zbraně. Kousek za nimi šel pátý v tmavém saku a kovbojském klobouku, jenž nesl dlouhou pušku. Crocker reflexivně ustoupil doleva, aby se ukryl za okrajem skály.

„Zkusíme tohle,“ řekl Curt Behnke a postavil na zem těžkou trojnožku. Na ní byl připevněn velký, dvanáct liber těžký pozorovací dalekohled. Měl objektiv o průměru 100 mm a byl osazen okulárem ve 45° úhlu pro pohodlné použití se stativem. Behnke uvolnil hlavici stojanu a sklonil masivní přístroj s dvacetinásobným zvětšením, aby dostal do zorného pole všech pět mužů. Nebyla skoro žádná miráž, protože už bylo odpoledne a nejteplejší část dne pominula. V dalekohledu vypadali ozbrojenci, jako by byli vzdáleni jen asi sto třicet yardů. Zbrojář přimhouřil oči při pohledu na pěťici, která kráčela po stezce vyjeté v prérii. Černé kukly a samopaly, pomyslel si. Po chvíli, která netrvala zdaleka celou minutu, ale zdála se mnohem delší, vzhlédl Curt Behnke od dvojitého okuláru.

„Podívej se na ně ty. Spíše identifikuješ jejich zbraně.“ Ustoupil, aby Orville Crocker mohl za velkým pozorovacím dalekohledem zaujmout jeho pozici.

„Utlumené Heckler & Koch MP5,“ řekl Crocker tiše po několika sekundách. „Ti čtyři v černém jsou ATF, na to vsadím cokoli. Ten pátý má opakováčku s dalekohledem a na hlavní má tlumič. Nevím, kdo to je. Snad někdo místní.“ Crocker si dlouze povzddechl. „Jdou po mně.“

„Pátý je z FBI,“ opravil ho Behnke. „Zahlédl jsem na chvíli, jak se otočil, a na bundě to má přes celá záda napsané velkými bílými písmeny.“ Zavřel oči a velmi opatrně promluvil. „Proč jdou po tobě, Orville?“ *Ted' mi řekne, že je jedním z těch chasníků, kteří pobíjejí federály.*

„Měl jsem jako každý rok kontrolu zbraní, včera, těsně předtím, než jsi dorazil. Nechtělo se mi o tom mluvit, tak jsem nic neřekl.“ Promnul si kořen nosu, kde měl nasazené střelecké brýle.

„Ta agentka, kterou poslali, byla černoška, co se myslím nejspíš asi nikdy předtím žádné zbraně vůbec nedotkla a měla zkušenosti jen s obrázky a formuláři. Ale v tu chvíli jsem o tom takhle nepřemýšlel. Každopádně vzala Mausera 712, Schnellfeuer, a namířila ho na mě. Ne schválně,“ upřesnil rychle. „Asi si ho jen prohlížela, ostatně ani nebyl nabitý, jenže na mne nikdo nemířil od Vietnamu, a navíc měla prst na spoušti a já jsem prostě bez přemýšlení vyletěl.“ *Dobrý Bože,* pomyslel si Curt Behnke. *Takže jsi táhl vlastní zbraň a zastřelil ji.*

„No, odrazil jsem hlavěň na stranu a vykroutil jí zbraň z ruky,“ pokračoval Crocker a nervózně pohlédl přes okraj skály na blížící se muže. „Ona měla takové ty opravdu hodně dlouhé umělé nehty, jaké nosí spousta černošek. Víš, co myslím? Jak na nich mají nalepené ty malé falešné diamanty? Každopádně měla prst na spoušti, jak jsem říkal, a když jsem jí tu pistoli sebral, utrlh jí lučík ten dlouhý nesmysl. Začala rvát, no, řekla mi pár věcí, které v televizi neslyšíš, i když máš kabelovku. Možná jsem něco odpověděl, to si nepamatuju. Měla dost šílený výraz ve tváři, řekla, že mi ještě ukáže, nebo tak něco, a zmizela.“

Nejspíš jsem měl zavolat do pobočky ATF v Cheyenne a říct jim, co se stalo, ale...“ Podíval se do země. „Asi by to bylo ještě horší.“ Crocker si olízl rty. „No, radši se sbalíme a sjedeme k nim.“ Vykročil k automobilu, ale Curt Behnke položil mladšímu muži ruku na paži a zastavil jej.

„To, cos mi teď řekl, je opravdu všechno, co se stalo?“ zeptal se. Orville Crocker se nad otázkou zamyslel.

„No, je možné, že jsem jí zlomil prst, ale hodně o tom pochybuju. Za posledních třicet let jsem pár zlomených prstů zažil — většinou vlastní, jednou i cizí. A je slyšet, jak to povolí. Jsem si docela jistý, že to byl jen částečně stržený nehet. Ale ono i to dokáže bolet jako čert.“

Zabijácký tým. Nevěřím vlastními očima, pomyslel si užasle Behnke. *Bývaly časy, kdy bych o člověku, který by s takovou myšlenkou vůbec přišel, prohlásil, že je dokonalý blázen,* říkal si starý zbrojír. *Ted' už ale dávno ne.* Curt Behnke si vzpomněl na televizní záběry z útoku ve Waco a na podrobné informace

o tom, co se stalo v Ruby Ridge. Myslel také na dvě těžce ozbrojené helikoptéry nad pozemkem svého přítele Henryho Bowmana.

„Ti muži nás sem přišli zabít,“ usoudil Behnke pomalu. „Neříkal bych to,“ pokračoval, „kdyby byli jen dva, nebo snad i tři, a kdyby neměli ty kukly a kdyby neměli všichni na zbraních tlumiče. Ale umíš si představit, jak se jdou čtyři muži se samopaly s tlumičem a zakrytými obličejí jen tak na něco slušně zeptat?“

„No... ne.“

„Ten pátý je tam jako záloha,“ doplnil Behnke. „Tím jsem si naprosto jistý.“ Přimhouřil oči. „Jediné, co mi nedává žádný smysl, je, proč by někdo, kdo má jen samopal, byl takový šílenec, aby lezl na kopec v široké préríi, když ví, že tam čeká pár chlapíků s puškami na psouny. Nikdo z nich se nemá kde schovat.“ Orvillu Crockerovi náhle poklesla čelist.

„Oni nevědí, že máme pušky na psouny,“ zareagoval okamžitě. „Oni ve skutečnosti vůbec netuší, že jsi tady ty. Myslí si, že jsem tu sám, a že mám s sebou akorát pár Thompsonů.“

„Jak je to možné?“

„ATF zná moje zbraně, každý rok mi kontrolují záznamy. A i když v tom mají bordel, vědí, že všechno, co mám, jsou jen pistole a samopaly. Komplet vše v pistolových rážích, tedy kromě Lah-ti, ale tu asi viděli v domě. Jediné pušky, které mám, jsou dvě dvaadvacítky.“ Vyhlédl přes kameny, ale pětice agentů byla ještě dost daleko.

„Ale tentokrát jsme si přece vyjeli na psouny.“

„Jenže to právě nikdo neví. Je to dneska vůbec poprvé, co tohleto zkouším. Ale zato už jsem tady u Douga spoustukrát střílel ze samopalů. Většinou právě z Thompsonů. Ty mám nejradši a Doug je má taky rád. Všichni v okolí to vědí.“ Sklopil oči. „Ani nedokážu říct, jak hrozně mě mrzí, že jsem tě do toho zatáhl. Asi bych měl prostě vylézt a zkusit na ně zamávat nátělníkem, nebo tak něco, ale...“ Behnke se nad tím zamyslel. *Není se tady kam schovat, uvažoval. A oni potřebují náš terénní vůz, aby mohli vytáhnout tu dodávku.*

„No, jsou to teď pěšáci,“ uvažoval zbrojář nahlas. „Jedna možnost je, že bych mohl vzít tvůj vůz a dojet pro pomoc. Jenže bys tu zůstal beze svědků, a neexistoval by žádný důvod, proč by tě nemohli zastřelit a prohlásit, že jsi je napadl.“ Odmlčel se a přemýšlel dál. „Mohli bychom se samozřejmě oba sbalit a odjet...“ Hlas se mu vytratil. *Vážně máme utéci před tímhle amatérským týmem zabijáků?* Behnke se zarazil.

„Ale to já neudělám,“ dokončil rázně. „Pomoz mi sem přenést lavici a moji výstroj,“ požádal. „Pak můžeš nasednout do auta a odjet odsud, jestli chceš.“ Orville Crocker pohlédl na výraz ve tváři starého muže a zavrtěl hlavou.

„Myslím, že se tu ještě chvíli zdržím.“

„Tak jdeme. Nejprv budu potřebovat tu starou deku, co válíš vzadu v autě,“ usmál se Behnke na svého přítele. „První nutná věc je studený výstřel,“ odpověděl na Crockerův nechápavý pohled.

Omotali pokrývku pevně kolem přední poloviny hlavně a přeložili ji v polovině. Behnke si nasadil sluchátka, zvedl těžkou zbraň s pytlů s pískem a vzal ji do kabiny vozidla. Pažbu vystrčil z okénka spolujezdce, zabaleným ústím zamířil přes střed předního sedadla do protějšího okénka, zasunul náboj, jemně dovřel závěr a stiskl spoušť. Ozval se tlumený výbuch a všude kolem se rozletěla sněhová bouře útržků vlny.

Behnke vystoupil a vrátil se ke střelecké lavici.

Agent FBI Trey Mullins naklonil hlavu. Měl dojem, že něco zaslechl. Možná výstřel. Pokud ano, bylo to hodně daleko. Nejspíš celé míle. Viděl, že ostatní jsou více než padesát yardů napřed. Žádný z agentů ATF si zřejmě ničeho nevšiml. Pak se jejich velitel zastavil a otočil.

„Jdete s náma?“ zaječel a povytáhl si kuklu, aby lépe odhalil ústa. Agent Mullins stál v té chvíli právě na místě, kde stopy pneumatik automobilu Orvilla Crockera opouštěly prашnou cestu. Čtyři agenti ATF začali stoupat po mírném svahu a sledovali cestu vozidla.

„Myslím, že tady zůstanu,“ zavolal Mullins. „Pro případ, že by objel ten kopec dřív, než ho někdo z vás dostihne.“

„Dobrý nápad,“ křikl muž z ATF, přikývl a přikázal svým třem společníkům, aby se pro cestu do kopce roztoupili dál od sebe. Svah byl velmi mírný, ale všichni čtyři se už silně potili ve svých černých bojových oblecích, lyžařských kuklách a neprůstřelných vestách.

„Vypadá to, že ten poslední zůstane na místě. Tam, kde jsme odbočili.“

„On je jediný, kdo mi působí starosti,“ odpověděl Behnke a kousl se do rtu. „Podej mi dálkoměr.“ Crocker vybalil přístroj a podal jej svému příteli. Byla to ruská kopie britského zařízení, původně vyrobeného pro dělostřelecké prapory. Několik se jich na trhu objevilo po rozpadu Sovětského

svazu a Henry Bowman jeden získal v roce 1994. Kromě řídicí elektroniky byl součástí přístroje kondenzátor, dobíjecí baterie a vysoce výkonný infračervený laser. Behnke jej zapnul, stáhl kryt s přední čočky a nastavil výkon na nejnižší úroveň. Maximální dosah zařízení byl 25 000 metrů, tedy asi šestnáct mil.

Behnke se opřel lokty o střeleckou lavici a podíval se do okulárů. Na pravé straně byla optika, která na zvětšený obraz umístila nitkový kříž, jenž mohl být i nasvícen pro použití v noci. Levá strana obsahovala elektroniku a prozatím byla černá. Puškař vycentroval kříž na drobnou postavičku v dálce a pravým ukazováčkem stiskl jedno ze dvou tlačítek na horní straně dálkoměru. Držel je tak dlouho, dokud se nalevo neobjevilo malé zelené světélko. Pak tlačítko pustil.

Stisknutím tlačítka vyslal proud do kondenzátoru a zelený indikátor ukázal, že je plně nabitý. Uvolněním tlačítka se kondenzátor vybil a vyslal laserový záblesk infračerveného světla o výkonu dvou milionů wattů směrem k cíli. Záblesk trval jen asi sedm nanosekund a měl i na značnou vzdálenost jen zcela zanedbatelný rozptyl. Elektronický snímač citlivý na infračervené záření, vestavěný v přední části přístroje, zachytil odraz od prvního předmětu, kterého se laserový paprsek dotkl. Ve chvíli, kdy laser spustil, rozběhly se vnitřní přesné hodiny, jež změřily dobu do návratu odrazu. Elektronika dálkoměru provedla potřebné výpočty během necelé milisekundy a v levém okuláru se rozsvítila červená čísla. *K čertu*, pomyslel si Behnke. Přístroj ukazoval, že odstřelovač FBI je 1 065 metrů daleko. Zopakoval postup ještě dvakrát a byl odměněn údajem 1 070 a pak znovu 1 065. Pět metrů byla minimální rozlišovací schopnost dálkoměru.

„Jedenáct set sedmdesát pět yardů,“ přepočítal si výsledek v duchu. „Tak daleko jsem nikdy nezkoušel střílet.“ Kousl se znovu do rtu. „Cíl je ale zase o něco větší než psoun.“

„Tady je počítač,“ řekl Crocker, rozevřel notebook a položil jej na lavici. I ten měli půjčený od Henryho Bowmana.

Jen málo mužů ve věku osmdesáti let dokázalo doopravdy vstoupit do počítačového věku. Curt Behnke, strojník samouk, si však s čísly neodmyslitelně rozuměl a osvojil si snadno jakoukoli technologii, která zvyšovala přesnost jeho práce. Jak jeho soustruh, tak i frézka už dávno byly osazeny elektronikou s digitálními odečty pro všechny osy. Behnke okamžitě pochopil výhody balistického programu, který vypočítá dráhu střely na základě aktuálních podmínek. Den předtím používal přístroj několik hodin v terénu a zapřisáhl se, že jakmile se vrátí do St Louis, pořídí si sám právě takový.

Když se počítač rozběhl, Behnke vyvolal program, který napsal balistik jménem Pejsa, a začal do něj vkládat údaje. Program očekával vzdálenost v yardech, proto ji Behnke z hlavy přepočítal z metrů, jež uváděl ruský dálkoměr. Znal přesný balistický koeficient 115 gránů těžkého náboje Berger, který používal. Před měsícem střílel přes dvojici hradel umístěných přesně tři sta yardů od sebe a tak získal přesné rychlosti střely v obou vzdálenostech. Z těchto čísel — a se známými ho-

dnotami teploty, tlaku a vlhkosti vzduchu — odvodil jiný počítačový program sestavený také Pejso-
sou správný součinitel odporu projektilu.

„Tlak?“ otočil se Behnke na Crockera. Jeho přítel už měl barometr připravený a předal mu aktu-
ální údaje. „Stejný jako včera,“ řekl zbrojír, když číslo vkládal do programu. „Nemáme sice měřič
vlhkosti, ale je hodně sucho. Dejme tomu tak deset procent.“ Znovu zkontroloval všechny údaje,
ještě jednou použil dálkoměr, aby se ujistil, že odstřelovač FBI nezměnil svou pozici, a spustil bali-
stický výpočet.

„Elevace o třináct a tři čtvrtě minuty větší než pro moji pětisetmetrovou nulu,“ oznámil. „A snos
bude asi šest palců na každou míli za hodinu bočního větru.“ Behnke vytáhl z kapsy košile malou
kalkulačku a vyfukal několik čísel. Jeho zaměřovací dalekohled Unertl měl vnější mikrometrické
nastavení a posuv dopadu u něj závisel na rozestupech mezi předním a zadním kroužkem montá-
že. Když si ji Curt Behnke vyráběl, snažil se dosáhnout takového rozestupu, který by s každým
kliknutím posunul záměrný bod nastavení o 0,2 ". Testování dokončené zbraně ukázalo, že sku-
tečná hodnota je 0,194 " na jeden klik.

„Sedmdesát jedna kliků na výšku,“ začal pozorně otáčet knoflíkem proti směru hodinových ruči-
ček. „Zaměř si ten pozorovák ve směru hlavně,“ řekl Orvillu Crockerovi a usadil se za puškou.
„Stejně jako včera.“

„Moment, nemám to úplně správně,“ opáčil rychle Crocker.

„Žádný chvat, ještě střílet nebudu,“ odvětil Behnke. „Počkám si, dokud ti čtyři nepřijdou trochu
blíží. Pro případ, že by se rozhodli rozběhnout se každý jiným směrem.“

„Jasně, rozumím. Dobře, jsem připraven.“ Crocker upravil stativ, jak mu Behnke řekl, a seřídil jej
tak, aby agenta FBI měl mírně pod středem zorného pole velkého pozorovacího dalekohledu.

„Včera ses ptal, proč na téhle pušce mám ten starý dvoupalcový Unertl namísto nějakého moder-
nějšího zaměřovače s vnitřním posunem.“

„Ptal, ale teď už je mi to jasné — potřebuješ větší úpravu výšky pro střelbu na opravdu velkou
vzdálenost.“

„Zrovna mě napadlo, znáš ten příběh o společnosti Unertl Optical Company? Je to... zrovna teď
docela vhodné, dalo by se říci.“

„Neznám,“ odpověděl Crocker a s trochou nervozity zkontroloval postavení nepřítel.

„John Unertl bojoval ve Velké válce. Sloužil tehdy jako německý odstřelovač. Neměl valné mínění o zaměřovacích dalekohledech, které byly tehdy k dispozici, ani o těch nejlepších německých. Tvrdil, že by s lepší optikou střílel mnohem lépe. Když pak přišel do Spojených států, rozhodl se s tím něco udělat. Založil firmu Unertl Optical a ti si vždycky vyráběli každou jednotlivou část každého svého dalekohledu sami. V téhle zemi, v Pensylvánii, když tu továrnu zavřeli v roce '91 nebo '92, si pořád brousili vlastní čočky. Všichni ostatní je berou z Německa nebo Japonska. Pokud člověku nevádí ty tři libry váhy, Unertl je ještě pořád nejlepší.“ Oči se mu zúžily. „Když John Unertl zažádal o americké občanství, myslím, že to bylo nějak začátkem třicátých let, jedna ze standardních otázek zněla ‚Zabil jste někoho?‘“

„Řekl ‚ne‘?“ zeptal se Crocker.

„Napsal do papírů ‚Dvě stě čtyřicet sedm nepřátelských vojáků‘. Občanství dostal.“ Orville Crocker přikývl, ale neřekl nic.

Curt Behnke znovu pozdvihl dálkoměr a zaměřil jej na nejvzdálenějšího agenta ATF. *Roztáhli se mezitím dál jeden od druhého, všiml si. 555 metrů. Šedesát osm kliků zpátky.* „Vezmi si špunty i sluchátka,“ řekl svému příteli. „Nerad bych, abys sebou při výstřelu cukl. Potřebuji co nejpřesnější vyhodnocení první rány. Odhaduji boční vítr v průměru na tři míle za hodinu. To je na tuto vzdálenost osmnáct palců — a ty tři míle za hodinu jsou jen přibližně. Bylo by to čiré štěstí, kdybych zasáhl hned napoprvé.“

„Střílíš na střed těla?“

„Ne,“ řekl zbrojír a zasunul náboj do komory. „Nevím, co má pod tou bundou, a slyšel jsem Henryho mluvit o nějakém keramickém materiálu, který zastaví průbojně střely ráže .308 na deset stop.“ Behnke se odmlčel. „Zkousím mířit na kořen nosu.“

„Já jsem připraven.“

Curt Behnke usadil velkou pušku na pytlích s pískem jemnými dotyky, až tečka uprostřed záměrného kříže Unertlu byla právě dvě šířky hlavy vpravo od nosu agenta FBI. Behnke se zlehka dotkl prstem spouště a začal mírně, ale stále zvyšovat tlak. Orville Crocker zaťal zuby a snažil se ignorovat blížící se otřes.

Trey Mullins reflexivně nadskočil a málem upustil pušku. „Co to sakra...?“ řekl sám sobě nahlas a potřásl hlavou. Měl pocit, jako kdyby mu někdo vystřelil z kapslové pistole jen palec od pravého ucha. Znovu naklonil hlavu a náhle měl zcela iracionální pocit, že mu praskl obratel, ve chvíli, kdy jeho podvědomí zaregistrovalo slabé zadunění, které se převálilo přes préii.

„Jen kousek nalevo — necelé tři palce od ucha,“ vzrušeně hlásil Orville Crocker. „Viděl jsem celou dráhu. Elevace je naprosto perfektní.“ Hlas se mu trochu třásl. Curt Behnke mezitím už otevřel závěr a vyňal vystřelenou nábojnici; soutěžní zbraň nebyla osazena vyhazovačem. Zasunul další náboj do komory, zaklapl závěr a vrátil zbraň na pytlích s pískem do původní polohy. Pak znovu začal nepatrně upravovat její polohu.

„Sleduj prosím pozorně,“ řekl Behnke běžným tónem. Neuvědomil si v té chvíli, že jej Crocker s dvojitou sadou chráničů sluchu nemůže slyšet. *Ten vítr je trošku silnější, než jsem si myslel*, prolétlo mu hlavou, zatímco přesunoval záměrný bod o další šířku hlavy doprava a znovu začal vyvíjet mírný, ale neúprosný tlak na spoušť s odporem dvou uncí.

Prvním instinktem agenta FBI Mullinse ve chvíli, kdy mu došlo, že mu kolem ucha právě proletěla střela z dalekonosné pušky, bylo rozhlédnout se po agentech ATF, již v té chvíli byli asi třetinu míle před ním. Tři zahlédl ihned, pak si všiml i čtvrtého nalevo. Zdálo se mu, jako by všichni stáli čelem ke skalnímu výběžku v dálce.

Na druhém místě mu blesklo hlavou, aby se vrhl na zem, ale okamžitě si uvědomil, že v ploché prérii, kde není absolutně žádný kryt, to nemá smysl. Pak konečně začal agent Mullins skutečně přemýšlet a došlo mu, že zůstat na místě jako nehybný terč je ten nejjistější způsob, jak se nechat zabít; naopak pokud bude v pohybu, zůstane v poměrném bezpečí. Jeho svaly se začaly stahovat a právě se chystal vyrazit do sprintu, ale už bylo pozdě: právě v tu chvíli druhý výstřel Curta Behnkeho našel svůj cíl, 1 172,34 yardů od místa, odkud vyšel.

„Dobry Bože...“ vydechl Orville Crocker.

„Kudy to šlo?“ zeptal se Curt Behnke, zatímco opět vyrovnával pušku. Už měl znovu nabito.

„Dostals ho. Je mrtvý.“ Crocker dál zíral velkým dalekohledem na postavu zhroucenou na prerii vzdálené dvě třetiny míle. Nevnímal v tu chvíli Curta Behnkeho, který přetáčel knoflík elevace Unertlu po směru hodinových ručiček co největší rychlostí, při níž ještě dokázal počítat kliky.

Do konce života si Orville Crocker bude pamatovat, co viděl ve velkém pozorovacím dalekohledu s dvacetinásobným zvětšením. Slunce mu svítilo do zad a on stál přesně v rovině dráhy projektilu. Za takovýchto podmínek a s kvalitní optikou bylo často možné, aby pozorovatel „sledoval“ střelu, jak letí k cíli. To, co ve skutečnosti viděl, byla pohybující se trubice stlačeného vzduchu, která se tvořila kolem vysokorychlostního projektilu, jako nepatrná tepelná vlna klenoucí se do dálky. Dvacetinásobné zvětšení zvýraznilo celé pozorované pole a odhalilo efekt, který by byl pouhým okem neviditelný. Cvičení pozorovatelé, kteří stáli se svými dalekohledy přímo za střelci při soutěžích ve střelbě na 1 000 yardů, byli často schopni odhadnout místo dopadu každé střely s přesností na tři nebo čtyři palce, ačkoli samotné díry v terči byly příliš malé, než aby je mohli na takovou vzdálenost rozeznat. Lidé někdy tento jev označovali jako „laserové paprsky“.

Orville Crocker o tom nikdy neslyšel, ale dnes měl možnost tento efekt vidět na vlastní oči. Když sledoval první výstřel Curta Behnkeho, jasně ve svém dalekohledu viděl, jak se šestimilimetrová střela zdvihá až skoro na samotný vrchol jeho zorného pole a pak se vrací zpět. Proletěla kolem ucha agenta FBI a zmizela v chomáči šalvěje za ním. Doba jejího letu byla jedna a čtyři desetiny sekundy.

Ve zvětšení, které mu agenta FBI přitáhlo na pouhých 58 yardů daleko, Crocker jasně viděl i jeho reakci: na tváři muže se rychle vystřídal překvapení, nerozhodnost, strach a odhodlání; v tu chvíli se však k němu přihnala druhá kondenzační stopa a skončila na jeho horním rtu. Hlava Treye Mullinse explodovala v gejzíru červené mlhy ve tvaru vějíře, většího, než samotný člověk.

„Potřebuji tě, hned,“ řekl Behnke, vyňal zadní pytel s pískem a nahradil jej levou pěstí. „Ten nejvzdálenější z nich, nalevo.“

„Hned to bude,“ odpověděl Orville Crocker a vrátil se do reality, v níž byli ještě čtyři další muži, usilující o jeho smrt. „Mám ho,“ řekl, jakmile zachytil agenta v černém bojovém obleku do zorného pole dalekohledu.

To je ono, jen si popovídej s kamarády, pomyslel si Curt Behnke při pohledu, jak agent Hildebrandt zdvihá vysílačku a mluví do ní. V zaměřovači Unertl se šestatřicetinasobným zvětšením vypadal, jako kdyby byl jen padesát stop daleko. Ze skutečné vzdálenosti 633 yardů — o ochraně sluchu ani nemluvě — by ovšem zbrojář nemohl slyšet ani slovo, i kdyby Hildebrandt řval z plných plic. *On vůbec neví, že jeho záloha už je mrtvá*, vyvodil Behnke z gest a řeči těla. Agent v černém se neohlédl. *Vítr by měl střelu na tuto vzdálenost posunout ani ne o čtvrtinu*. Behnke pohnul lehce levou pěstí pod pažbou pušky, až se záměrný kříž usadil na pravém okraji mužovy hlavy. Agent zdvihal levou ruku ke své kukle a právě v tom okamžiku se Curt Behnke dotkl prstem spouště.

„Střílí shora z těch skal,“ řekl Hildebrandt do vysílačky. Byl asi tak uprostřed mezi Behnkem a mrtvým agentem FBI. Proto se zvuk nárazu střely dostal k jeho uším zhruba ve stejnou dobu jako mnohem hlasitější zvuk samotného výstřelu, takže o zásahu nevěděl. „Pořád je to moc daleko, než abych něco viděl. Roztáhněte se a obklíčíte ho. Obejdu to tudy na sever. Přibližte se, ale ujistěte se, že udržujete bezpečnou vzdálenost. Zavolejte mi, až ho uvidíte. Konec.“

Agent Hildebrandt zasunul vysílačku zpátky do černého nylonového pouzdra a zvedl ruku, aby si zastínil oči, neboť hleděl přímo do podvečerního slunce. Přimhouřil oči a zdálo se mu, že snad zahlédl cosi na samém okraji jedné z velkých skal, nejméně třetinu míle daleko. Reflexivně otevřel ústa, aby to komentoval, byť jej nikdo nemohl slyšet.

Štíhlá soutěžní střela Berger o váze 115 gránů ve vzdálenosti 600 yardů ještě pořád letěla rychleji, než běžný projektil ráže 30-06 u ústí hlavně. Zasáhla levý přední zub agenta Hildebrandta. Rotovala ještě rychleji než 250 000 otáček v minutě a její plášť z měděné slitiny se roztrhl za necelou

mikrosekundu. Olověné jádro se rozlétlo jako přetočený setrvačnick a do hlavy agenta Hildebrandta předalo bezmála tři tisíce jouľů energie.

„Zásah na střed,“ ohlásil Orville Crocker a vzdálené *žuchnutí* potvrdilo jeho vyhodnocení. „Další cíl.“ Obraz, který právě sledoval dalekohledem, nebyl ani zdaleka tak denervující jako ten, který jej vyvedl z míry před patnácti sekundami. Nezabralo ani půl sekundy, než tato střela dosáhla svého cíle, a když se tak stalo, pružnost agentovy černé kukly značně omezila rozlet mozkové hmoty. Crocker, který zatínal zuby, aby snesl reprízu, překvapeně zjistil, že s ním druhá smrt ani nehnula.

„Sedni si k počítači, zmáčkni ‚R‘,“ požádal Behnke, znovu nabil pušku a zdvihl laserový dálkoměr. *Snad se mi tu nesloží.*

„Co teď?“

„Mačkej RETURN, dokud si nevyžádá vzdálenost. Pak zadej šest set třicet.“ Zatímco mluvil, Curt Behnke už mířil ruským přístrojem na nejvzdálenější ze tří zbývajících postav.

„Hotovo.“

„Kde je střela na... hm, pět set dvacet osm yardů?“ zeptal se poté, co v duchu připočítal deset procent k údajům v metrech, jenž viděl v levém okuláru. *Měla by to být tak asi stopa, nebo spíš trochu méně.*

„Osm palců výšky na 550, jedenáct a půl na 500. Když to interpolujeme, dostaneme, moment...“

„Devět a tři čtvrtě,“ usmál se Behnke. „Vrať se k dalekohledu,“ přikázal, zatímco se opět usazoval za pušku. „Teď kdyby jen chvíli zůstal v klidu...“

Agent Ruiz se plahočil do mírného svahu. Stoupání skutečně nebylo prudké, ale Ruiz byl kuřák, jehož představa o zdravém životě se dala zhruba vyjádřit slovy ‚ne víc, než dvě krabičky denně‘. Ztěžka dýchal a byl promáčený potem. Jeho vesta s klasifikací 2A, jež spolehlivě zastaví střely z devítimilimetrových pistolí a z pětačtyřicítek, jej dřela v podpaží. Navíc jej svědila celá hlava od černé kukly.

Poté, co zaslechl třetí vzdálený výstřel, se Ruiz zastavil a zahleděl se na skály vzdálené čtvrt míle. Po chvíli, když popadl dech, se ohlédl doprava. Hledal vedoucího týmu z kanceláře z Cheyenne, který jej povolal z Denveru, ale nikde po něm nebylo ani stopy.

Ruiz přimhouřil oči a snažil se zjistit, kde se v terénu může skrýt šest stop vysoký člověk. Zdálo se však, že úbočí je prakticky ploché, až daleko od místa, kde naposledy zahlédl agenta Hildebrandta. Podíval se na dva muže sto yardů před sebou. Oba byli velmi dobře vidět. Jeden

z nich začal mávat rukama a křičet a Ruiz si uvědomil, že by si nejspíš asi měl zapnout vysílačku. Podíval se dolů na pouzdro na opasku, ale než mohl udělat cokoli dalšího, šestimilimetrová střela o váze 115 gránů se mu zabodla do čela nad levým okem rychlostí bezmála tři tisíc stop za sekundu.

„Má pušku!“ zaječel agent Kellogg, když viděl, jak tělo agenta Ruize dopadlo do hlíny. „Uteč!“

Agent Figueroa zaváhal, protože neviděl široko daleko žádné místo, odkud by na ně někdo mohl střilet. Nejbližší možný úkryt byl nejméně čtvrt míle vzdálený. „Utíkej, sakra!“ křičel znovu Kellogg a mával rukou. „Já ho zdržím!“

Figueroa se otočil a dal se na útěk. Agent Kellogg přepnul volič své zbraně na palbu dávkou, zvedl H & K k rameni a namířil samopal na kameny.

„Dostals ho, ale ti druzí dva to viděli,“ hlásil Orville Crocker.

„Mm-hm,“ souhlasil Behnke, vyňal vystřelenou nábojnici a vložil do komory nový náboj. „A co dělají teď?“ zeptal se. Orville Crocker upravil polohu pozorovacího dalekohledu. Zorné pole, které mu přístroj nabízel, bylo při vzdálenosti 400 yardů téměř sto stop široké. Crocker viděl oba muže současně.

„Vypadá to, že ten bližší něco křičí na toho za sebou. Ten vzadu je kus nalevo, začíná utíkat. Ten ve předu na nás míří. S naprosto nedostatečnou elevací,“ dodal. I přesto Orville Crockera poněkud znervózňovalo, když viděl zvětšený obraz agenta v černém bojovém obleku se samopalem nasměřovaným přímo na ně.

Velký zaměřovač Unertl na Behnkeho pušce 6 mm/.348 měl 36násobné zvětšení a stejně jako všechny puškohledy umožňoval pohled z mnohem větší vzdálenosti od okuláru. Jeho zorné pole proto bylo na 400 yardů mnohem užší, jen asi dvanáct stop, a rychle nalézt cíl vyžadovalo cvik. Curt Behnke měl ovšem půl století zkušeností s vyhledáváním vran, svišťů a psounů v dalekohledech s úzkým zorným polem. Trvalo mu proto jen asi tři sekundy, než zahlédl agenta Kellogga, který na něj mířil samopalem, a další dvě, než lehce pozdvihl pažbu a měl v nitkovém kříži unaveně poklusávající postavu agenta Figueroa.

Muž mírně uhýbal doprava a zbrojíři bylo jasné, že bude muset trochu předsadit, aby zasáhl svou kořist. Než vystřelí, bude vzdálenost o něco větší než minule, ale pořád ne celých 630 yardů, na které byla nyní optika vynulována. Doba letu bude asi půl sekundy, odhadl Behnke, a usadil kříž na mužův levý bok. Pak v duchu vyslovil *tisíc a jedna*. Když dokončil slovo *jedna*, byla mezi středem záměrné a levým okrajem agentova černého obleku vzdálenost téměř na dvě šířky trupu.

Nu, načase ověřit si, jak moc neprůstřelné ty vesty opravdu jsou, povzdechl si v duchu Behnke a umístil střed kříže o půl šířky těla napravo od agenta. Tuto vzdálenost udržoval nepatrným pohybem levé ruky pod pažbou pušky a pravým ukazováčkem zlehka stiskl svou dvouuncovou spoušť.

Záchyt úderníku povolil právě ve chvíli, kdy agent Kellogg ze své MP5 vypálil dávku devíti ran. Hromová rána dalekonosné pušky přehlušila tlumený rachot samopalu, ale Orville Crocker viděl ve svém dalekohledu, jak se H & K v agentových rukou otrásá.

„Střela se rozpadla!“ zařval Crocker, když zahlédl, jak se šedomodrý proužek kouře natáhl do půl cesty k běžícímu muži a pak zmizel. Zorné pole se lehce zamlžilo, jak devítimilimetrové střely agenta Kellogga, dopadající asi 300 yardů daleko, zdvihaly prach.

„Další už to neudělá,“ předpověděl Curt Behnke, když vyňal vypálenou nábojnici a znovu nabil zbraň, aniž by se pohnul ze své polohy za dalekohledem. „A ten druhý chlap by nám musel mířit přinejmenším sto stop nad hlavu, pokud tedy má vůbec v úmyslu něco zasáhnout.“

Kellogg se otočil a viděl, že Figueroa stále běží. Agent v černém bojovém obleku namířil samopal na vrchol vzdálených skal a držel spoušť, dokud neměl zásobník prázdný. Teprve potom si všiml prachu, který jeho sprška výstřelů zdvihla, a uvědomil si, že pořád zasahuje o stovky yardů mimo. Přikrčil se, vyhodil prázdný zásobník a ohlédl se, aby zkontroloval druhého agenta. Figueroa stále ještě pádlil, už byl skoro o dvě stě yardů dál a zrychloval s mírného kopce. Pak ale vzduch protálo hlasité prasknutí a běžící postava se vymrštila dopředu a padla na obličej, jako by ji mezi lopatky zasáhlo neviditelné kladivo. O půl sekundy později se přes prérii převálil vzdálený hluk výstřelu a agent Kellogg udělal dvě věci zároveň: vrhl se tvář do hlíny a přitom se pomočil.

„Pěkná rána,“ pochválil tiše Orville Crocker. Curt Behnke to přes svá sluchátka nezachytil, ale zaslechl zvuk dopadající střely. „Ten druhý sebou praštil na zem,“ hlásil Crocker hlasitěji.

„Ten počká. Musím se ale podívat, jestli je ten poslední mrtvý, nebo jen sražený na zem,“ řekl Behnke a dívaje se do puškohledu, nepatrně pohyboval pažbou pušky. Brzy zachytil zhrouceného muže s hlavou opřenou o drn pelyňku. Figueroa měl rozdrcenou páteř, protože jeho neprůstřelná vesta normovaná pro ochranu proti pistolovým rážím neměla naprosto žádnou šanci proti vysokorychlostní puškové střele. Na dálku to však nešlo rozeznat, protože na černé látce jeho bojového obleku nebyla krev vidět.

„Nevím, jestli je mrtvý,“ řekl Crocker rozvážně, dívaje se dalekohledem, „ale myslím, že –“ Trhl sebou, když mu do uší zaburácel další výstřel z velké šestimilimetrové pušky. Hlava v černé kukle sebou na drnu poněkud trhla. Měla také nyní poněkud odlišný tvar. Dvě sekundy po výstřelu se vrátil podobný zvuk, jako když praskne papírový sáček.

„Teď už je mrtvý,“ odvětil Behnke, vyňal vystřelenou nábojnici a položil ji vedle dalších šesti na desku střelecké lavice. „Co dělá ten poslední chlápek? Vidiš ho?“

„Zdá se, že si tam jen tak leží.“

„Používá vysílačku?“

„Těžko říci. Myslím ale, že ne.“

„Uvidíme, jestli ho najdu v zaměřovači.“ Behnke začal jemně upravovat polohu pušky na pytlích s pískem. „A tady ho máme,“ řekl záhy. Nemohl si být zcela jistý kvůli černé kukle, ale měl pocit, že agent pláče. Vložil do komory zbraně další náboj a prováděl poslední drobné úpravy zamíření. Náhle však vstal a zatáhl Orvilla za paži, ale mladší muž už se sám pohnul: totéž už také zahlédl ve svém dalekohledu.

„Nemá cenu riskovat a pokoušet osud.“

„Dvě geniální mysli fungují jako jedna,“ zabručel Behnke a oba se ukryli za jeden z velkých balvanů. Crocker si sňal sluchátka a vytáhl špunt z levého ucha. Slyšel slabý rachot samopalů a zvuk střel dopadajících do prachu někde mezi nimi a agentem ATF. Hluk ustal, ale za deset sekund se ozvala další dávka po třiceti nábojích. Tentokrát se několik zásahů zdálo být o něco blíž.

„Ten chlap je magor, když střílí dávkou,“ řekl Crocker. „Myslím, že až dosud nikdy v životě nestřílel na větší dálku.“

„Myslím, že až dosud nikdy v životě nestřílel, tečka,“ potřásl hlavou Behnke.

„Asi to tak bude.“ Oba muži vzhledli, když zaslechli zvuk několika střel letících vzduchem vysoko nad jejich hlavami.

„Teď to zkouší jako s moždířem. Nevšiml sis, kolik měl u sebe zásobníků?“

„Ne.“

„Já taky ne. Už mne to nebaví.“ Curt Behnke se posadil zpátky k přenosné střelecké lavici a přiložil tvář k lícnici pažby. „Uši,“ zavelel a Orville Crocker si znovu nasadil sluchátka. Velká puška v ráži 6 mm/.348 zahřměla naposledy. Curt Behnke si prohlédl situaci puškohledem, spokojeně vstal, vyňal závěr a začal rozkládat čištění. Starý zbrojář právě úspěšně dokončil likvidaci kompletně celé kanceláře ATF v Cheyenne i ve Wyomingu, poloviny denverské ATF a poloviny agentury FBI v Cheyenne.

„A co teď?“ zeptal se Orville Crocker. Curt Behnke o této otázce přemýšlel dříve, než byla vyslovena.

„No, nejlepší asi bude, když si připravíš auto a já mezitím vyčistím pušku. Pak sjedeme dolů a vytáhneme tu dodávku. Zajedu s ní do města a tam ji někde nechám — nejspíš u supermarketu nebo na parkovišti u nákupního střediska. Hm, spíš s ní ale sjedu kus cesty domů; nechám ji pak v jiném městě a zbytek cesty dojedu autobusem.“

„Na to ale musíme prohledat těla, abychom našli klíče,“ otrásl se Crocker. Curt Behnke se na něj usmál. „Mám s sebou své nářadí,“ řekl s důrazem.

„Aha. Ale, ehm, neměli bychom posbírat jejich zbraně?“ Behnke okamžitě zavrtěl hlavou.

„Hromadu lisovaného plechu, co střílí devítimilimetrové pistolové náboje? K čemu by nám byly dobré? Nejmisernější terčová puška, co se mi válí už roky ve sklepe, je daleko lepší než všechny dohromady. A také tak nezanecháme žádné stopy v blízkosti těl. Ty bys snad o ty krámy stál?“

„Ne, máš pravdu. Bude líp, když po sobě nezanecháme víc důkazů, než je bezpodmínečně nutné. A nic, co tam mají, není ani zdaleka tak dobré jako Thompson. Ale co ta opakovačka, co měl ten první chlápek, nehodila by se ti?“

„Snad. Ale znovu, proč riskovat?“ Crocker přikývl a pak si olízl rty.

„Curte, a co teď? Jak myslíš, že bychom to celé měli, hm, vyřídit?“

„Zabalím zbraně; než se zbavím auta, pošlu je domů poštou. A pokud si nepustíš pusu na špacír, nikdo nemůže dokázat, že jsi tady s tím měl cokoli společného,“ mávl rukou směrem k pěti mrtvým mužům.

„Stopy pneumatik...“ Crocker přemýšlel nahlas, „ale to nic nedokazuje,“ odpověděl si sám. „A mám sadu zimních, možná bych je mohl vyměnit,“ zamyslel se.

„Ano, ale dej si pozor, aby ses těchto zbavil nějakým způsobem, podle kterého tě v žádném případě nenajdou. To jsou přesně drobnosti, co člověku mohou zlomit vaz.“

„Ale co až zjistí, že jsi tady byl na návštěvě?“

„Já to nikomu neřeknu. Když se o tom nezmíníš ty, jak by na to leda přišli? Ani nebudou vědět, co by leda měli hledat.“ Pokračoval v čištění hlavně dalekonosné pušky. „Ale docela přinejhorším, i kdyby měli nějaké zázračné štěstí, docela by mne zajímalo, co by udělali s osmdesátníkem dávno v důchodu.“

„Na tom něco je,“ ušklíbl se Crocker. Pak se ale zamračil. „A co těla?“

„Nechme je kojotům.“

2. SRPNA

„Opravdu vám vyhovují?“ zeptal se muž a zvolnil krok. Při běhu zhluboka dýchal. „Vídám je v poslední době u spousty lidí.“ Taylor Lowell se usmál na běžce, který se k němu zezadu přiblížil. Už předtím se jej lidé ptali na červená závaží ve tvaru písmene D, která nosil v rukou při běhu.

„Jistě. Cvičím s nimi paže, abych dal stejně zabrat celému tělu, ne jen nohám. A když mě začnou bolet kolena, můžu prostě jen tak chodit, a když přitom budu mávat rukama, pořád mám tep nad průměrem. Bolí vás někdy klouby?“

„Děláte si legraci?“ odfrkl si muž. „Skoro pořád.“

„Tak zkuste tyhle hračky a prostě jen jděte, zatímco budete pořádně pumpovat pažemi. Začněte ale s váhou opatrně. Pět liber je nejvíc, co jsem kdy zkusil při běhu, a i jenom dvě libry vás po čertech unaví, pokud na to vaše paže nejsou zvyklé. Ale i nejmenší váha vás určitě zpomalí, takže byste měl běžet raději sám nebo s někým mnohem pomalejším.“

„Ono je možné na ta držadla našroubovat různá závaží?“

„Je to tak. Tahleta, co mám teď tady, jsou třílibrová.“ Druhý běžec se zahleděl na Taylora Lowella a dobře si všiml, že pilotova horní část těla byla mnohem svalnatější než jeho vlastní.

„Taky cvičíte s činkami?“

„Ne, dělám jenom tohle.“

„To zní vážně dobře,“ řekl muž s úsměvem. „Musí se to někde speciálně objednávat?“

„Ne, mají je úplně všude.“

„Díky,“ přikývl muž a zrychlil běh.

~

„Jak to vypadá s tím chlápkem ve Wyomingu, po kterém šla ATF?“ zeptal se Alex Neumann.

„Ještě se neohlásili.“

„Ježíši, vždyť už to je, jak dlouho? Tři dny? Zavolejte do kanceláře a zjistěte mi, co na to říká Trey Mullins.“

„Ani s ním se nemohu spojit.“

„No a kde jsou?“

„To nevíme, pane.“

„Kde je jejich vozidlo?“

„Taky nevíme.“

„A co tedy víme?“ *Ježíši, je tam snad další Wilson Blair, nebo co?* prolétlo Neumanovi hlavou.

„No, pane, víme, že Orville Crocker je doma v Laramie, bere telefony a i místní šerif potvrzuje, že Crocker je skutečně na místě. Požádali jsme šerifa, aby ho vyslechl, ale on říká jen, že Vonetta Ecksová z ATF na něj namířila zbraň a on jí ji sebral. Odmítá mluvit o jakémkoli jiném tématu. Ehm, opravdu potřebujeme na místě nějaké další naše lidi, pane. Místní šerif nám pomáhá tak málo, jak jen dokáže, aniž by riskoval obvinění z maření vyšetřování.“

„No to je vážně novinka. Místní nikdy neměli moc rádi federály a teď po té reportáži v CNN to vypadá, jako kdybychom měli všichni AIDS.“ Chvilí přemýšlel a kousal se do rtu. „Pošlu tam pár chlapů z denverské kanceláře a vy se postarejte, aby nám dali vědět hned, jak něco zjistí.“ Mladší agent přikývl a odešel.

Kriste Pane, říkal si Neumann. *Jeden by si myslel, že třeba budu mít na chvíli svatý pokoj.*

„Hej, šéfe?“ ozval se jiný hlas. Alex Neumann vzhledl k agentovi, který se objevil ve dveřích. „Co máš, Jude?“

„Začíná to být opravdu zlé. San Antonio, Texas. Dnes ve dvě hodiny ráno tam někdo zapálil dům agenta ATF. Naprosto jasné zhářství. Podpalovače všude kolem domu, hlavně u předních dveří. Když tam dorazili hasiči, našli celou rodinu v pyžamech na zadním dvorku. Agentu, jeho ženu a tři děti. Všichni mrtví. Každý z nich byl střelen nejméně třikrát a všichni dostali jednu za pravé ucho.“

„Poprava.“

„Přesně tak. Všechno dvaadvacítky, ale forenzní tvrdí, že prý pocházely ze dvou různých zbraní. Podle vzhledu nábojnic to vypadá, že obě byly klasické opakovačky. Jedna asi Marlinka, mají dost specifické rýhování. Ta druhá prý bude nejspíš asi Winchester.“

„Což nám zužuje okruh podezřelých na nějakých deset milionů.“

„Jo.“ Agent na okamžik odvrátil pohled od Alexe, pak se otočil zpět. „Chlapi z kanceláře v San Antoniu vyslyšeli sousedy, jsou tam čtyři.“

„A?“

„A nikdo nic neví. Ke dveřím přišel jeden stařík s chodítkem, řekl jim, že s nimi vůbec nehodlá mluvit a kdyby snad chtěli jít dovnitř, ať mu ukážou příkaz k prohlídce. Manželka je hned za ním, sedí na invalidním vozíku, a SAC ji tedy požádá o prohlášení. Slyšela něco, viděla něco venku? Ona na to: ‚Chcete prohlášení? Dobře, pane FBI. Lidi, co si hrajou s ohněm, se často popálí.‘ Pak se zasměje a zabouchnou mu dveře před nosem.“ Agent se zhluboka nadechl. „Pane, spolupráce veřejnosti byla dost slabá, než tu pásku odvysílali, ale teď už prostě neexistuje.“

„Já vím, Jude. A díky za novinky. Víím, že je to těžké, zvláště pro chlapy v terénu. Prostě mi co nejdřív pošlete všechna hlášení, ať jsou sebehorší. A dejte mi vědět, jestli se objeví nějaké stopy v tom posledním případě.“

„Ano, pane.“ Muž přikývl a odešel z Neumannovy kanceláře.

„Musím co nejdříve znovu mluvit s prezidentem,“ pomyslel si Alex Neumann a vstal od stolu.

1201

3. SRPNA

„Pane! Našli ten ztracený vrtulník!“ Alex Neumann se vzpřímil na židli, když do jeho kanceláře vešel druhý agent a vyhrkl tu novinu.

„Kde je? Nějaké stopy po mužích, kteří v něm byli?“

„Všichni jsou mrtví, pane. Našli ho před pár hodinami. Potápěč ověřil, že tam jsou všechna těla. A neuvěříte, kde to je — u Bowmana v Missouri.“

„Cože?“

„Našli ho na dně starého lomu, který je v severovýchodním cípu toho pozemku. Byl tam zřejmě celou dobu. Nejspíš se zřítil ve stejnou dobu jako ty druhé dva.“

„Do prdele. Proč jsme to neviděli ze vzduchu?“

„Voda je tam dost hluboká, pane, víc než sto stop. Jedno z těl ale vyplavalo a zůstalo ležet u břehu. Muselo tam být už dost dlouho. Myslím nahoře. Mrchožrouti už je očistili až na kosti. Kostra v neprůstřelné vestě.“

„Kdo to našel?“

„Jeden z místních zástupců. Zajel to tam překontrolovat, protože Bowman cestoval po nějakých geologických vykopávkách, a řekl si, když už tam je, že si zajede k té staré lomové jámě, aby si trochu zastřílel z M16.“

„Zavolejte do naší kanceláře v St Louis a také tamní Národní gardu. Chci, aby tam naši lidé byli, až ten krám vytáhnou z vody. Chci to mít hotové ještě dneska, a také chci, aby byl každý kousek pořádně označený a naložený do nákladního letadla, a chci to mít tady v naší laboratoři ještě dneska večer. To samé platí pro mrtvolu. Ať naši nejlepší pyrotechnici a nejlepší forenzní patologové nastoupí a čekají tam, a ať se do toho pustí hned, jakmile se to tam všechno dostane. Máte pravomoc udělat naprosto všechno pro to, aby to šlo hladce. A dávejte zatracený pozor, aby tentokrát nikdo nic neztratil ani nedal do šrotu.“

„Ano, pane.“

„Konečně máme šanci na průlom,“ řekl Neumann s nepředstíraným nadšením. Bylo to poprvé, co se po mnoha dnech vůbec usmál. „Máme komplet celý vrtulník. Tak uvidíme, co forenzní dokáže udělat s takovým, co neshořel.“

~

Taylor Lowell přidal do kroku, když před sebou v dálce na běžecké stezce zahlédl známou postavu. Rozhlédl se kolem sebe, aniž by zpomalil, aby se ujistil, že je všude docela prázdné. Při tomto pokusu, v pořadí již šestém, si to Lowell načasoval téměř dokonale, takže v dohledu nebyli žádní další běžci. Stačí jen malinko zrychlit a Taylor toho muže dohoní právě ve chvíli, kdy stezka zmizí v malém hájku stromů. Vzduch byl suchý, ale horko toho rána ve Phoenixu bylo stejně úmorné jako celý měsíc a první běžec nebyl ani zdaleka ve srovnatelné fyzické kondici jako manažer s neplatným lékařským pilotním osvědčením. Taylor Lowell snadno snižoval jeho náskok.

Kongresman Heebner ztěžka oddechoval ve snaze udržet tempo odpovídající míli za deset minut, když se stezka stočila doleva do vítaného stínu. Setřel si pot s čela a přestal mhouřit oči jako před chvilkou, kdy mu do nich svítilo ranní slunce. Mezi zvuky hmyzu a vzdálených automobilů rozeznal tiché dupání dalšího běžce, který jej doháněl. Kongresman Heebner — aniž by zkrátil krok nebo otočil hlavu — se stáhl k pravé straně stezky, aby měl rychlejší běžec dost místa a mohl jej pohodlně předběhnout.

Taylor Lowell rychle otočil hlavou doleva a doprava a ohlédl se přes rameno, aby se definitivně ujistil, že nikde v dohledu není nikdo jiný. Pak mírně zrychlil a srovnal krok tak, aby v okamžiku, kdy dožene kongresmana Heebnera, vedla jeho levá noha. Jakmile se přiblížil na několik yardů k pomalejšímu běžci, prodloužil máchnutí pažemi, aby je natahoval v plné délce a aby každá šla dopředu ve shodě s protější nohou.

Podrážka pravé boty Taylora Lowella dopadla na zem tři stopy za běžícím kongresmanem a v téže chvíli pětilibrové závaží v jeho pravé ruce dosáhlo nejzazšího bodu. Při dalším kroku Lowell zvedl pravou ruku nahoru a dopředu ve velmi podobné elipse, jakou člověk udeří pěstí do stolu. Prakticky v téže okamžiku, kdy Taylor Lowell došlápl levou nohou bezprostředně za Heebnerem, pětilibrové závaží udeřilo kongresmana zezadu do lebky.

Taylor Lowell pokračoval ještě několik kroků, než se ohlédl. Heebner ležel zhroucený na zemi. Bývalý pilot se zastavil, zformoval svou tvář do starostlivého výrazu a odklusal zpět k ležícímu muži. Pak podřepil na asfalt a přetočil kongresmana na záda. Věděl, že ten člověk může být ještě naživu, ačkoli předpokládal, že zákonodárce bude nejspíše mít frakturu lebky. Lowell se znovu důkladně rozhlédl v dobře zahrané nápodobě úzkosti někoho, kdo se připravuje volat o pomoc nebo běžet pro lékaře.

Když se však ujistil, že jej stále nikdo nepozoruje, úsporným pohybem, který vůbec nenaznačoval sílu úderu, Taylor znovu máchl běžeckým závažím a rozdrtil Heebnerův hrtan. Pak vstal a znovu se rozběhl, dosáhnuv brzy své obvyklé rychlosti, umožňující uběhnout míli každých sedm minut, plul na vlně endorfinů a přemýšlel o revisorovi FAA, který byl další na jeho seznamu.

1205

4. SRPNA

„Pojďte dál,“ řekl pobočník a uvedl Alexe Neumanna do dveří. Neumann promluvil dřív, než se stačil pořádně podívat vrchnímu veliteli do tváře.

„Pane presidente, děkuji vám, že jste mi umožnil toto jednání. Pracujeme čtyřicet hodin denně a –“

„Zpomalte, prosím, Alexi. Já vás přece zavola, že?“

„Omlouvám se, pane presidente.“ *Do prdele! Nejsem já idiot?* pomyslel si Neumann. „Samozřejmě, pane. Co pro vás mohu udělat?“

„Žádal jsem vás, abyste mě informoval o všech nových útocích na naše lidi, tedy kromě ATF,“ řekl prezident. „Alexi, zklamal jste mě. Udělali ze mne hlupáka na tiskové konferenci. Viděl jste to?“

„Ne, pane,“ přiznal Neumann nešťastně.

„Zaskočili mě, když se mne reportér zeptal, jaká bude reakce Bílého domu na to, že se vraždy rozšířily i na FAA, a co budeme dělat s ‚Hooverovou pomstou‘. Také jej zajímalo, zda Bílý dům schvaluje současné lékařské normy FAA. Zatraceně, FAA, proboha!“ vybuchl. Neumann zmateně zavrtěl hlavou.

„Omlouvám se, pane, ale já... já o tom nic nevím,“ připustil agent FBI a sklopil oči. President dlouze vydechl, většina jeho vzteku se vytratila.

„Alexi, za těch pět dní, co CNN odvysílala ty zatracené záběry Blaira, se svět zbláznil,“ řekl pomalu. „Teď se to šíří daleko za hranice ATF. Ta včerejší vražda kongresmana Heebnera snad ani nesouvisela s jeho hlasováním o zákonech o zbraních.“ Neumann rychle vzhlédl.

„Je to tak. Dnes ráno byl zastřelen jeden úředník FAA, také v oblasti Phoenixu. Před dvěma hodinami kdosi na Internet vyvěsil další anonymní zprávu, a ta vyzývala k vraždění dalších úředníků FAA a také těch zákonodárců, kteří přidělili FAA větší pravomocce. Zákonodárců jako je... jako byl kongresman Heebner,“ dodal s důrazem.

„Ta zpráva na Internetu se zmiňovala o tomhle... případu jako o ‚Hooverově pomstě‘. Když jsem to slyšel poprvé, myslel jsem, že se to týká J. Edgara Hoovera.“

„Ne?“

„Ne,“ potvrdil prezident a zavrtěl hlavou. „Jde o Boba Hoovera, ne o J. Edgara. To je pilot, frajer z leteckých přehlídek, hrdina ze světové války. Jenže v roce 1993 někdo z FAA vytáhl jejich ‚nouzový postup‘ a podle něj mu sebrali lékařské osvědčení, aby už nemohl létat. Zřejmě úplně každý soukromý pilot v celé zemi si myslí, že jsme to na něj narafičili. Právě teď jsem mluvil s právníkem FAA a díval jsem se na důkazy, jež k té cause mají. A není to vůbec hezké; zdá se, že si to ve FAA opravdu všechno vymysleli, včetně přísedního svědectví toho zatraceného inspektora. Působí to skoro až dojmem, že vládní strategie byla ‚přivést piloty na mizinu‘. Začínám mít ošklivý pocit, že ředitel FAA je další Dwight Greenwell.“

„Pane presidente, chcete, abych na to nasadil tým FBI? Určitě bychom se dokázali dostat k jádru problému, pane. S těmi lékařskými standardy, nebo co jste přesně říkal.“

„Ohledně toho vás mohu informovat hned, Alexi,“ povzdechl si prezident. „Piloti v této zemi zřejmě musí splňovat určitá lékařská minima, aby si udrželi licenci. Nikdy bych nevěřil, že se to týká všech, nejen komerčních pilotů. Úřad pro letectví stanovil kromě jiného i limity krevního tlaku a spoustu podobných věcí a řada lidí, kteří létají s malými dvou- nebo čtyřmístnými letadly čistě jen pro radost, tak přišla o licenci. To bude náš okruh podezřelých a věřte mi, že je to zatraceně dlouhý seznam.“

„Promiňte... to vážně člověk ztratí právo létat se svým malým letadlem po docela prázdném nebi nad volným prostranstvím, protože má zvýšený krevní tlak, ačkoli může klidně vyjet se svým cadillacem v poledním tumlu do obchodní čtvrti?“ nedokázal se udržet Alex Neumann, překvapený tou informací. „Jak nízký krevní tlak na to pilot musí mít?“

„Daleko nižší, než je ten můj právě teď. Mluvil jsem s advokátem jedné z těch skupin za práva pilotů a přesně tohleto mi dal sežrat.“ President si promnul spánky. *Taky by mě z toho bolela hlava,* pomyslel si Neumann.

„Alexi, tohle je v bleděmodrém totéž, jako ta otázka zbraní, a právě teď se to začíná strašlivě rozjíždět. Nechci, aby se tam vynořil další Wilson Blair a vyhlásil vzpouru, ale tak nějak čekám, že přesně toho se dočkáme. Sám Bůh ví, kolik dalších podobných lidí ještě vystrčí hlavy. Na bernák zatím ještě nedošlo, ale začínají tam být krajně nervózní.“ Neumann přikývl. *Naši lidé v Úřadu předpovídají přesně to samé.*

„Soudce Potter očekává, že se mu ten parchant mizerný Jones ozve kolem jedenáctého. Budu u toho.“ President se ostře nadechl a dospěl k rozhodnutí.

„Alexi, od té doby, co CNN pustila na veřejnost ten záznam, bylo zabito dalších sedmdesát — možná už víc — agentů a přes tisíc jich resignovalo. Nevím, kolik je teď přesně mrtvých ve všech pobočkách a také na státní úrovni, ale když se k tomu přidají ti legislativci, je to vcelku hodně přes dvě stovky. Tahle věc je akorát tak na hraně, aby se změnila ve skutečnou občanskou válku, a to já nehodlám dopustit. Vy a soudce Potter jste jediní, kdo to v tuto chvíli vědí, ale já se s Jonesem jedenáctého dohodnu. Prostě nebudu čekat další tři týdny. Jedenáctého je ode dneška za týden. Měl jsem souhlasit s tím, co chtěl, už před měsícem, ale to už nezměním; tehdy bylo tehdy a teď je teď. Jediná věc, která by snad mohla ještě něco změnit, by byla, kdybychom měli Jonesova klienta v rukou dřív, než dojde k té závěrečné schůzce.“

„Pane presidente, kriminalisté právě studují ten havarovaný vrtulník, který vytáhli z lomové jámy, a já z těch lidí určitě něco dostanu. Ale pochopte, nemohu zaručit zatčení do jedenáctého. Bylo by to —“

„Vím, že zbývá jen krátká doba, ale už nemáme na vybranou. Máte mé oprávnění udělat všechno, co bude třeba. Nemluvím příliš neurčitě?“

„Ne, pane.“

„Budeme mít ještě nejméně jedno setkání celé skupiny. Myslím, že je naplánováno na osmého.“

„Ano, pane presidente. A ještě jedna věc...“

„Ano?“

„Forenzní práce by měly být hotové dávno předtím a já vám jejich závěry předám už před jednáním. Pokud se objeví něco zásadního, chcete, abych na setkání podal úplnou zprávu, nemám si to raději na schůzce nechat pro sebe? Přiznám se, že mám trochu obavu z úniků informací.“

„Každý ve skupině si uvědomuje závažnost toho, čemu tady čelíme, Alexi. Jednání s Jonesem je za týden a po něm už bude stejně všechno zcela odtajněno. V tuhle chvíli se přikláním k tomu, aby všichni ve skupině věděli, na čem pracujeme. Je to myslím lepší, než riskovat pozdější obvinění z nějakého utajování informací. Jistě, pokud budete mít konkrétní stopu vedoucí k jednomu nebo několika konkrétním podezřelým, podržte ji v tajnosti. Se vším ostatním ale budme otevření.“

„Ano, pane presidente. A je mi opravdu strašně líto, že jsem vás zklamal s tou vraždou ve FAA.“

„To je v pořádku, Alexi. Nikdo není dokonalý.“

~

„Ehm, pane? Agente Neumann?“

„O co jde? Máme konečně nějaké informace o tom, co sundalo ten vrtulník?“ zdvihl rychle hlavu Alex Neumann.

„Ehm, to ne, pane,“ zatvářil se agent ve dveřích rozpačitě. „Ten zatím pořád studují, ale zatím nedošli k žádným jasným závěrům. Snad za pár hodin. Ehm, já jsem vám přišel říct něco jiného. Našli ty čtyři agenty ATF, co měli sebrat toho Crockera ve Wyomingu.“ Alex Neumann si všiml mužova výrazu a připravil se na nejhorší.

„A co můj parťák Trey Mullins?“

„Ano, pane. Toho taky našli. Všichni jsou mrtví.“

Ta slova zasáhla Alexe Neumanna jako rána kladivem. Už dávno počítal s tím, že jeho přítel Trey je pravděpodobně mrtvý, ale zpráva o třetím vrtulníku mu vyhnala případ z Wyomingu z hlavy. Teď, uprostřed nadějí, že třetí letoun by mohl poskytnout nějaké nové stopy, přišlo potvrzení, že jeho nejhorší obavy byly pravdivé, jako ošklivé zklamání.

„Jak?“ vypravil ze sebe po chvíli.

„Zastřeleni,“ odpověděl mladší muž. „Kromě toho ještě nic nevědí.“ Alex Neumann se na dlouho odmlčel, než agenta propustil se slovy: „Ať sem zavolají, nebo mi pošlou zprávu, jakmile něco budou mít.“

„Ano, pane.“ Agent se otočil na podpatku a odešel z kanceláře. Alex Neumann seděl a nepřítomně zíral na faxy a zprávy rozházené po svém stole. Najednou si ostře uvědomil, jak odtažitě až dosud vnímal celé to vyšetřování. Pro mrtvé agenty ATF rozhodně neuronil ani slzu a Dwighta Greenwella považoval za ukázkový příklad omezeného člověka v mocenském postavení, jaké mu nepřísluší. Celý problém pro něj nebyl ničím jiným, než zajímavým rébusem.

Smrt jeho přítele a partnera Treye Mullinse ale Neumannovo myšlení dramaticky změnila. Jindy a za jiných okolností by snad dokázal soustředit svůj hněv na primární příčinu celého problému. V současnosti však, vzhledem k jeho postavení v operační skupině i k presidentově týdenní lhůtě, v něm narůstal běžný a pochopitelný postoj federálních agentů „my versus oni“, a nyní byla reakce Alexe Neumanna čistě emotivní a velmi předvídatelná: *já ty parchanty, co za tím stojí, dostanu.*

Ohledně otázky, jak byl Alex Neumann pevně přesvědčen, že řešení záhady najde právě v potopené helikoptéře.

~

„Tohle je učebnicový případ, Alexi,“ řekl vedoucí forenzního týmu. „Máme zatracené štěstí, že ta helikoptéra spadla do vody. Kdyby dopadla na zem a shořela jako ty zbylé dvě, nikdy bychom na to nepřišli.“

„Co mi o tom můžeš říct, Smitty?“

„Vrtulník se rozlomil, když narazil do vody rychlostí asi tak sto mil za hodinu. Prakticky všechny škody na stroji byly způsobeny právě tímto nárazem. Muže na pravém sedadle však zabila exploze. Agent ATF Jaime Hernandez byl doslova roztržen napůl v úrovni hrudníku.“

„Bomba? Kde byla?“

„Dalo by se to nazvat i bombou,“ řekl vedoucí s neveselým úsměvem. „Patologové říkají, že když ta věc vybuchla, byla uvnitř jeho těla.“

„Cože?“

„Pilot byl zabit zároveň s ním, touž explozí. Ten vrtulník byl sestřelen jednou jedinou výbušnou střelou z amerického 20mm děla. Projektil proletěl pravou stranou vrtulníku a zasáhl agenta Hernandez; vybuchl pak v jeho těle, někde v blízkosti ramene. Většinu výbuchu pohltily jeho tkáně, ale tyhle protiletadlové střely jsou příliš silné na to, aby je zastavilo jediné tělo. Tohle jsme našli u kosti v levém rameni pilota Národní gardy.“ Podal Neumannovi krátký ocelový válec o průměru asi $\frac{3}{4}$ " a délce necelého půl palce, kolem nějž se táhla rýha. Jeden konec byl nepravidelně zubatý a vypadal jako natavený.

„Tohle je základna střely. Proletěla skrz Hernandez a zabila pilota. Takhle vypadala původně.“ Soudní patolog podal Neumannovi projektil. Byl necelé tři palce dlouhý, ráže .80, s kuželovou hliníkovou čepičkou na špičce; ta obsahovala rozbušku. Na těle projektilu byl namalován zhruba palec široký žlutý pás, v jehož spodní části bylo vytištěno číslo šarže a označení „M246“. Před tou žlutou částí byl ještě $\frac{1}{4}$ " hnědý proužek a zbytek k hliníkovému zápalníku byl natřen červenooranžovou barvou.

„Termitový zápalný,“ pokračoval, „tak tomu říkají vojáci. Potvrzuje to také spektrometr na základě residuí, která jsme získali z mrtvoly. A přesně stejný materiál našli v těch zbylých dvou vracích. Tohle je kompletní náboj,“ podal Neumannovi náboj Vulcan ráže 20 mm.

„Je o tom nějaká pochybnost, sebemenší nejistota?“

„Ne.“

„Kolik těch nábojů zasáhlo vrtulník?“ zeptal se Neumann.

„Podle mého nejlepšího vědomí jen jeden jediný. Sám jsem prozkoumal jen oblast kokpitu a mrtvoly, ale sám jsem položil stejnou otázku a mládenci pečlivě prošli každý palec každé části, kterou dostali do rukou, což je dohromady dobře 98 % celého stroje. Nenašli vůbec nic, co by naznačovalo, že by helikoptéru zasáhla ještě jiná střela. Čistý sestřel jednou ranou.“

„Díky za rychlou práci, Smitty,“ řekl Neumann zamyšleně. „Mohu si tohle nechat?“ Zvedl nevystřelený projektil, kompletní náboj a poničený úlomek základny původní střely.

„Tady rozhoduješ ty, Alexi, dokonce máš teď v tomhle větší rank než sám ředitel. Jeden chlápek od zbrojírů pro mě snadno schrastí novou střelu i náboj, tady vůbec o nic nejde. Ale ten úlomek zabil čtyři lidi. Udělej mi laskavost a podepiš mi to, abych měl krytou prdel, jestli to ztratíš.“

„Potřebuji vědět, z jakých zbraní se dá vystřelit tohleto,“ pozdvihl Alex Neumann náboj Vulcan. „Chci znát všechny, co kdy byly vyrobeny, a čím budou menší a přenosnější, tím lépe. Experimentální věci, zahraniční prototypy, cokoliv. Hledáme něco, co by dokázal přinést a rychle zamířit jeden člověk. A chci to mít nejpozději вчера.“

„Ano, pane.“

„A až něco najdete,“ pokračoval Neumann, „zjistěte mi také, jestli někdo nenahlásil krádež z vládních zbrojnic.“

„Hned se do toho pustím,“ řekl zbrojír a při těch slovech si prohlížel náboj. Nemohl tušit, že Alex Neumann mu zadal k řešení nesprávný problém.

„Přišel fax, pane. Je to označeno jako naléhavé.“ Alex Neumann se natáhl pro papíry a viděl, že jde o předběžnou zprávu o smrti agenta Mullinse a čtyř mužů z ATF. *Soustřed' se na to, chlapče, pomyslel si. K té 20mm záhadě se můžeš vrátit později. Teď je potřeba pohnout s tímhle problémem.* Hleděl na plánek místa, kde byla nalezena těla a tiše pročítal přiložený popis situace. Svraštil zmateně obočí.

Všechno rány do hlavy, ale jeden z agentů ATF z Denveru byl kromě toho také střelen do zad. Neumann nevěřicně zamrkal, když si v diagramu všiml vyznačených vzdáleností. *Pět mrtvých mužů leželo na ploše široké půl míle a jen jeden z nich vystřelil ze své zbraně?* Neumann četl dále a zpráva mu připadala čím dál tím bizarnější. Zvedl telefon a vytočil číslo do místa, kde ještě donedávna míval svou vlastní kancelář.

„FBI v Cheyenne, u telefonu Masters,“ ozvalo se na druhém konci.

„Tady Alex Neumann z Washingtonu. Mám před sebou váš fax.“

„Ano, pane.“

„Píše se tady, že agent Kellogg vystřílel ze svého H & K 173 nábojů a zemřel se sedmi zbývajících náboji v zásobníku. Podle polohy těla a vystřelených nábojnic uvádíte, že střílel téměř přímo na západ a že jediným úkrytem v tomto směru jsou nějaké kameny vzdálené čtyři sta yardů. A Trey byl ještě o dalších osm set yardů dál.“

„To je zhruba pravda, pane. Ve skutečnosti ta hromada kamení je vůbec jediným významnějším úkrytem v okruhu daleko více než míle v jakémkoli směru. Je však možné, že dva nebo více střelců leželo v maskovacích oblecích uprostřed šalvěje. Zůstali naprosto nehybní a Mullins ani ti agenti ATF si jich proto nevšimli, dokud nebylo pozdě. Pokud se to však nestalo právě takhle, pak ta hromada kamení je jediné místo, kde by střelci mohli být.“

„To ale znamená, že nejbližší agent byl čtvrt míle daleko a Trey ještě třikrát dál. Jak je to, sakra, možné? Byli zabiti někde jinde a na prérii je dovezli až potom?“

„Forenzní říkají, že ne, spousta krve se vsákla do země pod každým tělem. Kojoti si je sice ještě dost rozebrali, než jsme se k nim dostali my, ale forenzní trvají na tom, že tam nebyly žádné stopy pneumatik ani nic jiného, co by vedlo k nim nebo od nich. Samozřejmě už je to pár dní, a foukal vítr...“ Neumann měl pocit, že slyší, jak muž na druhém konci linky pokrčil rameny.

„Každopádně jsme si natolik jisti, nakolik to vůbec jde, že všichni byli zabiti tam, kde jsme je našli ležet. V té předběžné zprávě chybí pár nových informací, pane. Našli jsme za těmi kameny stopy pneumatik a bylo tam hodně našlapáno. Ten, kdo ty stopy udělal, se je pokusil rozmazat — nebo to možná byl vítr —, ale vypadá to, že tam museli být nejméně dva lidé, možná víc.“

„Nechali tam po sobě něco? Obaly od žvýkaček, plechovky od piva?“

„Našli jsme jen jeden použitý čistící hadřík a jinak vůbec nic. Ten jsme poslali na analýzu. Ach, a ještě další věc. Ten chlápek, co dostal dva zásahy. Střela, která jej zasáhla do zad, jej na místě zabila. Forenzní tvrdí, že ta do hlavy přišla jako druhá, když už ležel na zemi. Mají za to, že jej střelili do zad, když utíkal od těch skal. Druhý zásah, ten do hlavy, byl pro jistotu.“

„Ale to je...“ Neumann se odmlčel, aby nahlédl do plánu místa činu. „...šest set yardů!“

„To mi povídejte.“

„Agent... Kellogg,“ nahlédl Neumann znovu do faxu, „byl vůbec jediný, kdo střílel, ale zato střílel hodně. Má pro to někdo nějaké vysvětlení?“ Následovala velice dlouhá odmlka a pak si Masters odkašlal.

„No... pane, máme tucet teorií, ale nic moc jiného. Místní policista si myslí, že Mullinse zabili jako prvního. Jeho představa je, že střelci měli od začátku v úmyslu zabít všech pět agentů, a učebnicový způsob, jak to udělat, je postřílet je postupně a začít od toho nejvzdálenějšího.“

„Jestli to byl propracovaný plán, proč nepočkali ještě chvíli? Nejbližší agent byl ještě pořád přes čtyři sta yardů daleko.“

„Zdá se, že agent Mullins nepostupoval spolu s agenty ATF, ale zůstal stát na jednom místě. Všichni agenti podle jeho názoru věděli, že střelci jsou nahoře ve skalách, a ATF šla po nich, zatímco Mullins se držel zpátky, v bezpečné vzdálenosti.“

„To je dost pravděpodobné. Osobně jsem mu řekl, že tam jede jen jako záloha.“

„Tomu by odpovídalo také to, jak byl oblečen: džíny, kovbojské boty, stetson a větrovka. Žádná neprůstřelná vesta. Měl u sebe odstřelovací pušku ráže .308 s tlumičem, ale komora byla prázdná.“

Ten místní policista to vidí nějak tak, že jeden nebo víc z těch chlapů mělo pušky nastřelené na pět set yardů, takže čekali, až budou ti čtyři přesně na dostřel. V tu chvíli jeden střelil na Mullinse a měl štěstí. Chlapi z ATF slyšeli ránu, ale neotočili se, aby zkontrolovali zálohu, protože si mysleli, že je naprosto mimo dostřel. Pak se ti chlapíci nahoře ve skalách pustili do agentů ATF. Zabili Hildebrandta a Ruize, Figueroa se dal na útěk a Kellogg se pokusil opětovat střelbu. Figueroa dostal jednu do zad, Kellogg to schytl do hlavy, pak se ještě ujistili, že Figueroa je opravdu mrtvý.“ Masters se nadechl.

„Než něco řeknete, pane, vím, že je ta teorie plná děr. Zkontroloval jsem si balistické tabulky pro odstřelovací pušky ve třicítkových rážích, podobné, jakou měl Mullins. I kdyby byla zcela přesně nastřelena na pět set yardů, nesla by o jedenapůl stopy výš na čtyři sta a o celé tři stopy níž na šest set. Dvanáct set yardů? Nenašel jsem žádnou tabulku, která by šla až takhle daleko, ale vůbec by mne nepřekvapilo, kdyby na tu dálku střela opadla o padesát nebo i sto stop. Ale v tomto případě byl každý z těch pěti mrtvých mužů střelen do hlavy tak čistě, jako kdyby ta zbraň byla nastřelena přesně na jeho vzdálenost. A to jsem se ještě ani nezmnínal o větru.“ Masters se odmlčel a pak pokračoval.

„Pět střelců, každý z nich má náhodou pušku nastřelenou zcela přesně na vzdálenost jednoho z agentů? Vlastně nám i tohle někdo navrhl jako teorii.“

„Kolik vůbec myslíte, že tam bylo střelců?“ zeptal se Neumann.

„Muselo jich být víc než jeden, aby tři agenti byli mrtví dřív, než si ti zbylí dva uvědomili, co se děje. Všichni si myslíme, že byli dva nebo tři. Větší počet zase naráží na dost zásadní logistické problémy.“

„Byl mezi nimi i Crocker?“

„Neumím si vůbec představit, jak by to bylo možné. Neřekne nám ani slovo, ale myslím, že to je jen tak z principu. Dostali jsme příkaz k prohlídce a prošli jsme si každý palec jeho majetku. Má pár tuctů samopalů a jedno dělo, ale ani jednu jedinou odstřelovací pušku. No, já vím, že to samo o sobě nic neznamená, ale lidi, které jsme vyslýchali, o něm úplně všichni mluvili jako o někom, kdo střílí jen ze samopalů. A najednou se z něj stane prvotřídní střelec na tisíc yardů? To je dost těžké akceptovat. Pneumatiky na jeho terénním automobilu jsme samozřejmě zkontrolovali, nejsou ani zdaleka nové a neodpovídají stopám, které jsme našli na prérii. ATF si myslela, že tam někde je a možná opravdu byl někde na prérii a střílel, ale pane, je-li něco jisté, pak to, že těch pět mužů nebylo zabito Thompsony.“

„A co náboje? Nějaké jste přece museli najít.“

„Jen zlomky. Stopy odpařeného olova a maličké fragmenty pláště, přesně jak se dá očekávat u vysokorychlostních nábojů.“

„Tak kdo ty muže zabil?“

„Jediná teorie, která dává aspoň trochu smysl, je, že agenti ATF slyšeli střelbu nahoře ve skalách, mysleli si, že je to Crocker, a vyrazili tam. Místo Crockera to však byli nějací muži, kteří stříleli dalekonosnými puškami na škodnou.“

„Lovci psounů.“

„Ano, pane. Viděli, jak se k nim blíží čtyři chlapi v černých oblecích a v kuklách se samopaly v ruce, a zpanikařili.“

„Panika“ není zrovna slovo, které bych pro to, co předvedli, použil, pomyslel si Neumann, ale nahlas nic nekomentoval. „A co vozidlo těch agentů?“ zeptal se, aby změnil téma.

„Zmizelo. Klíče ale měl agent Hildebrandt v kapse. Možná to byla náhradní sada.“

„Ještě jedna záhada.“ Alex Neumann si povzdechl. „Mastersi, chci, abyste vybral ty úlomky střel z mrtvých agentů a poslal je sem na analýzu. Pak chci, aby se vaši muži vrátili a prohledali celou tu oblast kvůli vystřeleným nábojnicím i dalším důkazům. Rozšířte pátrání i na jiná místa, než kde

byli ti muži zastřeleni. Pokud to byli lovci psounů, mohli střílet i jinde a tam třeba byli méně opatrní. Ozvěte se mi, jakmile něco budete mít.“

„Ano, pane.“

Žá mám svou vlastní teorii, pomyslel si Alex Neumann, pokládaje telefon. A ta zní: s tímhle neheme.

6. SRPNA

„Tenhle večírek je jako zajít si po Super Bowlu do šatny poraženého mužstva,“ zašeptal Arthur B. I. Bedderson matce, aby jej nikdo jiný neslyšel. „My jsme tu jediní, kdo se usmívá.“

„Pšt,“ řekla a kousla se do rtu, aby se nerozesmála. „Někdo tě zaslechne.“ Stará dáma mnohdy nesouhlasila s libertariánskými politickými názory svého syna, ale vždycky ji dokázal rozesmát.

„Snad se trochu uvolní, až do sebe nalijí víc alkoholu, když jej u tebe mají zadarmo,“ zadoufal Bedderson.

„Ken Flanagan mi řekl, že si s tebou hezky popovídal,“ změnila matka téma. Bedderson pokrčil rameny.

„Nemá smysl, abych na něj byl zlý. A v každém případě, já mluvím o politice s opozicí jen tehdy, když jsem v Kapitolu. Rozhodně ne na večírku své matky.“

„Myslím, že je pořád zahořklý z prohry. A hlavně z toho billboardu ‚Flanaganovy hodiny smrti‘.“

„V tomhle jsem se držel přísné neutrality. Člověk by nikdy neměl dopustit, aby senzacechtivost přemohla rozum, i když oba říkají to samé.“ Matka přikývla. Byl to jeden z bodů, na kterém se snadno shodli. „A pokud jde o volby,“ pokračoval Bedderson, „nu, jeden by si mýsl, že někteří z těch lidí snad přijdou na to, že nakonec lidé vždy směřují ke svobodě.“

„Máš v plánu jim to pořádně zdůraznit, že?“ Bedderson se zasmál.

„Jak už jsem říkal, žádné diskuse o politice na večírku. Alespoň ne z mé strany,“ dodal. „Neměl bych zajít mezi lidi a navázat rozhovor třeba támhle s paní Kinserovou? Mohl bych jí říct, jak moc obdivuji Billie Jean Kingovou,“ navrhl nevinně. Poslanec Kinser byl na večírku pro bývalého guvernéra se svou ženou; bylo však veřejné tajemství, že ona jej právě opouští a odchází za svou dlouhodobou partnerkou.

„Jsi hrozný,“ řekla Beddersonova matka a odvrátila hlavu, aby nikdo nezahlédl její úsměv. „Měla jsem opravdu trvat na tom, abys zůstal doma.“

„Myslím, že si dám něco k pití a půjdu se trochu společensky vyžít.“ Bedderson zamířil k baru, aby si objednal tonik s limetkou. Naprosto neměl v úmyslu vpustit si do těla jakékoli aktivní látky, dokud nedokončí své dnešní plány.

„Byl jste už nahoře?“ zeptal se s úsměvem. „Máma pořádá večírky v přízemí, ale jsem si jist, že by si přála, abyste si prohlédl i zbytek domu.“

„Ne, ještě ne,“ odpověděl bývalý guvernér.

„Udělám pro vás rychlou prohlídku. Hm, moment, slíbil jsem matce, že něco zařídím v kuchyni.“ Opět se široce usmál. „Bude to jen chvilka. Běžte nahoru támhle po předních schodech a já se s vámi sejdu za moment v horní chodbě.“ Kývl směrem ke vzdálenějšímu konci sedmdesátistopé mramorové haly, kolem dveří do obývacího pokoje, kde byla shromážděna většina hostů. „Matka tam má pár uměleckých děl, na která je moc pyšná.“ Než mohl starší muž odpovědět, Bedderson se otočil na podpatku a zamířil ke kuchyni. Ken Flanagan chvíli váhal a pak se vydal k mramorovému schodišti.

„Nádhera,“ řekl pak, když si prohlížel jednu ze soch v horní chodbě. „Nejen tahle socha, ale celý dům.“ Jak architektonickým designem, tak i vybavením interiéru kvalita domu Lois Beddersonové naprosto zastínila sídlo guvernéra v Jefferson City, které Ken Flanagan obýval celé jedno volební období.

Flanagan pocházel z města na venkově v Missouri, kde bylo krajně neobvyklé vůbec nalézt dva absolventy vyšší školy v jedné rodině. Stále se nedokázal úplně uvolnit ve společnosti člověka, jehož rodiče, prarodiče i praprarodiče měli všichni tituly z universit ze sdružení Ivy League. Ještě větší problém s tím měl přímo v domě takového muže, tím spíš, že Bedderson byl o tři palce vyšší a vážil téměř o sto liber víc než bývalý guvernér.

„Postaven byl v roce 1912,“ řekl Bedderson a kývl, aby uznal Flaganovu poklonu. „Těsně před vytvořením Federálního rezervního systému.“

„Vyrůstal jste tady?“

„Ano, rodiče jej koupili, ještě než jsem se narodil. Když táta před několika lety zemřel, myslel jsem si, že se máma přestěhuje na nějaké menší místo, ale líbí se jí, když může pořádát pořádné večírky. Jako tento.“

„Je moc milá.“ Bedderson se nad tou poklonou usmál a pak pokrčil rameny.

„Jak říkám, máma ráda tento dům využívá k dobrým účelům.“ Flanagan přikývl. Nastalo dlouhé ticho a Ken Flanagan se tvářil čím dál tím rozpačtější.

„Poslyšte,“ vyhrkl nakonec, „já, ehm, nemám žádný problém s tím, že... nosíte zbraň,“ dokončil rychle bývalý guvernér. „Kdybyste byl hned na začátku přišel za mnou, jsem si jistý, že bych vám vyhověl.“ Bedderson se na staršího muže zmateně podíval.

„Mohl jsem vám dát zvláštní výjimku,“ pokračoval Flanagan. „Má ji několik mých pobočníků.“

„Ach, to ale vůbec není problém,“ odpověděl Bedderson s odmítavým mávnutím, když pochopil, o čem Flanagan mluví. „Já mám policejní odznak. Už déle než patnáct let.“ Teď byla řada na bývalém guvernérovi, aby se zatvářil zmateně.

„Pracuji ve sboru tří různých oddělení,“ vysvětloval mladší muž. „Párkrát do roka jim zajišťuji školení ohledně zbraní a podobné věci.“

„Tak proč...?“

„Proč bych měl utrácet dvacet tisíc dolarů z vlastní kapsy na prosazení zákona o nošení zbraní? Protože to, že já mám policejní papíry, nijak nepomůže lidem, kteří pro mne v továrně pracují. Mé manželce to také nepomůže, když nejsme spolu, jako třeba dnes večer. Nijak to nepomáhá dvěma ženám, které uklízejí tenhle dům mé matce; obě bydlí v hodně špatném sousedství v severní části St Louis. A nepomůže to ani mé dceři, až vyroste. Chtěl jsem ten zákon pro ně.“ Flanagan se na okamžik zatvářil ohromeně, ale pak se rychle vzpamatoval.

„Chápu sice, co říkáte, ale nechat lidi nosit zbraně není řešení. Vždycky jsem tomu věřil a svůj názor nezměním.“

„No, tohleto je věc, na které se můžeme naprosto shodnout,“ usmál se ‚B. I.‘ Bedderson upřímně a poškrábal se ve vousech. „Člověk by se měl vždycky držet toho, v co doopravdy věří, a bojovat za to, co považuje za správné. A taky si myslím, že za mne už to bylo víc než dost politické diskuse při společenské události.“ Bedderson se zhluboka nadechl a rozhlédl se po chodbě v prvním patře. „Lidi dole už na vás nejspíš čekají, a – sakra.“

„Co se děje?“ zeptal se okamžitě Flanagan.

„Zadní strana saka. Máte tam něco rozmazaného. Ne, nesundávejte je tady, pojďme do koupelny. Je tam nějaké mýdlo a ručníky a vsadím se, že najdeme i nějaký odstraňovač skvrn, kdybychom jej potřebovali. Josefina jej vždy mívala v každé koupelně, když jsem tu ještě bydlel. Nejspíš to bude jen něco z jednoho z těch podnosů s jídlem. Tudy,“ ukázal na třetí ze čtveřice dveří rovnoměrně rozmístěných podél sedmdesátistopé zdi.

„Tohle býval před lety můj pokoj,“ vysvětlil Bedderson, když procházeli kolem postele s nebesy.
„Teď je to pokoj pro hosty. Tady,“ vedl staršího muže ke dveřím ve vzdálenějším rohu.

V přední části patra byly koupelny dvě. Velký kamenný dům byl navržen se čtyřmi rozlehlými ložnicemi, které nahoře tvořily celou jižní stěnu. Dveře každé z nich měly zevnitř zástrčku, pokud je chtěl někdo uzamknout. Mezi oběma ložnicemi na východní straně a oběma na západní byla vždy umístěna společná koupelna. Kvůli soukromí byly dveře mezi nimi a ložnicemi opatřeny dvojitými zástrčkami, takže osoba, používající koupelnu, mohla zabránit vstupu z jedné nebo z obou ložnic a stejně tak se někdo v kterékoli z nich mohl zabezpečit před tím, aby někdo z koupelny neúmyslně vstoupil dovnitř.

Uváděje Flanagana do velké vykachlíkované místnosti, Bedderson pohlédl na klíčku zástrčky na protějších dveřích. Byla nastavena tak, jak si ji dříve připravil, v zamčené poloze. Ověřil si také, že rolety a závěsy na okně jsou zatažené, jak bylo ostatně v koupelnách obvyklé.

„Ukažte, pomohu vám,“ nabídl poté, co zavřel dveře za sebou a současně uzamkl jejich zástrčku. Sto let starý mechanismus byl precizní a stejně jako všechny zámky v domě byl dobře promazaný syntetickým puškařským olejem Break-Free CLP. Tichý zvuk uzamykané zástrčky byl zcela překryt cvaknutím kliky, stejně jako mnohokrát předtím, když si Bedderson tuto akci nacvičoval.

Ken Flanagan se vysvětlil ze svého šedého saka a nechal mladšího muže za sebou, aby mu je stáhl s paží.

Než se bývalý guvernér stačil otočit, Arthur ‚B. I.‘ Bedderson jej sevřel pažemi v silném medvědímu objetí a nadzdvihl jej pár palců nad podlahu.

Flanagan otevřel ústa, ale než stačil vykřiknout, do jeho centrálního nervového systému narazilo 120 000 voltů z paralyzér, který mu Bedderson vrazil do krku. Flanagan ztratil volní kontrolu nad kteroukoli větší svalovou skupinou v těle a byl by se zhroutil na dlaždice, nebýt toho, že jej Bedderson stále držel ve vzduchu.

Flanaganovi se otevřela ústa a chvěl se, když jej Arthur Bedderson jemně složil na podlahu vedle záchodu. Bedderson preventivně zkroutil bývalému guvernérovi levé zápěstí tak, aby v žádném případě nepřipadal v úvahu jakýkoli pokus o útěk. Pak položil paralyzér na podlahu. Poklekl vedle bezmocného muže, rozepjal mu levou manžetu, vyhrnul rukáv a pak sáhl do vlastní kapsy saka pro nylonový váček uzavřený suchým zipem. Pohybem, který během posledního týdne nacvičoval tucetkrát, otevřel váček jednou rukou, vyňal injekční stříkačku, setřásl s ní váček a sklepl plastový kryt s jehly. Tu pak vbodl do správného místa na Flanaganově levé paži a stlačoval píst, dokud jej zcela nezasunul.

„Vychutnej si ten pocit,“ řekl tiše své oběti. „Slyšel jsem, že prý je to vážně skvělé, dokud to trvá.“ Ken Flanagan doširoka rozevřel oči a na kratičký okamžik se v jeho tváři objevil blažený výraz. *Tisíc jedna, tisíc dva...* počítal v duchu Bedderson, než pustil injekční stříkačku a uvolnil tlak na Flanaganovo zápěstí. Když se dostal na *devět*, bývalý guvernér zavřel oči. O pár sekund později přestal dýchat. Bedderson jej pustil, ale stále jej sledoval, zatímco otevíral lékárničku. Vyňal z ní vinylové pouzdro se zipem, dává si důkladný pozor, aby se při tom dotýkal pouze rohů. Původně pouzdro obsahovalo sadu nástrojů pro opravy počítačů. Nyní v něm bylo běžné vybavení člověka závislého na drogách. Bedderson přitiskl umírajícímu ruce k vinylu, rozmazal své otisky a nechal otevřené pouzdro ležet na podlaze.

Pak vytáhl z pravé vnitřní kapsy saka obálku se třemi polaroidovými fotografiemi a vyklepal je na Flaganovu otevřenou dlaň. Několikrát přitiskl ochablé prsty na lesklou emulsi, některé z otisků rozmazal, aby vzbudil dojem, že snímky bývalý guvernér míval velmi často v ruce. Pak použil prázdnou obálku k tomu, aby je posbíral a zasunul Flanaganovi do kapsy u kalhot. V té době už guvernérovo srdce přestalo bít. Bedderson oťel injekční stříkačku, jež byla stále zapíchnutá v paži mrtvol, a pak zopakoval proces s otisky prstů, tentokrát na stříkačce, a s otiskem palce na pístu. Totéž udělal s plastovým krytem jehly.

„Jak jsi říkal: všichni musíme bojovat za to, v co věříme, Kene,“ zašeptal Bedderson, vstal a protáhl se. „Teď konečně mohou všechny mrtvé oběti odpočívat v pokoji,“ dodal, když si vzpomněl na poznámku Toma Fleminga o Klausovi Barbiem. Rozhlédl se, jestli na něco nezapomněl, potom odemkl dveře na druhé straně a vstoupil do druhé ložnice. V místnosti byla tma, ale Bedderson velmi dobře znal její uspořádání. Došel k druhým dveřím, které vedly do chodby, odemkl západku a dveře pootevřel. V chodbě v patře nikdo nebyl.

Bedderson za sebou zavřel dveře do ložnice a rychle přešel do zadní chodby. Byl v křídle, které bývalo v roce 1912, kdy byl dům postaven, určeno pro služebnictvo. Tiše seběhl po zadním schodišti, protáhl se zadní chodbou a vešel do kuchyně. Půl tuctu mužů a žen mělo plné ruce práce s přípravou jídla.

„Arthure! Nevěděl jsem, že tu dnes večer budeš.“

„Ahoj, Harolde,“ pozdravil Bedderson vesele muže, který zásoboval večírky Lois Beddersonové už v dobách, kdy její syn ještě nosil plenky. „Dochází ti něco?“

„Zatím pořád ne,“ zasmál se starému vtípu. „Dáš si něco k pití?“

„Jako vždycky na mně všechno poznáš. Zatím ale jen Seven-Up.“

„Hned to bude.“ Harold zašel do spíže, kde byl bar, a za chvíli se vrátil se sklenicí z křišťálového skla Baccarat.

„Díky, pane,“ usmál se Bedderson a vzal si pití. Z jednoho stříbrného podnosu ukradl pár jednohubek a pak se vrátil ven, aby se vmísil mezi hosty.

„Kde je guvernér?“ zeptala se Lois Beddersonová.

„Nejspíš právě večerí ve svém sídle.“

„Chytrolíne. Však víš, koho jsem tím myslela.“

„Možná na záchodě,“ nadhodil syn.

„Už jsem ho nějakou dobu neviděla. Hledá ho jeho žena.“

„Možná si šel ven vykouřit cigaretu nebo tak něco.“

„To přece mohl i uvnitř; tady to není zakázané.“

„Někdy lidé stejně chodí ven. Ale byl to jen nápad. Já vlastně ani nevím, jestli kouří nebo ne.“ Bedderson se zamračil. „Chceš, abych se šel podívat ven?“

„Mohl bys?“

„S radostí,“ odpověděl a vstal. Lois Beddersonová se rozhlédla po místnosti a pak se dala do řeči s jednou z žen u svého stolu.

„Bez úspěchu,“ vrátil se po chvíli Arthur Bedderson.

„Poptám se kolem.“

„Ještě s tím raději počkej,“ zadržel ji rychle syn. „Všimla sis, že by chyběl ještě někdo?“ zašeptal. „Nejspíš asi nějaká žena, i když zase ne nutně.“

„Myslíš to, co myslím já?“ povytáhla matka obočí.

„Máš nějaké lepší vysvětlení? Dojdu pro jednoho z jeho bývalých pobočníků a potichu zkontrolujeme pokoje pro hosty.“

„Co mohu udělat já?“

„Zaměstnej jeho ženu.“ Lois Beddersonová přikývla a vstala od stolu, zatímco její syn odcházel vyhledat Flanaganův doprovod.

Arthur Bedderson zahlédl štíhlého muže s ulíznutými vlasy a uchopil jej za loket. „Flanagan někde někoho šuká?“ zeptal se příkře. „Jeho žena ho hledá.“

„Ehm, ne, samozřejmě, že ne... no, chci říct —“

„Podívejte, máma ji zatím drží stranou, ale jestli tady někde mává ptákem, navrhuju, abychom ho našli dřív, než ho najde ona. Venku není a taky není nikde tady v přízemí.“

„Dobře,“ souhlasil muž a rychle se vzpamatoval.

„Kam se půjdeme podívat nejdřív, do sklepa nebo do patra? Dole máme úložné prostory. Nahoře jsou samé ložnice.“

„Nahoru.“

„Tak jdeme,“ přikývl Arthur Bedderson a vedl jej k mramorovému schodišti. Pobočník se zastavil na odpočívadle a shlížel na hosty v chodbě pod sebou v naději, že mezi nimi Flanaganu objeví. Pak pokračoval nahoru.

„Zkontrolujte ty čtyři pokoje vpředu. Všechny dveře by měly být odemčené. Já projdu zadní část domu a staré křídlo služebnictva.“ Bedderson odspěchal chodbou pryč. Pobočník přistoupil k prvním dveřím a zlehka na ně zaklepal klouby prstů.

„Kene?“ zašeptal. „Kene?“ opakoval, tentokrát o něco hlasitěji. Když se neozvala žádná odpověď, otočil klikou a opatrně otevřel dveře. Ložnice Lois Beddersonové byla prázdná. Muž zavřel dveře a přešel k dalším po své pravici, kde postup zopakoval. V místnosti byla tma. „Kene?“ řekl ještě jednou. Když se neozvala žádná odpověď, hmatal kolem sebe, dokud nenašel vypínač a nezjistil, že místnost je od podlahy ke stropu lemovaná policemi na knihy; zřejmě sloužila jako rodinná knihovna. Zahlédl v levém vzdáleném rohu dveře, přešel k nim došel a pomalu otočil klikou. Nahlédl do koupelny Lois Beddersonové, jež byla víc než dvakrát větší než ta, kterou měl pobočník ve svém vlastním domě. Zavřel dveře a vyšel zpátky do chodby.

Po chvíli stál v rohu starého pokoje Arthura Beddersona a zkoušel kliku od koupelny. „Kene? Kene, jsi tam? Tady je Mark. Kene?“ opakoval, poněkud hlasitěji.

Do místnosti vešel Arthur Bedderson se slovy: „V zadním křídle po něm není ani stopy.“

„Já ještě nebyl tady. Klička se otáčí, ale dveře nejdou otevřít.“

„Jsou zamčené zevnitř. Někdo je asi zapomněl odemknout, než odešel druhými dveřmi. Budeme to muset obejít.“ Oba muži vyšli zpátky na chodbu, zaklepalí na dveře a pak vstoupili do ložnice na západním konci domu. Bedderson rozsvítil. Pobočník přešel ke dveřím koupelny a zaklepal.

„Kene? Jsi tam?“ Otočil knoflíkem a otevřel dveře.

„Dobrý Bože!“ skoro vykřikl a ustoupil.

„Co se děje?“ řekl rychle Bedderson a rozběhl se ke dveřím. „No ale do prdele! Není to proutník, ale zatracený fetiš!“ Arthur Bedderson se sklonil nad tělem a pokusil se nahmatat tep na zápěstí i na krku. „A je mrtvý jako předloňské zprávy.“

„Ale... to nemůže být... chci říct, není... Já přece znám Kena Flanagana už —“

„Vážně si myslíte, že tohleto je injekční stříkačka s inzulinem?“

„Panebože... jste si jistý, že je...?“

„Mrtvý? Kristepane, jen se na něj podívejte. No, jestli si chcete procvičit dýchání z úst do úst a ověřit, jestli se náhodou nejmenuje Lazar, nemám nic proti,“ potřásl Bedderson hlavou a odfrkl si. „Matka se divila, proč vypadá tak vyzáblé. No, tak už víme, proč. Není divu, že jeho kluk musel na odvykačku — jede v tom celá rodina.“ Flanaganův syn měl v minulosti značné problémy s užíváním návykových látek, čemuž se novináři tehdy dost podrobně věnovali.

„No dobře,“ řekl Bedderson a podíval se bývalému pobočníkovi přímo do očí. „Je to na vás, pane. Matka by určitě dala přednost tomu, aby se v novinách nepsalo, že se Ken Flanagan předávkoval u ní doma právě tu noc, kdy na jeho počest pořádala večírek. Ale na druhou stranu, je jí osmdesát let a už leccos zažila, takže pokud to tak skončí, spánek jí to nezkaží.“

Pokud ale chcete zavolat vlastní úklidovou četbu nebo nějaké spřátelené policajty, u mne je to v pořádku. Jestli jej chcete trochu srovnat, než sem dorazí záchranka, taky v pořádku. Jestli chcete, abych sem přivedl pár vašich kamarádů zespoda a pak abych zůstal na chodbě a dělal, že jsem tu nebyl a neviděl ho, i to pro vás udělám. Ale mám jednu podmínku: nikde v domě ani na pozemku se nic nepokusíte schovat, je to jasné? Jestli chcete pytel, do kterého to svinstvo naházíte, stáhněte si támhle z té postele povlak na polštář, ale úplně všechno si to odnesete do auta a odjedete s tím z našeho pozemku dřív, než někoho přivoláme. Na tom trvám. Buď to, nebo ho necháme přesně tak, jak je, ať si to jeho vdova vyřídí s reportéry.“

Pobočník pomalu přikývl. Po tom všem, co se stalo, byl v duševním stavu snadno přístupným jakýmkoli návrhům. Nejprve nechtěl věřit možnosti, že si Ken Flanagan zaběhl do volné ložnice na rychlovku s nějakým jiným hostem, ale jakmile Bedderson zahájil diskrétní pátrání, tuto možnost připustil. Ještě před hodinou by nebyl ochoten vůbec akceptovat představu, že by Flanagan užíval nelegální nitrožilní drogy. Když se však Bedderson zmínil o vychrtlé postavě bývalého guvernéra a o soudem nařízené léčbě jeho syna v rehabilitačním centru, najednou mu mrtvola na dlaždicové podlaze přišla děsivě pochopitelná.

„Tak jak? Mám jít dolů a přivést někoho na pomoc, nebo chcete, abych se zdržel na chodbě a nechal vás to tady trochu uklidit, než se to rozkřikne?“

„Ehm, zatím nikoho neshánějte.“

„Dobře. Hmmm... zhroutil se v koupelně, voda nepomohla, to vysvětlí nějaké mokré oblečení a ručníky a tak. Infarkt, mrtvice, kdo ví. Takhle to má vypadat?“

„Jo.“

„Dobře. Nechám vás tu chvíli o samotě, pak někde najdu toho druhého. Elliot, tak se jmenuje, ne?“

„Jo. Ale nic mu neříkejte. Víte, nic o...“

„Je mi to jasné: chcete mu to říct sám, a mne z toho docela vynechat. V pořádku. Jak jsem řekl, vezměte si povlak na polštář. A zamkněte si dveře, jestli nechcete, aby vás někdo při té práci načapal,“ dodal Bedderson při odchodu z pokoje.

„Je mi hrozně líto jeho ženy,“ řekla Lois Beddersonová, když se oba dívali za odjíždějící sanitkou. „Ačkoli byl hodně hubený, těžko si dovedu představit, že by mu v tak mladém věku vypovědělo srdce. Myslím, že mu nebylo o moc víc než pětapadesát.“

„Nebylo to srdce.“

„Co tím myslíš?“ otočila se Lois Beddersonová ke svému synovi.

„Ti dva chlapíci, kteří s ním přijeli, to všechno pouklízeli, než přijela sanitka, ale já jsem se dobře díval, co dělali. Zdůraznil jsem, že se musí všechno to svinstvo odvézt mimo tvůj pozemek, jinak že je prásknu poldům. Vzali si nějaké špinavé ručníky a spolu s Flanaganovou výbavou to všechno odnesli v povlaku na polštář z méj staré postele.“

„Měla jsem pocit, že jsem viděla, jak jeden z nich nese látkový pytel. Ale co to proboha...?“

„Ten ‚infarkt‘ Kena Flanagana způsobilo předávkování drogami. Nitrožilní.“ Ženě při té novině trochu poklesla čelist.

„Zeptal jsem se, o co přesně šlo, ale oni zmlkli. Myslím, že to vědí, ale nechťeli mi to říci. Stačilo, že jsem je přistihl, jak tam uklízí.“ Zhluboka se nadechl. „Ale vysvětluje to jeho nevyzpytatelné chování v zákonodárném sboru, než odešel z úřadu.“ Lois Beddersonová přimhouřila oči, když o tom uvažovala. Pak přikývla a akceptovala fakta.

„Je mi líto, že ti to zkazilo večírek, mami.“

„To je život,“ pokrčila rameny.

„Jdu si dát něco k pití,“ usmál se na ni Arthur Bedderson. Po cestě do domu vytáhl z kapsy papírek. Bylo na něm telefonní číslo do Barnesovy nemocnice.

„Ošetřovatele Standse nebo Ewinga, prosím,“ řekl Bedderson do sluchátka. „Jde o jednoho pacienta na jejich patře.“ Bedderson počkal, než jej přepojili. Sestra, která lobbowała za skryté nošení a pak byla zavražděna při krádeži automobilu, se jmenovala Elicia Boultonová. Po její smrti se mnoho jejích přátel a profesních kolegů připojilo k místním skupinám, jež prosazovaly právo nosit zbraň pro sebeobranu. Stands a Ewing byli ošetřovateli v Barnesově nemocnici, a oba byli členy ‚Koalice Druhého dodatku‘ v Missouri.

„Ewing.“

„Dobře mne poslouchajte. Ken Flanagan, bývalý guvernér, před půl hodinou padl mrtev na večírku a jeho tělo právě veze sanitka do Barnesu. Jeho kumpáni se pokusili o ten starý švindl Teda Kennedyho; umyli ho, než tam dorazili záchranáři, a všichni teď předstírají, že měl jen infarkt. Vezměte mu krev a zjistíte pravdu: předávkoval se. Ten chlap byl mizerný fetišák.“

„Ježíši. Jak daleko je ta sanitka?“

„Ten večírek byl jen pár mil od vás, takže by měli dorazit na pohotovost za minutu dvě. Podívejte se na jeho tělo a oblečení, nevím, jak dobrou práci tam odvedli. Možná něco najdete.“

„Ehm, můžete mi říct, kdo jste?“

„Jsem také v Koalici. Stačí to?“

„Jo.“

„Nemusíte mi jen tak věřit. Najděte tam nějakého doktora, který nemá rád, když se mu lže, a řekněte mu o tomhle telefonátu. Zjistíte, že je vše na rovinu,“ ujistil jej Bedderson a přerušil spojení.

Arthur Bedderson odešel do kuchyně a nalil si bourbon s ledem. Ustrkával kořalku a přemýšlel nad plánem, který si připravoval pro Donnyho Rivettse. Rivetts byl senátor z Missouri, který se v roce 1995 zaprodal Flanaganovi pod příslibem nového vězení ve svém okrsku, a byl další na Beddersonově seznamu.

Bourbon, jak si Arthur Bedderson s úsměvem uvědomil, chutnal mnohem lépe než obvykle.

7. SRPNA

„Máme tady další záhadu, Alexi,“ řekl agent washingtonské FBI a podal mu fax. „Bývalý guvernér v Missouri, Ken Flanagan. Předávkoval se heroinem včera večer v koupelně nějakého sídla v St Louis. Byl to večírek na jeho počest.“

„Takže Missouri měla guvernéra závislého na heroinu. Missouri sousedí s Arkansasem, ne?“ Druhý muž se rozesmál a Neumann mávl rukou v omluvném gestu. „Promiň, začínám být cynický. A taky jsem dost nevyspalý. Dobře, řekni mi o tom něco bližšího — co to má společného s námi?“

„No, nejspíš nic. Jeho syn je zaručeně fetišák, nebo aspoň byl. Měl pár trestů za řízení pod vlivem drog, dostal soudem nařízenou odvykačku a tak. Ale heroin v tom nebyl.“

„A to bylo v době, kdy byl táta guvernérem?“

„Jo.“

„Pokračuj.“

„No, podle toho chlápka, se kterým jsem mluvil, se jeho manželka dokonale zbláznila. Tvrdí, že někdo musel chudáčka jejího manžela praštit do hlavy a dát mu násilím injekci, ačkoli na pístu byl jednoznačně Flanaganův otisk palce.“

„Měl nějaké modřiny? Bouli na hlavě?“

„Ne, a také jsme nenašli žádné drobné spáleniny na košili, jaké obvykle vzniknou při použití paralyzéra.“

„Stopy po jehlách na pažích?“

„Jen ta poslední, ale to samo o sobě nic neznamená. Pouliční fetišáci vypadají hrozně, ale chlap se slušnými hygienickými návyky se tomu dokáže vyhnout, ostatně stejně jako diabetici. A co ještě nevíš: zkus hádat, kdo ho našel ležet na záchodě. Byl to jeden z jeho bývalých pomocníků a jeho hlavní starost byla pořádně uklidit místo činu, než tam dorazí záchranáři. Prý ‚aby ušetřil vdově trochu žalu‘, říkal. Takže jeho otisky jsou také na všech injekcích a dalších krámech, co policisté

vytáhli z popelnice o pár bloků dál. Ale opravdová pecka je to, co nemocniční personál našel v kapse mrtvého. Dětské porno. Polaroidy, a na nich také všude otisky mrtvého guvernéra.“

„Děláš si srandu.“

„Ne. Děti, tak deset, nejvýš dvanáct let. A nejen nahaté,“ dodal znechuceně. „Penetrace. Anální znásilnění. Vážně hnus. Ale aspoň to nebyl snuff.“

„Kluci nebo holky?“

„Cože? Aha. Holčičky.“

„Uvažují o tom, že by to mohla být vražda?“

„Ne. Po pravdě si myslím, že všichni to chtějí mít co nejdřív s krku a zapomenuté. Jaký by mohl být motiv a příležitost? Na té večeri nebyl nikdo jiný, než banda demokratických zákonodárců, minulých i současných, a pár starých zazobanců, co do nich léta sypou peníze. Flanagan už byl dávno mimo úřad. Žádné vodítko, kterého by se člověk mohl chytit.“

„Jak se stavěl k otázkám zbraní?“

„Snažil se, aby Missouri zůstal posledním a jediným státem v celé Unii, kde je skryté nošení pro soukromníky totálně nelegální, a právě to ho v posledních volbách stálo místo.“ Agent zvedl obočí. „Myslíš, Alexi, že nadešel čas odplaty?“ Neumann se nad otázkou zamyslel. *Stejný člověk, který zavraždil Arnolda Katzenbauma? Takže teď jdou tihle chlapi po bývalých státních zákonodárcích, kteří se stavěli proti zbraním?* Alexe Neumanna zamrazilo, když pomyslel na možné důsledky takovýchto úvah.

„Butchi, každou chvíli si přece některý z těchto chlapů přišlápne ptáka,“ ušklíbl se Neumann sardonicky. Bylo mu přitom jasné, že se především snaží přesvědčit sám sebe, že tahle nejnovější smrt není vraždou.

„Jo, a já si toho pamatuji ještě o dost víc než ty, Alexi. Přinejmenším ve Washingtonu. Uvidíme, jestli se trefím do hlavních událostí. O minulé vládě raději nemluvit, co vše skrývali...“

„Když po sobě zrovna neházeli hrnce,“ skočil mu do řeči třetí agent. Už chvíli tomu rozhovoru naslouchal a teď už mu přišel až příliš zábavný, než aby se neúčastnil. „A byl tam Cisneros, který musel zaplatit těžké peníze své milence, Packwood, ten si psal ten svůj deník, náš fetišský starosta a samozřejmě Teddy Kennedy a jeho synovec.“ Starší agent přikývl.

„Předtím vám Gary Hart pózoval pro Enquirer...“

„A jak se jmenoval ten kongresman, co měl v suterénu ten gang gigolů?“

„A Ted Kennedy.“

„Když se vrátíme do sedmdesátých let, máme tam Wayneho Hayse, ten si najal tu sekretářku, co neuměla vůbec psát na stroji, ale o to líp kouřila, a pak tu striptérku Wilbura Millse, která skočila do vody, aby utekla před novináři...“

„Nezapomeňte ale na Teda Kennedyho,“ nechal se Neumann vtáhnout do hry.

„No jasně, ten je daný, ale ta jeho velká show v Chappaquiddicku byla až v šedesátém devátém,“ připomněl starší agent. „V celých šedesátých letech nikdo nevěnoval žádnou pozornost sexuálníм hrátkám senátorů a kongresmanů, pokud při tom nikdo neumřel. Ale v Bílém domě jsme se dost bavili, jak Lyndon Johnson podporoval ze své strany integraci. A Jack Kennedy, ten neudělal krok bez toho svého doktora Nebolito a jeho ‚vitamínů‘ a skočil na každého, s kým ho Sinatra seznámil. Včetně té baby Sama Giancany a Marilyn Monroe, na které si ostatně taky zahopsal jeho brácha, pan ministr spravedlnosti. To je asi tak všechno, co vím z hlavy, a to mi věřte, že jsem toho sakra hodně vynechal.“ Nejstarší agent se zamyšleně kousl do rtu.

„Jenže Alexi, ze všech těch honibrků, buzičků a obšourníků kvůli tomu neumřel ani jeden. Za víc než třicet let ne. A tenhle Flanagan už je třetí za, za kolik — dva měsíce? Nezvoni ti v hlavě něco na poplach?“ Přimhouřil oči a snažil se rozpomenout si.

„Co je to přesně za citát? Poprvé je to náhoda, podruhé shoda okolností, potřetí je to nepřátelská akce.‘ Nebo tak nějak.“

„Hm,“ odkašlal si mladý agent, který se připojil k debatě jako poslední. „Vzpomínám si, že jeden z těch chlápků, co prosazují zbraňová práva, zrovna tenhle citát před časem také vytáhl. Myslím, že to byl Neal Knox. Pokud si to dobře pamatuju, bylo to hned poté, co ten Hennard rozstřílel v Texasu kavárnu Luby’s, a to bylo přesně den předtím, než Kongres v jednadevadesátém odhlasoval zákaz zbraní. Potom zas ten magor, co střílel na Bílý dům čínskou puškou jen pár dní před hlasováním o zákazu zbraní v roce ’94. Moc jasně si to nevybavuju, ale byly tam i nějaké další věci, počínaje už rokem ’68. Vypadá to, že těsně před každým federálním hlasováním o zbraních došlo k nějakému celonárodnímu incidentu, který se hodně propíral v tisku.“

„Jaká byla reakce na tuhle teorii?“ zeptal se Neumann. „Žádná. Média se toho nechtěla dotknout ani tyčí. Všichni křičeli, že ten člověk je paranoidní.“

„Takže teď jsem paranoidní já, když jsem s tím přišel?“ zeptal se starší agent.

„Ne, to vůbec ne,“ stáhl se rychle třetí muž. „Ti blázní do zbraní přece vidí příšery pod každým šutrem. To, o čem tu mluvíte vy, je vážná záležitost vymáhání práva.“ Alex Neumann zvedl ruku, aby odvrátil případné hašteření mezi zbylými dvěma muži z FBI.

„Nebyl by žádný velký problém přemoci chlápka kolem padesátky a dát mu zlatou ránu,“ připustil Neumann. „Bylo by ale poněkud složitější přinutit někoho, aby si stáhl kaťata a postavil si ho, než ho zabijete. No, snad leda by člověk byl holka, kterou se zrovna chystá ojet. Možná, že tady máme proti sobě Matu Hari,“ zasmál se. *President chce, aby byla ta Schaumbergova vražda co nejdřív zapomenuta*, připomněl si Neumann. *Musím toho chlápka nějak svést s cesty.*

„Vůbec nejlepší je ale ta věc se Schaumbergem,“ pokračoval Alex Neumann. „Předávkoval se koksem a zrovna náhodou měl v sobě semeno tří nebo čtyř různých chlápků. Z obou stran najednou, byl to zjevně nadšenec.“ Když si Neumann vzpomněl na vzkaz od Raye Johnsona, uvědomil si, že mu tuhne úsměv na tváři.

„Takže ty si myslíš, že tohle bylo skutečně normální předávkování?“

„A co jiného by to mohlo být?“ zeptal se Neumann.

„Mnohem snáz bych tomu uvěřil, nebýt toho, jak se našlo tělo. No tak, Alexi, zamysli se nad tím: jen co to tam po sobě ti teplouši uklidí, jeden z nich hned volá reportérovi z *New York Post*? Kdy naposledy někdo tohle udělal, aby ohlásil náhodnou smrt způsobenou sexem a drogami?“

„No, já –“

„Co nejsilnější negativní dopad v médiích,“ nenechal jej starší agent domluvit. „To je přesně to, čím nás náš hoch zasypává. Je to zas přesně totéž jako s tou nahrávkou Wilsona Blaira. Byla snad zveřejněna hned, když se poprvé objevila ta internetová záležitost? Ale kdež. Proč ne? Protože mnohem účinnější byla až poté, co Greenwell veřejně prohlásil, že Blair je mrtvý, a zdůraznil, že autorem těch zpráv je někdo jiný. Takže výsledek? Greenwell vypadá jako hloupý lhář a ta nepatrná trocha důvěryhodnosti, která snad mohla ATF ještě zbývat, vyletěla komínem.

A další dva případy. Jerryho Abela zapíchnou s kalhotama na půl žerdi v illinoiském ghettu a bývalý guvernér se předávkuje heroinem s dětským pornem v kapse. No tak, Alexi. Kdybyste tady s Mickem uspořádali soutěž, kdo dokáže vymyslet takovou souhru okolností, které by co nejhůř zdiskreditovaly mrtvého politika, dokázali byste to lépe, než to, co se právě děje?“

„No, tady asi máš pravdu.“

„Jo.“

„A tenhle člověk moc dobře chápe, jak předložit médiím krásně jednoduchou a přehlednou historku,“ dodal agent. „Noviny a televize po tom skočí a veřejnost to okamžitě zbaští. Schaumberg je buzík na koks? Jistě, to známe, to je přece Barney Frank a Marion Barry v jednom. Jerry Abel má rád laciné černé děvky? Jako ten britský herec před časem, a to na něj doma čekala s roztaženým nohama nejhezčí modelka Estée Lauderové. Říkáš, že Ken Flanagan je závislák na heroinu a pedofil? No páni, to média chytne. Kdyby byl při té poslední dávce trochu opatrnější, možná bychom ho dneska viděli v Tonight Show.“

„Takže ty vážně chceš, abych s touhle teorií o vraždě šel na veřejnost?“ optal se Neumann přímo.

„To je právě ten vtip, Alexi. To nejde. Nemůžeme to udělat. Způsob, jakým je to sestavené, je až příliš uvěřitelný a my bychom vypadali jako úplní idioti. Vzpomínáš si na Vince Fostera? Podívej se na ten případ. Máš tady chlápka, co ví dost věcí, které by dokázaly sestřelit současnou administrativu, a kvůli nim si ho předvolají. Do deníku si zapsal ‚Tohle je zasraná Pandořina skříňka‘, nebo tak nějak, když se vyšetřovatelé snažili získat jeho záznamy. Má v tu chvíli stokrát větší moc a prestiž než míval v Arkansasu, ale tak moc jej trápí to, jak zlí lidé jsou ve Washingtonu, že se rozhodne spáchat sebevraždu. Je to zvláštní náhoda, že si k tomu vybere místo, kam se nikdy dřív ještě nedostal. Tahle maličká oblast ale spadá zajímavou shodou okolností do pravomoci washingtonského oddělení, které je daleko nejméně schopné vyšetřit podezřelou smrt. A k tomu ještě dojde doprostřed parku a zabije se, a dokáže to, aniž by měl na podrážkách bot jakoukoli špínu.“

„Zato ale měl po celém obleku vlákna z koberce,“ přerušil jej mladý agent Mick. „Nejspíš asi někde válel sudy po podlaze, než naskočil do auta, aby se zajel zabít do parku.“

„Přesně tak,“ souhlasil Butch. „Také bylo zajímavé, že na místě činu nebyla žádná krev, ale v jeho mrtvole našli míň než polovinu normálního množství. Protože Foster věděl, že beztak zemře, rozhodl se nejspíš udělat něco dobrého pro lidstvo a daroval šest pint krve, než se zabil. A musel mít vážně nadlidskou motivaci, aby se vůbec dostal do toho parku, protože každý doktor, kterého jsem se ptal, říká, že nikdo nemůže zůstat při vědomí, když má v těle tak málo krve.“

K té sebevraždě náhodou použil starý mizerný revolver, který nikdo nikdy předtím neviděl. A jde o krám, který si ve Washingtonu nemohl legálně koupit, takže je jasné, že tenhle vysoce postavený právník si musel ten kus šrotu přivést až z Little Rocku a držet ho celou dobu v tajnosti.“

„Třeba pro něj měl citovou hodnotu.“

„No a také se nikdy nenašla žádná střela a toho chlapa našli s rukou nataženou a s pistolí volně položenou na dlani.“

„No, pár takových sebevražd už jsme viděli,“ ušklíbl se ironicky Mick.

„A nakonec, v okamžiku, kdy je mrtvý, ti lidé, co mohli nejvíc ztratit, kdyby promluvil, nechají vyklidit jeho kancelář a zničí všechny záznamy dřív, než to tam stihneme zapečetit. Jediné, co pro nás zbylo, byl roztrhaný lístek: ‚Všechno je to moje vina, nikdo jiný jakživo neudělal nic špatného, všichni jsou zcela nevinní, na nikoho jsem nic neměl, jsem v hrozné depresi.‘“ Agent se nadechl.

„Nikdy za celý život jsem neviděl případ sebevraždy, který by smrděl tak moc jako ta Fosterova causa,“ dodal Butch. „Ale každý, kdo jen naznačil, že by se to třeba mohlo vyšetřovat lépe, byl okamžitě označený za pravcového šílence s osobní vendettou vůči tehdejší administrativě. Když teď budeme skákat kolem a pokřikovat ‚vražda‘, budeme vypadat jako přesně stejná stará banda vládních slizounů, kteří se jen snaží zamaskovat nepříjemnou pravdu a utajit průsery federálů.“

„No, hádám, že tuhle teorii o vraždě si raději necháme ve stejné kolonce jako pozorování UFO,“ přikývl Neumann, jemuž se tajně ulevilo. Zklamaně zavrtěl hlavou. „Dvě věci jsou ale čím dál tím jasnější.“

„A to?“

„Za prvé, ten chlap, proti kterému stojíme, je zatraceně dobrý. A za druhé, v Missouri se pořád něco děje.“

„Pane, tady zvláštní agent Alex Neumann z Federálního úřadu pro vyšetřování ve Washingtonu, D. C. Jsme uprostřed velmi důležitého vyšetřování vraždy a věříme, že byste nám mohl pomoci. Normálně za lidmi vždy někoho pošleme osobně, ale chtěl jsem vám předběžně zavolat, než přijde jeden z našich agentů z kanceláře v Little Rocku. Mohl bych prosím mluvit s někým, kdo je ve vedení vaší společnosti?“

„Jde o ty agenty ATF zabité ve Wyomingu?“ zeptal se muž.

„No, chm-“

„Doneslo se ke mně, že to byl nejspíše někdo, kdo střílel dlouhé šestimilimetrové J-čtyřky. Myslím, že vy lidi teď chcete zjistit, kdo ty střely vyrobil. Šéf říká, že vám s velkou radostí předá seznam našich zákazníků pro šestkové pláště, které vyrábíme, hned jak uvidíme soudní příkaz.“ *Do prdele!* pomyslel si Neumann. Nebyl si ani zdaleka jistý, zda by soudní příkaz na základě důkazů, které v současné době měl, vůbec mohl získat.

„Víte, mluvili jsme tady o tom střelení,“ pokračoval muž, „a někteří hoši si myslí, že by VHA možná měla přijít s novou nášivkou.“

„Nerozumím vám.“ Alex Neumann nevěděl, že svaz střelců Varmint Hunters Association vydává speciální nášivky na rameno těm členům, kteří před zraky svědků dokázali zabít v dobře změřené vzdálenosti přesahující 1 000 yardů žlutobřichého sviště.

„Na tom vlastně nesejde,“ řekl muž hlasem, ze kterého byl jasné slyšet úsměv. „Pane... Neumanne, pamatují si to správně? Jestli vám to pomůže, rád vám řeknu, kdo je vůbec největším zákazníkem pro naše šestky. Nakupují je po tunách. Píšete si?“

Alex Neumann cítil, jak se mu stáhly útroby, když muž přečetl do telefonu jméno a adresu.

„Je tady agent Neumann, pane prezidente.“

„Pošlete ho dál.“ President zůstal sedět, když Alex Neumann vešel do místnosti. „Dobré odpoledne, pane presidente.“ Šéf exekutivy úsečně přikývl.

„Alexi, jak to vypadá s důkazy u těch vražd ve Wyomingu? Za tři dny mne čeká schůzka. Máte něco, co bych mohl použít jako páku na Jonese?“ *Žní to skoro, jako by prosil*, pomyslel si Neumann. *Není divu, když vezmeme v úvahu, že každý den zahyne pět až deset federálů, započítáme-li všechny pobočky a nejen ATF.*

Zpráva o „masakru v Laramie“, jak se tomu začalo říkat, se rozšířila po celé zemi. Byla to největší známá ztráta federálních agentů v jediné přestřelce a mezi střelci vzbudila větší ohlas než svého času případ v Miami z roku 1986. President doufal, že za pomoci důkazů z místa činu se FBI podaří získat vodítko k nalezení alespoň jednoho z klientů pana Jonese. Alex Neumann se mu však chystal sdělit velmi špatnou zprávu.

„Pane presidente, agenti důkladně prohledali celou oblast, každou čtvereční stopu v okruhu půl míle od místa, kde byli ti muži zabiti. Našli dohromady sedmačtyřicet vystřelených nábojnic. Tři pocházely z pistole, ze samonabíjecí pětačtyřicítky. Šlo o náboje z továrny Winchester-Western, všechny vystřelené ze stejné zbraně. Další dvě nábojnice byly Winchester 30-30, náboj určený pro poměrně krátkou vzdálenost, nejčastěji používaný v pákových opakovacích. Také šlo o tovární munici a také obě pocházely ze stejné zbraně. Deset byly dvaadvacítky, okrajový zápal, výrobce CCI, také všechny z jedné zbraně. Šest nábojnic ráže .22-250 Remington, a to je náboj s velmi vysokou rychlostí, obvykle používaný v přesných opakovacích s těžkou hlavní, schopných zasáhnout psouna na vzdálenost až tři set yardů. Všech šest pochází z tovární munice Remington; byly vystřeleny ze dvou různých zbraní, čtyři z jedné a dva z druhé.“ *Většina těch detailů je mu naprosto k ničemu*, říkal si Neumann, *ale já ho prostě nedokážu rovnou praštit přes hlavu celkovým výsledkem.*

„Zbývajících šestadvacet nábojnic je ráže 5,56 mm, tedy náboj M16. Ve sportovních zbraních se prakticky stejnému náboji říká Remington ráže .223 a je velmi oblíbený jako náboj na škodnou, ačkoli jeho rychlost a dostřel jsou menší než u nábojů .22-250. Prerijní střelci, kteří střílejí opravdu hodně, mají tento náboj v oblíbě, protože je snadné sehnat levnou mosaz pro přebíjení a také .223 neopotřebuje hlaveň zdaleka tak rychle jako větší a silnější náboje.

Mosazné nábojnice ráže 5,56 mm, které jsme našli, měly všechny stejné dnové značení, pocházely z Lake City a byly vyrobené v roce 1972. Všechny byly přebity; zápalky nepocházely z vojenských zásob, šlo o komerční soutěžní zápalky z Federal Cartridge Company. Krčky nábojnic byly zatrimované, což je zcela běžná praxe při přebíjení. Všechny nábojnice jsou stejně dlouhé v rozmezí 0,001”.

Všech šestadvacet nábojnic vykazovalo známky toho, že již byly mnohokrát vystřeleny a znovu přebity; náš místní expert na vnitřní balistiku odhaduje nejméně deset přebití a možná až padesát. Všechny byly vystřeleny, alespoň naposled, z jedné a téže zbraně. Všechny vykazovaly řidnutí vnitřní stěny, což by nakonec vedlo k tomu, že se nábojnice roztrhne v půli a přední část zůstane ve zbrani.“ Neumann si olízl rty. Jasně viděl, že president se tváří netrpělivě.

„Logickým závěrem je, že je všechny vystřelil nějaký nadšený lovec psounů a vyhodil je úmyslně, protože viděl, že se blíží konec jejich životnosti. Podařilo se nám získat částečné otisky z mnoha těchto nábojnic, stejně jako z ostatních. Ani jediný z nich se neshoduje s otisky prstů Orvilla Crockera. Ani s otisky Wilsona Blaira, ani s žádnými z agentů ATF pohřešovaných od června.“

„Váš závěr, Alexi?“

„Žádné z nábojnic, které jsme našli, neměly s těmi vraždami nic společného. Ležely tam už dávno předtím, než byli naši muži zabiti. Vypadá to, že ráže .223 byla použita naposledy, ale pořád byly ty nábojnice trochu zašlé a navíc musíme předpokládat, že střelec v našem případě by nepoužil municí na hranici životnosti. Náš odborník na kovy si myslí, že ty nábojnice tam ležely už nejméně měsíc. Vrahové si s sebou odnesli vše, pane.“ Alex Neumann rychle navázal další větu, než se president stačil k tomuto závěru vyjádřit.

„Naše další analýza se týkala úlomků střel, které jsme získali z těl mrtvých agentů. Nezískali jsme žádný větší fragment; všechny se zcela rozpadly. To je typické pro dalekonosné střely s tenkým pláštěm a vysokou rychlostí. My –“

„Měl jsem za to, že ti muži byli zastřeleni z extrémní vzdálenosti,“ přerušil jej president. „Nemělo by to znamenat, že projektily se už pohybovaly mnohem pomaleji než v okamžiku výstřelu a už staly tedy neporušené?“ *Studoval*, usmál se v duchu Neumann, *ale ne dost*.

„Ano, pane, to je do jisté míry pravda. Musím přiznat, že když jsem získal vysvětlení, překvapilo mě. Jde o to, že projektil vypálený z pušky ztrácí dopřednou rychlost mnohem rychleji než rotaci. Pokud vystřelíme přímo nahoru, pak střela po návratu zasáhne zem zadním koncem, a pořád se bude velmi rychle točit. Náboje s dlouhým doletem kvůli stabilisaci musí rotovat obzvlášť rychle, takže tento efekt je u nich ještě výraznější. Jediná věc, která drží měkké olověné jádro pohromadě, je tenký plášť z měděné slitiny. Když se plášť při nárazu roztrhne, střela se rozletí. Nezáleží na tom, že v tu chvíli má už jen poloviční dopřednou rychlost než ve chvíli výstřelu; stále rotuje rychlostí přes dvě stě tisíc otáček za minutu.“ Neumann se nadechl.

„A to nás přivádí k samotné ráži. Z drobného úlomku základny jednoho z plášťů, který se nám podařilo nalézt, se zdá, že projektily měly konstrukci typu boattail, nejspíše s průměrem 0,243 ", tedy 6 mm. Velikost a tvar základny se liší od všech 6 mm střel, které vyrábějí velké továrny jako Winchester, Remington, Sierra, Hornady nebo Nosler. Z úlomků, které jsme získali, také víme, že střely byly těžší než sto gránů. Nemůžeme získat přesnou váhu, protože mrchožrouti... snědli kus masa kolem rány, ale celková váha rozhodně musela přesáhnout stovku. A to je víc, než má kterýkoliv továrně vyráběný náboj v této ráži a tohoto typu.“

„Takže všech pět mužů bylo zastřeleno střelami vyrobenými na zakázku?“

„Ano, pane. A s použitím neutronové aktivační analýzy, která udává přesné složení kovu, jsme zjistili, že všech šest projektilů bylo vyrobeno s použitím plášťů od firmy J4 v Kalifornii. Pláště J4 jsou obecně uznávány jako vůbec nejlepší na trhu a používají je prakticky všichni špičkoví výrobci těch nejpreciznějších projektilů. Jeden z našich lidí v Quanticu střílí závodně a má s tou firmou dobré osobní vztahy. S jeho pomocí jsme získali číslo šarže. Ty pláště byly vyrobeny někdy během tříměsíčního období koncem roku 1993.“

„Výborně, Alexi,“ řekl prezident potěšeně. „Řekl bych, že to nám dost zužuje pole pátrání.“

„Ano, pane. Nicméně úspěch firmy na trhu také souvisí s tím, že leguje hodně velké šarže. Ta, jež nás zajímá, byla série asi devíti milionů plášťů.“ Neumann viděl prezidentovu reakci a pokračoval co nejrychleji. „To je ovšem souhrn všech ráží. Jen necelý milion byly pláště ráže .243 v délce vhodné pro výrobu střel o hmotnosti přesahující sto gránů. Téměř všechny byly prodány čtyřem zakázkovým výrobcům nábojů: Berger Bullets, Hammett's, Jef Fowler a Jimmy Knox.“

„A co jste zjistili z jejich seznamu zákazníků?“ Neumann se při této otázce zatvářil ublíženě. „Pokoušeli jsme se je získat, pane, ale po našich dotazech u firmy J4 se to jaksi rozkřiklo.“

„Jak to myslíte? Což nám tihle lidé nejsou ochotni pomoci?“

„Ne, pane. V zásadě všechny odpovědi zněly: ‚Chcete záznamy o zákaznících? Přijďte se soudním příkazem.‘ Víte, pane, ATF opravdu nemá nikdo ze střelecké komunity v lásce, a tak tomu je už

dávno.“ Podrobnosti rozhovorů, které vedl s různými výrobci zakázkových nábojů, si Neumann raději nechal pro sebe.

„Kontaktovali jsme také výrobce špičkových soutěžních hlavní ráže 6 mm, kteří nabízejí vývrt se stoupáním schopným dosáhnout těch vysokých rychlostí rotace, potřebných pro stabilizaci dlouhého náboje: Hart, Shilen, Lilja, K & P, Wiseman, Obermeyer a McMillan. Tři ze sedmi výrobců prodávají především vládě a od nich jsme dostali seznam zbrojářů, kteří je od nich nakoupili za poslední dva roky. Zbylí čtyři se omezili na ‚přijďte se soudním příkazem‘.

Máme sice štěstí, že použitá zbraň byla tak výjimečným kusem, pane presidente, ale s tímto typem vyšetřování jsou přesto obrovské problémy. Za prvé, i kdybychom získali dokonalou spolupráci výrobců, dokázali bychom vysledovat milion soutěžních nábojů ráže 6 mm jen k prvnímu kupci. V některých případech to sice je je jednotlivec, ale většinou se jedná o střelecký klub nebo obchod se zbraněmi.“

„A tam stopa mizí?“

„Bohužel ano. Hledání koncového uživatele hlavně by na první pohled mohlo mít poněkud větší šanci na úspěch, ale máme zde podobný problém: taková puška mohla snadno několikrát změnit majitele od doby, kdy ji zbrojář vyrobil. A dokonce i kdybychom si mohli být zcela jisti, že tomu tak nebylo, pořád máme problém. Neexistuje naprosto žádný způsob, jak dokázat, že daná puška byla vražednou zbraní.“

„Vaše balistické testy?“

„Ne, pane. Obávám se, že v tomto směru televise všechny trochu oklamala. U střel z ručních zbraní s nízkou rychlostí jsou znaky vysoce charakteristické, ale ani zdaleka to nejsou otisky prstů. Ty mají pevný vzor; rýhování na vystřeleném projektilu je náhodné. Pokud majitel protáhne hlaveň zbraně nerezovým kartáčkem, následující střely budou mít novou a odlišnou sadu rýh. Visuální analýza je užitečná nanejvýš v negativním směru, pro vyloučení některých zbraní ze skupiny podezřelých. Například víme, že vražedná střela se šesti rýhami nemohla vyjít z revolveru Smith & Wesson, protože jejich hlavně mají pět drážek.“

„Chápu.“

„Ale čím vyšší je rychlost, tím více se střela deformuje a tím méně je takové srovnání použitelné. V případě jako je náš, kde se jedná o vysokorychlostní dalekonosné projektily z pušek na škodnou, je v zásadě zbytečné. Ty střely se při zásahu doslova vypaří. S občasnou výjimkou úlomku spodní části pláště je enormně nepravděpodobné, že bychom našli cokoli většího než hlavička špendlíku.

Samozřejmě se budeme dál snažit vystopovat ty hlavně, ale pokud někdo nepocítí hryzáni svědomí a nepřízná se nám, moc velkou naději si nedělám.“ Neumann se odmlčel a nechal presidenta strávit, co řekl. *A teď je čas na tu hlavní zprávu.*

„A je tu ještě jedna věc, pane presidente.“

„Pokračujte.“

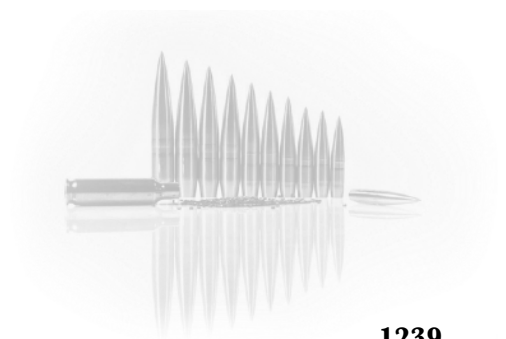
„S využitím spíše... anonymních metod jsme dokázali objevit alespoň hlavního kupce jak šestimilimetrových střel s nízkým odporem, tak i odpovídajících hlavní s rychlým stoupáním vývrtu. Je to americká střelecká jednotka v Quanticu.

Tajná služba s nimi běžně cvičí. Nemůžeme vyloučit možnost, že vrah nebo vrazi by mohli být členy této skupiny. A to nás staví do krajně obtížné situace pro další vyšetřování.“ Ta slova visela těžce ve vzduchu jako odér člověka, který se potřebuje vykoupat, ale jehož přátelé mu to nechtějí říct. Nakonec president promluvil.

„Potřebuji nějaký čas o samotě, Alexi. Odvedl jste skvělou práci.“

Poté, co se Neumann obrátil k odchodu, president sklonil hlavu a začal si mnout spánky. Už od chvíle, kdy do Bílého domu dorazila zpráva o masakru v Laramie, se nedokázal zbavit myšlenek na osobní důsledky faktu, že existují zkušení střelci schopní zasáhnout lidskou hlavu na dvě třetiny míle.

Neumannova zpráva právě tuto obavu exponenciálně zesílila.

8. SRPNA

„A tak po dlouhé diskusi věřím, že Bílý dům by mohl brzy vyjednat jakési příměří s iniciátory této současné protivládní vzpoury. Tato informace nesmí opustit tuto místnost: během několika dnů bych měl hovořit s osobou, jež zastupuje... naše hlavní odpůrce.“ Většina členů operačního týmu jen seděla, zcela ohromená tou zprávou. Jako první se ozvala Helena Schuleová z Vermontu.

„Pane presidente, je to opravdu Wilson Blair, kdo za tím vším stojí?“

„Nemohu k tomu říct nic bližšího, Heleno. Ale protože jsme zatím ještě žádnou dohodu nevyjednali, FBI stále pracuje na tři směny, aby vypátrala hlavní členy té skupiny. Alexi, můžete nám říci, jak jste na tom?“

„Jistě, pane presidente. Poté, co jsme vylovili třetí vrtulník ze dna zatopeného lomu v Missouri,“ obrátil se ke skupině, „náš forenzní tým zjistil, co stroje sestřelilo.“ *Tohle upoutalo jejich pozornost,* pomyslel si Alex Neumann při pohledu na výrazy ve tvářích shromážděných členů. „Byly to výbušné americké protiletadlové střely ráže 20 mm. Právě jeden výstřel na každou helikoptéru, nakolik můžeme určit.“

„Vulcan?“ zeptal se kongresman Andy Ward z Indiany, který o vojenské výzbroji něco věděl. „To je ale přece vícehlavňová zbraň typu Gatling. Ta by helikoptéry by roztrhala na kusy.“ *Do prdele!* pomyslel si Neumann. *Tohle jsem nečekal.*

„Ach, máte pravdu, kongresmane, pokud jde o tohle,“ odpověděl muž z FBI uhlaženě. „Existuje však několik dalších děl, která střílejí touž municí. Například revolverový kanón T160 je jednohlavňová zbraň s otočným vícekomorovým válcem, který používá stejný náboj, a existují i další.“

Víme, že pět takovýchto kanónů ráže 20 mm je v civilních rukou, tři z nich ve filmařské půjčovně v severním Hollywoodu. U všech pěti však přesně víme, kde se nalézala v době, kdy byly sestřeleny ty vrtulníky. Pátrali jsme také po obdobných zbraních, které byly nahlášeny jako kradené nebo pohřešované ve vládních arzenálech, a ani tam jsme nenašli žádné stopy. Nicméně je nutné mít na paměti, že hlášení takovýchto krádeží není spolehlivé. Mohlo by klidně chybět sto podobných kanónů.

Kromě toho je určitý problém přesně v tom, o čem se zmiňoval před chvílí kongresman Ward. Vulcan je vícehlavňová zbraň, která vystřelí šedesát pět až sto ran za sekundu. Jednohlavňová T160 je pomalejší, ale stále má kadenci asi patnáct ran v sekundě. Jiné zbraně, které střílejí tento náboj, se pohybují mezi těmito dvěma extrémy. Naprosto všechny bez výjimky střílejí jen dávkou. Tato skutečnost je obtížně slučitelná s faktem, že každý z vrtulníků byl zasažen pouze jednou střelou. Navíc hluk, který tato rychlopalná děla vydávají, je nepřeslechnutelný. Nikdo v celém okolí si však nevzpomíná, že by zaslechl cokoli být jen vzdáleně podobného. Všechna hlášení, jež máme, popisují pouze několik jednotlivých explozí a ten plný pás munice ráže .30 vystřelený Calronem Jonesem ve třetím stroji. Nic jiného. Zpočátku jsme předpokládali, že ony zmíněné výbuchy byly ohlasy havárií helikoptér. Nyní se však domníváme, že šlo o jednotlivé výstřely 20mm nábojů.

V tuto chvíli tedy právě zkoumáme možnost, že jedna z výše zmíněných zbraní byla upravena tak, aby dokázala vypálit i jednotlivé rány. Taková zbraň pak mohla být kupříkladu namontována na nepřátelském vrtulníku a mohla být použita k sestřelení tří nic netušících strojů Národní gardy.

Ohledně masakru ve Wyomingu máme sice řadu stop, ale v tuto chvíli nic solidního.“ Neumann se chystal pokračovat, avšak zarazil se, když viděl, jak se Irwin Mann začíná zvedat ze židle.

„Promiňte, prosím,“ omluvil se Mann tiše, vstal a odešel z místnosti. Z výrazu jeho tváře i z řeči těla se zdálo být zřejmé, že míří na pánské záchodky. *Stárnutí není nic hezkého*, pomyslel si Alex Neumann a vrátil se ke svému brífingu.

Neumann uzavřel informace o masakru v Laramie a probíral drobné pokroky, jichž bylo dosaženo při vyšetřování dalších vražd, když se vrátil Irwin Mann. Neumann z ohledu ke starému muži zmlkl a počkal, než se znovu posadí. Pak ale první promluvil sám Irwin.

„Agente Neumanne, já toho o takovýchto věcech příliš mnoho nevím, ale před mnoha lety jsem viděl mladého chlapce s puškou zasahovat letící terče, vyhozené do vzduchu. Když jsem teď byl mimo místnost, vzpomněl jsem si, jak jsem onen výkon se zájmem sledoval.“ *Jo, mně se také na záchodě daleko nejlépe přemýšlí*, souhlasil Neumann v duchu.

„Nebylo by snad možné, aby ona zbraň, jíž byly sestřeleny vrtulníky, byla něčím mnohem méně komplikovaným než ty automatické letecké kanóny, které popisujete? Jednoduchá zbraň, vyrobená tak, aby vystřelila jen jeden takový náboj? Pokud ano, možná by ji mohl použít někdo na zemi, a nemuselo by to být v jiné helikoptěře.“

„Jo,“ řekl náhle Jonathan Bane z Ohia. „Agente Neumanne, neříkal jste v jedné ze svých prvních zpráv, že Wilson Blair tam měl na zemi čekat na ty tři vrtulníky? Možná, že na ně opravdu čekal, a když se pokoušely přistát, sestřelil je. Nebo totéž udělal někdo, kdo byl s ním,“ dodal Bane.

„Proč by si někdo dával takovou práci, aby vyrobil jednorannou zbraň ráže 20 mm?“ nezdálo se to kongresmanu Wardovi z Indiany. „Kdyby ten chlap dobře střílel a stál na zemi, byla by přece normální puška přesnější a jednodušeji použitelná než 20 mm. Zpětný ráz té věci by mu urazil rameno.“

„O zbraních toho moc nevím,“ odpověděl rychle Irwin Mann. „Já vlastně nevím ani to, jestli by sestrojení takové jednoranné zbraně bylo vůbec proveditelné.“

„Kongresmane Warde,“ řekl blahosklonně Jon Bane, „běžná puška by přece proti helikoptéře byla k ničemu.“

„Děláte si legraci?“ houkl na něj Ward. „Už jste někdy v nějaké letěl? Pilot se musí na řízení vrtulníku neustále soustředit, jinak se zřítí. Když necháme stranou obrněné stroje jako třeba Apache, můžete většinu helikoptér sundat na zem i dvaadvacítkou, stačí prostě jenom kamkoli zasáhnout pilota. Nemusíte ho zabít, ani mu nemusíte nějak moc ublížit. Proto jsme ve Vietnamu nesnášeli lety ve vrtulnicích. Měl bych to sakra dobře vědět, byl jsem v jednom, který sestřelila patnáctiletá holka starou ruskou opakovačkou. Kulka proletěla čelním sklem a uštěrlila pilotovi špičku levého ukazováčku. Letěli jsme asi ve třiceti stopách, mezi hrázemi, a ona byla na provazovém mostě. Jak říkám, přišel jen o koneček prstu, ale na pár vteřin ztratil kontrolu a okamžitě jsme šli dolů. Kdybychom byli jen trochu výš, byl bych teď mrtvý.“

Sestřelit vrtulník je vážně snadné. Vezměte si třeba ty chasníky, co udělali tu práci ve Wyomingu. S pár krabicemi nábojů a dobrou puškou na losy by dokázali sestřelit jakoukoli helikoptéru Národní gardy, kterou na ně pošlete.“ Ward přestal mluvit a ostatní členové skupiny v nastalém tichu vypadali rozpačitě.

„Tu zbraň najdeme,“ přerušil napětí Neumann.

Irwin Mann vypadal bledý a zesláblý. Ostatní v místnosti to nijak nezarazilo, neboť presidentův mluvčí z Centra pro studium holocaustu byl už starý muž. Se zdravím Irwina Manna však nebylo nic v nepořádku. Jeho problém byl emocionální. Irwin Mann dal své slovo a dodržel je, ale teď se velmi bál, zda právě neprovedl něco strašného.

9. SRPNA

„Ještě tě to baví, Frede?“ zeptal se unaveně Alex Neumann. Spolu s druhým agentem už prověřili všechny licencované výrobce destruktivních zařízení v zemi, ale žádný z nich nikdy nevyrobil nic ani vzdáleně podobného zbraní, o jaké mluvil Irwin Mann. Nyní procházeli seznam zakázkových zbrojů, který vyšel v *Gun Digest*, a hledali někoho, kdo by dokázal vyrobit výjimečně velkou jednorannou pušku. Poté, co se Neumannovi nepodařilo získat spolupráci výrobců nábojů a hlavní ráže 6 mm, rozhodl se pro tuto část vyšetřování raději zvolit odlišný přístup.

„Jo, já to zvládám,“ usmál se druhý agent. „Celý trik, myslím, spočívá v tom, že otevřeně přiznáš, jaký jsi excentrik. Pak tě nebudou považovat za úplného idiota.“

„No dobře, tak do toho.“ Agent FBI jménem Fred zvedl telefon a ujistil se, že mikrofon je připojený a magnetofon běží. Alex Neumann zvedl příposlech a kývl, že je připraven.

Oba muži z FBI zatím neměli štěstí u žádného ze zbrojů, s nimiž mluvili, ale ten poslední jim doporučil konkrétního člověka z Vermontu, a tak oba muži v seznamu přeskočili rovnou k němu. Neumann sledoval, jak agent vytukává číslo.

„Tady Bischoff,“ představil se muž na druhém konci.

„Aha, ano, pane, jmenuji se Evans,“ řekl agent, „a jeden chlapík na Aljašce říkal, že bych vám měl zavolat. Zapomněl jsem jeho jméno, ale potkal jsem ho na výstavě zbraní a on mi dal číslo a řekl, že děláte velké jednoranky.“

„Nejspíš jste mluvil s Kirbym. Uvažoval o tom, že bych mu vyrobil šestistovku, která by se hodila k jeho dvojáku. Něco takového vás zajímá, nebo je snad šestistovka moc malá?“ Oba agenti se na sebe podívali. *To zní slibně*, pomyslel si Neumann.

„No, vlastně jsem se vás chtěl zeptat, zda byste nemohl vyrobit něco ještě většího. Byl jsem –“

„Se čtyřkami mám už dva roky skluz,“ přerušil jej zbrojář, „ale je fakt, že na tom pořád nejsem až tak zle, jako ten chlápek v Coloradu. Ten dokonce dělal i dvojky, ale slyšel jsem, že s tím prý už skončil. Člověk se na něj nemůže zlobit. Já už taky nechci vyrábět další ty zatracené krámy. Ale to už jsem říkal hned po tom prvním,“ zasmál se. *O čem to sakra mluví?* zarazil se Neumann. Zatočil

rukou, aby naznačil mladšímu muži, že by se měl pokusit zbrojře přimět pokračovat o tomto tématu.

„Aha, jaká je to přesně velikost?“

„Ráže čtyři, to je hlaveň s průměrem v drážkách přesně palec. U dvojek je ještě daleko horší problém sehnat hlavňovinu, tam máte průměr v drážkách 1,325 ″.“

„Já jsem, ehm, no, přemýšlel jsem o tom, jestli byste mi dokázal vyrobit pušku pro náboj Vulcan ráže 20 mm?“

„Víte co, před dvaceti lety bych tomu vůbec nevěřil, ale za posledních pár let se mě na to museli už ptát tři nebo čtyři lidi.“

„Vážně?“ pobízел ho Fred. *Konečně něco máme!* proletělo Neumannovi hlavou.

„Jo, myslím, že za to asi můžou všechny ty padesátky. Někteří chlapi se s nimi namlsali a teď chtějí zkusit něco většího. Ale jsou tu tři problémy. Za prvé, dvacítko je vojenský náboj o průměru přes půl palce. Takže to, co chcete, je něco, čemu ti idioti ve Washingtonu říkají ‚destruktivní zařízení‘, a pro vás to znamená, že si musíte nechat sejmut otisky prstů a nechat se vyfotit a tak, a musíte zaplatit dvousetdolarovou daň.

Vám to třeba ani nevadí, protože to beztak bude po čertech drahé, ale když já nějakou postavím a prodám, musím mít licenci na výrobu destruktivních zařízení, a ta stojí 3 000 dolarů. A co je horší, začnou mi tady čmukat ti hajzlíci z kulometného oddělení ATF, a o tohle já vážně ve svojí dílně ani náhodou nestojím. I kdybyste mi tu licenci proplatil a ještě přidal, stejně to neudělám. Hraju všechny ty jejich pitomé hry a vyplňuju papíry na pitomé .22 už dvacet let a platím jim všechny ty zatracené daně a nutím lidi nesmyslně čekat pět dní, ačkoli už beztak mají hromadu pistolí, a teď naposled mě ti grázlové donutili, abych jim dal svoje otisky prstů a půdorys baráku s vyznačením míst, kde mám trezory. Bože, upřímně doufám, že každého z těch zatracených parchantů někdo sejme, a v poslední době to vážně vypadá, že jsme na dobré cestě. Ale to je trochu mimo téma, žejo. Takže zpátky k té dvacítko, co byste chtěl postavit.“

„Říkal jste, že jsou tu tři problémy.“

„Správně. Druhý problém je, že všechny tyhle americké náboje se odpalují elektrinou, kromě těch nejstarších, takže vás čeká buďto každý rozebrat a upravit si nábojnici pro padesátkovou zápalku Browning a pak to zas znovu přebít, nebo potřebujete elektrický zapalovací systém, a já vám říkám na rovinu, že nemám ani nejmenší ponětí, jak to udělat, i když by to asi nebylo moc těžké.

No a do třetice, věc, která celou tu vaši ideu s 20mm puškou spolehlivě zabije, dokonce i kdybyste mě nějak přemluvil, abych si sehnal tu pitomou licenci, je zpětný ráz. Pochopte, z toho létají střely vážící 2 000-něco gránů rychlostí přes 2 600 stop za sekundu. To máte stejnou váhu jako u kule do ráže 4, ale při dvojnásobné rychlosti. Čtyřka má nízký tlak. Stejně z ní ale jen sakra málokdo chce doopravdy střílet a já sám vím jenom o dvou chasnicích v celé zemi, co kdy stříleli z dvojky. Třetí dvojka, co jsem postavil, visí jen tak na zdi a pokud vím, nikdo z ní jakživo nevystřelil. Jo, a jeden z těch dvou, co je střílejí, mi testoval navážky jak pro čtyřku, tak pro dvojku, a tak když přišel ten poslední chlapík s tím, že by chtěl postavit dvacítku, zavolał jsem Johnovi a ptám se ho, kolik by ta věc musela vážit, aby si z ní byl ochoten bajchnout. Chvilí počítal a pak řekl, že s opravdu dobrou hlavňovou brzdou by mohla kopat asi jako čtyřka, kdyby vážila 75 liber.

No, pár chasníků dokáže střílet z pětadvacetilibrové pušky s velkým zpětným rázem, snad by to šlo i s třiceti librami, ale nemyslím si, že by na téhle planetě existoval člověk, který by dokázal střílet z pětasedmdesátilibrové pušky a udržet ji, když se do něj opře bezmála třemi stovkami jouľů zpětného rázu. Takže reálně by snad šlo udělat tak asi... sto liber těžkou zbraň, kterou byste střílel jen z opory; nejspíš by to musel být hodně velký posuvný závěr. A ty já teda nedělám, není v nich žádné kouzlo a nejsou tak pěkné jako Farquharson. Ten poslední chlap, kdo ví, třeba se do toho pustil a něco takového si postavil. Mám taky dojem, že jsem slyšel někoho mluvit o tom, že chce postavit velkou pušku pro ten ruský náboj ráže 14,5 milimetru. No, tak to by mohla snad být věc, kterou by hodně silný chlap snad dokázal střílet z ramene, nevím, ale aspoň to má perkusní zápalky. Ale stejně by to bylo to nesmyslné destruktivní zařízení; je to vojenské a ráže .60, pokud si vzpomínám. To je to, co chcete, monstrózní kanón s Mauserovým závěrem, který by střílel z pytlů s pískem, a na tisíc yardů by vyhazoval do vzduchu balvany?“

„Ehm, jo, tak nějak si to představuju, prostě zase něco nového, s čím bych se mohl trochu vyblbnout,“ připustil agent rychle. „Mohl byste mi na něj dát kontakt, myslím, na toho chlápka, co si možná tu věc nechal postavit? Rád bych si s ním o tom promluvil, abych zjistil, jak to dopadlo.“

„Byl z Pensylvánie, na to si vzpomínám. Murdoch, myslím, bylo jeho příjmení. Víc vám o něm ale nepovím.“

„Máte nějakou představu, kdo mu mohl tu pušku postavit? Možná bych mu mohl zavolat.“

„Nemám ponětí. Musel by to být někdo, kdo zaplatil tu šílenou daň \$ 3 000, a já osobně neznám nikoho, kdo by byl ochoten to udělat. Ti smradi z ATF by vám mohli vykopnout dveře a rozšlapat vám kočky.“

„Nebo vás upálit zaživa, že?“ řekl agent s nuceným uchechtnutím ve snaze, aby muž mluvil dál.

„Jo, kdyby do toho zatahli FBI, i to by se mohlo stát,“ přitakal zbrojář. Oba agenti sebou trhli. „Ale zkuste to s Nelsonem. V Coloradu,“ pokračoval zbrojář. „Stojí za zavolání.“

„Poslyšte,“ řekl muž z FBI rychle, „byl jste moc hodný, že jste si se mnou o tom promluvil, a –“

„Ale sakra, žádný problém. Moc vám to stejně nepomohlo. Ale jestli to myslíte vážně, mám ještě jeden nápad.“

„Jaký?“

„Postavte si tu zatracenou věc sám. Sežeňte si jednu z těch frézek z Asie, dáte za ni nějakých patnáct set, za novou, a slušný použitý soustruh, ten přijde na tři a půl, čtyři tisíce. Bude vám stačit vyrobit si jen pět vlastních dílů, zbytek nakoupíte. Pár hodin každou noc, a tak za dva, tři měsíce máte hotový závěr. A to je zatraceně dřív než vám to postaví nějaký zbrojář, obzvlášť já. Stejně si budete muset sehnat všechny ty pitomé formuláře a zaplatit ty dvě stovky, ale to musíte udělat tak jako tak. A ty tři tisíce se vás netýkají, když to nechcete nikomu prodat.“

„Aha, díky, budu o tom přemýšlet.“

„Dobře. No, rád jsem si popovídal, ale už se musím vrátit k práci. Hodně štěstí.“ Muž ve Vermontu zavěsil.

„Pokračujme v tom seznamu,“ řekl Alex Neumann s nadšením, které ani v nejmenším necítil.

„Možná si to někdo postavil doma, jak říkal.“

„Ani na to nechci myslet.“

10. SRPNA

„Co je ke všem čertům *tohle*?“ zeptal se Alex Neumann, zaraziv se s otevřenými ústy u jednoho ze stolů. „Kde je ten člověk, co tady sedí?“

Den předtím předala ATF Neumannovi a jeho asistentovi seznam všech licencovaných výrobců destruktivních zařízení v zemi. Po vyřazení General Electric a podobných vládních dodavatelů zbyla jen hrstka těch malých nezávislých. Jeden z nich v Texasu skutečně vyrobil několik jednoranných pušek pro ruský náboj ráže 14,5 mm, ale ani on, ani nikdo jiný nevyrobil ani jedinou v ráži 20 mm.

Ted, ráno předcházející dni, v němž měl záhadný pan Jones kontaktovat presidenta, stál Alex Neumann u jednoho ze stolů ve washingtonské kanceláři. Vedle stojánku s fotografiemi manželky a dětí stál vystřelený 20mm projektil. Měl přesně stejný tvar jako M246, který Neumannovi dal Smitty z forenzní laboratoře FBI, včetně hliníkové čepice na špičce. Tělo střely však nebylo natřené. Byla to holá ocel lehce pokrytá patinou rzi. Na měděném pásu těsně nad základnou byly vidět rýhy od vývrtu hlavně, ale jinak projektil vypadal, jako kdyby nikdy nebyl použit. Rozhodně nevykazoval ani nejmenší známky toho, že by kdy do něčeho narazil.

„To je stůl Polveckého, pane. Mám ho najít?“ zeptal se jiný agent.

„Ano. Okamžitě.“ Agent odpěchal a za pár okamžiků se vrátil s mužem, který vypadal velmi ustaraně.

„Kde jste to vzal?“ zeptal se Alex Neumann a zvedl rezavý projektil.

„Dal mi to někdo z té party, co přiletěla z místa havárie vrtulníku, pane. Myslím, že to má od jednoho z potápěčů.“

„Sežeňte toho člověka, a hned. Chci okamžitě mluvit s tím potápěčem. Dejte mi vědět, jakmile ho budete mít na lince. Budu tam se Smittym.“ *Doufám, že se tady nechytám stěbel*, pomyslel si Alex Neumann, když spěchal doručit projektil na forenzní oddělení.

~

„Ano, pane, myslím, že vím, o čem mluvíte, ale já jsem jen vzal pár střel ze dna té jámy. Jen tak na památku. Totiž, byly úplně všude, jen tam tak ležely na vápencové podlaze. Rozhodně nebyly součástí havárie vrtulníku, pane. Někdo tam střílel do vody, a už zatraceně dlouho, pane.“

„Byly tam i jiné, jako ta, kterou jste dal agentu Polveckému?“

„To opravdu nevím, pane. Soustředil jsem se na hledání částí vrtulníku a jen tak mimochodem jsem jen sebral pár věcí ze dna a dal si je do kapsy, zatímco jsem hledal ty úlomky. Neviděl jsem v tom žádnou škodu.“

„Ne, vedl jste si dobře. Jde jen o to, že ta věc, kterou jste sebral, může mít nějakou souvislost s případem, nejsme si docela jisti. Chci, abyste tam okamžitě vyrazil s celým týmem a tentokrát chci, abyste pátral konkrétně po projektilích na dně té jámy. Nejspíš si tam běžně lidi jezdí zastřílet, takže neplývejte časem na nic, co vypadá, že to vyšlo z normální pistole nebo pušky; chci pouze tyhle velké věci. A neomezujte své pátrání jen na to místo, kde byl nalezen vrtulník. Prohledejte to tam všude. Pak všechno, co budete mít, vezměte na Lambertovo letiště v St Louis.“

Netravte tam celou noc sbíráním projektilů. Dejte tomu hodinu nebo dvě s velkým týmem, abyste toho stihli co nejvíc, a pak pošlete to, co najdete. Tlačí nás čas.“

„Ano, pane,“ řekl muž a Alex Neumann přerušil spojení.

„Za dalších osm nebo deset hodin bychom mohli dostat ještě další vzorky, Smitty,“ řekl Neumann forenznímu specialistovi. Vysoký plešatějící technik vyhodil střelu pár palců do vzduchu a opět ji chytil.

„Je to projektil z Vulcanu, to ano,“ řekl a zamračil se, „ale je to z cvičného náboje, není výbušný nebo zápalný, jako ty, co sestřelily helikoptéry. Tahleta věc by po dopadu udělala akorát díru.“ Na chvíli se zamyslel a své tvrzení přehodnotil. „Beru to zpátky. Kdyby to zasáhlo ocel nebo kámen, pravděpodobně by to mělo mírný pyrotechnický efekt, protože hliníkový kryt nosu by se pod nárazem vypařil na oxid hlinitý. Alespoň tak nějak mi to říkali odborníci na výzbroj. Ale tahleta očividně nezasáhla nic než vodu. A ještě jedna věc — rozhodně nebyla vystřelena z Vulcanu ani z toho revolverového děla.“

„Cože?“

„Muselo to vyletět z něčeho jiného. Stopy po rýhování nejsou takové jako u obou těch zbraní. Jejich hlavně mají progresivní vývrt. Ale tady, ať už to vystřelilo cokoliv, mělo to vývrt konvenční. Průměr základny také není úplně stejný, ale to by snad mohly být jen výrobní tolerance. Opravdu potřebujeme víc než jednu střelu, abychom se na to podívali.“

„Doufám, že tak za deset hodin jich bude dostatek.“

11. SRPNA

„Pane, začínáme třídit ty střely, které právě přišly z Missouri, ale je jich strašně moc. Možná byste se na to měl přijít podívat.“ Alex Neumann zavřel oči a sevřel sluchátko pevněji.

„Copak ti zatracení potápěči přitáhli hromadu střel z pušek a pistolí?“ zeptal se Neumann. „Jasně jsem jim řekl, ať neberou nic, co mohlo vyletět z pistole nebo z lovecké pušky.“

„Ne, to není ten problém, pane,“ ujistil ho muž na druhém konci. „Vypadá to, že je to skoro všechno ráže .50 a výš.“

„No, nechme stranou i všechny padesátky. Zajímají nás větší věci. Kolik projektilů vám tam vlastně poslali?“

„Dosud je nemáme spočítané, pane,“ přiznal agent. „Ale na váhu je toho něco přes čtyři tuny.“

~

„To by mohl být on,“ řekl president hned, jakmile zaslechl zvonění mobilního telefonu Harrisona Pottera. Potter přikývl a stiskl tlačítko na přístroji.

„Haló?“ Potter poslouchal a pak kývl na šéfa exekutivy. „Pane Jonesi, myslím, že je načase, abyste si promluvil přímo s presidentem. Předávám mu telefon.“

„Takže se konečně slyšíme navzájem, pane Jonesi,“ řekl president. Neumann přikývl a gestem mu potvrdil, že jejich přístroje hovor sledují.

„Doufám, že chápete mou opatrnost,“ řekl mu Ray.

„Teď si přeji, abych... byl býval vaše názory zvážil pečlivěji,“ přiznal president. Oba muži dobře věděli, že právníkova vyjednávací pozice je silnější než kdy jindy. Vláda byla prakticky v obležení. Pokaždé, když někdo otevřel noviny nebo si pustil zprávy, dozvěděl se o dalším federálním agentovi nebo politikovi zaujatém proti zbráním, který byl střelen do zad, když šel do práce, jeho dům shořel nebo jej na dovolené někdo ubodal k smrti.

„Než se pustíme do podrobností, pane presidente,“ řekl Ray Johnson, „máme jeden dodatečný požadavek, o kterém nejsme ochotni smlouvat. Moji klienti byli velice potěšeni reakcí veřejnosti na smrt senátora Katzenbauma. Zdá se, že skutečně mnoho lidí v této zemi nabylo dojmu, že měl být správně souzen za velezradu už před lety. V soukromém sektoru je nyní další osoba, která musí čelit podobnému soudu, s vaším neoficiálním posvěcením.“

„Nemohu v úřadu presidenta schválit provedení nájemné vraždy,“ bránil se president. Raymond Johnson se krátce zasmál.

„Děláte to pořád. Jen se vám nelíbí, pokud se to stane někomu z vašich. A kromě toho, nechceme od vašich agentů žádnou aktivní součinnost; jen se budou dívat jinam a nebudou zasahovat a pak přijmou verdikt o sebevraždě, aniž by se příliš zabývali detaily. Sám až moc dobře víte, že Bílý dům má v této oblasti značné zkušenosti,“ dodal.

„V žádném případě nedovolím vraždu bývalého presidenta Spojených států,“ odvětil šéf exekutivy pevně, hlavně kvůli nahrávacím zařízením.

Tentokrát se Ray od srdce zasmál. *Je vidět, že o tom docela vážně přemýšlí,* pomyslel si pobaveně. „To nebude zapotřebí,“ ujistil jej pak. „Ten to má už tak dost špatné, s tím, s čím musí žít, a vůbec. Moji klienti se spokojí s menšími rybami.“ Pak řekl, co přesně chce.

„Aha. No.“ Kousl se do rtu. „To by neměl být problém,“ řekl president nakonec. „A Tajná služba se na tom... v tomto případě nepodílí.“

„Já vím,“ přitakal Ray. „Teď, když máme tuto otázku s krku, vraťme se prosím tam, kde jsme byli při posledním setkání se soudcem Potterem.“

„Souhlasím. Ještě než začneme, pane Jonesi, musím však komentovat to, co vaši lidé provedli ve Wyomingu. Velmi působivé,“ pronesl president s nečitelným výrazem, který mohl být strachem, respektem, nebo kombinací obou.

„To nebyl žádný z mých klientů,“ opáčil okamžitě Ray Johnson. „Ale samozřejmě vítáme tu stále se rozšiřující podporu.“ Ray krátce zabručel. „Sakra, ale ten chasník umí střílet, což? Zajímalo by mne, kde se to naučil.“ Ačkoli tato poznámka byla pronesena zcela nevinně a bez vedlejších úmyslů, měla nečekaně silný účinek. Z presidentova obličeje se vytratila barva. Ray nemohl tušit, jak ten ledabylý komentář upevnil jeho vyjednávací postavení.

Zatímco president a Raymond Johnson pokračovali v diskusi, elektronické zařízení FBI pilně sbíralo a vyhodnocovalo data. Naneštěstí pro ně však budou výsledky stejné, jako dříve. Hovor byl přeměrován přes dalšího elektronického distributora dálkového hovorového času, tentokrát se sídlem v Los Angeles, s využitím jednorázových přístupových kódů prodáváných zcela anonymně v obchodních řetězcích. Byla to slepá ulička.

Jakmile Ray domluvil s presidentem, zavěsil a vytočil další číslo. Cindy Caswellová zvedla sluchátko telefonního automatu a přiložila si je k uchu.

„Jsi tam?“

„Ano,“ potvrdila, jen co poznala Rayův hlas.

„Jdeme na to.“ Cindy zavěsila sluchátko a utřela přístroj hedvábným šátkem. Pak přešla přes ulici a kolem bloku k dalšímu veřejnému telefonnímu automatu. Vložila do přístroje deset dolarů ve čtvrtácích a z paměti vytočila číslo.

„Jo,“ ozval se hlas Allena Kanea na druhém konci. „Můžeš,“ řekla Cindy a zavěsila.

~

„Co to sakra...?“ zíral Alex Neumann na hromady střel rozložených na skládacích stolech. Na podlaze v rohu místnosti se kupila hromada projektilů ráže .50. Měla v průměru sedm stop a byla asi dvě stopy vysoká. Stoly byly zcela pokryty většími střelami různých velikostí, rozdělenými na hromádky podle typu. Největší kusy měly v průměru asi tři palce. Alex přešel ke stolu se střelami ráže 20 mm, kam mu vyšel vstříc jeden z techniků.

„Pane, když jste nám dovolil, abychom dali všechny projektily ráže .50 stranou, hodně se to urychlilo. Už jsme skoro hotovi.“

„Kolik máte střel ráže 20 mm?“ zeptal se Neumann.

„Nejméně tisíc. Těch je tak tři nebo čtyři na libru.“ Neumann si všiml, že na dvou dalších stolech leží značné množství projektilů ještě většího průměru. Obrátil pozornost zpět k hromadě dvacítek a všiml si, že zdaleka ne všechny mají stejný tvar. Většinou šlo o střely s ocelovým tělem a kuželovitou hliníkovou čepičkou, přesně takové, jaké už viděl. Zhruba jedna z každých dvanácti však byla celoodcelová a její plynulý oblouk vybíhal do ostré špice.

„Pošlete celou tuhle hromadu Smittymu.“

~

Allen Kane prudce zaklepal na široké dveře a ty se za pár okamžiků otevřely. „Dobré ráno přeji, madam,“ řekl Allen a potlačil bezděčnou grimasu. „Jmenuji se Wade. Ředitel mě poslal, abych si s vámi promluvil.“ Podal jí pověřovací listiny agenta ATF, kterého před dvěma dny zabil. Žena na ně chvíli zírala přes tlusté brýle. Pak otevřela vnitřní síťové dveře a uvedla Allena Kanea do velmi nudného bytu.

„Co se děje? Už zase další slyšení?“ otočila se, aby zavřela dveře. Allen se rozhlédl a potvrdil si, že nikdo jiný není v dohledu.

„Nic tak složitého,“ usmál se, zatímco z diplomatky, již nesl v ruce, vytáhl Berettu 92 Wilsona Blaira, vrazil ji ženě do úst a stiskl spoušť. Devítimilimetrová střela typu Cyklon s ocelovým jádrem prošla jejím měkkým patrem a vyrazila mnohem větší díru v zadní části lebky. Mozková tkáň a mozkomíšní mok vystříkly na zeď, střela prosekla několik vrstev sádkartonu a zastavila se v trámku ve vzdálenějším rohu stavby. Když se závěr zbraně vrátil, muška naštěpla jeden z předních zubů mrtvoly.

Tělo se zhroutilo na beztvárovou hromádku na podlaze. Allen Kane otřel pistoli kapesníkem. Pak přes něj uchopil závěr a ledabyle přitiskl rukojeť na pravou ruku mrtvé ženy. Zbraň odhodil o čtyři stopy dál na levný koberec. Z kapsy saka vytáhl obálku a odtrhl okraj; vytřásl z ní složený lístek, který přistál na podlaze vedle těla. Bylo na něm napsáno fixem podle šablony PŘEJÍMÁM PLNOU ODPOVĚDNOST.

Každý, kdo by chtěl, by dokázal najít na místě spoustu nesrovnalostí, ale pro vyšetřovací tým, který měl jasné příkazy, to bylo dobré až dost. Allen znovu použil kapesník pro stisknutí kliky a vyšel ven.

Usmál se, když vystoupil na chodník. Slunce krásně svítilo.

„Pane presidente? Jones,“ řekl Ray neutrálním tónem

„Změnilo se něco...?“

„Vůbec ne. Všechno jde velmi dobře. Jenom jsem vám chtěl osobně potvrdit, že místo činu jsme ponechali v takovém stavu, aby vaši lidé mohli snadno obhájit verdikt o sebevraždě.“ *Ždalipak vás to tam trochu probudilo?* pomyslel si Ray. Nemohl to vidět, ale prezident v tu chvíli vypadal jako neotřesitelný diplomat, jemuž právě chytla kravata plamenem.

„Tak domluvíme poslední detaily, ať máme dnešní práci s krku, ne?“ řekl Ray Johnson vesele.

~

„Stejný problém, pane presidente,“ potřásl Alex Neumann nešťastně hlavou. „Hovor byl uskutečněn přes anonymní přístupový kód. Možná se nám nakonec podaří zjistit, do kterého obchodu se ta várka čísel dostala, ale co pak? Mohli bychom se ptát prodavačů na popis toho, kdo je koupil, ale dokonce i kdybychom to mohli udělat dost rychle, což nedokážeme, nepřekvapilo by mne, kdyby si pan Jones sehnal někoho jiného, kdo mu to zařídil.“

„A zkontroloval jste...“

„Ležela na koberci v obývacím pokoji s mozkem vystřeleným ze zátylku. Tištěný vzkaz vedle mrtvoly: ‚Přejímám plnou odpovědnost‘, a Beretta 92 ležící čtyři stopy od ní. Díval jsem se na sériové číslo a je to zbraň Wilsona Blaira.“ President pomalu přikývl a dlouze si povzdechl.

„Tak dobrá,“ řekl nakonec. „Spustíme to zítra večer. Přesně tak, jak jsem slíbil panu Jonesovi, že to provedu.“

12. SRPNA

„Alexi, máme tu tvou záhadnou zbraň,“ řekl technik s náznakem triumfu v unaveném hlase. Bylo 3:50 ráno a on i jeho lidé už byli vzhůru třiatřicet hodin. „Pojď sem.“ Odvedl Neumanna ke stolu, kde bylo několik srovnávacích mikroskopů. Opodál stál další muž.

„Tahle střela,“ řekl a podal Alexi Neumannovi jeden z projektilů získaných z lomu Henryho Bowmana, „byla vyrobena v roce 1939.“ Neumann se zamračil při pohledu na projektil z pevné oceli, jehož oblouk se zužoval do ostré špiče.

„Tomu nerozumím.“

„Řekni mu to, Georgi,“ kývl vedoucí forenzního týmu.

„To je střela z německého protipancéřového náboje 20×138mmB používaného za druhé světové války,“ vysvětloval technik. „Takhle vypadá celý náboj,“ podal jej Neumannovi. 20×138mmB byl o hodně delší než americký 20mm náboj Vulcan, který již znal. „Používalo jej několik děl,“ pokračoval technik, „asi nejznámější byl FLAK 30, plně automatický protiletadlový kanón, tažený za vozidlem. To ale není náš případ.“

Kromě Němců vyráběli zbraně pro tento náboj i jiní, například Finové. Koncem třicátých let se také používaly ještě jiné náboje ráže 20 mm, ale 20×138 z nich měl největší kapacitu a největší výkon. O něco víc než náš současný Vulcan,“ dodal.

„Kromě různých děl existovaly i dvě přenosné zbraně, které jej střílely,“ pokračoval. „Dvě, o kterých vím,“ upřesnil. „První byl německý Solothurn S18-100, který byl vyráběn ve Švýcarsku kvůli omezením, jež na Německo uvalila Versailleská smlouva. Je to desetiranná samonabíjecí puška o váze asi sto deset liber, která střílí buď z dvojnožky, nebo z kolového stojanu. Druhá zbraň je finský Lahti Model 39, velikostí podobný Solothurnu, také samonabíječka. Střílí buď z dvojnožky, nebo z krátkých lyží.“

Hlavně Solothurnu a Lahti mají nepatrně odlišné vnitřní rozměry oproti našim současným zbraňům, jež střelí náboje Vulcan. Průměr v drážkách je asi o osm tisícín menší než u Vulcanu, ačkoli průměr v polích je téměř totožný. Lahti a Solothurn také mají konvenční vývrt, ne progresivní jako modernější dvacítky, používané dnes po celém světě.

„Tyhle náboje,“ ukázal na dvě malé hromádky německých projektilů z roku 1939 napravo od svého mikroskopu, „pocházejí z Lahti a Solothurnu. Lahti vlevo, Solothurn vpravo.“

„Kolik různých zbraní?“

„To nevím. Mohla to být jedna od každé, mohlo jich být klidně padesát. Obě zbraně jsou velmi kvalitní, mezi jednotlivými kusy nejsou prakticky žádné rozměrové rozdíly. Když k tomu připočteme fakt, že vývrt se časem opotřebovává, jedna puška během delšího času dá hromadu různých vzorků. Navíc hlaveň se dá vyměnit. To přece všechno víte.“

„Ale jo. Promiňte. Asi jsem na chvíli sám začal věřit televizi.“ Technik se Neumannově poznámce zasmál a přešel ke stolu, na kterém byly dvě mnohem větší hromady projektilů.

„Teď se dostaneme k té zajímavé části. Tyhle střely tady jsou americké cvičné náboje. Nejsou výbušné ani nic podobného, ale byly vyrobeny pro Vulcan. Ale všechny byly vystřeleny také z pušek Lahti a Solothurn, přesně stejně jako německé náboje.“ Podal jeden Alexi Neumannovi. Byl velmi podobný tomu, který našel na stole agenta Polveckého.

„Někdo jej upnul do soustruhu a stáhl měděný vodící pás o osm tisícín a pak jej usadil do nábojnice 20×138.“

„Dokázal byste to s výbušnými nebo zápalnými střelami?“

„Samozřejmě. Ale byl bych ztraceně opatrný s těmi, které se odjišťují rotací.“

„Proč by si někdo dával takovou práci s cvičnými náboji?“ zeptal se Neumann s pohledem upřeným na obrovskou hromadu vystřelených projektilů.

„Aby mohl střílet ze svých zbraní. Originální munice z druhé světové války už téměř neexistuje, a naše vláda prodává zbrusu nové cvičné náboje Vulcan do šrotu. Je jasné, že někdo tady opravdu rád střílí,“ mávl rukou směrem ke více než 400 liber střeliva na stole.

„Ono tohle také nejsou všechny náboje, které tam dole byly,“ vstoupil opět do diskuse velitel forenzního oddělení. „Ani zdaleka ne. Potápěči stihli projít jen malou část té lomové jámy.“

„Odvedli jste tady sakra dobrou práci,“ řekl Neumann, zjevně ohromený. „Můžete mi říct něco víc o těch dělech Lahti a Solothurn?“ zeptal se zbrojře.

„Jistě. Pár jich přišlo do Států v padesátých a šedesátých letech, mohl jste si je nechat poslat poštou. Lahti stála sto babek, pokud si dobře vzpomínám. V osmašedesátém je ale člověk musel zaregistrovat u finančního úřadu a zaplatit dvě stovky daně, protože je překlasifikovali. To bylo pár let

předtím, než tyhle věci převzala ATF. Samozřejmě to udělalo jenom pár lidí. Myslím to, že by je nechalo zaregistrovat.“

„Jak to, že toho o těch věcech tolik víte?“ zeptal se Neumann zvědavě. Technik se usmál.

„Když jsem byl na střední škole, měl jsem Lahti. Měli jsme ho ve sklepě, tu variantu na lyžích. Můj mladší bráška a sestra ho používali jako houpačku. Táta odmontoval hlaveň, když se bál, že by ho mohl někdo vidět.“

„Střílel jste z něj někdy?“

„No jasně. Vystřílel jsem všechnu municí, která k němu byla, a pak táta získal ještě jednu bednu, ale ta už byla dost drahá. Myslím, že to bylo asi sedmdesát centů za náboj. V sedmašedesátém spousta peněz.“

„Mohl byste s ní sestřelit vrtulník?“

„Myslíte třeba jednu z těch dopravních helikoptér, co létají nad městem? To by dalo docela práci. Hlavní problém by byl dostatečně zvednout ústí. Na dvojnožce nebo na lyžích se nedostanete výš než nějakých pět deset stupňů z vodorovné polohy.“

„A co kdyby se vrtulník chystal přistát?“

„Pak by to nebyl problém. I když by to šlo rozhodně líp s dobrou loveckou puškou, myslím. Lahti byla dost přesná, ale pořád ne tolik, jako dobrá opakováčka s kvalitní optikou. Silvertip 250 gránů, .338 Winchester, to bych si vzal, kdybych chtěl sundat helikoptéru. A ty zaměřovače na Lahti nestály za mnoho, pokud si vzpomínám. To byste ale mohl vylepšit. Táta se pořád chystal, že na tu naši namontuje dalekohled, ale pak přišel ten pitomý zákon.“

„Kdybyste si měl tipnout, kterou zbraň by člověk použil k sestřelení helikoptéry ze vzduchu na velkou vzdálenost, která z těch dvou by to byla, Lahti nebo Solothurn?“ Technik se zatvářil zamýšleně.

„Solothurn má integrální optický zaměřovač, a to by hodně pomohlo, ale jak jsem řekl, na Lahti se dá také namontovat, žádný problém. Každý, kdo toho tolik vystřelil,“ ukázal na hromady střel, „jej určitě bude mít. Solothurn opakuje za pomoci zpětného rázu a hlaveň sklouzne dozadu, zatímco Lahti má odběr plynů a hlaveň je pevná. Lahti by tedy měla být teoreticky přesnější, ale podle toho, co jsem slyšel, byl Solothurn taky docela dobrý.“

Mohl by to být kterýkoli,“ řekl nakonec zbrojář, „ledaže by střelec potřeboval rychle cestovat a nechtěl zbraň někde nechat. Pak by to byl Solothurn, bez debat.“

„Proč?“

„Solothurn umožňuje rychlou výměnu hlavně. Můžete ji sundat a rozložit pušku na dva padesátilibrové čtyři stopy dlouhé kusy ani ne za za patnáct vteřin. Lahti je prostě osm stop dlouhý a sto liber těžký kus železa.“

„Asi zajdu do kanceláře ATF a podívám se na jejich registrace Lahti a Solothurnů.“

„Ehm, pane... jste si docela jistý, že to chcete udělat?“ zeptal se zbrojír.

„Co tím myslíte?“

„No, přece... záznamy NFA jsou daňové záznamy, pane. NFA je nesmí vydávat jiným oddělením z žádných důvodů, které nesouvisí s berní politikou. Víte, že když si jen tak zavoláte na bernák a chcete vědět, kolik peněz nějaký chlap loni vydělal, protože si myslíte, že by to mohlo pomoci vašemu vyšetřování, oni to neudělají. To by byl trestný čin. Třeba ta prokurátorka v Detroitu má přesně z tohoto důvodu neustále potíže, když žvaní o záznamech obchodníků NFA.“

Ale především, pane, jaký by to vůbec mělo smysl? Stovky těch zbraní přišly do země, ale jen pár lidí je v osmašedesátém zaregistrovalo. Co chcete v NFA zjistit? Jestli ten chlap, co vlastní tenhle lom, náhodou nemá nějaký 20mm kanón? To se zdá docela jasné, ne?“ kývl opět směrem k hromadám projektilů. „Nebo snad zjistit, kterou zbraň vlastní, a přiřadit k ní střelu? Jak už jsem říkal, to prostě nedokážeme, dokonce i kdybychom měli neporušený projektil z jednoho z těch vrtulníků, a to nemáme.“

„Chápu, kam míříte,“ řekl tiše Alex. „Děkuji. Odvedl jste pořádný kus práce.“

„Žádný problém,“ zasmál se zbrojír. „Hele, až toho chasníka chytíte, zeptejte se ho, proč nepoužil .338 nebo .375 místo velké neohrabané dvacítky. To je vážně zajímavá otázka.“

„Tohleto bych fakt neměla dělat,“ zazívala ospale vyšetřovatelka NFA, odemkla dveře a vpustila Alexe Neumanna do kanceláře na 650 Massachusetts Avenue. Nikdy předtím tam v sedm ráno nebyla. „Nic z toho, co se teď dozvíte, nepochází ode mne, jasné?“

„Vím, co jsem slíbil,“ řekl Neumann podrážděně. *Stejně to dělám akorát proto, aby se mě prezident nemohl ptát, co všechno jsem opomněl*, zamračil se. O chvíli později se rozsvítila obrazovka počítače.

„Henry Bowman, Rural Route One, to je ten, kterého chcete?“ ujistila se, zatímco informace přejížděly po monitoru. „Júha, ten má docela pěknou hromadu věcí.“

„Hledáme Solothurn S18-100.“

„Máte sériové číslo?“

„Ne.“

„Tak to bude ještě chvíli trvat. Nevíte, jestli už tu věc má delší dobu?“

„Ano, myslím, že ano,“ řekl Neumann a pomyslel na hromadu projektilů a zkusil si představit, jak dlouho mohlo trvat je všechny vystřílet.

„Pak to vypíšu v pořadí, v jakém byly registrovány,“ ťukala do dalších kláves. „No. Máme tu pár věcí už od amnestie.“ Pět záznamů uvádělo rok 1968, kdy byly zbraně podléhající NFA registrovány na Henryho Bowmana.

„Ani Lahti tu není,“ posteskl si Neumann, když prošli celý seznam. Strávili dvacet minut nad dlouhou řadou registrovaných zbraní Henryho Bowmana, ale nenašli žádné 20mm destruktivní zařízení jakéhokoli typu. Henry si ve skutečnosti během amnestie v '68 zaregistroval svou pušku Lahti, ale ATF o dvanáct let později záznam ztratila, ještě spolu s jeho Thompsonem.

„Není tam vůbec nic,“ zopakoval Alex Neumann.

„Nu, pane,“ odvětila žena, „musíte si uvědomit, že od roku 1934 až do roku 1981 byly všechny tyhle věci na papíře, a ne v počítači. Spousta těch záznamů se za posledních padesát, šedesát let poztrácela. Podle našeho nejlepšího odhadu je pryč dobře třetina. Ten člověk by mohl snadno mít zbraně, které hledáte. Akorát to není v našich záznamech.“

„Cože?“

„No, kdyby se někdy vyskytl problém, prostě by nám ukázal svoje doklady a my bychom tu zbraň dali do počítače.“

„Co když taky ztratil doklady?“

„To už by nebyl můj problém.“

„Copak by se ta zbraň neobjevila při kontrole aspoň jednou od roku 68?“

„Ne, protože pokud to byla registrace na amnestii, nebyla nikdy součástí jeho inventáře prodeje. Byla by registrovaná na něj osobně, stejně jako tyhle ostatní, na formuláři 4.“

„Takže on možná nějakou má, ale vy to nemůžete vědět, protože záznamy se mohly z adresáře ztratit před dvaceti lety.“

„Nebo někdo, koho jsme vyhodili, vymazal nebo změnil půlku věcí v počítači. To se nám stává pořád.“ *Ježíši*, řekl si Neumann. *A já míval dojem, že v Úřadu máme bordel.*

„Moc vám děkuju. Velice jste mi pomohla.“

~

„S trochou štěstí by to dnes večer mohlo všechno skončit,“ řekl prezident vážně, když ukončil svůj přehled plánovaného večerního projevu o stavu Unie. Členové pracovní skupiny seděli mlčky a uvažovali o důsledcích toho, co právě slyšeli. Jako první promluvil kongresman Jon Bane z Ohia.

„Možná se Blair nebo kdokoli jiný bude držet své části dohody a vyhlásí mír, ale tahle věc už je dávno mimo jeho moc. Navíc už ani nejde jen o zbraně. Po celé zemi jsou zabíjeni i úředníci EPA a lidé, kteří pracují pro FAA. A zákonodárci, kteří je podporovali,“ dodal energicky. Bylo zřejmé, že právě tato poslední skutečnost připadala Baneovi zdaleka nejznepokojivější.

„Mluvil jsem s ním také o tomhle, Jone. Pan Jones řekl, že i když nemá přímou kontrolu nad lidmi zapletenými do těch vražd, domnívá se, že díky změnám v legislativě, s nimiž jsem souhlasil, svou činnost zastaví. Já osobně jsem přesvědčen, že má pravdu.“

„Proč by prostě nezačali znovu?“ naléhal Bane. President se zatvářil netrpělivě a Harrison Potter se rozhodl vstoupit do debaty a odpovět na otázku místo něj.

„Kongresmane Bane, součástí těchto předpovědí je implicitní předpoklad, že zákonodárci využijí nedávné události jako významnou vzdělávací zkušenost, a nadále adekvátně upraví své názory.“ Bane chvíli zíral na bývalého předsedu Nejvyššího soudu, pak zavřel ústa a opřel se v křesle.

„Rodiny zavražděných agentů budou chtít vaši hlavu, pane prezidente,“ řekl tiše ministr financí Mills. „Zvlášť ty, kde už je podezřelý ve vazbě.“

„To vím, Lawrenci. Patří to k téhle práci.“

„Pane presidente –“

„Alexi,“ přerušil president agenta FBI, „řekl jsem vám, že dohoda už byla uzavřena, a nehodlám ji za žádných okolností porušit.“

„To chápu, pane presidente, ale není snad pravda, že začne platit teprve poté, kdy dnes v devět večer promluvíte k národu? To znamená, že Jonesovi klienti budou ještě třináct hodin od této chvíle zabíjet naše lidi. Jestli je to tak, pane, nechci být z téhle akce stažen ani o minutu dřív než v devět.“

„Ale až udeří devátá hodina, Alexi, bude všechno vaše úsilí naprosto zbytečné, bez ohledu na to, čeho mezitím dosáhnete.“

„To nevíme zcela jistě, pane presidente, ale leccos už víme: byl to Henry Bowman, kdo sestřelil ty tři vrtulníky, které se zřítily na jeho pozemek. Zabil dvanáct našich mužů. Udělal to Bowman, pa-

ne presidente. Ani Wilson Blair, ani Calron Jones, ani žádný záhadný neznámý. Henry Bowman. ATF jej našla v Idahu krátce poté, co se stroje zřítily, a mysleli si, že v tom nemohl mít prsty. Zkontroloval jsem ale záznamy, pane presidente, a nejdříve, kdy jej nějaký skutečně důvěryhodný svědek viděl v Idahu, bylo až celý den po té havárii. Měl čas to udělat a dostat se tam. Až budeme mít víc času, zjistíme, jak to bylo.

Bowman patrně má 20mm kanón, kterým to udělal, a máme všechny důvody se domnívat, že s ním střílel už před rokem 1968. Naši potápěči získali ze dna jeho kamenolomu přes tisíc 20mm projektilů a je jich tam ještě mnohem víc. Dnes ráno jsem mluvil s Kenem Hackathornem a ten viděl, jak Henry Bowman v Kentucky sestřeloval s oblohy světlice na vojenských padácích. Zasáhnout vrtulníky by pro tohoto muže bylo směšně snadné. Motiv snad mohli mít i jiní lidé, ale nikdo kromě Bowmana neměl také prostředky, schopnosti a příležitost.

Bude držet jazyk za zuby a nepromluví, dokud pro nás nebude příliš pozdě? Možná, ale možná taky ne. Třeba umírá touhou se přiznat, pane presidente, ale to se nikdy nedozvíme, pokud nebudu mít příležitost jej zatknout. Dejte mi na to čas do devíti, pane.“

„Řekl jste ‚umírá touhou se přiznat‘, agente Neumann?“ zeptal se prezident velmi chladně. „Měl jste snad v plánu vzít s sebou Hapa Edwardse?“

„N-ne,“ řekl Neumann, překvapený tou otázkou.

„Dobře. Nedělejte to,“ řekl mu prezident. „Tak jak ho chcete najít?“ pozměnil téma.

„Před půl hodinou ještě zvedal telefon ve svém domě v jižním Missouri. Kdybych nastoupil do některého z našich trykových letadel, mohl bych být u jeho dveří nejpozději za čtyři hodiny. To by mi ponechalo ještě devět hodin času do vašeho projevu, pane presidente. Člověk může za devět hodin dokázat hodně,“ dodal a bezděčně zopakoval, co řekl Ray Johnson Harrisonu Potterovi. Než mohl prezident odpovědět, ozval se Irwin Mann.

„Pane presidente, nevíme, do jaké míry tyto lidé snad mohli... infiltrovat části vlády. Možná, že se roznese, že agent Neumann si vzal letadlo FBI do Missouri, i když budou přijata přísná vnitřní opatření. Toto byl problém, kterému jsme ve Varšavě... neustále čelili, pane presidente, a myslím, že agent Neumann mu čelí i nyní.“

„Alexi?“ zeptal se prezident.

„Pochybuji, že takový problém máme,“ zamyslel se Neumann. „Ale je to bezpochyby možné. Pane Manne, jakou alternativu navrhuje? Komerční leteckou společnost?“ zeptal se sarkasticky.

„Vůbec ne. Kdybych si mohl zavolat, je docela dobře možné, že je k dispozici stroj Centra pro studium holocaustu. Létá přinejmenším stejně rychle jako komerční dopravní letadla, ale může přistát na letišti mnohem blíže místu, kam se agent Neumann potřebuje dostat. Pokud není momentálně mimo město, mohl bych zařídit, aby byl připravený, než se agent Neumann dostane na letiště.“

„Nejsem si jistý, že by bylo vhodné využít k tomu letadlo Centra, pane Manne.“

„Ale zajisté, pane presidente,“ pokývl Irwin Mann s nadšením, které naprosto necítil. „Proč bych jinak byl požádán, abych byl v této skupině? Až doposud jsem nebyl vůbec k ničemu, ale teď je tu konečně něco, co mohu udělat. Agent Neumann přece není nějaký náčelník štábu, který si přeje jít na aukci známek; pátrá po osobě, jež může být nepřímo zodpovědná za smrt tří židovských zákonodárců. V každém případě nic z toho nebude zveřejněno. Oficiálně bude účelem cesty má cesta do Missouri, což je můj domov. A nejde ani o žádné vládní peníze. Letadlo je v soukromém vlastnictví a to, že je máme k dispozici, je sponzorský dar. Centrum má mnoho bohatých přátel, jak víte.“

„No dobře.“

„Musím to ověřit. Prosím za prominutí.“ Irwin Mann vstal ze židle a odešel z místnosti. Když vycházel ze dveří, měl silné nutkání jít si na pět minut sednout na toalety a vrátit se se zprávou, že letadlo je mimo oblast a není k dispozici. Irwin měl vážné pochybnosti o tom, že by měl zavést Alexe Neumanna přímo k Henrymu Bowmanovi, zvláště teď, když znal obsah nadcházejícího prezidentova projevu. Irwin Mann však učinil slib, a tak šel uskutečnit svůj telefonní hovor.

President hleděl Alexi Neumannovi do očí. Oběma bylo zřejmé, že ten druhý má své soukromé priority. Ty prezidentovy zahrnovaly především zdraví národa jako celku, ale také jeho vlastní politickou budoucnost. Pro Neumanna však měly v tuto chvíli největší váhu jiné, mnohem osobnější záležitosti.

Od dob, kdy byl v Ruby Ridge, viděl Alex Neumann na vlastní oči násilí vládních agentur, z něž vyrostl současný problém, který nebyl s to zastavit. Když ale byl zabit Trey Mullins, Neumannova dosavadní zdráhavá empatie vůči lidem, jež vládní násilí zatlačilo až k násilí vlastnímu, zmutovala v něco daleko méně stabilního a mnohem nebezpečnějšího. Ač jeho profesionalita až dosud držela tuto sílu na uzdě, nyní akutně hrozilo, že vybuchne. President si to uvědomoval a rád by tomu zabránil, ale za mnohem důležitější považoval zajistit, že pokud k tomu přece jen dojde, bude to někde, kde sám nebude nablízku a neponese za to odpovědnost.

„Letadlo bude připravené, než se dostaneme na letiště,“ oznámil Irwin Mann po návratu do zasedací místnosti. „Sám mám nějakou práci v Missouri, které se budu věnovat, až budou vyřešeny

potřeby agenta Neumanna.“ Irwin Mann i Alex Neumann se podívali na presidenta, zda nemá nějaké připomínky.

„Pokud Centrum nemá žádné námitky, tak dobře. Máte čas přesně do devíti hodin, Alexi,“ řekl prezident velmi opatrně.

„Pilot prosí, abych mu řekl, kam přesně si přejete letět,“ obrátil se Irwin Mann na agenta FBI, „aby mohl podat letový plán. A napadlo mne ještě něco, pane presidente, zatímco jsem telefonoval. Bývalý ředitel Greenwell již sice nemá žádný oficiální status, ale pokud se ta teorie agenta Neumanna ukáže jako správná, možná by se mohl postarat o nápravu některých záležitostí, které jej přiměly k resignaci. Neměl by být také zahrnut do této... konfrontace?“

Prezident otevřel ústa a chystal se říci, že Dwight Greenwell rozhodně nemůže být součástí žádné oficiální vládní akce. Pak si ale naplno uvědomil logiku návrhu Irwina Manna a usmál se. Mise Alexe Neumanna byla vším, jen ne oficiální vládní akcí. Chtěl-li v Missouri nalézt a vlastnoručně zabít Henryho Bowmana, Greenwellova přítomnost by tomu snad mohla zabránit. Kdyby se věci přesto zvrtny, Greenwell by mohl posloužit alespoň jako obětní beránek.

„Myslím, že je to výtečný nápad, pane Manne. Lawrenci, možná byste mohl někoho z vašich lidí poslat pro Dwighta Greenwella a zjistit, zda by neměl zájem doprovázet Alexe do Missouri.“ Alex Neumann otevřel ústa k protestu, ale rozmyslel si to a obrátil se k Irwinu Mannovi.

„Za jak dlouho můžeme vyrazit?“

„Okamžitě, pokud jste vy připraven. Potřebujete si snad ještě předtím někam zavolat? V letadle je telefon.“

„To bude stačit. Půjdeme?“ zeptal se Neumann a vstal. Bylo zřejmé, že doufá, že Dwight Greenwell by to nemusel na letiště stihnout, pokud si s Irwinem Mannem pospíší.

~

„Mí drazí Američané, události posledních měsíců rvou naši zemi na kusy. Nebudu si brát servítky. Amerika upadla do občanské války. Neexistuje jiný termín, který by lépe popsal neštěstí, do nějž jsme zabředli. Občané systematicky vraždí volené funkcionáře a federální agenty. Každým dnem umírá více lidí. Téměř šest set jich zemřelo během necelého měsíce a s každou další smrtí se naše země víc blíží k výbuchu násilné revoluce.

Jeden můj blízký přítel má na zdi zarámovaný citát. Stojí v něm, že ti, kdo se odmítají poučit z historie, jsou předurčeni ji zopakovat. Jakkoli je naše současná situace hrozná, nesmíme zapomínat na svou historii, jež nás učí, že to kdysi v Americe bylo ještě mnohem horší. Před více než sto lety byly Spojené státy zmítány občanskou válkou, která si vyžádala životy šesti set tisíc Američanů, a to v době, kdy nás nebylo ani celých třicet milionů. Bude-li občanská válka, které čelíme dnes, pokračovat a vyžádá-li si životy stejného zlomku naší populace jako tehdy, budeme mít pět milionů mrtvých.

Toto už se jednou stalo. Nesmí se to však opakovat. Musíme se ze své historie poučit, ne ji prožít znovu. Onu občanskou válku, která začala v roce 1861, iniciovali lidé, kteří byli ochotni bojovat za zachování své kultury. Otrokářství patřilo mezi základní principy této kultury, jenže národ jako celek nemohl připustit zachování otrokářství v zemi založené na principu osobní svobody. V následné občanské válce zemřel z každých deseti mužů jeden a ještě více jich bylo zraněno. Takovou cenu zaplatila Amerika za urovnání této otázky svobody.

Konflikt, jemuž čelíme dnes, je opět založen na kultuře a opět je jeho ústředním tématem svoboda. Tentokrát jsou to však takzvaní rebelové, kdo prosazuje svobodu, a je to vláda, jež omezuje lidská práva. Jestliže vláda Spojených států podezírá občana, že nezaplatil federální daň ve výši pěti dolarů, a potom vynaloží více lidských sil i peněz na špehování tohoto občana, než co stály všechny operace tajných služeb před invazí na Haiti, je něco špatně. Jestliže vládní daňoví agenti nosí zbraně a černé lyžařské masky, aby si zakryli obličej, zlo se institucionalizovalo. A pokud tito vládní agenti střílejí na kojící matky a upalují zaživa ženy a děti kvůli daňovým záležitostem ve výši 200 dolarů, pak tu máme vládu, která se vymkla kontrole.

V roce 1995 jsme opožděně pohlédli na to, čím se naše vláda stala, ale co jsme viděli, bylo příliš bolestné, než abychom to přiznali. Upadli jsme do stranické politiky, místo abychom se postavili čelem k faktu, že se naše vláda vymkla kontrole. Nyní pravdě musíme čelit a podívat se jí do očí: Amerika byla na pokraji pádu do hrůzy totalitní vlády. Mnozí to viděli, ale jeden člověk jednal. Tisíce dalších jej následovaly. Amerika dluží Wilsonu Blairovi nehynoucí vděk, že otázku svobody otevřel veřejnosti a přiměl ji, aby ji vzala vážně. Cena životů je strašlivou tragédií pro každého, kdo někoho blízkého ztratil, ale ve srovnání s tím, co vše se mohlo stát, je stále nepatrná. Svoboda není nikdy bez své ceny a historie dokazuje, že ti, kdo nejsou ochotni tuto cenu zaplatit, nakonec přijdou o všechno. Nikdy nesmíme zapomenout na muže, který byl — stejně jako naši Otcové zakladatelé — ochoten riskovat svůj život pro svobodu a který jako první povolal do zbraně. A co je ještě důležitější, nikdy nesmíme zapomenout na bezpočet dalších, již se za tuto výzvu postavili.

Tito muži a ženy stáli pevně za naší Ústavou i ve chvíli, kdy ji ti, kdo byli u moci, hanebně ignorovali. Je velkým štěstím naší země, že máme tyto muže a ženy, již stále stojí pevně.

Když se generál Lee v dubnu 1865 v Appomattoxu vzdal, skončila válka. Svoboda zvítězila nad otroctvím. Tímto aktem byly státy bývalé Konfederace opět přijaty do Unie. Generál Lee nasedl na svého koně a odjel domů. Vrátil se tam jako svobodný člověk. Lincolnovi vojáci jej neodzbrojili a nezatkli. Lee se vrátil do Richmondu se svou šavlí i pistolí u pasu.

Totéž platilo pro každého vojáka, který bojoval za Konfederaci. Tito muži zabíjeli vojáky Unie ve svém boji za zachování své kultury. Poté, co se vzdali, Lincoln tyto muže neodzbrojil a nezakázal jim vlastnit zbraně. Přivítal všechny zpět jako plnoprávné občany Spojených států amerických, se stejnými právy, jaká měli vítězové. Udělil těmto mužům amnestii na vše, co se stalo před Leeovou kapitulací.

Pokud to Abraham Lincoln udělal pro Američany, již bojovali proti federální vládě za zachování kultury otroctví, nemohu nyní udělat o nic méně pro ty Američany, kteří bojovali proti federální vládě za zachování kultury svobody.

Dlouho jsem hovořil s lidmi, kteří tento boj vedli, a společně jsme vyjednali dohodu o ukončení nepřátelství. Wilson Blair souhlasil, že se ke mně přidá a vyzve k ukončení války, kterou on a tisíce dalších vedou v boji za svobodu. S okamžitou platností uděluji amnestii. Amnestie se vztahuje na všechny zločiny spáchané na federálních zaměstnancích a volených úřednících na všech úrovních státní správy od desátého července tohoto roku až do této chvíle. Všichni podezřelí, již jsou nyní ve vazbě pro jakýkoli zločin spáchaný na kterémkoli vládním zaměstnanci či voleném úředníkovi během tohoto období, budou okamžitě propuštěni, všechna obvinění stažena a všechna taková vyšetřování neprodleně uzavřena.

Uděluji také presidentskou milost všem osobám, jež v současné době odpykávají trest nebo byly usvědčeny z porušení zákonů NFA z roku 1934, GCA z roku 1968, McClure-Volkmerova zákona z roku 1986, ustanovení o střelných zbraních a zásobnících Zákona o zločinu z roku 1994 a všech dalších federálních, státních i místních zákonů omezujících práva souvisící se zbraněmi, včetně všech zákonů omezujících skryté nošení. Budu i nadále udělovat milosti všem budoucím prohřeškům proti těmto zákonům, tak dlouho, dokud tyto hanebné zákony nebudou zrušeny federálními, státními a místními zákonodárnými sbory.

Problém byl vyřešen. Nyní musí skončit boje. Po roce 1865 se ti vojáci Unie i Konfederace, kteří ignorovali ukončení nepřátelství a pokračovali v boji i po skončení války, dopouštěli vražd. Stejně tak budou od této chvíle jakékoli další útoky na volené úředníky nebo vládní zaměstnance opět posuzovány jako vražda nebo pokus o vraždu. Opakují: boj již skončil a svoboda byla obnovena. Dobrou noc a Bůh vám žehnej.“ President odložil svůj projev.

„No, Harry, tohle je to, co jsem slíbil, a přidal jsem tam ještě pár vlastních nápadů. Co si o tom myslíš?“ Harrison Potter měl na tváři svůj drobný, pokřivený úsměv. Pohlédl na hodinky.

„Sedm minut, patnáct sekund. To je dobrá délka.“

„Vím, že délka je v pořádku, Harry. Ale co obsah?“

„Řekl bych, že to má pečeť Božího vnuknutí, pane presidente.“ Mladší muž viditelně ožil.

„A co si myslíš o tom, že dlužíme Blairovi vděk? Nevykopal jsem si tím vlastní hrob?“ zeptal se.

„Je to správné? To je ta hlavní otázka, pane,“ usmál se znovu Potter. „Bude na tom teď země opravdu lépe, nebo hůř? Pokud to je správné, pak historie bude na vaše slova pohlížet vlídně, bez ohledu na to, co zítra ráno napíší noviny. Vzpomeňte si, co vše Reagan schytl za to, když nazval Sovětský svaz ‚Říší zla‘, ale říkal naprostou pravdu: socialismus byl a je čiré zlo. Historie odměnila jeho upřímnost, pane presidente. Zvítězila svoboda.“ Potter si prohrábl bílé vlasy a pokračoval.

„Je to, na čem jste se dohodli, správná věc, nebo by na tom Amerika byla lépe, pokud by byli její občané odzbrojeni? Prospívali bychom s větší policejní mocí, rozsáhlejším šmírováním, se zákazy hotovosti, s větším množstvím vazeb bez možnosti kauce, s více regulacemi a s přísnějšími tresty za jejich nedodržení? To ukáže až čas, pane presidente.“

Ale pokud věříte, stejně jako pevně věřím já, že zítřejší situace je velké zlepšení oproti té, v níž jsme byli před třemi měsíci, pak musíte uznat dluh, který máme vůči Blairovi, Jonesovi a tisícům dalších, kdo následovali jejich příkladu. Musíte.“

President souhlasně přikývl. Až později si uvědomí, že to bylo vůbec poprvé v jejich dlouhém přátelství, kdy mu Harrison Potter řekl, že musí něco udělat.

„Jsou hosté v pořádku tam vzadu?“ zeptal se pilot a krátce se dotkl jarmulky, kterou měl na hlavě.
„Myslím, že támhle ve skřínce jsou limonády, pokud si přejí nějaké občerstvení.“

„Jsou v pořádku,“ ujistil jej Irwin Mann. Starý muž se krčil v uličce za pilotním sedadlem a prázdným sedadlem druhého pilota. Vypadal velmi nervózně. „Ach... můžeš změnit letový plán, když už jsme ve vzduchu? Můžeš říci... dispečerům, že si přejeme přistát někde jinde? Byl by to veliký problém?“ Pilot se zasmál.

„Vůbec žádný problém. Piloti to dělají pořád.“

„Já, ehm, myslím, že se teď vrátím na své sedadlo,“ řekl Irwin Mann.

„Proti nepříjemným pocitům z letu by tohle mělo pomoci,“ vyňal pilot z náprsní kapsy ochranné špunty do uší.

„Děkuji,“ řekl Mann, když vzal ucpávky a vložil si je na správné místo. Pak ustoupil a vklouzl na přední sedadlo na levoboku letounu pro osm cestujících.

Pilot opět zkontroloval přístroje a ujistil se, že teplota motoru a nastavení výkonu jsou v pořádku. Dvumotorový stroj letěl v letové hladině 35 000 stop ve směru 262 stupňů. Nacházeli se právě 90 námořních mil západně od Philadelphie a let byl hladký jako sklo. Přesvědčiv se, že je vše, jak má být, muž ověřil trim, zapnul autopilota a zasunul si dvě žluté pěnové ucpávky do uší. Rozepjal si bezpečnostní pás na klíně a přehodil nohy přes okraj sedačky.

Zvedl se a na chvíli se zastavil ve stísněné uličce za kokpitem, kde vytáhl z pouzdra ze žraločí kůže, jež měl na pravé ledvině, pětipalcový Smith & Wesson .44 Magnum. Revolver byl jedním ze speciální série pěti stovek zbraní vyrobených v roce 1958 pro firmu H. H. Harris & Co. z Chicaga.

Dwight Greenwell a Alex Neumann vzhledli současně.

„Ach, můj bože –“

„Prostřelíte tr–“

Slova obou mužů utál oslepující záblesk a ohlušující třesk, když zbraň vystřelila. Prach Hercules Bullseye, jímž byla nábojnice naplněna, hromově vyšlehl z hlavně a vytvořil velkou ohnivou kouli, která zmizela stejně rychle, jako se objevila. Před sebou hnal projektil o průměru 0,429 ", vysoustružený z půlpalcové nylonové tyče. Válcovitá plastová střela zasáhla Dwighta Greenwella mezi oči rychlostí přes 3 000 stop za sekundu a rozpadla se na kousky, které zhomogenizovaly mozek bývalého ředitele ATF. Obě oční bulvy vyletěly z důlků a mrtvola se zhroutila na sedadlo.

„Ani nemyslete na to, že byste na mě tasil, agente Neumanne. Držte prosím ruce tak, abych na ně viděl.“ Neumann seděl zcela ochromený. V uších mu zvonilo a oči mu slzely. Greenwell byl očividně mrtvý a teď se Neumann díval do úst největšího revolveru, jaký kdy v životě viděl. V pilotově obouručním sevření se zbraň ani nepohnula.

Alexi Neumannovi se hlavou honily stovky různých myšlenek, když hleděl na muže před sebou. Všiml si, že jeho vzhled je trochu jiný než na snímku, který viděl předtím. *Výplně pod dásněmi*, uvědomil si. *Snad i trochu tmelu, měnícího linii nosu. A tmavý make-up.* Pak, protože se o této otázce mluvilo nedávno, Alex Neumann vyhrkl dotaz, který by za normálních okolností považoval za naprosto nepodstatnou věc.

„Proč jste použil dvacítku místo pušky na jeleny?“ zeptal se Neumann. Pilot pozvedl jedno obočí a úzce se usmál.

„Byla to poslední zbraň, kterou mi táta dal, než zemřel. Stačí to jako důvod?“

Co kdyby poslední zbraň, kterou ti dal, byla Beretta .25 Auto, pomyslel si Neumann zmateně, zatímco bojoval s hysterií, jež v něm postupně narůstala.

„Vy... vy jste přece byl doma, když jsem volal, ani ne patnáct minut před tím, než jsme nastoupili do letadla.“ Muž z FBI se násilím nutil k racionálnímu uvažování.

„Úžasný vynález, přesměrování hovorů,“ usmál se znovu Henry Bowman. „Nějaké další otázky?“

~

„Pořád se mi neozval,“ řekl prezident a pohlédl na hodinky.

„Nedělej si starosti s věcmi, které nemůžeš ovlivnit,“ konejšila jej manželka. „Tady. Posad se a já ti trochu promasíruji krk. Je teprve půl deváté. Potřebuješ se aspoň trochu zbavit napětí, než předneseš ten svůj projev.“

„Ach ano. Tohle je přesně to, co potřebuji,“ řekl prezident a zavřel oči. Štíhlá postava jeho ženy skrývala velmi silné svaly na předloktí a zápěstí, za něž děkovala své celoživotní vášni pro zahradničení. Uvolnil se a odevzdal se jejím silným prstům, jež mu hnětly trapézové svaly.

Po deseti minutách soustředěného úsilí řekla první dáma svému manželovi, že jeho krk a ramena jsou tak uvolněné, jak jen mohou být.

„Díky, miláčku,“ řekl prezident a prohrábl prsty její dlouhé černé vlasy. Pak se zamračil. „Pořád se bojíš o Alexe Neumanna?“ zeptala se.

„Ne, já –“ začal, ale zarazil se. „No, ano, samozřejmě, že pořád přemýšlím, kde asi je,“ opravil se prezident, „ale to není to, nač jsem právě teď myslel. Židé nejedí vepřové, alespoň ortodoxní Židé ne, ale mohou je chovat?“

„O čem to proboha mluvíš?“

„Je to cosi, co ráno řekl Irwin Mann. Měl jsem toho tehdy hodně na mysli a ani jsem se nad tím nezamyslel. Teď se mi to ale vybavilo a nedává mi to dobrý smysl. Jsem si ale jistý, že jsem jej slyšel správně; nemá zase až tak těžký přízvuk. Vlastně jen tak ze slušnosti jsem se jej zeptal, zda má skutečně nějakou práci v Missouri.“

„Co řekl?“

„Řekl, že ano. Řekl, že musí nakrmit prasata.“

OBSAH

Setba	5
Růst	57
Žeň	747
Válka	903